

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Danske Domme 1375-1662

De private domssamlinger

REGISTRE

Supplement (nr. 912-1202)

Det danske Sprog- og Litteraturselskab

C. A. Reitzels Forlag

København 1987

Sagregistrenes gruppeinddeling

Juridisk sagregister

Ikke-juridisk sagregister

Håndskriftbeskrivelse

Håndskrifthenvi-
sning nr. 1-1202

Rettelser og tilføjelser til bd. I-VII

Supplement: Regester 1298-1651 (nr. 912-1202)

Supplement: Juridisk sagregister

Supplement: Ikke-juridisk sagregister

Stednavneregister

Personnavneregister

Forkortelser

Danske Domme 1375-1662

De private domssamlinger

VED ERIK REITZEL-NIELSEN

Under medvirken af Ole Fenger

VIII: Registre

samt

Supplement 1298-1651 (nr. 912-1202)

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB

C. A. REITZELS FORLAG
KØBENHAVN 1987

*Tilsyn: C. A. Christensen
og John Kousgård Sørensen*

På omslaget: Roskilde domkapitels segl
med kirkens skytshelgen Lucius,
fot. af A. Mann Nielsen efter Dipl. AM 59,2a, Rep. 3443,
9. april 1384, seglet fra 1. halvdel af 12. årh.

Maskinskrevet af Birte Husum og offsettrykt af
Narayana Press, Gylling, titelark og omslag af
Krohns Bogtrykkeri, København. © DSL 1987.
ISBN 87-7421-504-2 (bd. VIII), 87-7421-505-1 (kpl.).
Printed in Denmark.

INDHOLD

	Side
Selskabets efterskrift	VI
Udgiverens efterskrift	VII
Sagregistrenes gruppeinddeling	
A. Hovedgrupperne	IX
B. Undergrupperne	XI
Juridisk sagregister	1
Ikke-juridisk sagregister	166
Håndskriftbeskrivelse	289
Håndskrifthenvi­sing nr. 1 - 1202	411
Rettelser og tilfø­jelser til bind I - VII	433
Supplement	451
Regester 1298 - 1651 (nr. 912 - 1202)	452
Juridisk sagregister	541
Ikke-juridisk sagregister	569
Stednavneregister	583
Personnavneregister	667
Forkortelser	803

SELSKABETS EFTERSKRIFT

I foråret 1978 kunne Det danske Sprog- og Litteraturselskab udsende det første af syv tekstbind med gamle danske domme fra private præjudikatsamlinger. Mange fondsbevillinger og en koncentreret arbejdsindsats muliggjorde udgavens støtte vækst, og den kan nu afsluttes med et registerbind. Bindet var fra første færd stort anlagt for at give de bedst mulige indgange ikke blot til dommenes juridiske indhold, men også til deres kulturhistoriske, personelle og sproglige rigdom. Yderligere vedtoges det at give plads for - og registre til - et betydeligt Supplement af domme, der kun trykkes i regeest, men som dog i ikke ringe grad beriger værket. Om de hermed forbundne overvejelser henvises til s. 452.

Under arbejdet skiftede Krohns Bogtrykkeri blytsatsen ud med fotosats. De færreste læsere vil have hæftet sig ved skiftet, der ikke betød nogen forringelse af firmaets bekendte kvalitetsarbejde, som vi takker for. Derimod vil man ved første blik se, at DSL på forhånd har opgivet at finansiere dette kæmpebinds sætning i samme teknik. For et meget fint stykke arbejde ved skrivemaskinen takker vi derfor korrespondent Birte Husum, Aarhus Universitet, samt Institut for Retslære, Aarhus Universitet, eftersom en del af arbejdet er udført tjenstligt.

Som omtalt i udgavens forord og successive bind forudsatte den kostbare udgivelse både permanent støtte fra Statens Humanistiske Forskningsråd og tilskud bind for bind fra flere private fonds. Hertil har især Carlsbergfondet generøst sluttet sig med henblik på nødvendig aflønning. Ved afrundingen af endnu et led i Selskabets kæde af store retshistoriske udgaver takker vi derfor oprigtigt alle faglige medvirkende samt følgende donatorer:

Augustinus Fonden
 Carlsbergfondet
 Johanne og Ejnar Flach-Bundegaards Fond
 G.E.C. Gads Fond
 Sparekassen SDS København/Sjælland
 Spies Fonden
 Statens Humanistiske Forskningsråd
 Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd
 Tuborgfondet.

København i foråret 1987

Iver Kjær, fm.
 Erik Petersen

Uffe Andreassen
 John Kousgård Sørensen

Torben Nielsen
 /Erik Dal

UDGIVERENS EFTERSKRIFT

Harald Høffding skriver et sted i sin Etik, at hvis man ikke tør udsætte sig for at begå fejl, kan man intet udrette.

I denne filosofiske betragtning fandt jeg nogen opmuntring, da jeg påbegyndte arbejdet med nærværende udgave. Naturligvis stod det mig klart, at skulle jeg som enkeltmand foretage den planlagte, meget omfattende kommentering, ville fejl og misforståelser ikke kunne undgås. Kommentaren omfatter jo ikke kun det retshistoriske stof, hvorpå hovedvægten skulle lægges, men flere andre discipliner, der ligger uden for juristens arbejdsfelt, bl.a. filologi og historie med alle den sidstnævnte videnskabs mange underafdelinger. Af hensyn til læserne fandtes det rigtigt på grundlag af den foreliggende litteratur at meddele de fornødne oplysninger også på disse områder. En kritisk vurdering af denne litteratur er derimod anset for at ligge uden for udgavens rammer.

At der i det store stof er indløbet fejl og misforståelser vil fremgå af afsnittet "Rettelser og tilføjelser" nedenfor side 433, som ikke kun omfatter trykfejl, der ganske vist er i overtal, og hvoraf der beklageligvis er mange, men dog kun få meningsforstyrrende.

At der, trods alt, ikke findes flere reelle fejl, skyldes ikke mindst, at jeg under arbejdet gennem alle årene og fra alle sider har mødt beredvillig hjælp fra såvel danske som udenlandske forskere.

I forordet til udgavens første bind er nævnt flere, der har ydet mig bistand. Til det dér anførte kan nu yderligere føjes Riksarkivet og Kungliga Biblioteket i Stockholm, landsarkiverne i Malmö og Lund samt Österreichisches Staatsarchiv i Wien. Efter at første bind var trykt og andet bind under sætning, blev det oplyst over for mig, at der i Dronningens håndbibliotek og i Landsarkivet for Nørrejylland fandtes private domssamlinger, der ikke tidligere havde været kendt. Jeg takker bibliotekaren ved Dronningens håndbibliotek, overarkivar i Udenrigsministeriet Klaus Kjølsten, og Landsarkivet for Nørrejylland, fordi min opmærksomhed er henledt på disse to håndskrifter, der nu begge er registreret, selvom det førstnævnte ikke er offentligt tilgængeligt. Diplomatarium Danicum's ledende redaktør, cand.mag. Herluf Nielsen takker jeg for hjælp med oversættelser fra latin, professor, dr.phil. John Kousgård Sørensen for oplysninger om stednavne i de to sidste bind og forskningsbibliotekar ved Det kgl. Bibliotek, mag.art. Kirsten Weber for god og venlig hjælp med læsning af udraderede eller overstregede ejermærker m.v. i håndskrifterne. Fhv. arkivar i Rigsarkivet, cand.mag.

Henning Heilesen har - trods et skrøbeligt helbred og med tilsidesættelse af egne videnskabelige arbejder - vist mig den venlighed omhyggeligt at gennemse 4de og 5te bind i manuskript, hvorved flere fejl og misforståelser er undgået, og derfor bringer jeg ham en hjertelig tak.

Gennem alle årene har jeg om de sproglige vanskeligheder, jeg mødte, rådført mig med mag.art. Kaj Bom. Med enestående hjælpsomhed har han ud fra sit dybtgående kendskab til ældrenydansk ydet en uvurderlig hjælp. Mange af de tvivlsspørgsmål, jeg har forelagt ham, har krævet omfattende undersøgelser og meget udførlige besvarelser. For hans utrættelige hjælp og hans varme interesse for denne udgave bringer jeg ham min hjerteligste tak.

Professor, dr.jur. Ole Fenger og dr.phil.h.c. C.A. Christensen takker jeg for et behageligt samarbejde ved medvirken og tilsyn. Professor Fenger skylder jeg særlig tak, fordi han foruden enkeltbindenes foreløbige realregistre har villet påtage sig at udarbejde ikke blot det omfattende juridiske register, men også det omfattende ikke-juridiske register, der i meget høj grad øger udgavens nytteværdi.

Hellerup, den 9. april 1987

Erik Reitzel-Nielsen

SAGREGISTERNES GRUPPEINDELING

A. HOVEDGRUPPERNE

1 - 199 JURIDISK SAGREGISTER

- 1 - 19 Tinget
- 20 - 59 Tingets funktioner
  - 20 - 29 Konstaterende og forkyndende funktioner
  - 30 - 49 Dømmende funktioner
  - 50 - 59 Tvingende og opfyldende funktioner
- 60 - 64 De af tinget anvendte retskilder
- 65 - 69 Retsskikke og retsterminer
- 70 - 139 De i retssagerne forekommende retsforhold og retsbrud
- 140 - 169 De anvendte reaktioner, sanktioner og straffe
- 170 - 199 Bylagets jurisdiktion, bystævnet, landsbystyret

200 - 699 IKKE-JURIDISK SAGREGISTER

- 200 - 209 Naturforhold
- 210 - 219 Det dyrkede areal
- 220 - 229 Landsbyens område
- 230 - 249 Landsbyens beboere
- 250 - 269 Landsbyens boliger
- 270 - 279 Jordens ejere
- 280 - 299 Hovedgårde
- 300 - 319 Fæstevæsen
- 320 - 349 Udnyttelse af arealet
- 350 - 379 Husdyrhold
- 380 - 399 Husholdning og husflid
- 400 - 419 Hovedstad og købstæder

X

- 420 - 439 Håndværk
- 440 - 459 Handel og søfart
- 460 - 469 Samfærdsel og transport
- 470 - 479 Riget, kongen og centraladministrationen
- 480 - 499 Militærvæsen
- 500 - 519 Kirkelige forhold
- 520 - 539 Opdragelse, undervisning og boglig lærdom
- 540 - 549 Forsørgelsesvæsen
- 550 - 559 Død, sygdom, sygdomsbehandling og ulykker
- 560 - 569 Religion og folketro
- 570 - 589 Omgangsformer, sæd og skik
- 590 - 599 Forlystelser
- 600 - 609 Social status
- 610 - 619 Inventar, husgeråd og løsøre
- 620 - 639 Klædedragt og smykker
- 640 - 649 Våben
- 650 - 669 Mønt, priser og pengeværd
- 670 - 689 Mål og vægt
- 690 - 699 Tidsregning og kalender

B. UNDERGRUPPERNE

1 - 199 JURIDISK SAGREGISTER

TINGET 1 - 19

- 1 sted, indretning, benævnelse
- 2 tingtider
- 3 tingets faste personer (jf. 309 471)
- 4 aflønning, underhold, dompenge, brevpenge (jf. 58)
- 5 særlige og ulige parter
- 6 kollektive parter, sager vedr. flerhed af personer
- 10 kompetence: forholdet til andre ting, anke
- 11 kompetence: forholdet til øvrighed (lensmand, konge)
(jf. 470-479)
- 12 kompetence: forholdet til godsejer (husbond)
(jf. 114 231 271-274 300-319)
- 13 kompetence: forholdet til kirken (jf. 500-519)
- 15 voldgift
- 16 rettens fornægtelse (jf. 75), ansvar for rettens personer
- 17 ulyd på tinge, orden på tinge (jf. 75)
- 18 unødigt trætte

TINGETS FUNKTIONER 20 - 59

konstaterende og forkyndende funktioner 20 - 29

- 20 tinglysning, særlige tilfælde
- 21 efterlysning, fremlysning (jf. 112 359 366)
- 22 ugyldighedslysning
- 23 skudsmål (jf. 32 83 600 ff.)
- 24 sikring af bevis, tingsvidner af særlig interesse
- 25 sikring af bevis, syn (jf. 37), vurdering, ransagning

dømmende funktioner 30 - 49

- 30 stævning, varsel
- 31 fremmøde, udeblivelse, møde ved andre (jf. 131)
- 32 beskyldning, modsvar, udsættelse
- 33 frafald af sag, forlig på tinge (jf. 163), opfyldelse,
løfte om opfyldelse
- 34 bevis: ed, partsed, kønsed (jf. 561)
- 35 bevis: fersk gerning, tilståelse, anerkendelse, tortur
- 36 bevis: vidnesbyrd, tingsvidne, tingbogen
- 37 bevis: syn og skøn på tinge (jf. 25)
- 38 bevis: breve, regnskabsbøger, registre (jf. 449 618)
- 39 bevis iøvrigt, bevispligt, bevismangel
- 40 sandemænd og nævninger, funktioner og afgørelser
- 41 dommerens kendelser, responsa
- 42 frifindelser
- 43 domme

tvingende og opfyldende funktioner 50 - 59

- 50 fordeling med høringer, mandhelgsberøvelse, lovfældning,
(jf. 82 150)
- 51 rigens rets forfølgning (dele), lovdagsbreve
- 53 tvangsfuldbyrdelse, udlæg, udsætning, udvurdering, tag
og nam
- 54 foreløbige retsmidler: forbud, advarsel, arrest, maning,
tilbageholdelse af dyr eller ting (jf. 120),
pantning (jf. 175)
- 55 foreløbige retsmidler: anholdelse, fængsling (jf. 161)
- 56 foreløbige retsmidler: borgen for tilstedeværelse,
rettergang og fred
- 57 opbud, lovbud for pant og gæld (jf. 98 128)
- 58 kost og tæring, sagsomkostninger (jf. 4 132 380)

DE AF TINGET ANVENDTE RETSKILDER 60 - 64

- 60 skreven ret
- 61 retssædvaner
- 62 præjudikater
- 63 retsanvendelse

RETSSKIKKE OG RETSTERMINER 65 - 69

- 65 retsskikke (jf. 561)
- 66 retsterminer

DE I RETSSAGERNE FOREKOMMENDE RETSFORHOLD OG RETSBRUD 70 - 139

- 70 angreb på liv og legeme, mord, drab, hug og slag m.v.
(jf. 551 555 580)
- 71 fredsbrud, husfred, kirkefred, tingfred, mark- og vejfred
- 72 frihedsberøvelse, ulovlig (jf. 55 161)
- 73 ærekrænkelser, fornærmelser (jf. 602-603)
- 74 krænkelse af religion og sædelighed, trolddom
(jf. 151 519 562 563 578)
- 75 krænkelse af retten og øvrigheden, overhørighed,
ulydighed, forræderi (jf. 16 470 486)
- 76 personretlige forhold: børn, mindreårige, værgemål,
forsørgelse (jf. 540)
- 77 personretlige forhold: kvinder, værgemål; mænd, veder-
hæftighed
- 78 personretlige forhold: syge og gamle, forsørgelse, aftægt,
fledførelse (jf. 98 313 540-541)
- 79 personretlige forhold: fæstere, vornede, tjenestefolk,
tyende o.a. (jf. 114 130 232 233 288 311-314)
- 80 personretlige forhold: fattige, ulykkesramte, tiggere
(jf. 542 543 556 605-606)
- 81 personretlige forhold: fremmede (jf. 238 312 314 607)
- 82 personretlige forhold: mindremænd, foragtede eller
berygtede (jf. 50 150 600-609)
- 83 personretlige forhold: personlig og social status iøvrigt
(jf. 23 600 ff.)

- 85 familieretlige forhold: trolovelse og ægteskab (jf. 571)
- 86 familieretlige forhold: forholdet imellem ægtefæller,
separation og skilsmisse (jf. 578 579)
- 87 familieretlige forhold: forældre og børn, stedbørn
(jf. 520 579 608)
- 88 familieretlige forhold: forhold til øvrige familie og
slægt (jf. 608)
- 90 arveretlige forhold: arvegang, testamente (jf. 540)
- 91 arveretlige forhold: arv og gæld (jf. 557)
- 92 arveretlige forhold: dødsboet og dets registrering
- 93 arveretlige forhold: udtagelsesret, fortrinsret
- 94 arveretlige forhold: arvesvig, strid om arv (jf. 133)
- 95 arveretlige forhold: afkald og kvittering for arv
- 96 arveretlige forhold iøvrigt
- 97 skifte af dødsbo (jf. 313)
- 98 skifte i levende live (jf. 57 78 313 540)
- 100 tingsretlige forhold: jord, mark, mose (jf. 200 217 328)
- 101 tingsretlige forhold: skove, træer (jf. 200 216 217 329)
- 102 tingsretlige forhold: vand, vandløb, fiskeri
(jf. 201 216 337)
- 103 tingsretlige forhold: kyster, strande
- 104 tingsretlige forhold: veje, stier, broer; færdselsret
(jf. 213 402 462ff)
- 105 tingsretlige forhold: bygninger, huse (jf. 25 250 ff. 403)
- 106 tingsretlige forhold: servitutter
- 107 naboretlige forhold: skel, gærder, hegn, grøfter
(jf. 210 212 215 236 237)
- 108 selvejergods (jf. 110 270)
- 109 landboret iøvrigt, jagtret (jf. 177 215 222 338)
- 110 besiddelse og eje, hævd, bemægtigelse, gaver, fund og vrag
(jf. 270 333 576)
- 111 fælleseje, fællesret (jf. 177 235 236)
- 112 beskyttelse af besiddelse og ejendom: hjemmel, tyveri,
tingsbeskadigelse, ulovlig brug, tilbage-
søgning af gods, lås, ejendomsmærker
(jf. 21 270 286 359 366)
- 113 forvaring og betroelse
- 114 fæstemål vedr. hus og jord, fæsterens retsstilling,
misligholdelse (jf. 12 79 122 231 238
251 300-319 323 663-664)
- 115 lån til brug, lejemål, forpagtning, forlening
(jf. 336 367 629 662)
- 116 lån til eje, pengelån, gældsbreve, rente og åger
(jf. 43 665)
- 117 gældssager, hvor baggrund angives (jf. 43 663-664)
- 118 gældssager, hvor kun gældens størrelse angives
(jf. 663-664)
- 119 gældssager iøvrigt
- 120 tilbageholdsret, innam (jf. 54 175 237 366)
- 121 løfter og aftaler, former, retsvirkninger, ophør
(jf. 440 595)
- 122 misligholdelse af aftaler, bortset fra gæld
(jf. 114 130 300 ff. 440)
- 123 forløfte, borgen for opfyldelse af løfter
- 124 køb og salg (jf. 275 331 368 369 398 440 ff.)
- 125 lovbydelse, forkøbsret

XIV

- 126 mageskifte og bytte (jf. 368)
- 127 pant: former og genstande for panteret (jf. 276)
- 128 pant: vurdering og fyldestgørelse, opbud (jf. 57)
- 129 pant iøvrigt
- 130 tjeneste og arbejde, tyendeforhold (jf. 79 117 122 232
233 288 579 661)
- 131 fuldmagt (jf. 31) og kommission, kompagniskab
- 132 skadegæld, skadesløsholdelse, godtgørelse
(jf. 16 25 58 112 140)
- 133 tvang, svig og udnyttelse (jf. 94)
- 134 hærværk, vold, overvold, ran (jf. 112)
- 135 røveri, rov
- 136 falsk, løgn

DE ANVENDTE REAKTIONER, SANKTIONER OG STRAFFE 140 - 169

- 140 ansvarsbetingelser, alder, subjektive forhold (jf. 132)
- 141 ansvar for andre
- 142 ansvar for dyr og ting (jf. 25 112 132)
- 143 bøder, bødestørrelser (jf. 308 310 650-651)
- 144 hovedlods fortabelse, konfiskation
- 145 livsstraf
- 146 andre straffe
- 147 straffens fuldbyrdelse (jf. 145)
- 148 straffesteder og -institutioner
- 149 fredløshed, forvisning
- 150 mandhelgsfortabelse, mindremænd, tremarksmænd (jf. 50 82)
- 151 bandlysning
- 152 oprejsning, benådning, asyl, lejde, orfejde, fredlysning
(jf. 149)
- 160 udentinglige reaktioner: undsigelse, trusler
- 161 udentinglige reaktioner: pågribelse (jf. 55)
- 162 udentinglige reaktioner: hævn og fejde
- 163 udentinglige reaktioner: afgørelser og forlig (jf. 33 236)
- 164 udentinglige reaktioner: tvangsfuldbyrdelse (jf. 54)

BYLAGETS JURISDIKTION, BYSTÆVNET, LANDSBYSTYRET 170 - 199

- 170 bylaget, bystævnet, gadestævne, kirkestævne
(jf. 234 235 236 501)
- 171 kompetence: saglig/stedlig, forholdet til tingene
- 172 bystævnets behandling af vedtægtsbrug og trætter
- 173 de af bystævnet anvendte retskilder, vider og vedtægter,
sædvaner (jf. 60 61)
- 174 virkninger af vedtægtsbrud
- 175 tvangsfuldbyrdelse, innam, pantning (jf. 54 120 129)
- 176 landsbyens styre, fællesanliggender (jf. 236)
- 177 indretninger og goder til fælles brug og benyttelse
(jf. 109 111 220)

200 - 699 IKKE-JURIDISK SAGREGISTER

NATURFORHOLD 200 - 209

- 200 landskabet (jf. 100 101)
- 201 søer og vandløb (jf. 102 216 337 422)
- 202 hav og strande (jf. 103 333 337)
- 203 vejrlig
- 204 naturkatastrofer
- 205 vilde planter og træer (jf. 101)
- 206 vilde og fremmede dyr
- 207 fremmede lande (jf. 81 479 607)
- 208 verdenshjørner
- 209 himmellegemer o.l.

DET DYRKEDE AREAL 210 - 219

- 210 opmåling og afgrænsning (jf. 100 107 109)
- 211 afvanding, opstemning, rydning og opdyrkning (jf. 321)
- 212 hegn og diger (jf. 107)
- 213 adgang, markveje og fædrifter (jf. 104 220 462)
- 214 landsbyens tilliggende uden for byen (jf. 111)
- 215 bymarken og dens opdeling (jf. 109 217)
- 216 fordeling af andre goder (fiskevand, skov)
(jf. 101 102 109)
- 217 den enkelte gårds tilliggende uden for byen
(jf. 100 109 215 302)
- 218 vurdering af jord

LANDSBYENS OMRÅDE 220 - 229

- 220 fællesarealer i byen (jf. 177)
- 221 byggesteder og tofter
- 222 kålgårde og haver (jf. 109 327)

LANDSBYENS BEBOERE 230 - 249

- 230 i almindelighed (jf. 6 234 235)
- 231 i forhold til jordbesidderen (jf. 114 270-274 300 ff.)
- 232 tyende (jf. 79 130)
- 233 landarbejdere, husmænd og inderster (jf. 79 130 251)
- 234 landsbyens tillidsmænd (jf. 176)
- 235 forsamlinger og indretninger til fælles brug
(jf. 170-177 237)
- 236 landsbyfællesskab, naboforhold (jf. 6 15 33 57 107 111
115 163 170-177 230 501)
- 237 forhold til andre landsbyer og udensogns folk
(jf. 236 312 314)
- 238 til- og fraflytninger (jf. 81 114 312 314)
- 239 bofasthed (jf. 692)

XVI

LANDSBYENS BOLIGER 250 - 269

- 250 bolig- og driftsenheder i almindelighed
- 251 bolig- og driftsenheder, enkelte (jf. 105 108 114 121
124 127 128)
- 252 gårdens enkelte bygninger (jf. 105)
- 253 konstruktion og bygningsdele
- 254 rum i boligen
- 255 fast inventar
- 256 ildsteder og opvarmning
- 257 rum i udhuse
- 258 skader på bygninger
- 259 udendørs lokaliteter

JORDENS EJERE 270 - 279

- 270 selvejerbønder (jf. 108 110)
- 271 krongods (jf. 403 471)
- 272 gods under provstier, hospitaler og skoler (jf. 406 509)
- 273 adelsgods
- 274 andre private godsejere
- 275 handel med fæstegods og mageskifter (jf. 124 126)
- 276 pantsætning af godstilliggender (fæstegods) (jf. 127)

HOVEDGÅRDE 280 - 299

- 280 gården
- 281 beboelse
- 282 avlsbygninger
- 283 volde, grave, porte og vindebroer
- 284 gårdspladser, møddinger og haver
- 285 tilliggender
- 286 rettigheder og herligheder
- 287 hovedgårdenes drift (jf. 114 305 306 309 310)
- 288 folkehold

FÆSTEVÆSEN 300 - 319 (jf. 79 112 114 121 125 128 231)

- 300 fæste (jf. 114)
- 301 fæsternes bolig (jf. 25 124 127 251)
- 302 fæstegårdenes drift (jf. 320 ff.)
- 303 samlede afgifter af fæstegods (jf. 663 664)
- 304 afgifter til godsherren (jf. 114 663 664)
- 305 hoveri
- 306 ægter
- 308 godsherren som husbond (jf. 12 75 114 273 300-310)
- 309 godsernes embedsmænd (jf. 271-273 288)
- 310 administration af godset (jf. 287 308 329)
- 311 vornedskab (jf. 79)
- 312 pastvang (jf. 81 114 314)
- 313 overdragelse af fæstegods fra en fæster til en anden
(jf. 78 79 98 144)
- 314 flytninger, udvisninger og rømninger (jf. 79 114 238
300 312)

UDNYTTELSE AF AREALET 320 - 349

- 320 omdrift (jf. 215 217 302)
- 321 jordforbedring
- 322 jordens bearbejdning
- 323 avling og afgrøde (jf. 109 114 302 322)
- 324 kornavl (jf. 320 322 323 653 672)
- 325 særlige afgrøder
- 326 engbrug (jf. 361)
- 327 havebrug (jf. 222)
- 328 mosebrug (jf. 100)
- 329 skovbrug (jf. 101 205)
- 330 redskaber i landbrug og skovbrug; vogne, slæder
- 331 salg af afgrøder (jf. 124 653 ff.)
- 332 lergravning
- 333 indsamling af strandings- og vraggods (jf. 110 202 286)
- 336 udleje af jord (jf. 115)
- 337 fiskeri og fiskeredskaber (jf. 102 216)
- 338 jagt (jf. 109)
- 339 ødejord

HUSDYRHOLD 350 - 379

- 350 husdyrhold i almindelighed
- 351 kreaturer
- 352 heste
- 353 svin
- 354 får
- 355 geder
- 356 fjerkræ
- 357 hunde og katte
- 358 bier
- 359 mærkning af husdyr (jf. 112 329)
- 360 røgtning, staldfodring
- 361 græsning, vogtning, tøjring (jf. 326)
- 362 malkning
- 363 husdyrprodukter, uforarbejdede
- 364 gødning
- 365 seletøj
- 366 driftekvæg og optagne dyr (jf. 21 54 120)
- 367 udleje af dyr, lån af dyr til brug o.l. (jf. 115)
- 368 køb og salg af dyr, bytte af dyr (jf. 124 443 655)
- 369 salg af uforarbejdede husdyrprodukter m.v. (jf. 124)
- 370 sygdomme og skader hos husdyr

HUSHOLDNING OG HUSFLID 380 - 399

- 380 kost og tæring (jf. 58 388)
- 381 konservering o.l.
- 382 rensning og hjemmemaling af korn
- 383 bagning
- 384 brygning (jf. 389)
- 385 slagtning
- 386 mælkenes behandling, mælkeprodukter
- 387 anden tilberedning af fødevarer

XVIII

- 388 madvarer og retter
- 389 drikkevarer (jf. 444)
- 390 måltider (jf. 574 613)
- 391 garn- og tekstiltilvirkning (jf. 394)
- 392 lysestøbning
- 393 kurvebinding
- 394 hosebinding, syning o.l.
- 398 salg af egen fremstilling (jf. 124)

HOVEDSTAD OG KØBSTÆDER 400 - 419

- 400 afgrænsning, volde og grave
- 401 købstadjord uden for byen
- 402 gader, torve og pladser
- 403 gårde og huse (jf. 1 410)
- 404 boligens indretning
- 405 beboere (jf. 3)
- 406 hospitaler i købstæder
- 408 lav
- 410 bystyre; organer, personer, bygninger (jf. 1)
- 411 skatter og afgifter (jf. 474)
- 412 havne, havneret, ulovlige havne
- 413 diverse vedr. købstæder

HÅNDVÆRK 420 - 439

- 420 i almindelighed
- 421 de enkelte fag (alfabetisk)
- 422 mølleri
- 423 teglværk

HANDEL OG SØFART 440 - 459

- 440 køb, salg og leje (jf. 122 124 331 364 368 369 398)
- 441 markeder
- 442 torvehandel (jf. 124)
- 443 øksnehandel (jf. 368 655)
- 444 krohold og ølsalg (jf. 389)
- 445 bissekræmmere
- 446 købmænd og andre handlende
- 447 servicefag
- 448 arbejdere
- 449 regnskaber, regnskabsbøger o.l. (jf. 38 618)
- 451 søfart, skibe og dele deraf
- 452 søfolk
- 453 udenrigshandel (jf. 460)

SAMFÆRDSEL OG TRANSPORT 460 - 469

- 460 færdsel i almindelighed (jf. 453)
- 461 rejser, distancer (jf. 466)
- 462 veje og gader (jf. 104 213 402)
- 463 broer og vadesteder
- 464 færdsel til fods

- 465 transport til hest
- 466 transport med vogn
- 467 bæretransport
- 468 slæde- og istransport
- 469 søtransport og færgefart

RIGET, KONGEN OG CENTRALADMINISTRATION 470 - 479

- 470 rigets afgrænsning og inddeling, len, syssel, herred og birk (jf. 1 3 11)
- 471 kgl. embedsmænd, lokale (jf. 3 11)
- 472 kgl. embedsmænd, centrale, og institutioner
- 473 kongen som øverste myndighed
- 474 kgl. skatter, told m.v. (jf. 411)
- 475 kgl. forordninger og bevillinger
- 476 kongerejser
- 477 kgl. slotte og gårde (jf. 1 271 403 471)
- 478 herredage (jf. 1)
- 479 udenrigsforhold, fremmede fyrster (jf. 207)

MILITÆRVÆSEN 480 - 499

- 480 ledning, krigstjeneste, krigsfolk, bondesoldater
- 481 soldaterhold
- 483 soldaterudrustning (jf. 640 ff.)
- 484 officerer
- 485 militære bygninger, befæstningsarbejder o.l.
- 486 krigsvægning, rømning (jf. 75)
- 487 krigshandlinger
- 488 flåden (jf. 484)

KIRKELIGE FORHOLD 500 - 519 (jf. 13 60 71 74 560-562)

- 500 kristelig øvrighed
- 501 stiftet, sognet og sognemænd, menigheden
- 502 kirkegang og kirketider (jf. 504)
- 503 kirkelige embedsmænd, gejstlige (jf. 13)
- 504 kirkelige handlinger (jf. 502)
- 505 kirkelige bygninger og rum (jf. 272)
- 506 kirkeinventar, genstande til kirkelig brug
- 507 begravelsespladser i kirker
- 508 kirkegårde (begravelsespladser)
- 509 kirkegods og herligheder, patronatsret (jf. 272)
- 510 afgifter til kirker og kirkelige embedsmænd (jf. 109)
- 511 præstegårde og degneboliger, præsters tjenestefolk
- 512 andre huse tilhørende kirken (jf. 272 509)
- 513 præstegårdsjord og rettigheder til præstegårde
- 518 domkapitler
- 519 helligbrøde, brud på kirkefred o.l. (jf. 13 74 501)

OPDRAGELSE, UNDERVISNING OG BOGLIG LÆRDOM 520 - 539

- 520 forældres opdragelse af børn (jf. 87)
- 521 skoler, universiteter (jf. 272)
- 522 lærere, doktorer, akademikere
- 523 skoleelever, disciple, studenter
- 524 læse- og skrivekunst (jf. 527 618)
- 525 sprogkundskaber
- 526 andre kundskaber
- 527 trykte bøger (jf. 618)

FORSØRGELSESVÆSEN 540 - 549

- 540 private forsørgelsesforanstaltninger (jf. 76 78 80 90 114)
- 541 stiftelser og hospitaler (jf. 78 80)
- 542 tryglebreve (jf. 80 605 606)
- 543 almisser (jf. 80 605 606)

DØD, SYGDOM, SYGDOMSBEHANDLING OG ULYKKER 550 - 559

- 550 sygdomme og sygdomstegn hos mennesker (jf. 25 37 551)
- 551 mén efter slagsmål, overfald o.l. (jf. 37 580)
- 552 badskærer og læger; jordemødre og fødsler (jf. 553 571)
- 553 medicin og sygdomsbehandling (jf. 552)
- 554 kvaksalveri
- 555 dødsfald, drab, selvmord (jf. 70)
- 556 brand, ulykke (jf. 80)
- 557 begravelse (jf. 93 504 567)

RELIGION OG FOLKETRO 560 - 569

- 560 bibelcitater, fromme udtryk og talemåder (jf. 60 500 501)
- 561 edsafleggelse (jf. 34 65)
- 562 magi og trolddom (jf. 74)
- 565 monumenter uden for landsbyer og købstæder
- 566 pilgrimsrejser, valfart
- 567 hedensk jord (jf. 557)

OMGANGSFORMER, SÆD OG SKIK 570 - 589

- 570 årets højtider og fester (jf. 691)
- 571 livets højtider og fester (jf. 85 93 504)
- 572 dagens gang
- 573 personlig rengøring, udseende
- 574 bordskik og høviske manerer
- 575 hilseformer
- 576 gaver (jf. 110 543)
- 577 gæster
- 578 omgang mellem kønnene (jf. 74 85 86)
- 579 hustugt og revselse (jf. 87)
- 580 slagsmål (jf. 70 551)
- 589 diverse omgangsformer

FORLYSTELSER 590 - 599

- 590 gilder og sammenkomster (udover gruppe 571)
- 591 drikkelag
- 592 leg og spil
- 593 dans
- 594 sang, musik og musikinstrumenter
- 595 væddemål
- 596 kapkørsel

SOCIAL STATUS 600 - 609 (jf. 23 73 83)

- 600 social placering
- 601 særlige rettigheder
- 602 æresbegreber (jf. 23 73 82 83)
- 603 skældsord og nidviser (jf. 73)
- 604 uærligt folk
- 605 stakler og fattigfolk (jf. 80 542 543 606)
- 606 tiggere (jf. 80 542 605)
- 607 fremmede (jf. 81 312 314)
- 608 særlige slægtskabsforhold m.v. (jf. 88)
- 609 borteblevne

INVENTAR, HUSGERÅD OGLØSØRE 610 - 619

- 610 indbo i almindelighed (gods)
- 611 møbler
- 612 sengetøj og boligtekstiler
- 613 service og spisebestik (jf. 390)
- 614 køkken-, bage- og bryggerstøj
- 615 andet værktøj, andre redskaber og genstande i stue-
og udhuse (jf. 330 365 614)
- 616 belysning
- 617 personlige ejendele (undtagen klæder og smykker)
- 618 bøger og breve (jf. 449 524 527)
- 619 låse og nøgler

KLÆDEDragt OG SMYKKER 620 - 639

- 620 stoffer og garner
- 621 klæder i almindelighed
- 622 klædningsstykker (og dele heraf)
- 623 bæltter, knapper og spænder
- 624 fodtøj
- 625 smykker

VÅBEN 640 - 649

- 640 værger
- 641 skydevåben, hagl, krudt og kugler (jf. 645)
- 642 spyd, piker og lanser
- 643 harnisker
- 644 bandolerer, gehæng o.l.
- 645 gevær (jf. 641)
- 646 andre våben

XXII

MØNT, PRISER OG PENGEVÆRD 650 - 669

- 650 møntsorter (jf. 651)
- 651 møntværdier, penge o.l. (jf. 650)
- 652 jord- og gårdpriser
- 653 kornpriser (jf. 331)
- 654 priser på andre afgrøder end korn
- 655 priser på husdyr
- 656 priser på husdyrprodukter
- 657 priser på andre fødevarer
- 658 priser på garn og stoffer
- 659 priser på beklædning
- 660 diverse andre priser
- 661 arbejdsløn (jf. 660)
- 662 husleje (jf. 115 304)
- 663 indfæstningsafgifter, furløv, hovningspenge, sagefald
- 664 landgildetakster (jf. 303 ff.)
- 665 rente (jf. 116)
- 666 ædle metaller (jf. 628)
- 667 andre metaller

MÅL OG VÆGT 670 - 689

- 670 arealmål
- 671 længdemål
- 672 kornmål (inkl. malt og mel)
- 673 smørmål, smørvægt
- 674 rummål for flydende varer
- 675 rummål iøvrigt (jf. 672)
- 676 andre mængde- og størrelsesangivelser, stykketal
- 677 vægt
- 678 veje- og måleredskaber; vejning og opmåling

TIDSREGNING OG KALENDER 690 - 699

- 690 dagens inddeling (jf. 572)
- 691 årets inddeling (jf. 66 570)
- 692 historisk tid o.l.

JURIDISK
SAGREGISTER

OG

IKKE - JURIDISK
SAGREGISTER

1 - 199 JURIDISK SAGREGISTER

Der henvises til domsnummer; i Rigens Ret (RR) til paragraf.
I oversigten s. angives bindnummer.

TINGET 1 - 191. sted, indretning, benævnelse

konge og rigsråd, København slot 43
rettertinget:

sted:

Abrahamstrup (nuv. Jægerspris) 122
Antvorskov slot 874 875 876 877 878 879 880 881
Bergen 889
Dronningborg slot, Randers 176 270 412 414
Horsens, Korsbrødregården (St. Johannes'/Hans'
kloster) 35 39
- 856 857
Kalundborg slot 29
- , Gråbrødreklosters stue 40
- 3 20
Kalvsund, ombord på en karavel 32
Kalø slot 44
Koldinghus 126 129 145 628 629 630 631 632 633 634
635 636 637 638 639 640
Kolding 63 128 130 144 194 195 196 197 198 199 200
272
København slot, i kancelliet 38
- - , i stuen ved kapellet 37
- - 53 58 59 67 68 75 76 173 313 316
319 329 342 343 345 362 397 398 400
401 424 432 492 493 494 495 496 497
547 548 549 550 551 552 553 554 555
556 609 610 611 612 665 682 683 684
720 721 722 737 738 750 751 752 753
774 775 781 782 785 790 796 797 825
830 854 909
- , rådhuset 41 51
- , Gråbrødreklosters stue 17 23 26 27
- , Helliggejst's stue 49
- 85 86 87 88 89 94 134 135 136 137 138
140 174 175 181 188 189 190 191 192 193
218 219 220 221 223 224 227 228 229 230
237 238 239 240 241 242 243 245 246 283
299 300 302 303 334 361 399 492 493 494
495 496 497 547 548 549 550 551 552 553
554 555 556 755 783 784 789 791 792 793
794 795 803 804 805 806 807 814 815 816
817 818 823 824 826 827 828 829 831 832
841 842 843 844 845 846 847 848 849 850
851 852 853 861 862 863 864 870 872 882
883 884 885 886 887 890 891 893 894
895(?) 897 900 901 904 911

Lund, på kongens gård 123
 Malmø 95
 Nakskov 231
 Nyborg slot 184 213 260 516 517 873
   - 62 170 171 183 185 186 210 211 212 261 262
     263 264 265 516 517 866
 Nykøbing slot (Falster) 48 244 357 365 366 367
 Odense, i kongens gård 206 488
   - , i enkedronningens gård 54 55
   - , i Sortebrødreklostrets sakristi 6
   - , i Prædikebrødrenes hus 1
   - 61 91 92 101 109 132 172 187 201 202 203
     204 205 207 208 209 235 266 267 289 290 292
     450 451 452 453 896
 Randers, Dronningborg slot 176 270 412 414
   - 47 71 271
 Ribe 77
 Roskilde rådstue 11
   - , Sortebrødrekloster 15
 Silkeborg 83
 Skanderborg 84
 Thisted 42
 Tryggevælde gård 708
 Vejle, Sortebrødrekloster 25 31
 Viborg, Gråbrødrekloster 64
   - 45 81 82 97 114 177 178
 Ålborg, Gråbrødreklosters stue 36
   - 78 79 80 115 179 180 268 269
 Århus, rådhuset 475
   - 60 116 117 118 119 120 121
   uden sted 4 10 14 74
 rigsrådet, Odense 454
   - , kongens gård i Roskilde 465
 kgl. kommissarier, ved laksegård udenfor Åhus 52
   - - , Høllingholm 334
   - - , uden sted 248
 kommissionsdom, København, Helligåndskirken 395
 tilforordnede råder:
   sted:
     Gisselfeld 470
     Hallundbæk 596
     Kolding 476 858
     København slot 666 703 908
       - , Helliggejst hus 500 677
       - 776
     Orebygård 501
     Randers 413
     Ribe, rådhuset 479
     Ringsted 572 699 810
     Rygård 471
     Sjælland 469
     Skelskør, rådhuset 423
     Skibby 771
     Skive 421
     Viborg, domkirken 534
       - , landstinget 382 571

- landemodedom, Maribo 474
 - (?), Sjælland 463
 gejstlig domstol, København 623 871
 Kejser Sigismunds voldgiftskendelse, Buda 5
 orfejde, Hålsingborg 2
 ridemandsbrev, Sjælland 448
- Antvorskov birketing 618
 Fakse herredsting 354 544 564
 Flakkebjerg herredsting 546
 Hads herredsting 411
 Hammer herredsting 586 588
 Helsingør rådstueret 838 859
 Himle herredsting 888
 Horns herredsting 311 748 754 760
 Københavns rådstueret 799 802
 Malmø byting 523 839
 - rådstueret 90 773 798 837
 Merløse herredsting 491
 Mols herredsting 18
 Oxie herredsting 719
 Ramsø herredsting 379 444 725 764
 Ringsted herredsting 305 312 374 583
 Sømme herredsting 767
 Tybjerg herredsting 308 325
 Ålborg byting 765
 - rådstueret 865
- vidnesbyrd om edsafleggelse, Viborg 688
 ukendt ting 65 217 906 907
 ting og tingsteder omtalt i dommene:
 en sag først i rette på København slot for rådet
 dernæst i Roskilde og Sorø 265
 herredagsdom, København 95
 rettertingsdom, Abrahamstrup 311 767
 - , Antvorskov 738
 - , Horsens 853
 - , København slot 209 261 334 580
 - , København, Gråbrødreklosters stue 469
 - , København 290
 - , Nyborg slot 189 (jf. 184)
- rigsråders dom, København slot 445
 kgl. kommissariers dom, Odense 852
 tilforordnede rådets dom, København slot 799 908
 - - - , København, Vor Frue kirke
 741
 - - - , Viborg 597
 - - - 635
 - - møde i Næstved 810
- dom efter rigens ret, København slot 229
 rigens kanslers dom 130 640 866 908
 ridemænds dom 852
 låsebrev, Koldinghus 299
 Viborg landsting, omtale af domme og andre retsakter
 herfra 117 120 130 190 195 197 198 243 271 479
 548 554 629 721 753 765 776 780 782 785 788 794
 827 841 843 844 846 848 853 857 866 873 880 883
 901 909

Fyns landsting omtalt	235	241	262	292	424	476	492	516
612 752 819 885 887 909								
Sjællands landsting omtalt	432	609	630	635	664	668		
750 771 781 837 859								
Skåne landsting omtalt	191	205	533	751	774	793	798	
875 878								
Hallands landsting omtalt	830	849	850	851	893	897		
Nørrehallands landsting omtalt	547							
Sønderhallands	-	-	549					
Bornholms	-	-	551	636				
Lollands	-	-	367	628				
Lolland-Falsters	-	-	807					
Langelands	-	-	790					
Urnehoved	-	-	34					
de mindre landsting omtalt	495							
alle landsting i Danmark, lysning	21							
Slesvig landsret, brev herfra	558							
Vierstädtegericht	848							
Jelling sysselting, tingsvidne herfra	129							
gejstlige domstole omtalt:								
biskop og bygdemænds dom, Snejbjerg kirke	32							
- - - - -	226	431	464	531				
landemodedom, Lund	893							
- - - - - , Roskilde Kalentehus	493							
kapitelsdom, Viborg	610							
- - - - - , Århus	827							
biskop og medbrødres dom, Viborg kapitelshus	569	570						
ret i Riber kapitelshus	768							
klagemål påhørt i Roskildebispens stue	664							
borgestueret, gårdsret, omtalt	100							
herreds-, birke- og byting samt rådstueretter omtalt:								
Alsted herredsting	346							
Amager birketing	539							
Andst herredsting	695							
Antvorskov birketing	609							
Bjerre herredsting	476	673	909					
Bjäre herredsting	560							
Bjæverskov herredsting	305	520	536	633	659	748		
Bog herredsting	412	772						
Boller birketing	772							
Bornholms nørre herredsting	244	399						
- - - - - vestre	-	-	238					
Brusk herredsting	602							
Bølling herredsting	597	820						
Børglum herredsting	290	866						
Dallund herredsting	631							
Djurs nørre herredsting	486							
- - - - - sønder	-	-	286	651				
Dragsholm birketing	664							
Estrup birketing	351							
Fakse herredsting	394	586	656	681	701	710	723	
730 759								
Feldballe birketing	585	812						
Fjends herredsting	100	103	376	599				
Fjäre herredsting	888							

Flakkebjerg herredsting 497 718
 Fleskum herredsting 801
 Framlev herredsting 574
 Frederiksberg birketing 314
 Frosta herredsting 530 573
 Frøs herredsting 881
 Fuglse herredsting 628 749
 Fur birketing 322
 Galten herredsting 608
 Gerlev herredsting 582
 Gern herredsting 64 114 416 517 574
 Ginding herredsting 353 430 592 596 621
 Gislum herredsting 648 662 743
 Gisselfeld birketing 449 762
 Grenå byting 507 608
 Gudme herredsting 211 734
 Gudum birketing 816
 Gynge herredsting 59
 Gårds herredsting 566
 Göinge herredsting 59
 Gørding herredsting 419
 Hads herredsting 318
 Hagested birketing 668
 Hald herredsting 627
 Halmstad herredsting 549
 Hammer herredsting 717
 Hammerum herredsting 514 571 596 833 857
 Han herredsting 431 567
 Harre herredsting 378
 Hasle herredsting (Bornholm) 244
 Hassing herredsting 624 846
 Hastrup birketing 707
 Hatting herredsting 200 625 647
 Hedinge byting 439
 Hellingum herredsting 613
 Helsingør rådstueret 837 840
   - byting 824
 Herrestad herredsting 515
 Hillerslev herredsting 128 642 909
 Himle herredsting 495 547
 Hind herredsting 127
 Hindborg herredsting 323
 Hindsted herredsting 485 505 525
 Hing herredsting 195
 Hjelmslev herredsting 356 603
 Hjerm herredsting 258 278
 Hobro, borgmester og råd 606
   - byting 440
 Holbo herredsting 310 387
 Holstebro, byfoged og rådmænd 466
   - rådhus' dom 466
   - byting 278 481 506 879
 Horne herredsting 29 533
   - øster herredsting 494
 Horns herredsting 309 435 526 537
 Hornum herredsting 180 184 189 243 358 517 519
   579 600 641 811 821

Horsens byting 693
 Houbjerg herredsting 433 842
 Hunderup birketing 868
 Hundslunds birketing 254
 Hviding herredsting 855
 Højer herredsting 581 619
 Højslev birketing 380
 Ingelstad herredsting 191 798 817
 Jerslev herredsting 335 407 601 643 785 794 809
 866
 Karup birketing 786
 Kerteminde byting 492
 Kolding, borgmestre, rådmænd og byfogeds dom 197
 - , byfoged 198
 - byting 595
 Kronborg birketing 716 781 837
 Kærgård birketing 460
 København, borgmestre og råd 291 638 639 877
 - , borgmestre, råd og byfoged 639
 - , rådstueret 876 900
 - , byting 89 552 791 792
 Landskrona byting 878
 Langelands nørre herredsting 183 246
 Lemvig byting 179 788 816
 Lisbjerg herredsting 422
 - vester herredsting 370
 Ljunits herredsting 545
 Lolland nørre herredsting 94
 Lunde herredsting 267 724
 Lysgård herredsting 130 813 406 442 617 786
 Læsø birketing 336
 Lø herredsting 853
 Malmø, borgmester og råd 818
 - , byfoged 837
 - byting 550
 Malt herredsting 694 782
 Merløse herredsting 456 727 735 736 819 828
 Middelsom herredsting 413 542 667
 Mors nørre herredsting 672 697
 - sønder - 624
 Møgeltønder birketing 619
 Nexø byting 238
 Nibe birketing 243 363 613
 Nim herredsting 693
 Ning herredsting 650 843
 Nykøbing Falster byting 807
 Nykøbing Mors byting 323
 Næsbyhoved birketing 724
 Nørhald herredsting 281 522 589
 Nørhå birketing 867
 Nørlyng herredsting 541 649 844
 Nørre Djurs herredsting 486
 Nørreherreds ting, Bornholm 244 399
 - - , Djursland 486
 - - , Langeland 183 246
 - - , Lolland 88

Nørreherreds ting, Mors 672
- - , Salling 438 822
Nørre-Horne herredsting 455 511 873
Nørvang herredsting 514 707 744
Odense herredsting 171
Onsild herredsting 615
Oxie herredsting 559 587
Ramsø herredsting 368 740
Randers byting 71 468 521
Rantzausholms birk 905
Refs (Revs) herredsting 127 477
Resen birketing 421
Ribe, birketing for hertugens undersætter 855
- , borgmester og råd 814 881
- byting 383 392 868
- gæsteting 464 814 825
Rinds herredsting 381 475 529 591 594 648 832
Ringkøbing byting 765 770
Ringsted herredsting 150 152 346 417 635 868 869
Roskilde byting 26 728
- rådstueret 11
Rougsø herredsting 622 661
Rudkøbing byting 237
Rygårds birketing 577 604 658
Salling herredsting 235 612 631 632
- nørre herredsting 438 822
Sevel birketing 800
Skam herredsting 313
Skast herredsting 845
Skelskør byting 874
Skive byting 282
Skodborg herredsting 24 339 788 796 816
Skovby herredsting 241 631 752
Skytts herredsting 581
Slagelse byting 87
Slavs herredsting 746
Slet herredsting 883
Smørum herredsting 404 779
Stege byting 342
Stevns herredsting 503 607 676 696
Storevorde birketing 467
Stubbekøbing byting 342
Støvring herredsting 622
Sunds herredsting 429 887
Svaneke, borgmester og råd 551
- byting 551
Svendborg byting 655 885
Sæbygård birketing 407
Sømme herredsting 26 458
Sønderhald herredsting 341 352 401 512 644 706
Sønderherreds ting, Djursland 286 651
- - , Mors 624
Sønderlyng herredsting 561 745
Tune herredsting 607 749
Tuse (Tudse) herredsting 327 456 660 674 698 735
Tybjerg herredsting 320 562 679 709

Tølløse birketing 557
 Tønder, borgmester og råd 848
 Ulfborg herredsting 568 816
 Vandfuld herredsting 388 646 788
 Vedby birketing 741
 Vends herredsting 186
 Vennebjerg herredsting 459 704 901
 Vestre herredsting, Bornholm 238
 Vester Lisbjerg herredsting 370
 Viborg byting 291 510 665 669
 Villands herredsting 193 218
 Vindinge herredsting 713
 Viske herredsting 888
 Voldborg herredsting 347 499 563 652 715
 Vordingborg, borgmester, råd og byfoged 581
 Vrads herredsting 527
 Ystad byting 798
 Økloster birketing 234 567
 Ølstykke herredsting 731
 Ørslevkloster birk 104 371
 Øster Horne herredsting 494
 Ål birketing 662 753 901
 Ålborg, borgmester og råd 190 848
 - byting 479 535 538 548
 Århus, rådstueret 118
 Års herredsting 184 321 605 648 670 769 861
 Åsum herredsting 640
 skudsmål til alle sjællandske herredsting, birketing
 og sognestævner 314
 birkeret og birkefrihed 753
 Oslo, lagtinget 806
 - , rådstueret 775
 - , lagmanden 775
 Trondhjem, lagmanden 889
 Kungälv, lagretten 553
 gæsteting 464 814 825
 samfrænders dom 831
 Viborg landstings domhus og rådstue 856
 - - - 335
 Framlev herredsting i hus (1587) 574
 byfoged må ikke holde ting hjemme 677
 de gamle tinghøje 631
 en kappe over tingskriveren for regn 381
 ed aflagt vesten ved Grenå byting 608
 dommer rykket op fra tingstokkene 574
 stukket med kniv sætter delefoged sig på tingstokken
 322
 herredsfoged slået omkuld på tingstokken 476
 inden 4 stokke på Sjællands landsting 7
 for tingsdom inden alle 4 stokke 605
 sandemænd inden alle 4 stokke 413
 vidner inden alle 4 stokke 413 619
 rebsmænd inden alle 4 stokke 352
 inden 4 tingstokke 605 619 633
 8 mænd skrevet til stokke 860
 8 - ikke alle skrevet til stokke 786

stokkenævn 278 383 412 433 631 633 640 648 755 770 788
 part står uden tinget ved tingstokkene 561
 tingstokkene 322 413 476
 8 vidner går uden for tinget for at rådslå 595
 ulydighed på et sat ting 888
 "søge retterting" på herredsting 574
 på herredsting skikkes lov og ret til enhver, som der har
 at sysle 574
 til tinge for gode mænd eller andet sted, hvor man sidder
 dom og ret RR § 7

2. tingtider

rette tægtedag 309 355 469 587 692 719 837
 lovtimelig dag 476
 lovdag 241 RR § 24
 lagtdagsdag 191
 retterdag på rådhuset 677
 siddende ret: en besiddende tingsdom 511
 sætte ret på uret tingdag 3
 gæsteting 814 825
 om snapsting 19
 snapslandsting 293 341 372 389 419 431 436 459 460 461
     462 472 487 507 508 513 514 521 522 527 571 585 589
     591 598 599 620 621 650 651 675 693 694 695 711 721
     765 788 813 820 831 901
 Viborg snapsting 26/1 1642 901
 i Viborg til snapsting 804
 Viborg snapsting (byting) 665
 en snapslandstingsdom 788
 snapsmandag 644
 mandag efter snapsting 706
 forgangen snapsting 831
 snapsherredsting 442 626
 snapsbirketing 408
 første fulde ting efter jul 241
 om søgning RR § 18
 rette lovligt søgning efter jul 563
 søgnelandsting efter jul 860
 søgning efter jul 347 463 563 586 840
 alm. søgning efter 20. dag jul 7
     - - - jul 347 439
 rette søgning efter jul 563
 lørdagen næst efter jul, som de holdt landsting på 19
 møde 20. dag efter jul 837
 søgnelandsting efter påske 445 490 545
 søgning efter påske 526
 rette lagting efter påske 340 545
 søgnelandsting efter pinse 530 787 819
     - - Mikkelsdag 559 560
     - 712
 søgning efter herredagen 819
 Viborg landstings tingdag: lørdag 9 19 24 28 30 o.s.v.
     jf. gruppe 1
     - landsting, sag fortsat mandag 352

Viborg landsting, snapsmandag 644 706
 Fyns landstings tingdag: lørdag 69 429 713 724 734 777
 Sjællands landstings tingdag: onsdag 7 21 309 310 o.s.v.
 jf. gruppe 1
 Skåne landstings tingdag: lørdag 33 490 530 545 559
 o.s.v. jf. gruppe 1
 - landsting holdt en søndag 445
 råder holder retterting trinitatis søndag 572
 rettertinget holdt en søndag 78
 Københavns bytingsdag: mandag 677
 den i Slesvig regerende landsretsdag 558
 tamperonsdag før jul, kapitelsret 610
 - - - , Sjællands landsting 21
 - i pinseugen 836
 - holdes tamperret 280 441
 tamperdage 836 jf. gruppe 1: tamperretter
 gejstlig jurisdiktion i helg RR § 18
 ting i helg RR § 18
 stævning før helg til herredsting kan i helg forfølges
 til landsting RR § 19
 retsbrud begået i helg må forfølges i helg RR § 18
 sager om pengelån må forfølges i helg RR § 21
 dom afsagt i julehelg 1 3
 retterting holdes ikke i julehelg 235
 retterting afholdt søndag 78 572
 stævning til 3. påskedag ulovlig 187
 sag udsat til 2. pinsedag 265
 ed aflagt imellem kl. 2 og 3 608
 dommeren bryder tinget efter skud 476
 tinget splittet ved overfald på herredsfoged 574

3. tingets faste personer (jf. 309 471)

kristelige dommere 772
 herredsfoged sidder ret i kongens sted 476
 dommer svoren til tinge 599
 dommeren og mange gode mænd, som da var på tinget 99
 dommer RR § 26
 de 12 mænd, som sidde ting 819
 herredsfoged, som ikke kan læse og skrive 458
 en møller som herredsfoged 733 748
 landsdommer død før doms besegling 549
 abbed som landsdommer 456
 landsdommer blandt tilforordnede råder 446 568
 landsdommere i Jylland med i retterting 92 195 424
 landsdommer i Sjælland med i retterting 3 23 27 469 572
 - - - forespørger på retterting 360
 - - Fyn med i retterting 264 266
 - - og Lolland-Falster med i retterting 263
 - - Lolland med i retterting 23
 - dommer sammen med lensmand 593
 - tillige lensmand 573 581 587
 lensmand meddommer på byting 523
 - - i rådstueret 837
 landsdommer tiltager sig riddere og to af hver købstad
 og hvert herred i responsum 7

landsdommer, to adelige og skriver	102
Viborg landsting 1433: mange riddere, gode mænd og almue	8
- : landsdommer, skriver og borgmester	131
borgmester, rådmænd og byfogeds dom	581 859
landsdommer møder som fuldmægtig	805 890
- og bygdemænd (1558-reces § 27.3)	292
- RR § 17	
landsdommere, se de resp. landsting (gruppe 1); flg. omtales i domme fra andre ting:	
landsdommer, Nørrejylland	36 45 58 78 114 115 116 117 120 129 130 179 180 184 194 197 199 200 208 548 554 567 683 736 753 755 782 841 842 843 846 883 901 909
- , Fyn	3 101 132 170 183 184 185 186 199 208 211 212 213 405 412 496 515 555 885 886
- , Sjælland	11 17 23 27 28 173 423 469 572 750 754 580 828 859 890 891 908
- , Skåne	205 240 533 751 817 835 878
- , Halland	830 894 897
- , Nørre Halland	495 547
- , Sønder Halland	549
- , Lolland-Falster	48 300 628 805 807
- , Lolland	263 365
- , Falster	365
- , Bornholm	551 636
- , Langeland	555
landstingshører borgmester i Viborg	569
-	9 12 13 16 24 30 33 34 35 46 50 100 120 124 127 133 236 279 296 301 304 318 321 322 323 326 328 367 427 429 433 478 867 868 (se også gruppe 1: landsting)
landstingskriver	7 281 314 368 445 456 515 557 565 607 712 766 869 (se også gruppe 1: landsting)
rigens skriver	789
dommere (fogder) på herreds-, birke- og byting, se de respektive ting (gruppe 1); flg. omtales i domme fra andre ting:	
Alsted herredsfoged	761
Amager birkefoged	539
Anst herredsfoged	349
Antvorskov birkefoged	618
Bistrup birkefoged	347
Bjerre herredsfoged	476
Bjäre herredsfoged	560 766
Bjæverskov herredsfoged	520 536 633 659
Bornholm nørre herred, herredsfoged	399
Brusk herredsfoged	602
Djurs nørre herred, herredsfoged	508

Djurs sønder herred, herredsfoged 651
Dragsholm birkefoged 664
Fakse herredsfoged 394 544 564 656 692 701 710
730 759
Faurås tingfoged 850
Fjends herredsfoged 13 599
Flakkebjerg herredsfoged 344 361 398 497 546
Froste tingfoged 530 573 747
Fur birkefoged 322
Gerlev herredsfoged 582
Ginding herredsfoged 596
Gislum herredsfoged 648
Gisselfeld birkefoged 449 762
Gudme herredsfoged 210
Hads herredsfoged 225
Hagedsted birkefoged 668
Hald herredsfoged 401 426
Hammer herredsfoged 586
Hammerum herredsfoged 514 596
Han herredsfoged 42
Hasle (Bornholm) herredsfoged 244
Hassing herredsfoged 846
Hatting herredsfoged 647
Hellum herredsfoged 358
Hillerslev herredsfoged 642
Himle herredsfoged 547
Hindsted herredsfoged 485 505 525 626
Holbo herredsfoged 37 310 387
Horns herredsfoged 311 435 526 537 754 760
Hornum herredsfoged 180 243 358 519 579 641
Houlbjerg herredsfoged 615
Hunderup birkefoged 868
Højer herred, tingholder 619
Ingelstad herred, tingfoged 798
- herredsfoged 817
Kronborg birkefoged 781
Langeland sønder herred, herredsfoged 262
Ljunits herred, tingfoged 545
Lunde herredsfoged 267 516
Lysgård herredsfoged 442 786
Malt herredsfoged 694
Mariager birkefoged 505
Merløse og Tuse herredsfoged 456
- herredsfoged 705 819
Middelsom herredsfoged 667
Mors nørre herred, herredsfoged 672 690
Musse herredsfoged 231 684
Nibe birkefoged 243 363 613
Nim herredsfoged 693
Ning herredsfoged 841 842 843
Nykøbing Mors byfoged 275 323
- Sjælland byfoged 657
Nørhald herredsfoged 489
Nørlyng herredsfoged 844
Nørre Hald herredsfoged 489
- herred Bornholm, herredsfoged 399

Nørre herred Djursland, herredsfoged	508
- - Lolland, herredsfoged	88
- - Mors, herredsfoged	672 690
- Horne herred, herredsfoged	455 598
- - , tingholder	873
Nørvang herredsfoged	744
Onsild herredsfoged	615
Oustrup herredsfoged	116
Oxie herred, tingfoged	587 860
Ramsø herredsfoged	305 368 379 407 444 725 764
Randers byfoged	468
Rinds herredsfoged	475 591
Ringsted herredsfoged	305 312 374 635 868
Rougsø herredsfoged	622
Salling herredsfoged	632
- nrre herred, herredsfoged	822
Skam herredsfoged	69
Skjoldlev herredsfoged	620
Skovby herredsfoged	241 752
Smørum herredsfoged	404 779
Sorø birkefoged	685
Stevns herredsfoged	503 607 676 761
Sunds herredsfoged	109 429
Sømme herredsfoged	26 767
Sønderhald herredsfoged	706
Sønder herred Djursland, herredsfoged	651
- - Langeland, herredsfoged	262
Tune herredsfoged	607 763
- tingfoged	749
- og Voldborg herredsfoged	761
Tuse (Tudse) herredsfoged	327 660 674 698 735
- - og Merløse herredsfoged	456
Tybjerg herredsfoged	325 361 398 449 562 709
Tølløse birkefoged	557
Ulfborg herredsfoged	568 689
Vandfuld herredsfoged	215 646
Vedby birkefoged	741
Vindinge herredsfoged	713
Voldborg (Volborg) herredsfoged	469 499
- - og Tune herredsfoged	761
Vrads herredsfoged	527
Åle birkefoged	662
Åsum herredsfoged	640
tingfoged RR § 17	
tinghører, Lysgård herredsting	442
- , Bornholm nrre herredsting	244 399
tingrider	314 360 566 819 828
herredstingskriver	65 215 315 368 376 429 536 565 706
	725 764 819
birketingskriver	243 668
"den dag tingskriver"	587
tingskriver bliver sognedegn	109
borgmester som byskriver	538
landstingskriver dommer i landsdommers forfald	368
- i dommersted	340 347 368 404 593
landstinghører i dommersted	66 777

adelig i dommers sted 456
 sættemand foreskrives af landsting 706
     - på landsting 456
 borgmester i byfogdens sted 807
 tingmand i herredsfogdens sted 811
 herredsfoged i dommersted 574
 sættemand da herredsfoged ikke uvildig 599
 tingmand i dommersted 258 323 499 583 588 753 761
 gejstlig domstol, biskop og assessores 871
 lensmand og biskop dømmer sammen 463
 domherrer i Viborg kapitel 446
 lagmand, norsk 362 553 775 889
 lagrettemænd, norske 889
 tinghøringer 9 508 633
 høringer på byting 507
 8 mænd skrevet til stokke 786 860
 6 høringer 820
 8 mænds afsigt 779
 tingsvidne for de 8 mænd 525 602
 de 8 mænd vidner om edsafleggelse 619
     - - - bevidner orfejde 605
     - - - - bekendelse 608
     - - - - tilbud om erlæggelse 604
     - - - - udnævnelse af lovhøringer 608
     - - - dømt for nægtet vidnesbyrd 595
     - - - pligtige at bevidne, hvad inden tinge forhandles
         595
 høringer pligtige at påkende sag 508 616
 15 mænds dom til herredsting 549
 12 - - iflg. norsk ret 553
     6 - - - - - 775
 8 mænd dømmer i livssager 798
 8 - udenfor tinget for at rådslå 595
 8 - tiltagne af fogden 374
 herredsfoged og 8 domsmænd fælder dødsdom 305 894
 foged og bedste tingmænd dømmer om manddrab 692
 tingfogeds og 8 mænds dom 798
 foged og 15 mænd dømmer i livssag 495 839
 15 mænd dømmer i livssager 559
 12 - - om trolddom 237
 meddommere i livssag 241 271
 14 mænd dømmer kvinde som løgnerske 399
 herredsfoged og tiltagne tingmænd 88 RR § 26
 husbond meddommer vedr. egne tjenere 543
 tilforordnede råder og 2 herredsfogder foretager udlæg
     hos adelig 596
 herredsfoged og vurderingsmænd foretager udlæg 763
 vurderingsmænd 763, se også gruppe 25
 kun den faste herredsskriver kan udfærdige tingsvidner 191
 om ansvar for tingets faster personer: se gruppe 16
 rettermanden 246 706 910
 kongens og stadens videmester 818
 en advokat fra Tønder 581 (j.f. 593)
 procuratorer (1609) 859

4. aflønning, underhold, dompenge, brevpenge (jf. 58)

en lybsk mark til skriveren for dombrev RR § 17
 brevpenge samt kost, tæring og skadegæld: 600 daler 187
 - 620 640 657 838
 sag om brevpenge 358
 retterpenge 706
 skødepnge: 12 daler 677
 budpenge 620

5. særlige og ulige parter

jordegods fradømt kronen 475
 kongen får responsum af landsting 7
 sag imod kongen 1
 - - afdød 1
 forfølgning må ikke tilstedes imod en død RR § 30
 to døde ført til tinge og hængt 241
 afdød arvelader på tinge (?) 337
 en ræv som retssubjekt 217
 eftermålsmand 193 377 605 729 756 RR § 20
 rigshofmester dømt 227
 - som part 145
 rigsmarsk dømt 831
 kongens kansler part i sag 144
 kansler sagsøger adelig enke 212
 skifte imellem admiral og hans søstre 810
 bonde stævner lensmand 386
 - frifundet for lensmands tiltale 371
 borger stævner lensmand 179
 dødsdom over lensmand 895
 dom over lensmand 241 755 894
 lensmand dømt for ulovlig fængsling 267
 - - på herredsting, frifundet på landsting 691
 - stævner almue 793
 - - landsdommer 173
 tvist imellem lensmænd 170
 landsdommer sagsøgt i arvesag 208
 - møder for søster 240
 - som sagsøger efter kgl. befaling 322
 - - drabsmand 2
 hovedsmand stævner birkedommer 539
 adelsmand dødsdømt for sørøveri 722
 - - - drab 856
 - - 636
 - dræbt af adelig 632
 adelskvinde dødsdømt og henrettet 896
 adelsmand i livsvarigt fængsel 857
 dom at adelig skal stå kongen til rette 738
 en adelig meneder 265
 adelsmands tingsvidner underkendt 714
 adelsmand til rette for ulovlig hugst 431
 sag imellem kronen og en adelig 816
 adelig dømt til at retablere bo 823
 - bøde til konge og bonde 732
 - - for ulovlig fængsling 750

sag imod adelig efter kgl. ordre 348
herredstingsdom over adelig 505
- - - underkendt 503
adelssdame bøde for kirkefred 313
- frifundet for ulovlig hugst 875
- dømt som udebliver 882
fælles tjenere skifter imellem adelige 352
borger lader adelige fordele 440
- kan ikke lade adelig fordele ved byting 510
bønder sagsøger adelig 270
borgere tiltaler adelig og får medhold 221
- stævner adelig enke 177
adelig idømt straf efter endnu ikke udstedt fdg. 631
adelige kan for gæld kun sagsøges ved rettertinget 510
udlæg i adeligt gods for gæld 596
fæstere frifundet for herremands krav på kost og tæring
571
kgl. slotsfoged dømt for vold 183
sag imellem adelige og domkapitel 76 771
biskop fradømt sit embede 889
præssts hustru sigter biskop for hor 395
biskop idømt bøde 893
- sagsøgt 54 58
- sagsøger adelskvinde 15
præst stævner biskop 569 610
- som drabsmand 74
- frifundet for falsk 768
- tiltalt for vold 561
- dømt for lejermål 15
- - - mened 554
- suspenderet for ulydighed 871
- i kongens nåde og unåde 474
borger stævner præst 521 535 548
professorer stævner lensmand 564
professor indstævnet 774
discipel stævner skolemester 282
kvinde stævner prior 71
- landsdommer 609
adelssdame stævner borgmester og byfoged 538
adelig sagsøger byfoged, som frifindes 366
borgmester og råd sagsøgt 194 792
- - - idømt kost og tæring 830
- - - sagsøgt af afsat borgmester 791
- dømt æreløs 793
- og råd sagsøger byfoged 677
lagmand dømt 775
borger stævner byfoged 437
byfoged sigtet for tyveri 881
- stævnet for hustrus medvirken i tyveri 323
birkefoged stævnet 347
herredsfoged stævner herredsfoged 358
- dømt til at foretage udlæg 849
- domfældt 811
- idømt kost og tæring 709
bønder frifundet for skovejers krav 149
nævninger får bøder erlagt til husbond tilbage 367

foged dømt for vold og hærværk 238
 - - til at være tyv 531
 - får medhold overfor tidl. husbond 563
 - sagsøger husbond 478
 ridefoged dømt for svig 844
 - sagsøgt af kvinde 399
 kvinde stævner ridefoged 477
 sag imellem godsejer og hans foged 435
 landsting underkender fogeds sigtelse 834
 fæster indstævner husbond 457
 sag imod tingrider 314
 - imellem bonde og sandemænd 74
 ægtemand stævner hustru 668
 sag imod rømt og forsvundet hustru 280
 borger i Kiel sagsøger 199
 - - Stade dømt af retterting 181

6. kollektive parter, sager vedr. flerhed af personer

3 byers bønder kollektivt dømt 432
 kollektivt ansvar for unkladelse af at fange drabsmand
 322
 sag imod Næstved bymænd 3
 - - alle jordejere i Hobro 85
 - - Gerrild bymænd 508
 borgerne i Sakskøbing får medhold 501
 3 landsbyers sognemænd stævnet 537 759
 sag om skel imellem to byers mænd 365
 - imellem to byer 186 357 762
 - imod sognemænd 259
 - - bymænd om markeskel 617
 bonde stævner bymænd 497
 bymænd stævner 618
 - part i sag 599
 sognemænd stævnet til landsting 780
 menige bønder i by 365
 arvinger stævner alle lodsejere 213
 sandemænd indstævnet 100
 kollektivt ansvar for rettens personer, se gruppe 16

10. kompetence: forholdet til andre ting, anke

ved kongebrev kan ingen drages fra sit værneting 270
 ingen må drages fra sit ting eller fra rigens kansler 270
 der må ikke stævnes til flere ting for flere sager på een
 gang 338
 ingen kan for samme sag dømmes både efter landslov og
 kirkelov 13
 ikke æskning før dom ved værneting 506
 henskydelse til værneting 394
 værneting 338 765
 ingen skal drages fra sit værneting 25
 indstævning for herredag hindrer æskning 672
 landsting afviser sag, da den verserer ved herredsting 394
 kost og tæring idømmes, hvis sag anlægges direkte for ret-
 terting 245

dom til værneting før rigens forfølgning 506
 efter stævning til herredsting kræves ikke stævning til
 landsting RR § 15
 byfoged kan ikke pådømme vigtige sager 677
 drabssager er landstingssager RR § 20
 drabssag til herreds- og landsting 193
 fredløshed forfølges til herreds- og landsting 123
 tiltale til herreds- og landsting for 3 marksbøder 241
 kompetence vedr. tremarksbøder 243
 indbringelse af herredstingssag for landsting RR § 19
 rettertinget påkender lovligheden af herreds- og lands-
 tings behandling 235
 appel: kaste 3 mark i retten og erklære sig retsløs 889
 herredagsdom indanket for retterting 95
 dom indstævnet for kansleren RR § 12
 appel fra Urnehoved til Viborg landsting 34
 Københavns landstingsret 791 900
 købstæders landstingsret, se gruppe 412
 Christianshavn, jurisdiktion 904
 en landsbys jurisdiktionelle tilhør 835
 konge og rigsråd dømmer om adelig liv og ære 277 488 510
 636 665 853 RR § 24
 rettertinget behandler adeliges gældssager 510
 landsting kan ikke pådømme adeligt vidnesbyrd 670
 - - - - - skøde 517
 - - - - - adelig jordebog 794
 - - - - - adelige breve 670
 herredsfoged nægter at dømme om adelig ære 243
 herredstinget kompetent vedr. adeligs ære, da dennes fo-
 ged gav møde 749
 rettertinget henviser sag til gode mænd og landenavn 265
 - hjemviser sag til landsting 897
 - - - - - nævningers kendelse 342
 - henskyder skiftetvist til samfrænder 453
 - stadfæster landstingsdom 117 173 262 271 412
 415 492 495 516 547 548 549 554
 609 635 750 751 762 779 781 782
 790 794 795 807 830 841 842 843
 845 846 847 848 849 850 851 878
 880 883 885 886
 - - - - - rådstuerets dom 877 881
 - - - - - norsk lagretsdom 553
 - - - - - forlig ved råder 227
 - - - - - dom efter rigens ret 229
 - - - - - landemodedom 493
 - - - - - kapitels dom 610
 - - - - - kommissariedom 334 852
 - - - - - låseforfølgning 828
 - - - - - ridebrev 365
 - - - - - borgmester og råds dom 197
 - - - - - bytingsdom 550 552 818
 - - - - - 15 mænds dom 193
 - - - - - sandemænds ed 176
 - - - - - nævningekendelse 83 231
 - - - - - herredstingsdom 94 244
 - - - - - underkender kgl. konfiskation 1

rettertinget underkender landemode	893
-	- landstingsdom, som dog ikke fæl-
	des 432
-	- landsting og herredsting 195 887
-	- landstingsdom efter nyt bevis 551
-	ændrer landstingsdom 629 874
-	underkender landstingsdom 793 875
-	- borgmester og råd i Kbh. 638
	639 876 900
-	- borgmester og råd i Helsingør
	824
-	- Oslo rådstuerets dom 775
-	- Århus domkapitels dom 827
-	- biskop og bygdemænds dom 32
-	- 4 adeliges markeskelsætning 785
-	- rebning 200 909
-	- nævningers dødsdom 237
-	- nævninger 261
-	- sandemænd 74 292
-	- ridemænds indførsel 128
-	- herredstings dom til stejle 88
-	og landsting underkender fordeling 845
kommissionsdomstol i sag imod biskop	395
kongen befaler tiltale	680 773 798 799 819
kgl. befaling til gode mænd om at dømme i sag om værgemål	741
kongebrev at adelsmand skal høre regnskab for gode mænd	284
dom mod kgl. forbud	258
henskydelse for kongen afslået	54
-	- - i hævds sag 287
kongen stadfæster tinghøringsbrev	368
-	befaler sag imod biskop 395
-	afæsker landsting responsum 7
sag henvist til kgl. hofmarskal	404
rigens kansler hjemviser sag	426
-	forfølgning 442
kgl. befaling til råder om at dømme, se gruppe 1	
tilforordnede råder påkender tvist imellem byfoged og	
	borgmester - råd om kompetence
	677
-	- underkender rådmand 423
-	- - herredsfoged 475 597
-	- - birketingsdom 572
-	- dekreterer fornyet behandling ved
	landsting 549
-	- underkender 12 ejeres rebning 167
-	- stadfæster tamperrets dom 446
landsdommer forespørger rettertinget	361
landsdommere rådspørger rigsråder	460
Viborg landsting besvarer spørgsmål fra Slesvig domkapitel	558
den slesvigske Landgerichts kompetence	558
holstensk appeldomstol: Vierstädtegericht	848
henskydelse under holstensk ret	855
byrådet i Lübeck appeldomstol for Tønder	848

norske sager	775	889							
landsting stadfæster	kendelse af biskop og bygdemænd	431							
-	-	afgørelse af præst og kirkeværger	402						
-	-	kendelse af kirkenævn	376						
-	-	og supplerer herredstingsdom	562						
-	-	herredstingsdom	258	274	275	279	353		
			384	426	432	435	449	458	485
			498	499	505	514	525	533	536
			582	591	602	607	626	646	647
			652	659	672	679	690	693	694
			735	869					
-	-	herredstings frifindelse	458						
-	-	birketingsdom	347	462	557	685	868		
-	-	borgmester og råds dom	551						
-	-	bytingsdom	468	551	657				
-	-	sandemandstog	102	236	351	812			
-	-	12 mænds dom (Skåne)	191						
-	-	- - kendelse	656						
-	-	oldingers kendelse	565						
-	-	nævningers kendelse	105	133	338	370			
			439	518	542	644	696	714	
-	-	bogsed	459	608	822				
-	-	rebning	352						
-	-	syn	150	417					
-	-	vidnesbyrd	234	318					
-	-	tingsvidne	697						
-	-	fordeling	378	440	698	820			
-	-	udlæg	667						
-	underkender	herredsting	69	225	256	310	387	428	
			455	503	520	584	598	599	651
			676	689	691	705	709	710	726
			733	736	739	819	860	899	
-	-	herredstings mandhelgsberøvelse	701						
-	-	birkefoged	363	539	613	662	741		
-	-	rådstuerets dom	118	278	425	840			
-	-	bytings dom	437	466					
-	-	kirkenævn	406						
-	-	ejermænds rebning	142						
-	-	sandemænd	100	102	104	146	164	336	
			467	617	658	669	724	756	
-	-	nævninger	103	157	159	169	255	263	
			276	293	296	543	600	625	643
			745						
-	-	herredsnævn	328	489					
-	-	8 mænds kendelse om skel	152						
-	-	vurderingsmænd	420						
-	-	tingsvidne	281	456					
-	-	høringers fordeling	158	507					
-	-	bylags kendelse om fordeling	675						
-	-	edsbevis	619						
-	nedsætter	idømt kost og tæring	597						
-	henskyder	sag til kongen	21						
-	afviser	sag, som verserer for herredsting	394						
-	-	- imod præst	780						
-	-	-, som verserer for kansler	484	509					

- landsting henviser sag om adeligt brev til konge og rigsråd 331
- - - imod degn til gejstlig domstol 733
  - - - om stolestader til sognepræst, kirkeværgere og bedste sognemænd 402
  - - - om arv til borgmestre og råd i Kbh. 291
  - - - til rette dommere 741
- påstand om henvisning 765
- landsting hjemviser delafgørelse 602
- - - sag 327 458 560 591 660 687 706 749 842 843
  - - - dømmer herredsfoged 642
  - - - giver herredsfoged pålæg 598
  - - - dømmer i gårdsretssag 250
- landsdommers forhold til gårdsret 45
- landsdommer dømt for urigtig dom 263
- - - stævnet for afsagt dom 516 774
  - - - lyser kongens fred over drabsmand RR § 22
  - - - nægter fylling på sandemænd 168
  - - - kan ikke dømme i egen sag 819 828
- biskop og bygdemænd er lovens ende 225 339
- - - kan underkende lavhævd 431
  - - - og landsting bekræfter lavhævd 431
  - - - underkender ransnavn 22
- kapitel afviser sag imod biskop 395
- gejstlig domstol stadfæster biskops afgørelse 871
- - - , se gruppe 13
- herredsprovstsdom indankes for stiftslensmand og biskop 772
- herredsprovst dømmer kvinder til bålet 772
- gejstlig domstol stadfæster provstedom 623
- skolejurisdiktion 646
- forfølgning til lås: for herredsting og rigens kansler 23
- gårdsretten gælder ikke bønder 572
- - - påkender drab på adelig gård 627
- forholdet herredsnavn/gårdsret 715
- ridemandsinstitutionen 498 503
- ejemænd (rebsmænd) stævnet for landsting 200
- borgmestre og råd dømmer i skilsmisssag 90
- herredsfoged henskyder 40 marks sag til landsting 759
- - - pligtig at foretage udlæg i andet herred 849
  - - - afviser vidnesbyrd 819
  - - - henskyder sag til landsting 526
  - - - frifundet for ulovlig rebning 519
- 2 herredsfogeder dømmer forskelligt i samme sag 361
- herredstingsdom indbragt for retterting 244
- forholdet imellem herredsting og grandestævne 675
- bylag kan ikke behandle sag om gårdfred 675
- kongesagen rejser sig af bondesagen 83 435 520 543 710
- RR § 22
- indførsel imod kongebrev underkendt 58
- byfoged i Kbh., bestilling beskrevet 677
- - - og 15 mænd dømmer i livssag 839
- byfogeds sedler i borgmester og råds navn 677
- arv og skifte vedr. birkeret 753
- gæsteting 814 825

11. kompetence: forholdet til øvrighed (lensmand, konge)
(jf. 470-479)

kongesagen rejser sig af bondesagen	83	435	520	543	710
RR § 22					
kongen benåder	37	399			
- dømmer sine tjenere	45				
- får responsum af landsting	7				
- befaler nedsættelse af kommissionsdomstol	395				
- - råder at dømme	470	677,	se også	gruppe 1	
- - straf over oprører	254				
- - forfølgning af ran vedr. hvaler	276				
- - fastsættelse af skovskel	471				
- - fratagelse af en sø	53				
- - skelsætning	365	448			
- - rebning	358				
- - stævning i faderskabssag	439				
- - - og dom	348	352	445	447	469 474
	500	534	549	837	857 858
- - - af adelsmand	431				
- - kvinde at anlægge sag	323				
- - landsdommer at stævne	322	615			
- - sag imod adelig enke	348				
- - i bero	633				
- - udlæg i adeligt gods	596				
- bevilger udlæg	535				
forlig efter kgl. befaling	264				
kongen påkender overtrædelse af kgl. forbud	37				
anklager på kongens vegne	856				
fiskalen anklager for majestætsfornærmelse	905				
kongen udpeger dommere i tvist imellem lensmand og adels-					
dame	421				
- stadfæster dannemænds kendelse om gærde	725				
- - landstingsdom	381				
henskydelse for kongen afslået	54				
dom at stå kongen til rette	574				
kongens foged sagsøger for urigtigt skel	374				
kongen har sagefald af 40 marks sager	RR § 13				
- forbyder sager imod adelsmand på rejse i kongens					
bestilling	325				
kongens ret til udlændinges efterladte gods	RR § 23				
købstad får kongens andel i forbrudt gods	712				
kongens fred over drabsmand	RR § 22				
- lensmand lyser fred over drabsmand	377				
- strandfogder	868				
kgl. slotsfogeds ulovlige forfølgning af adelsmands bonde					
	183				
kronens fri birk	631				
bønder klager til kongen over ulovlige byrder	894				
urigtige klager for kongen: dømt at være løgner	298				
klage til lensmand	680				
stiftslensmand og biskop udsteder synodalia	623				
lensmand kan benåde	717				
- værner borgerlig frihed	551				
- og biskop dømmer	463				
- som landsdommer	581	587	593		

lensmand meddommer på byting	523
- beskikker sættedommer	599
- udnævner herredsfoged	574
- gennemtvinger dom	446
- og samfrænder vurderer gård	434
- bestemmer skifte af selvejergods	60
- straffer genstridige	446
- indanker landstingsdom	629
- udsteder passedler i Norge	889
- sagsøger nævninger for ed	367
- stævner om krongods' skel	289
- sagsøger præst for simoni m.v.	610
- - vedr. hugst i kronens skov	188
- - for oldengæld til kronen	173
- - - ulovlig flytning af skelsten	371
- forfølger sag om umærkede svin, bliver selv dømt	267
- - - ulovlig øksneeksport	235
- - udeblevne tyve	241
- - krybskytteri	217
- - adeligs brug af krongods	171
- - selvtægt	180
- - sag imod præst	474
- - høringer for retsnægtelse	508
lensmands unkladelse af forfølgning af sag om dødt barn	168
lensmand ikke hjemmel for sine underordnede	691
- fradømt lenet	755
lensmands delefoged forfølger falsk delebrev	412
- foged panter for fæsteafgifter	
bøder til herskab og lensmand for hor	390
- - lensmand	390

12. kompetence: forholdet til godsejer (husbond)
(jf. 114 231 271-274 300-319)

adelens hals- og håndsret krænkede af kgl. slotsfoged	183
- - - over tjenerne	345 391 533 750 869
husbonds ret til kongens bødeandel	345
- - - bøder af tjenerne, sagefald	309 391
	418 449 520
- - - 40 marksbøder	710 RR § 23
- - - faldsmålsbøder	502
- - - bøder for hor	295
- - - fredkøb for drab	RR § 23
sagefald til den godsejer, hvor domfældte har bopæl	66
hovedgårds birkeret følger gårdens arving	753
sagefald til indehaver af birkeret	671
birkeret	53
bøde til konge og herskab	271
- - husbond for brud på forlig	499
sættes til rette af herskabet og straffes	446
herskabs ret til misdæders gods	361 398
i herskabs minde for hor	390
- - - slag i gård	561

i herskabs minde 545
 bøder optinget hos herskab 652
 dom medmindre husbond benåder 698
 jorddrot som skifteforvalter 393
 sag imellem en foged og hans husbond 478

13. kompetence: forholdet til kirken (jf. 500-519)

2 ærkebisper, 9 bisper, 1 abbed, 1 prior og 1 ærkedegn i
 retterting 51
 ærkebiskop, 9 bisper, 1 abbed og 1 prior i retterting 49
 - og 6 bisper i retterting 40
 - - 5 - - - 29
 - - 4 - - - 6 41
 - stadfæster biskops dom 55
 5 bisper i retterting 45
 4 - , 1 abbed og 1 prior i retterting 59
 2 - og 1 electus i retterting 67 71
 1 biskop, 2 abbeder, 1 dekan, 1 provst og 1 ærkedegn i
 retterting 3
 biskop i spidsen for retterting 25
 4 gejstlige blandt dommere på landsting 9
 3 - i landstingskendelse 16
 2 - blandt landsdommere 13
 biskop med i landsting 7
 biskops generalofficial deltager i landstingsdom 46 50
 biskop og lensmand dømmer sammen 463
 - rette dommer på kirkens vegne 15
 - henskyder forgæves sag for kongen 54
 - har hverken bondesag eller kongesag 120
 - konfiskerer gods fra dømt præst 15
 - (i Norge) kan ikke udstede passedler 889
 - og bygdemænds dom 22
 - - bygdemænd påkender lavhævd 39
 - - stadfæster lavhævd 431
 - - bygdemænds dom (nr. 22) omtalt 233
 - - - om lejermål omtalt 226
 - - - , henvisning hertil 339
 - - - påberåbt 464 531
 - - - afsagt i kirke 32
 - - bymænd (!) 233 531
 gejstlig domstol: Sjællands biskop og 5 provster 871
 landemodedom 463 474
 provstemodes kompetence underkendt 893
 domkapitel pådømmer sag om præstekald 827
 - - ægteskabssag 836
 kapitels dom i horsag 390
 - - over præst 610
 stævning for kapitel i horsag 395
 en kapitelsdom fremlagt 390
 kapitel afviser sag imod biskop 395
 sag henvist til Lunds kapitel 395
 gejstlig øvrighed dømmer om degns kald 733
 - - 474
 gejstlige sager 13

gejstlig dom om patronatsret til alter 55
 - domstol i Roskilde (ægteskabssag) 87
 kirkens ret om giftermål 79
 tamperret tillader nyt ægteskab 280
 sag om krænkelser af præst henvist til gejstlig ret 110
 gejstlig jurisdiktion i len 755
 kirkens dom for tiendevægring RR § 4
 provsten afgør, hvem kirketiende tilfalder 112
 ingen kan dømmes efter både landslov og kirkelov 13
 kirkenavn sværger om trolddom 376 406
 - 257
 præst vidner om troldkvinders tilståelse 294
 - anmodes om at bandlyse 370
 bandlysning RR § 1
 edsaflæggelse oprindelig i kirken RR § 1
 sognepræst og mest agtede sognemænd afgør stolestader 402
 bøde til biskoppen 375
 klage for biskop 553
 vidnesbyrd for Viborg kapitel 554
 - - 3 præster 389
 12 mands sognevidne optaget i kirke 441
 sognevidne læses i kirke eller på tinge 581
 - fra kirke 78 127 280
 - udgivet på kirkegulv 581
 sognepræst bevidner god vandel 668
 - medforsegler dødsbo 890
 - rådgiver borgmestre og råd i skilsmisssag 90
 kongebrev forkyndt fra prædikestolen 474
 lysning af prædikestolen 441
 varsel til sognekirke 113
 åbenbar skrifte 623
 kirkens privilegier 14 359
 kirkejord skal ikke lovbydes RR § 3

15. voldgift

voldgift ved kejseren 5
 voldgiftsdom ved kongen 269
 voldgift bekræftet ved dom 877

16. rettens fornægtelse (jf. 75), ansvar for rettens personer

tortur og hængning uden dom 798
 2 bønder med urette dømt til døden 894
 lensmand lader ulovligt 2 dræbe og hænge 241
 dommere bøde mandebød for kvinde som ulovligt blev dømt
 og brændt 261
 ulovlige dødsdomme, dommerne dømt 271
 - - 895
 en i fejde dræbt dømmes ulovligt til stejle 88
 drab under pantning 116
 overfald på herredsfoged på tinge 476 574
 tvang overfor herredsfoged 88
 - - domsmænd 897
 herredsfoged drevet fra tinget 37

ulovligt forbud overfor dommeren 433
 magt imod ridebrev: vold 40
 en bonde ulovligt bundet på tinge 183
 egenmægtig udtagelse af tyv af stok og jern 180
 ulovlig fængsling 355 423
 trusler og undsigelse på tinge RR § 5
 indstævntes rømning 95 RR § 6
 en part går fra tinget og undviger retten 494
 ulydighed på et sat ting 888
 vidner underkøbt 795
 gunst, gave, viid eller frændskab for retten 423
 forsøg på bestikkelse af bysvend 728
 påstand om bestikkelse af lensmand og lagmand underkendt
 553
 vidne ikke købt til forklaring 833
 herredsfoged påstås at se igennem fingre 435
 påstand om oldingers partiskhed 565
 lensmands foged har større gehør end bonde 371
 mened 693
 falsk tingsvidne 109
 lovfældning for urigtig ed om kirkefred 110
 falsk lovsøgelsesbrev fremlagt på tinge 412
 løgn til tinge, usand sigtelse 820 RR § 7
 foragt for retten 669 889
 nægtelse af appel 895
 - - at dømme i gårdsret 45
 retsnægtelse RR § 1
 påstand om rettens fornægtelse 586
 klage sig retsløs 889
 sager påstås fordølgat 458
 forhaling af sag 347 423
 langsom proces 327
 uoverensstemmelse imellem tingbog og dom 498
 dom af vrang undervisning og uvidenhed 261 423 597
 æskning udstedt af uvidenhed 404
 ulovlig dom 423
 sigtelse imod rigens kansler for uret dom RR § 12
 ed aflagt uden tingholders tilladelse 619
 part nægtet ret til at se tingbogen 591
 besegling i herredsfogdens stue og ikke på tinget 412
 en horsag ulovligt aftenget 492
 landsdommer i Fyn for rettertinget 516
 - dømt for urigtig dom 263
 - ansvarlig for for sen beskrivelse af dom 628
 - idømt kost og tæring 887
 - og landstinghører stævnet for dom 120
 - indstævnet for dom 235 401 781
 - død, hans datter stævnes for en af ham afsagt
 dom 790
 biskop idømt bøde for landemodedom 893
 sagsøgt biskop forlader retten 889
 dommer afsat for uret tingdag 3
 12 domsmænd dømt til at stå til rette 238
 domsmænd idømt samme straf, som indeholdt i deres urig-
 tige dom 339

domsmænd dømt nederfældige for ulovlige dødsdomme; 2 hæng-	
te skal nedtages og begravet	241
- erstatte kost og tæring for uret dom	261
- dømt til skrifte, faste og 3 mark	26
40 marks bøde for domsmænds nægtelse af at dømme	692 710
dommere uden ansvar for uendelig dom	638 639
herredsfoged handler til prejuditio og forfang	819
- afsat og dømt for ulovlige dødsdomme	241
- og 8 meddommere dømt for ulovlige dødsdomme	894
- dømt for urigtig dom og henrettelse	26
- - at stå til rette for uret dom	568
- - for uret dom	310 503
- idømt kost og tæring	349 597 620 709 757 860
jf. gruppe 58	
- forser sig ved at dømme løgn	733
- tiltalt for en æskning	358 404
- - nægtelse af vidnesbyrd	819
- underkendt, men ikke dømt	225
- til ansvar for kendelse	642
- til rette for urigtig dom	256
- indstævnet for dom	69 387 846 869
- ikke uvildig	599
- uvidende	404
- og synsmænd frifundet	344
- frifundet	69 210 215
domfældt herredsfoged kan ikke foretage udlæg	811
birkefoged dømt for ikke at lade drabsmand pågribe	322
- fradømt sit embede	539
- dømt at stå til rette for dom	585 662
- frifundet	347
byfoged idømt 40 marks bøder	423
- i Viborg tiltalt for landsting	247
- handler imod instruks	677
- nægter at høre vidner	874
- dømt	423
- stævnet for tingsvidne	247
byfogeds boslod registreret efter landstingsdom, som siden	
ændres	874
byfoged, byskriver og 8 mænd frifundet for fejl i tings-	
vidne	538
borgmestre og råd frifundet for dom	877
borgmester, råd og byfoged dømt for uret dom	261
skriver dømt for hjemmeskrevet tingsvidne	65
lagmand stå til rette for sin dom	775
sandemænd fældet for uret ed	336
- - til bøde	74 100 102 146
- dømt at stå til rette	292
- underkendt, men fældes ikke	282
sandemænds ansvar	100 724
underkendte nævninger dømt fredløse	543
nævninger fældet for ulovlig dødsdom	237
- - - - ed om trolddom	261
- - - kendelse om gårdfred	157
- - - ed efter lovfældts ed	156
- - - uret ed	133 263 296

nævninger idømt skrifte, faste og bøde for urigtig kendelse	26
- underkendt og fældet	406
- bøde 3 mark for urigtig ed	261
- får idømte bøder tilbage	367
- frifundet for kendelse	542
nævningers formand sigtedes avindsmand	342
8 mænd dømt for nægtet vidnesbyrd	595
høringer gør uret ved fordeling	507
- - - - ikke at påkende sag	508
- fældet for fordeling med vilkår	158
- idømt 3 mark for undladt kendelse	616
rebsmænd fældet for uret kendelse	154
- - , bøde 40 mark	56
- underkendt, men ikke fældet	200
ansvar for urigtig vurdering	761
borgere kærer og dømmer uret	3
den, der stævner dommere til herredag, skal bøde, hvis deres dom stadfæstes	191
sankevidner og ulovlige bænkebreve	844
ansvar for rettens personer, jf. også gruppe 10: underkendte domme	

17. ulyd på tinge, orden på tinge (jf. 75)

ulyd på tinge, 3 mark	380
råb og bulder på tinge	238
udskældning på landsting	335
biskop udskælder retten	889
ukvemsord på tinge	885
dom for injurier på tinge	878
part forlader retten	889
foragt for retten	889

18. unødigt trætte

rigens forfølgning uden rimelig årsag	873
unødigt trætte	857

TINGETS FUNKTIONER 20 - 59

konstaterende og forkyndende funktioner 20 - 29

20. tinglysning, særlige tilfælde

kgl. missive 1580 22/88 til købstæderne: salg og pantsætning af købstadgods skal ske til tinge	773
privilegier ikke læst og forkyndt	447
kongen lyser lov, ret og forbud imod frihedsberøvelse på alle landsting	21
kgl. åbent brev læst og forkyndt	694
kongebrev forkyndt fra prædikestolen	474

om fred at lyse til tinge RR § 2
 fredlysning over drabsmand 377
     - til landsting 26
 tinglysning af fredløsdøm 456
     - - lovfældning 575
 delsbrev skal læses ved den fordeltes værneting 338
     - - årligt tinglæses 594
     - - læses til tinge 408
 rigens breve læst til tinge 484
     - - brudt til landsting, læst, påskrevet og ved
         tingrider forkyndt 819
 lovdags-, straks- og rømningsbreve læst og påskrevet til
     tinge 866
 kundgørelse af forbud imod afførsel 705
 banesag lyst på landsting 605
 lås forkyndt fra landsting til herredsting 828
 tillysning af åråd 600
 stævning læst på landsting 901
 lyse for lovmål 100
 kgl. mageskiftebrev tinglæst 538
 tinglysning af skøde vedr. adelsgods 445
 et skøde læst og forkyndt 69 556
     - - af Malmø rådhus 774
 utinglyst pantebrev kendt ugyldigt 655
 tingsvidne læst og påskrevet 754
 bandlysning af ukendt gerningsmand 370
 lysning af sognevidne til tinge eller i kirke 581
     - i kirken efter trolovelse 441
 sognevidne læst på herredsting 581

21. efterlysning, fremlysning (jf. 112 359 366)

enke efterlyser arvinger på alle sjællandske ting 340
 efterlysning af borttrømt hustru 280 668
     - - svin 387

22. ugyldighedslysning

mandhelgsbrev dømt magtesløst 584
 delsbrev dømt magtesløst 594

23. skudsmål (jf. 32 83 600 ff.)

skudsmål for afdød landstingsskriver til alle sjællandske
     herreds- og birketing samt sognestævner 314
     - af 35 til trolddomssigtet 406
     - til landsting 901
     - - lensmand
     - - adelsmands foged 631
     - - biskop 889
     - på godt rygte af borgmestre, råd og almue 595
     - om kvinde aflagt i kirke 441
     - af sognemænd om kyskhed 731
     - om vandel 652
     - 551 567 631 788 790 795

skudsmålsbrev fremlagt 327
 breve på kvindes levned 335
 sognevidne på kvindes vandel 441
 - af 24 mænd om vandel 645
 skyde sit skel til menige sognemænd 871

24. sikring af bevis, tingsvidner af særlig interesse

retsvirkning af tingsvidne RR § 1
 med vidisser kan gods forsvares men ikke erhverves 63
 tingsvidne må ikke skrives hjemme 65
 - beseglet i herredsfogdens stue 412
 - erstatter varsel 589
 landsting bevidner udlevering af arv 593 (jf. 581)
 herredsting bevidner tremarksbøders betaling 588 (jf. 586)
 tingsvidne hindrer ed 461 599 697
 - sikrer løftes forpligtende kraft 706
 - skal angive tidspunkt for gerning 422 621
 - uden modpartens tilbud kommer ikke denne til
 skade 247
 - skal optages straks 216 380 479 521
 - stadfæstet skønt ikke straks optaget 535 591
 - efter 5 år underkendt 535
 senere tingsvidne ændrer ikke upåanket nævningeed 341
 upåklaget tingsvidne stadfæstes af landsting 697
 intet tingsvidne uden modpart stævnet 289
 ikke tingsvidne i dommernes egen sag 889
 at sagsøgt byder sig i rette hindrer tingsvidne om sagen
 210
 nyt tingsvidne gælder ikke imod hævde 29 39
 tingsvidne som grundlag for lavhævde RR § 29
 nye tingsvidner hindrer ikke sandemænds ed på markeskel
 124
 uklart, uendeligt tingsvidne 736
 kopi under notarii hånd 871
 falsk tingsvidne 109 412
 tingsvidners besegling 87 RR § 26
 tingsvidne på parters overenskomst er ikke en dom 641
 bagvidne 408
 lovbydelsesvidne 786
 kontraktsvidne på udentingligt forlig 532 535 548
 beseglet stokkenævn fremlagt 87
 fordelt kan ikke være i tingsvidne RR § 1
 fældet tingsvidne RR § 2
 lovebrev, tingsvidne om ed 191
 landstingsvidne vedr. deponeret pant 33
 delsvide 604 866
 bevis ved tingsvidne 26
 tingsvidnes gyldighed 429
 vidisse at have hørt en dom 74
 et pergaments rådstuevidne 523
 et rådstuevidne 871
 et tingsvidne på pergament med hængende indsegl, uskrabet
 o.s.v. 368
 tingsvidner og rådstuevidner 558

rådstuevidne	792
et æskningsvidne	358
tingsvidne af borgestueret	100
- anfægtes, men stadfæstes	728
- på udsagn benægtet og underkendt	281
- om fødested for fredløs kendt ugyldigt	456
- kendt ugyldigt	380 673 695
- nægtet med urette	595
- på nægtet ed	370
- om brugsret til jorder og fiskeret	754
- - trolddomsrygte	406
- på rebning	519
- af 42 kvinder	406
- - 35 mænd	406
- - 24 -	127 254 278 378 419 477 494 556 648
	816 866
- - 24 -	underkendt 540
- - 16 -	128
- - 13 -	64
- - 12 -	29 352 588 648 754
- - 8 -	100 286 383 433 511 581 585 644 647
	648 658 661 667 809 825
- - 8 -	på sysselting 129
- for 8 -	321 323 381 867
- oprindeligt af 7 siden 8 mænd	798
- efter 7 mænds kundskab	250
7 tingmænd stævnet for deres tingsvidne	591
tingsvidne af 4 mænd	127 354
- : et stokkenævn af 6 vidner for 24 mænd	100
- af menige tingmænd	581
- på udsagn af bymænd	602
- fremlagt	88
- citeret	816
stokkenævns vidne, 24 mænd	127
et stokkevidne	26
sogne- og tingsvidner	39
sognevidne optaget i kirke	441 581
- af 24 mænd	645
- - 12 -	441
- fra sognestævne	581
- om faderskab	581
- på god vandel	280
- 78 127 218	
et pergaments sognevidne	909
et synsvidne	279 812

25. sikring af bevis, syn (jf. 37), vurdering, ransagning

ligsyn	582
syn over sår efter slag	467
- - brug af pantsat ejendom	855
- - bygnings afstand fra nabo	677
- - et dige	527 704
- - forfalden gård, forlenet uden husleje	847
- - ødegård	644

syn over vej	476
- - brug og afgrøde	648
- ugyldigt da varsel ulovligt	486
- nægtet grundet tidligere syn m.v.	725
- overhjemlet	472
- stadfæstet	417
- afhjemlet	855
- indføres i byens bog	677
besigtigelse af vraggoods	868
synsmænd hjemler hærværk i fæstemål	522
- i sag om skovhugst	508
- anslår afstand	540
24 synsmænd	648
18 synsmænds vidne	318 381
18 synsmænd	195 352 909
13 oldingers kendelse om smedie på gaden	348
12 og 6 synsmænd, marksyn	200
8 mænd syner dræbt person	582
8 - - kvindes sår	351
8 - - eng	417
8 - - og sværger om engslæt	354
8 - - skel	152
8 - påkender græsningsret	725
8 - skifter mark, enge og kær	352
8 - gransker om afslæt	530
8 - - vedr. græsning	725
8 - - antal svin på olden	344
8 mænds syn om adkomst til et egetræ	150
8 - - og granskning	573
8 synsmænd vidner om ødelagt hegn	704
syn ved 8 dannemænd	354
6 synsmænd vidner om sår	467
6 - bese skade	615
synsvidne ved 6 synsmænd	812 816
syn ved 5 mænd over sår og tabt mæle	735
syn ved 4 mænd over hul i kofte efter overfald	724
fælles venner syne og vurdere opbudt jord	883
synsvidne	279 812
16 mænds vurdering	677
12 mænd vurderer værges formue	602
8 - - jord for landgilde	206
4 mænds vurderingsbrev	844
vurderingsmænd nægter at vurdere til udlæg	811
vurdering anfægtet	763
vurderingsmænd underkendt	420
vurdering af gård ved lovbud	434
taksering af hovedgårde	858
bygning takseret	853
takseremænd	667
tyv fundet i sit hus med koster	246
ransagning efter undveget tyende RR § 37	
-	889
undladt ransagning	239

dømmende funktioner 30 - 4930. stævning, varsel

kgl. stævning 37 39 59 465 572 857 889 890
 kongens og rigens stævning 857 866 873
 højesteretsstævninger i kongens navn 905
 kgl. 6 ugers stævning 218
 6 ugers stævning 290
 6 - - til 3. påskedag ugyldig 187
 stævning udstedt af tilforordnede råder 699
 14 dages stævnevarsel til landsting 100
 landstingsstævning skal udstedes af landsting 369
 hjemmelavet stævning til landsting 369
 stævnevarsel til herredsting 564
 stævning til herredsting ved 2 mænd til 4 på hinanden
 følgende ting RR § 15
 efter stævning til herredsting kræves ikke stævning til
 landsting RR § 15
 stævning skal udtages straks 836
 sag om varsels længde 709
 dom om stævnevarsel 813
 stævnevarsel ved rebning 352
 efter lovlig stævning og fremmøde skal der ikke stævnes
 yderligere RR § 13A
 uden betydning at der ikke er varslet til vedermålsting
 195
 varsel ved fornyet indstævning RR § 27
 - unødvendigt ved indfrielse af pant 163
 - kræves til lovbydelse 786
 - til skelridning 448
 - før vidnesbyrd om ære, liv og ejendom 488
 - til ransnavn for vidnesbyrd 714
 - - vidnesbyrd 595
 - - syn og vidnesbyrd 514
 - - syn 855
 - for tingsvidne på opsigelse af fæste 579
 - om lavhævd eller sandemandstov 24
 - for dele 743
 - til lovfældning 499
 kun dele efter indstævning ved navn og lovligt varsel 113
 stævning til vidnesbyrd, ellers ugyldigt 336
 forbud kræver varsel 701 705
 manglende stævning påstås at gøre tingsvidner ugyldige 728
 sognevidne ugyldigt grundet manglende varsel 645
 varsel ulovligt, syn ugyldigt 486
 - - , hvis dag og sted mangler 743
 8 dages varsel ikke lovligt til udenherreds 742
 varsel må i samme sag ikke gives til flere tingdage
 388 577
 vidnesbyrd om varsel 586
 spørgsmål om varsel 684
 sag om varsel til vidnesbyrd 388
 - - - - syn 527
 manglende varsel til vidnesbyrd 318 581
 - - - skelsætning 368

manglende varsel for lavhævd	796
- -	392 456
ed på lovligt varsel	564 588
varsel kendt lovligt	440
sag om gyldighed af varsel til part uden fast bopæl	585
stævning af 2 borteblevne på landsting	901
tingsvidne erstatter varsel til personer uden bopæl	589
indsigelse imod stævning	95 134 352
stævning forkyndt til tidligere bopæl	499
- siddet overhørig	80
- til granskning	530
- læst for brofjæl (bopæl)	4 474 488 RR § 13A
- - hovedgårds port	352 642
varsel til bopæl eller sognekirke	743
lovligt varsel til sognekirke, bopæl eller mundtligt	113
stævne ved byfoged og 2 borgere	889
kaldsmænd beviser kundgørelse af tilbud	841
kost og tæring efter ulovlig stævning	369
påtegning af stævning	873 882
alm. stævningsbrev	23
stævnebog	677
kaldsseddel	749
2 tingstævnere	777
trussel om vold imod stævningsmand	RR § 13A
rettelse i stævning ikke falskneri	768
citere og stævne	773 889
citation	871
sagsøgte kaldt sagvolder	910

31. fremmøde, udeblivelse, møde ved andre (jf. 131)

vedermålsting	RR § 6
tilstedeværelse betingelse for sandemænds ed	104
frit lejde til tinge eller forlig	612
rette tægtedag, se gruppe 2	
udeblivelse fra rette tægtedomsdag, dømt som løgner	355
3 gange pårøb	474
part påberåbes forgæves 3 gange	559
lovlige forfaldsgrunde ved indstævning	RR § 28
lovligt forfald og bestilling	352
- - - skudsmål	404
- - - 10	
- - - i kgl. tjeneste eller ærinde	247 352 514
	709 813
udeblivelse, den sigtede udenlands	RR § 27
- , den indstævnte i husbonds ærinde	867
skudsmål på forhindring	514
- for sygdoms skyld	413
udeblivelse grundet sygdom	376 697
- - påstået sygdom	665
hustru med fuldmagt møder for syg mand	39
søn møder for syg fader	243
sagsøger, som udebliver, taber sagen og idømmes kost og tæring	366 766 808 863 864
sagsøgers udeblivelse, frifindelse, kost og tæring	496

sagsøgers udeblivelse, sagens bortfald RR § 14
- - , påstand ikke fulgt 307
fuldmægtig til vedermaal, men ej gemæle: sagsøger fundet
til æskning 348
udeblivelse og foragt for retten 430
- - , en part skyr og undslår sig fra retten 392
3 dødsdømt in absentia 589
dom in absentia 59
domfældt ikke tilstede 484
bud til tinget fra forsvundet præst 585
lensmand udeblevet grundet fald, udsættelse nægtet 455
3 tyveridømte ikke mødt 589
sagsøgt drabsmand ikke mødt, sagen fremmes 488
drabsmands udeblivelse på 3. landsting RR § 22
udeblevne drabssigtede dømt æreløse og til straf 116
udeblivelse og rømning: mandhelgsfortabelse 499
indstævntes rømning RR § 6
stævnet adelsmand udeblevet, rømt for gæld 755
udeblivelse fra opfyldelse af dom 587
adelsdame udeblevet fra kgl. kommissarier, sagen for
konge og råd 313
udeblivelse grundet mangelfuldt lejde 612
- fra landsting tre lovdage: faldsmål 241
- : fældt for 3 mark 10 190
- : dom efter påstand 80
- fra rettertinget, dom for gæld 882
- : kost og tæring og bøde til kongen 54
- : dom for gæld 906
- 355 366 377 383 392 402 430 474 568
debitor ikke til stede under udlæg 596
hovedmand, ikke fuldmægtig, skal stævnes for retterting
684
skr. fuldmagt ikke nødvendig, når en vederhæftig vil
pleje ret RR § 24
møde og bekendelse uden fuldmagt 339
uden skr. fuldmagt fra husbond 514
manglende fuldmagt til lavhævd 796
procesfuldmagt ikke nok til at standse låsebrevsforfølg-
ning 303
fuldmagt citeret 788
- til rettergang 514 603
hjemmelsbrev til den mødende 433
rettergangsfuldmægtige 95 RR § 24
landsdommer som rettergangsfuldmægtig 805
tingriders møder som fuldmægtig 360
tiltale ved 2 fuldmægtige prokuratorer 859
kanslers visse bud 681 692
rentemesters visse bud 700
lensmands visse bud 244 391 505 574 583 746 768
hovedmands visse bud 543 615 776 822 868
- fuldmyndige 725
kapitels fuldmægtige 558
priors visse bud 657
kantors visse bud 664
kanniks visse bud 607
præsts visse bud 646

adelig enkes visse bud 379 418 538 540 542 648 667 867
 adelsdames visse bud 449 480 486 597 604 730 811
     - fuldmyndige 403
 adelsjomfrus fuldmyndige foged 563
 2 adelige møder med adelskvindes fuldmagt 334
 foged kan ikke møde for husbond uden fuldmagt 482
     - møder med husbonds hjemmel 749
     - som fuldmægtig 352 394 709
     - kan sværge på herres vegne 459 822
     - møder for lensmand 367
     - - hovedsmand 328
 adeliges fuldmyndige foged 514 520 526 586
 adeligs rettergangsfuldmægtig 874
 en fuldmyndig på adelig parts vegne 144
 adelsmands visse bud 485 489 510 522 537 541 560 600 608
     620 621 659 694 698 709 779 833
 rådmands visse bud 761
 byskrivers visse bud 677
 enkes visse bud 808
 bønders visse bud 660 706
 møde ved visse bud 404 407
 lavværge og svoger antager kvindes horsag 728

32. beskyldning, modsvar, udsættelse

sigtelsesed, "asvorened", afskaffet 747
 sværge sag på hand 529
 vide og gange påhånde, beskylde 910
 beskylde for retten under ed 901
 give last og kære på 3 ting 442
 give last og klage 381 600 667
 give fuld sag 790
 klage, kære og beskyldning for overfald 351
 anklage og beskyldning 474
     - 618
 beskyldning 442
 beskylde og tiltale 142 406
 dele og tiltale 573
 beskyldning for retten 878
     - - trolddom 376
 tyverisigtelse skal dække både person og gerning 613
     - 324
 sigtelse på tinge for tyveri underkendt 587
     - - - 613 881
     - for tyveri kendt magtesløs 613
     - fremsat af tyv uden retsvirkning 608
 "thie", sigte 383
 sigte og beskylde 395
     - - årsage 265
 sigtelse, som ikke vedrører liv og ære, medfører ikke
     æreløshed, hvis den fralægges ved ed 151
 lovfældts ed på sigtelse, nævninger lovfældes 156
 en lovfældt begærer strengeste dom 587
 ubevist sigtelse for uærlig sag, løgner og 40 mark 355
 løgnagtig sigtelse, løgner bøde 3 mark 850

usand sigtelse: 3 mark RR § 7
 virkninger af usand sigtelse 8
 bevis for udentinglig sigtelse 479
 tiltale til 4 tingdage 515
 libellus, klageskrift 802
 klagebrev 442 467 909
 skriftligt forsæt 515 556
 lovdagsbreve, brydebrev 873, jf. gruppe 51
 tilbud, skudsmål og svar skal fremgå af tingsvidne 247
 sendebrev fra udeblevet part 755
 stævning ikke fulgt op, frifindelse, kost og tæring 496
 sagsøgte undladelse af at svare medfører domfældelse 575
 at sagsøgte byder sig i rette hindrer tingsvidne om sagen
 210
 skriftligt gensvar læst og påskrevet til landsting 515
 - modsvaret 662
 - indlæg 536 556
 skriftlig beretning fremlagt 599
 - undskyldning 474
 genbrev i sag 23 144
 - mod lovdagsbreve 873, jf. gruppe 51
 - i låseforfølgning 218
 modsvaret kaldt "ansvar" 889
 på vedermålsting skal modkrav fremsættes 381
 udsættelse, part i kongens ærinde 813 867
 landstingssag udsat 14 dage 381
 landstings udsættelser 867
 udsættelse (skudsmål) grundet sygdom 413 867 901
 kun udsættelse ved sygdom eller i kongens eller rigens
 hverv 867
 udsættelse på grund af overfald 455
 - forligsforhandlinger 352
 - da fjerntboende vidner 265
 - på vidnesbyrd 271
 begæring om udsættelse (skudsmål) 665
 sagsøger kan ikke få udsættelse til fremskaffelse af be-
 viser RR § 14
 udsættelse nægtet efter 6 ugers henstand 867
 - 744 867
 - , skudsmål 4 455 697 761 821 867
 sag optaget 6 uger 861
 discipel henskyder sig til skolestraf 282

33. fracald af sag, forlig på tinge (jf. 163), opfyldelse, løfte om opfyldelse

stævning ikke fulgt op, frifindelse, kost og tæring 496
 opgivelse af sag nægtet 576
 forlig for råder stadfæstet af retterting 227
 tilforordnede råder forliger og dømmer 810
 forlig ved råder 858
 byfoged forliger stridende ægtefæller 78
 forlig ved udmeldte mænd 407
 - efter ulovlig fængsling 423
 - på tinge gyldigt uden brev 472

forlig på tinge efter arvesvig	6
- - -	407 408 535 609
- - rådhus	807
-	347 423
optingning for sag står fast	18
byfoged må ikke aftinge uden byen får sin ret	677
trygd efter vådesdrab sværges på landsting	729
bøder betalt på tinge	373 588 (jf. 586)
tingsvidne på tilbud om at bøde	545
tilbud om bøder hindrer ikke æresfortabelse	650
- - fremlæggelse af regnskab	563
- - erlæggelse nægtet modtaget	604 640

34. bevis: ed, partsed, kønsed (jf. 561)

ed kræver rettens tilladelse	619
- under to fingres fortabelse	576
- til lovtids dag	619
det større edsbevis hindrer det mindre	255
ed efter fastsat frist ugyldig	262
- - rygte og tidende underkendt	406
- ved Guds navn og vunder	208
- på den dødes hånd	337
- med hånd på bog	696 724 727 740
- på helgen og bog	49
helgens ed	100 233 421 438
give lov og værn	408
sagsøger binde bogsed i tyveri- og ranssager	324
foged binde bogsed på husbonds vegne	459 822
binde bogsed	108 405 459 492 589 790 822 889
et aflagt, men ikke påbudt edsbevis kendt magtesløst	141
sagsøgers bevis kan ikke imødegås med ed	RR § 9
ed må ikke tilstedes imod tingsvidne	461 599 697
undladelse af tilbudt edsbevis, sagen tabt	RR § 38
dom at påstande skal styrkes ved ed	264
- til udlevering eller benægtelsesed	115
ikke ed eller lov for mummiesag	890
ingen må vidne efter død mands mund	726
et løfte skal holdes eller benægtes med ed	138
erstatning eller benægtelsesed vedr. skade	44
ed på arveret	101
- - lavhævd	9
- - børns vegne	631
enke fundet til lov i arvesag	209
2 lovhøringer ved edsbevis	619
lovhøringer	823 853 890
nægtelse af ed	370
adelig ed på uskyld falsk	265
mened, beediget skr. erklæring i strid med forklaring	
på tinge	693
- , dom herom underkendt	893
-	554
ed draget i tvivl	665
tilbud om 36 mænds ed ikke opfyldt betids	549
- - 36 mededsmænd	549

ed med 3 tylvter 191
 SkL's regler om tylvtered afskaffet 747
 ed med mededsmænd skær og ren og uden mén 593
 mededsmænd: lovmænd 111
 partsed med mededsmænd i sager om skadegæld RR § 11
 mededsmænd: lovfaste, gilde og gæve 619
 pålæg om ed selvtolvte på at sandemandsbrev stjålet 189
 dom: med 12 adeliges ed at tilbagelevere gods til dødsbo
 334
 - til ed selvtolvte på bos tilstand 817
 - - med 12 adelige mededsmænd 815
 - at væрге sig med 12 mands ed efter gårdsretten 250
 - over adelig til ed selvtolvte 823 831
 - at væрге sig arv til med 11 riddersmænd 208
 enke sværge med mededsmænd 687 688
 ed selvtolvte på værdi af bo 853
 - med mededsmænd 407 593 608 619
 helgensed ved 2 mænd 10
 dom til benægtelsesed med 11 riddersmændsmænd 901
 - - - selvtolvte 199
 - - - ikke efterkommet, aftingning 174
 benægtelsesed med mededsmænd 408
 - selvtolvte 788
 - af kvinde 399
 - biskop 395
 - vedr. uvitterlig gæld i dødsbo 337
 - 395 399 775
 - , "nejs ret" 10
 nægtelse af benægtelsesed selvtolvte 788
 udelukkelse fra meded 8
 tilbagelevering til dødsbo med 12 mænds ed 659
 anerkendt gæld i dødsbo betales, ed vedr. resten 337
 kønsed af enke på bos værdi 240
 - om ubrændt gods i dødsbo 481
 edle (aflægge) kønsed 890
 jord værget med kønsed 213
 kønsed 703 711 817 852 853 890
 kønsnavn 58
 ed af nævning underkendt 489
 ingen må sværge i meded efter fordelt RR § 1
 alle, som sværger efter lovfældt, bliver selv lovfældte
 262
 ed med mededsmænd kendt magtesløs, da en deltager var lov-
 fældt 139
 mededsmænd fordelt 408
 lovfældte kan ikke vidne 739

35. bevis: fersk gerning, tilståelse, anerkendelse, tortur

fersk gerning, drab 856
 dødsdom for tyveri uden koster og fersk gerning 26
 åbenbare gerninger 59
 fersk gerning, overfald med kniv 250
 - - , grebet i hor 94
 ikke åråd på fersk gerning 333

kendsgerninger eller uvildige vidnesbyrd 790
 syns gerning 719 735
 tilståelse, bekendelse af majestætsfornærmelse 905
 sørøveres bekendelse 722
 tilståelse af trolddom 376
   - - tyveri 180 246 608
   - - stimandsfærd 296
   - - hor 231 395
   - - beliggelse 226
   - - rettelse i en dom 301
   - - deltagelse i slagsmål 735
   - - ulovligt øksnekøb 235
   - - ulovlig skelsætning 374
   - i hjemmelsbrev 693
   - anset ugyldig 389
   - tilbagekaldt 652
   - , unødt og upint 100 244
 adelig tilstår frihedsberøvelse 21
 birkefogeds bekendelse af fejl 539
 ægtemand tilstår impotens 90
 hustru bekender hor 395
 husbonds bekendelse på hustrus vegne 719
 udædiske menneskers tilståelser 772
 bekendelse i fængsel ugyldig, da senere trukket tilbage
   389
 fængsling efter egen bekendelse 609
 ved rømning bekræftes bekendelse 905
 tilståelse, åbenbar bekendelse 109
   - , bekendelse 323 374 461 545 576 580 866
 vidnesbyrd om bekendelse 451
 anerkendt gæld i dødsbo betales, ed vedr. resten 337
 2 troldkvinder angiver kvinde for trolddom 790
 dømte troldkvinder udlægger medskyldige 294
 beviskraft af fødende kvindes udsagn, forhør 439
 pinligt forhør, tortur 231
 tortur i trolddomssag 790
   - - retssager 798
   - før dødsdom 798

36. bevis: vidnesbyrd, tingsvidne, tingbogen

stævning til vidnesbyrd, ellers ugyldigt 336
 vidne under 2 fingres fortabelse 576
 vidnesbyrd med oprakt finger og helgens ed 697
   - ved helgens ed (jf. gruppe 561) 444
   - bekræftet med ed 812
   - fritager for bast og bånd og kongens ret 271
   - om rygter kan ikke komme sigtede til skade 350
   - ikke grundlag for ansvar 792
   - på fersk gerning 422
   - - fod 535
   - taget længe efter gerningen uden betydning 880
   - om udsagn skal straks beskrives 491
   - taget udenlands og uden riget skal bevises
     581 (jf. 593)

- bagvidne, for sent vidnesbyrd 408 525
 ingen kan vidne anden sin mund fra 281
   - må vidne efter død mands mund 726
 vidnesbyrd efter en død 445
 bevis med levende mands røst 78
 2 vidners udsagn kan ikke gendrives 670
 eet vidne er intet vidne 209 235 327 621 649 718 910
 eet vidne bedre end ingen 293
 uretfærdigt om 2 vidner kan gendrive fem 670
 kun vidner imod indstævnte RR § 36
   - et kvindfolks vidnesbyrd 395
 vidnesbyrd af kvinde, som tilkendegiver hor, kendt magtesløst 731
 betydning af kvindes vidnesbyrd 395
 jordemødre vidner om nyfødt var i live 670
 vidnesbyrd af tjenestekvinder 670
   - - en parts tjenerne magtesløse 297
   - - tjenestefolk betvivles 670
 udsagn af villige/vildige vidner ugyldige 193 490
   - i sag, der angår vidnet selv, er ikke uvildigt, derfor magtesløst 166 718
 vidnesbyrd om slagsmål, aflagt af deltagerne, magtesløse 153
   - af slægtninge anfægtes 408
 villige/vildige vidner 390 605 793
 partiske vidner 323
 vidnesbyrd kendt uvildige 234
   - på børns vegne 631
 en misdæders vidnesbyrd står ikke til troende 323
 lovfældte/lovsøgte/fordelte kan ikke vidne 595 624 739 772
 vidnesbyrd anfægtet, da erhvervet af fordelt 338
 betingelser for fældning af den, der vidner efter mandhelgløs 653
 vidnesbyrd efter fordelt mand 502
   - af præst om skriftemål 244
   - - i verdslig sag 770
   - - 243 264 520 772
   - for konsistorium 871
   - - kapitlet i Viborg 554
   - - sognepræst
 sognevidne besegles af præst og kirkevæрге 581
 kopi af sognevidne findes løgnagtig 581 (jf. 593)
 bevis med sognevidne 78
 landsting stadfæster vidnesbyrd om 5 år gammel kontrakt 535
 vidnesbyrd fragås, men stadfæstes 364
 24 mands vidnesbyrd 254 413 494 622
 18 synsmands vidnesbyrd 318
 vidnesbyrd selvtolvt 381
   - af 10 og 7 mænd prøvet 318
 8 mands vidnesbyrd om tinglæsning 538
 8 - vidne 644
 8 - vidnesbyrd om vidnesbyrd af 4 mænd 451
 vidnesbyrd for 8 mænd 661
 8 mænd dømt for at nægte vidnesbyrd 595
 bevis med 5 karles vidnesbyrd

vidner kræver dom for at de skal udtale sig	591
vidners vægring	488
udeblevne vidner idømmes 3 marks bøder	758
den, der fældes for vidnesbyrd, skal bøde 3 mark	131
bøde for underkendt vidnesbyrd RR § 2	
vidner fældet til bøde	133
vidnesbyrds gyldighed	443
henskydelse på vidnesbyrd	689
vidnesbyrd af stokkemænd	278
tinghørings brev	725
lovhøringer bevidner udentinglig ed	890
kønsnavns vidnesbyrd	683
nævninger sværger uden at høre påberåbte vidnesbyrd	342
vidnesbyrd omstøder nævningekendelse	293
efter nævningers ed er tingsvidner ugyldige	540
nye vidner hindrer ikke sandemænds ed på markeskel	124
- vidnesbyrd magtesløse	392
lidkøbsvidner	892
vidnesbyrd imod brev og segl	541
- om drab	488 636
- - slag med døden til følge	595
- - barn dødfødt efter slag	746
- - nyfødt var i live	670
- - slag og sår	735
- - overfald og lemlæstelse	665
- i horsag	728
- om lejermål	464
- - kvindes ed med 12 mededsmænd	688 (jf. 683 og 670)
- - hævdstid	516
- - varighed af brugsret	718
- - enges tilhør	413
- - markeskel skal bekræftes af sandemænd, sten eller stabel	285
- - brugsret kendt ugyldigt	673
- - syn kendt magtesløse	855
- kendt ugyldigt	621 833
- bestridt	670
- kaldes uduelige, ulovfaste og usanddru	581
vidne af misforstand	893
urigtigt vidnesbyrd af mindreårig	375
- -	375 820
unøjagtige vidnesbyrd	422
sankevidner	844
modstridende vidnesbyrd	683 (jf. 670 og 688)
påstand om løgnagtige vidner	380 901
løgnagtigt vidnesbyrd	739
falsk vidnesbyrd	265 379
ulovlig tortur under afhøring	798
tingsvidne af 12 ældste og bedste herredsmænd	18
- 12 mænd	602
- herredsting ved 8 mænd	18
- skal optages straks	380 772
- forbydes beskrevet	433
- fremlagt	765

tingsvidne på tilbud om regnskab 563
     - om gældsbrevs betaling underkendt 541
 efter nævningers ed er tingsvidner ugyldige 540
 tingsvidner indbyrdes modstridende 581
 fejl i tingsvidne ikke forsætlig 538
 rettertingsdom fremlagt 819
 landstingsdom fremlagt 820 823 841 843 846
 herredstingsdom fremlagt 241
 fremlæggelse af domme fra underinstans: se gruppe 10 (anke)
     - - - som præjudikater: se gruppe 62
 bevis med landstingsdomme 200
     - - herredstingsdom 258
     - - kapitels dom 446
 dombreve fremlagt 261
 en beseglet pergamentsdom med 5 segl 381
 kopi af dom fremlagt 842
 forseglet vidisse af dom 776
 unødigt at repetere landstingsdom i tingbogen 609
 en i tingbogen indført aftale er lige så bindende som en
     af parterne underskrevet kontrakt 807
 vitterlig er gæld, som kan bevises med brev og segl eller
     tingdom 337
 landstings tingbog 794
 herredstingsskriver stævnet til landsting med sin tingbog
     429
 skriver stævnet med tingbogen fra sidste år 735
 landstinghørers brev fremlagt 367
 tingbogens udvisende vedr. syn 582
 varsel indskrevet i tingbogen 564
 rådstuebog grundlag for stævning 791
     - fremlagt 825
     - 807
 byens tegnebog (protokol) 889
 Riber bys bog 825
 Ribe rådstuebog, bevis for køb af bispegård 825
 byens bog, jf. også gruppe 412

37. bevis: syn og skøn på tinge (jf. 25)

en overfalden kvindes blodige sår synet af 8 tingmænd 351
 syn af sår på tinge 467 717
 bevis med syn eller vidne 537
 uvildige bønders og lensmands tykke 46

38. bevis: breve, regnskabsbøger, registre (jf. 449 618)

vitterlig er gæld, som kan bevises med brev, segl eller
     tingdom 337
 frifindelse for gæld, intet hovedbrev 852
 et løst papir ikke bevis for gæld 507
 gyldigheden af adeliges uidentinglige breve 289
 bevis med brev og segl 806
 brev og bevis 846
 bevis med håndskrift, bog, nøjagtig bevis og skifteregi-
     ster 845

bevis med syn, breve, delsbreve og tingsvidner	435
forseglet gældsbrev	769
beseget pergamentsbrev	365 633
klare og urgtige breve og segl	736
et beseget sendebrev fremlagt	235
bevise med et sendebrev	453
et uskåret brev	523
uskåren skrift	660
udskåren skrift	115 119
breve, protokol, acta et actitata	558
et gammelt latinsk brev	213
kongebrev opbevares i landekisten	21
- om mageskifte	538
-	36 41
kgl. oprejsningsbrev	746
- beskærmelsesbrev	526
- åbent brev fremlagt	765
kongens pas på latin og tysk	755
vidisse af kgl. brev	780
ridebrev	596
rebsbrev	519
adkomstbreve	794
gamle skøder og klagebreve	494
brev udgivet på adelsgård fremlagt	397
opladellesbrev vedr. pant	518
gavebrev	424
kvittering for fødested	580
certifikat og forvaring	765
væddemål, et vedfæ brev	859
herredsbrev	254
æskningsseddel	563
tinghøringsbrev	368
delsbrev	604 743, jf. gruppe 50
part nægter at overgive breve til retten	598
breve og registerbøger	115
- i dødsbo	334
bevis for arveret med nøjagtig brev og segl	752
testamente som bevis for pant	567
kontrakter og skiftebreve	730
en kopi af medarvingers vedtægt	352
skiftebreve som adkomst	494
- og lodder	753
-	144 515 752
mageskiftebrev og skiftebrev	534
et bænkebrev	859
et stuebrev	662
kongens kancellibog	465
købmandsregnskaber	556
købmands regnskabsbog skal være indbundet	758
-	532
regnskabsbog bevis for gæld	535
- og register	532
-	548 606 804 814 818
fogeds regnskabsbog	563
regnskab fremlagt	520
- , jf. gruppe	449

kirkens bog over stedsmål 867
 sagefaldsbog 455 677
 kongens jordebog 455
 kronens jordebog 678
 kapitels jordebog 754
 "træbogen", jordebog 754
 dom at jordebøger skal forfattes 891
 jordebøger og gammelt skøde 736
 jordebog 362 771 776 794 806 810 815 817 823 858 870,
 jf. også gruppe 273 og 285
 regnskaber iflg. jordebøger 899
 jordebog og regnskab 478
 - - register 829
 - over landgilde 325
 jordebøgers register 754
 register af jordebogen 644
 dom til fremlæggelse af jordebog 831
 bevis med egen hånd og register 453
 register og opskrift på sagsomkostninger 620
 - - gældsbevægelse 535
 rigens registrant 866
 register over aftingede sager 677
 - - kost og tæring 597 859
 - - vraggods 533 868
 - - gæld 596
 - på arv 209
 - ikke taget i betragtning 539
 - 872
 gods iflg. register 829
 regnskaber og mandtals register 867
 skifteregister 845
 pergaments register 754
 register og inventarium 240
 inventarium på hovedgård 556
 - 755

39. bevis iøvrigt, bevispligt, bevismangel

Guds sandhed 49 439 455 816 842
 SKL's regler om jernbyrd afskaffet 747
 bæreprøve og jærtegn 239
 bevis: fødende kvindes udsagn 439
 - : udsagn i dødsstund 90
 - : døendes udsagn om banemand 239
 - med 12 adeliges ed, at barn var levende født 683
 (jf. 670 688)
 - - riddersmændsmænd 445
 - vedr. barns kristendom 670
 - for majestætsforbrydelse 59
 - - adelskab 799
 pinligt forhør, ulovlig tortur 798, jf. gruppe 35
 tortur i trolddomssag 790
 bevis med menige mænd i Lolland 263
 sagsøger skal have sine beviser tilstede RR § 14
 ældre dom kan ikke ændres ved fremlæggelse af nye doku-
 menter 721

beviskrav vedr. adkomst 730
 bevispligt ved vindikation 4
     - vedr. fremsat sigtelse 8
 ved flok og følge kræves bevis for uskyld 432
 at bevise med offentlig kendsgerning skønt ingen vidnes-
     byrd 719
 rygter er ikke bevis for gjort gerning 350 406
 en kvinde berygtet for trolddom 237
 berygtet for tyveri 238
 åbenbar rygter 231
 gamle breve bedre end 4 vidnesbyrd 516
 bevis med en præst 259, jf. gruppe 13 og 36
 brev med stadens segl 765
 krav om bevis for rette kreditor 884
 beviser for indfrielse af gæld 426
 afbevise gæld med nøjagtige kvitteringer 806
 bevis for salg: penge på hånden og restgælds betaling 886
 granskning stadfæstet indtil bedre bevis 530
 dom medmindre bevis for, at andre er gerningsmænd 693
 mindremand for løgn indtil bevis 586
     - - ubevist tyverisigtelse 310
 dømt som løgner for ubeviste ord 392
 løgnagtige klager afbevist 474
 beviser brændt 213 381 426 815
 kirkes købsbreve ikke tilstede og påskrevet 69
 bevismangel til hinder for genoptagelse af sag 116
     - medfører domfældelse 528
     - : eet vidne er intet vidne 649, jf. gruppe 36
     - vedr. ærekrænkelse 383
     - 423 477
 bevis, et sandemandsbrev, stjålet 189
 manglende bevis for trolddom 237
     - - - ærekrænkelse medfører ærestab 547
     - - - sigtelse for forgørelse, løgner og
         40 mark 355
     - - - ærekrænkende sigtelse 314 553 878
     - - - usand sigtelse 584
     - - - arvings død 497
     - - - at vidne var købt 833
     - - til at fælde afsagt dom 244
     - - imod lovlighed af lås 828
     - - for gadeorden og vold 345
     - - - afgifters stadige betaling 428
     - - - ulovlig hugst 694 875
     - - - ret til mark 357
     - - vedr. skel 365
     - - for skade 537
     - - - opsigelse af borgen 263
     - - - renter, gældsbev. kasseret 873
     - - - gældsbev. betaling 541
     - - - gæld 669
 gældsbev. beror i Tyskland, æskning ikke beskrevet 215
 edsbevis ikke præsteret rettidigt 549
 vidne i egen sag ikke bevis 725
 en dom, der ikke er beseglet, er ikke bevis 189
 manglende vidnesbyrd 477

ubevislig påstand: mummiesag 890
 udsagn "på vilde volde" ikke bevis 695
 stuebreve ikke bevis 662
 bænkebrev ikke bevis 859

40. sandemænd og nævninger, funktioner og afgørelser

sandemænds udnævnelse til markeskel 707
 - - - 164
 sandemænd nægtet udnævnt 642
 dom at sandemænd skal sværge om banemand 605
 en sandemand lader sig købe til hvervet 164
 landsdommer nægter fylling på sandemænd i sag om dødfundet
 barn 168
 nægtelse af fylling på sandemænd underkendt 585
 fylling på sandemænd begæret, men nægtet 561
 - - - 16 277 381 522 561 643 700
 sandemænd sværger om drab og fredløshed 236
 - eller navn sværger om drab 488
 - sværger om drab 74 103 255 377 582 605 756 777
 - - - slag med døden til følge 595
 - - - hærværk 292 522 667 704 813
 - - - gårdfred 102
 - - - vold og husfred 561
 - - - skovtyveri 812
 - (nævninger) sværger om ran 370
 - sværger om vold: overfald 351
 - - - : ulovlig hugst 336
 - - - : - færdsel 421
 - - - : slag 467
 - - - : fjernelse af gods 585
 - - - : ulovligt køb 100
 - - - : nægtelse af gæsteri 176
 - - - : ulovligt forladt by 669
 - - - 104
 - - - lavhævd 431
 - og ridemænd vidner om ejendom 462
 - - - gør markeskel 289 512 909
 - af birk og herred sværger markeskel 707
 - sværger herreds- og markeskel 184
 - - om markeskel og sætter sten 195
 - - - i mølledam 184 212
 - - markeskel 24 28 124 170 381 401 413 505
 537 599 642 658 785 909
 - skal sætte nye skelsten på begæring 162
 - - sværge om markeskel før rebning 519
 - kan ikke påkende drab på adelig gård 627
 - - - sværge over adelig drabsmand 488
 - - - - - 488
 - - - - - sigtet for drab 277
 - - - - - hærværk, når udvisning ikke
 retmæssig 700
 - - - - - en fængslet 104
 - - - - - om kirkegods 9
 - ikke sværge markeskel, hvis tidligere omsvoret 16

sandemænd må ikke gøre markeskel tværs over gamle agre	50
- sværger ikke om dødfødt barn	746
- - - selvejeres hugst	734
- i købstad	282
- og nævninger skal ved navn nævne enhver, de sværger om, eller er eden magtesløs	161
- skal sværge om drab, før nævninger om åråd	103
600 643	
- sværger om manddrab og underkendes	164
- underkendt for oversvoret vold	100 282
- - og dømt nederfældige	146
sandemandstov om markeskel underkendt	617
- underkendt grundet mangler	669
- - , sandemændene nederfældige	146
- om vold stadfæstet, da den overfaldne var såret og udpegede gerningsmænd	351
- skal afhjemles på tinge	658
- magtesløs, da sigtet var fængslet og ikke blev hørt	756
- på markeskel bekræfte vidnesbyrd	285
sandemænds tovsting	537
vidne for sandemænd om hærværk	855
lavhævd læst for sandemænd	909
fredløshed hvis sandemænds ed ikke kan fældes	176
sandemænds brev om ret til enge	381
- - - markeskel	212 505
- - fremlagt	413
- -	403
- eller ridemænds brev på markeskel	285
kirkenævninger sværger om trolddom	376 406 790
biskopsnævninger sværger om helligbrøde	RR § 18
biskop og bygdemænd, se gruppe 1	
lavhævd med kirkemænd og kirkevæрге	9
landenævn stadfæster 10 mænds kendelse	330
- sværger om husfred	26
- - - usande sigtelser	88
- dømmer om mened og løgn	265
- sværger om ulovlig jagt	263
- funktion	263
16 landenævninger	330
herredsnævn sværger om husfred og drab	582
- - - -	489
- - - gårdfred	321 529
- - - plovfred	83
- - - overfald	328 255
- - - ulovlig jagt	263
- - - falsk	412
- idømmer 40 marks bøder	160
- på 26 mænd i tingsvidne	64
- - 24 - (i afskrifter af dom)	263
- - 21 - sværger om faderskab (24 udmeldt)	436
- - 16 -	237
- - 16 - sværger over drab, hvis gårdsret ikke kan sættes	715

nævn på 18 dannemænd	26
- - 16 mænd sværger om drab	396 727
- - 16 - dømmer drabsmand fredløs	696
- - 16 - sværger fredløs	681
- - 16 - - om nødværge	740
- - 16 - - vådesdrab	729
- - 16 - nægter at dømme i drabssag	692
- - 16 - sværger om dødfunden	677
- - 16 - - fosters død	396
- - 15 - - drab	566
- - 15 - dømmer i livssager	559
herredsnævn på 13 mænd	263
12 nævninger sværger om tingfred	327
12 - frifinder for gårdgang	656
12 herredsmænds kendelse om husfred	781
ransnævninger sværger om tyveran	589 601
- - - ulovlig hugst	338
- - - afhentning af ubetalte hjul	370
- - - afførsel af hø	714
- frifinder for ulovlig brug af eng	518
- 22 276 370 492 528 822	
- underkendt	592
nævninger sværger om drab	360 367 559 566 710
- - - medvirken i drab	582
- - - anstiftelse af drab	231
- - - trolldom	237 238 261 342 350
- - - kirkefred	540 625 745
- - - gårdfred	133 148 293 341 661
- - - - og lovfældes	156 157
- - - husfred	543
- - - stimandsfærd	296
- - - faderskab	439
- - - ran	241
- - i skelsag, ulovlig flytning af skel-	
- - - stene	371
- - om overfald	103
12 nævninger dømmer om tyverisigtelse	191
nævninger får 6 uger til at granske drab	839
stokkenævn af 24 mænd	85 336 383 648
- - 24 - bevidner	127
- , 24 mænds vidnesbyrd	383
- , 12 mænd sværger om husfred	412
12 herredsmænd opnævnt af stokke	18
stokkenævn af birketing	100
- over alle herreder i len	755
en præst ulovligt i stokkenævn	770
et stokkenævn giver skudsmål	631
stokkenævn	53 87 278 335 433 631 633 640 648 755 770 788
nævningers fylling til tovs	103
nævninger må ikke sværge i sager, der står i trætte	108
- - - om ejendomme	159
- kan ikke vidne i samme sag	327
- - påkende sag om dræbte kreaturer	628
- , tovsmand, sigtet for falsk	881
- i købstad	237 238

nævninger frifinder grundet hjemmel 105
 - sværger på landsting 396
 nævningers ed på udeblivelse 430
 navn vedr. dødfundne heste og kvæg 628
 8 mænds granskning og dom 573
 kønsnavn 58
 tovsmand 881
 skursnævninger 644
 15 oldinger sværger markeskel 565
 13 - og ridemænd gøre skel 497
 13 - sværger markeskel 699
 13 - påkender sag om græsningsret 368
 13 - - ret i fældet 725
 13 - syner gårder 471
 gode mænd og 13 oldinger 348
 13 oldinger 368
 oldinger sværger markeskel 448 503 810
 rebsmænd 352
 ridemænd 462
 gåsenavn 628
 12 nævninger fældet for frifindelse 412
 underkendte nævninger idømt 40 marks bøder og siden fred-
 løshed 543
 fældede rebsmænd bør som andre nævninger bøde 40 mark 56
 nævningekendelse omstødt 625
 en herredsnævning fældet for sin ed 489
 underkendelse af sandemænd og nævninger, jf. gruppe 10

41. dommerens kendelser, responsa

ingen genmæle, sagsøger fundet til æskning 348
 sag fundet at henstå 95
 trolddomssigtelse kendt død og magtesløs 238
 dommeren finde til lavhævd RR § 29
 kendelse om medhold i æskning 348
 sognevidne kendt ugyldigt grundet manglende varsel 645
 kendelse om sags fremme trods sagsøgtes udeblivelse 488
 - - vidnes pligt til at udtale sig 488
 rettertingsresponsum 361 RR § 12
 orskurd (norsk) 889
 landsdommer spørger retterting 361
 Viborg landsting besvarer spørgsmål fra Slesvig domkapitel
 558
 landstingsresponsum om sædvanlig straf for undladt krigs-
 tjeneste 7
 responsum 4 7 12 13 14 16 20 23 24 25 34 46 50 82 99 124
 131 151
 kendelse (responsum) om retstilstand 398
 responsum på kongens begæring 40

42. frifindelser

- frifindelse på grund af ung alder 375
- , fremmed sag 246
- på grund af sagsøgers udeblivelse 496
- da sigtelser ikke bevist 477
- grundet manglende bevis 802
- - uklart vidnesbyrd 491
- indtil bevis 387
- - sigtelse 265
- for tiden 563
- - sigtelser 458
- grundet hjemmel 105
- ved konge og rigsråd omtalt 404 407
- for kongesag 437
- - drab 396
- - medvirken i drab 696
- - fosters død efter slag 396
- - trolldom 238 350 406 790
- - fredløsmål 813
- - forsøg på at fange fredløs 359
- - pågribelse af horkarl 94
- - vold imod formodet tyv 467
- - ran, hvor hærværk statueres 592
- - ran 371
- - falsk underkendt 412
- - slag på tinge 800
- - brud på tingfred 540
- - gårdfred underkendt 293
- - - 170 661
- - ærekrænkelse 695
- - løgn 584 834
- - overfald hindrer fredløshed 333
- - vold grundet gengældelse 801
- - - 100 104 460
- - - , ulovlig hugst 336
- - ulovlig hugst 338 694 875
- - - afførsel 705
- - dele hvis erlæggelse tilbydes 604
- efter uberettiget fordeling 507
- for vornedskab 221 546 903
- - utroskab overfor husbond 458
- - husbondhold 455
- - skattekrav 444 648
- - fæsteafgift 485
- - afgift af oldensvin 149
- - tiendepligt 278
- - tilsvar af afgrøde 475
- - betaling af 12 år gamle restancer 428
- - krav om delinkventomkostninger 706
- - kost, tæring m.v. grundet ulovlig tingdag
187
- - - og skadegæld 462
- - - og tæring 571
- i sag om skibssalg 886
- for spillegæld 468

frifindelse for gældskrav, da intet hovedbrev	852
- - -	248 428
- - værgemål	676
værg frifundet for ansvar	201
stedfader frifundet for regnskab	223
adelig frifundet for urigtigt forfulgt gældssag	510
frifindelse for oversvoret vold	104 467 669
- underkendt	387
frifindelsesdom fremlagt	597
frifindelse af dommere for afsagte domme, se gruppe 10:	
stadfæstede domme	
landsdommer og synsmænd frifundet	883
herredsfoged frifundet for uret dom	520
- - - ulovlig rebning	519
- - - nægtelse af tingsvidne	210
- - - - beskrivelse af æskning	215
- - - henskydelse af 40 marks sag	759
byfoged frifundet for tjeners gerning	677
- - -	366
- , skriver og 8 mænd frifundet for fejl i tingbogen	538
- og hustru frifundet for misdæders sigtelse	323
borgmester og råd frifundet af retterting	791
- - - for dom og nam	877
borgmestre frifundet for urigtigt tingsvidne	792
birkedommer frifundet	347
tingskriver frifundet for tyveri	587
nævninger frifundet	367 529
vurderingsmænd frifundet for nægtelse	811
sognepræst frifundet for bandlysning	623
- - - falsk	768
ridefoged frifundet for fængsling af en kvinde	609
foged frifundet for husbonds sigtelser	458
skoleelev frifundet for sandemænds voldsed	282

43. domme

forholdet imellem lov og dom

flydende grænse imellem dom, responsum og lov	43
responsum af landsting i domsform	558
forordning i domsform	45
rettertingets beslutning om retstilstand	361
dom tilkendegiver retstilstand	398
- til straf efter ikke udstedt forordning	631
således dømmes indtil anden skik og forordning fastsættes	629
dom udskudt til ny forordning udstedes	671
- stadfæstet indtil konge og rigsråd forordner andet	449
- indtil ny forordning fremkommer	620
- - øvrighed forordner andet	597
kongens ret til at dømme ved kommissarier	248
kgl. stadfæstelse af en landstingsdom	381

fremmøde, udeblivelse (jf. gruppe 31)

- kun dom over indstævnte RR § 6
 deldom om varsel 488
 - - betydning af udeblivelse 488
 dom at sag tabt indtil udebleven møder 366
 - - - - til ny stævning 482
 - - - - ved møde uden fuldmagt 482
 - in absentia 589 905
 - til livsstraf, indtil den udeblevne dømte stævner påny 339

domstyper

- afvisningsdom 394 484 819
 henvisningsdom 404 453 569
 hjemvisningsdom 458 495 506 545 560 582 591
 deldom 488
 dødsdomme, se gruppe 145
 udeblivelsesdomme, se gruppe 31
 oprejsningsdom 399
 samfrænders dom 831
 dom at være mindremand, se gruppe 50
 - efter rigens ret omtalt 229
 - til samme straf som indeholdt i urigtig dom 399
 - - undskyldning 479
 - at stå til rette og være i kongens nåde og unåde 574
 - - - kongen og kirken til rette 539
 - - - - lensmand til rette 844
 - - - til rette for kongen 465 574
 - : i kongens nåde og unåde 265 474 798
 dømt i kongens "werre" 692
 dom at stå til rette efter recessen 571
 - - - - for ulovlig hugst 431
 - - - - - fængsling 423
 - - - - - uhjemlet 387
 - - - - - som løgner 298
 - - - - - for ulovlige dødsdomme 894
 - - - - - ukvemsord 885
 - - - - - 385 431 465 571 585 595 631 765
 820 835
 - til at være kongens utro mand 492
 - at være en løgner 392
 - - straffes som en falskner 412
 - til at bøde efter aftale 885
 - for undladelse af at fange drabsmand 322
 - til æskning 348
 - af ridemænd om skel 448 503
 - : 500 daler til de fattige 893

rigtige/urigtige domme

- i alle domme skal efter dommeren nævnes de fremmødte bedste mænd RR § 26
 domme skal begæres beskrevet og beseglet straks efter afsigelsen 569
 - - underskrives og besegles 465 842

kun dom over indstævnte RR § 6
 - - når afgørelse træffes 641
 dom hjemvist, da straf ikke fastsat 495
 hjemvisningsdomme 458 495 506 545 560 582 591 599
 dom kan ikke påberåbe brev, som ikke er fremlagt 662
 - - - senere fremkommet seddel 557
 - skal indeholde fremlagte breve 598
 - - fastsætte bøde 545
 - - være endelige, reces 1569 7/9 § 3 og reces 1576
 21/11 § 4 848
 endelig dom efter to tidligere domme 614
 - - og sentens 226
 uendelig dom, da en lov imod en anden 747
 - - hjemvist 599
 - - 4 435 458 460 466 629 638 639 671 687 721
 744 779 787 793 795 820 821 845 847 848
 883
 dom påstås uendelig 779
 - ikke uendelig 883
 - til herredsting før landsting 526
 - må ikke bygge på overenskomst 757
 - - - afsiges i allerede pådømt sag 291
 - påstås erhvervet imod loven 334
 - magtesløs da erhvervet af lovfældt 739
 - efter ulovlig stævning 369
 - imod dom 361 398
 - på livet erklæret magtesløs 572
 - afsagt af vankundighed 597
 - - - uvidenhed og ikke af forsæt 520
 - hjemvist, da straf ikke fastsat 495
 - over dommere for urigtige domme, se gruppe 16
 klage over dom skal fremsættes straks 570
 herredsfoged dømt til at tage sag op igen 458
 rettelse af urigtigt navn i dom ikke falsk 301
 biskop og bygdemænds dom underkendt, da den ikke var af-
 sagt offentligt og på rette sted 32
 gejstlig dom tilbagekaldt 55

domme iøvrigt

dom og sentenz 677
 sentenz 693
 ad arbitrium dominorum judicantium 802
 dom overskåren og kaldt lovlig 679
 - - 456
 en uforseglet kopi af en dom 842
 vidisse af dom 413
 kgl. dombrev 58 76
 dom citeret i dom, se gruppe 62
 - bekræfter voldgift 877
 - til at bøde efter aftale 885
 forlig foregriber dom 347
 dom med forbehold 377
 - at injuriedom ikke er ærekrænkende 885
 - ikke til skade for den dømtes ære 373
 ingen dom afsagt, kost og tæring tilbagebetales 349

enten dom eller tingsvidne på modpartens tilbud 247
 dombrev siddet overhørig 80
 - af Københavns rådhus 831

straf uden dom

tyvens onde gerninger dømmer ham 544
 hængning ved lensmand uden dom, hvis tyveri for $\frac{1}{2}$ mark
 241

tvingende og opfyldende funktioner 50 - 59

50. fordeling med høringer, mandhelgsberøvelse,
 lovfældning (jf. 82 150)

fordeling med 6 høringer (i Jylland) 820
 - - 3 lovdage (lover) 260 412 430
 høringsdele for gæld 408
 - 602 662 822
 fordeling ved høringer nægtet 694
 stede høring 694
 høringer må ikke fordele med vilkår 158
 om fordeling 19
 fordeling til herreds- og landsting 260 430 879
 - efter dom 591
 delsbrev af høringer på grandestævne 675
 fordeling i grandelag 675
 - af adelsmand bekræftet 440
 adelig kan ikke fordeles ved byting 510
 fordeling efter landslov 13
 indstævntes rømning, fordeling RR § 6
 fordelt og forvunden for ubevist sigtelse 547
 - som løgner 286 383 695
 fordeling for løgn til byting og delsbrev af landsting 392
 - - mened 554
 - - løgn for dommeren 820
 - - tyvssag 568
 - - ulovlig hugst 385
 - - overhørighed 571
 - - varer 408
 - - betaling med ugyldige penge 616
 - - ægt, landgilde m.v. 667
 - - forholdelse af øksne 866
 - - fæsteafgifter 428 571 604
 - - ægt 378
 - - tiende 811
 - - husleje 825
 - - stedsmål, 7 daler 594
 - - husbondhold 455
 - - skældsord 591
 - - bøder til kongen 338
 - - beløb iflg. skiftebrev 662
 - - afdød ægtefælles gæld 879
 - - ringe sag 857
 - - pengelån underkendt 507
 - ugyldig, da varsel mangelfuldt 743

ej fordeling af afdøde RR § 30
 mededsmand fordelt 408
 fordeling underkendt 845
   - stadfæstet 378
   - 768 769 866 RR § 6
 delsvidner 866
 3 landstings delsbreve efter 3 herredstings delsbreve 571
 delsbrev fremlagt 378 383 385 507 820
 ulovligt delsbrev fremlagt, ny sag 332
 gæld betalt, fremlæggelse af delsbrev ulovlig 332
 delsbrev skal læses ved den fordeltes værneting 338
   - ikke læst 408
 delsbreve skal årligt forkyndes og påskrives til tinge 594
 udvurdering efter delsbrev kendt ugyldig 420
 ansvar for ulovligt delsbrev 385
 fordelingsbreve 866
 delsbreve 440 667 743 811 820 873
 et sønderrevet delsbrev 845
 falsk lovsøgelsesbrev 412
 mandhelgsbrev af landsting citeret 679
   - 499 761
 mandhelgsberøvelse for rømning 580
   - - usand sigtelse 547 584
   - - oversiddelse af dom underkendt 701
   - - fødested til herredsting, fredløs
       til landsting 456
   - - 40 marks bøde underkendt 710
   - - udeblivelse efter løfte om at for-
       blive i herredet 499
   - - falsk vidnesbyrd 379
   - - bygfæld 435
   - underkendt 380
   - 653 701 RR § 1
 mandermaal fordærvet 554
   - 392
 mandhelgsløs fare som fredløs mand 679
 mandhelgsløse nægtes sakramente 493
 nederfældiggjort 456
 nederfældig for udeblivelse 10
 lovsøgelse på 3 lovdage for tyveri 430
   - 412
 lovsøgt og delt 507
 lovfældning for usand sigtelse 587
   - - løgnagtige vidnesbyrd 739
   - - udeblivelse 3 lovdage 241
   - stadfæstet af landsting 698
   - skal tinglyses 575
   - 499
 lovfældte er de, som vidner efter falsk vidne 191
 falde af loven til sine 3 mark 334
 betale 3 mark for dele 879
 tremarksmand 624 RR § 7
 dom ikke ærekrænkende når 3 mark betalt 373
   - at være mindremand indtil bevis 586 (jf. 588)
   - - - - 310
 erlæggelse af fæld: 15 skilling, 1 hat, 1 økse og 2 trøjer
 499

virkninger af fordeling 510
en fordelt er i umyndighed 392
- - - - - stander i dele og fælding 286
- - - - - kan ikke afhænde og pantsætte 82
- - - - - - - - - - bruge dele, lovmål og forfølgning i
sin umyndighed 286
- - - - - rejse sag 334
- - - - - være mededsmand RR § 1
- - - - - vidne 595 624
- - - - - erhverve vidnesbyrd 338
en ved rømningsbrev fredløs kan ikke anlægge sag 866
lovfældt adelsmand kan ikke svare for retten eller være
værgе 846
- mand må ingen mand søge 866
lovsøgt mand RR § 1
være lov nederfældig 262
dom, erhvervet af en fordelt, kendt ugyldig 334
alle, som sværger efter en lovfældt, lovfældes 139 262
vidne efter mandhelgløs mand 653
fordeling foretaget af en fordelt 385
dom at være, hvad anden ubevist er sigtet for; fordelt
568
udru mand for ubevist anfægtelse af dom RR § 12
indsigelse, at lovforvundens ord ikke til troende 342
hvis en fordelt anset for habil, fortæbes indsigelsen 257
ikke mindreemand efter undladt edsbevis RR § 38
rømningsbrev underkendt 640

51. rigens rets forfølgning (dele), lovdagsbreve

forfølgning med rigens ret 235 426 832 891
kongebrevsforfølgning 9
vove og rigens lovdagsbreve 86 89 708
rigens lovdagsbreve og rømningsbrev 879
- - - - - 121 866 873
lovdagsbreve efter rigens ret, deres brydelse, straks-
og ridebrev 861
lovdags-, straks- og rømningsbreve 866
forfølgning med lovdagsbreve 40 596 873 879 RR § 17
sag forfulgt med rigens dele hos rigens kansler 424
rigens dele 741 870
- ret 837 866 870 883
råders dom efter rigens ret 229
rigens breve 484
- brydebrev 873
- forfølgning 49 358 506 861 866
tiltale i rigens ret 792
sag for rigens kansler 484
ejendomsrætters forfølgning til indførsel for rigens
kansler RR § 17
indførsel efter rigens ret 209 908 RR § 16
ride- og indførselsbreve 832
ridebrev 128 424 870 RR § 16
kgl. ridebrev, udlæg med rigens dele 596
straksbrev og ridebrev 861

straksbrev og rømningsbrev 866
 rømningsbrev 640 879
 genbrev af rigens kansler 242
   - 866 RR § 17
   - i låseforfølgning 828
 æske efter rigens ret 475 741 776 832
 dom til æskning efter rigens ret 883 891
 æskning beskrevet til herredsting 404
 æskningsbrev 235
 æskning RR § 6
   - underkendt 404
 udlæg efter rigens ret 128 776 832 870
 lås efter rigens ret 49 442 819
 rigens 4. dombrev på markeskel 184
 brydebreve 873
 den, som er under rigens forfølgning, kan ikke sikre sin
   forlover 861
 indførsel i arvegods efter indfrielse af forlover 870
   - ved ridemænd i jord kendt ugyldig 128
   - - - - - konflikt med pant 38
   - imod kongebrev underkendt 58
   - 773
 indførselsbrev 870

53. tvangsfuldbyrdelse, udlæg, udsætning, udvurdering,
tag og nam

kongebrev tillader udlæg af varer for gæld 532
 kommissariers dom ikke eksigibel 853
 råder gør udlæg i adeligs gods for gæld 596
 domfældt herredsfoged kan ikke foretage udlæg 811
 dom under udlægsforretning 662
 udvurdering uden dom 750 (jf. 732)
   - iflg. dom 877
   - nægtet i udelige varer, foretaget i jorde-
     gods 128
   - for gæld 667
   - i adeligt jordegods 596
   - - andet herred 849
   - kendt ugyldig 420
   - 480
 udlæg ved vurderingsmænd 422
   - afæskes en tyv 430
   - for gæld 422
   - i 5 øksne for gæld 845
   - kan ikke ske i lejet ting 763
   - , vurdering underkendt 761
 indførsel og drostebrev 58
   - ved ridemænd 62 424
   - iflg. ridebrev 870
   - respekterer pant 773
 efter indførsel overdrager kreditor godset 832
 proces til indførsel i dødsbo 891
 pantsætters indførsel i pant ved ridemænd RR § 16
 tagsmænd: vurderingsmænd 667

pantning efter mandhelgsbrev 435
   - i gård 116
 mulighed for indfrielse af udlagt gods 832
 æske udlæg efter loven 430
 gods beskrevet 238
 æskning nægtet, da hovedsagen indstævnet for herredag 672
 en dom æsket fyldest på 4 ting 587
 dom til æskning underkendt, da udlæg tilbudt 883
   - og æskning 846
 sagsøger fundet til æskning 348
 æskning underkendt 404
   - 568 708 730 741 752
 nam eller udlæg 811
   - og vurdering 667 906
   - stadfæstet 877
   - kendt ugyldig 420
   - 662
 magt imod ridebrev: vold 40
 tvangsbøder hver 6. uge for hensidden i fradømt gård 80
 udsættelse af købstadhus 825
 4 stude tilegnet for landgilde 749

54. foreløbige retsmidler: forbud, advarsel, arrest, maning, tilbageholdelse af dyr eller ting (jf. 120), pantning (jf. 175)

forbud og band, madband RR § 1
 kgl. forbudsbrev mod trætte om jord 258
   - - 365
   - forbud imod frihedsberøvelse 21
   - - - sagsanlæg imod en bortrejst 37
   - - - såning og afførsel 435
   - - 435 557
 brud på kgl. forbud 857
 forbud af landstinget imod henrettelse 26
   - kræver varsel 701 705
 hjemmel til forbud 433
 forbudsbreve 556
 forbud imod at optinge om oprør 59
   - - - antaste bøndergods 32
   - - - bebo og dyrke gård 716
   - - afførsel 701
   - - pløjning 442
   - - ophold uden at rette for sig 568
   - - beskrivelse af stokkenavn 433
   - - fjernelse af gods 585
   - - at forlade by 669
   - - ind- og udskibning 501
   - - salg underkendt 434
   - - ægteskab 836
   - - tingsvidne før stævning 556
   - på gods for børnepenge 480
   - overtrådt 551
   - 568 667

arrest i gårde og gods 773
   - af gods og skibe 680
   - i skrin, register og regnskaber 844
   - i gods 300
   - for gæld 669
   - og beslag 677
 kreditor død, gælden i arrest hos debitor 884
 en skov i kværstad 188
 gods i kværstad 4 RR § 36A
 optagelse af kvæg 459
   - - svin 691
 indtagelse af skadegørende svin 615
 indtagne får ulovligt afhentet af ejeren 592
 forvaring af vraggoods 533
 arv beslaglagt indtil dom 221
 maning i et ærligt herberge på Fyn 872
 om maning 872
 ærlig indmanelse 806
 frifindelse for gæld og maning 248
 indløsning umanet 789
 maning kendt ulovlig 871
 forlovere indmanet 316
 indmaning 175 397 741
 indlager, maning 789
   - 789 870
 adelig indlejr 806
 gældsfængsel 870
 pantning for kongeskat kendt ulovlig 205
   - - landgilde og gæsteri 245
 markejers fratagelse af tømme kaldt ran 528

55. foreløbige retsmidler: anholdelse, fængsling (jf. 161)

vidnesbyrd fritager for bast og bånd og kongens ret 271
 anholdelse af stimand 296
   - for tyveri og trolddom 790
 anholdt på hovedgård 16-17 uger 572
 langvarigt fængsel 802
 fængsling for æres- og livssager 677
   - af drabsmand 756
 en fredløs taget til fange 359
 i custodi (varetægtsfængsel) 857
 en sigtet sat i jern 238
   - - i stok og jern 263
 fængsling i stok 790
 den, der overgiver sin skadevolder til ombudsmanden,
   skal betale fangens kost RR § 13
 sandemænd kan ikke sværge over en fængslet 104
 en dømt fængslet indtil kost og tæring erstattet 881
   - - - til videre dom 553
 adelig fængslet i Det blå Tårn 901
   - i fængsel på Københavns slot 404
   - fange indstillet for retten 857
 fanger på tinge 706
 fængsling da ingen borgen 254 267 609

fængsling da borgen opsagt 180 263
 borgen medfører løsladelse 21 345
 pågribelse af formodet tyv 264
 en tyv fængslet 323
 - - i fjeder 180
 en for hor sigtet kvinde fængslet 728
 præst lader sin hustru fængsle for hor 395
 pågribelse for hor 94
 fængsling af mand, som ægter enke i fæstegård 749
 en kvinde fængslet for arvesvig 677
 en foged fængslet af husbond for regnskab 284
 fængsling for gadeuorden 345
 - - nogle øksne 407
 - - gæld 199
 gældsfængsel 870
 fængsling 379 389 404 430 824
 føres fængslet til Norge 553
 en fange ulovligt udtaget af fængsel og hængt 180
 ulovlig fængsling, stok og jern 423
 ulovligt i fængsel og jern 355
 ulovlig fængsling 407 732 (jf. 750)
 fængsling påstås ulovlig 355
 - benægtet 317
 foged dømt for ulovlig fængsling 238

56. foreløbige retsmidler: borgen for tilstedeværelse,
 rettergang og fred

---

retsvirkninger af borgen 45 47
 borgensmænd lide i hovedmandens sted og bøde 40 mark 190
 rette eller sætte borgen 679
 borgen hindrer frihedsberøvelse 21 345
 fængsling da ingen borgen 254 267 609
 hjemmel medfører frifindelse 105
 flugt skal forlover meddele ombudsmand RR § 30
 rømning i borgen 45
 ingen i borgen for oprører 254
 - borgen at få 499
 borgen nægtet 3
 - for tyv opsagt, i stok og jern 180
 - opsagt, sigtet i stok og jern 263
 henrettelse trods tilbud om borgen 894
 borgen tilbudt, alligevel henrettelse uden appel 895
 tilbud om borgen ulovligt afvist 267
 borgen nægtet 3
 tilbud om borgen 183
 8 mænd tilbyder borgen, som nægtes 238
 borgen medfører løsladelse 345
 - for en person, der har forbrudt liv og lemmer
 RR § 32
 - i 40 marks sag 543
 - for udlevering af fredløs 379
 - - sigtets fremmøde eller 200 daler 263
 - - tilstedeværelse eller 100 daler 379
 - krævet for rettergang 553

borgen for tilstedeværelse, tiltale herfor 787
 - - - 190 499 574 756
 - - fremmøde 26
 - - rettergang 15 47
 gårdsfoged i borgen for en tyv 180
 tagsmand 544
 ikke bødet eller sat borgen 813
 borge for sig selv 881
 forlovere for løfte om fred 2 6
 borgen for sigtelse på liv og ære 609
 - - fejde 657
 - efter trusler 241
 krav om borgen for lydighed 732 (jf. 750)

57. opbud, lovbud for pant og gæld (jf. 98 128)

opbud, cessio bonorum 906
 adelig opbyder jord til kreditorer 883
 opbud hindrer æskning 883
 - af tremarksbøder 588
 - - gæld iflg. forløfte 320
 - - pant og deponering 42
 - - - 33
 - til indløsning iflg. indførselsbrev 870
 enke opbyder arv og gæld 340
 regnskab opbudt til tinge 563
 et svin opbudt til 3 ting 267
 opbud 445

58. kost og tæring, sagsomkostninger (jf. 4 132 380)

kost og tæring, brevpenge og skadegæld: 600 daler 187
 - - - 50 daler 877 881
 - - - 40 rigsdaler 830 880
 - - - 30 - 883
 - - - 10 - 878 885 886 887
 - - - 5 daler 860
 - - - iflg. 1558-reces § 8 i.f., jf. gruppe 60
 - - - afslået når stævning udenfor landet 571
 den, der stævner dommere til herredag, skal give dem kost
 og tæring, når deres dom stadfæstes 191
 dom stadfæstet, domfældte betale kost og tæring 557
 kost og tæring, hvis sag anlægges direkte for retterting
 369
 - - - efter ulovlig stævning 369
 udeblevet sagsøger idømt kost og tæring 496 766 808 863
 864
 stævning ikke fulgt op, kost og tæring til indstævnte 496
 kost og tæring efter udeblivelse 366
 - - - frifindelse 875 883 886
 - - - og tilbagebetaling af løsesum efter ulovlig
 fængsling 267
 - - - , brevpenge, vognleje og skadegæld 620
 - - - , skadegæld og faldsmål tilbudt 128
 - - - og skadegæld 54 399

kost og tæring ved vindikation RR § 10	
- - - efter løgnagtig sigtelse	850
- - - henskudt til forhandling	551
- - - , væddemål herom	859
- - - frafaldet på rettens forbøn	548
- - - og skade efter urigtig dom	261 399 423
- - - tillagt dømmende kgl. kommissærer	852
- - - tilkendt landsdommer	412
- - - - herredsfoged	536 575 735
landsdommer idømt kost og tæring	263 887
lagmand idømt kost og tæring	775
herredsfoged idømt kost og tæring	310 503 516 584 597
	642 709
kost og tæring krævet erstattet af herredsfoged	757
birkefoged idømt kost og tæring	539
kost og tæring bekostet af forlover	316
register på kost og tæring	597
dom for gæld med processens billig bekostning	906
bøder følges af kost og tæring m.v.	588
fængsling indtil kost og tæring erstattet	881
tilbagebetaling af kost og tæring	349
sag om sagsomkostninger	837
påstand om kost og tæring	613
kost og tæring idømt	358 366 369 401 403 412 423 462 498
	513 515 516 534 588 596 781 794 806 842 843 844 845 846
	848 849 850 852 863 864 873 877 878 883 885 886 887
krav om kost og tæring afvist	358
de syge i hospital skånes for kost og tæring	117
ingen kost og tæring	876 879
kost og tæring ophævet	874
tæring	301
foderløn og bekostning	761
fangens kost skal betales af rekvirenten RR § 13	
delinkventomkostninger	706

DE AF TINGET ANVENDTE RETSKILDER 60 - 64

60. skreven ret

(i landskabslovene henvises overalt til DGL text 1 = Danmarks gamle Love paa Nutidsdansk, bd. I-III, Kbh. 1945-48)

om forholdet imellem lov og dom, jf gruppe 43

Guds lov, 3. Mos. 18 836

5. Mos. 28, 15-68 623

Matthæus 10,10 764

- 18,15 623

Lukas 10,7 764

Paulus' 1. Korintherbrev 6. kap. 623

- 1. brev til Timotheus 3,2 889

- 1. - - - 5,18 764

- 1. - - - 5,19 474

- 1. - - - 5,20 623

- brev til Titus 1,7 og 2,7 889

Guds bud	597 620
St. Pauls befaling	623
efter al kristelig lov og ret	747
- naturlig og kristelig ret	731
al naturlig og kristelig lov	751
- kristelig lov og ret	844 890
- ret og billighed	890
imod al kristelig lov og ret	631
- ret og billighed	750
gejstlig lov og lands ret	890
gerninger imod verdslig og gejstlig ret	857
imod al Guds lov og ret	719
Guds lov om skilsmisse	78 87
kirkens ret om giftermål	79
klosterregel og gammel skik, som udi pavedømmet var i brug	805
kirkens privilegier	359
ifølge kristelig skel, skiftebrev, loven, recessen og håndfæstningen	753
efter al billig og skreven ret	392
verdslige statutter og love	719
imod al naturlig lov og skreven landslov og kgl. domme	829
dom efter loven og gammel sædvane	197
loven, recessen og håndfæstningen	829
den retmæssige landslov	901
almindelig landret	792
landslov	3
al billig og skreven ret	383
skreven ret	349 353 374
kejserlig konstitution 1158 (skolarprivilegium)	282
kejserloven	78
kirkeloven	110
skånske kirkelov § 5,2	818
Slesvig stadsret omkr. 1200 § 19 RR § 30	
kong Valdemars jernbyrdsfdg. f. Skåne tidligst	1216 747
- - - - § 1	191
- - - - § 3	566 RR § 20
- - - lov, recessen og håndfæstningen	400
Valdemars lov RR § 5	
kong Valdemars lov, recessen og håndfæstningen	400
den gamle vor skånske lov	747
forord i den gamle og prentet skånske lov	747
mange uskellige love i den gamle skånske lov	747
afskaffede regler i SkL: jernbyrd, tylvtered m.fl.	747
Skånske lov (SkL)	193
- - § 1	818
- - § 7	747
- - § 8	137
- - § 9	747
- - § 10	248
- - § 21	747
- - § 22	747 810
- - § 23	145
- - § 34	840

Skånske lov	§ 36	747	(jf. 751 829 851)
-	§ 38	818	
-	§ 46	828	
-	§ 72	699	
-	§ 80	RR § 8	
-	§ 86	747	
-	§ 88	205	
-	§ 90	RR § 22	
-	§§ 107 og 108	910	
-	§ 118	RR § 20	
-	§ 121	RR § 20	
-	§ 126	747	
-	§§ 133 og 134	RR § 37	
-	§§ 146 147 154 156 161 og 180	747	
-	§ 191	875	
-	§ 230	747	
-	§§ 233-239	747	
-	tillæg I,3	345	
SKL og VsjL A & O, om alder, tilblivelse og inddeling			
		747	
"kong Valdemars nye lov" = VsjL A & O		818	
"Valdemars lov" om VsjL		609	
Valdemars sjællandske lov (VsjL) Arvebog og orbodemål (A & O)			
VsjL A & O I.1		737 810	
-	I.11	609	
-	I.12	609 685 737	
-	I.13	840	
-	I.48-49	818	
-	I.69	805	
-	I.80	747 (jf. 751)	
-	III.17	681	
-	III.20-21	679	
-	ældre redaktion (ÆR) § 185	685	
-	-	§ 209 RR § 8	
"vor sjællandske lov"		628	
Eriks sjællandske lov (EsjL) kaldt vor danske lov		474	
-	-	-	den sjællandske lov
			488
Valdemars lov: EsjL eller VsjL		609	
EsjL		759	
-	I.1	890	
-	I.6	737	
-	I.9	685	
-	I.12	145	
-	I.15	859 900	
-	I.16	840	
-	I.17	204 660 751 840	
-	I.30	536	
-	I.47	676	
-	I.52	685	
-	II.2	731	
-	II.9	RR § 22	
-	II.16	759	
-	II.19	355 750	
-	II.21	317 448 609 732 (jf. 750)	

JL I.48	279
- I.49	381
- I.50	713
- I.53	289
- I.55	292 381 519
- I.56	793
- II.3	RR § 20
- II.6	582 658 RR § 20
- II.12	225 605 724
- II.21	213 381 401 505 617 658 909 RR § 25
- II.22	359 686 RR § 22
- II.26	777
- II.29	169 664
- II.31	658
- II.39	371 813
- II.49	375
- II.60	596 619 RR § 20
- II.67	286 334 510 861 866
- II.71	701 705
- II.72	475 680
- II.73	749
- II.74	528
- II.81	561 661
- II.85	615 629 RR § 18
- II.86	241
- II.92	271 892
- II.101	844
- II.103	241
- II.106	613
- II.107	589 601
- III.22	255 313 377 800
- III.35-36	910
- III.37	RR § 30
- III.42	515
- III.43	515 634 818
- III.44	117 248 425 803 865
- III.45	438
- III.50	592
- III.61	533 868
- III.62	276
- III.64	529
- III.65	371
- III.67	582
Tønder stadsret	1243 § 24 848
Ribe stadsret	1269 § 32 825
fdg. for Nørrejylland	1274 §§ 3 og 6 217
hdf. 1282 29/7	§ 2 749 750
- - -	§ 4 506
fdg. for Sjælland	1284 26/5 kaldt hdf. 310 529 596 710
- - Skåne	1284 26/5 § 13 604
- - Nørrejylland	1284 maj § 3 582
- - -	- § 5 489 543
privilegium for Køge	1293 17/4 633
Thords artikler ca. 1300	"som af kong Valdemar stadfæstet er" 567
- -	: der henvises overalt til DGL text 1

Thords artikler	§ 7	907		
-	-	§ 30	RR § 30	
-	-	§ 37	kaldt "lovens forklaring"	711
-	-	§ 39	567	
-	-	§ 40	842	
-	-	§ 84	RR § 22	
privilegium for Køge	1321	28/5	633	
-	-	-	1329	18/6 633
hdf. 1376	3/5	§ 16	749	
fdg. 1396	24/1	680		
gl. gårdsret ca. 1400	§ 4	250		
-	-	§ 16	254	
privilegium for Køge	1414	1/1	633	
Malmøs birkeret senest	1414	818		
privilegium for Viborg	1440	11/4	§ 11	437
-	-	Køge	1441	§ 9 633
Ribe stadsret	1443	825		
Københavns stadsret	1443	14/10	VI.2	876
Lollands vilkår	1446	§ 6	217	
-	-	§ 12	903	
Fyns vedtægt	1449	19/2	§ 11	217
Bornholms vedtægt	1449	6/7	§ 11	217
privilegium for Køge	1450	25/11	633	
Rigens Ret (RR) ca.	1450	568	819	
-	-	alle artikler: bd. VII		
RR § 1	191	502		
- § 6	660	728		
- § 7	298	310 314	539 586	
- § 8	638	678		
- § 11	596			
- § 29	125			
Rigens ret og dele	568			
privilegium for Nykøbing S.	1462	22/4	680	
fdg. 1466	1/9	§ 6	RR § 24	
kgl. åb.br. 1472	25/2	680		
biskop Knud Mikkelsens glosser: lovens forklaring	386	711		
-	-	-	glosse til JL I.6	288
-	-	-	- - - I.41	639
-	-	-	- - - II.69	619
-	-	-	-	106 386
-	-	-	danske glosse	22 524
glossen til loven (JL) anført i dom	619			
hdf. 1483	1/2	§ 21	137	
kong Hans' alm. stadsret	504			
privilegium for Nykøbing S.	1485	28/5	680	
-	-	Køge	1486	22/2 633
-	-	Malmø	1487	16/2 § 64 818
kgl. brev 1505	1/1	til Viborg	437	
hdf. 1513	22/7	§ 13	RR § 24	
kgl. åb.br. 1515	11/11	217		
privilegium for Roskilde	1518	18/5	546	869
Chr. II's landret	1521	§ 54	54	
hdf. 1523	3/8	RR § 24		
-	-	§ 24	510	
kgl. br. 1527	22/8	206		
reces 1533	3/7	287		

hdf.	1536	30/10	235								
-	-	§ 6 eller	12	254							
-	-	§ 24	95	250							
reces	1536	30/10	86	88	89	132	134	235	299		
-	1537	24/8	§ 17	245	270						
-	-	-	§ 18	241							
-	-	-	§ 26	217							
kirkeordinans	1539	14/6	259	282	395	441	444	474	493		
	623	757	764	770	780	827	857	871	889		
reces	1539	24/6	§ 2	131							
Riberartikler	1542	14/6	444								
-	-	-	§§ 1 og 2	827							
-	-	-	§§ 3 og 4	668							
-	-	-	§ 5	444							
-	-	-	§ 14	764							
-	-	-	§ 17	772							
-	-	-	§ 25	313							
kgl. åb.br.	1542	31/7	869								
privilegium for Viborg	1545	5/5	178								
kgl. åb.br.	1546	11/2	til Viborg	447							
fdg.	1546	febr.	249								
-	1547	18/2	872								
reces	1547	6/12	"den københavnske reces", afløser land-								
			skabslovene	204							
-	-	-	, gyldighedsområde	204							
-	-	-	§ 3	191	245						
-	-	-	§ 4	243							
-	-	-	§ 7	241	261						
-	-	-	§ 8	209							
-	-	-	§ 14	146	200						
-	-	-	§ 18	225							
-	-	-	§ 24	202	204	747	751	840	900		
-	-	-	§ 25	224							
-	-	-	§ 26	147	179	287	633				
-	-	-	§ 32	266							
kgl. br.	1551	22/5	181								
reces	1551	22/12	"den dronningborgske reces" § 1	187	235						
-	-	-	§ 12	269							
-	-	-	§ 13	265							
-	-	-	§ 14	262							
-	-	-	§ 16	200							
kgl. åb. br.	1553	29/6	655								
-	-	-	22/7	205							
-	-	-	1554 24/9	765							
reces	1557	20/5	"den københavnske reces" § 8	249	872						
fdg.	1557	2/6	254								
reces	1558	13/12	"den koldingske reces" § 1	749							
-	-	-	§ 2	418	502	533	753	868			
-	-	-	§ 5	474	496	628	789	820	883		
-	-	-	§ 8	349	394	488	498	516	536	539	548
				575	635	685	735	736	750	762	781
				789	794	807	828	844			
-	-	-	§ 9	310	387	539	584	597	620	757	792
				859							
-	-	-	§ 10	380							

kgl. åb. br.	1561	26/6,	priv. f. Viborg	447
gårdsret	1562	9/5	§ 2	715
-	-	-	§ 4	627
-	-	-	§ 5	321
-	-	-	§ 6	321
-	-	-	§ 8	359 572
-	-	-	§ 11-13	822
-	-	-	§ 15	634
-	-	-	§ 16	634 783 784 810
-	-	-	§ 17	783
-	-	-	§ 18	531
-	-	-	§ 23	627 715
-	-	-	§ 31-33	822
-	-	-	§ 32-33	45
-	-	-	§ 34	404
kgl. åb. br.	1566	28/8,	priv. f. Helsingør	680
-	-	1567	11/4	624
mandat	1569	20/9	"de peregrinis"	423 871
kgl. åb. br.	1570	12/3		648
fundats for Københavns universitet	1571	11/9		754
privilegium for Ystad	1572	12/6		712
kgl. åb. br.	1572	17/6		419
-	-	1575	21/6	765
fdg.	1576	2/4		444
kgl. åb. br.	1576	3/4		854
reces	1576	21/11	"den kalundborgske reces" § 5	455
-	-	-	§ 5	867 883
-	-	-	§ 12	783 784 810
privilegium for Helsingør	1577	13/1		680
fdg.	1577	18/10		487 720
kgl. åb. br.	1578	26/11		607
-	-	1579	16/7	483
-	-	1580	11/6	623
fdg.	1581	5/4		677
ægteskabsordinans	1582	19/6	I.3	576 623 836
-	-	-	III.4	576 835
-	-	-	IV.3	731
-	-	-	V.1.4	788
kgl. åb. br.	1582	19/6		721
-	-	1583	7/6	694
-	-	1585	17/4	765
-	-	1588	15/11	648 651
-	-	1589	30/6	651 680 704 807 RR § 24
fdg.	1590	14/8	"lovbogens indgang"	631 749 756 795 818
	834	841	842	856 867
kgl. åb. br.	1590	20/8		680 765
fdg.	1594	19/6		765
hdf.	1596	17/8	§ 2	829
-	-	-	§ 6	868 869
-	-	-	§ 16	890
-	-	-	§ 35	755 774
-	-	-	§ 39	755
Haderslevske Constitution	1604	1/3		872
kgl. åb. br.	1604	6/9		854 866
fdg.	1604	6/9		890
kgl. åb. br.	1608	15/6		857

reces 1615 31/3, Chr. IV's "lille reces" § 23	890
- - - § 39	894
fdg. 1618 1/5	893
kgl. åb. br. 1622 9/6	894 895
fdg. 1623 1/7	906
- 1629 27/3	893
- 1635 31/3	896
privilegium for Christianshavn 1642 19/3	904
- - Skelskør (ukendt)	423
"recessen, håndfæstningen og søretten"	533 537
"adskillige artikler i loven, recessen og håndfæstningen"	829
kongens brev og bud og alle sjællænderes vedtægt og samtykke	21
byråds vedtagne gamle statutter	859
bys frihed påberåbt og fremlagt	423
byens vedtægt	791
landsbyens vide og vedtægt	675, jf. gruppe 173
landsbyvedtægt kendt magtesløs	674
kgl. missiver, jf. gruppe	475
privat lovhåndskrift	204
norske retskilder:	
Magnus Lagabøters landslov IV.23	775
- - - IV.24	553
Norges lov	362 553
norsk lov og kgl. rettebøder	806

61. retssædvaner

almindelig regel og ordsprog	294
24 mænds vidnesbyrd om retssædvane	622
12 tingmænd bekræfter gl. sædvane	18
vedtagen skik i vore kirker	623
gammel kristelig sædvane, skik og brug vedr. børnegods	890
efter kristelig sædvane	446
al kristelig skik	891
naturlig og kristelig ret	731 750 751
klosterregel og gl. skik i pavedømmets tid	805
vis og vane vedr. klostergang	567
al sædvanlig brug her i riget	909
rigens gamle sædvane, brug og vedtægt	129
sædvane i riget	789
efter dansk ret, vis og vane	720
vis og måde vanlig i riget	786
ikke sædvanligt her i riget	319
ikke ny brug men i hele riget sædvanligt	872
sædvane i Danmark	789
- - riget vedr. kost og tæring	597
- - - ormegravning i forstrand	537
ikke sædvane at bønder dømmes efter gårdsretten	572
lavhævd imod sædvanlig brug i riget	909
sædvane i Sjælland	435
landsens gamle vis og brug og vedtagen sædvane	580
- vedtægt, gl. lovlig sædvane og loven	33
- vis og brug	748

landsens vis 583
   - sædvane 68 400
 vis og sædvane her i landet 358
 brugeligt og lovligt i Jylland, Fyn og andetsteds 657 664
 sjællandsk gammel skik og vedtaget forordning 583
 med loven efter landsens vis 583
 gemen brug her i landet 873
 vis og vane 460 567
   - - sædvane 402
 gammel og vanlig brug vedr. skolers friheder 282
   - brug, sædvane og vedtægt bl. adelen om unkladelse
     af lovbydelse 129
 sædvane vedr. lovbydelse 198
 sædvanlig og alm. skik her i herredet og andetsteds 607
 herredets skik 485
 sædvane i købstæder i Lolland, Falster, Sjælland og Skåne
   807
 købstads sædvane og vedtægt 472
 instruks at forfølge rigens rets dele 640
 gl. sædvane om kronens ret til deponerede penge 42
   - - - ret om krigsvægning 7
   - - - frister imellem dombreve 23
   - - - hustrus arv 51
   - - og brug 302
   - - 368 400
 påstand: gammel skik og brug kan ikke bryde loven 805
 adskillige domme efter samme brug 902
 hidtil observeret brug vedr. udnævnelse af vejere 904
 gammel sædvanlig landgilde 666
 skat skal ikke blive sædvane 648
 landets brug vedr. opsigelse af fæste 899
 sædvane vedr. udvisning af fæste 435
   - - tiendepligt 618 764
 hidtidig brug og adskillige domme om selvejerbørns rets-
   stilling 903
 sædvanlig behandling af fattige herredsfogder 597
 sædvane vedr. herredsfogders ansvar 620
 stævnet efter vis og vane 352
 almindelig brug vedr. rentesats 873
 en arilds sæd og hævd 173
 gammel vis, langsom brug og vedtagen sædvane af alder 607
 god vis, skik og politi 409
 gammel brug vedr. navn 628
   - - og frihed 678
   - vis og vedtægt 674
 den gamle skik 89
 skik eller sentents 402
 sædvanlig og almindelig skik 607
 sædvane og vedtægt 472
 skik og vis 677

62. præjudikater

domme af fremfarne konger og forfædre 368
 kong Hans' dom 311 725

kong Frederiks dom 63
 efter kgl. domme (nr. 302 329 452 454 487) 818
 domme (nr. 382 400 424 445 553) påberåbt 797
 dom fra 1417 afskrevet i 1592 691
 - (nr. 185) fundet blandt papirer 721
 herredagsdomme opbevaret på Københavns rådstue 900
 en kongens dom fremlagt 189 383 819
 2 kgl. domme fremlagt og medtaget i domsbegrundelse 580
 mange kgl. domme om adelens skøder 129
 kgl. dom påberåbt 500 526
 - domme i sådanne sager 500 817
 efter kgl. domme, som citeres 580
 konge og rigsråds beslutning anført 359
 rettertingsdom (nr. 302) påberåbt for landsting 487
 - (nr. 345), henvisning hertil 391
 - (nr. 220) påberåbt 737
 henvisning til dom (nr. 383) 392
 - - (nr. 97) 207
 rettertingsdom omtalt 767 776
 - grundlag for herredstingsdom 311
 biskop og bygdemænds dom (nr. 22) påberåbt 226 233 339
 614
 - - - - som præjudikat 531
 Viborg landstingsdom (nr. 149) påberåbt og fremlagt 622
 en Viborg landstingsdom (1566) citeret (kun kendt herfra)
 487
 en Skåne landstingsdom fremlagt på Viborg landsting 533
 en landstingsdom fremlagt 527 534
 - - påberåbt 487 782
 landsdommer henviser til egen dom 734
 herredstingsdom henviser til sædvanlige domme 491
 en dom fra København omtalt 741
 domme som grundlag for dom 383
 dom imod andre domme 607 840
 adskillige domme imod hinanden 671
 domme fremlagt vedr. sådanne sager 261 580 607 909
 henvisning til præjudikater 46 368 383 392 402 413 418
 445 515 533 556 614 842 861
 præjudikater påberåbt 392 442 464 515 533 633 635 664 768
 præjudikat opløst 469
 tidligere domme om kronens ret til deponerede penge 42
 mange ergangne domme 556 829
 sædvanlige daglige domme 792
 - domme 750 751
 efter gode mænds domme 782
 tilforn udgangne domme 607
 forrige domme 635 858 891
 andre vanlige domme 281 662
 præjudikater 568 737
 lignende sag aldrig pådømt 719
 dom omformes til forordning 92

63. retsanvendelse

"imod loven" - uden at denne kan påvises 635
 "recessen, som er over loven" 686 737
 hver provins dømmes efter egen lov 818
 yngre reces fremfor ældre dom 737
 dom efter lovbogen, hvor den ikke er imod recessen 842
 strid imellem lov og reces 747
 "hvad man ikke finder i den ene lov skal man søge i den anden" 747
 vor sjællandske lov mangler regler 657 664
 JL anvendt på Sjælland 664 838 859
 - - i Skåne 515 634 793
 - - i Sønderjylland 558
 - - udenfor jydske retsområde 639
 - fremfor SKL i Halland 851
 så vidt JL bruges 657 664
 EsjL anvendt i Jylland 97
 forholdet svensk/dansk ret 720
 skifte efter lybsk ret 848
 forholdet imellem ældre og yngre lov 747 (jf. 751)
 hdf. contra byprivilegier 869
 spørgsmål om anvendelse af jydsk eller holstensk ret 855
 lovgivende/dømmende funktion 129 753
 domstols responderende funktion, jf. gruppe 41
 afskaffede regler i SKL: jernbyrd og tylvtered m.fl. 747
 reces har ikke tilbagevirkende kraft 179
 dom udskudt til fdg. udstedes 671
 dom efter en ordinans, som skulle udstedes 87
 straf efter ikke udstedt fdg. 631
 statutter fortolket til egen fordel 791
 mange uskellige love i den gl. skånske lov 747
 ingen lovregel: i kongens nåde og unåde 265
 poena arbitraria 802
 kan nogen lov eller vor danske ret stadfæste at være ret og kristelig 792
 imod al borgerlig ret, dom uovergangen 792
 rådstuen, hvor dom og ret ministreres 856
 orskurd 889
 kongens retfærdige domstol 792
 in optima forma juris 802
 den heilsame justitia ske fyldest 792
 wnther gutten Glauben 802

RETSSKIKKE OG RETSTERMINER 65 - 6965. retsskikke (jf. 561)

appel: kaste 3 mark i retten og erklære sig retsløs 889
 trygd sværges på landsting 729
 fragåelse af arv og gæld over graven 854
 dødsbo forsegle 890
 dødsbokreditorer kaste lod 891
 lodkastning om arv og skifte 352

ed på den dødes hånd 337
 nævninger sværger med hånd på bog 727 740
 vidne med oprakte fingre og helgens ed 321 697
 ed med hånd på bog 696
 - - bog i hånd 724
 binde bogsed 324 822
 edsaflægelse, jf. gruppe 34 og 561
 brev og segl og 2 vidner på forkyndelse af fejde 95
 udfordring til fejde skal være skriftlig 20
 korskysning bekræfter brev og aftale 465
 lidkøbsvidner på torvekøb 892
 en kande øl ovenpå handlen 608
 penge på hånden 886
 fæstepenning 380
 væddemål med trediemands pålagte hånd 859
 flere skøder med samlede hænder 511
 - i borgen med sammenlagte hænder RR § 35
 forløfte med sammenlagte hænder 6
 håndslag på benægtelse 408
 mit Handstreckung vorobligiertt 802
 tingsvidne uden segl ugyldigt 380
 underskrift med signeter og mærker 740
 en dom uden segl ikke bevis 189
 en uforseglet kopi af en dom 842
 kongebrev med rigens indsegl 725
 rigens segl 596
 sigillum ad causas 11
 stævning forsegles af landsting 369
 besegling på tinge RR § 2
 - af dombrev RR § 26
 - gør skøde gyldigt, selvom det ikke overgives
 203
 herredssegl 18 254 RR § 26
 herredsmændenes indsegle og signeter 888
 brev med stadens segl 765
 sognevidne besegles af præst og kirkeværge 581
 værge besegler sammen med myndling 804
 forsegling af gældsbrief 769
 spørgsmål om afdød havde stort indsegl af kobber 515
 en bonde uden eget segl 346
 et "blindt" segl 488
 et ustunget tingsvidne 368
 et uskåret brev 523
 udskorne skrift 660
 udskåren skrift 115 119
 at "plege rett" 116
 koster bindes på tyvens ryg 241
 tyvsmærke 246
 bøddelmærke 246

66. retsterminer

kongens fred i 1 år og 6 uger RR § 22
 - ret efter død udlænding: 1 år og 6 uger RR § 23
 deponering af pantesum år og dag 33 42

bøde efter år og dag 735
 bevis for ret til vrag inden år og dag 533
 år og dag 4
 dag og jemling 4
 dag og måned til fredløs' flugt 359
 40 marksbøder skal betales inden 6 uger 160
 rette for sig inden 6 ugers dag 80 640
 rette 6. uge dag at møde 211 213
 - - - - 218
 nævninger får 6 uger til at granske drab 839
 6 uger imellem dombreve i låseforfølgning 23
 sandemænds ed skal anfægtes inden 6 uger 236
 arv tiltrædes 30. dag 626
 - kræves inden 30 dage 77
 - og gæld fragås 30. dag 121
 rette 30. dag efter dødsfald 841 853
 skifte efter 30. dag 814
 ed inden 3 femter 199 262
 værge sig arv til inden 3 femter 208
 domsbeløb at betale inden 15 dage 906
 alm. fardag: St. Mikkelssdag 700
 terminer for opsigelse af fæste 435
 opsigelsesfrist i fæstemål 34
 fardag på Sjælland 1. maj 898 899
 ingen vis termin for lejde 612
 inden midsummer sagsøges for agerran 701 705
 kirketiende betales inden pinsedag RR § 4
 ankefrist: noksom lang respit til at stævne domme 847
 forfølge til fire rådhus 773
 rette lovtid 801
 lovdage 9
 rente betales Helligtrekongers dag 506
 - fra Mikkelssdag som den tages i Kiel 506
 Kieler omslag 872
 omslag 853

DE I RETSSAGERNE FOREKOMMENDE RETSFORHOLD OG RETSBRUD 70 - 139

70. angreb på liv og legeme, mord, drab, hug og slag m.v.
 (jf. 551 555 580)

forskellen imellem mord og drab 241
 SKL's regler om manddrab afskaffet 747
 sørøvere og mordere kaster søfolk overbord 722
 en delefoged dræbt med kniv på tinge 322
 broderdrab 64 114
 drab på morderisk vis 910
 mord, gerningsmanden lejet 231
 drab på bødde 910
 ulovlig hængning 798
 munk og 2 vornede halshugget ulovligt 3
 voldtægt og drab 47
 en mand ihjelskudt 328
 slagsmål, bordag og drab 724

drab og overfald 103
 drabssager er landstingssager RR § 20
 lensmands svende dræber ulovligt 2 tyveridømte 241
 ombringelse af barn født i dølgsmål 896
 adelig dræber foged 856
 drab på udlænding RR § 23
 - - kvinde 727
 - - - omtalt 309
 - oversvoret hindrer ed om åråd 255
 - på tinge, tingmænd dømt for passivitet 322
 - - egen tjener 120
 - - hovedgård 715
 - - sagesløs 636
 - - fredløs 777
 - - - lovligt 123
 - - vornede 3
 - omtalt i dom 301
 - , overbod 73
 - , forlig 2
 drabssag, for sen påstand om nødværge 236
 - 116 239 367 375 488 559 566 582 605 612 684
 manddrab 88 193 386 627 643 646 689 696 756
 drab på tinge, tingmænd dømt for passivitet 322
 - , tvivl om nødværge 724
 - i nødværge 74 377 632 740
 - begået af adelig kan ikke pådømmes af sandemænd 277
 - og medvirken til drab 600
 albanemand 696
 drabsmand svoret til sin fred 777 RR § 22
 kvinde oversvoret manddrab frifundet 164
 efter mandebod er drabsmand fri for fejde 273
 drab, medvirken 543
 vådesdrab 360 729 839
 overfald og forsøg på drab 74
 forsøg på giftdrab 901
 drabsforsøg 83
 vold og bøsseskud imod herredsfoged 476
 slagsmål og drab 605
 slag med døden til følge 595 857
 angreb på foster alene legemskrænkelse af moderen 746
 slag imod gravid, frifindelse for fosters død 396
 - - - 396 746
 uretmæssig tortur 798
 stimandsfærd, overfald på vej om natten 296
 overfald på vej til tinge 455
 - med draget kniv 250
 - og afhug af hånd 665
 - - - tommelfinger 545
 - med økse 321
 - på præst 615 629
 - - præsts hustru 313
 - - herredsfoged på tinge 574
 - - delefoged 574
 et øje hugget ud 123
 udslæede tænder 458
 slag med kande i hovedet, ofret stum 857

forgørelse ved trolddom 294
 godsejer beskylder dreng for voldtægt 857
 - mishandler dreng med ris 857
 - truer med at kastrere dreng 857
 overfald på en dreng 574
 forsøg på skamfering med bøsseskud 78
 slag med økse 328
 stenkast efter kvinde 781
 adelsmand slår sin hustru 857
 slag imod hustru 788
 en kvinde overfaldet og såret 351
 mand slår kvinde, frifindelse grundet gengældelse 800
 slagsmål og revselse i andens gård 661
 præst slår tjenestekarl med svøbe 561
 adelsdames tjener forjaget og overfaldet 256
 slagsmål imellem degn og karl 733
 tjener overfalder husbond med hammer 520
 vidnesbyrd om slagsmål, aflagt af deltagere kendt magtes-
 løst 153
 slagsmål, stenslag og stavhug 169
 bårdag, udslåede tænder 458
 - overfald 437
 - bøde 418
 - slagsmål 133 282 460
 forsamling og bårdag 153
 ret til bøder for bårdag 418
 betydningen af åråd 328
 overfald, åråd 643
 den, der sværges kvit for åråd, kan ikke dømmes fredløs
 333
 overfald og slag i borgestue 321
 - - - 95 717
 slagsmål under bryllupsfest 889
 - 66 458 735
 sårsmål og anden voldsgering 437
 - 606
 sår og overfald 680
 overfald og skud 631
 - 78 650
 hug, sår og skade 347
 sår og slag 351
 slag 26 93 467
 ikke vold at slå formodet tyv 467

71. fredsbrud, husfred, kirkefred, tingfred, mark- og vejfred

fredslovgivning RR § 18
 gerning imod den rette landefred, lov og ret 631
 fredløs nyder ikke husfred eller anden fred 359
 et hus er betingelse for husfredsbrud 256
 overfald ombord på skib er husfred 680
 en ræv krænker husfred 217
 husfred og kirkefred beskytter fredløse 14
 drab: husfred, gårdfred og fredløsmaal 120
 - i ofrets eget hus 123 696

husbond overfaldet i eget hus 520
 overfald på tjener i husbonds gård 545
   - og slag i ofrets hus 95
 husfredskrænkelser 489 781 RR § 30
 husfred, gårdfred, vold og hærværk at udtage tyv af stok
   og jern 180
   - og kirkefred 834
   - og gårdgang/gårdfred 95 412 656 727
   - gårdgang og vold 26
 indtrængen i anden mands hus og forlokkelse af hans
 hustru 78
 hærværk, ulovlig pantning 759
   - tilegnelse af optaget kvæg 592
 gårdfred, sket udenfor gårdsled 293
   - hug og slag i hus og dør 341
   - i andenmands gård 529
   - - bygning og urtehave 133
   - kan ikke pådømmes af bylag 675
   - pågribelse i faders gård 26
   - overlyst 18
   - 102 542 561 661
 overfald i borgegård, gårdfred 321
 ikke gårdfred at slå sin tjenestepige i andens gård 157
   - - - to i slagsmål i deres egen gård 169
   - - - slå en hund ihjel 148
 en lovfældts ed på gårdfred, nævninger fældet 156
 tyveri langfredag i kirketiden 589
 slagsmål på kirkegård 66
 adelsdame dømt for brud på kirkefred 313
 kirkefreds brøde 615
 kirkefred 625 745 857
   - ikke statueret 110
 enhver er pligtig at holde fred på tinge 856
 tingfredens udstrækning (1558-reces § 23) 856
 drab på tinge 322
 tingfred, brev frataget tingskriveren og sønderrevet
   243
   - 12 nævninger 327
   - 540 800 856
   - bøde 476
 fuld tingfred 37
 lejde til tinge 488
 overfald på tingvej 540 631
 præst overfaldet på kirkevej 615
 overfald på torvevej 717
   - - gildevej 650
 vejfred 582 631 813
 mark- og vejfred, hus- og gårdfred 582
 torvefred 717
 byfred 724
 fredsbrud på torv og gade ikke bevist 345
 plovfred 83

72. frihedsberøvelse, ulovlig (jf. 55 161)

ingen skal fængsles uden dom eller fersk gerning 749
 foged dømt for ulovlig fængsling af kvinde 238
 i stok og jern lov ufordelt 423
 en husbond lader tjenerne fængsle 857
 en tjenestekarl ulovligt fanget 265
 - - ført af sin frelse 561
 vold at slotsfoged fængsler bonde 183
 et selskab tvunget til at blive på skib 722
 ulovlig fængsling, 40 mark 355
 - - 267 317 732 (jf. 750)
 - frihedsberøvelse, sat i jern 26
 - - 21 48 49 857

73. ærekrænkelser, fornærmelser (jf. 602-603)

ærekrænkende udsagn skal fremsættes i beseglet brev eller
 på tinge - ellers uden retsvirkning 216
 hvem ære vil binde, skal ære vove 383
 hvo ære vil vinde, skal ære vove 392
 sager om adeliges ære og liv 277 510 636 749
 adelig stævnet på æren for ikke at holde brev og segl
 755
 tyverisigtelse gentaget på tinge 310
 - 238 310 324 645
 beskyldning for at være kirketyv 539
 ærerørig sigtelse for tyveri løgnagtig 850
 efter dom for ærekrænkelser må æskning ikke tilstedes
 568
 ærekrænkelser indeholdt i niddigt 693 568
 - , frifindelse 695
 - , ubeviste: ærestab 383 553
 - 478 775
 æreløshed, hvis ubevist sigtelse imod rigens kansler for
 uret dom RR § 12
 kvinde dømt som løgner efter injurier 878
 dømt som løgner for ubevist tyverisigtelse 881
 løgnagtig sigtelse imod død landstingskriver 314
 bøde 3 mark og være mindremand for usand sigtelse 586
 (jf. 588)
 løgner er den, som ikke kan bevise ærekrænkende sigtelse
 190
 - for uærlig sag 355
 beskyldning for løgn 745
 dømt at være løgner 380 568
 ærerørige sigtelser for falsk og tyveri 881
 ærerørig sigtelse 286
 adelig enke tiltaler rigsråd for ærekrænkelser 174
 ærekrænkelser på ære og troværdighed 547
 ære og rygtes beklækkelse 568
 talionsprincip i æressager 871
 lyve hæder og ære fra 8
 domme vedr. ære og lempe 820
 sigtelse, som ikke vedrører liv og ære, medfører ikke
 æreløshed, hvis den fralægges med ed 151

kvinde tillagt ærerørig sag 499
 løgn på navn og ære 474
 sigtelse for uærlig handel 392
 - - - sag 327
 - ikke ærekrænkende 834
 ugild for uærlig sag 383
 injuriant til rette for sigtelser 392
 dom for injurier på tinge 878
 bøder for ærekrænkelser bevidnes betalt 588 (jf. 586)
 ærekrænkende ukvæmsord 190
 ukvæmsord imod deflegod 885
 - 885
 tiltale for skældsord imod retten 889
 en foged kaldt et drog 591
 en drabsmand ikke injurieret 856
 skældsord, ære og lempe anrørende 383
 - og sigtelser 587
 - 724
 skandalere borgmester og råd 859
 politiske skandskrifter 824
 skændsord vedr. ære og mandermål 547
 en unyttig skænds mund 802
 bisp fornærmer fæstemø 889
 skældsord: horeunge 335
 spottelige og hånlige ord 554
 ringeagtstytringer RR § 7

74. krænkelser af religion og sædelighed, trolddom
 (jf. 151 519 562 563 578)

selvmorder må ikke begraves på kirkegården 690
 kætteri og vildfarelse 871
 præst suspenderet for vranglære 871
 en præsts misbrug af kald 493
 præst dømt for simoni m.m. 610
 simoni RR § 18
 marcionisme og katekismi forfalskning 871
 bøn til den onde mand (djævelen) 78
 tyveri fra kirke 706
 hindring af gudstjeneste, barnedåb og begravelse 857
 Gudsbespottelige ord 901
 mened, afhugning af hånd 905
 - dom til åbenbare skrifte (underkendt) 893
 - 265 554 693
 adelig dømt for mened 901
 præst dømt for mened 554
 katolsk levn: drikke St. Bents minde 889
 bandlysning af ukendt gerningsmand 370
 helgbrud, helligbrøde RR § 18
 helligbrøde, tiendevægning RR § 4
 - afvist 561
 - RR § 19
 ikke helligbrøde at revse tyende med svøbe 561
 bøde for helligbrøde 615
 voldtægt og drab 47

- barn født udenfor ægteskab ombragt 896
 beliggelse af nøglepige er tyveri 614
 - - - - forræderi 22 339
 samleje med nøglepige 226 531
 lejermål med betroet kvinde 233
 beliggelse af husbonds betroede datter 339
 bigami 87
 hor, hængning 94
 åbenbar hor 78 87
 hor og rømning, skilsmisse 668
 horsag, retten til bøder 295
 barn avlet i hor 363
 horsag ulovligt aftinget 492
 - 231 390 395 652 728 731 788
 sag om overtrædelse af ægteskabsforbud 893
 forlokkelse af ægtehustru 78
 besvangrelse udenfor ægteskab 784
 straf for besvangrelse 783
 beliggelse afskærer adelig kvinde fra arv 826
 - , ugift får barn 307
 løsagtig adelskvinde holdes fængslet 810
 løsagtighed 78 372
 skørlevned 623
 mand avler barn med faders husholderske 836
 biskop sigtet for usædelighed 889
 beliggelse og besvangrelse 788
 påstand om beliggelse 775
 beliggelse 461 731
 jomfrukrænkelse 449
 lejermål 464 783
 præst begår lejermål 15
 en spåmand 790
 rygter er ikke bevis for trolddom 350
 forgørelse ved trolddom 294
 kvinder brændt for trolddom 772 790
 en uskyldig kvinde brændt for trolddom 237
 trolddomsbeskyldning 238
 trolddom 350 355 376 406
 ulovlig dødsdom for trolddom 261
 trolddom, frifindelse 790
 trolddomssigtelse kendt ubeføjet 238
 ulovlig sigtelse for forgørelse 355
75. krænkelse af retten og øvrigheden, overhørighed, ulydighed, forræderi (jf. l6 470 486)
- ulovlige domme, drab og hængning 241
 ulovlig rettergang og henrettelser 3
 ulovlige dødsdomme 271 894 895
 en i fejde dræbt dømmes ulovligt til stejle 88
 enhver skal tale sig til rette 749
 herredsfoged drevet fra tinget 37
 - overfaldet på tinge 476 574
 tvang overfor herredsfoged 88
 ulovligt forbud overfor dommeren 433

en delefoged forræderisk dræbt på tinge 322
 - - overfaldet 574
 ukvemsord imod delefoged 885
 trusler på tinge, bøde for retsnægtelse RR § 5
 skænk og gave ved aftingning 492
 gunst og gave ikke bevist 458
 nægtelse af at dømmes i gårdsret 45
 herredsmænd udtagne som meddommere går modvilligt tiende
 af tinget 692
 foragt for kongen og hans ret 798
 byfogeds foragt for borgmester og råd 677
 foragt for retten at trodse forbud 669
 - - - 430 474
 foragte Norges højhed og retten 889
 stævning siddet overhørig 80
 overhørighed imod kongens ret og stævning 474
 retsnægtelse RR § 5
 retten uhørigt forladt 10
 overhørighed vedr. lovdagsbreve 866
 forhærdelse og genstridighed imod dom 446
 en domfældt sidder retten overhørig 587
 overhørighed overfor dom 877
 uret dom, dommerne lide samme straf 399
 uretfærdige domme 261
 dom af vrang undervisning og vanvittighed 423
 egenmægtig udtagelse af tyv af stok og jern 180
 sankevidner og ulovlige bænkebreve 844
 en adelig drabsmand rømt af riget 488
 drabsmand rømt for sagen 309
 stimand rømt i skov og skjul for ikke at stå til ansvar
 296
 kvinde rømt for sag 231
 indstævntes rømning, fordeling RR § 6
 en domfældt forhærder sig 446
 lovdagsbreve siddet overhørig af adelig 596
 føre løgn til tinge 310 820
 forholdelse af gård imod dombrevs lydelse 80
 majestætsforbrydelse, crimen læsæ majestatis 574 798
 802 905
 gerninger imod hans majestæts højhed 857
 kongens og rigensskade og fordærv 465
 ulydighed og foragt imod kongen 474
 troskabsbrud overfor kongen 59
 ulydighed imod kgl. forbud 37 181
 straf for overtrædelse af kgl. forbud 765
 foragt for kgl. fdg. 857
 handle imod kgl. instruks 465
 krænkelse af kgl. beskærmelsesbrev 93
 ulovligt udgive sig som kongens gesandt 722
 - landkøb 866
 utroskab: urigtig mål og vægt 897
 - ved aftingning af horsag 492
 påstand om utroskab overfor kirken 539
 vold: magt imod ridebrev 40
 tyveri og forræderi: lejemål med nøglepige og rømning
 226

tyveri: beliggelse af nøglepige 614
 forræderi: beliggelse af nøglepige 22 339
     - et falsk tingsvidne 109
 falsk og forræderi: at rette i dom 301
 en skalk og forræder 88
 for ulydighed suspenderes en præst 871
 en præst som uhørsom undersåt 474
 en ridefogeds utroskab overfor husbond 844
 en fogeds uærlighed overfor husbond 821
 - - hovmod og trods overfor husbond 478
 kgl. slotsfogeds ulovlige forfølgning af adelsmands bonde 183
 en tjeners utroskab overfor husbond 100
 utroskab overfor husbond, frifindelse 458
 ulydighed overfor husbond 311 526
 overhørig med gæsteri 176
 en vorned tiltalt for overhørig 583
 overhørig hensidde i fæstemål 34
 bønder overhørig 571
 modvillig besiddelse af fradømt gård 716
 ulydighed med kongens ægter og rejser 716
     - - ægt og arbejde 622
 fængsling af bonde for ulydighed kendt ulovlig 732
     (jf. 750)
 tilskynde almuen til oprør og ulydighed, 2 dødsdømt 888
 landsforræderi 41
 avindskjold 59
 opfordring til sammenrottelse og oprør, dødsstraf 254
 skånske bonderejsning støttet af Niels Brahe 59
 oprør 88 455
 gods forbrudt efter oprør 466
 urigtig angivelse for mytteri og oprør 894
 mytteri 722 894
 responsum af landsting om krigsvægring 7
 rømning fra vagthold 48
 adelsmands svende forlader kongens folk uden forlov 59
 samling og uhørsomhed 256

76. personretlige forhold: børn, mindreårige, værgemål, forsørgelse (jf. 540)

---

fostrets retsbeskyttelse 746
 præst besvangrer mø 15
 fødsel på vild mark 719
 datter født i skørlevned 623
 kvinde føder i en vogn 719
 fødsel på jorden i gården 719
 barn af to ugifte forældre er et slegfredbarn og ikke et horebarn 335
 slegfredbarn og uægte barn 685
 slegfredbørn statueres ægte 79
 slegfredbarn legitimeret 363
 barn legitimeret ved forældres ægteskab 685
 sag om faderskab 79
     - - husbond til bondesøn med ukendt fødested 748

barn dømmes ægte og arveberettiget 64
sag om barn blev levende døbt 670
barn født udenfor ægteskab ombragt 896
slægtninges aftale om barns arv underkendt 524
enke kan ikke bortfæste gård, hvori umyndige børn var
lodtagne 590
selvejerbørns retsstilling 903
adelig enke undlader skifte med umyndige børn 890
søn søger disk og dug hos fader 66
- i fællig med fader, ikke i borgen RR § 35
gælds brev udstedt af umyndig 741
lovalder, 18 år, betingelse for borgen RR § 34
børn kan ikke gå i borgen RR § 35
15 år, alder for vidnesbyrd 375
lovalder betingelse for krigstjeneste 7
bonden er husets værge 425
- - boets værge 438
værge er den nærmeste i byrd og blod 723
børns farbroder rette værge 179 556
rette søskendes værge 101
morbroder som værge efter loven 676
værge stævnet for søsterbørn 642
- skal være vederhæftig 602
- - stille sikkerhed for barns arv 524
- ansvarlig for myndlings arv 676
- må ikke afhænde børnejord 130 590
værgens ansvar 219 220 524 723
værgemål pålagt ved dom 534 891
sag om værgemål 676 741
værge kontraherer og meddeler arveafkald 723
lavværge anlægger sag på børns vegne 44
- , som ikke forvarer myndlings gods, hæfter
ikke for dennes gæld 879
værge holder en dreng i skole 602
- tilkommer 1/3 af myndlings indkomst 283
værgens vederlag 101 534 838
kvittering for værgemål 415
børn stævnet med lavværge 890
egen værge i 10 år 208
enke misligholder værgemål 862
værge forsømmer skifte 890
værges forsømmelse 676
- ulovlige salg af umyndigs gård 179
værgemål fradømt 130 602
en værge til skade for børn 208
værges tilbud om forsørgelse af børn 602
adelig ægtemands forsørgelsespligt overfor hustru og
børn 738
33 daler til opføding af 2 børn 602
aftale om et barns underhold 524
gæld til børns nytte og tarv 275
uforsørgede børn 184

77. personretlige forhold: kvinder, værgemål;
mænd, vederhæftighed

a. kvinders retsbeskyttelse og myndighed (jf. 85 86)

- kvindefred RR § 18
 gifte kvinders myndighed 425
 kvindes brev og segl 424
 kvinde medbesejler gavebrev 515
 hustrus samtykke til mands skøde 203
     - - - gave til kirke 89
 kvinde skænker jord til kloster 84
     - får bevilling at være sin egen værge 896
 hustru ikke gjort umyndig af ægtemand 425
 hustrus dispositioner i mandens fravær 425
 hustru sagsøger på retterting på egne og broders vegne
     299
     - møder på retterting på domfældt søns vegne 116
 hustru stævner bigamist 87
     - - ægtefælle 90
 kvinde sagsøger 71
     - sælger gård 119
 hustru bortskøder jord 117
     - rømt fra mand og børn 280
 kvinde køber hus og gods af krigsfolk 78
     - låner penge til huskøb 78
 hustru syg, datter betros nøgler 233
 datter betroet lås og lukke, kælder, loft og penge 339
 slegfred bærer nøgler 335
 nonnes ret til jord og løsøre 805
 kvinde i kloster med alt gods 84
 jomfru forlader kloster og vælger værge 567
 klostergiven jomfru umyndig 567
 klosterjomfruer 372
 kvinders plads i kirkestol, kriterier 409
 kvinde tildømt sin ære 399
     - aflægger benægtelsesed 399
 enke råder frit over eget gods 829
     - sagsøger på retterting 137
 adelig enke sagsøger på retterting 343
     - - møder for retterting 174 633
     - - sagsøger på landsting 327
     - - sælger gård uden værges samtykke 129
     - kvinde sælger fast ejendom 445
 enke sælger gods på egen hånd 53 414
     - skøder jordegods 27
     - opsiger fæster 457
     - lejer hus i by 890
     - sælger af nød og trang med slægtninges råd 201
 enkes mageskifte, fast ejendom 414
 adelig enkes skøde uden lovbydelse kendt gyldigt 129
 barnløs adelig enke giver andel i arvejord til broder-
     børn 36
 enke udlåner penge imod pant 426
 enkes gældsansvar 275
 enker kan gå i borgen RR § 35

jomfrus gods i forsvar, men ikke under værgemål 175
 adelspersoner, såvel enkefruer som riddersmændsmænd 829
 enke tiltalt for udførsel af øksne 235
 ugift adelskvindes pantsætning af ikke-arvejord kendt
 gyldig 316
 vidner: 3 borgere og deres medbrødre, 12 mænd og kvin-
 der 291
 enke i uskiftet bo med børns arv 223
 - skøder med valgt værge 809
 - vælger værge for sig og sine børn 219 220
 - møder ved fuldmægtig 862
 - - - visse bud 124

b. kvinders umyndighed og manglende kompetence

bonde er boets værge 248 438
 umandefest kvinde 774
 kvinder kan ikke gå i borgen RR § 34
 hustru kan ikke gå i borgen RR § 35
 mø kan ikke gå i borgen RR § 35
 jomfruer altid under værgemål 450
 adelig jomfru ikke sin egen værge 803
 - - - vederhæftig 804
 - - nægter at forpligte sig, da lavværge ikke
 tilstede 666
 - - med lavværge 720 783
 jomfru med lavværge 451
 - må ikke afhænde sit gods 175 450 567 828
 - er ikke sin egen værge 803
 ugift adelskvindes salg af andel i hovedgård omstødt
 175
 - - skøde underkendt grundet manglende
 lovbydelse 803
 nok at stævne en jomfrus lavværge 469
 en jomfrus værge udenfor landet 563
 adelig jomfru nægter forlig uden lavværge 666
 kvindes vidnesbyrd regnes ikke 395
 mand lavværger hustru imod trolddomssigtelse 237
 husbonds bekendelse på hustrus vegne 719
 mand benægter på tinge på hustrus vegne 310
 - sværger for hustru som husbond og værge 608
 værges samtykke til enkes aftale om bortfæstning af
 gård 590
 et skøde udstedt af kvinde uden arvingers samtykke ugyl-
 digt 117
 ægtemand som lavværge 728
 søn værge for moder 774
 møde på moders vegne 70
 søn møder for adelig kvinde 321
 broder lavværge for søster 816
 adelig stævner på søsters vegne 189
 broder møder på søsters vegne 283
 adelig møder på ugifte søstres vegne 230
 broder værge for adelig jomfru 130
 ugift adelig kvindes broder og lavværge 175
 adelsmand møder på søsters vegne 184 199

adelsmænd møder på hustruers og hustruers søstres vegne
 204
 adelsmand møder på hustrus vegne 51 97
 morbroder værge for jomfru 450
 søstersøn værge for adelig jomfru 563
 enkes ældste søn og rette lavværge 183 809
 enke vælger værge for sig og sine børn 219 220
 ældste broder som kvindes værge 819
 hendes broder og født værge 803
 broder møder for adelig enke 302
 svoger som kvindes lavværge 660
 adelig enke møder med børns værge 352
 kvinde stævnet med lavværge 121 240 291 511 571 663 670
 772 774 842 (jf. 841 og 843) 865
 adelskvinde stævnet med lavværge 670 805 868 872 896
 adelig enke stævnet med lavværge 177 202 203 240 730
 790 817 862 868 909
 kvinde med lavværge på skifte 660
 kvinde og lavværge dømt for medvirken i drab 582
 byfoged stævnet for hustrus medvirken i tyveri 323
 hustru med lavværge indgår arvepagt 523
 lavværge for adelsfrøken 469
 adelige jomfruer med lavværge 890
 adelsdame og hendes myndige værge 486
 adelig kvinde med lavværge 670
 værgemål for løsagtig adelskvinde 810
 enkes og børns lavværge 209
 enke og børn fordelt med lavværge 879
 - med lavværge 248 414 817 832 843
 adelig enke med lavværge 288 381
 - - forstår ikke børns værgemål 862
 enke i fæstegård gifter sig uden husbonds samtykke,
 manden fængsles 749
 ulovligt salg af moders arvejord 343
 regnskabspligt pålagt kvindes værge 534
 værge for kvinder dømt til regnskab 776
 kgl. brev om påtagelse af værgemål 810
 værge fradømt værgemål for faster 242
 - for kvinde hærger 774
 kongen fratager værgemål for kvinde 819
 adelig fradømt værgemål 316
 frasigelse af værgemål 776
 værges køb af enkes jordegods kendt lovligt 201
 værge oppebærer trediepenge (JL I.30) 450 819

c. mænd, vederhæftighed

arvinger vederhæftige for anparter 872
 - påstås uvederhæftige 606
 ikke vederhæftig overfor arvinger 682
 2 brødre værger for udebleven broder 497
 myndig og vederhæftig foged 677
 rettergangsfuldmægtig skal være vederhæftig RR § 24
 bymænd, sogne- og herredsmænd spørges om værges veder-
 hæftighed 602
 en mand ikke vederhæftig 824

vederhæftighed 682
arm bolsmand kasseret som værge 809

78. personretlige forhold: syge og gamle, forsørgelse, aftægt, fledførelse (jf. 98 313 540-541)

sygdom lovlig forfaldsgrund RR § 28
- årsag til udeblivelse 697
- tilskrevet trolldom 237
hustru møder for syg mand 39 773
- syg, datter betros nøgler 233
søn møder for syg fader 243
de syge i hospital frifindes for kost og tæring 117
en gammel udlevet kvinde i sygeseng 79
indsigelse imod 79-årig stedfaders påtænkte ægteskab
836
enkeforsørgelse, morgengave 454
- fæstengave 487
ægtefællers gensidige dispositioner vedr. boet 427
aftægtsaftale imellem moder og søn 578
søn i fled, mad og mål med sin moder 98
gods i fled 41
fledføring må ikke arve 567

79. personretlige forhold: fæstere, vornede, tjenestefolk, tyende o.a. (jf. 114 130 232 233 288 311-314)

iflg. forleningsbrev skal fæstere holdes ved lov, ret og skel og ikke pålægges nye byrder 755
adelens tjenere må ikke fængsles ulovligt 750 (jf. 732)
ingen må have tjenere på anden mands gods 66
husbond betaler fæsters gæld 604
fæsters forpligtelse til at være husbond lydige 749
fæsters lydighedspligt 571
- overhørighed 526
om tjener, som har modtaget klæder og penge, rømmer 45
fæster berøves mandhelg for rømning 456
tjeners rømning 520
om mands tjener dræber mand RR § 23
vidnesbyrd af en parts tjenere magtesløse 297
en karl nægtet udlånt til husbond 571
adelig husbond tyranniserer tjenere 857
vornede kan ikke opsige fæste 899
- dømt til at fæste gård 583
- kan ikke frigives af panthaver 68 135
- dræbt 3
- 741
fødsel på selvejergård hindrer vornedskab 903
løskøb fra vornedskab 331
kronens vornedson, ikke bevis herfor 520
godsejers påstand om vornedskab underkendt 221
spørgsmål om lensmand kan frigive vornede 331
en vorned dømt til stavns 580
bondesøn frifundet for fødested 546
frifindelse af borger for fødested og vornedskab 869

byluft gør fri 869
 miste tjeneste uden al skyld og brøde 889
 hion 656 890
 lejhion, revselse 561
 præst slår rømt tjenestekarl 561
 ikke gårdfred at slå sin tjenestepige i andens gård 157
 husbond slår tjenestekarl 889
 revselse af tjenestekarl 561
 - - tyende 661
 en spindedreng rømt af frygt for hug 901
 tjenestedrengs rømning 561
 undveget tyende må eftersøges overalt RR § 37
 eftersøgning af tyende, hion RR § 37
 folk og tyende 857
 tyende: i hans brød og af hans brød 265
 tjeneste: tage klæde og penge af husbond 235
 betroet tyendekvinde sigtet for løsagtighed 731
 nøglepige, beliggelse 22 226
 tjenestekarl beligger husbonds datter 339
 fadeburskvinde 264 890
 tjenestepige sover på gulvet 464
 tjenestepige medtaget i aftægtskontrakt 578
 tjenestekvinde bortsendt trods graviditet 719
 mælkedeje 264
 tjenestekarl ansat som fisker 100
 husbond og tyende stanger ål 317
 en pligtkarls kost 539
 stede tyende 520
 låne et tyende 732
 tyende 520 719

80. personretlige forhold: fattige, ulykkesramte, tiggere
 (jf. 542 543 556 605-606)

begravelse på kirkegård trods gæld 386
 fattige ikklædes 2
 arm bolsmand kasseret som værge 809
 en fattig bolsmand, skattepligt 483
 fattig mands ære spildt 412
 - kvinde holdes tvunget i fællig 841
 fattige kan sælge jord 803
 salg af ejendom grundet fattigdom 843
 fattigdom betingelse for at møbarn kan sælge jord 175
 567 803
 adelig kvinde sælger jord af nød og trang 445
 adelige jomfruer sælger af nød og trang 130
 ugift adelskvinde økonomisk meget hårdt trængt 804
 bøde til de fattige 893
 testere til de fattige 818
 en fattig syg barselskvinde 857
 - - mand mishandlet af godsejer 857
 fattige får henstand med landgilde 534
 armod og nød efter stor skade til søs 773
 brandstøtte 238
 fisk foræret til en stakkel 100

brev på at børn aldrig har tiggert 602
 fattiges fred RR § 18
 salg af gård for usselheds skyld 843

81. personretlige forhold: fremmede (jf. 238 312 314 607)

fremmedartikler (mandat 1569 20/9) 871
 gæsteting behandler fremmedes sager 464
 ordinans og kongebreve om fremmede 423
 en udlænding og ufri mand 81
 fortolde som en fremmed 551
 mandebød efter dræbt udlænding RR § 23
 udlændinges efterladte gods RR § 23
 udlænding bruger landkøb 765
 ingen må huse fredløs 359
 løsgænger: en spydskarl 246
 løsgængere og lediggængere 520
 en landstryger 790
 udlændinge af alle nationer 680
 lybske købmænd 798
 liggere 798
 to hollændere sælger vraggods 868
 sørøveri imod søfarne og fremmede mænd 722
 en Tønderborger sagsøger på Skåne landsting 581 (jf. 593)
 en hollænder som part 859
 en spanier som part 840
 en lybecker møder for rettertinget 552
 en berger i Stade dømt af rettertinget 181
 en østrigsk adelsmand udgiver sig for friherre 799 802
 en hustru fra Meissen 178
 en kvinde født i Skotland 208
 - - fra Lissabon 840
 en mand fra Amsterdam 840

82. personretlige forhold: mindremænd, foragtede eller berygtede (jf. 50 150 600-609)

fredløse må ikke nyde ret på tinget 456
 - - ingen huse 373
 - kan ikke anlægge sag 866
 domfældt erklæres fredløs 456
 mandhelgsløs fare som fredløs mand 679
 mindremænd 539
 mandhelgsløse nægtes sakramente 493
 tremarksmand RR § 7
 tremarksmænd og mindremænd 1
 mindremænd 423 RR § 7
 mindremænd og lovfældte RR § 1
 adelsmand og hans hustru fordelt 440
 herredsfoged afviser sag om adelig ære 243
 mededsmand fordelt 408
 fordelte og tremarksfældte kan ikke afhænde gods 82
 virkninger af fordeling 510
 en fordelt kan ikke være mededsmand 408
 en lovfældt kan ikke aflægge ed på nævningers opkrævelse
 156

- en lovfældt kan ikke være mededsmand 139
 fordelt mand kan ikke være rettergangsfuldmægtig RR § 24
 lovfældt adelsmand kan ikke være værge 846
 lovfældte kan ikke vidne 739
 mandhelgsløs kan ikke vidne 653
 fordelte kan ikke vidne 595 624
 en fordelt kan ikke lade fordele 385
 ikke i lov, lag eller samfund 8
 ikke mindremand efter undladt edsbevis RR § 38
 dømt som løgner 878 881
 besegle løgn på en ven: utroværdig og ugild 30
 æreløshed, umyndighed 392
 være samme ugild mand 547
 udru mand for ubevist anfægtelse af dom RR § 12
 for ubeføjet sigtelse dømt som løgner og til 3 mark 850
 hvis en fordelt anses for habil, fortages indsigelsen
 257
 begrævelse på kirkegården må ikke hindres grundet gæld
 386
 borgmester dømt æreløs 795
 tingsvidne nægtet ægtefæller med mindre godt rygte 595
 løse kvinder 87
 ægteskab lyses ikke for bandsatte 623
 person uden fast bopæl kan ikke være hjemmel 824
 benådning af tyv imod tyvs- og bøddelmærke 246
 spydskarl: en løsgænger 183
 levet som en skalk 88
 en landstryger 790
 et uærligt skarn 314
 en misdæders vidnesbyrd står ikke til troende 323
83. personretlige forhold: personlig og social status
iøvrigt (jf. 23 600 ff.)
-
- sociale kategorier 444
 en biskops høviskhed og ærbarhed 889
 herremand, hans foged og tjenere er sognets bedste mænd
 827
 adelige kan ikke fordeles 510
 herredsfoged nægter at dømme om adelig ære 243
 2 adelsmænd dømt æreløse 665
 ufri mand må ikke besidde frit jordegods 132 137
 kun sigtelser på ære og liv medfører æreløshed, hvis de
 ikke fører til dom 151
 adelig, rømt nonne tager udlænding og ufri mand 81
 adelsmands nedsættende ord til adelig enke 174
 tingsvidne af 12 ældste og bedste herredsmænd 18
 de bedste fremmødte skal nævnes i dom og besegle den
 RR § 26
 7 af de ældste og mest agtede mænd i sognet 827
 jord i bymark må ikke sælges til adelig eller gejstlig
 178
 ret til stolestader i kirken 313 402 625
 kvindes plads i kirkestolen 409
 lovfaste dannemænd 501

de fornemste borgere i Ribe 825
 sognevidne på ægtefolks formue og ærlighed 127
 - om vandel 645
 - på kvindes ærlighed 238
 præst bevidner god vandel 668
 en besiddende borger ulovligt fængslet 423
 hvilke personer, der ikke kan gå i borgen RR § 34
 husfader for bordenden 556
 bære husets nøgle 464
 loven beskæmmer ikke børn født af ugifte forældre 335
 konge og rigsråd dømmes om adeligs liv og ære 277 510
 alder, stand og kald 402

85. familieretlige forhold: trolovelse, ægteskab (jf. 571)

ægteskabsløfte 307 464
 efter lejermål tilbud om ægteskab 226
 efter beliggelse løfte om ægteskab 464
 fæste, trolovelse 41
 trolovelse 64 487 500 663
 - i ti år 441
 - på dødslejet 623
 trolovelser, hustruer til dem og i deres senge 223
 dom til at ægte trolovet 441 446
 blive fæstefolk eller trolovet 517
 fæstemø 487 889
 fæstensøl 818
 fæstensfæ 121
 gave af fæstemand 473
 dødslejegave til fæstemø 663
 fæstensgave 452 818 852
 fæstemøgave 858
 fæsteenke eller fæstemø 818
 enkens ret til fæstens- og morgengave 500
 fæstens- og morgengave udtages forlods på skifte 302
 - - - 487 858
 løfte om ægteskab fulgt af hemmelig trolovelse med anden
 kvinde 835
 trolovelser kendt magtesløse 835
 trolovelse ophævet 576
 vielse og giftermål efter kirkens ret 79
 bryllup efter landets sædvane 208
 drikke bryllup 208 441
 fader gør datters bryllup 283
 en vielse i kirke forstyrret 313
 holde lys for brudefolk 889
 bryllupsfest 889
 bryllup 64 119
 to blev viede og kom i ægteskab sammen 842
 bilager og bryllup 889
 rette trogivne ægtehustru 208
 hion 890
 Heirats kontrakt 802
 livsbreve gives ved brylluppet 854
 ægteskab: få hustru i seng 202 269

ægtehustru søger dug og disk, seng og sæde som dannekvinde
 bør 208
 en hustru i mandens "were" 500
 adelig frue reder seng, gør ild og bærer aske ud for ægte-
 fællen 857
 adelsmand dømt til at leve sammen med sin borgerligt fød-
 te troløvede 738
 medgift og bryllupskost 283
 - kan ikke anfægtes af medarvinger 228
 - 76
 Brautschatz, medgift 799
 brudskat 228 302
 morgengavebrev kendt ugyldigt 720
 morgengave 27 454 852, jf. gruppe 110
 gift kvindes plads i kirken 409
 adelig kvinde ægter ufri og mister arveret 826
 løsagtig adelsjomfru ægter svensk adelsmand 810
 ægteskab indgået i Skotland 208
 ægteskab legitimerer slegfredbarn 363
 enke i fæstegård gifter sig uden husbonds samtykke, man-
 den fængsles 749
 adelig ægter enke uden at skifte med hendes børn 823
 enkemand i nyt ægteskab uden at skifte med børn 145
 rømt nonne tager udlænding og ufri mand 81
 enkes giftermål 223
 ægteskab med husholderske, stedsøn gør indsigelse 836
 efter hustrus rømning får manden tilladelse til nyt ægte-
 skab 280
 ægtefælle uden skyld i skilsmisse må indgå nyt ægteskab
 668
 skilsmisse, jf. gruppe 86
 forhindring af ægteskab 307
 sag om ægteskabsforbud 893
 bigami 87

86. familieretlige forhold: forholdet imellem ægtefæller,
 separation og skilsmisse (jf. 578 579)

---

bedrageri at mand ikke søger seng med hustru 90
 ægtemand afkræver hustru ed på troskab 731
 - lover bod og bedring 788
 hustru sigter trediemand for hor 395
 præst lader sin hustru fængsle for hor 395
 ægtemand stævner hustru for hor 668
 hor, hustrus rømning 78
 bigamist rømmer fra 2. hustru 87
 mand forsøger at ombringe hustru med gift 901
 kvinde dømt for drab på ægtefælle, siden frifundet 164
 hustru godkender drab på ægtefælle 231
 adelsmand slår sin hustru 788 857 901
 beregning af slægtskab 893
 slegfred 208
 morgengave stadfæstet 818
 fæstens- og morgengave skal følge modtagers arvinger 852
 morgengavebrev kendt ugyldigt 720
 livsbreve gives ved brylluppet 854

- barnemynding, mands arv efter hustru 222
- 137 414 523
arvebed statueret ophævet 536
ægtefæller køber gård i fællig 578
gavebrev med hustrus samtykke 556
hustrus samtykke til mands skøde 203
hus og jord solgt imod hustrus ja og minde 198
ægtemand dømt for hustruens forseelser 781
- sværger på hustrus vegne 608
hustrus umyndiggørelse 425
enke forlenet med ægtefællens gods 817
ægtemand forlener længstlevende hustru med gård 329
adelige barnløse ægtefæller forlener længstlevende med gård og gods 319
barnløse ægtefæller forlener længstlevende med alt gods 288
- ægtefællers gensidige løfte om uskiftet bo 240
til bebrevelse imellem ægtefæller kræves arvingers samtykke 192
forleningsbrev for længstlevende ægtefælle 427
mand forlener hustru med gård, som påstås at forfalde 252
ægtefællers aftale om arv 523 (jf. 550)
- dispositioner over boet 427
ægtefæller køber jord i fællesskab 578
konejord mageskiftet 414
erhvervelser udenfor fællig 891
ægtefællers jordegods og købegods 890
enke misligholder mandens hushandel 708
gave til hustru: 1000 gylden 302
ægtemand skænker hustru en gård 515
gods købt før bryllup 891
ægtemand skøder gård til hustru 555
- tilbyder borgen for hustru 609
hustru og arvinger skal samtykke i gavebrev til slegfredsøn 814
gods "ved at hætte" for salg af ægtefælles jord 419
mand sælger hustrus gårde med hendes, men uden arvingers samtykke 127
mandens salg af hustrus jord 858
enken har krav på godtgørelse for, hvad manden har solgt af hendes jord 703
ægtemand må ikke afhænde hustrus jordegods 682
mands salg af hustrus gård, erstatning 137
mand aftvinger hustru forpligtelse 901
fæste for fæsters og hustrus livstid 272
ægtemand kan ikke hjemle hustrus gods 136
mandens beseglede tilladelse nødvendig til hustrus dispositioner over datters arv 192
uden mandens samtykke til hustrus gæld hæfter hans arvinger ikke 248
husbonds samtykke til hustrus dødslejegave 438
hustru afhænder uden mandens tilladelse 425
hustrus dispositioner over jord 117
hustru disponerer ulovligt over mandens effekter 865

hustru pantsætter mandens ting: vindikation 425
 kongen dekreterer deling af adelige ægtefællers bo 857
 adelsmand forlader sin hustru trods dom til samliv 738
 skilsmisedom fremlagt 390
 byfoged forliger stridende ægtefæller: leve adskilt 78
 skilsmisessag for gejstlig ret 87
 en bigamists 2. hustru får skilsmisse 87
 hustru får skilsmisedom grundet mandens impotens 90
 dom til skilsmisse 668
 hustru rømt, manden får tilladelse til nyt ægteskab 280
 ægtefælle uden skyld i skilsmisse må indgå nyt ægteskab
 668
 skilsmisse grundet utroskab og tyranni 788
 hustru forlader adelig mand grundet tyranni 857

87. familieretlige forhold: forældre og børn, stedbørn
 (jf. 520 579 608)

---

hion 890
 ret adelkonebarn 114
 kuldbørn 109
 ugifte samlevende i 20 år får 11 børn 335
 efterfølgende ægteskab legitimerer slegfredbørn 79
 en datter avlet i skørlevned 623
 et barn født udenfor ægteskab 439
 slegfredbarn legitimeret 363
 gavebrev til slegfredsøn 814
 slegfredbarn 685 814
 slegfredbroder 203
 søn moders værge, på mad og mål i fled og følge 511
 - - - 774
 adelig enke undlader skifte med umyndige børn 890
 enke stifter gæld til børns tarv 862
 - indgår ægteskab uden at skifte med børn 823
 børn i uskiftet bo med moder, gældsansvar 275
 søn i uskiftet bo (fled) med moder 98
 gods erhvervet af brødre i uskiftet bo deles imellem dem
 119
 hverken fader eller moder må afhænde børns jord 590
 fader til en dræbt begærer fredløshed 559
 moder lover bøder for drab begået af søn 120
 søn i fællig med fader kan ikke være borgen RR § 34
 - dømt til at opfylde faderens skriftlige forpligtelse
 611
 moder udlåner jord til søn, som sælger ulovligt 70
 ulovligt salg af moders arvejord, en gård 343
 fader indsætter datter i nyopført gård 419
 hustru får penge til opføding af 2 børn 602
 en moder forfordeler en søn 578
 fader i fællig og fled med børn af 1. ægteskab 101
 børn af 1. ægteskab forholdes løsørearv 101
 protest imod stedfaders ægteskab 836
 kvinde stævner stedsøn om en gård 266
 stedbørn 356
 stedsøn 476 728

fostersøn 89
 stedmoder forlenet med afdød faders gård 252
 ingen dødslejegave til stedmoder 438
 stedmoder 63 806 838 841 843
 moder og stedfader betaler værge for børns forsørgelse
 602
 værge for stedbørn 356
 stedfader frifundet for regnskab overfor stedbørn 223
 - ubeføjet sigtet for tyveri 850
 - 662
 to gifte kvinders stedfader 197

88. familieretlige forhold: forhold til øvrige familie og slægt (jf. 608)

---

slægtsansvar efter drab 2
 bøde til den dræbtes slægt og venner 88
 - - slægt og venner for nødværgedrab 74
 slægt og venner forfølger drabssag 612
 slægtninge ikke omfattet af orfejde 605
 en dræbts slægtninge begærer fredlysning RR § 22
 slægt nægtes ret til drabsbøde 777
 dræbt kvindes slægt nægtes ret 47
 den dræbtes slægt og venner skal opfordre til bæreprøve
 239
 samfrænders bestemmelse på skifte 60 97
 samfrænder skifter imellem søskende 167
 samfrænders afgørelse 453 454
 12 samfrænder forliger 80
 slægt og venner stævner kvinde, som ombragte nyfødt barn
 896
 nonne udtaget af kloster uden søskendes og slægtninges
 råd 81
 nærmeste frænders samtykke til enkes gårdsalg 201
 salg af jomfrus jord med slægtninges råd 567
 slægtninges samtykke i salg af jord 130 803
 - - - bebrevelse imellem ægtefæller
 319 397
 slægt og venners råd ved kvindes salg af del af hovedgård
 175
 gods solgt ulovbudt og uden frænders råd 53
 nærfrænder i borgeren 26
 i gavebreve om gårde til broderbørn foreskrives arvegang
 og delingsnorm 737
 svoger og slægt bistår krænket ægtemand 94
 svogerskab 132
 en dreng under farbroders disciplin og lærdom 602
 morbroder værge efter loven 676
 skøde til broders børn 556
 jomfru i gæld til broders hustru 567
 opfødt sit datterbarn 661
 vidnesbyrd om personers slægtskab 581

90. arveretlige forhold: arvegang, testamente (jf. 540)

oldlev, arvegods 39
 danearv RR § 23
 dåb betingelse for arv 683 (jf. 670 688)
 lodkastning ved arv 451
 "jus succendendj" 465
 brystarv 747
 oldarv, arv fra forfædre 842
 sønnebarn tager arv i afdød faders sted efter oldeforældre 353
 arv efter oldeforældre 685
 ret oldarv 747
 arv bør frem at gange 747
 arvegang 353 363 372
 gangarv deles lige 840
   - efter EsjL I.15 afskaffet ved reces 1547 204
   - afskaffet 900
 myndige lod, myndelod, barnmynding 101 500
 barnegods kan ikke dø 208
 tvivl om arving i live 841
 arv går forbi den, der er borgerligt død 634
 manglende bevis for arvinges død, lod afsættes 497
 en bortebleven arving 841
 nyt skifte, da endnu en arving i live 660
 sag om barn blev levende døbt 683 (jf. 670 688)
 barn dømmes ægte og arveberettiget 64
 slegfredbørn dømmes ægte og får arveret efter faderen 79
 slegfredbarns arveret 363
 slegfredbarn kan ikke arve 685
 træl, fledføring og klostergiven arver ikke 567
 munkes arveret 372 805
 slægt bevilger nonne arveret 805
 arvegang efter afdød abbedisse 805
   - vedr. vikariegods 132
 arveret til altergods 134
 en vikars sagefaldsret går ikke i arv 309
 ikke arv efter kvinde i kloster 84
 rømt nonne fradømt arveret 81
 adelig kvinde nægtet arv efter beliggelse 634 826
 arveret i jord mistes ved ægteskab med ufri 132
 en købstads bymark kan ikke arves 194
 broder tager to parter, søster tredie part i alle arve 204
 arv deles lige imellem broder og søster 220
 hovedlod og broderpart 815
 broder- og søsterpart 445 451
 broderlod, søsterlod 101 816 826
   - i gods 58
 søsterlodder i skove 352
 en søsterdel 36 130 182
 en søsterlod 890
 dom til udlæg af søsterlod 702
 hustru tager arv lige med bedste børn i købejord, bopenge og alt løsøre 51
 bedste barns lod 222

hustrus arv: 7 gårde og 1 mølle 54
 arvebed 31 842
 mands arv efter hustru 222
 sag om hustrus arveret 132
 patrimonium og matrimonium 487
 datter arver gods 76
 ægtefællers dispositioner vedr. boet tilsidesat 427
 gensidig arvepagt imellem barnløse ægtefæller 523 550
 forlening imellem ægtefæller ugyldig, da nærmeste arving,
 som havde samtykket, døde først 427
 ægtemand forlener efterlevende hustru med en gård, ugyldigt
 overfor arvinger 329
 ægtefællers gensidige aftale om længstlevendes ret til
 hele boet i livstid 192
 næste slægtninges samtykke til ægtefællers gensidige for-
 lening af uskiftet bo 319 397
 et skøde imellem ægtefæller betinget af overlevelse 555
 et gavebrev imellem ægtefæller betinget af overlevelse
 515
 slægtninges aftale om barns arv kendt ugyldig 524
 aftale om arv kendt ugyldig 118
 arvinger tildømt at holde overenskomst om arv 227
 fader aftaler skifte af hovedgårde med 2 sønner 140
 aftale om arvegang 776
 overdragelse af gods til nærmeste arving underkendt 400
 den arving, der har største part i bondegods, skal besid-
 de det; medarvinger vederlægges 266
 en sædegård i arv udlagt til to brødre imod vederlag til
 søskende 224
 nærmeste arvings fortrin til gård og skov 60
 selvejere fradømt skove til fordel for medarvinger 734
 selvejerbondegods må ikke splittes 46 60 266 419
 flere arvinger til een bondegård 60
 odelsret, norsk 362
 birkeret følger hovedgårds arving mod vederlag til medar-
 vinger 753
 børn af 1. ægteskab, krav på arv efter moder 101
 en mands erhvervelser før 2. ægteskab arver hans børn af
 1. ægteskab 202
 enke skal i bo indføre sin mødrene arv uden medgift m.v.
 283
 arvegang efter enke i uskiftet bo 288
 - iflg. EsjL I.17 660
 - i Halland iflg. JL I.6 851
 - - Tønder efter lybsk ret 848
 bevis for arveret efter udlænding RR § 23
 sag om arvegang 747 (jf. 751)
 strid om arveret 581
 arvinger giver sig i rette om, hvorledes der skal skiftes
 101
 konejord mageskiftet 414
 overbod efter drab følger arvesalen 73
 fredløse, sindssyge og evige fanger arver 634
 arveløst gods efter tyve og drabsmænd 712
 en fader forfordeler et barn 630
 påstand om forfordeling ved medgift underkendt 228

forfordeling af arvinger ved pantebrev 326
 dom at værge sig arv til med 11 riddersmænd 208
 dødslejegave kendt ugyldig 438 663
 døds gave omstødt 382
 åbent beseglet testamente 299
 en døendes testamente 239
 præst underskriver et testamente 818
 testamentes udsagn om rette arvinger 581 (jf. 593)
 gæld ikke omtalt i testamente 337
 udlæg af penge til jordefærd og testamente 223
 testamente med morgengave 818
 slegfred testamenteres løsøre 208
 testamente tilsidesat 473
 - 438 567 853
 beskikkelse af testamentarier 309
 testamentarii curator 802

91. arveretlige forhold: arv og gæld (jf. 557)

den, som arver, skal gælde 676 858
 gæld skal betales i det forhold, hvori der tages arv 702
 vitterlig gæld, hjemgæld og børnepenge dækkes først af
     fællesboet (1558-reces § 53) 841
     (jf. 842 843)
     - - - betales af fællesboet 288 452 703 872
     - - - - arvinger RR § 36
 ægtefællers fælles gæld betales af fælles bo 397
 gæld dækkes af fællesboet 346
     - ikke krævet på skifte, frifindelse 346
 arv skal kræves inden 30 dage 77
 disposition over ventende arv kendt ugyldig 450
 arv af 3 ridders gods 101
 enke udrede halvdelen af mandens gæld 397
     - hæfter selv for gæld stiftet efter mandens død 862
     - vederlægges udgifter til børns nytte og tarv 275
     - efter 2 mænd opbyder arv og gæld 340
 enkes gældsansvar, forlenet med hele boet 288
 uanset gæld udtages fæstens- og morgengave 302
 lån til fæstens gave skal ikke betales af modtageren 452
 indgæld og udgæld 890
 gods og gæld skiftet 872
 borgmester forliger om arv og gæld 118
 afdødes udsagn om gældskrav ikke bevis 726
 tiltale om arv eller gæld 140
 register over gæld i dødsbo 862
 arv og gæld æsket 247
 dom sætter tidspunkt for bevis for gæld 891
 gæld bestridt, da hverken nævnt i brev eller testamente
     337
     - delvist erkendt, dette betales, benægtelsesed vedr.
     resten 337
 erhvervelser i uskiftet bo arves 98
 ansvar for gæld i uskiftet bo 275
 en kvindelig arvinges salg af arvet ejendom til dækning af
     boets gæld kendt ulovligt 175

arvinger hæfter ikke for den gæld, som deres afdøde fa-
 ders hustru har stiftet uden hans samtykke 248
 gældens betaling: fordeling imellem børn af 1. ægteskab
 og enke og hendes børn 269
 dom om gældsansvar efter adelige ægtefæller 890
 kreditorer i dødsbo dømmes til at stå last og brast 891
 kreditorer i dødsbo kaste lod 891
 nam i dødsbo ugyldigt 420
 arvinger frifundet for gældskrav og maning 248
 afdød herredsfogeds arvinger idømt en ham påhvilende er-
 statning 620
 efterladt gæld til Kiel 175
 gods til arvinger, da sjælemesser misligholdt 71
 en debitor favoriseret 393
 jordefærdsomkostninger 858
 arv og gæld hverken ved- eller fragået 660
 gæld vedgået over debtors grav 872
 gældsfragåelse over debtors grav 854
 arv og gæld forsvoret (fragået) 393 890
 - - - fragået af adelig enke 854
 - - - - - adelige 227
 gældsfragåelse, uddeling som summen og formuen kan for-
 strække 393
 enke fragår arv og gæld 120 121
 børn fragår arv og gæld efter enke 890
 fragåelse af arv og gæld 37

92. arveretlige forhold: dødsboet og dets registrering

ved dom udmeldes kommissarier til registrering af dødsbo
 891
 byfoged forseglar og beskriver bo 818
 inventering og besegling af dødsbo 677
 dødsbo forseglar 890
 sølvkammer og fadebursdør forseglet 890
 registrering af dødsbo sket for sent og forkert 390
 - - adeligt dødsbo 817
 registrere og taksere dødsbo 891
 registrering af dødsbo 815 854
 beskrivelse af arveløst gods 677
 hvad som for løsøre bør regnes 853
 dødsbo brændt, kønsed om reddet gods 481

93. arveretlige forhold: udtagelsesret, fortrinsret

begravelsesomkostninger udtages forlods 536
 - 826 858
 børns oldarv udtages forlods 842
 fortrinsret, udlæg til barn: guld, sølv, bryllupskost
 m.v. 31
 forlods udtagelse af fæstens- og morgengave 302 500 858
 - - - fæstengave 487
 - - - morgengave 454
 - - - forvarede ting 480
 - - nægtet 841

krav om forlods udskiftning 842
 arvebed statueret ophævet 536
 adelsret 362

94. arveretlige forhold: arvesvig, strid om arv (jf. 133)

arvesvig ved et lerbarn 6
 - 445 774 797
 påstand om arvesvig 174 550 829
 klenodier udenfor beseglet dødsbo 890
 forrykning af bo 687
 forfordeling af arving på skifte 815
 forholdelse af arv 114 145
 - - skifte 410
 - - arv i henhold til ægtefællers gensidige
 aftale 192
 påstand om forfordeling af arv 810 842
 utroskab vedr. dødsbo ikke bevist 818
 dom at tilbagelevere oppebåret arv 334
 - - gods i dødsbo 659
 arvinger kræver fader for mødrene arv 145
 - - uskiftet gods 584
 - dømt til register og aflevering af arv 290
 adelig dømt til at fremlægge rigtig jordebog 831
 enke fundet til lov i arvesag 209
 - dømt til at aflægge regnskab overfor arvinger 817
 adelig ægter enke uden at skifte med hendes børn 823
 altergods tildømmes arvinger efter misligholdelse af mes-
 ser 86
 arvingers adkomst til vikariegods 752
 arv opregnet og udleveret til rette arving 593 (jf. 581)
 låsebrev går forud for arveadkomst 299
 arvestrid om Tjele m.v. 208
 - vedr. fæstens- og morgengaver 852
 - på skifte efter rigsråd 500
 - imellem flere kuld børn 101
 - i adeligt bo 853
 strid om arv efter adelsmand 666
 - - - henvist til København, hvor arven var faldet
 291
 - - - - forlig ved samfrænder 453
 - - - 31 98 451 523 556 581 (jf. 593) 702
 dom om arv og skifte 840
 kgl. kommissærer afgør skiftetvist 852
 forlig om arv kendt magtesløst 521

95. arveretlige forhold: afkald og kvittering for arv

afkald på arv 58 550 (jf. 523)
 - - del af arv 208

96. arveretlige forhold iøvrigt

ed på arveret 101
 arvinger bekræfte bos tilstand ved kønsed 890
 gods tildømmes som rette arv 54
 arv udleveret til rette arving 593 (jf. 581)
 dom om dødsbos behandling 891
 arvinger anfægter overdragelse af hovedgård 829
     -          -   arveladers salg 445
 arving sælger arvet fællig uden værgers tilladelse 511
 en broderlod solgt 594
 køb af arv 251
 ægtemand gift med udlænding sælger hendes fædrene arv 178
 arvinger skal samtykke i barnløse ægtefællers gårdsalg
     127
 enke med børn må ikke afhænde uskiftet bo 590
     -    i uskiftet bo skal give arvinger register over boet
         240
 enkemand i uskiftet bo med børn 145 269
 børn i uskiftet bo med moder skal betale gæld pådraget
     til deres nytte 275
 enkes klage over at blive holdt i fællig 841
 brødre i uskiftet bo indtil den enes bryllup 119
 uskiftet bo, i fled og fællig 119 445
 arvegods i fled og fællig 397
 inddrage i et uskiftet bo 853
 arv i uskiftet bo 223
 indgæld og udgæld uskiftet 890
 uskiftet bo 196 445 818 890
 odelsløsning (norsk) 806
 tidligere vornede tilkendt arv som borgere 221
 skifte af en mølle 136
 skiftebrevs bestemmelse 410
 udskåren skrift og beseglede lodder 119
 om danearv RR § 23
 12 samfrønder fastsætte godtgørelse 145
 samfrønderens brev om arvegang 266
 samfrønder eller skifte efter loven 223
     -    skifter 60
     -    810
 fuldmagt til salg af arvet gård 603
 arvinger kan ikke udøve tilbagekøbsret 75
 størrelsen af arveafgift 504
     -          -   forlovspege 607
 morgengave, sjælegave 818, jf. grupperne 90 og 93

97. skifte af dødsbo (jf. 313)

24 skifter i København på 1½ år 677
 skifte på 30. dag 77 841 842
     -    og jævning 352
     -    ved samfrønder 109 167 224 415
 samfrøndereskifte kendt ugyldigt 415
 samfrønderens kendelse 97
     -    dom på skifte 666
 skifte i fælles venners overværelse 290

fælles venner forhandler skiftetvist 831
 skiftekommissarier udmeldt i dom 891
 byfoged skifter uden borgmester og råds viden 677
 byfogeds skiftebøger 677
 jordebøger, lodder og skiftebreve 630
 skiftebrev hjemler landgilde 534
 skifteregister over gods og gæld 872
     -           223
 klar skifteregister 101
 et pergaments skiftebrev 494
 en afdøds skiftebrev 841
 skiftebrev 53 58 144 410 415 816 823
 lod tilfaldet på skifte 305
 underskrevne lodder 635
 lodbog, skifteregister 858
 dom, at skifte skal ske i Tønder efter lybsk ret 848
 skifteforsamling i afdøds hus 571
 tokkeskifte 119 810
 egentligt skifte dekretet 410
 skifte af birkeret 753
     -     i henhold til arvingers aftale 826
 fader bestemmer skifte af gårde 140
 myndigbleven arving anfægter skifte 415
 skifter kendt magtesløse 815
 skifte forgæves anfægtet 209
 på skifte kræver arvinger vederlag for afhændet ret 843
 arving dømt til at tilbagelevere gods i dødsbo 659
 enken har krav på godtgørelse for, hvad manden har solgt
     af hendes jord 703
 erhvervelser under uskiftet bo 98
 tvistigheder angående døsboskifte 858
 adelig enke undlader skifte med umyndige børn 890
 værge ikke tilstede på skifte, dog ansvarlig for arv 676
 fæstegods holdt udenfor skifte 831
 forfordeling på skifte 815
 dispositioner over konejord underkendt 414
 skifte efter adelsmand 666
     -     imellem adelige arvinger 810
 ed med 12 mededsmænd på bos tilstand 817
 dom om skifte og jævned 290
     -     -   arv og skifte 840
 løsøre og fast ejendom ved skifte af mølle 207
 skifte af mølle 97
     -     : bytte af arvegods 677
 gård skiftet i to parter 194
 søskendeskifte 413
 gård i søskendeskifte 200
 skiftetvist 703
 arv henstår uskiftet 841

98. skifte i levende live (jf. 57 78 313 540)

markskifte, skiftebreve 200
 lodkastning om udskiftede skovparter 352
 mølle på andens lodskiftede grund 560

skifte i levende live	200
- af skove	810
- - enge og kær	352

100. tingsretlige forhold: jord, mark, mose (jf. 200 217 328)

jordfordeling, rebning	411
jordedele RR § 16	
stuf, kirkejord og særkøb undtaget fra rebning	519
- og særmærke omstenet og indmærket	909
rebning af enemærke underkendt	142
botofter skal udlægges som otting i marken	142
dom, at bymark skal skiftes i 3 bol	213
grund og overdrev	186
gribsjord	143 909
byggegrund	16
brugsret til mark kræver adkomst	673
trætte om græsningsret for Køge by	633
skel imellem kær, skov og mark	184
enges tilhørsforhold	171 413 620 820
enge og kær rebes og skiftes	352
engstykker	577
en eng påstås frataget og forlenet	298
- - i made	211
en mark og sø kaldet "Wintønenn"	184
grøft kendt lovlig	762
tvist om brugsret til moser	718
hustørv skåret på andens jord	435
tørvegravning og lyngslet	442 556

101. tingsretlige forhold: skove, træer (jf. 200 216 217 329)

herlighed over skov: hugst, fogder, jagt og oldengæld	218
skovsparter til hovedgård	144
gods med skov m.v.	832
en tomarks skovsjord	69
fællesskov - enemærkeskov	902
uskiftede skove og enemærker	352
sag om adkomst til fællesskove	352
skov forfulgt til lås	218
tvist om adkomst til et skovstykke	908
skovsparter erhvervet ved hævd	516
skov eller ejendom skiftes af samfrænder	167
skifte af arvede skove	119
brugsret til skov kræver adkomst	673
arvingers brug af skov	60
dom, at skov skal rebes	170
rebet skov må ikke rebes igen	907
skove rebes og skiftes	352
rebning af almindingskov	713
- - forhugget skov	57
- - skov	909
- - oldenjord	754
en skov ulovligt indhegnet af lensmand	170

en skov (?) indhegnet 591
 sag om skovskel, hugst m.v. 365
 skovskel fastsat af tilforordnede råder 471
   - stadfæstet 365
   - 184 471
 fredning af selvejerskove 734
 lensmands tilladelse til selvejeres hugst 734
 selvejeres ulovlige forhuggelse af skove 734
 ingen må hugge i uskiftet fællesskov 674
 skovhug og rishug 556
 skovhugst 556
 sag om ret til hugst i kronens skov 188
 skifte af skove, regnskab for oldengæld og hugst 810
 enkes forpligtelse til ikke at forhugge skove 240
 skove må ikke forhugges 817
 iflg. forleningsbrev må skove ikke forhugges 755
 en skovlod forhugget 352
 fængsling for ulovlig skovhugst 389
 fordeling for ulovlig skovhugst 385
 ulovlig hugst på piletrær 336
   - - , frifindelse 875
   - - af vindfælde 308
   - - 60 445 508 509
 300 egetrær ulovligt omhugget 44
 en eg ulovligt omhugget 431
   - - ranet 405
 skovtyveri 812
 tilegnelse af et læs ved 649
 syn vedr. ret til en eg 150
 skov ikke forhugget ved ejers fældning af en eg 694
 gave: 3 træer 458
 vindfælder 812
 kronen uberettiget til oldengæld af fæstere, hvis hus-
   bond anviser egen skov 173
 svin ulovligt på olden i kronens skov 246
 oldensvin, indbrænding og afgift 691
   - i andens skov skal have ejermærke 902
 oldengæld, 2 daler 183
 afgift af oldensvin, frifindelse 149
 antal oldensvin i fællesskov 344
 kgl. fdg. om skovsvin 254
 oldenret i øde byer 754
 oldengæld 387
 tilegnelse af agern og olden 621
 skovfoged 218 621 694 785 812

102. tingsretlige forhold: vand, vandløb, fiskeri
 (jf. 201 216 337)

---

ret til vand 762
 Randers fjord 352
 en sø frataget enke efter kgl. befaling 53
   å som skel 381
 bæk som skel 184 213 365 448
 markeskelbæk 289

en skov (?) indhegnet 591
 sag om skovskel, hugst m.v. 365
 skovskel fastsat af tilforordnede råder 471
   - stadfæstet 365
   - 184 471
 fredning af selvejerskove 734
 lensmands tilladelse til selvejeres hugst 734
 selvejeres ulovlige forhuggelse af skove 734
 ingen må hugge i uskiftet fællesskov 674
 skovhug og rishug 556
 skovhugst 556
 sag om ret til hugst i kronens skov 188
 skifte af skove, regnskab for oldengæld og hugst 810
 enkes forpligtelse til ikke at forhugge skove 240
 skove må ikke forhugges 817
 iflg. forleningsbrev må skove ikke forhugges 755
 en skovlod forhugget 352
 fængsling for ulovlig skovhugst 389
 fordeling for ulovlig skovhugst 385
 ulovlig hugst på piletrær 336
   - - , frifindelse 875
   - - af vindfælde 308
   - - 60 445 508 509
 300 egetrær ulovligt omhugget 44
 en eg ulovligt omhugget 431
   - - ranet 405
 skovtyveri 812
 tilegnelse af et læs ved 649
 syn vedr. ret til en eg 150
 skov ikke forhugget ved ejers fældning af en eg 694
 gave: 3 træer 458
 vindfælder 812
 kronen uberettiget til oldengæld af fæstere, hvis hus-
   bond anviser egen skov 173
 svin ulovligt på olden i kronens skov 246
 oldensvin, indbrænding og afgift 691
   - i andens skov skal have ejermærke 902
 oldengæld, 2 daler 183
 afgift af oldensvin, frifindelse 149
 antal oldensvin i fællesskov 344
 kgl. fdg. om skovsvin 254
 oldenret i øde byer 754
 oldengæld 387
 tilegnelse af agern og olden 621
 skovfoged 218 621 694 785 812

102. tingsretlige forhold: vand, vandløb, fiskeri
 (jf. 201 216 337)

---

ret til vand 762
 Randers fjord 352
 en sø frataget enke efter kgl. befaling 53
   å som skel 381
 bæk som skel 184 213 365 448
 markeskelbæk 289

markeskel i midten af å 633
 sandemænd sværger skel midtstrøms i mølledam 184
 markeskel midtstrøms i mølledam 212
 mølledam og dige 490
 flodemål i mølledam 211
 mølledam 97
 enge og kær skiftet 352
 laksegård ulovlig, kongens åer skal friholdes 52
 Skive å og fjord, sag om fiskeret 421
 Kimmerslev sø, ålefiskeri 317
 fangst af hvaler 276
 - - marsvin 17 469
 fiskeri i sø med voddræt 816
 - med vod 3
 ulovlige bundgarn 469
 gårde til ålefangst 17
 fiskegård 71
 ret til fiskeri i å og fjord 421
 - - - - fjord 17
 fiskeri ud for egen grund 816
 - til midtstrøm 17 469
 enemærkefiskeri 421
 fiskeri omfattet af lavhævd 413 909
 en gårds fiskeret i sø 558 796
 fiskeret i sø 771 816
 strid om fiskeret 3 234
 fiskeret 754
 skade på fiskeri 366
 fiskevand 234 442 515 796 832

103. tingsretlige forhold: kyster, strande

kongens forstrand 276 868
 forstrand, definition 868
 - 533
 strandlen, forstrandsret 868
 ret til at grave sandorm i forstrand 537
 - - holme "udskåret af stranden" 533
 - - told af havne ved Børsen 904
 - - havn 501
 bønder i strandværn ved strandbakken 48
 ret til bjærgeløn af vraggods 868
 vraggods, ulovlig omgang med 798
 hvalfangst i åbent hav udfor Fladstrand 276

104. tingsretlige forhold: veje, stier, broer; færdselsret (jf. 213 402 462 ff.)

kongens hærstræde 348
 adelvej 258
 forter og veje af arildstid 411
 en smedie ulovligt opført på gade, hærstræde og adelvej
 348
 overfalde på farende vej i mørke 296
 en vej spærret 554

Randers bro 352
 Trettebroen 448
 stenkiste 448
 pligt til vedligeholdelse af bro 793
 bosættelse i vangen forudsætter færdselsret 279

105. tingsretlige forhold: bygninger, huse (jf. 25 250 ff. 403)

hus i lovens forstand, bygge og tjælde 256
 et 18 bindingers hus 458
 3 ildhuse byggesteder 419
 byggested 67 170 184 196 603
 huse betragtes som løsøre RR § 8
 købstadgods er løsøre og skal ikke lovbydes 197 198
 - og møller er løsøre 397
 møllehus: løsøre og fast ejendom 97
 en gårds tilbehør og tilliggende 603
 bygfæld på forlenet ladegård, staldgård og mølle 755
 forlenet gård forfalden 847
 gårdfæld 660
 smedie på gadejord og offentlig vej 348
 sag om ret til mølle 136
 møllegods konfiskeret 59
 mølle 9 54 490
 vejrmølle 829
 gadehuse 203 533 764 796 816

106. tingsretlige forhold: servitutter

bosættelse i vangen forudsætter færdselsret 279
 ret til fædrift 599
 årlig afgift af tidligere vikariegods efter skiftebrevs
 lydelse 752
 borgeres ret til afskibning og udlosning på hovedgårds-
 jord 501
 ret i gård solgt til kronen 843
 fiskeret, jf. gruppe 102

107. naboretlige forhold: skel, gærder, hegn, grøfter
 (jf. 210 212 215 236 237)

enge afmærket med sten, stage eller grøft 195
 jord ikke særmærket med sten, stabel eller grøft 274
 sten, stabel eller grøft markerer markeskel 285 381
 - - og markeskel 486
 - og stabel efter loven 448
 - - - sat af sandemænd 16
 - - - 352
 skelsten med kul og flint under 448
 - - - under 785
 skel markeres med tre sammenlagte sten 448
 trebundne sten i markeskel 658
 jord omstønet og særmærket 909
 skel og sten 516

Randers bro 352
 Trettebroen 448
 stenkiste 448
 pligt til vedligeholdelse af bro 793
 bosættelse i vangen forudsætter færdselsret 279

105. tingsretlige forhold: bygninger, huse (jf. 25 250 ff. 403)

hus i lovens forstand, bygge og tjælde 256
 et 18 bindings hus 458
 3 ildhuse byggesteder 419
 byggested 67 170 184 196 603
 huse betragtes som løsøre RR § 8
 købstadgods er løsøre og skal ikke lovbydes 197 198
 - og møller er løsøre 397
 møllehus: løsøre og fast ejendom 97
 en gårds tilbehør og tilliggende 603
 bygfæld på forlenet ladegård, staldgård og mølle 755
 forlenet gård forfalden 847
 gårdfæld 660
 smedie på gadejord og offentlig vej 348
 sag om ret til mølle 136
 møllegods konfiskeret 59
 mølle 9 54 490
 vejrmølle 829
 gadehuse 203 533 764 796 816

106. tingsretlige forhold: servitutter

bosættelse i vangen forudsætter færdselsret 279
 ret til fædrift 599
 årlig afgift af tidligere vikariegods efter skiftebrevs
 lydelse 752
 borgeres ret til afskibning og udlosning på hovedgårds-
 jord 501
 ret i gård solgt til kronen 843
 fiskeret, jf. gruppe 102

107. naboretlige forhold: skel, gærder, hegn, grøfter
 (jf. 210 212 215 236 237)

enge afmærket med sten, stage eller grøft 195
 jord ikke særmærket med sten, stabel eller grøft 274
 sten, stabel eller grøft markerer markeskel 285 381
 - - og markeskel 486
 - og stabel efter loven 448
 - - - sat af sandemænd 16
 - - - 352
 skelsten med kul og flint under 448
 - - - under 785
 skel markeres med tre sammenlagte sten 448
 trebundne sten i markeskel 658
 jord omstønet og særmærket 909
 skel og sten 516

stabel og mærke 16
 grimme og sætte sten 352
 framærke med kors og grimer 516
 mærker på skeltrær 352
 mærkeegen som skeltegn 565
 grene til skovskel 374
 skelmærker 365
 skelbæk 448
 skelsten sat i bæk 184
 stuf skal afmærkes med sten eller grøft 50 909
 - - - - - , stabel eller grøft 213
 enemærke skal omgærdes eller afgrænses 211 213 381 384
 manglende afmærkning af enemærke 401
 enemærke udenfor rebning 142 170
 rebning af enemærke underkendt 142
 grenen luđer og roden rinder 289
 skel i skov stadfæstet 365
 rebet skov må ikke rebes igen 907
 trætte om skovskel 188
 skovskel ved ridemænd og oldinge 560
 markeskel svoret af sandemænd 505 537 599 658 707
 - ved 13 oldinge omstødt af ridemænd 503
 - - - - 448 498
 - - sandemænd og ridemænd 909
 - - ridemænd 498
 - - 16 dannemænd 633
 sandemænd må ikke gøre markeskel tværs over gamle agre
 50
 - skal sætte nye skelsten på begæring 162
 nye vidner hindrer ikke sandemænds ed på markeskel 124
 vidnesbyrd bekræftes af sandemænd, sten eller stabel 285
 vidnesbyrd og syn om markeskel skal bekræftes af sande-
 mænds eller ridemænds brev 512
 ridemandsinstitutionen 498 503
 skel ved ridemænd 470
 ridebrev vedr. skel 448
 - ved 16 riddersmændsmænd 365
 ridemænd og oldinge gør skovskel 560
 markeskelbreve og oldingstov 810
 oldingsbrev på vangeskel 565
 oldingegang på markeskel 503 633
 markeskel rides af 6 adelsmænd 448
 - sværges eller rides 401
 fylling på rebsmænd 519
 markeskelsforretning hindres ikke af lavhævdsindsigelse
 RR § 25
 ornum, stuf, endel og særkøb skal undtages markeskelsæt-
 ning 617
 markeskel, skel imellem bymarker 274
 - i midten af å 633
 markeskelsforretning, pæle 448
 sag om markeskel 565
 markeskel 16 381 810
 steningebrev på skel 516
 skelsætning, fortabelse af indsigelser 381

rebning skal også gælde smør- og kornskyld 96
   - af eng, da hverken omstønet eller lavhævd 171
   - - skove 352
   - 352 381
 rebning, jf. gruppe 109
 omkostninger ved rebning 358
 engskel fastsat 470
 agerren 448
 høvdeskel 516
 mellemdige 336
 grøfter som skel 470
 et hagelværk, gærde 596
 gårdsled grænse for gårdfred 293
 gærder ikke lukket 779
 sag om indhegning af jord 210
 pløje nabo for nær 442
 afpløjning 698
 ødelæggelse af hegn, hærværk 704
 beskadigelse af gærder 432
 et gærde ulovligt omhugget 292
 gærder dømmes ulovlige 368
 ulovlige skelsten i gribsjord skal fjernes 143
 ulovlig indhegning 357
   - flytning af skel 371
 12 ejere dømt til at optage ulovlige skelsten 167
 rebsmænd fældet for uret kendelse 154
   - som fældes bøde 40 mark 56
 urigtigt skel 374
 rebning og lovhævd kendt ugyldige 909
   - underkendt 143 200 519
 skelsætning kendt ulovlig 374
 markeskelsforretning fundet magtesløs 785
 markeskel imod loven og recessen 699
 skelsætning kendt magtesløs grundet vinter og vejrlig
   152
 fædrift ulovligt hegnet 357

108. selvejergods (jf. 110 270)

en fri selvejer bondegård 455
 en jordejer bondegård 843
 jordegne bønder 444
 selvejer bondegård 796
   - bondeejere 568
 selvejerbonde iflg. kongebrev 455
 arvet bondegods 841
 selvejerbørns retsstilling 903
 fødsel på selvejergård hindrer vornedskab 903
 adelig køber jord af selvejerbønder 858
 køber nærmere til selvejergård end arving 647
 ret i gård solgt til kronen 843
 selvejergård i arv til to, fæstemål vedr. halv gård 268
   - forbrudt 644
 selvejerbondegods må ikke splittes 46 60 266 419
 arving af gård udreder skæppeskyld til medarving 266

pant i arvelod i bondegård	356
afgifter af selvejergård	46 644
selvejerbønders pligt til ægt og arbejde	622 782
- - - -	378
- jordskyld	206
selvejere svarer madskat	483
en gård med rente og rette tilliggelse	177
selvejer forhugger ikke sin skov ved at fælde et træ	694
selvejeres ulovlige forhuggelse af skove	734
enemærke skov	560
- skal afgrænses	211 213 384 401
- udenfor rebning	142 170
påstand, at bønder ejer bygninger	176
bygning på egen grund og jord i vangen	279
endels mark	794
stuf i andres marker	16 213 381 537 816, jfr. gruppe 109
- skal afmærkes	50 213 381 401 909
lodskiftet grund	560
samfrænder reber på søskendeskitte	167

109. landboret iøvrigt, jagtret (jf. 177 215 222 338)

botofte skal udlægges ifølge otting i marken	142
ottinger, settinger	909
rebning eller solskifte	401
- i fjerdingen	85
- af fællesskov bestemmer antal af oldensvin	344
- - eng, da hverken omstenet eller lavhævd	171
- og skifte af skove	352
- ved 11 mænd	411
- 56 72 358 381, jf. gruppe 107	
tvist om rebning efter bol eller landgilde	713
omkostninger ved rebning	358
samfrænder og ikke 12 ejere reber jord på søskendeskitte	167
stuf, særkøb, endel og fællig	537
- ornum og endel skal afmærkes	381 909
- - , endel og særkøb skal undtages markeskel-	
- sætning	617
- og endel skal afmærkes	50 213 381 401
- - -	816
- i andres marker	16, jf. gruppe 108
stufjord i bymark og bønders bol	213
enemærke må ikke rebes	142 170
- skal omgærdes/afgrænses	211 213 381 384
gribsjord	143 909
brug af overdrev	470
fælles græsgang imellem byer	368
sag om græsningsret i fælled	725
fordeling af lodder ved ophævelse af fællig imellem byer	909
fædrift ulovligt hegnet	357
forpligtelser ifølge fæstemål, jf. gruppe 114 og 303-306	
bønder (norske) pålagt ulovlig skyds	889
kirketiende, ret hertil	112

pant i arvelod i bondegård	356
afgifter af selvejergård	46 644
selvejerbønders pligt til ægt og arbejde	622 782
- - - -	378
- jordskyld	206
selvejere svarer madskat	483
en gård med rente og rette tilliggelse	177
selvejer forhugger ikke sin skov ved at fælde et træ	694
selvejeres ulovlige forhuggelse af skove	734
enemærke skov	560
- skal afgrænses	211 213 384 401
- udenfor rebning	142 170
påstand, at bønder ejer bygninger	176
bygning på egen grund og jord i vangen	279
endels mark	794
stuf i andres marker	16 213 381 537 816, jfr. gruppe 109
- skal afmærkes	50 213 381 401 909
lodskiftet grund	560
samfrænder reber på søskendeskitte	167

109. landboret iøvrigt, jagtret (jf. 177 215 222 338)

botofte skal udlægges ifølge otting i marken	142
ottinger, settinger	909
rebning eller solskifte	401
- i fjerdingen	85
- af fællesskov bestemmer antal af oldensvin	344
- - eng, da hverken omstenet eller lavhævd	171
- og skifte af skove	352
- ved 11 mænd	411
- 56 72 358 381, jf. gruppe 107	
tvist om rebning efter bol eller landgilde	713
omkostninger ved rebning	358
samfrænder og ikke 12 ejere reber jord på søskendeskitte	167
stuf, særkøb, endel og fællig	537
- ornum og endel skal afmærkes	381 909
- - , endel og særkøb skal undtages markeskel-	
- sætning	617
- og endel skal afmærkes	50 213 381 401
- - -	816
- i andres marker	16, jf. gruppe 108
stufjord i bymark og bønders bol	213
enemærke må ikke rebes	142 170
- skal omgærdes/afgrænses	211 213 381 384
gribsjord	143 909
brug af overdrev	470
fælles græsgang imellem byer	368
sag om græsningsret i fælled	725
fordeling af lodder ved ophævelse af fællig imellem byer	909
fædrift ulovligt hegnet	357
forpligtelser ifølge fæstemål, jf. gruppe 114 og 303-306	
bønder (norske) pålagt ulovlig skyds	889
kirketiende, ret hertil	112

kirketiende betales inden pinse RR § 4
 - bortfæstet uhjemlet 867
 kirkens part af korntiende 780
 fæste af bispetiende 860
 sag om tiende til præst og degn 618
 tiende til præsten 778
 - svares ikke af kgl. bispegård 278
 tiendepligt af kvæg 764
 med brug af øde jorder følger afgifter til præst og degn
 463
 pligtarbejde, en høstdag for præsten 764
 kirkeskyld 764
 degnerente 259
 kongetiende 843
 en krone gård 796 816
 øde gårde 9
 ulovligt landkøb 765
 kålgårdssted 816
 bistader 663
 jagtret i skov 218
 - påberåbt 431
 - 12 217 431
 kgl. åb. brev (1515 11/11) om jagten i Nørrejylland og
 Fyn 217
 skytteri og jagt 556
 hjort skudt i kgl. vildtbane 263
 drab på ræv i egen gård ikke krybskytteri 217

110. besiddelse og eje, hævd, bemægtigelse, gaver, fund og vrag (jf. 270 333 576)

jord i fri havendes were og brug 184
 stufjord som han y were haffuer 213
 gårde i brugelig hævd og vere 515
 gård i hævd og were 230 413
 gods i hævd og wer 331
 - - were og forsvar 58 68 325
 flere har samme skov i wære og forsvar 352
 jord i hånd, hævd og vere 178
 en eng i sin vere 518
 - - udi werge 401
 gods i sin havende werre 23
 - måles i hans wære, der tiltaler 4
 - i wære 4, verre 29, were 400
 skovlod i were 57
 kirkejord, som L.P. nu vti were haffuer og selv påbor 89
 y werre haffuer 23
 en eng i werge i 40 år 401
 hovedlod udi kongens were 888
 effekter fra dødsbo i arvingers heffd och vere 890
 værge har gods i sin havendes were 219
 få løsøre i havendes være 822
 enke med børns gods i were 223
 et brev i afdøds were 203
 skøder og adkomst udi sin were 831

kirketiende betales inden pinse RR § 4
 - bortfæstet uhjemlet 867
 kirkens part af korntiende 780
 fæste af bispetiende 860
 sag om tiende til præst og degn 618
 tiende til præsten 778
 - svares ikke af kgl. bispegård 278
 tiendepligt af kvæg 764
 med brug af øde jorder følger afgifter til præst og degn
 463
 pligtarbejde, en høstdag for præsten 764
 kirkeskyld 764
 degnerente 259
 kongetiende 843
 en krone gård 796 816
 øde gårde 9
 ulovligt landkøb 765
 kålgårdssted 816
 bistader 663
 jagtret i skov 218
 - påberåbt 431
 - 12 217 431
 kgl. åb. brev (1515 11/11) om jagten i Nørrejylland og
 Fyn 217
 skytteri og jagt 556
 hjort skudt i kgl. vildtbane 263
 drab på ræv i egen gård ikke krybskytteri 217

110. besiddelse og eje, hævd, bemægtigelse, gaver, fund og vrag (jf. 270 333 576)

jord i fri havendes were og brug 184
 stufjord som han y were haffuer 213
 gårde i brugelig hævd og vere 515
 gård i hævd og were 230 413
 gods i hævd og wer 331
 - - were og forsvar 58 68 325
 flere har samme skov i wære og forsvar 352
 jord i hånd, hævd og vere 178
 en eng i sin vere 518
 - - udi werge 401
 gods i sin havende werre 23
 - måles i hans wære, der tiltaler 4
 - i wære 4, verre 29, were 400
 skovlod i were 57
 kirkejord, som L.P. nu vti were haffuer og selv påbor 89
 y werre haffuer 23
 en eng i werge i 40 år 401
 hovedlod udi kongens were 888
 effekter fra dødsbo i arvingers heffd och vere 890
 værg har gods i sin havendes were 219
 få løsøre i havendes være 822
 enke med børns gods i were 223
 et brev i afdøds were 203
 skøder og adkomst udi sin were 831

en skriftlig vise i drengs werge 889
 et svin i sin were 267
 skadesmand fogden y were RR § 13
 en gård i hånd og hævd 494
 - - - hævd og besiddelse 230
 - - - besiddelse 264
 arvegods i hævd og værge 853
 have, nyde, bruge og beholde en eng 195
 besidde gård, hus eller ejendom 899
 besiddelse betingelse for salg af gods 635
 et skøde ugyldigt, da overdrageren beholdt besiddelsen
 556
 besidder frakendt sin ret, frifundet for ansvar for oppe-
 bårne frugter 752
 have jord og brugelighed 909
 vidnesbyrd alene om afgrøden ikke om jordens tilhør 401
 tingsvidne ikke om ejendom, men kun om brug 673
 almindingskove under frihed og hævd 713
 skove, enge og ejendom i hånd og hævd 352
 gård i hånd og hævd 424
 gods i hånd og hævd 196 401 415
 annamme gård under sin hævd 776
 gods i fri brug og besiddelse 49
 en værges posses af gods 774
 besiddelse (posses) ikke hævd 774
 rolig hævd og besiddelse 442
 jord i forbedring og forsvar 258
 enge i rolig hævd 470
 12 års hævd og besiddelse bevis for gælds betaling 426
 nyde, bruge og beholde til evindelig eje 140
 en gård at have, nyde, bruge og beholde til evindelig
 eje 137
 lovlig besiddelse eller hævd bestridt 515
 enges tilhør igennem åremål 413
 skov i rolig hævd i 42 år 908
 i hævd af arilds tid 85 336
 græsningsret af arilds tid 368 633
 fædrift af arilds tid 442
 brug af enge af arilds tid 413
 inddeling af arilds tid 85
 tilliggelse af arilds tid 470
 ottinger eller settinger af arilds tid 909
 havneret af arild 501
 overdrev i 40 år 754
 lavhævd på fædrift igennem 126 år 599
 hævd på brug 501
 - - - af havn 530
 ikke hævd på jord i forlening 194
 brugsret i over 20 år underkendt i mangel af adkomst 673
 ret til fædrift 599
 vidner og gammel hævds lydelse 218
 lavhævder fremlagt som adkomst 196
 lavhævd uden adkomst ugyldig 125
 - forudsætter adkomst eller tingsvidne RR § 29
 - på stuf 213
 - for kloster 9

- lavhævd kan ikke fortrænge ældre lavhævd 39
 - , ridemænds eller sandemænds brev 381
 - stadfæstet 494
 - underkendt 796
 - svoret før sandemænds markeskel har fortrin 28
 - og lås 213
 - 16 117 170 411 413 431
 lavhævdsbrev på hovedgård 140
 - 908
 påstand om lavhævd hindrer ikke markeskelsforretning
 RR § 25
 gamle lavhævder, sandemandsbreve, kgl. stadfæstelse og
 rigens dombreve som beviser for adkomst 184 189
 varsel om lavhævd eller sandemandstov til jordsbesidder i
 20 år eller mere 24
 adkomstbreve, skødebrev, mageskiftebreve, købebreve, ga-
 vebreve og pantebrev 831
 lovligt skøde, adkomst eller pantebrev 251
 bevis for adkomst: jordbog og gammelt skøde 736
 - - - tingsvidner og lovhævder 744
 24 mænd vidner om jorders tilhør 816
 adkomst til vikariegods 752
 - kræves bevist 730
 - til gård 126
 - - en eng 794
 en gård til evig ejendom at have, nyde, bruge og beholde
 177
 have, nyde og beholde til evindeligt ejendom 829
 den, som lader fordele for husleje, anset for køber af
 huset 825
 kun lavhævd og besiddelse fra rette ejer RR § 8
 ingen kan få skøde uden af rette ejer 678
 adkomst fra rette ejer 126
 køb af rette ejer 264
 ejendoms breve og adkomst 890
 ejendomsbrev 120 776
 et ulovligt ejerbrev 909
 adkomstbreve 501
 købebreve og adkomst 69
 breve og adkomster brændt 381
 nævninger må ikke sværge om ejendom 159
 skøde dømt dødt og magtesløst 424
 en gård fradømt et kloster 84
 al ret ved hvad navn det helst er, nævnes eller siges
 kan 583
 byggested og ejendom 67
 ejermænd 142 167 200
 skov eller ejendom skiftes af samfrænder på søskende-
 skifte 167
 adkomst først som pant siden som ejendom 130
 gods at eje til ejendom eller til pant 4
 udlagt gods til eje, hvis ikke indløsning 832
 med vidisser kan gods forsvares men ikke erhverves 63
 gods i eje eller forlening 580
 enemærke i rolig besiddelse i 100 år 431

have, nyde, bruge og beholde som enemærke udenfor rebning	170
krav om lod og del i frit enemærke	401
enemærke og ejendom	17
-	12 909
enemærkesø	771
endel mark og hede	442
-	16
stuf og særmærke omstønet og indmærket	909
- , endel, særkøb og fællig undtaget i sandemænds ed	537
- , særkøb, enemærke, ornum	411
-	16
skøde på stuf	16
rebning af eng, da hverken omstønet eller lavhævd	171
et vænge indhegnet og regnet for enemærke	754
otting eller ejerbrev	200
rette gods og ejedel	39
ejer til mølles grund	490
"lod, del og fast ejendom" i olden	754
gods med herlighed, ejendom og frihed, rente og rettighed og al tilliggelse	442
hovedgård med sin ejendom, fiskeri og herlighed	753
hovedgårds rette tilliggende opregnet	634
en gårds tilliggelse opregnet i skøde	603
Torstedlund i besiddelse	184
adeliges herredømme over skove	218
kun ejer af gods kan frasælge vornede	580
med adkomst til gods følger vornede bønder	583
kongens dominium directum	465
brug af øde jorder medfører afgifter til præst og degn	463
hævd for kirken på 30 år, for kronen på 40 år	11
grund ulast og ukæret i 40 år	184
lavhævd efter 3 års besiddelse, adkomst efter 40 år	27
ejendomme tilkendt skødehaver og besidder i 70 år	182
40 års brug, vidnesbyrd	171 318
40 - hævd	516
vidnesbyrd og 20 og 40 års besiddelse	431
markeskel ukæret i 30 år	565
18 vidnesbyrd om skovhugst i åremål	516
gods i hånd og hævd i 28 år	415
hævd efter loven ctr. hævd efter recessen: henskydelse for kongen	287
påstand om 20 års hævd underkendt, da indsigelse før 1547-reces	179
ikke 20 vintres hævd med tilbagevirkende kraft	179
20 års hævd på brug af græsgang	633
- - - stadfastet	147
- - - afhjælper manglende skødning	654
- - -	274 516 555
krav om bevis for hævd	630
erhvervet hævd og lavhævd berøres ikke af nyt tingsvidne	29
hævd vedr. en mølle	560
- på skovparter	516

hævd på skel iflg. tingsvidne 565
 - og lås vedr. eng 505
 jord frahævdet 810
 hus opsat på forte imellem byer 514
 ormegravning i forstrand ikke til gene for grundejer 537
 krigsbytte 235
 spørgsmål om adkomst til skudt dyr 12
 gods skænket kirke for messer 89
 - - - 134
 præst skænker jord til kirke 206
 gods skænket alter imod messer 86
 jord og ejendom for messer og gudstjeneste 71
 en gård som gave til kloster 567
 gaver til hospital og skoler 400
 en stud i sjælegave 312
 sjælegave, en hovedgård og en kiste 382
 - 818
 gave på dødslejet 382 663
 gavebreve vedr. 2 hovedgårde, sag om fortolkning 737
 en hovedgård som gave 515
 en mølle givet og skødet 9
 gavebrev vedr. fast ejendom 445
 - til hustru vedr. en gård 515
 - vedr. gård og gods 424
 - på gårde 555
 en skøn eng som gave 831
 fæstemøgave og morgengave 858
 fæstens- og morgengaver 858, jf. gruppe 85 og 93
 fæstensgave 663 818 852
 morgengave 27 720 818 852
 medgift 64
 medgave 76
 gave eller skøde imellem ægtefæller 555
 livsgaver til slegfred til 20.-30.000 gylden 208
 gave til samleverske 307
 - - slegfredsøn til tinge efter loven 814
 enke skænker broderbørn arvejord 36
 fæsteres gaver til husbond 458
 gavebrev og skødebrev 442
 besiddelse betingelse for gaves gyldighed 424
 gods følger ikke gavebrev og skøde 515
 gavebrev kendt ugyldigt 424 814
 ejer af urtehøve tilkendt penge, der ved opløsning var
 fundet i haven 225
 danefæ, kongens ret til guld og sølv 225
 - RR § 23
 hvad ingen ejer, ejer kongen 33 RR § 23
 forlis, ladning bjærgtet 300
 ret til bjærgeløn af vraggods 868
 vragret 533 537
 hvaler i åbent hav er ikke vrag, som tilhører kongen 276

111. fælleseje, fællesret (jf. 177 235 236)

overdrev, græsgang og fælled tilhobe 186
 fælles overdrev 470 771
 tvist om græsningsret i fælled 725
 græsgang uden dige og gærde 368
 fædrift i forte og fællig 599
 vidnesbyrd om pløjning og såning i fælled 697
 om brug af fælled 754
 øde landsbyer på fælled 754
 fælles græsgang ctr. enemærke 384
 fællesgræs 762
 græsning i fælled, ævred opgivet 384
 ævred 762
 fællesjord 411
 ophævelse af fællig imellem 3 byer 909
 borgere har bymark i fællig 85
 andel i bymarken medfører tiendepligt 618
 brug af bymark 85
 ingen borger må sælge af bymark til adel eller gejstlig
 178
 anpart i hestehave 739
 en bys rette forte 754
 almindingskov, rebning efter bol 713
 fællesskov, lodsejernes ret til oldensvin 344 887
 - ulovlig hugst 308 674
 - 60 218 902
 fællesskove udskiftes, noget henstår uskiftet 352
 tvist om fællesejendom i mark og skov 699
 fællesgods, købegods, pantegods og gavegods 831
 fled og fællig efter loven 145
 gods i ægtefællers fled og fællig 397
 fælleseje imellem to brødre i uskiftet bo 119
 uskiftet bo, jf. gruppe 96
 krav på gods købt for fælligpenge 511

112. beskyttelse af besiddelse og ejendom: hjemmel, tyveri, tingsbeskadigelse, ulovlig brug, tilbagesøgning af gods, lås, ejendomsmærker (jf. 21 270 286 359 366)

hjemmelsmand 235
 hjemmelspligt i skøde 27 445
 - - skiftebrev 515
 - - pantebrev 466
 hjemmelsbrev på niddigt 693
 hjemmel ved sandemændsbrev 537
 - kun ved bofaste mænd 824
 - medfører frifindelse 105
 - påberåbt, bevis RR § 24
 - til sandormegravning 537
 - - salg fra dødsbo 818
 - - dyrkning af fælled 697
 - 458 762
 pantsætter hjemler brug af eng efter indfrielse 518
 skyde på hjemmel 26
 ægtemand kan ikke hjemle hustrus gods 136

hjemmelsmand idømt bøde 308
 3 mark for uhjemmelt 749
 vanhjemmelsansvar vedr. en solgt gård 343
 uhjemlet salg, 3 mark 638 639
 til rette for uhjemmelt 387
 manglende hjemmel, fæstemål ugyldigt 315
 - - og fuldmagt til nedbrydning af hegn
 704
 - - til afførsel 701
 - - - hus og skov 462
 - - - en stud 850
 en jordbog er ikke adkomst til pantsætning 736
 ulovlig hjemmel til jord 336
 ikke bevis for hjemmel 462
 tilbagesøgning af gård solgt uden hjemmel 177
 lensmand ikke hjemmel for underordnede 691
 uhjemlet salg af en gård 177
 - - , vindikation 638
 - gods 387
 gods skal følge skøde 515 517 556
 bevis for køb, at køber råder som ejer 825
 kun hjemmel fra rette ejer 336 639
 kun adkomst fra rette ejer 638 639
 ingen kan få skøde uden af rette ejer 678
 ulovligt ejerbrev 909
 kgl. konfirmation på skøde 400
 hængning af tyve 706
 hængt for en stjålet sæk mel 525
 dom til hængning uden stjålne koster 26
 tyv dømt til hængning og den bestjålne kosterne igen 544
 koster bindes på ryggen af tyven 241
 tyvsmærke 246
 tyvssag 568
 sag om tyvekoster 608
 tyv savner hjemmel 544
 borgen for tyv RR § 32
 et vittterligt tyveri 495
 tyveri og trolldom 790
 - - utroskab 100
 kirketyv 539
 tyveri af 13 daler, indlagt i forvaring 305
 - - en pung med 5 daler 180
 - - - sæk mel 525
 - - 2 skæpper byg 246
 - - betroede penge til landgilde 244
 - - deponeret pantesum 35
 - - klæde i krambod 323
 - - gods og penge 589
 - - et sandemandsbrev 189
 - : svin uden mærke ulovligt på olden 246
 - : ulovlig omgang med vrag 798
 - : beliggelse af nøglepige 22 226 233 339 464
 531 614
 skovtyveri 812
 tyveri fra kirke 706
 - - opbrudt skrin 264

tyveri 430 492 495 601
 handle med sin købmand som en tyv 392
 salg af stjalne øksne 26
 uret dom for tyveri af svin 271
 faged dømt for ulovlig tyvssag 238
 uberettiget tyverisigtelse 850
 formodet tyv 467
 tyverisigtelse, dom herfor underkendt 310
   - og injurier 878
   - 191 324 547 613 645 822
 påstand om tyveri af løg 238
 ulovlig besiddelse af fæstegods 522
   - brug af eng: ran 518
   - afbrænding af hede 442
   - flytning af skelsten 371
   - tilegnelse af mark til fædrift 357
   - - agern og olden 621
   - - et læs ved 649
 fratagelse af 4 stude, hjemmel 749
   - 2 heste 619
 besiddelse af optagne får ulovligt krænkede af ejeren 592
 ulovlig tilegnelse af et svin 387
   - - en båd 366
   - - græs 354
 borttagelse af boskab 37
 en eng påstås frataget og forlenet 298
 fratagelse af sølv og penge 3
   - - hustrus gods 87
 forholdelse af gods 445
   - - købte øksne 866
 vældig over andens hus, lås og lukke 78
 tyveran af 3 asketræer aftenget 241
 en eg fraranet 405
 kvæg fraranet 459
 ran, røveri og afførsel af hø 505
 afførsel og ran af hø 306
 stå til rette for at lade forlent hus forfalde 847
 jordbrud 435
 ulovlig afgræsning 435
   - pløjning og såning i andres enge 308
 fortæring af andens fødevarer og ødelæggelse af sæd 37
 en hest beskadiget 281
 skade på vinduer og vægge 781
 afbrænding af gårde 3
 skadegæld iøvrigt, se gruppe 132
 afførsel af sæd 557
   - - marks afgrøde 195
 3 marksbøder for ulovlig afførsel, frifindelse 705
 ulovlig afførsel 435 557
 afslæt og afførsel uden sten og stabel 486
 afhøstning 679
 syn over afslæt og afførsel 486
 ulovlig afslæt af græsmarker, 3 mark 354
   - - 496
 afpløjning og afslæt 679
   - 458 698

ejendomstrætters forfølgning, jordedele	RR § 17
sag om adkomst til hus og skov	462
- - - - mølle	560
- - - - et skovstykke	516 908
- - - - enge	195 298 413 482 820
- - - - ejendom og fædrift	270
- - - - ejendom afgøres udfra de ældste lavhævd- og sandemandsbreve	184
- - - - 3 jorder, ornum	274
- - - - kirkejord	206
- - adelsmands inddigning og indelukning af jord	210
- - inddiget jord	318
- - adeliges herredømme over skove	218
granskning ang. adkomst til jord	530
trætte om ejendomme	816
bevis for adkomst til svin	267
tvist imellem pant- og skødehaver	264
indværge 2 gårde med lovhævd	117
en gård tilkendes den, der har lovligt skøde på den	251
- - tildømt sagsøger	80
jord og ejendom tilkendt sagsøger; at sagsøgte ikke havde skiftet uden betydning	196
- værget med kønsed	213
gods tilbagedømmes hospital	165
lensmands indhegning af jord og skov lovlig	170
rebning af eng, da hverken omstenet eller lovhævd	171
lovhævd uden adkomst ugyldig	125
gl. lavhævder, sandemandsbreve, kgl. stadfæstelse og rigens dombreve som beviser for adkomst	184 189
ægtemand tilbagesøger effekter afhændet af hustruen	865
arvingers ret til bortforlenet altergods	752
tilbagesøgning af ejendomme og patronatsret	558
- - 2 gårde	362
jord fradømt kronen	475
bønder beholde deres gods indtil modbevis	32
beviser for ret over jord brændt	381
ulovlig hugst og drukning af kreaturer	44
- - , frifindelse	338
- - 336 389 431 508 509	
den, som forhugger skov, kan ikke begære rebning	57
den bestjålne tildømmes kosterne	544
stjålne koster tilbage til den bestjålne ikke til husbond	305
bonden sine koster igen	246 305
hånd skal hånd få	638
vindikation af fast ejendom medfører dækning af omkostninger og udbytte	RR § 10
- - ting solgt og pantsat af hustruen	425
- - udlånt løsøre ulovligt pantsat	638
- - løsøre ulovligt frempantsat	639
- , fremgangsmåde	4
- uden frugter	1
-	763
gods forfulgt til lås	414 451 470
markeskel fulgt til lås	184
lås er lovens ende	49 299 442 470 505 819 828

forfølgning til lås efter rigens ret 442
 - - - kan ikke afbrydes af sag for retter-
 ting 270
 responsum om låsebrev på ejendom, man har i havende wer-
 re 23
 låsebrevsforfølgning kan ikke standses af procesfuldmæg-
 tig 303
 - , genbrev 218 242
 låsebrev på ejendom 442
 - - enemærke 470
 - forud for arveadkomst 299
 - ikke til hinder for rebning 213
 - ugyldigt grundet tvang 49
 - på Svanholm (1456 25/10) 771
 - - 3 gårde 819
 - og genbrev 229
 - 76 213 442
 eng ikke navngivet i låsebrev 505
 hævde og lås vedr. eng 505
 mølle forfulgt til lås 212
 tidligere sandemandsbreve og lavhævder ændrer ikke lås
 212
 gods, man har lovlig adkomst til, må man uhindret dele
 til lås 144
 ejendomsret til gods iflg. kongebrev 583
 salg af mærket kvæg 392
 en ung mand uden eget fæmærke 267
 oldensvin skal forsynes med ejermærke 902
 brændt ejermærke på ko 876
 - - - kid 554
 svin med kongens mærke ulovligt slagtet 387
 ejer opbyder umærket svin til tinge som bekræftelse af
 adkomst 267
 ejendomsmærke på en kalv ulovligt 547
 kvæg afmærket 383
 svin uden ejermærke, fængsling 267
 mærke på skeltrær 352
 framærke skov med kors og grimer 516
 tilliggende af arilds tid 810
 hævde iøvrigt, se gruppe 110

113. forvaring og betroelse

pantenum deponeret i fjerdingkirke 35 42 91
 - - - landekisten RR § 16
 kongebrev opbevares i landekisten 21
 bjærget vragods forvares i kirke 533 868
 herredsfoged tager udlæg i forvaring 640
 deponering hos byfoged 886
 forvaring af et skrin til tro hånd 201
 - til tro hånd 115 480
 lån eller til tro hånd 763
 forvare jorde- og gældsbreve for ildebrand 838
 forvarede ting skal udredes forlods i bo 480
 kiste burde i forvaring 798

en lovet stud burde være givet i forvaring 312
 deponering af penge til indløsning af pant 33
 - - korn hvis kreditor nægter modtagelse 604
 værger forvarer arv for bortebleven 497
 værge forvarer arv 676
 en lavværge, som ikke forvarer gods, hæfter ikke for gæld
 879
 jomfrus gods i forsvar, men ikke under værgemål 175
 kreditor død, beløbet i arrest hos debitor 884
 kvinde betroet nøgle 531
 datter betroet nøgler 614
 tjenestepige betroet nøgle og lås 226
 betroelse af klæder og hat til tjener 822
 - - guldkæde til pengelån 639
 - - jordebog 478
 - - nøgler og gods 464
 - - effekter tilhørende ægtefælle 865
 - - løsøre 890
 - , vindikation 638
 betroede penge svigagtigt forbrugt 244
 ulovlig pantsætning af betroet løsøre 638
 tyveri af 13 forvarede daler 305
 - - deponeret pantesum 35
 et forvaret skrin opbrudt af tyv 264

114. fæstemål vedr. hus og jord, fæsterens retsstilling, misligholdelse (jf. 12 79 122 231 238 251 300-319 323 663-664)

---

den, der vil bruge andens bøndergods, må fæste det 268
 iflg. forleningsbrev skal bønder holdes ved lov, ret og
 skel og ikke pålægges nye byrder 755
 fæsters arvinger skal betale gårdens afgifter indtil ret-
 te fardag 898
 panthaver opbevarer skat, landgilde og indfæstning 426
 rette fardag 34
 fæste opsiges inden St. Hans til rette fardag 899
 fæstere må efter lovlig opsigelse medtage foder og korn
 801
 fæsters opsigelse af fæstemål kræver varsel til husbond
 579
 opsigelse af fæstemål 34 457
 størrelsen af forlovspege 607
 fæstemål ugyldigt grundet manglende adkomst 315
 fæstemål opsagt, da ejer skal bruge gården 457
 - - udvisning for overhørighed 176
 fæsters afgifter ved flytning 485
 fæster påstås ulovligt udsat 477
 udvisning af fæste, retssædvane 435
 - - - opfylder ikke betingelser for hærværk
 700
 - - - grundet skyldige afgifter 657 667
 fæste forbrudt, ulydighed og misligholdelse 779
 forbrydelse af fæste 435 522 573
 fæster fængslet for ulydighed, underkendt 732 (jf. 750)

hals- og håndsret	391	418
bopælspligt for vornede	580	
vorned dømt til at fæste gård	583	
bondesøn frifundet for fødested	546	
husbonddhold ikke afgørende for sagesfald	520	
-	66	455
stedsmål og skæppeskyld	268	
- , skyld og landgilde	816	
- , indfæstning	53	
- af købt broderlod	594	
- : 12 daler	867	
enke hensidder i fæstegård uden stedsmål	749	
skæppeskyld	419	
fogedpenge	857	
kgl. fdg. om gæsteri, skovsvin o.a.	254	
fæstere yde gæsteri	767	
smørskyld og gæsteri	428	
ægt, arbejde og gæsteri	122	
overhørighed med gæsteri	176	
nægtelse af ægt	571	
sag om ægt m.v.	526	
ægt og trældom	522	
-	378	
dagsgerning og arbejde	816	
pligtarbejde	374	
ugedagsarbejder fritaget for kongeskat	648	
husbonds ret til bøde	489	
rebning gælder også for smør- og kornskyld	96	
- efter skyld og landgilde	519	
jordfordeling efter skat og landgilde	411	
fæsteafgifter fastsat efter fejden	295	
- opregnet under udlæg	596	
-	816	
- ifølge fuldmagt	603	
- i rug, smør, honning og gæsteri	272	
- : gæsteri og smørskyld	485	
- i penge	556	
-	411 424 428 455 515 556 567 578 597 611	
-	617 841	
- , oldengæld	173 295 387 640 691	
inddragelse af oldengæld	246	
oldengæld, 2 daler	183	
rug og rede penge for så meget rug, som skyldes	604	
skattepligt af frit jordegods, der fæstes af bønder	651	
fritagelse for fæsteafgifter som vilkår for salg	843	
fæstepenge	457	
landgilde, redsel og rettighed	424	
- i byg	244	
- bestemmende for tilliggende	154	
- af solgte gårde	201	
- solgt jord	506	
- stjålet af bud	544	
- misligholdelse	571	
-	62 515 517	
svigagtigt forbrug af andres landgilde	244	
adkomst til landgilde	534	

taksering for landgilde 810
 rente og landgilde 121
 smørlandgilde 200
 skat og landgilde 85
 leje imod landgilde af jorder i København 43
 ret til at ind- og afsætte fæstere, gæsteri og arbejde 53
 ingen må have tjenere på anden mands gods 66
 kronens fæstere kan skøde købstadjord, når køber svarer
 jordskyld 678
 kronen uberettiget til oldengæld af fæstere, hvis husbond
 anviser egen skov 173
 fæstegods fradømt kronen 475
 redsel og rettighed 444
 rømning uden førlov 520
 fæster bliver selvejer ved kongebrev 455
 bolsmænd 909
 bomænd, fæstere 764
 fæste af præstegård 444
 - - mølle på livstid 136
 fæster af mølle indsætter og sagsøger møller 324
 landgilde af mølle skal betales trods dårlige møllesten
 325
 livsfæste vedr. gård forud for købers ret 272
 fæster må ikke udleje jord 522
 fæsters udleje af jord 458
 ny husbond betaler fæsters restance til tidligere husbond
 604
 godsejer beskatter bonde ulovligt 857
 fæsteaftale imellem en enke og hendes broder 590
 fæste af bispetiende 860
 tiende i fæste 780
 sag om fæsteres tiendepligt 618
 fæstebrev vedr. tiende 867
 - 816 867
 enke fratages 4 stude for landgilderestance 749
 fæsterestancer tilbydes, men nægtes modtaget 604
 bygfæld ved fæstes opsigelse 579
 - 435
 fæstet tyende, stedeion 561

115. lån til brug, lejemål, forpagtning, forlening
 (jf. 336 367 629 662)

---

fæster må ikke overlade andre brugsret til jord 557
 brugsret til marker 170
 - - moser 718
 - i ager, eng, skov. mark, fiskevand, fægang m.v.
 754
 - og sognetiende for livstid 843 (jf. 841 842)
 med brugsret til øde jord følger afgifter til præst og
 degn 463
 værge forbeholder sig brug af jord 219
 brug af gårds- og haverum, sag om tienderet 618
 brugelighed i hovedgårds endelsskov og mark 556
 to gårdes brugsret til enge 308

fri brugsret over hus for kvinde 825
en gård udlånt til søn 70
landbo må ikke låne andre jord 701
låne hus til opbevaring af gods 264
lån af hus 613
låne hus (ly) 26
lån af vogn 571 719
- - plovstude mod vederlag i sæd 705
- - jern (til fange) 26
- - kornsække 244
- - løsøre 763
arvelaeder udlåner effekter 890
udlån af smykke 201
- - våben 910
lejemål vedr. jorder i København 43
- - købstadgård ophævet 657
udlejet købstadhus må ikke udlejes igen, når landgilde
betales 43
skødevilkår, leje i 10 år uden vederlag 847
hus i Odense udlejet til enke 890
hyre og leje af en gård i Vejle 436
fæste eller leje af hus eller gård, opsigelse 899
leje og rente af købstadhus 436
udleje af fæstegods 458
fæster udlejer jord ulovligt 522
leje af gård 490
- - jord 698
skøde på gård, som bebos af andre 603
lejefolk i gård 194
fordeling for husleje 825
husleje 838
hushyre 749
engleje 327
lejet ting kan ikke være genstand for udlæg 763
leje af et kammer 478
- - en skude 231
- - heste og vogn, plov og harve 698
vognleje 458 588 620
leje af en ko 695
fæsteres bebrevelse af husbonds ejendom ugyldig 186
forpagtning af købstads bymarker 194
bonde forpagter præstegård 444
bortforpagtning af præsts gård medfører ikke skattepligt
444
kgl. forleningsbrev 752
lensmands enke bevilges slot og len 867
forleningsbrev vedr. hovedgård citeret 634 755
- på hovedgård og gods 703
bispegård i forlening 278
forlening af vikariegods 752
adelig kvinde forlenet med Ringkloster 318
kapitelsgods i forlening 76
altergods i forlening 299
livsforleningsbrev 854
forleningsgods ctr. arvegods 805
gård og gods i forlening 445

dom at forlenet gård skal tilbagegives 61
 ulovligt salg af forlenet gård 106
 len hjemfaldent til kronen grundet misligholdelse 755
 gårde tilbageført til gods i forlening 362
 salg af forlenet gods ugyldigt 70
 forlening af solgt hus i 10 år uden vederlag 847
 sælger af gods forlenes straks dermed, overdragelsen gyl-
 dig 445
 forleningsbrev til hustru kræver arvingers samtykke 329
 ægtefæller forlener gensidigt længstlevende med boet
 288 319 397 427 634 635
 enke forlenet med afdød ægtefælles gods 252 817
 forlening til fester af jordegods 829
 - af gård 567
 - 754 776
 forleningsbrev 556 622
 patronatsret til kirke 721

116. lån til eje, pengelån, gældsbreve, rente og åger
 (jf. 43 665)

forudsat at vitterlig gæld ikke kan benægtes med ed 337
 frifindelse for gæld skønt renter betalt, intet hovedbrev
 852
 sager om pengelån må forfølges i helgen RR § 21
 mandens samtykke til hustrus gæld 248
 kvinde låner penge til huskøb 78
 lån af guld til fæstensgave 452
 pengelån til ugift adelsdame 804
 - - niece 567
 - 200 daler 264
 - imod pant 426
 - skal kræves på skifte, ellers fortabelse 346
 - 60 Joachimsdaler 346
 - på guldkæde 639
 - 38 193 304 701 806
 lån til told og tæring 235
 - af kirkepenge 507
 - dømmes indfriet 426
 låne og borge 101
 misligholdt pengelån tilbagebetales i den mønt, der nu er
 gængs 320
 gæld i 20 år 792
 dom at betale brev og segl 606
 betalingssted for gæld 597
 Kieler omslag 872
 udgifter til omslag 832
 en reversal af omslagsregister 872
 årlig rente til omslag 852
 vekselbrev, at henborge eller sætte på veksel 552
 penge overskrevet til udlandet på veksel 838
 800 daler på veksel 722
 veksel for varer 552
 ansvar iflg. veksel 838
 håndskrift på told 235

en åben håndskrift 535
 håndskrifter og skadesløsbreve 807 891
 forpligter og skadesløsbreve 872
 gældsbreve, hægtelsesløfter og skadesløsbreve 832
 skadesløsbrev 841
 genbrevs lydelse 596
 gældsbreve tilbudt som sikkerhed 638
   - vurderet 602
   - i dødsbo 890
   - , hægtelsesløfter og skadesløsbreve 832
   - citeret 741
   - i værges formue 602
   - , der lyder på penge, skal betales i penge 708
   - 115 769
 afdrag afskrevet på gældbrev 506
 fortabelse af betalingsindsigelse vedr. gældsbrief 541
 et gammelt stungent gældsbrief 426
 udlæg iflg. 5 gældsbreve udstedt af adelig 596
 gældsbrief udstedt af ugift adelsdame kendt ugyldigt 804
 kreditor iflg. gældsbrief død, deponering 884
 udeblivelsesdom iflg. gældsbrief 882
 gældsbrief kendt ugyldigt, da værges underskrift mangler
   804
   - - ulovligt 806
   - gjort ugyldigt, stungent 426
   - påstås falsk 769
   - på medgift 600 mark lybsk 228
   - - 4040 daler 532
   - - 3000 daler med rente 596
   - fra mand til hustru 302
   - imellem søskende 810
   - til skade for arvinger 797
   - fra moder til søn for aftægt 578
   - fremlagt på skifte 393
   - i håndpant 846
   - med pant vedr. ko og korn 711
   - - 426 466 506 567
   - - maningspligt 872
   - - rente, skade og interesse 741
   - 304 562
 hovedstol med rente 884
   - , rente, interesse og omkostning 872
 gæld med rente, skadegæld og al interesse 861
 ejendom med rente og rettighed 442
 rente og landgilde 121
   - , skadegæld og al interesse 861
   - : interesse 830
 købesum med rente, kost og tæring 825
 intet om rente i brev på 4000 daler 500
 rentepenge 506 838
 penge på rente i Antwerpen 453
 tage ud på rente 101
 rente og indkomst af gods 890
   - - interesse 830
   - påløber kun, til betaling tilbydes 830
 gæld med sædvanlig rente 562

skiftebrev med efterstående rente 841
 efterladt gods kan ikke forrente, meget mindre betale
 gælden 854
 rente af gæld sikret ved pant 506
 tidspunkt for rentekrav 562
 dobbelt rente ved misligholdelse 883
 rente, afgifter til degnen 259
 hvad en møller kan rente 97
 en gård med rente og rette tilliggelse 177
 tiende kaldes rente 618
 rente af fæstemål 34
 iflg. aftale svares ikke rente af barns arv 524
 børnepenge skal sættes på rente 602
 hovedstol og rente på rente 872
 rentes rente 806
 rente 5 daler p.a. af 100 daler 708
 rentepenge af 1000 daler: 50 daler 741
 rente udover 3 skilling pr. daler (6 1/4 %) om året er
 åger 232
 åger: før 1557 rente over 6 1/4 % p.a., derefter over
 5%. Hovedstol forbyrdes 249
 rente 5% p.a. af købesum for huse 708
 renter over 5% ulovlige 873
 rente 6 daler af hvert hundrede 789
 gældsbrief med 6% rente 804
 rente 8% 872
 - af pengelån angivet 741
 - som den tages i Kiel eller Danmark 506
 gældsbrief med 21 års renter 806
 krav om kristelig og tilbørlig rente af forholdt arvelod
 702
 forlover udfri hovedstol og 1 års rente 316
 forlover for gæld har krav på renter 789
 procesrente hvis ikke andet angivet 626
 ubillig åger og rente 873
 - rente 872
 rentekrav underkendt 626

117. gældssager, hvor baggrund angives (jf. 43 663-664)

købmandsgæld 275
 gæld for kramvarer 199
 - - sårsmål 606
 - - korn 199 215
 - : lægeløn 510
 - for fremstilling af et hjul 370
 - : købesum for et skib 138
 - : leding og andre afgifter 644
 - : kvægtiende og kongeskat 651
 - : landeskat 444
 - : tiende for 6 år 385
 - : landgilde og rettighed 422 428 594 657
 - iflg. tabt væddemål 859
 adelsmands gæld til borger: 1 okse, hø og havre 510
 en præsts gæld til kirker 585

påstand om lån af kirkepenge 507
 gældssag, pant i gældsbrev 846
 - ifølge ulovlig arrest 773
 dom for gæld: engleje 327
 - - skyldig landgilde vedr. mølle 325
 fordeling for l okse, et læs hø og et læs havre 510
 - - gæld, iøvrigt, jfr. gruppe 50

118. gældssager, hvor kun gældens størrelse angives
 (jf. 663-664)

gæld i penge og klæde 337
 - - korn og penge 711

119. gældssager iøvrigt

vitterlig gæld, hjemgæld og børnepenge (1558-reces § 53)
 841 (jf. 842 843)
 vitterlige gældskrav RR § 30
 gæld kaldt vitterlig uden brev og segl 337
 - ikke vitterlig 480
 - benægtes med ed 408
 vitterlig gæld ikke bevist 669
 uvitterlig gæld i dødsbo benægtes med ed 337 395 399 775
 gæld delvis erkendt, dette betales, benægtelsesed vedr.
 resten 337
 - til afdød bevises betalt 726
 adeliges gældssager skal for rettertinget 510
 tvivl om rette kreditor, deponering 884
 gæld skal tilbagebetales på den måde, det er aftalt 99
 tilbud om betaling af skyldige afgifter ikke tillagt
 betydning 644
 gæld kan ikke hindre begravelse på kirkegård 386
 - til præst, sakramente nægtet 493
 skyld i dobbel er man ikke pligtig at betale 468
 gensidige gældskrav skal modregnes 606
 lensmands gæld til kronen, modregning 755
 likvidere gæld og gods imod hinanden 891
 kreditorer søger fyldestgørelse i rente af len 755
 modregning i gældsforhold 606 755 773
 kronens gældskrav ikke privilegeret i forhold til pant
 773
 kreditorer i dødsbo dømmes at stå last og brast 891
 indmaning 741 806 872, jf. gruppe 54
 maning og indlager 872
 fallit og bankerot 838
 cessio bonorum 906
 veksler i hænderne på fallenter 838
 høringsdele for gæld 408, jf. gruppe 50
 holde tjener i dele for landgildeskyld 604
 efter fordeling betales gælden, fremlæggelse af delsbrev
 ulovligt 332
 æskning i gældssag nægtet, da hovedsagen indstævnet 672
 - - - 506
 adelsmand rømmer riget for gæld 755
 gæld at betale i Kiel 872

gældsmellemværende afgjort ved forlig 532 535 548
 en fogeds regnskab overfor husbond 478
 gældssag, genstande for udlæg flyttet 849
 - ulovlig fængsling 750 (jf. 732)
 udvurdering for gæld kendt ugyldig 420

120. tilbageholdsret, innam (jf. 54 175 237 366)

optagelse af 12 svin i kronens skov 887
 - - svin 615 691
 - - kvæg 459
 indtagne får ulovligt afhentet af ejeren 592

121. løfter og aftaler, former, retsvirkninger, ophør (jf. 440 595)

løse ord, ikke bekræftet med brev og segl 852
 et løfte, som ikke bekræftes skriftligt eller ved tingsvidne, er uforpligtende 706
 en i tingbogen indført aftale er lige så bindende som en af parterne underskrevet kontrakt 807
 udentinglig overenskomst gælder kun, hvis parterne er enige derom 760
 løfters forbindende kraft 757 760
 løfte af fri, ædru vilje 859
 - om betaling skal holdes eller benægtes med ed 138
 det, der loves, skal holdes 99
 pligt til at holde kontrakt 532 535 548
 gæld kaldt vitterlig uden brev og segl 337
 udentingligt, formløst løfte kun bindende, hvis det vedstås 757
 - forlig ugyldigt, tingsvidne for sent 380
 lovet og tilsagt på tro og love 230
 holde kontrakt på tro og love 776
 løfte med hånd og mund 859
 mitt Handt undt Mundt angelobet 799
 en ærlig mand bør sit brev og segl at holde 474
 brev og segl skal efterkommes 606 882
 - - segls forkrænkelse 556
 - - segl 780 860
 skriftligt løfte om forkøbsret skal holdes 172
 lovet og jættet 71
 at forobligere sig 879
 efterkomme brev og segl som en ærlig præst bør 780
 brev og segl skal en adelig holde 637
 forpligtelse på adelig ære, tro og love 741
 tage hånd af adelig på tro og love 788
 adeliges beseglede brev skal holdes i alle ord og punkter 227
 efterkomme brev og segl, som en riddersmand bør 637
 adelsdame pligtig at holde brev og segl 882
 kontrakt gyldig, da straks indført i regnskabsbog 535
 skriftlig kontrakt om skifte af fællesskove 352
 løfte ikke afgivet i værtskab, krohus eller drukkenskab 859

kontraktsvidne 408 521
 kontraktsbrev 419 741
 kontrakt 872
 reversal 872
 lidkøbsvidner 892
 korskysning bekræfter aftale 465
 væddemål, et vedfæ brev 859
 forpligter og skadesløsbreve 872
 skadesløsbrev 873
 forvaring på ikke at ville sælge af bo 240
 pligt til at holde løfte afgivet af forgænger i fæstemål
 312
 en riddersmandsmand dømt til at opfylde faders forplig-
 telse 611
 aftale om arv ikke bindende, da ikke indgået på tinge og
 ikke beseglet af afdøde 118
 arvinger dømt til at holde overenskomst om arv af gods
 227
 kontrakt om arv citeret 209
 - - - stadfæstet 523
 - - arvegang 776
 constitutum possessorium anerkendt 445
 gods, der afhændes, skal straks følge skødet 400 556
 skøde ugyldigt uden ejendommens besiddelse 445
 et skøde skal være dateret 555
 hjemmeskødning i vidners nærvær 556
 flere i borgen med sammenlagte hænder RR § 35
 ophør af forløfte RR §§ 36 36A
 gældsbrief i penge skal betales i penge 708
 gæld tilbydes betalt med hør og foder 422
 ugift kvindes salg af jord kendt ugyldigt, købesummen
 tilbage 175
 et skøde dømt magtesløst 797
 - - på dele af selvejergods kendt ugyldigt 419
 godshandel ugyldig grundet trusler og svig 53
 løfte om penge og gods aftvunget 48
 erklæring om fraflytning ugyldig på grund af tvang 572
 et skøde ugyldigt, da ejendommen tidligere var solgt 603
 enkes aftale om bortfæstning af gård ugyldig 590
 uidentinglig kontrakt om arv kendt magtesløs 521
 aftale om barns arv kendt ugyldig 524
 en værges handel med myndling ugyldig 242
 løfte vedr. arvegods kendt ugyldigt 414
 pantebrev erklæret ugyldigt 466
 gavebrev kendt ugyldigt 424
 handel om ko hævet 380
 vildfarelse bag kohandel 876
 kreditormora 604
 kontraktens ophør, modregning 606 755 773
 påstand om modregningsret afvist 325
 jord tilbudt som betaling for gæld 883
 frifindelse for betaling af 12 år gamle fæsteafgifter
 428

122. misligholdelse af aftaler, bortset fra gæld
(jf. 114 130 300 ff. 440)

misligholdelse af sjælemesser, gods til arvinger	71 86 89
- - forseglet brev	304
- - løfte for dannemænd	499
- - fæstemål	34
- - forkøbsret	172
- - hushandel	708
- - forlening	755
løftegiver stå til rette for misligholdelse	230
skøde og kontrakt infringeret	829
en kontrakt fragået	535
brud på adelig forpligtelse på liv, ære og gods: i kongens nåde og unåde	265
adelig stævnet på æren for ikke at holde brev og segl	755
lejemål vedr. gård ophævet grundet landgilderestance	657
kohandel hævet	380
vanhjemmel	177
en foged rømt af tjeneste	821

123. forløfte, borgen for opfyldelse af løfter

loven og vissen for kost og tæring	881
vissen og loven	841
- for gæld	408
forløfte, underpant og forved	316
- regres	906
- for førlov	607
- - skyld og landgilde	801
- - bøder	120
- - fæsteafgifter	245
- - gæld	408
-	379 458 741 861 872 891
flere forlovers hæftelse: solidarisk overfor kreditor, pro rata indbyrdes	789
- - -	872
- borgensmænd hæfter som selvskyldnere og solidarisk RR § 35	
- i borgen med sammenlagte hænder	RR § 35
samkaution ved løfte og hægte	872
beneficium divisionis	789
forløfter og godsigelser	832
- iflg. skadesløsbreve	890
borger og tro forlover	872
borgen	792
ansvar overfor borgensmand	RR § 33
hvilke personer, der ikke kan gå i borgen	RR § 34
forlovere frifundet for aftvunget løfte	48
virksomheder af forlovers død	RR §§ 36 36A
forlover sagsøges som for anden gæld, borgen kan ikke opsiges	RR § 31
borgen for tyv opsagt	180
trods opsigelse tiltales forlovere for 200 daler for sigtets tilstedeværelse	263

rømning i borgen 45
 dom om forloveres ansvar for dødsbogæld 891
 forloveres ansvar 789
 forlovere indfri hovedstol og i års rente 316
 - betaler straks 408
 indførsel i arvegods efter indfrielse af forløfte 870
 borgen for mandebod RR § 20
 - - bøder 345 589
 - - betaling 563
 værges forløfte 602

124. køb og salg (jf. 275 331 368 369 398 440 ff.)

træl, fledføring og klostergiven må ikke sælge 567
 fældet for 3 mark og fordelt kan ikke afhænde gods 82
 kun den, der kan sælge gård, kan pantsætte 356
 ingen kan få skøde uden af rette ejer 678
 køb af rette ejer 264
 fæstepenning ved kohandel 380
 lidkøbsvidner kun vedr. torvekøb 892
 vidner ved svinehandel 271
 penge på hånden bevis for salg 886
 skødning på tinge med samlede hænder 511
 - - - 89 416
 - til byting 847
 skøde af Malmø rådhus 774
 indførsel i rådstuebog erstatter skøde 825
 uidentligt skøde 198
 adeliges skøder udstedt i gode mænds forsamling 445
 manglende skødning afhjælpes af 20 års hævd 654
 skøde uskrabet, ustunget og umakuleret 445
 - uden dato ugyldigt 555
 skødeudkast beseglet 203
 skøder kaldt jordebrev 838
 jordebrev, købebreve, pantebrev og mageskiftebreve samt
 løsøre 817
 skødebrev 9 76 755
 skøde og gavebrev 829
 - - forvaring 819
 et 150 år gammelt skøde 494
 adels skøde 819
 købebreve og adkomst 69
 købe- og skødebrev 49
 opladelsesbrev 832
 skødeformular 442
 skøde citeret 137 816
 - fremlagt 401
 - på hovedgård og 2 gårde 127
 - - - 182
 - - 2 gårde 117
 - - en lod i en gård 603
 - - stalld og gårdsrum 198
 - - stuf 16
 særkøb 16
 købebrev citeret 654

- købebrev vedr. vikariegods 752
 besiddelse af gods skal følge skødet 424 515 556 635 797
 sælger af gods forlenes straks dermed (constitutum possessorium), overdragelsen gyldig 445
 gods følger ikke skøde, som dog stadfæstes 219
 skøde stadfæstet, selvom godset ikke var i sælgers besiddelse 635
 - i afdød sælgers besiddelse gyldigt da besejlet i velmagt 203
 - kendes gyldigt trods pant 436
 - - - forkøbsret 230
 en broders skøde uden loøtagne søstres tilladelse stadfæstet 229
 ejendom lovligt bortskødet 847
 skøde anfægtes forgæves af arvinger 829
 købstadgods er løsøre og skal ikke lovbydes 197 198
 køber af ulovbudt gods mister købesuramen 803
 lovbydelse iøvrigt, jf. gruppe 125
 skødning af agre, mageskifte 211
 mageskifte iøvrigt, jf. gruppe 126
 dobbeltsalg af gård, skødets dato afgørende 555
 - 603
 af 2 skøder opretholdes det ældste 130
 en gård tilkendes den, der har lovligt skøde på den 251
 tvist imellem pant- og skødehaver 264
 pant hindrer salg 416
 livsfæste vedr. gård forud for købers ret 272
 gård solgt til kronen imod brugsret og tiende på livstid 843
 vilkår i skøde at sælgers datter bebo hus i 10 år uden husleje 847
 brev og segl på et dige fremæsket 336
 kronens grund i købstæder kan skødes, når jordskyld svarer af køber 678
 ejendom solgt med genkøbsret 34 75 120
 auktion over Ribe gl. bispegård 825
 køb af kirkejord RR § 3
 - - selvejergård 647
 - - en mark 506
 - - gårdsted 487
 en fremmed indkøber sig i selvejergods 419
 adelsfrøken sælger jord, hvorpå køber får lås 828
 enke skøder med valgt værge 809
 - - jordegods 27 201
 kvinde køber hus af krigsfolk 78
 ægtemands salg af hustrus jord 127 137
 en gård pantsat og siden solgt 129
 hushandel 708
 købesum for et gods 4000 mark 53
 et skøde på adelsgods imod loven 400
 ulovligt salg af forlenet gård 106
 salg af jord i bymark til gejstlig ugyldigt 178
 værges køb af myndlings gods ugyldigt 242
 skøde ugyldigt grundet trusler 53
 - i strid med bys privilegier kendt ugyldigt 178
 - dømt ugyldigt 117 419 630

skøde dømt dødt og magtesløst 70 517 797 908
 ugift kvindes salg af jord kendt ugyldigt, købesummen tilbage 175
 ugifte søstres skøder kendt ugyldige 130
 salg af moders ejendom uden samtykke ugyldigt 343
 panteskøde ugyldigt, manglende lovbydelse 429
 køb af arvelodder kendt ugyldigt 511
 salg af en broderlod 594
 uhjemlet salg af en gård, købesummen tilbage og bøde 177
 - - - en skovpart 908
 - - - og vanhjemmel iøvrigt, jf. gruppe 112
 ulovlig handel med bønder, forprang 680
 ulovligt landkøb og forprang 866
 - - - 680 765
 ulovlig udførsel af 1326 øksne 235
 købebreve vedr. øksne 235
 købstads ret til handel med udlændinge 447
 dom om gyldigheden af salg af skibsanpart 886
 køb af 44 tdr. korn 290
 salg af træer 458
 køb af ko 380
 vildfarelse bag salg af pantsat ko 876
 tjenestekarls salg af fisk 100
 køb af fisk på stranden 238
 en købebonde 647
 ølsalg 520
 ulovligt køb 677
 køb af stjålet klæde 323
 2 stjålne øksne torvesolgt for klæde, salt og penge 26
 handle med sin købmand som en tyv 392

125. lovbydelse, forkøbsret

lovbydelse af arvet gård 603
 - 356 434
 enke skøder efter lovbydelse 809
 adelig enkes gårdsalg uden lovbydelse stadfæstet 129
 gods solgt ulovbudt 53
 lovbydelse magtesløs 786
 køber af ulovbudt gods mister købesummen 803
 manglende lovbydelse, ugyldighed 803
 - - - 429
 - - - pantsætning ugyldig 356 429
 kirkejord skal ikke lovbydes RR § 3
 købstadgods er løsøre og skal ikke lovbydes 197 198
 odelsløsning 806
 tilbagekøbsret kan ikke udøves af arvinger 75
 genkøbsret 776 797
 altergods, fortrinsret for givers slægt 774
 skøde ugyldigt, da arvinger ikke spurgt 127
 pante- og forkøbsret 172 264
 skriftligt løfte om forkøbsret og forpanteret er bindende 172
 forkøbsret meddelt flere 230
 løfte om forkøbsret 304

126. mageskifte og bytte (jf. 368)

kongelige mageskiftebreve 421
 mageskifter uden tilladelse ugyldige 211
 mageskifte veðr. kirke 185
 mageskiftebrev 469 515 753 810 831 869
 mageskifte 130 144 414 469 494 533 534 537 538 555 583
     648 721 796 908
 magelæg 816 858 908

127. pant: former og genstande for panteret (jf. 276)

panteskødning 429
 pant skal følge panthaver 655
 panthavere har gård i forvaring og besiddelse 426
 pant i fast ejendom for gæld, i panthavers forvaring 506
 halvgård i pant og forvaring 436
 underpant med panthavers besiddelse af stenhus og kram-
     bod 532 535
 pant og/eller underpant 805
 en ko i håndpant 876
 et gælsbrev i håndpant 846
 Bygholm slot og len i pant 755
 et herred i pant 42
 gods i pant 806
 pant, besiddelsens betydning 38
 gård følger ikke pantebrev 567
   - som frit brugeligt pant 91
 frit brugeligt pant i gårde og gods - underpant 228
   - - - - jord 682
 brugeligt pant i en gård 567
 krongods til brugeligt pant, bøderet 391
 2 søsterlodder i frit brugeligt pant 416
 ejendom i brugeligt pant 416
 arv i brugeligt pant 304
 underpant i jordegods 316
 gods til underpant's forsættelse 862
 kirkegods i pant af kongen 315
 jordegods med vornede i pant 68
 pant i hovedgårde, købstadgods og møllegods 145
 kgl. gårde i pant 533
 adeligt jordegods pantsat 596
 vilkårs pant 429
 pantebrev i hustrus jord ugyldigt 682
 pantsætning af købstadgods kendt ugyldig 655
 en gård pantsat hos venner 773
   - - - 127 197 426 567 773 803
   - - i pant for gæld 215
 2 gårde i pant 208
 3 gårde i pant 828
 7 pantegårde 832
 et pantebrev i en halv hovedgård 326
   - - - - gård 466 602
 eng pantet til helligåndshus 71
   - pantsat for sten til kirken 171
 pantebreve på fællig 431

pant i rugmark for gæld 711
 - - lade for fæsteafgifter 245
 - - gård for 300 mark 91
 - - arvelod i bondegård 356
 en gård pantsat og siden solgt 129 130
 fæsteafgifter iflg. pantebrev 295
 pantsætning af lånt løsøre 638
 frempantsætning af løsøre 639
 pant i bryggerkedel 662
 - - et kar og en kedel 425
 - for pengelån i alt pantsætters gods 264
 pantning for vedtægtsbrud underkendt 759
 kvinde panter korn af sin broder 201

128. pant: vurdering og fyldestgørelse, opbud (jf. 57)

pant skal indløses med mønt gangbar på stiftelsestid
 91 92
 opbud af pant til herredsting og for brofjæl 91
 - - - - tinge 35
 - - - : deponeret sum tilfalder kronen efter år
 og dag 33
 - - pantesum til herredsting og landsting RR § 16
 pant opbudt, pantesummen deponeret 42
 indløsning af pant forkyndt, deponering 35
 ved indfrielse af pant er varsel unødvendigt 163
 en gård indløst af pant 518
 - - i pant for gæld, krav om betaling eller overta-
 gelse 215
 pantsætters indførsel i pantsat gods RR § 16
 skiftebrev kan ikke gøre pant til ejendom 736
 pant fortabt efter oprør 466
 pantebrev og gods til pantsætter, selvom deponeret pante-
 sum er stjålet 35

129. pant iøvrigt

fordelte kan ikke afhænde og pantsætte 82
 pant hindrer salg 416
 betalingssted ved pantsætning 597
 tilbagesøgning af pantsat gods RR § 16
 ufri må ikke pante frit jordegods 253
 gods i pant af kongen 852
 panthaver kan ikke sælge vornede 580
 - - - frigive vornede 68 135
 pantebrev i stykker og uforseglet 466
 genbreve på pantsætning 736
 revers på pant 911
 pantsat gods fremgår af panthavers jordebog 831
 gamle pantebreve som bevis for adkomst 182
 gods at eje til ejendom eller pant 4
 - til underpants fortsættelse 862
 - pantsat for børnepenge 480
 - i pant og forlening 68

- panthaver giver gods i forlening 580
   - og hustru beholde pantsat gård deres livstid 326
 pantebrev kan ikke gøres uopsigeligt udover panthavers levetid 253
   - ugyldigt, hvis usædvanligt langt åremål 253
 pant skal følge panthaver iflg. pantebrev 655
 nonne må ikke pantsætte uden slægtens samtykke 805
 tvist imellem pante- og skødehaver 264 736
 panteret i konflikt med indførsel 38
 ulovlig pantsætning af betroet gods 865
 salg af pantegods 126 130
 pantsætning ulovlig uden lovbydelse 356 429
 pantebrev kendt ugyldigt grundet forfordeling 326
 ugift adelsdames pantsætning af ikke-arvejord kendt gyldig 316
 pantsætning kendt ugyldig 356 567 578
 pantsat gård solgt, skødet gyldigt 436
 købegods og pantegods 202
 købe- og pantepenge i dødsbo 290
 påstand om panteret, skøde kendt gyldigt, indtil pantebrev fremlægges 264
 pantebrev og gods til pantsætter, selvom deponeret pantenum er stjålet 35
 løfte om kun at pantsætte til kreditor misligholdt 304
 forkøbsret og forpanteret 172 264
 register over pantegods 817
 registrering af afdøds pantsætninger 891
 syn om brug af pantsat ejendom 855
 bøderet vedr. krongods i brugeligt pant 391
 hyre og leje af pant 436
 oppebære penge af pant 121
 kronens pant 37
 et pantebrev i halv gård i værges formue 602
   - - omtaler ikke vragret 533
 vilkårs pant 429
 gods ved at hætte 414
 vedfæ: væddemål 859
 taget pant: økser, heste og vogne i kværstad 188
   - - 621
 betaling af medpanthaver efter uagtsomt salg af pantsat ko 876
130. tjeneste og arbejde, tyendeforhold
 (jf. 79 117 122 232 233 288 579 661)
-
- husbonds ansvar for tjener 47
 tjenesteløn 561
 lægeløn 282
 badskærerløn 735 877
 bjærgeløn 300 533
 bestillingsarbejde 370
 vidnesbyrd af en parts tjener magtesløse 297
 en fogeds regnskabspligt overfor husbond 478
 adelig husbond dømt til at modtage regnskab fra tidligere foged 563

fæster af mølle indsætter møller 324
 mundtlig opsigelse af godsfoget 563
 opsigelse af tjenesteforhold 45
 efter tjenestetids udløb bortsendes tjenestekvinde trods
 graviditet 719
 en fogen rømt af tjeneste 821
 en tjenestekarl rømt for regnskab 265
 en tjeners rømning 45
 en dreng rømmer af tjeneste med klæder og sølv 822
 rømning af tjeneste efter lejermål med nøglepige 226
 trods ed om tro tjeneste beliggelse af husbonds datter
 339
 utroskab i tjeneste 430
 undveget tyende må eftersøges overalt RR § 37

131. fuldmagt (jf. 31) og kommission, kompagniskab

fuld myndig og mægtig gøre 127
 umyndig: den, som ikke har fuldmagt 100
 myndighed og fuldmagt 462
 fuldmagtsbrev 741
 skriftlig fuldmagt 514
 magtsbrev 872
 kgl. instruks og fuldmagt overskredet 465
 fuldmagt (bestilling) og hertugen af Parma 722
 en bestilling udfærdiget på fransk 722
 de hollandske staters fuldmægtig 824
 fuldmagt for gesandter 465
 en faktor i Amsterdam 552
 adelsmands ombud 718
 skriftlig fuldmagt ikke nødvendig, når en vederhæftig
 vil pleje ret RR § 24
 fuldmagt til at møde på tinge 39 303 749
 - - - lide og undgælde 762
 - - skødning 603
 - - at fordre arv 841
 - - drift af gård 556
 - - hjemmel 462
 - - at fragå arv og gæld 854
 manglende fuldmagt til at møde med hjemmel 704
 fuldmagt på 12 jordejeres vegne 85
 - af husbond 478
 en præsts fuldmægtig 859
 arvingers fuldmagt til udskiftning af fællesgods 352
 skriftlig kommission og fuldmagt 854
 øksnedrift ved kommissionær 235
 kgl. kommissariers domme, se gruppe 1
 kompagniskab, matskapi 199

132. skadegæld, skadesløsholdelse, godtgørelse
 (jf. 16 25 58 112 140)

skadegæld er vitterlig gæld 41
 den, der sagsøges for skadegæld, skal svare bekræftende
 eller benægtende RR § 11

- skademand 26 RR § 13
 vandel: erstatning 41
 give bevisligt værd igen 70
 skade igen at "erstadige" 872
   - kræves "erstattet" 872
 skadebod for svin efter 4 mænds skøn 615
   - - skade forårsaget af løse heste 107
 udlæg og fyldest for hugst og druknede kreaturer 44
 bøder, fyldest og vederlag for svie, sår og smerte 347
 tilfredsstillelse for skade på enge 421
 overfor lensmand modregnes kronens skade 755
 godtgørelse af beløb erlagt for frikøb af vornedskab 580
   - for omkostninger anvendt på lejet mølle 136
   - - indtægter i uskiftet bo 145
 give bevislig værdi igen efter ulovligt salg 106
 skadegæld og forsømmelse 588 596
   - , kost og tæring og brevpenge 187
   - 128 358 362 366 462 515 620 806 873, jf. også
     gruppe 58
 skade kan indkræves iflg. dom 414
 markskade ikke bevist 498
 til rette for skovhugst 445
   - - og fordelt for at lade forlenet gård forfalde
     847
 løftegiver stå til rette for misligholdelse 230
 ansvar for forsømmelse ved ulovligt forbud 433
 dom til godtgørelse af bevislig skade, kost og tæring 423
   - at oprette bevislig skade 422
   - - skade og forsømmelse 238
   - til udlæg af forholdt arvelod med oppebørsel og om-
     kostning 702
   - - tilbagelevering af afgrøde og bøde for afpløjning
     698
   - for skade, kost og tæring 642
 herredsfoged godtgøre bevislig skade m.v. 620
 bevislig skade godtgøres efter ulovlig dom 261
 igengive bevislig kost, tæring og skade ved uret dom 399
 skade betales for ulovlig dom 423
   - iflg. unøjagtige vidnesbyrd skal godtgøres 422
   - på vinduer og vægge: husfredsbøder 781
 krav om kost, tæring, skadegæld m.v. afvist 358
 igæld og tvegæld 568
 bøder følges af skadegæld, vognleje m.v. 588
 gengive bevislig skade, kost og tæring 310
 kost, tæring, skadegæld og al anden interesse og faldsmål
   832
 krav på dækning af skade, kost, tæring og brevpenge 657
 oprette modparten skade og omkostninger ved underkendt
   indsigelse 836
   - - - , kost, tæring og interesse efter
     skandskrift 824
 dom at udlægge sæd igen 557
   - - tilbageføre ulovligt høstet afgrøde 701
   - til lægeløn 282
   - - betaling af badskærerløn 735 877

sandemænd stå til rette for skade forvoldt ved forsømmelse 724
 tilbagebetaling af ågerrenter 232
 frifindelse for at stå til rette for indhøstet afgrøde 475
 tilbud om frugtæld 701
 niddingsværk, skade og drab på andens dyr 628

133. tvang, svig og udnyttelse (jf. 94)

trusler og tvang 572
 tilståelse i fængsels tvang ugyldig 389
 ulovlig tvang overfor dommere 894
 tvang overfor herredsfoged 88
 - i fængsel 389
 ulovlig tvang, løfte i stok og jern 48
 tvang og trusler bag gårdhandel 177
 påstand at kongen aftvang betaling 792
 salg af gods ugyldigt grundet tvang 49
 skipper aftvunget løfte om bjærgeløn 300
 foged aftvinger bøder 260
 penge aftvunget 458
 tvang overfor bønder 32
 hustru aftvunget forpligtelse af ægtemanden 901
 et selskab tvunget til at blive på skib 722
 enke holdt i fællig med tvang 841
 forlig imellem ægtefæller gennemtvunget 78
 - gennemtvunget 458
 ulovlig tvang 399 572 857
 påstand om tvang og svig vedr. arvepagt 523
 ikke bevis for tvang 458
 aftingning, unødnet, ustokket og ublokket 260
 en skalk og løgner 286
 svig og trusler bag salg af gods, ugyldighed 53
 - , et løgnbrev 769
 - , franarrelse af penge 722
 et brev erhvervet ved svig 523
 svigelig handel med betroede penge 244
 - påført omkostning 824
 list og underfundighed 865
 - eller nyfund 776
 argelist eller underfundighed 556
 hinderlist, underfundighed, ugyldighed 209
 underfundighed ved pantsætning 639
 værgens uret og svig 524
 ridefoged dømt for svig 844
 regnskabssvig 821
 svigagtige vidnesbyrd 844
 segl på gældsbrev hævdes svigagtigt erhvervet 711
 påstand om svig og list 201
 - - - vedr. arveafkald 550
 schelmische Furhaben 802
 utro mand vedr. penge 458
 handle med sin købmand som en tyv 383
 et skrabet brev 32

bedrageri at udgive sig for friherre 799 802
   - , urigtigt regnskab 601
   - , sigtelse 383
   - at mand ikke søger seng med hustru 90
   - : bigami 87
 sigtelse for bedrageri 392
 ubevist sigtelse for bedrageri, sagsøger dømt æreløs 383
 nonne udlokket med bedrag 81
 en hemmelig og uvitterlig kontrakt 829
 hemmelig handel 865
 vrang og usanddru undervisning 820
 dom erhvervet ved vrang undervisning 334
 vrang undervisning bag ulovligt fæstemål 315
   - - 385 400 539 633 744 774 780
 en forlods gave under skin af et køb 630
 udnyttelse af næstens enfoldighed og uforstand 597
   - - kvindes beruselse til kontrakt 804
   - 792

134. hærværk, vold, overvold, ran (jf. 112)

hærværk, vold og vælde 95
 foged dømt for hærværk 238
 hærværk oversvoret 813
   - at omhugge et gærde uden dom 292
   - - bevirke flytning af skel 212
   - - ødelægge hegn 704
   - - sønderhugge fiskegårde eller garn 155
   - egenmægtigt at hente optagne får 592
   - at bruge pantsat ejendom 855
   - ikke at fraflytte hus efter dom 664
   - ulovligt at forblive i fæstegård 76 522 657 667
   - , hensidde i fæstegård, frifindelse 700
 sandemænd frifinder for hærværk, men underkendes 292
 foged dømt for vold og hærværk 238
 vold og hærværk: ulovlig pantning 759
   - - - - hensidde i fæstegods 34
   - - - , husfred og gårdfred at udtage tyv af
   - - - - stok og jern 180
   - - - at pante bønder ulovligt for skat 205
   - - - 37
 vold og vælde 123 515 633
   - - uret 238 431
 fængsling kaldes vold og uret 609
 besiddelse med vold og urette 86
 vold og fængsel 49
 voldshandlinger RR § 18
 voldsbrev 669
 vædelig voldførelse 26
 voldeligen overlast 680
 ulovlig voldførelse 317
 voldførelse 49
 sårsmål og anden voldsgerning 437
 horkarl og hustru er mandens bo overvældig 78
 fratagelse af heste: vold 619

voldeligen bortførelse af stude 749
 vold imod fødende kvinde 857
 - at forhugge skove 734
 - - trænge ind i skib 680
 - - kgl. slotsfoged forfølger adelsmands bonde 183
 - : modstand imod ridebrev 40
 - oversvoret for ulovlig hugst 812
 - - - overhørighed med gæsteri 176
 - - - køb af fisk 100
 - - - overtrædelse af forbud, underkendt
 669
 - - - overfald og sår 351
 - - 104
 - overlyst 18
 besidde andens gods med vold 664
 bruge ager og eng, hus og gård med vold 657
 en enghave omhugget med vold 432
 en eg fældet med vold og uret 431
 voldeligen hugst 44
 voldgæstning 62
 besiddelse af andens hus med vold 664
 trætte om vold 347
 vold ikke bevist, alligevel fængsling 345
 tvivl om ret til voldsbøder 671
 ikke vold at præst slår tjenestekarl 561
 godsejer tyranniserer folk og tjenere 857
 kongen beskytter imod overvold og uret 749
 uret og overvold 265
 tyranni og overvold 857
 vold og overvold 61
 hovmod og overvold 95
 tag og overvold 680
 overvold: overfald på herredsfoged 574
 - : frihedsberøvelse 21
 - på kongens strømme 722
 brug af husbonds gods med overvold 664
 gårdfred og overvold 341
 overvold 657
 forskellen imellem ran og tyveri 241
 tyveran 241 430 601 822
 rov og ran kræver forsæt 691
 frifindelse for ran, hvor hærværk statueres 592
 kirkeran RR § 18
 ikke ranstov i sjæll. lov 749
 værdien af ran skal angives i bogsed 405
 adelig ransmand 749
 ransmand for afpløjning 679
 3 personer oversvoret ran 589
 ranssag oversvoret 360
 ran oversvoret, bøder 241
 - - 370
 sværge på andens vegne 459
 ulovlig hugst forfølges som ran 60
 ran at tilegne sig jord, som anden har lovhævd på 28
 - - framærke anden en kalv 547

ran, rug sået og høstet på andens jord 698
- : afpløjning 698
- : ulovlig brug af eng 505 518
- af hø 306
- - hestetømme 528
- 370 405
bøde ran for afførsel 679
ikke ran at foged optager svin 691

135. røveri, rov

sørøveri 722
åbenbar røver 3
rov og ran kræver forsæt 691
røveri af hø 505
- 582
påstand om røveri 3
lovlig hindring kan ikke være rov 691

136. falsk, løgn

mened 554 693
falsk kongebrev 474
- udgivelse for friherre 799 802
- tingsvidne 109
- vidnesbyrd 64 191 265 379 795
- lovsøgelsesbrev 412
- segl RR § 2
- og mordbrand 529
- regnskab 601
et brev forfalsket 191
urigtig mål og vægt 897
indsegl forfalsket 209
nævninger sigtet for at sværge falsk 881
adelig ed på uskyld falsk 265
et urigtigt, falsk og løgnagtigt fæstebrev 867
falskelig, urigtig og løgnagtig handel 867
forandring af dato i dokument 465
påstand om falsk underkendt grundet segl 769
ikke falsk at sandemand retter urigtigt efternavn i
landstingsdom 301
falsk, frifindelse herfor 768
urigtige klager for kongen: dømt til løgner 298
løgn overfor kongen 586 (jf. 588)
løgnagtig og falsk supplikats 572
løgnagtige klager over lensmand 474
løgnagtig kopi 581
løgn til tinge RR § 7
føre løgn til tinge, 3 mark 310
påstand om løgn til tinge 380
vidne ikke købt til at afgive forklaring 833
dom at være løgner for ubeviste ord 392
dom til at være løgner 568 878
- - løgner underkendt 539

dom at være løgner for ubevist sigtelse imod landstings-
 skriver 314
 ubevist sigtelse for uærlig sag: løgner og 40 mark 355
 3 mark for løgn 587 588 (jf. 586)
 skrive og besegle løgn på en ven: en løgner 30
 fordelt som løgner 695
 beskyldning for hovedløgn 878
 beskyldning for løgn 745
 påstand om løgnagtig skrift og besegling 735
 krav om bevis for at vidne løgn 327
 et fæstebrev udgivet urigtigt og løgnagtigt 867
 løgn: fragtelse af løfte 757
 indrømmelse af løgn 790
 rettelser i navneseddel over navn 677
 gældsbrief ikke forsynet med almindeligt segl 806
 underfundigt digt 474

DE ANVENDTE REAKTIONER, SANKTIONER OG STRAFFE 140 - 169

140. anvarsbetingelser, alder, subjektive forhold (jf. 132)

drab ikke af våde, hændelse eller nødværge, men af for-
 sæt 856
 - med rådet råd, vred hu og væbnet hånd 696
 - - - - 582 727
 ond vilje og beråd hu 476
 true med vred hu og værgende hånd 625
 vred hu og værgende hånd 476
 overfald med væbnet hånd og beråden hu 74
 kniv draget med vred hu og vilje 250
 vilje og vidskab, forsæt 910
 mit Blutschulden beladen 802
 skyld 140
 culpa 893
 albanemand 727
 skademand 26
 niddingsværk 628
 skalkhed 520
 stimandsfærd i mørke og mulm 296
 gerning i mørke og mulm 180
 overfald i mørke og mulm 328 520 665
 - om natten og ej om dagen 95
 ulovligt salg af fisk ved nattetide 100
 annæmmelse af stude ved højlys dag 749
 forsøg på drab 83
 - - skamfering og overfald 78
 husbonds anstiftelse af drab RR § 23
 anstiftelse af drab 367
 - - oprør 254
 tilskyndelse til trolddom, samme straf 293
 ansvar for ulovligt skel trods husbonds befaling 374
 lige straf til gerningsmand og den, der samtykker 294
 uvidende kan ingen begå rov og ran 3 691

håndgerning, medvirken og rådssag 696
 ord og håndgerning 476
 håndgerning 582 696 910
 individuelt eller kollektivt ansvar 432
 medvirken, færd og følge, ved drab 582
   - ved drab 543 600 727
   - , huse og hæle rømt tjener 822
   - ved flugt RR § 32
 4 gerningsmænd til drab 116
 3 om drab, ingen svoret til bane 367
 flere ransmænd først fri for ransdele, når alt ranet
   tilbage 306
 hovedmand, færd og følge 317
 færd og følge, 3 mark 367
   - - - 749
 flok og følge i drab 88
 selvtægt i flok og følge 180
 hovedmand, flok og følge 26
 ansvar ved flok og følge 432
 flok og følge 455
 råd og følge 910
 medfølgere ved drab 88
   - i plovfred 83
   - 26
 mand og kvinde i råd og gerning om drab på hendes ægte-
   mand 231
 råd og dåd benægtet 265
 husfred med rådet råd 217
 rådssag, medvirken 910
   - 696
 ikke bevis for medvirken til drab 910
 medvirken 62
 drab ikke begået med forsæt, medvillighed 309
   - - våde eller nødværge 559
   - - nødværge 488
 nødværgedrab, 1558-reces § 21 856
 drab i nødværge 74 377 632 740 RR § 30
 tvivl om drab begået i nødværge 724
 påstand om drab i nødværge underkendt 689
 mands nødværge overfor kvinde 800
 nødværge gjort gældende for sent 236
   - 260 282 856
 drab på sagesløs 488
 provokationer berettiger ikke overfald 717
 frifindelse for slag som gengældelse 800
 våde og nødværge 559
 drab af uhændelse og heftig vanlykke 839
   - - vanhændelse og våde, mandebod og fred 839
 drab ikke af had og ondt forsæt 488
   - af våde 360 729
 fejl i tingsvidne betegnet som forseelse og ikke som
   forsæt, frifindelse 538
 forseelse 522 697 810
 ved rettelse af navn ikke tilsigtet skade 301
 uforvarende hændelser 476

manglende forsæt til falsk 768
 beskyldning i hastmodighed 380
 ord i hastighed og ubetænksomhed 889
 ubesindig hastmodighed 476
 en værges forsømmelse 534
 forsømmelse 358
 egen forsømmelse 534
 - skyld, ligge på sine gerninger RR § 30
 - - skade for hjemgæld 217
 skade for hjemgæld, egen skyld RR § 30
 - - - 40 627
 de 8 mænd stå til rette for uret 595
 til rette for uret 465
 tvivl om gerningsmand 367
 intet bevis for gjort gerning 350
 dom for undladelse af at gribe drabsmand 322
 aarsaget: uskyldig 100
 aarsag: sagesløs 83
 årsag: vold imod gravid, dødfødt barn 746
 straffe andre til efterspejl og eksempel 888
 straffes exemplariter 905
 gentagelse af drab uden betydning efter forlig 636
 undskyldning 770
 kgl. undskyldning påberåbt 798
 undskyldende ikke at kunne læse og skrive 458
 ukendskab til dansk lov og ret 857
 - - loven 798
 enfoldighed som undskyldning 301
 alderdom og enfoldighed 770
 enfoldighed og uforstand 597
 enfoldig uforstand undskylder 620
 uforstand og uvidenhed 798
 oldinges uvidenhed er ikke forsæt 503
 herredsfogeds uvidenhed ikke forsæt 520
 vidne forkert af misforstand 893
 forfalskning af vankundighed 191
 drukkenskab som eneste undskyldning for overfald med
 kniv 250
 - - undskyldning 576
 højlig forseelse i drukkenskab 905
 beruset kvindeligt kontraktsunderskriver 804
 ord udtalt i drukkenskab 775
 bekendelse i drukkenskab 886
 beruselse RR § 7
 løfte ikke i værtshus, krohus eller drukkenskab 859

141. ansvar for andre

slægtsansvar i fejde 20
 - for mandebod 2 646
 - , tilbud om bøder for drab 277
 - ved drab 605
 - 377 681 686
 - , orfejde efter vådesdrab 729
 bidrag til mandebod 646

borgen for mandebod RR § 20
 lærde mænd bidrager ikke til mandebod 646
 individuelt eller kollektivt ansvar 432
 husbond stå til rette for tjeneres gerninger 265
   - tiltalt for tjeners forbrydelse 47
 lensmand ansvarlig for sine svendes drab på uskyldige
   241
   - ikke hjemmel for sine underordnede 691
 adelsmand hjemmel for bønder 205
 husbonds ansvar for tjenere RR § 23
   - befaling 374 433
 husbond hjemler fængsling af bonde efter befaling 732
   (jf. 750)
 godsejer hjemler tjeneres gerning som sket efter befa-
   ling 704
 hjemmel til andres drab på fredløs 123
   - for folk 95
   - - slag 467
 fortabelse af adelig ære rammer kun den dømte 905
 byfoged frifundet for tjeners gerning 677
 skipper nægter ansvar for folks sørøveri 722
 ægtemand dømt for hustruens forseelser 781
   - fredløs for hustruens gerninger 238
 borgensmænd til ansvar for undvejet person 787
 ansvar for løfte afgivet af forgænger i fæstemål 312
 tingmænd dømt for ikke at fange drabsmand 322

142. ansvar for dyr og ting (jf. 25 112 132)

ansvar for løse heste 107
   - - udlånte våben 910

143. bøder, bødestørrelser (jf. 308 310 650-651)

ættebod 686
 mandebod, 3 x 18 mark penge 377
   - (kaldt landebod) fritager for fejde 273
   - , erlagt del forbrudt 681
   - for vådesdrab 839
   - - - : sølv, penge, godt gods, høvisk
   vandel, bod og bedring 729
   - - ulovlige dødsdomme nægtet 271
   - 2 26 261 377 646 686 RR § 20
 gørsum 377
 overbod, klenodie 2
   - gørsum 73
 bøde, 18 gæler for drab 777
 sag om ret til drabsbøde 777
 blodbøde RR § 22
 bøde til kongen og til den dræbtes slægt og venner 88
 fuld bod og bedring for nødværgedrab 74
 bøder for vådedrab 360
 dom til fred og bod for nødværgedrab underkendt 724
   - - - - - - - - 740
   - - - - - - - vådesdrab 729

igæld, tvigæld og kongens ret for tyveran	601
- - - - - afasket 3 tyve	589
bøde for tyveri: igæld, tvegæld, tregæld	430
ransbøder, igæld og tvegæld	241
bøde: 500 daler til de fattige	893
kongesag følger bondesag	83 435 458 520 710
bøde for bondesagen	489
- til kongen for tyveri	430
kongefald, kongens bødeandel	338 391
kongens bødeandel	437
kongesagen	644
sager med bøder til kongen behandles i København af by-	
fogden	677
bøde til kongen for plovfred	83
kongen har sagesfald af 40 marks sager	RR § 13
sag om 40 marks bøde for landsting	759
40 marks bøder for drab visse steder	255
- - - - - medvirken ved drab	582
- - - - - hærværk	657 664
- - - - - ulovlig fængsling	21 423 732 749 750
- - - - - gårdgang og frihedsberøvelse	26
- - - - - overfald på torvevej	717
- - - - - ulovlig brug af gård trods forbud	716
- - - - - udleje af udlejet hus	43
- - - - - ubevist anfægtelse af dom	RR § 12
- - - - - brug af dokument med falsk segl	RR § 2
- - - - - af borgensmand	190 RR § 32
- - - - - fældede rebsmænd	56
- - - - - for vold	62
- - - - - nævningers urigtige kendelse	489 543
- mark og løgner for ubevist sigtelse og ulovlig fængs-	
ling	355
- marks bøde skal betales inden 6 uger, ellers fredløs	
160	
hovedmand 40 mark, færd og følge 3 mark	317
tvangsbøder 40 mark hver 6. uge	80
dom om udredelse af enkelt 40 marks bøde for retsnægtelse	
710	
40 marks sager	373
bøde 15 mark for husfred	781
- 4 mark for ærekrænkelse	775
- for hærværk	37
- - trolddom og tyveri	238
- - retsnægtelse, trusler på tinge	RR § 5
- - overfald	418 437
- - lyde	735
voldsbøder	62
bøder for tingfred	476
- - hor	390
- skal udredes, hvor dommen er afsagt	25
bøde for ulovligt skøde	70
- - dobbelt slag imod præst	615
underkendte sandemænd bøde	146
hjemmelsbøder	824
virksomheder af 3 marks bøde	373
3 mark for overtrædelse af kgl. forbud	557 701

- 3 mark for ugyldig ed 261 262
 - - - underkendt ed 111
 - - - fældet vidnesbyrd 131 RR § 2
 - - - løgnagtig sigtelse 310 314 553 584 587 850
     RR § 7
 - - - urigtig dom 26
 - - - løgn 327 586 (jf. 588) 587 850
 - - - ærekrænkelse 547
 - - - flok og følge ved gårdgang og frihedsberøvelse
     26
     367
 - - - gornidding 148
 - - i blodvide 1
 - - for at huse fredløs 373 777
 - - - vidners hjemmesiddelse 758
 - - - høringers undladte kendelse 616
 - - - udeblivelse 190
 - - - ulyd 380
 - - - ulovlig brug 308
 - - - jordbrud 503
 - - - afpløjning 698
 - - - afhøstning 679
 - - - ulovlig afslæt 354
 - - - afførsel 557 705
 - - - uhjemmelt 177 749 874
 - - og mindremand for nogle ord 539
 - - for dele 879
 - - faldsmål 367
 - - og fordeling 286 705
 - - i ransbøde til bonden og kongen 241
 3 marksbøder bevidnes betalt 588 (jf. 586)
 - - underkendt 539
 - - , kompetence 243
 - - pålagt dem, der vidner efter fordelt 624
     RR § 1
 - - , hvis fordelt i meded RR § 1
 - - for vidnesbyrd efter mandhelgløs 653
 - - bårdag og slagsmål 437
 faldsmål ikke opbudt 456
     - 449
 værdien af en sagemark 607
 sagemarks mønt 489
 sagefalds bog 677
 drabsbøder, sagefaldsret 309
 sag om sagefaldsret udskudt, til fdg. fremkommer 671
 adelens bøderet 418 502
 husbonds ret til kongens bødeandel 345
     - - - horbøder 295
     - - - 3 marks bøder 502
     - - - bøder 391 520
 bøder betalt af degn tilfalder den adelsmand, på hvis
     stavn han bor 733
 spørgsmål om ret til udlagte bøder 582
 ret til sagefald 66 120 449
 faldsmål påstås at være for højt 489
     - 128 449 596

hovedgæld og faldsmål 604
     - skal udredes før faldsmål 582
 kun to faldsmål i birk 460
 forlig om bøder for sår 606
 mude, bøde for brud på forlig, et par stude og en td.
     salt 499
 aftingning for overfald i havre og penge 260
 bodfæstning 692
 ulovlig bodfæstning 681
 bøde afhængig af det ranedes værdi 405
 bøder skal fremgå af dom 545
 lægge sin feld 656
 bøder ikke idømt 458
 bøder 347
 bymænds bøderegnskab på karvestokke 745
 videmester 818

144. hovedlods fortabelse, konfiskation

hovedlod og liv fortages for oprør 888
 kongen inddrager fredløs' gods 359
 hovedlod forbrudt ved tyveri 685
 birkedommer fradømt boslod for uret dom 539
 nævningers ed angår deres boslod 714
 liv, gods og ære fortabt for rømning i krig 7
 ære, liv og gods forbrudt 905
 liv og gods forbrudt 361
 konfiskation af landsforræders gods 59
     - - gods, jord og løsøre 41
 ejendom konfiskeret efter oprør 466
 boslods fortabelse 398 620 795
 forpligtelse under boslods fortabelse 749
 hovedlod i løsøre forbrudt 37
 skib og gods forbrudt for ulovlig handel 181
 en præsts for lejermål forbrudte gods tilkommer bispen
     15
 byfogeds boslod registreret 874
 byfoged oppebærer forbrudt gods 677
 købstads ret til andel i forbrudt gods 712
 konfiskation af ulovlige oldensvin 246
 beslaglæggelse af kreaturer 765
 pels af dræbt ræv tilfalder lensmand 217
 hovedstol forbrydes ved åger 249
 drabsmands hovedlod ikke inddraget 309
 påstand om arvegods' forbrydelse 896
 boslod tilbagedømt 895
 godsejers konfiskation af bønders arv ugyldig 221
 konfiskation kendt ulovlig 1 188

145. livsstraf

2 kvinder brændt for trolddom 790
 2 - henrettet ved ilden 772
 kvinde brændt for trolddom 376
 en uskyldig kvinde brændt for trolddom 237

en kvinde ulovligt dømt og brændt for trolddom 261
 bundet til en stige ved brænding 439
 en tyv hængt for en stjålet sæk mel 525
 - - - på kagen 189
 - - - 244 525 685
 - - henrettet 100 608
 - - dømt til galgen 544
 dødsstraf for tyveri 430
 tyvsstraf for beliggelse af nøglepige 22 226 233 339
 464 531 614
 en tyv ulovligt udtaget af fængslet og hængt 180
 sørøvere henrettet 722
 en tyvs og forræders straf 226
 livsstraf in absentia for tyveri 601
 3 dømt på halsen in absentia for tyveri 589
 2 - til galge og gren med urette 271
 udeblevne dømt til galge og gren for ran 241
 hals, liv, ære og gods forfalden for troskabsbrud og op-
 rør 59
 hængning for rømning i krig 7
 liv og hals forbrudt for oprør 254
 straf for oprør: miste hals og hovedlod, hoveder på stage
 888
 en misdæder henrettet 323
 fredløs og miste sit liv for drab på sagesløs 488
 livsstraf over lensmand for ulovlige henrettelser 895
 - for ulovlig tortur og hængning 798
 adelskvinde henrettet for barnemord 896
 adelig henrettet for drab 636 856
 henrettelse for drab 559 566 689 692
 tiltale på fred, liv og hals for drab 612
 livsstraf for medvirken i drab 582
 - - anstiftelse af drab 231
 blodssag: livssag 772
 straf på halsen for hor 3. gang 390
 hængning for hor 94
 kvinde dømt til drukning for hor 78
 galge og gren for urigtig mål og vægt 897
 livsstraf for ulydighed imod husbond 100
 påstand om livsstraf for overfald på præst 615
 - - - 802
 fradømt hovedet for løsladelse af fange 857
 dom at stå sin ret og miste sin hals 78
 ære, liv og gods forbrudt 905
 misdæder forbrudt liv og gods 398
 liv og gods forbrudt 361
 forpligtelser under straf af hængning 399
 dødsdom underkendt 26 572
 krav om livsstraf underkendt 799
 i nåde og unåde 87, jf. gruppe 146
 ulovlig halshugning 3
 2 bønder med urette dødsdømt og henrettet 894
 stejle 88
 den bestjålne bekoster henrettelse af tyv 305
 omkostning ved henrettelse 706

146. andre straffe

livsvarigt fængsel til adelig kvinde for beliggelse	783
- - -	857
evige fanger	634
fængsel til adelskvinde	810
orbodemål at bryde orfejde	605
mandebød for en med urette dødsdømt og henrettet	26
bøder, jf. gruppe 143	
henrettedes hoveder på stage	894
udstikning af øjne på krybskytter	217
hånds afhuggelse	905
kagstrygning og miste 2 fingre for falsk	109
- - -	399
miste 2 fingre for løgnagtig ed	795
- - - jomfrukrænkelse	783
ed under 2 fingres fortabelse	576
afskæring af et øre	246
gennemstikning af hånd	250
pint med skruer og ben strakt på stige	798
fængsel og jern	21 26
i stok og fængsel	750
- - - jern	389 423
en tyv udtaget af stok og jern og ulovligt hængt	180
ulovlig anbringelse i stok og jern	48
kongens jern	183 RR § 13
påstand om indsættelse i tårnet	896
en kvinde stokket og blokket	238
æreløshed for rømning i krig	7
- - beliggelse	783
- - besvangrelse	784
-	795
2 adelsmænd dømt æreløse	665
dom til æreløshed og straf	116
- - -	484 650
ære, liv og gods forbrudt	905
brydelse af adeligt våben	905
dømt til at være en løgner	190 355 878 881
talionsprincip i æressager	871
samme straf: æreløs for ubevist sigtelse	355 383 392
- - efter urigtig beskyldning	380
- - som indeholdt i urigtig dom	399
dom at være samme mand	568
- - stå til rette	571, jf. gruppe 43
- til begravelse af en med urette henrettet, skrifte og faste	26
- - at nedtage af stejlen og begrave en ulovligt dømt	88
- - - optage døde af heden jord og begrave dem i viet jord	3
- at ulovligt hængte skal nedtages og begraves	241
- - -	271 894
- - straffes som den, der ikke vil holde kgl. breve og bud	181
biskop dømt fra embede	889
præst fradømt kald	474 493 569 570 610 770

præst suspenderet fra embede 871
 - dømt til forflytning 554
 degn fradømt embede 733
 birkedømmer fradømt embede 539
 fortabelse af embede 395
 dom: i kongens nåde og unåde 87 93 265 374 476 574 629
     719 910
 - i husbonds minde 545
 - at stå åbenbare skrifte 893
 åbenbar skrifte 623
 straf af øvrigheden for ulovligt ægteskabsløfte 835
 arvs forbrydelse 810
 dom til at undskylde for borgmester og råd 479
 advares, irettesættes, admoneres 889
 skolestraf 282

147. straffens fuldbyrdelse (jf. 145)

adelig henrettet med sværd 856
 tyv hænges i øverste galge 244
 hængning af tyve 706
 2 hænger i galgen i 4 måneder 241
 i rettermandens hånd og til galgen 525
 stejle 88
 en for trolddom dømt kvinde angives ved ilden 376
 eksekution in effigie 905
 hoved og hånd på stage 905
 profos 722
 rettermand 246
 - dræbt af den dømte 910
 mestermand 798
 bøddel 790
 bøddelmærke 246
 død i fængsel 238
 den spanske kappe 857
 en bonde slået i jern 732 (jf. 750)
 al kristelighed skal observeres imod fanger 722

148. straffesteder og -institutioner

straf skal udstås, hvor gerningen er sket 636
 i fængsel på Københavns slot 404 407
 fængsel i det blå Tårn 407 901
 - på Hammershus 238
 sørøvere ført til Koldinghus 722
 adelige i fængsel på Skanderborg slot 856 857
 - fanger på Dragsholm 857
 i tårn på Tranekær 183
 i stok og jern på Haraldsborg 26
 fængslet på Avnsbjerg 389
 indsættelse i tårn 896
 byens (Københavns) fængsel 798
 rådhus' fængsel 677
 byens jern 238 345
 fængsel på gård 430

adelig i flere fængsler 265
 bonde sat i stok og jern i eget (?) hus 732 (jf. 750)
 foged udbrudt af fængsel 284
 fængsel, stok og jern 572
 en tyv i stokhuset 323
 stok og jern 263 389
 hængt i en galge 78
 galgen 525 544 798
 tyv hængt på kagen 189

149. fredløshed, forvisning

drab på fredløs lovligt 123 777
 ingen må huse en fredløs 359
 en fredløs huset 373
 fredløse må ikke nyde ret ved tinget 456 866
 fare som fredløs mand 629
 dag og nats frist til at rømme 582
 fredløshedens område 14
 fredløs til Sjællands landsting 456
 en fredløs kan pågribes hvorsomhelst 14
 - - ført til husbonns gård 379
 fredløs søgt pågrebet 359
 en fredløs loves udleveret 379
 fredløs og miste sit liv for drab på sagesløs 488
 tiltale på fred, liv og hals for drab 612
 bortrømt drabsmand dømt fredløs 696
 2 dømt fredløse for drab 727
 fredløshed for drab 120 236 386 566 646 692 777
 - - medvirken i drab 582
 - - udeblevet, dødsdømt drabsmand 559
 - oversvoret for drab, underkendt 756
 fredløsmål efter drab angår adelig liv og ære 277
 ikke fredløs for hævn drab 377
 - - - nødværgedrab 632
 - - - vådesdrab
 fredløshed, hvis 40 marks bøder ikke betales 160 664
 - for falsk vidnesbyrd 379
 - - rømning 456
 - til underkendte nævninger, der ikke betalte
 bøder 543
 - for ulovligt skel 374
 - - undladt opfyldelse af dom 573 587
 fredløs efter rømningsbrev 866
 - til bøde betales 460
 - for ægtefælles gerning 238
 fred søges berøvet en af vornedskab rømt bondesøn 580
 dom til fredløshed 460
 fredløshed, hvis sandemands ed ikke kan fældes 176
 - 95 374 679 681 686 710 777 813
 en fredløsmand 866
 mandhelgsløs fare som fredløs mand 679
 den, der sværges kvit for åråd, kan ikke dømmes fredløs
 333
 fredløshed ophæves af rettertinget 551

fredkøb hos kongen forudsætter den dræbtes frænders sam-
 tykke RR § 22
 kongen giver fred tilbage 359
 fredlysning over drabsmand eller fredløs RR § 22
 - - - 377
 - , jf. gruppe 152
 retten til fredkøb RR § 23
 rømningsbrev underkendt 640
 - , jf. gruppe 52
 forvisning fra Voldborg herred og Ryegårds birk 572
 11 mededsmænd forvist i 20 år for mened 901

150. mandhelgsfortabelse, mindremænd, tremarksmænd (jf. 50 82)

virkninger af fordeling 510
 ikke i lov, lag eller samfund 8
 fordelte og 3 marksfældte kan ikke afhænde gods 82
 - - lovfældte kan ikke vidne 595 739
 en lovfældt kan ikke være mededsmænd 139
 lovfældt er den, der vidner efter mandhelgsløs 653
 en fordelt kan ikke lade andre fordele 385
 dom at være ugild 392
 - - - mindremænd 310
 mindremænd, midsommermand RR § 7
 tremarksmand 624 RR § 7
 straf på ære og mandhelig 479
 mandhelgløse for gæld må begraves 386
 mandhelgsbrev 761
 lovsøgelse af tyv 430
 fordeling for tyvssag 568
 - - - mened 554
 mandhelgsfortabelse for falsk vidnesbyrd 379
 fordeling for løgn for dommeren 820
 - - - 380 568
 ikke i lov, lag eller samfund efter løgnagtig sigtelse 8
 mandhelig fortæbes, når ærekrænkelse ikke bevises 547
 mindremænd for løgnagtig sigtelse 586 (jf. 588)
 3 mark i bøde for løgnagtig sigtelse 850
 en løgner er siden utroværdig og ugild 30
 æreløs gerning at bryde orfejde 605
 mandhelgsfortabelse for undladt bødebetalning 679
 - - - gæld 763
 - - - rømning fra fødested 580
 - - - efter rømning og udeblivelse 499
 manglende varsel i sag om mandhelig 318
 fordeling kendt magtesløs, da delsbrevet ikke årligt
 tinglyst 594
 dom til at være mindremænd underkendt 539
 mandhelgsberøvelse for usand sigtelse underkendt 584
 - - - oversiddelse af dom underkendt 701
 - - - ophævet 554

151. bandlysning

bandlysning af ukendt gerningsmand 370
 - 423 623 RR § 1
 madband RR § 1

152. oprejsning, benådning, asyl, lejde, orfejde, fredlysning (jf. 149)

oprejsning til drabsmand af den dræbtes slægt 605
 - for sin fred 866
 kongen benåder 37
 dom: i kongens nåde og unåde 87 93 265 374 476 574 629
 719 910
 lensmand benåder 717
 husbond kan benåde tyv 531
 - benåder 572
 - tilgiver tjenerne, som svor uret i navn 543
 godsejer forlader tjener hans ulydighed 100
 sagsøgerens benådning af domfældt 547
 tyv benådet imod tyvsmærke og påtagelse af bøddelhverv
 246
 benådning på vilkår 474
 - begæret 339
 600 daler for fred og frigivelse 866
 bøn til kongen om at lade sag falde 755
 - om at forlade misgerninger 323
 en dømt afslår tingmænds forbøn 587
 asyl iflg. kirkens privilegier 359
 - i kirke 14
 kgl. og kristelig lejde 59
 en kristelig sikker lejde 612
 - - lejde 488
 fri og sikker lejde til landsting 294 339
 lejde til landsting 632
 - for drabsmand RR § 28
 - af Søren Norby 59
 fange lejde 78
 lejde kendt mangelfuldt 612
 orfejde 2 120 377 605
 kgl. beskærmelsesbrev 93
 kongen giver fred tilbage 359
 fredløshed ophæves af rettertinget 551
 retten til fredkøb RR § 23
 fredlysning RR § 22
 fredkøb hos kongen forudsætter den dræbtes frænders sam-
 tykke RR § 22
 fredlysning over drabsmand 377
 landsdommer lyse fred over drabsmand RR § 22
 oprejsning for sin fred 866
 landsdommer lyse fred over drabsmand RR § 22
 fredlysning til landsting 26
 afløsning for bandlysning 623

160. udentinglige reaktioner: undsigelse, trusler

trusler og undsigelse 241 321 574 615 856
 undsigelse 1 162
 trussel om hængning i en galge 78
   - med bøsse 615
   - om vold imod indstævner RR § 13A
 trusler imod skriver (?) 59
   - - præst 857
   - bag forlig 78
 fængsling ulovlig, da ingen trussel om fejde 732 (jf. 750)
 ærlig forvaring (udfordring) til fejde 20

161. udentinglige reaktioner: pågribelse (jf. 55)

pågribelse af horkarl 94
   - 3
 en fredløs kan pågribes hvorsomhelst 14
   - - ført til husbonns gård 379
   - - søgt pågrebet 359
   - - loves udleveret 379

162. udentinglige reaktioner: hævn og fejde

drab på fredløs lovligt 123 777
 ikke fredløs for hævndrab 377
 retsmæssigt hævndrab RR § 30
 hævn efter hor 94
   - og fejde 377
 overfald, fejde og trussel 615
   - ufejdet og uadvaret 631
 forkyndelse af fejde 95
 undsigelsesbrev 162
 ingen anelse om frygt, fejde og fare 615
 præst vil med våben hævne vrede 610
 borgen for fejde 657
 påbud i dom ikke at fejde eller uforrette 94 478
 husbond forbydes at fejde foged 478
 fri for fejde efter mandebod 273
 fejde 1 2
 lejde, jf. gruppe 152
 orfejdebrev 1 2
 orfejde 1 2 120 377 605
 enhver skal tale sig til rette 680

163. udentinglige reaktioner: afgørelser og forlig (jf. 33 236)

forlig og soning imellem slægter efter drab 681
 drabsmand ønsker forlig uden rettergang 488
 forlig efter drab i nødværge 740
 trygd, orfejde efter vådesdrab 729
 orfejde 1 2 120 377 605
 orfejdebrev 1 2
 orfejde påbudt i dom 94

æreløst at bryde orfejde 605
 drabsmands slægt ikke omfattet af orfejde 605
 et venligt møde om mandebod 277
 forlig efter drab 856
 bøn om forlig i drabssag 488
 en forlig drabssag uden betydning ved nyt drab 636
 fælles venner vurdere til udlæg 883
 forlig afgør trøtte endeligt 347
 - for frænder og venner 347
 - ved svogre og blodsforvandrede 872
 - - 12 samfrænder 80
 - i kirke efter kgl. befaling 264
 - for borgmester og dannemænd påberåbt 118
 - 116 352
 lejde til forlig og tinge kendt mangelfuldt 612
 udentingligt forlig ugyldigt, tingsvidne for sent 380
 - - kendt magtesløst 521
 - - om barns arv kendt ugyldigt 524
 - - gæld stadfæstet 532
 - - - 535
 - - 408
 tyveran aftenget 241
 aftenget i arvesag 174
 - af sag 609 844
 den, der frivilligt optinger for en sag, kan ikke kræve
 det erlagte tilbage 260
 forlig i skiftetvist 453
 - om sårsmål 606
 tilbud om betaling for overfald 650
 forligelsesbrev imellem ægtefæller 78
 - om skifte af skove 352
 forlig om arv 208 209
 - - bjærgeløn 300
 - - rebning 358
 en sag fordraget 554
 tvivl om forlig 746
 til mindelighed forhandle eller dom 858

164. udentinglige reaktioner: tvangsfuldbyrdelse (jf. 54)

maning og indlager, jf. gruppe 50
 optagelse/indtagelse af skadegørende husdyr, jf. gruppe 50

BYLAGETS JURISDIKTION, BYSTÅVNET, LANDSBYSTYRET 170 - 199

170. bylaget, bystævnet, gadestævne, kirkestævne
(jf. 234 235 236 501)

grandestævne på kirkegård 745
 fogder i grandelag, som fordeler 675
 landsbygilde 435
 klemte med klokke til gadestævne 674
 oldermand 435

sognestævne 474 629 871
 kirke, ting eller andet stævne eller forsamling 581
 sognevidner fra 3 sognestævner 218
 sognevidne fra sognestævne 581
 - - Klemensker 238
 sognestævne, Olsker 238
 - Rønne 238
 sognevidne udgivet på kirkegulvet 581
 - 39 78 127 909
 varsel til sognekirke 113
 fæstere pålægges ægt fra prædikestolen 571

171. kompetence: saglig/stedlig, forholdet til tingene

grandestævnes forhold til landstinget 675
 vedtægt forbyder klage til herskabet 759
 bymænds samtykke til rebning 411

172. bystævnets behandling af vedtægtsbrud og trætter

-

173. de af bystævnet anvendte retskilder, vider og vedtægter, sædvaner (jf. 60 61)

skrive vider 745
 vide og vilkår regulerer pantning 330
 - - vedtægt 674 675
 vedtægt, fangs vilkår 759
 pantning ifølge vide 330
 landsbyvedtægt underkendt 759

174. virkninger af vedtægtsbrud

en tønde øl i straf 759
 taljestok, videstok, knækket 745
 skrive vide på kirkegård 745

175. tvangsfuldbyrdelse, innam, pantning (jf. 54 120 129)

økser, heste og vogne frapantet for hugst 188
 pantning ifølge vide 330
 - for tilegnelse af olden 621
 - 435
 pant: øl 330
 pantning kendt ulovlig 175 330

176. landsbyens styre, fællesanliggender (jf. 236)

oldermand 435
 stævner, jf. gruppe 170
 landsbygilde 435
 gildehus 650

---

177. indretninger og goder til fælles brug og benyttelse
(jf. 109 111 220)

---

kroen 596
hyrden 876
bymænds tyr 512
hugst i fællesskov 308 674
fælles overdrev 470 771
fædrift i forte og fællig 599
om brug af fælled 725 754
fælles græsgang 384 762
fællesjord 411
fællesskov, lodsejernes ret til oldensvin 344 887
- 60 218 902

200 - 699

IKKE-JURIDISK SAGREGISTER

NATURFORHOLD 200 - 209200. landskabet (jf. 100 101)

landskab beskrevet i skelforretning 448
 øer udskåret af stranden 533
 i skjul i skoven 609
 en stendysse 448
 de gamle tinghøje 631
 Fredhøj, en høj på åben mark 857
 salte enge 754
 på heden i Stevns h. 696
 Østerild hede 901
 hede 648
 Lemvigs bjerge 816
 Helsingør beliggende "på en bar egn" 680

201. søer og vandløb (jf. 102 216 337 422)

spædbarn fundet død i kildevæld 168
 mand fundet død i en å 164
 svømning over å 116
 fiskevand 234 515
 Kimmerslev sø, ålefiskeri 317
 Skibby sø 771
 Lemvig sø, Skallesø 796
 Viborg søside 447
 afgrøde af gunger i Sneding å 718
 byers fælles kær, eng og sø 642
 mølledam og dambund 97, jf. gruppe 422
 flodemål i mølledam 211
 markeskelbæk 213 289 448
 markeskel midt i Køge å 633
 - midtstrøms i mølledam 212
 skel midtstrøms i mølledam og vandløb 184
 Møllekær 352
 Skive å og fjord, fiskeret 421
 Randers fjord 352
 Øster Gudenå og bække 413
 Lemvig å 816
 Værebros å 299
 kanalen imellem København og Christianshavn 904
 Elben 235
 Donau 799

202. hav og strande (jf. 103 333 337)

hvalfangst på åbent hav udfor Fladstrand 276
 sørøveri imellem Skagen og Læsø 722

sejle igennem bælt til Fladstrand 722
 Østersøen 796
 mangfoldig drivis i Øresund 837
 russere igennem Øresund 465
 sundet 722
 sejlaðs i skærgård 366
 Isefjorden 680
 Randers fjord 352
 Skive fjord, fiskeri fra stranden 421
 fiskeri i fjord 3 17
 Ejby fjord (nu Bramsnæs bugt) 469
 ormegravning i havbunden ved lavvande 537
 ulovlige havne 181
 forstrand, definition 868
 kongens forstrand 276
 strandlen, forstrandsret 868
 adelig forstrandsret 533
 strandret 533
 havstokken 533
 strandværn ved strandbakken 48
 strandbakke 7
 Sandhammeren (Skåne) 798
 strandfoged 798 868

203. vejrlig

Guds vejr og vind 889
 storm og Guds vejr, skib strandet 300
 stor frost og Guds vejrlig hindrer færgeoverfart 837
 den store vinters frost, kulde og hårdhed 857
 vinter og vejrlig til hinder for skelsætning 152
 drivis i Øresund 837
 vrag efter forgangen storm 868
 vinden hindrer biskops rejse (i Norge) 889
 en kappe over tingskriveren for regn 381
 lære af finnerne at gøre modvind 889

204. naturkatastrofer

Guds vejrlig 300 837 889
 storm 300 868 889
 frost og kulde 152 837 857
 ikke uden stor livsfare rejse imellem landene 837

205. vilde planter og træer (jf. 101)

en schold, bævreasp 868
 en stor gammel hyld 448
 asketræ som vragtømmer 868
 en fyrreballing (lægte) som vragtømmer 868
 en fyrrebjælke vurderet til 10 skilling 761
 egebjælker som drivtømmer 868
 300 egetræer ulovligt omhugget 44
 ulovlig hugst på piletræer 336

206. vilde og fremmede dyr

hval og lyft 276
marsvinfangst 17 469
laks 52
fisk iøvrigt, jf. gruppe 337
bæverhale 693
råjagt 218
en rå 12
sag om en skudt hjort 263
drab på ræv i egen gård ikke krybskytteri 217
en ræv undløb hunden 857
hunde og ravne 88

207. fremmede lande (jf. 81 479 607)

drabsmands løfte om pilgrimsrejser (angivne) 2
handel på Amsterdam og Spanien 552
de staters udi Holland 824
diplomatisk rejse til Rusland 465 810
det romerske rige 755
Østrig 857
Øsel, Wieck, Kurland og Livland 465
Gotland 37
Island 576
Vespene, Vestmannaøerne 576

208. verdenshjørner

verdenshjørner angives hyppigt ved skelsætning og rebning,
jf. grupperne 107 109 210
skel rides vesten op til stendyssen 448
- - imod syd op til en eg 448
skelpæl i sydvest 448
ret vesten for Knivholdgård 901
ed aflagt vesten ved Grenå byting 608
det nordeste kirkegårdshjørne 411

209. himmellegemer o.l.

født i Krabbens (Krebsens) tegn 802
rebning begyndt efter solens opgang 411
en stund før solen gik ned 901
forsamling til nymånen gik ned 341
sammenblanding af himmel og jord 871
"datum et sted på jorden under himmelen" 585

210. opmåling og afgrænsning (jf. 100 107 109)

reb og mål 352
synsmænd opmåler jord 318
rebning eller solskifte 505
først sandemænd så rebning 519
sandemænd sværger markeskel 617 658
- sætter skelsten med trækul og tegl 785
nye vidner hindrer ikke sandemænds ed på markeskel 124
ridning af markeskel 448
markeskel imellem vange ved oldinger 565
markegang ved 14 oldinger 471
rebningsforretning i Torrild, Hads h. 411
rebning og markeskel 401
- gælder også for smør- og kornskyld 96
- af eng, da hverken omstenet eller lavhævd 171
- , sag om omkostninger 358
- nægtet 442
- underkendt 200
- , ikke flere gårde i otting, fjerding eller bol,
end der har været af arilds tid 72
- af enemærke underkendt 142
rebsmænd (ejermænd) fældet for uret kendelse 154
enemærke udenfor rebning 211
botofte skal udlægges som otting i marken 142
otting eller ejerbreve 200
- 213
almindingsskov til rebs og efter bol 713
stuf, ornum og endel skal afmærkes 381
lavhævd hindrer ikke markeskelsforretning RR § 25
brøsthølden i mark for en fjerding smør 200
grøft, dige, pæle eller rækværk 704
skel imellem to byers fang 365
- fastsat imellem byers marker 497
markeskel midt i Køge å 633
- 16
skelsætning tilsidesat 152
inndeling af bymark 85
ulovlig flytning af skelsten 371
dige og stænger nedbrudt 704

211. afvanding, opstemning, rydning og opdyrkning (jf. 321)

noget ejendom indgrøftet 631
bække som markeskel 184 213 289 448
ulovlig grøft imellem fang 762
grøft kendt lovlig 762
grøfter som skel 470
mølledamme, jf. gruppe 422
bosættelse i vangen 279
brug af øde jorder medfører afgifter til præst og degn
463

pløjning og såning i fælled 697
 ore, udyrket jord 908
 marker forbedret ved afrydning af sten 810
 gødning 648 698 700 801

212. hegn og diger (jf. 107)

et hagelværk, gærde 596
 en skov ulovligt indhegnet af lensmand 170
 en skov indhegnet 591 902
 - - omstenet og omstabet 909
 overdrev indhegnet 470
 enghave i fælled indhegnet 435
 sag om inddigning og indhegning 210
 et gærde ulovligt omhugget 292 704
 sten, stage/stabel eller grøft/dige 195 285 352 401
 åsteder særmærket med sten, stabel og grøft 213
 at grimme og sætte sten 352
 høvdeskel 516
 sideskel 516
 agerren 631 816
 et dige om enemærke 527
 mellemdige 336
 ævred opgivet 384 762
 hestehave 739
 noget jord inddiget 318
 vang taget i hegn og fred 713

213. adgang, markveje og fædrifter (jf. 104 220 462)

egen adgang til forte og fægang 279
 forte ulovligt bebygget 514
 smedie ulovligt opført på gade, hærstræde og adelvej 348
 en vej spærret 554
 forter og veje af arildstid 411
 bosættelse i vangen forudsætter færdselsret 279
 tvist imellem byer om fædrift 357 599
 - - - - græsgang 725
 sag om ret til ejendom og fædrift 270
 fædrift i forte og fællig 599
 - ulovligt hegnet 357
 skel vedr. skovhugst, fægang og anden brug 365

214. landsbyens tilliggende uden for byen (jf. 111)

landsbys grund og overdrev 186
 en bys hede af arilds tid 442
 bymænds græsgang på fælled 368 725
 tvist imellem byer om græsgang 725
 forte og fællig til en by 599
 hede i bys fællig 697
 old, fællesjord 771
 bønderbol, fællesmark 713
 fællesjord, fælled 411 785

svinestier på byjord (fang) 394
 en enghave omhugget 432
 skel imellem to landsbyers fang 365
 overdrev 754
 ore, udyrket jord 908
 overdrev indhegnet 470
 Egøjes fang 633
 Lemtorps fællig 816
 Broby skov og fælles mark 699
 Hunstrup mark og fælled 642
 svin til græs og vand på Skovby mark 673
 Bjergby fællesskov 674
 Høby fold 628
 Als fælled 505
 Tommerup mark, græsningsret 170
 en eng på Tommerup mark 171
 Jukkerup fang 229
 Esrums mark 310
 Tvenstrup mark 318
 Møgeltorum mark 274
 Jerups mark og fælled 537

215. bymarken og dens opdeling (jf. 109 217)

Langå mark og ejendom slået i 3 bol 213
 byers lod og del i marken 725
 særmærket jord i bymark 274
 tage toftejord i markejord 411
 bymænds markeskel med omliggende marker og bys grund 713
 stor sten som skel imellem bymarker 512
 mageskifter vedr. bymarker 211
 sten og stabel imellem byers fang 470
 indhegning af enghave i fælled 435
 vang taget i hegn og fred 713
 vogte vang 631
 noget jord inddiget 318
 et fald jord 648
 solfald 206
 rebning eller solskifte 401
   - af bymark undtagen stuf, særkøb, kirkejord, lov-
     hævder, enemarker, ornum og endel 411
   - - bymark 85
 fælgede rebsmænd bøde 40 mark
 tvist om ret til ornum 274
 stuf, ornum og særkøb ikke undtaget i markeskelforretning
   617
   - og særkøb 413
   - - endel 816
   - undtaget fra rebning 519
 markeskel og stuf 16
 stufjord i bønders bol 213
   - - bymark 213
 græsning i fælled eller ævred opgivet 384
 agerbrev 200

216. fordeling af andre goder (fiskevand, skov)
 (jf. 101 102 109)

---

gård med fiskeret 558 771 796 816
 fiskeret, ål 317
   - strid om 3 324
   - 754
 ret til fiskeri i fjord 17 421
 ulovlig laksegård, kongens åer skal friholdes 52
 fiskevand 234 442 515 796 832
 fiskeri ud for egen grund 816
 fiskeri til midtstrøm 17 469
 enemærkefiskeri 421
 fiskeri omfattet af lavhævd 413 909
 rebning af forhugget skov 57
   - - skov 907
   - - almindingskov 713
   - afgør ret til oldensvin 344
 skov omstønet og omstøbet 909
 skifte af fællesskove m.m. 352
 jordskyld bestemmer andel i fællesskov 308
 byers fællesskov, herlighed 218
 skel vedr. skovhugst, fægang og anden brug 365
 olden i fællesskov 887
 skovskifter 909
 skovparter erhvervet ved hævd 516
 selvejere forhugger skovparter 734
 markeskel imellem skove 785
 gårder om og i skove 902
 gribsjord, rebning 713
 byers fælles kær, eng og sø 642
 fællesgræs og vand 762
 tvist imellem byer om græsgang 725
 ore, udyrket jord 908

217. den enkelte gårds tilliggende uden for byen
 (jf. 100 109 215 302)

---

en gårds tilliggende inden alle 4 markemode og uden 590
   - - skovskifte 694
   - - skovpart 170
 med brug af øde jord følger afgifter til præst og degn
   463
 bosættelse i vang forudsætter adgang 279
 nærmeste arvinges fortrin til gård og skov 60
 selvejerbondegods må ikke splittes 46 60 266 419
 stuf og endel skal afmærkes 50 211 213 381 384 401 909
   - , endel og særkøb må ikke rebes 142 170 617
 endels mark 794
 stuf i andres marker 16 537 816
 responsum om markeskel og stuf 16
 gribsjord 143 909

218. vurdering af jord

8 Gannemænd fastsætter landgilde 206
 jordvurdering i skilling og album 411
 markvurdering, arealets forhold til landgilde 200
 gribsjord lagt enten i bol, fjerding, otting eller mark-
 sølv jord 713
 kronens rette ledingsjord 85
 en tomarks skovsjord 69
 hovedgårde takseret for 18 td. korn og 1½ læster korn og
 3½ læster 815

LANDSBYENS OMRÅDE 220 - 229220. fællesarealer i byen (jf. 177)

landsbygade 542
 gadehuse med kålgård 816
 - 764 796
 Hjortsvang gade 527
 gamle forter og veje 411
 forte og fællig 599 816
 - - fægang 279
 - ulovligt bebygget 514
 smedie ulovligt opført på gade, hærstræde og adelvej 348

221. byggesteder og tofter

Aunsbjerg med øde byggesteder 130
 øde byggesteder 39 618
 tre ildhuse byggesteder 419
 strid om 4 byggesteder med tilliggelse 196
 udligning af huse og byggesteder 816
 byggested, tvist herom 184
 - ulovligt indhegnet 170
 - 67 603
 jordegods eller bygnings grund RR § 8
 byggestofter 816
 byggegrund 16
 gård og gårdsted 487
 botoft med gård og gårdsted 411
 sag om adkomst til bygdested/byggested 67
 gårdtoft 318
 en halv toft 816
 botofte skal udlægges som otting i marken 142
 otting eller ejerbrev 200
 tage toftejord i markjord 411

222. kålgårde og haver (jf. 109 327)

kålgårdssted 816
 kålgård og indhævd 816
 - 71 133

gadehuse med kålgård 816
 penge fundet i kålgård tilfalder bonden 225
 haver fulde af græs 354

LANDSBYENS BEBOERE 230 - 249

230. i almindelighed (jf. 6 234 235)

gårdmænd, husmænd, pebersvende og flere gårdfolk 764
 - og husmænd 764
 bolsmænd 909
 bymænd 497 599 609 618
 en arm bolsmand 809
 bomænd 764
 menige herredsmænd 793
 - bønder i by 365
 landbo, bryde eller bonde 899
 Ullerslev bymænd 713
 Ramsølille mænd 725
 Råbjerg sognemænd 537

231. i forhold til jordbesidderen (jf. 114 270-274 300 ff.)

bønder skal holdes ved lov, ret og skel og ikke pålægges
 nye byrder 755
 bopælspligt for vornede 580 583 899
 vedtægt forbyder klage til herskabet 459
 jordfordeling efter skat og landgilde 411
 den, der vil bruge andens bøndergods, må fæste det 268
 husbondhold 66 455 520
 fæster må ikke udlåne/udleje jord 458 522 701

232. tyende (jf. 79 130)

tyende: i hans brød og af hans brød 265
 - , benævnelsen RR § 37
 fæstet tyende 520
 folk og tyende 857
 en ærlig mands omgang med tyende 719
 betroet tyende 731
 låne et tyende 732
 husbond og tyende stanger ål 317
 undveget hion må eftersøges overalt RR § 37
 hion 656 890
 lejhion, revselse 561
 tyende, revselse 661
 en fæster, hans hustru og folk 667
 kost, løn og kornsød for tjeneste 661
 tjeneste: tage klæde og penge af husbond 235
 svende eller pebersvende 520
 skat af tjenestedrenge (karle) 444
 husbond slår tjenestekarl 889

---

præst slår tjenestekarl med svøbe 561
degn og karl i slagsmål 733
ikke gårdfred at slå tjenestepige i andens gård 157
tjenestedrengs rømning 561
en spindedreng rømt af frygt for hug 901

233. landarbejdere, husmænd og inderster (jf. 79 130 251)

gårdmænd, husmænd, pebersvende og inderster 764
skat af husmænd og inderster 444
en bolsmand skal ikke svare maðskat som selvejerbønder,
men som bryder 483
sidde som bryde på andens gods 483
5 gadehuse bygget på en gårds jord 533
gadehuse med kålgårde 816
- 203 764 796

234. landsbyens tillidsmænd (jf. 176)

oldermand 435
markmanden 745
hyrden 876
oldinge 448 498 503 560 565 633
synsmænd 318
sandemænd og nævninger, jf. gruppe 40
rebsmænd, jf. gruppe 210
ejermænd 142 167 200

235. forsamlinger og indretninger til fælles brug
(jf. 170-177 237)

stævner, jf. gruppe 170
landsbygilde 435
kroen 696
smedie 348
bytyr 512

236. landsbyfællesskab, naboforhold (jf. 6 15 33 57 107
111 115 163 170-177 230 501)

alle lodsejeres vilje 674
bymænds samling 759
fangsmænd 759
jord i fælles besiddelse RR § 8
en kvindes bymænd ikke hjemme til borgen 609
sognemænd og menighed, jf. gruppe 501

237. forhold til andre landsbyer og udensogns folk
(jf. 236 312 314)

hosliggende markemænd 713
vederlag til udvortes tjenere for hugst 674
andel i fælles græsgang, fæ imod fæ, horn imod horn 725
fælles græsgang imellem byer 725
3 landsbyers sognemænd stævnet 537 759
sag om skel imellem 2 byers mænd 365
- imellem 2 byer 186 357 762
- - byer om fædrift 357 599
- - - græsgang 725
byers fællesskov 218
- fælles kær, eng og sø 642
- - græsgang 368
markeskel, skel imellem bymarker 274
fordeling af lodder ved ophævelse af fællig imellem 3
byer 909

238. til- og fraflytninger (jf. 81 114 312 314)

rette fardag 34
fardag i Jylland: Mikkelsdag 485
fæste opsiges inden St. Hans til rette fardag 899
fæstere må efter lovlig opsigelse medtage foder og korn
801
fæstere opsigelse af fæstemål kræver varsel til husbond
579
opsigelse af fæstemål 34 457
størrelsen af førlovspenge 607, jf. gruppe 663
udfodning af fæste, jf. grupperne 114 og 314
fodet rejser uden orlov og pasbord 563
- ikke rømt men draget til retten 284
pas 868 889
tilflytters pligt til gæsteri 485
flytning 34
- fra ringe hus 499
forlig om fraflytning af gård misligholdt 80
dom til at flytte tilbage til landsby 279
tyranniserede tjenere bortdrage i største armod 857
rømning efter utroskab 100
undveget tyende, jf. gruppe 232

239. bofasthed (jf. 692)

have visse bropæl eller værelse 585
ingen brofjæl her i riget 824
uden bropæl 589
barnefødt på husbonds grund, nu borger i Roskilde 546
en præst i Vandborg sg. født i Ulfborg sg. 780
en tyv fra Horns h. født på Fyn 544
en parts hjemvær ukendt 499
en landstryger 790
hævdstid som udtryk for bofasthed, jf. gruppe 110

LANDSBYENS BOLIGER 250 - 269250. bolig- og driftsenheder i almindelighed

bondebol 713
 skøde på et bol 201
 12 bol jord 754
 et bol 119
 tvist om rebnung efter bol eller landgilde 713
 botofte skal udlægges ifølge otting i marken 142
 ottinger, settinger 909
 otting 213
 selvejergods, jf. grupperne 108 og 270
 botoft med gård og gårdsled 411
 gård og gårdssted 487
 3 ildhuse byggesteder 419
 byggesteder med tilliggelse 196
 ved rebnung ikke flere gårde i otting, fjerding eller bol,
 end der har været fra arilds tid 72
 otting eller ejerbrev 200
 låsebrevsformular om herligheder og tilliggelse 442
 gårdes rette tilliggelse opregnet 798

251. bolig- og driftsenheder, enkelte
(jf. 105 108 114 121 124 127 128)

hus, hjem og brofjæl, dug og disk 520
 "gaarde og bollegger" 700
 skyld af "bollegh" 428
 god bolig og værsted 441
 udvisning fra gård og biering 667
 3 ildehuse byggested 419
 gårds tilliggelse inden 4 markemode og uden 590
 - - - alle 4 markeskel 515
 gårdes og bols landgilde og rette tilliggelse 682
 bol i rebnungsforretning 411
 landgilde af 5 bol 816
 selvejergods under een tyng og afgift 419
 dræbt inden egen 4 pæle 696
 hus i lovens forstand, bygge og tjælde 256
 brofjæl/bropæl/bopæl, jf. gruppe 253
 nye bygninger kræves vederlagt på skifte 810
 samdrift af 2 halve gårde 268
 en halv gård 831
 5 gadehuse bygget på en gårds ejendom 533
 gadehuse 203 764 796 816

252. gårdens enkelte bygninger (jf. 105)

et 18 bindingers hus 458
 hus og fold opsat på forte 514
 strid om stald og ejendom 198
 isterad, stuehus 169
 kostald, øddel 464

lade 245 422 857
fårest 467

253. konstruktion og bygningsdele

en gård under opførelse 487
tegl 648 816
tækning af hus 238
skæring af hustørv 435
loft og svale 889
brofjæl 4 474 823 488 RR § 13A
bropæl 430
en mand overfaldet inden hans 4 pæle 520
stuedøren 636
frammersdør 467
bagtrappe 889
ind i hus efter udtagelse af en fjæl i væggen 464
mand og kvinde udsprungne af husgavlen 652
en sten, som stod muret i kælder 766
hænge ved sin egen bjælke 7
bjælken i laden 857
lobalken i lade 422
vinduer 665
hus i lovens forstand, bygge og tjælde 256

254. rum i boligen

stuen, herberget 464 636
bolig og ildsted i nørlade 855
i husbonds kammer efter øl 901
rustkammer 817
sengekammer 889
kammer 889 901
kammerdøren 889
bolig i den søndre kvist 855
sove på loftet 889
en bod fremme på gulvet i hus 464
frammersgulvet 464 467
fadebursdør forseglet 890
kedelrummet 759
mjød i kælderen 817
kælder og loft, forråd 339
korn på loftet 663
loft og svale 889

255. fast inventar

gods med pertinentier 853
en gårds tilbehør 603
syn over gårde for mangler, bygfæld, jf. gruppe 25
tilbehør ved pantsætning, jf. grupperne 127-129
møllehus: løsøre og fast ejendom 97
indbo, jf. gruppe 610 ff.
bænke, jf. gruppe 611

kakkelovne, jf. gruppe 256
bryggekedler, jf. gruppe 256
senge 79 889
skiver 602 889

256. ildsteder og opvarmning

ildsted, hustru, barn og sengetøj, syn over brug af pant
855
sidde for skorstenen med spædbarn 670
en mand skjult i ovnen 467
en bryggekedel indmuret i leret 759
- - 662 763
en ildfork ved skorstenen 857
en kakkelovnsvrå 323
et digt kastet i ilden i kakkelovnen 889
et bækken med gloende kul 798
ved og kul 734
et læs kul 571
hustru reder seng, gør ild og bærer aske ud for ægtefæl-
len 857

257. rum i udhuse

døre fra bolig til kreaturer stod åbne 855
nøset (nødse) i ladegården 857
kostald, øddel 464
fåresti 467

258. skader på bygninger

en gård ikke holdt ved hævd 779
afbrænding af gårde 3
bygfæld, Bygholm slot 755
- jf. gruppe 25
opbrud af frammersdør 467
slå vinduer ud 665
skade på vinduer og vægge 781

259. udendørs lokaliteter

en mødding i gården 529
en brændestabel, vidde kast 652
hug i planken, som står omkring gården 542
gårdsled, grænse for gårdfred 293
svinesti 394 633

JORDENS EJERE 270 - 279270. selvejerbønder (jf. 108 110)

den, der er født på selvejergård, er ikke vorned 903
 en selvejerbonde 694
 en købebonde 647
 selvejer bondegods 858
 en selvejer bondegård 796
 bonden må sælge sin jord til hvem han vil 843
 skødning af (selvejer)bondegård 809
 en gård solgt med rente og rette tilliggelse 177
 en jordejer bondegård solgt til kronen 843
 køb, salg og mageskifte af bondegårde, jf. grupperne 124
 og 126
 breve på bondeejendom 477
 selvejerbondejord må ikke deles/splittes 46 60 266 419
 nærmeste arving beholder hele gården 60
 den, som har størstepart i arvet gård, får denne imod
 skæppeskyld til medarving 266
 selvejergård i arv til to, den ene fæster den andens halv-
 gård 268
 een arving skal besidde et bondeje 647
 arvet bondegods 841
 selvejerbondes ret til hugst 694
 selvejer frifundet for husbondhold til lensmand 455
 - fradømt sin gård grundet restancer 644
 selvejere erlægger landgilde, ved og kul til lensmand
 734
 - har pligt til ægt og arbejde som kronens og
 adelens bønder 782
 selvejeres ægt og arbejde for kongen 786
 - pligt til ægt og arbejde 622
 - - - - trods fritagelse 378
 en selvejers lille bondegård, kronens herlighed 644
 selvejerbønder svarer madskat 483
 selvejerbønders jordskyld 206
 selvejere tjenere under Dronningborg og Bjellerup lade-
 gård 622
 enke pantsætter imod aftægt 578
 påstand, at bønder ejer bygninger 176
 selvejerbønder forhugger skovparter 734
 enemærke og ejendom 17
 endels mark 794
 ornum, stuf, endel og særkøb, jf. grupperne 107 110 210
 215 217
 hævd, jf. gruppe 110

271. krongods (jf. 403 471)

vor og kronens ejendom 796
 en kronegård 796 816
 kongens bønder 894 895
 kronens jordebog 678 786
 - og stiftets tjenere 311

barnefødt på kongens gods 520
 kronens rette ledingsjord 85
 lensmand forfølger adeligs brug af krongods 171
 - kan ikke disponere over krongods 170
 jord under kronen iflg. lensmands vidnesbyrd 258
 landgilde af kronens jord 604
 en gård bortskødet under kronen 843
 fordeling for 4 af kronens agre 768
 kronens toft 816
 - skov, Halsnæs ore 173
 salg af strøgods til kongen 703
 ulovligt skel om krongods 374
 kronens bønder kan ikke mageskifte uden tilladelse 211
 selvejere tjenere under Dronningborg og Bjellerup lade-
 gård 622
 bønder svarer skat og landgilde af kronens skov mod ret
 til hugst 188
 kgl. vildtbane på Lolland 263
 kronens tjenere på kloster gods 234
 - kloster: Dueholm 253
 - - Hundslund 254
 - - Munkeliv 362
 - - Ringkloster 318
 - - Ringsted 819
 - - Sorø 387
 - - Voer 250
 - - Ås 817
 krongods: Møgeltønderhus 831
 - Nyby Ladegård 404
 - Skjoldenæsholm 331
 - Turebyholm 354
 - Århus bispegård 420
 herlighed og rettighed af en ø 533

272. gods under provstier, hospitaler og skoler (jf. 406 509)

kirke og kirkegods under provsti 185
 klostres og kapitels tjenere 122
 Vitskøl klostres gods 176
 vikariegods 752
 gods tildømt hospital 165
 2 gårde til helligåndskloster, siden til hospitalet i
 Århus 117
 kapitels fæstere 311
 kronens tjenere på kloster gods 234
 hospitalsgods, nogle enge 306
 testamente til hospital 818
 vandmøller under kloster 753

273. adelsgods

riddersmandsmænds frie gods 218
 riddersmændsmænds jord 85
 ufri må ikke købe eller pante frit jordegods 253
 frit enemærke og birk 400

magelæg af frit jordegods 515
 gård og mølle udlagt som frit jordegods 272
 hovedgård og arvetjenere 827
 sædegård 827
 adelsgods i landsbyer 218
 barnløs, adelig enke bortskænker arvejord 36
 adeligt jordegods med købegods, pantegods og mageskifte-
 gods 817
 forkøbsret til adelsgods 172
 skifte og deling af adelige fællesskove 352
 - af 2 hovedgårde 140
 Aunsbjerg med øde byggesteder 130
 Hesselager gård og birk 400
 jordebog over adelsgods 325 776 794 815 817 829 858 870
 899, jf. grupperne 38 og 285
 rigtig underskreven jordebog 823
 - og klar jordebog 831
 en klar jordebog 806
 adelens hals- og håndsret over tjenere 345 391 460 533
 750 869
 jagtret på adelsgods 12
 adelig forstrands- og vragnet 533 537 868

274. andre private godsejere

-

275. handel med fæstegods og mageskifter (jf. 124 126)

handel med hovedgård og 2 gårde 127
 handler med fæstegods ikke indført i jordebog 831
 salg af forlenet gård under gods 106
 - - Næsbygård og grund og andet gods ugyldigt 49
 - - halvgård med stedsmål, skyld, landgilde og rente
 841 (jf. 842 843)
 - - 3 bøndergårde 828
 skøder på godser 119
 skøde på 4 gårde og mølle 829
 adelig køber ejendom af bønderne 831
 - enke sælger fæstegårde 201
 tvist om adkomst til nogle gårde ved Lemvig 816
 købejord, arvegang 51
 kgl. mageskiftebrev 644 754 796
 krongods mageskiftet med adelsgods 583
 - - 421
 mageskifter foretaget af kronens bønder uden tilladelse
 kendt ulovlige 211
 mageskifte med krongods 858
 - af hovedgårdsjorder 908
 - - uskiftet gods 862
 et venligt mageskifte 130
 mageskiftebrev 869
 magelæg vedr. fæstegods 816

276. pantsætning af godstilliggender (fæstegods) (jf. 127)

pant i hovedgårde m.m.	145
- - kgl. gårde	533
- - ½ hovedgård	466
- - 3 fæstegårde	828
- - fæstegods	596 736 803
7 pantegårde	832
pantegods	452
fæsteafgifter iflg. pantebrev	295
pantsætning af et stykke rug	711
tilbagesøgning af pantsat gods RR § 16	
panthaver oppebærer skat, landgilde og indfæstning	426
bøderet vedr. gods i brugelig pant	391

HOVEDGÅRDE 280 - 299280. gården

slotte, gårde og klostre som sæder for lensmænd, jf. gruppe	471
hovedgården blive ved sværdsiden	737
hvem skal beholde sædegård	747
en gård bør regnes for hovedgård	858
om indførsel i hovedgård	40
gavebrev vedr. hovedgård	515
hovedgård bebreyes ægtefælle	397
- som sjælegave	382
udlæg af lige gode hovedgårde på skifte	810
en sædegård udlagt i arv til 2 brødre imod vederlag til søskende	224
sædegård	205 648 666
aftale om ret til Tordsø gård	227
hovedgården Berritsgård	182
Egede hovedgård, forkøbsret	230
Næsbyholm	49
Skjern slot	428
Stensballegård	53
Stolliggård	54 58

281. beboelse

holde dug og disk på sin sædegård	709
borgestuen på Nørlund, gårdfred	321
Karsholms borgegård	193
stegerset	857
sølvkammer på Arreskov	890
rustkammer på Arreskov	890
-	817
mjød i kælderen	817

282. avlsbygninger

opstalding af øksne til udførsel	235
register over værdier i staldene	817
en ladegård i morgengave	818
- - forfalden	755
slottets kornloft	244
- svinesti	246

283. volde, grave, porte og vindebroer

bestige adelsslot, værn og befæstning, grave og vold	359
dødsdom for at overstige hovedgårds planker og gærde underkendt	572
indsættelse i tårn	896
i tårn på Tranekær	183
slotsport	492
hovedgårdsport	632
en foged fulgt til porten	563
en hovedgårds porthund	321
stævning for Møgelkærs port	642
- - hovedgårds port, jf. gruppe 30	
ved Favreskov port tilbydes landgilderestance	604
Estrup port	352
Møllerup port	585
Voer klostres port	250
broen til Hald slot	359
sølågen til Karsholm	193

284. gårdspladser, møddinger og haver

Nørlunds borgegård, slagsmål	321
Voer klostres frie borgegård	250

285. tilliggender

hovedgård med al sin rette tilliggende inden 4 markeskel eller uden	140
- - agerjord, fædrift og hede	648
- - mølledam, damsbund og smedje	515
- - gårde, mølle og skovsparer	144
- - bygning, mark og vejrmølle	829
- - tilliggelse i mark og uden mark	861
- - tilliggende enemærke	815
- - enemærker og stufjord uden for mål	213
hovedgårde med ejendom, herlighed og tilliggende gods	815
hovedgårds tilliggender og rettigheder	909
- rette tilliggende	796
godser med ugedagsmænd og omliggende gods	858
adelig enemærkeskov	173
omgraven og omlukket enemærke	619
3 sædegårde med tilliggende, 100 gårde og bol	829
4 gårde med herlighed, mark og dyrhave	829
tilliggende for 10 pund korn	224
strøgods	810 858

hovedgården Dallund med mølle og hovedgårds fang og rette
 tilliggelse 175
 Trøjborg med ladegårde og møller 853
 Randershuse nedenfor Hald slot 359
 husbonds rette lodskiftede jord 368
 skove eller andet godt bygget jordegods 637
 gårdsenge 421
 græsningsret 170
 klar jordebog på adelsgods 817
 rigtigt forsegleet og underskreven jordebog 815
 jordebog på adelsgods 325 776 794 817 829 858 870 899,
 jf. grupperne 38, 273 og 310

286. rettigheder og herligheder

hovedgårds herligheder opregnet 648 832
 herlighed over gods 53
 hovedgård med tilliggende og rettigheder 817
 herlighed og herredømme over skove med skovhugst, skov-
 fogder, råjagt og oldengæld 218
 vornede bondesønner regnes for en herlighed 583
 landgilde og anden herlighed 749
 herlighed og rettighed af en ø 533
 oppebære skyld, landgilde, stedsmål, sagefald og anden
 rente og herlighed 556
 redsel og rettighed 444
 gods med pertinentier 853
 bondes fund af penge i kålgård ikke godsejers herlighed
 225
 ormegravning i havbunden ikke godsejers herlighed 537
 adelig forstrandsret 533
 - - og vragret 868
 fiskeret, jf. grupperne 216 og 337
 jagtret, jf. grupperne 109 og 338

287. hovedgårdenes drift (jf. 114 305 306 309 310)

dagsgerning og arbejde 816
 hoveriarbejde af fæstere 311
 ugedagstjenere kan ikke holde gods ved magt 666
 ugedagsmænd 205 224 444 648
 ægt og arbejde 122 378 522 526 571 597 644 667 779 786
 888 894 895
 - - - af selvejerbønder 622 782
 pligtarbejde 374
 arbejde på Ålborg slot 467
 udkørsel af tømmer 888
 i husbonds skov at hugge ris 338
 gårdsædernes arbejde 458
 gæsteri med 2 heste 526
 hovedgårdsfogder, jf. gruppe 309

288. folkehold

husbonds ansvar for gerninger i hans brød og af hans brød
 265
 foged og svende i godsejers brød 241
 drab på hovedgård iblandt tjenere og hoffolk 715
 foged, bryde og stalddreng 265
 slotsfoged 421 428
 slotstjener 359
 slotsfisker 421
 gårdsfoged 100
 godsfoged, jf. gruppe 309
 ladegårdsfogder 404
 kun svende og pebersvende på eget gods 520
 adelig enkes hold af folk og svende 223
 kongens daglige tjener 404
 daglig tjener 193
 stede piger og folk 670
 fadeburskvinde 264
 fadeburspige 890
 mælkedeje 264
 kældersvend 193 321
 en livdreng 822
 en spindedreng 901

FÆSTEVÆSEN 300 - 319 (jf. 79 112 114 121 125-128 231)300. fæste (jf. 114)

livsfæste vedr. gård forud for købers ret 272
 den, der vil bruge andens bøndergods, må fæste det 268
 bønder skal holdes ved lov, ret og skel og ikke pålægges
 nye byrder 755
 rette fardag 34 899
 efter opsigelse må fæster medtage foder og korn 801
 opsigelse kræver varsel til husbond 579
 - , da ejer skal bruge gården 457
 - 34 457
 - , vornede kan ikke opsiges fæste 899, jf.
 gruppe 79
 fæsters afgifter ved flytning 485 607
 forbrydelse af fæste 435 522 573 657 667 779
 fæsteafgifter, landgilde m.v., jf. grupperne 114 304 663
 og 664
 ægt og arbejde, jf. gruppe 306
 fæste af præstegård 444
 - - mølle på livstid 136
 fæster må ikke udleje jord 458 522 701
 tiende i fæste 780
 bygfæld ved fæstes ophør 435 579
 fæsters arvinger skal betale gårdens afgifter indtil
 rette fardag 898
 enke i fæstegård gifter sig uden husbonds samtykke, man-
 den fængsles 749

enke hensidder i fæstegård uden stedsmål 749
2 fæstebreve 816
bortfæste en halv toft til præsten 816
en fuld redselsgård 744
gårdsæder 458
fæsteres lydighedspligt 571

301. fæsternes bolig (jf. 25 124 127 251)

syn over forfalden gård 847
- - ødegård 644
gårdfæld 660
bygning takseret 853
huse betragtes som løsøre 397
påstand at fæstere ejer deres huse 176
en gårds tilbehør og tilliggende 603
gård og gårdsted 487
botoft med gård og gårdsted 411
gadehuse med kålgård 816
- 203 764 796
5 gadehuse bygget på en gårds ejendom 533
god bolig og værsted 441
halve gårde 268 831 841 842 843

302. fæstegårdenes drift (jf. 320 ff.)

samdrift af 2 halve gårde kræver stedsmål 268
solfald 206
solskifte 401
tvist om rebning efter bol eller landgilde 713
jordfordeling efter skat og landgilde 411
fæster må ikke udlåne/udleje jord 458 522 701
en fæster, hans hustru og folk 667
brug af overdrev 470
med brug af øde jorder følger afgifter til præst og degn
463
pligtarbejde: en høstdag for præsten 764
bistader 663
efterlysning af svin 387
indtagelse/optagelse af skadegørende husdyr 459 592 615
691
engslæt 306 354 486 496 505
pløjning 308 442 458 679 698

303. samlede afgifter af fæstegods (jf. 663 664)

skyld bestemmer tilliggende ved rebning 154
jordfordeling efter skat og landgilde 411
ved rebning ikke flere gårde i otting, fjerding eller
bol, end der har været fra arilås tid 72
tvist om rebning efter bol eller landgilde 713
botofte skal udlægges iflg. otting i marken 142
bol 119 201 754 816
ottinger, settinger 909

ottinger 213
 skyld af "bollegh" 428
 landgilde af 5 bol 816
 landsbyers fæsteafgifter 596
 samlede afgifter af en fæstegård 611 618 749
 - - - - kronegård 816
 fæsteafgifter opregnet 475 515
 - af gård og mølle angivet 272
 flere gårdes skyld 201
 12 tdr. rugmel i fæste af mølle 324
 rug, byg, havre, gæsteri, landgilde, høns og æridspenge
 af gods, som skiftes 810
 årlig landgilde af gård: 5 skp. rug 604
 - - : 2 tdr. byg
 - skyld af en gård 53 515 555 749 831
 havre i landgilde 515
 kornskyld 2
 landgilde og anden herlighed 749
 1 nats gæsteri med 2 heste for hvert pund skyld 122 526
 kronens trediepenge 223
 leding, landgilde og vinterskat 644
 rente og landgilde 121
 fæsteafgifter og bøderet 295
 jordebog over landgilde 325
 skyld af gård ikke i jordebog 831
 den visse rente af gods 53

304. afgifter til godsherren (jf. 114 663 664)

oppebære skyld, landgilde, stedsmaal, sagesfald og anden
 rente og herlighed 556
 arvinger hæfter for arveladers fæsteafgifter 898
 skyld, landgilde, vist og uvist 534
 den visse rente af gods 53
 kronens tiende og rettighed 651
 kongestød 411
 gengærd 720
 rebning efter skat og landgilde 411
 indfæstning 53 755
 husbondhold 455 520
 stedsmaal 53 268 455 594 678 867
 ledingsafgift 411 596
 skyld og landgilde, ægt og arbejde 667 861
 landgilde: 2 tdr. byg 244
 sække til landgildekorn 244
 landgilde og gæsteri 245
 ægt, arbejde og gæsteri 122 767
 tilflytters pligt til gæsteri 485
 gæsteri: 7 heste pr. år 428
 - 2 daler 596
 - 4 mark dansk 611
 - skovsvin o.a. 254
 - af kapitels fæstere 311
 - 122 176 272 458 485 749 767
 oldengæld: 2 daler 183

oldengæld 173 246 295 387 640 691
 skyld af mølledam og damsband: 1 ortug korn og 1 pd. smør
 184 189
 smørskyld og gæsteri 428 485
 smørlandgilde 200 411
 skæppeskyld i korn 419
 husbondens skæppe 705
 afgifter i korn og smør som bevis for jordtilliggende 200
 - - rug, smør, honning og gæsteri 272
 - af kirkejord 206
 - - øde byggesteder 618
 fæsteafgifter: lam, høns og gæs 411
 - æg 411 618
 fæsteafgift: 1 skovvogn 596 611 803
 - part af skovvogn 796 816
 arbejdspenge 611
 fogedpenge 857
 forlov til jorddrotten og herskabet 607
 landgilde svigagtigt slettet i skattebogen 244
 landgildepenge svigagtigt forbrugt 244

305. hoveri

ægt og trældom 522
 dagsgerning og arbejde 816
 pligtarbejde 374
 hoveriarbejde 311
 adelens ugedagsmænd fritaget for skat 444 648
 ugedagstjenere kan ikke holde gods ved magt 666
 ugedagsmænd 205 224 444 648
 ægt og arbejde 122 378 522 526 571 597 644 667 779 786
 888 894 895
 hoveriarbejde af kapitels fæstere 311
 gårdsædernes arbejde 458
 arbejde på slot 467
 pligtarbejde: i skoven at hugge ris 338
 nægtelse af at udkøre tømmer 888

306. ægter

ægt og arbejde for kongen 786
 selvejeres ægt og arbejde 622 782
 redskud og ægt 749
 ægt og trældom 522
 - - arbejde 122 378 522 526 597 644 667 786 894 895
 ulydighed med ægter og rejser 716
 nægtelse af ægt 571 888
 misligholdelse af ægt og arbejde 779
 dom fremlagt om ægt og arbejde 597
 ægt af kapitelsfæstere 311
 2 ægter fra Herning til Horsens 571
 gæsteri med 2 heste 526
 afløsning af vognægt i penge 458
 i skovvogn 596 796 803 816
 skydsfærd og foder (Norge) 889

308. godsherren som husbond (jf. 12 75 114 273 300-310)

adelens hals- og håndsret over tjenere	345 391 460 533
750 869	
husbond meddommer vedr. egne tjenere	543
fæster skal være husbond hørig og lydige	272
husbond hjemmel for bønder	205
kgl. slotsfogeds ulovlige forfølgning af adelsmands bonde	183
bønders overhørighed	571
hovedgårds birkeret følger gårdens arving	753
sagefald til indehaver af birkeret	671
adeliges ret til kongesag af tjeneres bøder	418
husbonds ret til bøder	295 309 502
bøde til husbond for brud på forlig	499
misdæders fradømte hovedlod tilfalder husbond	361 398
husbond har ikke krav på stjalne koster	305
- lader fordele for ringe sag	857
- fængsler foged for regnskab	284
jorddrot som skifteforvalter	393
- og husbond kan kræve nyopførte huse fjernet	810
godsejer lønner præst	857
- husbond for fisker	100
godsejers gård, som tjener ibor	102
adelig husbond møder for fæster	345
vidnesbyrd af en parts tjenerer magtesløse	297
tjene husbond for kost og løn	520
beliggelse i husbonds brød og tjeneste	449
fælles tjenere skifter jord imellem adelige	352
fæsters enke gifter sig uden husbonds samtykke	749
en husbonds tyranni overfor tjenestefolk og tjenere	857
fæster af mølle og ikke ejeren er møllerens husbond	324

309. godsernes embedsmænd (jf. 271-273 288)

husbonds myndige embedsmænd	514
myndig foged	129 210 352 857
lensmands foged	254 691
slotsfoged og delefoged	412
- på Skivehus	483
-	183 391 713
slotsskriver, Bent Skriver på Kalø	585
- (tidl.) på Hald	610
-	487 773
klosters fogder	176 253
adelsdame med 2-3 fogder til at føre sager	631
delefoged dræbt på tinge	322
- overfaldet	574
- på Roskildegård	444
- medforsegler dødsbo	890
- , funktioner	868
-	386 412 435 514 554 716 890
adelig jomfrus foged	640
adelsdames fogder	385
foged på sædegård	709

godsfoged overfaldet 631
   - som sagsøger 193
   - sagsøgt 317
   - hindres i regnskab 563
 godsfogders brev forfalsket 191
 godsfoged 39 66 130 205 354 366 371 387 449 580 583 588
   591 597 601 667 697 706 707 730 744 772 821 827 833
   868 891
 husbonds foged forstander for 100 studenter 499
 ulydighed overfor husbonds foged 779
 foged på Arreskov 890
   - - Bidstrup 577
   - - Brandholm 514
   - - Dueholm kloster 253
   - - Gunderslevholm 546
   - - Lerbæk 537
   - - Lønsgård 527
   - - Møgelkær 776
   - - Skerngård 489
   - - Skodborghus 531
   - - Smidstrup 530
   - - Tjele 813
   - - Turebyholm 681
   - - Vallø 536
   - - Vemmetofte 779
   - - Vosnæsgård 543
 en gårdsfoged i borgen for en tyv 180
   - - 100
 foged og folk 648
 en opgørelse over jordegods hos foged 815
 foged 679
 skriver gennemgår fogeds regnskaber 821
 godsskriver 235
 slots- og lensskriver, jf. gruppe 471
   - - lensridefogder, jf. gruppe 471
 ridefoged 369 490 642 673 710 787 833
 bondefoged 435
 ladegårdsfoged 404
 skovfoged 621 694 785
 skovvogter 812
 strandfoged 404

310. administration af godset (jf. 287 308 329)

skattebog over landgilde 244
 kronens jordebog 678 786
 jordebog over adelsgods 325 776 794 815 817 829 858 870
   899
 register over værdier i staldene 817
 opgørelse over jordegods 815
 skriver gennemgår fogeds regnskaber 821
 husbond fængsler foged for regnskab 284
 slotsskriver 487 585 610 773
 godsskriver 235 821

regnskab for oldengæld og skovhugst 810
 fogders regnskaber på korn, smør, øksne o.a. solgt til
 købmænd 858

311. vornedskab (jf. 79)

om vornedskab 869
 vornede bondesønner regnes for en herlighed 583
 - og tjenere (i Jylland) 753
 - dømt til at fæste gård 583
 vornederettighed 899
 en bondesøn dømmes til at følge husbond, på hvis gods han
 hævdedes at være født 748
 en vorned dømt til stavns 135 580
 fødsel på selvejergård hindrer vornedskab 903
 løskøb fra vornedskab 331
 kronens vornedsøn, ikke bevis herfor 520
 godsejers påstand om vornedskab underkendt 221
 spørgsmål om lensmand kan frigive vornede 331
 bondesøn frifundet for fødested, da borger i Roskilde
 546
 frifindelse for vornedskab, da borger i mere end 3 år
 869
 rømning fra fødested 456
 vornede kan ikke opsigte fæste 899
 - - - frigives af panthaver 68 135
 penge for vornede sønner og anden indkomst 741
 frikøb af vornedskab kendt ugyldigt 580
 vornede dræbt 3

312. pastvang (jf. 81 114 314)

kgl. pas på latin og tysk 755
 foged rejser uden orlov og pasbord 563
 pasbort 868
 passedler 889

313. overdragelse af fæstegods fra en fæster til en anden
 (jf. 78 79 98 144)

enke bevilges at beholde fæstegård 749
 - i fæstegård gifter sig uden husbonds samtykke,
 manden fængsles 749
 fæsters arvinger skal betale gårdens afgifter indtil
 rette fardag 898
 fæster må ikke udlåne/udleje jord 458 522 701
 udleje af fæstegods 458
 fæsteres bebrevelse af husbonds ejendom ugyldig 186
 salg af forlenet gård 106
 forlig om deling af gård 116
 opsigelse af fæstemål 579, jf. grupperne 114 og 300
 varsel før udvisning 579

314. flytninger, udvisninger og rømninger
(jf. 79 114 238 300 312)

fæste opsiges inden St. Hans til rette fardag 899
 - i Jylland opsiges på 3 ting før St. Hans til fra-
   flytning Mikkelsdag 34
 fardag i Jylland: Mikkelsdag 485
 flytning 8 dage før St. Hans 657
 udvisning til St. Hans 700
 flytning fra ringe hus 499
 forlig om fraflytning af gård misligholdt 80
 dom til at flytte tilbage til landsby 279
 vornede delt til stavns 135 580 748
 fæstere udvist grundet restancer 667
 udvisning af fæstebolig 435, jf. gruppe 114
 fæste forbrudt 522 779
 udpantning og udvisning af gård 116
 dømt fra gården grundet ulydighed 716
 tyrannisk husbonds bønder rømmer gårde 857
 rømning imod egen forpligtelse 499
 en foged ikke rømt men draget til retten 284
 - - påstås at være rømt 563
 en tyvagtig skriver rømt 601
 rømning efter utroskab i fiskeri 100
 rømme landet efter overfald 520
 rømning fra fødested 456
 fæster berøves mandhelg for rømning 456
 tjenestekarl rømmer efter prygl 889
 - rømt for regnskab 265

UDNYTTELSE AF AREALET 320 - 349

320. omdrift (jf. 215 217 302)

vange 173 279 713
 enemærke i vange 384
 vogte vang 631
 vang taget i hegn og fred 713
 besåning af fald 648
 et fald jord 648
 solfald 206
 agerskifter 909
 solskifte 401 505
 vintersæd 555
 vårsæd 861
 avl: rug, byg, havre og hø 816
 - - - - boghvede 648
 - - - - 485
 rugland og havreland 700
 græsning i fællede eller ævred opgivet 384
 ævred opgivet 762
 1 skp. boghvedegryn i afgift de 2 år, men ikke det
 tredie 810
 dom at bymark skal skiftes i 3 bol 213

rebning i fjerdinger 85
 ore, udyrket jord 908
 jord at lægge sit møg på 698

321. jordforbedring

gødning og pløjning og sæd 648
 - på ageren 700
 - 801
 jord at lægge sit møg på 698
 marker forbedret ved afrydning af sten 810
 noget ejendom indgrøftet 631
 hede ulovligt afbrændt 442

322. jordens bearbejdning

så, pløje eller værke jorden 716
 aardags jord, pløjejord 648
 plovsærje 419
 leje heste og vogn, plov og harve 698
 jord pløjet og sået 697
 stude for ploven 705
 karle pløjer og slår lyng 442
 pløjning i andres enge 308
 afpløjning 679
 pløjning 83 308 442 458 698
 plovmand 189
 hefder ved agerende 620
 helmeager, hvileager 528
 hede afbrændt 442
 jord at lægge sit møg på 698

323. avling og afgrøde (jf. 109 114 302 322)

besiddet gård, avlet, brugt og sået vårsæd 861
 en gård kan så og avle rug 7 tdr., byg 15 tdr., havre
 40 tdr. og 40 læs eng 816
 kornavl og hø vurderet til 28 daler 602
 vurdering af hovedgårds avling 858
 grøde af jordegods 500
 avl: rug, byg og havre 485
 ruglandet og havrelandet 700
 rugager 486
 eng og rugland 485
 købe rug og så i andens jord 698
 besåning af fald 648
 udsæd udover skyld af byen 810
 - i skæpper 557
 småkorn 499
 udbytte (opbyrd) af ejendom RR § 10
 3 stakke hø, råddent og fordærvet 512
 afførsel af afgrøde 195 435 486 557 705
 kirke brugt som kornlager 871

324. kornavl (jf. 320 322 323 653 672)

gårds jord tilsået: rug, byg og havre 703
 byg, boghvede, rug og havre 648
 bygsæd og boghvede afført 667
 afgifter i rug, byg og havre 411
 byg og havre i landgilde 749
 - - boghvede 701
 rug i landgilde 515
 sag om rugsæd og afgrøde 258
 forbud på rugsæd 667
 kvittering for $1\frac{1}{2}$ læs byg 776
 storlig forårsaget i rugsæd 855
 tyveri af byg og havre 191
 sigtelse for tyveri af rug 310
 fodring af kornavl 801
 lade så vintersæden 555
 såning 308
 afhøstning 486 496 679
 malt 223 644 667 817

325. særlige afgrøder

boghvede 618 648 667 701
 1 skp. boghvedegryn i afgift 810
 korn og humle 618
 humle 722 817
 hamp og hør 644
 ærter 701
 en stor gammel hyld 448
 lyngslet 442 556 648

326. engbrug (jf. 361)

age hø af en eng 714
 høet bjærgtet og indlagt i lade 801
 dom at tilbageføre hø 679
 sag om ret til engbrug 599
 hegnet græsmark 528
 trætte imellem ejeren af Vallø og Køge by om græsnings-
 ret 633
 tvist om en eng 794
 græsningsret 170
 græsgang, horn imod horn 633
 græspenge 771
 eng høfder 577
 - og omflydt holm 71
 en skøn eng som gave 831
 afslæt/afførsel af græsmarker 306 354 486 496 505
 engslæt 354

327. havebrug (jf. 222)

gårdsrum og havebrug 618
 skifte af en abildgård 352

æbelgård 71
 kålgård 71 133 816
 løg 238
 ærter 701
 haver fulde af græs 354
 samtale i haven 901

328. mosebrug (jf. 100)

tørvegravning 442 556 648
 en tørvestak 857
 afgrøde af gunger i Sneding sø 718
 Storkemosen 448
 tvist om brugsret til moser 718

329. skovbrug (jf. 101 205)

frede skoven 734
 rebning af skov 907
 enemærkeskov 902
 skøde på en skovdel 908
 skovskifte 694
 en skovskels trætte 471
 ingen må hugge i uskiftet fællesskov 674
 ulovlig hugst i fællesskov 60
 - - af piletrær 336
 - - , fordeling 385 875
 - - 389
 ret til skovhugst 170
 skovhugst 526 785
 skov- og rishugst 556
 hugst til vogntømmer, ildebrand o.a. 734
 bråde, en dyngede fældede træer 352
 savblok 644
 savdieller, planker 533
 gran- og fyrremaster (Norge) 889
 en fyrrebjælke vurderet til 10 skilling 761
 en fyrretræslægte 868
 3 træer skænket til reparation af hus 458
 et læs kløvet ved 649
 bønder leverer tømmer til havn 895
 - age tømmer 458
 nægtelse af at udkøre tømmer 888
 vidnesbyrd om kørsel fra skov med 2 læs ved 812
 en skovvogn i fæsteafgift 611
 vindfælder og brændsel 674
 - 812
 brændsel, ildingsbrand 648
 i skoven at hugge ris 338
 læsse agern og olden uretmæssigt 621
 græsgang på olden 754
 olden i fællesskov 887
 oldensvin og øksehug 431
 - uden mærke ulovlige 902, jf. grupperne 112
 og 359

oldensvin, antal iflg. rebning 344
 - 149 637
 skovsvin 596 622 786
 svin ulovligt på olden i kronens skov 246
 - på olden 673
 hugge oldentræ 674
 regnskab for oldengæld og skovhugst 810
 oldengæld 173 183 246 295 387 640 691
 skovfoged, skovvogter 218 621 694 785 812

330. redskaber i landbrug og skovbrug; vogne, slæder

plov, harve, spade 503
 fund efter ploven 225
 plov 83 189 602 705
 høle 116
 overfald med fork 615
 stik med fork 650
 true med fork 574
 fork 746
 en håndøkse og en poløkse 544
 en øksehammer 321 520
 økse og spade til skelsætning 374
 økser, heste og vogne til skovhugst 188
 økse brugt til overfald 123
 slag med økse 375 696
 - - økseskaft 661
 økse 499 650 717 724 740
 tønder 602
 en hestetømme 528
 sadel til hest 128
 en svøbe 800
 et grimeskaft 910
 mundkurv 857
 fra stjålet vogn sælges agestolen 544
 vidnesbyrd om kørsel fra skov med 2 læs ved 812
 en skovvogn i fæsteafgift 596 611 803
 part af skovvogn i fæsteafgift 796 816
 en vogn stjålet 544
 vogne 602

331. salg af afgrøder (jf. 124 653 ff.)

fogders regnskaber på korn, smør, øksne o.a. solgt til
 købmand 858
 bønders salg af korn, smør og andre købmandsvarer 680
 forbud imod landkøb af korn 680
 ulovlig handel med bønder, forprang 680
 ulovligt landkøb og forprang 866
 - - 680 765
 salg af 44 tdr. korn 290
 salg af stjalne sække med korn 544

332. lergravning

teglavn 648
tegl 816
hustørv 435

333. indsamling af strandings- og vraggods (jf. 110 202 286)

skibsforlis, ladning bjærget 300
adelig frues ret til bjærgeløn af vraggods 868
adelens vragret 533 537
bjærget vraggods forvares i nærmeste kirke 533 868
vragtømmer, en brudt egebjælke af et skib 868
hvaler i havet er ikke vrag 276
strandfogeds ulovlige omgang med vraggods og skibsbåd
798

336. udleje af jord (jf. 115)

fæster må ikke udleje jord 522 701
fæsters udleje af jord 458

337. fiskeri og fiskeredskaber (jf. 102 216)

fiskelejer er købstædernes oprindelse 678
fiskere 533
en slotsfisker 421
tjenestekarl ansat som fisker 100
fiskeriafgift, 1 tønne helt 421
fuld og fri fiskeri med voddræt og vodsteder 816
fiskevand med i lovhævd 413
vidnesbyrd om fiskeret stadfæstet 234
fiskeret, jf. grupperne 102 og 216
skade på fiskeri 366
fiskeri under gods 100
fiskevand 442
fiskeri til midtstrøm 17 469
- i Ejby fjord 469
- - Skive å og fjord 421
- - Skallesø 816
- - Skibby sø 754 771
ormegravning i havbunden ved lavvande 537
hvalfangst med kabel og tov 276
sætte til marsvinfangst 469
marsvinfangst 17
fiskegårde og voddræt 421
voddræt og ruser 421
- 469
slotsvod 421
drage vod 100
fiskeri med vod 3
bundgarnsstader 883
bundgarnsfiskeri 469
hærværk at sønderhugge fiskegårde eller fiskegarn 155

ulovlig laksegård 52
 gårder og tove til ålefiskeri 17
 ørredfiskeri 421
 stange ål, fængsling herfor 317
 en ålekiste 768
 ål 883
 tjenestekarl sælger husbonds fisk ulovligt 100
 salg af torsk på stranden 238
 ulovlig udførsel af fisk og andre varer 181
 skib lastet med sild til Reval og Viborg (Finland) 722
 en td. spegede sild, 18 mark 761
 en td. sild, 14 mark 761

338. jagt (jf. 109)

hjort skudt i kgl. vildtbane på Lolland 263
 kongens dyrestand 786
 adelsmand hjem fra jagt, jægerhorn 632
 en ræv undløb hunden 857
 skytteri og jagt 556
 klapjagt 782
 på skytteri 732
 jagt, adkomst til anskudt rå 12
 råjagt, råhave 218
 jagtret påberåbt 431
 ikke krybskytteri at dræbe ræv i egen gård 217
 ejendom med mark og dyrehave 829
 Anders Jæger 618

339. ødejord

med brug af ødejord følger afgifter til præst og degn 463
 ødelagte landsbyer 771
 barbol, øde bol 731
 oldenret i øde byer 754

HUSDYRHOLD 350 - 379

350. husdyrhold i almindelighed

hjord, som er øg, fæ og svin 909
 heste, hopper, fæ og kvæg 804
 kvæg og fæmon græsser i fællig 841
 fæ imod fæ, horn imod horn, på græsgang 725
 egen gårds opfødte øksne 866
 bruge gods, heste og kvæg trods forbud 667
 øksne at stalde og sætte på foder 866
 fodernød 235 611
 foder 801
 staldøksne købt til udførsel 235
 et hillelag på græsgang 725
 heste i Halland i fodring 59

røgte øksne 857
 - kreaturer 855
 børn og tjenestefolk, som vogter kvæg 889
 14-årig dreng vogter kreaturer 857
 heste og kvæg i Jens Olsens plov 761
 bymænds tyr 512
 eftersøgning af husdyr som forfaldsgrund RR § 28
 adelen må ikke købe flere øksne, end den og dens bønder
 kan staldfodre 235

351. kreaturer

vurdering af 15 kreaturer 602
 staldøksne solgt 866
 - 506 817
 udlæg i 5 øksne 845
 2 stjålne øksne beskrevet 26
 fordeling for 2 sorthjelmede øksne 866
 handel med græsøksne 765
 trætte om øksne 404 407
 borgen for øksne 756
 en okse til 6 daler 510
 plovstude og unge stude 761
 stude for ploven 705
 et par stude for brud på forlig 499
 en stud i sjælegave 312 493
 betaling for opfødning af stud 850
 en madstud 857
 4 stude annammet for landgilde 749
 stude og køer 593
 2 gamle køer udgivet for statelige køer 844
 en ko solgt ved fejltagelse 876
 - - udtaget af andens hus 834
 en sorthjelmet ko for 4 daler 711
 2 sorte køer i arv 346
 en malkeko 411
 en fed ko 411
 1/4 af en fed ko i fæsteafgift 796 816
 en kalv tilfaldet på skifte 850
 fæ og foder fået på skifte 842
 tyvssag vedr. en kalv 547
 - - - okse 850
 fodernød i afgift 803
 - 235 515
 17 øksne drevet i sæk 44
 kvæg på fælled 368
 indtægt fæmon 592
 koleje 695
 kvægdrivere overnatter 842

352. heste

vurdering af heste 602
 kvaliteten af heste anvist til udlæg 128

frit valg af hest på ejerens tøj 828
 hest død i hilde og tøj 628
 gæsteri med 2 heste for hvert pund skyld 311
 - - 2 - 526
 en bonde beskattet en hest 857
 en fjeder lagt på andens hest 423
 heste i bo 288
 - frataget 619
 vande heste 717
 klepper 239
 10 foler drevet i sæk 44
 følhopper og foler 593
 en hoppe ikke ført til Skåne 779
 ung fole 239
 en fole beskadiget 281
 udlæg i gamle heste og øg 761
 en hest og et øg stjålet 544
 et brunt øg i arv 346
 en hest beskadiget 281
 heste i Halland i fodring 59

353. svin

kgl. fdg. om skovsvin 254
 ulovlig dom for tyveri af svin 271
 svin krævet tilbage 615
 - på skov, svinedrift 673
 12 svin optaget i kronens skov, slagtet uden dem 887
 1 svin i afgift 803
 oldensvin uden mærke ulovlige 902, jf. gruppe 112
 - , indbrænding og afgift 691
 lade svin brændemærke 691
 svin uden ejermærke, besidderen fængslet 267
 1 brændsvin i afgift 796 816
 brændesvin 644
 oldensvin 173 637
 1 oldensvin som del af landgilde 749
 1 fedt svin, når olden er, i landgilde 515
 afgift af oldensvin, frifindelse 149
 hjemmefødte svin, oldengæld 640
 antal svin på olden, fordeling 344
 oldengæld af adelsskov 218
 - , 2 daler 183
 - 173 246 295 387 640 691
 svin ulovligt på olden i kronens skov 246
 kronen uberettiget til oldengæld af fæstere, hvis hus-
 bond anviser egen skov 173
 skovsvin 571 622 786
 1 skovsvin i fæsteafgift 596
 3 bolegalte, gildede svin 145
 et tvestyvet svin 387
 slottets svinesti 246
 svinestier i skoven 633
 - på byjord (fang) 394
 fortære store svin 693
 svin 593

354. får

tilegnelse af får og geder 592
kvittering for 6 får 776
får i fælles overdrev 470
1 får, del af landgilde 749
får og lam 593
får 611
3 beder vurderet 602
kvittering for 9 lam 776
- - 26 - 776
lam i landgilde 515 749 831
- 145
fårestien 467

355. geder

tilegnelse af geder og får 592
3 runvæddere 857
en gammel vædder 493
et kid påført andens ejermærke 554
vædder som skældsord 493

356. fjerkræ

gåsenavn 628
kvittering for henholdsvis 48 og 21 gæs 776
1 gås og 2 høns som del af landgilde 749
gæs og høns i fæsteafgift 596 831
gæs, høns og andre små rente 145
- og høns 611
1 gås i landgilde 515
et par høns i fæsteafgift 810
æg i fæsteafgift 618

357. hunde og katte

en hovedgårds porthund 321
ikke gårdfred at slå en hund ihjel 148
en ræv undløb hunden 857
stumme hunde 871
de små hunde i et kammer om natten 728

358. bier

2 bistokke 663
korn, smør og honning 556
2 kander honning i fæsteafgift 411 644
1 fjerding honning i fæsteafgift 272
honningkage 693

359. mærkning af husdyr (jf. 112 329)

svin med kongens mærke	387
salg af mærket kvæg	392
svin uden ejermærke, besidderen fængslet	267
oldensvin uden mærke ulovlige	902
indbrænding af oldensvin	691
brændesvin	644 796 816
ulovligt ejermærke på kalv	547
umærket svin opbudt til tinge	267
kvæg afmærket	383
brændt ejermærke på ko	876
- - - kid	554

360. røgtning, staldfodring

røgte øksne	857
- kreaturer	855
svin til græs og vand på mark	673
betaling for opfødning af stud	850
øksne at stalde og sætte på foder	866
fodernød	235 611
staldøksne	506 817 866
halmfodring af øksne	235
hø, havre, stråfoder	755
vande heste	717

361. græsning, vogtning, tøjring (jf. 326)

eng hegnet til græsning	178
sag om græsgang	673
- - græsningsret i fælled	725
fælles græsgang imellem byer	368
græsningsret af arilds tid	368 633
ulovlig afgræsning	435
græsning i fælled, ævred opgivet	384 762
fællesgræs og vand	762
græsningsret	170 633
forlig imellem byer om græsning	186
hegnet græsmark	528
børn og tjenestefolk vogter kreaturer	857
14-årig dreng vogter kreaturer	857
markmanden	745
hyrden	876
indbinding af køer	464
stalddreng	265

362. malkning

malkeko	411
mælkedeje	264

363. husdyrprodukter, uforarbejdede

flæskesider, bøster 474
flæskesider, nødekroppe og lammekroppe 741
en flæskeskinke, bost 541
flæsk 693
korn, smør og honning 556
æg i fæsteafgift 411 618

364. gødning

jord at lægge sit møg på 698
gødning 648 700 801

365. seletøj

tage andens heste og vogn, tømme og svøbe 717
seletøj med sølvbeslag 883
mellemtømmen 719
hestetømme 528
et grimeskaft 910
sadel til hest 128

366. driftekvæg og optagne dyr (jf. 21 54 120)

eftersøgning af husdyr som forfaldsgrund RR § 28
efterlysning af svin 387
optagelse af kvæg 459
- - 12 svin i kronens skov 887
- - svin 691
indtagelse af skadegørende svin 615
indtagne får ulovligt afhentet af ejeren 592
indtægt fæmon 592

367. udleje af dyr, lån af dyr til brug (jf. 115)

lån af plovstude mod vederlag i sæd 705
leje af heste og vogn, plov og harve 698
- - ko 695
betaling for opfødning af stud 850

368. køb og salg af dyr, bytte af dyr (jf. 124 443 655)

stude fra Ribe solgt ved Elben 383
ulovlig udførsel af 1326 øksne 235
købebreve vedr. øksne 235
køb af ko 380
hestehandel 474
vildfarelse bag salg af pantsat ko 876
adelsmands gæld til borger: 1 okse, hø og havre 510
fordeling for 1 okse, hø og havre 510
forholdelse af købte øksne 866
kgl. åb. br. 1604 6/9 om øksnehandel 866
øksnehandel, jf. gruppe 443

en sorthjelmet ko for 4 daler 711
 staldøksne solgt 866
 handel med nogle hundrede græsøksne, ulovligt landkøb 765
 en okse til 6 daler 510
 kvitteringer for får og lam 776
 - - gæs 776
 fogders regnskaber på øksne o.a. solgt til købmænd 858
 priser på husdyr, jf. gruppe 655

369. salg af uforarbejdede husdyrprodukter m.v. (jf. 124)

fogders regnskaber på korn, smør, øksne o.a. solgt til købmænd 858

370. sygdom og skader hos husdyr

nævn vedr. dødfundne heste og kvæg 628
 et øg slået med økse 724
 en fordærvet hest 235
 en hest beskadiget 281
 2 gamle køer udgivet for statelige køer 844
 drukning af kreaturer 44
 niddingsværk, skade og drab på andens dyr 628

HUSHOLDNING OG HUSFLID 380 - 399

380. kost og tæring (jf. 58 388)

register over byg, malt, rug, humle og flæsk på Varberg 817
 havre, mangh (klid) og brød 776
 mel, malt og andet sligt 223
 mad og øl til kvinde i barselseng 788
 en syg kan ikke spise rug og tholl (?) 237
 på 3. dag ikke fået mad eller øl 750
 lån til told og tæring 235
 proviant og fetalje 680
 korn og fetalje 815
 fetalje 378 722 741
 kød, jf. grupperne 363, 369 og 385
 fjerkræ, jf. gruppe 356
 brød, jf. gruppe 383
 øl, jf. grupperne 384 og 389
 mælk, jf. grupperne 262, 386 og 389
 æg, jf. gruppe 356
 smør 680
 smørlandgilde, jf. gruppe 304
 en stor fisk 719
 sild i tønder 722 761
 spegesild 761
 laks 52
 ørred 421
 fisk iøvrigt, jf. gruppe 337
 honning 272 411 556 644

381. konservering o.l.

sild i tønder 722 761
skib lastet med salt 680 722
2½ tdr. Lyneborg salt 741
1 td. salt i bøde 499
salt i fæsteafgift 667
mel opbevaret i kirke 313
mjød i kælderen 817

382. rensning og hjemmemaling af korn

tærskel i loen 717 735
rense og skalle rug 525
gryn i madskat 483
en kværn vurderet 602

383. bagning

trætte om gær 790
12 tdr. rugmel i fæste af mølle 324
boskab, mel og malt 223
mel 223 313
brød 474
honningkage 693

384. brygning (jf. 389)

en bryggekedel og 3 ølkar vurderet 602
pantning i indmuret bryggekedel 759
bryggekedel udvurderet 763
sag om ret til bryggekedel 662
et ølkar fradømt 425
skade på urt og brygning ved påstået trolddom 790
brygning ved nattetid 464
skib lastet med humle 722
humle 618 722 817
malt 223 248 408 480 644 667 741 817
gær 790
fæstensøl 818
tøndetap 889

385. slagtning

hyrde anviser forkert ko til slagtning 876
et svin slagtet og skoldet 387
flæskesider, nødekroppe og lammekroppe 741
- , bøster 474
en flæskeskinke, bøst 541
"flasket var fedt" 693

386. mælkens behandling, mælkeprodukter

mælkedeje 264
 købe en kande mælk 581
 smørskyld 96 272 428 485
 smørlandgilde 200 411
 korn, smør og honning 556
 to tdr. smør 400
 koge fisk med løg og smør 238

387. anden tilberedning af fødevarer

kogning af fisk med løg og smør 238
 kvinde koger for mand og giver ham mad 464
 spegede sild 761
 Pitter Bradfisk (= stegt fisk) 100

388. madvarer og retter

melgrød 901
 øllebrød 901
 en syg kan ikke spise rug og tholl(?) 237
 på 3. dag ikke fået mad eller øl 750
 mad og øl til kvinde i barselseng 788
 bære mad og øl på bord 464
 kogt fisk med løg og smør 238

389. drikkevarer (jf. 444)

tysk øl og blanding 493
 - - 501
 hente en kande tysk øl 665
 øl i tønder 300 483 790
 i husbonds kammer efter øl 901
 øl tilbudt som bjærgeløn 300
 en kande øl ovenpå handelen 608
 fæstensøl 818
 drikke lidkøb 892
 - bryllup 208 441
 bære mad og øl på bord 464
 mad og øl til kvinde i barselseng 788
 ølsalg 520
 øl i madskat 483
 give øl til vide 330
 mjød i kældereren 817
 så meget mjød at hun blev drukken 804

390. måltider (jf. 574 613)

koge, bære mad og øl på bordet og tage af bord igen 464
 imod aften, da dugen var bredt 889
 - - lidt før måltid 889
 søge dug og disk 66 392
 brede dug og disk 520

holde dug og disk 709
så kvinde æde sit fulde måltid 719
takke Gud for maden 889

391. garn- og tekstiltilvirkning (jf. 394)

rokker brugt til slag og stik 857
hamp og hør i landgilde 644
en spindedreng 901

392. lysestøbning

alterlys 313

393. kurvebinding

-

394. hosebinding, syning o.l.

-

398. salg af egen fremstilling (jf. 124)

-

HOVEDSTAD OG KØBSTÆDER 400 - 419

400. afgrænsning, volde og grave

tur fra byfreden (i Odense) til birket 724
vedligeholdelse af Landskrones volde og grave 793
St. Hans port i Viborg 856
Nørreport i Vejle 436
Vesterport i København 488
- - Køge 740

401. købstadjord uden for byen

Kolding bys mark kan ikke gå i arv 194
32 marker jord til Kolding by 194
16 dannemænd går markeskel om Køge bymark 633
borgmesters have uden for København 488
- brug af Københavns markjorder 791
Vejle skov og mark 436
Viborgs mark 178
Landskrones bymarker 793
Væ bys mark 188
sag om Hobro bymark 85
en gård i Middelfart med jord i marken 852
en købstadgårds markjord 506

402. gader, torve og pladser

Faxe, kongens hærstræde og adelvej	348
Horsens, Nørregade	487
- Søndergade	487
- torv	856
København, adalgaden	89
- Kødmanger gaden	488
- Nørregade	89
- slotspladsen	904
Køge, Vestergade	740
Odense, Nedergade	452
Ribe, Bispegårdsgade	825
Stege, gadenavne i 1537	86
Viborg, gade	665
- Det gamle torv	856
Ålborg, Gammeltorv	866
- Søndergade	865
torvekøb	892
øde og bygfeldige pladser og huse (Ribe)	825
fortov	904
rendesten	871

403. gårde og huse (jf. l 410)

Gottorp, toldboden	235
Holstebro, hus og gård pantsat	506
- bispegård	278
Horsens, 2 gårde og ejendom	487
- et ubebygget gårdseje på Nørregade	487
- en gård på Søndergade	487
København, Børsen	904
- Helliggejst hus	500
- kommunetetet	871
- leje af kirkens og andre jorder	43
- Kaj Lykkes gård (Købmagergade)	905
- gårde	453 488
- boder	677
Køge, Vor Frue kloster	633
Lemvig, gadehuse	816
- skolen	400
Malmø, en gård	837
Mariager kloster	289 505 721
Middelfart, en gård	852
Nakskov, en gård	453
Nibe, kronens jorder og ejendomme	678
- huse på kronens grund	678
Nyborg skole	400
Nykøbing S., en kapitels gård	657
Odense, kongens gård	241 397 724 772 777 815
- Odensegård	170
- Dronningegården	54 55
- en gård bortlejet til enke	890
- - pantsat	452
Oslo, ældste borgmesters hus	806

Ribe, bispegård med tilhørende boder	825
- gl. øde bispegård	825
- "stensse", stenhus	825
- sag om grund og ejendom	825
Ringsted kloster	439 456 819
- en gård	346
Roskilde, kongens gård	229 230 465 493 637
- Roskildegård	444 725 754 868
- Kalentehuset	493
- Kapitelshus	668
- biskopsgård	728
- køb af 2 boliger	708
Rudkøbing, byfogdens hus	790
Stege, gårde og huse skænket alter	86
Svendborg skole	400
Trondhjem, kongens gård	889
Vejle, en halvgård	436
Viborg, den gl. bispegård	856
- Korsbrødregården	856
- en gård i St. Mikkelsgade	248
- logi	856
Ålborg, det gl. slot	866
- et stenhus og en krambod i underpant	532
- toldergården	866
Århus, bispegård	42
- Århusgård	508
- en gård solgt	847
kirkelige bygninger, jf. gruppe	505
domstol sat i gård eller hus, jf. gruppe 1	
stenhus og krambod i pant	535 548
salg og pantsætning af købstadgods	655
pant i købstadgods	145
købstadgods er løsøre og skal ikke lovbydes	197 198
- skænket til alter	774
en gård forlenet uden husleje og afgift	847
syn om bygning for nær naboen	677
skade på vinduer og døre i boder	677
boder og huse i fiskelejer	678
grundstørrelse	89
kælderhals	677
brændeskur, en vedhammer	677

404. boligens indretning

gadedøren	740
stuedør og gårdør	728
kakkelovnsvrå	323
brevkammer (på Roskildegård)	754
sovekammer	728
bislaget	728
bryggers	790
tjenestepige forestår kælder og loft	226

405. beboere (jf. 3)

en besiddende borger med hus og gård, som skatter og skyl-
 der til kongen 423
 købstadmænds kgl. friheder 221
 borgere i Grenå som høringer 507
 alle jordejere i Hobro 85
 æskning over borger i Holstebro 506
 Kerteminde-borgere 492
 Næstved bymænd 3
 borger i Randers 521
 - - Roskilde frifundet for fødested 546
 kgl. høvedsmand møder for borgerne i Sakskøbing 501
 borger i Ålborg stævner præst 535 548

406. hospitaler i købstæder

hospitalet i Odense 400
 Helligåndshuset i Randers 71 117
 hospitalet i Viborg 306
 - - Århus 117
 hospitalsgods, nogle enge 306
 testamente til hospital 818

408. lav

lavshus i Ålborg 479
 tømrrergilde 310

410. bystyre; organer, personer, bygninger (jf. 1)

Assens, borgmester og tolder 235
 - rådmænd 132
 Christianshavn, borgmestre, råd og øvrighed 904
 - vrager og målere 904
 Grenå, borgmester og råd 472 507
 - rådhuset 472
 Halmstad, borgmester og råd 830
 Hedinge rådhus 439
 Helsingborg, Jacob Vejer 830
 Helsingør, borgmester, rådmænd og byfoged 837
 - - og råd 680 722 824 837 840 859
 - - tolder 838
 - rådstue 838 859
 - rådhus 837 838 859
 - byfoged 680 824 859
 - toldskriver 680 705 859
 - råds-kammer 859
 - byskriver 839
 - Mads bysvend 859
 Hjørring 391
 Hobro 606
 Holstebro, borgmester 278 466
 - byfoged og rådmænd 466
 - rådhus 466

Horsens, borgmester, rådmænd og byfoged	693
-	- dømt æreløs 795
-	kgl. majestæts foged 693
Kolding, borgmestre, rådmænd og byfoged	197
-	borgmester og råd disponerer over bymark 194
-	- - - 595 722
København, borgmester og råd, kænner og byskriver	677
-	- - - - og tolders tilsyn med skifter 677
-	- - - - 190 291 552 638 639 791 792
-	- - - - 799 802 871 877 900
-	- 21 37 488 576 791
-	en afsat borgmester 791 792
-	råd 799
-	rådstuen 792
-	rådhus 51 89 639 677 792 871
-	byfoged, bestilling beskrevet 677
-	byfogdens hus 539
-	kænnere 677
-	byskriver 677
-	byfogeds tjener 677
-	synsmand vedr. skure, bislag, kælderhalse og rendestene 876
Køge, borgmestre, rådmænd, byfoged og borgere	633
-	- 21 87
-	rådmænd 761
-	byfoged 544
-	rådhus 633
Landskrone, borgmester	793
-	rådmænd og byskriver 878
Lemvig, borgmester	836
Linköping, borgmester	802
Marstrand, borgmester og råd	366
-	byfoged 366
-	byskriver 553
Malmø, borgmestre, råd og kongens foged	90
-	borgmester og råd 523 550 773 798
-	kongens og stadens videmester og byfoged 818
-	byfoged 523 550 773 818 839
-	rådhus 90 523 550 593 773 774 818
Neksø, borgmester og byfoged	238
Nyborg, byfoged	886
Nykøbing Falster, borgmester	807
-	- rådhus 807
-	Mors, borgmester, råd og byfoged 504
-	- - - og råd 323
-	- - byfoged og borgmester 275
-	- - bysvende 323
-	- - rådhus 323
-	Sjælland, borgmester, rådmænd og byfoged 680
-	- en stadstjener 680
Næstved, borgmestre	21
Odense, borgmestre og rådmænd	235 290
-	borgmester 172 187 292
-	rådmænd, rådmænd 134 172 187

Oslo, borgmester	775
- rådstue	553
Randers, byfoged	468 687
- rådhus	71
Ribe, borgmester og råd	808 814
- - tolder	235
- -	181 825
- rådmænd	181
- byfoged	814
- byskriver	825
- en af byens tjenere	825
- rådhus	479 814 825
Ringkøbing, borgmester og råd	765
- -	770
Ringsted, borgmester og byfoged	346
- -	7 21
- rådmænd	7
Roskilde, borgmester, råd og byfoged	728
- - og råd	869
- rådstuen	11
- byting	26
- byfoged	26
- bysvend	728
- fogedsvend	728
- rådhus	728
Rudkøbing, borgmester, råd og byfoged	261
- -	237
- byfoged	237 790
Sakskøbing, kongens byfoged	501
Skelskør, borgmester	423
- byfoged	423
- rådhus	423
Skive, rådmænd	282
- byfoged	282
Slagelse, byfoged og borgmestre	87
- borgmester	26
- rådhus	26
Stege, borgmester	86
Svaneke, borgmester, rådmænd og byfoged	551
Svendborg, borgmester	852
- rådmænd	132
- byfoged	885
- byting	655
Thisted, borgmestre og rådmænd	425
Trelleborg, borgmester	345
- vagten	345
Trondhjem, borgmester, råd og menige borgerskab	889
- borgmestre og rådmænd	889
- rådhus	889
- rådstue	889
Tønder, borgmester og råd	581 848
Varde, borgmester	455
Viborg, borgmestre og rådmænd	447
- borgmester og råd	178
- -	12 13 16 19 30 34 111 569

Viborg, borgmester	669
- rådmand	13 16 34 178 304
- byting	665
- byfoged	437
- rådstue	856
- rådhus	383 446
Vordingborg, borgmester, råd og byfoged	581
- rådhus	581
Ystad, borgmester og rådmænd	712 787
-	798
- kgl. majestæts byfoged	712
- bykæmner	712
- rådhus	712 787
Ålborg, borgmester, rådmænd og byfoged	480
- borgmestre og rådmænd	447 479 (?) 535 548 765 848
-	865
- borgmester og byskriver	538
-	78 532
- rådmænd	532 865
- byskriver	865
- byfoged	78 538 765
- rådhus	478 865
Århus, borgmester	118
- rådmand	841 842 843
- rådhus	475 480 481 482

411. skatter og afgifter (jf. 474)

skatte og skyldte til kongen og Roskilde by	869
jordskyld til kronen af huse på kronens jord	678
skat og kongens tyngde af udlejet bymarkjord	194
den uvisse rente af Horsens by	755
borgeres ret til skovhugst imod skat og landgilde til kronen	188
borgen for penge til byen	RR § 36A
told, sise eller anden oppebørsel	655
- og sise som en udlænding og borger	551
accise og told	904
kongens tolder i København	404
kgl. toldskriver	838 859
toldskriver	680 705
toldsted	235

412. havne, havneret, ulovlige havne

byens bødepart til havnens brug	677
havne for København	904
kanal og selvgjorte havne	904
Nykøbinghavn (Sjælland)	680
forprang i Odsherred	680
ulovlige havne	680
Skive bro	421
bryggen i Marstrand	366
prambroen i Køge	633

413. diverse vedr. købstæder

stad stavet "stat" (1417) 3
 byluft gør fri 221 869
 i landstingsresponsum deltager 2 af hver købstad og 2 af
 hvert herred i Sjælland 7
 byprivilegier, jf. gruppe 60
 kvittering for fødested, ret til at bo i købstæder og
 landsbyer 580
 købstæders oprindelse af fiskelejer 678
 siden Køge by blev stiftet og funderet 633
 Københavns og købstæders landstingsret 791 900
 Christianshavn har ikke landstingsret 904
 bruge borgerlig frihed 551
 en fremmed tager borgerskab i Ringkøbing 765
 borgerskab 551
 løfte i købing 669
 pundet, som nu gælder i købstæderne, 24 mark 761
 påskemarked i Roskilde 563
 fortolde som en borger og ikke som fremmed 551
 bøder til byen 391
 auktion over Ribe gl. bispegård 825
 Københavns rådstuebog 791 877
 - stadsbog 677
 rådhusbogen 807
 byens tegnebog 889
 - bog 677 825 859
 brev med stadens segl 765
 Helsingør stads segl 840
 stadens indsegl 238
 stads signet 871
 logi i byen 665
 Fåborgs ret til skovhugst og græsgang 633
 Randers bro 352
 Skive bro 421
 bryggen i Marstrand 366
 borgmestre og rådmænd i Amsterdam 722
 syndikus i Amsterdam 722

HÅNDVÆRK 420 - 439420. i almindelighed

i fdg. om landeskate: smede, skomagere, skræddere, murer-
 mestre, tømmermænd, kedelflikkere, møllere 444

421. de enkelte fag

(personers erhvervsnavne skrives med stort, om de dækker vedkommendes erhverv vides ikke)

bagere RR § 18
 Bager 21 807
 badskærer, jf. grupperne 132 og 552
 bogbinder 722

Brygger 677
 Buntmager 291 886
 bødker 722
 Bødker 678 871
 fiskere 533, jf. gruppe 337
 Fyrbøder 677
 Glarmester 305
 Guldsmed 291 576 581
 Hattmager 350
 hjulmageri 370
 Kedelsmed 360 595 708
 kromand 696
 Kræmmer 740
 kødmanger gaden 488
 Maler 118
 Møntmester 792
 Overskærer 677
 Perlestikker 871
 Pungemager 89
 Skinder 523 550
 Skomager 237 425 507 608 656 660 692 698 701 712 (en
 landstingskriver) 766
 skriver 802 865, tingskriver jf. gruppe 3
 Skriver 696
 Skrædder 201 260 291 341 417 574 587 604 609 618 652 659
 754 761
 en smed på adeligt gods 857
 - - i Skørping 180
 - - 347 367
 smedie ulovligt opført 348
 - 515
 Smed 176 213 339 349 413 429 507 595 608 640 656 677
 Snedker 291 781 871
 Suder 754
 Sukkerbager 523 550
 søfolk, jf. gruppe 453
 Teglslager 633
 Tømmermand 354 825
 tømmergilde 310
 Vintapper 556
 vognsvend 749
 Vognsvend 813
 Væver 830

422. mølleri

møllegods og bygning er bopendinge og løsøre 197
 løsøre og fast ejendom ved skifte af møllegods 207
 mølle som tilbehør til gård 442
 hovedgård med møllegods 144 397 634
 vandmøller under kloster 753
 gård med mølle 556
 skøde på gård, gods og møller 445
 skøde på mølle 203
 gård og mølle i livsfæste 272

mølle forfulgt til lås 212
møllegods i arv 54 223 500
skat af møllere 444
mølle på andens grund 490 560
sag om ret til en mølle 136
dom om møllegods 97
pant i møllegods 145
møllegods 817
mølle med dam og damsband 9 97 130 184 189
mølledam og damflod 515
dæmning ved mølledam, forlig 212
flodemål i mølledam 211
møllestrøm 413
tilladelse til opbygning og fæstemål vedr. mølle 324
sandemænd sværger skel midtstrøms i mølledam 184
markeskel midtstrøms i mølledam 212
lavhævd på møllegårds sted 431
krav om forbedring af møllesten 325
rug i en kurv ved kværnen 310
fæster af mølle indsætter møller 324
møller som herredsfoged 733 748
møllerkone fortrængt fra kirkestol 625
vejrmølle 829
Almstofte lille mølle, vidnesbyrd om toftemølledam 709
Bygkær mølle under Lergrav hovedgård 596
Dallund mølle, slag kendt ugyldigt 175
Ellinge mølle 839
Elsborg mølle, afhændet af hustru 414
Estrupmølle, 1 gård med 3 pund mel 831
Fabjerg mølle med dam og damsband 9
Holløse mølle 325
Hulerød mølle, korntyveri 310
Lindetgårds mølle 704
Marieboholms mølle 733
Nymølle 713
Oldmøllen 754
Stridsmølle 320
Svendstrupmølle 829
Torstedbro mølle med dam og damsband 184 189
Tryggevalde mølle 759
Trøjborg med møller 853
Volstrup mølle 525
Ålemose mølle 241

423. teglværk

teglavn 648
tegl 816

HANDEL OG SØFART 440 - 459440. køb, salg og leje (jf. 122 124 331 364 368 369 398)

udlændinges købmandskab 765
 skippers salg til bønder i tønder, skæpper, fjerdinge,
 i alen og vægt 680
 handel med salt og korn, men ikke med tjære, jern, stål,
 klæde o.l. 680
 ulovlig udførsel af fisk og andre varer 181
 - handel og købmandsskab 770 (jf. 765)
 ulovligt landkøb 765
 landkøb 680
 fogders regnskaber på korn, smør, øksne o.a. solgt til
 købmænd 858
 salt og andre købmandsvarer 680
 kramgods, handelsvarer 532
 handel med kramgods 199 535
 kornsalg 199
 køb af 44 tdr. korn 290
 vidner ved svinehandel 271
 vragere og målere 904

441. markeder

fdg. om markeder på landsbyerne 765
 tjeneste imellem begge markeder 464
 Holstebro marked 804
 Vor Frue dag Ribemarked 868
 påskemarked i Roskilde, 3. søndag efter påske 563
 Ålborg pinsemarked 856

442. torvehandel (jf. 124)

torvefred 717
 fredsbrud på torv og gade ikke bevist 345
 torvesalg af stjalne øksne for klæde, salt og penge 26
 lidkøbsvidner kun gyldige vedr. torvekøb 892
 forprang 680
 kramkister 532
 torvedage i Helsingør 680
 Børsen i København 904

443. øksnehandel (jf. 368 655)

sag om ulovlig udførsel af 1326 øksne 235
 opkøb af nogle hundrede græsøksne, ulovligt landkøb 765
 kgl. åb. br. 1604 6/9 om øksnehandel 866
 øksnesalg til fremmede og udenlandske købmænd 866
 ulovligt landkøb af øksne 866
 adelen må ikke købe flere øksne, end den og dens bønder
 kan staldfodre 235
 købmand, bonde eller præstedreng må ikke købe øksne eller
 nød 680

salg af 2 stjalne øksne 26
- - øksne ved Elben 392
øksne drevet til Elben 235
- udført over Ribe og Assens 235
58½ daler for øksne 741
40 staldøksne solgt for 30 daler parret 866

444. krohold og ølsalg (jf. 389)

salg af 18 tdr. øl i 3 pinsedage 790
hustru flygter til en kro 857
skoledisciple drikker øl i kro 282
krohus 540 859
kromand 696
løfte ikke afgivet i værtshus, krohus eller drukkenskab
859

445. bissekræmmere

skat af pebersvende 444
uvisse gældnere, kræmmere og andre 891
liggere 798

446. købmænd og andre handlende

lovfaste og ærlige kræmmere 199
kongens købmænd i Rusland 465
lybske købmænd 798
handel med købmænd i Duisburg 235
skudsmål af købmænd 383
købmænd 804 RR § 18
kaptajn handler på Island 576
gode købmandsvarer leveres iflg. forlig 606
klæde stjålet i krambod 323
Peder Jensen Kræmmer 871
Bertell Krudkræmmere (urtekræmmer) 197

447. servicefag

kroen, kromand 696
krohus 282 540 857 859
badskærer, jf. gruppe 552
jordemødre, jf. gruppe 552

448. arbejdere

jf. grupperne 79, 130, 232 og 233

449. regnskaber, regnskabsbøger o.l. (jf. 38 618)

regnskaber i rentekammeret 792
regnskab for indkomst, rente, vist og uvist, indtægt og
udgift 534

parter dømt til at gøre regnskab 606
 gøre regnskab 804
 høre regnskab 721
 klage over regnskabsførelse 905
 kammers regnskab 677
 en værges regnskab 838
 en ridefogeds regnskab for rentekammeret 844
 - - skrin, register, regnskab og breve 844
 regnskaber iflg. jordebøger 899
 en godsfoged hindres i regnskab 563
 en foged fængslet for regnskab 284
 en rømt fogeds regnskab 821
 fogders regnskaber på korn, smør, øksne o.a. solgt til
 købmænd 858
 forhøre fogders regnskab 776
 fogders regnskab 556
 regnskab for oldengæld og skovhugst 810
 register på adeligs gæld 596
 kirkeværgers regnskab 721
 kirkeregnskab 185
 skippers regnskab 838
 adskillige købmænds regnskaber 556
 kødmands regnskabsbog skal være indbundet 758
 - - 532 606
 regnskabsbog 535 548 814
 morgengave indført i regnskabsbog 818
 persiller i regnskab 741
 falsk regnskab 601
 regnskab 199

451. søfart, skibe og dele deraf

forstand på kurs og sejlads 722
 skibskaptajn 576
 skipper fra Lübeck sælger gods i Spanien 552
 en skude med tysk øl 501
 hvalfangst 276
 skib og gods forbrudt for ulovlig handel 181
 adelens vragret 533
 forlis 798
 havneret for borgere 501
 Viborgs søhandel med fremmede og udenlandske købmænd 447
 søfolk lukket inde i køjen og lasten 722
 krejert 722
 skibsbåd 366 798
 ankerplads for små skuder og både 533
 små skuder og både 868
 køb af halvpart af et skib 886
 skibsparter 838
 kabyssen 722
 sejl og åre 889
 et stykke sejl som vraggoods 868
 takkel og hovedtov, sejl og ror 680
 et spil, hejseapparat 868
 linegoods 868

en skibsvandtønde af asketræ 868
beg 798
vragtømmer 868 889

452. søfolk

søfolks fred RR § 18
skipper og bådsmand 722
- - købmand 868
en skippers regnskab 838
skibskaptajn 576
kaptajn Drake 722
skipper 552 680
løjtnanten på skib 722
styrmands og bådsmands pas 868
Gert Styrmand 596
højbådsmand 722
bådsmand 680
skibskok 722
skibbrudne 868
sørøveri 722

453. udenrigshandel (jf. 460)

kongens købmænd nægtet handel i Moskva og på Narva 465
skib lastet med salt, sild og humle til Reval og Finland
722
handel på Amsterdam og Spanien 552
- med købmand i Duisburg 235
kaptajn handler på Island 576
en skude med tysk øl 501
lybske købmænd 798
fortolde som en fremmed 551
borgere i Sakskøbing sejler til og fra Tyskland 501

SAMFÆRDSSEL OG TRANSPORT 460 - 469

460. færdsel i almindelighed (jf. 453)

udenlands i kongens bestilling 709
husbond udenlands 700
sagsøgers søn i Tyskland med gældsbrev 215
handel med købmand i Duisburg 235

461. rejser, distancer (jf. 466)

drabsmands løfte om pilgrimsrejser 2
studierejse til Tyskland, Frankrig o.a. nationer 838
en adeligs rejse for kongen af Spanien 810
biskop og rigsråder i kongens ærinde til Gotland 37
rejsendes fred RR § 18
sørøveren Jacob Rostrups rejser 722

borgere i Sakskebøbing sejler til og fra Tyskland 501
 til Vismar på en krejert 722
 sejle igennem bælt til Fladstrand 722
 rejse til Gotland 37
 sørøveri imod skib fra Hoorn 722
 et skib fra Embden indtaget 722
 med godsejer i Tyskland 857
 hjemkommet fra Tyskland 776
 på rejse i Tyskland 517
 kvinde rømt til Rostock 231
 salg af øksne ved Elben 392
 stude fra Ribe solgt ved Elben 383
 øksne drevet til Elben 235
 bud til Jylland og til Norge 810
 Peder Oxe sender brev fra Mecheln (Belgien) 453
 udeblivelse grundet rejse uden for landet i kongens ærinde
 247
 en arving uden riget 890
 husbond draget uden riget 514
 rejst af riget 527
 en indstævnt uden for riget 488
 ægtefæller uddrager af riget til Norge 846
 en værge uden for landet 563
 en provst udenlands 742
 en arving udenlands i nogle år 497
 en mand (ude) af landet 512
 hustru afhænder mens manden udenlands 425
 en fra udlandet hjemvendt kræver andel i fællig 511
 udenlands i Skåne 527
 penge på rente i Antwerpen 453
 fjerntboende vidner kan ikke føres rettidigt 265
 rejse til ting, kost og tæring 369, jf. gruppe 58
 kost og tæring for rejse fra Hillerslev h. til København
 245
 på farten til København fra Stevns h. 761
 rejse fra Nørvang h. til Fyn 744
 godsfoged fra Vendsyssel i København i husbonds bestilling
 667
 borgere i Kolding stævnet til Viborg 595
 svende fra Krabbesholm over Århus til krig i Sverige 378
 lensmand "vandrer" fra Ribe til Kolding 455
 breve fra Haderslev og klæde fra Kolding til Herning (Vig)
 571
 2 ægter fra Herning til Horsens 571
 en ægt fra Herning til Lover syssel 571
 - - - - - Volstrup 571
 fra Horns h. til Faxe med stjålet vogn 544
 fra Benløse til Ringsted 732
 en landstryger fra Lolland på Langeland 790

462. veje og gader (jf. 104 213 402)

alfar vej imellem herreder 793
 alfarvej 813
 age i hulvej 724

rette tingvej fra tinget 540 631
- hjemvej 717
torvevej 717
kirkevej 615
gildevej 650
vejfred, jf. gruppe 71

463. broer og vadesteder

en agebro imellem Køge og prambroen 633
Häljarp bro, færdigholdelse 793
Randers bro 352
Amager bro 539
Skive bro 421
Slomstrup bro 820
overfald på bro 724
en skibsbro 501
Dynelstrup vad 184
Toldbroe Vad 352
kørsel med 2 læs ved over et vad 812
vadested, Veyerhøffs vadt 648
passage af å 265
svømning over å 116

464. færdsel til fods

lensmand "vandrer" fra Ribe til Kolding 455
øksne drevet til Elben 235 383 392
kvæg drevet fra Enslev til Stadsgård 842
til fods fra Malmø til Lockarp og Glostrup 719
bekoste vandring og umage 706
stor vandring, kost, tæring m.v. 521
en løber udfører tilsigelser 571
dreng løber ved siden af vogn 571
kvægdrivere overnatter 842

465. transport til hest

tag min klepper og rid din vej 239
komme rendende på en hest 901
en hoppe ikke fremført til Skåne 779
ridemænd 62 128 289 462 470 498 503 512 852 909
skelridning 16 401 448
ridebrev 40 128 424 596 861 870 RR § 16
tingrider 314 360 566 819 828
ridefoged 399 844
sadle hest og hænge vadsæk og bøsse ved sadlen 239

466. transport med vogn

hoveriarbejde med hest og vogn 622, jf. gruppe 306
age en bøg 674
vognægter 571

ægt: et læs kul 571
 age kongens fadebur 716
 adeliges vognsvend 631
 en vognsvend 749
 landgilde på vogn til slot 477
 kvinde føder i en vogn 719
 tage andens hest og vogn, tømme og svøbe 717
 age fra Odense til Næsbyhoved 724
 kvinde forulempet i vogn på alfarvej 813
 overfald på kørende foged 631
 leje heste og vogn 698
 vognleje 588 640
 udlån af vogn 563 719
 vogn nægtet til transport af tyve 706
 vidnesbyrd om kørsel fra skov med 2 læs ved 812
 age for borgere til stranden 501
 dreng løber ved siden af vogn 571
 heste og vogn med vognfading og tilbehør 663
 hyndevogn 128
 beslagne vogne 883
 en skovvogn i fæsteafgift 611 803
 part af skovvogn og Koldingvogn i fæsteafgift 796 816
 en skovvogn 596
 en møgvogn 529
 træ på vogn 857
 age hø 714
 anholde heste og vogn 632
 spænde for vognen 632
 det fjermer øg 724
 age tværs på vejen 717
 dige overkørt med vogn 704
 løfte kiste på vogn 798
 nægtelse af at udkøre tømmer 888
 udkørsel af tømmer 895
 age hjem fra byen 740
 fra Gårdsdal til Viborg (6 km) ved ris, hjem efter sol-
 nedgang 338
 Jens Vognfører 78
 ran af vognhjul 370
 en vognkøb 467

467. bæretransport

et lejebud, som bar et sendebrev 837
 sendebreve, jf. gruppe 618

468. slæde- og istransport

-

469. søtransport og færgefart

udskibning af øksne	235
konfiskation af skib og gods for ulovlig handel	181
borgeres ret til ind- og udskibning	501
borgere trænger ombord i skib	680
skib lastet med salt, sild og humle til Reval og Viborg (Finland)	722
sejlads på Tyskland	501
en Lübbeck-skipper strandet ved Grenå	300
til Vismar på en krejert	722
litauiske eller utyske skibe til Øsel	465
salg af et skib for 300 daler	138
leje af en skude	231
skib lastet med salt	680
et skib med rug	501
skib med korn ulovligt indtaget	722
en hoppe ikke ført til Skåne	779
en ballaster	722
bispens båd (i Norge)	889
hvalfangst	276
redning på havet af forlist skib	300
stor frost og Guds vejrlig hindrer færgeoverfart	837
sørøveri	722
overfart ved Årøsund	722
Sundby færge	680
Chresten Fergemand	591

RIGET, KONGEN OG CENTRALADMINISTRATIONEN 470 - 479470. rigets afgrænsning og inddeling, len, syssel, herred og birk (jf. 1 3 11)

kongens fredelände	680
russere ind over de gamle grænser i Norge	465
Dagø kræves af storfyrsten af Moskva	465
grænselægning, Norge-Rusland	465
rigets provinser	899
Sønderjyllands tilhør til riget	5
Øster Vedsted hører verdsligt til kongeriget	855
sønderjyder kaldt holstenere	855
vort fyrstendømme Holsten	872
- - Landholsten	832
Landholsten	235 863 872
- : Slesvig	855
Bornholm bortforlenet til Lübeck	238
kongens len i Sjælland	122
Bygholms len	755
Koldinghus len	455
Lundenæs len	32
Næsbyhoved len	170
Ørum len	369
Århus len	341
sysselinddeling	2

Jelling sysselting (1536) 129
 Hardsyssel provsti i forlening 780
   -           -   185
   -           258 721
 Lover syssel 2 571 857
 Varde syssel 28 177 721
 Vendsyssel stift 254
   -           722 765
 Åbo syssel 2
 i landstingresponsum deltager 2 af hver købstad og 2 af
   hvert herred i Sjælland 7
 et herred i pant 42
 en bro som herredsskel 793
 sandemænds herreds- og markeskel 184
 herredssegl RR § 26
 herred og birk som jurisdiktion, jf. grupperne 1 og 3
 herudover omtales:
   Bjørnsholm birk 753
   Brusk herred 277
   Djurs nørre herred 295
   Fjäre herred (Norge) 239
   Fleskum herred 259
   Fuglse herred 231 367
   Gårdbogård birk 537
   Hellum herred 169
   Holbo herred 314
   Horne nørre herred 28 177
   Horns herred 347
   Lollands nørre herreds præster 474
     -           -   herred 231 367
     -           sønder herred 231
   Merløse herred 229 360
   Middelsom herred 60
   Morsø sønder herred 253
   Nørre Horne herred 28 177
     -   Djurs herred 295
     -   herred, Lolland 231 367 474
   Onsjö herred 59
   Rinds herred 293
   Salling herred 292
   Sønder herred, Lolland 231
     -           -   Mors 253
   Tørrild herred 255
   Vennebjerg herred 276
   Voer herred 236
   Års herred 328

471. kgl. embedsmænd, lokale (jf. 3 ll)

statholder i Nørrejylland 397 398 399 401 412 414 415
   -           -   Norge 755 775
   -           -   Lifland 465
   -           -   København 825 857
   -           på Københavns slot 908
 kgl. befalingsmand over Sjællands stift 444

drosten, Slesvig 58
 lenenes embedsmænd (i det følgende bruges benævnelsen "lensmand" som regel også, hvor der tales om de ensbetydende "høvedsmand", "befalingsmand" og "embedsmand"):

Abrahamstrup, lensmand 330 660
 Akershus, lensmand 514 543
 Antvorskov, ridefoged 609 761
 Bergenhus, lensmand 182
 Bohus slot, lensmand 553 817
 Bornholm, Lübecks høvedsmand 238 399
 - ridefoged 399
 Bratsberg, lensmand 697 890 891
 Bygholm, lensmand 200 207 596 647 755
 Børglum kloster, lensmand 303 794
 Bøvling slot, lensmand 506 625 762 770 776 788 796
 803 804 816 817 891
 - - foged 796 816
 Dragsholm slot, lensmand 122 311 526 665 767 828
 Dronningborg slot, lensmand 615 622 629 827
 Faxe h., lensmand 681
 Fosen len, foged 889
 Frederiksborg, lensmand 387
 Hagenskov, lensmand 890
 Hald slot, lensmand 95 359 373 381 599 707 736 743
 744 755 786 844
 - - ridefoged 844
 Hammershus, lensmand 244 551 636 637
 Haraldsborg, lensmand 26
 Halsted kloster, lensmand 263
 Helsingborg slot, lensmand 66 95 490 635 699 737 752
 Holbæk, lensmand 448
 Hundslund kloster, lensmand 254 459
 Kalundborg, lensmand 51
 Kalø, lensmand 44 64 512 585 906
 Koldinghus, lensmand 67 144 301 455 531 765 768
 - slotsskriver og foged 722
 - ridefoged 455 602 768
 Korsør, lensmand 469
 Kronborg, lensmand 716 838
 Kærstrup, lensmand 109
 Københavns slot, lensmand 173 348 362 469 539 576
 583 754
 - - slotsskriver 404
 - - ridefoged 539 731 792
 Laholm, lensmand 205 712
 Landskrone, lensmand 712 793 862
 - ridefoged 793
 Lillö, lensmand 188
 Lister len, lensmand 896
 Lundenæs slot, lensmand 32 67 857
 Malmøhus, lensmand 66 420 515 523 530 560 565 566
 573 581 587 593 634 637 773
 798 835
 - slotsskriver 773
 - ridefoged 581 719 798

Ørum slot, lensmand 867
 - - ridefoged 427 477 867
 Øvid kloster, lensmand 634
 Ålborghus, lensmand 121 208 217 243 289 296 304 328
 338 533 537 538 671 672 678 722 765 866
 901 905
 - slotsfoged 405 765
 - ridefoged 328 848
 Ålholm slot, lensmand 365 474 501 628
 Århusgård, lensmand 420 508 634
 - ridefoged 341 812 841 842 843
 Åstrup slot, lensmand 391 519 714
 uden sted, lensmand 88

 lensmand værner borgerlig frihed 551
 - fører kongens bog over oldensvin 691
 - bevilger oldensvin 691
 - lyser fred over drabsmand 377
 - bjærger vrag 533
 - bestemmer skifte af selvejergods 60
 - og biskop dømmer sammen 463
 lensmands indflydelse på præstevalg 827
 - forhold til tingene og funktioner iøvrigt,
 jf. gruppe 11
 enke forlenet med Ørum slot og len 867
 kgl. tolder i Marstrand 553
 - - - København 404
 - - - Ribe 235
 - - - Assens 235
 - toldskriver i Helsingør 705 680 838
 ridefoged på krongods 239
 kongens foged RR § 22
 delefoged 386 412 435 514 554 716
 - , funktioner 868
 strandfogder 798 868
 foged RR § 13
 borgmestre og byfogder, jf. gruppe 410

472. kgl. embedsmænd, centrale og institutioner

kongens hofmarskal 404
 hofmarskal 76 230 783
 kongens og rigets hofmester 36 92 329 401 412 414 415
 792 909
 rigets hofmester 59 71 78 145 227 299 345 362 397 398
 399 432 773
 kongens hofmester 27 29 32 37 38 41 134 135 140 173 174
 175 283 289 302 331 357 365 367 737 755 771
 dronningens hofmesterinde 288
 - hofmester 23
 prinsens hofmester 26
 hofmester 51
 kongens kansler 26 38 92 95 97 101 114 115 122 123 128
 129 130 132 134-137 140 144 145 170 173-175 178-186
 189 192 194-197 199-209 212-213 218-224 227 228 231

konge og rigsråd gør "besynderlig skik" 129
 kongens dominium directum til riget 465
 kongen miste jus succendendi 465
   - herre over Sønderjylland 5
 det kgl. arvehus 905
 troskabsed til kongen 59
 majestætsforbrydelse 41, jf. gruppe 75
 majestætsfornærmelse, jf. gruppe 75
 forgribe sig imod Norges højhed 889
 sammensværgelse imod kongen 254
 sørøveri på kongens og rigets strømme 722
 kongens år skal friholdes 52
   - ret til vrag 276
   - strandsider 868
   - forstrandsret 276
 hvad ingen ejer, ejer kongen 33 RR § 23
 danefæ, kongens ret til guld og sølv 225
   - RR § 23
 kongen tager herreløs arv 504
 kongens ret til deponerede penge 42
   - - - penge deponeret til uindløst pant 33
 kongen af øvrigheds embede pligtig at beskytte faderløse
   810
 herredsfoged dømmet på kongens vegne 37 476
 kongesagen rejser sig af bondesagen 83 RR § 22
 kgl. befaling til adelige om at pådømme sag 313
   - - om sag og endelig dom 322
 ved kongebrev kan ingen drages fra sit værneting 270
 tilforordning af råder som dommere, jf. gruppe 1
 kongens ret til at dømme ved kommissarier 248
 landsting henskyder sag til kongen 21 287
 kongen befaler sag imod biskop 395
 dom: i kongens nåde og unåde 265 474
 kgl. beskærmelsesbrev 93 256
   - oprejsningsbrev 746
 kongen benåder 37
 fredkøb hos kongen forudsætter den dræbtes frænders sam-
   tykke RR § 22
 kongebrev til fordel for flygtet foged 284
 urigtige klager for kongen: dømt at være løgner 298
 forlig imellem adelige efter kgl. befaling 264
 kgl. tilladelse til adelig frihed og gods 419
 kongens øvrighed over sine tjenere 404
 beslaglæggelse imod kongens magt og friheder 221
 kongens og kronens told og rettighed 551
 lensmand kan ikke disponere over kronens jord 170

474. kgl. skatter, told m.v. (jf. 411)

kongeskat 205 648 651
 kongens skattebog 444
 kgl. Majestæts skatteborger 765
 kroningsskat 765
 frøkenskat, prinsessestyr 765
 brudeskat 648

alm. skat og landehjælp 205 648
 kronens rettighed 904
 kongetiende 721 755
 kongens anpart af sogns korntiende 843
 bønder i lægd 483
 skattehø 894 895
 borgen for penge til kongen RR § 36A
 madskat 483
 vinterskat 644
 landskatter og den uvisse rente af Horsens by 755
 klostrets tjenerne ved kgl. privilegium fritaget for skat
 og kgl. tynge 214
 ikke landeskat af bortforpagtet præstegård 444
 tilbørlig told og rettighed af fremmede skibe 722
 told, sise eller anden oppebørsel 655
 rettighed, told og sise 551
 tolders opsyn med skifter 677
 fortolde som en borger 551
 kgl. toldskriver 235 404 553 705 838 859
 toldskriver 680 705
 toldsted 235

475. kgl. forordninger og bevillinger

kongen lyser lov, ret og forbud på alle landsting, folket
 samtykker 21
 kgl. forbudsbrev 258
 - fdg. til lensmænd 254
 - ratifikation af traktat 465
 kongebrev forkyndt fra prædikestolen 474
 kgl. stadfæstelse 1293 17/4 af Køges ret til græsning 633
 - - 1321 28/5 af priv. for Køge 633
 - - 1329 18/6 - - - 633
 - - 1414 1/1 - - - 633
 - - 1450 25/11- - - 633
 - åb. br. 1570 12/3 648
 - missive 1580 22/8 655 773
 et kong Hans' stadfæstelsesbrev 725
 kgl. missive 1587 8/3 825
 - brev 1588 15/11 648
 - missive 1589 19/6 615
 - - 1596 28/2 780
 - - 1598 8/2 773
 - - 1598 9/2 772
 - - 1599 20/3 780
 - - 1599 29/10 788
 - - 1600 7/1 786
 - - 1602 26/6 798
 - - 1603 14/9 810
 - - 1604 21/5 819 828
 - bevilling 1604 24/9 843
 - missive 1605 14/8 823
 - - 1607 8/1 838
 - - 1608 24/4 857
 - - 1609 19/1 867

kgl. missive 1614 7/1 871
 - - 1640 12/12 901
 - åb. br. 1642 26/5 901
 - friheder for borgere 221
 - missive og sendebrev 352
 - bevilling til udlæg 532 535
 - befaling om gennemførelse af sag 586 (jf. 588)
 - frihedsbreve 622
 - oprejsningsbrev 746
 - edict, bevilling eller forbud 747
 - stadfæstelsesbrev 754
 - privilegier for købstæder, jf. gruppe 60
 et kongebrev citeret 526

476. kongerejser

age og føre kongens fadebur 716
 kongen fra Skanderborg til Viborg 841
 kongens tjeneste som forfaldsgrund RR § 28
 i vor og rigens tjeneste 37

477. kgl. slotte og gårde (jf. l 271 403 471)

Abrahamstrup 122 330 526 543 660
 Akershus 514 543 806
 Antvorskov kloster 609 738 761 874-881
 Bergenhus 182
 Bohus slot 553 817
 Bratsberg 697 890 891
 Bygholm 200 207 596 647 755
 Børglum kloster 303 794
 Bøvling slot 506 625 762 770 776 788 796 803 804 816
 817 891
 Dragsholm slot 122 311 526 665 767 828
 Dronningborg slot 176 270 412 414 615 622 629 827
 Frederiksborg 387 786
 Haderslevhus 755 776
 Hagenskov slot 890
 Hald slot 95 359 373 381 599 610 707 736 743 744 755 786
 844
 Hammershus 238 244 551 636 637
 Haraldsborg 26
 Halsted kloster 263
 Helsingborg slot 66 95 490 635 699 737 752
 Holbæk slot 448
 Holstebro bispegård 278
 Hundslund kloster 254 459
 Kalundborg slot 29 51
 Kalø slot 44 64 512 567 585 906
 Koldinghus 67 126 129 144 145 299 455 531 602 628-640
 680 722 753 765 768 896 901
 Korsør slot 469 815
 Krogen (Kronborg) 423
 Kronborg 423 716 781 838

Kærstrup 109
 Københavns slot 37 38 43 53 58 59 67 68 75 76 173 208
     209 261 265 291 313 316 319 329 334 342 343 345 348
     362 397 401 404 407 424 432 445 469 491-497 539 547-
     556 576 583 609-612 648 665 666 672 682-684 688 702
     703 720-722 731 737 738 750-754 774 775 781 782 785
     790 792 796 797 825 830 854 866 869 889 896 908 909
 Laholm slot 205 712
 Landskrone slot 712 793 862
 Lillö slot 188
 Lundenæs slot 32 67 857
 Malmøhus 66 420 515 523 530 560 565 566 573 581 587 593
     634 637 719 773 798 835
 Mariager kloster 289 386 391 420 484 505 582 675 721 746
     774 864
 Matstrup 713
 Møgeltønderhus 619 831
 Nyborg slot 170 172 184 213 260 420 492 516 517 713 734
     784 819 873 887
 Nykøbing slot (Falster) 48 244 267 357 365-367
 Næsbyhoved 170
 Odensegård 170 171 206 241 397 476 488 724 772 777 815
 Ravensborg 44
 Riberhus 341 460 619 825 868
 Ringkloster 318
 Roskildegård 229 230 374 465 493 637 725-728 868
 Roskilde Frue kloster 725
 Rugård 630 752 890
 Saltø slot 682
 Silkeborg slot 83 119 218 406 786 813
 Skanderborg slot 84 411 487 524 574 693 841 856 857 906
 Skivehus 127 378 421 483 690 822
 Skjern slot 295
 Skjoldenæsholm 331
 Skodborghus 531
 Solte slot 325
 Tranekær slot 183 246 890
 Trondhjem, gård 889
 Tryggevældegård 633 708 759
 Trøjborg slot 228
 Turebygård 564
 Varberg slot 47 137 138 549 817 888 894
 Vestervig kloster 245 785 794 831 834 872
 Visborg slot 442
 Vitskøl kloster 352 753
 Voer kloster 250
 Vordingborg slot 723
 Wieck (Estland), kongens huse 465
 Ørum slot 67 427 477 867
 Øvid kloster 634
 Ålborghus 121 208 217 243 289 296 304 328 338 405 467
     533 537 538 671 672 678 722 765 866 901 905
 Ålholm slot 365 474 501 628
 Århusgård 341 420 508 634 812 842 843
 Åstrup slot 391 519 714

kongens gård RR § 37
 - gårde i købstæder, jf. også gruppe 403

478. herredage (jf. 1)

almindelig herredag 496 672 827 874
 - - i Odense 454
 herredag i København 352 648
 sidste herredag i København 513
 næste herredag i København 785
 første almindelige herredag i Bergen 889
 herredag i Kolding 631
 - 664 854 857 858 RR § 38
 stævning til herredag 831
 inden herredagen endes 862
 forleden herredag 750

479. udenrigsforhold, fremmede fyrster (jf. 207)

romerske kejserlige Majestæts råd 802
 lensmand bundet til herre i det romerske rige 755
 den katolske tyrant: Philip II af Spanien 722
 paven 722
 fremmede herrers og forbundsfællers strømme 722
 kongen af Spanien 722
 den engelske dronnings gesandter 722
 kongen af Polens gesandter 465
 storfyrsten af Moskva 465
 en fransk legat 488
 de hollandske staters commissarius 824
 de russiske gesandter 465
 adelig ledsage prins til Rusland 810
 en adeligs rejse for kongen af Spanien 810
 diplomatisk sendelse til Rusland, handler imod instruks
 465
 Norge i fred med Rusland 465
 fuldmagt af hertugen af Parma 722
 hertugen af Cleve 722
 landgreve Moritz af Hessen 755
 greve Moritz af Nassau 722
 hertug Carl i Sverige 824
 hertug Carl af Södermanland &c 799 802
 - Hans den ældre af Slesvig-Holsten 855
 østrigsk friherre Andreas Holt 799 802
 kgl. spansk admirals bestilling 722
 gesandter 465
 en evig fredsforedrag 465
 løsladelse af fanger 465

MILITÆRVÆSEN 480 - 499480. leding, krigstjeneste, krigsfolk, bondesoldater

adelig frues svende i leding 378
 ledingsafgift 8 skilling 796 816
     - af fæstegods 596
     - 411
 varsling af krig, bavn og vidjebrand 7
 stille 2 karle i kongens tjeneste 657
 en af kongens knægte 307
 slotsliggere 798
 rostjeneste 755
 kvinde køber hus af krigsfolk 78
 krigsfolk 59
 ikke skipper men krigsmand 722
 soldater på sørøverskib 722
 bønder i strandværn 48
 Henrik Bøsseskytte 677
 en spydskarl 183 246

481. soldaterhold

hold af folk og svende 223
 adelige svende 627
 soldaters vinterleje 307
 adelig frues svende i leding 378
 bøsseskytters sold 765

483. soldaterudrustning (jf. 640 ff.)

våben eller værge 910
 slag med spyd 717
 spydskarl 183 246
 spyd 615 632
 gevær 615
 register over bøsser og værger i adeligt rustkammer 817
 rustkammer 890

484. officerer

høvedsmand i betydn. lensmand, jf. gruppe 471
 bannermester og høvedsmand 7
 høvedsmand for vagthold 208
     - på skotsk skib 208
 kongens hofsinder 32 196 203 242 269 680
 skibshøvedsmand 366
 chef for orlovsskib 352
 løjtnant på skib 722
 kaptajn for oprørske bønder 88
 rumormester 722

485. militære bygninger, befæstningsarbejder o.l.

lensmand leder anlæg af befæstning 88 (jf. 894 895)

486. krigsvægring, rømning (jf. 75)

sædvane vedr. rømning 7

487. krigshandlinger

stormen på Ålborg (1534) 78
 Københavns belejring (1536) 221
 gårds afgift siden Grevefejden 295
 Grevens fejde 189 774 819
 skipper Klemens' opløb og oprørske fejde 466
 oprør i skipper Klemens' tid 254
 Klemens-fejden 455
 den svenske fejde (1563-70) 774
 den nordiske syvårskrig (1563-70) omtalt 378
 frygt for krig med storfyrsten af Moskva 465
 adelig møde på kgl. orlovsskib 352
 krig imellem tyske hertuger 235
 - : en offentlig fejde 465
 skyderi med sørøvere 722

488. flåden (jf. 484)

udrustning af en skibsflåde 722
 adelig møde på kgl. orlovsskib 352
 i kongens ærinde i Østersøen under krig 796

KIRKELIGE FORHOLD 500 - 519 (jf. 13 60 71 74 560-562)500. kristelig øvrighed

Gud og kristelig øvrighed 889
 klage for Gud og al kristelig øvrighed 636
 kristen øvrighed 792
 Guds dom og straf 623
 gerninger imod Gud, den kristne kirke og menighed 857
 kirkens privilegier 359
 gejstlige len 185
 gejstlig jurisdiktion over skoledisciple 282
 - - 755 757 RR § 18, jf. gruppe 1
 tamperret, jf. gruppe 1
 biskop og kanniker i tamperret 280
 gejstlig domstol 871
 kirkens disciplin 623
 bandlysning af ukendt gerningsmand 370
 - 623
 excommunication RR § 18
 biskop og lensmand fastsætter synodalia 623
 privilegier og frihed for Roskilde domkirke 309

præpositur, provsti 889
 provstedømme 742
 sognepræsters privilegier 444
 klosterts tjenere ved kgl. privilegium fritaget for skat
 og kgl. tynge 214
 biskops visitats 395
 biskop konfiskerer gods fra dømt præst 15
 jus præsentandi & conferendi 827
 biskops kollats om præsteansættelse 444
 kapitels kollats 664
 kollatsbrev 857
 ordination af præst hindret 857
 præst afsat ved domkapitels dom 770 (jf. 765)
 almindeligt landemode 474
 advarsel af prædikestolen 623

501. stiftet, sognet og sognemænd, menigheden

Vendsyssel stift 254
 Fyens stift 474
 stiftslensmand 772
 Hardsyssel provsti 185 721 780
 provstiet i Ribe 721
 præstegæld, Norge 889
 præst fradømt sine 3 sogne 610
 anneks sogn 827
 sognemænd i 2 sogne 827

- udvælge 7 af de ældste og mest agtede mænd i
   sognet 827
- klager til bispen 857
- sagsøger præst 569 780
- 871

 menige Glostrup sognemænd 493
 Støvring sognemænd 827
 regnskab i sognemænds overværelse 539
 menige sognemænd og kvinder adspurgt 581
 provst og sognemænd indlyser i stolestade 625
 sognefolket 857
 kirkemænd 9
 sognestævne 629 871
 sognevidne fra sognestævne 581

- udgivet på kirkegulv 581
- 909

 vidne af sognemænd 867
 kristen gemen og samfund 792
 menigheden formanet til bøn 827

502. kirkegang og kirketider (jf. 504)

kirkegangskone 79
 Guds ords tjeneste hindret 857
 kirketjeneste uden for kirken 313 857
 kirkevej 615
 højmesse, juledag 871

2. og 3. juledags gudstjeneste 313
 tyveri langfredag i kirketiden 589
 adelsdame dømt for kirkefred 313
 kirkefreds brøde 615
 kirkefred 625 745 857

503. kirkelige embedsmænd, gejstlige (jf. 13)

ærkebiskop 6 29 40 41 49 51 61
 biskop 3 6 7 15 21 22 25-27 32 35-37 39 40 42 44 45 49
           51 54 55 58 59 67 68 71 77 174 179 209 226
           233 365 463 464 664 721 754 816 857
 - (svensk) 824
 superintendent 259 280 395 441 474 493 518 554 569 576
           610 623 664 668 770 772 780 788 827 835 860 871 889
 abbed og brødre 753
 - 3 17 21 49 51 58 59 176 439 456 469
 abbedisse 81 805
 prior for vikarerne 448 657
 - og menige konvent 71
 - 9 21 34 38 49 51 55 58 59 71 117 172 187 226 290
           469
 guardian 3 633
 klosterforstander 26 84
 vicarius over franciskanerne 633
 en klostergiven jomfru 567
 klosters jomfru 372 805
 nonne 81 84 567
 regelbunden mand 9
 viet mand eller munk 615 629
 munke uden abbed RR § 35
 munk og klostertjenere 3 RR § 18
 klostermænd, lærde mænd, klerke ikke i borgen RR §§ 34
           og 35
 munke 17 372 567 805
 en klerk 774
 klosters delefoged 7
 bispens generalofficial 46
 generalofficial 50
 bispens official 16 34
 ærkedegn, archidiaconus 3 9 41 66 93 151 201 322 835 836
 domprovst 13 16 24 33 66 721
 landsprovst 474 493
 herredsprovst 474 493 554 569 610 765 772 836 901
 sogneherre og provst 90
 provst 3 9 17 26 32 115 311 347 431 469 474 526 625 674
           721 742 754 767 770 780 827 871 889
 prælater, kanniker og menige kapitel 558
 dekan 3
 senior i domkapitlet 836
 kapitelsherrer 788
 kapitels sekretær 754
 residerende prælater og kanniker 827
 - til anneks 889
 kannik og sognepræst 825

hospitalsforstander, en kannik 117
 kanniker 9 13 16 21 34 55 66 117 134 178 306 434 441 493
     526 570 607 668 725 742 770 788 814 825 827 836 889
 electus og kirkeværge 69
     - 58 61 62 67 71
 vikar og kapellan 311
     - 87 132 309 347 387 536 754
 kapellan 474 657 752 816 889
 domherre (til Bremen) 722
 kantor 24 26 30 122 127 419 441 526 664 725 767 770 774
     788 827
 subkantor 441
 kansler hos biskop 596
 stiftsskriver 315
 degn på provstens vegne 258
 kongens prædikant 78
 prædikant 87 90
 sognepræst, præst 15 86 132 206 208 264 282 313 323 347
     364 370 376 379 385 389 393 402 413 438
     441 444 463 473 474 493 496 520 521 532
     535 536 548 558 561 569 576 581 585 610
     615 623 633 636 646 665 668 670 674 690
     728 764 765 768 770 772 780 788 816 825
     827 836 857 859 871 890 901
     - og provst 623
 præst og korsbroder 19
 præsters og degnes privilegier 282
 sognedegne 109 259
 degne 444 664 733 757 760
 forstander for kirkegods 599
 provst og kirkeværger 625
 kirkeværger 9 89 278 313 402 539 581 690 721 771 827 857
     867 871

504. kirkelige handlinger (jf. 502)

dåb 670 683 688 746 857
 et dødfundet barn ikke bevist at være levende født eller
     døbt 168
 barns navn nævnt fra prædikestolen 670
 nadver 871
 absolution, nadver og skriftemål 857
 skriftemål 623
     - til dødeligt såret 322
 det hellige alters sakramente 208
 det hellige sakramente 49
 afløsning og sakramente 623
 undervisning i sakramentets annæmmelse 208
 det højværdige sakramente forladt af præst 610
 sakramente til en døende 636 818
     - - - dødsdømt 376 572
     - på uskyld 244
     - til omvendte troldkvinder 294
     - nægtet 493
     - 690

gå til Guds bord 857
 præst hindret i at komme til en døende 857
 vigilier 71
 jord og ejendom for messer og gudstjeneste 71
 evige messer 2
 sjælemesser aflagt efter reformationen 86
     - nedlagt, skænket gods tilbage til arvinger
       89
 kristelig gudstjeneste 86
 højmesse, juledag 871
 fasteprediken 857
 langfredagsprediken, tyveri under 589
 dimmelugen 307
 ugedagsprediken 871
 adelsmand hindrer prediken 857
 gudstjeneste forstyrret 313
 præst forlader gudstjeneste 610
 klage over prediken 871
 lysning efter trolovelse 441
 vielse og giftermål 79
     - - prediken på kirkegård 313
     - 87 836
 kirketjeneste på kirkegården, i våbenhus og i byen 857
 fæstere tilsiges fra prædikestolen 571
 kirkegangskone 79
 kirkesang 86
 begravelse på kirkegård hindres ikke af afdødes gæld 386
 holde ordet for enken ved begravelse 854
 begravelse 2 239 825 854 901, jf. gruppe 557

505. kirkelige bygninger og rum (jf. 272)

kirker:

Bogense bykirke 752
 Christianshavn, kirken 904
 Eltang kirke 768
 Fly kirke 441
 Haderslev domkirke 34
 Hansted kirke 110
 Helsingør St. Olai kirke 859
 Hem kirke 615
 Herning kirke 857
 Hjerk kirke 441
 Hohenkirche, Mecklenburg 558
 Kappel kirke 558
 København Vor Frue kirke 2 741 871
     - Helligåndskirken 576
     - St. Petri kirke 89
     - St. Nicolai kirke 871
 Lem kirke 816
 Lemvig kirke 816
 Lund, St. Laurentius domkirke 2 58 774
     - Helne kirke 490 497 515
 Lønborg kirke 721
 Nørhå kirke 867

Nørlem kirke 788
 Odense, St. Albani kirke 55
 Ribe, Vor Frue domkirke 770 788 825 836 855
 Rind kirke 857
 Roskilde domkirke 122 299 309 311 347 493 536 607 657
 664 668 725 754 771
 Sandby kirke 264
 Skødstrup kirke 854
 Slesvig domkirke 558
 Snejbjerg kirke 32
 Staby kirke 721
 Støvring kirke 827
 Sundby kirke 78
 Sunds kirke 571
 Svendborg, St. Nikolai kirke 132
 Tølløse kirke 858
 Vandborg kirke 780
 Vesterborg kirke 474
 Viborg domkirke 178 441 534
 - Gråbrødre kirke 610
 Ålborg, St. Budolfi kirke 532 535 548
 Århus, St. Clemens domkirke 2 827
 - Sortebrødre kirke 2

klostre:

Antvorskov kloster 38, jf. Skovkloster
 Børringe kloster 59
 Horsens Korsbrødregarden (Johanitterklostret) 35
 - St. Johannes kloster 39
 Kalundborg Gråbrødre kloster 40
 København Gråbrødre kloster 23 26 27
 Mariager kloster 85 185 289 721
 Maribo kloster 774 805
 Randers Helligåndskloster 71 84 117
 Odense Sortebrødre kloster/Dominikanerkloster 1 6
 - St. Knuds kloster 55 172 187 290
 Ring kloster 81 318
 Ringsted kloster 21 439 456
 Roskilde St. Clara kloster 26 36
 - Vor Frue kloster 26
 Skemminge kloster 3
 Skovkloster 3 21, jf. Antvorskov kloster
 Vejle Sortebrødre kloster 25 31
 Viborg St. Johannes kloster /St. Hans kloster 9 19
 34 856
 - Gråbrødre kloster 64
 Vitskøl kloster 176
 Ålborg Gråbrødre kloster 36
 - Helligåndsklostret 226
 Ø kloster 234 567
 Ørslevkloster 127
 et kloster ødelagt 372
 ærkebiskoppens gård RR § 37
 Roskilde biskopsgård 728 754
 gl. øde bispegård i Ribe 825
 Kalentehuset i Roskilde 493

kapitelshus i Lund 835
     -       - Roskilde 668
     -       - Viborg 280 569
 Helligåndshuset i Randers 71
 St. Laurentii kapel i Roskilde 311 767
 Helligkors kapel ved Lemvig 816
 kapellet på Københavns slot 37
 kirken, fred RR § 18
 bjærget vraggods forvares i kirke 533
 herredskirke 604
 fjerdingskirke 35 129
 hugst at færdige kirketårnet med 694
 en pantsat for sten til kirken 171
 våbenhus 615 857
 vestre kirkegavl 857

506. kirkeinventar, genstande til kirkelig brug

alter:

Vor Frue alter i St. Petri kirke, København 89
 alter i Lunds domkirke 774
 Vor Frue alter i St. Albani, Odense 55
 Dorothea alter i Roskilde domkirke 771
 Hellig legem alter i Stege kirke 86
 Vor Frue alter i St. Nikolaj kirke, Svendborg 132
 alter og prædikestol 827
 altertavle 86
 adelsdame lader alterlys slukke 313
 præst overfaldet med kalk og disk i hånden 615
 monstrans, klenodier, kalk, disk og messedragt 86
 kalk og disk 629 852 857 RR § 18
 Guds bord 857
 prædikestol 441 474 493 571 623 871
 bygning af kirkestol 313
 orgel, Jens Orgelmester 87
 præstekjole, sammarie 889
 kirkenøglen 857

507. begravelsespladser i kirker

lejersted i kirke 2
 lig nedsat i kirken 890

508. kirkegårde (begravelsespladser)

kirkegård, fred RR § 18
 kirkegården, alm. sognefolks lejersted 690
 vielse forrettet på kirkegård 313
 dom at en med urette henrettet skal i viet jord 26
 skænderi på kirkegård 625
 sognestævne uden for kirkegården 629
 Herning kirkegård 857
 St. Hans' kirkegård (uvist hvor) 445
 skrive vide på kirkegård 745

Gottes Acher 799
 kirkegårdsporten 615
 kirkegård 370 857

509. kirkegods og herligheder, patronatsret (jf. 272)

gods til bispens bord 11
 klostres tjenere ved kgl. privilegium fritaget for skat
 og kgl. tynge 214
 bygning på Guds og hans eget 196
 klostres og kapitels tjenere 122
 kirkejord undtaget fra rebning 519
 ulovligt skel om kirkejord 374
 gods givet til alter i Roskilde domkirke 299
 Ribe kapitels tjenere under Viborg landsting 855
 Lunde kapitels gods 818
 St. Laurentii kapitels tjenere 526
 - - kapel i Roskilde, forlening 754
 den gamle træbog, jordebog over Roskilde domkirkes gods
 754
 Roskilde kapitels oldenrettigheder 754
 Antvorskov klostres gods i Horns h. 771
 afhændelsesforbud RR § 3
 kirkens jord skal ved salg ikke lovbydes RR § 3
 testere til kirken 818
 sjælegave 818
 gods skænket til alter imod messer 86
 gård skænket til kirke for messer 89
 altergods tilbage til rette arvinger 774
 landgilde til kirke og kloster 85
 2 gårde skødet til hospital 117
 hospitalsgods 306
 præbende og kannikedømme i Roskilde 526
 præbendegods 754
 en vikars sagefaldsret arves ikke 309
 et vikarie stiftet og funderet 134
 vikariegods til alter 132 752
 - 774
 en kanniks bønder 66
 kirkejord magelagt 721
 bortfaste kirkens ejendomme, jorder og tiender 721
 herlighed, ret og rettighed for provster 721
 bortfaste halv toft til præsten 816
 et kapitels fæstere 311
 kapitels jord 381
 en kapitels gård i Nykøbing S. 657
 sag om kirkejord og landgilde heraf 206
 kapitels jordebøger 771
 leje af kirkens jorder i København 43
 kirkens adkomst til jord stadfæstet 69
 stiftets gods i Kurland 465
 sag om kirkejord 315
 en gård hævdes at være kirkegods 177
 - - fradømt et kloster 84
 kirketjener, fæster af kirkegods 567

lån af kirkepenge 507
 kirkens stol 539
 kirkens gårde og gods 11
 kirkens penge brugt til stolestader 313
 kirkejord 85 211 258
 kirkeskov 374 458
 degnegård 664
 Vitskøl klostres gods 176
 Staby kirke under Mariager kloster 185
 Vor Frue jord i Lemvig 816
 Faxe kirkeskov 564
 Mønsted kirkes fædrift 599
 jus patronatus til kirke, by og gård 558
 - - - - 15
 - - 2 564 721 752 827 858
 patronatsret 458 664
 patron for alter 55

510. afgifter til kirker og kirkelige embedsmænd (jf. 109)

kirkens tiende 624
 ret til kirketiende 112
 betaling for kirketiende skal erlægges inden pinse RR § 4
 kirkens part af korntiende 780 867
 provsten afgør, hvem kirketiende tilfalder 112
 rugtiende bortfæstet 860
 kirketiende bortfæstet uhjemlet 867
 fæste af bispetiende 860
 rug-, byg- og havretiende forholdt 860
 tiende i kærven 867
 korntiende i neg eller skæpper 860
 præsteafgift, korntiende m.v. 474
 boghvedetiende 618
 tiende svares ikke af kgl. bispegård 278
 - af præstegårdsjord til præst og degn 778
 sag om kirketiende til præst og degn 618
 tiende til præsten 778
 kvægtiende 651 764
 præst har tiende i fæste 780
 fordeling for tiende 811
 en sognetiende for livstid 841 (jf. 842 843)
 kirkeskyld 764
 herlighed, ret og rettighed for provster 721
 afgift af avl til sognepræst 278
 afgifter af kirkejord 196
 landgilde af kirkejord 206
 præsteredsel og rettighed 185 444
 offer til præst 857
 nådens år 309
 1 pund korn til sognepræsten 771
 dom fastslår kapitelfæsteres gæsteri, ægt og arbejde 311
 en vikars sagesfaldsret arves ikke 309
 med brugsret til øde jorder følger afgifter til præst og
 degn 463
 afgifter til præst af øde byggesteder 618

degnerente, 2 skp. korn fra hver 259
 sognemænd pligtige at svare sædv. degnerente 259
 degnerente 618 664 760
 strid om kirkeregnskab, fabricagods og andre rettigheder
 185
 sten til kirkens behov og bygning 171
 kirkens bygning 694

511. præstegårde og degneboliger, præsters tjenestefolk

en præstegård er skattefri, omend bortforpagtet 444
 tiende af præstegårdsjord 778
 præstegård med i rebning 411
 hovedpræstegård 444
 kapellangård 889
 landgilde af fæstet præstegård 444
 præstebonde 444
 præstegårde:
 Beldringe 676
 Buderup 180
 Feldballe 585
 Hillerslev 901
 Højen 768
 Langå 844
 Lemvig 816
 Stod (Norge) 889
 degnegård 664

512. andre huse tilhørende kirken (jf. 272 509)

ærkebiskoppens gård RR § 37
 bispegårde:
 Holstebro 278
 Ribe 825
 Roskilde 728 754
 Viborg 42
 Århus 42
 Kalentehuset i Roskilde 493
 kapitelshus, jf. gruppe 518
 vandmøller under kloster 753

513. præstegårdsjord og rettigheder til præstegårde

præstegårdsjord, skøde 211
 - 816
 præstegård med rette tilliggelse 303
 præstegårdes skattefrihed 444
 præstegårdsredsler 721

518. domkapitler

stævning for kapitel i horsag 395
 kapitel som domstol, tamperret 668, jf. gruppe 1

senior i domkapitlet	836
kapitels herrer og andre godtfolk	768
domkapitels provst	185
kapitels kollats	664
- dom fremlagt	390
- -	493
- beneficium	774
- fæsteres afgifter	311
- jordebøger	771
- gård	657
kanniker og kapitels tjenere	767
domkapitler:	
Haderslev, kanniker og kapitel	34
Lunde kapitels gods	818
- kapitelshus	835
- kapitel 61	835
Riber kapitels hus	768 788
- - tjenere	855
- kapitel 721 788	825
Roskilde domkapitel, prior for vikarerne	444
- domkapitels ret til fæsteafgifter	122
- kapitels privilegier, fundats	754
- - tjenere	526
- kapitel part i skeltrætte	448
- -	493 754 771
Slesvig domkapitel	558
Viborg domkapitel, sag imod	76
- - vidnesbyrd for	554
- -	381
- kapitels hus	280 569 570
- - domherrer	446
menige Viborg kapitel	610
Århus domkapitel	827

519. helligbrøde, brud på kirkefred o.l. (jf. 13 74 501)

helligbrøde, brud på helg	RR § 18
- og blodvide, bøder	615
biskopsnavn sværger om helligbrøde	RR § 18
ikke helligbrøde at revse tyende med svøbe	561
simoni	610 RR § 18
marcionisme, vranglære	871
sakramentere	423
tyveri fra kirke	706
begravelse forhindret med våben	857
overfald på præst efter gudstjeneste	615
- - -	629
adelsmand forfølger præst og hindrer gudstjeneste	857
præst kaster messeklæderne	610
adelsdame dømt for brud på kirkefred	313
brud på kirkefred, hvis fredløs gribes i kirke	14
en biskop afsat for uværdig optræden	889
kirkefred, strid om stolestade i kirke	625
-	745
ikke bulder og ustyr i kirken	871
kirke brugt som kornlager	313

OPDRAGELSE, UNDERVISNING OG BOGLIG LÆRDOM 520 - 539520. forældres opdragelse af børn (jf. 87)

brev på at børn aldrig har tigget 602
 adelig ægtemands forsørgelsespligt over for hustru og
 børn 738
 33 daler til opfødning af 2 børn 602
 aftale om et barns underhold 524

521. skoler, universiteter (jf. 272)

i skole til kl. 5 om aftenen 839
 sogne nær byen tage degn af skolen 259
 degnerente, hjælp at studere med 259
 en dreng, holdt i skole i Randers 661
 skolen i Lemvig 816
 Nyborg skole 400
 Svendborg skole 400
 under skolens disciplin 646
 universitetet i København 429
 konsistorium 871
 studere i Leyden i Holland 824
 - udenlands 646
 ung mand med sin pædagogus til Tyskland, Frankrig o.a.
 nationer 838

522. lærere, doktorer, akademikere

skolemester 441 901
 læsemester 441
 mester/magister 30 33 38 51 93 97 117 130 151 178 185
 201 209 219 220 248 258 282 336 362 395 434 493 518
 569 610 623 664 670 723 770 772 774 780 825 827 859
 860 871 889 900
 under præceptors disciplin 890
 ung mand med sin pædagogus til Tyskland, Frankrig o.a.
 nationer 838
 læsemester ved Københavns universitet 576
 hæderlig og højlærd kannik 306
 kejserligt privilegium for skolarer 282
 lærde mænd kan ikke gå i borgen RR § 34
 de højlærde i København 771 827
 - - 539
 højlærd mand, mester og superintendent 259
 højlærde og professorer i Københavns universitet 564
 professorer ved Københavns universitet 774
 professores theologiae 623
 3 doctores theologiae 395
 2 doctores medicinae 395
 doctor utriusque juris 395
 rector magnificus 871
 - universitatis 395
 - og professores ved Københavns universitet 871

rector for Københavns universitet 576
 doctor/doktor 26 51 448 463 469 493 539 544 576 623 664
 668 723 770 786 825 871 906

523. skoleelever, disciple, studenter

dreng taget hjem fra skole 602
 for en sinke eller pebling at regne 871
 løbedegne, disciple 665
 peblinge 301
 skolepeblings drab på kammerat 839
 under disciplin og lærdom i skolen ca. 1 år 602
 - præceptors disciplin 890
 skoledisciple henhører under gejstlig jurisdiktion 282
 forstander for de 100 studenter i København 499
 studenterne i klostret 871
 kejserligt privilegium for skoledisciple 282
 en dansk student besværer norske bønder med skyds og
 fader 889

524. læse- og skrivekunst (jf. 527 618)

papir og blækhorn 889
 part ønsker at se tingbogen 591
 præst underviser om et brev indhold 379
 fæsters skriftlige påstand 557
 bønder (norske) underskriver med egen hånd 889
 foged skriver indlæg med egen hånd 889
 undskyldende ikke at kunne læse og skrive 458
 ridefoged skriver åbent brev 780
 herredsoged, som hverken kan læse eller skrive 458
 en herredsfogeds håndskrift 456
 en herredsfoged udgiver brev 209
 godsfogder skriver brev, som forfalskes 191
 jordebog ført med egen hånd 831
 tingskrivere, jf. gruppe 3
 tingskriver bliver sognedegn 109
 borgers indlæg med egen hånd 838
 - skriftlige indlæg 840
 peblinge sletter og retter i dom 301
 spillegæld opskrevet med kridt på bord 468
 kvindes brev til stedsøn 728
 efter udkast skulle skøde skrives på pergament, men ud-
 kastet besegles 203
 en enkes missive med egen hånd 862
 borgeres brev om væddemål med egne hænder 859
 læsemestre ved Københavns universitet 576
 sognepræsts skriftlige bevidnelse 379
 adelige gældsbreve med egne hænder underskrevne 872
 slotsskriver 487
 en grevindes skriver 802
 adelig kontrakt med egen hånd 776
 - fuldmagt med egen hånd 785

adelig underskrift med egen hånd 682 829
 riddere underskriver med egen hånd 465
 råder underskriver med egen hånd 476
 adelsfrue underskriver med egen hånd 831
 adelsdame med egen hånd 832
 adelsjomfru underskriver med egen hånd 567 640
 et gammelt latinsk brev 213
 et kongebrev på latin 437
 kgl. pas på latin og tysk 755
 latin oversat til dansk 633
 udfordring til fejde skal være skriftlig 20
 underskrift med signeter og mærker 740

525. sprogekundskaber

latin oversat til dansk 633
 lære fremmede sæder og tungemål 838
 latin 213 437 755 871
 russisk oversat til dansk 465
 bestilling på fransk, som ikke blev forstået 722
 breve udgivet i Skotland 208
 en borger fra Lübeck møder for rettertinget 552
 et brev på tysk, et andet på svensk 799
 kvittering på plattysk 532
 klagemål på tysk 799
 en tolk 722

526. andre kundskaber

begive sig til studiis og til krigsbrug 802
 en musikalsk og digtekyndig biskop 889
 Jens Orgelmester 87
 musikalske færdigheder, jf. gruppe 594
 kundskaber vedr. lov og ret, jf. gruppe 3

527. trykte bøger (jf. 618)

bibelen, jf. bibelsteder i gruppe 60
 "den gamle og prentet skånske lov" = Ghemens udg. 1505
 747
 "kong Woldemars ny Lou" (A&O tekst III) = Ghemens udg.
 1505 747
 "lovbogens indgang" = Jydske Lov, 1590-udgaven 631 749
 756 795 818 834 841 842 856 867
 ed på bog, bogsed, jf. grupperne 34, 65 og 561
 "En Ræffue Bog" udg. 1555 217

FORSØRGELSESVÆSEN 540 - 549540. private forsørgelsesforanstaltninger (jf. 76 78 80 90 114)

fosterløn 524
 søn i fled, mad og mål med sin moder 98
 søn søger disk og dug hos fader 66
 værge holder en dreng i skole 602
 værges tilbud om forsørgelse af børn 602
 adelsmands forsørgelsespligt over for hustru og børn 738
 33 daler til opfødning af 2 børn 602
 give børn brød for 2 sk. hver dag 790
 aftale om et barns underhold 524
 uforsørgede børn 184
 værge forsørger mindreårig på studierejse 838
 forsørgelse, klæde, føde og pengelån til tidligere nonne
 567
 livsbreve, som adelige giver deres hustruer på deres gods
 192 329 854
 ægtefællers gensidige dispositioner vedr. boet 427 523
 550
 enkeforsørgelse, morgengave 27 454 852, jf. gruppe 110
 - fæstengave 663 818 852
 - medgift 64 76 228 283
 aftægtsaftale imellem mor og søn 578
 enkes forsørgelse iflg. pantebrev 578
 - livsbrev 854
 fledføring må ikke arve 567
 sælger af gård til kronen får brugsret og sognetiende
 841 (jf. 842 843)
 iklædning af fattige 2

541. stiftelser og hospitaler (jf. 78 80)

børnehus i Viborg 901
 hospital for 6 fattige 890
 gods tilbagedømmes hospital 165
 testamente til hospital 818
 bøde til nærmeste hospital 628
 hospital 86
 - i Ribe som kreditor 825
 Århus hospital 117
 Helligåndshuset i København 677
 - - Randers 71 117

542. tryglebreve (jf. 80 605 606)

brandstøtte 238

543. almisser (jf. 80 605 606)

iklædning af 30 fattige 2
 dom: 500 daler til de fattige 893
 et barn ført fra hus til hus efter sin føde 748

brandstøtte 238
fisk foræret til en stakkel 100
brev på at børn aldrig har tigget 602

DØD, SYGDOM, SYGDOMSBEHANDLING OG ULYKKER 550 - 559

550. sygdomme og sygdomstegn hos mennesker (jf. 25 37 551)

over 500 i 2 sogne påstås døde af pest 857
60 døde i sidste pestilens (pest) 857
udi sot og sygdom - fornam ikke at kunne leve 663
sindssyge, orvide 634
en adelsmand sindssyg i fængsel 265
afsindighed 690
kvinde møder for sin mand, der ligger målløs og med anden
drabelig krankhed beslagen 773
en indstævnt syg, ligger under Guds hånd 665
dødslejegave 382 663
syges testationsret 818
sot og sygdom undergiven, testamente tilsidesat 473
præst ikke mødt grundet alder og skrøbelighed 770
sygdom som forfaldsgrund RR § 28
- hindrer møde på tinge 901
en indstævnt i sygeseng 697
syg kvinde udeblevet 376
husbond lå syg 657
forgiftning 901
en gammel udlevet kvinde i sygeseng 79
præst udspørger en syg 370
en syg forlanger sine breve 203
udi sin besværlig alder ungefær ved 80 år 802
adelig jomfru ikke ved helbred 810
sygdom tilskrevet trolddom 237
impotens 90
slejbenet, hjulbenet 693

551. mén efter slagsmål, overfald o.l. (jf. 37 580)

med en kniv i livet sætter delefoged sig på tingstokken
322
et stykke af hovedet afhugget 632
slået dødeligt sår 520
lemlæstet og afhugget højre hånd 665
skære remme af en fanges legeme 798
mund splittet til øret, ofret stumt 857
foster dødt efter stød med fork 746
vold imod barselskvinde 857
rød og blå plet på dødfødt barns hoved 746
15 sår, små og store 650
stik i lår og liv 632
efter overfald lyde i ansigt på livstid 260
tommelfinger afhugget 545
en hånd afhugget 665

et øje hugget ud 123
 udslåede tænder 458
 miste mælet efter hul i hovedet 735
 slag i hovedet med økse 724
 hul i hovedet efter slag 857
 fingre og tær frosset af i ulovligt fængsel 857
 skade på helbred og sundhed efter ulovligt fængsel 423
 sår over højre øje og slag ved højre øre 467
 så blå som en kedelbund 857
 en finger slået sønder 857
 trælborret, træslået 781
 haglskud i låret 631
 spydstik igennem bukser 632
 skibsfolk sårgjort 680
 store skrammer i hovedet efter slag 636
 lensmand væltet på vejen og forslået 455
 adelsmand slår hustru omkuld 788
 - - - 901
 hverken sår, blå eller blodig 717
 ribben hele trods fald 238

552. badskærer og læger; jordemødre og fødsler (jf. 553 571)

en badskærer som bigamist 87
 under badskærers hånd 740
 badskærer, lægeløn 510
 badskærerløn 735
 lægeløn 282 510 877
 badskærer 846
 Johan Badskær 792
 kgl. livlæge 448
 livlæge 906
 vidnesbyrd af 2 jordemødre om barn var levende ved dåben
 670
 jordemødre 439
 rede til barsel 857
 kvinde i barselseng 1 måned 788
 - død i barselseng 581
 fødsel på jorden i gården 719
 - i en vogn på vild mark 719
 - - jordhøj 857
 - 670
 Guds middel ved fødsel 896
 fødsel i dølgsmål, barnet ombragt 896
 dødfødt barn 746
 fosterfordrivelse 746

553. medicin og sygdomsbehandling (jf. 552)

de syge i hospital 117
 under badskærers hånd 740
 røg under spædbarns næse 554

554. kvaksalveri

røg under spædbarns næse 670
 sygdom tilskrevet trolddom 237
 fosterfordrivelse 746

555. dødsfald, drab, selvmord (jf. 70)

over 500 i 2 sogne påstås døde af pest 857
 60 døde af pest 857
 dødfødt barn ligger lig 1 uge 746
 forlokket kvinde død i barselseng 581
 slag imod gravid, frifindelse for fostrets død 396
 et spædbarn fundet død i kilde 168
 vidnesbyrd om barn blev levende døbt 670
 mand fundet død i å, tvivlsom sag, hustruen frifundet 164
 landsdommer død før doms besegling 549
 en kvinde i helseng (dødsleje) 438
 drabsmål er landstingssager RR § 20
 drukning af søfolk 722
 drab på horkarl RR § 30
 kvinde dræbt med kniv 727
 adelsmand stikker sagesløs ihjel 636
 død efter åbent sår 605
 domfældt kvæler bøddel 910
 drab med dolk 238
 giftmord, sigtelse 901
 vådesdrab, en kniv i halsen 839
 død efter forgørelse 294
 to døde ført til tinge og hængt 241
 forfølgning imod afdød RR § 30
 selvmord, sag imod død 241
 selvmorders begravelse 690
 adelig fanges selvmord 857
 forsøg på at drukne sig 857
 - - selvmord med kniv 798
 plan om selvmord 244

556. brand, ulykke (jf. 80)

den store ildskade i Ribe (1580) 825
 det store hus og 4 andre huse på hovedgård brændt 832
 meget omkommet af ildebrande i gård 481
 ildsvåde, gård og beviser brændt 426
 jordebøger og breve opbrændt 815
 forvare jorde- og gældsbreve for ildebrand 838
 ildspåsættelse 857
 brandstøtte 238
 storm eller anden ulykke 868
 ulykke RR § 32

557. begravelse (jf. 93 504 567)

en mand død 26/8 1606, begravet 29/8 841
 mens lig stod over jorden 854
 dødfødt barn ligger lig 1 uge 746
 lejersted i kirke 2 890
 fragå arv og gæld over graven 854
 begravelse på kirkegård hinåres ikke af afdøds gæld 386
 adelig nægter en død begravelse 857
 holde ordet for enken ved begravelse 854
 sidste æresbevisning 890
 herredsfoged og 8 meddommere begrave ulovligt henrettede
 på kirkegården 894
 begravelses bekostning 826
 begravelse 2 239 825 854 901

RELIGION OG FOLKETRO 560 - 569560. bibelcitater, fromme udtryk og talemåder (jf. 60 500 501)

bibel og katekismus 871
 bibelcitater ved bispevielse 889
 - i sag om vranglære 871
 - 623 764 871
 dåb i Gud faders, søns og helligånds navn 670
 trolovelse i den hellige trefoldigheds navn 487
 det hellige ægteskab 307
 gifte sig med hvem Gud ham tilføjer 668
 Gud beskikker ægtefælle 280 307
 i ægteskab til Guds ære 487
 Gud forsyner med børn 500 720
 - under ikke livsarvinger 454
 den tid Gud almægtigste forløste mig 670
 øl, mad og andet af Gud betroet 464
 takke Gud for mad 889
 den forstand, Gud gav herredsfogden 648
 i sygeseng som en fattig Guds fange 773
 en indstævnt syg, ligger under Guds hånd 665
 Gud under at leve 578
 efter sakramentet vil en såret gladeligen dø 636
 bøn at en dødelig såret måtte få skriftemål, hvad Gud
 tillod 322
 at adskilles fra verden og timeligt gods 382
 Gud bortkalder ved døden 776
 - hedenkalder ved døden 703
 - kalder til sig 493
 - - husbond 500
 - kaldte hans salige moder 497
 - - min salige husbond 862
 - - Søren før hans hustru 590
 - almægtigste hedenkalder en salig fader 478
 af Gud almægtigste hedenkaldet 427
 Guds forsyn kalder mig af verden 634
 udi Herren hensøvet 741

det evige liv eller fordømmelsen 294
 nåden på sidste dommedag 798
 Guds hævn og vrede 719
   - forsyn vedr. liv og død 556
 hvis sjæl Gud være nådig 660
   - - - have 723
 en død i Guds vold 314
 salig med Gud 676
 Vor Herres død og pine burde mig det 488
 oprejsning efter drab for Vorherres døds skyld 605
 Guds og retfærdigheds skyld 619
 karl ikke fæstet for Guds skyld 520
 Guds sandhed 816 842
 udsagn på sin himmerigs part 439
 arve Guds rige 901
 part i Guds rige 693
 ikke arve Guds rige 693
 forhold henstillet til Gud 445
 besværligheder henstillet til Gud, nogle arvinger og øv-
   righeden 838
 regnskab det første Gud vil 563
 efter tilståelse af trolddom omvender to kvinder sig fra
   djævelen til Gud 294
 Gud lade dem falde i graven, som de graver for eder 889
 et drab ikke så kristeligt og retfærdigt, som det burde
   488
 Guds ords tjener skal skinne som et lys i kirken 493
 katolske levn, drikke St. Bents minde 889

561. edsaflæggelse (jf. 34 65)

vidne med oprakte fingre og højeste helgens ed 697 901
   - - - - - helligånds ed 636
 med oprakte fingre ved deres højeste ed ved Gud og salig-
   hed 501
 oprakte fingre og helgens ed 517 586 588 665 668 670
   816 818 833 844
 svor efter loven med oprakte fingre 871
 helgens ed og oprakt finger 438 477 631 785 812 846 867
 oprakte fingre og højeste ed 825 857
 med oprakte fingre inden tinge 564
 ed med oprakte fingre 608 631 792 871
 vidne ved højeste helgens ed 488
   - - helgens ed 444
 helgens ed efter recessen 842
 falsk helgens ed med oprakte fingre 795
 så sandt hjælpe Gud og hans hellige ord 688
 vidne ved sjæls salighed og oprakt finger 464
 bekende ved sjæl og salighed 719
 svor ved højeste ed 701
 jurament og ed 889
 ed på part i Guds rige 735
   - med mededsmænd beskrevet 593
   - på den dødes hånd 337
 sværge med hånd på bog 696 724 727 740

bogsed 108 324 405 459 492 589
ed under to fingres fortabelse 576
- ved Guds navn og vunder 208

562. magi og trolddom (jf. 74)

en spåmand 790
genstande til magi og trolddom 238
amulet: et emaljeret Jesunavn 865
født i Krabbens (Krebsens) tegn 802
forgørelse 376
lære af finnerne at gøre modvind 889
bøn til den onde mand (djævelen) 78
en troldkvindes patron: "Blåmand" 790
en heks' djævelsnavn 376
to troldkvinder brændt 294 790
kvinde brændt for trolddom 376
uskyldig kvinde brændt for trolddom 237 261
kvinde frifundet for trolddom 790
forgørelse ved trolddom 294
skade på urt og brygning ved trolddom 790
glemme trolddom ved Guds hjælp 889
i helseng: på dødslejet 438

565. monumenter uden for landsbyer og købstæder

en stendysse 448
de gamle tinghøje 631

566. pilgrimsrejser, valfart

pilgrimsrejser 2 RR § 28
pilgrimme RR § 18
valfartssteder, valfartsrejser 2

567. hedensk jord (jf. 557)

begravelse i hedensk jord 3
herredsfoged og 8 meddommere begrave ulovligt henrettede
på kirkegården 894
nedtagelse af galgen og begravelse i kristen jord 241
dom at en med urette for tyveri dømt skal flyttes til
viet jord 26
ulovligt hængte nedtages og begraves i kristen jord 271
begravelse uden for kirkegården RR § 30
en død fange begravet uden for slottet 238

OMGANGSFORMER, SÆD OG SKIK 570 - 589570. årets højtider og fester (jf. 691)

helligdage RR § 18
 helperioder RR §§ 18 19 21, jf. grupperne 2 og 691
 helligtrekongers dag 186 908 RR § 38
 kyndelmisse 29 644 901
 fastelavn 117 341 909
 fastelavnsmandag 341
 påskehelg RR § 18
 St. Valborgsdag 120
 Korsmesse 3/5 RR § 18
 majdrenge, majfest 330
 pinsehelg RR § 18
 pinsedag 909
 ikke ting 2. pinsedag 412
 3. pinsedage 790
 3. pinsedag 872
 hellig trefoldigheds søndag 693 831
 St. Hansdag midsommer 831
 St. Mauritii dag 22/9 831
 ved kirke Mikkelmesse 380
 Mikkelmesse 717
 Allehelgensdag 321 819
 juledags prædiken 871
 - højmesse 871
 2. og 3. juledags gudstjeneste 313
 flyttedage: Mikkelmesse, Kyndelmisse og Valborgsmesse
 435

571. livets højtider og fester (jf. 85 93 504)

fæstensøl 818
 trolovelse 41 64 441 446 487 500 517 623 663
 drikke bryllup 208 441
 holde lys for brudefolk 889
 bryllupsfest 889
 bryllup 64 119
 vielse i kirke 313
 - og giftermål 79 87 836
 fader gør datters bryllup 283
 bryllup, endnu drikkeri tirsdag 889
 rette hæders dag, bryllupsdag 720
 bryllupsdag 818
 bryllupper og anden konversation 889
 lensmand på Koldinghus til bryllup i Ribe 455
 bilager og bryllup 889
 barsel: barsøell 889
 i barselseng 788 901
 rede til barsel 670
 barnefødsel, jf. gruppe 552
 barnedåb 670
 begravelse, jf. grupperne 504 og 557

572. dagens gang

samme nat ved hanegals tide 520
 rebning fra solens opgang 411
 højlys dagskin 749
 løfte ikke afgivet i drukkenskab, men om formiddagen 859
 i indlager inden imorgen kl. 1 872
 ed på byting imellem kl. 2 og 3 608
 skolepeblinge hjem fra skole kl. 5 om aftenen 839
 imod aften lidt før måltid 889
 - - da dugen var bredt 889
 en stund før solen gik ned 901
 solnedgang 338
 en aften i mørkningen 857
 hjem med ris på vogn efter solnedgang 338
 aftensøvn 889
 forsamling til nyet (månen) gik ned 341
 en hel vinterlang nat 857
 bud efter lensmands skriver kl. 11 om aftenen 728
 karl sidder for kvindes dør til kl. 4 nat 728

573. personlig rengøring, udseende

2 håndklæder og et nyt bækken 608
 en kvinde velstafferet i klædedragt m.v. 901

574. bordskik og høviske manerer

husfader for bordenden 556
 en ægtehustru til bords hos manden 208
 en slegfred til bords hos svendene 208
 så kvinde æde sit fulde måltid 719
 takke Gud for maden 889
 vise hinanden huldhed og trohed 776
 well gjøre, vær så venlig 889
 for blusels skyld 728
 slå på en karl og ikke på et øg 724
 en dannekvindes opførsel 208

575. hilseformer

sige god nat 889
 i brev til herredsfoged: Kære Rasmus 761
 venlig afsked med samleverske 307

576. gaver (jf. 110 543)

gavebrev vedr. fast ejendom 424 442 445 515 555 831
 fæstengave, morgengave, medgift, jf. grupperne 85, 93
 og 110
 livsgave til slegfred 208
 sjælegave 86 89 312 382 818
 dødslejegave 382 663
 fisk foræret til en stakkel 100

577. gæster

husbond, hustru, hion eller gæst 542
 hustru, hion eller gæst 656
 bryllupsgæstebud 889
 gæstebud ender med drab 632
 spørgsmål om en dreng er gæst eller tyende 661
 gæsteting 464 814 825
 kvægdrivere overnatter 842
 sidde for kvindes dør til kl. 4 nat 728
 ingen må huse en fredløs 359
 en fredløs huset 373

578. omgang imellem kønnene (jf. 74 85 86)

ægteskab efter kristelig sædvane 446
 ægtehustru søger dug og disk, seng og sæde som en danne-
 kvinde bør 208
 adelig frue reder seng, gør ild og bærer aske ud for æg-
 tefællen 857
 bedrageri at mand ikke søger seng med hustru 90
 ægtefæller beskyldt for utilbørligt levned før ægteskab
 586 (jf. 588)
 fosterfordrivelse 746
 passe på ikke at blive gravid 889
 besvangrelse 783 784 788 836
 faderskabssag 439
 utilbørlig kærlighed 901
 mand ligger om natten hos kvinde 464
 mand i kvindes seng 728
 legemlig beblandelse 652
 søge åbenbar seng og handling 78
 mænd og kvinder sammen for husrums snæverheds skyld 889
 en slegfred til bords blandt svendene 208
 samlevere, kvinden har nøgle, spiser og drikker og går
 åbenlyst i seng med manden 335
 barn med samlever, ægteskab med anden 307
 venlig afsked med samleverske 307
 påstand at lakajer ligger i med dronningen 905
 en af dronningens jomfruer besvangret 783
 adelig dame besvangret før ægteskab, udelukket fra sin
 arv 634
 - jomfrus beliggelse med uære 810
 kvinde forlokket og beligget 581
 beliggelse af mands datter, som var nøgler betroet 233
 - - nøglepige 22 226 339 531 614
 - 731
 beskyldning i drukkenskab for lejermål 775
 lønleje 685
 lejermål 15 464 783
 hæder og ære igen efter beliggelse 226
 bigami 87
 hor og forfølgelse af ægtemand 78
 - - rømning 668
 drab på horkarl 94 RR § 30

hor, hængning 94
 - 78 87 231 363 390 395 652 728 731 788 RR § 30
 mands utilbørlige handel med andens kone 231
 en bislopperske 738
 adeligs frille 905
 kvinde i en mands vold 626
 adelig ægtemands utroskab og tyranni 788
 gift adelsmand og tjenestepige i seng sammen årle og
 silde 788
 skørlevned 623
 løsagtighed 78
 biskop kysser kvinder 889
 en andens hustru i favnen, kys og klap 668
 en letfærdig dans 889
 dans med klappen, kyssen og håndslag 889
 aldrig søge disk eller dug med kvinde 64 392
 vidnesbyrd, at mand ikke har overfaldet eller mishandlet
 hustru 280
 adelsmand slår sin hustru 788 857 901

579. hustugt og revselse (jf. 87)

præst lader sin hustru fængsle for hor 395
 revse med kæp og vånd 670
 hudstrygning af en dreng 857
 en rømt tjenstedreng slået af præst med svøbe 561
 adelig husbond mishandler dreng 857
 ikke gårdfred at slå sin tjenestepige i andens gård 157
 intet uden hug og ondt for 5 års tjeneste 857
 præst påstår ret til at revse tyende med svøbe 561
 revse tyende med kæp 661
 godtfolk tugter og aver slige drenge uden at kaldes ty-
 ranner 857
 adelig husbond tyranniserer tjenere 857
 husbond slår tjenstekarl 889
 adelsmand slår hustru 788 857 901
 hustugt og revselse RR § 18
 løbe bort af frygt for hug 901
 husbond sender fuld karl i seng 520

580. slagsmål (jf. 70 551)

slagsmål, bordag og drab 724
 - og drab 605
 - - revselse i andens gård 661
 - imellem degn og karl 733
 - vidnesbyrd 153
 - stenslag og stavhug 169
 - under bryllupsfest 889
 - 66 458 735
 bårdag 153 418
 overfald på herredsfoged 574
 fuld karl overfalder husbond 520
 træk i skæg så tænder klaprede 574

slagsmål på torvevej 727
 - imellem skoledisciple 282

589. diverse omgangsformer

kristen medlidenhed med næsten 597
 - - - enfoldig herredsfoged 620
 drabsmand kysser døende 488
 handle ikke uden at kunne købe en kande øl sammen 608
 stalbrødre 724

FORLYSTELSER 590 - 599

590. gilder og sammenkomster (udover gruppe 571)

majfest, majdrenge 330
 tømregilde 310
 gæstebud, kollatser 889
 forgangskvinder, opvartere ved fest 889
 bryllup, endnu drikkeri tirsdag 889
 gæstebud ender med drab 632
 gå fra tinge i forsamling 695
 forsamling om øl fastelavnsmandag 341
 drikke og snakke venligen og vel 656

591. drikkelag

præst udskælder menighed for drikkeri 493
 løfte ikke afgivet i værtskab, krohus eller drukkenskab
 859
 øl til forsamling, fastelavn 341
 ølsalg i pinsen 790
 sammen for at drikke en potte øl 539
 drikke lidkøb 892
 sad hos hinanden, drak og var venner 239
 drikke og snakke venligen og vel 656
 inde hos hende at drikke 740
 bryllup, endnu drikkeri tirsdag 889
 så meget mjød at hun blev drukken 804
 to adelige i drikkelag 632
 sluge øl 889
 bondens skade og fordærvelse med drik og andet 759
 en drukken overfalder husbond 520
 bekendelse i drukkenskab 886
 forseelse i drukkenskab 905
 beskyldning i drukkenskab 775
 beruset kvindelig kontraktsunderskriver 804
 drukkenskab som undskyldning 576
 beruselse RR § 7
 kvittering fået i ølsmål 201
 vidnes glemsomhed grundet drukkenskab 889
 foged kaldt dranker 889

en kaptajn beruset på Island 576
tøndetap i hatten 889
kroen 696

592. leg og spil

juleleg 889
legende børn i sandgrav 857
gøgleri 889
spyde en ært på kinden 839
skyde til måls 632
dobbelt, spillegæld 468
vedfæ: væddemål 859

593. dans

biskop og bryllupsgæster danser jægerdans 889
kædedans 889
en letfærdig dans 889

594. sang, musik og musikinstrumenter

agl. sanger 871
diskant, flerstemmig sang 889
visesang ved bryllup 889
kæmpevisen Spanieland og Myktagård 889
adelig husbond tvinger smed til at synge 857
spil på symfoni, et strengeinstrument 889
langeleik, citar 889
et jægerhorn 632
et lille sølvbeslået horn 632
tjenestepiger spiller på langspil 889
Jens Orgelmester 87
biskop tager tromme fra trommeslager ved bryllup 889

595. væddemål

vedfæ om 100 daler: væddemål om indholdet af en i en ar-
vesag afsagt landstingsdom 859

596. kapkørsel

-

SOCIAL STATUS 600 - 609 (jf. 23 73 83)

600. social placering

sociale kategorier 444
adel, uadel, præster, provster, skrivere, bønder, bøn-
derdreng eller andre 680

en biskops høviskhed og ærbarhed 889
 de fornemste af menig adel i Jylland 97
 fremvise 16 aner på ridderskab 901
 sag om adelskab 779 (jf. 802)
 5 herremænd 792
 herremænd, hans foged og tjenere er sognets bedste mænd
 827
 sager om adeliges ære og liv 277 510 636 749
 lovfældt adelsmand kan ikke være værge 846
 fordeling af adelsmand bekræftet 440
 adelig kan ikke fordeles ved byting 510
 frimand RR § 23
 de fornemste borgere i Ribe 825
 biskop og bedste bygdemænd 22 32 226 233 339 431 464 531
 tingsvidne af 12 ældste og bedste herredsmænd 18
 ældste og mest agtede mænd i sognet 827
 mest agtede sognemænd 402
 bedste mænd medbesegler dombrev RR § 26
 sognevidne på ægtefolks formue og ærlighed 127
 skudsmål på rygte og vandel, jf. gruppe 23
 provst og sognemænd indlyser i stolestade 625
 ret til stolestader i kirken 313 402 409
 fattige herredsfogder 597
 enfoldige herredsfogder 620
 ufri må ikke besidde frit jordegods 132 137
 mindremand, se grupperne 50, 82 og 150
 løse kvinder 87
 fredløse, jf. gruppe 149

601. særlige rettigheder

adelens gemene friheder 400
 adelig stamme og herkomst 799
 adeliges rettergangsprivilegier 799
 en adelig skal føre og forsvare sin stat 665
 adelige kan ikke fordeles 510
 morgengaver blev et adeligt privilegium 852
 kun rigsråd dømmer om adeliges liv og ære 277 510 636
 friherre og borggreve 490 497 515
 - 799 827
 adeligs indflydelse på præstevalg 827
 privilegerede personer 680
 de ældste mænd i sognet vidner om stolestader 625
 ret til stolestader i kirken 313 409
 forrest og øverst i stolestade i kirke 402
 husfader for bordenden 556
 en ægtehustru til bords hos manden 208
 bære husets nøgle 464
 slegfred bærer nøgler 335
 slegfred til bords hos svendene 208

602. æresbegreber (jf. 23 73 82 83)

- riget skal ikke lide spot 680
en biskops høviskhed og ærbarhed 889
adeligt navn og gode rygte 556
som en ærlig adelsperson 872
ærligt, adeligt indlejr 872
konge og rigsråd dømmes om adeliges ære og liv 277 510
636 749
herredsfoged nægter at dømme om adelig ære 243
adelig stævnet på æren for ikke at holde brev og segl 755
lovfældt adelsmand kan ikke være værge 846
fordeling af adelige bekræftet 440
adelig kan ikke fordeles ved byting 510
udlæg hos adelig 596
en adelig ikke af kongen tituleret "os elskelig" 631
adelsmands nedsættende omtale af adelig enke efter arvesag stadfæstet 174
adelsmand lader sin hustru rede senge, koge, feje gulv, bære tørv o.s.v. 857
adelig nonne tager udlænding og ufri mand 81
adelige i skænderi og slagsmål 632
degraderes fra adelig ære, våben brydes 905
kun sigtelser på ære og liv medfører æreløshed, hvis de ikke fører til dom 151
lovrige og ærlige folk 393
lovfaste mænd, gilde og gæve 619
gilde mænd og gæve 608
lovfaste dannemænd og ærlige kvinder 581
- mænd RR § 17
en trofast mand, ikke lovforvunden 480
sand mand og kvinde 367
afløsning af ærligt folk 623
mangen smuk dannemand 499
ægtehustru søger dug og disk, seng og sæde som en dannekvinde bør 208
æresbegreber i forholdet imellem kønnene, jf. gruppe 578
min ægte hustrus ære og mig selv for nær 889
hæder og ære igen efter beliggelse 226
den kvinde, der længst har været gift og længst boet i sognet, nyder yderste plads i kirkestol 409
to kvinder ikke udædiske 790
afskilt fra ære, verdens velfærd, næring og al lyksalighed 792
spilde en fattig mands ære 412
ærkedegn sigtet for svig i værgemål 201
spot imod arvinger at fragå arv og gæld 854
skælmeri 889
ussel mand RR § 6
virkninger af fordeling og lovfældning, jf. grupperne 50, 82 og 150
en kvindes slemme og løstgængelige levned 668

603. skældsord og nidviser (jf. 73)

skældsord, dømt æreløs i København 190
 kun bevise med skældsord 587
 dom om skældsord 878
 skældsord 775
 præsts ukvemsord om afdød 493
 ærerørig sigtelse ubevist, fordeling 286
 mange ukvems navne 615
 skældsord imod retten 889
 dommeren kaldt en gammel hund 476
 foged kaldt dranker 889
 dom for på tinge at kalde en anden et drog 591
 bande tusind pokker 476
 få en 7000 pokkers aften 632
 få tusind pokker 574
 indgå et tusind djævles nytår 493
 tusind pokker 665
 en pokkers aften 740
 fange pokker, få pokker 529 724
 tyv, skælm og horesøn 838
 tyve og horer 493
 benævnelsen horeunge kendt uberettiget 335
 skalkhed 520
 en skælm 479
 hustru kaldt en dansk skandsæk 857
 en skvalderskvinde 901
 skvalders ord og skands tale 499
 kirketyv 539
 jydehund 724
 hundsvot, hundskientd 693
 den lede finne 889
 "væddere, hø og korn" som skældsord 493
 bæverhale 693
 gløser og gluffer 871
 forbande og true 574
 Jørgen Honningkage 693
 Chr. Matzønn Sleibienn (hjulben) 693
 skabhals 856
 en løs kumpan 857
 pasquiller og skandskrifter 693 824
 skæmte- og nidviser 889
 nidvise om borgmestre, råd og byfoged i Horsens citeret
 693

604. uærligt folk

udru mand RR § 12
 fredløse må ikke nyde ret på tinget 456
 en misdæders ord står ikke til troende 328
 misdæder 692 710
 to udædiske kvinder 772
 et udædisk menneske 609
 en ugild står ikke til troende 392
 ugild mand 547

uærlig mand 693
 benådning af tyv imod bøddelhverv 246
 adelige fradømt ære 665 783 784
 en tyv og en skælm 695
 en falskner og løgner 867
 levet som en skalk 88
 et skarn er uærlig 314
 dømt som løgner 190
 en løgner 850
 frifundet for at være løgner 834
 fordelte og 3 marks fældte kan ikke afhænde gods 82
 virkninger af fordeling 510, jf. gruppe 50
 en lovfældt kan ikke sværge 139
 ikke i lov, lag eller samfund efter løgnagtig sigtelse 8
 borgmester ikke i lov og tov med ærlig mand 795
 horkarle og skørlevnere 623
 ledig- og løsgængere 520
 en spydskarl uden husbond, løsgænger 183 246
 en hore, der åbenbarer sin egne skam 731
 lade skarn blive skarn 728
 et løsagtigt kvindfolk på Vestmannaøerne 576
 løse kvindfolk 623
 utugtige og løsagtige personer 634

605. stakler og fattigfolk (jf. 80 542 543 606)

begravelse på kirkegård må ikke hindres grundet gæld 386
 en fattig mand mishandlet af godsejer 857
 - - syg barselskvinde og hendes udlevede moder 857
 dom: 500 daler til de fattige 893
 testere til de fattige 818
 salg af gård grundet fattigdom 843
 fattigt møbarns salg af jord 175 567 803
 adelige jomfruer sælger af nød og tvang 130 445
 en kvinde i armod ejer ikke dyre ting 638
 fattige iklædes 2
 brandstøtte 238
 fattiges fred RR § 18

606. tiggere (jf. 80 542 605)

brev på at børn aldrig har tigget 602
 et barn ført fra hus til hus efter sin føde 748
 fisk foræret til en stakkel 100
 brandstøtte 238

607. fremmede (jf. 81 312 314)

fremmede, som dræbes eller dør her i riget RR § 23
 udlændinge af alle nationer 680
 en fremmed udenlandsk mand 765
 - - mand 723
 sørøveri imod søfarne og fremmede mænd 722
 liggere 798

lybske købmænd 798
 en indvandrer fra Westfalen 871
 en sognepræst forhen i Mecklenburg 558
 to hollændere sælger vraggoods 868
 en hollænder som part 859
 den tyske kvinde 677
 en tysk dreng 857
 en spanier som part 840
 en kvinde født i Skotland 208
 finner 889
 tyrken 857
 en borger fra Tønder sagsøger på Skåne landsting 581
 (jf. 593)
 en landstryger fra Lolland (på Langeland) 790

608. særlige slægtskabsforhold m.v. (jf. 88)

slægt og blodsforvandrede 632 828
 nærfrænder 26
 sværdsiden 774
 samfrænders dom 831
 - skifte, jf. grupperne 96 og 97
 gammelfader og gammelmoder 353
 arv efter oldeforældre 353
 oldefader/oldfader 524 590 661
 farbrodersøn 741
 fadersøsterdatter 854
 fadersøster, søsterdøtre 829
 - 831
 modersøster 858
 søsterbørn 556
 datterbarn 534
 næstsøskendebarns og søskendes vidnesbyrd anfægtet 408
 næstsøskendebarn 239
 halvbroder kaldt broder 854
 hustru fader 842
 - broder 841
 hustrus broder og svoger 872
 en svogerske 515
 fosterfader 663

609. borteblevne

værger forvarer arv for bortebleven 497
 en arving udenlands i over 20 år 841
 stævning af 2 borteblevne på landsting 901

INVENTAR, HUSGERÅD OG LØSØRE 610 - 619

610. indbo i almindelighed (goods)

en kiste med boskab 608
 kramkister 532 535

nogle til øl, mad, klæder, penning eller andet i forvaring 531

611. møbler

3 skrin, 7 kister og 3 skiver vurderet 602
 5 skabe vurderet 602
 3 kister flytttes i dødsbo 890
 flere skrin og kister i samme kammer 264
 arv i kister og skrin 838
 kister og skrin 115 121
 penge forvaret i kiste 305
 jordebøger forvaret i en kiste 858
 en kiste i sjælegave 382
 skiven 889
 et bord med underbord 602
 dug og disk 64 208 392 520
 seng 889
 rede seng på en kiste 728
 sygeseng, jf. gruppe 550
 barselseng, jf. gruppe 552
 helseng, dødsleje 438
 en seng nødig 636
 barn i vuggen 574

612. sengetøj og boligtekstiler

3 tynde tæppevævede sengeklæder 842
 et flamsk sengeklæde 842
 et drejls sengeklæde 842
 gode dyner, sengeklæder og lagner 128
 sengeklæder og skårne klæder 602
 bolster og lagen RR § 30
 dækket med et sengeklæde 652
 register over lagner, duge og sengeklæder 817
 en stor dyne, en hoveddyne 608
 en sengedyne 676
 en ødelagt dyne: 12 mark 761
 en dundyne 728
 sengeklæder holdt over nyfødt 896
 - og andre klæder 719
 sengetøj 855
 2 par lagner 676
 2 hovedpuder til 2 mark 541

613. service og spisebestik (jf. 390)

holde dug og disk på sin sædegård 709
 brede dug og disk 520
 dug og disk 64 208 392
 kalk og disk 852
 tintallerken 857
 en arvet sølvske 346
 sauceskål, saltsirken 632

et sølvbæger med låg 815
en sølvkande 815 865
en stob kande 520
en kredensstob 638
et sølvkrus 722
en lille sølvkande 877
to forgyldte bægere 815
tre knivspidser gift 901

614. køkken-, bage- og bryggerstøj

register over tin og kobber 817
3 nye kobbergryder, en kedel, en messingkedel, en kobber-
pande og et nyt bækken 608
2 kobbergryder vurderet 602
1 kobberkande 857
fade i stegerset 857
en kedel og et kar i pant 425
- - vurderet 602
- - , defekt: 2 mark 761
- - 719
så blå som en kedelbund 857
en potte 719
buddike, en dåse 901
flaske 901
en melkiste, biug 313
bryggerkedel 757 763
et vandbækken 865
en tøndetap 889

615. andet værktøj, andre redskaber og genstande
i stue- og udhuse (jf. 330 365 614)

2 baljer 602

616. belysning

anmodning om lys 467
en lygte i hånden indendøre 728
slag med lysestage 857
adelsfrue lader alterlysene slukke 313
svovl 798

617. personlige ejendele (undtagen klæder og smykker)

en stor kiste til sengetøj og køkkentøj 608
foged rejser med sit skrin 563
en ridefogeds skrin 844
kister og skrin 115 121 264 382 602 838 890
nøgler til låse stjålet af Reinholdts kiste 323
tjenestepiges kiste 719
skrin opbrudt 264
- med en æske til penge 608

skrin 602 676
 penge forvaret i kiste 305
 jordebøger i en kiste 858
 adeligt brevskrin 817
 brevskrin 201 852
 pung fundet hos tyv 180
 sadeltaske 239
 forgyldt sølvstob 638
 et emaljeret Jesunavn 865
 breckenfeller-kniv 239
 sætte ny brille eller glar på 871

618. bøger og breve (jf. 449 524 527)

den gamle "træbog", jordebog over Roskilde domkirkes gods
 754
 forord i den gamle og prentet skånske lov 747, jf. grup-
 pe 527
 kongens kancellibog 465
 bøger som bevis, jorde- og regnskabsbøger, jf. grupperne
 38 og 273
 jordebøger i en kiste 858
 regnskab og jordebog 478
 skattebog over landgilde 244
 registerbøger 115
 en lodbog 858
 sagefaldsbøger 455 677
 biskop beser sangeres bøger 889
 ed med hånd på bog, bogsed, jf. grupperne 34, 65 og 561
 kgl. åbent pergaments brev 447
 et åbent beseglet pergamentsbrev med 6 segl og signeter
 523
 et pergaments brev med 3 segl 515
 - - skiftebrev 494
 - - mageskiftebrev med 3 segl 515
 - - gældsbrev 872
 - - skødebrev 445 556 841
 - - register 754
 - - sognevidne 909
 - - brev 500 633
 en beseglet pergamentsdom 381
 et kgl. åbent beseglet papirsbrev 444
 et åbent brev 842
 kgl. missiver, jf. gruppe 475
 en biskops missive 889
 adelsfrues missive 872
 enkes missive med egen hånd 862
 en ridefogeds missiver 844
 et missivebrev 549
 et missive 761
 et 150 år gammelt skøde 494
 skødebrev, jf. gruppe 124
 gældsbrev, jf. gruppe 116
 et vedfæbrev 859
 et testamentebrev 581

et uskåret brev 523
 udskåren skrift 115 119 660
 gamle breve, adels breve, tingsvidner, rådhusvidner og
 kopier 558
 - forseglede breve 515
 herredsbrev 254
 et papirsbrev 802 829
 løst papir indsyet i bog ikke bevis 507
 forsikre med genbrev 810
 et lejebud med en sending breve 837
 et sendingebrev med blindt segl 488
 et beseglet sendebrev 235
 et sendebrev 264 453 534 755 798
 et brev i sin stil tvistig 814
 nogle ulovlige bænkebreve 844
 stuebreve 662
 pasquiller og skandskrifter 693 824
 breve i dødsbo 334
 et skrin med breve 201 852
 adeligt brevskrin 817
 papir og blækhorn 889

619. låse og nøgler

kister, skrin, låse, lukker og gods mægtig 852
 nøgler til låse stjålet af Reinholdts kiste 323
 beliggelse af datter, som var nøgler betroet 233 464
 - - nøglepige/nøglekvinde 22 226 339 531 614
 slegfred betroet lås og lukke 335
 pige betroet sin moders nøgle 464
 datter betroet lås og lukke 339
 nøgler til øl og mad 788
 enke kaster nøgle i mandens grav, gældsfragående 854
 - har ikke nøgler 853
 en ny trind lås for dør 825
 penge under lås og lukke 613
 dør låst: træpind sat for 467
 kirkenøglen 857
 nøgle til skrin 608
 - 180 889

KLÆDEDragt OG SMYKKER 620 - 639

620. stoffer og garner

tjeneste for lærred og vadmæl 561
 kramlagen 532 535
 kemmelin til en kvindekjortel 307
 fløjl, damask, silke 235
 5 alen rødt engelsk klæde stjålet 323
 engelsk klæde 337 773

621. klæder i almindelighed

tjenesteforhold: tage klæde og penge af husbond 235
 register over klæder 817
 klæder i en kiste 677
 - - bo 283
 - spoleret 824
 - og klenodier 223 240 397
 - 248 453 728
 skønne ifarne klæder 818
 perlehuer og klæder 817
 kvinde hjælpes til klæder før bryllup 307
 skårne klæder 602
 klæde stjålet i krambod 323
 sko og klæder 524
 klæde fra Kolding 571
 underklæder 889
 livklæder 500
 forklæde 670
 trøjeklæde 656
 håndklæder 608
 skjorter 719 722 728 889

622. klædningsstykker (og dele heraf)

et skrins indhold: penge, en ny kvindetrøje med fløjls på
 og et forklæde af tvebredt lærred 608
 i en lille kiste: egne klæder, en lue, en sort engelsk
 kvindekjortel 608
 3 leydiske kjortler 346
 kvindekjortel 307
 kjortel 889
 særk 728 889
 en sort kåbe 346
 syn over hul i kofte 724
 en mands kappe, kåbe 488
 tjenere udsendt forklædte i kapper 265
 miste kappe og kåbe 871
 bukser gennemstukket 632
 en flasketrøje af vadmel 724
 underdret, foer itrøje 724
 en atlask trøje 865
 2 trøjer 499
 1 trøjeklæde 656
 en dreng nøgen i enlig skjorte 889
 skjorter 719 722 728 889
 skjortekrave 735
 præstekjole 889
 fletbånd, hårbånd 323
 klæder og hat, klæder skåren til hans liv 822
 borgmester med klæde og hat 693
 tøndetap i sin hat 889
 perlehuer og klæder 817
 en hat 499

623. bæltter, knapper og spænder

et bælte stjålet fra skrin 264
 et forgyldt bælte 487
 et sølvbælte 438

624. fodtøj

sko og klæder 524
 1 par sko 656

628. smykker

kæder, klenodier, guldringe, smykker, perlehuer og sølv
 817
 2 guldkæder, 12 stykker guld og nogle guldringe stjålet
 fra et skrin 264
 guld, perler, smykker og ædle stene 235
 - sølv, perler 223
 en guldkæde i fæstensgave 858
 - - og et perleforlæg 854
 - - med en safir 201
 - - 487 638 639 852
 salig faders guldkæde 815
 guldkæder 500
 kæder i fæstensgave 452
 perlehue og guldsmykker (stifter) 890
 2 guldringe med turkissten og rødsten 593
 - - - rubin og smaragd 815
 et emaljeret Jesunavn 865
 perler og klenodier 890
 gørsum 377
 perler 823
 klenodie i arv 500
 klenodier 2 208 223 240 248 283 397 453 634 799

VÅBEN 640 - 649640. værger

en død havde hverken sværd eller kniv, våben eller værge
 116
 intet værge i hånden 665
 register over bøsser og værger i adeligt rustkammer 817
 forbud imod at tage til værge 625
 opfordring til at tage til værge 335
 et draget værge i hånden 542
 præst med draget værge 569
 - henter våben og værge 610
 våben og værge 83 529
 - eller værge 910
 knive, daggerter og værger 856
 værge og langt rør 520

væрге og spyd 665
- 83
sværd 239 856
hug med degen 650
en dragen degen 574
en degen 632

641. skydevåben, hagl, krudt og kugler (jf. 645)

register over bøsser og værger i adeligt rustkammer 817
våben og væрге og spændte armbrøster 83
indkøb af 2 stk. skyts til skib 722
skibs ammunition 722
drab ved skud 231
adelig skyder på foged 631
præst overfaldet med bøsse, spyd og fork 615
bøsseskud imod herredsfoged 476
ladt rør og tændt lunte 78
tvang med lange rør 722
væрге og langt rør 520
våben og væрге 529
skyde til måls 632
skytteri 732
en lang bøsse 615
bøsselås 375
rør og krudt 239
lade og krudte 239

642. spyd, piker og lanser

spyd stukket i jorden: oprør 254
præst overfaldet med bøsse, spyd og fork 615
væрге og spyd 665
spyd og forke 857
slag med spyd 717
et langt spyd 615
et spyd 632

643. harnisker

køb af heste og harnisk riget til bedste 223
harnisk 128 288

644. bandolerer, gehæng o.l.

-

645. gevær (jf. 641)

ladt rør og tændt lunte 78
tvang med lange rør 722
væрге og langt rør 520
rør og krudt 239
geværkugle, skude en lod 615

646. andre våben

sårsmål med adskillige våben 582
 våben og væрге og spændte armbrøster 83
 økse som våben 717
 en poløkse 544
 drab med daggert 488
 knive og daggert 856
 en daggert 636
 en rytting, en dolk 239
 en breckenfeller-kniv 239
 delefoged dræbt med kniv 322
 en stor kniv 467
 en skolepeblings kniv 839
 en kniv 574 727 798
 slag med tyremie 696

MØNT, PRISER OG PENGEVÆRD 650 - 669650. møntsorter (jf. 651)

betaling med penge, som ikke var gyldige 616
 møntforringelse i lånets løbetid 320
 mønten omsat 607
 krigsmark 337
 slette daler 873
 en sagemark = en ort af en gl. daler à 8 skilling 607
 - - på Sjælland = 10 skilling dansk 607
 sagemarks mønt 489
 mark i klippinge 349
 klippinge 607
 daler, mark og skilling penninge 660
 gode gamle uforfalskede rigsdaler 804
 - uforfalskede daler 500
 - enkende uforfalskede sølvdaler 506
 uforfalskede gamle daler 567
 gamle daler à 4 mark 597 620 814
 - - 553 639
 enkende daler i sølvmønt 416
 sølvdaler 326
 enkende daler 567 593 626 814 890
 5 daler = 20 mark 761
 7 daler i ort 815
 daler 180 187 248 260 263 264 290 300 304 305 337 345
 347 379 408 454 457 473 487 492 506 524 532 535 552
 562 563 596 608 613 620 626 640 654 657 662 663 672
 677 682 693 711 722 728 741 746 755 776 792 802 803
 804 806 807 814 822 824 825 828 830 831 841 842 844
 845 846 853 857 858 859 860 866 867 870 872 877 884
 911
 rigsdaler in specie 906
 - 532 722 837 852 854 861 872
 12 daler i markstykker 377
 20 - klippinge 320

daler og mark 393
 - - skilling 773 821
 mark dansk og skilling 541
 - og skilling 507 761
 - sølv 175 567
 - danske, rhinske gylden og joachimsdaler 227
 - - 91 127 380 418 607 611 761
 - penninge 466 493 588 656 701 723
 - 305 792, jf. gruppe 143
 skilling dansk 437 499 656 862 872 873
 - grot 3 515 555
 album, hvid 873
 grot 411
 mark lybsk 228 721 722 741 RR § 17
 tyske daler 720
 daler og skilling lybsk 773
 joachimsdaler 199 209 263 267 300 304 346 578 611
 15 daler i rosenobler 722
 daler og rosenobler 818
 en gylden løve (løvedaler) 593
 en halv Henriks nobel 593
 en fransk krone 593
 guldgylden 593
 lybsk gylden 35
 Rhinske gylden 208 466
 ungarske gylden 815 852
 gylden 174 302 858
 engelotter/engelodder 452 593
 2 halve milreis'er 593
 Hans møntmester 792

651. møntværdier, penge o.l. (jf. 650)

40 markstykker som tilforn gik 3 mark i en daler 429
 4 mark dansk i stedet for hver daler 597 620 814
 5 daler = 20 mark 761
 sagemark nedskrevet til det halve 489
 en sagemark = en ort af en gl. daler à 8 skilling 607
 - - på Sjælland = 10 skilling dansk 607
 møntforringelse i lånets løbetid 320
 møntens forringelse 92
 klippinge 320 349 607
 krigsmark 337
 mønten omsat 607
 "som mønten nu går" 773
 pant kan indfries med guldgylden eller sølv 91 92
 hver gylden 3 mark 91
 sletdalers værdi 873
 misligholdt pengelån tilbagebetales i nu gængs mønt 320
 gæld på 160 mark inddrives med omkostninger for 306 mark
 og 4 hvid 128
 landgildepengere beregnet 3 mark dansk imod et sjællandsk
 pund korn 810
 tyveri af en pung med 5 daler 180
 krigsbytte: 8-9000 gylden 235

livsgaver til 20-30.000 gylden
 maximum for morgengaver 2.000 daler 487
 1000 gylden iflg. forlig om arv 209
 200 daler fra borgensmænd, hvis sigtet forsvinder 263
 værdien af årligt underhold 130
 aftingning, 4 daler og korn 260
 gæld i guld, sølv eller penninge 99
 guld og penge anvist til udlæg 128
 - - - tilbudt for gård 197
 tilbyde sølv og penge 786

652. jord- og gårdspriser

købesum for et gods: 4000 mark 53
 - - en gård: 3000 mark 831
 gammel, øde bispegård i Ribe solgt for 550 daler 825
 en gård bevilget for 500 daler 776
 markjord for 300 daler 506
 en gård i pant for 300 mark 91
 - - - - 200 - 127
 købesum for 2 boliger i Roskilde: 100 daler med årlig
 rente 5 daler 708
 100 mark + årlig skyld for en mølle 136
 hvert pund hartkorn anslået til 200 daler 870
 møbarn/ugift kvinde må kun sælge jord for $\frac{1}{2}$ mark sølv
 årligt 130 175
 vurdering af hovedgårds bygninger 858
 - - gård ved lovbud 434
 bygning takseret 853

653. kornpriser (jf. 331)

1 pund 1 skæppe stjålet byg solgt for 11 mark 544
 vurdering af en hovedgårds avling 858

654. priser på andre afgrøder end korn

-

655. priser på husdyr

40 staldøksne solgt for 30 daler parret 866
 581 $\frac{1}{2}$ daler for øksne 741
 (brug af) 4 heste så gode som 80 daler 187
 en grålødet hest 28 mark, et skimlet øg 10 mark 761
 et øg til 8 daler 346
 en okse til 6 daler 510
 en ko til 4 daler 711
 en fedestud til ca. 3 daler 857
 priser på øg, køer og stude 660

656. priser på husdyrprodukter

husdyr som fæsteafgift, jf. grupperne 304 og 351 ff.

657. priser på andre fødevarer

1 td. spegesild: 18 mark 761
 1 td. sild: 14 mark 761
 sikkerhedsstillelse for fisk 3

658. priser på garn og stoffer

et flamsk sengeklæde så godt som 3 daler 842
 en ødelagt dyne: 12 mark 761
 3 tynde tæppevævede sengeklæder så gode som 2½ daler 842
 1 drejls sengeklæde til 2 daler 842
 2 hovedpunder til 2 mark 541
 1 sæk for 4 skilling 525

659. priser på beklædning

-

660. diverse andre priser

en pligtkarls daglige kost opskrevet til 17 skilling 539
 værdien af årligt underhold 130
 livsgaver til 20-30.000 gylden 208
 medgift på 6000 mark lybsk 228
 maximum for morgengaver 487
 1000 gylden i aftingning i arvesag 174
 - - iflg. forlig om arv 209
 4 daler og korn i aftingning 260
 600 daler for fred og frigivelse 866
 kramgods for 1700 daler i indkøb 532 535
 en guldkæde til 500 ungarske gylden 852
 - - 500 gylden 858
 kalk og disk 24 lod sølv: 12 rigsdaler 852
 to guldringe i vægt tilsammen 2½ krone 593
 et skib solgt for 300 daler 138
 en skibshalvpart for 150 daler + 1 transport 886
 værdi af bjærget skibsladning: 160 joachimsdaler 300
 bjærgeløn: en sjettepenning 300 533
 200 daler fra borgensmænd, hvis sigtet forsvinder 263
 væddemål om 100 daler 859
 vurderingsmand tillagt 50 rigsdaler 883
 en lybsk mark til skriveren RR § 17
 en ødelagt dyne: 12 mark 761
 en defekt kedel: 2 mark 761
 vurdering af hovedgårds avling 858
 vurderingspriser: avl og dyr 602
 - et dødsbo 842
 3 små asketræer: 12 skilling 241
 1 fyrrebjælke: 10 skilling 761

1 stolpe: 4 skilling 743
 4 mark danske i fæstepenge på ko 380
 1 mark dansk for brug af svinestier i skov 633
 oldengæld: 2 daler 183
 værdien af det stjalne $\frac{1}{2}$ mark: hængning 241
 bødestørrelser, jf. gruppe 143
 erlægelse af fæld: 15 skilling, en hat, en økse og 2
 trøjer 499
 600 daler for kost, tæring, brevpenge og skadegæld 187
 485 - - - - og skadegæld 597
 36 - - - - - 261
 50 - - - og tæring 877
 40 rigsdaler for kost og tæring 880
 30 - - - - 883
 10 - - - - 878 885 886 887
 5 daler for kost og tæring 860
 9 mark klippinge for kost og tæring 349
 kost og tæring, jf. gruppe 58

661. arbejdsløn (jf. 660)

"den, som arbejder, bør løn" 677
 "den, som tjener, er sin løn værd" 764
 tjeneste i 1 år for lærred og vadmel 561
 folkeløn 741
 badskærerløn: 13 daler 877
 skødepenge: 12 daler 677
 vognægt afløst af 2 mark 458
 bjærgeløn 300 533

662. husleje (jf. 115 304)

en gård forlenet uden husleje 847
 husleje af gårdpart 837
 årlig rente af 2 boliger i Roskilde: 5 daler 708
 mølle solgt for 100 mark + årlig skyld 136
 fæstemål, jf. grupperne 114, 303 ff. og 664

663. indfæstningsafgifter, forlov, hovningspenge, sagesald

stedsmål: 12 daler 867
 - 7 daler 594
 - , skyld og landgilde 816
 indfæstning: 8 daler 749
 husbondhold 520 644
 forlov iflg. sædvane: 3 sagemark eller 3 orts daler 607
 - 4 mark danske 607
 - 3 mark og siden 1 hvid på hver skilling 607
 førlovspenge 663

664. landgildetakster (jf. 303 ff.)

en landsbys fæsteafgifter	596
landgildetakster opregnet	667 816
landgildetakst	506
landgilde nedsættes til gammel sædvanlig afgift	666
landgildehydelser	515
landgilde af en gård opregnet	611 749
- - arvede gårde	810
- iflg. restanceliste	644
- : 2 tdr. byg	244
- af pantsat gård	803
- - en gård	657 831
årlig landgilde af en gård: 5 skp. rug	604
fæsteafgifter af 2 gårde: 40 og 20 daler	556
3 ørtug rug årlig af halvgård	578
9 skp. skyldte rug	594
fæsteafgift: 1 td. havre om året	767
- 1 gårde til 8 sk.	596
en nats gæsteri med 2 heste på hvert pund skyld	767
gæsteri: 2 daler	596
renter i sædegård og gårde	720
skyld af jordegods	741
- - gård og bol	786
afgifter af en kronegård	796
- - - eng	794
- - - mølle: 12 tdr. rugmel	324

665. rente (jf. 116)

rente 5 daler p.a. af 100 daler	708
- af 1000 daler: 50 daler	741
- udover 3 sk. pr. daler (6 1/4 %) p.a. er åger	232
åger: før 1557 rente over 6 1/4 % p.a.; derefter over 5%. Hovedstol forbyrdes	249
rente 5% p.a. af købesum for huse	708
renter over 5% ulovlige	873
rente 6% 789 804	
- 8% med rente på rente	872
rentes rente	806
rente som den tages i Kiel eller Danmark	506
skiftebrev med efterstående rente	841
renteforhold	789

666. ædle metaller (jf. 628)

møntet guld og gjort guld	817
i gjort guld: 34 lod ungarsk guld og 12½ lod krone guld	815
et stykke guld	722
1000 lod gjort sølv	852
500 - sølv	852
299 og 200 lod sølv	815
12 stk. guld og penge stjålet fra skrin	264

guld, sølv, penninge og andet løsøre 145
 - - og penninge 121 397
 - - , bo og boskab 240 890
 - - og andet løsøre i bo 283
 - - - - 288
 - - - jordebrev 838
 - og sølv i arv 500
 - - - bo 248
 - - - 453
 - - penge 128
 tilbud om guld, sølv og penge for drab 277
 stjålet sølv 822
 kalk og disk: 24 lod sølv 852
 sølv i lod og kvint 818

667. andre metaller

register over tin og kobber 817
 kobber og bly 115
 godt kobber 128
 støbe bly i en fanges øren 798

MÅL OG VÆGT 670 - 689

670. arealmål

grundstørrelser 89
 en tønde korn lignes imod en tønde korn 666
 hartkorn i pund og skæpper 870
 tilliggende for 10 pund korn 224
 en skæppe land 211
 jord alen (jordtall) 358
 en plovsærje 419
 settinger, sjettedeje jord, ottinger 909

671. længdemål

3 mile vejs 857
 opmåling af jord i reb og favne 352
 reb og alen, rebning 411
 12 reb, 9 reb i skovskifte 352
 8 reb og 15 favne i hvert reb 411
 500 favne jord 381
 100 - dybt hav 276
 jord i bredden 56 favne 816
 24 x 16 x 14 favne afhøstet mark 512
 jordmål i favne 519
 favne som længdemål 527 540
 2 bol lige brede på et fodfjed 713
 slag med skæppe, alen og vægt 181
 sjællandske alen 89
 klæde i alen 323 337

bruge alen og bismer 680
31 fødders rum imellem to personer 839

672. kornmål (inkl. malt og mel)

3 læster korn 2
2½ læster korn 145
1½ læst byg 776
¼ sjællandsk læst korn 201
byg og rug i læster 663
rug og mel i læster 741
korn i læster 209
rug og malt i læster 248
16 læster malt 480
malt i læster 741
2 td. udsået havre 458
årlig skyld i tdr., skæpper og fjerdingkar rug og byg
796
2 td. og 3 skp. havre 408
rug og havre i tdr. og skæpper 803
- i tønder og skæpper 711
- , byg og havre i tønder 804
- i tønder 596
havre i tønder 571 596
1 td. havre 767
2 tdr. byg i landgilde 244
korn i tønder 290 666
rugmel i tønder 324
byg i pund, som nu gælder i købstæderne 761
hartkorn i pund og skæpper 870
korn i pund og skæpper 290
byg i pund og skæpper 544
- - - 555
rug i pund 667
1 pund havre 260
udsæd i pund 810
korn i pund 200
1 sjællandsk pund korn 810
gæsteri i forhold til hvert pund korn i landgilde 311
en gård med 3 pund mel 831
1 pund malt 408
malt i pund 667
skæppeskyld i korn 266 419
tiende: 4 skp. af hver slags 811
- 8 skp. rug i skæppen og ikke i neg 860
2 skp. korn i degnerente 259
udsæd i skæpper 557
rug og byg i skæpper 786
- i skæpper 515 555 662
byg i skæpper 246 741 769
havre i skæpper 515
korn i skæpper 206 411 618 680
6 byskæpper rug 272
byskæpper havre 663
- korn 541

20 byskæpper mel 272
 boghvede i skæpper 618
 gryn i skæpper 483
 korn i hardboørtug 596
 ørtug som kornmål 411
 byg og havre i ørtuger 831
 rug i ørtuger 611
 byg i ørtug 644
 1 ørtug korn 200
 måle mel af kornkiste 313
 en brønning halm 422

673. smørmål, smørvægt

landgildesmør i læster 897
 smør i tønder og fjerdinge 428
 - - - 200 596
 2½ tønder smør 145
 2 - - 400
 1 tønde - 475
 ½ - - 411
 smør i fjerdingkar 596
 3 fjerding smør 810
 1 - - 200 272 411
 6 mark smør 796
 mark som smørmål 411
 smør i pund 644 803
 - - hardbopund 596 611 796 816

674. rummål for flydende varer

et 12 tdr. kar 425
 øl i tønder 300 483 790
 honning i kander 411 644
 1 fjerding honning 272

675. rummål iøvrigt (jf. 672)

et skib 60 læster drægtigt 722
 10 læster gods med skib 886
 sild i læster 722
 salt i læster 722
 ved i læs 308
 2 læs hø 769
 et læs kul 571
 - - brænde 868
 en tønde salt 499
 brød i tønder 483
 skippers salg til bønder i tønder, skæpper, fjerdinge,
 i alen og vægt 680
 ikke handle med skæpper, fjerdinge, ottinger 680
 salg med skæppe, alen og vægt 181
 ærter i skæpper 701
 humle i skippund 722
 1 fjerding honning 272

676. andre mængde- og størrelsesangivelser, stykketal

6 kobler øksne	235
flæskesider, fårekroppe, gåsekroppe	483
10 sider flæsk	248
5 - -	375
flæsk i sider	741
7 stuger boghvede	701

677. vægt

34 lod ungarsk guld, 12½ lod krone guld	815
1000 lod gjort sølv	852
500 - sølv	852
299 - -	815
200 - -	815
kalk og disk: 24 lod sølv	852
sølv i lod og kvint	818
pundet, som nu gælder i købstæderne	761
flæsk i pund	541
salg med skæppe, alen og vægt	181
bruge alen og bismar	680

678. veje- og måleredskaber; vejning og opmåling

reb og rebning, jf. gruppe 210	
kramskaller og vægt	532 535
bruge alen og bismar	680
vragere og målere	904
måle og overslå afkortning i skov og mark	909
vægt, mål, ægt eller arbejde	888
ulovligt mål og vægt benyttet af slotsskriver	894 895
	897

TIDSREGNING OG KALENDER 690 - 699690. dagens inddeling (jf. 572)

hanegal	520
solopgang	411
formiddag	859
højlys dagskin	749
født i Krabbens (Krebsens) tegn	802
kl. 5 om aftenen	839
imod aften lidt før måltid	889
solnedgang	338 901
mørkning	857
efter solnedgang	338
nymånens nedgang	341
en vinterlang nat	857
sejerværk	237

691. årets inddeling (jf. 66 570)

et tusind djævles nytår 493
 helligtrekongers dag 186 908 RR § 38
 prisca virginis 18/1 13
 lørdag før kyndelmisse 788
 kyndelmisedag 741
 kyndelmisse 29 644 901
 fastelavn 117 341 909
 fastelavnsmandag 341
 faste helg RR § 18
 i fjor faste 525
 hovedfastedag 816
 3 søndag i fasten 6
 fredag før midfaste 857
 midfastesøndag 741
 midfaste mandag 339
 Vor frue dag i fasten 25/3 334
 dimmelugen 307
 påskeaften 724
 påskehelg RR § 18
 St. Jørgens dag 23/4 909
 St. Valborgsdag 1/5 120
 Philippi Jacobi dag 1/5 821
 Kristihimmelfartsdag RR § 18
 korsugen (3. majs uge) RR § 18
 fredag før pinsedag 788
 pinsehelg RR § 18
 hellig trefoldigheds søndag 693 831
 St. Erik konges dag 18/5 869
 2. ting før midsommer 734
 St. Hansdag midsommer 831
 Vor frue dag visitationis 2/7 7
 St. Knud konges dag 10/7 192 788
 St. Kilds dag 11/7 12 901
 St. Olufs, Olai, Oels dag 29/7 821 857 861
 St. Oels dags tid 788
 St. Laurentius' dag 10/8 RR § 18
 høsthelg RR § 18
 forgangen høst 680
 fiskemåned: september 677
 Vor frue dag Ribermarked 7/9 868
 - - - i høsten 8/9 834
 St. Mauritii dag 22/9 831
 Mikkelsmesse 29/9 380 717
 Allehelgensdag 1/11 321 819
 25. søndag efter hellig trefoldighed 857
 St. Lucie dag 13/12 909
 tamperonsdag før Kristi fødselsdag 610
 julehelg RR § 18
 juledag 871
 2. og 3. juledag 313
 nytårsaften 3
 ordinære bededage RR § 18
 helgendage iøvrigt 1 2 3 9 11 15 17 og passim
 crastinum, dagen efter en helligdag 13

---

helgperioder RR § 18
ledingshelg RR § 18
flyttedage: Mikkelsmesse, kyndelmisse og Valborgmesse
435
da som igår var måned 338
jamling: et år 841

692. historisk tid o.l.

verden og verdens lejlighed ændret (reformationen) 372
i bispernes tid 444
kvinde kaldt Marinne har været hos os så godt som altid,
10 eller 12 år 581

HÅNDSKRIFTBESKRIVELSE

HÅNDSKRIFTBESKRIVELSE

Nedenfor bringes i alfabetisk rækkefølge en fortegnelse over de 99 håndskrifter, der har været anvendt ved nærværende udgave, med oplysning om alder, indbinding, omfang, indhold samt, hvor det har været muligt, navne på afskrivere og tidligere ejere. Hvor intet andet er sagt, er håndskriftet skrevet på papir. En * i håndskrifternes indholdsfortegnelser angiver en forordning eller andet, der ikke er en dom; ** betegner 2 eller flere forordninger o.l.

Som nævnt i indledningen til bind I forstås ved private domssamlinger her sådanne samlinger, der er tilvejebragt på privat initiativ, og som kan antages at have været bestemt til praktisk anvendelse i retslivet. Der findes talrige andre private domssamlinger, men de er udarbejdet med andre formål for øje. Om disse håndskrifter henvises til fortegnelsen i E.Gigas, Katalog over Det store kongelige Bibliotheks Haandskrifter vedrørende Norden II (1906).189ff. Blandt de dér nævnte håndskrifter bør retshistorikeres opmærksomhed måske særligt henledes på Uldall 259,4^o (fra 18. årh.), der i 7 bind dels indeholder Viborg landstings domme 1537, dels rettertingsdomme fra 1537 til 1616 og heriblandt adskillige, der kun findes i dette ene håndskrift.

Afsluttende dette afsnit gøres nogle bemærkninger om håndskrifternes indbyrdes slægtskabsforhold m.v.

AA Add 113,2^o Fra omkr. 1750, består af løse ark i forskellige formater med moderne blyantsfoliering indlagt i et papomslag, indeholder de ndf. nævnte domme, hvoraf de yngste er fra 1614, og desuden forskellige kongebreve, forordninger, skøder, testamenter m.v. Sidst i hs. (fol.246) en ikke underskrevet: Kort betenkende oc forslag om vor Danske Loug aar 1642 til de gode herrer, hr. Christen Thomasen och her Just Høeg efter anledning offuergiffen (jf. Suhm, Nye Samlinger IV, 3.16ff.; CCD V.135) og (fol.249) afskrift af Christian Vs skrivelse af 18. december 1694 til højesteretsassessor Rasmus Vinding, professor, dr.jur. Christian Reitzer og professor, assessor i hofretten

Henrik Weghorst om DLs oversættelse til tysk ved amtmand på Island Christen Møller, en prøve på dennes oversættelse (original), Christian Møllers udat. brev til generalprokurør Niels Benzon og dennes udaterede udkast til en skrivelse til kongen ang. oversættelsen, hvorimod der fandtes en del at indvende. Møllers oversættelse kom aldrig, derimod kom 1698 en af Henrik Weghorst besørget latinsk oversættelse. På papomslaget er klæbet en seddel, hvorpå højesteretsassessor Terkel Klevenfeldt har skrevet: De her udj jndlagde copie Documenter tiener til at oplyse de ældre Tidens Process, Rettergang og lofmaal samt at conferere nu gældende lof og procedure maade, hvorfor og bem^{te} documenter er lagde i Orden efter den nu brugelige lofs jndretning efter bøger, capitler oc artickler; kand altsaa denne Samling, naar den ved Documenter tiltager, i Tiden blifve til et verk af betydenhed. Nemini preeunte colleg. T. Klevenfeldt. Denne ordning af de løse ark efter DLs systematik er opgivet efter den i 1986 gennemførte foliering. På bagsiden af de fleste domme er af Klevenfeldt gjort bemærkninger om dommens forhold til bestemmelser i DL. De fleste domme er afskrevet af Klevenfeldt, der muligt havde planlagt udgivelsen af en præjudikatsamling. Hs. indeholder flere domme, der kun kendes herfra (912-914 916-919 923 927 928 930-932 934-938 941 943-946 948-954 956 957 1037 1183-1186 og 1188). I hs. en enkelt blyantsdatering af arkivar, dr. phil. William Christensen.

Indhold: Fol.5-37: 11 949 937 * * 279 1052 913 928 932; 39-63: 326 917 12 950 952 148 * 1037 854 1023; 65-89: 254 943 392 * 918 * 78 945 936; 91-113: 1107 1184 * * 927 * 504 97 1179; 115-133: 751 * 1183 919 * * 1188 944 941; 135-155: 79 * * 953 951 * 993(=419) * *; 155-180: * * 402 954 259 * * 1046 * *; 182-203: * * 948 381 930 16 * 957 * 935; 204-227: 934 912 1185 1186 399 946 914 241 109 *; 229-244: 286 931 938 956 * * 916.

AB Add 151,2^o Fra omkr. 1610, størstedelen muligt fra 1592 (fol.139^r), indb. (slutningen af 18. årh.) i hellæder med ophøjede bind og rygfyldning. Bindet er mage til bindet på AC. Hs. består af 346 blade, hvoraf enkelte ubeskrevne, med moderne blyantsfoliering og samtidig arknummerering (1-26) for hver 12. side, og indeholder 255 domme (hvoriblandt 3 for-

ordninger) med samtidig nummerering til nr. 254; nr. 255 har moderne blyantsnummerering. Numrene 203 215 og 244 er oversprunget og findes ej heller i registeret. De allerfleste domme har som overskrift en regest, der er understreget med rødt. Nr. 249 mangler ikke blot denne understregning, men også det første bogstav, der senere har skullet indføjes som farvet initial. Yngste dom i dette hs., er fra 1617. Foransat: Register offuer domme oc breffue som vdi denne bog er indbondet. Registeret er, bortset fra fol.2^{r-v} (nr. 18-34) og fol.11^{r-v} (nr. 205-229), der muligt ved indbindingen er indføjet til erstatning for makulerede eller bortkomne blade, skrevet med den hånd, der har skrevet dommene nr. 1-251. Disse domme er skrevet med en hånd, der også har skrevet AR og (delvis) BZ, og in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg; nr. 252-254 er skrevet med en anden, men omtrent samtidig hånd, ligeledes in continuo, og nr. 255 med en lidt yngre hånd. Kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder samlingen, har store, røde bogstaver i overskriften, og dommens to første linjer er skrevet med rødt. I de kunstfærdigt tegnede initialer i overskriften til denne dom har der været indklæbet billeder fra et middelalderligt illumineret håndskrift på samme måde som i AR og DA, men disse billeder er nu enten udfaldet eller fjernet. Ud for denne dom er med yngre hånd tilføjet personalhistoriske notitser om Erik af Pommern, de holstenske grever og kejser Sigismund. Fol.13^r ejermærke: Denne bog hør mig, Niels Andersen Heebo, till och bleff mig giffuen aff kiere fader, Niels Tamsen, borgemester i Varde, den 14. september 1617. Niels Andersen e. handt. Niels Andersen (Heebo) (d. mellem 1617 og 1631) var ejer af gården Store Hebo (Janderup s., V. Horne h.) og blev 1616 rådmænd i Varde. Han var gift med Anna Nielsdatter (d.1659), datter af den nævnte borgmester (1600-1617) i Varde Niels Tamsen, jf. Carl Lindberg Nielsen, Varde Bys Historie (1942).280f., 295. Under denne notits er skrevet Peder Jensen paa Rørbech egenn hannd. Rørbech er formentlig hovedgården Rørbæk (Rørbæk Hovgård) i Store Rørbæk s., Gislum h. Afskriverens navn kendes ikke, men det er sandsynligt, at forlægget stammer fra det jyske retsområde, da samlingen af landstingsdomme kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og at en del

rettertingsdomme (74 118 128 176 177 179 182 196 210 240 260 276 277 302 334 402 531) i dette hs. er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Iøvrigt synes rettertingsdomme at være afskrevet efter (afskrift af) dombrevene og ikke efter HDDomb. En enkelt dom (369) er skrevet to gange, men ikke efter samme forlæg. Dommene nr. 234 og 297 er i dette hs. skrevet under ét nr. (110).

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255
 77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
 431 558 304 240 248 301 296 359 322; 61-70: 323 258 250 252 251
 179 260 259 215 257; 71-80: 276 286 436 459 363 177 302 328 324
 373; 81-90: 375 377 364 369 350 383 392 428 64 114; 91-100: 393
 318 326 356 337 386 388 403 402 390; 101-110: 408 416 434 438
 483 466 294 63 176 234+297; 111-120: 247 72 57 96 56 113 161 155
 133 73; 121-130: 111 99 131 93 106 142 154 167 104 107; 131-140:
 147 165 158 105 160 112 125 141 139 156; 141-150: 157 273 907
 143 146 162 164 149 65 159; 151-160: 166 163 153 287 298 293 295
 410 415 285; 161-170: 333 332 462 461 352 475 472 334 426 381;
171-180: 489 485 486 467 * 291 22 502 508 464; 181-190: 512 196
 525 37 81 187 203 389 321 306; 191-200: 405 413 336 338 369 370
 351 341 385 391; 201-210: 268 574 (mgl.) 595 409 473 345 513 *
 510; 211-220: * 647 437 658 (mgl.) 507 504 349 468 561; 221-230:
 533 534 571 585 579 578 531 604 600 594; 231-240: 605 599 353
 582 617 646 649 627 606 608; 241-250: 614 620 537 (mgl.) 21 615
 616 629 372 648; 251-255: 675 522 422 621 873.

AC Add 152,2^o Fra omkr. 1610, indb. (slutningen af 18.årh) i hellæder med ophøjede bind og rygforgyldning. Bindet er mage til bindet på AB. Hs. består af 308 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder 152 domme (hvoriblandt 4 åbne breve), hvoraf den første nu helt mangler, og af den anden findes kun slutningen. Af registeret (fol.1) med overskrift i rødt: Thallen och registerenn paa effterschreffne domme, der er først frem til og med nr. 146, kan ses, at nr. 1 er rettertingsdom 27. juli 1590 (V nr. 628) og nr. 2 rettertingsdom 28. juli 1590 (V nr. 629). I hs. mangler nr. 19 (dom nr. 135) og begyndelsen af nr.

20 (dom nr. 138) samt begyndelsen af nr. 37 (dom nr. 138), der formentlig er bortkommet under indbindingen. Hs. er skrevet med samme hånd, øjensynlig in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Dommene, der er forsynet med samtidig nummerering, har som overskrift regest med røde bogstaver (med undtagelse af nr. 106-108 og nr. 151). En dom (nr. 121) er afskrevet 2 gange. Hs. indeholder i overvejende grad rettertingsdomme, hvoraf mange synes afskrevet efter HDDomb., hvorfor det vel tør antages, at skriveren af forlægget har haft tilknytning til kancelliet, hvilket også indiceres af den rækkefølge, hvori dommene meddeles, særligt i samlingens første halvdel. Enkelte rettertingsdomme (89 196 302 og 413) er dog gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Af domme afsagt af Sjællands landsting findes kun 3 (21 562 og 819), hvoraf de 2 sidste kun kendes fra dette hs., af Viborg landsting kun 2 (254 og 381), af Skåne landsting kun 1 (33); derudover findes 4 domme af tilforordnede råder (413 470 475 og 810), kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (5) og biskop og bygdemænds dom 1469 (22). Den yngste dom i dette hs. er fra 1604. Om tilskriften fol.222^{r-v} til nr. 117 (dom nr. 470) se I s. 34. Fol.306^r er med lidt ubehjælpssom skrift skrevet Peitter Matthigen egen handt. Efter notitsens placering er det ikke nærliggende at antage, at den er et ejermærke. Fol.21^r er med yngre hånd tilskrevet: Den, som mig føder, det er Gud, min herre. Mig fattig ej, hvad min nødtorf monne vere paa. Denne sætning, der findes i flere andre domssamlinger (AP BD og DE) er førstelinjen af en salme af ukendt forfatter, jf. C.J. Brandt og L.N. Helveg, Den danske Salmedigtning I (1846).300, og førstelinjen brugtes i ældre tid ofte som skriveøvelse eller penneprøve, jf. Holberg, Uden Hoved og Hale (1724) l.akt, sc.5, og Poul Møller, Udvalgte Skrifter ved Vilhelm Andersen II(1895).8.

Indhold: Nr.1-10: (628) 629 631 632 635 633 634 638 640 720; 11-20: 109 115 119 120 116 128 121 130 (135) 138; 21-30: 137 145 170 171 173 175 174 180 182 181; 31-40: 183 185 184 186 188 190 192 191 195 194; 41-50: 199 200 201 203 204 205 206 207 208 177; 50-60: 209 210 211 213 220 221 222 223 224 228; 61-70: 230 237 238 239 241 243 242 246 261 264; 71-80: 265 266 267 269 271 21 556 5 48 35; 81-90: 33 42 32 59 123 414 299 212 303 178;

91-100: 23 20 36 400 25 * 101 41 * 89; 101-110: 193 129 67 27 218 75 61 38 49 424; 111-120: 289 47 95 44 51 401 470 53 751 132; 121-130: 134 121 263 29 245 254 136 283 300 302; 131-140: 64 114 398 475 381 22 196 37 81 187; 141-150: 268 345 684 432 197 * * 413 810 819; 151-152: * 562.

AD Add 816,4^O Fra midten af 17. årh., indb. i nyere papbind (19. årh.), består af 72 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder dels lovstof (Kong Hans' alm. stadsret, jf. DgK V.104; fdg. 15.august 1590 om rettergang i Lolland og Falster, jf. CCD II.568ff., og Erik Glippings nyborgske hdf.), dels de ndf. nævnte 3 domme. Hs. er skrevet af 2 omtrent samtidige hænder, men indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne. På titelbladet er, vist med professor J.L.A. Kolderup-Rosenvinges hånd, skrevet med blæk: Kjøbt paa Auctionen efter Justitsraad Hvidberg d. 9. April 1822, dvs. at hs. har tilhørt politidirektør i Kbh. Otto Himmelstrup Hvidberg (d.1822; se H. Hjorth-Nielsen, Danske Prokuratorer med kgl. Bevilling 1660-1869 (1935).156).

Indhold: B1.48: 43; 55-58: 118 197.

AE AM 317,2^O Fra slutningen af 16. årh., indb. i nyere papbind, består af 212 blade med nyere foliering; de sidste blade er ret beskadigede i yderkanterne. Hs. er et juridisk blandingshåndskrift og indeholder den norske landslov (fol.1-117^r), norske retterbøder (fol.117^v-139^v), stamtavle fra Magnus Maaneskjold m.v. (Fol.140-142^r), norske retterbøder (fol.142-180), uddrag af norske domme, den yngste fra 1573, den ældste fra 1447 (fol.181-189^r), norske recesser m.v. (fol.189^v-194^v); herefter følger (fol.194^v-212^v) i alt 42 unummererede domme (hvoriblandt 3 forordninger). Der er intet titelblad og intet register. Som overskrift har de fleste domme en kort regist. Dommene er alle skrevet med samme hånd (der ikke har skrevet noget af samlingens øvrige afsnit), tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Der mangler et blad mellem fol.211 og 212. Fol.211^v nederst begynder Viborg landstings dom 17. august 1549 (I nr. 151), men der bringes kun overskrift og de første 3 linjer; fol.212^r bringer slutningen af orfejdebrevet

24. februar 1405 (I nr. 2). Skriverens navn kendes ikke, men hans forlæg synes at måtte hidrøre fra det jyske retsområde, da hs. af landstingsdomme kun bringer sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, alene med undtagelse af dom nr. 7 (hvor særlige forhold har gjort sig gældende, idet en vidisse af denne vigtige dom formentlig i 1517 er tilstillet alle landsting), og da en del rettertingsdomme (63 74 97 118) her er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Der er ingen ejermærker, men det antages, at hs. har tilhørt gehejmearkivar, oversekretær i Danske Kancelli Frederik Rostgaard (d.1745), jf. Norges gamle Love indtil 1387 ved Gustav Storm IV (Christiania 1885).498.

Indhold: Fol.194-200: 361 263 400 302 25 * 66 332 118 63; 200-205: 430 234 & 297 (sammenskrevet) 260 74 128 97 60 3 7 37 22; 205-210: 45 81 40 197 178 245 5 41 205 204; 210-212: 38 61 62 75 137 126 174 172 151 2; 212-213: * *.

AF AM 11,4^O Fra omkr. 1500, indb. i nyere halvlæder (18. årh.) med ophøjede bind. I ryggens titelfelt med guldtryk: Jydske Lov Siellandsk Lov og Udarvemaal. Hs. består af 149 pergamentsblade med nyere blyantsfoliering og indeholder foruden den ndf. nævnte dom, der som overskrift har: Were at tilligge nogen icke beuisst, selff then mannd, dels forskelligt lovstof (bl.a. JL, jf. DgL II.xvi; VsJL, jf. ib.VII.vii; SJK, jf. ib.x; gårdsretten; Erik Glippings hdf. 29.juli 1282 i den jysk-sjællandske overlevering, jf. DdR.71; Erik Glippings nyborgske fdg. for Sjælland 26.maj 1282, jf. ib.123, og Christian IIs hdf.), dels praktisk juridisk stof (f.eks. fol.135ff.: So skal man deelæ jordhe gods for rigens kanseler; fol.138f. notitser om jordberegning; fol.148f. jord- og værdiberegninger). Hs. er skrevet for Gerd Eriksen, se fol.139^r lin.3: Thenne bok loed Gierd Ericksen scriffue. Fol.1^r er i marginen skrevet: L: W: A: 1598 Gersholtt (gården Gersholt i Torslev s., Dronninglund h.), fol.6^v: Karen Bølle y det (resten udvisket; vel Karen Bølle (d.1582) til Hellerup i Vindinge s.), fol.112^v: Schreffuet paa Ørbecklund d. 6. september 1633 (hovedgården Ørbæklunde ejedes da af Jesper Nielsen Friis, d. 1643), fol. 116^r: Christen Jensen er en dan-mand, og fol.128^v: Kierre Christen Winnter, Gud giffue eder god dag. Denne bog haffuer Peder Nielsen vdi Jesu, amen.

Hs. har været benyttet af bl.a. Kofod Ancher, jf. En Dansk Lov-Historie I (1769).169f.

Indhold: Fol.138: 8.

AG AM 28,4^o Fra omkr. 1500, indb. i samtidigt helpergament uden udsmykning, består af 205 blade, hvoraf enkelte er ubeskrevne, med yngre blækfoliering og indeholder foruden den ndf. nævnte dom dels en del lovstof (bl.a. EsjL med JLs fortale foransat; jf. DgL V.xxxix; Recht vather recht (plattysk udtog af Visby søret); skånske birkeret, jf. DgK V.8; Christoffer af Bayerns alm. stadsret, jf. ib.35; Erik Glippings nyborgske fdg. for Nørrejylland maj 1284, jf. DdR.108; dansk oversættelse af Erik Glippings helsingborgske fdg. marts 1283, jf. ib.106; Christian Is fdg. 1. september 1466 for Nørrejylland; Erik af Pommerns gårdsret; Thords art., text 4, jf. DgL Tillæg til IV.liv; Valdemar III's hdf. 7. juni 1326, jf. DdR.213; Christoffer af Bayerns kroningsed 9. april 1440; Magnus Eriksen Smeks privilegium for Skåne 20. juni 1340, jf. DdR.221), dels praktisk juridisk stof (bl.a. om sager, der forfølges: for drotzen oc met hans breff (fol.112ff., jf.AV), en oversigt over rettergangsbestemmelserne i landsskabslovene (fol.151ff.), om fremgangsmåden ved kongevalg (fol.157f.)) samt endelig andet stof, f.eks. recept mod blodstyrtning (fol.156) og (fol.181ff.): eet mirachel af en bog, som kalles speculum, om kong Edmund af England og hans søn. På bindets inderside er klæbet en seddel, hvorpå professor Ární Magnússon (d.1730) har skrevet: Istud ligesterium est elemosine domini Birgeri, archiepiscopi Lundensis etc., pro usu sedes Lundensis in Schania, ipso die nativitatis Joannis Baptisti Md decimo quinto. Ligelydende tilskrift findes i AM 23,4^o, der opr., hvad en ældre foliering i begge hss. og de anvendte papirsorter viser, har udgjort ét hs., som Ární Magnússon har delt i to, jf. Lebech, De jyske Lovbøger.160 f. Hs. har altså været ejet af ærkebiskop Birger Gunnensen (d.1519), der 24. juni 1515 skænkede det til bispesædet i Lund. Hs. indeholder Birger Gunnensens egenhændige kommentar til rettertingets dom 8. november 1502 (I nr. 41), jf. Stig Iuul, Fællig og Hovedlod.99f. og Henry Bruun, Poul Laxmand og Birger Gunnensen (1959).99 note 234, trykt Dipl. Dioec. Lund

VI, 1.84. Hs. er skrevet af forskellige, men samtidige hænder; der er ingen oplysninger om afskrivernes navne, men efter brevformularen (fol.129ff.) synes hs. at have hørt hjemme på Als, jf. DgL V.xxxix. Fol.202^V er skrevet: the wille Hans Rantsow gerne haue wdschreffuen: Watterreth, lillæ Tord Degn och hure man skulle forfylge sine sagher for rigens cantseler. Hs. indeholder ikke den sidstnævnte tekst, men den tilsvarende sønderjyske om forfølgning for drosten (fol.112ff.), jf. Lebech, op.cit.195 med note 100. I hs. en del marginalnoter.

Indhold: Fol.2: 41.

AH AM 37,4^O Fra omkr. 1300 (fol.7-62) og omkr. 1500 (fol.1-6, 63-123), indb. i hellæder med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider. Bindet har haft 2 spænder, der nu er afrevet. Hs. består af 123 pergamentsblade, hvoraf enkelte er ubeskrevne, med nyere blækfoliering. Fol.1-62 og 74-75 er skrevet tospaltet. Hs. indeholder foruden den ndf. nævnte dom, der har overskriften: Sententia data in Chalundborg super introductionem a consiliarius regis, dels forskelligt lovstof (Frederik Is Odensereces 20. august 1527; Anders Sunesøns latinske parafrase over SkL, jf. DgL I.xv; SkK, jf. ib.; JL på latin, jf. Ib.IV.iii; Christian Is kongeed 28. oktober 1449; Erik af Pommerns gårdsret; Christoffer Is fdg. om majestætsforbrydelse 1252/1259, jf. DdR.58; den skånske overlevering af Erik Glippings nyborgske fdg. 29. juni 1282, latinsk tekst, jf. DdR.95), dels praktisk juridisk stof (f.eks. fol.1: taxa ecclesiarum ad scolam Rothnebyensem annuatim; fol.2: om hemmeligt skriftemål; fol.106 notitser om majestætsforbrydelse (latin), fredkøb (dansk), køb og salg (latin), gæld (dansk) og endelig historiske optegnelser, f.eks. de lundensiske ærkebispers krønike af ærkebiskop Nicolaus (d.1379) med fortsættelse til slutningen af 15. årh. Fol.1^F er med hånd fra det 16. årh. skrevet: Istud legisterium est sedis lundensis. Fol.122^F rødt laksegl med det Rantzowske våben.

Indhold: Fol.115: 40.

AI AM 12,8^O Fra 2den halvdel af 15. årh., indb. i samtidigt hellæder på træperm med ophøjede bind og med blindtryk på bindets sider. Hs. har haft ét spænde, der nu er afrevet. Hs.

består af 191 pergamentsblade med nyere blækfoliering og indeholder foruden den ndf. nævnte dom Knud Mikkelsens glosser til JL (fol.1-106). Hs. kaldtes tidligere "Biskop Knuds kladdebog", fordi Kofod Ancher I.168ff. havde forstået en udtalelse i hs. som indeholdende en anvisning til den, der skulle renskrive teksten. Der er nu enighed om, at hs., selv om det flere steder giver bedre læsemåder, må være en afskrift efter et nu tabt hs. fra Mårkær kloster i Sønderjylland, jf. Stig Iuul, JL i Retslitteraturen.132, Ludvig Holberg, Dansk og fremmed Ret (1891).11f., Rep.2.rk.VIII.528, Lebech, De jyske Lovbøger.106 og DgL IV.vf. Desuden indeholder hs. forskelligt lovstof (f.eks. forpligtelsesbrevet af 24. maj 1360, jf. DdR.240; Valdemar Atterdags fdg. juli 1354, latinsk tekst, jf. ib.230; kong Olufs hdf. 3. maj 1376, jf. ib.276; sammes fdg. juni/juli 1377, jf. ib.319; Thords art., text 1, jf. DgL Tillæg til IV. xxx; den jysk-sjællandske overlevering af Erik Glippings hdf. 29. juli 1282 på latin, jf. DdR.75; Erik IV Menveds fdg. for Nørrejylland 13. marts 1304, jf. ib.178, der kun kendes fra dette hs., jf. Lebech, De jyske Lovbøger.173; Abels fdg. 23. marts 1251, latinsk tekst, jf. DdR.43; Erik Glippings helsingborgske fdg. marts 1283, latinsk tekst, jf. ib.104; Christoffer af Bayerns kongeed 9. april 1440; dansk oversættelse af Erik Glippings nyborgske fdg. 29. juli 1282, jf. DdR.87; Erik af Pommerns gårdsret; Christian Is fdg. 1. september 1466 for Nørrejylland; Valdemar Sejrs fdg. om helligbrøde 1228, jf. DdR.42; Christoffer Is fdg. 1252-59, latinsk tekst, jf. ib.50; Erik Glippings nyborgske fdg. 26. maj 1284 for Sjælland, jf. ib.133). Endelig indeholder hs. en plattysk oversigt over JLs indhold (Remissorium sive repertorium vtillissimus, fol.129ff.) og (fol.79ff.) fortegnelse over sager, der efter JL skal værges med kønsed, frænders ed eller herredsnævn. Hs indeholder ingen oplysninger om afskrivernes navne og har ingen ejermærker. Om hs. iøvrigt se Kofod Ancher I.168f., II.102; Kolderup-Rosenvinge GdL III.xxiv.

Indhold: S.254: 34.

AJ Bergen UB 251 Fra omkr. 1625, folioformat, indb. i nyere papbind med tynd læderryg med ophøjede bind uden rygtitel. Hs består af 393 upaginerede og ufolierede blade og er skrevet af

flere hænder, de ældste fra midten, de yngste fra slutningen af 1600-tallet. Fol.2 titel: Gamle Love og Anordninger samt M: Absolons egenhændige Dagbog over Merkværdigheder i Aarene 1552 til 1571, foræred De Deputerede Borgeres Archiv i Bergen d. 24. marts 1791 af J. Jordan. Hs tilhører stadig magistraten i Bergen, men er indtil videre deponeret i universitetsbiblioteket under ovennævnte signatur. Fol.3-6 findes et register over domme, begyndende med nr. 85 og sluttende med nr. 139. Registeret henviser til de fol.31-203 afskrevne domme. Derpå følger (fol.7-22) Lübecks statutter 1572 for kontoret i Bergen, fol.23-25: Extract paa herredags domme anno 1613 til Schieden (dvs. Skien), i alt 25 regester af norske rettertingsdomme. Efter et indlæg (fol.29-30) vedr. Johan (vel fejlskrift for: Joachim) Irgens (d.1675) om Nordlandshandelens forflyttelse til Trondhjem følger fol.31-203 148 domme, hvoraf den yngste er fra 1622, nummereret 1-144 (dog mangler 140-142 nummer); de sidste 4 domme er unummererede. De første 146 domme er skrevet af en hånd, de to sidste af en anden, omtrent samtidig hånd, øjensynlig in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Langt de fleste domme har som overskrift en regest; i disse overskrifter mangler i nr. 2 og 19-95 det første bogstav, der senere har skullet indføjes. Af dommene er 40 afsagt af rettertinget eller tilforordnede råder, 107 af Viborg landsting og 1 af et landemøde. Hs. indeholder flere danske domme, der nu kun kendes fra dette hs., således 5 domme afsagt af tilforordnede råder (477 479-480 481 567), 12 afsagt af Viborg landsting (521 528 529 540 541 592 602 603 624 625 643 645) 1 kommissionsdom (395) og 1 landemødedom (474). Resten af hs. (fol.204ff.) indeholder forordninger, kgl. åbne breve, missiver og andet vedr. norske og især bergensiske forhold, herunder (fol.267) udskrift af Bergens bytingsprotokol, kommissionsdom i henhold til kongebrev 19. juni 1619 i en tvist mellem lensmanden på Bergenhus Knud Gyldenstjerne (d.1627) til Ågård og nogle af øvrigheden og borgerskabet i Bergen, afsagt 14. februar 1620 i Bergen (fol.324-332 og 356-366), samt (fol.344-355) den ovf. nævnte dagbog (fra 1552 til 14. oktober 1572) af den norske historiske forfatter, lektor ved katedralskolen i Bergen og slotspræst på Bergenhus, magister Absalon Pedersen (Beyer)

(d.1575), se om ham Francis Bull i NbL I(1912).80ff. og Carl S. Petersen i Dansk biografisk Haandleksikon III(1926).70. Dagbogen er, trods udtrykket: egenhændige, en afskrift; originalen findes i Thott 940,2^o. Fol.373 findes afskrift af Bergens bytings dom 17. februar 1657 i en sag mod toldforvalter i Bergen Peter de Bloch.

Indhold: Nr.1-10: 482 303 189 117 29 245 506 606 711 541; 11-20: 477 473 507 337 540 621 486 422 408 380; 21-30: 216 521 472 364 540 257 643 255 582 328; 31-40: 276 592 528 370 306 589 430 296 529 83; 41-50: 629 345 574 322 37 254 591 383 392 479; 51-60: 693 474 263 373 177 425 248 288 283 202; 61-70: 393 438 302 480 481 478 428 468 225 300; 71-80: 504 460 489 282 467 561 375 318 512 525; 81-90: 577 645 389 350 323 294 398 399 464 226; 91-100: 395 390 335 363 353 275 420 369 513 349; 101-110: 403 508 625 386 522 336 292 262 405 459; 111-120: 301 385 338 594 371 286 624 502 510 334; 121-130: 134 372 524 602 413 431 426 516 212 203; 131-140: 268 136 434 419 356 567 326 416 603 352; 141-148: 358 516 * * 666 818 775 889 (kun slutningen).

AK Dronningens håndbibliotek hs. nr. 3 Fra omkr. 1610, indb. i samtidigt helpergament med bordure i blindtryk. Titelblad, skrevet med rødt, grønt og brunt: Her findis vdi denne bog jnddraget och tilsammen schriffuet adskiellig domme, som aff fremfarne konger i Danmarck, biscopper, Danmarckis rigis raad och lanndtzdommere, saa och vor aller naadigste herre oc konning, konning Christian den Fierde, mett sin oc Danmarckis raad disligeste aff landsdommere dømpt oc affsagt er. Hs. indeholder 290 domme (hvoriblandt 19 forordninger) med samtidig nummerering og skrevet med samme hånd, tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Yngste dom i dette hs. er fra 1605.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29; 11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119 117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210 255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279 288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260 259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373 375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393

318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
 434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57 96 56
 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
 462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
 345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616
 372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299 197;
211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22
 604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608
 614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * *; 251-260: * * 663
 * * 661; 261-270: 595 81 670 667 306 405 648 500 * 514; 271-280:
 689 746 756 714 236 700 589 684 743 675; 281-290: 694 711 745
 834 801 808 811 812 809 821.

AL E don var 121,4^o Juridisk blandingshåndskrift, dateret 1586 (s. 1 2 751 964 969) og, med anden hånd, 1587 (s. 494), indb. i nyere halvlæderbind (omkr.1800) med ophøjede bind. I 2det rygfelt med guldbogstaver: Den Jydske Lov med flere Lovstykker, i 3die rygfelt: Manuscripter seculi XVI og nederst: B.U.H. (dvs. Bibliotheca universitatis Haffniensis). Hs., der har moderne blyantspaginering, indeholder: JL, text 4, jf. DgL III.xii; En enfaaldig vnderviisning oc forklaring offuer det 33. capitel vdi Jydske loug 2. bog, huad landboe er, oc huad brydie er. Item om man forstaar ved landboe, at hand skall vere jorddrotte eller oc ey (s. 305ff.), formentlig forfattet af Nicolaus eller Philip Schrøder i Odense og ifølge Mogens Lebech, De jyske Lovbøger.179, et mere velment end egentlig vellykket forsøg på at udrede forskellen mellem disse begreber; fortegnelse over 3 marks og 40 marks sager samt sager, i hvilke man skal væрге sig med kønsed (s. 321ff.); Thords art., text 7, jf. DgL Tillæg til IV.cxxx, med foransat register (s. 335ff.); den såkaldte Erik Glippings birkeret med datering 1569 (s. 401ff.); Fyns vedtægt 1547 (s. 431ff.): Rigens rets dele (s. 455ff.); Instruction hurledis alle dellemaall oc sager schulle forfølgis (s. 495ff.); kong Hans' såkaldte alm. stadsret (s. 519ff., jf. DgK V.104); 6 trykte forordninger, alle trykt i Kbh. 1583 af

Laurentz Benedicht (d.omkr.1604); recessen 13. november 1558; recessen 21. december 1576; Frederik IIs hdf. 12. august 1559; Frederik IIs gårdsret 9. maj 1562; Frederik IIs søret 9. maj 1562 og fdg. 18. oktober 1577 om morgengaver blandt adelen. Derpå følger (s. 623) register til den foregående del af hs.; Skanner arffuebog, som rører paa arffue oc saaremaal, met flit corrigert oc forklaret 1586 ved N. Schrøder (dvs. skolemester i Odense Nicolaus Schrøder), jf. DgL VII.xi (s. 751ff.); Konning Voldemars low anden bogh eller part, som rører om orbodemaal (s. 809ff.); jf. DgL VII.xi, og derefter (s. 851) i alt 26 domme, alle skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Hs. slutter s. 963ff. med Christian IIIs afsked med de vendiske stæder (Reg.2.rk.II nr. *2404). Til dommene, der som overskrift har en regest, findes marginalnoter af afskriveren, bl.a. med henvisninger til bestemmelser i recessen 1558. Enkelte domme er nummereret: 2-6, 11 (fejl for: 10) 12-15 (fejl for: 13-16) og 18-19 (fejl for: 19-20). Bortset fra kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), biskop og bygdemænds dom 1469 (I nr. 22) og 2 domme afsagt af Sjællands landsting (nr. 7 og 22) indeholder hs. kun rettertingsdomme. Yngste dom i dette hs. er fra 1572. En dom (nr. 29) er afskrevet to gange. Hs. er blevet til i det Schrøderske håndskrifts-værksted i Odense, jf. N.Schrøders navn s. 751, og indholdet svarer til andre hss., der er skrevet af skolemestrene Nicolaus og Philip Schrøder i Odense, jf. Lebech, op.cit.185ff., i sidste fjerdedel af det 16. årh. Ejermærke s. 497: Hans Elers til hør denne bog. S. 1 er skrevet: Donum (til universitetsbiblioteket i Kbh.) clarissimi et nobiliss: magistri Reigersen Hauniensis Mdccxxiv kal.Aug. Der er formentlig tale om magister Nicolai Jensen Reiersen (d.1778), der var født (1707) i Kbh., og som 1741 blev sognepræst ved Svendborg Nikolaj kirke (Wiberg III.233).

Indhold: Nr.1-10: 5 3 7 37 22 40 45 81 92 97; 11-20: 202 187 203 197 198 132 134 189 224 263; 21-26: 245 178 29 361 399 29.

AM GKS 844,2^o Juridisk blandingshåndskrift, skrevet af flere forskellige hænder, hvoraf den ældste hånd er fra omkr. 1600, de

nyngste fra slutningen af 17. årh. Hs. er (i 19. årh.) indb. i halvlæder med ophøjede bind; i ryggens titelfelt med guldbogstaver: Domme, Testamenter, Gavebreve o.s.v. fra 14 til 16 Aarh. Hs. består af 426 blade med samtidig foliering, men heraf mangler nu mange blade (1-4 8-108 129-138 143-146 168-210 266 281-282 286-289 304-305 315-355 330-341 350-352 358 378-379 391-393 395-403 406-413 417-418). Bl. 362 er ved indbindingen fejlagtigt placeret før bl. 359, bl. 425 før bl. 414. Foruden de ndf. nævnte domme, hvoraf den yngste er fra 1631, indeholder hs. adelige testamenter, gavebreve, bydebrev, kongebrev, historiske oplysninger og (fol.235ff.): En sand vdschrifft aff her Holger Gregersens (Ulfstands) oc her Johann Oxis reytze thill denn hellige graff, som de gjorde anno Christi 1518 (trykt Orion, Historisk Quartalsskrift I (1843).lff. og KhS 5.rk.I. 494ff.) samt (fol.240ff.): Fortegnelsen paa en andenn reytze thill denn hellige graff (ligeledes trykt Orion, Historisk Quartalsskrift I(1843)). Foruden de ndf. nævnte orfejdebrev (nr. 2 og 924) indeholder hs. (fol.245^r): enn aar feyde, som bleff giortt om Niels Juuls død til Kongesløfflundt, som Albrett Skiell thill Jungidgaard jhielslogh wdj Aalborg thill pindøe marckitt ar 1601, jf. VII.856. 5. Fol.123^r, 153^r og 419^v findes 3 herredstingsvidner (Rødding herredsting 30. juni 1442, Rougsø herredsting 23. august 1425 og Høneborg (d.e. Hindborg) herredsting 5. august 1482, trykt Dueholms Dipl.72f., Rep.1.rk. III nr. 6208 og Rep.2.rk.II nr. 5062 (jf. BO fol.116^r). Dele af hs. er skrevet af fru Anne Krabbe (d.1618), der var gift med Jakob Bjørn (d.1596) til Stenalt, og Jørgen Emmiksen Kaas (d.1619) samt lægen Ludvig Pouch (d.1681), jf. T.A. Becker i Orion, Historisk Quartalsskrift I(1843).1. Hs. kaldes ofte "Anne Krabbes kopibog", fordi hun i hs. ofte taler i 1ste person sing. (Fol.120^r 219^r 250^r 348^v 354^r 362^r), men på intet af disse steder er håndskriften hendes, jf. Rep.2.rk.VIII.498. Hs. har tilhørt den personalhistoriske samler og forfatter Axel Jørgensen Urne (d.1653), jf. fol.366^v og 308^r, hvis hånd forekommer flere steder i marginalnoter (f.eks. 46^v 48^r 62^v 359^r 368^r 380^{r-v}), og som antages at have ejet hs. fra 2den halvdel af 1620erne. I hs. findes flere steder ordet: Legi (afskrevet), skrevet med en anden hånd end afskriverens, formentlig skrevet

af Erik Lauridsen Lunov (d.1674) til Vestergård. Senere har hs. tilhørt amanuensis ved Det kgl. Bibliotek i Kbh. Christian Brandt (d.1780).

Indhold: Fol.65: 1198; 73-74: 683 947; 83: 688; 148: 933; 156: 2 922; 163: 1116; 251: 41; 305: 1202 (kun slutningen); 355: 921a; 356: 921.

AN GKS 1134,2^o Dateret 1596 (fol.24^r), indb. i samtidigt hellæder med ophøjede bind og blindtryk og lidt forgyldning på bindets sider. På bindets forside i guldtryk årstallet: 1597 og derunder initialerne: S O, dvs. øverste kapellan ved Roskilde domkirke Søren Olsen (Olufsen) (d.1601), der lod bogen skrive. Om ham se III.444.6, V.657.5 og VI.764.3. Hs. består af 250 beskrevne blade og til sidst 41 ubeskrevne blade og indeholder 265 domme, kongebreve, forordninger, privilegier og fundatser med samtidig nummerering og register (fol.9ff.) med overskrift: Register offuer denne bogh. Registeret er ført frem til og med nr. 265. Registerets nr. 1-217 er skrevet med samme hånd, som har skrevet disse domme, nr. 218-233 er skrevet med en anden, omtrent samtidig hånd, og nr. 234-265 af den yngre hånd, der har skrevet dommene 228-265. Titel (fol.24^r): J h s (om denne forkortelse se Meyer.467a). Copier wdaff nogle konng: Maitt: oc Danmarckis rigis raads domme saa oc nogle kongelige breffue, som wdi nogle herre dager vdi adskiellige steder her vdi Dannemarck er dømppt oc wdgiffuedtt, disligeste copier vdaff nogle landtztings domme, som till lanndtztting oc andenstedtz vdaff landtz dommer oc gode mend flere her i Dannemarck dømppt er. Tilsammen sanckede oc skreffne aff Hans Søffrinnsøn anno 1596. Af dommene, der som overskrift har en kort regest, er nr. 1-217 skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, nr. 218-233 med en anden, omtrent samtidig hånd, ligeledes in continuo, og nr. 234-264 med en lidt yngre hånd, men vist også in continuo. Yngste dom i dette hs. er fra 1598. Fol.5^r-6^r, foran dommene, findes under overskriften: Om en herremands bøder, som enn anden herremand ihiellslo och bleff benaadidt at bøde till denn dødis slect i drotning Margretis tiid anno 1400, orfejdebrevet 24. februar 1405 (I nr. 2). Et indlagt papir, skrevet på papir af

andet format med den lidt yngre hånd, der har skrevet nr. 234-265, er: En copie af en dom, som erlig, welbyrdig Lauge Beck hafver for nogen aar siden dømt mellem erlig, welbyrdig salig Niells Parøberg och Wetterslef mend om greggang, dog beslutningen alleniste indført, dvs. Sjællands landstings dom 1571-92 (III nr. 384). Hs. indeholder mange domme, der nu kun kendes fra dette hs., særligt flere sjællandske landstings- og herredstingsdomme (2 305 308-312 314-315 317 320 325 327 330-331 340 344 346-348 354-355 360 368 374 379 384 387 394 404 407 417 439 443-444 448-449 456 491 499 526 544 546 564 575 580 584 586 588 607 653 657 725-726 733-734 748 654 757-758 760 763-764 og 767). 2 domme af tilforordnede råder (423 og 482) kendes nu kun fra dette hs. Nogle rettertingsdomme (82 97 118 128 177 179 210 og 160) er her gengivet efter vidisser af Viborg landsting, andre rettertingsdomme efter (afskrift af) dombrevene. Flere rettertingsdomme er her stærkt forkortede (f.eks. hs. nr. 13 16-21 114 174). Enkelte domme er skrevet 2 gange (119 216 248 253 303 385 393 412 561), men næppe efter samme forlæg, se f.eks. 78-80 smh. med 192 193 og 199. I enkelte tilfælde har afskriveren opdaget dette, jf. tilskriften efter nr. 127: Thenne copie findis her i bogen, som jeg haffuer begønnt, oc er therfor theri forsett.

Indhold: Fol.5: 2; Nr. 1-10: 36 * 37 361 23 136 203 198 263 60; 11-20: 189 196 205 61 62 75 137 126 174 140; 21-30: 144 119 * 22 * * 274 285; 31-40: 82 298 12 301 332 118 297 247 97 210; 41-50: 260 179 443 491 342 187 283 303 212 495; 51-60: * * 148 157 104 113 412 564 135 50; 61-70: 50 279 257 383 335 345 574 330 320 312; 71-80: 379 355 314 317 315 572 364 375 393 248; 81-90: 584 RR § 38 343 575 664 657 216 561 349 389; 91-100: 585 606 475 726 732 748 557 691 29 *; 101-110: * * 38 20 302; 111-120: 92 197 245 172 91 240 * *; 121-130: * * 300 492 496 493 303 412 119 248 66; 131-140: 63 74 128 430 134 253 499 360 396 325; 141-150: 586 588 216 294 354 169 153 215 340 305; 151-160: 346 374 394 387 348 331 407 344 347 404; 161-170: 308 580 754 368 725 * 449 456 122 *; 171-180: * * 309 310 327 439 * * 423; 181-190: 450 202 253 277 282 225 418 420 425 16; 191-200: 275 375 393 337 434 438 381 512 525 321; 201-210: 473 * 507 617 646 649 651 608 21 615; 211-220: 629 675 693 487 444 705 758 760 733 653; 221-230: * * 607 448 757 763 764 599 *; 231-240: * 546 27

767 526 311 771 504 468 489; 241-250: 334 513 582 326 399 1 519
 427 706 734; 251-260: 476 262 524 419 478 428 482 117 255 328;
261-265: 405 561 177 * *. På et løst blad: 384.

AO GkS 1135,2^o Fra det 18. årh., består af uindbundne folio-ark og blade indlagt i to grå karduspapirs-omslag. Bladene er ufolierede og upaginerede, men de 248 domme, som hs. indeholder, er blyantsnummererede af arkivar, dr.phil. William Christensen. På de enkelte blade eller ark er med rødkridt (18. årh.) skrevet årstallet for dommen (der ofte er urigtigt). På omslaget har historikeren Hans Gram (d.1748) skrevet: Copier af en gammel Dombog, hvorudj den yngste Dom var af 1608. Hans Gram har formodentlig ladet denne ældre dombog afskrive. Under Grams notat har arkivar, cand.mag. Flemming Dahl (d.1976) skrevet: Formentlig afskrift af G.K.S.F. 1140; jvfr. især 1135 nr. 132! Det anførte bygger på, at hs. nr. 132 består af begyndelsen af dom nr. 431 og slutningen af dom nr. 213, og at tilsvarende fejl findes i GkS 1140,2^o (AT), hvor der mangler et blad. Alle domme er skrevet med samme hånd og in continuo. Der er intet register, og ikke alle domme har som overskrift en regest. Afskriverens navn er ikke oplyst.

Indhold: Nr.1-10: 3 7 5 37 * 46 63 76 393 45; 11-20: 81 136 137 134 132 92 148 176 300 128; 21-30: 198 197 189 97 202 224 196 9 12 24; 31-40: 22 40 77 74 102 99 131 103 104 107; 41-50: 106 117 157 907 143 146 178 179 203 215; 51-60: 214 225 226 240 118 249 233 245 234+297 253; 61-70: 247 254 249 250 252 251 248 268 263 260; 71-80: 276 278 275 259 287 298 286 82 288 291; 81-90: 296 301 258 318 322 323 328 285 333 345; 91-100: 341 326 337 334 336 338 364 371 353 369; 101-110: 359 351 356 177 352 363 349 370 358 377; 111-120: 375 372 381 386 373 385 383 380 388 403; 121-130: 399 392 391 398 428 415 410 426 420 419; 131-140: 423 beg. af 431 + slutn. af 213 432 438 433 350 447 457 * 467 459; 141-150: 464 466 462 460 472 475 483 473 * 485; 151-160: 484 648 486 489 488 506 502 493 504 492; 161-170: 512 507 509 513 510 511 * 413 518 589; 171-180: 595 591 83 210 577 574 558 554 553 552; 181-190: 551 547 549 533 514 517 642 644 626 612; 191-200: 617 610 629 636 673 665 743 671 650 672; 201-210: 700 684 687 678 690 689 * 722 39 738; 211-220: 801 833

216 332 72 57 96 56 113 161; 221-230: 110 155 133 73 111 149 159
163 153 162; 231-240: 164 124 98 70 93 142 154 167 112 125;
241-248: 286 139 156 273 461 324 169 284.

AP GKS 1136,2^o Afsnittet med dommene er dateret 1597. Hs. er indb. i samtidigt hellæder med blindtryk på bindets sider. Midt på forsiden i oval ramme Justitia med moraliserende latinsk omskrift. På bindets bagside i tilsvarende oval ramme Fortuna ligeledes med omskrift. Bindet har haft messingspænder, hvoraf det ene nu er afrevet. Hs. består af 443 ufolierede blade, hvoraf nogle er ubeskrevne, og indeholder 242 domme (hvoriblandt 3 forordninger) med samtidig nummerering. Bortset fra de to senere tilskrevne domme (1201 og 1202) er yngste dom i dette hs. fra 1588. Dommene nr. 1-61 synes skrevet in continuo med samme hånd, nr. 62-328 og registeret bagest i bogen med en anden, men samtidig hånd, ligeledes in continuo, resten af flere yngre hænder. I de første 33 domme samt i dommene nr. 64-66 68-69 71-77 173-187 189 og 1191 er dommens førstelinje(r) skrevet med rødt. Dommene har regest enten som overskrift eller tilskrevet i marginen med afskriverens hånd. Dommene nr. 232 og 233 er i hs. opført under ét nr. (57), og en del domme (77 92 19 124 148 202 210 216 248 277 286 296 420 og 504) er afskrevet 2 gange. Efter de 242 domme følger 172 blade med en række yngre norske domme (lagmandsdomme og en enkelt norsk rettertingsdom af 8. september 1643), kongebreve m.v. vedrørende norske forhold, bl.a. et udførligt afsnit om: Welwieze laugmand Hans Nielsens udi Frederickstads erklering jmod hans jndsteffnte sager til Bergen herredage in anno 1650. Til sidst et register til dommene, ført frem til og med nr. 241 og med overskrift: Her findes register pa sa mange dome, som schreffuit er y denne bogh. Registeret og dommene nr. 62-238 er skrevet af Jørgen (Jurgen) Pedersen, der efter flere domme har skrevet sit navn: Jurgen Pederssen egegn haand (nr. 139), Georgius Petri propria manu ἡ μέλέτη (omhuen). Si Deus pro nobis quis contra nos. ἡ μελεται (!) παντα δυναται (omhuen er alt værd) (nr. 171), Georgius Petri propria manu ἡ μέλέται (!) παντα δυναται. Diligentia om(n)ia potest (nr. 189), Georgius Petri propria manu, iß it nich woll geschreuen, da tut iß dar lyckels bey bleffuen (nr. 194) eller endelig: Jørgenn

Pederþenn egegn hannd (nr. 217). På bindets inderside er med meget store røde bogstaver skrevet: J H S. Aar 1597 log (sic) jeg, Ermegardt Gyllenstiern til Biørnsholm, s: Trud Biørns effterleuerske, skriffue denne dom bog, och findis y samme bog register pa sa mange dom, som er schreffuen y den. Om Ermegaard Christoffersdatter Gyldenstierne (d.1607 el.1608), der 1. gang var gift med Truid Bjørnsen Bjørn (d.1590) til Bjørnsholm, 2. gang (1600) med Gjord Kaas (henrettet 1616), se V.185ff., 249ff. og 473ff. Ingen af de domme, hvori Ermegaard Gyldenstierne var part, er indført i denne domssamling. Fol.1^r midt på siden ejermærke: Peiter Steffensen. På indersiden af bindets bagside er dels en del penne- eller skriveprøver (bl.a.: den, som mig føder, det er Gud, min herre, hvilken salmelineje findes i flere andre domssamlinger (AC BD DE), dels: 1642 Peder Steffensen egen haand. Det ligger nær at antage, at forlægget for dette hs. er skrevet inden for det jyske retsområde, ikke blot fordi fru Ermegaard Gyldenstierne var bosat i Jylland, men også fordi en række rettertingsdomme (83 128 176 177 187 202 210 240 302 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, og fordi hs. af landstingsdomme (bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se under AE) kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. Rettertingsdommene synes - bortset fra de ovennævnte - at være afskrevet efter (afskrift af) dombrevene og ikke efter HDDomb.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255
 77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
 431 558 304 216 248 301 296 359 322; 61-70: 323 216 226 233 232
 63 176 240 234 + 297 247; 71-80: 179 258 250 252 251 277 257 213
 276 278; 81-90: 286 291 353 483 473 466 210 248 260 259; 91-100:
 215 420 467 285 332 + 333 459 77 92 72 57; 101-110: 96 56 113
 161 110 102 155 133 73 111; 111-120: 99 131 506 98 103 507 70
 106 22 40; 121-130: 483 502 93 142 154 167 104 107 508 165;
131-140: 158 105 160 148 464 112 125 141 286 139; 141-150: 156
 273 512 157 907 143 146 162 164 124; 151-160: 149 65 159 108 166

163 153 287 298 293; 161-170: 295 119 426 296 468 196 504 525 7;
171-180: 37 81 187 203 197 198 * 345 * 486; 181-190: 428 485 489
381 334 472 83 462 461 460; 191-200: 438 434 389 321 416 408 390
402 306 405; 201-210: 398 413 403 386 335 336 338 326 369 370;
211-220: 351 350 349 364 377 375 372 202 371 328; 221-230: 177
363 341 436 302 324 373 383 392 64; 231-240: 114 393 385 391 380
268 574 595 * 504; 241-242: 1200 1201.

AQ Gks 1137,2^O Dateret 1597 (fol.26^R), indb. i samtidigt
hjelpergament med blindtryk på bindets sider og ryg. Ornamentet
midt på bindets sider er mage til blindtrykket på AR BD BS CB og
DA. Uden om dette i blindtryk en firkant, i hvis 4 hjørner en
fransk lilje (slægten Juul fører en lilje i sit våben) og langs
bindets ydersider en dobbelt røskensfrise. På bindets ryg i de af
blindtryk-streger dannede 5 felter en fransk lilje; i det
øverste felt er med blæk skrevet: En deel gamle domme. Hs.
består af 423 ufolierede blade, hvoraf enkelte er ubeskrevne, og
indeholder (fol.2^R-22^V) et: Register och thauffle paa huis
kongelige domme, landstingsdom och andre breffue, som vdi thenne
bog findis jnndbondett, der er ført frem til og med nr. 274.
Derefter følger 274 domme med samtidig nummerering, de fleste
med en regest som overskrift. Efter disse domme følger med
moderne blyantsnummerering (I-IV) yderligere 4 domme, hvoraf den
yngste er fra 1604. Titelblad (fol.26^R): Vdj denne bog er
jndbondet adskiellige konngelige domme, biscop oc byemendtz
domme oc landzthingsdomme, som af framfarne konger oc biscooper
saa oc aff landsdommer oc andre godemendt er dømt oc vdgiffuit
epter førige registher indbundet. Actum Wiburg den 20. januarij
1597. Titlen er skrevet i sort i en med rødt og grønt tegnet
ramme. Kejser Sigismunds voldgiftsdom (I nr. 5), der indleder
domssamlingen, har i overskriften store, tegnede bogstaver i
rødt og grønt. De øvrige domme har røde initialer og røde
understregninger af regest-overskrifterne, dog kun til og med
nr. 269. Overskriften til registeret er skrevet med røde og
grønne bogstaver. Dommene nr. 1-257 er skrevet med samme hånd og
tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden
domssamling som forlæg. De øvrige domme er skrevet af flere
andre, lidt yngre hænder. I teksten findes en del yngre

marginalnoter med blæk, bl.a. henvisninger til DL, hvor denne enten er i overensstemmelse med eller afviger fra den gengivne dom. Om tilskriften ud for kejser Sigismunds dom se I s. 23. På bindets forside er i blindtryk trykt: Ivero Ivll til Willestrup, og derunder årstallet: 1604. Der er tale om rigsråd, landsdommer i Nørrejylland (1598-1627) Iver Juul (d.1627) til Willestrup, søn af landsdommer Axel Juul (d.1577) til Willestrup. Hs. har senere tilhørt Iver Juuls søn, den lærde Axel Juul (d.1671) til Willestrup og Gundetved, og senere gehejmearkivar, oversekretær i Danske Kancelli Frederik Rostgaard (d.1745) og kom derfra til Universitetsbiblioteket i Kbh. Rettertingsdommene i dette hs. synes i overvejende grad at være afskrevet efter (afskrift af) dombrevene, da de har navnene på de i pådømmelsen deltagende rigsråder i dommens begyndelse. Nogle rettertingsdomme (f.eks. 16 36 54 65 76 228 296) er dog gengivet efter vidisser af Viborg landsting, og af landstingsdomme indeholder hs. kun sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. Nogle domme (369 402 533 582 684) er afskrevet 2 gange, men, som det synes, ikke efter samme forlæg.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255
 16 124 430; 41-50: 256 148 169 19 24 9 74 279 288 275; 51-60:
 431 558 304 240 248 301 296 359 322 323; 61-70: 258 250 252 251
 179 260 259 215 257 276; 71-80: 286 436 459 363 177 302 328 371
 324 373; 81-90: 375 377 364 369 350 383 392 428 353 64; 91-100:
 114 393 318 326 356 337 335 386 388 403; 101-110: 398 402 390
 408 416 434 438 483 466 460; 111-120: 294 63 176 234+297 232 247
 72 57 96 56 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98;
131-140: 70 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105
 160 112 125 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164
 149 65 159 166 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333
 332; 171-180: 462 461 352 475 83 472 334 426 381 489; 181-190:
 485 486 467 291 22 506 502 508 464 512; 191-200: 196 525 37 81
 187 203 389 321 306 405; 201-210: 413 336 338 369 370 351 341
 385 391 380; 211-220: 268 574 511 595 409 473 345 513 510 647;
221-230: 437 658 667 507 504 349 468 622 561 533; 231-240: 534
 571 585 579 578 531 604 600 594 605; 241-250: 599 582 646 617

649 651 627 606 608 614; 251-260: 654 537 21 616 629 372 684 743
675 694; 261-270: 684 711 432 745 746 756 714 236 700 620;
271-274: 589 582 514 689. Nr.I-IV: 813 455 803 533 815.

AR GkS 1138,2^o Dateret 1590 (fol.245^r) indb. i samtidigt
helpergament med blindtryk på bindets sider og ryg mage til
blindtrykket på AQ BD BS CB og DA. Hs. indeholder 221 domme og
forordninger med samtidig nummerering og til slut et register
med overskrift: Register paa huiß domme som findis vdi thenne
bogh jnndscreuen. I registeret mangler nr. 213-218. Titel
(Fol.3^r): Adskillige gamle breve og domme 216 (rettet til: 222)
nok flere siden tillagde. Fol.245^r nyt titelblad foran de under
nr. 212-216 anførte forordninger: Vdskriff aff nogle merckelige
nye forordninger, breffue och mandater, som høgborne første, vor
allernadigste herre, prinds oc wdualdt koning, hertug Christian
then fierde, medt mienige Danmarckis riiges raad vdi thenn
almindelige herdage, som holdtis vdi Kolling thette aar 1590,
haffuer ladet vdgaee om skodszmoll, tingfredt, voldt, heruercke,
hussfredt, gaardfridt, manddrab och the, som kiøber andre till
att bere falske oc løginactige windisbyrdt, hurledis ther om
her ephther hollis skall, jf. BG. Dommene, der som overskrift har
en regest, og forordningerne nr. 1-216 er skrevet med samme
hånd, som også har skrevet AB DA og (delvis) BÆ, og er skrevet
in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som for-
læg. Yngste dom i dette hs. er fra 1589. 2 domme (119 275) er
afskrevet 2 gange. Skriverens navn kendes ikke, men det vides,
at han har haft tilknytning til Viborg landsting, jf. AB og BZ
og Lebech, De jyske Lovbøger.188 med note 80. Herfor taler også,
at flere rettertingsdomme (118 128 176 177 179 210 240 260 334
415) her er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, og at
hs. af landstingsdomme kun indeholder sådanne, der er afsagt af
Viborg landsting. Hs. nr. 217 og 219-222 (nr. 218 findes ikke)
er skrevet af to andre og yngre hænder. Kejser Sigismunds
voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder domssamlingen, har i
de med rødt og grønt kolorerede initialer indklæbet ud klip af et
illumineret middelalderligt håndskrift, jf. således også AB og
DA. Fol.1^r ejermærke: Hanns Nielsen Balle er denne bogs rette
eyer mand oc bleff denn mig foreret aff min synderlig goede venn

Christen Olluffsenn, denn tid tienendis paa Engilstholm. Hans Nielsenn Balle med mjnn egenn haandt. Derunder er skrevet: Jngen dag vden øffuelse, jngenn pen vden prøffuelse. Fol.3^f andet ejermærke: P.P. Syv, dvs. præsten og filologen Peder Pedersen Syv (d.1702). Hs. vides senere at have tilhørt gehejmearkivar, oversekretær i Danske Kancelli Frederik Rostgaard (d.1745). Ud for adskillige domme er med blæk skrevet et F, jf. således også DC og DJ. Betydningen heraf er ikke klar; måske har hs. været forlæg for en anden domssamling, og dennes skriver har da skrevet et F for dermed at markere, at dommen er afskrevet (fecit el. factum). Ud for nr. 1 (kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424) er med anden hånd skrevet: Anderledes i Huitfeld I 369.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255
 77 16 124; 41-50: 30 256 148 169 19 24 9 74 28 279; 51-60: 288
 275 21 301 296 359 322 323 258 250; 61-70: 252 251 179 260 259
 215 257 276 286 436; 71-80: 459 363 177 302 328 371 324 373 375
 377; 81-90: 364 369 350 383 392 428 353 64 114 393; 91-100: 318
 326 356 337 335 386 388 403 398 402; 101-110: 390 408 416 434
 438 483 466 460 294 63; 111-120: 176 234+297 247 72 57 96 56 110
 113 161; 121-130: 102 155 133 73 (disse 2 sidste sammenskrevet
 under ét nr. 123) 111 99 131 98 70 93 106; 131-140: 142 154 167
 104 107 147 165 158 105 160; 141-150: 112 125 141 139 156 157
 907 143 146 162; 151-160: 164 149 65 159 166 163 153 287 298
 293; 161-170: 295 119 415 285 333 332 462 410 352 475; 171-180:
 83 472 334 381 489 485 486 467 * 473; 181-190: 345 513 * 510 507
 504 349 468 537 616; 191-200: 431 304 240 248 558 389 533 561
 534 571; 201-210: 585 579 578 531 604 600 594 605 599 582;
211-221: * * 313 *.

AS Gks 1139,2^o Fra omkr. 1624, indb. i samtidigt helpergament; på bindets forside skrevet med blæk, der nu næsten helt er udvisket: 1620. Hs. består af 184 upaginerede og ufolierede blade, men med arksignatur nederst på hvert 24. blads recto-side, dog først begyndende med ark 3 og sluttende med ark 8. Hs. indeholder 130 domme (hvoriblandt 4 kongebreve m.m.), den første dom uden nummerering, de øvrige med samtidig nummerering

1-129. Alle domme, hvoraf den yngste er fra 1588, er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Dommene (med undtagelse af 15-70 72 74 79-80) har som overskrift en regest. Det ligger nær at antage, at forlægget for samlingen hidrører fra det jyske retsområde, da mange rettertingsdomme (63 74 77 82 83 97 118 128 176 177 179 210 213 260 302 334 401) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, og da hs. af landstingsdomme (bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) kun medtager sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. Hs. indeholder ingen oplysning om afskriverens navn, og der er intet titelblad og intet register. Ud for mange domme (2-15 18 21 23 25 27 29 36 37 42 45 46 62-71 84 71-109 111-129) er med blæk sat et kors, hvilket måske er en anden skrifters markering af, at han har afskrevet den således mærkede dom, jf. således også BG BS DE DJ. Flere rettertingsdomme i dette hs. er ikke en afskrift af dombrevet, men et referat, der, så vidt ses, har medtaget alt relevant. Nogle domme (41 204 268) er afskrevet 2 gange. Ud for hs. nr. 86 (dom nr. 582) er skrevet med samtidig hånd: NB: denne dom ehr at agte om aarraadt. Ud for nr. 116 (dom nr. 402) er med anden hånd skrevet: S: capitels domb liudendes, at den, som er ældst gifft, skal staa yderst. Ud for nr. 89 er med hånd fra det 19. årh. skrevet: Jndf. i min Journal ad Oct. 80. Efter dommene følger (med anden hånd): D. Philippj Nicolai, fordom pastor till s. Catharinam i Hamborigh, prophecie om den neruerinde och effterkommende tidlzstand till en inderlige och gudelige effthertenchelße paa danske aff latinen offuersætt vedt Nilaus Poulsen Nstedt. Denne oversættelse af slotspræst Nilaus Poulsen Nstedt (d.1626) udkom trykt 1625. Derefter følger med samme hånd: Chronologia sacra af den fornem høy opliuste salige mand, doctor Nicolai anden bog De regni Christii, kortelig sammendraget och paa danske wdsatt aff m: Niels Michelsen Aalb.: Niels Mikkelsen Aalborgs Chronologia sacra udkom første gang 1626, 2. gang 1628; kun den 2. udgave kendes. Nederst på sidste side ejermærke: Denne bog hafver jeg affhendt till borg: Juel for 24 mk. Aarhus, den 12. dec. 1671. E. Schult M.p.: Jørgen Juel var borgmester i Århus 1670-78. Efter dom nr. 47 er skrevet med anden hånd: Chresten Pederßen Frost m.p. og efter

nr. 42: Chresten Frost i Hoffuid. Det er muligt en søn af rådmænd i Århus Peder Christensen Frost (d.1610). På bindets inderside er med moderne skrift (20.årh.) skrevet tre navne under hinanden: Gram Rostgaard Danneskiold. Disse, der vel er tidligere ejere af hs., er historikeren Hans Gram (d.1748), gehejmearkivar, oversekretær i Danske Kancelli Frederik Rostgaard (d.1743) og lensgreve Christian Danneskiold-Samsøe (d. 1728).

Indhold: Nr.0-10: 48 35 33 42 32 59 123 268 414 299 212; 11-20: 303 300 283 240 134 118 63 176 74 97; 21-30: 179 128 210 260 213 82 77 92 117 136; 31-40: 37 22 40 45 81 202 187 203 198 189; 41-50: 224 263 245 178 359 177 302 361 23 20; 51-60: 36 119 400 25 * 60 3 7 5 41; 61-70: 205 101 41 * 89 193 129 67 27 218; 71-80: 345 2 172 75 174 137 62 61 38 204; 81-90: 92 204 121 52 49 582 196 197 424 151; 91-100: 289 47 95 270 44 51 401 381 470 442; 101-110: 208 53 432 83 472 334 489 485 467 *; 111-120: 473 513 * 510 561 402 416 466 460 533; 121-129: 537 571 585 574 268 579 428 64 114.

AT GKS 1140,2^o Fra begyndelsen af 17. årh., indb. i samtidigt helpergament uden udsmykning. Hs. består af 221 blade med moderne blyantspaginering og indeholder 263 unummerede domme og enkelte (6) forordninger, der alle er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Skriverens navn kendes ikke, men han - eller hans forlæg - har antagelig hørt hjemme inden for det jyske retsområde. Herfor taler, at en del rettertingsdomme (74 83 128 176 177 179 196 240 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, at hs. af landstingsdomme (alene bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se under AE) kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, at også en Viborg landstings dom (nr. 426) her er gengivet efter vidisse af Viborg landsting (jf. således også AP BÆ og CA), samt at s. 341 er gengivet kong Hans' privilegium for Viborg af 1. januar 1505 (DgK II.225). Yngste dom i dette hs. er fra 1608. I hs. mangler bl. 174, således at hs. nr. 132 består af begyndelsen af dom nr. 431 og slutningen af dom nr. 213 (Jf. AO). Efter dommene, hvoraf de fleste er uden overskrift, følger s. 411

Christian IVs reces 31. marts 1615. Titelblad (fol.1^r): Wdi denne bogh findes indschreffuitt mange adskiellige vdkorne och merckelige domme, som aff fremfarne konger i Danmarck och Danmarckis raad saa och aff biscooper, bygdemænd och landtzdomere, som tha war, disligeste aff kong: Maiestatt med mienige Danmarckis rigis raad, som nu er, och landtzdomere dømt och vdgiffuit er. Hs. Indeholder intet register. Fol.1^r ejermærke: Mogens Rahr egen hand, jf. fol.5^r: Mogens Raers bogh. Det er formentlig sognepræsten for Skovlænge, Gurreby og Sølsted menigheder, viceprovst Mogens Sørensen Rahr (d.1722), jf. Wiberg.III.172. På bindets inderside er skrevet: Foræret mig af Hl. Biskop Worm d. 4. Juny 1717. F. Rostgaard. Der er tale om Sjællands biskop Christen Worm (d.1737) og gehejmearkivar, oversekretær i Danske Kancelli Frederik Rostgaard (d.1745). Under titlen fol.1^r er skrevet, vist med Mogens Rahrs hånd: Denne bog kiøbte Jeg paa Auctionen for R:A: formedelst mange liebhavere fandtes till dend, jf. fol.5^r: Denne bog kiøbte jeg paa Auction for (resten udvisket). Frederik Rostgaard måtte, efter at han i 1725 var dømt af den gehejme inkvisitions-kommis-sion, ved auktion 1726 bortsælge en del af sit bibliotek. Ud for dom nr. 217 (hs. s. 141) er med samtidig hånd skrevet, muligt af afskriveren: Vulpes interficetur.

Indhold: S.5-13: 216 226 233 232 118 63 176 240 234+297 253; 13-25: 247 249 74 254 179 128 258 250 252 251; 25- 46: 7 37 45 81 92 97 5 3 202 187; 47-72: 203 197 198 132 134 189 224 * 345 *; 73-93: 426 117 12 296 533 673 364 377 375 372; 93-106: 371 328 420 467 285 333 332 322 459 77; 107-110: 225 72 57 96 56 113 161 110 102 155; 110-113: 133 73 111 99 131 149 159 163 153 287; 113-121: 298 512 157 907 143 146 162 164 124 506; 121-128: 98 103 507 70 106 502 93 142 154 167; 128-135: 104 107 464 112 125 286 139 156 273 486; 135-158: 428 485 489 381 334 472 475 462 460 461; 159-183: 493 438 434 399 419 431 276 278 82 286; 183-204: 288 275 291 353 413 403 386 335 336 338; 204-242: 326 483 547 610 665 722 549 738 473 684; 242-254: 432 466 210 214 248 260 259 215 369 370; 254-274: 351 350 349 177 363 341 373 323 352 136; 274-289: 415 324 358 46 385 383 392 391 393 318; 289-299: 356 337 380 388 268 245 178 300 410 671; 300-315: * 509 678 484 433 518 457 650 83 626; 315-332: 196 76 513 22 40 398

644 642 591 510; 332-352: 511 595 617 574 577 648 517 39 127
 504; 352-369: 801 687 672 690 689 514 629 263 148 169; 369-393:
 * * 447 301 492 488 551 552 553; 393-406: 554 636 612 284 217 24
 9 558 359 743; 407-419: 700 589 853 *.

AU GkS 1141,2^o Fra omkr. 1610, indb. i samtidigt helpergament med svage spor af blindtryk. På bindets forside initialerne: C * I * S og nederst årstallet 1618. Alle dommene er skrevet med samme hånd (forordningen fol.213^r er dog skrevet med en anden, men samtidig hånd) og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Mange domme har ingen overskrift, og da dommene er skrevet så tæt efter hinanden og ikke er nummererede, kan det være vanskeligt at se, hvor en ny dom begynder. I hs. mangler fol.201-203; der bringes således kun begyndelsen af dom nr. 392 og derefter slutningen af dom nr. 318. Dom nr. 286 er afskrevet 2 gange. Forlægget for samlingen synes at måtte hidrøre fra det jyske retsområde; herfor taler i alt fald, at hs. af landstingsdomme (alene bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se under AE) kun bringer sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og at mange rettertingsdomme (39 77 82 83 118 128 176 177 179 196 210 240 260 334 393) her er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Andre rettertingsdomme (f.eks. 552 553 612 663) synes at være afskrift af HDDomb., mens andre må bygge på afskrifter af dom-brevene, da de har navnene på de i pådømmelsen deltagende rigsråder i dommens begyndelse. På bindets inderside ejermærke (17.årh.): Johan Pedersen egen haand. Den hos E. Gigas, Katalog over Det store kongelige Bibliotheks Haandskriftsamling II (1906).191 nævnte afskrift af Frederik IIs fdg. 24. april 1578 (CCD II.92f.) ligger ikke mere ved håndskriftet.

Indhold: Bl.1-6: 216 226 233 232 118 63 176 240 234 253;
7-14: 247 249 74 254 179 128 258 250 252 251; 14-27: 7 37 45 81
 92 97 5 3 202 187; 27-44: 203 197 198 132 134 189 224 * 345 *;
44-58: 426 117 12 296 533 673 364 377 375 372; 58-68: 371 328
 420 467 285 333 332 322 459 77; 69-71: 225 72 57 96 56 113 161
 110 102 155; 71-72: 133 73 111 99 131 149 159 163 153 287;
72-74: 298 157 907 143 146 162 164 124 98 103; 75-81: 507 70 106
 502 93 142 154 464 112 125; 81-91: 286 139 156 273 486 485 489

381 334 472; 92-106: 475 462 460 461 493 438 434 399 419 431;
106-115: 425 417 321 416 390 402 306 405 277 282; 115-123: 257
 255 256 430 279 276 278 82 286 288; 123-140: 275 291 353 413 403
 386 335 336 338 326; 140-170: 483 547 610 665 722 549 738 473
 684 432; 170-179: 466 210 214 248 260 259 215 369 370 351;
179-196: 350 349 177 363 341 373 323 352 136 415; 195-209: 358
 46 383 392 (kun begyndelsen) 318 (kun slutningen) 356 337 380
 388 268 178; 210-221: 300 410 671 * 509 678 484 650 83 626;
221-234: 196 76 513 22 398 644 642 591 510 511; 234-248: 595 577
 648 517 39 127 504 687 689 514; 253-272: 629 263 148 169 * 492
 488 551 552 553; 270-286: 636 612 284 217 9 359 743 700 853 856
 857.

AV GKS 3124,4^o Fra 1570, indb. i samtidig hellæder med blindtryk på bindets sider. Midt på forsiden i blindtryk en fremstilling af Jesu dåb og derunder i blindtryk: Hic est filius meus, og over dette initialerne: T A, dvs. biskop i Lund Tyge Asmundsen (d.1586) og derunder årstallet 1570. På bindets bagside en fremstilling af Moses og kobberslangen (jf. 4.Mos. 21,8) og derunder: sicut Moses exaltabit. Hs. består af 317 blade hvoraf flere ubeskrevne og indeholder udover en enkelt dom (fol.159) fra 1531 dels forskelligt lovstof (bl.a. Erik Glippings nyborgske fdg. maj 1282 for Nørrejylland, jf. DdR.108; SkL og SkK, jf. GdL I,1.xviii; Erik Glippings vordingborgske fdg. 19. marts 1282, skånsk form, jf. DdR.68; VsJL, jf. DgL V.35; Tords art., tekst 4, jf. DgL Tillæg til IV.liv; Christoffer af Bayerns alm. stadsrets ældre redaktion, jf. DgK V.35; Erik Glippings fdg. 1282/1283 om Bara herred, jf. DdR.72; Lunds birkeret, jf. DgK IV.3 m.m.), dels praktiske juridiske anvisninger (f.eks.: Thette er vm gardfridh (fol.168), Vdi tesse madhe skall man fylgge syn sagh for drotsen och met hans breff (fol.171), Brevis informatio ad persequendi jus suum coram cancellario regni (fol.176), Forma tingswitne perutilis (fol. 215)). Hs. er skrevet af forskellige hænder. På operklens inderside ejermærke: Liber Tychici Asmundi superint: scan: 1570 (dvs. biskop Tyge Asmundsen). Fol.1^r: Olaus Laurentij possessor huius liber 1654 den 12. 7br., hvilket muligt er forfatteren Oluf Lauridsen (se Bricka X.142f.; Ehrencron-Müller V.106). På

forsatsbladet er skrevet: Bibl. Rostgard. N° 408. Hs. har altså tilhørt gehejmearkivar, oversekretær i Danske Kancelli Frederik Rostgaard (d.1745). Ved auktion 1726 over dennes bibliotek erhvervedes hs. af generalauditør Frederik Christian Sevel (d.1778), hvis betydelige bogsamling solgtes ved auktioner 1779-1781.

Indhold: Fol.159: 66.

AW GKS 3129,4^o Fra omkr. 1590, indb. i samtidigt hellæderbind på træperm med blindtryk på bindets sider og med ophøjede bind. Midt på bindets forside i blindtryk i en firkantet ramme fru Justitia med sværd i højre og vægtskål i venstre hånd (men uden bind for øjnene). Over denne firkant initialerne S J og under firkanten årstallet 1590. På bindets bagside findes i tilsvarende ramme i blindtryk den romerske sagnfigur Lucretia, der dræber sig selv med et sværd. Metalbeslag på bindenes fire hjørner og to spænder, der nu er afrevne. Hs. består af 314 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder foruden den ndf. nævnte dom en del lovstof, bl.a. SkL i 17 bøger med dertil hørende lovstykker og SkK, jf. DgL I, l.xxi; VsJL A&O, jf. ib.VII.xiii; Erik Glippings nyborgske fdg. for Skåne 26. maj 1284, jf. DdR.149; den yngre red. af kong Hans' alm. stadsret, jf. DgK V.103, samt en del forordninger af Frederik II og Christian IV. Fol.269^r findes som §§ i kong Hans' hdf. (og med datering 21.oktober 1499) en del af bestemmelserne i RR, se nærv. udg. VII.326f., mens andre bestemmelser bringes (fol.279^r) under overskriften: En liden tractatt om borgen (RR §§ 31, 32a, 33-36 og 36A). Hs., hvoraf enkelte blade er udskåret, er skrevet af forskellige hænder. Fol.98^v ejermærke: Denne bogh haffuer jeg bekommet aff Oluff i Hedeskov (?) for en skæppe korn oc et suerd 1644. Søffren Christensøn Randers egen hand. Fol.280^v er med afskriverens hånd skrevet: Bleff denne loug bog fuldendet S.Luci. På bindets bagside nogle familieoptegnelser fra 17. årh.

Indhold: Fol.313: 712.

AX GKS 3140,4^o Dateret 1582 (fol.148^v, jf. fol.242^v: peractum die ascensionis anno domini 1582), indb. (18.årh.) i hellæder med ophøjede bind, blindtryk og guldbordure på bindets sider og

guldornamenter i rygfelterne. I ryggens titelfelt med guldkapitæler: K.Waldem. Jydske loug, og i feltet derunder: Vol. II Mss. (vol.I er GkS 3140a,4°, der i udstyr ganske svarer til nærv. hs., men som ikke indeholder domme). I øverste rygfelt i guld Niels Foss' våben, i nederste rygfelt et kronet spejlmonogram. Hs. består af 343 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder foruden de ndf. nævnte domme (fol.130-177), hvoraf den yngste er fra 1558, dels forskelligt lovstof (bl.a. Ribe stadsret, Fyens vedtægt 1547, Tords art. tekst 7, den yngre redaktion af Christoffer af Bayerns stadsret, jf. DgK V.711), dels stykker om juridiske emner, f.eks.: Keyser Retten fordansket oc vddragen af Jost Damhouder, d.e. flamlænderen Jost Damhouders straffeprocessuelle værk: Praxis rerum criminalium; instruks til forfølgning med kongebreve (i kolumnetitlen kaldt: Rigens ret). Hele hs. er skrevet med samme hånd, der også har skrevet det ovf. nævnte GkS 3140a,4°, og stammer antagelig fra Odense (jf. GkS 3140a,4° fol.121^v, hvor det anføres, at Frederik IIs fdg. 30. maj 1573 om delemål er læst på Odense byting 8. juni 1573). Afskriverens navn kendes ikke. Alle de her meddelte domme er rettertingsdomme og er afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene, ikke efter HDDomb. Da dommene synes skrevet in continuo, er de formentlig afskrevet efter en anden domssamling. Enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. Wiliam Christensen. Af indbindingen fremgår, at hs. har tilhørt bogsamleren, højesteretsassessor Niels Foss (d.1751), jf. Rep.2.rk.VIII.465. Ved auktionen efter hans død kom hs. til Det kgl. Bibliotek.

Indhold: Fol.130-148: 5 3 7 37 22 40 45 81 92 97; 148-172: 202 187 203 197 198 132 134 189 224 263; 173-177: 245 178 29.

AY GkS 3148,4^o Fra 1. halvdel af 17. årh., indb. i nyere papbind med shirtingsryg (19.årh.), består af 94 ufolierede og upaginerede blade, hvoraf de sidste 4 er ubeskrevne, og indeholder foruden den ndf. nævnte dom fra 1555 de yngre redaktioner af kong Hans' alm. stadsret (DgK V.104) og Christoffer af Bayerns alm. stadsret (ib.71). Stadsretterne er skrevet med en hånd, dommen med en anden, men samtidig hånd. Der er ingen ejermærker og ingen oplysning om afskrivernes navne.

Indhold: Fol.88: 221.

AZ GKS 3154,4^O Fra 2den halvdel af 17. årh., indb. i samtidigt halvlæderbind. På ryggen i nederste felt svage spor af årstallet 1677 i blindtryk; i 2det rygfelt er med blæk skrevet 42. Hs. består af 446 blade, hvoraf nogle er ubeskrevne, og bl. 315-326 mangler, med samtidig foliering og indeholder dels forskelligt lovstof (Christoffer af Bayerns alm. stadsrets yngre redaktion, jf. DgK V.76; kong Hans' alm. stadsrets yngre redaktion, jf. ib.102 og 103, samt en del kgl. anordninger), dels: Merkelige artickler, som nyttige erre att wide (fol.137^V ff.), Jn lege verba antiqua (alfabetisk ordnede ordforklaringer) (fol.141^V), fortegnelse over Kbh.s borgmestre og rådmænd 1558-1666 (fol.202^Rff., jf. AÆ), registrant: ofuer det fornemste, der findis paa raadstuen 1666 (fol.327^Rff.; jf. AÆ) og endelig, spredt i hs., de ndf. anførte 4 domme, hvoraf en (904) er afskrevet to gange. Foran i hs. findes (fol.6^R) en fortegnelse over: Indhold aff denne bog, skrevet af historikeren, dr.jur. Otto Sperling d.y. (d.1715; jf. Rep.2.rk.VIII. 553), der har skrevet en (nu tabt) dansk retshistorie. Hs. er skrevet af flere hænder, og der er ingen oplysning om afskrivernes navne og ingen ejermærker.

Indhold: Fol.175: 904; 372: 904; 391-393: 204 900; 401: 43.

AÆ GKS 3155,4^O Fra omkr. 1665, indb. i samtidigt helpergament uden udsmykning. På bindets ryg er med blæk skrevet: Kiøbenhaffns privilegia och andet om Kiøbenhaffn, og derunder tallet 33. Hs. består af 425 blade, hvoraf enkelte er ubeskrevne, og indeholder dels love og privilegier vedr. Kbh. (bl.a. Christoffer af Bayerns alm. stadsrets yngre redaktion, jf. DgK V.91; kong Hans' alm. stadsrets yngre redaktion, jf. ib.102 og 103), dels historiske oplysninger om Kbh. (bl.a. en fortegnelse over Kbh.s borgmestre og rådmænd 1558-1667 (fol.282ff., jf. AZ) og en registrant: offuer det fornemste, som findis paa raadstuen c: 1642 (fol.407, jf. AZ) og endelig de ndf. anførte domme. Hs. indledes (fol.1^R) med en kortfattet beskrivelse af Kbh.s historie: De prima origine et condicta Hafniæ, Danorum metropolis, hvorefter initialerne O W, dvs. lægen og historikeren Ole Worm (d.1654), der har forfattet denne fremstilling. Fol.1^R er med anden hånd ud for overskriften til dette afsnit skrevet: NB:

Vide Encomion Daniae pag. 130 ad pag. 147 lin. ult., d.e. henvisning til det af boghandler Jens Lauridsen Wolf (d.1654) udgivne "Encomion Regni Daniæ, d.e. Danmarckes Riges Loff" (1654). Ligelydende tilskrift findes i hs. NkS 671a4,^o, der også indeholder Worms københavnshistorie. Af en ældre paginering i dele af hs. fremgår, at flere hss. er samlet og indbundet i det nuv. hs. Flere blade er udskåret (25-26 60-61 97-101 124 139-140 165 169-171 206-230 266-275 311-313 363-365 383 402-403). Hs. er skrevet af flere, deriblandt højesteretsassessor, præsident i Kbh. Peder Hansen Resen (d.1688), der også flere steder har tilføjet marginalnoter. Hs. har tilhørt historikeren Hans Gram (d.1748).

Indhold: Fol.143: 904; 158-159: 204 900; 166: 43.

AØ GkS 3156,^{4o} Fra 16. årh., indb. i moderne (19. årh.) papbind med shirtingsryg, består af 173 blade, hvoraf de sidste er forsynet med samtidig foliering (1-86), indeholder dels en del lovstof (bl.a. Christoffer af Bayerns alm. stadsret, kong Hans' beskærmelsesbrev for Kbh. 1405, Christian III's reces 24. august 1537, Christian II's hdf. 1513), dels den ndf. nævnte dom fra 1505. Der er ingen ejermærker og ingen oplysninger om afskrivernes navne. Hs. har været benyttet af Kolderup-Rosenvinge ved udgivelsen af GdL V(1827), se s. xxiiif.

Indhold: Fol.51: 43.

AÅ GkS 3170,^{4o} Fra 17. årh., indb. i papbind, består af 237 ufolierede og upaginerede blade, hvoriblandt 10 ubeskrevne, indeholder dels en del lovstof (Ribe stadsret, Christoffer af Bayerns alm. stadsret (jf. DgK V.71), Christian III's reces 24. august 1537, fdg. 26. marts 1578 om beregning af sagemark, Ribe bys privilegier 1250-1588), dels fortegnelse over: bona capituli Roeschildensi (fol.171ff.) og endelig de ndf. nævnte 7 domme. Hs. er skrevet af flere forskellige, men samtidige hænder, men indeholder ingen oplysninger om afskrivernes navne, men det vides, at rigsråd Jørgen Seefeld (d.1662) har skrevet størstedelen af hs., som han har ejet, jf. Rep.2.rk.VIII.549. Det blev bortført som krigsbytte af Carl X Gustav, der skænkede det til den svenske hovkansler, friherre Wilhelm Julius Coyet (d.1700),

jf. ejermærke fol.1^r: W.J. Coyetz, der 1682-84 var svensk ekstraordinær envoyé i Kbh.

Indhold: Fol.64: 3; 169: 15; 202: 122 526; 204: 26; 205: 17; 221: 1177.

BA GkS 3258,4^o Fra 17. årh., indb. i hellæder (18. årh.) med blindtryk og guldbordure på bindets sider og ophøjede bind. I ryggens titelfelt med guldkapitæler: Gamle da domme, i rygfeltet derunder: MSS, i øverste rygfelt Niels Foss' våben, i nederste rygfelt hans initialer i spejlmonogram under en krone, i de øvrige rygfelter gulddornamenter (blomster). Hs. består af 100 upaginerede og ufolierede blade, men har arknummerering nederst på recto-siderne (A-P3). 2 blade er ubeskrevne. Hs. indeholder fol.4^rff. de ndf. anførte domme, hvoriblandt en del (11) forordninger og kongebreve, med samtidig nummerering 5-57; de første 4 domme mangler nu, jf. BQ, og under nr. 12 og nr. 42 er anført to domme (hhv. 333 og 332 samt 205 og 204); nr. 56 er anført to gange. Den yngste dom i dette hs. er fra 1592. Dommene er skrevet af flere, men samtidige hænder og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Efter dommene følger: Registering paa for^{ne} kongelig och landstings dombe, forordninger och andet, som denne bog jndholder. Hs. indeholder en enkelt Sjællands landstings dom (536), men ellers er alle øvrige landstingsdomme fra Viborg landsting. Enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. Der er ingen oplysning om afskrivernes navne og ingen ejermærker, men det vides, at hs. har tilhørt højesteretsassessor Niels Foss (d.1751), der særligt er kendt for sit store bibliotek (ca. 11.400 bind), hvoriblandt mange håndskrifter, der efter hans død solgtes ved auktion, hvorved nærv. hs. kom til Det kgl. Bibliotek, jf. DbL³ IV(1980).507.

Indhold: Nr.5-10: 96 56 299 359 339 322; 11-20: 285 333 332 323 294 341 363 177 302 328 371; 21-30: 324 349 46 373 372 378 380 375 377 364; 31-40: 370 351 * *; 41-50: 41 205 204 38 61 62 75 137 126 174 172; 51-57: 22 361 23 536 * * 677.

BB Kall 567,4^o Fra 18. årh., indb. i papbind med marmoreret overtrækspapir mage til BC, består af 248 sider, hvoraf s. 3-239

har samtidig paginering, og indeholder 73 unummerede domme (hvoriblandt 2 forordninger) med regest som overskrift og til sidst (s. 241-248) et register, der kun omfatter 70 numre, idet nogle domme s. 168 og 169 er oversprunget. Alle domme, hvoraf den yngste er fra 1590, er skrevet med samme hånd og øjensynlig in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Rettertingsdomme er afskrevet efter (afskrift af) dombrevene, ikke efter HDDomb. Bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende (se ovf. under AE) indeholder hs. af landstingsdomme kun sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og nogle rettertingsdomme (f.eks. 128 177 302) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Der er ingen oplysning om afskriverens navn og ingen ejermærker, men det vides, at hs. har tilhørt historikeren, professor Abraham Kall (d.1821), efter hvis død det kom til Det kgl. Bibliotek. På side 2 er med rødkridt skrevet: N^o28. Enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christesen.

Indhold: S.5-41: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29; 41-66: 245 118 253 232 254 128 214 277 82 225; 67-92: 117 12 45 7 300 418 440 255 16 124; 93-121: 19 9 28 21 359 258 250 252 436 459; 122-155: 177 302 373 369 428 64 114 356 337 386; 155-182: 398 434 483 63 176 113 102 485 345 *; 182-229: 510 504 647 558 178 561 22 604 617 606; 230-239: 569 * 81.

BC Kall 568,4^o Fra 18. årh., indb. i papbind med marmoreret overtrækspapir mage til BB og læderryg uden titel, består af 89 ufolierede og upaginerede blade, hvoraf de sidste 12 er ubeskrevne, og indeholder 30 nummerede domme, der som overskrift har en regest. Dommens nummer og overskrift er indføjjet af en anden end den, der har afskrevet dommene. Dommene, hvoraf den yngste er fra 1606, er skrevet af flere, men alle samtidige hænder og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne. Alle de afskrevne domme er rettertingsdomme, der med kun to undtagelser (803 og 804) er afskrevet efter HDDomb. eller en udskrift deraf. Foran dom nr. 8 synes nogle blade udklippet. Ud for nr. 24 (dom nr. 21) er i marginen med blæk tilføjjet med anden hånd: Trykt i Langeb. Jubel

Tale s. 41 (d.e. Jakob Langebek, Kong Christian den Førstes udødelig Ihukommelse (1749), hvor den nævnte dom er trykt). Hs. har flere urigtige læsemåder, se VI.804.2. På bindets inderside ejermærke: Tilhører Prof: Abr. Kall (Historikeren, professor Abraham Kall, d.1821). Efter hans død kom store dele af hans bibliotek til Det kgl. Bibliotek. Fol.1^r er med blæk skrevet: N° 42.

Indhold: Nr.1-10: 629 631 632 638 120 116 180 199 204 221; 11-20: 228 238 239 241 243 246 261 264 265 266; 21-30: 267 269 271 21 826 827 831 830 803 804.

BD Ledreborg 336,2^o Fra 1595, jf. datering efter nr. 216: anno 1595, og efter nr. 247: 17. augustj 1595, indb. i samtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider mage til bindene på AQ AR BS CB og DA. På ryggen skrevet med blæk: 247 Domme fra 1539 til 1592, hvilken titel hverken er dækkende med hensyn til antallet af domme eller disses år. Hs. består af 239 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 274 nummererede domme (hvoriblandt nogle forordninger), hvoraf den yngste er fra 1595, de første 247 med samtidig nummerering, nr. 248-274 med moderne blyantsnummerering, vist af arkivar, dr.phil. William Christensen, der enkelte steder har gjort nogle blyantsnotater, specielt angivelse af årstal. De første 247 domme er skrevet med samme hånd, nr. 248-274 med en anden, kun lidt yngre hånd, begge tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Bagest i bogen: Register och taffle offuer huis koninglige breffue oc dome, som y thene bog er indførdt. Registeret er ført frem til og med nr. 247 og er skrevet af den afskriver, der har skrevet de første 247 domme. De fleste domme har som overskrift en kort regest. Der er intet titelblad. Af den sidste dom i hs. (nr. 274; dom nr. 746) findes kun overskriften og de første par linjer. Der er ingen oplysning om afskrivernes navne, men forlægget synes at måtte stamme fra det jyske retsområde. Herfor taler i alt fald dels, at hs. af landstingsdomme, alene bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende (se ovf. under AE), kun medtager sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, dels at flere rettertingsdomme (83 118 177 179 240 260 302 334) er gengivet efter vidisser af

Viborg landsting, samt endelig, at nogle navneformer er gengivet på jysk. jf. f.eks. dom nr. 136 (hs. nr. 167), hvor Olsen er gengivet Volßen. I marginen ud for hs. nr. 175 er skrevet: Den, som mig føder, jf. om denne salmelinje AC AP og DE. Fol.1^r er øverst skrevet: Peder Pederßen Aalborgh. Til dom nr. 57, der er ufuldstændig i dette hs., er føjet: fatis nogit vdj sendtentzen.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210
 255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279
 288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260
 259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373
 375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393
 318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
 434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57 96 56
 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
 462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
 345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616
 372 *; 201-210: * 437 431 558 304 240 248 212 299 197; 211-220:
 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22 604 600 594
 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608 614 620 654
 538 569 570; 241-250: 619 598 * * 742 * *; 251-260: * * 663 *;
261-270: * 661 595 81 670 667 306 405 648 500; 271-274: 582 514
 689 746 (kun begyndelsen).

BE Linköping J 4 Fra omkr. 1600, folioformat, indb. i nyere papbind med pergamentsryg og hjørner. På ryggen er skrevet: Danske Domme. Hs. består af 379 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 273 domme (hvoriblandt en del forordninger) med samtidig nummerering og foransat: Register offuer denne Bog. Dommene, hvoraf den yngste er fra 1602, har som overskrift en regest, skrevet med kancellifraktur. Dommene nr. 1-173 er skrevet med samme hånd, resten af to andre, omtrent samtidige hænder, alt tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Forlægget synes at måtte hidrøre

fra det jyske retsområde; herfor taler i alt fald dels, at hs. af landstingsdomme, alene bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende (se ovf. under AE), kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, dels at mange rettertingsdomme (63 77 83 118 128 176 177 179 240 260 302 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne eller om tidligere ejere.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210
 255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279
 288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260
 259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373
 375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393
 318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
 434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57 96 56
 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
 462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
 345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616
 372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299 197;
211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22
 604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608
 614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * *; 251-260: * * 751
 750 663 *; 261-270: * 661 595 81 670 667 306 405 648 500;
271-273: * 773 798.

BF Lund UB De la Gardieska samlinger. Barnekow VI Består af 3 hss., der er hæftet sammen i et gråblåt kardusomslag. På omslagets forside er klæbet en seddel, hvorpå står: A D XVII Copieböcker Christ: Barnekows Copiebok. Den første del af hs., der er fra omkr. 1600, består af 45 blade med samtidig foliering og indeholder 48 domme, hvoraf den yngste er fra 1590, med samtidig nummerering og med regest som overskrift. Ved nummereringen har 2 domme fået nr. 14; til gengæld er nr. 15 oversprunget. Enkelte domme (37 174 189) er afskrevet to gange;

af dom nr. 178 (hs. nr. 27) findes kun regest-overskriften, og resten af siden er blank. 2 rettertingsdomme (240 254) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Alle dommene er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Fol.1^r øverste er skrevet: En doms bog. Hs. indeholder ingen ejermærker og ingen oplysninger om afskriverens navn. Denne del af hs., der i nærv. udgave citeres Barnekow VI.1, indeholder 9 domme afsagt af Skåne landsting (530 545 559 560 566 573 581 587 593), der kun kendes fra dette hs., hvilket kunne tyde på skånsk proveniens. - Hs.' 2den del mangler begyndelsen, idet den samtidige foliering begynder med nr. 24. Denne del, der også er fra omkr. 1600, indeholder en række kopier af breve, kontrakter m.v. (fuldmagter, kvitteringer, gældsbreve, skadesløsbreve, arvepagter, morgengavebreve, søpas, barselsbrev, begravelsesbrev m.v.) og har vel skullet tjene som formularbog. Fol.61^r bringes et register over kopierne. Derefter indeholdes (fol.61^v-63^r): Fordragh mellem kong Christian den 4. og kong Gustaff aff Suerige giordt anno 1613 den 26. januarij (d.e. freden i Knærød efter Kalkmarkrigen). - Hs.' 3die del, der er fra begyndelsen af 17. årh., består af 66 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 39 domme, den yngste fra 1603, med samtidig nummerering og med regest som overskrift. Af den sidste dom (361) findes kun begyndelsen; resten er formentlig gået tabt ved hæftningen. En del blade i denne del af hs. er beskadigede. Alle domme er skrevet med samme hånd (ikke den samme, som har skrevet dommene i hs.' lste del), og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Heller ikke denne del af hs. har ejermærker eller oplysninger om afskriverens navn. Hs. har tilhørt Christen Barnekow (d.1612), der 1591 fik ansættelse i kancelliet og senere blev lensmand på Malmøhus (1597-1602) og Landskrona (1602-12).

Indhold af lste del: Nr.1-10: 530 22 1175 1174 1177 955 559 566 573 587; 11-20: 560 565 581 593 37 40 38 41 62 81; 21-30: 174 187 203 189 224 263 178 (kun regest) 226 118 240; 31-40: 74 254 97 1173 545 637 23 36 49 37; 41-48: 60 * 92 121 136 174 197 189.

Indhold af 3die del: Nr.1-10: 151 442 561 420 425 419 440

510 252 288; 11-20: 275 431 215 257 276 286 436 459 363 369;
21-30: 353 337 335 386 388 460 800 277 282 50; 31-39: 216 16 124
 279 558 304 240 37 361.

BG Lund UB J 14,2^o Dateret 1590 (fol.12^r, 32^r, jf. fol.123^r: 13.die septembris ano salutis 1583), indb. i samtidigt hellæder på træperm med ophøjede bind og spænder, hvoraf det ene nu mangler. Hs. består af 266 ufolierede og upaginerede blade og indeholder (fol.1-92) 92 domme, hvoraf den yngste er fra 1598, med samtidig nummerering, hvorefter (fol.93-98) følger: Nogle merckelige ny forordninger, skick och mandatter, som høgborne første, vor allernadigste here, prinndtz och vdualde koning, hertug Christiarnn then fierde aff thet naffnn, med mieninge Danmarckis riges raadt vdi the almindelig herdage vdy Kolding lod vdga anno 1590 om tingfredt, om skodtzmoll, vold, husfredt och gaardfredt, manndrab och the, som kiøber andre till att bere falsk vidnisbørd, huorledis ther om her epther holdis skall (jf. AR) med moderne blyantsnummerering (93-98). Derefter følger (fol.99-109) flere domme med moderne blyantsnummerering (99-106). Fol.60ff. register uden overskrift til dommene, ført frem til og med nr. 92 og skrevet med samme hånd, som har skrevet disse domme. Af dommene er 1-92 og 94-98 skrevet med samme hånd og øjensynlig in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg; nr. 93 og 99-108 er skrevet med en anden, omtrent samtidig hånd, ligeledes in continuo, og nr. 109 med en lidt yngre hånd. Nogle domme (118 og 245) er afskrevet 2 gange. Hs. slutter (fol.67^r-123^r) med: Enn løstige och smuck bog att læse, huorledis att Beliall paa helffuedis herskabs vegne haffuer bunden Satanas wdj affgrunden, och Moses paa Christii vegne haffuer medt hanom gangit vdj rette och sagenn for koning Salomon var jndstillitt, och hand haffuer dømppt hanom att were bunden med sin selskab wdj affgrunden. Dette afsnit, der slutter fol.122⁵, og som er dateret 13. september 1583, er en oversættelse af Jacobus de Theranis skrift Belial (fra det 15.årh.). I hs. er indlagt to løse ark med Erik af Pommerns gårdsret, skrevet med en lidt ældre hånd. På bindets inderside er skrevet: Peder Jenssenn kommer denne bogh till med rette. Derunder med anden hånd: Anno 1604, thend 4. martij. Jørgen Hack

bin ich genannt / mein geluk steit in Godes handt / Gott giffit
 meer in einen dagh / als ein kieger thuett formagt / Joe meer
 ehr giffit / joe meer ehr haffit. Nederst er med yngre skrift
 (18.årh.) skrevet: Mscr. Biblioth. Meckiana No.V. Hs har altså
 tilhørt den svenske oberst Magnus Fredrik Meck (d.1737), hvis
 store bibliotek, hvoriblandt 23 hss., mest af juridisk og
 historisk indhold, købtes af Lunds universitetsbibliotek, jf.
 C.M. Carlander, Svenska bibliotek och exlibris II (Stockholm
 1904).545. Jf. BH og BI. Fol.123^V ejermærke: Thenne bogh hører
 Per Jenßen til meth rette. I marginen ud for flere domme er
 flere steder initialerne E B sammenskrevet; muligt er det
 initialer for en skriver, der har afskrevet de således markerede
 domme. Ud for alle domme er i overskriften med anden hånd og
 anden blækfarve sat en lille skråstreg, enkelte steder et kryds
 eller kors (f.eks. s. 8 62 63), jf. AS BS DE DJ. I nr. 109 er
 dels i teksten, dels i marginen med anden hånd indføjet
 personnavne; de er i dommen i nærv. udgave (I nr. 6) sat i skarp
 parentes.

Indhold: Nr.1-10: 5 37 226 216 118 63 253 7 40 45; 11-20:
 322 323 341 46 328 371 363 398 335 388; 21-30: 386 392 393 350
 369 136 133 77 225 92; 31-40: 303 189 224 250 214 248 279 430
 288 373; 41-50: 459 197 403 390 472 381 416 420 283 370; 51-60:
 351 318 356 419 431 428 434 438 483 475; 61-70: 489 485 486 467
 * 473 12 50 301 513; 71-80: * 345 83 256 187 296 202 203 198
 263; 81-90: 245 533 537 510 338 118 247 277 110 611; 91-100: 568
 597 682 1179 * * 465 59; 101-109: 245 178 29 399 3 97 132 134 6.

BH Lund UB J 5,4^O Hs.' første del er skrevet 1587 (fol.1^R),
 sidste del 1585 (fol.164^V: anno domini 1585 schrefuit i december
 maanet), indb. i samtidigt hellæder med blindtryk på bindets
 sider. På bindets forside med kapitæler i blindtryk: Peder Hamer
 og årstallet 1586. Der er formentlig tale om den Peder Hammer,
 der 3. marts 1598 (Kanc.Br.) forlenedes med St. Jørgensgård ved
 Kalundborg. Hs. består af 259 ufolierede og upaginerede blade og
 indeholder dels forskelligt lovstof (fol.1^R-117^V EsjL med JLs
 fortale, der er afskrift efter Ghemens udg. af EsjL 1595, jf.
 DgL V.xl, VII.xv; fol.118^R-123^R SJK, yngre redaktion, jf. DgL
 III.xv; fol.122^Vff. Erik Glippings nyborgske fdg. 26. maj 1284

for Sjælland, jf. DdR.302; fol.225^rff. ægteskabsordinansen 19. juni 1582, jf. CCD II.270ff.; fol.240^v fdg. 31. maj 1586 om adelens bryllupper, jf. CCD II.444ff.), dels (fol.138^r og 254^r) de 2 ndf. nævnte domme og endelig en del praktisk-juridisk stof (f.eks. fol.218^vff. en fortegnelse over de sager, i hvilke man skal væрге sig med kønsed, frændeed og herredsnævn; fol.221^r fortegnelse over 40 marks sager i loven; fol.248^r: Huorledis mand skal følge godts till laas). 1641 tilhørte hs. Søffren Søffrensen Baj i Randers (fol.1^r), vistnok af den kendte Randers slægt Bay, jf. Lebech, De jyske Lovbøger.194, men ses ikke nævnt i stamtavlen over slægten Bay i Randers i Arkiv for Genealogi og Heraldik I(Århus 1908).50ff., og 1679: Jens Hanßen Otthoniensis (fol.1^r), jf. på bindets inderside ejermærket: JJohOtth: d.e. sognepræsten for Store og Lille Fuglede menigheder, mag. Jens Hansen (d.1683), der var født i Odense, jf. Ehrencron-Müller II.469, Wiberg I.40 (hvor han kaldes Jens Johansen), jf. BI. Han har over sit navn skrevet: Gud Fader mig regere / o Guds søn min løcke formerre / o Gud denn helig aand giøre mig bistand./ Trædh saa dem alle, der mig schade kanndt. Vistnok med skriverens hånd er på forsatsbladet skrevet med blæk: Herren er min hiurde och mig skal indtid fattis (Salmernes bog 23,1) og årstallet 1587. På indersiden af bindet er med blæk skrevet: Mscr: é Biblioth: Meckiana N° VIII, dvs. at håndskriftet har tilhørt den svenske oberst Magnus Frederik Meck (d.1727), hvis samlinger af hss. efter hans død købtes af universitetsbiblioteket i Lund, jf. C.M. Carlander, Svenska bibliotek och exlibris II(1904).545; sml. BG og BI.

Indhold: Fol.138: 281; 254: 536.

BI Lund UB J 7,4^o Fra omkr. 1670, indb. i samtidigt helpergament uden udsmykning på hvis ryg er skrevet: Jydsche loogh. Hs. består af 172 beskrevne blade med nyere blækfoliering og indeholder dels forskelligt lovstof (bl.a. fol.2^r-40^r ekstrakt af JL på grundlag af 1590-udgaven, jf. DgL III.xvi; fol.54^r-62^v SkK, jf. DgL I,1.xxv; fol.63^rff. den yngre redaktion af Christoffer af Bayerns alm. stadsret, jf. DgK V.71; fol.88^rff. den yngre redaktion af kong Hans' alm. stadsret, jf. DgK V.101), dels (fol.161^v) den ndf. nævnte dom og endelig (fol.142)

fortegnelse over: Pendinge bøder, som vdi recessenn, handfestningenn och vdi loubgøgerne stander. Der er ingen oplysninger om afskrivernes navne. Fol.1^r ejermærke: Jens Hangen Otthonianus pastor Fuled m.m. 1677, d.e. sognepræst (1676-77) for Store og Lille Fuglede menigheder, mag. Jens Hansen (d.1683), der var født i Odense, jf. Ehrencron-Müller III.409 og Wiberg I.401 (sidstnævnte sted kaldes han Jens Johansen), jf. hs. BH. På bindets inderside er igen skrevet: Jens Hangen Otthinianus m.m. 1677, og hans navn findes også på indersiden af bindets bagside. På bindets inderside er med blæk skrevet: Mscr. è Biblioth: Meckiana N^o X, dvs. at hs. har tilhørt den svenske oberst Magnus Fredrik Meck (d.1727), efter hvis død det købtes af universitetsbiblioteket i Lund, jf. C.M. Carlander, Svenska bibliotek och exlibris II(1904).545; sml. BG og BH.

Indhold: Fol.161: 399.

BJ Lund UB J 18,4^o Fra omkr. 1570 (en del af hs. (fol.1-134) fra omkr. 1400, jf. DgL II.xxiii, indb. i samtidigt hellæder med ophøjede bind og rig blindtryk-udsmykning på bindets sider, der nu er meget beskadigede. På bindets forside i blindtryk initialerne T A S og årstallet 1573. Muligt har hs. tilhørt biskop i Lund Tyge Asmundsen (d.1586), der besad flere lov- og domssamlinger, jf. AV. Hs. består af 377 ufolierede og upaginerede blade, hvoraf de sidste 33 er ubeskrevne, og indeholder dels forskelligt lovstof (bl.a. fol.17 Erik af Pommerns og dronning Margrethes fdg. om fiskeriet ved Skanør og Falsterbo; fol.27^r kong Olufs hdf. 1376 i dansk oversættelse, jf. DdR.302; fol.64^r-207^v EsjL, tekst 2, jf. DgL V.x1; fol.227^v RR §§ 35 31 32 33 og 36A samt Malmøs privilegier 1360, 1440 og 1446), dels (fol.229^v-230^r) de 2 ndf. nævnte domme og endelig forskelligt praktisk-juridisk stof (f.eks.: Wegtige børnn att giøre egtige; These effterschr^{ne} sager skal ingen bøde for). Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne, og der er, bortset fra initialerne på bindets forside, ingen ejermærker.

Indhold: Fol.229-230: 925 14.

BK Lund UB J 54,4^o Fra omkr. 1630, indb. (18.årh.) i hellæder med ophøjede bind. I titelfeltet med guldkapitæler: Thor Degn

Skaanske Lov Stads rätt, i de øvrige rygfelter guldornamenter. Hs. består af 190 blade, hvoraf flere er ubeskrevne, og indeholder dels forskelligt lovstof (bl.a. fol.1^r-16^r Thords art.; tekst 7, jf. DgL Tillæg til IV.cxxxii; fol.33^r-100^r SkL i 17 bøger, jf. DgL I, l.xxix; fol.123^r den yngre redaktion af Christoffer af Bayerns alm. stadsret, jf. DgK V.71; fol.148: En anden stads rett, i 83 §§, af hvilke en del er hentet fra kong Hans' alm. stadsret, jf. C.J. Schlyter, Samling af Sweriges Gamla Lagar IX (Lund 1859).cxii), dels (fol.27^r og 114^r) de 4 ndf. nævnte domme og endelig forskellige praktiske juridiske oplysninger (f.eks. fol.30^r: Om gammel mynth; fol.101^r: En enfoldig vnderwisning oc forklaring offuer thett 33.cap. wdj thendt judsche loug andre bogh, huad landboe er, oc huad brydie er. Ithem om mand forstaaer wid landboe, att hand schall were jorddrott eller och icke, der formentlig er forfattet af Nicolai eller Philip Schrøder i Odense, jf. Lebech, De jyske Lovbøger. 179, sml. AL og CP; fol.107: For thisse sager schall mand weries med kiøns nefn, som er xij mend jnden søselet och tridie mands byrdt; fol.109^rff. fortegnelse over sager, hvori man skal værge sig med frænders ed og med herredsnævn; fol.110 fortegnelse over lovens 40 marks sager; fol.112 fortegnelse over lovens 3 marks og 6 marks sager). Hs. indeholder ingen oplysning om afskriverens navne, og der findes ingen ejermærker.

Indhold: Fol.27: 1200; 114-127: 21 399 197.

BL Lund UB J 57,4^o Dateret 1576 (fol.1^r), indb. i samtidigt helpergament med rig blindtryk-dekoration på bindets sider. På forsiden af bindet i blindtryk en oval ramme, hvori et mandsportræt (Frederik II) og initialerne A W. I rammen omkring portrættet læses: Vere flos Frederici soli stella pr (?) flores syncere svb vobis Dannia. På bindets bagside en tilsvarende oval, hvori det danske rigsvåben (de tre løver i våbenets øverste dekster felt vender her hovedet mod læseren) og derunder initialerne F S (Fredericus Secundus eller Frederik (og) Sophia) og teksten: Min hofnvg zv Gott allene, der var Frederik IIs valgsprog. Af bind-dekorationen kan ikke sluttes, at hs. har været ejet af Frederik II. Hans portræt i blindtryk findes på flere hss., der med sikkerhed vides ikke at have været i kongens

eje, f.eks. Stockholm KB C 58 og Uppsala De la Gardie 60, jf. Lebech, De jyske Lovbøger.161 note 6. Hs. består af 177 beskrevne blade med yngre blækfoliering og indeholder dels forskelligt lovstof (fol.5^V-44^R SkL i 12 bøger med forskellige tillæg, jf. DgL I,1.xxxi; fol.94^V-132^V VsJL A&O, jf. DgL VII.xvii; fol.137^V Erik Glippings nyborgske fdg. 26. maj 1284 for Skåne, jf. DdR.149; fol.144^R-151^V SKK, jf. DgL I,1.xxxvi), dels (fol.176^R) den ndf. nævnte dom, der kun kendes fra dette hs., og endelig nogle praktiske, juridiske oplysninger, f.eks.: Nogle gamle formørkede ordt forklarede, som y louen och y birckrett findes (fol.151^V), Om myntt (fol.159^R). Hs. er skrevet af Hans Skrifer, der var landstingsskriver ved Fyns landsting, og som har afskrevet flere lovbøger, jf. Lebech, De jyske Lovbøger.178 med note 51, jf. fol.1^R: Hanns Schriffer mett egen handt. Flere steder i hs. er skrevet: J J N J S, der formentlig skal læses: I Jesu navn. Johannes Skrifer. På bindets inderside er med blæk skrevet: Denne bog haffuer ieg sckiencket och forerret min kierre broder sønn Michel Hanspæn thill jt tacknemlighedtz tegenn for beuist goede. Gudt vnde hannom den at lese och forstaae, at handt det euige liiff motte faae. Amen. Jens Mogensen egenn haand. Giveren er formentlig rådmænd i Helsingør, øresundstolder Jens Mogensen (Rosenvinge)(d.1563), der medvirkede ved udarbejdelsen af Frederik IIs søret 9. maj 1561, og som havde en broder, der hed Hans Mogensen (Rosenvinge), der var borger i Landskrona, jf. DAA 1955 II.29. Under denne tilskrift er med blæk skrevet: Hinc librum possidet Henricus Christianus Zahrtmann, d.e. sognepræst ved Viborg Sortebrødre kirke (Søndre sogn) Henrik Christian Zahrtmann (d.1826), jf. Wiberg III.552, T.H. Erslev, Alm. Forfatter Lexicon I (1852/1968).634f. Øverst på bindets inderside med blæk skrevet: Kolderup Rosenvinge, d.e. retshistorikeren, professor, dr.jur. J.L.A. Kolderup-Rosenvinge (d.1850). Fol.1^R findes flere ejermærker: Bogens rette eyerman ehr Michael Hanspæn mppria. Haffnia den 23. junij a^o 1640. Endvidere: Jthemb denne bogh hører mig, Laurids Bertelsønn till med rete; der for kann jngen med mig om den thrette (jf. CD). Bogen haffuer blaaer (blade; jf. Feilb.I.84a) och ingen liiff, huo hende steller fra mig, hand er en tiuff. Three dagge schall hand æde wannd och brød, fierde

dag schall han i gallien døed. Haffnia, dennd 27. martij anno 1648. Lauridtz Bertelsøen. Om hs. se iøvrigt C.J. Schlyter, Samling af Sweriges Gamla Lagar IX(Lund 1859).lxxvi.

Indhold: Fol.170: 122.

BM Lund UB Medeltids hs. 25,4^o Dateret 1457 (fol.1^v), jf. blækpåskrift på bindets ryg: Jutske logh 1457. Indb. i samtidigt pergamentbind uden udsmykning og skrevet på pergament. Indeholder fol.115^{r-v} de 2 ndf. nævnte domme og desuden nogle bestemmelser af RR (se VII.329) samt lovstof: JL, den jysk-sjællandske overlevering af Erik Glippings hdf. 29. juli 1282, latinsk tekst (fol.120; jf. DdR.78), Erik Glippings nyborgske fdg. 1284 for Nørrejylland (fol.116; jf. DdR.108) og sammes nyborgske fdg. 26. maj 1284 for Sjælland (fol.121; jf. DdR.133). Hs. synes omkr. 1660 at have tilhørt en Erik Schult og ejedes senere af provst Henric Sederberg (d.1733) i Karlshamn, jf. Cawallin V.227, og dennes dattersøn, lærer D. Seldener. På bindets inderside er skrevet: Denne bok, som hört till sal: prost Sederbergs biblioteque, köpte jeg af des dotter-son, herr magister Seldener i Carlshamn d. 4. May 1774. A. Lanærus. Køberen er provst Anders Lanærus (d.1810; om ham se Svenskt biografiskt Lexikon XXVI (Stockholm 1977-79).223. Efter hans død kom hs. til universitetsbiblioteket i Lund.

Indhold: Fol.114: 4 10.

BN NKS 361,2^o Fra 2den halvdel af 17. årh., indb. i moderne papbind, består af 244 paginerede blade, hvoraf flere er bortskåret, og indeholder foruden de ndf. nævnte domme afskrifter af dokumenter vedr. Danmarks og Sveriges historie fra middelalderen indtil Christian Vs tid (på latin, dansk, svensk og hollandsk), bl.a. den yngre redaktion af kong Hans' alm. stadsret (jf. DgK V.103), Christoffer af Bayerns alm. stadsret, Christian IIIs søartikler 9. april 1551 og forskelligt juridisk praktisk stof, bl.a.: Huorledis mand skal følge nogit gotz till laaß (s. 6lff.) og: En underviisning at følge Rigens Deele. Hs. er skrevet af forskellige hænder, og der er ingen oplysning om afskrivernes navne og ingen ejermærker.

Indhold: S.387-388: 45 929; 401: 939; 419: 926.

BO Nks 558,2^o Fra 18. årh., indb. i papbind, består af 218 blade med nyere blyantsfoliering; de fleste blade er kun beskrevet på recto-siderne, og bl.34-38 mangler. Titel (fol.1^r): Udskrifter af Peder Lauridsen Dyrskiøttes Bog med gamle Breve og Excerpter. Om Peder Dyrskiøt (d.1707) se DbL³IV(1980).83f. og Rep.2.rk.VIII.457ff. Derunder er skrevet: describ: curavit Klevenfeldt, d.e. højesteretsassessor Terkel Klevenfeldt (d. 1777), der lod Peder Dyrskiøts bog afskrive. Fol.184^r nyt titelblad: Dette er og af Per Diurskøts Copie-Bog, som hand har gjort efter de Bjørnsonners paa Stenalt, Christian Krabbes Extracter item andre i Jylland fundne. Men de fleeste her indbenævnte Domme ere og i den bekiente Jydske Dombog. Dyrskiøts egen hs. er nu tabt, jf. Rep.2.rk.VIII.454. I hs. meddeler Dyrskiøt ofte, fra hvem han har lånt de afskrevne dokumenter, eller hvorfra de hidrører, og han nævner bl.a. Niels Axelsen Juul (d.1664) til Bjørnholm og Gunderup, rigskansler Niels Arenfeldt (d.o.1533), Erik Krabbe (d.1659) til Vejbygård, fru Anne Krabbe (d.1618), enke efter Jakob Bjørn (d.1596) til Stenalt, borgmester i Mariager Hans Nielsen Drostrup (d.1684), sognepræst for Hellevad og Hellum menigheder Christen Gertsen (Kobberup)(d.1665), fogden på Høgholt Laurids Madsen (Bugge). Den sidstnævnte købte 1681 Linderungård, og i arkiverne på denne gård og på Boller (i Vendsyssel), der i det 16. årh. en tid havde fælles ejer, beroede en del af de afskrevne dokumenter, jf. C. Klitgaard i Jyske Saml. 3.rk.VI.384. Foruden kongebreve, håndfæstninger, testamenter m.v. indeholder hs. de ndf. nævnte domme, der for så vidt angår landstingsdomme alle (med undtagelse af nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se under AE) er afsagt af Viborg landsting. Fol.116^r findes tingsvidne af Høneborg (d.e. Hindborg) herredsting 5. august 1482, at Albret Skeel ofte på herredstinget har budt sig i rette med sin broder, Iver Skeel, ang. gods i Hindborg herred (jf. AM), trykt Rep. 2.rk.II nr. 5062. Hs. er skrevet af en hånd og tilsyneladende in continuo. Der har fundet en vis bearbejdelse af stoffet sted, idet de fleste domme (fra fol.187) bringes i næsten kronologisk orden, hvilket er sjældent i de private domssamlinger. Fol.213-214 bringes: En Troldqvindes [Boeld

Gregersdatter i Eget, Horreby s., Falster sønder h.] Bekiendelse (ligevel det skarn burde ey her indføres), der blev aflagt 17. maj 1573: paa hendes salighed, unød og upiind. Afskriverens navn er ikke nævnt. I hs. en del blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. Om hs. se iøvrigt Rep.2.rk.VIII. 457ff.

Indhold: Fol.85: 7; 98: 921a; 99: 3; 112: 9; 128: 16; 136: 933; 144: 935a; 147: 45; 148: 933; 152: 50; 161: 940; 167: 942; 170: 77 47; 185-187: 81 83 63 64 114 134 115 74 72 57; 187-188: 70 106 136 117 124 96 110 102 98 93; 188-190: 167 112 125 143 153 97 202 132 184 263; 190-192: 245 118 254 253 249 214 202 277 282 225; 192-193: 119 216 210 255 148 279 288 275 240 258; 193-194: 250 252 251 179 260 259 215 276 247 234; 194-196: 284 196 187 203 268 177 * * 211; 197-198: 283 300 302 248 286 * 304 301 296 328; 198-199: 322 323 326 337 335 298 295 410 291 321; 199-201: 306 336 338 341 345 * *; 201-202: * * 359 363 373 324 371 369 353 356; 202-203: 352 959 370 351 381 349 375 377 383 386; 203-204: 388 403 402 416 381 1117 382 389 405 385; 204-205: 391 318 409 410 389 372 408 393 437 318; 205-206: 431 418 425 419 440 428 513 420 434 436; 206-207: 459 438 466 398 460 462 461 464 468 *; 207-208: 483 472 489 485 486 467 473 475 * 558; 208-209: 502 508 512 507 504 525 537 506 511 574; 209-210: 510 561 533 534 531 585 579 578 582 595; 210-211: 594 605 599 604 606 571 617 616 600 *; 211-213: * * 647 87 646 89 649 671; 212-214: 648 651 622 658 667 675 629 * *; 214: * * 1180.

BP Nks 724,2^o Fra 19. årh., indb. i papbind, består af 42 ufolierede og upaginerede blade og indeholder fundatsen for Sanctuarium Birgerianum (april 1512; se herom bl.a. Henry Bruun, Poul Laxmand og Birger Gunnensen (1959).98,136) og fol.15 som en del heraf den ndf. nævnte dom. Ingen ejermærker og ingen oplysning om afskriverens navn.

Indhold: Fol.15: 41.

BQ Nks 785,2^o Fra 17. årh., hæftet i gråt karduspapirsomslag, består af 79 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder foruden den ndf. nævnte dom bl.a. afskrifter af testamenter, fortegnelse over adelsmænd døde 1503-1642 samt slægtshistoriske

oplysninger, se nærmere C. Behrend, Katalog over Det kgl. Biblioteks Haandskrifter vedrørende dansk Personalhistorie, Alm. Del (Kbh. 1919).47. En del af hs. er skrevet af en søn eller en datter af fru Margrethe Reventlow (d.1606), der var gift med rigsråd Erik Krabbe (d.1564) til Bustrup. Hs. har tilhørt højesteretsassessor Terkel Klevenfeldt (d.1777).

Indhold: Fol.8: 2 (efter vidisse af Kbh.s rådstueret 1478).

BR NKS 832,2^o Fra 18. årh., indb. (18. årh.) i halvlæder med ophøjede bind. I ryggens første titelfelt med guldbogstaver: Nogle danske process, i andet titelfelt årstallene 1413 1704, i de øvrige rygfelter guldornamenter. Bindet er mage til bindet på BT BV BØ BÅ og CC, der også har tilhørt P.F. Suhm. Hs. består af 159 blade, men er i virkeligheden flere hss., der er samlet i dette bind. De første 62 sider, der har samtidig paginering, indeholder 57 domme (hvoriblandt 11 kongebreve og forordninger), alle uden overskrift og skrevet med samme hånd, tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, formentlig BA. Hs. mangler (ligesom BA) de første 4 numre. Denne del af hs. afsluttes (s. 61-62) med: Register paa foranførte kongelige og Landstings Domme, Forordninger og andet, som denne Bog indeholder. Ifølge et indklæbet mindre blad forrest i hs. med overskriften: Conspectus contentorum er dommene afskrevet af Hr. Hütter, formentlig birkefoged Hans Hytter (begr. 3. januar 1791), der 1771 blev suspenderet og 1774 fradømt sit embede, jf. A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og examinati juris 1736-1936 II (1955).242. Derpå følger 26 ufolierede og upaginerede blade: Anlangende de Troldqvinder, som blef henrettet og brendt for Kjøge 1612-1613, indeholdende udskrift af Køge ting- og rådstuebog vedr. sagen om "Køge Huskors", jf. herom bl.a. Anders Bæksteds udgave af Johan Brunsmand, Køge Huskors (Kbh. 1953). Dette stykke er ifølge Conspectus contentorum skrevet af Hr. Abel og er formentlig afskrift efter NKS 1409k,4°, jf. Anders Bæksted anf. v.55. Den nævnte hr. Abel er muligt exam.jur., birkeskriver i Førslev, Harrested og Saltø birker Peder Abel (d.1779), jf. A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen anf. v. I (1954).18. I tilslutning til dette afsnit bringes 12 blade om: En mærkelig Tragoedie som sig

for nogle Aar hafver tildragen udj Kiøge udj en Mands Huus ved Navn Hans Bontskow [fejlskrift for: Bartskår], hvilke blade ifl. conspectus er afskrevet (efter NkS 1409k,4°) af Erichsen, der muligt er den i Køge bosatte underretsprokurator Johannes Erichsen (d.1828), jf. H. Hjorth-Nielsen, Danske Prokuratorer 1660-1869 (1935).91. Om Hans Bartskår (også kaldt Hans Kræmmer) se Anders Bækstedes udgave af Johan Brunsmann, Køge Huskors (Kbh. 1953).25ff. og passim. Hans Bartskørs hustru, Anna Pedersdatter (d.1642) nedskrev en beretning om "Køge Huskors", se anf. v.26. Derefter følger 24 blade indeholdende: Peder Neelbøens supplicatz til kong: maytz: hans faders fengsel anrørende, afskrevet af Poul Sivertsen. Den nævnte Peder Nielsens fader, Niels Henningesen, blev henrettet i Bergen 1618. Herefter følger 6 blade indeholdende: Act og sententz imellem fru Karen Dyre paa den eene og Niels Arenfeld til Ullerup-gaard paa den anden side angaaende bemeldte Niels Arenfeld skal med gift have vilde ombringe bemeldte hans hustru, fru Karen Dyre, jf. rettertingsdom 21. oktober 1641 (VII nr. 901), hvorpå følger 6 blade om: Proces og dom over og imod Cay Lykke med tilhørende indlægge og dokumenter, jf. højesteretsdom 2. september 1661 (VII nr. 905) og 3 blade om: Dom afsagt 25. decbr: 1690 udi tvende Axel Juel vedkommende sager, dvs. de guvernør i Trankebar Axel Juel (d.1720) overgæede domme, jf. herom bl.a. Gunnar Olsen i Johs. Brøndstedes, Vore gamle Tropekolonier V (1966).191ff., DbL³VII (1981).758f. Det følgende afsnit (med samtidig foliering 3-45) indeholder dommen mellem Palle Dyre og Marie Grubbe (23. marts 1691; jf. Severin Kjær, Erik Grubbe til Tjele og hans Døtre (Kbh. 1904).310f.) og mellem hende og Ulrik Frederik Gyldenløve (14. oktober 1670; jf. Severin Kjær anf. v.249f.), hvilke afsnit er afskrevet af den ovf. nævnte Hans Hytter. De følgende 5 blade indeholder: Biskop wdj Aalborg D: Jens Bircherods skrivelse til en anden biskop udi Jylland, hans svoger [biskop i Viborg Hans Gerner], huorudi hand beretter, hvad han til dato hawer erfaret om de udi Tisted af dievelen formentlig besatte mennesker, dateret 11. juli 1696 og vistnok afskrift efter GkS 3304,4^o. Om denne sag se Anders Bæksted, Besættelsen i Tisted 1696-98 I-II (Kbh. 1959-60). Hs. slutter med 23 blade indeholdende: Høyeste ræts dom og sententz samt fulde act mellem fru Cathrine Maibom

som klagende over det paa hendes afgangne højbond, forrige polsk resident Johan Schade, jmellem den 9. og 10. octobr: 1703 udi Kiøbenhavn begangne drab paa den eene og cammerraad Burchard von Suhm som beskyldt drabs og gernings mand paa den anden side, paastevnet 1703 og afsagd den 16. octobr: 1704. Diplomaten Hans Schade blev 10. oktober 1703 dødeligt såret af Burchard von Suhm, der flygtede, men som 1704 af højesteret dømtes fra livet og boslods fortabelse. Af indbindingen kan ses, at hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798).

Indhold: Nr.5-10: 96 56 299 359 339 322; 11-20: 285 333 323 294 341 363 177 302 328 371; 21-30: 324 349 46 373 372 378 380 375 377 364; 31-40: 370 351 * *; 41-50: 41 204 101 38 61 62 75 137 126 174 172; 51-57: 22 361 23 536 * * 677.

BS NKS 833,2^o Fra omkr. 1600, indb. isamtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider og ryg. Blindtrykket er mage til blindtrykket på AQ AR BD CB og DA. Hs. består af 295 upaginerede og ufolierede blade og indeholder 284 domme (hvoriblandt enkelte forordninger og kongebreve) med samtidig nummerering, hvorefter følger 2 unummererede kongebreve. Der er intet titelblad, men (fol.1^r) et fuldstændigt register med anden hånd end den, der har skrevet dommene, og med overskrift i rødt, grønt og sort: Register offuer huisz konninglige breffue och dome som i denne bog er jndført. Alle dommene er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Skriften og opsætningen minder en del om AQ, men det er næppe samme hånd, der har skrevet disse to hss. Dommene har som overskrift en regest, understreget med rødt, og har røde - enkelte steder grønne - initialer ved dommens begyndelse. Yngste dom i dette hs. er fra 1602. Kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424, der indleder samlingen, har i overskriften store, tegnede bogstaver i rødt, grønt og sort. Der er ingen oplysning om afskriverens navn, men forlægget for samlingen synes at hidrøre fra det jyske retsområde. Herfor taler i alt fald, at hs. af landstingsdomme (alene med undtagelse af nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og at mange rettertingsdomme (63 74 83 118 128 176

177 179 210 260 302 og 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. De øvrige rettertingsdomme synes afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. På næstsidste blads recto-side ejermærke: Anno 1623, denn 4. martz, er mig denne bog beuilget aff mine metharffuinger till wider schifft och jauning, huilcke ieg loffuer att holde till stede meth Gudz hielp. Gud allermegtigste, keer och wend alting till en fredelig end for Christi skyld. Amen. Actum Viborig vt supra. Simenn Christensen Bunde egenn hannd. Han er formentlig identisk med den Simon Skriver, der i 1618 nævnes som forhenværende byskriver i Viborg, jf. Viborg Købstads Historie (1940).859. Hs. vides senere at have tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798). Indlagt ved hs. nr. 245 er en lille seddel, hvorpå er skrevet med skrivers hånd: Fraa det konge breff om oxen kiød endis, som i denne bog er nomereret 245. Di andre effterfølgende domme och breffue findes icke i den anden bog indførtt. Flere hss. synes altså at have været forlæg for denne domssamling. Ud for flere domme er med anden hånd skrevet et NB (se f.eks. 36 42 55 78 85 89 99 100 163 183 185 216 236 240 242 252 253) og ved nr. 186 og 187 er sat et kors (jf. AS BG BS DE DJ). Muligt er dette en afskrivers markering af at have afskrevet disse domme i en anden domssamling. Dom nr. 582 er afskrevet 2 gange.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210
255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279
288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260
259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373
375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393
318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57 96 56
110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616
372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299 197;

211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22 604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608 614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * *; 251-260: * * 663 * * 661; 261-270: 595 81 670 667 306 405 648 500 582 514; 271-280: 689 746 756 714 236 700 589 684 743 675; 281-284: 694 711 745 797.

BT NKS 834,2^o Begyndelsen fra slutningen af 16. årh., slutningen fra omkr. 1630, indb. (18. årh.) i hellæder med ophøjede bind; i ryggens titelfelt i guldbogstaver: LVI Domme, i de øvrige rygfelter gulddornamenter. Bindet er mage til bindene på BR BV BØ BÅ og CC, der også hidrører fra P.F. Suhms bibliotek. Hs. består af 230 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 56 domme, hvoriblandt enkelte forordninger, med samtidig nummerering og foransat: Register paa huess domme herefter findis antegnet, der er ført frem til og med nr. 41 og skrevet med den hånd, der har skrevet nr. 1-42. Dommene nr. 1-42 er skrevet med samme hånd, nr. 43-50 med en anden, omtrent samtidig hånd, nr. 51-56 med en lidt yngre hånd. Dommene (i alt fald til nr. 51) synes skrevet in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Dom nr. 81 er afskrevet 2 gange. Hs. indeholder fortrinsvis rettertingsdomme og domme afsagt af tilforordnede råder, dog findes 2 domme fra Viborg landsting (12 381), 1 fra Sjællands landsting (7), 2 gejstlige domme (474 871) samt en dom, afsagt af biskop og bygdemænd (22). Yngste dom i dette hs. er fra 1623. Dommene nr. 1-42 og 51-56 har som overskrift en meget kort regest. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne eller om tidligere ejere, men det vides, at hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798) og kom derfra til Det kgl. Bibliotek.

Indhold: Nr.1-10: 37 45 40 22 7 136 81 202 187 203; 11-20: 198 189 224 262 245 212 283 300 303 299; 21-30: 197 415 397 412 81 497 492 494 496 493; 31-40: 123 302 329 400 * * 424 * 12; 41-50: 49 737 556 666 776 * 381 398 362 345; 51-56: 858 862 872 890 891 871.

BU NKS 835,2^o Fra omkr. 1620, indb. i samtidigt helpergament uden udsmykning, består af 462 blade med samtidig foliering og

indeholder 273 domme, hvoraf den yngste er fra 1610. Fol.1^r titel: Adskiellige domme aff ko: Ma: och Danmarckis rigis raad samt landsdommere her vdi rigit paa adskiellige tider afsagtt ehr, skrevet med stor og sirlig kancellifraktur ligesom ogsaa dommenes og registoverskrifternes første linje. Fol.442ff. findes: Register offuer huis domme, som i denne bog findis indskreffuit oc aff kon: Ma: oc Danmarckis rigis raad samt landtzdommer her udi riget dømpet och affsagt er. Alle domme og registeret er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså med andre domssamlinger som forlæg. Skriverens navn kendes ikke, men det synes nærliggende at antage, at han har været ansat i kancelliet, da de fleste rettertingsdomme er afskrevet efter HDDomb. De sidste rettertingsdomme i dette hs. (261-273) synes dog afskrevet efter (afskrift af) dombrevene. Hs. indeholder et stort antal domme, der kun findes her, bl.a. 2 domme afsagt af Skåne landsting (445 515), 2 afsagt af Sjællands landsting (498 503), 2 afsagt af Viborg landsting (855 867), 1 afsagt af tilforordnede råder (501) samt en række rettertingsdomme, der foruden i HDDomb. kun findes her (555 909 960-991 994-1022 1024-1036 1038-1045 1047-1051 1053-1101 1103-1106 1108-1115 1117-1172). Det vides, at hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798).

Indhold: Nr.1-10: 556 515 555 476 36 220 219 503 498 81; 11-20: 445 501 101 2 961 960 962 963 964 965; 21-30: 966 967 397 968 969 970 398 971 972 973; 31-40: 199 974 975 976 977 978 401 979 980 981; 41-50: 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991; 51-60: 992 412 994 995 996 997 998 999 1000 1001; 61-70: 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011; 71-80: 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021; 81-90: 1022 1023 1024 1025 414 1026 1027 1028 1029 1030; 91-100: 415 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1038 1039 1040; 101-110: 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 424 1048 1049; 111-120: 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059; 121-130: 1060 1062 1063 1064 1065 1061 1066 1067 1068 1069; 131-140: 1070 1071 432 1072 1073 1074 1075 1076 1079 1077; 141-150: 1078 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088; 151-160: 1089 1089a 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097; 161-170: 1098 1099 1100 1106 1101 1102 1103 1104 1105 450; 171-180: 451 452 453 454 1108 1109 1110 1111 1107 1112; 181-190:

1113 1114 1115 488 492 1117 493 494 1118 1119; 191-200: 1120
1121 1122 1123 495 1124 1125 1126 1127 1128; 201-210: 1129 1130
1131 1132 1133 1134 1135 1136 496 1137; 211-220: 1138 1139 1140
1141 1142 1143 497 1144 1145 1146; 221-230: 1147 516 1148 1149
517 1150 1151 1152 1153 1154; 231-240: 1155 1156 1157 1149 1159
1160 1161 1162 1163 1164; 241-250: 1165 1166 1167 1168 1169 1170
1171 1172 21 121; 251-260: 361 424 665 263 212 75 174 382 682
815; 261-270: 827 829 37 843 841 842 846 855 854 684; 271-273:
178 861 867.

BV Nks 835b,² Fra omkr. 1600, indb. (19. årh.) i halvlæder med ophøjede bind; på ryggen i guldbogstaver: Gamle Domme. Hs. består af 390 sider med ældre paginering (hvorved det er overset, at der i hs. mangler nogle blade) og indeholder 211 domme, hvoraf nu 7 mangler. Side 283: Register paa huiß domme som finndis wdj thenne bog jndschreffuenn. I registeret mangler flere blade (henvisninger til hs. nr. 21-53 og 91-211). Alle domme og registeret er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Næsten alle domme har som overskrift en regest. Yngste dom i dette hs. er fra 1589. Hs. indeholder kun en enkelt dom afsagt af Sjællands landsting (21), alle andre landstingsdomme er afsagt af Viborg landsting. En del rettertingsdomme (74 77 118 128 177 210 240 260 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting; de øvrige rettertingsdomme er gengivet efter afskrift af dombrevet og ikke efter HDDomb. Som nævnt mangler nogle blade og følgelig nogle domme. Af registeret kan ses, at nr. 4-6 har været dommene 12 50 og 136, og hs. nr. 34 dom nr. 440. I indholdsfortegnelsen ndf. er disse domme anført i parentes. Hs. har intet titelblad, og der er ingen oplysning om skriverens navn, men det tør vel antages, at forlægget hidrører fra det jyske retsområde. De første blade i bogen er ret beskadigede. På bindets inderside ejermærke med blæk: Mülertz. Det er formentlig rektor i Horsens, dr.phil. Anders Faaborg Mülertz (d.1844), se om denne T.E. Erslev, Alm. Forfatter-Lexicon II (1847/1962).329, sa., Supplement II (1864/1963).442. Navnet er overstreget, og ved siden af er skrevet: Kolderup Rosenvinge, d.e. retshistorikeren, professor, dr.jur. J.L.A.

Kolderup-Rosenvinge (d.1850). Til hs. nr. 110 er vist af Kolderup-Rosenvinge i marginen med blæk tilføjet dele af et andet hs., der har indeholdt den pågældende dom. På sidste side er med ret ubehjælpelig skrift med blæk skrevet: Peder Rasβmusβen Lim og Peder Rasβmusβen Limb egen haand, og: Chresten Rasβmusβen anno 1671 Chresten Rasβmusβen egen haand.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 (202 132 134) 189 224 263 29; 11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119 117 (kun begyndelsen) (12 50 136) 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 (440) 216 210 255 77 16 124; 41-50: 30 256 148 169 19 24 9 74 28 279; 51-60: 288 275 21 301 296 359 322 323 258 250; 61-70: 252 251 179 260 259 215 257 276 286 436; 71-80: 459 363 177 302 328 371 324 373 375 377; 81-90: 364 369 350 383 392 428 353 64 114 393; 91-100: 318 326 356 337 335 386 388 403 398 402; 101-110: 390 408 416 434 438 483 466 460 294 63; 111-120: 176 234+297 247 72 57 96 56 110 113 161; 121-130: 102 155 133 73 111 99 131 98 70 93 106; 131-140: 142 154 167 104 107 147 165 158 105 160; 141-150: 112 125 141 139 156 157 907 143 146 162; 151-160: 164 149 65 159 166 163 153 287 298 193; 161-170: 295 410 415 285 333 332 462 461 352 475; 171-180: 83 472 334 381 489 485 486 467 * 473; 181-190: 345 513 * 510 507 504 349 468 537 616; 191-200: 431 304 240 248 558 389 533 561 534 571; 201-212: 585 579 578 531 604 600 594 605 599 582 574.

BW Nks 835c,2° Dateret 1578 (fol.5^r), indb. i samtidigt rødfarvet helpergament uden udsmykning, består af 157 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 162 domme med samtidig nummerering samt: Register paa thiße for^{ne} domme, der er ført op til og med nr. 162 og skrevet af den hånd, der har skrevet nr. 155-162. Fol.5^r titelblad: Her effther følger nogle sønderlige dome, som aff framfarne konger, theslige aff vor allernaadigste herre oc koning, konningh Frederich then Andenn, med Danmarckis riges raad saa och aff landzdomere och andre guodemendt dømp^t oc vdgiffuet er. Mdlxxviij. Titlen er skrevet med stor fraktur-skrift i en smukt tegnet ramme. Hs. er defekt, idet nr. 10-16 mangler; af registeret kan ses, at det antagelig har været følgende 7 domme: 297 253 128 249 74 485 og 97. Før fol.151 er udrevet 2 blade, således at hs. nr. 120 (dom nr. 263) mangler

helt, og af nr. 121 (dom nr. 245) mangler de første linjer. Yngste dom i dette hs. er fra 1587. Under hs. nr. 153 er anført 6 domme (450 451 452 453 454 475; hvoraf de første 5, der vedrører skiftet efter Peder Oxe, er nummereret 1-5, mens den sidste er unummeret). Enkelte domme (82 97 202) er afskrevet 2 gange, vist efter forskellige forlæg. Af dommene synes nr. 1-9 at være skrevet af en hånd, nr. 17-150 af en anden, men samtidig hånd og nr. 151-152 og 154-162 af en tredje, ligeledes samtidig hånd, mens nr. 153 er skrevet af en lidt yngre hånd. Dommene synes skrevet in continuo, altså formentlig med andre domssamlinger som forlæg. Der er ingen oplysning om afskrivernes navne. Da hs. af landstingsdomme (bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) kun medtager sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og da en del rettertingsdomme (63 82 128 134 176 177 179 192 202 210 260 302) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, ligger det nær at antage, at forlægget hidrører fra det jyske retsområde. I registeret er med yngre hånd tilføjet et NB ud for enkelte domme (1 6 31 98 99). Ejermærke (fol.4^r): Denne bog gaff mig minn kiere suager och broder, erlig och welbyrdige mannd Prebiørnn Gyldensthiernn thill Wosborg paa Schousbo, wi waare der thil sammen annden nythaars dag 1589. Inn Gottis gewalt hab ich es bestallt, er wirtth es wol vuginn, das mich genugtt. Jurgenn Quitzow minn eginn hand. Gud giffue mig Guds naade och winnschaff, wißdom och forstannd, lyche och raad, welsignelse och bennididelse, ewige liff och sallighed. Amen. Schreffuitt paa Sanndager hellige three konningers dag anno 1589. J.Q. e.hand. Giveren er den sen. (1596) rigsråd Predbjørn Gyldenstjerne (d.1616) til Vosborg, modtageren Jørgen Quitzow (d.1599) til Sandager, der var udset til landsdommer på Fyn. Fol.3^r er skrevet: Hielp mig Gud altid. Denne bog gaff ieg minn kiere broder och siunnderlige gode winn, erlige och welbiurdige mannd Stenn Maltissen thill Holmegaardth, konng: Mayz: och rigens bestalther oberster och høyffuetsmand paa Kronneburg, y Marchur Billis brøllup paa Nakebølle denn 13. octobris anno 1594. Schriffuid paa Sanndager denn femte dag nouembris anno 94. Jurgenn Quitzou eginn hannd. Modtageren er den sen. (1607) rigsråd og rigsmarsk Steen Maltesen Sehested (d.1611) til Nørre

Holmgaard, der 1590-95 var lensmand på Kronborg. Den nævnte Markvard Bille (d.1631) til Hvidkilde blev 13. oktober 1594 på Nakkebølle gift med Susanne Eilersdatter Brockenhuus (d.1608). Fol.5^r findes navnet M. Winther og årstallet 1824. Det er formentlig enten rådstuearkivar Christian Michael Winther (d.1868), se om ham A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og examinati juris 1736-1936 IV (1958).337, eller overretsprokurator Christian Michael Winther (d.1890), se om ham H. Hjorth-Nielsen, Danske Prokuratorer 1660-1869 (1935).350. På næstsidste blad er skrevet navnet Bengt Pederbønn (der ikke er afskriveren) og årstallet 1644. Hs. har tilhørt retshistorikeren, professor, dr.jur. J.L.A. Kolderup-Rosenvinge (d.1850).

Indhold: Nr.1-10: 216 226 134 232 118 63 176 192 234 (297); 11-20: (253 91 247 249 485 97) 179 128 258 250; 21-30: 252 251 210 214 248 260 259 215 277 282; 31-40: 257 255 430 256 279 213 276 278 82 286 288; 41-50: 275 291 77 225 92 72 57 96 56 113; 51-60: 161 110 102 155 133 73 111 99 131 98; 61-70: 103 70 106 93 142 154 167 104 107 147; 71-80: 165 158 105 160 148 169 112 125 141 286; 81-90: 139 156 273 157 907 143 146 162 164 124; 91-100: 149 65 159 108 166 163 153 287 298 293; 101-110: 295° 119 117 12 50 296 136 7 37 22; 111-120: 40 45 81 202 187 203 198 189 224 (263); 121-130: (245) 178 283 300 303 212 299 359 436 459; 131-140: 197 322 341 363 177 302 328 371 324 358; 141-150: 46 373 202 372 375 378 380 377 364 370; 151-160: 290 82 450 451 452 453 454 475 422 571 5 533 537 534 97; 161-162: 466 460.

BX NKS 836b,2° Fra omkr. 1600, indb. (1937) i halvlæderbind med ophøjede bind uden udsmykning af nogen art. På forsatsbladet er med blyant skrevet: Var opr. indb. i pergamentscartonage: et Skøde fra Fru Helvig Kaas til Woer til Johan Friis (3 Egern) til Ørredslevgaard og Hesselager paa Gods i Fyen, dat. 12/7 1614; afl. til Rigsarkivet 1937. Hs. har da muligt opr. tilhørt lensmanden på Tranekær Johan Friis (d.1635). Hs. består af 403 blade med samtidig foliering (ved en fejltagelse følger efter blad 377 blad 388, således at folieringen når op på 413 blade). Ved en fejlindbinding er fol.196-203 indbundet efter fol.211; dommen fol.291^v fortsætter fol.276^r, og dommen fol.274^v fortsætter fol.284^r. Blad 161 og 399 mangler, således at nr. 200 i hs.

mangler slutningen og nr. 201 begyndelsen. Hs. indholder 342 domme (hvoriblandt 16 forordninger), nummereret til 338 (hs. har numrene 242 306 308 og 331 to gange). Der er intet titelblad og intet register. De fleste domme har samtidig nummerering, men adskillige har moderne blyantsnummerering (1-3 5-8 11-14 17-20 25-27 21-32 35 37 42-43 46 49-50 55-56 67 90 97 207 224 228 239 243a 268-338). Af dom nr. 338 findes kun nummeret, overskriften (en kort regest) og den første linje. Af regesten ses, at det er rettertingsdommen 6. juni 1558 (II nr. 260). Af hs. nr. 310 (dom nr. 582) findes kun de første par linjer; derefter er skrevet: Thenne domb findis tilforne y denn anden bog, hvilket vel viser, at afskriveren har afskrevet flere domssamlinger for samme ejer, eller at ejeren har besiddet flere domssamlinger. Adskillige domme er afskrevet 2 gange (37 40 45 81 92 97 136 178 197 198 203 210 234 247 254 260 263 361 400 428 582 648 698 705), men næppe efter samme forlæg. Hs. indeholder mange domme, der nu kun kendes fra dette hs., særligt domme afsagt af Sjællands landsting (152 417 435 458 652 656 659 660 676 679 681 685 686 692 696 698 709 710 715-718 723 724 727-731 735 736 739-741 747 749), hvilket kunne tyde på, at hs. er af sjællandsk proveniens. Det vil ses, at Sjællands landstings domme i dette hs. er samlet i grupper, hvorfor det måske tør antages, at landstingets dombog har været forlæg for disse domme. På tilsvarende måde er 4 domme afsagt af Fyns landsting og Odense stiftsøvrighed (713 724 772 777) samlet i en gruppe for sig (hs. nr. 312-315), og disse domme findes ikke i nogen anden privat domssamling. En del rettertingsdomme er gengivet efter vidisser af Viborg landsting (77 83 97 128 176 177 210 240 260 302 334), medens de andre synes afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Dommene fol.1-391^V (1-315) er skrevet med samme hånd, fol.391^V-400^V (316-338) med en lidt yngre hånd, men begge tilsyneladende in continuo, altså formentlig med andre domssamlinger som forlæg. Yngste dom i dette hs. er fra 1598. Fol.1^F er øverst skrevet: Viuit post funnera virtus. Ved enkelte domme (f.eks. 40 og 199) er sat et kors, og ud for andre domme (122 123 125 140-145) er med en kun lidt yngre hånd i marginen tilskrevet en kort regest. Med samme hånd er ud for nr. 124 skrevet: Confiens(us) mitte teste(s). Der er flere understreg-

ninger med rød blyant (f.eks. 3 7 12 13 14 17 106), formentlig af Kolderup-Rosenvinge, der også enkelte steder med blæk har foretaget rettelser i eller tilføjelser til teksten. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne. Hs. har tilhørt historikeren og juristen Gustav Ludvig Baden (d.1840). Da han 1820 blev suspenderet som birkedommer på grund af en kasseangel, solgte han dele af sit bibliotek på auktion 1820, og her erhvervedes hs. af retshistorikeren, professor, dr.jur. J.L.A. Kolderup-Rosenvinge (d.1850), jf. hans notits på forsatsbladets side 2: L. Kolderup Rosenvinge, kjøbt paa G.L. Badens Auction 1820. N: 25. Kolderup-Rosenvinge har benyttet dette hs. under udarbejdelsen af GdD (1842-48), hvor dette har signaturen A, se GdD I.xviii, og på grund af dets brede format siges at være: i Quart.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 277 214 282 82; 21-30: 225 119
117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 216 440 210 255
77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
431 240 248 389 303 212 299 197 198; 61-70: 203 7 37 22 531 40
81 187 178 301; 71-80: 296 359 322 323 258 250 252 254 179 259;
81-90: 260 215 257 276 286 436 459 363 177 302; 91-100: 328 371
324 373 375 377 364 369 350 383; 101-110: 393 318 326 356 337
335 386 388 403 398; 111-120: 402 390 408 416 434 438 483 466
460 294; 121-130: 63 176 234 297 247 72 57 96 56 110; 131-140:
113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 141-150: 70 93 106 142 154
167 104 107 147 165; 151-160: 158 105 160 112 125 141 139 156
157 273; 161-170: 907 143 146 162 164 149 65 159 166 163;
171-180: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 181-190: 462
461 352 475 83 472 334 381 489 485; 191-200: 486 467 * 473 345
513 * 510 507 504; 201-210: 349 468 558 561 533 534 537 571 538
585; 211-220: 574 268 579 428 353 64 114 578 594 599; 221-230:
605 600 604 590 606 589 582 27 101 361; 231-240: 278 291 121 372
378 380 370 421 400 68; 241-250: 135 688 * *; 251-260: * *;
261-270: * 702 703 660 685 659 741 652 735 727; 271-280: 723 676
731 728 740 696 715 681 686 729; 281-290: 664 716 717 656 281
341 609 750 749 691; 291-300: 705 698 709 732 692 710 680 718
730 747; 301-310: 478 417 618 698 705 739 736 152 150 458 435
582 (kun begyndelsen); 311-320: 623 724 713 772 777 361 23 20 36

136; 321-330: 203 198 263 400 92 60 3 37 45 81; 331-338: 40 197
189 178 234 247 97 210 260 (kun begyndelsen).

BY NKS 836c, 2° Fra omkr. 1600, indb. i samtidigt halvleder uden udsmykning. Hs. består af 104 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 39 domme (hvoriblandt en overenskomst) med samtidig nummerering og med regest som overskrift. Bagest i bogen: Register offuer denne dom baag, skrevet med afskriverens hånd og omfattende 40 domme. Nr. 40, som ikke findes i hs., er rettertingsdom 19. april 1602 (VI nr. 797). Ud for nr. 40 er i registeret skrevet, muligt med afskriverens hånd: Kommer nær offuer enns med denn for^{ne} 13. domb (dvs. rettertingsdom 12. juni 1573; III nr. 424). Efter nr. 28 (rettertingsdom 11. marts 1606; VI nr. 823) bringes en overenskomst af 4. juni 1606 mellem sagens parter (Anders Skram til Dejbjerglund og Jørgen Munks arvinger). Fol.1^r er med store bogstaver skrevet: Dombog Lit: D. Ovenover er med mindre skrift skrevet og atter udstreget: N:16, N:8 og N:14. Alle domme er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Skriverens navn kendes ikke. Nogle rettertingsdomme i dette hs. synes skrevet efter udskrift af HDDomb., andre efter afskrift af dombrevene. På indersiden af bindet udstreget ejermærke: Mülertz, formentlig rektor i Horsens, dr.phil. Anders Faaborg Mülertz (d.1848), se om denne T.E. Erslev, Alm. Forfatter-Lexicon II (1847/1962).329, sa., Supplement II (1864/1963).442. Derefter er skrevet: Kolderup Rosenvinge, d.e. retshistorikeren, professor, dr.jur. J.L.A. Kolderup-Rosenvinge (d.1850). Jf. BV.

Indhold: Nr.1-10: 750 751 752 753 204 400 582 520 701 674;
11-20: 639 536 424 49 20 23 36 37 45 770; 21-30: 774 780 634 817
630 755 820 823 * 783; 31-39: 785 263 470 95 796 196 868 788
836.

BZ NKS 838, 2° Fra 18. årh., indb. i samtidigt hellæderbind med ophøjede bind. I titelfeltet i guldtryk: 180 gamle Domme, i de øvrige rygfelter guldornamenter. Bindet er mage til bindene på BR BT BV BØ BÅ og CC, der også hidrører fra P.F. Suhms bibliotek. Hs. består af 210 sider med samtidig paginering og

indeholder 180 domme (hvoriblandt nogle forordninger og andet juridisk stof) med samtidig nummerering og foransat register (s. 1-8) uden overskrift. Titelblad: Hielp Gud! Udi denne Bog findes adskillige Domme og Sententser, som er af Høylovlige og Fremfarne Konninger her udi Danmark, af Landsdommere og andre Riddermends Mend her udi Riget for Dom og Rette afsagdt. Foruden 2 forordninger (hs. nr. 2 og 4) findes flere stykker praktisk jura: Saa skal den sige, som byder bøder over den døde (160), Hvorledes skove og marcker skal rebes effter skyld og landgilde (161), Om vect (162), Om danske myntt (163), Om maal (164), Saaledis anslaaes varer her udi Danmarck paa rente kammeret (165), Saa ligges smaa bede i sydsken skiffte (166), Om maal paa korn, baade udi læster, tønner og skiepper og udi hvert land særdeles (167), Mynten (168), Forklaring paa norske vægt og maal om korn nordenfjelds (169), Om jordschiffte (170), Saa lignes eyedom og landgilde imod hverandre (171), Om gab findes paa gierder (172), Om arbeyde at giøre til hove (173), Den, som klager løgn paa husbonden (174), Om oldermands befaling og tilsyn (175), Om nogen giver anden uqvems ord (176) og Om ulovlig sæde i gildehuset (177). Alle dommene m.v. og registeret er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, antagelig BØ. Under nr. 57 er anført 2 domme (133 102). Hs. indeholder ingen oplysning om afskriverens navn. Forlægget har antagelig været fra det jyske retsområde; langt de fleste landstingsdomme er afsagt af Viborg landsting (der findes dog en enkelt dom afsagt af Sjællands landsting), og mange rettertingsdomme (63 74 77 82 83 97 118 128 134 176 177 179 210 240 260 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Der er ingen ejermærker, men det vides, at hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798), der antagelig har ladet det skrive.

Indhold: Nr.1-10: 398 * 345 * 119 117 383 134 118 63;
11-20: 176 240 74 97 179 128 210 82 77 92; 21-30: 216 226 233
 232 234+297 253 247 254 258 250; 31-40: 252 251 214 248 259
 215 277 282 257 255; 41-50: 430 256 279 276 286 288 275 291 72
 57; 51-60: 96 56 110 113 161 155 133+102 73 111 99; 61-70: 131
 98 103 70 106 93 142 154 167 104; 71-80: 107 147 165 158 105
 160 148 169 125 112; 81-90: 141 286 139 156 273 157 907 143

146 162; 91-100: 164 149 124 65 159 108 166 163 153 287;
101-110: 298 293 295 12 50 301 296 359 459 436; 111-120: 322 323
294 363 177 328 371 324 46 373; 121-130: 375 377 364 369 350 393
318 326 356 337; 131-140: 335 386 388 402 403 390 408 416 418
420; 141-150: 425 431 434 438 483 460 461 83 472 334; 151-160:
489 485 428 486 467 473 576 470 557 *; 161-170: * *; 171-180: *
* 260 471 469.

BÆ NKS 839,2^o Fra omkr. 1600, indb. i samtidigt hellæder med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider og i rygfelterne. Bindet er forsynet med 4 metalbeslag, og der er to laderspænder. På bindets forside i blindtryk: Anno 1609. Hs. består af 382 blade, hvoraf nogle har samtidig foliering, og indeholder 337 nummererede domme m.v., hvoraf den yngste er fra 1600. De første 8 numre i hs. er dog ikke domme, men brevformularer: (Vdskryfft aff giæld breffue epther Kiiler still; Skadløsbreff till forluffuere; lyffsbreff paa guotz, egindom och løffter; Elects: Breff om morgengaffue; fdg. 28. november 1578 (CCD II.120); Leydebreff). Efter et ubeskrevet blad følger derefter som domme nr. 9-337 (hvoriblandt 18 forordninger). Nogle domme har samtidig nummerering, andre har nyere nummerering og atter andre har både en ældre (overstreget) nummerering og en yngre nummerering. Hs.' nr. 13 har oprindeligt haft nr. 2, nr. 14 er rettet til 3 o.s.fr. Disse domme med en nu overstreget nummerering har muligt tidligere udgjort en særlig samling, der 1609 er blevet medindbundet med en lidt yngre samling. Måske er det dette, der flere steder har bragt uorden i nummereringen. Numrene 14 136 155 163 og 318 omfatter hver to domme; til gengæld er numrene 153 174 og 176 oversprunget. En del domme i hs.' sidste del (hs. nr. 204 245 246 248 257 263 264 265) er overstreget med en enkelt lodret blækstreg, antagelig fordi disse domme - af en anden afskriver og, som det synes, efter et andet forlæg - allerede findes i hs. De overstregede domme, der let kan læses, er medtaget i fortegnelsen ndf. Nogle domme (64 114 240 248 286 353 369 389 392 402 426) er afskrevet 2 gange. Hs. nr. 12 (kejser Sigismunds voldgiftskendelse 1424; I nr. 5) har som overskrift kun et stort En; derefter er plads ladet åben til resten af overskriften og til dommens førstelinje, der

formentlig senere har skullet indføjes med andre farver, således som det hyppigt forekommer ved denne dom. Dommene er skrevet af forskellige, men samtidige hænder, og hs. indeholder ingen oplysninger om afskrivernes navne. Det vides dog, at en af afskriverne, der også har skrevet AB og AR, havde tilknytning til Viborg landsting, jf. Mogens Lebech, De jyske Lovbøger. 118 note 80. Dette har muligt også de andre afskrivere haft, da hs. af landstingsdomme kun meddeler sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og da mange rettertingsdomme (63 74 81 83 114 118 128 177 179 196 210 224 240 260 302 334) her er gengivet efter vidisser af Viborg landsting (en enkelt Viborg landstings dom (926) er ligeledes gengivet efter vidisse af samme landsting, jf. AP AT og CA). De øvrige rettertingsdomme er alle gengivet efter (afskrifter af) dombrevene og aldrig efter HDDomb. Der er intet register og intet titelblad. Af den sidste dom (hs. nr. 337) mangler slutningen.

Indhold: Nr.1-10: * * 596 *; 11-20: 263 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29; 21-30: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 31-40: 225 119 117 12 50 135 45 283 300 418; 41-50: 420 425 419 440 216 210 255 77 16 124; 51-60: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 61-70: 275 431 558 304 240 248 301 296 359 322; 71-80: 323 258 250 252 251 179 260 259 215 257; 81-90: 276 286 436 459 363 177 302 328 371 324; 91-100: 373 375 377 364 369 350 383 392 428 353; 101-110: 64 114 393 318 326 356 337 335 386 388; 111-120: 403 398 402 390 408 416 434 438 483 466; 121-130: 460 294 63 176 234 297 247 72 57 96; 131-140: 56 110 113 161 102 155 133 73 111 99 131; 141-150: 98 70 mgl. 93 106 142 154 167 104 107; 151-160: 147 165 158 105 160 112 125 141 139 156 157; 161-170: 273 907 143 146 162 164 149 65 159 166 163; 171-180: 153 287 298 293 295 410 415 285; 181-190: 333 332 462 461 352 475 83 472 334 426; 191-200: 381 489 485 486 467 * 291 22 506 502; 201-210: 508 464 512 426 196 525 37 81 187 203; 211-220: 389 321 306 405 413 336 338 369 370 351; 221-230: 341 385 391 380 268 574 511 595 402 473; 231-240: 345 513 * 510 * 647 437 658 667 507; 241-250: 504 349 468 622 240 248 561 389 533 534; 251-260: 571 585 579 578 531 64 114 604 600 594; 261-270: 605 599 428 353 392 582 617 646 649 651; 271-280: 627 606 608 614 620 mgl. 654 537 21 615; 281-290: 616 629 372 * *; 291-300: * *; 301-310: 648 675 694 487

693 572 563 684 711 432; 311-320: 744 745 746 527 743 756 286
714 236 700 591; 321-330: 626 644 642 672 690 * 442 721 272 707;
331-337: 786 397 683 635 399 669 750 (mgl. slutningen).

BØ Nks 842,2^o Fra 17. og 18. århundrede, indb. i samtidigt hellæder med ophøjede bind. I det farvede titelfelt med guldkapitæler: 286 gamle Domme, i de øvrige rygfelter gulddornameanter. Bindet er mage til bindene på BR BT BV BZ BÅ og CC, der også hidrører fra P.F. Suhms bibliotek. Hs. består af 388 blade, der fra og med side 61 med rødkridt (18. årh.) er pagineret s. lff., og indeholder 287 domme (hvoriblandt en del forordninger), de fleste med en regest som overskrift, med samtidig nummerering, dog har nr. 287 moderne blyantsnummerering. Der er intet titelblad, men side 679ff.: Register offuer denne dombog, der er ført frem til og med nr. 286. I registeret mangler nr. 279 og 280, der også mangler i samlingen, idet et eller to blade er bortkommet, muligt under indbindingen. Af nr. 278 (dom nr. 840) findes således kun begyndelsen og af nr. 281 (dom nr. 859) kun slutningen. Af den sidste dom (hs. nr. 287, dom nr. 872) mangler slutningen, og her mangler også et eller flere blade. Efter begyndelsen af nr. 180 (dom nr. 485) mangler et blad, således at hs. af denne dom kun indeholder overskriften og dommens sidste linjer. Det fremgår ikke af pagineringen, at der mangler blade i hs. Hs. nr. 1-43 er skrevet med en hånd fra 18. århundrede og skal utvivlsomt erstatte makulerede eller bortkomne blade i det oprindelige hs., jf. at halvdelen af nr. 43 (domnr. 256) er skrevet med den yngre hånd, medens resten af nr. 43 og nr. 44-286 er skrevet med en hånd fra det 17. århundrede, begge hænder tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Registeret er skrevet med den yngre hånd, der har skrevet nr. 1-43, dommen nr. 287 med en anden hånd fra 17. århundrede. Yngste dom i denne samling er fra 1615. Der er ingen oplysning om afskrivernes navne, men det ligger nær at antage, at forlæggene for samlingen hidrører fra det jyske retsområde, da hs. af landstingsdomme i overvejende grad indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og da flere rettertingsdomme (83 118 128 176 177 179 210 240 260 302 334) er gengivet efter vidisser af Viborg

landsting. De øvrige rettertingsdomme synes afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Herimod taler dog, at hs. indeholder nogle domme afsagt af Malmø og Helsingør byting og af Sjællands og Skåne landsting (523 838 840 859 860), der kun kendes fra dette hs., hvilket taler for en østdansk proveniens for disse dommes vedkommende. I hs.' ældste del (nr. 44ff.) mange marginalnoter med hånd fra 17. århundrede med henvisninger til DL, hvor denne enten er overensstemmende med eller afviger fra den afskrevne dom. Der er en del understregninger med rødkridt (18. årh.) og enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. Hs. indeholder en del penne- og skriveøvelser med yngre hånd, herunder navne der alle er skrevet med en ret ubehjælpelig skrift: Sørren Jensøn (nr. 120), Kaasten Hansøn Boedzen (nr. 128), Sørren Rasmussøn Elsted den 13. februarj 1750 (nr. 177), Carsten Hangøn (nr. 178, skrevet med gotiske bogstaver), Karsten Hanssøn (ib., skrevet med latinske bogstaver), Sørren Jensen egen skrift (nr. 194), Christen Sørrenßsøn Elsted anno 1745 (nr. 246), Søren Rasmussen Elsted egen bog, det er min i alle maader, hvo hende stielser, hand er en tyv (nr. 259) og Sørren Rasmussen Elsted egen bog (nr. 271). Hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798).

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210
255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279
288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260
259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373
375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393
318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 57 72 96 56
110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
93 196 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616
372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299 197;
211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22

604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608
614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * * 860 * *; 251-260:
* * 751 750 663; 261-270: * * 661 595 81 670 667 306 405 648;
271-280: 500 * 807 765 818 550 523 842 2 nr. mgl.; 281-287: 838
* * 870 872.

BÅ NKS 843,2^O Fra 16. århundrede, indb. (18. årh.) i hellæder med ophøjede bind. I det farvede titelfelt med guldkapitæler: CXXC Domme, i de øvrige rygfelter guldornamenter. Bindet er mage til bindene på BR BT BV BZ BØ og CC, der også hidrører fra P.F. Suhms bibliotek. Hs. består af 132 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 180 domme med samtidig nummerering. Af de 180 domme er 17 (nr. 160-177) forskellige praktisk-juridiske oplysninger: Saa skal den sige, som biuder bøder offuer den døde (160), Huorledis skoffue eller marcke skal rebis efter skyld oc landgild (161), Om vect (162), Om dansk myntt (163), Om maal (164), Saaledis anslaaais vare her wdi Danmarck paa rente kammeret (165), Saa liggis smaa bede i sydsken skiffte (166), Om maal paa korn bode vdi lester, tønder oc skæpper oc vdi huert land serdelis (167), Mynten (168), Forklaring paa norske vect oc maal om korn norden feld (169), Om jordskiffte (170), Saa lignis eyedom oc landgilde emod huerandre (171), Om gab findis paa gierder (172), Om arbeide at giøre til hoffue (173), Den, som klager løgen for sin hosbonde (174), Om oldermands befaldning oc tilsuunn (175), Om nogen giffuer anden wquems ord (176), og Om wloulige sæde i gildis huse (177), jf. samme stykker i BY. Titelblad (fol.2^R): Hielp Gud. Vdi denne bog findis opscreffuen atskillige domme oc sententzer, som ere aff høylofflige oc fremfarne konninger her vdi Dannemarck, aff landsdommere oc andre ridermends mend here vdi riget for dom oc rætte afsagde, jf. titelbladet i BZ. Fol.4^Rff. findes register uden overskrift, der med undtagelse af de to sidste numre (179-180) er skrevet af afskriveren. Alle domme er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Bortset fra en enkelt Sjællands landstings dom (557) indeholder hs. af landstingsdomme kun sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. Derfor, og da flere rettertingsdomme (63 82 83 176 177 179 210 240 334) her er afskrevet efter vidisser af

Viborg landsting, er det nærliggende at antage, at forlægget hidrører fra det jyske retsområde. De øvrige rettertingsdomme synes afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Yngste dom i denne samling er fra 1586. Der er ingen oplysninger om afskriverens navn og ingen ejermærker, men det vides, at hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798).

Indhold: Nr.1-10: 398 * 345 * 119 117 383 134 118 63; 11-20: 176 240 74 97 179 128 210 82 77 91; 21-30: 216 226 233 232 234+297 253 247 254 258 250; 31-40: 252 251 214 248 259 215 277 282 257 255; 41-50: 430 256 279 276 286 288 275 291 72 57; 51-60: 96 56 110 113 161 155 102 133 73 111 99; 61-70: 131 98 103 70 106 93 142 154 167 104; 71-80: 107 147 165 158 105 160 148 169 125 112; 81-90: 141 286 139 156 273 157 907 143 146 162; 91-100: 164 149 124 65 159 108 166 163 153 287; 101-110: 298 293 295 12 50 301 296 359 459 436; 111-120: 322 323 294 363 177 328 371 324 46 373; 121-130: 375 377 364 369 350 393 318 326 356 337; 131-140: 335 386 388 402 403 390 408 416 418 420; 141-150: 425 431 434 438 483 460 461 83 472 334; 151-160: 489 485 428 486 467 473 576 470 557 *; 161-170: * *; 171-180: * * 260 471 469.

CA Nks 844,2^o Dateret 1595 (fol.100^r 125^r 131^v), slutningen af hs. fra 17. århundrede, indb. i helpergament. Består af 353 blade, hvoraf nogle ubeskrevne, med lidt yngre blækfoliering. Desuden findes samtidig arknummerering nederst på recto-siderne med uregelmæssige mellemrum (for hvert 10. eller 12. blad). Fol.7 er udrevet, således at samlingen begynder med slutningen af kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5). Fol.5^r titel: Vdi denne bog findis inddragid mange merckelig oc adskiellige domme, som aff framfarnne konnger y Danmarck med Danmarckis raad saa oc aff biscooper och byemennd med andre gode mendt, disligeste aff stormectigste høgborne første, wor allernadigste herre, prindtz och wdualde konning, konning Christian then Fierde, med sinn regierings raad, landtztzdommere oc andre gode menndt dømpt och vdgiffuid er. Hs. indeholder 189 nummererede domme, de fleste med samtidig nummerering, enkelte (104 178 183-188) med moderne blyantsnummerering. Under nr. 98 er anført 4 domme (124 153 287 298), og dommene nr. 92 og 197 er afskrevet 2 gange. Efter de 189 nummererede domme følger (fol.235^r) dommen

over Corfitz Ulfeldt af 24. juli 1663 (ikke medtaget i nærv. udgave) samt afskrifter af en række dokumenter vedrørende Corfitz Ulfeldt (kongebrev (på tysk) af 4. august 1663; Corfitz Ulfeldts og Leonora Christines edelige revers af 23. december 1661; taksigelsesbønnen for opklaringen af Ulfeldts forræderi af 2. august 1663; kongebrev af 25. juli 1663; Christen Skeels skrivelse af 24. november 1658 til de andre rigsråder; fdg. af 13. juni 1663 om højesterets domme; Københavns universitets deklARATION af 7. august 1663 til kongen angående Ulfeldts og "cleresiets" skrivelse om samme af 22. august 1663). Der er intet register. Dommene nr. 1-187 er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, dommene nr. 184-189 med andre, lidt yngre hænder. Yngste dom i dette hs. er fra 1663. Afskrivernes navne kendes ikke, men det er sandsynligt, at forlægget stammer fra det jyske retsområde. Bortset fra en enkelt dom afsagt af Sjællands landsting (nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) er alle landstingsdomme fra Viborg landsting, og mange rettertingsdomme (63 74 77 82 83 117 118 128 176 177 179 210 240 260 334) er her gengivet efter vidisser af Viborg landsting. En Viborg landstingsdom (nr. 426) er her, ligesom i AO AP AT og BÆ, gengivet efter vidisse af Viborg landsting. Fol.99^V er i marginen til nr. 91 (dom nr. 506) med blæk tilføjet med en kun lidt yngre hånd: NB: Konning Ericks handfesting medt fører, jngen maa komme thill rigens forfølling, før sagen medt domb bliffuer endelig paakiendt. Nogle blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. På bindets inderside er med blæk skrevet og atter udstreget: N: 15 20, derunder er ligeledes med blæk skrevet: N^O 157. Øverst på forsatsbladet et udstreget og nu ulæseligt navn. Hs. vides at have tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798), og Kolderup-Rosenvinge har benyttet det ved udgivelsen 1842-48 af GdD I-IV, se GdD I.xviii, hvor det har signaturen B. De af E. Gigas, Katalog over Det store kongelige Bibliotheks Haandskriftsamling II (1906).194 nævnte 4 vedlagte blade ligger ikke mere ved hs.

Indhold: Nr.1-10: 5 3 7 37 45 81 92 97 202 187; 11-20: 203 197 132 189 224 136 629 * 345 *; 21-30: 381 334 472 475 398 268 263 525 216 232; 31-40: 118 63 176 240 234+297 253 247 249 74

254; 41-50: 179 128 258 250 252 251 277 282 257 255; 51-60: 256 279 213 276 278 82 286 288 275 291; 61-70: 353 22 40 483 473 466 210 248 260 259; 71-80: 215 420 467 285 333 332 322 459 77 225; 81-90: 92 72 57 96 56 113 161 110 99 131; 91-100: 506 98 103 93 167 512 164 124 426 287 298 117; 101-110: 12 296 468 50 301 486 428 485 489 462; 111-120: 461 460 438 434 419 431 425 389 416 408; 121-130: 390 402 306 405 413 403 386 335 336 338; 131-140: 326 369 370 350 349 364 377 375 372 328; 141-150: 371 177 363 373 323 352 245 283 300 415; 151-160: 324 358 46 383 393 318 356 337 388 574; 161-170: 577 510 513 511 595 617 626 644 642 591; 171-180: 484 433 518 650 83 533 673 678 687 672; 181-189: 690 689 127 478 801 536 197 198 905.

CB Nks 845,2^o Fra omkr. 1600, indb. i samtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider. Blindtrykket er mage til bindene på AQ AR BD BS og DA. På bindets forside i blindtryk med kapitæler: Las Lvnoe Otesen (d.e. Laurids Ottesen Lunov (d.1634) til Holmgård) og nederst på forsiden i blindtryk årstallet 1607. Hs. består af 419 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 307 domme (heriblandt 4 forordninger), hvoraf de første 297 har samtidig nummerering, resten nyere nummerering. Der er nu intet titelblad, men fol.1^r: Register offuer huis domme i dene bog findis, der er ført frem til og med nr. 297 og skrevet med samme hånd, der har skrevet de første 297 domme. Overskriften til registeret er tegnet med store, røde og grønne bogstaver. De fleste domme har som overskrift en regest, der er understreget med rødt, og overskriften til kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder samlingen, er særligt smukt udført med store, røde og grønne bogstaver og kunstfærdigt udførte initialer i overskriften og dommens førstelinje. Ved en fejltagelse er to på hinanden følgende domme nummereret 92. Samlingens nr. 1-296 er skrevet med samme hånd, nr. 297-307 med andre, men omtrent samtidige hænder, tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Yngste dom i dette hs. er fra 1621. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne, men det er sandsynligt, at forlægget stammer fra det jyske retsområde, da hs. af landstingsdomme kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, da disse

bringes i næsten kronologisk rækkefølge, hvilket synes at måtte forudsætte, at de er afskrevet efter landstingets dombog, og da nogle rettertingsdomme (83 118 176 177 179 196 240 260 302 334) her er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. De øvrige rettertingsdomme synes afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Ud for nr. 178 (dom nr. 83) er med anden, men samtidig hånd skrevet: Kong Christiann denn Anden dømpte denne dom, som kannnd vitre (?) ehrfaris. Som det fremgår af bindet, har hs. tilhørt Laurids Lunov, hvis navn også har været anført på bindets inderside sammen med senere ejere, jf. E. Gigas, Katalog over Det store kongelige Bibliotheks Haandskriftsamling II (1906).194, men disse navne findes nu ikke mere, efter at hs. i nyere tid er blevet restaureret og bindets inderside forsynet med nyt papir. Dom nr. 369 er afskrevet 2 gange.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255
77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
431 558 304 240 248 301 296 359 322; 61-70: 323 258 250 252 251
179 259 260 215 257; 71-80: 276 286 436 459 363 177 302 328 371
324; 81-90: 373 375 377 364 369 350 383 392 428 353; 91-100: 64
114 393 318 326 356 337 335 386 388; 101-110: 403 398 402 390
408 416 434 438 483 466; 111-120: 460 294 63 176 234 297 247 72
57 96; 121-130: 56 110 113 161 102 155 133 73 111 99; 131-140:
131 98 70 93 106 142 154 167 104 107; 141-150: 147 165 158 105
160 112 125 141 139 156; 151-160: 157 273 907 143 146 162 164
149 65 159; 161-170: 166 163 153 287 298 293 295 410 415 285;
171-180: 333 332 462 461 352 475 83 472 334 426; 181-190: 381
489 485 486 467 * 291 22 506 502; 191-200: 508 464 512 196 525
37 81 187 203 389 321; 201-210: 306 405 413 336 338 369 370 351
341 385; 211-220: 391 380 * 574 511 595 402 473 345 513;
221-230: * 510 * 647 437 658 667 507 504 349; 231-240: 468 622
561 533 534 571 585 579 578 531; 241-250: 604 600 594 605 599
582 617 646 649 651; 251-260: 627 606 608 614 620 654 537 21 615
616; 261-270: 629 372 648 675 694 487 693 572 563 684; 271-280:
711 432 744 745 746 527 743 756 286 714; 281-290: 236 700 591
626 644 642 672 690 * 442; 291-300: 721 272 707 786 397 683 635

1194 1193 1188; 301-307: 1196 1195 1189a 1192 1191 1190 1197.

CC Nks 846,2^o Fra omkr. 1600, indb. (18. årh.) i hellæder med ophøjede bind. I det farvede titelfelt med guldkapitæler: CCXII Domme, i de øvrige rygfelter gulddornamenter. Bindet er mage til bindene på BR BT BV BZ BØ og BÅ, der også hidrører fra P.F. Suhms bibliotek. Hs. består af 270 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 292 domme (hvoriblandt 16 forordninger) med samtidig nummerering. Fol.1^rff.: Register oc taffle offuer huis kongelige breffue oc domme, som vdi denne bog er jndførdt, der er fuldstændigt og skrevet med afskriverens hånd. De fleste domme har som overskrift en regest, der er understreget med rødt. Kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder samlingen, er særligt smukt udført med store, røde bogstaver. Alle domme synes skrevet med samme hånd, øjensynlig in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Hs. indeholder ingen oplysning om afskriverens navn. Forlægget synes at måtte hidrøre fra det jyske retsområde, da samlingen af landstingsdomme (bortset alene fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) kun medtager sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og da en del rettertingsdomme (63 74 83 118 176 177 179 210 240 260 302 324) her er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Andre rettertingsdomme synes afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Fol.14^v findes en notits, der delvis er overstreget og ulæselig (det ulæselige er i det følgende markeret med prikker): Denne bog hører mig, Niels Christensøn Raffn, barnefødt i Grindøe, til med rette, endog en foget med mig om denne vilde trætte. Fogeden var (?) ... Jeg ... gick min gang. Derunder er skrevet 2 gange: Domine frather. På sidste blad er med anden hånd end afskriverens skrevet: Niels Jepsen paa Olegaard, derunder med lidt yngre hånd: Niels Jbøen Hierild, forpagter paa Aalegaard. Han er muligt fader til sognepræst for Køge og Ølseagle menigheder, provst i Ramsø h., mag. Henrik Nielsen Hjerrild (d.1731), der ifl. Wiberg II.212 var født på "Aasloggd.? eller Aarloggd.?", hvilket måske er fejllæsning for Ålegård (Skræm s., Ø.Han h. i Ålborg stift), cf. dog Ehrencron-Müller IV.68. Derunder er skrevet: Otte Ottegen, zidzhafftig (?)

på Kierupgaard / Jep Nielßen i Grafuen gjør witterlig. I hs. enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. Det vides, at hs. har tilhørt historikeren P.F. Suhm (d.1798).

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210
 255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279
 288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260
 259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373
 375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393
 318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
 434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57 96 56
 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
 462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
 345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616
 372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299 197;
211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22
 604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608
 614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * *; 251-260: * * 663
 * * 661; 261-270: 595 81 670 667 306 405 648 500 * 514; 271-280:
 689 746 756 714 236 700 589 684 743 675; 281-290: 694 711 745
 834 801 808 811 812 809 821; 291-292: 822 833.

CD NkS 846m,2° Fra 18. århundrede, indb. i papbind med læderryg, består af 221 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 39 domme - hvoriblandt (som nr. 29) en: Contract, som er gaaen emellem Annders Scramb oc hans wedderpart anlangende denn loug, hannd schulle haffue giffuet for hans hustrus gods, dateret 10. juni 1696, jf. dom nr. 823 - alle med samtidig nummerering og de fleste med en regist som overskrift. Titelblad (fol.1^r): Dom-Bog. Bagest i bogen: Register offuer denne Dom Baag, skrevet med afskriverens hånd og omfattende 40 numre. Ud for nr. 40 i registeret (Domb emellum Niels Kaaß med flere paa den enne och Niels Krabbe till Tostelund paa denn andenn þide

anlangendis enn skøde paa Møllerupgaard oc gods, som bleff vnnderdømtt, jf. dom nr. 797) er i marginen med afskriverens hånd skrevet: Kommer offuerens med denn forskr^{ne} 13. dom (= dom nr. 424), hvilket formentlig skal forklare, hvorfor denne dom ikke er afskrevet. Alle dommene, hvoraf den yngste er fra 1612, er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, formentlig NKS 836c,2° (BY). Der er ingen oplysning om afskriverens navn. På bindets inderside ejermærke: Mülertz, d.e. formentlig rektor i Horsens, dr.phil. Anders Faaborg Mülertz (d.1844), se om denne T.E. Erslev, Alm. Forfatter-Lexicon II (1847/1962).329, sa., Supplement II (1864/1963).442. Hs. har senere tilhørt prokurator, kreditforeningsdirektør Christen Olsen (d.1881) i Randers, se om denne H. Hjorth-Nielsen, Danske Prokuratorer med kgl. Bevilling 1660-1869 (1935).259, T.E. Erslev, anf. v.II.49lf., sa., Supplement II.582f. Ved auktion 1881 efter dennes død kom hs. til Det kgl. Bibliotek.

Indhold: Nr.1-10: 750 751 752 753 204 40 582 50 701 674; 11-20: 639 536 424 49 20 23 36 37 45 770; 21-30: 774 780 634 817 630 755 820 823 * 783; 31-39: 785 263 470 95 796 196 868 788 836.

CE NKS 847,2^o Dateret 1595 (fol.220^v), indb. i helpergament (blade af middelalderligt latinsk håndskrift, der er farvet rødt og forsynet med streger i blindtryk), består af 284 blade med moderne blyantspaginering og indeholder (fol.1^r-14^v): Register offuer huis domme och koninglige breffue, som y denne bog er indbonndet, der er ført frem til og med nr. 242. Hs. indeholder 266 domme (hvoriblandt 13 forordninger og kongebreve), der (urigtigt) er nummereret 1-242. Under nr. 63 findes 2 domme (505 160), under nr. 66 3 domme (273 157 144) og under nr. 174 4 domme (159 65 166 og slutningen af 110); til gengæld mangler nr. 52 65 og 140, og ved nummereringen er begået den fejl, at nr. 75 er betegnet nr. 55, således at de følgende dommes numre er 20 lavere end det faktiske antal. I indholdsfortegnelsen ndf. bringes dommene i den rækkefølge, hvori de forekommer i hs., og altså med afvigende nummerering fra og med nr. 75, men i parentes er anført hs.' nummerering. Hs. mangler nogle blade

mellem fol.112 og 113 (af registeret kan ses, at det manglende blad har indeholdt dom nr. 296 og begyndelsen af nr. 436) og ligeledes mellem fol.206 og 207 (af registeret ses, at de nu manglende blade har indeholdt dommene nr. 582 617 647 648 65). De manglende domme er i parentes anført i indholdsfortegnelsen ndf., selvom dommene nu kun findes som regester i registeret. Endvidere synes der at mangle et blad efter fol.156, idet der af den sidste dom fol.156^V (hs. nr. 176) kun bringes de første linjer. Yngste dom i dette hs. er fra 1591. Mange domme (57 65 102 105 107 111 131 142 146 154 155 156 157 158 159 160 162 167 212 273 296 322) er afskrevet 2 gange, en enkelt (110) endda 3 gange. Dommene er skrevet af flere samtidige hænder og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Hs. indeholder ingen oplysninger om afskrivernes navne, men en del deraf synes i alt fald tilblevet i Viborg, jf. fol.220^V: Actum Viborg ao: salutis 1595. De meddelte landstingsdomme er da også alle - alene bortset fra dom nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE - fra Viborg landsting, og nogle rettertingsdomme (83 179 210 240 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. På bindets inderside årstallet 1596 og ejermærke: Jthem thenne bog hørrer mig, Christopher Hannsøenn tiill meth rette, ther for thør der jngen meth mig om denn thrette (jf.BL). Anno 1596. Christopher Hanßen. Derunder er skrevet: Christopher Hannsøenn egenn hand; midt på bindets inderside er skrevet tallet 242 og derunder: Skrøffuitt wdj Randers thennd 13. nouember anno 1596, der ikke synes skrevet af afskriveren. Længere nede er skrevet: Gud fryctige, throfast, stille och from skall altid vere min riigdomb. Alle ting er forgenngelig, Gudz ord bliffuer euindeligg (Peters l. brev 1,25) og derunder med smuk kancellifraktur: Christopher Hannsøen. På indersiden af bindets bagside er atter skrevet: Christoffer Hannsøen medt egenn handt. Der er måske tale om sognepræsten for Fuglse menighed Christopher Hansen (d.1564), der fra 1560 nævnes som sognepræst her, jf. Wiberg I.403.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255

77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
 mgl. 110 155 111 131 103 142 167 154; 61-70: 107 158 105 160 156
 mgl. 273 157 146 162; 71-80: 65 159 296 322 168 431 558 304 240
 248; 81-90 (59-68): 561 389 533 534 571 585 37 22 40 198; 91-100
 (69-78): 178 303 212 299 197 81 7 203 301 296; 101-110 (79-88):
 359 322 323 258 250 252 251 179 260 259; 111-120 (89-98): 215
 257 276 (286) 436 459 363 177 302 328; 121-130 (99-108): 371 324
 373 375 377 364 369 350 383 393; 131-140 (109-118): 318 326 356
 337 335 386 388 403 398 402; 141-150 (119-128): 390 408 416 434
 438 483 466 460 294 63; 151-160 (129-138): 176 234 297 247 72 57
 96 mgl. 56 110; 161-170 (139-148): 102 mgl. 155 133 73 111 99
 131 98 70; 171-180 (149-158): 93 106 154 142 167 104 107 147 165
 158; 181-190 (159-168): 105 160 112 125 141 139 156 273 157 907;
191-200 (169-174): 143 146 162 164 149 159 65 166 110; 201-210
 (175-183): 113 161 102 163 153 287 298 293 295 410; 211-220
 (185-193): 285 333 332 462 461 352 475 83 472 334; 221-230
 (194-203): 415 381 489 485 486 467 * 473 345 513 *; 231-240
 (204-213): 510 507 504 349 468 578 579 531 604 600; 241-250
 (214-223): 594 605 599 (582) (617) (646) (649) (651) 627 606;
251-260 (224-233): 608 614 620 654 538 569 570 598 * *; 261-270
 (234-243): * *.

CF NKS 847g,2° Fra 18. århundrede, indb. i papbind, består af
 13 upaginerede og ufolierede blade og indeholder foruden de ndf.
 nævnte 4 orfejdebrev og den ndf. nævnte rettertingsdom, hvoraf
 nr. 915, 920 og 924 alle findes i andre private domssamlinger,
 afskrifter af yderligere 3 orfejdebrev (15. september 1421:
 Anders Eriksen (Ulfeldt) til Kogsbølle lover Sten Basse og hans
 frænder en fuld, stadig sone og fred, jf. Rep.l.rk.III nr. 5937;
 22.juli 1447: Peder Ribbing bevidner, at han var med Hartvig
 Krummedige (d.e.1486) i Frisland, hvor de blev fanget af nogle
 bønder, der indespærrede dem i en kirke, hvorfra det lykkedes
 Hartvig Krummedige at undslippe. Han bevidner, at Erik af
 Pommern har givet Hartvig Krummedige m.fl. orfejde, jf.
 Rep.l.rk.III nr. 7713; 6. maj 1475: Henning Kalf giver Mourids
 Nielsen (Gyldenstjerne) til Ågård og hans 7 svende en "tro oc
 tryg orfejde", fordi Mourids Nielsen Gyldenstjerne havde dræbt
 hans fader, jf. Rep.2.rk.nr.*7260, trykt Da.Mag.3.rk.III.269f.).

Endvidere indeholder hs. afskrift af en skrivelse fra 1479 fra borgmester og råd i Odense til lensmanden på Akershus Hartvig Krummedige om at hjælpe to af deres medborgere, Anders Lassen og Anders Clöff, til "bod oc feyring" for deres frænde Peder Jensen, kaldet Fynbo, som Oluf Bek havde dræbt. Flere af afskrifterne er skrevet med historikeren, professor Hans Grams hånd. Forrest i hs. er indklæbet et originalbrev af 9. april 1746 fra Hans Gram til kgl. historiograf, professor, dr.jur. Bernhard Møllmann (d.1778). På titelbladet er skrevet: Copier af adskillige gamle Orfeyde Brefve tilligemed en orig. Skr. fra EtatzRaad Gram desang.

Indhold: Fol.2: 915 920; fol.3: 2; fol.7: 924.

CG NKS 1310b,4° Dateret 1598 (fol.1^r 4^r), indb. i samtidigt helpergament på træperm med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider. På bindets forside i midten i blindtryk i firkantet ramme Jesu dåb, på bindets bagside i tilsvarende blindtryk Jesu fødsel. Hs. består af 172 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder foruden den ndf. nævnte dom dels en del lovstof (EsJL med JLs fortale; den yngre red. af SJK, jf. DgL V.xl, VII.xviii; en del bestemmelser fra RR, se nærv. udgave VII.332ff. samt en dansk oversættelse af Olufs hdf. 3. maj 1376, jf. DdR.302), dels (fol.166ff.) et afsnit om: Stud eller stød i loughen mercker de pending, som iordegne bønder giffuer en gang om aaret. Fol.1^r ejermærke: Thenne bog hører mig, Morten Erriksøn, thill meth rette, och lod ieg thenn wd schriffue a^o 1598. Frøcht Gud, gjør rett och forlad dig icke paa minneskenn. Datum Kalundborgh wt supra. Morten Erriksøn egen hannd. Derunder er med anden hånd skrevet: Epther sallig Morten Ericksenns dødelig afgang er samme bogh mig foræhret aff hanns eptherladen- dis broder, Michell Erichsßenn. Actum thennd (plads åben) nouembris a^o 1608. Baltzer Jennsßønn eigenn hannd. Baltzer Jensen var 1608 borgmester i Kalundborg, jf. Kanc.Br. 16. juni 1608. Fol.4^r er skrevet: Baltzer von Obelitz, d.e. den juridiske professor, dr.phil. & jur. Balthazar Gebhard Obelitz (d.1806). Hs. har senere tilhørt højesteretsassessor Johan Henrik Christen Stellwagen (d.1864), efter hvis død det kom til Det kgl. Bibliotek. Fol.170^r er med afskriverens hånd med store bogstaver

skrevet: Morten Erickssøn. Hs. er skrevet med én hånd, men der er ingen oplysning om afskriverens navn. Til EsjL er talrige marginalnoter med blæk med henvisninger til JL og andre love, formentlig af Obelitz.

Indhold: Fol.170: 37.

CH NkS 1346b,4° Fra begyndelsen af 17. århundrede, indsyet i et karduspapirsomslag, hvorpå (i 18. årh.) er skrevet indholdsfortegnelse, består af 36 sider, hvoraf flere er stærkt medtagne, med blækpaginering fra 18. årh. og indeholdende domme og domsregester med samtidig nummerering, begyndende med nr. 51 og sluttende med nr. 87, dog mangler fra slutningen af nr. 75 (dom nr. 23) til begyndelsen af nr. 83 (dom nr. 274). Endvidere mangler slutningen af nr. 73 (dom nr. 23). På omslaget er med hånd fra 18. årh. skrevet: J dette gamle Manuscript, tildeels defect, og som er en Copie af Wiborg Lands Tings Protocol, nu samled til 36 pag:, gives følgende complet (herefter angives de 6 domme, der er fuldstændigt gengivet: dommene nr. 20 36 151 431 558 og 561), hernest ucomplet (hvorefter anføres de 5 domme, der kun delvis er gengivet: dommene nr. 13 196 274 304 og 470). Forresten kand her af sees (1) eendeel landsdommer navne, (2) Adelens og endeel navnkundige Mænds Navn og Herre-Gaarde med viidere i Henseende til Aars Tall, som nøje bør uddrigtes og undersøges, førend disse blade casseres, der formedelst Ælde truer hver Dag med Undergang. Med samme hånd er ud for en del numre (23 28-29 32-33) skrevet: defect, ud for andre (5 12 17 28-29 og 31): complet. Ud for nr. 70 er på side 17 (dom nr. 558) skrevet: NB: indeholder smukke Ting. En enkelt blyantsdatering af arkivar, dr.phil. William Christensen.

Indhold: Nr.51-60: 142 154 167 107 158 105 160 156 273 157; 61-70: 146 162 65 159 296 322 746 431 561 558; 71-80: 304 (196) 274 151 23 mgl.; 83-87: 274 20 36 13 470.

CI NkS 1346bb,4° Fra det 16. og 18. århundrede, består dels af et hæfte, indb. i papbind med 7 domme med samtidig nummerering 1-6, medens nr. 7 har moderne blyantsnummerering, dels af 8 sammenhæftede blade, hvoraf 2 er ubeskrevne. Hæftet er fra 16. årh., de 8 løse blade fra 18. årh. Hæftet har fol.1^r

følgende titel: Copier af nogle kongl: Matts: och Danmarcks raads domme och landstings domme, som landts dommere och andre gode mend haffuer dømt och affsagt her i Danmarck for rätt. Samlingens 3 første numre er dog forordninger (fdg. 29. marts 1578 (i hs. dateret 30. marts 1568, jf. CCD II.88f.), fdg. 11. april 1567 om tiende (CCD I.335f.) og fdg. 10. september 1574 om præsteenker i købstæderne, jf. CCD I.607f.). De vedlagte 8 blade har s. l følgende overskrift: Af Wiborg Lands Tings Protocoll in 4°, som var ilde conserveret og meget defect, er følgende udskrevet som complet og nøye efterseet af F.C. Dauw, d.e. historikeren, sognepræsten på Anholt, sen. ved Randers Hospital Frederik Johan Valentin Dauw (d.1752), jf.VII.323 (Add 567,4^o), se om ham Bricka IV.211f. Af de nævnte 3 domme er dog de to rettertingsdomme. Dommene, såvel i hæftet som på de løse blade, er skrevet in continuo og, som det fremgår af titlen, efter dombøger. Hs. har tilhørt Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (stiftet 1745 af Jakob Langebek) og kom derfra til Det kgl. Bibliotek.

Indhold: Hæftet nr.1-7: * * 506 361 507 197; de løse blade: 20 36 558.

CJ NkS 1346bc,4° Fra det 18. århundrede, består af 102 blade, der ikke er sammenhæftede og ikke har noget omslag. Hs. indeholder i alt 71 domme (heriblandt 2 kongebreve, nr. 37 og 39). Dommene nr. 287 og 298 er sammenskrevet under ét nr. i hs. (31). Under nr. 36 er opført Højesterets dom 26. februar 1698 i den thistedske besættelsessag, jf. Anders Bæksted, Besættelsen i Tisted 1696-1698 II (1960).302ff., der ikke er medtaget i nærv. udgave. Af rettertingsdomme er flere (82 132 240 260 334) gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Hs. er skrevet af flere, men samtidige hænder; der er ingen oplysninger om afskrivernes navne, ingen ejermærker og intet register. En enkelt blyantsdatering af arkivar, dr.phil. William Christensen. Hs. har tilhørt Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (stiftet 1745 af Jakob Langebek) og kom derfra til Det kgl. Bibliotek.

Indhold: Nr.1-10: 11 15 17 26 226 233 118 232 240 132; 11-20: 245 234+297 253 254 247 249 263 260 268 248; 21-30: 251

252 250 259 275 278 276 291 288 82; 31-40: 287+298 286 217 * 69
 HRD 26.febr.1698 * 399 * 337; 41-50: 341 345 361 353 369 371 351
 364 359 356; 51-60: 352 363 349 358 370 488 326 296 301 258;
61-70: 322 323 318 285 328 333 335 334 336 338.

CK NKS 1353b,4° Dateret 1603 (bindets forside), 1610 (fol. 94^R) 161 (fol.a^V) og 1636 (fol.a^V), indb. i hellæder med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider. På bindets forside i blindtryk initialerne D H G, d.e. Ditlev Hansen Guldsmed, se ndf., og derunder årstallet 1603. Hs. består af 200 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder dels forskelligt lovstof (bl.a. Ribe stadsret; Thords art., dansk tekst; Christoffer af Bayerns alm. stadsret), dels (fol.67^R 70^R 75^R og 185^R de ndf. nævnte domme, endvidere historiske optegnelser (fol.41 fortegnelse over konger og fyrster, der er begravet i Ringsted; fol. 47^R: Vnderuißning huad sig er thill dragen her vdj Ribbe aff gamelle thid) og endelig praktisk-juridiske oplysninger (f.eks. fol.91: Spørsmall aff logenn; fol.92f.: Om neffn; fol.94ff.: om forfølgning med lovdagsbreve; fol.105: fortegnelse over 40 marks sager; fol.108: Om forunden eller laugsøgt mannd vdj logenn). Dommene nr. 655 (Fyns landsting) og 695 (Viborg landsting) kendes kun fra dette hs. Ejermærke fol.36^R: Detleff Hannsøn Guldsmed hør denne bog, fol.40^R: Detleff Hans hør denne bog till, jf. at der på mange sider (inden for fol.1-40) er skrevet: D H G (Ditlev Hansen Guldsmed), et enkelt sted (fol.66): D H G R (Ditlev Hansen Guldsmed Ribe). På forsatsbladet, der er beskadiget, således at tekst nu mangler, er skrevet: Jthem denne bog hør mig, (Dettleff) Hannsøn Guldsmed till med (rette). Huem then hennder for adt ... daa lader mig bekomme (den?) egen wdj then vden ... Der er tale om Ditlev Hansen (Guldsmed)(d.1633), der 1613-33 var byfoged i Ribe, 1633 tillige rådmann ssts., se om ham J. Kinch, Ribe Bys Historie og Beskrivelse II (Odder 1884).635. Fol.b^R ejermærke: L. Kolderup Rosenvinge, d.e. retshistorikeren, professor, dr.jur. J.L.A. Kolderup-Rosenvinge (d.1850), se SGL III.xxii. Fol.a^V er skrevet: Taffuelen offuer alt det, som her vdi er, findis baggerst i denne bog. Anno 1636.

Indhold: Fol.67: 695; fol.70: 693; fol.75: 655; fol.183: 606.

CL NKS 1384,4^o Fra 18. århundrede, indb. i halvlæder med ophøjede bind; i titelfeltet med guldkapitæler: 24 gamle Domme, i de øvrige rygfelter gulddornamenter. Hs. består af 68 ufolierede og upaginerede blade, hvoraf enkelte er ubeskrevet, og indeholder 24 domme (heriblandt en enkelt forordning), der har samtidig nummerering 269-292. Hs. synes således at være en del af et opr. større hs. Der er intet titelblad og intet register. Alle domme, hvoraf den yngste er fra 1606, er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Der er ingen oplysning om afskriverens navn og ingen ejermærker.

Indhold: Nr.269-278: * 514 689 746 756 714 236 700 589 684; 279-288: 743 675 694 711 745 834 801 808 811 812; 289-292: 809 821 822 833.

CM NKS 1385,4^o Fra 18. århundrede, indb. i samtidigt hellæderbind med ophøjede bind. I det farvede titelfelt med guldkapitæler: 56 gamle Domme, i de øvrige rygfelter gulddornamenter. Hs. består af 227 beskrevne ufolierede og upaginerede blade og indeholder 56 domme (hvoriblandt 6 forordninger og kongebreve) med samtidig nummerering. Fol.1^r: Register paa hvis Domme herefter findes antegnet, der er ført frem til og med nr. 41. Yngste dom i dette hs. er fra 1623. Dommene er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, formentlig NKS 834,2^o (BT). Dommen nr. 81 er afskrevet 2 gange, jf. således også BT. Der er ingen oplysning om afskriverens navn og ingen ejermærker. Enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen.

Indhold: Nr.1-10: 37 45 40 22 7 136 81 202 187 203; 11-20: 198 189 224 263 245 212 293 300 303 299; 21-30: 197 415 397 412 81 497 492 494 496 493; 31-40: 123 302 329 400 * * 424 * 12; 41-50: 49 737 556 666 776 * * 398 362 345; 51-56: 858 862 872 890 891 871.

CN NKS 1386,4^o Dateret 1737, hæftet i karduspapirsomslag, består af 174 sider, hvoraf s. 1-155 har samtidig paginering, og indeholder 80 nummererede domme (hvoriblandt 3 forordninger). I titlen på forsatsbladet er en del udstreget med blæk, og andre

ord er udraderet. Det ikke læselige er i det følgende angivet ved prikker: Extract af enn Dom-Protocol, som Hr. (?) ...orkil Hop i Alborg haver blant andre udi sit Bibliotheke, udskrevet ved mig ... Anno 1737. På sidste side er med anden hånd skrevet, men atter udstreget: ... logerende paa Ulfelds Plads i Graabrødregade, hvor ...ger. Ulfeldts Plads hedder nu (siden 1841) Gråbrødretorv; Gråbrødregade (Gråbrødrestræde) var en kort forbindelse mellem torvet og Klosterstræde. Yngste dom i dette hs. er fra 1592. Hs. har adskillige rettelser og mange urigtige læsemåder. Det er skrevet af flere, men samtidige hænder, øjensynlig in continuo, og, som det fremgår af titlen, med en anden dombog som forlæg. De sidste sider er skrevet af landsdommer i Nørrejylland Frands de Thestrup (d.1796). Han testamenterede sine samlinger til Det kgl. Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, der var stiftet 1745 af Jakob Langebek, med hvem Thestrup havde et samarbejde, og hs. kom derfra til Det kgl. Bibliotek.

Indhold: S.1-16: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29; 16-28: 245 118 253 249 254 128 214 277 82 225; 28-41: 117 12 45 7 300 418 440 255 16 124; 41-57: 19 9 28 21 359 258 250 252 436 459; 57-78: 177 302 373 369 428 64 114 356 337 386; 78-97: 398 434 483 63 176 113 102 485 345 *; 97-123: 510 504 647 558 178 561 22 604 617 606; 123-148: 569 * 81 306 514 684 675 654 538 334; 149-155: 83 372 437 548 610 *.

CO Nks 1409d,4° Dateret 1748 (fol.4^r), består af 40 sider indsyet i et karduspapirsomslag, dog mangler siderne 9-12. Hs. indeholder de 8 ndf. nævnte unummererede domme, hvoraf de 6 (54 55 58 71 84 85) nu kun kendes fra dette hs. Siderne 1-16 har samtidig paginering, derefter moderne blyantspaginering. Titel (fol.1^r): Copier af adskillige gamle Domme og Dombreve, meest af det Danske Cancellie Archiv. Kiøbenhavn, d. 4. April 1748. F. Thestrup, d.e. landsdommer Frands de Thestrup (d.1796), der 1740 blev beskikket til at bistå lovrevisionskommissionen. Dommene, med undtagelse af siderne 37 og 38, er alle skrevet af Frands de Thestrup. Han testamenterede sine samlinger til Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, der var stiftet 1745 af Jakob Langebek, med hvem Thestrup havde haft et samarbejde,

og derfra kom hs. til Det kgl. Bibliotek. På omslaget er med rødkridt skrevet: N° 65.

Indhold: S.1-40: 84 85 176 55 58 54 71 361.

CP Oslo UB 32,4^o Fra omkr. 1600, en del af hs. dog skrevet 1616 på Helsingborg slot af: E W F (fol.228^r), indb. i samtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider og ryg. På bindets forside initialerne: L P S og årstallet: 1610. Hs. består af 314 ufolierede og upaginerede blade, hvoraf de sidste 55 blade er ubeskrevne, og indeholder dels forskelligt lovstof (bl.a. SkL i 17 bøger, jf. DgL I, l.xxxviii, med forskellige tillæg; Thords art., tekst 6A, jf. DgL Tillæg til IV.lxxxii, med en del supplerende artikler, jf. ib.cxxxix; Vsjl, jf. ib.VII.xx; Malmø birkeret, jf. DgK IV.44; den yngre redaktion af Christoffer af Bayerns stadsret, jf. ib.V.71; Erik Glippings vordingborgske fdg. 19. marts 1282, jf. DdR.68; sammes nyborgske fdg. 26. maj 1284 for Skåne, jf. ib.149), dels praktisk-juridiske anvisninger (bl.a.: En forklaring paa di artichell wdj lougen oc receßen, der mest brugis thill herritzting oc udj kiøbstederne med thill thalle oc gensuar (jf. Lebech, De jyske Lovbøger.179 note 54), En enfoldig wnderuisning oc forklaring offuer det 33. capittell udj denn judtsche loughbog 2. bog, huad landboe oc huad bryde ehr, item om mand forstaar wid landbo, at hand schall werre jorddrott eller ej (formentlig forfattet af Nicolaus eller Philip Schrøder i Odense, jf. Lebech, anf.v.179 og AL og BK), En contract oc maade, huorledis mand skall retligen schiffte epter mand oc quinde, som ikke haffue børn epter dem, som bør at arffue; Rigens ret med: instruction att forfølge riggens rett med her udj riget Danmarck thill jndførelse, rømning oc løg; Lougen sagger (herunder RR § 1); Forklaring paa de mørcke ord, som findis udj denne schaanisk loughbog; Huorledis hand schall sige, som biuder bod for den døde) samt endelig enkelte domme. Ejermærke fol.1^v: Petrus Mylonius, Stockholm d. 9. octob. 1663.

Indhold: Fol.165: 23; fol.268ff: 361 36 82 298.

CQ RA Hss V B 16 Fra omkr. 1600, folioformat. Bindet (der formentlig har været et pergamenthåndskrift) er nu fjernet, men hæftesnoren er bevaret. Hs. består af 402 blade, hvis første 91

blade er forsynet med moderne blyantsfoliering, og indeholder 287 domme (hvoriblandt 9 forordninger) med samtidig nummerering til og med 284 og derefter moderne blyantsnummerering og foransat: Register och taffuele offuer huis domme och breffue som vdy thenne bogh er schreffuidth, der er ført frem til og med nr. 281. Af dommene, der oftest som overskrift har en regest, der i de første 81 domme er understreget med rødt, synes nr. 1-260 skrevet med samme hånd, nr. 261-287 med en anden, men samtidig hånd, begge tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Hs. er defekt, idet nogle blade (87 102 216 298) er udrevet, men af registeret kan ses, hvilke domme de nu manglende blade har indeholdt. Disse domme er i indholdsfortegnelsen ndf. sat i parentes. Der er ingen ejermærker og ingen oplysning om afskrivernes navne. Da hs. af landstingsdomme med en enkelt undtagelse (dom nr. 563) kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, er det nærliggende at antage, at forlægget for hs. stammer fra det jyske retsområde, muligt Ålborg, jf. at hs. nr. 282 er Frederik IIs privilegier for Ålborg af 24. december 1577, og at det om nr. 284 (fdg. 19. juni 1594 om indførsel af vin, jf. CCD II.665ff.) hedder, at den er: leest och forkynt paa Olborig byeting thend 8. junnij a^o 1594. Yngste dom i dette hs. er fra 1594. Dommene nr. 369 og 426 er afskrevet 2 gange. Marginalnoter med blæk til registeret og flere steder i hs. med henvisning til Kolderup-Rosenvinges og Sechers udgaver af domme samt dateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 440 216 210 255
 77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
 431 558 304 240 248 301 296 359 322; 61-70: 323 258 250 252 251
 179 260 (259) (215) 257; 71-80: 276 286 436 459 363 177 302 328
 371 324; 81-90: 373 375 377 364 369 350 383 392 428 353; 91-100:
 64 114 393 318 326 356 337 335 386 388; 101-110: 403 398 402 390
 408 416 434 438 483 466; 111-120: 460 294 63 176 234+297 247 72
 57 96 56; 121-130: 110 113 161 102 155 133 73 111 99 131;
131-140: 98 70 93 106 142 154 167 104 107 147; 141-150: 165 158
 105 160 112 125 141 139 156 157; 151-160: 273 907 143 156 162

164 149 65 159 166; 161-170: 163 153 287 298 293 295 410 415 285
 333; 171-180: 332 462 461 352 475 83 472 334 426 381; 181-190:
 489 485 486 467 * 291 22 506 502 508; 191-200: 464 512 426 196
 525 37 81 187 203 389; 201-210: 321 306 405 413 336 338 369 370
 351 341; 211-220: 385 391 380 268 574 (119) 595 409 473 345;
221-230: 513 * 510 * 647 437 658 667 507 504; 231-240: 349 468
 622 561 389 533 534 571 585 579; 241-250: 578 531 604 600 594
 605 599 582 617 646; 251-260: 649 651 627 606 537 616 629 372
 648 675; 261-270: 694 487 693 572 563 684 711 432 744 745;
271-280: 746 743 527 756 286 714 236 700 532 535; 280-287: 548 *
 *.

CR RA Hss V B 17 Fra omkr. 1600, folioformat, indb. i sam-
 tidigt helpergament uden udsmykning, består af 275 ufolierede og
 upaginerede blade med arkbetegnelse (A-FF) for hvert 8. blad og
 indeholder 254 domme (heriblandt 15 forordninger) med samtidig
 nummerering og foransat: Register offuer huis dome som i thenne
 bog er jndbondit, der er ført frem til og med nr. 245. Dommene,
 hvoraf den yngste er fra 1593, har som overskrift en regist.
 Rettertingsdommene synes afskrevet efter (afskrifter af) dombre-
 vene og ikke efter HDDomb. Hs. er skrevet af flere, men
 samtidige hænder og tilsyneladende in continuo, altså formentlig
 med en anden domssamling som forlæg. Flere rettertingsdomme er
 afskrevet efter vidisser af Viborg landsting; derfor, og da der
 af landstingsdomme (bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør
 sig gældende, se ovf. under AE) kun bringes sådanne, der er
 afsagt af Viborg landsting, tør det antages, at forlægget
 hidrører fra det jyske retsområde. I hs. enkelte blyantsdaterin-
 ger af arkivar, dr.phil. William Christensen. På bindets forside
 er skrevet med blæk: Petrus Kjerupensis, muligt rådmænd og
 købmand i Nakskov Peter Kjørup. Derunder er skrevet med anden
 hånd: Dom bog og derunder: ^N 8. Hs. indeholder ingen
 oplysninger om afskrivernes navne.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 283 300 418; 31-40: 420 425 419 216 440 210 255
 77 16 124; 41-50: 430 256 148 169 19 24 9 74 279 288; 51-60: 275
 431 240 248 389 303 212 299 197 198; 61-70: 203 7 37 22 531 40

81 187 178 301; 71-80: 296 359 322 323 258 250 252 251 179 260;
81-90: 259 215 257 276 286 436 459 363 177 302; 91-100: 328 371
 324 373 375 377 364 369 350 383; 101-110: 393 318 326 356 337
 335 386 388 403 398; 111-120: 402 390 408 416 434 438 483 466
 460 294; 121-130: 63 176 234 297 247 72 57 96 56 110; 131-140:
 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 141-150: 70 93 106 142 154
 167 107 104 147 165; 151-160: 158 105 160 112 125 141 139 156
 157 273; 161-170: 907 143 146 162 164 149 65 159 166 163;
171-180: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 181-190: 462
 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 191-200: 486 467 * 473 345
 513 * 510 507 504; 201-210: 349 468 558 561 533 534 537 571 538
 585; 211-220: 574 268 579 428 353 64 114 578 594 599; 221-230:
 605 600 604 590 606 589 582 296 168 304; 231-240: 617 646 649
 651 627 608 614 620 654 569; 241-250: 570 598 * *; 251-254: * *
 706.

CS RA Hss V B 18 Fra omkr. 1600, folioformat, indb. i nyere halvlederbind (19. årh.) uden rygtitel, består af 276 ufolierede og upaginerede blade og indeholder 247 domme (hvoriblandt 3 forordninger), hvoraf de fleste har samtidig nummerering. Bagest i hs. et fuldstændigt: Register paa huis domme som findis vdj thenne bogh jndschreffuitt. De første 30 domme mangler dog nu, og af nr. 31 findes kun slutningen. Registeret indeholder dog også regest til disse 31 domme, der ndf. er sat i parentes. Alle domme er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Registeret er skrevet af en anden, kun lidt yngre hånd. Yngste dom i dette hs. er fra 1598. 2 domme (91 og 92) er afskrevet 2 gange. Bortset fra dom nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, jf. ovf. under AE, findes af landstingsdomme kun sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. Derfor, og da hs. indeholder nogle Viborg landstings domme (100 441 542 697 768 769), der kun kendes herfra, samt da flere rettertingsdomme er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, synes forlægget at måtte hidrøre fra det jyske retsområde. Rettertingsdommene er iøvrigt afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. I de fleste domme er førstelinjen skrevet med rødt, og enkelte domme har som overskrift en regest. Der er intet titelblad og

ingen ejermærker eller oplysninger om afskriverens navn.

Indhold: Nr. 1-10: (216 531? 118 232 63 176 240 234 253);
11-20: (247 249 74 254 128 179 258 250 252 251); 21-30: (277 282
257 255 430 256 279 213 276 278); 31-40: (334) 288 275 353 420
467 285 333 332 322; 41-50: 459 398 225 77 92 72 57 96 56 113
161; 51-60: 110 102 155 133 73 111 99 131 506 507; 61-70: 98 103
70 106 93 142 154 167 104 107; 71-80: 502 93 112 125 141 286 139
156 273 464; 81-90: 483 473 466 210 214 248 260 259 mgl. 215;
91-100: 512 164 124 5 3 7 37 45 81 92; 101-110: 97 202 187 203
197 198 132 134 189 224; 111-120: * 345 * 486 428 485 489 426
287 298; 121-130: 117 12 296 381 334 472 475 462 461 460;
131-140: 438 434 419 431 425 389 418 321 416 408; 141-150: 390
402 306 405 413 403 386 335 336 338; 151-160: 326 468 50 369 370
351 350 349 301 364; 161-170: 377 375 372 371 328 177 363 341
323 352; 171-180: 136 245 283 300 410 415 324 358 46 385;
181-190: 383 392 391 393 318 356 380 337 388 574; 191-200: 577
508 148 147 165 105 160 169 511 595; 201-210: 617 626 629 263
644 * *; 211-220: 642 591 484 433 518 457 650 83 76 543;
221-230: 662 525 533 673 678 517 687 672 690 689; 231-240: 509
697 513 22 40 441 542 446 704 398; 241-247: 196 * 671 769 768 39
100.

CT RA Hss V B 19 Fra omkr. 1600, folioformat, indhæftet i et
middelalderligt pergamentshåndskrift, består af 126 ufolierede
og upaginerede blade og indeholder 204 domme (hvoriblandt 2
forordninger), den yngste fra 1603, med samtidig nummerering og
foransat register uden overskrift, skrevet med afskriverens hånd
og ført frem til og med nr. 199. Der er intet titelblad. Kun få
domme har som overskrift en regest. Hs. er skrevet med samme
hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en
anden domssamling som forlæg. I teksten enkelte blækhenvisninger
til værker af B.C. Sandvig (d.1786) og en enkelt blyantsdatering
af arkivar, dr.phil. William Christensen. Bortset fra dommene
nr. 7 og 21, hvor særlige forhold gør sig gældende, jf. ovf.
under AE, indeholder hs. af landstingsdomme kun sådanne, der er
afsagt af Viborg landsting, og flere rettertingsdomme er
gengivet efter vidisser af Viborg landsting. Forlægget for dette
hs. synes derfor at måtte hidrøre fra det jyske retsområde. Da

hs. imidlertid indeholder en dom afsagt af Ringsted herredsting (583), af Roskilde tamperret (608) og 2 domme afsagt på Sjælland af tilforordnede råder (699 i Ringsted, 908 i Kbh.), er en del af hs. muligt af sjællandsk proveniens. Rettertingsdomme er iøvrigt afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Der er ingen oplysning om afskriverens navn. Fol.8^V ejermærke: Nicolaos Achilles och rectorem.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 283 420 425 216; 31-40: 210 255 77 16 124 256 148
 169 19 24; 41-50: 9 279 288 275 240 248 389 303 212 299; 51-60:
 7 37 40 81 187 301 296 322 252 179; 61-70: 215 257 276 436 459
 363 177 302 371 324; 71-80: 369 350 383 393 326 356 337 335 386
 388; 81-90: 403 398 402 390 408 416 434 438 460 294; 91-100: 63
 176 247 72 57 96 56 110 113 161; 101-110: 102 155 133 73 111 99
 131 98 70 93; 111-120: 106 142 154 167 104 107 147 165 158 105;
121-130: 160 112 125 139 141 156 157 273 907 143; 131-140: 146
 162 164 149 65 159 166 163 153 287; 141-150: 298 293 295 410 415
 285 333 332 462 461; 151-160: 352 475 83 334 489 485 486 467 *
 473; 161-170: 345 513 510 507 504 349 468 558 561 538; 171-180:
 585 574 268 579 428 353 64 114 578 594; 181-190: 599 605 600 604
 590 606 589 582 27 101; 191-200: 291 121 372 378 380 370 688 668
 21 *; 201-204: 699 908 583 805.

CU RA Hss V B 20 Fra omkr. 1620, folioformat, indb. i samtidigt hellæder på træperm med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider, der har haft 2 spænder. Hs. består af 221 ufolierede og upaginerede blade, hvoraf flere ubeskrevne, og har fol.1^r titel: Wdi denne bog finndis besynderlige och merckelige widitzer oc dome, som aff framfarne konger her wdi Danmarck med Danmarckis rigis raad dømt och wdgiffuit er. Titlens første linje er skrevet med røde bogstaver i kancellifraktur, og alle titlens linjer er understreget med rødt. Fol.2ff. findes uden overskrift register til dommene; registeret er ført frem til nr. 145, og nr. 1-129 er skrevet af den hånd, der har skrevet disse domme, nr. 130-145 af en anden, men omtrent samtidig hånd. Fol.8ff. bringes 149 domme (hvoriblandt 4 forordninger), de allerfleste uden overskrift, men med samtidig nummerering (dog

har nr. 147 og 148 moderne blyantsnummerering). Ved en fejl er nr. 53 kun overskriften til dom nr. 363 og nr. 54 selve denne dom. Yngste dom i dette hs. er fra 1590. Efter dommene følger: Nogle nye forordning (fra 1590), nummereret 142-146 (147 og 148 med moderne blyantsnummerering). Efter 17 blanke blade følger derpå (fol.200ff.): Suma wdsat paa danske aff the latinske preuelegier, som høgborne første, huis seell Gud nade, koning Christopherus, aff sinn besønderlig elskelighedt gaff Wiborig borger aar epter Gudz bønd Mcdxl, manddag nest fore Tiburtij ett Valerianj dag, wnder sitt egett secretth. Actum Wiburg, thenn 23. dag augustij anno 1586. (Den latinske tekst af Viborg privilegier af 11. april 1440 se DgK II.209ff.). Fol.205ff. følger: En forklaring paa de artickler y lougenn och receßenn, som miest brugis till herizting, bierkting och wdj kiøbstederne med tiltale och giensuar, som her epther følger, der vistnok er udarbejdet af Nicolaus eller Philip Schrøder i Odense, og som senere blev bearbejdet og oversat til plattysk af Blasius Ekenberger (d.1616), trykt Falck, Das jütsche Lov (1819).xxviii ff., jf. Stig Juul, JL i Retslitteraturen.152, Lebech, De jyske Lovbøger.179 med note 54. Der gives her oplysning om, hvordan man skal forfølge gældssager, ranssager, sager om gårdfred og kirkefred, markskelsforretninger og lovhævd. Til slut bringes en afskrift af Frederik IIs gårdsret 9. maj 1561. Dommene er skrevet af 3 omtrent samtidige hænder og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Det ligger nær at antage, at forlægget stammer fra Viborg. Herfor taler dels, at hs. af landstingsdomme - bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se under AE - kun bringer sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, dels at hs. indeholder 3 Viborg landstingsdomme (601 613 641), der kun kendes fra dette hs., dels at flere rettertingsdomme (82 83 136 177 210 270 276 302 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting og endelig, at den rækkefølge, hvori landstingsdommene bringes, lægger det nær at antage, at de er afskrevet efter landstingets dombog. Endelig kan også anføres, at hs. indeholder Viborgs privilegier i dansk oversættelse. Ud for hs. nr. 48 49 59 og 53 er i 3 rækker under hinanden skrevet initialerne: A J P J og G S, der betegner Axel Juul, Palle Juel og Gunde Skriver.

I Viborg landstings dombog anføres dommernes navne på denne måde, se f.eks. V nr. 658. I hs. enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. Der er ingen oplysninger om afskrivernes navne og ingen ejermærker. Hs. er 1908 afleveret til RA af Udenrigsministeriet.

Indhold: Nr.1-10: 210 214 248 260 259 215 277 282 255 430 256; 11-20: 279 276 82 169 286 275 291 169 12 50 296; 21-30: 136 7 37 22 40 45 81 202 187 203; 31-40: 197 189 224 263 240 283 299 568 359 436; 41-50: 226 459 198 410 415 322 285 333 332 323; 51-60: 294 352 363 177 302 328 371 324 358; 61-70: 46 372 341 378 375 377 364 370 351 369; 71-80: 349 350 385 383 391 392 393 318 326 356; 81-90: 338 336 337 335 386 388 268 353 403 405; 91-100: 398 306 402 390 301 408 416 418 420 425; 101-110: 431 434 438 483 466 460 462 461 475 83; 111-120: 472 334 381 489 485 486 467 * 473 413; 121-130: 345 513 * 510 561 537 533 5 597 629; 131-141: 510 * 513 570 * 641 604 561 601 525 613.

CV Rostgaard 121,4^o Gehejmeråd Frederik Rostgaard (d.1745) efterlod sig en samling dokumenter ("Rostgaards samling"), der efter hans død i henhold til hans testamente tilfaldt Universitetsbiblioteket i Kbh., hvorfra samlingen 1968 overførtes til Det kgl. Bibliotek, se bl.a. Carl S. Petersen, Det kgl. Biblioteks Haandskriftsamling (1943).44ff. Samlingens håndskrifter er af forskellig alder og forskelligt indhold. I fasc. XLI og LVI findes de ndf. nævnte 5 domme; de 3 i den førstnævnte fascikel er skrevet med en hånd fra begyndelsen af 1600-tallet. Begge synes skrevet in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Der er ingen oplysning om afskrivernes navne.

Indhold: XLI: fol.2-5: 23 20 36; LVI: fol.3-4: 18 33.

CW Rostgaard 5,8^o Fra omkr. 1450, indb. (omkr. 1600) i hellæder med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider. Bindet har haft 2 spænder, der nu er bortrevet. Hs. består af 194 pergamentsblade med nyere foliering, hvorimellem er indskudt hvide papirblade. På disse og på pergamentsbladene er med hånd fra omkr. 1600 tilskrevet henvisninger til andre lovsteder, bl.a. recessen 1558, ordforklaringer m.v. Hs. indeholder foruden

de ndf. nævnte 2 domme lovstof (JL, jf. DgL II.xxv, skrevet med byfoged i Nyborg Peder Nielsens hånd; på et indskudt blad ved fol.112 med hånd fra ca. 1623 trolddomskapitlet, jf. DgL III.xx; dansk oversættelse af den jysk-sjællandske overlevering af Erik Glippings hdf. 29. juli 1282, jf. DdR.88; Erik Glippings nyborgske fdg. maj 1284 for Nørrejylland, jf. ib.107; sammes nyborgske fdg. 26. maj 1284 for Skåne, jf. ib.128, og den fynske redaktion af dronning Margrethes fdg. 1396, jf. ib.339) samt nogle bestemmelser af Rigens Ret, se VII.334.

Indhold: Fol.125-126: 4 10.

CX Stockholm KB B 215 Dateret 1546 (fol.203^V), 1552 (bindets forside) og 1587 (fol.364), folioformat, indb. i samtidigt, nu stærkt beskadiget hellæder på træperm med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider og i rygfelterne og med metalbeslag i bindets 4 hjørner. På bindets forside læses i blindtryk: Anno Mdlii, nederst synes der at have stået et navn i blindtryk, men her er læderet næsten helt bortslidt. Hs. består af 373 beskrevne blade og en del ubeskrevne; de beskrevne er forsynet med yngre foliering, der ikke medregner de ubeskrevne blade. Hs. er et juridisk blandingshåndskrift, der indeholder lovstof (bl.a. SkL i 17 bøger, jf. DgL I,1.1; Thords art., jf. ib. Tillæg til IV.xciii; VsJL, jf. ib. VII.xxviii; SkK; Erik Glippings nyborgske fdg. for Skåne 26. maj 1284, jf. DdR.148; den yngre redaktion af kong Hans' alm. stadsret, jf. DgK V.102; Visby søret, jf. C.J. Schlyter, Samling af Sweriges Gamla Lagar VIII (Lund 1853).lxxxv; håndfæstninger, privilegier, recesserne af 24. august 1537, 6. december 1547, 20. maj 1557 m.m.), historiske notitser (f.eks. fol.259ff.: Hues dannsche sager, som wdi thendt herredag i Othense wdi Fyen medt de vendiske steder bleff forhandlede), praktiske juridiske anvisninger (f.eks. fol.149^F: arbor consanguinitatis; fol.173ff.: Breuis informatio ad persequendum ius suum quarum coram cancellario regni Danie; Huo som will føllge riigens delle wtti Danmark, hand scall saa ther meth saa omfare, som her effter føllger) samt fol.184^Fff.: Danmarcks rigens ret oc konningers, rigens raads oc gode mends domme), derefter RR §§ 1-36, 36A, 37-38, fol.192-194 register af de ndf. nævnte 27 domme. Andetsteds i hs. findes en enkelt doms-

regist (fol.270^V), og fol.366^F bringes register af 3 domme. Fol.192^V findes en "contract emellum her Maaginn's Gøie och Pedir Oxe aff beggis theris woldgiff'tis menth [Johan Friis til Hesselager, rigsmarsk Erik Banner, ridder Anders Bille, Truid Ulfstand, Mogens Gyldenstjerne, Børge Trolle og Knud Gyldenstjerne til Gl. Estrup], atth har Moginn's sculle ladhe Pedir Oxe föllghe Tordsiø gaardth och gotts mett allt thett, Pedir Oxix faderbroder, her Oluff Oxe, haugde sett hannom y panntt, och Pedir Oxe schulle fornøige her Maaginn's, hues paa samme panntt wbetalltt war effther panntte breffuis lydiillse", jf. Ryge.58 ff. og Reg. 1.rk. II nr. 430, hvor voldgiften er dateret 22. november 1452, jf. om denne "contract" II nr. 227 note 1. Om sagen se foruden Ryge Troels-Lund, Peder Oxe (1906).42ff. Foran fol.366 er 4 blade, der ses at have været beskrevet, udklippet. Yngste dom i dette hs. er fra 1556. Dommene fol.194ff. er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Fol.203^F er skrevet: Per me Nicolaum Bredall Vethlensem anno dominj mdxlvj, men det er næppe skrevet af rektor i Vejle, sen. sognepræst i Vinding Niels Bredal (d.efter 1576), jf. Ehrencron-Müller II.44f. I hs. GkS 3660,8^O findes en samling afskrifter af love m.m., der 1569 er skrevet med Bredals hånd (Nicolaus Bredal Vethlensem). Ejermærke fol.2^F: Powel Bentzen Boek. Der er ingen oplysning om afskrivernes navne.

Indhold: Fol.190-192: 66 * (§ 4 i Ghemens udg. af EsjL, jf. Da.Mag. 3.rk. I.194) 41 22 57 38 61 62 92 75; 192-194: 227 37 137 140 126 144 174 172 240; 270: 939; 366: 230 227 229.

CY Stockholm KB C 40 Den ældste del af hs. fra omkr. 1325, den yngste fra omkr. 1500, kvartformat, skrevet på pergament (fol.63-66 dog på papir), indb. (16. årh.) i hellæder på træperm med blindtryk på bindets sider og med et enkelt laderspænde, der nu er defekt. Hs. indeholder en del lovstof, bl.a. JL (jf. DgL II.xxvii), dels en forkortet gengivelse af rettertingsdommen 26. oktober 1480. Hs. har ingen ejermærker og ingen oplysning om afskrivernes navne.

Indhold: Fol.65: 29.

CZ Stockholm KB C 56 Fra omkr. 1625, kvartformat, indb. i samtidigt hellæder med blindtryk på bindets sider og metalbeslag i bindets yderhjørner samt 2 læderspænder, hvoraf det ene nu mangler. Hs. er et juridisk blandingshåndskrift, der bl.a. indeholder JL (jf. DgL II.xxviii og III.xxii); Thords art. (jf. ib. Tillæg til IV.xciv); Erik af Pommerns gårdsret; recesserne 1558 og 1576; toldsatser 1558 for Nyborg; fdg. 18. oktober 1597 om morgengave blandt adelen; toldsatser i Ålborg; instruktion til forfølgning med rigens rets dele; Betydning paa edsueren oc huadt betydis medt hannd oc fingere, som op holdes (fol.206^rff.); den yngre redaktion af Christoffer af Bayerns stadsret (jf. DgK V.71); Frederik IIs hdf. og sammes gårdsret og birkeretten. Herefter følger (fol.262^r) de ndf. nævnte 3 domme og efter 5 ubeskrevne blade forskelligt lovstof, bl.a. ægte-skabsordinansen og søretten. Til sidst er indbundet et trykt eksemplar af Christian IVs reces 31. marts 1615, trykt i Kbh. af Heinrich Waldkirch. Hs. er skrevet af flere forskellige hænder, de få domme dog af samme hånd. Der er ingen oplysninger om afskrivernes navne. Ifølge påskrift på bindets inderside har hs. tilhørt: Haagen von Monsen og Nortbakke, samt: Jørgen Danielsen, der 1622-29 var rådmand, 1629-38 borgmester i Kbh., jf. O. Nielsen, Kjøbenhavns Historie og Beskrivelse indtil 1720 III.212. Jørgen Danielsen har under sit navn skrevet: Gud vnde mig paa denne werdsens øe / ærligt at lefue oc salig at døe. Derunder er med anden, men vistnok samtidig hånd skrevet: Truillis Nikolaij hujus libelli verus Asloviane. Qui audiunt verbum Dei sunt ex Deo; judæi non sunt ex Deo, ergo judæi non audiunt verbum Dei. Ordinatione divina est obediendum, ergo magistratui est obediendum. Solomon. Innitium sapientio timor domini (jf. Salmernes bog 111,10). Fol.1^r er skrevet: Denne lowbog er mig foræret af borg: Jørgen Danielsøn 1635, dend 20. novemb: Anders Søffrensen e.haandt.

Indhold: Fol.232-236: 97 197 * 493.

CÆ Stockholm KB C 83 Fra omkr. 1600, kvartformat, indb. i samtidigt helpergament. På bindets forside svage spor af initialerne: A H M S. Hs består af 63 ufolierede og upaginerede blade med arknummerering (1-6) på verso-siderne og til sidst 9

ubeskrevne blade. Hs. indeholder 49 domme, den yngste fra 1582, men de 2 første domme mangler nu, og det kan ses, at der er udrevet et blad. Dommene har samtidig nummerering til og med nr. 23, derefter nyere blyantsnummerering. Ved nummereringen er nr. 39 oversprunget. Der er intet register og intet titelblad. Alle dommene, alene med undtagelse af den sidste, er skrevet med samme hånd og in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Som overskrift har dommene en regest. Hs. indeholder rettertingsdommen 8. maj 1484 (I nr. 31), der ikke findes i de andre private domssamlinger. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne, men det er vel sandsynligt, at dets forlæg er tilblevet inden for det jyske retsområde, da flere rettertingsdomme (16 82 97 128 210 260) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, og da hs. af landstingsdomme (bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) og fra den sidst i hs. indførte Skåne Landstings dom (490), der iøvrigt kun kendes fra dette hs., og som muligt er indført senere, kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. Fol.1^r er med yngre hånd skrevet: N 16 Wiße affskriffter af atskillige domer ok præjudicater. På bindets inderside ejermærke: J.G. Sparfvenfeldt, d.e. den svenske overceremonimester Johan Gabriel Sparfvenfeldt (d.1727), der under sine mange rejser samlede adskillige hss., hvoraf de fleste i 1705 blev skænket til universiteterne i Uppsala og Lund og til Kungliga Biblioteket i Stockholm, jf. Elgenstierna VII.373.

Indhold: Nr.3-10: 63 234 247 74 128 97 210 260; 11-20: 340 * 66 23 20 36 18 13 25 31; 21-30: 60 357 412 302 151 82 298 119 117 12; 31-40: 301 136 203 198 263 285 3 7 mgl. 37; 41-49: 22 45 81 40 197 189 429 361 490.

CØ Stockholm KB C 85 Dateret 1552 (fol.69^r 71^r), kvartformat, indb. (17. årh.) i helpergament på hvis for- og bagside i blindtryk som superexlibris i oval ramme initialerne: MGDLG i spejlmonogram, hvorover en svensk grevekroner. Hs. har altså tilhørt den svenske rigskansler grev Magnus De la Gardie (d.1686), jf. C.M. Carlander, Svenska bibliotek och exlibris II (Stockholm 1904).99. Hs. består af 81 ufolierede og upaginerede

blade og indeholder dels lovstof, bl.a. kong Hans' alm. stadsret (jf. DgK V.72), hvortil talrige marginalnoter med blæk, dels (fol.64^rff.) under overskriften: Her epther föllger merckelige article, som man bør ath wyde: Bødeløse sager; Om loughbudt; Saa schall hand ßige, ßom biuder bøder for thennd døde; Saa schifftes godtzet y thuenne parther; Men kiøbstædis gots oc mølle godts kalles løßøre wndertagendes Othenge; Dette er thend gordtsrett, som kong Eriick gaff; Om myntt, og til sidst (fol.67ff.) følger domme med titelblad: 1552 / Domerens bog / Wdy dhenne bog findes mange smucke oc atschillige dome oc gode skicke, huilcke som framfarne konger, biskopper, prælater mett Danmarcks riiges raad oc andre wiisse mendtt dømptt haffuer om atschielle artickle, som icke saa clar findes wdy lougen, oc framfarne konninger oc Danmarcks riiges raadt hauer stedfest att holdis sculle, huilcke gandske nyttelige er att wiide for thennem, som nødis till mögit att bruge lougen oc retthergang. / 1552. Dommene, der har moderne blyantsnummerering og som overskrift en regest, er alle skrevet med samme hånd, tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Yngste dom i dette hs. er fra 1557; dommene nr. 8 9 og 12 fra 1553 og 1554 må være indskrevet, efter at titelbladet med årstallet 1552 er skrevet. På bindets inderside en lille seddel, hvorpå er trykt: J. Hallenberg, og derunder med blæk et nummer. Det er den svenske rikshistoriograf og riksantikvar Jonas Hallenberg (d.1834), se om ham Svenskt biografiskt Lexikon XVIII (Stockholm 1969-72).22ff. og dér anført litteratur. Under sedlen er skrevet: Var på obekant sätt kommen i Hallenbergs ägo och efter hans död till Upsala Bibliotek. Reklamerades af Kungl: Bibl.; 7. mars 1859 till K:M: och återställes samme år 28. juli. Jonas Hallenberg var, før han blev riksantikvar, amanuensis ved Kungl. Biblioteket i Stockholm.

Indhold: Nr. 1-10: 3 7 37 91 40 45 97 197 198 132; 11-12: 134 235.

CÅ Stockholm KB C 88 Fra omkr. 1600, kvartformat, indb. i samtidigt helpergament, moderne blyantspaginering. Hs. er et juridisk blandingshåndskrift, der indeholder "Kong Hans' privilegier" (162 §§), dateret 1487, med efterfølgende register og

derefter (fol.49ff.) en del kongebreve og forordninger. Til sidst - med anden hånd - Sjællands landstings dom 3. maj 1592. På bindets inderside er skrevet: Anno 1623 den 27. februarij Holger Olluffsønn horr denne bog (til). Fol.1 er 6 gange skrevet: Jngen kannd tienne to herrer till tack (Jf. Matth. 6,24), ved sidste gentagelse er tilføjet: Herre Jesus høist, og derunder med kancellifraktur: Usqv: at finum. Hs. har tilhørt Antikvitetsarkivet og afleveredes derfra 1780 til Kungliga Biblioteket.

Indhold: Fol.96: 680.

DA Stockholm KB C 92 Dateret 1591, indb. i samtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider og ryg mage til bindene på AQ AR BD BS og CB. På ryggen skrevet med blæk: Dom Bog. Hs. består af 266 ufolierede blade og indeholder 269 domme og forordninger med samtidig nummerering. Bag i bogen: Register och taffle offuer huis koninglige breffue och domme som y thenne bog er indført. Hs. indeholder dog også adskillige landstingsdomme. Registeret er ført frem til og med nr. 267; numrene 268 og 269 er anført i registeret, men der findes ingen tekst til disse numre. De første 267 domme er skrevet med samme hånd, der også har skrevet AQ AR og (delvis) BZ, og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Skriverens navn kendes ikke, men det vides, at han har haft tilknytning til Viborg landsting, jf. Lebech, De jyske Lovbøger.188 med note 80. Herfor taler også, at flere rettertingsdomme (83 118 128 276 277 279 206 210 240 260 302 334) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, og at hs. af landstingsdomme (bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting. De 2 sidste domme i hs. (268 og 269) er skrevet af 2 andre, men omtrent samtidige hænder. Den yngste dom i hs. er fra 1597. Foruden domme indeholder hs. en del forordninger (hs. nr. 141 183 187 195 243-256 og 258-259). Dommene har til og med nr. 267 røde initialer, og domsregisterne, der står som overskrift over dommene, er understreget med rødt. Kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder samlingen, har i overskriften store, tegnede bogstaver i rødt og grønt og med kunstfærdigt

udførte initialer, hvori er indklæbet tre udklip fra et middelalderligt illumineret hs., jf. AB og AR. Ud for denne dom er i marginen tilskrevet med anden hånd: Knud Gyldenstiern egen hand. Det er formentlig ritmester Knud Gyldenstjerne (d.1626) til Tim, der vel har ejet dombogen. Efter dom nr. 260 er med skrivers hånd med rødt skrevet: 1591, thennd 24. martij. Over og under denne datering tegnede ornamenter i rødt og grønt. På indersiden af bindets bagside spor af udviskede eller bortslidte ejermærker.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 232+249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225
 119 117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216
 210 255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60:
 279 288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179
 260 259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324
 373 375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100:
 393 318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408
 416 434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57
 96 56 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 70;
131-140: 98 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105
 160 112 125 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164
 149 65 159 166 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333
 332; 171-180: 462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190:
 486 467 * 473 345 513 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 *
 615 629 616 372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299
 197; 211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230:
 22 604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608
 614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * *; 251-260: * * 663
 * * 661; 261-269: 595 81 670 667 306 405 648 500 762.

DB Stockholm KB C 98 Dateret 1584 (fol.121^r 211^r (1584 den 12. maj) 435^r og 482^r (1584 die pentecoste, dvs. 7. juni 1584)) kvartformat, indb. i samtidigt, nu stærkt beskadiget hellæder på træperm med blindtryk på bindets sider og med 2 spænder, hvoraf det ene nu mangler. Hs. er et juridisk blandingshåndskrift og består af 515 blade, hvoraf nogle få er ubeskrevne, og indeholder dels love m.m. (JL, tekst 4, jf. DgL III.xxiii; Thords art., tekst 7, jf. ib. Tillæg til IV.cxxxiii; birkeret-

ten; recessen 1537; Rigens ret, der er: en instruction hvorledis alle delemaal oc sager skulle forføllges; kejserretten i oversættelse m.m.), dels (fol.438^r-482^v) i alt 24 domme, der i indholdsfortegnelsen til hs. betegnes som: Nogle skøne oc nyttelige dom, som framfarne konger og bisper haffuer dømbt; derefter en redegørelse for det danske rigsvåben, om ægteskabs-sager, regula juris i ægteskabssager, fdg. 30. juni 1589 om hjemmel (CCD II.54lf.) og til sidst 9 ubeskrevne blade. Medindbundet er nogle trykte danske forordninger fra 1500-tallet. Alle dommene er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. De fleste domme har som overskrift en regest, skrevet med rødt, og overskriften til kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder samlingen, er særligt smukt udført. Samtidig rød nummerering fra nr. 2 til nr. 8 (dog mangler nr. 3 5 og 7), derefter sort, samtidig nummerering 9-14, hvorefter følger 2 unummererede domme, derefter med yngre hånd nummerering 15-20 og til sidst 2 unummererede domme. Yngste dom i dette hs. er fra 1570. I hs. enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. Fol.1^r ejermærke: Thenne bog hører mig, Annders Jennßen, thill meth rette oc bleff mig skencket oc giffuenn aff min kiere hosbonnde, welb: Tage Krabbe til Jordbiere, anno 1596. Annders Jennßen egen haandt. Giveren er hofmarskal, ritmester Tage Krabbe (d.1612) til Rösjöholm og Jordeberga, og modtageren har formentlig været foged på Jordeberga. Fol.1^v er skrevet: Ano 1622, den 10. septembris, for æritt ieg min guode ven oc broder Matz Piersßenn, fougitt paa Jordberiggaard, denne loubog. Actum Jordberiggaard vtt supra. Derunder med anden, stærkt alderdomspræget hånd, der er den samme, der har skrevet indførslen 1596: Dett bekiender jeg, Annders Jenßen egen hanndt. Fol.1^r nederst er skrevet: Denne bok ehr mich vndertegnete förährt vthi Landscrona den 13. martij 1658. Sten Bielke m.p., d.e. den svenske rigsråd, admiral-løjtnant, riksskatmästare, friherre Sten Bielke (d.1684), jf. Elgenstierna I.365.

Indhold: Fol.438-456: 5 3 7 37 22 40 45 81 92 97; 456-476: 202 187 203 197 198 132 134 189 224 263; 476-482: 245 178 29 361.

DC Thott 1201,2^o Fra 16. århundrede, indb. i samtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider og ryg, består af 27 ubeskrevne og ufolierede blade + 343 beskrevne blade med samtidig foliering + 18 ubeskrevne og ufolierede blade og indeholder 243 domme med samtidig nummerering til nr. 240, idet under nr. 31 er opført 3 domme (250 118 254) og under 189 2 domme (148 158); til gengæld er nr. 58 sprunget over og findes heller ikke i registeret. Titel, skrevet med smuk kancellifaktur: En dombog indholdendis nogle besynderlige kongelige domme saa och atschellige landstings, kiøbsteds och herritztings domme, som ære dømbt till Wiborg landsting, Siellandsfare landsting, Schaaninge landsting och andre steder. Dernest et register offuer samme bogs jndholdt. Hs. indeholder dog i overvejende grad domme afsagt af Viborg landsting, men der findes 3 Sjællands landstings domme (hs. nr. 115 118 120; domme nr. 759 779 539) og 2 domme afsagt af Kbh.s rådstueret (hs. nr. 122 og 123; domme nr. 799 og 802), hvilke 5 domme kun kendes fra dette hs. Efter titelbladet følger et fuldstændigt: Register paa denne bog. Ud for overskriften til hs. nr. 90 (dom nr. 363) er i marginen med blæk (19. årh.) tilskrevet: urigtig overskrift. Ved overskrifterne til nr. 128-240 er de fleste steder kun tallet skrevet af afskriveren, medens domsregesten enten helt er omarbejdet eller nyskrevet af en anden, men samtidig hånd. Ud for enkelte domme er i marginen skrevet et: F, jf. således også i AR og DS. Enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. På bladet foran titelbladet er af afskriveren med stor kancellifaktur skrevet: Knud Hesselbjerg hør denne bog med rette. Dommene nr. 1-120 synes skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, nr. 121 er skrevet med en anden, men samtidig hånd, og nr. 122ff. med andre, ligeledes omtrent samtidige hænder og ligeledes in continuo. Nr. 121 er en svensk dom, der ikke er medtaget i nærv. udgave, med særligt titelblad (fol.183^r): Sententz oc domb, som afsadis aff de edle, welborne, welbørdige, mandhafftige, wellwiise, erlige, forstandige, gode herrer och mend, som waare forordnede och tilbetrode at sidde vdj rett och domb offuer her Gustaf Banner, her Erick Sparre,

her Steen Banner och her Ture Bielke, som wdj rigens raad haffuer weritt brugte, huilcken domb siden aff alle andre Sueriges rigis stand, som paa herdagen i Linköping forsamlede waare, bleff offuerweyett, pröffuett och befunden att were aldeles loufflig och skiellige och therfor aff thennem santöct ocg stadfest. Actum Linköping den 17. martii aar 1600. Trøkt i Stokholm aff Andrea Wutterwitz (52 blade). Gustav Axelson Baner, Sten Axelson Baner, Ture Bielke og Erik Sparre blev 17. marts 1600 af en ekstraordinær ständerdomstol på foranledning af hertug Carl (senere kong Carl IX) kendt skyldige i méned, fornærmelse og landsforræderi og dømt til døden og henrettet den 20. s.m. i Linköping, jf. f.eks. Ingvor Andersson, Sveriges Historie gennem Tiderne² (Kbh. 1946).174, Svenskt biografiskt Lexikon II (Stockholm 1920).640ff., 647ff., ib. IV (1924).210ff. Fol.258 følger: Article, som adlen er begierendis [14. juni 1588] aff raadet, dißligeste Danmarckis raads schrifftlige giensuar paa adelens fremsett; fol.263f. et afsnit betitlet: Vdi bestoldningen [belejringen; jf. Kalk.I.177b] anno 1536 war der slig en dyr thidt som epterfølger, hvorefter der nævnes priser på forskellige varer: Om pintsdag thid, om Sancte Hansdag thid, og: Om Sancte Knudsdags thid (10. juli). Derefter følger fol. 265^v nyt titelblad, skrevet med sirlig cancellifraktur: Herefter følger nogle andre kongelige saa och landstings och kiøbsteds domme, som ehre dømbte till Wiborg landsting och andresteds. Och registerit der paa findis for i bogen huos de andre domme, som forne staar. Herefter følger så dommene nr. 122-240. Mange domme (97 117 118 177 178 210 216 225 255 260 277 285 291 300 322 325 356 363 371 375 377) er afskrevet 2 gange, en enkelt (353) endda 3 gange, men, som det synes, ikke efter samme forlæg. Selvom hs. indeholder 4 Sjællands landstings domme (539 759 761 779) og 2 Kbh.s rådstuerets domme (799 802), der kun kendes herfra, er det vist nærliggende at antage, at forlægget - eller et af forlæggene - for hs. hidrører fra det jyske retsområde. Herfor taler ikke kun, at de fleste medtagne landstingsdomme er afsagt af Viborg landsting, at hs. indeholder 3 Viborg landstings domme (280 376 958), der kun kendes herfra, og at mange rettertingsdomme (63 82 83 97 118 176 177 210 260 302 413) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, men også at Viborg

landstings domme bringes i næsten kronologisk orden (se særligt hs. nr. 60-70 78-88), hvilket kan indicere, at de er afskrevet efter landstingets dombøger.

Indhold: Nr.1-10: 7 37 40 38 41 45 61 62 81 140; 11-20: 126 144 174 172 202 187 203 189 224 263; 21-30: 245 178 283 240 216 226 134 232 233 128; 31-40: 250 118 254 97 197 198 * 574 118 63 176 247; 41-50: 277 255 275 291 353 483 473 210 260 467; 51-60: 420 322 459 225 464 512 117 mgl. * 486; 61-70: 485 472 475 462 461 460 438 434 431 425; 71-80: 389 321 416 408 390 405 413 386 335 336; 81-90: 338 326 350 364 377 375 371 328 177 363; 91-100: 341 383 392 393 356 337 380 388 577 510; 101-110: 511 595 617 650 83 543 644 642 591 433; 111-120: 517 361 761 21 759 231 244 779 781 539; 121-130: * 799 802 300 399 216 97 179 258 252; 131-140: 251 210 214 248 260 259 215 353 277 282; 141-150: 958 328 136 258 430 256 279 213 276 278; 151-160: 82 286 288 275 291 77 225 302 371 324; 161-170: 46 358 339 280 307 376 406 373 372 382; 171-180: 377 370 356 350 351 375 155 133 111 99; 181-190: 131 98 70 103 154 93 107 167 148 158 169; 191-200: 165 105 112 125 141 * 139 156 273 157; 201-210: 907 143 164 124 65 159 108 166 163 298; 211-220: 119 153 287 117 160 92 72 57 96 56; 221-230: 113 161 300 303 212 299 359 353 322 294; 231-240: 285 363 177 12 301 50 296 92 75 137.

DD Thott 1202,2^o Fra omkr. 1600, slutningen (fra fol.150^r) fra omkr. 1625, indb. i sider af et middelalderligt pergamentshåndskrift, på hvis forside med blæk er skrevet: Konng: Maitz: och rigens raads domme. Længere nede på forsiden er med blæk skrevet, men nu næsten udvisket: Anders Knudsen egen hand. Hs. består af 247 blade med samtidig foliering; desuden findes arknummerering (1-24). Ark 19 (fol.195-204) mangler, således at der af nr. 118 i hs. (dom nr. 832) kun er bevaret begyndelsen, nr. 119 (der ifølge registeret har været rettertingsdom 14. marts 1606, trykt Secher, Rettertingsdomme II.43ff.) mangler helt, og af nr. 120 (dom nr. 910) findes nu kun slutningen. De sidste blade i hs. er ret beskadigede i yderkanten. Hs. indeholder 147 domme med samtidig nummerering; under nr. 104 er anført 2 domme (94 og 856). Fol.150^r følger: Sententzer aff nogle domme, som aff k: M: oc Danmarckis riges raad affsagtt ere

den almindelige herredag, der holdtes i Kiøbenhaffn 1622, og derefter lignende register af rettertingsdomme afsagt 1619. Disse domme er ndf. betegnet nr. 147a-147n. Hs. slutter med en overskrift til en ikke kendt: Dom anlangende enn jord i Stagstrup, Fol.2^r-9^v findes: Forteignelse paa huis kon: Ma: och rigens raadtz domme herudi denne bog findis, der er ført frem til og med nr. 138. Alle domme er skrevet med samme hånd og formentlig in continuo. Skriverens navn er vist Anders Knudsen, hvis navn foruden på bindets forside, jf. ovf., findes flere steder i hs. (fol.33^r 86^r 106^r 113^r 121^r 155^r). Hs. indeholder i langt overvejende grad rettertingsdomme, hvoriblandt 47 foruden i HDDomb kun findes i dette hs., og forlægget synes i de allerfleste tilfælde at have været HDDomb., hvorfor det vel ligger nær at antage, at Anders Knudsen har haft en ansættelse i kancelliet, jf. herved også, at mange rettertingsdomme er afskrevet i den rækkefølge, hvori de findes i HDDomb. En rettertingsdom (nr. 795) findes her, men ikke i HDDomb. Yngste dom i dette hs. er fra 1622. Flere steder i hs. er penne- eller skriveprøver og flere personnavne: Christoffer og Christoffer Oluffsen (3 gange): Jørgen Morten[sen] egen haand; Jørgen; fol.77^r: Kiendis ieg mig, Frandt Jørgensen i Huolbye, och gjør her med for alle viterligt i dette; fol.145^r: Hans Andersen i Slaugelse, jf. fol.16^r: Hans Andersen. Fol.1^v nogle regnestykker (addition). Hs. har været benyttet af Kolderup-Rosenvinge ved udarbejdelsen af GdD I-IV (1842-48), jf. GdD I.xviii.

Indhold: Nr.1-10: 628 629 631 632 635 633 638 640 720 109; 11-20: 49 3 118 115 119 120 116 121 128 130; 21-30: 135 138 137 170 145 171 173 175 174 180; 31-40: 182 181 183 185 189 186 188 190 192 191; 41-50: 195 194 199 200 201 203 204 205 206 207; 51-60: 177 209 210 211 213 219 221 222 223 224; 61-70: 228 230 237 238 246 261 264 265 266 267; 71-80: 239 241 243 242 269 271 21 81 40 53; 81-90: 187 424 136 400 302 301 12 782 634 208; 91-100: 460 582 * 708 319 361 78 79 80 87; 101-110: 86 88 857 94 856 817 852 520 866 805 827; 111-120: 828 806 829 814 824 825 831 832 mgl. 910; 121-130: 818 783 784 864 789 790 791 792 793 794; 131-140: 683 865 863 795 841 842 843 1182 844 845; 141-147c: 1183 846 847 848 849 850 851 884 887 886; 147d-147n: 885 883 876 875 877 878 874 880 879 881 882.

DE Thott 1991,4^O Fra omkr. 1600, indb. i samtidigt helpergament med blindtryk på bindets sider og ryg, består af 574 blade med omtrent samtidig foliering. Hs. er et juridisk blandingshåndskrift, der dels indeholder forskelligt lovstof (bl.a. Erasmus Lætus' bearbejdelse af de sjællandske love: fol.4^R-87^R VsJL ÆR, fol.88^R-226^V EsJL; fol.272^R-277^V SkK; fol.287^R-293^V SJK; fol.294^R-300^R Tyvereten, jf. DgL I,1.lviiii, VI.xxv, VII.xxx; fol.285^V Erik Glippings vordingborgske fdg. 19. marts 1282, jf. DdR.61; sammes nyborgske hdf. 29. juli 1282; fol.347^R Malmø birkeret, jf. DgK V.102), dels (s. 299-567) domme (hvoriblandt enkelte forordninger og kongebreve) og endelig (s. 185): Copie eines Vmbslachs brieff, wie es etliche frauen inn lannd zu Holsteinn ohne alles Gottis furcht habenn forfasßen lasßen, precipue duo in articulo ominare. Afsnittet med dommene har øjensynlig tidligere udgjort et selvstændigt hs., idet det foruden folieringen har en ældre, afvigende paginering 1-338. Ved citering af domme fra dette hs. er denne ældre paginering anvendt. Dommene s. 1-292 er skrevet med samme hånd, tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, s. 292-367 er skrevet med lidt yngre hænder, men vist også in continuo. Dommene, hvoraf de fleste som overskrift har en regest, der enkelte steder (132 135 155 156) er skrevet med rødt, er ikke nummererede, og der er intet register til dem. Nogle domme (136 203 302 400) er afskrevet 2 gange, men tilsyneladende ikke efter samme forlæg, jf. tilskriften i marginen s. 324 ud for dom nr. 400: Disße tvende efterfølgende domme ere tilforne antegnede. Mellem s. 323 og 324 må mangle et eller flere blade, idet s. 324 begynder med de sidste linjer af en dom (sidenn hanndt samme dom dømbte och staa hannom thil rette ephther reseßenns liudelse. Actum vt supra). Muligt har side 324ff., der er skrevet med en anden hånd, oprindeligt hørt til et andet hs., hvilket bestyrkes af, at der i denne del af hs. findes 2 domme, der allerede tidligere findes i samlingen. Hs. indeholder en Skåne landstings dom (nr. 66) og 2 Sjællands landstings domme (7 520), men de øvrige landstingsdomme er alle fra Viborg landsting, og en del rettertingsdomme (f.eks. 74 97 128 210 260) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, hvorfor et af forlæggene for hs. antagelig hidrører fra det

jyske retsområde. De øvrige rettertingsdomme synes alle afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb. Hs. indeholder ingen oplysninger om afskrivernes navne. Yngste dom i dette hs. er fra 1587. Ved flere domme (s. 13 16 19 22 79 81 95 185 193 196 207 209 212 220 231 243 250 269 315 320) er i marginen med blæk tegnet et kors, jf. AS BG BR DH. Enkelte blyantsdateringer af arkivar, dr.phil. William Christensen. På bindets inderside er skrevet: thenndt 15. maj 1616 og fol.1^r: Thomes Jenßen egen handt. Thomes Jenßen. Den, som mig føder, det er Gud min herre, jf. samme salmelinje i AC AP og BD. Hs. har været benyttet af Kolderup-Rosenvinge under udarbejdelsen af GdD I-IV (1842-48), jf. GdD I.xciii, hvor det har signaturen C. Om hs. se C.J. Schlyter, Sweriges Gamla Lagar IX (Lund 1859). lxxxij.

Indhold: S.2-21: 361 23 20 36 18 13 285 82 298 119; 21-65: 12 301 136 203 198 263 400 302 25 *; 72-92: 66 332 118 63 234 247 74 128 97 210; 93-132: 260 430 60 3 7 37 22 45 81 40; 133-168: 197 189 178 245 5 41 205 204 38 61; 168-198: 62 75 137 126 174 172 151 2 * *; 198-243: * * 196 274 424 52; 243-320: 505 * 411 49 520 582 * 92 203 121; 320-338: * * 400 302 * *.

DF Thott 2009,4^o Fra omkr. 1600, indb. i nyere papbind, består af 43 blade med moderne blyantsfoliering og indeholder foruden de ndf. nævnte domme en alfabetisk fortegnelse med: Forklaring offuer formørckede gloser i lovenn (fol.1-9), Thords art., tekst 6 D (fol.11-24), jf. DgL Tillæg til IV.cxiv, herunder som § 6 dom nr. 907, som § 8 landstingsdom 1465, hvorefter en broder er berettiget til at revse sin søster, der er i fællig med ham, med kæp eller vånd, jf. Knud Mikkelsens glosser til JL I.30 (DgL IV.45), dansk glosse 22 (ib. Tillæg til IV.19) og som § 56 Viborg landstings dom 1461, hvorefter knivsar, der ikke begås i leding, på tinge, i eget hus eller i det herred, hvor kongen opholder sig, i kirke eller i by, kun straffes med 3 mark til bonden og 3 mark til kongen, jf. Knud Mikkelsens glosse til JL III.21 (DgL IV.213), dansk glosse 104 (ib. Tilæg til IV.52f.). I § 22 er givet en definition af begrebet lærde mænd og klerke i JL: lærde mænd er præster, messedrenge og andre regelbundne mænd, medens klerke er andre

boglærde mænd, der ikke har noget særligt embede i menigheden (jf. DgL Tillæg til IV.271). Fol.25-29 følger: Rigens rett. Huorledis mand skall følge nogett godtz till laas, og fol.30-32: En wndervißning att følge riigens delle. Fol.40 findes: Vdtydning paa Danmarcks vaabenn. Fol.43^r ejermærker: A^o 1613 vdj Wiborig thill snapsthing kiøbte jeg denne loubog, hører derfor mig och mine arffuinge thill med all rette. Actum Wiburg anno vt supra. Oluff Sthenn e.haanndtt. Derunder er med blyant skrevet: d. 20. juni 1705 nu kiøbt oc tilhører A. Køster. Fol.40^r flere ejermærker: Oluff Hannßen Sthenn, derunder: Claudius Coruinus, og derunder: Johan Horneman (muligt(?) sognepræsten i Kerteminde Johan Frederiksen Hornemann), (d.1731) og til sidst: D. Gøring. Hs. er skrevet af forskellige (3), men samtidige hænder. Der er ingen oplysninger om afskrivernes navne.

Indhold: Fol.12: 907; 36: 43.

DG Thott 2022,4^o Fra 18. århundrede, indb. i papbind, består af 111 blade, hvoraf nogle er ubeskrevet, med moderne blyantspaginering. Dommene er skrevet af 3 forskellige, men omtrent samtidige hænder og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. De sidste domme er vist afskrevet efter HDDomb. Yngste dom i dette hs. er fra 1636. Hs. indeholder 5 rettertingsdomme (893-897), der kun kendes herfra. Det indeholder endvidere en dom afsagt af Himle herredsting (888), der kun kendes fra dette hs. Der er ingen ejermærker og ingen oplysning om afskrivernes navne.

Indhold: S.1-76: 3 7 37 22 40 45 81 92 97 187; 77-164: 203 197 198 132 134 189 224 263 245 178; 165-215: 29 361 399 488 893 888 894 895 896 897.

DH Uldall 10,2^o Dateret 1607 (fol.2^v), indb. (18. årh.) i papbind med læderryg. På ryggen med guldkapitæler: Corollario legis combricæ og adskillige gamle love etc. Hs., der består af 242 blade med moderne blyantspaginering, er et juridisk blandingshåndskrift, der indeholder forskelligt lovstof (Knud Mikkelsens glosser på dansk, jf. DgL Tillæg til IV.cxxxii; den yngre redaktion af Christoffer af Bayerns alm. stadsret, jf. DgK V.71; kong Hans' alm. stadsret, jf. DgK V.104; Fyns vedtægt) og

de ndf. nævnte 3 domme m.v. med overskriften: Kongelige schreffne domme och mandater wdgifne aff høylofflig jhukommelse koning Christian den Tredie oc konning Frederick den Anden. Dommene er skrevet med samme hånd og tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Senere i hs. (fol.237-242) findes yderligere 2 domme, skrevet af 2 andre hænder, den første omtrent samtidig, den anden (dom nr. 906) der kun kendes fra dette hs., med en væsentlig yngre hånd, og endelig juridisk-praktisk stof, bl.a.: Instructio, beredelse eller vndervisning, huorledis mand till herredsting, byting, bircketing, landsting for rigens cantzeler och med rigens rætt disse effterfølgende sager och lowmaall rettelig begynde, driffue oc ende skall, der vistnok er affattet af Nicolaus eller Philip Schrøder i Odense, jf. Lebech, De jyske Lovbøger.178f.; Alle de sager i lowen findis, der mand skall veries for med kiønns neffnn, som er toloff mennd inden søssell oc tredie mand de byrdt; Penning bøder, som vdi recessen, handfesteningen och vdi lowbøgerne stannde; Nogle merckelige artickle, som nyttelige ere at vijde (heri tillæg til SkL, se DgL I,1.lx); Pendinge som lowen omtaler; Om vect; Vdleggelse oc forklaring offuer de vanskeligste mørcke gloser oc ord, som findis vdi Woldemars low effter alphabetens procession ordentlig beskreffne; Prouistzier oc herreder offuer gandske Sielands lannd; Herreder offuer menige Danmarck; Danmarcks vaaben betydning; Arbor consanguinitatis; Forklaring paa de fornemste artickle vdi louen och recessen, som mest brugis thill herreidtztthing, birckething oc vdi kiøbstederne med tiltalle och giensuar, jf. Lebech, anf. v.179 note 54.

Indhold: Fol.174-181: 97 197 * * 361; 237-242: 869 906.

DI Uldall 215,4⁰ Fra 2den halvdel af 15. århundrede, indb. i samtidigt helpergament med ophøjede bind og blindtryk på bindets sider og med 2 metalspænder. På bindets forside i blindtryk med kapitæler: Skonske Lowbog. Hs. består af 125 ufolierede og upaginerede pergamentsblade og indeholder foruden den ndf. nævnte dom fra 1494 forskelligt lovstof (bl.a. SkL, jf. DgL I,1.lxi; SKK, jf. ib.; Vsjl A&O, jf. ib. VIII.xxxi; Landskrona birkeret, jf. DgK IV,110; Erik af Pommerns og dronning

Margrethes fdg. om fiskeri ved Skanør og Falsterbo). Hs. er skrevet af én hånd og forsynet med blå og røde initialer. På forsatsbladet er skrevet med rødt: Denn skaansche loug bogh. Nederst fol.1^V er med blæk skrevet: Joh: Lager Crone, der vel er identisk med den svenske sergeant i livgarden, friherre Johan Frederik Lagercrone (d.1798). Derunder er skrevet af generalfiskal Peter Uldall (d.1798): Codex hic elegantissimus in auctione b. Petri K. Anker 1789 emtus ei in catalogo no. 14 inter mscr: notatus. Hs. har altså tidligere tilhørt retshistorikeren, professor, dr.jur. Peder Kofod Ancher (d.1788). Fol.118 er med blæk skrevet initialerne: C G N S. På indersiden af bindet med blæk skrevet: N^O 248.

Indhold: Fol.96: 40.

DJ Uldall 257,4^O Fra omkr. 1600, indb. (18. årh.) i hellæder med ophøjede bind. I ryggens titelfelt i guld: CCCXVI Domme, i de øvrige ryggfelter guldvignetter. Hs. består af 492 ufolierede og upaginerede blade med arknummerering (der flere steder er bortskåret ved den senere indbinding) for hvert 8. blad på recto-siderne. Hs. indeholder 317 domme (hvoriblandt 26 forordninger og kongebreve) med samtidig nummerering. Under nr. 116 er anført 2 domme (157 907). De fleste domme har som overskrift en regist. Der er intet titelblad, men et foransat fuldstændigt register, hvis første blade er ret beskadigede. Yngste dom i dette hs. er fra 1607. Nr. 1-299 er skrevet med samme hånd, tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg, nr. 300-312 med en anden, kun lidt yngre hånd, ligeledes in continuo, nr. 313-317 af en tredje hånd. Nr. 186-195, 200-208 og 215-217, der kun er domsregester, er udstreget med en lodret blækstreg; med ganske få undtagelser (hs. nr. 192 215 217 = domme nr. 349 574 405) findes disse udstregede domme i fyldigere form andetsteds i hs. I indholdsfortegnelsen ndf. er de udstregede domme medtaget. En del domme (9 16 19 24 28 118 166 204 210 294 332 335 337 386 416 420 437 467 475 510) er afskrevet 2 gange, dom nr. 486 endda 3 gange. Ud for flere domme er med anden hånd i marginen skrevet et F, jf. således også AR og DE, og ud for flere domme er i registeret med blæk skrevet et kryds, jf. AS BG BS og DE. Ud for registerets

nr. 34 (dom nr. 298) er med anden, men samtidig hånd med blæk skrevet: Mandh B 21. cap. v. 5. Der er ingen ejermærker eller oplysninger om afskrivernes navne. Hs. indeholder 3 domme afsagt af Skåne landsting (565 766 787), 4 domme afsagt af Malmø rådstueret (90 773 837 839) 1 dom afsagt af Oxie herredsting (719) og 1 dom afsagt af Lunds domkapitel (835), hvilke domme med undtagelse af nr. 565 og 773 kun findes i dette hs., hvilket kunne tyde på skånsk proveniens, jf. VI.773.1 om, at den gengivne dom af Malmø rådstueret synes at være afskrift af rådstueprotokollen, da den har samme fejl som denne (f.eks.: indre for: erindre), men alle de øvrige meddelte landstingsdomme - alene med undtagelse af nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE - er afsagt af Viborg landsting, og en del rettertingsdomme (36 74 82 97 128 134 177 179 210 213 240 303) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting. De andre rettertingsdomme er afskrevet efter (afskrifter af) dombrevene og ikke efter HDDomb., dog synes 4 rettertingsdomme (316 365 366 og 367), der kun findes i dette hs., at været afskrift af Tegnelser. Det naturligste er vel at antage, at flere samlinger har været forlæg for dette hs. Herfor taler også, at nogle domme er indført to gange. Nogle rettertingsdomme (365 366 367) kendes foruden fra HDDomb. kun fra dette hs.

Indhold: Nr.1-10: 49 * 606 118 473 345 570 569 619 663; 11-20: 605 197 248 212 299 486 504 617 629 389; 21-30: 594 646 * 196 205 204 232 121 234 297; 31-40: * 361 * 298 210 * 383 * 119 719; 41-50: 425 108 * * 286 751 750 * 787; 51-60: 147 399 302 105 141 765 204 533 216 226; 61-70: 118 112 125 176 149 240 107 165 158 253; 71-80: 247 74 65 159 97 179 128 72 155 250; 81-90: 260 252 153 287 214 257 282 255 139 156; 91-100: 430 256 96 154 279 276 273 82 275 57; 101-110: 56 113 161 110 102 133 111 99 103 70; 111-120: 93 104 148 169 162 157 907 164 124 293 295; 121-130: 117 12 50 301 296 136 40 37 7 45; 131-140: 81 202 187 106 203 189 224 263 245 142; 141-150: 178 300 283 303 359 436 177 328 371 358; 151-160: 46 372 378 380 375 377 364 370 23 20; 161-170: 36 18 13 400 357 365 366 367 316 5; 171-180: 766 773 166 286 * * 373 363 *; 181-190: * * 294 467 124 16 416; 191-200: 419 349 420 166 475 585 608 595 510 386; 201-210: 28 19 24 9 337 438 332 335 *386; 211-220: 434 61 285 337 574 486 405 690 151

332; 221-230: 41 * 134 249 254 258 251 215 213 278; 231-240: 288 291 225 322 91 210 * 839 * *; 241-250: 837 818 92 29 418 420 419 90 * 28; 251-260: 459 324 350 428 353 318 398 390 408 416; 261-270: 410 475 589 650 565 381 403 440 16 24; 271-280: 19 9 326 356 335 388 438 483 460 294; 281-290: 333 83 472 489 485 486 467 689 476 393; 291-300: 582 27 334 369 323 513 835 22 21 268; 301-310: 76 525 506 507 502 508 512 351 510 457; 311-317: 673 484 * 649 538 627 558.

DK Uldall 258,4^o Fra 17. århundrede, indb. (18. årh.) i halvlæder med ophøjede bind. I titelfeltet på ryggen med guld-kapitæler: 22 DOM. Hs. består af 52 blade, hvoraf ét er ubeskrevet, og indeholder de ndf. anførte 28 domme med samtidig nummerering, hvorefter følger fdg. 8. januar 1579 (CCD II.122 ff.). Dommene er skrevet af forskellige, men samtidige hænder, de sidste (nr. 22-28) med en lidt yngre hånd. Foran nr. 22 overskrift: Attschellige wndereteningen aff lougens gennge saa och andet, som loug och rett kannd wedkomme och her effter schall formelles. Yngste dom i dette hs. er fra 1651-57. Hs. indeholder flere sjællandske domme, der nu kun kendes herfra (domme nr. 463 778 892 898 899 902 903). Der er intet register og ingen oplysning om afskrivernes eller tidligere ejeres navne.

Indhold: Nr.1-10: 92 97 118 282 82 119 12 430 148 169; 11-20: 288 275 903 475 202 136 420 425 240 389; 21-28: 7 399 902 899 778 463 892 898.

DL Viborg landsarkivs håndskriftsamling H5(5),2° Fra omkr. 1600, slutningen (fra nr. 234) fra 19. århundrede, indb. (19. årh.) i halvlæder med ophøjede bind. I titelfeltet på ryggen med guldbogstaver: Dom Bog, i de øvrige rygfelter guldvignetter. Hs. består af 348 upaginerede og ufolierede blade og indeholder 292 domme (heriblandt 19 forordninger og kongebreve) med samtidig nummerering (nummerering er glemt ved nr. 267 273 og 292). Dommene nr. 1-233 er skrevet med samme hånd (fra omkr. 1600), tilsyneladende in continuo, altså formentlig med en anden domssamling som forlæg. Dommene nr. 233 (slutningen)-292 er skrevet med en væsentlig yngre hånd (19. årh.), der også har skrevet: Register og tafle ofver hvis koninglige brefve og domme

som udi denne bog er indført, jf. BD, der er ført frem til og med nr. 292. Denne sidste halvdel af hs. er muligt afskrevet til erstatning for helt eller delvis makulerede blade i det oprindelige hs., jf. at den afslutter den i den ældre del delvis skrevne nr. 233. Denne yngre halvdel af hs. er skrevet på anden (tyndere) papirsort end den ældre del. I den ældre del har dommene røde initialer, og kejser Sigismunds voldgiftsdom 1424 (I nr. 5), der indleder samlingen, har smukt tegnede, store, røde bogstaver i overskriften. Næsten alle domme har som overskrift en regest. Den yngste dom i dette hs. er fra 1606. Forlægget for hs. stammer formentlig fra det jyske retsområde, da hs. af landstingsdomme (alene bortset fra nr. 7, hvor særlige forhold gør sig gældende, se ovf. under AE) kun indeholder sådanne, der er afsagt af Viborg landsting, og da mange rettertingsdomme (74 93 118 128 176 177 178 179 210 240 260 302) er gengivet efter vidisser af Viborg landsting, samt da visse navneformer er gengivet på jysk, se f.eks. dom nr. 136 (hs. nr. 26), der har formen: Wolßen og ikke: Olsßenn. Hs. indeholder ingen oplysning om afskrivernes navne eller om håndskriftets tidligere ejere. Hs. tilhørte indtil 1976 Landsarkivet for Sjælland, der ikke i sine afleverings- eller korrespondancesager har oplysninger om samlingens proveniens. 1976 blev hs. overført til Landsarkivet for Nørrejylland.

Indhold: Nr.1-10: 5 92 97 202 132 134 189 224 263 29;
11-20: 245 118 253 249 254 128 214 277 282 82; 21-30: 225 119
 117 12 50 136 45 7 283 300; 31-40: 418 420 425 419 440 216 210
 255 77 16; 41-50: 124 30 256 148 169 19 24 9 74 28; 51-60: 279
 288 275 21 301 296 359 322 323 258; 61-70: 250 252 251 179 260
 259 215 257 276 286; 71-80: 436 459 363 177 302 328 371 324 373
 375; 81-90: 377 364 369 350 383 392 428 353 64 114; 91-100: 393
 318 326 356 337 335 386 388 403 398; 101-110: 402 390 408 416
 434 438 483 466 460 294; 111-120: 63 176 234 297 247 72 57 96 56
 110; 121-130: 113 161 102 155 133 73 111 99 131 98; 131-140: 70
 93 106 142 154 167 104 107 147 165; 141-150: 158 105 160 112 125
 141 139 156 157 273; 151-160: 907 143 146 162 164 149 65 159 166
 163; 161-170: 153 287 298 293 295 410 415 285 333 332; 171-180:
 462 461 352 475 83 472 334 381 489 485; 181-190: 486 467 * 473
 345 515 * 510 507 504; 191-200: 349 468 622 537 * 615 629 616

372 *; 201-210: 647 437 431 558 304 240 248 212 299 197;
211-220: 178 561 389 533 534 571 585 579 578 531; 221-230: 22
604 600 594 605 599 582 617 646 649; 231-240: 651 627 606 608
614 620 654 538 569 570; 241-250: 619 598 * *; 251-260: * * 663
* * 661; 261-270: 595 81 670 667 306 405 648 500 * 514; 271-280:
689 746 756 714 236 700 589 684 743 675; 281-290: 694 711 745
834 801 808 811 812 809 821; 291-292: 822 833.

*

Det lader sig ikke gøre at opstille et fælles stemma for alle de ovennævnte 99 håndskrifter. Dette måtte forudsætte, at de alle gennem nu tabte led hidrører fra samme fælles forlæg, hvilket ikke er tilfældet. Hvert håndskrift har sit eget stemma, og de fleste af de større domssamlinger har haft flere forlæg. Dette fremgår bl.a. deraf, at i flere håndskrifter er samme dom indført to gange - i enkelte tilfælde endda tre gange - men ikke helt enslydende, altså efter forskellige forlæg. En udførlig gennemgang af slægtskabsforholdet mellem de forskellige herhen hørende håndskrifter, der ville forudsætte en filologisk og tekstkritisk analyse af alle forekommende varianter, er anset for at ligge uden for opgaven for nærværende arbejde. En sådan detailleret undersøgelse er dog foretaget af ca. 50 håndskrifter med hensyn til enkelte udvalgte domme, bl.a. for derved at finde frem til de grupper af håndskrifter, der var bedst egnede som tekstgrundlag. Nogle hovedlinjer kan dog optrækkes her.

Når bortses fra de mange håndskrifter (ialt 34), der kun indeholder en enkelt eller ganske få domme, vil det allerede af den rækkefølge, hvori dommene bringes i de forskellige samlinger ses, at håndskrifterne falder i forskellige - i øvrigt ret få - grupper. At der er så få grupper bestyrker den antagelse, at der fra midten af det 16. århundrede og til midten af det 17. århundrede, fra hvilken periode 74 af håndskrifterne stammer, har været en formelig håndskrift-industri, således som det i den umiddelbart foregående tid var tilfældet med lovhåndskrifter.

De fleste domssamlinger, der indeholder mange domme, kan opdeles i hovedgrupper:

1° Gruppe 1, der kunne opdeles i flere undergrupper,

omfatter 22 håndskrifter (AB AK AP AQ AR BB BD BE BS BV BX BÆ BØ CB CC CE CN CQ CR CT DA og DL), der begynder med dommene 5 92 97 202 o.s.fr., og som med enkelte og næppe afgørende forskelle bringer de første ca. 50 domme i ganske samme rækkefølge (BÆ dog først fra og med nr. 12). Herefter indtræder der visse forskydninger, idet i nogle håndskrifter nogle domme udelades og andre indføjes efter andre forlæg, men 7 håndskrifter (AK BD BE BØ CB CC DL) bevarer dog samme rækkefølge i samlingernes første 242 numre, og nogle af dem (AK CC DL) endda endnu længere. De øvrige håndskrifter har også i deres senere dele flere domme, der bringes i samme rækkefølge som de nævnte 7. AB AR DA og (delvis) BÆ er skrevet af samme skriver, men næppe efter samme forlæg, idet BÆ og DA ikke bringer dommene i helt samme rækkefølge som AB og AR. I BD BR CE CR og DL er overskriften til registeret over dommene enslydende, i AB AQ CE og CR er der væsentlige lighedspunkter.

Til denne gruppe kan formentlig også henregnes CL, der, som det fremgår af den oprindelige nummerering af dommene, er et fragment af et oprindeligt større håndskrift. Dets 24 domme bringes i samme rækkefølge som nr. 270-290 i AK CC og DL.

Af disse håndskrifter kunne naturligvis et eller flere være afskrevet efter et andet inden for gruppen. Da imidlertid de to ældste herhen hørende håndskrifter (BD fra 1595 og DA fra 1591) begge synes skrevet in continuo, er det mere nærliggende at antage, at de er afskrevet efter en anden, nu tabt domssamling. Der må således utvivlsomt have eksisteret langt flere private domssamlinger end de nu bevarede.

2° Gruppe 2 omfatter 6 håndskrifter (AE AL AX CA CØ DG), der som nr. 1-20 (AE dog som nr. 17-25 og med enkelte omplaceringer) bringer de samme domme i stort set samme rækkefølge, begyndende med 5 3 7 37 22 o.s.fr. Disse håndskrifter viser også slægtskab med nedennævnte gruppe 3, idet nr. 11-19 svarer til nr. 29-37 i gruppe 3, hvilket vel er et vidnesbyrd om, at håndskrifterne har haft flere forskellige forlæg. BW, der som nr. 108-122 bringer gruppens nr. 1-22, og DC, der som nr. 44-52 bringer gruppens nr. 2-18 i omtrent samme rækkefølge, kan formentlig også henregnes til denne gruppe.

Også om denne gruppe gælder, at de ældste af dens hånd-

skrifter (AL fra 1586, AX fra 1582, CA fra 1595 og CØ fra 1552) alle synes skrevet in continuo, hvilket må forudsætte en nu tabt domssamling som forlæg.

3° Gruppe 3 omfatter de 3 håndskrifter AO AT og AU. De to sidstnævnte (begge fra omkr. 1610) bringer de første 21 domme i ganske samme rækkefølge og indeholder nogle domme (549 551-553 612 636 722), der kun findes i disse 3 hss. Hss. viser som nævnt tillige affinitet til gruppe 2, idet de, med enkelte omplaceringer og overspringelser, som nr. 21-37 bringer de samme domme, som findes som nr. 3-19 i gruppe 2. I AO er rækkefølgen en anden, hvilket skyldes, at dommene i dette unge håndskrift (18. århundrede) er skrevet på løse folioark, der, vist af Jakob Langebek, er lagt i kronologisk orden. At AO er afskrift af AT fremgår klart deraf, at det sidstnævnte håndskrift mangler blad 174, således at blad 173 bringer begyndelsen af dom nr. 431 og blad 175 slutningen af dom nr. 213. Dette har afskriveren af AO ikke bemærket, hvorfor også dette håndskrift mangler slutningen af dom nr. 431 og begyndelsen af dom nr. 213.

Noget beslægtet med disse håndskrifter er CS, hvis nr. 4-20 i det væsentlige svarer til gruppens nr. 4-20, og DC, hvis nr. 35-40 svarer til gruppens nr. 1-8.

Det ældste håndskrift inden for gruppe 3 (AT fra 17. århundrede) er skrevet in continuo, altså med en anden, nu tabt dombog som forlæg.

4° Gruppe 4 omfatter de 3 håndskrifter AC BD og DD, der med enkelte og ubetydelige afvigelser bringer de første ca. 70 domme i samme rækkefølge, begyndende med nr. 628 629 631 o.s.fr. Også disse 3 hss. indeholder mange domme, der kun findes her (116 120 180 228 238 239 243 246 261 264-267 271 631 632 638). AC og DD synes nærmest beslægtet, idet de har ikke færre end 28 domme fælles, der kun findes i disse 2 hss. AC viser dog også slægtskab med AS, idet de er fælles om 11 domme (32 35 44 48 51 67 129 193 218 289), der kun findes i disse 2 hss. De ældste af disse håndskrifter (AC og DD fra omkr. 1600) synes delvis afskrevet efter HDDomb.

5° Gruppe 5 omfatter de 2 håndskrifter BY og CD, der bringer samme 39 domme i ganske samme rækkefølge. Det sidstnævnte håndskrift (fra 18. århundrede) er formentlig afskrift af

BY (fra omkr. 1600), hvis forlæg delvis synes at være HDDomb.

6° Gruppe 6 omfatter håndskrifterne BA og BR, der meddeler de samme 57 domme i ganske samme rækkefølge. BR (fra 18. århundrede) er formentlig afskrift af BA (fra 17. århundrede), idet BR ligesom BA mangler de første 4 domme.

7° CM fra det 18. århundrede er formentlig afskrift af BT fra slutningen af det 16. århundrede, der bringer de samme 56 domme i ganske samme rækkefølge, og CM afskriver ligesom BT dom nr. 81 to gange.

8° Uden for grupperne står bl.a. AJ, der indeholder en del domme, der kun kendes fra dette håndskrift, og AN, der ligeledes indeholder mange domme - særligt sjællandske landstings- og herredstingsdomme - der ikke kendes fra andre samlinger. Også AF BX BØ CÆ og DJ indeholder domme, der kun kendes fra disse håndskrifter.

*

Som tidligere nævnt (I s. 27) ved vi intet om, hvorledes de private domssamlinger oprindeligt er blevet til. Det synes nærliggende at antage, at de mange, meget kortfattede domsregister, der kun sjældent giver oplysning om dato, domstol og parternes navne, og som findes i et stort antal håndskrifter, og som ligner de domme, der findes i Knud Mikkelsens glosser (DgL Tillæg til IV.6 12 18 26 28f. 38 52), er de ældste, der vel oprindeligt, ligesom bestemmelserne i RR, har været tilskrevet i et lovhåndskrift og derfra senere afskrevet og udgjort en selvstændig samling. Derfor taler i alt fald, at disse domme i mange håndskrifter bringes i ganske samme rækkefølge (158 105 160 112 125 141 139 156 157 272 907 143 146 162 164 65 159 166 163 153 287 293 295 410 415 285 333 332), hvilket indicerer et fælles forlæg med hensyn til disse domme. Der henvises til tabellen s. 415.

Behovet for oplysning om domstolenes praksis synes vokset omkring midten af det 16. århundrede, da landskabslovene på mange og væsentlige punkter omformedes og suppleredes af retspraksis, og da der var retsforhold, "som icke saa klar findis wdy lougen", som det hedder i CZ. Hertil kom, at antallet

Numre i håndskifterne *)

Doms- numre	AB	AO	AP	AQ	AR	AT	AU	BD	BE	BS	BV	BW	BX	BZ	BÆ	BØ	BÅ	CB	CC	CE	CQ	CR	CS	CT	CU	DA	DC	DJ	DK
158	133	-	131	141	138	-	-	141	141	141	138	72	151	74	153	141	74	143	141	180	142	151	-	119	-	141	189	69	141
105	134	-	132	142	139	-	-	142	142	142	139	73	152	75	154	142	75	144	142	181	143	152	196	120	-	142	192	56	142
160	135	-	133	143	140	-	-	143	143	143	140	74	153	76	155	143	76	145	143	182	144	153	197	121	-	143	193	-	143
112	136	-	136	144	141	-	-	144	144	144	141	77	154	80	156	144	80	146	144	183	145	154	73	122	-	144	194	62	144
125	137	-	137	145	142	-	-	145	145	145	142	76	155	79	157	145	79	147	145	184	146	155	74	123	-	145	195	63	145
141	138	-	138	146	143	-	-	146	146	146	143	79	156	81	158	146	81	148	146	185	147	156	75	125	-	146	197	-	146
139	139	-	140	147	144	-	-	147	147	147	144	81	157	83	159	147	83	149	147	186	148	157	77	124	-	147	198	-	147
156	140	-	141	148	145	-	-	148	148	148	145	82	158	84	160	148	84	150	148	187	149	158	78	126	-	148	200	90	148
157	141	43	-	149	146	-	-	149	149	149	146	84	159	86	161	149	-	151	149	188	150	159	-	127	-	149	-	116	149
273	142	-	142	150	-	-	-	150	150	150	-	83	160	85	162	150	85	152	150	189	151	160	79	128	-	150	201	117	150
907	143	44	145	151	147	84	83	151	151	151	147	85	161	87	163	151	87	153	151	190	152	161	-	129	-	151	202	-	151
143	144	45	146	152	148	85	84	152	152	152	148	86	162	88	164	152	88	154	152	191	153	162	-	130	-	152	203	-	152
146	145	46	147	153	149	86	85	153	153	153	149	87	163	89	165	153	89	155	153	192	154	163	-	131	-	153	-	-	153
162	146	230	148	154	150	87	86	154	154	154	150	88	164	90	166	154	90	156	154	193	156	164	-	132	-	154	-	115	154
164	147	231	149	155	151	88	87	155	155	155	151	89	165	91	167	155	91	157	155	194	155	165	-	133	-	155	203	-	155
149	148	226	151	156	152	76	76	156	156	156	152	91	166	92	168	156	92	158	156	195	157	166	-	134	-	156	-	118	156
65	149	-	152	157	153	-	-	157	157	157	153	92	167	94	169	157	94	159	157	197	158	167	-	135	-	157	206	73	157
159	150	227	153	158	154	77	77	158	158	158	154	93	168	95	170	158	95	160	158	198	159	168	-	136	-	158	207	-	158
166	151	-	155	159	155	-	-	159	159	159	155	95	169	97	171	159	97	161	159	199	160	169	-	137	-	159	208	-	159
163	152	228	156	160	156	78	78	160	160	160	156	96	170	98	172	160	98	162	160	204	161	170	-	138	-	160	209	-	160
153	153	229	157	161	157	79	79	161	161	161	157	97	171	99	173	161	99	163	161	205	162	171	-	139	-	161	-	-	161
287	154	-	158	162	158	80	80	162	162	162	158	98	172	100	174	162	100	164	162	206	163	172	-	140	-	162	213	84	162
298	155	-	159	163	159	81	81	163	163	163	159	99	173	101	175	163	101	165	163	208	164	173	-	141	-	163	210	-	163
293	156	-	160	164	160	-	-	164	164	164	160	100	174	102	176	164	102	166	164	207	165	174	-	142	-	164	-	119	164
295	157	-	161	165	-	-	-	165	165	165	161	-	175	103	177	165	103	167	165	209	166	175	-	143	-	165	-	-	165
410	158	-	-	166	-	-	-	166	166	166	162	101	176	-	178	166	-	168	166	210	167	176	-	144	44	166	-	-	166
415	159	-	-	167	-	-	-	167	167	167	163	-	177	-	179	167	-	169	167	-	168	177	-	145	45	167	-	-	167
285	160	-	-	168	-	-	55	168	168	168	164	-	178	-	180	168	-	170	168	211	169	178	37	146	47	168	-	-	168
333	161	-	-	169	-	-	56	169	169	169	165	-	179	-	181	169	-	171	169	212	170	179	38	147	48	169	-	281	169
332	162	214	-	170	-	-	57	170	170	170	166	-	180	-	182	170	-	172	170	213	171	180	39	148	49	170	-	207	170

*) I BÆ svarer numrene ikke til numrene i hs., da dette flere steder har flere domme under samme nummer, men rækkefølgen er som anført.

af rigslove særligt under Christian III og Christian IV voksede, og at det i denne reformtid måtte være af vigtighed at vide, hvorledes de nye lovbestemmelser blev anvendt og i hvilken udstrækning landskabslovenes ældre regler var omformet eller ophævet.

Dette behov for at kende de judicielle afgørelser blev imødekommet af bl.a. skrivere, der også afskrev landskabslovene og andet lovstof. Omkr. 1560 opstod der en hel håndskriftindustri. Da landskabslovene efterhånden forelå trykt - JL allerede 1504 og senere 1508 og 1590, SkL 1505, EsjL 1505 og 1506 - svækkedes interessen for de håndskrevne og måske ikke altid lige pålidelige og fuldstændige håndskrevne lovbøger, der formentlig også var dyrere og vanskeligere at læse end de trykte love. Domssamlinger var næppe heller billige. Vi véd, at en (AS) i 1671, da den måske ikke længere var så aktuel, blev betalt med 24 mark. Det er vanskeligt at omregne dette beløb til nutidsmønt. Men det kan være oplysende, at de 24 mark dengang var = 6 daler, og i 1660 kostede 1 td. hartkorn 50 daler, jf. Gunnar Olsen i PoldH VIII (1964).63,80. En anden domssamling (AW) blev betalt med en skæppe korn (formentlig her rug, jf. OdS XI.111) og et sværd. Skrivelserne fandt, da afskrivningen af landskabslovene ophørte, et nyt virkefelt ved at afskrive præjudikater (og lovstof, der ikke forelå trykt). Næsten alle de bevarede private domssamlinger er skrevet af øvede skriverhænder, i flere tilfælde udført endda særdeles smukt. Flere af dem (bl.a. AL BK BL) stammer fra de to skolemestre i Odense Nicolaus og Philip(pus) Schrøder, der også har afskrevet et meget stort antal love (landskabslove, rigslove, håndfæstninger, købstadlovgivning m.m.). En af dem har forfattet: En enfoldig vnderviisning oc forklaring offuer det 33. capittel vdj jydske loug 2. bog, huad landboe er, oc huad brydie er, der findes i flere domshåndskrifter (bl.a. AL BK CP) og vistnok også en fremstilling af rettergangsmåden ved underretterne (AL CP CU DB DE DH). De stammede fra Grabow i Pommern, jf. hs. Uppsala B 65, hvor Philip Schrøder omtales: Philippe Sertorio Megapolitana Grabouensi, men udover at de var tyskere, ved vi intet om dem, end ikke deres indbyrdes slægtskabsforhold. De udfoldede en meget stor afskrivervirksomhed, og det er muligt, at de, der gjorde

det sidste store fremstød inden for håndskriftindustrien, også har haft en skriver i Viborg. I alt fald vides det, at en skriver, der har skrevet flere domssamlinger (AB AR BÆ), men hvis navn nu ikke kendes, havde tilknytning til Viborg landsting. I Odense virkede desuden Hans Knudsen (Skriver), der var landstingsskriver ved Fyns landsting, og som også har afskrevet flere love. I det hele synes håndskriftproduktionen at have hørt hjemme inden for det jyske retsområde. AP er skrevet for fru Ermegaard Gyldenstjerne til Bjørnsholm; AQ er skrevet i Viborg for landsdommer Iver Juul; AS ejedes 1671 af en borgmester i Århus; AX er skrevet i Odense af Schrøderne; BS ejedes 1616 af byskriveren i Viborg; BW tilhørte 1589 Predbjørn Gyldenstjerne til Vosborg; CB er skrevet for Laurids Lunov til Holmgård; CE er skrevet i Viborg; DA tilhørte Knud Gyldenstjerne til Tim; DC synes skrevet i Viborg; DF blev 1615 købt i Viborg. Om en lang række andre håndskrifter tør det antages, at de er blevet til inden for det jyske retsområde, da flere af dem af landstingsdomme kun medtager de af Viborg landsting afsagte, og da flere rettertingsdomme, er gengivet efter vidisser af dette landsting. At Viborg landstings domme blandt landstingsdommene er langt i overtal i nærværende udgave er altså ikke udtryk for, at denne domstol i datiden nød en særlig autoritet fremfor de andre landsting, men skyldes alene den omstændighed, at skriverne havde lettere adgang til dette materiale.

De private domssamlinger hører op i slutningen af det 17. århundrede. Medens domme fra det 15. århundrede og indtil midten af det 16. århundrede findes indført i et meget stort antal håndskrifter, spores der fra omkr. 1575 en nedgang i antallet af private domssamlinger, og denne nedgang bliver mere markant fra omkr. 1593. Domme fra dette og de følgende år findes som regel kun i et enkelt eller ganske få håndskrifter. Noget medvirkende hertil var måske fremkomsten af den mængde større og mindre rigslove, der navnlig under Christian IV udkom, og som i vidt omfang lovfæstede, hvad allerede var fastslået i judiciel praksis. Christian IVs "store reces" af 27. februar 1643 skulle efter planen optage alt, hvad der var påbudt siden 1596, men medtog dog også enkelte bestemmelser fra tiden før det nævnte år. Dette første forsøg på en kodifikation er dog næppe den

virkelige grund til, at præjudikatssamlingerne forsvinder. Der måtte, uanset lovenes mængde, ganske som i vore dage være et behov for at kende domstolenes anvendelse af lovreglerne, og der måtte stadig forekomme præjudikater af principiel interesse. Den virkelige grund til, at præjudikatsamlingerne ophørte, var formentlig, at der ikke længere fandtes nogen håndskriftindustri. Hvad der i det 17. og 18. århundrede blev afskrevet af domme, blev hovedsagelig afskrevet af eller for historikere eller historisk interesserede, bl.a. Peder Dyrskjøt (d.1707), præsten Frederik Johan Valentin Dauw (d.1752), Jakob Langebek (d.1775), Hans Gram (d.1748), Terkel Klevenfeldt (d.1777) - der muligt havde planer om at udgive en præjudikatsamling, se ovf. under AA - og P.F. Suhm (d.1798).

Om en dom findes i få eller i mange private domssamlinger kan vel vise, om dommen har været kendt inden for en snævrere eller en videre kreds, men efter hvad der må antages om samlingernes tilblivelseshistorie viser det intet afgørende om dommenes præjudikatsværdi. De fleste private domssamlinger er formentlig blevet til ved bestilling hos en afskriver, og da det var denne, der var i besiddelse af det stof, der skulle afskrives, måtte det være ham, der afgjorde, hvad der skulle - eller måske rettere: kunne - afskrives, muligt inden for en given ramme med hensyn til samlingens omfang og den deraf betingede pris. Medens vi har eksempler på, at en bestiller af et lovhåndskrift har ønsket bestemte lovregler afskrevet, jf. ovf. om tilskriften i AG, indeholder domshåndskrifterne ikke tilsvarende notitser om bestillerens ønsker. At det var afskriverne, der bestemte en domssamlings indhold, betyder imidlertid ikke, at udvalget er uskønsomt. Afskriverne var kyndige folk, der - bl.a. gennem deres tidligere virke med afskrift af lovtekster - var fortrolige med gældende lov og ret. Schrøderne i Odense har som nævnt forfattet små juridiske afhandlinger, en anonym afskriver af flere domssamlinger vides at have haft tilknytning til Viborg landsting, en anden (Hans Knudsen) var landstingsskriver ved Fyns landsting og om andre tør det antages, at de har haft ansættelse i kancelliet. Men vi ved også, at domstolene har kendt - og bygget deres afgørelser på - præjudikater, som vi nu ikke kender. Viborg landstings dom

20. november 1507 (nr. 46) og rettertingsdom 8. december 1507 (Rep. 2.rk. VI.10896) henviser således til nu ikke kendte rettertingsdomme, og Viborg landstings dom 9. september 1581 (nr. 487) henviser til en Viborg landstings dom 19. januar 1566, der nu kun kendes fra referatet i dommen af 1581. Der har altså eksisteret principielle afgørelser, som vi nu ikke har kendskab til. At domstolene tidligt i tvivlstilfælde af egen drift i det ved retten værende materiale eller eventuelt ved at spørge nogle rigsråder (se dom nr. 460) har søgt oplysning om tidligere retspraksis, fremgår bl.a. af kongebrev 22. marts 1493 (Rep. 2.rk. IV nr. 7380) angående en tvist om hovedgården Torsjö i Skåne, hvori det hedder, at kongen vil "lade overse, om nogen dom tilforne er gangen om saadan sag".

Der skulle gå henved 150 år, før der igen kom domssamlinger til brug for praktiserende jurister. Blandt dommene var naturligvis de af højesteret afsagte de vigtigste, og de offentliggjordes 1798-1802 i "Maanedlige Statstidende", 1802-1808 som tillæg til "Den Berlingske Tidende", 1808-1857 som tillæg til "Den Danske Statstidende" og 1857-1958 i "Højesteretstidende". I "Kjøbenhavns juridiske praktiske Maanedstidende", udgivet af højesteretsadvokat Bredo Henrik von Munthe af Morgenstjerne (d.1835) bragtes domme, afsagt 1795 og 1796 af hof- og stadsretten i København, og tidsskriftet "Themis", udgivet af professor i Sorø, vicelandsdommer H.N. Nissen (d.1815), bragte 1786-1808 referater af domme afsagt af Sjællands landsting. Fra begyndelsen af det 19. århundrede udkom en række tidsskrifter, hvoraf Anders Sandøe Ørsted (d.1860) var medudgiver eller eneudgiver, og som foruden videnskabelige afhandlinger meddelte domme, dog kun de i Kbh. afsagte. Tidsskrifterne er "Juridisk Maanedstidende" (1802-08), grundlagt af von Munthe Morgenstjerne, assessor C.F. Lassen (d.1860) og daværende assessor Jens Krag Høst (d.1844), "Juridisk Archiv" (1808-12), grundlagt af professor Christen Krogh (d.1828), der fortsattes i "Nyt juridisk Archiv" (1812-20) og "Juridisk Tidsskrift" (1820-41), der fortsattes i "Nyt juridisk Tidsskrift" (1841-45). Endvidere må nævnes "Juridisk Ugeskrift" (1839-72, fra 1860 kaldt "Nyt juridisk Ugeskrift"), der var grundlagt af de daværende kopister i landsover- samt hof- og

stadsrettens justitskontor A.L.C. de Coninck (d.1872) og A.L.J. Moltke (d.1872), den sidste særligt kendt for sin oversættelse af Dickens' samlede værker. Endelig udkom fra 1867 "Ugeskrift for Retsvæsen", grundlagt af overretssagfører Peter Casse (d.1920) og auditor, senere overretssagfører J.H. Mundt (d. 1926), der er fortsat op til nutiden, og som bringer de vigtigste domme afsagt af overretterne (landsretterne), sø- og handelsretten og højesteret.

HÅ N D S K R I F T H E N V I S N I N G

HÅNDSKRIFTHENVISNING NR. 1 - 1202

Der henvises til håndskriftsignaturen (AA - DL) side 291 ff., og det angives ikke her, om en dom er indført flere gange i samme håndskrift.

- 1 AN
 2 AE AM AN AS BQ BU CA CF DE
 3 AE AL AO AS AT AU AX AÅ BG BO BX
 CA CS CÆ CØ DB DC DE DG
 4 BM CW
 5 AB AC AE AK AL AO AP AQ AR AS AT
 AU AX BB BD BE BG BS BV BW BX BÆ
 BØ CA CB CC CE CN CQ CR CS CT CU
 DA DB DE DJ DL
 6 BG
 7 AE AK AL AO AP AS AT AU AX BB BD
 BE BG BO BS BT BW BX BØ CA CC CE
 CM CN CR CS CT CU CÆ CØ DA DB DC
 DE DG DJ DK DL
 8 AF
 9 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BE BO
 BS BV BX BÆ BØ CB CC CE CN CO CR
 CT DA DJ DL
 10 BM CW
 11 AA CJ
 12 AA AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BB
 BD BE BG BS BT BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CM CN CQ CR CS CT
 CU CÆ DA DC DD DE DJ DK DL
 13 CH CÆ DE DJ
 14 BJ
 15 AÅ CJ
 16 AA AB AK AN AP AO AR BB BD BE BF
 BO BS BV BX BÆ BØ CB CC CE CN CQ
 CR CT DA DJ DL
 17 AÅ CJ
 18 CV CÆ DE DJ
 19 AB AK AP AQ AR BB BD BE BS BV BX
 BÆ BØ CB CE CN CQ CR CT DA DJ DL
 20 AC AN AS BX BY CD CH CI CJ CV CÆ
 DE DJ
 21 AB AC AK AN AQ AR BB BC BD BE BK
 BS BU BV BW BÆ BØ CB CC CN CT DA
 DC DD DJ DL
 22 AB AC AE AK AL AN AO AP AQ AS AT
 AU AX BA BB BD BE BF BR BS BT BW
 BX BÆ BØ CA CB CC CE CM CN CQ CR
 CS CU CX CÆ DA DB DE DG DJ DL
 23 AC AN AS BA BF BR BX BY CD CH CP
 CV CÆ DE DJ
 24 AB AK AO AP AQ AR AT BD BE BS BV
 BX BÆ BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ
 DL
 25 AC AE AS CÆ DE
 26 AÅ CJ
 27 AC AN AS BX CT DJ
 28 AK AR BB BD BE BS BV BØ CC CN DA
 DJ DL
 29 AB AC AJ AK AL AN AP AQ AR AX BB
 BD BE BG BS BV BX BÆ BØ CB CC CE
 CN CQ CR CT CX CY DA DB DG DJ DL
 30 AK AR BD BE BS BV BØ CC DA DL
 31 CÆ
 32 AC AS
 33 AC AS CV
 34 AI
 35 AC AS
 36 AC AN AS BF BU BX BY CD CH CI CP
 CV CÆ DE DJ
 37 AB AC AE AJ AL AN AO AP AQ AS AT
 AU AX BF BG BT BU BW BX BY BÆ CA
 CB CD CE CG CM CQ CR CS CT CU CX
 CÆ CØ DB DC DE DG DJ
 38 AC AE AN AS BA BF BR CX DC DE
 39 AO AT AU CS
 40 AE AH AL AO AP AS AT AU AX BF BG
 BT BW BX CA CE CM CR CS CT CU CX
 CÆ CØ DB DC DD DE DG DI DJ
 41 AC AE AG AM AS BA BF BP BR CX DC
 DE DJ
 42 AC AS
 43 AD AZ AÆ AØ DF
 44 AC AS
 45 AB AE AK AL AO AP AQ AR AS AT AU
 AX BB BD BE BG BN BO BS BT BV BW
 BX BY BÆ BØ CA CB CC CD CE CM CN
 CQ CR CS CU CÆ CØ DA DB DC DE DF
 DG DJ DL
 46 AO AT AU BA BG BR BW BZ BÅ CA CS
 CU DC DJ
 47-48 AC AS
 49 AC AS BF BT BY CD CM DD DE DJ
 50 AB AK AN AP AQ AR BD BE BF BG BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL
 51 AC AS
 52 AS DE
 53 AC AS DD
 54-55 CO
 56 AB AK AO AP AQ AR AT AU BA BD BE
 BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB

- CC CE CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 57 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT CX DA DC DJ DL
 58 CO
 59 AC AS BG
 60 AE AN AS BF BX CÆ DE
 61 AC AE AN AS BA BD BF BR CX DC DE
 DJ
 62 AE AF AN AS BA BF BR CX DC DE
 63 AB AE AK AN AO AP AQ AR AS AT AU
 BB BD BE BG BO BS BV BW BX BZ BÆ
 BØ BÅ CA CB CC CE CN CQ CR CS CT
 CÆ DA DC DE DL
 64 AB AC AK AP AQ AR AS BB BD BE BO
 BS BV BX BÆ BØ CB CC CN CQ CR CT
 DA DL
 65 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH CQ CR CT
 DA DC DJ DL
 66 AE AN AV CÆ DE
 67 AC AS
 68 BX
 69 CJ
 70 AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CS CT DA DC DJ DL
 71 CO
 72 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 73 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CE CQ CR
 CS CT DA DL
 74 AB AE AK AN AO AP AQ AR AS AT AU
 BD BE BF BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CQ CR CS CÆ DA DE DJ
 DL
 75 AC AE AN AS BA BR BU CX DC DE
 76 AO AT AU CS DJ
 77 AB AK AO AP AR AS AT AU BD BE BG
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CQ CR CS CT DA DC DL
 78-79 AA DD
 80 DD
 81 AB AC AE AK AL AO AP AQ AS AT AU
 AX BB BD BE BF BO BS BT BU BW BX
 BÆ BØ CA CB CC CE CM CN CQ CR CS
 CT CU CÆ DA DB DD DE DG DJ DL
 82 AB AK AN AO AP AQ AR AS AT AU BB
 BD BE BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CN CP CQ CR CT CU CÆ
 DA DC DE DJ DK DL
 83 AJ AK AO AP AQ AR AS AT AU BD BE
 BG BO BS BV BX BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CN CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL
 84-85 CO
 86 DD
 87 BO DD
 88 DD
 89 AC AS BO
 90 DJ
 91 AN BW BÅ DJ
 92 AB AK AL AN AO AP AQ AR AS AT AU
 AX BB BD BE BF BG BS BV BW BX BZ
 BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CN CQ CR CS
 CT CX CØ DA DB DC DD DE DG DJ DK
 DL
 93 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 94 DD
 95 AC AS BY CD
 96 AB AK AO AP AQ AR AT AU BA BD BE
 BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 97 AB AE AK AL AN AO AP AQ AR AS AT
 AU AX BB BD BE BF BG BO BS BV BW
 BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CN CQ
 CR CS CT CZ CÆ CØ DA DB DC DD DE
 DG DH DJ DK DL
 98 AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DL
 99 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 100 CS
 101 AC AS BR BU BX CT DE
 102 AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CN CQ CR CS CT DA DJ DL
 103 AO AP AT AU BW BZ BÅ CA CE CS DC
 DJ
 104 AB AK AN AO AP AQ AR AT BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CS CT DA DJ DL
 105 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH CQ CR CS
 CT DA DC DJ DL
 106 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DJ DL
 107 AB AK AO AP AQ AR AT BD BE BS BV
 BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH CQ
 CR CS CT DA DC DJ DL
 108 AP BW BZ BÅ DC DJ
 109 AA AC DD
 110 AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BG BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DJ DL
 111 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS

- BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CS CT DA DC DJ DL
 112 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 113 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BB BD
 BE BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CN CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 114 AB AC AK AP AQ AR AS BB BD BE BO
 BS BV BX BÆ BØ CB CC CN CQ CR CT
 DA DL
 115 AC BO DD
 116 AC BC DD
 117 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT AU
 BB BD BE BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CN CQ CR CS CT CÆ
 DA DC DJ DL
 118 AB AD AE AK AN AO AP AQ AR AS AT
 AU BB BD BE BF BG BO BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CJ CN CQ
 CR CS CT DA DC DD DE DJ DK DL
 119 AB AC AK AN AP AQ AR AS BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CQ CR CT CÆ DA DC DD DE DJ DK DL
 120 AC BC DD
 121 AC AS BF BU BX CT DD DE DJ
 122 AN AÅ BL
 123 AC AS BT CM
 124 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BF
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CN CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 125 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC
 CE CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 126 AE AN BA BR DC DE
 127 AO AT AU CA
 128 AB AC AE AK AN AO AP AQ AR AS AT
 AU BB BD BE BS BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CN CQ CR CS CT CÆ
 DA DC DD DE DJ DL
 129 AC AS
 130 AC DD
 131 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DL
 132 AB AC AK AL AO AP AQ AR AS AT AU
 AX BB BD BE BG BO BR BS BV BW BX
 BØ CA CB CC CE CJ CN CQ CR CS CT
 CØ DA DB DG DL
 133 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BG
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 134 AB AC AJ AK AL AN AO AP AQ AR AS
 AT AU AX BB BD BE BG BO BR BS BV
 BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CN CQ
 CR CS CT CØ DA DB DC DG DJ DL
 135 AC AN BX DD
 136 AB AC AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT
 AU BD BE BF BG BO BS BT BV BW BX
 BÆ BØ CA CB CC CE CM CQ CR CS CT
 CU CÆ DA DC DD DE DJ DK DL
 137 AC AE AN AS BA BR CX DC DD DE
 138 AC DD
 139 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CS CT DA DC DJ DL
 140 AN CX DC
 141 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ CR CS CT
 DA DC DJ DL
 142 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH
 CQ CR CS CT DA DJ DL
 143 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CQ CR CT DA DL
 144 AN CX DC
 145 AC DD
 146 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH
 CQ CR CT DA DL
 147 AB AK AQ AR BD BE BS BV BW BX BZ
 BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ CR CS CT DA
 DJ DL
 148 AA AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB
 CC CE CQ CR CS CT DA DC DJ DK DL
 149 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CT DA DJ DL
 150 BX, jf. 417
 151 AE AS BF CH CÆ DE DJ
 152 BX
 153 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC
 CE CQ CR CT DA DC DJ DL
 154 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 155 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CS CT DA DC DJ DL
 156 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 157 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CH CQ CR CT DA DC DJ DL
 158 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH CQ CR CT
 DA DC DJ DL
 159 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS

- BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH
 CQ CR CT DA DC DJ DL
 160 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH CQ CR CS
 CT DA DC DL
 161 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 162 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH
 CQ CE CT DA DC DJ DL
 163 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ
 CR CT DA DC DL
 164 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 165 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ CR CS CT
 DA DC DJ DL
 166 AB AK AP AQ AR BD BE BS BV BW BX
 BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ CR CT DA
 DC DJ DL
 167 AB AK AO AP AQ AR AT BD BE BO BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CH
 CQ CR CS CT DA DC DL
 168 CR
 169 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE
 CQ CR CS CT CU DA DC DJ DK DL
 170-71 AC DD
 172 AE AN AS BA BR CX DC DE
 173 AC DD
 174 AC AE AN AS BA BF BR BU CX DC DD
 DE
 175 AC DD
 176 AB AK AO AP AQ AR AS AT AU BB BD
 BE BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CN CO CQ CR CS CT DA DC DJ
 DL
 177 AB AC AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT
 AU BA BB BD BE BO BR BS BV BX BZ
 BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CN CQ CR CS
 CT CU DA DC DD DJ DL
 178 AC AE AK AL AO AS AT AU AX BB BD
 BE BF BG BS BU BW BX BØ CC CE CN
 CR DA DB DC DE DG DJ DL
 179 AB AK AN AO AP AQ AR AS AT AU BD
 BE BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 180 AC BC DD
 181-83 AC DD
 184 AC BO DD
 185-86 AC DD
 187 AB AC AL AN AP AQ AS AT AU AX BF
 BG BO BT BW BX CA CB CM CQ CR CS
 CT CU DB DC DD DG DJ
 188 AC DD
 189 AB AC AJ AK AL AN AO AP AQ AR AS
 AT AU AX BB BD BE BF BG BS BT BV
 BW BX BÆ BØ CA CB CC CE CM CN CQ
 CR CS CT CU CÆ DA DB DC DD DE DG
 DJ DL
 190-91 AC DD
 192 AC BW DD
 193 AC AS
 194 DD
 195 AC DD
 196 AB AC AN AO AP AQ AS AT AU BO BY
 BÆ CB CD CH CQ CS DE DJ
 197 AC AD AE AK AL AN AO AP AS AT AU
 AX BD BE BF BG BK BS BT BW BX BØ
 CA CC CE CI CM CR CS CU CZ CÆ CØ
 DA DB DC DE DG DH DJ DL
 198 AC AL AN AO AP AS AT AU AX BD BG
 BT BW BX CA CE CM CR CS CU CÆ CØ
 DB DC DE DG
 199 AC BC BU DD
 200-01 AC DD
 202 AB AJ AK AL AN AO AP AQ AR AS AT
 AU AX BB BD BE BG BO BS BT BV BW
 BX BÆ BØ CA CB CC CE CM CN CQ CR
 CS CT CU DA DB DC DG DJ DK DL
 203 AB AC AJ AL AN AO AP AQ AS AT AU
 AX BG BF BO BT BW BX BÆ CA CE CM
 CQ CR CS CU CÆ DB DC DD DE DG DJ
 204 AC AE AS AZ AÆ BA BC BR BU BX BY
 CD DD DE DJ
 205 AC AE AN AS BA BR DD DE DJ
 206-07 AC DD
 208 AC AS DD
 209 AC DD
 210 AB AC AE AK AN AO AP AQ AR AS AT
 AU BD BE BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CQ CR CS CT CU CÆ
 DA DC DD DE DJ DL
 211 AC BO DD
 212 AC AJ AK AN AS BD BE BS BT BU BW
 BX BØ CC CE CM CR CT DA DC DJ DL
 213 AC AO AP AS BW CA CS DC DD DJ
 214 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB
 CC CE CN CQ CR CS CT CU DA DC DJ
 DL
 215 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BF BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ
 DL
 216 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BF BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CQ CR CS CT DA DC
 DJ DL

- 217 AT AU
 218 AC AS
 219 AC BU DD
 220 AC BU
 221 AC AY BC DD
 222-23 AC DD
 224 AB AC AK AL AO AP AQ AR AS AT AU
 AX BB BD BE BF BG BS BT BV BW BX
 BÆ BØ CA CB CC CE CM CN CQ CR CS
 CT CU DA DB DC DD DG DJ DL
 225 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BB
 BD BE BG BO BS BV BW BÆ BØ CA CB
 CC CE CN CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 226 AJ AO AP AT AU BF BG BW BX BZ BÅ
 CJ CS CU DC DJ
 227 CX
 228 AC BC DD
 229 CX
 230 AC CX DD
 231 DC
 232 AO AP AQ AR AU BB BW BZ BÅ CA CJ
 CS DC DJ
 233 AO AP AT AU BZ BÅ CJ DC
 234 AB AE AK AN AO AP AQ AR AT AU BB
 BD BE BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CJ CN CQ CR CS CÆ DA
 DE DJ DL
 235 CØ
 236 AQ BS CB CC CL CQ DL
 237 AC DD
 238-39 AC BC DD
 240 AB AK AN AO AP AQ AR AS AT AU BD
 BE BF BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CQ CR CS CT CU CX DA
 DC DJ DK DL
 241 AA AC BC DD
 242 AC DD
 243 AC BC DD
 244 DC
 245 AB AC AE AJ AK AL AN AO AP AQ AR
 AS AT AU AX BB BC BD BE BG BO BS
 BV BW BX BÆ BØ CA CB CC CE CJ CM
 CN CQ CR CS CT CU DA DB DC DE DG
 DJ DL
 246 AC BC DD
 247 AB AE AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CJ CQ CR CS CT CÆ DA
 DC DE DJ DL
 248 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CJ CQ CR CS CT CU DA
 DC DJ DL
 249 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CN CQ CR CS CT DA DC
 DJ DL
 250 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CN CJ CQ CR CS DA DC DJ
 DL
 251 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CJ CQ CR CS DA DC DJ DL
 252 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BF BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CN CQ CR CS CT DA DC
 DJ DL
 253 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BB BD
 BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CN CQ CR CS CT DA DJ
 DL
 254 AA AB AC AJ AK AN AO AP AQ AR AT
 AU BB BD BE BF BO BS BV BX BZ BÆ
 BØ BÅ CA CB CC CE CJ CN CQ CR CS
 CT DA DC DJ DL
 255 AB AJ AK AN AP AQ AR AU BB BD BE
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CN CQ CR CS CT CU DA DC DJ
 DL
 256 AB AK AP AQ AR AU BD BE BG BO BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CQ
 CR CS CT CU DA DC DJ DL
 257 AB AJ AK AN AP AQ AR AU BD BE BF
 BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT DA DJ DL
 258 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CJ CN CQ CR CS DA DC DJ DL
 259 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CJ CQ CR CS CU DA DC DL
 260 AB AE AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CQ CR CS CU CÆ DA DC
 DE DJ DL
 261 AC BC DD
 262 AJ AN
 263 AB AC AE AJ AK AL AN AO AP AQ AR
 AS AT AU AX BB BD BE BF BG BO BS
 BT BU BV BW BX BY BÆ BØ CA CC CD
 CE CJ CM CN CQ CR CS CT CU CÆ DA
 DB DC DE DG DJ DL
 264-67 AC BC DD
 268 AB AC AJ AO AP AQ AS AT AU BO BX
 BÆ CA CB CJ CQ CR CT CU DJ
 269 AA AC BC DD
 270 AS
 271 AC BC DD
 272 BÆ CB
 273 AB AK AO AP AQ AT AU BD BE BS BW
 BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CH CQ CR

- CS CT DA DC DJ DL
 274 AN CH DE
 275 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BF BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CA CB CC CE CJ CQ CR CS CT CU DA
 DC DJ DK DL
 276 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BF BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CJ CO CR CS CT CU DA DC
 DJ DL
 277 AB AK AN AP AQ AR AU BB BD BE BF
 BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CQ CR CS CT CU DA DC DL
 278 AO AP AT AU BW BX CA CJ CS DC DJ
 279 AA AB AK AN AP AQ AR AU BD BE BF
 BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB
 CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL
 280 DC
 281 BH BX
 282 AB AJ AK AN AP AQ AR AU BD BE BF
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DK
 DL
 283 AB AC AJ AK AN AP AQ AR AS BD BE
 BG BO BS BT BV BW BX BÆ BØ CA CB
 CC CE CM CQ CR CS CT CU DA DC DJ
 DL
 284 AO AT AU BO
 285 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BA BD
 BE BR BS BV BX BÆ BØ CA CB CC CE
 CJ CQ CR CS CT CU CÆ DA DC DE DJ
 DL
 286 AA AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BF BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CJ CQ CR CS CU DA DC
 DJ DL
 287 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CJ CQ CR CS CT DA DC DJ DL
 288 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BF BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CJ CQ CR CS CT DA DC
 DJ DK DL
 289 AC AS
 290 BW
 291 AB AO AP AQ AT AU BO BW BX BZ BÆ
 BÅ CA CB CJ CQ CT CU DC DJ
 292 AJ
 293 AB AK AP AQ AR BD BE BO BS BV BW
 BX BÆ BØ BÅ CB CC CE CM CQ CR CT
 DA DJ DL
 294 AB AJ AK AN AQ AR BA BD BE BR BS
 BV BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ CR
 CT CU DA DC DJ DL
 295 AB AK AP AQ AR BD BE BO BS BV BW
 BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CQ CR CT
- DA DJ DL
 296 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CH CJ CQ CR CS CT CU DA
 DC DJ DL
 297 AB AE AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BS BV BW BX BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CJ CQ CR CS CÆ DA DJ DL
 298 AB AK AN AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CJ CP CQ CR CS CT CÆ DA DC
 DE DJ DL
 299 AC AK AS BA BD BE BO BR BS BT BW
 BX BØ CC CE CM CR CT CU DA DC DJ
 DL
 300 AB AC AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU
 BB BD BE BS BT BV BW BX BÆ BØ CA
 CB CC CE CM CN CQ CR CS DA DC DJ
 DL
 301 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT BD BE
 BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CJ CQ CR CS CT CU CÆ DA DC
 DD DE DJ DL
 302 AB AC AE AJ AK AN AP AQ AR AS BA
 BB BD BE BO BR BS BT BV BW BX BÆ
 BØ CB CC CE CM CN CQ CR CT CU CÆ
 DA DC DD DE DJ DL
 303 AC AJ AN AS BG BT BW BX CE CM CR
 CT DC DJ
 304 AB AK AP AQ AR BD BE BF BO BS BV
 BÆ BØ CB CC CE CH CQ CR DA DL
 305 AN
 306 AB AJ AK AP AQ AU BD BE BO BS BÆ
 BØ CA CB CC CN CQ CS CU DA DL
 307 DC
 308-12 AN
 313 AR
 314-15 AN
 316 DJ
 317 AN
 318 AB AJ AK AO AQ AR AT AU BD BE BG
 BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
 CE CJ CQ CR CS CU DA DJ DL
 319 DD
 320 AN
 321 AB AN AP AQ AU BO BÆ CB CQ CS DC
 322 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BA BD
 BE BG BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CH CJ CQ CR CS CT
 CU DA DC DJ DL
 323 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BA BD
 BE BG BO BR BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CC CV CE CJ CQ CR CS CU DA DJ
 DL
 324 AB AK AO AP AQ AR AT AU BA BD BE
 BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA

- CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ
DL
- 325 AN
- 326 AA AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU
BD BE BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
CB CC CE CJ CQ CR CS CT CU DA DC
DJ DL
- 327 AN
- 328 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BA
BD BE BG BO BR BS BV BW BX BZ BÆ
BØ BÅ CA CB CC CE CJ CQ CR CS CU
DA DC DJ DL
- 329 BT CM
- 330-31 AN
- 332 AB AE AK AN AO AP AQ AR AT AU BA
BD BE BS BV BX BÆ BØ CA CB CC CE
CQ CR CS CT CU DA DE DJ DL
- 333 AB AK AO AP AQ AR AT AU BA BD BE
BR BS BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CJ
CQ CR CS CT CU DA DJ DL
- 334 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT AU
BD BE BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
CC CE CJ CN CQ CR CS CT CU DA DJ
DL
- 335 AJ AK AN AP AQ AR AT AU BD BE BF
BG BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
CE CJ CQ CR CS CT CU DA DE DJ DL
- 336 AB AJ AO AP AQ AT AU BO BÆ CA CB
CJ CQ CS CU DC
- 337 AB AJ AK AN AO AQ AR AT AU BB BD
BE BF BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
CB CC CE CJ CN CQ CR CS CT CU DA
DC DJ DL
- 338 AB AJ AO AP AQ AT AU BA BG BO BÆ
CA CB CJ CQ CS CU DC DE
- 339 BA BR DC
- 340 AN
- 341 AB AO AP AQ AT AU BA BG BO BR BW
BX BÆ CB CJ CQ CS CU DC
- 342-44 AN
- 345 AB AC AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT
AU BB BD BE BG BO BS BV BX BZ BÆ
BØ BÅ CA CB CC CE CJ CM CN CQ CR
CS CT CU DA DJ DL
- 346-48 AN
- 349 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BA
BD BE BO BR BS BV BX BÆ BØ CA CB
CC CE CJ CQ CR CS CT CU DA DJ DL
- 350 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
BG BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL
- 351 AB AO AP AQ AT AU BA BG BO BR BÆ
CB CJ CQ CS CU DC DJ
- 352 AB AJ AK AO AQ AR AT AU BD BE BO
BS BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CJ CQ
CR CS CT CU DA DL
- 353 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
BO BS BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CJ
CQ CR CS CT CU DA DJ DL
- 354-55 AN
- 356 AB AJ AK AO AQ AR AT AU BB BD BE
BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
CC CE CJ CN CQ CR CS CT CU DA DC
DJ DL
- 357 CÆ DJ
- 358 AJ AO AT AU BW CA CJ CS CU DC DJ
- 359 AB AK AO AP AQ AR AS AT AU BA BB
BD BE BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ
BÅ CB CC CE CJ CN CQ CR CU DA DC
DJ DL
- 360 AN
- 361 AE AL AN AS BA BF BR BU BX CI CJ
CO CÆ DB DC DD DE DG DH DJ
- 362 BT CM
- 363 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BA BD
BE BF BG BO BR BS BV BW BX BZ BÆ
BØ BÅ CA CB CC CE CJ CQ CR CS CT
CU DA DC DJ DL
- 364 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BA
BD BE BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
CA CB CC CE CJ CQ CR CS CU DA DC
DJ DL
- 365-67 DJ
- 368 AN
- 369 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BB BD
BE BF BG BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
CB CC CE CJ CN CQ CR CS CT CU DA
DJ DL
- 370 AB AJ AO AP AQ AT AU BA BG BO BR
BW BX BÆ CA CB CJ CQ CS CT CU DC
DJ
- 371 AJ AK AO AP AQ AR AT AU BA BD BE
BG BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
CA CB CC CE CJ CQ CR CS CT CU DA
DC DJ DL
- 372 AB AJ AK AO AP AQ AT AU BA BD BE
BO BR BS BW BX BÆ BØ CA CB CC CN
CQ CS CT CU DA DC DJ DL
- 373 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BA BB
BD BE BG BO BR BS BV BW BX BZ BÆ
BØ BÅ CA CB CC CE CN CQ CR DA DC
DJ DL
- 374 AN
- 375 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BA
BD BE BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ
BÅ CA CB CC CE CQ CR CS CU DA DC
DJ DL
- 376 DC
- 377 AB AK AO AP AQ AR AT AU BA BD BE
BO BR BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
CB CC CE CQ CR CS CU DA DC DJ DL
- 378 BA BR BW BX CT CU DJ

379 AN

380 AJ AO AP AQ AT AU BA BO BR BW BX
BÆ CB CQ CS CT DC DJ381 AA AB AC AK AN AO AP AQ AR AS AT
AU BD BE BG BO BS BV BX BÆ BØ CA
CB CC CE CM CQ CR CS CU DA DJ DL

382 BO BU DC

383 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
BE BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL

384 AN

385 AB AJ AO AP AQ AT BO BÆ CB CQ CS
CU386 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BB BD
BE BF BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
CA CB CC CE CN CQ CR CS CT CU DA
DC DJ DL

387 AN

388 AB AK AO AQ AR AT AU BD BE BF BG
BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL389 AB AJ AK AN AP AQ AR BD BE BO BS
BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CQ CR CS
CT DA DC DJ DK DL390 AB AJ AK AP AQ AR AU BD BE BG BS
BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CQ
CR CS CT CU DA DC DJ DL

391 AB AO AP AQ AT BO BÆ CB CQ CS CU

392 AA AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD
BE BG BS BV BÆ BØ CB CC CQ CS CU
DA DC DL393 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT BD BE
BG BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL

394 AN

395 AJ

396 AN

397 BT BU BÆ CB CM

398 AC AJ AK AO AP AQ AR AT AU BB BD
BE BG BO BS BT BU BV BX BZ BÆ BØ
BÅ CA CB CC CE CM CN CQ CR CS CT
CU DA DJ DL399 AA AJ AL AN AO AT AU BG BI BK BÆ
CJ DC DG DJ DK

400 AC AE AS BT BX BY CM DD DE DJ

401 AC AS BU

402 AA AB AK AP AQ AR AS AU BD BE BO
BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
CQ CR CS CT CU DA DL403 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
CC CE CQ CR CS CT CU DA DJ DL

404 AN

405 AB AJ AK AN AQ AR AU BD BE BO BS
BØ CA CC CD CQ CS CU DA DC DJ DL

406 DC

407 AN

408 AB AJ AK AP AQ AR BD BE BO BS BV
BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CQ CR
CS CT CU DA DC DJ DL

409 AB AQ BO CQ

410 AB AK AO AQ AR AT AU BD BE BO BS
BV BX BÆ BØ CB CC CE CQ CR CS CT
CU DA DJ DL

411 DE

412 AN BT BU CM CÆ

413 AB AC AJ AO AP AQ AT AU BO BÆ CA
CB CQ CS CU DC

414 AC AS BU

415 AB AK AO AQ AR AT AU BD BE BS BU
BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CM CQ CR
CS CT CU DA DL416 AB AJ AK AP AQ AR AS AU BD BE BG
BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL

417 BX, jf. 150

418 AB AK AN AP AQ AR BB BD BE BO BS
BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE CN CQ
CR CS CU DA DJ DL419 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
BE BF BG BO BS BV BX BÆ BØ CA CB
CC CE CQ CR CS DA DJ DL, jf. 993420 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
BE BF BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
CA CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC
DJ DK DL

421 BX

422 AB AJ BW

423 AN

424 AV AS BT BU BY CD CM DD DE

425 AB AJ AK AN AP AQ AR AU BD BE BF
BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC
CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DK DL426 AB AJ AO AP AQ AT AU BÆ CA CB CQ
CS

427 AN

428 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT BB
BD BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
CA CB CC CN CQ CR CS CT DA DJ DL

429 CÆ

430 AB AE AJ AN AP AQ AU BG BW BX BZ
BÆ BÅ CB CE CQ CR CS CU CÆ DC DE
DJ DK431 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
BF BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
CB CC CE CH CQ CR CS CU DA DC DL

432 AC AO AQ AS AT AU BO BÆ CQ CB

433 AO AT CA CS DC

434 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BB
BD BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
CA CB CC CE CN CQ CR CS CT CU DA
DC DJ DL

- 435** BX
436 AB AK AP AQ AR BB BD BE BF BO BS
 BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB CC CE CN
 CQ CR CT CU DA DJ DL
437 AB AK AQ BD BE BO BS BÆ BØ CB CC
 CN CQ DA DL
438 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ
 DL
439 AN
440 AB AK AP AQ AR BB BD BE BF BO BS
 BX BÆ BØ CB CC CE CN CQ CR DA DJ
 DL
441 CS
442 AS BF BÆ CB
443-44 AN
445 BU
446 CS
447 AO AT
448-49 AN
450 AN BU BW
451-54 BU BW
455 AQ
456 AN
457 AO AT CS DJ
458 BX
459 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BB BD
 BE BF BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ
 BÅ CA CB CC CE CN CQ CS CT CU DA
 DC DJ DL
460 AJ AK AO AP AQ AR AS AT AU BD BE
 BF BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DD
 DJ DL
461 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB CC CE
 CQ CR CS CT CU DA DC DL
462 AB AK AO AP AQ AR AT AU BD BE BO
 BS BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CQ CR
 CS CT CU DA DC DL
463 DK
464 AB AJ AO AP AQ AT AU BÆ CB CQ CS
 DC
465 BG
466 AB AK AO AP AQ AR AS AT AU BD BE
 BO BS BV BW BX BÆ BØ CA CB CC CE
 CQ CR CS CU DA DL
467 AB AJ AK AO AP AQ AR AS AT AU BD
 BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ
 DL
468 AB AS AK AN AP AQ AR BD BE BO BS
 BV BX BÆ BØ CA CB CC CE CQ CR CS
 CT DA DL
469 BZ BÅ
470 AC AS BY BZ BÅ CD CH
471 BZ BÅ
472 AB AJ AK AO AP AQ AR AS AT AU BD
 BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA
 CB CC CE CQ CR CS CU DA DC DJ DL
473 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT AU
 BD BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DC
 DJ DL
474 AJ
475 AB AC AK AN AO AQ AR AT AU BD BE
 BG BO BS BV BW BX BÆ BØ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DK DL
476 AN BU DJ
477 AJ
478 AJ AN BX CA
479-81 AJ
482 AJ AN
483 AB AK AO AP AQ AR AT AU BB BD BE
 BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CN CQ CR CS CU DA DC DJ DL
484 AO AT AU CA CS DJ
485 AB AK AO AP AQ AR AS AT AU BB BD
 BE BG BO BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CN CQ CR CS CT CU DA
 DC DJ DL
486 AB AJ AK AO AP AQ AR AT AU BD BE
 BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ CA CB
 CC CE CQ CR CS CT CU DA DC DJ DL
487 AN BÆ CB CQ
488 AO AT AU BU CJ DG
489 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AS AT AU
 BD BE BG BO BS BV BX BZ BÆ BØ BÅ
 CA CB CC CE CQ CR CS CT CU DA DJ
 DL
490 CÆ
491 AN
492 AN AO AT AU BT BU CM
493 AN AO AT AU BT BU CM CZ
494 BT BU CM
495 AN BU
496 AN BT BU CM
497 BT CM
498 BU
499 AN
500 AK BD BE BD BS BØ CC DA DL
501 BU
502 AB AJ AO AP AQ AT AU BO BÆ CB CQ
 CS DJ
503 BU
504 AA AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU
 BB BD BE BO BS BV BX BÆ BØ CB CC
 CD CE CN CQ CR CT DA DJ DL
505 DE
506 AJ AO AP AQ AT BO BÆ CA CB CI CQ
 CS DJ

- 507 AB AJ AK AN AO AP AQ AR AT AU BD
 BE BO BS BV BX BÆ BØ CB CC CE CI
 CQ CR CS CT DA DJ DL
 508 AB AJ AP AQ BO BÆ CB CQ CS DJ
 509 AO AT AU CS
 510 AB AJ AK AO AQ AR AS AT AU BB BD
 BE BF BG BO BS BV BX BÆ BØ CA CB
 CC CE CN CQ CR CT CU DA DC DJ DL
 511 AO AQ AT AU BO BÆ CA CB CS DC
 512 AB AJ AN AO AP AQ AT BÆ CA CB CQ
 CS DJ
 513 AB AJ AK AN AO AQ AR AS AT AU BD
 BE BG BO BS BV BX BÆ BØ CA CB CC
 CE CQ CR CS CT CU DA DJ DL
 514 AJ AK AO AR AT AU BD BS CC CL CN
 DL
 515 BU
 516 AJ
 517 AO AT AU BU CS DC
 518 AO AT CA CS
 519 AN
 510 BY CD DD DE
 521 AJ
 522 AB AJ
 523 BØ
 524 AJ AN
 525 AD AJ AN AP AQ BO BÆ CA CB CQ CS
 CU DJ
 526 AN AÅ
 527 BÆ CB CQ
 528-29 AJ
 530 BF
 531 AB AK AQ AR BD BE BO BS BV BX BÆ
 BØ CB CC CE CQ CR CS DA DL
 532 CQ
 533 AB AK AO AQ AR AS AT AU BD BE BG
 BO BS BV BW BX BÆ BØ CA CB CC CE
 CQ CR CS CU DA DJ DL
 534 AB AK AQ AR BD BE BO BS BV BW BX
 BÆ BØ CB CC CE CQ CR DA DL
 535 CQ
 536 BA BH BR BY CA CD
 537 AB AK AQ AR AS BD BE BG BS BV BW
 BX BÆ BØ CB CC CQ CR CU DA DL
 538 AK BD BE BS BX BØ CC CE CN CR CT
 DA DJ DL
 539 DC
 540-41 AJ
 542 CS
 543 AN CS DC
 544 AN
 545 BF
 546 AN
 547 AO AT AU
 548 CN CQ
 549 AO AT AU
 550 BØ
 551-53 AO AT AU
 554 AO AT
 555 BU
 556 AB BT BU CM
 557 AN BZ BÅ
 558 AB AK AO AP AQ AR AT BB BD BE BF
 BO BS BV BX BÆ BØ CB CC CE CH CI
 CN CQ CR CT DA DJ DL
 559-60 BF
 561 AB AJ AK AN AQ AR AS BB BD BE BF
 BO BS BV BX BÆ BØ CB CC CE CH CN
 CQ CR CT CU DA DL
 562 AC
 563 BÆ CB CQ
 564 AN
 565 BF DJ
 566 BF
 567 AJ
 568 BG CU
 569 AK BB BD BE BS BØ CC CE CN CR DA
 DJ DL
 570 AK BD BEBS BØ CC CE CR CU DA DJ
 DL
 571 AB AK AO AR AS BD BE BO BS BV BW
 BX BÆ BØ CB CC CE CQ CR DA DL
 572 AN BÆ CB CQ
 573 BF
 574 AB AJ AN AO AP AQ AS AT BO BV BÆ
 CA CB CQ CR CS CT DC DJ
 575 AN
 576 BZ BÅ
 577 AJ AO AT AU CA CS DC
 578 AB AK AQ AR BD BE BO BS BV BX BÆ
 BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ DL
 579 AB AK AQ AR AS BD BE BO BS BV BX
 BÆ BØ CD CC CE CQ CE CT DA DJ DL
 580 AN
 581 BF
 582 AB AJ AK AN AQ AR AS BD BE BO BS
 BV BX BY BÆ BØ CB CC CD CE CQ CR
 CT DA DC DE DD DJ DL
 583 CT
 584 AN
 585 AB AY AN AQ AR AS BD BE BO BS BV
 BX BÆ BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ
 DL
 586 AN
 587 BF
 588 AN
 589 AJ AK AO AQ AT BS BX CC CL CR CT
 DJ
 590 BX CR CT
 591 AJ AO AT AU BÆ CA CB CS DC
 592 AJ
 593 BF

- 594 AB AJ AK AQ AR BD BE BO BS BV BX
 BÆ BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ DL
 595 AB AK AO AP AQ AT AU BD BE BO BS
 BÆ BØ CA CB CC CQ CS DA DC DJ DL
 596 BÆ
 597 BG CU
 598 AK BD BS BØ CC CE CR DA DL
 599 AB AK AN AQ AR BD BE BO BS BV BX
 BÆ BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ
 600 AB AK AQ AR BD BE BO BS BV BX BÆ
 BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ DL
 601 CU
 602-03 AJ
 604 AB AK AQ AR BB BD BE BO BS BV BX
 BÆ BØ CB CC CE CN CQ CR CT CU DA
 DL
 605 AB AK AQ AR BD BE BO BS BV BX BÆ
 BØ CB CC CE CQ CR CT DA DJ DL
 606 AB AJ AK AN AQ AR BB BD BE BO BS
 BX BÆ BØ CB CC CE CK CN CQ CR CT
 DA DJ DL
 607 AN
 608 AB AK AN AQ BD BE BS BÆ BØ CB CC
 CE CR DA DJ DL
 609 BX
 610 AO AT AU CN
 611 BG
 612 AO AT AU
 613 CU
 614 AB AK AQ BB BE BS BÆ BØ CB CC CE
 CR DA DL
 615 AB AK AN BD BE BO BS BÆ BØ CB CC
 DA DL
 616 AB AK AQ AR BD BE BO BS BV BÆ BØ
 CB CC CQ DA DL
 617 AB AK AN AO AQ AI BB BD BE BO BS
 BÆ BØ CA CB CC CE CN CQ CR CS DA
 DC DL
 618 BX
 619 AK BD BE BS BØ CC DA DJ DL
 620 AB AK AQ BD BE BS BÆ BØ CB CC CE
 CR DA DL
 621 AB AJ
 622 AK AQ BD BE BO BS BÆ BØ CB CC CQ
 DA DL
 623 BX
 624-25 AJ
 626 AO AT AU A CB CS
 627 AB AK AQ BD BE BS BÆ BØ CB CC CE
 CQ CR DA DJ DL
 628 AC DD
 629 AB AC AJ AK AN AO AQ AT AU BC BD
 BE BO BS BÆ BØ CA CB CC CQ CS CU
 DA DD DJ DL
 630 BY CC
 631-32 AC BC DD
 633 AC DD
 634 AC BY CC DD
 635 AC BÆ CH DD
 636 AO AT AU
 637 BF
 638 AC BC DD
 639 BY CD
 640 AC DD
 641 CU
 642 AO AT AU BÆ CA CB CS DC
 643 AJ
 644 AO AT AU BÆ CA CB CS DC
 645 AJ
 646 AB AK AN AQ BD BE BO BS BÆ BØ CB
 CC CE CQ CR DA DJ DL
 647 AB AK AQ BB BD BE BO BS BÆ BØ CB
 CC CN CQ DA DL
 648 AB AK AO AT AU BD BE BO BS BÆ BØ
 CB CC CQ DA DL
 649 AB AK AN AQ BD BE BS BÆ BØ CB CC
 CE CQ CR DA DJ DL
 650 AO AT AU CA CS DC DJ
 651 AK AN AQ BD BE BO BS BÆ BØ CB CC
 CE CQ CR DA DL
 652 BX
 653 AN
 654 AK AQ BD BE BS BÆ BØ CB CC CE CN
 CR DA DL
 655 CK
 656 BX
 657 AN
 658 AB AQ BÆ CB CQ
 659-60 BX
 661 AK BD BE BS BØ CC DA DL
 662 CS
 663 AK BD BE BS BØ CC DA DJ DL
 664 AN BX
 665 AO AT AU BU
 666 AJ BT CM
 667 AK AQ BD BE BO BS BÆ BØ CB CC CQ
 DA DL
 668 CT
 669 BÆ
 670 AK BD BE BS BØ CC DA DL
 671 AO AT AU BO CS
 672 AO AT BÆ CA CB CS
 673 AO AT AU CA CS DJ
 674 BT CD
 675 AB AK AN AQ BE BS BÆ CB CC CL CN
 CQ DL
 676 BX
 677 AO BA BR
 678 AO AT AU CA CS
 679 BX
 680 BX CÅ
 681 BX

682 BG BU	749 BX
683 AM BÆ CB DD	750 BE BX BY BÆ BØ BÅ CD DJ
684 AC AK AO AQ AT AU BS BU BÆ CB CC CL CN CQ DL	751 AA AC BE BY BØ CD DJ
685-86 BX	752-53 BY CD
687 AO AT AU CA CS	754 AN
688 AM BX CT	755 BY CD
689 AK AO AQ AT AU BD BS CA CC CL CS DJ DL	756 AK AQ BS BÆ CB CC CL CQ DJ
690 AO AT BÆ CA CB CS DJ	757-58 AN
691 AN BX	759 DC
692 BX	760 AN
693 AJ AN BÆ CB CK CQ	761 DC
694 AK AQ BS BÆ CB CC CL CQ DL	762 DA
695 CK	763-64 AN
696 BX	765 BØ DJ
697 CS	766 DJ
698 BX	767 AN
699 CT	768-69 CS
700 AK AO AQ AT AU BS BÆ CB CC CL CQ DL	770 BY CD
701 BY CD	771 AN
702-03 BX	772 BX
704 CS	773 BE DJ
705 AN BX	774 BY CD
706 AN CR	775 AJ
707 BÆ CB	776 BT CM
708 DD	777 BX
709-10 BX	778 DK
711 AJ AK AQ BE BS BÆ CB CC CL CQ DL	779 DC
712 AW	780 BY CD
713 BX	781 DC
714 AK AQ BS BÆ CB CC CL CQ DL	782 DD
715-18 BX	783 BY CD DD
719 DJ	784 DD
720 AC DD	785 BY CD
721 BÆ CB	786 BÆ CB
722 AO AT AU	787 DJ
723-24 BX	788 BY CD
725-26 AN	789-95 DD
727-31 BX	796 BY CD
732 AN BX	797 BS BY CD
733-34 AN	798 BE
735-36 BX	799 DC
737 BT CM	800 BF
738 AO AT AU	801 AK AO AT CA CC CL DL
739-41 BX	802 DC
742 BD	803 AQ BC
743 AK AO AQ AT AU BS BÆ CB CC CL CQ DL	804 BC
744 BÆ CB CQ	805 CT DD
745 AK AQ BS CB CC CL CQ DL	806 DD
746 AK AQ BD BS BÆ CB CC CE CH CL CQ DL	807 BØ
747 BX	808-09 AK CC CL DL
748 AN	810 AC
	811-12 AK CC CL DL
	813 AQ
	814 DD
	815 AQ BU
	816 AQ

817 BY CD DD
818 AJ BØ DD DJ
819 AC
820 BY CD
821 AK CC CL DJ DL
822 AK CC CL DL
823 BY CD
824-25 DD
826 BC
827 BC CU DD
828 DD
829 BU DD
830 BC
831 BC DD
832 DD
833 AO CC CL DL
834 AK CC DL
835 DJ
836 BY CD
837 DJ
838 BØ
839 DJ
840 BØ
841 BU DD
842 BU BØ DD
843 BU DD
844-45 DD
846 BU DD
847-52 DD
853 AO AT AU
854 AA BU
855 BU
856-57 AU DD
858 BT CM
859-60 BØ
861 BU
862 BT CM
863-66 DD
867 BU
868 BY CD
869 DH
870 BØ
871 BT CM
872 BT BØ CM
873 AB
874-87 DD
888 DG
889 AJ
890-91 BT CM
892 DK
893-97 DG
898-99 DK
900 AZ AÆ
901 BR
902-03 DK
904 AZ AÆ
905 CA
906 DH
907 AB AK AO AP AQ AR AS AT AY BD
BE BS BV BW BX BZ BÆ BØ BÅ CB
CC CE CQ CR CT DA DC DF DJ DL
908 CT
909 BU
910-11 DD
912-14 AA
915 CF
916-19 AA
920 CF
921 AM
921a AM BO
922 AM
923 AA
924 CF
925 BJ
926 BN
927-28 AA
929 BN
930-32 AA
933 AM BO
934 AA
935a BO
936-38 AA
939 EN CX
940 BO
941 AA
942 BO
943-46 AA
947 AM
948-54 AA
955 BF
956-57 AA
958 DC
959 BO
960-92 BU
993 AA (= 419)
994-1022 BU
1023 AA BU
1024-36 BU
1037 AA
1038-45 BU
1046 AA BU
1047-51 BU
1052 AA BU
1053-1101 BU
1102 AA BU
1103-06 BU
1107 AA BU
1108-15 BU
1116 AM BU
1117-72 BU
1173-75 BF
1176 AÅ

1177 BF

1178 BG

1179 AA

1180 BO

1181-82 DD

1183-86 AA

1187 CB

1188 AA

1189-97 CB

1198 AM

1199 BK

1200-01 AP

1202 AM

På grund af en fejl under registerudarbejdelsen må denne side tælles som 426-432.

Fejlen kompenseres efter side 582.

RETTELSER OG TILFØJELSER

TIL BIND I - VII

RETTELSER OG TILFØJELSER TIL BIND I-VII

Rettelser og tilføjelser til de foreløbige realregistre er ikke medtaget her, da disse registre nu er afløst af et fuldstændigt realregister. Ligeledes udelades rettelser af det antal hss., hvori en dom bringes, da det rigtige antal nu fremgår af håndskrifthenvisningen ovf. side 421ff. Ndf. angiver tallet før komma sidetal, tallet efter komma linjetal. Ved linjetællingen bortses fra kolumnetitlen. Forkortelser: n = nedefra; o = ovenfra; tilf. = tilføj; > rettes til.

FØRSTE BIND

- 9,9n De mange > Mange af de
 17,16o P.E.Suhm > P.F.Suhm
 -,17o Samme rettelser
 34,16o den. > den,
 42,12n Tilf. efter 500: ; Erik Reitzel-Nielsen, Johanniterordenens historie med særligt henblik på de nordiske lande I(1984).40.
 45,5o dronnig > dronning
 -,2ln Tilf. efter *feierste.*: *Begå* kan også betyde ære (Kalk.I. 238b bet.2), sml.ty.*begehen*, der også kan bet.fejre, højtideligholde.
 -,1ln Tilf. efter *valfartssted*: Forlægget har *Taghen*, der ikke er skrivefejl og derfor burde have været gengivet således i teksten s.43. Byens navn blev dengang alm.skrevet *Tagen*, jf. Kalk.V.1047b, jf.mnt.to *Aken*.
 -,9n Note 35 > Sankt Sørenskirke i Ry s., Tyrsting h., hvortil (og til den nærliggende Sankt Sørenskilde) der valfartedes, jf. Ellen Jørgensen, Helgendyrkelse i Danmark (1902).136ff. og August F.Schmidt, Danmarks Helligkilder (1936).58, 101.
 46,16o Svanebjerg > Svansbjerg
 -,2lo ovenn.Mogens...55) > Stig Pedersen Munk (d.1423) til Nørgård
 -,2n Iver > Iven
 49,14o wlaghtinnædagx > wlaghtimædagx
 55,14n Tilf. efter 60: ; Zenon Hubert Nowak, Międzynarodowe procesy polubowne jako narzędzie polityki Zygmina Luksemburskiego w półnicnej i Środkowoschodniej Europie (1412-1424) (Internationa-
 le Schiedsprozesse als Werkzeug der Politik Sigismunds von Luxemburg in Nord- und Ostmitteleuropa 1412-1424) (Torun, Universitet Mikolaja Kopernika 1981).
 56,9o Tilf. efter *Litt.*: Huitfeldt I.782; Kr.Erslev, Erik af Pomern (1901/1971).260;
 57,13o -54 > -55
 -,15o Bille > Bølle
 -,12n 1421 > 1420
 58,15o Tilf. efter 317f: ; J.E.Larsen. 282; Chr.Bruun, Kaj Lykke (1896). 95f.
 60,9o Jensen > Jonsen
 61,18n Tilf. efter 130^r: Dommen findes yderligere i hs.Uppsala, De La Gardie 60,8° (fra 2den halvdel af 15.årh.) fol.102^v.
 -,14n Tilf. efter 118: ; Ole Fenger i Festskrift til Troels Dahlerup (1985).254.
 62,8o 1596 > 1586 (IV nr.547)
 63,3o Tilf. efter note 9: ; Erik Reitzel-Nielsen, Johanniterordenens historie... I(1984).279.
 64,17o 158a > 168a
 -,18o Tilf. efter *Bruun.*: Om Jens (Hans) Bruun se Erik Reitzel-Nielsen, Johanniterordenens historie... I(1984).195, 230f, 254, 278.
 69,10o 487b > 497b
 73,5o Ledreborg 11,4° > AM 12,8°
 75,17n Vixø > Veksø
 -,15n 1484 > 1487
 77,19o Note 10 > Albret Andersen Skeel (d.omkr.1490) til Hegnet.
 79,14o 1578 > 1579
 -,8n Kjerstrup > Kærstrup
 82,10o Tilf. efter 20: ; Erik Reitzel-Nielsen, Johanniterordenens

- historie... I(1984).279.
- 83,5n Gottos > Gottis
- 84,1o huor[ledis] > huor (Dette ord havde i ænyd.også bet.hvorledes, jf.Kalk.II.311a bet.3)
- 87,1o Jens > Jep
- ,2o Sandbjerggård > Sandbygård
- ,3o Gris > Griis
- ,10n Næstved > Ringsted
- 90,20n Tilf.efter II.26.: Arkivar, cand.mag.Henning Heilesen har i PhT 16.rk.VI(1978).212 gjort opmærksom på, at de i dommen nævnte bygdemænd er fra flere herreder (Onsild, Gerlev, Nørhald og Støvring herreder), altså fra den del af Ommer syssel, der hørte til Århus stift. Det er derfor ikke rigtigt at definere bygdemænd som indbyggere i et herred, jf.Poul Johs.Jørgensen, Retshistorie.242, Kalk.I.310a, men cf.Osterssøn Veylle.177.
- 91,12n Havnå > Havnø
- ,7n Note 14 > Formentlig Borup i Borup s, Støvring h, eller Sønder Borup i Haslund s, Galten h.
- ,2n Tyregod s, Nørvang h > Spentrup s, Nørhald h
- 92,7o Henriksen > Henningsen
- 94,7n Østofte > Ørtofta
- 95,4n Tilf.efter note 9: ; Erik Reitzel-Nielsen, Johanniterordenens historie... I(1984).279.
- 104,11n 816b > 816a
- ,3n 37a > 33a
- 108,2&3o Vesteni > Vestenie
- 110,5o Tilf.: *Litt.*: Ole Fenger i Festskrift til Troels Dahlerup (1985).256
- ,6n 371 > 37a
- 112,20o AM > Add
- 113,6n Bahus > Bohus
- 114,19o Tilf.efter note 1: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.95.
- 115,12o Østofte > Ørtofta
- 116,17o Tilf.: *Litt.*: Troels Dahlerup i Fortid og Nutid XXX(1983).293f.
- 119,5o Stygge > Bølle
- 129,3n Petrij > Primi
- 134,15o Fleming > Flemming
- 135,9o Tilf.efter note 3: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.95.
- 136,6&7o Ordene *formentlig ved fejl-*
- skrift* udgår.
- 136,18o Tilf.: *Litt.*: Troels Dahlerup i Fortid og Nutid XXX(1983).299 med note 38.
- 137,2o samtykker > samtykke
- 138,20o Grindeslev > Grinderslev
- 140,4o 36.9 > 36.10
- ,4o 1512 > 1508
- ,13n Tilf.efter 290: ; Troels Dahlerup i Fortid og Nutid XXX(1983).285.
- 143,11o Tilf.: *Litt.*: Ole Fenger og Ladewig Petersen.28.
- 144,6n Tilf.efter 88ff.: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.28.
- 147,10o 1521 > 1522
- ,18n påberåbe > påberåbe sig
- ,1n Tilf.efter 340: Erik Hofmeister, Selvejerbønderne i senmiddelalderen (Historie, Jyske Saml. ny rk.XV(1983).61).
- 150,10o d.1550 > d.efter 1505
- ,9n 1556 > efter 1505
- 151,10n Villands > Gärds
- ,4n 1546 > 1540
- 157,2o tidligst 1507 > efter 1509
- 158,10n Note 11 > Kannik i Århus Niels Eriksen
- 160,16o § 17 > § 7
- 162,12o d.o.1507 > d.tidligst 1509 (jf.at han gav møde for rettertinget 9.maj 1509, se dom nr.47)
- 163,1o Hansdatter > Henriksdatter
- ,15o Tilf.efter 155: ; Chr.Bruun, Kaj Lykke(1886).95;
- 166,21o Ullerslev > Utterslev
- 169,10n 277 > 177
- ,9n 23. > 17.
- 176,6n 1551 > 1555
- 178,21n Østofte > Ørtofta
- 180,5n Tilf.efter 35.: Orig.dom-brev i RA (Bedeslev kirke).
- 181,18o 1544 > 1599
- 190,6o d.o.1302 > d.efter 1316
- 191,10o 1488 > 1404
- 192,1o Vesteni > Vestenie
- 197,4o 1533 > 1532
- 202,12n Tilf.efter 1978: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.76.
- 207,4n Note 15 > Sexta feria bet. fredag, jf.B.W.Bauer, Calender for Aarene 601 til 2200 (1868/1961).142. Dateringen er som anført 6.juli 1537.
- 208,16o giffuot > giffuit

- 210,18o Note 24 > Qvinta feria bet. torsdag. Torsdag efter helgendagen (1.august) var i 1537 som anført s.208 2.august.
- 211,12n kvinde[r] > kvinde (Denne form kunne være flertalsform, jf. Johs.Brøndum-Nielsen, Sproglig Forfatterbestemmelse (1914).99; Ods XI.929).
- 213,16n Tilf.etter *120f*: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.70.
- 215,7o Note 17 > Tertia feria før St.Laurentii dag (10.august) er tirsdagen før denne dag, i 1537 7.august som anført s.213.
- 219,15n Tilf.etter *note 7*: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.37.
- 220,15o Vindeholme > Vinderslevholm
-,21o Oustrup > Bustrup
-,8n Note 8 > Glob, også kaldet Lucas, Krabbe (d.1543) til Østergård og Skovsgård, søn af Morten Krabbe (d.1483) til Bustrup og Nissum.
- 221,16n Tilf.etter *29*: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.27.
- 222,6n Tilf.: *Litt.*: Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX(1983).293.
- 224,4n Torbjørnsen > Torbernsen
-,4n 1537 > 1557
- 227,16o Damgård > Damsgård
- 230,8o Matrurp > Mattrup
- 232,1o Tilf.: *Litt.*: Ole Fenger og Ladewig Petersen.37.
- 247,1n (7) > (6)
-,1n Tilf.etter *Sunds h.*: - (8) Landsbyen Vindeby i Bregninge s., Sunds h.
-,1n (8) > (9)
- 252,12o Tilf.etter *Hindborg h.*: eller landsbyen Sorring (1469: Sorring) i Dollerup s., Gern h.
- 254,15n 27. > 25.
- 256,10n Note 13 > 3^a feria er torsdag; torsdag efter Matthias apostels dag (24.februar) var i 1546 25.februar.
- 259,15o Tilf.: *Litt.*: Ole Fenger og Ladewig Petersen.81.
- 264,18o omkr.1571 > før 22.maj 1573
-,19o 1567 > 1558
- 270,19o d.1565 > d.1587
- 271,15o Tilf.etter *204*: ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX(1983).296.
- 274,3n Tilf.etter *Bultofte*: eller Jens Olsen Ulfeldt (d.etter 1547) til Helnæs og Hjalhmult.
- 276,11o oig > og
-,17o 1546 > 1521
-,18o Tange > Rosenkrantz
- 277,16n I note 1 udgår 3.punktum. Den nævnte Elline Matzkone er ikke identisk med "hustru Elline" i Padbjerg, men var enke efter Iver Jensen Skeel (d.før 1495) i Padbjerg, Staby s., jf.Trap IX.409.
- 280,4o Kettingbjerg > Kellingbjerg
- 281,6o Tilf.: *Litt.*: Ole Fenger og Ladewig Petersen.95.
- 283,3n Tilf.etter *hynde(r)*: , jf. agehynde (Ods I.353)
- 286,15o København > Kolding
- 294,17n Note 4 > Kannik, sen.kantor i Roskilde Niels Andersen Friis (d.1557), jf.127.26.
- 297,14n d.1550 > d.1557
- 298,1n 1518 > 1560 (jf.Kanc.Br.26.oktober 1561)
-,1n Note 4 > Landsbyen Tåstrup i Lille Lyngby s., Strø h.
- 299,20o Tilf.etter *1547*): ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX(1983).294.
- 301,2n 1563 > 1561
- 304,19n 112 > 111
- 308,4o II.9 > II.447
- 318,2o Note 6 > >: u-vejrlig, slet vejr, uvejr (Ods XXVI.1191)
-,15n Note 4 > Landsbyen Tollestrup i Hvilsom s., Rinds h.
-,7n Tilf.etter *hss.*): *Litt.*: Poul Meyer.284.
- 325,8n 1558 > 1584
-,8n Pallisbjerg > Pallesbjerg
- 327,17o Næsbyholm > Næsbyhoved
- 330,4n Rinds > Vends
- 331,4o Tilf.etter *hss.*¹): *Litt.*: Ole Fenger og Ladewig Petersen.22.
- 341,13a Oddens > Oddum s.
- 346,13n Note 18 > Sognepræsten for Årestrup, Buderup og Gravlev menigheder Christen Poulsen, jf.Wiberg I.40. Han nævnes som sognepræst 1547 og 1564 og blev provst i Hornum h.
-,6n 3. > 5.
- 347,1o Tilf.etter *hss.*): Orig.dom-brev i RA (Ribe by).
-,7n Ordet *Viborg* udgår
- 349,15o 1502 > efter 1490

- 355,17n 1565 > 1566
 356,20o 1519 > 1509
 357,2n 1585 > 1583
 362,5n Tilf. efter 147: ; Ole Fenger og Ladewig Petersen.25.
 367,5n bebudelsesdag > besøgsledsdag
- 372,15n d.1566 > d.1564
 -,9n Samme rettelse
 380,12o Sønderhoved > Søndersthoved
 -,15n Note 12 > Landsbyen Favrskov i Lyngå s., Sabro h.
 382,9n 1.november > 5.november

ANDET BIND

- 6,8n omkr.1550 > tidligst 1530
 7,14o Matrup > Matstrup
 -,19o omkr.1560 > 1561
 -,20o Tilf. efter Fyn: 1546-61.
 9,16o Note 3 > Det kgl. slot Byggholm, tidl. i Hatting s., siden 1927 i Horsens købstad.
 13,14n Generup > Gjendrup (el. Generup)
 14,1o Lyngby (Ljungholm) > Lyngsgård (nuv. Billesholm) i Norra Vram s., Luggude härad.
 17,15n var 1518 > blev 1560
 -,10n Tilf. efter län: eller muligt snarere landsbyen Östra Torp (tidl. Torup) i Östra Torp s., Vemmenhög härad.
 -,2n 1571 > 1569
 19,9n 1560 > 1506
 -,4n Risbjerggård > Rudbjerggård
 20,10o 1599 > 1559
 23,7n 1573 > 1563
 26,19o 1610 > 1613
 -,12n 1545 > 1506
 -,11n 1543 > 1545
 -,5n Ordene der blev...Fussingø udgår; i stedet indføjes: der blev brændt 1534 under Grevens Fejde. Albret Skeel opførte en ny hovedgård, der fik navnet Fussingholm, sen. Fussingø, jf. DSH XIV.9f.
 33,22o Sønderlyng > Nørvang
 34,19n boede > bor
 -,14n Note 46 > Formentlig landsbyen Grensten i Grensten s., Midtelsom h.
 -,5n Vester Velling og Skern > Skern og Vester Velling
 40,9o Skåne (1) > Fyn
 42,7n 1574 > 1573
 -,4n 1592 > 1577
 46,18o Sindinge > Svindinge
 -,21o og Øksendrup menigheder > menighed
- 46,9n 1585 > 1575
 48,4n Tilf. efter 142: 262
 52,4o 2983 > 2982
 -,5o væbneren > ridderen
 -,6o (Jenssen) > (Jonsen), i tingsvidne af Gudme herredsting 22.juli 1372 (DD 3.rk.IX nr.214) kaldt *dominus Hawbardus Iønssen*
 -,17o Væbneren > Ridderen
 -,17o Jenssen > el. Jonsen
 53,5o 1558 > 1559
 -,6o -58 > -59
 55,4o Juul > Juel
 -,1n mandheld > mandhelg
 56,7o Holris > Hvolris
 58,9o Tilf. efter 5-10-27.: Om jagt i ældre tid se C.Weismann, Vildtets og Jagtens Historie i Danmark (1931).
 -,11n Tilf. efter (1923): - (13) Hensigt (Kalk.III.848a bet.5).
 61,8o d.1546 > d.1540
 -,12o d.1555 > d.1575
 -,20o Note 11 > Landsbyen Fjälkestad i Fjälkestad s., Villands härad, Kristianstads län.
 -,4n Karup > Kørup
 64,24n Den tidl. hovedgård > Hovedgården
 -,23n var 1518 > blev 1560
 -,12n Note 25 > Herlev i Sokkelund h.
 -,10n Note 27 > Landsbyen Buddinge i Gladsakse s., Sokkelund h., jf. Kr.Sk.I.87 (i registret kaldt Bredings)
 71,11o Tostrup (nuv. Christianssæde) > Tosterup (i Tosterup s., Ingelstad härad)
 -,28n 1604 > 1601
 74,3n Tostrup (nuv. Christianssæde) > Tosterup i Skåne
 75,2o Tilf. efter 100: og 1950 II.12

- 75,5o nu landsby > sen.landsby, siden 1905 köping
- ,6o Tilf. efter 177: Landskrona blev også belejret i Søren Norbys skånske krig 1525, jf. C. Paludan-Müller, De første Konger af den Oldenborgske Slægt (1874) 500.
- 80,2o 1589 > 1569
- 83,2o Broby > Bråby
- ,22o nuv. Frydendal > 1668-1907 kaldt Frydendal
- 85,6n Lø h. > Visby s., Lø h.
- ,5n 1552 > 1532
- 87,5n Jomfruernes > Jomfruens
- ,3n Samme rettelse
- 90,12o Broby > Bråby
- 92,3o 1586 > 1580
- ,7o Tilf. efter *Nørlunde*: (nuv. Nordlunde)
- 93,15n 248 > 249
- 96,6o Tilf. efter *Tørrild h.*: eller muligt landsbyen Kollerup i Kollerup s., Vester Han h.
- 97,4o er > var
- 105,3n (Jørgens) > (Jakobs)
- ,2n 25. juli > 23. april
- 106,21n 1568) var > 1560) blev
- ,20n Tilf. efter *klosteret*: , hvor- med Erik Rud 1543-57 var forlenet, jf. 233.4.
- ,8n 1561 > 1566
- 107,12o 1587 > 1561
- ,18o 1580 > 1590
- ,19o 1563? > 1560
- 109,7o juli > januar
- 110,1o (notetal) 6 > 6a
- 111,23n 22,28 > 22,18
- ,13n 1.rk.IV > 2.rk.II
- 112,10o 1693 > 1683
- ,15o (6) > (6a)
- 123,4n Note 3 > Formentlig landsbyen Litserhult i Förlanda s., Fjäre härad i Halland.
- ,3n Note 5 > Fjäre härad i Halland.
- ,2n Note 7 > Formentlig landsbyen Tom i Fjärås s., Fjäre härad
- 124,18o Torbensen > Olsen
- ,12n 202.32 > 204.32
- 133,7o 1. > 2.
- ,15o 2. > 3.
- ,16o hængte > hang
- 134,9n d.1525 > d.1524
- 144,21o Note 5 > Lavind er en ældre bet. for Langeland, jf. Trap V (1957).926 og Svendborg Amts Bebyggelsesnavne (1958).212f.
- 144,3n var opr. > er
- ,2n Tilf. efter *sødegård*.: Niels Jacobsen Mylting ejede 1552 Pæregård, jf. Trap V(1957).942.
- 149,12n Note 8 > Landsbyen Pederstrup i Pederstrup s., Nørlyng h., hvor Viborgbispen ifl. Dipl. Viberg. ejede gods.
- 154,17o 1589 > 1569
- ,20o Ginderup > Gunderup
- 157,12o (notetal) 11 > 12
- 158,14n 214.4 > 217.4
- 161,8n 93 > 43
- 162,16n Tilf. efter 1901: ; og DAA 1943 II.99,
- 165,15n Den sen.historiker > Historikeren
- 167,13o Ordene og hørte... *Viborg stift* udgår. Til noten føjes: Gudum var hovedsognet, Lillevorde anneks.
- ,11n Tilf. efter 514): Ifl. til lægget til Wiberg er Claus Lauberg og Claus (Klaus) Jensen samme person.
- 169,10o 4. > 5.
- 176,23n Tilf. efter 45ff.: Gården hedder siden 1922 atter Halsted kloster, jf. DSH VI (1965).406.
- 181,1o til 1584 > nævnes 1556 (Roskildegårds lensregnskaber) som
- ,2o Tilf. efter 111: Hans efterfølger i embedet nævnes 1580, jf. Khs 6.rk.III.167.
- 190,12o Hviding s.og h. > Vorning s., Sønderlyng h. Her boede 1489 Per Skjønning, 1532 Lars Skjønning, jf. Trap VII(1962).351.
- 192,22o d.1582 > d.1540
- ,24o d.1584(1) > d.1586
- 195,5n Vorlade > Vorladegård
- 196,12o Tilf. efter 48³: ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX (1983).295.
- 197,9n Tilf. efter *Vrads h.*: Muligt dog Møldruggård i Roum s., Rinds h.; den hertil liggende mølle var øde 1610.
- 199,15o Tilf. efter *Nørre h.*: i Salling
- 200,9n Gydinge > Göinge (Gønge)
- 202,16o landsbyen > fiskerlejet
- 208,11o 1559(?) > 1569(?)

- 209, Kolumnetitel: 1559 > 1569(?)
 -,14o tempore > tempora
 -,21o Tilf. efter 1571.: Da Jens Nielsen Bloch nævnes som meddommer, og da han blev kannik i Viborg 27. november 1564 (Kanc.Br.), må dommen formentlig henføres til tiden 1564-71, muligt 1569.
 -,17n Juel > Juul
 -,16n Olaf > Oluf
 -,7n Nørlund > Nørlyng
- 210, Kolumnetitel: 1559 > 1569(?)
 -,1o 1592 > 1590
 -,1o Tilf. efter *domkirke.*: Om ham se Aage Brask, Niels Bloch i Rold og hans nærmeste Slægt (1947).25ff.
 -,5o Note 16 > Efter sammenhængen må der være tale om Brøndum i Skarp Salling s., Slet h. Brøndum s. er vist Skarp Salling s.
- 211,6n Tilf. efter *Fjends h.*: Af topografiske grunde antagelig førstnævnte landsby, der ligger nærmest Clausholm.
 -,4n Nørhald > Sønderhald
 -,2n Af topografiske grunde antagelig sidstnævnte landsby.
- 223,2n Vellinggård > Vellumgård
- 224,2&3o Samme rettelse
 -,9o Samme rettelse
 -,14n 28.marts > 18.juli
- 226,20n Nærv.dom er påberåbt i rettertingsdom 2.juni 1596 (GdD.IV.339)
 -,11n 1585 > 1583
 -,8n Note 14 > Der skal formentlig læses *Lundkier, Als och Høberskoff.* Der er altså tale om Lovnkær, Als og Helberskov marker (de 2 sidstnævnte i Als s., Hindsted h.).
 -,8n Note 15 > Helberskov i Als s., Hindsted h.
 -,5n 5. > 9.
- 227,5o 1.april > 22.juli
- 230,4n efter 1568 > mellem 1561 og 1565
- 231,25n Hørbygård > Hørbylund
 -,18n Nøldrups > Møltrup
 -,10n Det nuv. > En del af det nuv.
- 234,7o Note 11 > Efter sammenhængen Hedensted i Hedensted s., Hatting h.
 -,7o Note 12 > Landsbyen Ølsted i Ølsted s., Hatting h.
- 234,10o Note 15 > landsbyen Lystrup i Stenderup s., Hatting h.
 -,15o Note 19 > Da stedet må søges i nærheden af Viborg, må der være tale om Holmsgård (1551: Holmsgård, 1563: Holmsgård) i Asmild s., Nørlyng h., jf. Viborg Amts Stednavne (1948).130.
- 237,7n efter 27.april 1561¹ > 1565-66¹
- 238,14n Note 1 > Dommen, der i hss. er udateret, er afsagt efter Iver Krabbes død 27.april 1561. Kongebrev 21.januar 1566 påbød alle lensmænd og fogder at pågribe de 2 dømte, men flygtede mænd, jf. uindførte koncepter til åbne breve og missiver 1559-71 B 35 (RA). Dommen tør da antages at være afsagt 1565 eller 1566 (før 21.januar).
- 239,11o 218.37 > 218.38
 -,14o Note 10 > Kan ikke være Djurs nørre h., da dette herred ikke var berørt af bondeoprøret under Grevens Fejde og derfor ikke blandt de 49 herreder, der var pålagt "halsløsning" (jf. 254.31). Det kan være Nørre h. i Salling eller Nørre Horne h. eller muligt fejlskrift for Nørlyng h.
- 243,16n Note 5 > Broen over Værebros å mellem Ølstykke og Gundsømagle sogne.
- 246,4o 37 > 38
- 250,22n IV nr.488 > III nr.487
 -,8n Tilf. efter *Margrethe Urup:* (d.1587; hun var gift 2.gang med Jakob Sparre til Svanholm, d. 1573)
 -,5n Tilf. efter *1.hustru:* Sophie Rud (d.1555)
- 252,16n Tilf. efter *hss.¹*.: *Tryk:* Da.Mag.3.rk.I.210f.
- 256,4o 1587 > 1579
 -,7o Scholastica > Scholasticae
 -,13o Starupgård > Stårupgård
- 259,12n Tilf. efter 461.: Jens Bloch var 1580 klosterforstander, jf. 280.10 og Aage Brask, Niels Bloch i Rold og hans nærmeste slægt (1947).27.
- 264,17n 1543 > 1573

- 264,6&5n Ordet *alterpræster* udgår.
(Efter reformationen var de evige vikarer ikke alterpræster; sidealtrene var nedlagt, og kun det til disse hørende gods bestod).
- 267,9o 19.december > 7.marts
-,15o Tilf.: *Litt.*: Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX (1983).296.
- 269,12o Note 4 > Lucius' (Lucii) dag: 4.marts
-,12o Note 5 > Søren Olsen (d. 1601) var kapellan ved Roskilde domkirke 1558, fra 1563 prior for vikarerne i Roskilde domkapitel, hvor han 27.december 1557 havde fået et vikariat, jf. KhS 3.rk.II.296 og 367f. Han har foranlediget den private domssamling GkS 1134,2° skrevet.
-,15o Tilf.til note 6: I Roskilde domkapitel var dog vikarerne indehavere af vikariegodset.
-,21o 1551 > 1552
-,20n Horns h. > henhv. Horns og Voldborg h.
- 273,7n Gislev > Gerlev
-,6n Voer s. > Østbirk s.
-,2n Bille > Bild
- 274,1o Tilf.efter *Lauritzen*: (d. før 1584, antagelig omkr.1580)
-,1o 1566-84 > 1566 - omkr.1580 (ifl.Add 138,2° s.166 blev hans efterfølger kaldet 1581)
- 276,9o Tilf.efter 76: ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX(1983). 295.
- 284,11n Nødlev > Nølev
-,7n Tilf.efter *Ning h.*: Efter sammenhængen må Terp søges i Hads h.; i så fald er Terp landsbyen Torup i sognet af samme navn. *Thienstrup*, der nævnes s. 282 lin.5 f.n. og fl.a. steder i dommen, kan være Tendrup i Hundslund s., Hads h.
- 287,18o Tilf.efter 112: og 1950 II.14.
- 288,17o Note 3 > Landsbyen Nødholm i Glumsø s., Tybjerg h.
-,9n Tilf.efter 24: Frederik II slog klipninge 1563-64, jf.Galster Mønt.26, og formentlig er det disse, der her er tale om.
- 293,12n Note 27 > Landsbyen Boller i Romlund s., Nørlund h., hvor Viborg kapitel ejede gods.
-,8n Tilf.efter *rigsråd.*: Hans Skovgaard blev 1554 ærkedegner i Viborg efter sin farbroder Anders Jepsen Skovgaard (d.1554).
- 297,4o Lauridsdatter > Globdsdatter
-,6o 1531 > 1535
-,12o 1558-68 > ca. 1558-69.
Tilf.til noten: Han blev afsat som sognepræst i Vestervig ved provsteretsdom 6.juli 1559 (RA: Danske Kancelli. Koncepter og indlæg til registre og tegnelser 1569).
- 300,14n *conversio* > *conversionis*
-,8n Ordene *men døde...29.juli s.å.* udgår.
- 302,18o Tilf.efter 68ff.).: Gården blev 6.februar 1546 af kongen skænket til Lemvig by mod årlig afgift til Bøvlinggård; den beboedes da af Anders Madsen, jf. Da.Kancelliregistranter.283.
-,18o Note 10 > Bloksgård i Fabjerg s., Skodborg h., i 1682 af 10,8 tdr.hartkorn og 87,7 tdr.land, jf.Henry Petersen.189.
- 307,15n 1608 > 1508
-,13n Tilf.efter 1573).: Han var lensmand på Ålborghus 1567-73.
-,8n Sørup > Sjørup
- 309,16o 1561 > 1563
- 310,3n Sigerslev > Sigerslevvester
-,2n Bunderup > Bonderup
-,2n Gandløse > Ganløse
-,1n Valsø > Hvalsø
- 311,1o Samme rettelse
-,2o Kløvestad > Kløvested
-,4o Tilf.efter *Smørum h.*: eller muligt Værløse i Fakse s. og h.
- 312,13o Broby > Bråby
-,14o Tilf.efter *Alsted h.*: eller (snarere) Øster Bråby i Ringsted h.
- 316,17o 1591 > 1595
-,12n 2.august > 25.november
-,12n Tilf.efter *Skeel*: (d.1558)
-,11n Rostrup > Råstrup
-,6n Tilf.efter *Skeel*., søn af ovenn.Herman Skeel og Kirsten Rud,
-,19n Note 13 > Landsbyen Stovrup i Skjold s., Bjærg h.

- 323,17n Tilf. efter 242), : Her er formentlig tale om krigsmark fra Syvårskrigen tid af Poul Fechtels mark klippinge 1563-64, jf. Galster Mønt. 26 og PolDH VI (1963) 390.
- 325,7n 12. marts > 23. april (?)
- 327,10o Tilf. efter *dag.*: Da det omhandlede tingsvidne af Skodborg herredsting er dateret 21. marts og Niels Iversens stævning til Niels Jensen 15. april, må *S: Gregori dag* læses: *S: Georgi(i) dag*, dvs. 23. april.
- 330,8n Den tidl. hovedgård Møldrups > Hovedgården Møltrup
-,5n Estrup > Gammel Estrup
- 331,14n Tilf. efter *Dyrs h.*: , siden 1845 indlemmet i Grenå købstad.
- 335,10o nuv. > en tid (indtil 1871) kaldt
-,13o Hikkebjerg > Hækkeberga
- 337,13o 1555 > 1552
-,16o Note 8 > Hans von Wittebrug var under Syvårskrigen hovedsmand for en fænnike knægte, hvoraf 100 den 1. maj 1566 blev indkvarteret i Kalundborg (Kanc.Br.). Han er ikke identisk med Hans von Wittebrug til Gundenæs, der 19. juni 1570 bevidnede en fundats for Køge latinskole (Hofman, Fundationer VII.407f.).
- 339,6n Ordene *den sen.* udgår. (Eiler Hardenberg blev rigshofmester 1559)
- 340,11o Note 11 > Äspö i Vemmenhög härad.
- 343,11n Ordet *formentlig* udgår.
-,9n Tilf. efter *Pedersen.*: Oluf Lauritzen i Kærup nævnes 1566, jf. DSH IV (1964). 90.
-,7n Note 12 > Ørsløvunderskov i Bringstrup s., Ringsted h., jf. tekstens *Ørslouff vnder skouffuen.*

TREDIE BIND

- 7,9o Tilf. efter *nedlægges.*: Der er her tale om Bistrup birk, dvs. den jurisdiktion, der omfattede det gods, der før reformationen hørte til bispeborgen Bistrup, og som med det øvrige bispegods blev inddraget under kronen 1536 og lagt til Roskilde len. Ved skøde 12. november 1661 (Kr.Sk.) overdroges godset til Kbh., og i skødet nævnes intet om Bistrup birk, der må være nedlagt før 1661, antagelig 1585, da Sømme herredsting blev flyttet fra Roskilde til Bistrup, jf. kgl. åb. br. 16. oktober 1585 (CCD II.415). Birket blev genoprettet 1681 og bestod indtil 1809, jf. reskr. 7. februar 1809: 4. Skt. Jørgensbjerg s. blev 1. april 1938 indlemmet i Roskilde købstad, jf. bkg.nr. 100 af 4. marts 1938.
- 9,2n Tilf. efter 320.5.: I det 16. årh. blev klippinge udmøntet under Christian II's krige i Sverige 1518-20, under Grevens Fejde 1534-36 og den nordiske Syv-
- årskrig 1563-70, jf. Georg Galster i Håndbog for danske Lokalhistorikere (1952). 390.
- 19,12o 1563 > 1561
- 20,3o Olufsen > Ottesen
-,13o Vemmenhög > Vemmetofte
- 21,14n Tilf. efter *ikke.*: Der sigtes muligt til kongebrev 30. marts 1570 (Kanc.Br.) om flådens udrustning. Henrik Gyldenstjerne er dog ikke blandt de deri nævnte skibshovedsmænd.
- 23,13o Risom > Risum
-,24n Eriksholm > Engelsholm
- 29,6o Norlunde > Nørlunde
- 32,8n Tilf. efter *Lykke.*: (d. 1575)
-,6n Tilf. efter 1569): Anne Lykke var 1569-75 forlenet med Midtelsom og Sønderlyng herreder.
- 33,16n 155f. > 115f.
- 37,6n Monnchelig > Monnchely
- 42,17n Tilf. efter III.85.: Greger Jensen var sognepræst i Skern. Han nævnes første gang 13. september 1560 (Kanc.Br.), sidste gang 23. december 1604 (Khs 2.rk.V.840). 1584 var han provst (Khs 2.rk.II.210).

- 58,15n Grimtofte > Grumtofte
60,7o Tilf.efter *Hillerslev h.*:
Han var endnu i 1584 kapellan
her (Khs 3.rk.II.201), men næv-
nes 26.august 1595 (Kanc.Br.)
som sognepræst og 1599 som provst
i Hillerslev herredsprovsti.
69,1n Tilf.efter 691.: Han næv-
nes som sognepræst her 1545 (Khs
7.rk.III.18) og 1584 (ib.3.rk.
II.201).
78,14o Tilf.efter *ør*: icke
80,9n Tilf.efter *C*: 92
87,13n 1570 > 1573
93,13n Tilf.efter *kammerjunker*:
, 1587-92 var han lensmand på
Roskildegård.
96,1o Tilf.efter (1597): til Bag-
gesvogn (Sindal s., Vennebjerg
h.)
97,9o Tilf.efter *Hindsted h.*:
, som siden tilhørte Jørgen Lyk-
ke.
-,12o 1585 > 1583
100,16o Vissenbjerg > Visselbjerg
-,17o Tilf.efter *Oksvang* (1):
1562-77 lensmand på Frederiks-
borg
101,12n Tilf.før *GdD*: IV nr.577,
jf.
106,14o 1597 > 1592
118,8o Tilf.efter 573,: Han blev
formentlig omkr.1550 sognepræst
for Vilbjerg menighed og døde
senest 1583, da hans søn, Tho-
mas Pedersen, nævnes som sogne-
præst i Vilbjerg.
120,9n 1586 > 1580
-,6n Ulfeldt > Ulfeldt
-,5n Samme rettelse
121,8o Matrup > Mattrup
129,8n Ørbækslunde > Ørbæklunde
135,15o Tilf.efter *menigheder*.: Han
levede endnu i 1584 og var da
provst i Rinds herredsprovsti
(Khs 3.rk.II.205).
137,15o Ørredslev > Ørridslev
-,17o tidligst 1561 > efter 1572
-,17o Tilf.efter 1561),: Hun, der
var gift med Didrik Henningsen
Qvitzow (d.1561) til Rørbæk og
Torpegård (DAA 1910.331), levede
31.juli 1561, men var død 12.fe-
bruar 1593 (Kanc.Br.).
139,17o Tilf.efter *brug*.: Se II.
337.8.
- 141,15o Matrup > Mattrup
-,16o Samme rettelse
-,12n Samme rettelse
-,5n 1573-90¹ > 1569-73¹
143,11o Note 1 > Den i dommen nævn-
te Melchior Andersen nævnes som
sognepræst i Torning 1562 (Kanc.
Br.) og lever endnu 1597 (Khs
3.rk.II.741ff.). Da den ndf.
nævnte Hans Johansen Lindenov
er den yngre af dette navn (d.
1596), der 1569-73 var lensmand
på Silkeborg, må dommen efter
al sandsynlighed henføres til
tiden 1569-73.
-,18o Tilf.efter *Fovslet*.: Der
var to lensmænd på Silkeborg af
dette navn, fader og søn, henhv.
1560-68 og 1569-73. Da den i
dommen nævnte slotsfoged på Sil-
keborg Hans Nielsen (Skriver)
også i dommen 28.april 1571
(ovf.nr.375) møder som retter-
gangsfuldmægtig for den yngre
Hans Johansen Lindenov, er det
formentlig denne, der her er ta-
le om.
-,19-
9n 1573-90 > 1562-90
150,11n 116 > 166
153,17o (notetal) 38 > 48
172,17n Vestløgård > Vesløgård
173,6o 1460 > 1464
-,9o 1505 > 1504
-,14o Vestløgård > Vesløgård
177,2n Ketilli > Ketillus
176,1o Tilf.efter *Hammel s.*:
Landsbyen Jernit blev 28.august
1583 mageskiftet til Valdemar
Parsberg (d.1607), der nedlagde
landsbyen og opførte en hoved-
gård Jernit, der nævnes første
gang 1594. Af sædegårdene Jer-
nit, Lyngballe, Tulstrup, Hags-
holm, Østergård og Enslev med
tilliggende gods oprettedes
1672 grevskabet Frijsenborg,
jf.Louis Bobé, Gustav Graae og
Fr.Jürgensen West, Danske Len
(1916).11f.
-,11o GkS 1134,2° nr.308 >
NKS 836b,2° nr.302
-,8n 485 > 488
178,11n Tilf.efter (1): Dommen er
identisk med dom nr.150 (I.315f.)
med datering 1549-81.

- 189,19o 1565 > 1564
 -,27o Larsens > Lassens
- 205,19o Tilf. efter 440 : ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX (1983).294.
- 209,2o II.nr.355 > ovf.nr.356
- 212,1n *Førsleff* må være skrivefejl for Torslev (Øster Han h.).
- 215,14o 1447 > tidligst 1444
- 226,17o Tilf.: *Overskrift*: Enn dom att ett pantbreff icke er anseet, for att egindommen medt rentte och liide icke haffuer fuldt pantbreffuitt.
- 228,14o Tilf. efter C: 92
- 231,3o stuore > stuor
- 232,14&
 15o Tilf. efter *Nørre h.*: i Salling
- 235,8o GkS > GdD
- 236,8o 509 > 510
- 239,6n Tilf. efter *Nørlund h.*: Se II.280.8 og KhS 3.rk.IV.525f.
- 240,15o Tilf. efter *Bruun*: (d.1585, jf.KhS 2.rk.VI.620).
 -,16o Tilf. efter *menigheder*: Han nævnes 1547 som sognepræst her (KhS 2.rk.V.562) og 1562 som provst i Harre og Nørre herreder i Salling (Jyske Saml.1.rk.VI.224).
 -,23o Tilf. efter *sognepræst*: fra omkr.1562
- 244,20n Starupgård > Stårupgård
 -,8n Note 20 > Herefter har forlægget *meth alle*; dette udtryk i forbindelse med en negation bet.: overhovedet, jf.OdS I.413 bet.7.3 og DL 1-16-18.
- 257,10o Langtind > Landting
- 258,11o 1586 > 1602
- 266,19o Tostrup > Store Tostrup
 -,23n 1536 > omkr.1537
- 269,13o Fensmark > Herlufmagle
- 271,18n Munck > Munk
- 282,9n Tilf. efter 148ff.: , se dom nr.976
- 289,12o 1598 > 1597
- 290,12o Tilf. efter 439: ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX (1983).295.
- 291,11n Karen > Maren
- 295,8n Tilf. efter *Sømme h.*: , der tilhørte Helligtrekongers kapel (jf.J.O.Arhnung, Roskilde Kapitels Jordebog 1568(1963).15), der var
- 296,80 Tilf. efter *Sømme h.*: Af topografiske hensyn er det første alternativ mest sandsynligt.
 -,20o Tilf. efter 1572).: Jens Fuchs må være død senest 1587, da Gundsøgård var bortfæstet til Rasmus Pedersen (Kanc.Br.).
- 299,15n Tilf. efter *Krogsgård*: og Visselbjerg.
 -,8n Tilf. efter *h.(1)*: eller muligt landsbyen Hodde i Hodde s., Øster Horne h.
- 306,1o Poul Wernicke (d.1590) var 1573-90 sekretær i Tyske Kanceli, jf.Johan Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarchiver nr 1873-76.187.
- 314,12n Tilf. efter *rettertingsdom*: Gesandtskabets 4 hovedmænd fik 18.maj 1579 befaling til at møde for rigsrådet og forklare sig, jf.Troels-Lund, Historiske Fortællinger I,1.138 note 1.
- 315,20n Tilf. efter *Rusland*: 1918 blev øen en del af den nyoprettede republik Estland, der 1939 indlemmedes i Sovjetunionen.
 -,11n Tilf. efter *Estland*: Det var den sydlige del af det tidl.russiske guvernement Livland, der efter 1.verdenskrig blev en del af Letland; den nordlige del omkring Dorpat kom til Estland.
- 317,20o Tilf. efter *Livland*: Byen kom 1918 til Estland.
- 322,18o Tilf. efter 51).: Han, der også kaldes Claus Jensen, jf.II.259.17, nævnes som sognepræst for Gudum og Lillevorde menigheder 1558, 1568 og 1584 (KhS 3.rk.II.203); sidstnævnte år var han provst i Fleskum herredsprovsti.
- 328,6n Tilf. efter *Brun*: (d.1467)
- 332,6n 1550 > 1564
- 334,13o Tilf. efter *Halland*: (Voxtorp s., Hök härad), jf.DSH XIX (1968).283.
 -,19o før 1579 > før 1589
- 344,19n Tilf. efter *amt.*: Hak Holgersen Ulfstand var 1577-84 lensmand på Ålholm.
- 349,2n 448 > 450
- 354,9o Stigsdatter > Hansdatter
 -,12o Samme rettelse
 -,5n 471.99 > 474.100
- 362,8o Tilf. efter 98ff.: Lavet, der efter reformationen kaldtes "Com-

- pagniet", blev reorganiseret 1680 og 1863 omdannet til Handelstandsforeningen, jf.C.Klitgaard, Aalborg Handelsstands Historie (1913) og Aalborg Købmænd gennem 500 Aar (1931). Medlemsfortegnelser til 1536 i C.Nyrop, anf.v., 1537-1634 i Fra Himmerland og Kær Herred 1914.420ff., 1916.339ff., 1919.289ff., 1920.309f.
- 364,8o Tilf. efter *Købmand*: og rådmænd. Til noten føjes: Hans datter, Sille Tønnesdatter Balchenborg (d.1661) blev 1611 gift med biskop Jesper Brochmann (d.1652). Tønne Balchenborg døde 1580.
- 369,10n 364 > 304
- 370,10n Tilf. efter 36f.: ; Troels Dahlerup i Fortid og nutid XXX (1983).294 (hvor sidetallet 136ff. lin.2 f.o. er trykfejl for 370 ff.).
- 370,9n Tilf. efter *skoffsuin*: aff thenn gaardt, ther mandt fraa flytther.
- 371,3n Gessingholm (bis) > Gesingholm
- ,1n Tilf. efter *Hindsted h.*: Søren Bloch var ca.1575-1620 herredsfoged i Hindsted h., jf.Aage Brask, Niels Bloch i Rold og hans nærmeste Slægt (1947).34ff.
- 372,10o Tilf. efter *Hindsted h.*: , fra 1921 i Hobro købstad.
- 377,8n Tilf. efter *om.*: Formentlig Lundum i Lundum s., Voer h.
- 378,6o Langtind > Landting
- 384,11n 1566 > 1560

FJERDE BIND

- 6,18o Axel > Arild
- 19,15n 1489 el.1490 > tidligst 1498
- ,7n Yvenstrup > Tvenstrup
- ,5n Søndervig > Søndervang
- 21,10o Tilf. efter *Hellerup*: (Hällerup)
- 39,11n Søbygård > Søbysøgård
- 41,6o Tilf. efter 171f.: Poul Meyer.154.
- 45,18o 634 > 633
- ,6n Bild > Blaa
- 71 Kolumnetitel: 1583 > 1584
- 72 Kolumnetitel: 1583 > 1584
- 84,19n Note 70 > Claus Eriksen Mormand til Lövestad i Skåne, der nævnes 1556 og 1567, jf.DAA 1904.307.
- 88,16o 1617 > 1621
- 114,5n Gunderslevgård > Gunderstedgård
- 122,16o Søndergård > Sønderriis
- ,10n 511 > 514
- 134,21o 1606 > 1616
- 145,12o 1516 > 1615
- ,2n 1589 > 1569
- 151,4o Starupgård > Stårupgård
- 155,7o Vaspyd > Vasspyd
- ,20o mandag > onsdag
- 161,6o 1606 > 1601
- ,7o Bjersjöholm > Bjäresjöholm
- 174,7o Ordene *Viborg landsting...* 99ff. udgår.
- 176,22o Lønder > Sønder
- 191,10n Tilf. efter *Billøe*: (Below)
- 206,19o 1569 > 1589
- ,22o Bursjögård > Bussjögård
- 217,1o 22 > 20
- 220,9n Birkende > Birkede
- 230,17n 1622 > 1632
- 232,8o 1535 > 1534
- 233,8o 169 > 269
- 240,4o 18 > 12
- 253,2o Larsens > Lassens
- ,19o Tilf. efter *genoptaget*: jf. kongebrev 24.august 1588 (Rørdam, Kirkelove II.449f.)
- 269,20n 1589 > 1585
- 270,1o Tilf. efter 1-3-2.: Jf.Peter Pentz, Vore gamle våbenhuse og deres tidligere brug (Kuml 1982-83 (1984).234).
- 273,19n Tilf. efter 615ff.: - (7) Anders Christensen (d.1606), magister (Wittenberg), 1573 dr.med. (Basel), professor i medicin ved Kbh.s universitet 1585, forstander for Sorø skole og gods 1602, jf.H.F.Rørdam, anf.v.II.653ff.
- 274,17n Tilf. efter *Litt.*: Stemann, Retshistorie.252 note 3;
- 323 Kolumnetitel: nr. 595 > nr. 593
- 333,6o (notetal) 82 > 86
- 334,15o Varholm > Værholm
- 364,4o Vognsild > Vonsild
- 369,1o Drustrup > Druestrup

- 374,12n Woßborg > Wißborg
 377,5o 566 > 569
 ,6o Tilf. efter 569,17.: Jf. kongebrev 24. august 1588 (Rørdam, Kirkelove II.449f.).
 379,6o 1580 > efter 1565
 ,8o Johan > Jakob
 380,8o lsgæt > slegt
 381,14o 1594 > 1622

FEMTE BIND

- 10,16o 1608 > 1605
 41,20n før 1592 > omkr.1595
 48,14o Efter *Norbye* indføjes notetal 14
 53,16o Urup > Ullerup(gård)
 61,15n Bjæverskov > Tybjerg
 63,16o (7) > (75)
 -,17o 31 > 30
 84,2o 1562 > 1564
 119,1o omkr.1630 > 1604
 134,6o Tilf. efter *NKS 836b,2°*: nr. 284
 171,7o)26) > (26)
 -,17n 1605 > omkr.1606
 174,4n Hjermetlevgård > Hjermetlevgård
 228,1o Tilf. efter *NKS 836b,2°*: nr. 297
 233,14n Stenderup, Vargård > Stenderup Vargård
 -,9n 1602 > 1607
 251,2n 1548 > efter 1575
 253,18o 1625 > 1623
 259,13o Fakse s. og h. > Hylleholt s., Fakse h.
 264,20n 686.6 > 687.5
 -,20n 686.7 > 687.6
 278,19n Tudse > Tuse
 282,18o han > Han
 309,1o 162 > 262
 355,16n Friis > Kaas
 357,16n Note 14 > Formentlig Mollø-sund i det dengang norske Bohuslen, jf. Frants Thygesen i TFR 1984.418.
 365,18n Tilf. efter *Eskebjerg*: (nuv. Scheelenborg)
 377,3n Algestrup > Alkestrup
 -,3n Sdr. Asmindrup > Asmindrup
 401,18o 1521 > 1511
 404,2n Skovsgård > Skovgård
 405,9o Samme rettelse.
 410,16o Dalby > Sdr. Dalby
 423,21o d.1547 > d.1545
 427,8n B 18 nr.172 > B 16 nr.272
 431,5o Landsbyeen > Landsbyen
 450,15o Assentorp > Assenstrup
 451,3n Tilf. efter *Litt.*: Da. Mag. 3.rk. I. 211f.
 460,1n 1554 > 1551
 461,19o (87) > (88)
 -,19o (88) > (89)
 465,12o 666.34 > 666.24
 473,8o 1569 > 1566
 481,8o Stenderup > Stenderup Vargård
 -,9o 1604 > 1640
 489,14o 1558 > 1556
 490,10o 1602 > 1608
 -,25o Førslev (bis) > Ferslev

SJETTE BIND

- 10,8o Hans > Henrik
 37,5o Julius > Henrik Julius
 38,14n § 400 > § 386 som ændret ved lov nr.260 af 8.juni 1979
 44,7o Brunby > Brunla
 -,9o 1572 > 1592
 47,18o Hingherit > Hindherit
 49,2o Tilf. efter *Olufsdatter*: Sta-by
 52,7o 1604 > 1613
 -,22n 1590 > 1580
 54,3o 836,2^o > 836b,2°
 58,24o Jørgen > Johan
 -,8n 1626 > 1625
 74,6o 1556 > 1552
 82,11o Trykfejl i stamtavlens årstal rettet i navneregisteret.
 -,7n Jens Kaas > Jørgen Kaas
 -,5n 1608 > 1606
 84,8o 1586 > 1585
 -,18o 1583 > 1573
 -,18o 1590 > 1596
 -,22o 1568 > 1563
 -,14n Skovsgård > Skovgård

- 90,10n 1635 > 1625
 110,18o 1558 > 1559
 -,10n 1610 > omkr.1606
 111,2o Skave > Skæve
 119,21o 1594 > 1605
 130,20n omkr.1609 > efter 1610
 -,18n 1547 > 1577
 134,1n 1591 > 1599
 135,1o 1573 > 1575
 -,12n Werne > Wense
 142,8n 1599 > 1589
 161,25o Sundby > Sundsby
 -,20n Marie > Mette
 -,18n 1611 > 1621
 166,13o omkr.1603 > 1639
 -,22n Häljarp > Hjalparp
 175,25n Gjessinggård > Gesinggård
 -,4n 1524 > 1534
 -,4n Staby og Kærgård > Staby
 Kærgård
 176,4o Johan > Jørgen
 178,20n 1632 > 1633
 -,11n 1565 > 1575
 -,11n 1567 > 1597
 179,1o Trykfejl i stamtavlens års-
 tal rettet i navnerregisteret.
 -,7n Højrup > Højrupgård
 -,7n Lundetgård > Lundergård
 180,10o Brunsgård > Brusgård
 -,12o Juul > Juel
 196,18n 1547 > 1551
 -,8n Törnö > Tärnö
 202,4o VI.1 > VI.3
 203,15o Tilf. efter *sandemandstog?*:
 Da begge parter nævnes lige ud-
 førligt, er det vel mere nærlig-
 gende at antage, at *Sands* er
 skrivefejl, forårsaget af det fo-
 regående *sanndmænd*, for *Søffuel*.
 Det følgende *huer* synes at ude-
 lukke, at *Sands* skulle være fejl
 for sandemandstog.
 205,7n Tæbring > Tørring
 222,19o c: > c:
 235,16o d.1570 > d.1590
 236,11o Uncken > Ucken
 ,6n Hundslev, Skovgård > Hunds-
 lund Skovgård
 243,7n Snötors > Snötörps
 -,5n 1611 > 1616
 245,5o zue > zur
 271,1n (notetal) 25 > 26
 272,7o 1618 > 1612
 287,9n 1570 > omkr.1570
 288,17o 1579 > omkr.1570
 302,24o Åkær > Ågård
 313,13o d.o.1534 > d.1536
 -,15o d.o.1545 > d.o.1543
 -,20o Kørning > Kyrning
 -,21o V nr.635 > V nr.634
 -,1n omkr.1607 > efter 1605
 314,3n Kattrup > Kettrup
 329,8o Trykfejl i stamtavlens års-
 tal rettet i navnerregisteret.
 330,22n Jakobsdatter > Everts datter
 -,10n 1540 > 1546
 331,9o Ravkærgård > Rævkærgård
 337,12n Skovsgård > Skovgård
 343,19o 1556 > 1565
 344,1o Trykfejl i stamtavlens års-
 tal rettet i navnerregisteret.
 -,2o Kleitrup > Klejstrup
 -,6n Kirsten Lange > Kirsten
 Lunge
 348,9n 1696 > 1606
 353,1n Lindet > Lindet Hovgård
 354,6o Vosmergård > Vosnæsgård
 -,15o Langtind > Landting
 -,2n Tilf. efter *stenhus.*: *Steen-*
ße kan være fejlskrift for
steerße og bet. *stegers*, hvilket
 vist er mere nærliggende, jf.
 OdS XXI.1113, der noterer former
 som *stejs(e)*, *sters*, *stes(e)*.
 355,12o Linjen udgår. I stedet ind-
 føjes: *Overskrift*: En dom, som
 er gaaet emellom Hans Axelsen og
 de Kraber om arv efter fru Inge-
 borg Skeel, huorudj Hans Axelsens
 søster er fradømt arffue, for
 thet icke er fordret, oc hun icke
 heller haffuer betalt i begra-
 velses bekostning,
 356,13n Skovgård > Skovsgård
 -,7n Lundegård > Lundergård
 357,1o Trykfejl i stamtavlens års-
 tal rettet i navnerregisteret.
 365,20o 1589 > 1583
 -,20o Testrup > Tostrup
 -,2n Jesper > Jørgen
 374,1n 1578 > 1587
 375,19o 1561 > 1569
 -,17n Eriksdatter > Eskesdatter
 -,17n 1566 > 1560
 385,23o 1569 > 1568
 -,13n 25 > 26
 386,6o Horns > Vennebjerg
 -,12o Høicken > Høcken
 391,10o Omkr.1609 > efter 1610
 -,11o Ordene *Skovgård* og udgår.
 -,11o Anne Bertelsdatter Kaas
 (Sparre Kaas) > Johanne Rotfeld

- (d.1577) til Eskær.
 396,3n 197 > 297
 398,14o Löddeköping > Löddeköpinge
 405,19n Odense > Helsingør
 -,18n d.1612 > d.1619
 410,21n 1892 > 1882
 -,21n 128ff. > 192f.
 411,5o Tilf. efter 517a): *tie pen-
 dinge* kan næppe som foreslået væ-
 re tærepeng (penge til under-
 hold), jf. mnt. *tit gelt*: perio-
 diske udbetalinger, jf. *tidepenge*
 (Ods XXIII.1064): en til visse
 tider (sen. sædvanlig ugentlig)
 af svendene eller mestrene til
 svendeladen udredet afgift.
 425,1n 1620 > 1612
 426,2o Christoffer > Christen
 427,2n 1652 > 1659
 452,10n 1605 > 1606
 454,23n 1550 > 1580
 464,5o Søbo > Søgård
 -,11o Aggerkrog > Aggersborg
 -,14o 1617 > 1621
 -,15o 1558 > tidligst 1554
 -,16o 1629 > 1623
 -,16o Hundslund, Skovgård > Hunds-
 lund Skovgård
 -,20o Iversdatter > Sivertsdatter
 -,18n 1648 > 1658
 -,10n Tilf. efter og: gift med
 -,10n 1640 > 1649
 470,19n Wolderhorn > Woldehorn
 482,1o Trykfejl i stamtavlens års-
 tal rettet i navnerregisteret.
 484,4o Assentrup > Asserstrup
 -,22n Gundestrup > Gundestedgård
 -,20n Kelstrup > Kvelstrup
 488,5o hertugdømmerne > hertugdøm-
 met

SYVENDE BIND

- 5,4o s. > fol.
 23,9o BagdzOnws gihrde > Bagde,
 han gjorde
 36,10n 1593 > 1592
 37,22n Jungshoved > Jungetgård
 38,12n 1602 > 1607
 49,12o Bryske > Brahe
 50,2o 1608 > 1605
 -,6o 1579 > 1572
 -,12o Beltaberga > Bälteberga
 -,16o 1608 > 1605
 -,15n 1655 > 1665
 -,7n Johansdatter > Jakobsdat-
 ter
 52,8o 1578 > 1576
 73,7n 1597 > 1587
 74,7n Mette Bille og Sophie Bil-
 le > Mette Barnekow og Sophie
 Barnekow
 85,9o 274 > 273
 -,7o december > november
 88,17n Anderßen > Pederßen
 101,23n 1561 > 1564
 113,13n Axel > Knud
 -,12n 1578 > 1622
 -,3n Beate Brahe > Beate Bille
 126,20o Uggerløse > Uggeløse
 153,16o Lyddeköping...Torna > Lödde-
 köpinge...Harjager
 155,25n Florentina > Florentia
 157,17o 1627 > 1666
 164,1n 1627 > 1622
 167,13o c: > o:
 175,8o 1644 > 1640
 -,8o 1585 > 1575
 -,10o 1603 > 1610
 176,22n Krogerup > Kragerup
 -,6n efter 1615 > omkr.1605
 177,18o 1645 > 1647
 -,19n 1622 > 1628
 -,6n 1665 > 1656
 178,12n Vejlegård > Vejlevgård
 -,5n Pedersdatter > Pallesdatter
 -,3n Breitenberg > Breitenburg
 230,1o Trykfejl i stamtavlens års-
 tal rettet i navnerregisteret.
 231,1o Ligeledes.
 232,5o 1645 > 1647
 -,18o 1544 > 1569
 -,19o 1569 > 1590
 -,15n 1611 > 1612
 233,9o Tilf. efter 885.5.: (33) Ho-
 vedgården Broholm i Gudme s. og
 h.
 -,9o (33) > (34)
 -,14o 1665 > 1658
 -,22o 1616 > 1612
 -,23o 1651 > 1617
 234,16n Elisabeth > Eriksdatter
 235,1o Fadersdatter > Pedersdatter
 -,17o Huseby > Hunseby
 -,17o 1646 > 1640
 241,24o Sidsel > Sophie
 -,26o Hesselt > Hejselt

- 241,19n 1637 > 1657
 242,6o Restrup > Ristrup
 -,8o 1559 > 1558
 -,12o Ollufgård > Øllufgård
 -,13o før 1664 > 1628
 -,28o 1617 > 1621
 243,5o 1624 > 1629
 ,6o 1593 > 1592
 -,20n Lundgård > Lundegård
 -,17n Torup > Tostrup
 244,18o 1643 > 1645
 250,14o Steen...857.28 > Jørgen Urne (d.1642) til Alslev, Sonnerup m.v.
 -,15o Holmgård > Holmegård
 -,19n Stenstrup > Steenstrup
 -,16n Nordskov > Nordskov
 255,13n 1599 > efter 1630
 259,18o 1622 > 1663
 -,6n Krogerupgård > Kragerupgård
 -,5n Eriksdatter > Eilersdatter
 -,1n Hans > Niels Hansen
 268,12o 1576 > 1626
 -,17o Kirsten > Karen
 -,18o Gunderup > Gundestrup
 -,14n 1648 > 1642
 272,2o Lindvold > Lindved
 -,2o Brandtbjerg > Brandbjerg
 280,24n Jens > Jakob
 282,14o 1639 > 1657
 283,16n 1616 > 1612
 286,4n omkr.1685 > 1695
 287,15o 1682 > 1685
 295,22o 1578 > 1562
 301,6n 1586 > 1580
 -,4n Lunge > Lange
 -,3n 1575 > 1596
 -,2n 1595 > 1585
 303,3o omkr.1546 > efter 1537
 -,4n Starupgård > Stårupgård
 311,9o Tilf. efter *responsa*? dog findes regler i RR side om side med yngre domme i hs. Stockholm KB B 180.
 326,9n 217 > 265
 329,16n nr.31 > nr.33
 -,9n (note 78) 1713 > d.1713
 330,11n (note 83) 1618 > 1616
 331,21o 1655 > 1650
 334,3n (note 108) xxv > xxvi
 335,4o Indføj: 34a) Stockholm KB B
 335,7n Se om dette hs. VIII.393.
 -,11n Hanns > Thomes
 337,16o 3 > 4
 -,17o Tilf. efter (nr.23): og Stockholm KB B 180.
 340,9o Indføj ny linje: o.1546 Stockholm KB B 180.34a.1-38
 342,1o nedenstående > ovenstående
 344,10o § 3 > § 2
 Alle følgende rettelser drejer sig om tilføjelser med henv. t. hs. Stockholm KB B 180.
 346,11o 173^v: 184^r
 353,8n 162^v: 184^r
 355,16n 103^v: 184^r
 359,7o 103^v: 184^r
 360,20o 104^r: 184^v
 363,3o 104^v: 184^v
 368,10o 104^v: 184^v
 370,3o 104^v: 184^v
 372,17o 104^v: 185^r
 375,1o 105^r: 185^r
 376,22n 146^r: 185^r
 380,1n 146^r: 185^r
 382,6n 147^r: 186^r
 385,3o 147^r: 186^r
 386,3o 147^v: 186^v
 390,7n B 10: 186^v
 393,4o 148^r: 187^r
 398,16n 148^r: 187^r
 399,8o 148^r: 187^v
 -,1n 148^r: 187^v
 400,16o 149^v: 187^v
 403,10o 148^v: 187^v
 405,18o 149^r: 187^v
 407,17n 149^v: 187^r
 408,9o 149^v: 187^r
 410,1n 149^v: 188^r
 411,8n 150^r: 188^r
 412,4n 150^r: 188^v
 413,11n 150^r: 188^v
 420,2n 189^v: 188^v
 422,12n 99^v: 188^v
 424,10o 189^v: 189^r
 -,1n 190^r: 189^r
 425,7n 190^v: 189^v
 428,3o 190^v: 189^v
 430,4o 190^r: 190^r
 431,15o 168^v: 189^v
 432,8o 160^r: 189^v

S U P P L E M E N T

R E G E S T E R 1298 - 1651 (NR. 912 - 1202)

S A G R E G I S T E R

SUPPLEMENT

REGESTER 1298 - 1651 (NR. 912 - 1202)

Med de i bind I-VII udgivne og kommenterede domme er nået det i indledningen til bind I (side 27) opstillede mål: at gengive samtlige præjudikatsdomme. Men udover disse domme, der sædvanligvis er overleveret i et betydeligt antal håndskrifter, findes der en række domme, der som regel kun er overleveret singulært i diverse håndskrifter. Som supplement er nu også disse domme blevet registreret og bringes nedenfor i regestform som nr. 912-1202 med henvisning til håndskrift og eventuelt tryk.

Regesterne er dækket af navneregistrene og af tillægget til realregisteret.

912. Gejstlig domstol 16. januar 1298 (Roskilde): Dekanen i Roskilde Mogens, der var beskikket til dommer i en tvist mellem Agnete kloster og dem, der uretmæssigt tilbageholdt klosterets gods, pålægger Jakob og Ade, præster ved hhv. Olufs og Mikkels kirke i Roskilde, at stævne priorinden i Roskilde Clara kloster til domkirken for at svare modparten i sagen. (Add 113,2^o fol.206 (på latin); trykt DD 2.rk.IV nr.283; udtog i Rep. nr.690).

913. Sjællands landsting 1302 uden dag: Sakse Nannesen stadfæster som landsdommer Sjællands landstings dom i en sag mellem Sven Meretesen og St. Clara kloster i Roskilde om ejendomsretten til jordene i Dåstrup, der tilkendes klosteret. (Add 113,2^o fol.33 (latin); trykt DD 2.rk.V nr.229, jf. Rep. nr.764).

914. Sjællands landsting 19. august 1327: Tingsvidne, at Erik Valdemarsen og Bent, dominikanernes prior i Roskilde, på landstinget har forpligtet sig til at lade deres strid om det gods, Erik IV Plovpenningens døtre, Agnes og Jutta, havde skænket Roskilde Agnete kloster, afgøre af et landsnævn. (Add 113,2^o fol.217; trykt DD 2.rk.IX nr.439, Dipl. Svecanum IV nr.2625, jf. Reg. nr.*1355, Rep. nr.1492. Dette brev er det første, hvori et landsnævn (landsnæfnd i den latinske tekst) nævnes, jf. Poul Johs. Jørgensen i Tfr 1944.119).

915. Hads herredsting 16. maj 1345 bevidner, at Peder Povlsen (Munk) har ydet Jens (Johannes) Barnsen fuld mandebod for drabet af dennes søn, Niels Jensen (Johansen) Høeg (jf. DAA 1898.246) og derefter modtaget: plenam ... securitatem, quod orfæythæ dicitur. (NkS 847g,2° fol.2, trykt DD 3.rk.II nr.159, Rep. 1.rk.I nr.2953. Jf. Fenger, Fejde og Mandebod.499 note 543).

916. Sabro herredsting 24.(?) maj 1386; tingsvidne om gods i Swystorp. (Add 113,2^o fol.243; jf. Rep.1.rk.II nr.3530).

917. Gislum herredsting 23. september 1391: På tinget vidner Vide Videsen (Wythy Wythsen) og hustru Elisabeth, enke efter Thorkel Pedersen, at Thorkel Pedersens gods er delt mellem hans og Elisabeths (Ælsufs) børn, hvorefter Vide Videsen og hustru pantsætter hovedgården Hessel til Peder Andersen Munk for 100 lybske mark. (Add 113,2^o fol.41; jf. Rep.1.rk.II nr.3815).

918. Københavns byting 25. april 1406 udsteder tingsvidne om, at hovedsmanden på Kbh.s slot Anders Lauridsen på sin herres, Roskildebispen Peder (Jensen Lodehats) vegne har bortskødet til borger i Kbh. Thomas Tagesen en gård i Tyskmandegade (nuv. Købmagergade), der efter loven var tilfaldet biskoppen efter Berte Henneks, der "suggestione diabolis" havde begået selvmord ved hængning. (Add 113,2^o fol.77; trykt Da.Mag.1.rk.IV.262f., jf. Reg.I nr.3183).

919. Rettertinget 14. august 1406 (Lundenæs): Erik af Pommern m.fl. statuerer, at: omnes ripas maritimas, dictas Forstrander, quocumque infra Daciam sitas, nobis et corone nostre Dacie legitime pertinere. (Add 113,2^o fol.121; trykt A.L.J. Michelsen, Nordfriesland im Mittelalter (Slesvig 1828). 165f., jf. Reg.I nr.3199, Rep.1.rk.III nr.4807).

920. Rettertinget 20. juni 1408 (Randers): Henning Kabold (Kabel; til Tostrup, =: nuv. Christianssæde) og Lyder Kabold (Kabel; til Fuglsang) giver på rettertinget Erik af Pommern orfejde (firmam treugam et cessodium) for deres broder, Ludvig Kabel, der var blevet henrettet. (NkS 847g,2° fol.2; trykt Vedel Simonsen, Borgruinerne I(1813).85, jf. Reg.1.rk. nr.3331).

921. Rettertinget 21. oktober 1408: Kannik i Århus Hans Gylling indstævner på biskop Bo (Porses) vegne ridder Hans (Johannes) Poulsen (Munk) til Holbækgård ang. noget gods i nævnte

h., der tildømmes biskop Bo og hans efterfølgere. I domsafsigelsen deltog Erik af Pommern. (GkS 844,2^o fol.356; NkS 558,2^o fol.89; jf. Rep.2.rk.I nr.4153, F. Hvass, Meddelelser om Personer og Familier af Navnet Hvas III(1873).109f.).

921a. Rettertinget 16. januar 1412 (Odense): I en trætte mellem hr. Bild (Niels Jensen Bild Ulfeldt, jf. DAA 1888.68, 1899.252, 1923.546f. og Rep. 1.rk.IV s.442a) og fru Tove (Andersdatter Hvide) til Skovsbo, enke efter ridder Niels Tuesen Bild til Skovsbo (således DAA 1888.68 og 1923.546) eller efter ridder Niels Nielsen Krafse (således DAA 1899.252 og nærv. hs.) om gods, som fru Seinerd (DAA 1888.68: Sigrid) havde overdraget til Niels Tuesen, dømmer rettertinget, at godset skal tilhøre hr.Bild, indtil det bevises, at fru Seinerd havde været berettiget til at afhænde det (GkS 844,2^o fol.355; NkS 558,2^o fol.98; trykt Rep. 1.rk.III nr.5190).

922. Mors nørre herredsting 11. februar 1422: Forstander i St. Hans kloster Dueholm på Mors (Hans (Johannes) Pedersen) æsker tingsvidne, at St. Clemens kirke i Nykøbing M. har været sognekirke for Vettels, Venner og Rolsted, før Nykøbing "bleff bygget wdi gammell dage". (GkS 844,2^o fol.156; trykt Dueholms Dipl.103f.).

923. Tune herredsting 9. maj 1454 udsteder stokkevidne om, at Peder Jensen gjorde fuldt husfred i en St. Agnes kloster tilhørende gård i Thorslundelille og forbrød sin hals. (Add 113,2^o fol.81; trykt Da.Mag.2.rk.VI.11f., jf. Reg.I nr.3915).

924. Rettertinget 13. oktober 1457 (Randers): Biskop Jens (Iversen Lange) af Århus, biskop Knud (Mikkelsen) af Viborg, Otte Nielsen (Rosenkrantz), lensmand på Kalø, og Eggert Frille dømmer efter kongens befaling i en trætte mellem biskop Ib (Jeppe Friis) af Børglum på den ene side og Axel Lagesen Brock til Clausholm og herremanden Anders Thamesens venner og frænder på den anden side i anledning af, at biskop Jeps svende har dræbt nævnte Anders Thamesen. Sagen forligtes, og biskop Jep gav "fulde feyde penning", messer, voks, "hellebrød" (=: bøde for helligbrøde, jf. Kalk.V.433a) og fuld bod, og til gengæld gav Axel Lagesen Brock bispen orfejde. (NkS 847g,2° fol.7; jf. Rep. 2.rk.I nr.765).

925. Rettertinget 1459 uden dag: Klercker och qwindfolck

icke giffue bøder. Anno Domini Mcdlix rex Christiernus primus & consiliarij pro lege decreuerunt, quod clericj & mulieres sunt hæredes interfactoris nihil soluere debent sed solomodi alij cognati vt seq. (Lund UB J 18,4^o fol.229).

926. Rettertinget 25. september 1460 (Kalundborg; "paa Graabrødre closters kirckegaard under linden j Kallingborg") afsiger i lovsform dom i en trætte mellem borgmester i Nakskov Lange Jens Hansen og bønder på almuens vegne og stadfæster kongebrev (vel enten af 25. april 1445 eller af 1454, jf. DgK III.409f.) om forprang og udskibning i Lolland. (NkS 361,2^o fol.419).

927. Langelands nørre herredsting 23. marts 1469: Philip-pus Axelsen (Thott) får tingsvidne om, at Jes Nielsen og hans hustru skødede og oplod "met træ oc torff" gården Pudselykke (Langelands nørre h.). (Add 113,2^o fol.103).

928. Æbeltoft byting 19. april 1479 udsteder tingsvidne om en lovhævd på (kongsgården) Æbelsøgård i Æbeltoft landdistrikt, Mols h. (Add 113,2^o fol.35, jf. Rep. 2.rk.III nr.4435).

928a. Viborg landsting 12. oktober 1482 dømmer, at arvingerne efter Mads Svendsen Orne (Orning) bør beholde hovedgården Eget med mere gods, som Mads Orning har gjort lovhævd på. Det tillagdes ikke betydning, at sagsøgte ikke gav møde for landstinget. (NkS 558,2^o fol.147^r, orig. dombrev i RA, jf. Rep. 2.rk.III nr.5092. Trykt (med moderniseret retskrivning) Anton Gaardboe, Skærum Sogn(1902).15. Cf. Matzen, Offentlig Ret II.37).

929. Rettertinget 23. maj 1483 (Kbh.): Hans von Annefeldt (Ahlefeldt) indstævner borgmestre i Ribe Ivar Nielsen og Las Pedersen, fordi Ribe borgere har beslaglagt hans skib. Rettertinget dømte, at skibet var beslaglagt med rette, da Hans von Ahlefeldt mod kongens forbud ville udføre korn fra Ribe bys frie strømme. Indbyggerne i Ribe må nyde alle de havne og forstrande, der er mellem List og Ribe, og ingen må udføre gods fra steder derimellem uden med borgmestre og råds tilladelse. (NkS 361,2^o s.388; trykt P.C. Adler, Efterretninger angaaende Byen Ribe VIII.91; DgK II.92 (efter orig.), jf. Reg. 2.rk.I,2 nr.*7721).

930. Rettertinget 18. maj 1487 (Kbh.): Roskildebispen Niels Skave indstævner rigskansler Hans Keldsen på dronning

Dorotheas vegne ang. et nævn, der har gransket, om en mand var blevet dræbt i kirkens fjerding eller i kronens del. Biskop Niels udtalte, at han ikke havde bemyndiget Lyder Jensen (Qvitzow) (kannik i Kbh.) til at tage nævn herom og om kronens og kirkens rettigheder. Rettertinget dømte, at hvad der sker til tinge, skal tingmænd granske, og det skal ikke "komme til wernn". Vil den ene part ikke nøjes med det nævn, som har svoret, skal et andet nævn tiltages; følger dette det første nævn, skal dets afgørelse stå fast. I modsat fald skal der tages et tredje nævn, og det nævn, som det tredje følger, skal stå fast. Da biskop Niels har erklæret ikke at have bemyndiget hr. Lyder Jensen til at tage nævn eller gå i rette om denne sag, da bør han, om han ikke vil undgælde, komme til tinget og erklære ham "ømyndig oc machtløs" i de sager, der er behandlet mellem kronen og kirken, og når dette er sket, bør biskop Niels ikke undgælde for det nævn, men det skal være, som det aldrig havde været gjort. Jf. ndf. nr. 931. (Add 113,2^o fol.192; trykt Da.Mag. 5.rk.III.360f. (efter orig.), jf. Rep. 2.rk.III nr. 6080).

931. Roskilde byting 13. juni 1487: Tingsvidne, at biskop Niels Skave i Roskilde erklærer sin officials, hr. Lyder Jensens (Qvitzows) optræden i sagen mod dronning Dorothea (jf. ovf. nr.930) om biskoppens fjerding i Roskilde magtesløs. (Add 113,2^o fol.231; trykt Da.Mag. 5.rk.III.361f.) efter orig.), jf. Rep. 2.rk.III nr.6093).

932. Villands herredsting 24. juli 1487 dømmer, at Weilestrup (Väjletorp) og Wognesø (Vånga) ligger til Bäckaskog kloster og er blevet tilskødet klosteret af Axel Bille til Ljungby, og at Axel Bille fik lovhævd derpå med urette. (Add 113,2^o fol.37; trykt Dipl.dioec.Lund.V.21, jf. Rep. 2.rk.III nr. 6108 og 6109).

933. Viborg landsting 1490 uden dag: Bjørn Andersen Bjørn, morbroder til Axel Jepsen Thotts børn, sagsøger Markvard Skiernov, der var børnenes farbroder og fødte værge, og hævdede, at denne ikke var vederhæftig, og at han under en tidligere sag for rettertinget, hvorunder Lage Brock gjorde krav på børnenes gods, ikke gav møde, hvorfor Bjørn Andersen Bjørn mødte på børnenes vegne og opnåede, at godset tilkendtes dem. Markvard Skiernov

gjorde gældende, at han med gode mænds "wissen och loffue" ville gøre sig vederhæftig. Landstinget (der beklædtes af Niels Skriver, domprovst i Århus Simon, kannik i Viborg Jens Christensen og væbnerne Tyge Jensen, Peder Bille og Niels Clemmensen) dømte, at Bjørn Andersen Bjørn skulle være børnenes værge, da Markvard Skiernov ikke var vederhæftig, og da han tidligere ikke havde varetaget børnenes tarv. (GkS 844,2^o fol.148; NkS 558,2^o fol.136).

934. Løver sysselting 4. april 1492: Slotsfogden på Bygholm Jens Ulf får tingsvidne, at Nis Hollesen på Horsens byting 3. april s.å. tog på Jep Sture for sin tyv, da han havde stjålet hans ejendele i "mørk oc molm", men blev trængt fra ham med magt og uret og måtte ikke blive ved sin tyv som ret var (jf. JL II.90). Jep Sture tilbød lov og værn, og kongens foged fandt ham til lov og bad ham værge sig efter loven, men Jep Sture gik bort og gjorde ingen værn. Derpå spurgte Jep Ulf borgmesteren i Horsens, Jep Strømersen, om han ville hjælpe ham til at få sin ret, men dette nægtede borgmesteren og trængte ham med magt bort af tinget, og han "motte tigge sit liff". Jf. ndf. nr. 935. (Add 113,2^o fol.204; trykt Rep. 2.rk.IV nr. 7107, jf. Reg. 2.rk.I,2 nr.*8193; udtog i O.Nielsen, Bidrag til Oplysning om Sysselinddelingen i Danmark(1867).27f.).

935. Løver sysselting 11. april 1492: Byfogden i Horsens Søren Skriver får tingsvidne, at ham var tillagt at skulle være gået til Jep Sture i hans eget hus og ville gribe og slå ham. Derpå forhandlede Jep Stures venner med Jens Ulf (slotsfoged på Bygholm) og Søren Skriver, og det vedtoges, at Jep Sture, der var sigtet for tyveri, skulle forlige sig med sagvolderen, for at han ikke skulle komme for retten og miste sit liv. Fogden henviste Søren Skriver til lov og værn og sagde, at han var nærmere til at værge sig for den sag. Så gik Søren Skriver uden for tinget og gjorde sit værn med navn i køn, og han gik ikke i Jep Stures hus efter den overenskomst var gjort. (Add 113,2^o fol.203; jf. O.Nielsen, Bidrag til Oplysning om Sysselinddelingen i Danmark(1867).27f. og ovf. nr.934).

935a. Rettertinget 30. august 1492 (Eggeslevmagle) stadfæster en af rigens kansler afsagt dom, hvorefter Oluf Pedersen (Gyldenstjerne) til Nygård er pligtig til St. Jørgens alter i

Ribe domkirke at betale årlig 20 mark, som hans farfader ("oldefader"), Erik Nielsen (Gyldenstjerne), har lovet for afholdelse af sjælemesser, da en påstand om, at disse messer ikke blev holdt, ikke kunne bevises. (NkS 558,2^o fol.144^r, trykt Rep. 2.rk.IV nr.7205 efter NkS 598q,2° fol.8).

936. Rettertinget 18. juni 1494 (Kalundborg): Roskildebispen Niels Skave indstævner ridder Ludvig Marsk (Munk) ang. ejendomsretten til 3 gårde i Værløse. Niels Skave fremlægger skøde, udstedt af fru Gertrud, Valdemar Myltikes (Moltkes) enke, hvorefter gårdene var tilskødet ham, der havde fået indførselsbrev, og et pantebrev, hvorved hr. Valdemar Myltike pantsatte hr. Palne Munk de 3 gårde, samt bevis på, at han på Sjællands lands-ting havde ladet kynde løsning. Ludvig Marsk fremlagde et brev, hvorefter fru Gertrud havde tilskødet hr. Jens Torbernsen (Sparre) gårdene, og et skøde fra denne sidste til fru Ide (Hakonsdatter Frille), Palne Munks enke, samt brev af Sjællands lands-ting, at Jens Torbernsen havde skødet gårdene til fru Ide, hvilket brev var yngre end de breve, Niels Skave havde fremlagt. Videre fremlagde Ludvig Marsk en lovhævd på gårdene. Rettertinget dømte, at da Niels Skave fik ejendommene og lovligt kyndede løsning på godset og var blevet indført deri, før Jens Torbernsen og fru Ide fik brev på ejendommene, og da Ludvig Marsk ikke kunne bevise lovligt at være kommet til godset, siden Niels Skave fik indførsel, burde Niels Skaves breve stå ved magt og han annamme gårdene, mens Ludvig Marsk måtte tiltale Jens Torbernsens arvinger om vederlag for gårdene. (Add 113,2^o fol.89).

937. Rettertinget 18. august 1496: Hr. Erasmus, perpetuus vicarius i Roskilde domkirke, får på et alters vegne låsebrev på noget gods. (Add 113,2^o fol.10).

938. Viborg landsting 1497 uden dag: Tingsvidne, at alle Vore klostres tjenere, som bor i klosterets birk, må give deres værn til dettes birketing og nyde dette birketing i alle deres indbyrdes sager. (Add 113,2^o fol.235a; jf. ÆdA I.183).

939. Rettertinget 18. marts 1506 (Lund): Kong Hans og 11 rigsråder dømmer i en trætte mellem borgmestre og råd i Malmø på den ene side og borgmestre og råd i Lund og i Væ på den anden side, at borgerne i disse byer ikke må besøge hinandens torv, og at borgerne i Lund og Væ ikke må handle i Malmø med udenlandske

købmænd undtagen på høstmarkeder. (NKS 361,2^o s.401; Stockholm KB B 215 fol.270; trykt DgK IV.97f. (efter orig.), M. Weibull, Samlingar til Skånas historia VI(1873).40, L. Weibull, Dipl. civ.Malmog.61; Herlitz, Privil. för Sveriges städer I.422. Jf. Rep. 2.rk. nr.10572, Reg. nr.*9089.

940. Rettertinget 30. juli 1523 (Viborg) dømmer på foranledning af fru Ellene (Eline Pedersdatter Friis af Haraldskær), hvis afdøde mand, Mogens Thomsen (Kaas) til Damsgård (på Mors) døde (1521) efter at have modtaget sakramenterne som en kristen mand og blev begravet i Sortebrødre kirke i Århus, men hvis lig Christian II lod opgrave og hænge i en galge på Århus torv, at liget skulle nedtages og begraves, og at alt det gods, Christian II havde konfiskeret, skulle tilbagegives fru Ellene og hendes børn og arvinger. (NKS 558,2^o fol.161; Trykt Da.Mag. 2.rk.III. 120f., jf. Reg. 1.rk.I nr.7213 og DAA 1917.232).

941. Rettertinget 22. oktober 1524 (Kbh.): Jens Olufsen indstævner sognepræsten i Sal hr. Jens Pedersen, fordi han har slået hans datter, Anna Jensdatter, så hun døde deraf. Præsten erkendte, at han havde slået Anna Jensdatter "met en vond hennis lor oc axell", men han var ikke skyldig i hendes død. Sagen havde været for Viborg landsting, der havde frifundet præsten. Rettertinget dømte, at da Jens Olufsen ikke kunne bevise, at præsten havde slået Anna Jensdatter således, at hun døde deraf, ville han være at frifinde og landstingets dom stå ved magt. (Add 133,2^o fol.133).

942. Vennebjerg herredsting 22. august 1530 udsteder på begæring af kapellanen til Åsted Jens Christoffersen tingsvidne om, at Ranis have (Ravnshøj) og Elsig bakke af Truid Rani var givet til St. Nikolaj kirke i Åsted (Horns h. i Jylland). (NKS 558,2^o fol.167) (jf. Åsted sognevidne 22. juli 1467, at Trondhe Ranny for 40 år siden har skænket et byggested kaldet Rannys Høwa til kirken og præstebordet i Åsted mod læsning af sjælemesser ved 12 præster, Rep. 2.rk.II nr.2289).

943. Tilforordnede råder 23. april 1532 (Kbh.) dømte i en trætte mellem electus til Lund Aage Sparre og ridder Anders Bille ang. sidstnævntes foged, som Aage Sparres svend, Knud Brome, ihjelslog m.m. Der dømtes, at Anders Bille på den dødes slægts vegne skal have 100 mark danske, 60 lod sølv og "et stø-

cke ledisk" at betale inden førstkommende mikkelsdag og fly Knud Brome "trygdt oc aarfeyde" af den dræbtes slægt. (Add 113,2^o fol.69).

944. Rettertinget 30. oktober 1537 (Odense): Karen Christensdatter indstævner sin husbond Niels Bonde og klager over, at han har slået hende og jaget hende fra sig og "ey kunne pleye eller gøre hende thenn ectheskaffs stadtz oc handell, som en ecthe hossbunde burde att gøre synn ecthe hustru". Niels Bonde erkendte, at "hand aldrig y synne dage nogre tiidh hagde nogett mett hynde y slig maade, och hun wor saa godh jomfru ... som thenn dagh, som hun komm først wtj hans seng"; men før han blev gift, "war handt en fører mand y slig maade". Rettertinget dømte, at Karen Christensdatter og Niels Bonde måtte være skilt og hinanden kvit, og hun måtte herefter tage sig en anden mand. Niels Bonde måtte, da han tilforn var "enfører mand", også indgå ægteskab med hvem, der ville have ham, dog skal han først bekende for sin ny ægtefælle, at han har sådan brøst. Bedrager han atter sin hustru, skal han straffes på sin hals. Det gods, som Karen Christensdatter har inde hos sin husbond, skal hun have tilbage, og omvendt skal hun aflevere, hvad hun har af sin husbonds gods. (Add 113,2^o fol.131; trykt GdD II.50f. efter HDDomb.).

945. Rettertinget 2. november 1541 (Odense): Borger i Odense Peder Lerche indstævner byfogden Laurids Lauridsen og hans domsmænd, der dømte hans frænde, Peder Lauridsen, til galgen for tyveri af en okse. Endvidere var indstævnet Niels Simonsen i Pederstrup, der var den henrettedes hjemmel for den okse, for hvilken han blev hængt, og Mads Nielsen i Nærå, der tiltalte Peder Lauridsen for tyveri. Sagsøgeren klagede over, at den henrettede ikke måtte komme til borgen, indtil han kunne skaffe sin hjemmelsmand (sælger) til stede. Nu vidnede flere, at de så, at Peder Lauridsen købte en okse af Niels Simonsen og betalte den med 1 ørte malt og 2 sider flæsk. Rettertinget dømte, at da Peder Lauridsen skød på hjemmel og ikke måtte komme til borgen, og da nu flere mænd, der blev afhørt enkeltvis af særligt udmeldte rigsråder, vidnede, at de så, at han havde købt oxen, var Peder Lauridsen dømt med urette, og domsmændene dømtes til at nedtage ham af galgen og lade ham begrave i kristen jord

inden 15 dage og derhos bøde som kristne og siden bøde mod bonden efter loven. Kunne Niels Simonsen ikke selv føre hjemmel for den solgte okse, skulle hans sag pådømmes af 8 ransnævninger. (Add 113,2^o fol.87; trykt KRD II.23f. efter HDDomb.).

946. Rettertinget 6. februar 1549 (Kolding): Lensmanden på Koldinghus Iver Krabbe indstævner ærkedegn, mag. Anders Skovgaard, kantor mag. Niels Friis og Viborg domkapitel ang. nogle kontrakter, deres forgængere i kapitlet havde givet hans forfædre på noget gods på Fur. Anders Skovgaard satte i rette, om han var pligtig at gå i rette om ejendom og gods, da stævningen lød på kontrakter og breve, hvorhos han oplyste, at de breve og beviser, som kapitlet havde, lå hos 2 prælater, og han havde dem ikke til stede. Rettertinget dømte, at Iver Krabbe må stævne Anders Skovgaard og kapitlet påny og da klart i stævningen angive, hvilket gods og andet, som kapitlet skal svare til. (Add 113,2^o fol.215).

947. Rettertinget 6. november 1549 dømmer Christoffer Urne til Rygård, der havde talt "skændige och wtilbørlige" ord om kongen og om kansler Johan Friis, hvilken sidste han beskyldte for at have forgivet hans morbroder, den udvalgte biskop Joachim Rønnow, hvorhos han havde truet med, at "jld och rød lue" skulle gå over Danmark, til at være "udrue och ærløß", "troeløß och loughløß løgner och ey staa til troende for nogen ærlig mand effter denne dag", og at han for sine trusler skulle holdes "vdi hechte och god foruaring". (GkS 844,2^o fol.74; trykt Hans Knudsen, Joachim Rønnow(1840).142ff.).

948. Rettertinget 16. december 1549 (Assens): Fru Sophie (Lykke), enke efter Jakob Hardenberg til Sandholt, indstævner Anders Emmiksen for trætte og dele, han påfører hende om Svanninge mark, skønt der for nogen tid siden er indgået et forlig under medvirken af Eiler Rønnow, Mikkell Brockenhuus, Didrik Qvitzow m.fl. gode mænd, hvorefter Svanninge mark skulle deles i 12 ottinger, og at alle ottinger skulle gøres lige store og hver beholde sin toft. Anders Emmiksen svarede, at han ikke havde beseglet denne overenskomst og ikke samtykket deri. Rettertinget dømte, at der skal være 12 ottinger på Svanninge mark, kronens bonde skal have 1 otting, fru Sophie Lykke og præsten skal have 8 ottinger og Anders Emmiksen og Erik Urne på fru Susannes børns

vegne og de andre lodsejere 3 ottinger. (Add 113,2^o fol.186).

949. Rettertinget 11. marts 1551: Antvorskovs prior Niels Andersen (Foss) indstævner kannik i Roskilde, mag. Godskalk Wessel (Wedzell), fordi han har ladet fiske i (den nu udtørrede) Ramsø sø, der var Antvorskov klosters enemærke, hvilket han godtgjorde med kongebrev af 1548. Indstævnte svarede, at han havde haft frit fiskeri i søen i 20 år og længere og mente derfor, at han ifl. recessen (1547 § 26) måtte fiske i søen. Rettertinget dømte, at Antvorskov kloster havde søen som frit enemærke. (Add 113,2^o fol.7; jf. ÆdA IV.137).

950. Rettertinget 30. september 1551: På kronens vegne indstævner lensmanden på Vestervig kloster Erik Rud Gabriel Gyldenstjerne for en mølle, hans svigerfader (Jep Friis til Lyngholm) havde ladet opsætte ved Hvidbjerg mølle, der tilhører klosteret, og for, at han havde ledet vandet ud af sit gamle løb. Han fremlagde tingsvidne af Hassing herredsting 1500, hvorefter den grøft, som Mikkell Eskilsen (Banner) lod grave syd for Lyngholm ud for Hvidbjerggård, er gravet på Vestervig klosters grund og enemærke, og at Hviding å er omlagt til skade for Hvidbjerg mølle. Gabriel Gyldenstjerne anførte, at Mikkell Eriksen Banner havde solgt Lyngholm hovedgård til Niels Høeg, og at Eskil Nielsen (Banner) 1457 havde fået lovhævd på Lyngholm med alt tilliggende. Rettertinget dømte, at Gabriel Gyldenstjerne skulle beholde åen til Lyngholm, da hans lovhævd er ældre end Vestervig klosters, men Gabriel Gyldenstjerne må ikke ændre åens løb og ikke bygge ny mølle mod loven (JL I.57). (Add 113,2^o fol.43).

951. Rettertinget 24. maj 1552 (Århus): Lensmanden på Kalø Erik Banner til Asdal indstævner Laurids Block i Kovstrup og hans medarvinger, der hævder at have ejendomsret til Kovstrupgård og ifølge kongebrev være fri for at svare ægt og andet, skønt gården "er skurith uti faldt" (og altså tildømt kronen). Laurids Block hævdede, at der var et kongebrev herom, men det var bortkommet. Rettertinget dømte, at da Laurids Block og hans medarvinger ikke kunne bevise, at gården nød særlige friheder, skulle den være som andre bøndergårde i Kalø len, og det gods, der var skuret i fald, være som andet krongods og fæstegods. (Add 113,2^o fol.144; trykt GdD I.187f. efter HDDomb.,

jf. Aage Brask, Niels Bloch i Rold og hans nærmeste Slægt (1947).12.

952. Rettertinget 4. juli 1552 (Kbh.): Gunde Lange indstævner Hans Lauridsen i Havnelev, fordi denne er draget ind i hans gård i Lellinge og dér har udtaget nogle geder. Hans Lauridsen oplyste, at han, "ther geder war aff lagtt wtj wortt riige" (jf. fdg. 7. maj 1541), havde tjent Peder Godske (Bielke) på Kbh.s slot, der havde befalet ham og andre at drage om i landet og på kronens vegne tage så mange geder, de kunne overkomme og sende dem til Kbh.s slot i henhold til derom udgivet kongebrev af 1544. Rettertinget frifandt Hans Lauridsen for sagsøgerens tiltale. (Add 113,2^o fol.45; trykt GdD I.191ff. efter HDDomb.).

953. Rettertinget 10. januar 1553 (Nyborg): Lensmanden på Nyborg slot Laurids Brockenhuus til Egeskov indstævner kronens bønder i Karup og Smerup (Holevad s., Båg h.), fordi de ikke vil yde deres ydekøer (Kalk.IV.923b), som de er indført for i kronens jordebog, og ej heller gøre ægt og arbejde som kronens andre bønder, idet de hævder at have kongebrev på, hvor meget de skal yde. Nis Kobeløs i Smerup oplyste, at de havde kongebrev på, at de ikke skulle yde mere end 2 mark for en ko og arbejde 4 dage om året og fremlagde et brev, som Christian I havde givet Johan Hvidkop (Krummedige) om Karups og Smerups bønders ægt og arbejde. Laurids Brockenhuus indvendte, at dette brev kun havde gyldighed, så længe Johan Hvidkop (Krummedige) havde bønderne i forvaring, og tilføjede, at en ko "nu gælder mere, ennd hun wtj thennd tiidt gjorde". Rettertinget dømte, at bønderne skulle give deres ydekøer, som de var indskrevet for i kronens jordebog, eller have det i minde, og de skulle gøre ægt og arbejde som kronens andre bønder. (Add 113,2^o fol.140).

954. Rettertinget 7. januar 1554 (Kolding): Sogndegnen i Harte s. Christen Nielsen indstævner Harte sogns sognemænd, fordi de ikke vil yde ham degnerente, som han bør have for sin tjeneste. Sognemændene har fra gammel tid givet deres degne korn og andet ligesom andre steder, men nu vil de ikke give ham mere end 8 danske hvide. To af sognemændene svarede, at hvis degnen ikke ville nøjes med denne betaling, ville de se at få en anden degn, der ville tjene dem. Rettertinget dømte, at Harte

sognemænd ikke har pligt til at give deres sognedegn mere end 8 danske hvide, som er sædvanligt, og dersom sagsøgeren ikke er tilfreds hermed, må de tage dem en anden sognedegn. (Add 113,2^o fol.160).

955. Skåne landsting 9. januar 1557: Landsdommer Corfitz Viffert lyser kongens fred over Poul Jensen i Barsebäck, der havde været erklæret fredløs for 10 daler, han for nogle år siden havde udlovet lensmanden på Landskrona Axel Gyldenstjerne til Ljungbygård på sin stedsøn Torbens vegne "for nogen wdtröschaff", denne havde gjort sig skyldig i. Poul Jensen havde nu stillet sin kreditor tilfreds. (Lund UB De la Gardieska saml., Barnekow VI,1 nr.6).

956. Rettertinget 17. august 1559 (Kbh.): Peder Skram indstævner Claus Urne, der har ladet bygge en ulovlig bygning på hans grund i Kbh. Sagen havde været for borgmestre og råd i Kbh., der havde henvist sagen til rettertinget. Rettertinget hjemviste sagen til borgmestre og råd i Kbh. (Add 113,2^o fol.237).

957. Rettertinget 8. september 1562 (Langesø): Anders Findsen som fuldmægtig for sin husbond fru Agatha Pogwisch, enke efter Enevold Jensen (Seefeld) til Visborg, indstævner Jens Kaas til Kongstedlund, der repræsenteres af Laurids Christensen, og Axel Juul, der har taget genbrev i fru Agatha Pogwischs forfølgning ang. markeskel mellem Romdrup og Kongstedlund. Rettertinget dømte, at da den kgl. befaling til gode mænd om at gøre ret skel ikke var fuldgjort, skulle sagen igen indkomme for de udmeldte mænd. (Add 113,2^o fol.198).

958. Viborg landsting 13. december 1562: Borgmestre i Viborg Niels Andersen og Peder Christensen Hegelund indstævner Christian Eskilsen i Skive, fordi han ved deres bysvend, Peder Sørensen, har ladet 4 borgere i Viborg fordele ved Skive byting for købmandskab, de havde brugt i Skive. Landstinget (Axel Juul, Palle Juel og Gunde Skriver) dømte, at da Viborgs borgere ifl. privilegiet af 11. juli 1504 (DgK II.223) ikke må stævnes uden for byen, medmindre de stævnes for kongen, og da Viborgs borgere frit må handle med fremmede og udenlandske købmænd i alle købstæder, samt da købstadmænd må købe med bønderne, nær eller langt fra købstaden, dog ikke med alen eller skæppe, måtte de 4

Viborg-borgere frifindes for fordelingen. (Thott 1201,2^o nr.141: Dateringen: "Mdlxij, løffuerdagen sancti Luciae virginis" kan ikke være rigtig, da helgendagen (13. december) i 1562 var en søndag; måske er der efter "løffuerdagen" udfaldet "før").

959. Viborg landsting 1570 uden dag: Axel Juul, Palle Juel, biskop Kjeld Juel, kannik (1571 biskop i Viborg) Peder Thøgersen og Gunde Skriver dømmer mellem Christen Skeel til Fussingø, der gav møde ved Jens Christensen, og Laurids Rostrup til Ristrup ang. sidstnævntes nederfælding ifl. rettertingsdom 10. september 1568 (II nr.334). (NkS 558,2^o fol.202).

Rødding herredsting 1. september 1571: Se ndf. nr. 1116 (dommen var fejlplaceret mellem domme fra 1579).

960. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Sibylle Gyldenstjerne indstævner Henning Gøye til Kærstrup ang. 3 ejendomme, han har solgt hendes husbond, Eskil Gøye, men som han nu, da denne var syg og svag, havde taget til sig igen uden dom og ret. Sagen havde været for herreds- og landsting, der havde henvist den til rettertinget. Henning Gøye fremlagde et brev om, at Eskil Gøye havde afstået ejendommene til ham igen, men rettertinget dømte, at da denne overdragelse var sket i Eskil Gøyes svaghed og sygdom, burde den ingen gyldighed have. Ejendommene tilkendtes derfor Sibylle Gyldenstjerne, der tilpligtedes at tilbagebetale til Henning Gøye, hvad denne havde erlagt for ejendommene. (NkS 835,2^o nr.16).

961. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Lage Urne til Bälteberga, hvis moder var Margrethe Trolle (d.1551), og Niels Friis til Hesselager som værge for børnene af den i 1565 afdøde Niels Trolle, broder til ovenn. Margrethe Trolle og til de ndf. nævnte Børge, Herluf og Øllegaard Trolle, indstævner Arild Huitfeldt og hans broder, Jakob Huitfeldt, fordi deres moder, ovenn. Øllegaard Trolle, tilholder sig hovedgården Lillö og andet gods, der tilhørte hendes afdøde broder Børge Trolle. Sagsøgerne fremlagde en arvepagt af 26. juli 1563, hvori de 3 brødre, Børge, Herluf og Niels Trolle, på egne og på deres søsters, Øllegaard Trolles vegne bl.a. bestemte, at når nogen af dem døde, skulle den afdøde broders eller søsters børn træde i de afdøde forældres sted. (Søskendes børn fik først senere en lovbestemt repræsentationsret, jf. fdg. 23. april 1632 § 3 og reces

27. februar 1643 2-7-1). Øllegaard Trolle protesterede imod denne overenskomst, og rettertinget erklærede den for ugyldig, da hendes broder, Børge Trolle, ikke som hendes værge havde været berettiget til at træffe dispositioner over den arv, der fremtidig kunne tilfalde hende. Det fandtes uden betydning, at hendes sønner, Arild og Jakob Huitfeldt, der var umyndige, da overenskomsten blev indgået, senere havde erklæret den for gyldig og lovet at ville overholde den. Da Øllegaard Trolle var den eneste, der havde overlevet Børge Trolle, fandtes hun berettiget til at arve Lillö. (NkS 835,2^o nr.15; trykt GdD III.144ff. efter HDDomb.).

962. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Ivar Lunge til Tirsbæk indstævner Laurids Brockenhuus for en til denne pantsat gård i Vantinge, som han havde tilbudt at indløse og påstod sig tillagt. Laurids Brockenhuus' rettergangsfuldmægtig, Henning Gøye til Kærstrup, erklærede, at sagsøgte ville lide dom ved herreds- og landsting, der efter recessen (1558 § 8) skulle påkende sagen. Rettertinget hjemviste sagen til afgørelse ved herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.17).

963. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Absalon Gøye til Kærstrup indstævner fru Birgitte Banner ang. ret skel mellem 2 enemærker. Med parternes samtykke vedtoges det at lade udgå kongebrev til 5 adelsmænd om at fastsætte det rette skel. (NkS 835,2^o nr.18).

964. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Herredsfogden i Sunds h. Hans Maag indstævner landsdommer på Fyen Morten Brock, der havde dømt ham nederfældig for i herredsbogen at have indført Absalon Gøyes klage over det i dom nr. 963 nævnte skel, hvor Birgitte Banner havde ladet opsætte et gårde, uanset at Birgitte Banners rettergangsfuldmægtig havde bedt herredsfogden vente i 8 dage med at indføre klagen, idet han inden denne frist for herredstinget ville fremlægge beviser, således at klagen ikke kunne nyde fremme. Rettertinget stadfæstede landstingsdommen og pålagde herredsfogden at erstatte landsdommeren bevislig kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.19).

965. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Fru Anne Lykke indstævner fru Kirsten (Væbner), enke efter Mogens Mogensen (Harbou), for noget hø, hun skulle have ladet nogle mænd i Vin-

kel tage på en grund, der tilhørte Anne Lykke. Spørgsmålet om erstatning hjemvistes til Viborg landsting. (NkS 835,2^o nr.20).

966. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Ivar Lunge indstævner Jens Baad til Tiselholt ang. en gård i Skårup i Sunds h., som han mente, denne forholdt ham, medens Jens Baad anførte, at han og hans hustrus forældre gennem mange år havde besiddet ejendommen. Sagen havde været indbragt for Sunds herredsting og Fyns landsting, der havde indstillet sagen for rettertinget. Rettertinget hjemviste sagen til afgørelse ved Sunds herredsting og Fyns landsting. (NkS 835,2^o nr.21).

967. Rettertinget 11. juni 1572 (Kbh.): Jakob Rostrup til Lergrav indstævner sognepræst i Holstebro, mag. Mads Hvid, der har påbegyndt en låsebrevsforfølgning, der bl.a. omfatter nogle ejendomme, hvorpå 6 adelsmænd i 1568 havde gjort skel, og hvorefter ejendommene ikke skulle tilhøre Mads Hvid. Denne indvendte, at markskellet var erhvervet ved vrang undervisning, og at han ikke havde samtykket deri. Rettertinget bestemte med parternes samtykke, at 6 andre adelsmænd på åstedet skulle gøre ret skel, og at den tidligere markskelsforretning ingen gyldighed skulle have. (NkS 835,2^o nr.22).

968. Rettertinget 11. juni 1582 (Kbh.): Borger i Odense Jørgen Andersen indstævner borger ssts. Oluf Bager i anledning af en indførsel, denne har gjort. For Oluf Bager mødte borgmesteren i Bogense Jørgen Clausen, der gjorde gældende, at sagen burde behandles ved Odense byting, og heri fik han medhold af rettertinget. (NkS 835,2^o nr.24).

969. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Borger i Ribe Poul Hansen (se om ham III.383.17) indstævner Peder Baggesen, borger i Ribe, for en dom, han ved vrang undervisning skulle have erhvervet af tilforordnede råder 1571 (III nr.383) og en af Viborg landsting afsagt dom 16. februar 1572 (III nr.392), hvorefter Poul Hansen ikke er "myndig eller duelig udi erlig samfund eller forsamling att verre, ey heller dug eller disk med andre lofflig och erlig folck at besøge". Rettertinget frifandt Peder Baggesen for Poul Hansens tiltale og stadfæstede de over denne sidste overgæede domme. (NkS 835,2^o nr.25; trykt GdD III.148ff. efter HDDomb.).

970. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Sognepræst ved

Ribe domkirke (1587 biskop i Odense), mag. Jakob Madsen (Weile) bød sig i rette mod en stævning, som den i dom nr. 969 nævnte borger i Ribe Poul Hansen havde udtaget mod hans svigerfader, rådmænd i Ribe Bagge Jensen, der påstodes at have ladet foretage en urigtig besegling. Bagge Jensen havde herefter lovligt forfulgt Poul Hansen ved Ribe gæsteting, og denne havde intet kunnet bevise. Rettertinget frifandt Bagge Jensen, da Poul Hansen "vor uduelig, saa hand icke maa gaae i retthergang mett nogen erlig mand". (NKS 835,2^o nr.26; trykt GdD III.150f. efter HDDomb.).

971. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Fru Thale Ulfstand, enke efter Poul Pedersen Laxmand (d.1557) til Bosioholm, indstævner fru Ide Norby til Brobygård for en gård, Sommersholm, i Dreslette s., Båg h., der havde henhørt til hendes afdøde mands faders mødrearv og derfor (ifl. dommen 8. november 1502, jf. I nr.41, over den i 1502 dræbte rigshofmester Poul Laxmand) skulle være tilfaldet rigshofmesterens søn. Ide Norby gjorde gældende, at kong Hans havde solgt gården til nu afdøde Jakob Norby som en del af Poul Laxmands til kronen hjemfaldne gods. Da Thale Ulfstand kun kunne godtgøre, at ejendommen havde været i rigshofmester Poul Laxmands besiddelse, men ikke at den var hans hustrus ejendom, frifandtes besidderen af ejendommen, indtil bedre beviser kunne fremskaffes. (NKS 835,2^o nr.28; trykt GdD III.153ff. efter HDDomb. Om dommen se bl.a. Stig Iuul, Fællig og Hovedlod.100f., Will. Christensen.418 med note 31).

972. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Efter rigsmarsk Otte Krumpens død (1569) indstævner hans morbroders datter, jomfru Birgitte Rosenkrantz, og hans sønnedatter, jomfru Kirsten Rosenkrantz, den afdødes søsters børnebørn, Laurids Rostrup til Ristrup, Jakob Rostrup til Lergrav og Ellene Rostrup (gift med Offe Skram til Hammergård) ang. arv efter Otte Krumpen. Rettertinget statuerede, at sagsøgerne ifl. JL I.5 var berettigede til at tage arv sammen med den afdødes søsters børnebørn (de sagsøgte), ligesom de alle var søskende, dog at broder tager 2 lodder og søster 1 lod. (NKS 835,2^o nr.29; trykt GdD III.156ff. efter HDDomb.).

973. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Peder Broder ind-

stævner Lauge Venstermand, Mogens Falster, Erik Grubbe, Absalon Gøye, Erik Pors, Erik Valkendorf og Henrik Norby for en dom, de har afsagt på Radsted birketing, idet han hævder, at nævningerne ikke var lovligt stævnet for deres brofjæl til at møde i Radsted kirke. De indstævnte anførte, at det ved 2 mænds vidnesbyrd var godtgjort, at nævningerne var lovligt indkaldt. Da der dog var nogen tvivl herom, dømte rettertinget, at de sagsøgte påny skulle indstævne nævningerne og derefter afsige dom. (NkS 835,2^o nr.30).

974. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Landsdommer på Lolland Aage Olsen til Demstrup indstævner fru Sophie Kaas, enke efter Laurids Andersen (Baden), og hendes lavværge for en gård, Hjortlenge, som han mener, hun forholder ham. For fru Sophie Kaas mødte rigsråd Bjørn Kaas, der beviste, at sagsøgtes ægtefælle, Laurids Andersen Baden, havde købt ejendommen og erhvervet låsebrev derpå. Rettertinget dømte, at Sophie Kaas skulle beholde gården, da lås er lovens ende. (NkS 835,2^o nr.32).

975. Rettertinget 12. juni 1572 (Kbh.): Landsdommer på Lolland Lauge Venstermand på egne og søskendes vegne og Arild og Jakob Huitfeldt indstævner prior for de evige vikarer i Roskilde domkirke Søren Olsen for 2 gårde i Lidemark, som deres forfædre skulle have pantsat til Erasmi alter i Roskilde domkirke, og som de nu ville indløse. Søren Olsen påviste, at de nævnte gårde ikke lå til Erasmi alter, men til Barbara seniors alter, hvorfor rettertinget ikke kunne give dom efter påstanden. (NkS 835,2^o nr.33).

976. Rettertinget 13. juni 1572 (Kbh.): Fru Margrethe Brockenhuus, enke efter Palle Ulfeldt, indstævner rentemester Joachim Beck som værge for Palle Ulfeldts børn ang. 1000 daler, som Palle Ulfeldt har givet hende som morgengave. Rettertinget dømte, at dette beløb skulle udredes af halvdelen af det løsøre, der ved arv tilfaldt Palle Ulfeldts børn. (NkS 835,2^o nr.34; Jf. III.434.39).

977. Rettertinget 14. juni 1572 (Kbh.): Jørgen Lykke til Overgård indstævner på kronens vegne landsdommer Axel Juul til Villestrup ang. 4 eller 5 gårde i Lille Arden, hvis fæstere påstås at være ugedagsmænd til Villestrup og således være fri for

at svare kongeskat, skønt gårdene ikke ligger i det sogn, hvori Villestrup er beliggende. Axel Juul kunne dokumentere, at bønderne på disse gårde i 40 år havde været ugedagsmænd til Villestrup, hvilken sag han 1556 havde forfulgt til lås. Rettertinget dømte, at Axel Juuls bønder i Lille Arden fortsat skulle anses som ugedagsmænd til Villestrup. (NkS 835,2^o nr.35; trykt GdD III.168f efter HDDomb.).

978. Rettertinget 14. juni 1572 (Kbh.): Jørgen Lykke til Overgård indstævner på kronen vegne landsdommer Axel Juul til Villestrup, fordi han (i strid med Frederik IIs hdf. 12. august 1559 § 21) skulle have tilforhandlet sig selvejerbondegods i Tisted s., Gislum h. Da Axel Juul kunne godtgøre, at dette gods tidligere havde været adeleje, at det ved pantebrev af 1454, der lød på 120 år, var kommet ud af adelig besiddelse, og at han i 1552 havde indfriet pantet og derefter i 1556 erhvervet låsebrev på ejendommen, dømte rettertinget, at Axel Juul skulle beholde dette gods, "eptherdj laas er lougens ende". (NkS 835,2^o nr.36; trykt GdD III.165ff. efter HDDomb.).

979. Rettertinget 14. juni 1572 (Kbh.): Fru Ane Madsdatter til Nørgård, enke efter Albert Høeg, og hendes fader og lavværge, sognepræst i Holstebro, mag. Mads Hvid, indstævner Otte Gyldenstjerne til Primdal og hans søskende, fordi de har forbudt Ane Madsdatters bønder på det gods, hun har arvet efter sin moder, Lene Olufsdatter Gyldenstjerne, at svare nogen afgift til hende, skønt de ikke ved rettergang har fået sig tilkendt dette gods. Otte Gyldenstjerne anførte, at hans faster, ovenn. Lene Gyldenstjerne, havde ægtet en ufri mand, ovenn. Mads Hvid, uden nærmeste slægts samtykke, og at hun derfor efter recessen (13. december 1558 § 36) have forbrudt sit jordegods. Heroverfor anførte Mads Hvid, at hans hustru i 1544 havde fået kongebrev om, at hun og hendes arvinger til evig tid måtte nyde og beholde alt sit arvegods, uanset at hun havde giftet sig med en ufri. Desuden fremlagde han beviser for, at flere af Lene Gyldenstjernes slægtninge havde givet deres samtykke til ægteskabet. Otte Gyldenstjerne anførte, at Mads Hvid og Oluf Ludvigsen Gyldenstjerne i 1547 havde indgået en overenskomst, hvorefter Lene Gyldenstjerne i levende live skulle beholde al sin ejendom, men efter hendes død skulle arvegodset tilfalde Ludvig Gyldenstier-

nes arvinger. Mads Hvid indvendte, at denne overenskomst var erhvervet ved vrang undervisning, og at den ikke var lovlig. Rettertinget dømte, at den nævnte overenskomst var ulovlig, da husbonden efter JL I.35 ikke må afhænde hustruens gods, medmindre han har lige så god jord at stille som sikkerhed, og at den kongelige bevilling skulle stå ved magt. (NKS 835,2^o nr.38; trykt GdD III.169ff. efter HDDomb. Jf. II nr. 297 og 303 samt V s.67f.).

980. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Jørgen Høeg til Klarupgård indstævner landsdommerne Axel Juul og Palle Juel, fordi de har afsagt en dom, mens han var bortrejst i rigets og kongens tjeneste og uanset, at han havde erhvervet kongebrev om, at ingen måtte dele på hans ejendom i denne tid og 6 uger derefter. Da landsdommerne oplyste, at de ikke havde afsagt nogen endelig dom, men blot foretaget en udsættelse af sagen, frifandtes de for sagsøgerens tiltale. (NkSS 835,2^o nr.39).

981. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Bjørn Kaas til Stårupgård og Bjørn Andersen Bjørn til Stenalt indstævner arvingerne efter Ove Lunge (d.1540) ang. købebreve og pantebreve, som Ove Lunge har købt og pantet, medens han var gift med deres "oldemoder", og som arvingerne forholdt dem og ikke havde ført til skifte. Iver Ovesen Lunge og landsdommer Axel Juul (gift med Kirsten Ovesdatter Lunge) indvendte, at det var mere end 21 år siden, skifte havde fundet sted, og at ingen tidligere havde klaget derover. Rettertinget dømte, at da der ikke bør være svig i søskendeskifte, skulle Ove Lunges arvinger fremlægge de ønskede breve. (NKS 835,2^o nr.40).

982. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Jakob Husemand indstævner borgmestre og råd i Kbh. for en dom, de har afsagt, og som han mente var urigtig. Borgmester Jørgen Pedersen, borgmester Hans Olsen og byfoged Hans Sørensen oplyste, at Jakob Husemand 16. juli 1571 var dømt, fordi han, der var gæst, havde solgt Jakob von der Lippe, der også var gæst, noget klæde, og at Kbh.s stadsret (14. oktober 1443 III.3) bestemte, at ingen gæst må købe af anden gæst, og at den, der gjorde det, skulle have forbrudt halvdelen til kongen og halvdelen til byen. Denne dom stadfæstedes af rettertinget. (NKS 835,2^o nr.41).

983. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Herredsfoged i

Slet h. Peder Brøger indstævner Mads Lauridsen og Erik Lauridsen, der har påført ham trætte og for retten indgået en overenskomst, som de nu ikke vil holde. Han hævder, at sagen har været både for herreds- og landsting. Da Peder Brøger ikke kunne bevise at have fået dom ved herreds- og landsting, hjemvistes sagen til disse ting. (NkS 835,2^o nr.42).

984. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): På sin hustrus vegne indstævner Erik Hardenberg fru Margrethe Pogwisch, enke efter Erik Urne, ang. en overenskomst om Johan Urnes efterladte gods, som han påstod, denne ikke havde holdt. Landsdommer på Sjælland Lauge Beck fremstod og meddelte, at han for nogen tid siden havde fået befaling til at være værge for jomfru Margrethe Urne, og han fandt, at den nævnte overenskomst var til skade for hans myndling. Rettertinget dømte, at da de, der sidder inde med børnegodset, efter loven (EsjL I.46) skal sørge for, at børnene har gavn og ikke skade deraf, og da overenskomsten ikke var lovligt indgået, idet bl.a. Margrethe Pogwischs værge ikke havde været til stede, burde overenskomsten ingen gyldighed have, men godset skiftes efter loven. (NkS 835,2^o nr.43).

985. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): På jomfru Mette Urnes vegne indstævner Jakob Ulfeldt til Kogsbølle arvingerne efter fru Anne Rønnow, Johan Urnes enke, fordi Mette Urne ikke har fået fyldest på skiftet efter sin moder, Anne Rønnow, eller efter sin fader, Johan Urne, og ej heller efter sin broder Carl Urne. De indstævnte oplyste, at Carl Urne havde solgt sine søskende og deres arvinger alt sit arvegods, og mente derfor, at dette skulle skiftes ikke kun med hans levende søskende, men også med hans søskendebørn. Rettertinget dømte, at da Carl Urne havde solgt al sin arv til sine søskende og deres arvinger, burde den tilfalde disse; var der ikke sket Mette Urne fyldest på skiftet, skulle samfrænder skifte. (NkS 835,2^o nr.44; trykt GdD III.174ff. efter HDDomb.).

986. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Jomfruene Erme-gaard og Birgitte Bille til Jomfruens Egede indstævner landsdommer i Sjælland Henrik Arenfeldt, der i en dom af 12. maj 1568 uretmæssigt mentes at have dømt om et skel. Da landsdommeren havde dømt således, så længe et vidnesbyrd stod ved magt, havde han ingen uret gjort, men parterne enedes om, at gode mænd og

oldinge skulle ride ret markeskel og endeligt afgøre sagen. (NkS 835,2^o nr.45).

987. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Erik Rud til Fuglsang indstævner borgmester i Ribe Oluf Pedersen og byfogden ssts. Niels Tovskov, fordi de i strid med recessen (13. december 1558 § 8) har henskudt en gældsag mod Peder Jørgensen til rettertinget, og imidlertid har andre taget Peder Jørgensens gods, således at Erik Rud ikke kunne få fyldest for sin fordring. Borgmester Oluf Pedersen var afgået ved døden, og den indstævnte byfoged Niels Tovskov var ikke mødt. Rettertinget dømte, at Niels Tovskov for sin del skulle stå Erik Rud til rette, medmindre han kan rense sig for den sag. (NkS 835,2^o nr.46; trykt GdD III.176f. efter HDDomb.).

988. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Borger i Århus Søren Tollesen indstævner borger ssts. Peder Thomsen, fordi denne ved vrang undervisning har erhvervet en dom over ham ved landstinget. Det oplystes, at sandemænd havde fundet Søren Tollesen skyldig i vold, der er en 40 marks sag, og da han ikke inden 6 uger betalte bøden eller stillede borgen derfor, blev han ved Viborg landstings dom 23. juni 1571 efter recessen (13. december 1558 § 26) dømt til at rømme som fredløs. Denne dom stadfæstedes af rettertinget, der yderligere bestemte, at Søren Tollesen skulle straffes "som vedbør", fordi han som fredløs havde dristet sig til at komme i kongens nærværelse, før han havde fået sin fred igen. (NkS 835,2^o nr.47; trykt GdD III.177f. efter HDDomb.).

989. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): På sin søsters, fru Anne Lykkes vegne indstævner Jørgen Lykke til Overgård sognepræsten for Vorning, Kvorning og Hammershøj menigheder hr. Hans Mortensen Hegelund, fordi han ved vrang undervisning ved tilforordnede rådets dom har fået herligheden af en præstegård, der ligger i Kvorning by og sogn. Rettertinget, hvortil landsstinget havde henskudt sagen, stadfæstede de tilforordnede rådets dom. (NkS 835,2^o nr.48).

990. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.) De tidligere ladefogder på kongens ladegård i Nyby (i nuv. Frederiksberg) Jens Poulsen og Laurids Rasmussen indstævner tolder Oluf Kull (Kuld) og slotsskriver på Kbh.s slot Niels Paaske, fordi de har været

fængslet for nogle øksne, der var forsvundet fra ladegården, hvorfor de af herredstinget var dømt til at stå til rette herfor. Rettertinget dømte, at da de 2 sagsøgte som ladefogder ikke havde forestået noget regnskab, men alene varetaget ladegårdens mark og avl, og da de med ladegårdens øksne ikke havde andet at gøre end at lade dem brænde og mærke og derefter drive dem ud til de bønder, der skulle vogte dem, måtte de frifindes i denne sag. Herredsfogden skulle være angerløs, da han efter den beretning, der forelå for ham, ikke kunne dømme anderledes. (NkS 835,2^o nr.49). Jf. hertil domme I nr. 404 og 407.

991. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Lensmanden på Malmøhus Bjørn Kaas til Stårupgård indstævner på Mads Thuesens og Erland Ibsens vegne Henrik von Luneborg, der havde besværet dem med usædvanligt gæsteri, arbejde og andet. Bønderne havde tidligere hørt under Malmøhus, men var nu kommet til Borgeby (Torna h. i Skåne), hvor Henrik von Luneborg formentlig var foged, jf. Fussing.216. Indstævnte erkendte, at han "nu paa en stacket thiid" for sin trang og nøds skyld havde krævet mere gæsteri m.v. end sædvanligt, og han var villig til at betale herfor, så snart det blev ham muligt. Rettertinget dømte, at Henrik von Luneborg herefter ikke måtte besvære bønderne med usædvanlig tyngde. (NkS 835,2^o nr.50).

992. Rettertinget 17. juni 1572 (Kbh.): Poul Vognsen indstævner Otte Krumpens enke, fru Anne Lykke, for 2 gårde i Enslev og Gravlev, som hun har givet sin broder, Jørgen Lykke, men som Poul Vognsen hævder tilhører ham. Anne Lykke oplyser, at hun har købt gårdene af Poul Vognsens hustru og betalt derfor og fået skøde, der er forsynet med Poul Vognsens segl, og at Poul Vognsen både ved herredsting og landsting er dømt til at holde dette skøde eller give Jørgen Lykke andet og lige så godt gods. Rettertinget dømte, at da der var gået dom til herreds- og landsting, og landsdommerne ikke var lovligt stævnet for rettertinget, skulle Poul Vognsen stævne landsdommerne, og imens skulle skødet stå ved magt. (NkS 835,2^o nr.51).

993. Viborg landsting 1573 uden dag: Se III nr.419 (16. januar 1574). (Add 113,2^o fol.148).

994. Rettertinget 10. maj 1573 (Dronningborg): Med fuld- magt fra fru Dorette Nielsdatter (Tornekrancks), enke efter Niels

Markvardsen Skiernov til Mejlgård, indstævner Jørgen Lykke til Overgård borgmestre og råd i Næstved, fordi de voldelig har taget 18 tdr. sild fra hendes skude, der lå i Hørrildshavn. Anders Skriver og Otto Hansen, rådmænd i Næstved, erklærer, at de har taget nogle sild på en ret, da en skipper var kommet sejlene og solgte til skade for Næstveds borgere. Rettertinget henviste sagen til pådømmelse af Sjællands landsting, der skulle afgøre, om der var brugt ulovlig havn og forprang. (NKS 835,2^o nr.53).

995. Rettertinget 10. maj 1573 (Dronningborg): Christen Nielsen Smed i Barsebäck indstævner lensmanden på Malmøhus Bjørn Kaas til Stårupgård og borgmestre og råd i Malmø for en dom, de har afsagt om det gods, der var tilfaldet Anne Poulsdatter efter hendes morbroder, borgmester i Malmø Niels Knudsen. De indstævnte dokumenterede, at Anne Poulsdatters værge 6. maj 1568 havde givet et fuldstændigt afkald på al arv efter sin nævnte morbroder. Så fremstod sognepræsten i Barsebäck hr. Jørgen (Madsen), der mente at ville blive arving efter Anne Poulsdatter, og hævdede, at der ikke var sket hende fyldest ved skiftet efter morbroderen, og at hendes værge havde set mere på sin egen nytte end på hendes tarv. Rettertinget stadfæstede den af Bjørn Kaas med borgmestre og råd i Malmø afsagte dom, og den, der led skade ved det i 1568 givne afkald, der var indgået på Malmø rådhus, måtte indstævne den sag. Da præsten hr. Jørgen var gået i rette med Bjørn Kaas og borgmestre og råd i Malmø i en sag, der ikke vedkom ham, skulle han sammen med Christen Nielsen Smed erstatte dem lovlig kost og tæring. (NKS 835,2^o nr.54).

996. Rettertinget 10. maj 1573 (Dronningborg): Peder Clausen og Hans Bertelsen i Nibe på egne og flere andre undersåtters vegne indstævner sognepræsten for Nibe og Vokslev menigheder, hr. Jakob Sørensen, der 20. maj 1572 har fået kongebrev om at måtte blive boende på Dalsgård, der er præstegård i Vokslev s., og ikke i Nibe, hvilket de mente var i strid med det tilsagn, han havde givet dem, før han fik kaldet, hvorfor de mente, at han burde flytte til Nibe (der opr. var anneks til Vokslev s., og som først 19. september 1727 blev købstad). Jakob Sørensen nægtede at have givet det påståede tilsagn og oplyste, at beboerne i Nibe havde lukket kirkedøren for ham og slået ham

"blaa och blodig", så han på kirkegården måtte forrette sin tjeneste. Rettertinget dømte, at hr. Jakob Sørensen skulle bo på Dalsgård, og den skade, der var gjort ham af sognemændene i Nibe, skulle lensmanden på Ålborghus, Erik Podebusk, forfølge og lade de skyldige straffe. (NKS 835,2^o nr.55; trykt i C.Klitgaard, Nibe Bys Historie indtil 1788(1917).184ff.).

997. Rettertinget 10. maj 1573 (Dronningborg): Laurids Jørgensen, borger i Odense, indstævner borgmestre og råd i Kerteminde, fordi de i en sag mellem ham og den daværende lensmand på Nyborg slot, Eskil Gøye, havde dømt ham fra sin hals, fordi han skulle være udrejst for at lade sig bruge af rigets fjender. Han, der havde afdømt sagen og betalt sit faldsmål, anførte, at han ikke foretog den nævnte rejse. For Kerteminde byråd mødte borgmester Oluf Nielsen og rådmændene Frands Skriver, Albert Nielsen, Hans Jensen og Hans Koch, der meddelte, at den borgmester, der havde dømt i sagen, nu var afgået ved døden, men de havde gransket sagen og mente, dommen burde blive ved magt. Rettertinget stadfæstede dommen og pålagde sagsøgeren at betale kost og tæring. (NKS 835,2^o nr.56).

998. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): På sin hustrus og sin stedsøns vegne indstævner borger i Ålborg Laurids Hansen lensmanden på Ålborghus Erik Podebusk, fordi han til byting og landsting har retsforfulgt hans hustru og stedsøn, således at de nu var blevet fredløse. Endvidere klagede han over, at borgmestre og råd i Ålborg uden dom og rettergang havde taget noget jord fra hans ejendom i Ålborg, hvorpå han havde opført et hus. Rettertinget dømte, at da Laurids Hansen ikke ville rette for sig efter de ham overgåede forfølgninger, havde Erik Podebusk ikke gjort ham uret ved at erklære ham fredløs. Der skulle udgå befaling til nogle rigsråder, at de snarest skulle begive sig til Ålborg og dér undersøge den ejendom, der hævdedes at være Laurids Hansen frataget. Hvis borgmestre og råd ikke havde gjort ham uret, skulle han have sin hals forbrudt. (NKS 835,2^o nr.57).

999. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Nogle bønder i Fjends h. indstævner lensmanden på Hald, Corfits Viffert til Næs, fordi han har retsforfulgt dem for nogle ægter, hvortil de var tilsagt, men som de på grund af uvejrlig og andre for-

hindringer ikke havde kunnet udføre. Endvidere klager de over, at der var pålagt dem usædvanligt gæsteri. Rettertinget dømte, at bønderne skulle straffes for deres ulydighed med hensyn til ægterne; det dem pålagte gæsteri var det sædvanlige efter Hald slots jordebog. (NkS 835,2^o nr.58; trykt GdD III.195ff. efter HDDomb. Jf. Fussing.163 og 274).

1000. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Thomas Fasti indstævner fru Mette Munk, enke efter Ivar Juel, i anledning af et mageskifte, hendes afdøde mand havde gjort med domkapitlet i Ribe, hvorved Ivar Juel havde fået en ejendom, der tilhørte Thomas Fasti. Rettertinget hjemviste sagen til herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.59). Jf. ndf. nr. 1082.

1001. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Sognepræsten for Håsum og Ramsing menigheder, hr. Erik Lauridsen, indstævner fru Margrethe Reventlow til Bustrup, enke efter Erik Krabbe, og hendes lavværge, fordi hun har lukket kirkedøren for ham og derved hindret ham i at forrette sin prædiketjeneste. For Margrethe Reventlow mødte lensmanden på Skivehus, Gregers Ulfstand, der oplyste, at præsten var lovforvundet, og at han i lang tid ikke havde uddelt sakramenterne. Præsten fremlagde herefter Viborg landstings dom 19. april 1572, hvorefter han, efter at have erlagt guld og sølv, blev frifundet for de dele, nogen kunne have mod ham. Rettertinget dømte, at da superintendenten anså sagsøgeren for en god præst, og præsten ikke af sine rette dommere var dømt fra sit kald, burde han beholde det, og ingen måtte gøre ham nogen forhindring heri. (NkS 835,2^o nr.60; trykt GdD III.200ff. efter HDDomb.); jf. Ann.eccl.Dan. III.436 og Wiberg I.515 (hvor præsten kaldes Ebbe Lauridsen).

1002. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Ivar Skram indstævner borgmester i Ringkøbing Ivar Nielsen. Sagen hjemvistes til Viborg landsting, der ikke havde dømt endeligt i sagen. (NkS 835,2^o nr.61a; her kun begyndelsen af dommen. Regesten gengivet efter registeret i hs.).

1003. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Niels Mikkelsen (Tornekrands) til Kyø indstævner Laurids Christensen i Tårup ang. noget hø, denne skulle have stjålet. Viborg landsting havde 25. april 1573 dømt Laurids Christensen herfor, da hans hjemmel var bristet for ham, hvorfor han måtte stilles som den,

der har modtaget uhjemlet gods. Rettertinget stadfæstede landstingsdommen, men Niels Mikkelsen Tornekrands tilgav "for vor bøns skyld" Laurids Christensen denne sag, der herefter ikke skulle komme ham til skade. (NKS 835,2^o nr.61b; kun slutningen af dommen findes her).

1004. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Laurids Christensen i Tårup (se foreg. dom) indstævner Niels Mikkelsen (Tornekrands) til Kyø ang. en dom, denne har erhvervet over ham om et gælds brev på 700 daler, som Niels Mikkelsen Tornekrands skulle skyldte Niels Nielsen, og som svigagtigt skulle være kommet Laurids Christensen i hænde. På grundlag af vidneudsagn havde Viborg landsting 25. april 1573 frifundet Niels Mikkelsen Tornekrands, og denne dom stadfæstedes af rettertinget. (NKS 835,2^o nr.63).

1005. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Jørgen Marsvin indstævner Oluf Mouridsen (Krogno), fordi denne, der er forstander for Herlufsholm, er begyndt at forfølge Herlufsholms gods til lås, skønt fru Birgitte Gøyes stiftelse af en "euige schole" på Herlufsholm var ulovlig, da en enke efter loven (JL I.30) ikke uden nærmeste frænders samtykke må afhænde sit gods. Oluf Mouridsen Krogno svarede hertil, at Jørgen Marsvins svigermoder, fru Helvig Gøye, havde medbeseglet fundatsen for Herlufsholms skole, og at Jørgen Marsvin ikke havde nogen fuldmagt til at tale på den sag. Rettertinget dømte, at da recessen (13. december 1558 § 8) forbyder, at nogen drages fra herredsting, landsting eller rigens kansler, før dom er faldet, må Jørgen Marsvin først søge sin ret hos rigens kansler. (NKS 835,2^o nr.64; trykt GdD III.202f. efter HDDomb.).

1006. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): For fru Dorette Nielsdatter (Tornekrands; enke efter Niels Markvardsen Skiernov) indstævner Jørgen Lykke til Overgård fru Maren Knob, Stygge Rosenkrantz' enke, og jomfru Birgitte Rosenkrantz med deres lavværger, fordi de har ladet fordele nogle af fru Dorettes tjenerne. Da sagen havde været påkendt af herredstinget, landstinget og derpå af rigens kansler, frifandtes de sagsøgte. (NKS 835,2^o nr.65).

1007. Rettertinget 20. maj 1573 (Dronningborg): Bjørn Kaas til Stårupgård indstævner Niels Iversen Juel til Eskær ang. en

lavhævd. For at denne trætte kunne bilægges, bevilgede begge parter, at kongen skulle udnævne nogle riddermændsmænd til med det første at afgøre sagen. (NkS 835,2^o nr.66).

1008. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Anne Stisdatter (Ulfeldt) indstævner sine sønner Hans og Knud Daa, fordi de uden dom og ret har frataget hende hovedgården Enggård (nuv. Gyldensteen), som de forholder hende. Rettertinget dømte, at de sagsøgte skulle afstå Enggård til sagsøgeren. (NkS 835,2^o nr.67).

1009. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Lensmanden på Nyborg slot Axel Viffert indstævner Margrethe Knudsdatter Hvide, enke efter Claus Eggertsen Ulfeldt, og hendes lavværge ang. en overenskomst, som hun og hendes fader, Knud Ottesen Hvide til Rødkilde, har indgået med hr. Jep Nielsen, der var sognepræst for Vester Skerninge og Ulbølle menigheder. Ved denne overenskomst har den nuværende sognepræst, hr. Jens Andersen (Tuxen), mistet en stor del af den jord, der fra arilds tid har ligget til præstegården. Rettertinget dømte, at der med det allerførste skulle foretages rebning af den mark, der omtrættedes. (NkS 835,2^o nr.68).

1010. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): På Grethe Bryskes vegne indstævner lensmanden i Odense, Hak Ulfstand til Häckeberga, Frands Banner til Asdal ang. 4 gårde, som han tilholder sig i henhold til et købebrev, som Jørgen Bryske har udstedt, uanset at denne havde forpligtet sig til ikke at afhænde noget af sit gods i Sjælland til andre end til sin moder, sin svoger Peder Rud eller sin søster fru Dorette. Rettertinget hjemviste sagen til påkendelse ved herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.69).

1011. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Borger i Kolding Thomas Kedelsmed (Kielsmed) indstævner borgmestre og råd i Kolding for en dom, de har afsagt i en sag mellem ham og Bertel Hansen i Eltang ang. en gård i Kolding, i hvilken gård Thomas Kedelsmed mente på sin hustrus vegne at tilkomme en arvelod, men Bertel Hansen har solgt ejendommen til Bent Christensen i Kolding. Rådmændene Hans Pedersen og Anders Simmensen i Kolding fastholdt deres dom og oplyste, at de aldrig har set de breve eller den adkomst, hvorefter der kunne tilkomme

Thomas Kedelsmed nogen lod i gården på sin hustrus vegne. Iøvrigt er Thomas Kedelsmed forvundet i loven, så han ikke kan gå i rettergang med nogen, hvilket han dog for rettertinget kunne afbevise. Rettertinget frifandt borgmestre og råd i Kolding for sagsøgerens tiltale, og Thomas Kedelsmed skulle give dem bevislig kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.70).

1012. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Jens Skinder indstævner borgmestre og råd i Malmø, fordi de uden skellig grund har forvist ham af byen. Borgmestrene Niels Ipsen og Niels Madsen samt rådmand Peder Kuntze i Malmø svarede, at de ikke havde udvist ham af byen, men han var selv rømmet på grund af gæld. Jens Skinder nævnte, at borgmestre og råd i Malmø havde ladet hans gods og bo udvurdere, bl.a. for kost og tæring han skyldte for en tidligere retssag, han havde tabt. Han var villig til at betale al vitterlig gæld, hvis han måtte bo i byen. Rettertinget dømte, at borgmestre og råd ikke havde gjort ham nogen uret, og de frifandtes for hans tiltale. De tidligere idømte sagsomkostninger blev ham ved rettens forbøn eftergivet, og han måtte igen tage ophold i Malmø og skulle betale al vitterlig gæld. (NkS 835,2^o nr.71).

1013. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Hans Daa indstævner borger i Bogense Jørgen Clausen ang. nogle breve, denne skulle have erhvervet på en gård, Svendstrupgård. Da Jørgen Clausen oplyste, at sagen var pådømt af Skovby herredsting og nu var indbragt for Fyns landsting, dømte rettertinget, at sagen først skulle pådømmes af landstinget. (NkS 835,2^o nr.72).

1014. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Fru Kirsten (Væbner), enke efter Mogens Mogensen (Harbou), indstævner fru Anne Lykke, Otte Krumpens enke, ang. en overenskomst, som nu afdøde Christen Christensen Stygge til Randrup i kongens og rigsrådets overværelse i sin tid har indgået med nogle af kronens bønder i Vinkel om nogle ejendomme, der dengang lå til Randrup. Da disse ejendomme ikke tilhørte Christen Christensen Stygge, men var hans hustrus arvegods, mente hun ikke, at denne overenskomst var gyldig. Rettertinget dømte, at den nævnte overenskomst skulle blive ved magt, men dersom Christen Christensen Stygge havde afhændet ejendommene, der tilhørte hans hustru, skulle hans arvinger stå til rette herfor. (NkS 835,2^o nr.73).

1015. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Forstander for det almindelige hospital i Odense Christoffer Bang indstævner Ebbe Munk til Fjellebro, fordi han har bevilget en udsættelse af en trætte med hospitalets tjenere og siden for tingsdom benægtet at have givet sådan udsættelse, hvorfor han mentes at skulle bøde 3 mark. Lensmanden på Nyborg slot, Axel Viffert, der mødte for Ebbe Munk, oplyste, at da sagen var påbegyndt ved Odense byting, burde den afgøres dér. Rettertinget dømte, at sagen efter recessen (13. december 1558 § 8) først skulle pådømmes af Odense byting. (NkS 835,2^o nr.74).

1016. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Borger i Viborg Søren Tordsen indstævner byfogden ssts. Niels Trane for 102 gamle dalere, som denne forholder ham. Niels Trane forklarer, at han har modtaget dette beløb på en ret. Pengene var betalt af en mand ved navn Peder Nielsen, men da Søren Tordsen ikke havde afhentet dem, havde Niels Trane taget beløbet til sig og havde nu haft det i over år og dag og mente, at pengene skulle tilfalde kongen. Han havde dog ikke gjort rede herfor over for rentekammeret og havde ej heller afleveret pengene. Søren Tordsen havde ved Viborg landstings dom 22. april 1570 fået tilkendt det nævnte beløb, men da Niels Trane ikke opfyldte dommen, havde Viborg landsting påny i 1571 tilkendt Søren Tordsen beløbet. Rettertinget dømte Niels Trane til at efterkomme den afsagte landstingsdom og til at erstatte Søren Tordsen bevislig kost og tæring fra den dag, da borgmestre og råd i Viborg tildømte ham pengene. (NkS 835,2^o nr.75).

1017. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Jens Kjeldsen indstævner Niels Stygge for 1/4 af Vøvelholm (Viveholms Boel i Durup s., Gislum h.), som dennes fader ved vrang undervisning havde fået ved et mageskifte med kong Christian III. For Niels Stygge mødte hans broder, Mourids Stygge til Holbækgård, der bestred, at faderen skulle have erhvervet ejendommen ved vrang undervisning. Sagen havde tidligere været for retten, og Gislum herredsting havde 21. juni 1571 dømt, at Vøvelholm skulle følge Niels Stygge og hans arvinger, så længe det nævnte mageskiftebrev stod ved magt, og Viborg landsting havde 14. marts 1573 stadfæstet herredstingets dom. Jens Kjeldsen meddelte, at gården i lang tid har ligget til hans bondegård, selv om

Vøvelholm ikke er indført i købebrevet. Rettertinget dømte, at da Vøvelholm ikke er nævnt i Jens Kjeldsens købebrev og ej heller ligger i det herred, hvori hans gård er beliggende, bør Vøvelholm følge Niels Stygge og hans arvinger efter mageskiftet brevets lydende. (NKS 835,2^o nr.76).

1018. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Sejer Lauridsen og Iver Lauridsen i Sjørring indstævner Godske Friis, Niels Mouridsen (Benderup) og Erik Vestenie, fordi de havde sagt, at deres fader skulle have frit lejde for sin modstander Søren Bug, men da han kom til stede var Søren Bug nærværende. Endvidere havde de indstævnet Christen Bagger i Sjørring, fordi han havde stukket deres fader i siden på uærlig vis. De førstnævnte 3 sagsøgte benægtede at have givet sagsøgernes fader frit lejde. Christen Bagger oplyste, at han havde været stævnet for den skade, han gjorde sagsøgernes fader, og at han ved gode mænds dom var blevet frifundet. Rettertinget dømte, at Godske Friis, Niels Mouridsen og Erik Vestenie ville være at frifinde, da de ikke havde givet frit lejde, og Christen Bagger blev frifundet, da han tidligere ved gode mænds dom var frifundet. (NKS 835,2^o nr.77).

1019. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Mikkell Madsen indstævner Christoffer Faaborg, tolder i Hamborgsund i Norge, der sidste vinter lod ham gribe og indsætte i toldboden uden lov og dom og sigtede ham for at have stjålet sild. For at få lov til at føre vidner, måtte han betale 30 daler. Christoffer Faaborg oplyste, at Mikkell Madsen havde fundet flere sildegarn i søen, havde optaget dem og blandet de deri fangne sild med sine egne. Rettertinget frifandt Christoffer Faaborg og af synderlig gunst og nåde fik Mikkell Madsen de udlagte 30 daler. (NKS 835,2^o nr.78).

1020. Rettertinget 21. maj 1573 (Dronningborg): Else Hanskone og hendes datter Boelde (Bodil) Hansdatter klager over, at Iver Lunge har forfulgt dem med rigens ret for hærværk, således at de nu er blevet fredløse. Iver Lunge oplyste, at han havde forfulgt dem til herredsting og landsting, men da de stadig ikke ville rette for sig, havde han indbragt sagen for rigens kansler, og også denne forfølgning havde de siddet overhørig, hvorfor de nu var fredløse. Else Hanskone meddelte, at hun og

hendes datter var forarmede og ikke evnede at betale de dem idømte bøder. Hun bad derfor om nåde for sin husbond, Hans Jensen i Ollerup, sin datter og sig selv. Da Hans Jensen, hans hustru og datter var så fattige, at de ikke kunne betale deres bøder, men skulle straffes på deres liv, eftergav Iver Lunge "for voris bøns skyld" dem alle tre. (NkS 835,2^o nr.79; trykt GdD III.204 efter HDDomb.).

1021. Rettertinget 21. maj 1573 (Randers): Tyge Kruse, Godske Friis og Anders Blik indstævner fru Dorette Vestenie, Enevold Kruses enke, for breve på Vingegård og andet gods, som hun har fået af sin husbond og nu vil tilholde sig mere, end der retteligt tilkommer hende. Fru Dorette oplyste, at hendes husbond havde bebrevet hende med Vingegård m.m. som vederlag for hendes gods og gårde på Fyn, som han havde solgt. Hertil svarede Tyge Kruse, at Enevold Kruse også havde solgt af sin første hustrus gods, og mente, at hendes arvinger burde have erstatning herfor af Enevold Kruses fædrene gods. Dorette Vestenie erklærede, at hvis gode mænd ville dømme, at hun ikke skulle rette sig efter sin husbonds bebrevelse, ville hun lade sig nøje, og hun begærede herom at måtte rådføre sig med slægt og venner. Derefter indkom fru Dorette og meddelte, at hun efter sine venners råd ville bortse fra sin husbonds bebrevelse, dog ønskede hun at få vederlag i Enevold Kruses efterladte gods. Rettertinget dømte herefter, at samfrænder med det første skulle foretage skifte, således at først Enevold Kruses børn af 1ste ægteskab fik vederlag i hans efterladte gods til erstatning for deres moders solgte gods og derefter fru Dorette Vestenie en tilsvarende erstatning. Dersom Enevold Kruses gods ikke kunne strække til at give begge parter fuld erstatning, skulle begge parter lide skade. (NkS 835,2^o nr.80).

1022. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Anders og Vilhelm Dresselberg på egne og deres søskendes vegne indstævner fru Grethe Bryske, enke efter deres morbroder Peder Rud, med hendes lavværge for nogle regnskaber vedr. deres morbroders efterladte gæld, og hvor meget Grethe Bryske har betalt heraf, samt register over jordegods og løsøre, der fandtes efter deres morbroder, hvilke regnskaber m.v. ikke fandtes tilstrækkeligt rigtige. Rettertinget dømte, at Grethe Bryske skal aflægge regn-

skab over alt Peder Ruds efterladte gods, rørende og urørende, med sin og 12 riddermændsmænds ed. Desuden skal hun forsikre Anders og Vilhelm Dresselberg og deres søskende, at hun ikke vil sælge, pantsætte eller på anden måde afhænde noget af deres morbroders gods, der skal komme kvit og frit til dem efter hendes død, og på den erklæring skal gives nøjagtig forvaring med riddersmænd, slægt og venner. (NkS 835,2^o nr.81).

1023. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Jens Erikson som eftermålsmand, Tyge Hansen og hans mednævninger samt Mikkell Udsen [Ubbesen] og hans meddommere indstævner landsdommeren i Fyn Morten Brock, fordi han havde fældet dem for at have dømt Maren Rytterkone til at brændes som en troldkone. Maren Rytterkone var af 2 troldkoner, der senere blev brændt, udlagt for trolddom, og hendes mand havde nægtet at værgе hende ved ed mod denne sigtelse, hvorefter herredsnævningerne havde oversvoret hende trolddom og domsmændene dømt hende "till en ildtt". For landsdommeren mødte landstingsskriveren Hans Skrifer, der oplyste, at det ikke var bevist, at Maren Rytterkone havde forgjort nogen, og ingen ærlige folk havde beskyldt hende for trolddom hvorfor nævningerne og domsmændene ved Fyns landstings dom 4. april 1573 var dømt til at stå til rette. Rettertinget stadfæstede landstingets dom, da landsdommeren i overensstemmelse med recessen (13. december 1558 § 18) havde bortset fra de 2 troldkoners sigtelse. Det tilføjes i dommen, at da der er "stor uskikkelighedt udi slig troldoms-sager", skulle der med det første udkomme en fdg. om, hvorledes der dermed skulle forholdes. (Ved reces 21. november 1575 § 8 indførtes tvungen appel til landstinget i alle trolddomssager). Af synderlig gunst frifandtes nævningerne og domsmændene. (Add 113,2^o fol.63; NkS 835,2^o nr.82; trykt GdD III.206. Jf. J.C. Jacobsen.231, Ann.eccl.Dan.III.436).

1024. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Borger i Odense Palle Christensen indstævner Johan Friis' arvinger, Bjørn Andersen Bjørn til Stenalt og Niels Friis og deres arvinger for noget frit arvegods på Fyn, som Johan Friis i Palle Christensens umyndige år har købt af hans værgе, Mads Mouridsen i Nørholm, og satte i rette, om samme køb burde stå ved magt, idet han mente, det var imod loven. De indstævnte oplyste, at der var erhvervet

låsebrev på ejendommen, hvorefter rettertinget dømte, at Bjørn Andersen Bjørn, Niels Friis og deres arvinger burde beholde ejendommen efter låsebrevets lydende og Palle Christensen tiltale den, der i hans umyndighed solgte godset. (NKS 835,2^o nr.83).

1025. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Niels Stygge og Mourids Stygge indstævner Jens Mortensen i Glorup (?) og Morten Jensen i Skamris, fordi de tilholder dem brug på Møldrups grund imod gamle breve, landstingsdom, vidnesbyrd og synsforretninger, hvorefter Møldrupsstrøm er ret markeskel mellem Møldrups og Skamris. Rettertinget hjemviste sagen til påkendelse ved herreds- og landsting. (NKS 835,2^o nr.84).

1026. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Christian Fusch i Hornum indstævner Palle Griis og Bagge Griis, fordi de har forurettet ham og hans hustrus arvinger med noget gods, af hvilket han mener at skulle have en fjerdedel. Viborg landsting havde 26. april 1572 tilkendt Palle Griis og Bagge Griis dette gods. Rettertinget frifandt de sagsøgte og henviste sagsøgerne til at indstævne landsdommeren, der ikke var indstævnet. (NKS 835,2^o nr.86).

1027. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Christian Elbæk i hovedgården Hvanstrup indstævner Jens Kieruld, Peder Skoning og andre af Peder Judes arvinger vedr. en overenskomst om afdøde Niels Elbæks efterladte gods, hvilken overenskomst han mente var ugyldig, bl.a. fordi den ikke var tiltrådt af alle arvinger, og fordi det gods, den omhandlede, ikke lovligt var skiftet. Viborg landsting havde 26. april 1572 frifundet de sagsøgte. Også rettertinget frifandt de sagsøgte og henviste sagsøgeren til at tiltale landsdommeren, der ikke var indstævnet under sagen. (NKS 835,2^o nr.87).

1028. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg) dømte i en tvist mellem Jørgen Berendtsen til Brunbygård (muligt i Trabjerg s., Samsø) og Jens Jørgensen (Mylting) til Egelykke, der havde sagt, at Jørgen Berendtsen ikke var en riddermandsmand, og havde også sagt andet, der var hans ære og rygte for nær. Jørgen Berendtsen berettede, at Jens Jørgensen Mylting havde indstævnet ham til denne herredag, men da han ikke mødte, og da Jørgen Berendtsen havde ventet i 3 dage, frifandtes Jørgen Berendtsen,

indtil sagsøgeren vil møde og svare i den sag. (NKS 835,2^o nr.88).

1029. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Erik Rud til Fuglsang indstævner arvingerne efter rådmænd og byfoged i Ribe Niels Tovskov i anledning af, at han, der ved rettertinget havde fået dom over Peder Jørgensen til betaling af 600 daler, ikke straks kunne få gæsteretssag, hvorved hans ret nu er blevet forspildt, idet andre har taget Peder Jørgensens gods. Han mente, at arvingerne efter Niels Tovskov og efter husfogden Relluf Nielsen og borgmester Oluf Pedersen burde stå ham til rette herfor. Niels Tovskovs arvinger, Søren Bartske og Svend Madsen i Ribe, mente, at Niels Tovskov for sin part havde dømt endeligt i sagen. Rettertinget dømte, at da Erik Rud ikke fik sin gæsteret straks, han begærede det, men sagen blev forhalet, burde arvingerne vel stå Erik Rud til rette herfor, men Erik Rud eftergav "for vor bøn skyld" arvingerne efter Niels Tovskov, Relluf Nielsen og Oluf Pedersen en del af beløbet, således at de kun skulle betale 200 daler inden førstkommande påske (11. april 1574). (NKS 835,2^o nr.89. I fl. Erik Kroman, Ribe Rådstuebøger 1527-1576 og 1580-1599(1974).241 døde Niels Tovskov først 1580).

1030. Rettertinget 23. maj 1573 (Dronningborg): Borger i Odense Oluf Bager indstævner Jørgen Svave til Harreslevgård (Harridslevgård) for gæld, som denne dømmes til at betale. (NKS 835,2^o nr.90).

1031. Rettertinget 25. maj 1573 (Randers): Lensmanden på Hald Corfitz Viffert indstævner Jep Andersen og Peder Andersen i Klejtrup for en jord, de tilholder dem på en mark, som de siger har fulgt dem efter deres købebreve og gode mænds granskning. Rettertinget hjemviste sagen til påkendelse ved herreds- og landsting. (NKS 835,2^o nr.92).

1032. Rettertinget 25. maj 1573 (Randers): Bastian Hulsebroch indstævner fru Gørrild Gyldenstjerne til Knabstrup, Lage Ulfstands enke, for en gård i Helsingør, som hun skal have taget, og hvoraf hun oppebærer leje og husskyld. Da sagen ikke havde været for bytinget, hjemviste rettertinget sagen dertil. (NKS 835,2^o nr.93).

1033. Rettertinget 25. maj 1573 (Randers): Fru Ide Munk til Totterupholm (nuv. Rosendal), Oluf Rosenkrantz' enke, ind-

stævner Maren Jepsdatter (Benderup) til Vestergård (Bigum s., Nørlyng h.) for en lovhævd en af hendes forfædre, Jep Mogensen (DAA 1884.41: Andersen), i 1501 skal have gjort i Simon Spends lovhævd af 1490. De 2 lovhævder fremlagdes og dom afsagt 8. juni 1558 af gode mænd (Erik Krabbe til Bustrup, Albret Skeel til Hammerum (Hammelse), Hartvig Juel til Palstrup og Erik Kaas til Lindbjerggård), Viborg landstings dom 13. februar 1490, ifølge hvilken sidste fru Gye Ibsdatter, enke efter Philip Unger, måtte nyde det gods, hendes fader, Jep Mogensen, lovligt havde indværget med lovhævd, samt rettertingsdom 28. august 1489. Rettertinget dømte, at fru Ide Munk burde for sin part have forte og fæled i udmark, som hun har i indmark, men dersom nogen findes at have indtaget mere, end de har ret til, da skal det igen udlægges af gode mænd, som dertil skal beskikkes. (NkS 835,2^o nr.94; trykt GdD III.208ff. efter HDDomb.).

1034. Rettertinget 25. maj 1573 (Randers): Fru Johanne Nielsdatter (Rotfeld), enke efter Hans Lykke, og lensmanden på Ørum Ludvig Munk på sin hustrus vegne indstævner Jakob Seefeld til Visborggård, der i henhold til en kontrakt, som gode mænd har gjort, men som ikke menes at være nøjagtig, vil tilholde sig Visborg fællesskov. Kontrakten var tiltrådt af samtlige lodsejere, men fru Johanne Nielsdatter Rotfeld oplyste, at Peder Munk til Estvadgård havde sagt, at kontrakten var "ulidelig" og til stor skade. Det blev bevilget, at Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm og Bjørn Kaas til Stårupgård skulle komme på åstederne og med deres yderste flid søge at forlige parterne, dog deres breve på begge sider uforkrænket. (NkS 835,2^o nr.95).

1035. Rettertinget 25. maj 1573 (Dronningborg): Morten Bonde indstævner Claus Huitfeldt for en dom, han 4. september 1566 har dømt på Lollands landsting om en mands død. For Claus Huitfeldt, der var udenlands, mødte Hans Olsen i Høgsmarke (Højsmarke) og fremlagde dommen, hvoraf fremgik, at den omhandlede mand var død 18 år, før Claus Huitfeldt dømte derom. Rettertinget dømte, at landstingsdommen, der så længe havde været upåklaget og ukæret, skulle stå ved magt. (NkS 835,2^o nr.96).

1036. Rettertinget 25. maj 1573 (Dronningborg): Maren Jensdatter i Kbh. indstævner landsdommer Lauge Beck til Førsløv

for en dom, han på Sjællands landsting har dømt i en sag mellem hende og Hans Lauridsen af Mårum, tidl. herredsfoged i Holbo h., og stadfæstet dennes dom og derved dømt hendes morbroder, Oluf Jensen, fra sin rette arv efter sin broder, sognepræst i Dybæk (vel: Dybe, jf. Wiberg III.144) hr. Niels Jensen og anerkendt præstens slegfredsøn, Frands Nielsen Dybæk, som arving. Abbed i Ringstedkloster Bent Gregersen mødte for Lauge Beck og oplyste, at det for landstinget var bevist ved tingsvidne af Asserbo birketing 28. januar 1546, at præsten havde kuldlyst sine sønner, Frands Nielsen og Jens Nielsen, og gjort dem til sine rette arvinger "efter kong Valdemars lov". Endvidere fremlagdes et landstingsvidne af 12. april 1564 om kuldlysningen. Herredstinget havde herefter anset Frands Nielsen som arving efter faderen, og denne dom stadfæstedes af landstinget 5. november 1572 og nu af rettertinget. (NkS 835,2^o nr.97).

1037. Århus byting januar 1574: Borger i Bogense Mads Ipsen, stedfader til afdøde Mourids Ipsens enke, Else Hansdatter, får tingsvidne om, at da Mourids Ipsen lå lig, lagdes hans hustru i barselseng og kunne ikke følge liget til dets lejersted for at fragå arv og gæld, og hendes stedfader var ikke i riget, ej heller hendes myndige arvinger. Da den afdødes gæld var så stor, at hun ikke kunne betale den, fragik hendes stedfader nu arv og gæld "och laugtt nøgnlen paa tingett". (Add 113,2^o fol.51 efter vidisse af rettertinget 11. marts 1574).

1038. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Palle von Mehlen indstævner tidligere herredsskriver Laurids Hansen og hans søn i Odense for et stokkenævn, som en af dem har skrevet, og som angives at være udstedt af Bjærge herredsting og senere har været forelagt Fyns landsting. I Fyns landstings dom 1573 hedder det, at i stokkenævnet er opført som medudsteder en mand, der er død 9 eller 10 år før stokkenævnets udstedelse, hvorfor det må være falsk. Laurids Hansen og hans søn svarede, at de ikke havde dokumentet, der var givet til herredsfogden Hans Clausen i Munkebo, og de kunne derfor ikke oplyse, hvem af dem, der havde skrevet vidnet. Rettertinget dømte, at Fyns landstings dom, der havde bortset fra stokkenævnet, skulle stå ved magt, og at Laurids Hansen og hans søn skulle stå til rette for det falske stokkenævn, indtil de kunne føre dokumentet i rette og rense

sig. (NkS 835,2^o nr.98).

1039. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Christen Skeel til Fussingø og Bjørn Kaas til Stårupgård for Peder Munk til Estvadgård indstævner Erik Rud til Fuglsang, der efter gode mænds forhandling på sin søsters, Kirsten Ruds, og hendes børns vegne havde indgået en overenskomst om den indførsel, Christen Skeel har gjort i Kirsten Ruds og hendes husbonds gods, hvilken overenskomst de mente ham pligtig at overholde eller også at tilbagegive dem det gods, som de ved overenskomsten havde afstået. Erik Rud svarede, at den kopi af overenskomsten, som han var i besiddelse af, havde mange udstregninger og makuleringer, så det faldt ham besværligt at opfylde den. Rettertinget dømte, at når Peder Munk og Christen Skeel kom tilbage fra deres rejse i rigens ærinde, skulle overenskomsten blive opfyldt. (NkS 835,2^o nr.99).

1040. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Søren Nielsen i Gjevninge og Peder Ibsen i Buddinge indstævner kannik i Roskilde domkapitel Hans Lauridsen for en dom, han 15. marts 1574 har erhvervet på Sjællands landsting på Niels Frandsens vegne, hvorved Niels Frandsen, der var afdøde kannik i Roskilde Jens Tunes søsterdatterbarn, fandtes berettiget til som nærmeste arving at arve dennes efterladte gods. Endvidere var indstævnet landsdommeren i Sjælland, Henrik Arenfeldt (i hs. fejlagtigt kaldt landsdommer i Nørrejylland) for den dom, han havde afsagt. Rettertinget stadfæstede landstingets dom, da Niels Frandsen var nærmere beslægtet med den afdøde Jens Tune end Søren Nielsen og Peder Ibsens moder. (NkS 835,2^o nr.100).

1041. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Jørgen Jensen i Risby indstævner landsdommeren i Sjælland Henrik Arenfeldt, fordi denne i en dom af 21. april 1573 har stadfæstet en dom, afsagt af herredsfogden i Smørum h., Jørgen Pedersen i Tubberup, der ikke ville dømme i en trætte mellem sagsøgeren og Niels Hansen, da lensmanden på Kbh.s slot, Bjørn Andersen Bjørn, endelig havde forliget parterne, således at ingen derefter måtte tale derpå; desuagtet havde Jørgen Jensen beskyldt Niels Hansen for tyveri uden at kunne bevise sin sigtelses rigtighed. Rettertinget stadfæstede landstingsdommen og tillagde landsdommeren bevislig kost og tæring efter recessen. (NkS 835,2^o nr.101).

1042. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Mads Hansen i Odense indstævner landsdommer i Fyn Morten Brock for en dom, denne har dømt og nu vægrer sig ved at give beskrevet, fordi sagsøgeren er lovsøgt (fordelt) og ikke "løsladt" af samme dele. Rettertinget statuerede, at en lovsøgt mand ikke kan erholde nogen dom beskrevet, da han ikke for retten kan tiltale nogen; at han har rettet for sig i nogle af de sager, hvorfor han er blevet fordelt, kan ikke befri ham for fordelings virkninger, når han i andre sager ikke har opfyldt den ham overgåede dom. (NKS 835,2^o nr.102; trykt GdD III.232f. efter HDDomb.).

1043. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Fru Anne Skinkel, enke efter Peder Lauridsen (Straale), indstævner ved sin søn, Laurids Straale, fru Margrethe Valkendorf, Jørgen Skinkels enke, og dennes lavværge, fordi denne skal have forhugget en skov, der ligger til de gårde i Rynkeby, hvormed hun er forlenet. Rettertinget frifandt sagsøgte, da det ikke var bevist, at hun havde ladet skoven forhugge, da det var sket uden hendes vidende og vilje, samt da hun ydermere havde indstævnet dem, der havde gjort det. (NKS 835,2^o nr.103).

1044. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Borger i Assens Mikkel Gram indstævner borgmestre og råd i Assens, fordi de har taget stævning fra ham, som han havde erhvervet mod tidl. landsdommer i Fyn Peder Hundermark og derefter kastet ham i fængsel og tvunget ham til aldrig at klage over dem og dømt ham fra gård og ejendom. De indstævnte oplyste, at sagsøgeren ved byting og landsting var blevet fordelt og derefter dømt fredløs, hvorefter han havde udstedt sin forpligtelse til borgmestre og råd i Assens om ingensinde at oprippe den sag. Rettertinget dømte, at da det bevistes, at Mikkel Gram var lovsøgt, frifandtes de indstævnte, indtil Mikkel Gram har rettet for sig i den sag, for hvilken han er blevet fordelt. (NKS 835,2^o nr.104; trykt GdD III.235ff. efter HDDomb.).

1045. Rettertinget 11. juni 1574 (Kbh.): Inger Pedersdatter, enke efter skipper Søren Clausen, indstævner borgmestre og råd i Kbh. for en dom, de har afsagt i en sag mellem hende og Troels Frandsen om en gård i Kongensgade i Kbh., som hun mener tilkommer hende og hendes børn. Da Troels Frandsen for retten kunne bevise, at han lovligt havde erhvervet gården af sin

svigerfader, ovenn. skipper Søren Clausen, stadfæstedes rådstuerettens dom. (NkS 835,2^o nr.105).

1046. Retteetinget 12. juni 1574 (Kbh.): Lensmanden på Hald, Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, indstævner Jørgen Lykke til Overgård ang. en gård i Ravnkilde, som Jørgen Lykke hævder er en kirkegård, mens Niels Jonsen Viffert hævder, at det er en (anneks-)præstegård. Da Jørgen Lykke beviser, at han af kongen har tilkøbt sig herligheden over gården, bliver den ham tilkendt, dog således, at sognepræsten ikke derved taber nogen af de rettigheder over gården, som han var i besiddelse af, før gården blev Jørgen Lykke overdraget. (Add 113,2^o fol.172; NkS 835,2^o nr.106; trykt GdD III.238ff. efter HDDomb.).

1047. Retteetinget 12. juni 1574 (Kbh.): Mag. Mads Hvid indstævner Jakob Rostrup til Lergrav ang. en befaling, han nylig har erhvervet til gode mænd om at gøre ret skel mellem Skerk og Varhede. Retteetinget dømmer, at nogle rigsråder med det første skal møde på ejendommen og dér gøre ret markeskel. (NkS 835,2^o nr.107).

1048. Retteetinget 12. juni 1574 (Kbh.): Niels Friis til Hesselagergård indstævner Axel Viffert til Axelvold, Steen Bille til Vandås og Mourids Podebusk til Kørup for et løfte, deres hustruers fader, (Anders Hansen Lindenov; han var kun svigerfader til Axel Viffert og Steen Bille) har givet afdøde Johan Friis om betaling af 2000 guldgylden med renter, hvilket beløb han afkræver dem og vil lade dem indmane. Retteetinget dømte, at de 3 sagsøgte var pligtige at holde deres svigerfaders brev og segl, som det sig bør en riddermandsmand og betale til Niels Friis 2000 guldgylden hovedstol, renter og anden bevislig skade, kost og tæring efter hovedbrevets lydende. (NkS 835,2^o nr.109).

1049. Retteetinget 12. juni 1574 (Kbh.): Fru Karen Krabbe, Niels Skeels enke, og fru Margrethe Nielsdatter (Rotfeld), Hans Holcks enke, indstævner sandemænd i Hillerslev h. for et markeskel, de har gjort mellem Kelstrup og Hillerslev mark, hvilket markeskel ikke skulle være gjort så rigtigt, at det burde blive ved magt. Retteetinget dømte, at sandemandstovet ikke burde stå ved magt, da nogle af sandemændene var fordelt, da de gjorde markskelsforretningen, og ikke havde fået oprejsning. (NkS 835,2^o nr.110).

1050. Rettertinget 12. juni 1574 (Kbh.): Espen Pedersen af Bornholm indstævner Peder Rasmussen i Strandby (Ø. Larsker s.) for en dom, tilforordnede råder 30. august 1572 har afsagt, og hvorefter denne og hans hustru skulle beholde en gård imod at betale Espen Pedersen de penge, han tidligere havde givet for gården. Rettertinget stadfæstede de tilforordnede rådets dom. (NKS 835,2^o nr.111).

1051. Rettertinget 12. juni 1574 (Kbh.): Forstanderen for "vort hospital" i Kbh. (Helligånds hospital) Niels Lestemager indstævner Niels Friis til Hesselager som værge for Niels Trolles børn, fordi han forholder hospitalet landgilden af 1½ gårde på Tusenæs i Udby s., som Niels Trolle ved brev af 23. juni 1563 har tillagt hospitalet til de fattiges underhold. Niels Friis anførte, at han som værge ikke mente uden dom at kunne give denne ydelse. Rettertinget dømte, at landgilden af de 1½ gårde skulle tilfalde Helligånds hospital i Kbh. efter Niels Trolles brevs lydende. (NKS 835,2^o nr.112).

1052. Tilforordnede råder 14. juni 1574 (Kbh.): På kongens vegne indstævner lensmanden på Hald, Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund, fru Anne Lykke, Otte Krumpens enke, fordi hun i strid med kongens forbud har fisket med pulsvod i Limfjorden og også tilladt andre at benytte dette ulovlige fiskeri. For fru Anne Lykke, der lå på sin sotteseng, mødte hendes broder, Jørgen Lykke til Overgård, der hævdede, at hans søster ikke kendte det kgl. forbud (kgl.åb.br. 29. oktober 1570, se CCD I.463ff.). De tilforordnede råder dømte, at da det kgl. forbud var læst og forkyndt på Viborg landsting og på Fjends og Rinds herredsting, havde fru Anne Lykke forsét sig mod kongens mandat og burde derfor stå til rette og være i kongens minde. (Add 113,2^o fol.25; NKS 835,2^o nr.113. Jf. rettertingsdom 9.s.m. i GdD III.227ff.).

1053. Rettertinget 14. juni 1574 (Kbh.): I en sag mellem rigsmarsk Holger Rosenkrantz til Boller og fru Margrethe Nielsdatter (Rotfeld), Hans Holcks enke, dømmer rettertinget, at en rebning og lavhævd må anses for ugyldig, så længe sandemænd ikke har svoret om markeskel. Til støtte herfor påberåbes Viborg landstingsdomme af 1561 og 1574, Fyns landstings dom 1572 og Hillerslev herredstings dom 1572. Når markeskellet er bestemt

mellem 3 byer, der før lå i fællig, må den ejer, der har haft andel i samtlige byers marker, lide afkortning i sin lod i de 2 byers marker i forhold til den andel, der er tillagt ham i den tredje. (NkS 835,2^o nr.114; trykt GdD III.245ff efter HDDomb. Jf. Poul Meyer.302).

1054. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): I en sag mellem Steen Clausen Bille og Eggert Bille statuerer rettertinget, at når flere debitorer har forpligtet sig "en for alle" til at betale en sum, kan kreditor søge hele summen hos hvem, han vil. (NkS 835,2^o nr.115; trykt GdD III.253 efter HDDomb.).

1055. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): Fru Dorette Jakobsdatter (Bjørn), Oluf Pedersen Glob's enke, indstævner landsdommer i Viborg Palle Juel til Pallesbjerg for en dom, han har afsagt i en sag mellem hende og Oluf Glob's arvinger om gæld, hendes husbond har efterladt, og som hun blev dømt til at betale af fællesboets midler. Rettertinget stadfæster landstingets dom, da vitterlig gæld ifl. recessen (13. december 1559 § 53) skal betales af fællesboet. (NkS 835,2^o nr.116).

1056. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): Fru Sophie Glob, enke efter Iver Friis (til Haraldskær) indstævner fru Dorette Jakobsdatter (Bjørn), enke efter Oluf Glob, med hendes lavværge, fordi denne ikke, som det ved rettertingsdom 1560 var pålagt hende, havde gjort nøjagtigt regnskab for sin afdøde husbonds gæld og løsøre, og fordi hun havde ladet Vellinggård, hvormed hun var forlenet, forfalde. Rettertinget dømte, at Dorette Jakobsdatter Bjørn med sin ed skal fremlægge klart regnskab over rørligt og urørligt gods, og der skulle udgå kgl. befaling til gode mænd om at besigtige hovedgården. (NkS 835,2^o nr.117).

1057. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): Anders [og] Vilhelm Dresselberg samt broderen Hans Dresselberg indstævner på egne og deres søskendes vegne fru Birgitte (vist fejlskrift for: Grethe) Bryske, Peder Ruds enke, med hendes lavværge for skovhugst, hun ved sin skovfoged havde ladet gøre i den skov, der ligger til Eskilstrup, hvormed hun var forlenet, hvilket var i strid med den mellem parterne den 20. juli 1573 i Roskilde indgåede overenskomst. Da sagen ikke havde været for herreds- og landsting, hjemviste rettertinget sagen til disse ting. (NkS 835,2^o nr.118).

1058. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): Frands Urne indstævner sin moder, fru Margrethe Pogwisch, Erik Urnes enke, med hendes lavværge, fordi hun i hans og hans søskendes umyndige år har solgt og forpantet deres fædrene gods, der var tilfaldet dem efter deres fader, Erik Urne, og deres farbroder, Johan Urne, og fordi hun havde ladet de skove, der lå til hans og hans søskendes fædrenegård Hindemae forhugge til upligt. Fru Margrethe Pogwisch anførte, at Hindemae var tilskrevet hende af hendes husbond for de penge, hun skulle have som "brudeskat". Rettertinget dømte, at fru Margrethe Pogwisch skulle beholde Hindemae gård og gods, indtil samfrænder kunne skifte med dem om gårde, gods, guld og andet. (NKS 835,2^o nr.119).

1059. Rettertingsdom 15. juni 1574 (Kbh.): Erik Rud til Fuglsang indstævner fru Anne Stisdatter (Ulfeldt), Jørgen Daas enke, for et skøde på Enggård (nuv. Gyldensteen) m.m., hun har erhvervet fra sin svigerinde, fru Sophie Daa, der dog for livstid skulle beholde Enggård. Derefter har Anne Stisdatter Ulfeldt ladet Sophie Daa sætte i fængsel og dér aftvunget hende et brev om, at Anne Stisdatter Ulfeldt straks kunne overtage disse ejendomme. Endelig havde fru Anne Stisdatter Ulfeldt, mens fru Sophie Daa var fængslet, ved vrang undervisning erhvervet en dom. Anne Stisdatter Ulfeldt benægtede at have fængslet fru Sophie Daa og at have aftvunget hende noget brev. Hun havde 1561 fået skødebrev på ejendommen og i 1571 følgebrev til Enggård. Rettertinget dømte, at Anne Stisdatter Ulfeldt efter rettertingets tidligere dom (af 21. maj 1573) i samme sag kunne beholde godset, medmindre Sophie Daa med nøjagtige vidnesbyrd kunne bevise, at hun havde været tvunget til at give skøde og følgebrev. (NKS 835,2^o nr.120. Jf. rettertingsdom 9. juni 1575 ndf. nr.1083).

1060. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): Jakob Rostrup til Lergrav beretter, at han til herreds- og landsting har fået dom over mag. Mads Hvid i Holstebro, der skal erstatte ham kost og tæring, hvorfor han har fortsat forfølgningen af sagen for rigens ret. Imidlertid har Mads Hvid erhvervet rettertingsstævning mod ham og mod landsdommerne Axel Juul og Palle Juel og søgte derved at hindre hans sag for rigens kansler, hvortil rettertinget svarede, at han og landsdommerne måtte være fri for

den erhvervede stævning til rettertinget. (NkS 835,2^o nr.121).

1061. Rettertinget 15. juni 1574 (Kbh.): Erik Rud til Fuglsang og Hans Daa indstævner landsdommeren i Fyn Morten Brock for en dom, han har afsagt i en sag mellem dem på den ene side og Steen Bille til Kærsgård på den anden side ang. 2 pantsatte gårde på Fyn, som de ville indløse. Landsdommeren havde indsat sagen for rettertinget, da han fandt den vanskelig, idet den mand, der skulle "kiendt løssen" (forkynde beslutningen om indløsningen af pantet) var vold oversvoret og fordelt. Sagsøgeren hævdede heroverfor, at landsdommeren kunne have sendt et andet bud med forkyndelsen. Rettertinget dømte, at da forkyndelsen var sket ved en lovforvunden mand, burde landsdommeren være fri for sagsøgernes tiltale, da den mand, der er lovforvunden, ikke kan udføre noget retsskridt ("ingen lougmaall fylge"). (NkS 835,2^o nr.126; trykt GdD III.254f. efter HDDomb.).

1062. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Axel Viffert til Axelvold, Steen Bille til Vandås og Absalon Gøye til Kærstrup indstævner Otte Krumpens enke, fru Anne Lykke, og alle Otte Krumpens arvinger for købegods og pant, der er tilfaldet dem på deres hustruers vegne efter fru Drude Krummedige, Otte Krumpens første hustru, og som de sagsøgte endnu sidder inde med og ikke vil udlægge. Sagsøgerne fremlagde en overenskomst, hvorefter alt gods og pant, som Otte Krumpen og hans hustru Drude Krummedige har købt og pantet, medens de levede sammen, efter Otte Krumpens død skulle tilfalde Anders Johansen (Lindenovs) arvinger (sagsøgernes hustruer) efter loven. Rettertinget dømte, at denne overenskomst skulle stå ved magt og efterkommes af fru Anne Lykke og Otte Krumpens øvrige arvinger. (NkS 835,2^o nr.122).

1063. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Fru Ide Munk til Totterupholm (nuv. Rosendal), enke efter Oluf Rosenkrantz, indstævner Giord Pedersen (Galt) til Palsgård, Axel Nielsen (Arenfeldt) og jomfru Ingeborg Hartvigsdatter (Juel) med hendes lavværge for et skovskifte, de havde foretaget, som hun mente var ulovligt, da der derved var fraskiftet hende jord og ejendom. Hun berettede, at hun ikke kunne tiltale de sagsøgte for herreds- og landsting og satte i rette, om dette skovskifte skulle komme hende til skade. Rettertinget dømte, at det brev, de sagsøgte indbyrdes havde udfærdiget, ikke skulle komme fru

Ide Munk til hinder eller skade, men henviste iøvrigt sagen til herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.123).

1064. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Fru Edel Hardenberg, der repræsenteres af Erik Rud til Fuglsang, indstævner borgmestre og råd i Fåborg, fordi de tilholder sig skovhug, gærdsel og græsning over Horne og Svanninge i henhold til et kongebrev, og hvortil hun mener, de ikke har ret. De sagsøgte anførte, at de fra arilds tid har haft denne brug, hvorpå de af fremfarne konger har fået breve og privilegier. Her overfor indvendtes, at grunden tilhører fru Edel Hardenberg og andre lodsejere, og at privilegierne ikke specielt omtaler de omhandlede jorder. Rettertinget dømte, at hvis borgmestre og råd i Fåborg vil have skovhug, gærdsel og græsgang på disse ejendomme, må de have det med fru Edel Hardenbergs og de andre lodsejeres minde. (NkS 835,2^o nr.124).

1065. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Erik Rud til Fuglsang indstævner landsdommeren i Sjælland, Henrik Nielsen (Arenfeldt), fordi han stadig udsætter en sag mellem ham og fru Grethe Bryske til Toftholm, Peder Ruds enke, om en gård i Følleslev i Skippinge h., som hun forholder ham imod det brev, hendes broder, Jørgen Bryske, 21. december 1579 udstedte i Kbh., hvorved han pantsatte gården til Erik Rud for 2350 gode, gamle, uforfalskede joachimsdalere og således, at han, hvis han ikke fik beløbet, skulle have gården. Da han ikke havde fået betaling af Jørgen Bryske (der var død 1572), ønskede han nu gården udlagt til sig som ejendom. Landsdommeren anførte, at der fandtes 2 modstridende breve med Jørgen Bryskes hånd, og at han ikke måtte dømme i en sag, der gælder adelsmænds liv eller ære (jf. reces 13. december 1558 § 27, sidste stk.). Hak Ulfstand til Häckeberga mødte for fru Grethe Bryske og anførte, at Jørgen Bryske også havde givet hendes moder og hende brev på, at han intet ville sælge af sit jordegods uden deres samtykke, og nævnte, at Carl Bryske, søn af Berete Banner (enke efter Grethe Bryskes afdøde broder Claus Bryske), ikke var medindstævnet. Rettertinget dømte, at da fru Berete Banner ikke på sin søns vegne var indstævnet, og da sagen angik hende så vel som fru Grethe Bryske, burde Erik Rud lade fru Berete Banner lovligt stævne. (NkS 835,2^o nr.125).

1066. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Bjørn Kaas til Stårupgård indstævner på egne og medarvingers vegne fru Ingeborg, Jep Holcks enke, for en kiste med nogle breve, som hun skal have udtaget af Bjersö kirke (i Skåne), hvor den var indsat af ham og hans medarvinger. Fru Ingeborg var ikke mødt, ej heller nogen der ville tale på hendes vegne, hvorefter rettertinget dømte, at hun skulle indføre den nævnte kiste efter loven. (NkS 835,2^o nr.127).

1067. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Mag. Mads Hvid indstævner på egne og på sin datters, fru Anne Madsdatters, Albret Høegs enkes vegne, Jørgen Gundesen til Sostrup ang. en dom, der mentes opnået ved vrang undervisning. Da Jørgen Gundesen trods lovlig indstævning ikke var mødt, dømte rettertinget, at han havde tabt sagen, til han blev stævnet påny. (NkS 835,2^o nr.128. Jf. ndf. nr.1080).

1068. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Christoffer Gøye til Gunderslevholm indstævner landsdommeren i Sjælland, Henrik Arenfeldt til Gundetved, dels fordi han urigtigt har gengivet nogle ord, der var faldet på tinge, dels fordi oldinge havde foretaget markeskel, der var ham til skade, uanset at han, der havde meldt lovligt forfald, ikke var til stede. Landsdommeren vedstod sin gengivelse af de på tinget faldne ytringer og frifandtes herfor, men da det nu oplystes, at Christoffer Gøye havde lovligt forfald, da markskelsforretningen blev foretaget, kendtes dette ugyldigt. (NkS 835,2^o nr.129).

1069. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Poul Vognsen indstævner Christoffer Lauridsen og Jørgen Lauridsen og deres søskende og medarvinger ang. skiftet efter deres moder, der var Poul Vognsens søster. Rettertinget hjemviste sagen til herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.130).

1070. Rettertinget 16. juni 1574 (Kbh.): Landstingsskriver på Fyn Hans Nielsen (Skriver) bød sig i rette mod en stævning, som Laurids Hansen i Odense havde udtaget imod ham. Da det for retten bevistes, at Laurids Hansen var lovforvundet og ikke kunne gå i rette med nogen, frifandtes Hans Nielsen for stævningen. (NkS 835,2^o nr.131).

1071. Rettertinget 6. juni 1575 (Kbh.): Jørgen Clausen i Bogense indstævner Jørgen Svave for en eng, der 1554 af Jørgen

Svaves fader var undt ham, hans hustru og børn i deres livstid mod årlig afgift, og på hvilken han havde anvendt store bekostninger, men som Jørgen Svave nu ville bruge til Harreslevgård (Harridslevgård). Rettertinget dømte, at Jørgen Svave burde holde sin faders brev og segl og Jørgen Clausen bekomme den omhandlede eng. (NkS 835,2^o nr.132).

1072. Rettertinget 6. juni 1575 (Kbh.): Borger i Ronneby Hans von Veren (Feren) indstævner Elsabe Rosenmeris, fordi hun har beskyldt ham for at have taget et testamente efter hendes husbond, Hans Holck. Casper Poulsen mødte for indstævnte og meddelte, at hun var afgået ved døden, men at han var villig til at gå i rette. Da han på forespørgsel måtte bekende, at han ikke havde fuldmagt til at gå i rette, dømte rettertinget, at Hans von Veren burde være kvit for den sag, indtil Elsabe Rosenmeris' rette arvinger eller andre med fuldmagt kunne bevise beskyldningens rigtighed. (NkS 835,2^o nr.134).

1073. Rettertinget 7. juni 1575 (Kbh.): Niels Jeppesen i Hyldtofte indstævner herredsfogden i Fuglse h. Niels Skriver i Engebølle (Tågerup s., Fuglse h.) for en dom, han 30. marts 1574 har afsagt, og hvorved han er fradømt en gård under kronens målsgårde (=: en gård, der er lagt under kongens fadebur, jf. Kalk.III.165b, OdS XIII.690), hvilken dom er stadfæstet af Lollands landsting 3. november 1574, hvorfor også landsdommeren på Lolland og Falster, Lauge Venstermand, var indstævnet. Sagsøgeren hævdede, at han i 20 år ulastet og ukæret havde brugt jorden til sin gård. Herredstinget og landstinget havde dømt, at jorden af den tidl. lensmand på Ålholm, Jørgen von der Wisch, var forlenet sagsøgeren, og at der ikke kunne vindes hævde på gods, der var givet i forlening. Disse domme stadfæstedes af rettertinget, der pålagde sagsøgeren at betale de sagsøgte kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.135; trykt GdD III.256ff. efter HDDomb.).

1074. Rettertinget 6. juni 1575 (Kbh.): Jørgen Sehested (Sested) indstævner Bjørn Andersen (Bjørn) til Stenalt, Erik Lykke og Albret Friis, fordi de ikke har efterkommet en kgl. befaling til at dømme i en trætte mellem ham og Johan Brockenhus ang. et byggested, der kaldes Egehussted. De indstævnte oplyste, at de havde været på åstedet, men da det bevistes for

dem, at landstinget havde dømt i denne sag, kunne de intet videre gøre og mente ikke at kunne dømme imod landstingets dom. De sagsøgte frifandtes derfor af rettertinget for sagsøgerens tiltale. (NKS 835,2^o nr.136).

1075. Rettertinget 6. juni 1575 (Kbh.): Peiter Arenkiel indstævner Laurids Navl og hans broder, Herman Navl, for et gælds brev, deres fader, Jørgen Navl, har givet hans broder, Bendix Arenkiel, som de trods gentagne påkrav ikke vil betale. For de indstævnte mødte landsdommer Axel Juul (hvis datter Anne Axelsdatter Juul var gift med Laurids Navl), der meddelte, at sagen endnu ikke havde været for herreds- og landsting, hvorefter rettertinget hjemviste sagen til disse ting. (NKS 835,2^o nr.137).

1076. Rettertinget 6. juni 1575 (Kbh.): Borger i Holstebro Poul Skomager indstævner landsdommere i Viborg Axel Juul og Palle Juel for en dom, de 9. september 1574 har afsagt i en sag mellem ham og Oluf Bartskeer ang. jord og ejendom, som denne forholder ham imod en af borgmestrene og råd i Holstebro gjort kontrakt, og for en dom, Oluf Bartskeer har erhvervet ved Viborg landsting, som han mente erhvervet ved vrang undervisning. Axel Juul og Palle Juel oplyste, at sagsøgeren af sandemænd var svoret skyldig i vold, fordi han brugte ejendommen, før han havde indløst den, og landsdommerne havde ikke fundet anledning til at tilsidesætte sandemændenes ed. Landsdommer Palle Juel mødte med fuldmagt fra Oluf Bartskeer og oplyste, at denne havde en ejendom i pant, som Poul Skomager skulle udtage og betale sin andel af pantesummen, hvilket han endnu ikke havde gjort, men brugte alligevel ejendommen. Poul Skomager svarede hertil, at han var villig til, hvad han tidligere havde tilbudt, straks at betale sin andel af pantesummen. Rettertinget stadfæstede landstingets dom, og landsdommerne eftergav "for vor forbøn och for hans armods skyldt" kost og tæring, som Poul Skomager skulle give. Sagen mellem Oluf Bartskeer og Poul Skomager blev forligt således, at den sidstnævnte straks gav Palle Juel 13 daler 1 mark, der var den del, han skulle betale af pantesummen. (NKS 835,2^o nr.138; trykt GdD III.258f. efter HDDomb.).

1077. Rettertinget 7. juni 1575 (Kbh.): Peiter Arenkiel indstævner Erik Hvas for et gælds brev, denne har givet hans

broder, Bendix Arenkiel, og som stadig ikke er indfriet. Sagen hjemvistes til herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.140).

1078. Rettertinget 7. juni 1575 (Kbh.): Peter Arenkiel indstævner nogle borgere i Skelskør, der havde vidnet, at han af byfogden ssts., Mads Bertelsen, m.fl. havde æsket kost, tæring og faldsmål, de var tildømt. Rettertinget dømte, at de pågældende skulle aflægge deres edelige vidnesbyrd for Skelskør byting. (NkS 835,2^o nr.141).

1079. Rettertinget 8. juni 1575 (Kbh.): Rigens hofmester Peder Oxe til Gisselfeld og Bjørn Kaas til Stårupgård indstævner Henrik Gyldenstjerne til Ågård, fordi han på Herman Navls vegne den 20. juni 1570 har indestået for, at denne ikke afhænder sit gods i Følleslev og andre steder undtagen til dem, og nu har Herman Navl solgt dette gods til andre. Rettertinget dømte, at Henrik Gyldenstjerne er pligtig at efterkomme sit brev og segl. (NkS 835,2^o nr.139).

1080. Rettertinget 8. juni 1575 (Kbh.): Jørgen Gundersen til Sostrup, over hvem mag. Mads Hvids datter, Anne Madsdatter, Albret Høegs enke, ved rettertingsdom 16. juni 1574 (ovf. nr. 1067) har erhvervet udeblivelsesdom, indstævner ved Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm Anne Madsdatter og hendes søn, Søren Høeg. Rettertinget dømte, at da dommen fra 1574 alene lyder på, at Jørgen Gundersen har tabt sagen, indtil den bliver stævnet påny, og da det ikke er godtgjort, at dommen er erhvervet ved vrang undervisning, bør den afsagte dom ikke komme Jørgen Gundersen til skade i nogen måde. Sagens realitet hjemvises til herreds- og landsting. (NkS 835,2^o nr.142).

1081. Rettertinget 8. juni 1575 (Kbh.) dømmer i en arvetvist mellem Ove Skram til Hammergård, Jakob Rostrup til Lergrav og Jakob Høeg til Vang på egne og medarvingers vegne på den ene side og Jørgen Lykke til Overgård på sine egne og fru Anne Lykkes vegne på den anden side. (NkS 835,2^o nr.143).

1082. Rettertinget 8. juni 1575 (Kbh.): Thomas Fasti til Vennergård indstævner Ribe domkapitel for et mageskifte, det i sin tid har gjort med Iver Kjeldsen Juel, og som bl.a. omfattede en ejendom Holmager, som han mente tilhørte ham og andre lodsejere i Vennersholm (nuv. Venner i Velling s., Hind h.). Han havde desuden indstævnet Iver Juels enke, fru Mette Munk, vedr.

samme mageskifte. Fru Mette Munk mødte på egne vegne og med fuldmagt også på domkapitlets vegne og oplyste bl.a., at Bølling herredsting 25. januar 1574 havde dømt, at hun skulle beholde Holmager efter det kgl. konfirmerede mageskifte, og denne dom var stadfæstet af Viborg landsting 27. marts 1574. Rettertinget dømte, at herreds- og landstingets domme skulle blive ved magt, da Thomas Fasti ingen beviser havde, hvormed han kunne fælde dem. (NKS 835,2^o nr.144; jf. dom nr.1000 ovf.).

1083. Rettertinget 9. juni 1575 (Kbh.): Erik Rud til Fuglsang indstævner på fru Sophie Daas vegne dennes svigerinde, fru Anne Stisdatter (Ulfeldt), Jørgen Daas enke, for et skøde, Sophie Daa har givet hende på Enggård (nuv. Gyldensteen) m.v. med det vilkår, at Sophie Daa i sin livstid selv skulle beholde gården. Nogen tid derefter havde Anne Stisdatter Ulfeldt ladet Sophie Daa fængsle på Enggård og tvunget hende til at give sig følgebrev, efter hvilket hun straks overtog godset. Da sagen tidligere var for rettertinget (se ovf. nr. 1059), benægtede Anne Stisdatter Ulfeldt at have fængslet sin svigerinde og aftvunget hende følgebrevet, men Erik Rud mente, at denne dom af 15. juni 1574 var erhvervet ved vrang undervisning. Anne Stisdatter Ulfeldt fastholdt sine tidligere forklaringer, men Erik Rud gjorde gældende, dels at et skøde, som godset ikke straks følger, er ugyldigt, dels at Anne Stisdatter Ulfeldt havde aftvunget Sophie Daa følgebrevet og henviste herved bl.a. til dennes klagebrev af 13. januar 1574 til adelens landemode i Odense. Ved vidneudsagn af en række adelsmænd og andre, bl.a. provsten i Skovby h. og sognepræst i Bogense Hans Jespersen, kapellanen ssts. Hans Jakobsen, borgmester i Bogense Jep Madsen, rådmænd ssts. Peder Lauridsen, blev det godtgjort, at Sophie Daa var fængslet i sit kammer på Enggård. Rettertinget dømte, at det nu var bevist, at Anne Stisdatter Ulfeldt havde fængslet Sophie Daa og i fængslet aftvunget hende følgebrevet. Ejendommen burde følge Erik Rud, der havde erhvervet gården fra fru Sophie Daa. (NKS 835,2^o nr.145; trykt GdD III.260ff. efter HDDomb.).

1084. Rettertinget 9. juni 1575 (Kbh.): Fru Anne Stisdatter (Ulfeldt), Jørgen Daas enke, indstævner landsdommeren i Fyn Morten Brock, fordi han har givet Erik Rud forfølgning over hende for 4300 daler, guld og andre klenodier, som han på fru

Sophie Daas vegne havde æsket. Rettertinget stadfæstede lands-tingets dom. (NkS 835,2^o nr.146; jf. GdD III.267 note 17).

1085. Rettertinget 9. juni 1575 (Kbh.): Knud Daa indstævner Erik Rud til Fuglsang, fordi han har taget hans fester, fru Sophie Daa, fra hendes gård i Hynderup i strid med kongens brev af 12. august 1571, hvorefter ingen måtte købe eller pante gods af hende, da hun på grund af alderdom ikke var ved sin rette forstand. Heroverfor hævdede Erik Rud, at dette kongebrev var erhvervet ved vrang undervisning, da Sophie Daa var ved sin gode og rette forstand. Rettertinget dømte, at kongebrevet var erhvervet ved vrang undervisning og derfor ikke burde komme Erik Rud til skade i nogen måde, og Knud Daa blev fritaget for sit værgemål for fru Sophie Daa. (NkS 835,2^o nr.147; jf. GdD.III.267 note 17).

1086. Rettertinget 9. juni 1575 (Kbh.): Peiter Arenkiel indstævner fogden i Skelskør Niels Bertelsen og Anders Olsens børns lavværge, fordi de ikke har opfyldt en dom af 27. maj 1574, som gode mænd har afsagt dem og ham imellem. Rettertinget dømte, at de sagsøgte skulle rette sig efter de gode mænds dom. (NkS 835,2^o nr.148).

1087. Rettertinget 9. juni 1575 (Kbh.): Jens Hansen indstævner borgmestre, råd og byfoged i Kbh. for en dom, de 19. december 1574 har afsagt i en arvetrætte mellem ham og Christoffer Jørgensen fra Falsterbo på egne og søsters vegne. De sagsøgte anførte bl.a., at der mellem Jens Hansen og Marius Hesse var indgået en overenskomst af 25. januar 1574, hvorved Marius Hesse, Jens Hansen, Anders Hansen, Anne og Karen Hansdatter var endeligt forligte om den nævnte arv, der kunne tilfalde dem eller deres arvinger, og mente, at sagsøgeren herefter ikke kunne kræve nogen arv. Hertil svarede Jens Hansen, at overenskomsten kun angik den uenighed, der dengang var m.h.t. penge, hans og hans søstre skulle have efter Lisbet, Marius Hesses. I overenskomsten var intet nævnt om den arvepart, som Christoffer Jørgensen nu havde modtaget. Rettertinget dømte, at da den nævnte overenskomst kun lyder på, at Marius Hesse og Jens Hansen og hans søskende dengang blev forligte om 4000 daler, bør overenskomsten ikke komme Jens Hansen til skade mod den tiltale, han har til Christoffer Jørgensen. Da rådstuerettens dom ikke

var endelig, skulle den med det første kalde sagen i rette og dømme parterne imellem. (NkS 835,2^o nr.149).

1088. Rettertinget 9. juni 1575 (Kbh.): Henrik Gyldenstjerne til Ågård indstævner Herman Navl for et skadesløsbrev af 20. juni 1570, han har givet ham for et forløfte for ham til Peder Oxe til Gisselfeld og Bjørn Kaas til Stårupgård ang. noget gods, han ikke skulle afhænde til andre end til Peder Oxe og Bjørn Kaas (jf. nr.1079 ovf.). Rettertinget dømte, at Henrik Navl er pligtig at holde og efterkomme sit brev og segl. (NkS 835,2^o nr.150).

1089. Rettertinget 10. juni 1575 (Kbh.): Landsdommer i Lolland og Falster Lauge Venstermand til Stadager indstævner på egne og sine medarbejders vegne Axel Urne til Søgård (nuv. Søbysøgård), fordi denne for nogen tid siden har ladet ham indmane påfaderens, Jørgen Venstermands, vegne for et gælds-brev på 1000 gylden, som Hans Urne (Axel Urnes afdøde broder) havde udstedt til Johan Friis, og for hvilket gælds-brev Jørgen Venstermand var forlover. Lauge Venstermand mente, at gælds-brevet ikke var så nøjagtigt, som det burde være, bl.a. var nogle segl bortskåret, og dateringen var urigtig. Rettertinget dømte, at da der tidligere ved rettertinget var afsagt dom i sagen, burde Axel Urne være fri for denne indstævning. (NkS 835,2^o nr.151).

1089a. Rettertinget 10. juni 1575 (Kbh.): Hans Skovgaard til Gundestrup (nu: Vrams Gunnarstorp) gav for retten til kende, at hans broder, Jens Skovgaard, havde solgt og forkommet sit arvegods og efterladt sig en stor gæld, hvorfor Hans Skovgaard fragik arv og gæld. (NkS 835,2^o nr.152).

1090. Rettertinget 10. juni 1575 (Kbh.): Hans Kemmer indstævner landsdommeren på Bornholm Peder Hansen (Uf) for en dom, hvorved han har fradømt ham en jord og tilkendt Peder Ibsen i Rø denne jord. Rettertinget stadfæstede landstingsdommen og pålagde sagsøgeren at betale kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.153).

1091. Rettertinget 10. juni 1575 (Kbh.): Maren Jensdatter indstævner ved borger i Kbh. Anders Pedersen landsdommeren i Sjælland Lauge Beck for en dom, han har afsagt i en sag mellem hende og Frands Skrædder og tildømt denne en arv. For landsdommeren mødte byfoged i Roskilde Christen Schiødt, der oplyste, at sagen for 2 år siden i Randers var pådømt af rettertinget.

Rettertinget stadfæstede landstingets dom. (NkS 835,2^o nr.154).

1092. Rettertinget 15. juni 1575 (Kbh.): Fru Kirsten (Christine Mogensdatter Munk), Volf Pogwisch' enke, indstævner brødrene Ludvig og Iver Munk på deres egne og deres moders og søskendes vegne for 412 guldgylden, som deres afdøde fader, Oluf Munk, skyldte hendes afdøde husbond ifølge et gælds-brev af 1535. De indstævnte mente, at det kunne være tvivlsomt, om de skulle betale, fordi der i seglet på deres faders gælds-brev intet navn var. Rettertinget dømte, at de sagsøgte og deres moder og søskende skulle efterkomme gælds-brevet og betale sagsøgerinden i guld eller gulds værdi, men uden renter. (NkS 835,2^o nr.155).

1093. Rettertinget 15. juni 1575 (Kbh.): Jørgen Marsvin til Dybæk indstævner Herluf Trolles arvinger (fru Øllegaard Trolle, Christoffer Huitfeldts enke, og Niels Friis til Hesselager på hans søsterbørns vegne), fordi Herluf Trolle har afhændet fru Birgitte Gøyes gods ved at give Herlufsholms gods til oprettelse af en adelig skole, på hvilken der var erhvervet kgl. konfirmation. Til støtte for sin påstand henviste Jørgen Marsvin til Skåne landstings dom 16. april 1575, SkL 8, 10-13, EsjL I.37 og III.9, JL I.35 samt Olufs hdf. 1376 § 17. Rettertinget dømte, at hvis Jørgen Marsvin kunne bevise at have lidt skade ved Herluf Trolles skødning, skulle dennes arvinger stå ham til rette herfor. (NkS 835,2^o nr.156; trykt GdD III.268ff., jf. Stig Iuul, Fællig og Hovedlod.272).

1094. Rettertinget 30. maj 1578 (Odense): Borger i Sandvig Claus Henningsen indstævner landsdommeren på Bornholm Peder Hansen (Uf), der i en dom af 23. maj 1577 har fradømt ham en jord, som han hævder tidligere var tilkendt ham. Rettertinget stadfæstede landstingsdommen, fordi jorden i 20 år havde fulgt det købebrev, der var givet Herman Snider og hans børn af Bernt Knop; men hvis Bernt Knop havde solgt mere, end han havde lovlig adkomst til, skulle Claus Henningsen tiltale ham eller hans arvinger. (NkS 835,2^o nr.157).

1095. Rettertinget 30. maj 1578 (Odense): Hans Mogensen på Bornholm indstævner Oluf Hansen for en gård i Keldseby i (Øster) Larsker s., som 15 mænd skal have fradømt hans hustrus slægt og dømt, at gården skulle tilhøre sagsøgte, der havde købt den af nogle af arvingerne. Den tidligere landsdommer på Bornholm, Hans

Brandtsen, der nu var død, havde stadfæstet de 15 mænds dom. Rettertinget dømte, at da gården havde fulgt Oluf Hansens skøde, da 3 af de 15 mænd, der havde dømt, endnu var i live og havde vedstået deres dom, og da Hans Mogensen ikke tidligere havde givet kære på denne, burde gården følge Oluf Hansen efter hans skøde og lovlige hævd. (NkS 835,2^o nr.158).

1096. Rettertinget 30. maj 1578 (Odense): Hans Pedersen, der bor på Bjerget i Vester Marie s. på Bornholm, indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), der i en dom af 20. april 1577 havde dømt, at sagsøgeren i en dom, han havde afsagt, da han var herredsfoged i Vester h. på Bornholm, havde pålagt Espen Pedersen i Knudsker at betale Dorette Peter Rosings kost og tæring, fordi han havde stævnet hende for rettertinget. Rettertinget dømte, at da recessen (13. december 1558 § 8, sidste stk.) bestemte, at ingen kan tilkomme kost og tæring undtagen sandemænd, nævninger, rebsmænd og dommere, når de bliver frifundne, havde landsdommeren ikke gjort ham uret. Den kost og tæring, der påhvilede Hans Pedersen, blev ham efter rettens forbøn eftergivet. (NkS 835,2^o nr.159).

1097. Rettertinget 30. maj 1578 (Odense): Niels Abrahamsen på Bornholm indstævner landsdommeren ssts., Peder Hansen (Uf), fordi denne i en dom af 23. februar 1577 har underkendt en af Bornholms sønder herredsting den 15. januar 1577 afsagt dom, hvorved han frifandtes for at være i ulovlig besiddelse af et "handfadt" (vandfad; jf. Kalk.II.146a; OdS VII.597). Da landsdommeren alene havde fældet vidnerne, der var nær beslægtede og besvogrede med Niels Abrahamsen, og da han ikke fra vidnerne havde fuldmagt til at anke dommen, samt da der nu var indgået forlig i sagen, dømtes sagsøgeren til efter recessen at give landsdommeren bevislig kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.160; trykt GdD III.307ff. efter HDDomb.).

1098. Rettertinget 30. maj 1578 (Odense): Jens Brand på Bornholm indstævner landsdommeren ssts., Peder Hansen (Uf) i Simlegård, fordi denne har underkendt en dom, som sagsøgeren som herredsfoged i Bornholms sønder h. har afsagt i en sag mellem Mette Hansdatter og Niels Abrahamsen om et håndfad (se ovf. dom nr.1097). Da Jens Brand ikke i sin dom havde indført alle de aflagte vidnesbyrd og ej heller givet Mette Hansdatter varsel

efter recessen, fandtes landsdommeren ingen uret at have gjort. (NKS 835,2^o nr.161).

1099. Rettertinget 30. maj 1578 (Odense): Anders Poulsen indstævner Jep Espensen for et skøde, denne har fået af hans fader, Poul Hansen, på dennes andel i en gård, hvilket skøde han mener er ulovligt, da han og hans broder, Peder Poulsen, er nærmere til at overtage gården efter Bornholms sædvanlige vedtægt. Sagsøgte, der er sagsøgerens fætter, fremlagde et beseglet pergamentsskøde, som Peder Hansen, sandemand i (Øster) Larsker, med flere havde udstedt 1559, og hvorefter Poul Hansen i Keldseby havde skødet fra sig og sine arvinger til sin broder, Espen Hansen, og dennes arvinger den andel, han havde i gården. Desuden fremlagdes Bornholms landstings dom af 28. juli 1576, der dømte skødet ved magt. Denne dom stadfæstedes af rettertinget. (NKS 835,2^o nr.162).

1100. Rettertinget 31. maj 1578 (Odense): Anders Nielsen indstævner Niels Throgelsen i Farsbølle (Skovby h.), fordi denne tilholder sig en gård, som sagsøgeren har kgl. stadfæstelse på at skulle høre til hans gård. Han fremlagde tingsvidne af Skovby herredsting af 19. januar 1561, ifølge hvilket den dav. lensmand på Rugård, Palle Ulfeldt, havde meddelt, at han havde fået kgl. befaling til at ligne og lægge om jord mellem Anders Nielsen og Niels Throgelsen, hvilket han også havde gjort, således at hver fik lige meget, og herpå var 22. februar 1563 opnået kgl. stadfæstelse. Niels Throgelsen oplyste, at han havde solgt sin del af ejendommen til kronen. Rettertinget dømte, at da Niels Throgelsen havde solgt til kronen, måtte han hjemle, hvad han havde solgt; havde han solgt noget af Anders Nielsens ejendom, måtte han stå til rette herfor. (NKS 835,2^o nr.163).

1101. Rettertinget 31. maj 1578 (Odense): Mourids Podebusk til Kørup indstævner borgmestre og råd i Helsingborg for en dom, de har afsagt i en sag mellem hans ridefoged på Krapperup på hans vegne og Karen Thomases i Helsingborg om en bygning, hun har opført på en grund i Helsingborg, der tilhører sagsøgeren og hans medarvinger. Ved rettertingets mellemkomst blev sagen forligt således, at Karen Thomases giver Mourids Podebusk grunden efter vurdering af Bjørn Kaas og Hans Skovgaard, og Mourids Podebusk betaler hende, hvad der er rimeligt for den

opførte bygning. Desuden ville borgmestre og råd i Helsingborg overlade Mourids Podebusk en kirkejord mod årlig jordskyld. (NKS 835,2^o nr.165).

1102. Rettertinget 31. maj 1578 (Odense): Peiter Pommere-ning af Flensborg indstævner borgmester i Korsør Jens Skriver og rådmænd ssts. Hans Thomsen, fordi de har beslaglagt hans skib og hans korn, han har købt. Han mente, at det kun var gjort for at oprippe en gammel sag, der var forligt 26. februar 1558 ved gode mænd i Kbh. Borgmestre og råd i Korsør havde ved en dom, afsagt af borgmestre og råd i Flensborg, fået tillagt kost og tæring af sagsøgeren, og derfor havde de på en ret taget hans skib og ladning. Dommen i Flensborg var afsagt før forliget 1558. Rettertinget dømte, at da sagen var blevet forligt ved gode mænd i Kbh., og dommen i Flensborg var afsagt året før forligets indgåelse, havde borgmestre og råd i Korsør gjort uret og burde stande sagsøgeren til rette. (Add 113,2^o fol.91; NKS 835,2^o nr.166. Jf. L.F. la Cour, Korsør (1926).69ff. om forholdet mellem Peiter Pommerening og borgmester Jens Skriver).

1103. Rettertinget 31. maj 1578 (Odense): Frands Urne indstævner Erik Hardenberg ang. afdøde Johan Urnes efterladte gods og løsøre og for 2 gårde, som sagsøgte bruger med urette. Frands Urne fremlagde rettertingsdom af 7. juni 1576, der dømte, at en overenskomst om skiftet var ugyldig, og at Johan Urnes gods skulle skiftes af samfrænder. Rettertinget dømte, at da det i 1572 var pålagt arvingerne at indkomme for samfrænder, og det oplystes, at dette ikke var efterkommet, skulle sagen nu komme for samfrænder, hvorom der ville udgå kgl. befaling. (NKS 835,2^o nr.167).

1104. Rettertinget 31. maj 1578 (Odense): Visti Christensen i Overtorp (nu Tarp i S. Felding s., Hammerum h.) indstævner Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund for en dom, denne har afsagt i en sag mellem ham og Jens Brød i Østergård i Assing om en eng i Drongstrup, som han mente burde ligge til hans gård Overtorp, da han havde agerjord, men som blev tilkendt Jens Brød. Rettertinget stadfæstede Niels Jonsen Vifferts dom. (NKS 835,2^o nr.168).

1105. Rettertinget 31. maj 1578 (Odense): Knud Daa indstævner Knud Rud på egne og søskendes vegne for en gård, sagsøg-

te tilholder sig efter et skøde, fru Sophie Daa har givet hans afdøde fader, Erik Rud; desuden tiltaler han Knud Rud, fordi denne tilholder sig en part af Kølstrup mølle efter fru Sophie Daas skøde. Rettertinget statuerede, at Knud Rud og hans søskende skal beholde Kølstrup mølle, hvorpå de har erhvervet låsebrev, mens sagen om gården hjemvises til Odense byting. (NKS 835,2^o nr.169).

1106. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Frands Urne indstævner sin moder, fru Margrethe Pogwisch, Erik Urnes enke, fordi hun skal have solgt hans og hans søskendes fædrene gods. Sagsøgte mødte ikke og ej heller nogen, der ville tale på hendes vegne, hvorfor rettertinget dømte, at hun ikke måtte sælge børnenes fædrene gods, og at hun dermed havde gjort dem uret, medmindre hun kunne bevise, "att haffue foraarbaget at wdsette hindis børns giæld at aflegge eller bekostet paa rigens reyße imod rigens fiender". (NKS 835,2^o nr.164).

1107. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Jørgen Marsvin til Dybæk indstævner Else Lamberts i Ribe, fordi hendes afdøde husbond, Lambert Ipsen, har købt 2 bøndergårde ved navn Haved (Rejsby s., Hvidding h.) af Otte Henriksen Gyldenstjerne, skønt ufri mand efter recessen (13. december 1558 § 38) ikke må købe frit jordegods. For sagsøgte mødte hendes søn, Hans Lambertsen, der oplyste, at Lambert Ipsen havde købt de 2 gårde i 1543, og at ejendommene havde været lovligt opbudt; desuden var der 24. juni 1545 givet kgl. stadfæstelse på skødet. Rettertinget dømte, at da skødet var givet før udstedelsen af reces 6. december 1547, der i § 22 bestemte, at ufri mand ikke måtte købe eller pante frit jordegods, og da ejendommene havde været lovbudt, burde Else Lamberts og hendes arvinger beholde gårdene. (Add 113,2^o fol.91; NKS 835,2^o nr.179; trykt GdD III.315ff. efter HDDomb. Allerede kong Hans' hdf. 8. februar 1482 § 21 bestemte, at ufri mand ikke måtte købe eller pante frit jordegods, jf. DKH.52, jf. også recessen 30. oktober 1536 (SGL IV.169), men disse regler synes at være gået i glemme).

1108. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Peder Munk til Estvadgård indstævner Christoffer Gøye (senere i dommen kaldt: Galskyt) for granskning og vidnesbyrd, han har ladet gøre om nogle enge, der ligger i Estvadgårds mark, og hvorom Peder Munk

har trøtte med landsdommer Malte Jensen (Sehested). Peder Munk har ikke været med til denne granskning, har ej heller samtykket i den, og landstinget har ikke krævet den. Malte Jensen Sehested mente ikke at burde give Peder Munk varsel, da han på kronens vegne havde engen i "fri haffuendis verge", og engene altid har ligget til Ørslevkloster. Rettertinget dømte, at da Peder Munk ikke har været med til granskningen og ej heller bevilget den, og da den ikke var krævet af landstinget, skulle vidnesbyrdet ingen magt have. Når gode mænd kom på åstedet, skulle hver af parterne fremlægge deres vidnesbyrd efter lovligt varsel. (NKS 835,2^o nr.175).

1109. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Sognepræsten for Skamby menighed, Hans Nielsen (Bang), indstævner Fyns landsdommer, Morten Brock til Barløsegård, for en dom, han har afsagt mellem ham og herredsfogden i Skamby h., der havde idømt ham 3 marks bod, hvilken dom var stadfæstet af landstinget. Herredsfogden havde idømt ham denne bod, fordi han havde brugt det udtryk om Mourids Podebusk, at han ville lade ham tingkalde for en sag. "Aff kongelig milhedtt" tilgaves præsten denne forseelse, og han måtte forblive i sit embede, såfremt superintendenten var enig heri. (NKS 835,2^o nr.176; trykt GdD III.312ff. efter HDDomb.).

1110. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Borger i Odense Oluf Bager indstævner Sjællands landsdommer, Herluf Skave til Eskilstrup, Gregers Ulfeldt til Trudsholm, Hak Ulfstand og alle andre af fru Grethe Bryskes arvinger for 4 gårde i Skovby, som han havde købt af Jørgen Bryske og derefter solgt til kansler Johan Friis for 1400 daler. Da Johan Friis og Jørgen Bryske begge var afgået ved døden, havde fru Grethe Bryske fået sig tilkendt ejendommene, da Oluf Bager som ufri mand ikke måtte købe frit jordegods (reces 13. december 1558 § 38). Da Gregers Ulfeldt havde lovligt forfald i rigens ærinde, udsattes sagen til næste herredag. (NKS 835,2^o nr.177).

1111. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Niels Pedersen i Stavreby (Vejlby s.) indstævner Hak Ulfstand til Häckeberga for en kirkejord, han har fæstet, da Hak Ulfstand var lensmand i Odense (1572-75), men som nu er ham fradømt og tildømt Peter Stryger i Stavreby af tilforordnede råder, der efter kgl. befa-

ling holdt retterting i Odense. Rettertinget dømte, at da Hak Ulfstand havde gjort kronen rede og regnskab for denne jord, skulle Niels Pedersen beholde det fæstede gods. (NKS 835,2^o nr.178).

1112. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Knud Daa indstævner Laurids Oldeland til Vejlevgård, Henning Venstermand til Pilegård og Erik Venstermand til Lundegård, fordi de som ridemænd har indført Erik Rud på Enggård (nuv. Gyldensteen) og ikke undtaget den del deraf, som han havde betalt med guld og penge. Rettertinget dømte, at da ridemændene 2 gange havde været på Enggård og dér æsket alle bevisligheder forelagt, og da Knud Daa ikke da havde forelagt nogen bevislighed, havde ridemændene ikke gjort uret. Hvis nogen havde lidt skade, skyldtes det deres egen forsømmelse. (NKS 835,2^o nr.180).

1113. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Ludvig Munk til Tvis indstævner på sin moders, fru Drude Rantzaus, Oluf Munks enke, og på sine søskendes vegne sin søster, fru Kirsten (Christine) Munk til Krogsgård, Volf Pogwisch' enke, for 2 gældsbreve, udstedt af Oluf Munk, det ene lydende på 312 guldgylde, det andet, der var udstedt 14 dage senere, på 314 gylde. Sagsøgeren gjorde gældende, at der kun var tale om ét gældsforhold; Oluf Munk havde lovet at give Volf Pogwisch bedre forvaring, og det mente sagsøgerne var sket ved udstedelsen af det andet gælds brev. Fru Kirsten Munks datter, jomfru Pogwisch (fornavn ikke anført) mødte ved Christen Munk til Tåbdrup og meddelte, at det første gælds brev var indfriet. Rettertinget dømte herefter, at da Ludvig Munk ikke for retten med kvittering eller på anden måde kunne godtgøre, at det andet gælds brev var indfriet, måtte sagsøgerne betale de 314 gylde, medmindre de med nøjagtig kvittering kunne bevise, at også dette beløb var betalt. (NKS 835,2^o nr.181).

1114. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Lensmanden på Riberhus Erik Lykke til Skovgård indstævner Niels Mouridsen (Benderup) til Kvotrup, Anders Skram til Dejbjerglund, Henrik Bildt til Hassinggård samt 4 bønder for en granskning, de med landsdommerens tilladelse har foretaget i en trætte mellem ham og lensmanden på Bøvling, Christen Skeel til Fussingø, om nogle enge, hvilken granskning ikke var så klart og udførligt

beskrevet, at han kunne vide at rette sig derefter. Rettertinget dømte, at de nævnte gode mænd og bønderne var pligtige at give Erik Lykke klart og tydeligt beskrevet, hvad de på marken havde gjort og forfaret, så han kunne vide at rette sig derefter. (NkS 835,2^o nr.182).

1115. Rettertinget 3. juni 1578 (Odense): Jørgen Marsvin til Dybæk indstævner Johan Rud for en gård, kaldet Ikær (Rårup s., Bjerger h.), som dennes moder, fru Pernille Oxe, skal have fået tilskiftet af Jørgen Marsvins svigermoder, fru Helvig Gøye, skønt gården var Jørgen Marsvins hustrus fædrene gods, hvorfor han mente, at skødet ingen magt burde have. Rettertinget dømte, at da fru Helvig Gøye havde afhændet sin datters fædrene gods, og da Jørgen Marsvin ikke ville samtykke i denne overdragelse, skulle dette skøde ingen magt have; dersom Johan Rud led nogen skade, må han tiltale fru Helvig Gøye herfor. (NkS 835,2^o nr.183).

1116. Rødding herredsting 1. september 1571 (se ovf. side 465): På kronens vegne tiltaler Axel Juul til Villestrup den i 1536 henrettede landsdommer Jens Hvas' arvinger, Mikkell Nielsen til Kaas, Lucas Krabbe til Vesløgård og Jørgen Gundersen til Sostrup, fordi de havde skiftet og delt imellem sig Kaas hovedgård, som Mikkell Nielsen nu besad, og Jens Hvas' øvrige gods, skønt dette gods var forbrudt til kronen, da Jens Hvas havde sluttet sig til skipper Clement og båret avindsskjold mod riget. De indstævnte mente at være berettigede til godset, der siden Jens Hvas' død havde været skiftet 3 gange. Det havde først tilhørt hans enke, Gertrud Andersdatter Munk (d.1541), derefter hendes 2 sønner, Christen Hvas (d.1565) og Just Hvas (d.1557) og efter deres død blevet delt mellem de sagsøgte og deres hustruer. De havde besiddet godset i 26 år, og den afdøde kong Christian III havde aldrig æsket det af dem. Af godset havde de nylig under krigen mod Sverige stillet hest og harnisk. Herimod hævdede Axel Juul, at den dag, Jens Hvas sluttede sig til rigets fjender, var hans gods forbrudt til kronen. Dette tiltrådtes af herredsfogden, Christen Thamsen i Grove ("Groffue"). (GKS 844,2^o fol.163^v; NkS 558,2^o fol.203^r; jf. Orion I(1839).262ff., F. Hvass, Meddelelser om Personer og Familier af Navnet Hvas IV(1880).317). Dommen stadfæstedes af Viborg

landsting (hvis dom ikke kendes), men kom ikke til udførelse, da kongen ved åb.br. 28. juni 1572 (Kanc.Br.) af kgl. mildhed tillod arvingerne at beholde Kaas hovedgård og Jens Hvas' øvrige gods, jf. F. Hvass, anf.v.125.

1117. Rettertinget 12. juni 1582 (Kbh.): Iver Lunge til Tirsbæk indstævner fru Margrethe Pogwisch med hendes lavværge samt brødrene Frands, Claus og Wulf Urne og deres søster, Mette Urne, med hendes lavværge for en gård i Havndrup og tredjedelen af en gård, hvilket gods Margrethe Pogwisch havde pantsat til jomfru Margrethe Emmiksen, der nu havde solgt sagsøgeren samme gods, hvilket gods Frands Urne nu havde fravundet ham. Rettertinget udtalte, at sagen tidligere havde været for rettertinget i Kbh., og da var dømt, at samfrænder skulle foretage skifte. Da det nu oplyses, at denne befaling ikke var efterkommet, dømmes, at sagen skal komme for samfrænder i Odense inden 8 dage før Bartholomæus dag (24. august), og da skal samfrænder endeligt dømme i sagen. Indtil da skal sagen mellem Iver Lunge og Frands Urne udsættes. (NkS 835,2^o nr.186).

1118. Rettertinget 13.(?) juni 1582 (Kbh.): Erik Rosenkrantz til Landting indstævner Tyge og Glob Krabbe på deres egne og deres søskendes vegne for nogle rettigheder, de tilholder sig i Bjørnholm (nuv. Høgholm) skov, ejendom og mølle, som hans afdøde hustrumoder, fru Magdalene Krabbe, har fået tilskiftet efter sin broder, Niels Krabbe (d.1564). Sagen har været for tilforordnede råder i Viborg, men de har indsat sagen for kongen og rigsrådet. Tyge Krabbe meddelte, at hans broder, Glob Krabbe, nylig var død (han blev begravet 10. juni 1582), og at hans broder, Christen Krabbe, havde arvet den andel, de havde i Bjørnholm. Christen Krabbe var ikke indstævnet, hvorfor han mente, at der ikke kunne afsiges dom, før han blev medindstævnet, og heri fik han medhold af rettertinget. (NkS 835,2^o nr.189).

1119. Rettertinget 13. juni 1582 (Kbh.): Las Steen i Stenhede (Lundum s., Horns h. i Jylland) indstævner landsdommerne i Viborg, Palle Juel og Malte Jensen (Sehested), for nogle domme, de har afsagt over ham for nogle ord, han havde talt om afdøde Frands Banners regnskabsbog, og fordi han havde sagt, at afdøde fru Anne (efternavn rettet, så det er ulæseligt; formentlig

Frands Banners hustru, Anne Johansdatter Oxe), havde ladet hans stævningmænd slå. Landstingets dom stadfæstedes, men landsdommerne eftergav "for vor bøn schyld" sagsøgeren kost og tæring. (NKS 835,2^o nr.190).

1120. Rettertinget 13. juni 1582 (Kbh.): Jens Pedersen af Åkær Sund indstævner herredsfogden i Bornholms sønder h., Knud Pedersen, for en dom, han har afsagt i en sag mellem ham og ridefogden på Hammershus, Rasmus Jørgensen, og Las Snedker i Åker s. om et svin, der skulle være nedgravet i hans jord, og en hud, der fandtes i hans barkekar. Lensmanden på Hammershus, Henrik Brahe til Vittskövle, oplyste, at herredsfogdens dom var stadfæstet af Bornholms landsting. Rettertinget dømte, at da landsdommeren ikke var indstævnet, måtte den afsagte dom stå ved magt, men det tillodes "naadigst", at dommen ikke skulle komme Jens Pedersen eller hans hustru til skade i nogen måde, og herredsfogden eftergav "for wor schyld" sagsøgeren kost og tæring. (NKS 835,2^o nr.191).

1121. Rettertinget 13. juni 1582 (Kbh.): Peder Clausen i Hals mølle indstævner Frands Urne til Hindemae, fordi denne har bundet bogsed over hans broder, Niels Clausen, og tillagt ham ranssag, fordi han uden Frands Urnes minde var draget af hans tjeneste. Fyns landsting havde 10. marts 1582 stadfæstet ransnævningernes ed. Sagen blev for rettertinget forligt således, at bogseden og ransnævningernes kendelse skulle være som ugjort og Niels Clausen fri for bogsed og nævningernes ed, og sagen ikke komme ham til skade i nogen måde. (NKS 835,2^o nr.192).

1122. Rettertinget 13. juni 1582 (Kbh.): Oluf Pedersen i Åby (nuv. Nørre Åby) indstævner Fyns landsdommer, Morten Brock til Barløsegård, for en dom, han 18. december 1580 har afsagt i en sag mellem ham og tingskriveren ved Vends herredsting, Rasmus Simensen, hvorefter denne ikke var pligtig at give ham genparter af de breve og tingsvidner, der gennem længere tid havde været forelagt retten i sager mod ham. Morten Brock oplyste, at Oluf Pedersen tidligere havde været dømt fra sin hals, og efter at han havde afdiget sagen med lensmanden på Hindsgavl, Hans Johansen Lindenov, og "kjøbt sin hals igien", begærede han 3 år senere kopier af breve og tingsvidner, der var udgivet over ham

til herredstinget blot for at kunne oprippe sagen og anrette "klammer". Landstingets dom stadfæstedes af rettertinget i henhold til dens grunde, og da Oluf Pedersen ikke havde givet skriveren "tegnependinge" (Kalk.IV.326a). Det pålagdes desuden sagsøgeren at betale kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.193).

1123. Rettertinget 13. juni 1582 (Kbh.): Borger i Kbh. Hans Skenck indstævner byfogden ssts., Christen Christensen, for en dom, han 6. november 1581 har afsagt i en sag mellem ham og rådmand og kærner ssts. Claus Rytter ang. 2 boder i Nikolaj s. i Kbh., der tilkendtes Kbh. by, mens sagsøgeren mente, de tilhørte ham. Rettertinget stadfæstede byfogdens dom, da sagsøgeren ikke med brev og segl kunne bevise sin adkomst til boderne, og da det oplystes, at hans moder i 32 år havde givet leje af boderne til borgmestre og råd i Kbh. på byens vegne. Det pålagdes sagsøgeren at betale kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.194).

1124. Rettertinget 14. juni 1582 (Kbh.): Brødrene Erik og Corfitz Thott indstævner landsdommeren i Nørre Halland Corfitz Lauritzen (Rosengiedde) for 7 bondegårde i Nørre Halland, som han tilholder sig efter deres afdøde faster, fru Anne Thott. Indstævnte oplyste, at han havde 2 skødebreve på disse ejendomme, og nu afdøde Torben Bille havde været til stede, da Anne Thott skødede de nævnte gårde. Sagsøgerne gjorde herimod gældende, at gårdene ikke altid havde fulgt skødet, og at Anne Thott skulle have givet sin broder, Claus Thott, brev og segl på, at hun ikke ville afhænde noget af sit jordegods til andre end til ham. Rettertinget dømte, at da der i sagen var modstridende tingsvidner, skulle sagen foretages for Skåne landsting. (NkS 835,2^o nr.196).

1125. Rettertinget 13. juni 1582 (Kbh.): Otte og Johan Norby indstævner Eiler Brockenhuus til Søndergårde for en kalk og disk, som de har givet til Sørup kirke, "Gud til ære, och deriø hustruers affgangen forælnder, som ere begraffuet udj samme kiercke, huis vaben och paa samme kalck och disch hafver standet, til uhukommelse". Kalk og disk var nu taget af alteret, hvilket de mener "at vere skeed dennem til spot". Sagen havde været for herreds- og landsting, men landstinget havde henskudt sagen til rettertingets afgørelse. Eiler Brockenhuus var ikke mødt, hvorfor rettertinget dømte, at det ikke var en sag, der

ikke kunne påkendes af herreds- og landsting. (NKS 835,2^o nr.197).

1126. Rettertinget 14. juni 1582 (Kbh.): Jørgen Lykke til Overgård indstævner Esper Baltzersen i Odense, fordi denne skal have flyttet fra en af hans gårde i Perstrup (Pederstrup) og givet den en anden at bruge og taget stedsmål og landgilde af denne imod et brev, som Peder Munk til Estvadgård havde givet Jørgen Lykke på samme gård. For rettertinget forligtes sagen således, at Peder Munk giver Esper Baltzersen 100 daler på hans egne og hans søskendes vegne, og Peder Munks søskende skal være pligtige at stille Peder Munk tilfreds for deres andel af denne sum. Derefter skal Esper Baltzersen afstå gården i Perstrup og hans forlovningsbrev på denne ejendom følge Jørgen Lykke og hans arvinger efter Peder Munks brevs lydende. (NKS 835,2^o nr.198).

1127. Rettertinget 14. juni 1582 (Kbh.): Jep Buck i Bukkeby (Bockeboda) indstævner borgmestre og råd i Væ ang. et stykke skov, de tilholder dem, hvor gode mænd tidligere har dømt om skel mellem Væ og Bukkerup. Rettertinget dømte, at der skal udnævnes gode mænd til at komme på åstederne, og dersom der ikke findes ret skel mellem Bukkerup og Væ fastsætte dette. (NKS 835,2^o nr.199).

1128. Rettertinget 14. juni 1582 (Kbh.): Jomfru Magdalene Eriksdatter (Banner) indstævner Frands Urne til Hindemae, fordi han uretmæssigt har ladet sig indføre i Hindemae. Desuden indstævntes ridemændene Laurids Oldeland til Vejlevgård, Hans Urne til Dræbygård og Gabriel Knudsen (Akeleye) til Nordskov, fordi de har indført Frands Urne, umiddelbart før sagsøgerindens ridemænd kom til gården. Sagen blev for rettertinget forligt således, at Frands Urne afstod fra sin forfølgning, og sagsøgerinden kunne fortsætte sin forfølgning. (NKS 835,2^o nr.200).

1129. Rettertinget 15. juni 1582 (Kbh.): Rådmand i Odense Oluf Bager indstævner Sjællands landsdommer, Herluf Skave til Eskilstrup, ang. gæld, Jørgen Bryske var ham skyldig, og som fru Grethe Bryskes arvinger skal betale. En del af Grethe Bryskes arvinger har betalt deres andel, men Herluf Skave har vægret sig ved at betale, hvad han på sin datters vegne skyldte. Han tilbød i rettertinget at betale hendes anpart, hvorefter rettertinget dømte, at han skulle efterkomme dette løfte. (NKS 835,2^o

nr.201).

1130. Rettertinget 15. juni 1582 (Kbh.): Knud Bille til Lindved indstævner Herluf Skave til Eskilstrup på afdøde Niels Truidsen (Ulfstands) børns vegne og Gregers Holgersen (Ulfstand), fru Karen Banner, Gregers Truidsens enke, fru Thale Ulfstand, Poul Laxmands enke, og fru Christence Viffert, Henrik Billes enke, og beretter, at de alle er forligt om den arv, der kunne tilfalde dem efter afdøde Jørgen Bryske og hans hustru, Berete Banner, alene med undtagelse af en gård, Nøkkentved (Mørkøv s., Tuse h.). Rettertinget dømte, at da Gregers Holgersen Ulfstand ikke var lovligt stævnet, idet stævningen kun var læst én gang for Sønder Vosborg, kunne han ikke være pligtig at gå i rette efter den stævning. (NkS 835,2^o nr.202).

1131. Rettertinget 15. juni 1582 (Kbh.): Jørgen Lykke til Overgård indstævner fru Margrethe Bille, Lauge Brocks enke, med hendes lavværge og Eske Brock for noget gods, han mener tilkommer ham og hans søskende som arv efter unge Lauge Brock, afdøde Lauge Brocks søn, som andel i den arv, der kan tilfalde Jørgen Lykke og hans søskende efter deres moder, fru Kirsten Pedersdatter Høeg (Banner), efter unge Lauge Brock. Der var tale om vikariegods til St. Karine alter i Odense og i Nyborg, men da Jørgen Lykke ikke for retten kunne bevise, hvem der havde funderet dette altergods, der ikke var i Margrethe Billes eller Eske Brocks besiddelse, frifandtes de sagsøgte for sagsøgerens tiltale. Det oplystes, at flere andre gjorde krav på at være arvinger til dette gods: Bjørn Andersen (Bjørn) til Stenalt, Peder Brahe, Hak Ulfstand til Hækkeberga, Knud Grubbe og Carl Bryske på deres brødrers vegne, og deres tiltale skulle stå dem åben for. (NkS 835,2^o nr.203).

1132. Rettertinget 15. juni 1582 (Kbh.): Christoffer Gøye til Gunderslevholm indstævner Sjællands landsdommer, Herluf Skave til Eskilstrup, fordi han endnu ikke har afsagt dom i en sag mellem sagsøgeren og nogle oldinge, hvis tov han havde indstævnet. Sjællands landsting havde 27. juni 1578 henskudt sagen for rettertinget, fordi Christoffer Gøye havde fremlagt breve fra 3 riddermændsmænd, at de ikke havde været lovligt stævnet til oldingers markskelsforretning. Herluf Skave agtede at indstævne Axel Jensen, der bedst kendte sagen, og rettertin-

get hjemviste sagen til afgørelse ved Sjællands landsting. (NKS 835,2^o nr.204).

1133. Rettertinget 15. juni 1582 (Kbh.): Borger i Ronneby Jep Andersen indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), for en gård i St. Ibs (Ibsker) s., Fuglesangsgård, som skal have tilhørt hans forfædre, men som sagsøgte nu tilholder sig på sin hustrus vegne efter en dom, som Lübecks hovedsmand, Schweder Kettingk, sammen med den daværende landsdommer har afsagt. Rettertinget statuerede, at da gården havde fulgt Peder Hansen Ufs hustrus forældre i mere end 40 år, burde den følge Peder Hansen Ufs hustru og hendes arvinger. (NKS 835,2^o nr.205).

1134. Rettertinget 15. juni 1582 (Kbh.): Fru Ide Munk, Oluf Rosenkrantz' enke, indstævner Peder Munk til Estvadgård, Ludvig Munk til Tvis, Poul Munk til Krogsdal på deres egne og deres søstres vegne for et brev, de har udgivet, hvori de forpligter sig til på første ordinære herredag her i riget at møde og da fyldestgøre deres brev og ikke skilles, før hver har ydet, hvad han er en anden skyldig. Rettertinget dømte, at samfrænder skal møde i Viborg førstkommende 22. september og dér foretage endeligt skifte, hvortil forordnedes kansler Niels Kaas til Tårupgård, Peder Gyldenstjerne til Tim, Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm, Bjørn Andersen (Bjørn) til Stenalt, Jørgen Skram til Tjele og Manderup Parsberg til Hagsholm. (NKS 835,2^o nr.206).

1135. Rettertinget 16. juni 1582 (Kbh.): Peder Huitfeldt til Engestofte indstævner Mourids Podebusk til Kørup, fordi han har ladet æske af ham 230 daler, hvilket beløb er betalt. Mourids Podebusk havde beholdt Peder Huitfeldts gældsbrief, men havde givet en kvittering. Peder Huitfeldt havde i anledning af sagsøgerens krav haft flere udgifter og havde måttet sælge en ejendom. For rettertinget forligtes sagen således, at Mourids Podebusk skulle betale Peder Huitfeldt 400 daler. (NKS 835,2^o nr.207).

1136. Rettertinget 16. juni 1582 (Kbh.): Knud Rud til Sandholt indstævner på egne og sine søskendes vegne Fyns landsdommer, Morten Brock til Barløsegård, der i en dom af 10. juni 1581 har underkendt en af herredsfogden i Sallinge h., Tyge Nielsen i Heden, afsagt dom, hvorefter jomfru Magdalene Eriksdatter (Banner) skulle stå Knud Rud og hans søskende til rette

for nogle penge, hun havde oppebåret af noget gods, hun havde pantet af jomfru Margrethe Pogwisch og igen opladet til Knud Ruds fader, afdøde Erik Rud, hvilket gods nu er fradømt Erik Ruds arvinger. Der fremlagdes Magdalene Eriksdatter Banners opladelsesbrev til Erik Rud og hans arvinger, og det indeholdt intet om, at hun havde forpligtet sig til at stå Erik Rud og hans arvinger til rette, hvis gården blev ham fradømt. Videre fremlagdes et skadesløsbrev, som Magdalene Eriksdatter Banner havde udgivet, men heller ikke det indeholdt nogen sådan forpligtelse. Rettertinget stadfæstede landstingets dom, da Magdalene Eriksdatter Banners skadesløsbrev intet formelder om, at hun skal stå til rette, hvis det opladte pantegods skulle blive Erik Rud eller hans arvinger fradømt, men kun skulle stå til rette, dersom han fik noget gods af hende selv og derved kom i bevislig skade. Dersom Knud Rud eller hans søskende lider nogen skade ved Margrethe Pogwisch' pantebrev, må de tiltale hende eller hendes arvinger derfor. (NKS 835,2^o nr.208).

1137. Rettertinget 16. juni 1582 (Kbh.): Hans Uf (i hs.: Wue) og hans broder Philip(pus) Uf indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), for en dom, han 29. april 1581 har afsagt i en sag mellem dem og (deres svoger) Christen Clausen Køller på Hallegård (hs.: Holmgård), hvorved han frifandt denne sidste for at have dræbt deres broder, Esbern Uf, og for at have såret Philip Uf og sønderrevet hans klæder. I marts 1581 var de 3 brødre Uf sammen med deres svoger redet til den sidstnævntes gård, og her kom det til en kamp om nogle dokumenter, hvorved Esbern Uf blev dræbt og Philip Uf blev såret. Landsdommeren havde frifundet Christen Clausen Køller for drabet, da der fremlagdes et brev, hvori Philip Uf erkendte, at han havde dræbt broderen. Ved sagens foretagelse for rettertinget gjorde sagsøgerne gældende, at denne bekendelse med vold var blevet aftvunget Philip Uf. Da landstingets dom lød på frifindelse, så længe Philip Ufs bekendelse stod ved magt, hjemvistes sagen til fornyet behandling ved Bornholms landsting, der skulle afgøre, hvem der var Esbern Ufs banemand. (NKS 835,2^o nr.210; jf. M.K. Zahrtmann, Borringholmerens Historiebog I(1934).188f.).

1138. Rettertinget 16. juni 1582 (Kbh.): Sognepræsten for Hjermind, Lee og Hjorthede menigheder, Niels Star, indstævner

Laurids Rostrup til Ristrup for nogle domme, denne har erhvervet over ham ang. nogle ord, han i en skrivelse til biskoppen havde brugt om sagsøgte, idet han bl.a. havde udtalt, at Laurids Rostrup for nogle år siden havde fået nogle af sine folk til at overfalde Niels Star. Da Niels Star for rettertinget udtalte, at han ikke vidste andet om Laurids Rostrup end det, der godt og ærligt er, og da det, han havde skrevet, var skrevet under hans sygdom, blev sagen for rettertinget forliget, hvad Laurids Rostrup "for voris forbøn schyld" indvilligede i, således at sagen ikke skulle komme Niels Star til skade, dog skulle han for egen regning holde kapellan i Hjermind. (NkS 835,2^o nr.211; trykt KhS 3.rk.V.519ff. efter HDdomb. Om Niels Star se domme nr. 569 og 619).

1139. Rettertinget 16. juni 1582 (Kbh.): Jørgen Bille til Ellinge indstævner Peder Munk til Estvadgård, Mourids Podebusk til Kørup og Bjørn Saxtrup til Orebygård (Ousbyholm) i Skåne, fordi de sammen med flere gode mænd skal have givet beskrevet, at de har forliget ham og fru Mette Rosenkrantz, Peder Oxes enke, om en trætte de havde om gods i Skåne, hvorom fru Mette Rosenkrantz havde erhvervet kgl. brev til oldinge, at de skulle besigtige åstederne og forlige parterne eller dømme dem imellem. Han havde tillige indstævnet fru Mette Rosenkrantz med lavværge og Oluf Rosensparre til Skarhult for en kontrakt af 30. april 1579 vedrørende sagen, hvilken kontrakt han aldrig havde bevilget. Rettertinget dømte, at fru Mette Rosenkrantz måtte nyde, bruge og beholde den ejendom ifølge de gode mænds brev, og Jørgen Brahe gav rettertinget stævningen over Peder Munk m.fl. tilbage. (NkS 835,2^o nr.212).

1140. Rettertinget 18. juni 1582 (Kbh.): Steen Bille til Vandås, der møder ved landsdommer Malte Jensen (Sehested) til (Nørre) Holmgård, indstævner Jørgen Bille til Ellinge, der havde sagt, at han havde lovet ham 3000 daler i anledning af en trætte mellem ham og afdøde fru Edel Hardenberg (der var gift med Frands Bille til Søholm), hvilket løfte han ikke mener at have givet. Da det bevistes med Steen Billes eget brev, at Jørgen Bille med det første skulle få sine penge, og da rigsråder og andre gode mænd på Skåne landsting havde vidnet, at Steen Bille havde givet sådan et løfte og med hånd og mund på landstinget

lovat at betale det nævnte beløb, dømte rettertinget, at Steen Bille skulle holde sit løfte og betale Jørgen Bille 3000 daler. (NkS 835,2^o nr.213).

1141. Rettertinget 18. juni 1582 (Kbh.): Borger i Odense Palle Christensen indstævner Skammel Madsen, Mads Mouridsens søn, i Nørholm og hans medarvinger, fordi hans fader, nævnte Mads Mouridsen, som hans værge i hans umyndige år har solgt noget frit jordegods på Fyn. Sagsøgte fremlagde et kongebrev, der tillod ham at sælge det omhandlede gods, men sagsøgeren mente, at dette brev var erhvervet ved vrang og usandfærdig beretning. Sagen havde været for Nørholm birketing og derfra havde birkefoged Christen Troelsen henskudt den til rettertinget. Indstævnte mødte ikke, ej heller nogen med fuldmagt for ham, hvorfor rettertinget dømte, at Skammel Madsen havde tabt sagen, indtil han møder og vil være i rette. Da Bjørn Andersen (Bjørn) har det gods, Palle Christensen påtaler, i hånd og hævd, bør også han indstævnes. (NkS 835,2^o nr.214).

1142. Rettertinget 18. juni 1582 (Kbh.): Jørgen Skram til Tjele indstævner Just Mikkelsen i Hammershøj for en dom, han i 1581 har erhvervet til Viborg landsting af dav. landsdommer Jens Hvas på 2 agre i Hammershave, hvilke ejendomme han tilholder sig, skønt de ifølge sagsøgeren tilkommer kirken efter tingsvidner, herredstingsdom og landstingsdom. Endvidere var indstævnet Otte Banner til Asdal, hvem Just Mikkelsens ejendom er tilskiftet af kronen ved et mageskifte. Just Mikkelsen hævdede, at de 2 enge altid har ligget til hans gård, hvad han har landstingsdom for, mens Jørgen Skram hævdede, at engene lå til kirken. Otte Banner oplyste, at gården med dens rette tilliggende, herunder de 2 enge, tilkom ham ifølge et mageskifte med kronen, hvortil Jørgen Skram svarede, at kronen ikke kunne bortskøde mere, end der med rette tilkom den. Rettertinget havde derefter "naadigste vndt och thillatt", at de 2 enge måtte følge Just Mikkelsens gård i Hammershøj ifølge det kgl. mageskiftsbrev, der var givet Otte Banner. (NkS 835,2^o nr.215).

1143. Rettertinget 18. juni 1582 (Kbh.): Jomfru Johanne Oxe til Ryegård indstævner fru Mette Rosenkrantz, Peder Oxes enke, med dennes lavværge for lodder, der kan være tilfaldet hendes broder Peder Oxe i Tølløse og Løgismose og sin andel i

den arv, der var tilfaldet Peder Oxe efter broderen Albert Oxe. Da der var indgået et endeligt forlig mellem Peder Oxes arvinger, frifandt rettertinget fru Mette Rosenkrantz for Johanne Oxes tiltale. (NkS 835,2^o nr.216).

1144. Rettertinget 18. juni 1582 (Kbh.): Brødrene Jakob og Børge Trolle til Trolholm (nuv. Holsteinborg) indstævner på egne og deres søskendes vegne Anders og Jakob Huitfeldt til Berridsgård og deres medarvinger og tiltalte dem for Lillö og gods, løsøre, bo, boskab og andet, som de sagsøgte tilholdt sig efter deres afdøde fader, Børge Jakobsen Trolle. Sagen, der fandtes "fast betenkelig och besverlig", blev ved rettertingets mellemkomst forligt. (NkS 835,2^o nr.218).

1145. Rettertinget 2. juli 1584 (Nyborg): Sognepræsten for Estvad og Rønbjerg menigheder, Peder Jensen (ikke anført Wiberg I.370), indstævner Otte Gyldenstjerne til Primdal og Jeronimus Høcken til Bærsholm for et tingbrev, de har givet Peder Munk til Estvadgård om en eng, hvorom Peder Jensen har en trætte med Peder Munk, idet han mener, den bør ligge til hans præstegård, og hverken han eller stiftets lensmand har fået varsel om den af de indstævnte foretagne granskning, som han derfor mener er ulovlig. Rettertinget dømte, at da de indstævnte ikke af landstinget har været bemyndigede til at foretage granskning, og da de ikke har givet varsel til stiftets lensmand, som de skulle, er denne granskning ugyldig. Da det imidlertid var oplyst, at nogle af herredstinget og senere af landstinget udmeldte gode mænd havde udlagt Peder Jensen den omhandlede eng, stadfæstedes denne granskning. (NkS 835,2^o nr.219).

1146. Rettertinget 2. juli 1584 (Nyborg): Sognepræsten for Estvad og Rønbjerg menigheder, Peder Jensen, indstævner Peder Munk til Estvadgård for et brev, han hævder denne har aftvunget ham, og hvori han lover ikke at ville påføre Peder Munk nogen trætte. Peder Munk oplyste, at der havde været en del trætte mellem ham og Peder Jensen, og denne havde da henvendt sig til herredsprovsten i Hovlbjerg h., sognepræst for Sal og Gullev menigheder, hr. Jens (Poulsen), Peder Skriver og andre, for at de skulle forhandle med Peder Munk ham til bedste. For disse mænds forbøn eftergav Peder Munk præsten hans forseelse, hvorom der udfærdigedes et brev af 25. februar 1571, men dette var ikke

præsten aftvunget. Peder Munk fremlagde landstingsvidne af Malte Jensen (Sehested) til Holmgård, Mourids Stygge til Holbækgård og landstingshører Gunde Skriver, dateret 20. juni 1583, hvori det hedder, at Peder Munk har stævnet herredsprovsten, hr. Jens Poulsen, og Jens Skriver, der på tinget bekendte, at det var dem fuldt vitterligt, at Peder Munk ikke aftvang Peder Jensen nogen erklæring. Rettertinget frifandt derfor Peder Munk for sagsøgers tildtale. (NkS 835,2^o nr.220).

1147. Rettertinget 2. juli 1584 (Nyborg): Sognepræsten for Estvad og Rønbjerg menigheder, Peder Jensen, indstævner Otte Gyldenstjerne til Primdal, fordi denne på Viborg rådhus, da landsting holdtes, overfaldt ham og slog ham, skønt sagsøgte havde lovet Peder Gyldenstjerne til Tim at lade sagsøgeren i fred og kun gøre, hvad lov og ret var. For rettertinget fremlagdes en erklæring af landsdommer Malte Jensen (Sehested), at Otte Gyldenstjerne var "meget drucken" og overfaldt præsten og trak ham i skægget. Rettertinget dømte, at Otte Gyldenstjerne herfor skulle stå præsten til rette. (NkS 835,2^o nr.221).

1148. Rettertinget 2. juli 1584 (Nyborg): Albert Friis til Haraldskær indstævner Absalon Gøye til Kelstrup og Morten Brock til Barløsegård for en dom, de har afsagt på Fyns landsting i en sag mellem ham og Ulfeld Christoffersen (Ulfeldt) til Jershave om herligheden af en kirkegård i Revninge, som Ulfeld Christoffersen Ulfeldt vil tilholde sig under nogen anden kirkejord i Revninge, hvortil han har herligheden. Da Ulfeld Christoffersen Ulfeldt kunne bevise, at samme gård havde fulgt ham og hans forfædre i langsommelig tid, dømte rettertinget, at gården skulle følge ham. (NkS 835,2^o nr.223).

1149. Rettertinget 2. juli 1584 (Nyborg): Peder Poulsen i Nybølle indstævner Fyns landsdommer, Morten Brock til Barløsegård, for nogle domme, han 15. december 1582 har afsagt mellem hans husbond, Ebbe Munk til Fjellebro, og ham og fradømt ham købet af den bondegård, hvori han bor, og som tilhører Maren Rasmusdatter, for hvem han er værge. Landstinget havde dømt skødet ugyldigt efter JL I.30, da ingen værge må afhænde børnegods, og denne dom stadfæstedes af rettertinget. (NkS 835,2^o nr.224).

1150. Rettertinget 2. juli 1584 (Nyborg): Alexander Durham

indstævner Peder Munk til Estvadgård, Anders Pedersen (Galt) til Birkelse, Eiler Brockenhuus til Nakkebølle, Ludvig Munk til Nørlund, Morten Brock til Barløsegård på sin hustrus vegne, Mogens Juel til Juellingsholm på sin hustrus vegne, afdøde fru Else Skovgaards og børns vegne, Johan Borkholt til Kjelstrup på egne og hustrus børns vegne, Niels Bild til Ravnholt på sin hustrus vegne, fru Maren Skovgaard, Ove Urups enke, fru Anne Parsberg, Hans Skovgaards enke, på sine egne og sine børns vegne, jomfruerne Anne og Margrethe Skovgaard med deres lavværger, Jakob Skram til Fruergård på sine egne og sine søstres, jomfruerne Anne og Mette Skrams vegne, Anders Skram til Dejbjerglund, jomfru Kirstine Skram til Varho med sin lavværge, Jørgen Lykke, Lauge Lykke og jomfruerne Maren, Susanne, Gertrud og Pernille Lykke, alle Johan Urnes og hans hustrus, Anne Rønnows, arvinger ang. skifte efter Johan Urne og Anne Rønnow, hvilket skifte stadig ikke er foretaget, trods en derom tidligere udgæet befaling til gode mænd. Rettertinget dømte, at da den tidligere befaling til samfrænder om at skifte ikke var efterkommet, skulle samfrænder samles og foretage skifte inden førstkommende jul. (NkS 835,2^o nr.226).

1151. Rettertinget 4. juli 1584 (Nyborg): Lensmanden i Odense Erik Lykke til Skovgård indstævner byfogden i Odense Laurids Paaske og rådmændene ssts. Christen Mule, Markus Kotte, Jakob Hansen, Hans Nielsen, Sigvard Pedersen og Poul Nielsen for en dom, de efter kgl. befaling har afsagt 24. april 1584 i en sag mellem ham på den ene side og Johanne Jensdatter og hendes broder Laurids Jensen, på den anden side. Laurids Jensen havde hemmeligt givet sin søster en kniv i hånden, og med den havde hun søgt at dræbe Jens Jensen, der var indstævnet af hende for brudt ægteskabsløfte. Drabsforsøget var sket inden for hospitalets borgfred, hvor kapitlet holdt møde for at pleje ret, og retshandlingen var derved blevet forstyrret og måtte afbrydes. Johanne Jensdatter og Laurids Jensen var dømt til at bøde efter loven (JL III.22) og recessen (13. december 1558 § 23). Rettertinget dømte, at da gerningen var sket forsætligt, da de tiltalte hemmeligt havde sneget sig ind på det sted, hvor der holdtes gejstlig ret, og da de en tid havde nægtet at have begået gerningen, kunne gerningen ikke blot anses som brud på

tingfreden, men de tiltalte burde tilbørligt straffes, medmindre kongen nådigst ville benåde dem. (NKS 835,2^o nr.227).

1152. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Niels Jakobsen (Bjørn) til Stenalt, der møder ved Anders Dresselberg til Vognserup, indstævner Peder Knudsen (Maaneskiold) til Odsnäs, Bjørn Knudsen (Maaneskiold) til Ettrup, Anders Gagge til Herrestad, hustru Elline (Knudsdatter Maaneskiold) i Halmstad med lavværge og andre af Jens Knudsen (Maaneskiolds) arvinger ang. en gård, Nödolt (Kinderröd s. i Halland), som skal være ham frataget uden lov og dom mod hans lovlige adkomst. Rettertinget dømte, at Anders Bing, Poul Huitfeldt til Snedstrup (Snedstorp i Halland) Arild Huitfeldt til Lillö og landsdommeren i Nørre Halland, Corfitz Lauridsen (Rosengiedde), skal dømme i sagen. (NKS 835,2^o nr.228).

1153. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): På sine egne og sin broders, Søren Jensens, og dennes hustrus vegne indstævner Peder Jensen i Nørfardrup Mourids Podebusk til Kørup, fordi denne først har tiltalt ham i hertugdømmet og siden med rigens ret her i riget for en ejendom, der af grander dér i byen skal være indtaget af dem og en anpart tilskiftet dem som deres del. Mourids Podebusks rettergangsfuldmægtig fremlagde et delebrev, udstedt af Hallands landsting, for hvilket der ikke fandtes at være givet varsel. Rettertinget dømte, at da der ikke efter recessen (13. december 1558 § 14) var givet varsel for delebrevet, og rigens forfølgning er drevet efter dette delebrev, skulle forfølgningen ikke komme Peder Jensen, Søren Jensen eller dennes hustru til skade i nogen måde. (NKS 835,2^o nr.229).

1154. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Lensmanden på Bergenhus Hans Lindenov indstævner lagmand i Nordlandene Peder Hansen for en beretning, han under en retssag i København for tilforordnede råder har givet i en sag mellem Mogens Heinesen (hs. har: Henriksen) på den ene side og Peder Hansen og hans hustru, Margrethe Güntersberg, på den anden side, ved hvilken beretning sagsøgeren føler sig forurettet, idet det bl.a. er sagt, at Peder Hansens hustru skulle have været fængslet på Bergenhus og dér aftvunget en urigtig erklæring om, at Peder Hansen var fader til hendes inden ægteskabet fødte barn. Det

oplystes, at Margrethe Güntersberg havde fået et barn med Mogens Heinesen, da han kom fra Grønland, og Hans Lindenov havde på hendes faders, Axel Güntersbergs, begæring tilladt hende at få et kammer på slottet, hvilket faderen bekræftede over for rettertinget. Rettertinget dømte, at Hans Lindenov ingen uret havde gjort, og "for vor forbøn schyld" eftergav Hans Lindenov den tiltale, han kunne have til Peder Hansen og hans hustru Margrethe Güntersberg. (NkS 835,2^o nr.230. Om sagen se Troels Lund, Historiske Fortællinger II(1910).56ff., 87f., hvor det bl.a. oplyses, at grunden til, at Margrethe Güntersberg i strid med sandheden havde erklæret, at Peder Hansen og ikke Mogens Heinesen var fader til hendes før ægteskabet fødte barn, var den, at Mogens Heinesen havde forført Margrethe Güntersbergs søster, Sophie. Denne vanære ville familien dække over ved at få hende gift med Mogens Heinesen (de blev gift 1582), men et sådant ægteskab var i datiden betragtet som blodskam og straffedes med døden).

1155. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Stygge Høeg (Banner) indstævner sin halvbroder, Jakob Høeg (Banner) til Trudsholm, på egne og på vegne Christen Qvitzow til Rørbæk og dennes hustru (Margrethe Høeg) for arv efter sin broder, Mogens Høeg, som han mener er død uden afkom. Rettertinget dømte, at da det endnu ikke er bevist, om Mogens Høeg er levende eller død, ej heller om han muligt er død før eller efter Stygge Høegs moder (Sidsel Clausdatter Bille), skal Jakob og Stygge Høeg begge inden 1½ år lade forhøre, om Mogens Høeg er død eller levende og i første fald få nøjagtig oplysning om dødsdagen. (NkS 835,2^o nr.231. Jf. rettertingsdom 18. juni 1582, nr.497).

1156. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Stig (Rudbeksen) Pors til Skovsgård indstævner Knud Eriksen Rud til Sandholt på egne og søskendes vegne for breve, dennes fader, Erik Rud, har givet Jens Jørgensen. Tillige var indstævnet Jørgen Eriksen Rud til Enggård for samme sag. Sagen havde været for herreds- og landsting, men var blevet henskudt til rettertinget, der dømte, at Knud Rud på egne og søskendes vegne og Jørgen Rud på egne vegne skulle fyldestgøre deres faders brev og betale Jens Jørgensen 500 daler og da siden tiltale Stig Pors for et brev, denne havde givet deres fader, men som han endnu ikke

havde indfriet. (NkS 835,2^o nr.232).

1157. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Niels Degn i Nøddebo indstævner Peder Glarborg for en landstingsdom, denne har erhvervet om en arv. Sagsøgeren havde fremlagt "en vdschoren schrift" (papir, på hvilket er skrevet 2 enslydende meddelelser, og som derpå er overskåret, jf. Kalk.IV.583b bet.4), som Holbo herredsting og Sjællands landsting havde fundet gyldig. Da vidneudsagnene vedr. dette aktstykke ikke var så nøjagtige, som de burde være, dømte rettertinget, at det ikke skulle komme Niels Degn til skade. Arvingerne skulle tilbageføre, hvad de havde udtaget af boet, der derefter skulle skiftes. (NkS 835,2^o nr.233).

1158. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Mourids Podebusk til Kørup og Jørgen Friis til Krastrup indstævner Lisbeth Bille, enke efter Jens Markorsen (Rodsteen), på egne og sin søsters vegne og Knud Brockenhuus, som nu besidder Krageskov gård efter en lovhævd, som nu afdøde Markor Jensen (Rodsteen) havde gjort ind over gamle markeskel i Jerup mark. Da det oplystes, at lovhævden havde været gjort i klage, og at der ikke havde været givet lovligt varsel til alle lodsejere, dømte rettertinget, at parterne skulle tage kgl. befaling til gode mænd, der skulle komme på åstederne og afgøre tvisten. (NkS 835,2^o nr.234).

1159. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Hans Degn indstævner Bent Gregersen i Roskilde for en dom, som han og Sjællands landsdommer, Herluf Skave, samt landstingshører Mads Nielsen har afsagt 30. oktober 1577 i en sag mellem sagsøgeren og hans svigerfader, Christoffer Degn i Fårevejle, ang. arv efter sidstnævntes hustru, ved hvilken dom "en vdschoren schrift" (se ovf. nr. 1157) var dømt ved magt. Da der var afsagt en endelig dom, og da dannemænd havde beseglet den udskårne skrift, samt da Hans Degn i lang tid har tiet stille og nøjedes med den arvelod (sin hustrus mødrene arv), han fik, da han fik Christoffer Degns datter til ægte, stadfæstede rettertinget landstingets dom og pålagde sagsøgeren at betale Bent Gregersen kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.235).

1160. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Borgerske i Kolding Anne Mouridsdatter indstævner Christoffer Johansen

(Lindenov) til Drenderup, sognepræsten i Kolding Søren Christensen (cf. Wiberg II.272), borgmestre ssts. Hans Pedersen og Rasmus Skriver for et skifte, de i 1561 med andre har foretaget mellem Laurids Glarmester og Henrik Lassen på den ene side og Mads Eriksen på egne og sønners vegne på den anden side, ved hvilket skifte de har tillagt Mads Eriksen og hans sønner 2 boder på Østergade, af hvilke den ene, som sagsøgerinden bebor, skal have været hendes faders og tilhører hende. Der fremlagdes fra begge sider en del bevisligheder. Da ingen endelig dom var afsagt, dømte rettertinget, at de af parterne fremlagte vidnesbyrd skulle indkomme for Viborg landsting, der skulle påkende, hvilke af dem, der var mest nøjagtige. (NkS 835,2^o nr.236).

1161. Rettertinget 4. juli 1584 (Antvorskov): Tidl. herredsfoged i Bornholms vestre herred Steffen Mortensen indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), for en dom, han 24. marts 1582 har afsagt i en sag vedr. Niels Pedersen, hvorved han har underdømt den af sagsøgeren afsagte dom. Niels Pedersen havde købt noget jern, som lensmanden på Hammershus, Henrik Brahe, mente tilhørte kronen. Niels Pedersen hævdede, at han havde købt jernet for 1½ skæppe mel og 1½ skæppe malt af en mand ved navn Hans Schumacher, der nu var rømmet. Sagsøgeren havde derefter 26. april 1581 dømt, at Niels Pedersen skulle stå til rette herfor, da han burde vide, at Hans Schumacher ikke var ret ejer af jernet. Landstinget havde derimod dømt, at Niels Pedersen skulle være i sin husbonds minde, indtil han kunne bevise at have hjemmel til det omhandlede jern. Rettertinget stadfæstede landstingets dom og pålagde Steffen Mortensen at betale kost og tæring, men den af ham afsagte dom skulle iøvrigt ikke komme ham til skade på nogen måde. (NkS 835,2^o nr.237).

1162. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Oluf Olsen af Vester Marie s., Jakob Bonde, Hans Mortensen, Morten Bonde og Jep Nielsen af Knudsker s. indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), for en dom, han har afsagt i en sag mellem lensmanden på Hammershus, Henrik Brahe, og dem og magtesløs dømt et tingsvidne, de havde erhvervet på Bornholms vestre herredsting, fordi det omhandlede mere, end der var indført i tingbogen, og fordi de havde vidnet efter Peder Poulsen, der tidligere havde måttet optinge hos den forrige lensmand på Ham-

mershus, Mogens Gøye, og endelig fordi en af de mænd, der havde beseglet tingsvidnet, var tiltalt af Mogens Gøye. Henrik Brahe klagede over, at bønderne på Bornholm var noget trodsige og modvillige og ikke gav deres lensmand et godt ord. Rettertinget stadfæstede landstingets dom og pålagde sagsøgerne at betale kost og tæring, men bestemte "naadigst", at deres vidnesbyrd ikke skulle komme dem til skade, men hvis de igen viste sig modvillige og fortrædelige mod lensmanden, skulle de straffes. (NkS 835,2^o nr.238).

1163. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Hans Peder- sen indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), fordi han 16. januar 1581 har stadfæstet en af Bornholms nørre herredsting afsagt dom i en sag mellem sagsøgeren og dennes svoger, Bent Nielsen, på den ene side og Niels Skriver i Rutsker på den anden side om en ejendom, denne sidste tilholdt sig, men som sagsøgeren mente retteligt tilhørte hans moder. Sagsøgeren havde fremlagt et brev, der skulle være hans faders testamente, men det var af herreds- og landstinget kendt magtesløst, fordi det var ubeseglet, og da sagsøgte kunne bevise sin adkomst til ejendommen, var den tilkendt ham. Rettertinget stadfæstede landstingsdommen og pålagde sagsøgeren at betale kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.239).

1164. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Diderik Jørgensen indstævner landsdommeren på Bornholm, Peder Hansen (Uf), for en dom, han 4. maj 1582 har afsagt i en sag mellem ham og Jens Bonde og derved fradømt ham en arvelod, som han mente burde tilkomme ham i gården Blemme i Nylarsker s. Jens Bonde beviste, at sagsøgerens morfader, Hans Mogensen, for 39 år siden havde solgt gården, og Diderik Jørgensen havde ikke klaget herover før nu. Landstinget havde derfor dømt, at Jens Bonde som værge for den afdøde Mogens Svendsens børn skulle beholde gården, og denne dom stadfæstedes af rettertinget, der pålagde sagsøgeren at betale kost og tæring. (NkS 835,2^o nr.240).

1165. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Fru Ide Munk til Totterupholm (nuv. Rosendal), Oluf Rosenkrantz' enke, indstævner jomfru Magdalene Eriksdatter (Banner), fordi hun 2 gange uden dom har taget afgrøde, hø og græs af nogle enge, kaldet Hoffmaden (Fakse s. og h.), hvilken grund tilhører fru Ide Munk

og ulast og ukæret har fulgt hende i mange år. Magdalene Eriksdatter Banner hævdede derimod, at engene skulle være erhvervet ved vrang undervisning. Da sagen fandtes at angå afgrøden og ikke ejendomsretten til engene, hjemvistes sagen til afgørelse ved Fyns landsting. (NKS 835,2^o nr.241).

1166. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Niels (Eriksen) Kaas til Damsgård indstævner landsdommeren i Fyn, Morten Brock til Barløsegård, for en dom, han 28. juli 1582 har afsagt og derved stadfæstet en uendelig dom, afsagt af herredsfogden i Skovby h., Rasmus Nielsen, i en sag mellem Niels Kaas' tjener og fuldmægtig, Christoffer Jespersen og Jørgen Clausen i Bogense om landgilde af to gårde, der var ham fradømt. Med parternes samtykke blev sagen forligt således, at Christoffer Jespersen skal give Jørgen Clausen et års rente, 25 daler. (NKS 835,2^o nr.242).

1167. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Borger i Ystad Jens Christensen indstævner Gabriel Kaas til Bjersjöholm for en kontrakt, han af borgmestre og råd i Ystad er tildømt at efterkomme og nu har efterkommet, hvorfor han kræver 400 daler af Gabriel Kaas. Denne havde som led i en handel lovet Jens Christensen 400 daler, når han havde fuldført en rejse til og fra "Fenedien" (Venedig; jf. Kalk.I.530b), og borgmestre og råd i Ystad havde 5. marts 1583 dømt, at når Jens Christensen vendte tilbage fra Venedig, var Gabriel Kaas pligtig at betale ham 400 daler. Jens Christensen fremlagde breve af 7. juni 1582 og 8. juni 1582, der skulle godtgøre, at han havde været i Venedig, men Gabriel Kaas' rettergangsfuldmægtig vidste ikke, om disse breve, der ikke var udfærdiget af byens øvrighed, var tilstrækkeligt bevis. Rettertinget dømte, at da Jens Christensen havde fuldendt sin rejse til og fra Venedig og havde bevist det ved 2 pergamentsbreve, var Gabriel Kaas pligtig at betale de 400 daler. (NKS 835,2^o nr.243).

1168. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Henrik Brahe til Vittskövle indstævner Søren Axelsen (Baden) til Duege for nogle breve, denne har givet ham, og som han mente, sagsøgte ikke havde holdt så rettelig, som han burde. I det ene brev, udstedt 10. marts 1574 i Halmstad, underskrevet af Søren Axelsen Baden og beseglet af Bjørn Knudsen (Maaneskiold), lovede Søren

Axelsen Baden på sin adelige ære, at han aldrig ville bortsælge sit gods. Det andet brev af 5. april 1575, udstedt på Vittskövle, indeholdt det samme. Henrik Brahe oplyste, at Søren Axelsen Baden imod sit løfte havde afhændet af sit gods. For sagsøgte mødte hans hustru, fru Kirsten (Gjordsdatter) Kyrning, der bad om at få en kopi af sin husbonds breve, så hun kunne se, hvad hun havde at rette sig efter. Iøvrigt mente hun, at Henrik Brahe havde fået alt hendes husbonds gods, da han handlede med hendes husbond, og alt, hvad han havde arvet efter sin fader og moder. Hun, der først var blevet gift med Søren Axelsen Baden, efter at de nævnte breve var udstedt, satte i rette, om hendes husbond skulle lide mere, og om hun skulle lide på sit gods. Rettertinget dømte, at Søren Axelsen Baden var pligtig at efterkomme til brev og segl, som det sig en riddermandsmand hør og bør. (NKS 835,2^o nr.244).

1169. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Landsdommer på Fyn Morten Brock til Barløsegård og landsdommer på Langeland Gregers Juel indstævner arvingerne efter fru Arlof (Mostdatter Gere) med deres lavværger for nogle gårde, de tilholder sig. Rettertinget dømte, at da ikke alle fru Arlofs arvinger var lovligt indstævnet, var de indstævnte kvit for denne stævning. (NKS 835,2^o nr.245).

1170. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Fru Anne Parsberg, Christoffer Gyldenstiernes enke, der mødte ved Albret Friis til Haraldskær, indstævner Gabriel Svale til Bjällerup for en beretning, hvori han skal have sagt, at hun med vold og vælde tilholdt sig 2 gårde i Skåne. Gabriel Svale mente ikke, at han var så lovligt stævnet, at han burde gå i rette med sagsøgeren. Stævningen var læst for ham, efter at han var kommet til Fyn, men burde have været læst på hans bopæl i Skåne. Rettertinget dømte, at da Gabriel Svale ikke var stævnet efter recessen (13. december 1558 § 5), således at han kunne medtage breve og beviser, han skulle bruge, skulle han være kvit for denne stævning. (NKS 835,2^o nr.246).

1171. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Landsdommer på Langeland Gregers Juel til Vestergård (Humble s., Langelands søndre h.) gav tilkende, at han er stævnet af Henrik Lauridsen for en dom, han har afsagt, og hvorved han har underkendt en ed.

Han har næsten hver dag, retterting har været holdt i denne herredag, budt sig i rette, men sagsøgeren er ikke mødt. Rettertinget dømte, at Henrik Lauridsen havde tabt sagen, indtil han stævner påny og vil være i rette. (NkS 835,2^o nr.247).

1172. Rettertinget 5. juli 1584 (Antvorskov): Tidligere landsdommer Palle Juel til Pallesbjerg, der møder ved Christen Skeel, giver til kende, at hæderlig mand, hr. Peder (Jakobsen) (jf. Wiberg III.431), der boede i Pugdal (tidl. Ullerup by og s.) har indstævnet ham for et sandemandstog, han har dømt ved magt, om et drab, hr. Peder har begået. Sagsøgeren mødte ikke, hvorfor rettertinget dømte, at han havde tabt sagen, indtil han stævner påny og vil være i rette. (NkS 835,2^o nr.248).

1173. Skåne landsting 26. februar 1586: Landsdommer Corfitz Viffert lyser kongens fred over hyrden i Lund, Frands Jensen, der i nødværge havde dræbt Peder Vraa. Ved Lund bytings dom 1. marts 1585 var han dømt til bod, der nu var erlagt. (Lund UB De la Gardieska saml., Barnekow VI,1 nr.34).

1174. Skåne landsting 7. november 1586: Landsdommer Corfitz Viffert lyser kongens fred over Troels Isaksen, der i nødværge har dræbt Mogens Svendsen, efter at drabsmanden har forligt sig med den dræbtes slægt og "till met afstillet sagen hos sin hosbonde och y dag loffuitt och tilsagtt ... att hannd will giøre en aluorlig pennitenntze". (Lund UB De la Gardieska saml., Barnekow VI,1 nr.4).

1175. Skåne landsting 21. november 1586: Landsdommer Corfitz Viffert lyser kongens fred over Troels Lauridsen i Bjerretoft, der var erklæret fredløs af Børge Rosenkrantz til Ørup, fordi han havde hugget en bøg i Bjerretoft skov på Børge Rosenkrantz' grund, da det oplystes af fogden på Barsebäck Jens Ibsen, at Troels Lauridsen havde "affstaaidt sagen" til sin husbond og til Børge Rosenkrantz. (GkS 3170,4^o fol.221; Lund UB De la Gardieska saml., Barnekow VI,1 nr.3).

1176. Sjællands landsting 9. august 1587: Jakob Ulfeldt til Ulfeldtsholm (nuv. Holckenhavn) og fru Anne Rosenkrantz til Rosenholm indstævner Hans Nielsen m.fl., fordi de med Steen Brahe til Knudstrup (Knutstorp) og forstanderen for Sorø fri skole, Christen Machabæus, har afgivet vidnesbyrd om støvning og vandindhold, hvilket vidnesbyrd de ikke mente var rigtigt og

derfor ikke burde komme dem til skade. Landstinget mente ikke at kunne fælde Steen Brahes og Christen Machabæus' vidnesbyrd, og herimod kunne ikke anføres, at Jakob Ulfeldt havde erhvervet låsebrev på Stridsmølle (nuv. Bavelse Møllegård i Bavelse s., Tybjerg h.). (GkS 3170,4^o fol.221^r).

1177. Skåne landsting 16. marts 1589: Landsdommer Corfitz Viffert lyser kongens fred over Segudt Pedersen i Stangberg (vel: Stångbacken), der af våde havde dræbt Hans Aagesen i Bar-sebäck, men som nu havde forligt sig med den dræbtes slægt. (Lund UB De la Gardieska saml., Barnekow VI.1 nr.4).

1178. Rettertinget 26. maj 1592 (Kbh.): Magdalene Banner og hendes søster, Karen Banner, sagsøger deres svoger Knud Bille ang. dennes i 1592 afdøde hustrus, Birgitte Banners, gods. For Knud Bille mødte hans broder, Ove Bille, der anførte, at hans broder ikke var "saa til paß eller ved sin forstandt, at hand kunde møde och suare for sig". Herimod indvendte Erik Lykke til Eskær, der mødte for sagsøgerne, at Knud Billes forfald ikke var lovligt efter recessen, og heri fik han medhold af rettertinget. (Knud Bille døde 22. september 1592) (Lund UB J 14,2^o nr.93; sml. til denne dom V nr.682).

1179. Rettertinget 24. juli 1596 (Kbh.): Mogens Gøye indstævner som medarving på sin hustrus vegne arvingerne efter fru Sidsel Oxe: Henrik Lykke til Overgård, Johan Rud til Møgelkær, Johan Barnekow til Nielstrup, Christen Barnekow til Birkholm, Frederik Quitzow til Quitzowsholm og fru Mette Rud til Søllested for penge, der skulle være oppebåret af fogderne og bønderne; endvidere skulle der ham uafvidende være udtaget penge af et skrin i Kbh. og en guldkæde. Han påstod derfor, at de medarvinger, der havde befattet sig med boet, med kønsed atter burde indføre, hvad de havde udtaget. Rettertinget dømte, at det ikke var en sag, der burde afgøres ved ed ("loug"). Hvad der er oppebåret af fogderne, skal der gøres regnskab for, og den, der har oppebåret mere, end der tilkommer ham, skal tilbagebetale det for meget modtagne. Med hensyn til skrinet var det oplyst, at dette i Sidsel Oxes levende live var givet jomfru Dorette Gøye med den besked, at det skulle overleveres hendes søsterbørn til bestridelse af begravelsesomkostningerne, og at det med to adelsmænds vidnesbyrd vidstes, hvor mange penge, der fandtes i

skrinet, og herfor skal gøres arvingerne regnskab. (Add 113,2^o fol.113; trykt Secher, Rettertingsdomme I.31f. efter HDDomb.).

1180. Jerslev herredsting 1597 uden dag: Herredsfoged Jens Kjørulf og tinghører Peder Steffensen udsteder tingsvidne om, at fru Mette (Viffert) til Hørbylund, enke efter Morten Krabbe til Bøgsted, havde en trætte med Jesper Vognsen til Hæstrupgård om Hørbylunds engskifte. I 1586 havde fru Kirsten (Mette?) Mortensdatter (Roed) til Hjermslevgård, enke efter Jens Thomsen (Dan), en trætte med ovenn. fru Mette Viffert til Hørbylund. (NKS 558,2^o fol.214).

1181. Rettertinget 30. maj 1608 (Kbh.): Borger i Randers Peder Christensen indstævner landsdommerne Ivar Juul til Villestrup og Enevold Kruse til Vingegård, fordi de af 2 Randers bytingsdomme af 12. maj og 27. juli i en sag mellem ham på hans umyndige broderbørns vegne og Niels Krabbe til Torstedlund ikke havde kendt den ene udømt. Rettertinget dømte, at da Peder Christensen til byting og (19. september 1607) til landsting var dømt til at aflægge regnskab på sine broderbørns vegne og med ed indføre, hvad han på deres vegne havde udtaget af boet, hvilke domme var stadfæstet af rettertinget, og da han siden af byting og landsting var forelagt at ædle sin lov, men ikke fulddrevet den, stadfæstedes landstingsdommen, der havde dømt ham nederfældig, og det pålagdes Peder Christensen at give landsdommerne kost og tæring. (Thott 1202,2^o nr.138; trykt Secher, Rettertingsdomme III.129ff. efter HDDomb.).

1182. Rettertinget 31. maj 1608 (Kbh.): Peder Munk til Estvadgård indstævner Christoffer Lunov til Nystrup, fordi han har udgivet et brev til Christen Prip til Øland om en gæld (420 daler), denne var sin svoger, Mads Iversen Bartskeer i Ølby, skyldig for at befri sig selv for denne gæld og Christen Prip for Peder Munks tiltale. Peder Munk nedlagde påstand om, at dette brev ikke burde komme ham til skade. Rettertinget dømte, at da Christen Prip ikke kunne fremlægge kvittering eller andet, der kunne godtgøre, at gælden var betalt, og da Christoffer Lunov ikke helt ville vedgå sit kendskab til det omhandlede brevs indhold, skulle Christoffer Lunovs brev, som hverken herreds- eller landstinget havde tillagt betydning, ikke komme Peder Munk til skade. (Thott 1202,2^o nr.141; trykt Secher, Ret-

terttingsdomme III.134ff. efter HDDomb. Jf. dommen VI nr.846 ang. samme sag).

1183. Rettertinget 8. juni 1613 (Kbh.): For sin søster, fru Ellen Marsvin til Lundegård, enke efter Knud Rud, indstævner Otto Marsvin til Dybæk Jakob Rosenkrantz til Kærstrup (nuv. Valdemars Slot), fordi denne efter et missive, som Knud Rud 31. oktober 1585 havde tilskrevet fru Helvig Hardenberg, hvori han bad hende kvittere Hans Skomager i Haderslev 800 daler, havde ladet æske af Knud Rud 800 daler, som med rente og interesse beløb sig til 2300 daler, skønt Knud Rud ikke i missivet havde forpligtet sig til nogen betaling eller rente. Jakob Rosenkrantz fremlagde de nævnte dokumenter og beviste, at Knud Rud ved Fyns landstings dom 1. september 1610 var dømt til at betale beløbet. Rettertinget dømte, at da fru Ellen Marsvin intet kan fremlægge, hvormed hun kan bevise, at gælden er betalt, og da Knud Rud både ved herreds- og landsting er dømt til at betale beløbet, da bør fru Ellen Marsvin, der har vedgået arv og gæld efter Knud Rud, betale Jakob Rosenkrantz det påstævnedede beløb med efterstående rente. (Add 113,2^o fol.119; trykt Secher, Rettertingsdomme II.452f. efter HDDomb.).

1184. Rettertinget 12. juni 1613 (Kbh.): Boild (Bodil) Albretsdatter, Johan Andersens, i Helsingborg indstævner Frands Juul til Mejlgård til efter sin hustrus, fru Karen Rostrups, gældsbrief af 25. juli 1609 at betale 200 daler, som sagsøgeren som forlover for Karen Rostrup har måttet betale byfoged i Kbh. Anders Mikkelsen. Frands Juul erklærede, at han intet kendte til denne gæld, som han ikke havde bevilget eller samtykket i, og da JL III.44 forbød hustru at afhænde noget gods uden sin husbonds råd, påstod han sig frifundet. Rettertinget frifandt sagsøgte under henvisning til JL III.44. (Add 113,2^o fol.93; trykt Secher, Rettertingsdomme II.510f. Til dommen se Stig Juul, Fællig og Hovedlod.300).

1185. Rettertinget 1. januar 1614 (Kbh.): Henning Valkendorff indstævner Morten Ibsen i Svindinge (Gudme h.) for en ejendom, denne tilholder sig brugen af. Rettertinget dømte, at da parternes rette tægtedag faldt på nytårsdag, frifindes sagsøgte, og sagsøgeren henvises til at stævne påny. (Add 113,2^o fol.209; trykt Secher, Rettertingsdomme II.537f. efter HDDomb.).

1186. Rettertinget 1. januar 1614 (Kbh.): Svante Baner til Dyreholm (Djursholm, Dandaryd s., Stockholm len) indstævner Ove Bille til Lindved ang. hans (ved rettertingsdom 9. juni 1613, se Secher, Rettertingsdomme III.463ff.) tildømte kost og tæring. Domskonklusionen ganske som forrige dom. (Add 113,2^o fol.210; trykt Secher, Rettertingsdomme III.537. Ved rettertingsdom 12. juli 1614 (Secher, anf. v.548) blev den udeblevne Ove Bille dømt nederfældig).

1187. Viborg landsting 13. august 1614: Christen Christensen i Kovsted indstævner Christen Wollesen for et bænkebrev (Kalk.I.320b), denne hævder at have på gods og arv, som er tilfaldet sagsøgerens hustu, Maren Jensdatter, efter hendes fader, Jens Wollesen, og hendes moder, Maren Christensdatter, hvilket gods indstævnte skal have taget til sig, da han i hendes umyndige år var hendes fødte værge og lod det ubilligt vurdere hjemme og ikke til tinge. Desuden havde han fordulgt mere af hendes gods, hvorfor han mente, Christen Wollesen burde stå til rette, og at det nævnte bænkebrev burde være magtesløst. Sagen havde tidligere været for landstinget, men da sagsøgte ikke mødte, var den blevet udsat i 6 uger. Heller ikke nu mødte sagsøgte, hvorfor landstinget (Iver Juul og Gunde Skriver) dømte bænkebrevet magtesløst. (NkS 845,2^o nr.300).

1188. Rettertinget 30. marts 1615 (Kbh.): Borger i Flensborg Morten Holst indstævner Oluf Munk og alle dennes søsters, afdøde jomfru Johanne Munks, arvinger ang. en sum penge, Johanne Munk skulle skyldes ham ifølge et derom udgivet gælds-brev. Oluf Munk gjorde gældende, at han intet kendte til denne gæld, og at han som hendes lavværge ikke havde samtykket deri, forseglet eller underskrevet gælds-brevet, hvorfor han mente, at det ikke var lovligt; han henviste til rettertingsdom 16. juni 1608 (Secher, Rettertingsdomme II.227), hvorved han i et lignende tilfælde var blevet frifundet. Rettertinget frifandt Oluf Munk for Morten Holsts tiltale. (Add 113,2^o fol.129).

1189. Viborg landsting 27. april 1615: Lensmanden på Dronningborg Eske Brock til Gl. Estrup indstævner Palle Lassen i Guløf (Gullev) for et tingsvidne af 15. december 1614 af Hovlbjerg herredsting, som han for nogen tid siden har fremlagt i Dronningborg skriverstue ang. en borgen, som Palle Lassen skulle

have givet Thamis Gregersen i Sal ang. restance på landgilde, hvilket tingsvidne ikke var rigtigt og derfor måtte være magtesløst. Indstævnt var tillige herredsfogden i Hovlbjerg h., Mikkel Pedersen i Kovdal, og tingskriver Peder Jørgensen i Enslev. Eske Brocks rettergangsfuldmægtig, ridefoged på Dronningborg Poul Baltersen, fremlagde hovedbrevet, hvoraf fremgik, at 1½ ørtug rug var udeladt i det af Palle Lassen fremlagte vidne. Landstinget (Ivar Juul, Niels Krag og Gunde Skriver) dømte, at det vidne, Palle Lassen havde fremlagt, ikke stemte overens med hovedbrevet og tingbogen, og at det derfor skulle være magtesløst. (NkS 845,2^o nr.303; jf. VLD 1616.154).

1190. Viborg landsting 27. april 1616: Ivar Nielsen i Hadbjerg indstævnes af granderne i Hadbjerg for ulovlig tøjring i deres mark og af oldermanden i Hadbjerg, Jens Christensen, for ærefornærmelse. Sagsøgte havde ved ridefogden på Dronningborg, Palle Baltersen, anket Galten herredstings dom af 8. august 1615 og dets fordelingskendelse af 3. oktober 1615. Landstinget (Axel Juul, Niels Krag og Gunde Skriver) dømte, at da vidnerne angår vide og vedtægt, og Ivar Nielsen ikke har benægtet, kunne landstinget ikke dømme vidnerne magtesløse; om ærekrænkelserne dømtes, at da Ivar Nielsen ikke har tillagt oldermanden noget, der kunne være hans ære for nær, og han dog var dømt som løgner, da burde han for den dom være kvit. (NkS 845,2^o nr.306; jf. VLD 1616.306, jf. ib.152f.).

1191. Viborg landsting 23. november 1616: Lensmanden på Dronningborg Eske Brock indstævner Rasmus Christensen i Løff (dombogen: Løffschaldt 5: Løvskal i Skern s., Middelsom h.) ang. en åleruse, han uberettiget har opsat. Rasmus Christensens husbond, Trued Bryske til Gl. Estrup, havde anket Skern birks sandemandstog af 22. oktober 1616, hvorved Rasmus Christensen var vold oversvoret. Landstinget (Ivar Juul, Niels Krag og Gunde Skriver) dømte, at da Rasmus Christensen selv havde vedkendt halvdelen af ålerusen, og den bevistes at være sat på Skerns grund, hvor Rasmus Christensen ikke havde tilladelse til at opsætte ruser, skulle sandemændenes ed stå ved magt. (NkS 845,2^o nr.305; Jf. VLD 1616.248).

1192. Viborg landsting 15. februar 1617: Mads Christensen i Stavnstrup indstævner sandemænd, der har oversvoret ham, hans

hustru Anne m.fl. vold, fordi de 3. december 1616 havde overfaldet en soldat ved navn Niels Christensen og tilmed røvet fra ham. Landstinget (Ivar Juul, Niels Krag og Gunde Skriver) dømte, at da Mads Christensen m.fl. var vold oversvoret, hvilket er en 40 marks sag, og sandemændenes ed ikke inden 6 uger var indstævnet, kunne landstinget ikke dømme herom. (NkS 845,2^o nr.304, jf. Viborg landstings dom 27. april 1616 i VLD 1616.153f.).

1193. Viborg landsting 27. september 1617: Peder Poulsen i Hammershøj indstævner Niels Nielsen m.fl. for et vidnesbyrd, de har aflagt på Sønderlyng herredsting 5. august 1617, hvorefter han skulle have gjort sig skyldig i gårdfred i Las Lassens gård i Hammershøj. Landstinget (Niels Krag, Gunde Lange og Gunde Skriver) dømte, at da det ikke bevistes, at Peder Poulsen har gjort Las Lassen nogen skade på krop, klæder, hus eller gård, bør det aflagte vidnesbyrd ikke komme Peder Poulsen til skade, og han frifindes for det ham overgåede gårdfredstov. (NkS 845,2^o nr.299)

1194. Viborg landsting 24. oktober 1618: Eske Brock til Gl. Estrup indstævner ved sin ridefoged, Poul Skriver, herredsfogden i Jerslev h., Jens Mikkelsen i Sterup, for en dom, han 30. juli 1618 har afsagt i en sag mellem Eske Brocks tjeners, Mikkell Simonsens, hustru i Stenum, og Jens Bartskeer ssts. ang. sår og skade, sidstnævnte har gjort Mikkell Simonsens hustru. Herredsfogdens dom var ikke endelig og havde ikke udtalt, om Jens Bartskeer burde bøde for sår eller værge sig med ed. Også Jens Bartskeer var indstævnet, og han havde 13. august 1618 selvtolvte aflagt ed på Jerslev herredsting, at han hverken med hånd, våben eller på anden måde slog Eske Brocks tjeners hustru. Landstinget (Gunde Lange og Gunde Skriver) dømte, at da herredsfogdens dom ikke var endelig, burde den være som udømt, og den ed, som Jens Bartskeer havde aflagt efter den nu magteløs dømte herredstingsdom, skulle ikke komme skadelidte til hinder eller skade. Sagen hjemvistes til afgørelse ved herredstinget, når der blev stævnet påny. (NkS 845,2^o nr.298).

1195. Viborg landsting 27. februar 1619: Lensmanden på Dronningborg, Eske Brock til Gl. Estrup, indstævner Laurids Lauridsen i Vrå for en dom, han som sættefoged den 1. september

1618 har dømt på Børglum herredsting, hvorved hans fuldmægtig, Simon Thamsen, ikke måtte få udmeldt rebsmænd til rebning af Nørre Vrå skov, fordi ridefogden på Sejlstrup, Falk Ollesen, hævdede, at hans husbond (fru Ingeborg Skeel til Voergård) havde en bonde, der havde del i denne skov, men som ikke var stævnet. Landstinget (Niels Krag, Gunde Lange og landstingshører Peder Bertelsen) dømte, at da Eske Brocks rettergangsfuldmægtig, ridefogden Poul Ibsen, for retten havde bevist, at den pågældende bonde ingen andel havde i Nørre Vrå skov, havde indstævnte gjort uret og burde erstatte Eske Brock kost og tæring. (NKS 845,2^o nr.302).

1196. Viborg landsting 25. september 1619: Eske Brock til Gl. Estrup indstævner ved sin ridefoged, Poul Baltersen, Jens Sørensen Bloch i Store Arden for en dom, han 22. juli 1619, da han sad i dommers sted, havde afsagt på Hindsted herredsting i en sag mellem Eske Brocks fuldmægtig og Anders Lauridsen i Volstrup ang. tiende af en ejendom i Snæbum (Onsild h.). Anders Lauridsen havde ikke givet møde, men Jens Bloch havde afsagt en uendelig dom i sagen. Landstinget dømte, at Jens Bloch havde forset sig, og han dømtes til at give Eske Brock kost og tæring. (NKS 845,2^o nr.301; jf. Aage Brask, Niels Bloch i Rold og hans nærmeste Slægt (1947).44ff.).

1197. Viborg landsting 20. januar 1621: Lensmanden på Dronningborg, Eske Brock til Gl. Estrup, indstævner byfogden i Mariager, Jens Sael, fordi han 13. december 1620 til bytinget ikke ville læse og påskrive en af Eske Brock underskrevet seddel. Landstinget (Niels Krag, Gunde Lange og landstingshører Peder Bertelsen) dømte, at byfogden derved havde forset sig. (NKS 845,2^o nr.307).

1198. Rettertinget 18. juni 1631 (Kbh.): Holger Ottesen Rosenkrantz d.y. indstævner fru Ellen Marsvin, til hvem han ved hendes "listighed" var forledt til i sine umyndige år (1621) at afhænde sine hovedgårde Boller og Rosenvold. For Ellen Marsvin mødte Frands Rantzau, der anførte, at gårdene var solgt, for at Holger Ottesen Rosenkrantz kunne betale den meget betydelige gæld, hans fader havde efterladt, og at han selv senere (1624) med næste frænders samtykke havde afhændet gårdene, hvorpå Ellen Marsvin havde fået låsebrev. Rettertinget dømte, at Holger

Ottesen Rosenkrantz intet krav havde mod Ellen Marsvin. Da han i retten havde givet undskyldning for de udtryk, han havde brugt om hende, og forklaret, at det sagte ikke skulle være hende til forklejning, udtaltes det yderligere, at udtalelserne ikke skulle komme Ellen Marsvin til skade på nogen måde. (GS 844,2^o nr.65).

1199. Viborg landsting 30. august 1637: Rasmus Knudsen i Ålborg indstævner på Troels Poulsens vegne byfogden i Ålborg, Mogens Jepsen, fordi han har anset for gyldig en fuldmagt, som Heinrich Oxmand fra Lübeck havde givet Jens Jakobsen i Ålborg under en sag, hvorunder Troels Poulsen blev dømt til at betale Heinrich Oxmand en sum penge, uanset at Troels Poulsen havde ladet Heinrich Oxmand fordele. Landstinget dømte, at da Heinrich Oxmand var "deelt och lowforvunden", da han erhvervede denne dom, og han som følge deraf "iche mechtig wor at syßle jnden thinge eller nogen paa hans wegne", skulle byfogdens dom være magtesløs. (Lund UB J 54,4^o fol.27).

1200. Retteetinget 7. maj 1639 (Kbh.) statuerede, at den tidligere ridefoged på Sölvisborg slot, Christen Jensen, havde ret til som fogedpenge at oppebære 10% af det beløb (i det pågældende tilfælde 4000 rdl.), som en bonde, Oluf Pedersen, havde måttet erlægge i aftingning af en forskyldt straf for ulovlig udførsel af egetømmer. Disse 400 rdl. skulle bonden erlægge udover de 4000 rdl., der tilfaldt kronen. (GkS 1136,4^o nr.241; om fogedpenge se Fussing.57ff.).

1201. Blekinge landsting 18. marts 1640: En dom anlangende en gård, som en bonde "wille stede en anden vden hosbondens villie". (GkS 1136,2^o nr.242; kun dette fragment bevaret).

1202. Retteetinget 3. juli 1651 (Kbh.) dømmer Dina Vinhofers til døden for hendes beskyldninger mod Corfitz Ulfeldt og Leonora Christine. Det hedder til slut i dommen: "Anlangende den straff, som borgemester oc raad haffuer tilldømt, at Dina schulle lide paa sit lifff, da enndog det icke var deris dom at dømme efter andit end lanndtzens beschreffne loug, rett och forordninger, och den høyeste øffrighed allenne tillkommer loug att giffue och forandre, dog effterdj denne Dinas whørlige dictede löyen angaaende rigens hoffmester och fru Eleonoræ lifff, ære och welferdt och gandsche hußes beschemmelße, da bør hun billigen derforre sitt lifff at miste". (GkS 844,2^o fol.305; kun slutningen bevaret). Jf. I. s.19 note 5.

SAGREGISTER TIL REGESTER NR. 912 - 1202.

Der henvises til domsnummer. Om gruppeinddelingen se oversigten s. V ff.

1 - 199 JURIDISK SAGREGISTER

TINGET 1 - 191. sted

rettertinget:

Antvorskov 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159
1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167
1168 1169 1170 1171 1172

Assens 948

Dronningborg 994 995 996 998 999 1000 1001 1002 1004
1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012
1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020
1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029
1030 1035 1036

Kalundborg 926 (på Gråbrødre klostres kirkegård under linden) 936

Kolding 946 954

København 929 930 941 952 956 960 961 962 964 965 966
967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977
978 979 980 982 983 984 985 986 987 988 989
990 991 992 1038 1039 1040 1041 1042 1043
1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1053
1054 1055 1056 1058 1059 1060 1061 1062 1063
1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072
1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081
1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1089a
1090 1091 1092 1093 1117 1118 1119 1120 1121
1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130
1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139
1140 1141 1142 1143 1144 1178 1179 1181 1182
1183 1184 1185 1186 1188 1198 1200 1202

Langesø 957

Lund 939

Lundenæs 919

Nyborg 953 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151

Odense 944 945 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101
1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110
1111 1112 1113 1114 1115

Randers 920 924 1021 1031 1032 1033 1034

Viborg 940

Århus 951

uden stedsangivelse 921 925 937 947 949 950

tilforordnede råder:

København 943 1052

5 tilforordnede adelsmænd, uden sted 962

Blekinge landsting 1201

Sjællands landsting 913 914 1040 1157 1176

- Skåne landsting 955 1173 1174 1175 1177
Viborg landsting 933 938 958 959 968 993 1082 1147 (på
Viborg rådhus) 1187 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195
1196 1197 1199
Løver sysselting 934 935
borgmestre og råd:
Kerteminde 997
København 1087
Malmø 995
byting:
København 918
Roskilde 931
Æbeltoft 928
Århus 1037
herredsting:
Gislev 917
Hads 915
Jerslev 11
Langelands nørre 927
Mors nørre 922
Rødding 1116
Sabro 916
Tune 923
Vennebjerg 942
Villands 932
gejstlig domstol i Roskilde domkirke 912
kapitel plejer ret 1151
ting omtalt i domme:
rettertinget 958 1029 1033 1083
tilforordnede råder 969 989 998 1050 1111 1118 (Vi-
borg) 1134 1154
rigens kansler 1005 1006 1020
gode mænd 1086
Bornholms landsting 1094 1095 1097 1099 1120
Hallands landsting 1153
Fyns landsting 1014 1023 1038 1053 1121 1148 1183
Lollands landsting 1035 1073
Sjællands landsting 994 1036
Skåne landsting 1140 1093
Viborg landsting 941 969 988 989 1001 1002 1003 1016
1017 1026 1027 1033 1052 1053 1076 1082 1142 1181
Lübecks høvedsmand på Bornholm 1133
borgmester og råd:
Assens 1044
Flensborg 1102
Helsingborg 1101
København 956 982 1045 1202
Ystad 1167
byting, byfoged:
Horsens 934
Lund 1173
Odense 945 967 1015 1105
Randers 1181
Skelskør 1078
Ålborg 1199

herredsting:

Bjærge 1038
 Bornholms nørre 1163
     - sønder 1097 1098 1120
     - vester 1096 1162
 Bølling 1082
 Børglum 1195
 Fjends 1052
 Galten 1190
 Gislum 1017
 Hassing 950
 Hillerslev 1053
 Hindsted 1196
 Holbo 1036 1157
 Hovlbjerg 1189
 Jerslev 1194
 Rinds 1052
 Sallinge 1136
 Skovby 1013 1100 1166
 Sunds 965
 Sønderlyng 1193
 Vends 1122

birketing:

Asserbo 1036
 Nørholm 1141
 Rodsted 973
 Skern 1191
 15 mænds dom 1095
 gæsteretssag 1029

indretning, benævnelse:

rettering i Kalundborg på Gråbrødre klostres kirkegård
 under linden 926
 Viborg landsting på Viborg rådhus 1147
 gejstlig domstol i Roskilde domkirke 912
 stokkevidne 923

2. tingtider

rette tægtedag 1185

3. tingets faste personer (jf. 309 471)

råder tilforordnet 1134
 landsdommere i Viborg 933 978 1055 1076 1114 1142 1181
 landsdommer i Fyn 1023 1042 1044 1061 1108 1122 1136 1149
     1166 1169
 landsdommer på Langeland 1169 1171
 landsdommer i Sjælland 913 984 1036 1040 1041 1065 1068
     1091 1110 1129 1132 1159
 landsdommer på Lolland og Falster 1073 1089
 landsdommer på Lolland 975 1035
 landsdommer i Skåne 1174 1175 1177
 landsdommer i Nørre Halland 1124 1152
 landsdommer på Bornholm 1090 1094 1095 1096 1097 1098
     1133 1137 1161 1162 1163 1164

landstingshører 1159
 landstingsskriver 1023 1070
 dekan som dommer 912
 lagmand (norsk) 1154
 byfoged i Mariager 1197
 herredsfoged, Bornholm sønder h. 1098 1120
 - Bornholm vester h. 1096 1161
 - Fuglse h. 1073
 - "Groffue" 1116
 - Holbo h. 1036
 - Hovlbjerg h. 1189
 - Jerslev h. 1194
 - Sallinge h. 1136
 - Skamby h. 1109
 - Slet h. 983
 - Smørum h. 1041
 - Sunds h. 964
 birkefoged, Nørholm birk 1141
 herredsfoged og tinghører 1180
 dom afsagt af 4 gode mænd 1033
 i dommers sted 1196
 sættefoged 1195
 tingskriver 1038 1122 1189

4. aflønning, underhold, dompenge, brevpeng (jf. 58)

tegnepenge til skriver 1122

5. særlige og ulige parter

landsdommer henrettet 1116
 bønder stævner lensmand 999
 borger får dom over byfoged 1016
 kvinde og hendes datter sagsøger adelsmand 1020
 adelsmand i fængsel 947
 biskop stævner ridder 936
 sognepræst idømt 3 marksbod 1109
 eftermålsmand 1023

6. kollektive parter, sager vedr. flerhed af personer

grander stævner 1190

10. kompetence: forholdet til andre ting, anke

landsdommer kan ikke dømme om adelig liv og ære 1065
 værnetingsprivilegium 958 968
 klostets birketing som værneting 938
 kirkelig sag afvist af rettertinget 1125
 verserende sag afvist af rettertinget 1013
 sag tidligere afgjort 1091
 rettertinget hjemviser sag 962 965 966 983 994 1000 1002
 1010 1025 1031 1032 1057 1063 1075 1077 1080 1105 1124
 1132 1137 1165

landsting hjemviser sag 1194
landsting henskyder sag til rettertinget 989 1156
tvist henvist til landsnævn 914
borgmester og råd henviser til retterting, der hjemviser
956
henvisning fra herreds- og landsting til retterting 960
- fra retterting til landsting 994
- til værneting 1015
ingen må drages fra værneting 1005
landsdommer stadfæster landstingsdom 913
tvungen appel til landsting i alle trolldomssager 1023
fordelingskendelse anket 1190
tiltale i hertugdømmet og siden med rigens ret 1153
sandemænds ed skal indstævnes inden 6 uger 1192

11. kompetence: forholdet til øvrighed (lensmand, konge)
(jf. 470-479)

---

kongen i retterting 919 921 925
lensmand som dommer 924
dom på halsen aftenget med lensmand 1122
ulovlig udførsel aftenget med kronen og ridefoged 1200
optinge hos lensmand 1162
lensmand forfølger ulovligt fiskeri 1191

12. kompetence: forholdet til godsejer (husbond)
(jf. 114 231 271-274 300-319)

---

nødværgedrab aftenget hos husbond 1174
sag aftenget til husbond 1175
dom at være i husbonds minde 1161

13. kompetence: forholdet til kirken (jf. 500-519)

---

sager imellem kronen og kirken 930
kapitel plejer ret 1151
biskop underkender sin official 931
præst skal dømmes af sine rette dommere 1001
et klostres birk 938

15. voldgift

sag om lavhævd til afgørelse ved nogle af kongen udmeldte
riddere 1007
voldgift og forlig 1034

16. rettens fornægtelse (jf. 75), ansvar for rettens personer

slag imod stævningsmand 1119
en bestjålen nægtes rettens hjælp 934
betaling for at føre vidner 1019
urigtig gengivelse af ord faldet på tinge 1068
byfoged dømt for unkladelse af at læse og påskrive en sed-
del 1197

gæsteret forhalet 1029
 dommere og nævninger fældet for en urigtig dom over trold-
 domssigtet kvinde 1023
 byfoged dømt for forholdelse af sum 1016
 landsdommer stævnet for undladt dom 1132
     -          -   for en dom 1035
     -          -   986
 borgmestere og råd dømt at stå til rette 1102
     -          -   frifundet for en dom 1011
 byfoged og domsmænd dømt for en ulovlig dødsdom 945
 nævninger og domsmænd dømt at stå til rette 1023
 herredsfoged dømt nederfældig 964
 sættefoged dømt for uret 1195
 sættestemmer idømt kost og tæring for uendelig dom 1196
 ridemænd indstævnet 1128
 herredsfoged erstatte landsdommer kost og tæring 964
 frifindelse af dommere, kost og tæring 1096

17. ulyd på tinge, orden på tinge (jf. 75)

drabsforsøg forstyrrer retshandling 1151
 overfald på tinge 1147
 3 mark for brugt udtryk 1109

TINGETS FUNKTIONER 20 - 59

konstaterende og forkyndende funktioner 20 - 29

20. tinglysning, særlige tilfælde

lysning af kongens fred 1173 1174 1177
 kgl. forbud læst på lands- og herredsting 1052
 kuldlysning 1036
 byfoged dømt for at nægte at læse og påskrive en seddel
     1197

22. ugyldighedslysning

et bænkebrev kendt magtesløst 1187
 et tingsvidne dømt magtesløst 1162 1189

24. sikring af bevis, tingsvidner af særlig interesse

modstridende tingsvidner 1124
 genparter af tingsvidne 1122
 tingsvidne om trætte 1180
     -          på landgilderestance 1189
     -          dømt magtesløst 1162 1189
 et tingbrev 1145

dømmende funktioner 30 - 4930. stævning, varsel

stævning skal læses på bopæl 1170
- frataget 1044
slag imod stævningsmand 1119
frifindelse da ikke alle arvinger indstævnet 1169
dom ikke afsagt grundet manglende stævning 1118
sag om stævning af nævninger 973
manglende varsel til lodsejere 1158
stævning ulovlig, kun læst en gang 1130
- - 1132
fordelt kan ikke forkynde løsning 1061
varsel om granskning 1145
- for delebrev 1153
fri for stævning til retterting 1060

31. fremmøde, udeblivelse, møde ved andre (jf. 131)

lovligt forfald i rigens ærinde 1110
meldt lovligt forfald 1068
dom trods bortrejse i kongens tjeneste 980
sagsøger udeblevet, sagen tabt til ny stævning 1171
- - , frifindelse 1028
udeblivelse, sagen tabt 1067
- , dom efter påstand 1066
udebleven dømt nederfældig 1186
dom over udebleven 1106 1141
manglende forstand ikke udeblivelsesgrund 1178
ingen fuldmagt, udeblivelsesdom 1141
manglende fuldmagt til anke 1097
- - til at gå i rette 1072
påstand om manglende fuldmagt 1005
fuldmagt for adelig enke 957
rettergangsfuldmagt 962
en fordelt kan ikke give fuldmagt til rettergang 1199

32. beskyldning, modsvar, udsættelse

binde bogsed og tillægge ran 1121
genbrev 957
sag udsat til efter samfrændeskifte 1117
- - da sagsøgte i kgl. tjeneste 980
klage over udsættelser 1065

33. frafald af sag, forlig på tinge (jf. 163), opfyldelse

arvesag forligt for rettertinget 1144
forlig for rettertinget 1126 1135 1138
- ved gode mænd 1102
- på tinge 1076 1097 1101 1121 1128 1166
tilbud om betaling 1129

34. bevis: ed, partsed, kønsed (jf. 561)

regnskab bekræftes med 12 ridderes ed 1022
 ed selvtolvtte 1194
 indføre med ed i bo 1181
 ædle sin lov 1181
 binde bogsed 1121
 edeligt vidnesbyrd 1078
 en ed underkendt 1171
 kønsed 1179

35. bevis: fersk gerning, tilståelse, anerkendelse, tortur

erkendelse af drab 1137

36. bevis: vidnesbyrd, tingsvidne, tingbogen

vidnesbyrd vedr. vide og vedtægt 1190
 stokkevidne 923
 landstingsvidne på kuldlysning 1036
 edeligt vidnesbyrd 1078
 misdæders ord står ikke til troende 1023
 beslægtede og besvogrede vidner 1097
 vidnesbyrd kendt magtesløst 1108
 - ikke nøjagtige 1157
 - underkendt 1193
 vidner fældet 1097
 landstingsdom fremlagt 1001
 herredsbogen 964

38. bevis: breve, regnskabsbøger, registre (jf. 449 618)

et missive 1183
 breve som bevis 1167
 bevis med brev og segl 1123
 genparter af breve 1122
 bønkebrev dømt magtesløst 1187
 nogle ord om regnskabsbog 1119
 kronens jordebog 953
 register over gæld og gods 1022

39. bevis iøvrigt, bevispligt, bevismangel

undladt bevisførelse 1112
 frifindelse til bedre bevis 971
 bevise med kvittering 1113
 manglende kvittering 1182
 frifindelse i mangel af bevis 1011 1043
 ikke bevis for gårdfred 1193
 manglende bevis for død 1155
 - - for adkomst til 2 boder 1123
 - - for skattefrihed 951
 - - for vold med døden tilfølgende 941
 - - for trolddom 1023
 - - for urigtig besegling 970

manglende bevis for tidligere domme 983
 - - for gælds betaling 1183
 - - 1131
 ingen beviser til at fælde domme 1082
 tyverisigtelse uden bevis 1041

40. sandemænd og nævninger, funktioner og afgørelser

sandemænd sværger om drab 1172
 - oversværger vold for overfald og røveri 1192
 - sværger om vold 988
 - oversværger vold for ulovligt fiskeri 1191
 - sværger markeskel 1053
 - stævnet for markeskel 1049
 sandemand, Bornholm, udsteder skøde 1099
 sandemænds ed bekræftet af landsting 1076
 - - skal indstævnes inden 6 uger 1192
 gårdfredstov 1193
 landsnævn 914
 ransnævninger 1121
 nævn gransker og påkender 930
 værn med nævn i køn 935
 nævninger stævner landsdommer 1023
 sag om stævning af nævninger 973
 stokkenævn 1038
 oldingers tov 1132

42. frifindelser

frifindelse til bedre bevis 971
 - , bevismangel og manglende forsæt 1043
 - da sag forligt 1143
 - - dom tidligere afsagt 1074 1089
 - - tægtedag nytårsdag 1185
 - - ikke alle arvinger indstævnet 1169
 - - tidligere frifundet 1018
 - - sagen tidligere påkendt 1006
 - - modparten dømt mindremand 970
 - - sagsøger lovsøgt 1044
 - for fordeling 968
 landsdommer frifundet for urigtig gengivelse af ord 1068
 - - dom 1061
 borgmester og råd frifundet for en dom 1011
 - - - - udvurdering 1012
 herredsfoged frifundet for dom 990
 nævninger og domsmænd frifundet for uret dom 1023
 frifindelse af tolder for ulovlig frihedsberøvelse 1019
 - for drab 1137
 præst frifundet for vold med døden tilfølge 941
 frifindelse for gårdfred 1193
 - - ærekrænkelse 1190
 - - dom erhvervet ved vrang undervisning 969
 - - gæld stiftet af hustru 1184
 - - svig vedr. gælds brev 1004
 - - fratagelse af geder 952

frifindelse for gæld 1188
 - , sagsøger stævner landsdommer 1026 1027

43. domme

rettertinget stadfæster landstingsdom 964 986 988 1003
 1023 1035 1038 1040 1041 1055
 1073 1082 1084 1090 1091 1094
 1098 1099 1104 1119 1122 1149
 1159 1161 1162 1163 1164
 - - tilforordnede rådets dom 989
 - - borgmester og råds dom 982 997
 1011 1202
 - underkender sandemænd 1049
 - - markeskelsforretning 967 1068
 landsting stadfæster herredstingsdom 1036 1041 1120 1163
 - - sandemænds ed 1076 1191
 - - nævn 1121
 - - 15 mænds dom 1095
 landsdommer stadfæster landstingsdom 913
 landsting underkender bytings dom 1199
 - - herredstings dom 1097 1098
 dom skal følge landets beskrevne lov, ret og forordninger
 1202
 dom at gode mænd skal dømme 1152
 - - rette sig efter gode mænds dom 1086
 - - byfoged skal efterkomme landstingsdom 1016
 - - beskrive granskning tydeligt 1114
 - - stå til rette og være i kongens minde 1052
 - - straffes som vedbør 988
 - - stå til rette 987 990 1014 1023 1029 1038 1093 1100
 1102 1147
 - - beviser skal vurderes 1160
 - - nævninger stævnes påny 973
 - - stævne landsdommere 992
 - - rebning skal foretages 1009
 - i lovsform 926
 - at tiltalte bør straffes medmindre benådning 1151
 - - bønder straffes 999
 - - gøre regnskab med ed 1056
 - - - overfor arvinger 1022
 - - være en troløs løgner, fængsel 947
 - om en mands død 1035
 domsmænd dømt til at nedtage henrettet af galgen og begrave
 ham 945
 uendelig dom er som udømt 1194
 - - , sættedommer dømt 1196
 - - stadfæstet 1166
 - - , hjemvisning 1002
 - - 1087 1194
 ingen endelig dom afsagt 1160
 sag tabt indtil ny stævning 1080

---

tvingende og opfyldende funktioner 50 - 5950. fordeling med høringer, mandhelgsberøvelse, lovfældning (jf. 82 149 150)

en fordelt dømt fredløs 1044
- - og lovforvunden kan ikke sysle inden tinge 1199
- - kan ikke følge lovmål 1061
fordelte kan ikke være sandemænd 1049
fordelt kan ikke forkynde 1061
en lovforvunden kan ikke gå i rette 1070
fordeling for uopfyldte domme 1042
- - ulovligt købmandskab, frifindelse 968
- af tjenere 1006
fordelingskendelse 1190
fordeling modbevist 1011
en fordelt kastet i fængsel 1044
delebrev 1153
en lovforvunden præst 1001
en herredsfoged dømt nederfældig 964
en udebleven dømt nederfældig 1186
nederfælding 959 1181

51. rigens rets forfølgning (dele), lovdagsbreve

forfølgelse med rigens ret for hærværk 1020
tiltale med rigens ret 1153
rigens ret 1060
delebrev 1153
ridemands indførsel 1112
æskning for gæld 1135

53. tvangsfuldbyrdelse, indførsel, udlæg, udsætning, udvurdering, tag og nam

landsdommer giver forfølgning for gæld m.v. 1084
indførselsbreve på gårde 936
sag om lovligheden af indførsel 968
indførsel, ulovlig 1128
- 987 1039
udvurdering af gods og bo 1012
- for kost og tæring 1012

54. foreløbige retsmidler: forbud, advarsel, arrest, maning, tilbageholdelse af dyr eller ting, pantning (jf. 120 175)

forbud imod bønders afgifter 979
kongens forbud 1052
beslaglæggelse af skib og korn 1102
indmaning 1089

55. foreløbige retsmidler: anholdelse, fængsling (jf. 161)

en fordelt kastet i fængsel 1044
 fængsling for nogle øksne 990
 - på Bergenhus 1154

56. foreløbige retsmidler: borgen for tilstedeværelse, rettergang og fred

borgen nægtet med urette 945

58. kost og tæring, sagsomkostninger (jf. 4 132 380)

dommer idømt kost og tæring for uendelig dom 1196
 borgmester og råd tilkendt kost og tæring 1011
 herredsfoged betale kost og tæring 964
 byfoged betale kost og tæring 1016
 kost og tæring æsket 1078
 dom til kost og tæring 995 1060 1073 1097 1161 1164 1195
 kost og tæring tilkendt 1041 1090
 sag om kost og tæring 1096 1186
 udvurdering for kost og tæring 1012
 gæld med kost og tæring 1048
 kost og tæring 1102 1122 1123 1163 1181
 - - - eftergivet for armods skyld 1076
 - - - - 1096 1119 1120

DE AF TINGET ANVENDTE RETSKILDER 60 - 6460. skreven ret

kong Valdemars lov 1036
 dom skal afsiges efter landets beskrevne lov, ret og for-
 ordninger 1202
 skreven ret glemt 1107
 SkL 8,10-13 1093
 EsjL I.37 1093
 - I.46 984
 - III.9 1093
 JL I.5 972
 - I.30 1005 1149
 - I.35 1093
 - I.57 950
 - III.22 1151
 - III.44 1184
 rettertinget dømmer i Kbh. efter JL 1184
 hdf. 1376 § 17 1093
 Kbh. stadsret 1443 14/10 III.3 982
 kongebrev 1445/1454 25/4 926
 hdf. 1482 8/2 § 21 1107
 fdg. 1541 7/5 952
 reces 1547 6/12 § 22 1107
 - - § 26 949

reces 1558	13/12	§ 5	1170				
-	-	§ 8	961	987	1005	1015	1096
-	-	§ 14	1153				
-	-	§ 18	1023				
-	-	§ 23	1151				
-	-	§ 26	988				
-	-	§ 27	1065				
-	-	§ 36	979				
-	-	§ 38	1107	1110			
-	-	§ 40	993				
-	-	§ 53	1055				
hdf. 1559	12/8	§ 21	978				
kgl. åb.br. 1570	29/10		1052				
reces 1575	21/11	§ 8	1023				
Bornholms sædvanlige vedtægt				1099			
Viborgs priv. 1504	11/7		968				

62. præjudikater

rettertingsdom påberåbt	1188
Viborg og Fyn landstingsdomme påberåbt	1053
Skåne landstingsdom påberåbt	1093
herredstingsdom påberåbt	1053

RETSSKIKKE OG RETSTERMINER 65 - 6965. retsskikke (jf. 561)

nøgle lagt på tinget ved gældsfragåelse	1037
gård opladt med træ og tørv	927
en udskåren skrift	1157
- - beseglet	1159
beseglet pergamentsskøde	1099
skøde med segl	992
intet navn i segl	1092
ubeseglet testamente magtesløst	1163
et bænkebrev	1187

66. retsterminer

sandemænds ed skal indstævnes inden 6 uger	1192
år og dag	1016

DE I RETSSAGERNE FOREKOMMENDE RETSFORHOLD OG RETSBRUD 70 - 13970. angreb på liv og legeme, mord, drab, hug og slag m.v. (jf. 551 555 580)

drab begået af en biskops svende	924
- på en foged	943
-	1172

drab bødet 915
   - i nødværge, bod 1173 1174
   - af våde 1177
 forsøg på drab 1151
 klerke og kvinder bidrager ikke til drabsbøder 925
 frifindelse for drab hjemvist 1137
 sår og skade påført kvinde 1194
   - - sønderrevne klæder 1137
 præst slår pige, som dør 941
 stik i siden på uærlig vis 1018
 slag imod stævningsmand 1119
 slagsmål om dokumenter 1137
 overfald på en soldat 1192
 adelsmand overfalder præst 1147
 slag imod præst 996
 påstand om forgivelse 947

71. fredsbrud, husfred, kirkefred, tingfred, mark- og vejfred

fuldt husfred, hals forbrudt 923
 ikke gårdfred, medmindre skade på krop, klæder, hus eller
   gård 1193
 brud på hospitals borgfred 1151
 tingfred 1151
 efterfølgelse med rigens ret for hærværk 1020

72. frihedsberøvelse, ulovlig (jf. 55 161)

tvang og fængsel imod kvinde 1059
 fængsel og tvang 1083
 indsættelse i toldbod 1019

73. ærekrænkelser, fornærmelser (jf. 602-603)

skændige og utilbørlige ord om kongen 947
 løgn om rigens hofmester og dennes hustru 1202
 en riddersmands ære og rygte for nær 1028
 ærekrænkende ord 1138
 undskyldning for ærekrænkelse af kvinde 1198
 frifindelse for ærefornærmelse 1190

74. krænkelse af religion og sædelighed, trolddom
(jf. 151 519 562 563 578)

kvindes selvmord ved hængning 918
 lig opgravet og hængt i galge 940
 blodskam 1154
 slag imod præst 996 1147
 trolddomssag, 2 kvinder brændt, 1 frifundet 1023
 stor uskikkelig i trolddomssager 1023
 påstand om forgivelse 947

75. krænkelse af retten og øvrigheden, overhørighed, ulydighed, forræderi (jf. 16 50 470ff. 486)

skændige og utilbørlige ord om kongen og trusler 947
 forse sig imod kongens mandat 1052
 fredløs straffes for at nærme sig kongen 988
 udførsel imod kongens forbud 929
 utroskab, fredløshed 955
 domme siddet overhørig, fredløshed 1020
 trods og modvilje imod lensmand 1162
 en bestjålen nægtes rettens hjælp 934
 bønder straffes for ulydighed 999
 avindsskjold til riget 1116
 forræderi at lade sig bruge til rigets fjender 997

76. personretlige forhold: børn, mindreårige, værgemål, forsørgelse (jf. 540)

erklæring om faderskab aftvunget 1154
 børns arv må kun sælges til at aflægge gæld eller bekoste
 rigens rejse 1106
 værg afhænder børnegods 1024 1149
 - - frit jordegods 1141
 - tildømt gård 1164
 - kaldt uvederhæftig 933
 - erstattet af en anden 933
 - stævnet for børn 1051
 værgemål misbrugt 1187
 børns lavværg 1086
 umyndige broderbørn 1181
 værg fritaget for værgemål 1085

77. personretlige forhold: kvinder, værgemål; mænd, vederhæftighed

jomfruer med lavværg 1150
 jomfru stævnet med lavværg 1063
 kvinde møder på egne vegne 1082
 kvinder og klerke bidrager ikke til drabsbøder 925
 kvinde stævnet med lavværg 1117 1139 1152
 - fjernet fra gård 1085
 - stævner ved borger 1091
 kvindes gælds brev uden værgens samtykke ugyldigt 1188
 - - 1184
 adelig hustru møder for sin mand 1168
 enke udtager morgengave 976
 - udsteder skøde 936
 - sagsøger 1045 1049
 - indstævnet 1032
 adelig enke stævnet med lavværg 1001 1143
 enke og jomfru stævnet med lavværg 1006
 - stævnet med lavværg 1009 1022 1056 1057 1131
 - må ikke afhænde gods uden samtykke 1005
 værgens pligter 984
 værg for jomfru anfægter aftale 984

værgе disponerer uberettiget 961
 - fritaget for værgemål 1085
 egennyttig værgе 995

78. personretlige forhold: syge og gamle, forsørgelse,
 aftægt, fledførelse (jf. 98 313 540-541)

---

syg sælger, handel ugyldig 960
 krænkende ord skrevet under sygdom 1138
 adelsdame i sygeseng 1052
 gammel kvinde ikke ved sin rette forstand 1085
 sagsøgte ikke ved sin forstand 1178

80. personretlige forhold: fattige, ulykkesramte, tiggere
 (jf. 541-543 605-606)

---

kvinde og hendes datter fredløse grundet fattigdom 1020
 landgilde til fattiges underhold 1051

82. personretlige forhold: mindremænd, foragtede eller
 berygtede (jf. 50 150 600-609)

---

en fredløs straffes for at nærme sig kongen 988
 en fordelt dømt fredløs 1044
 fordelt mand kan ikke sagsøge 1042
 - - - - forkynde 1061
 fordelte kan ikke være sandemænd 1049
 en lovforvunden kan ikke gå i rette 1070

85. familieretlige forhold: trolovelse og ægteskab (jf. 571)

---

slægts samtykke til kvindes ægteskab 979
 brudt ægteskabsløfte, drabsforsøg 1151
 adelig kvinde ægter ufri mand 979
 brudeskat 1058
 morgengave 976

86. familieretlige forhold: forholdet imellem ægtefæller
 (jf. 578 579), separation og skilsmisse

---

da manden lå lig, var hustru i barselseng 1037
 mand nægter at værgе hustru med ed imod trolldomssigtelse
 1023
 hustru får skilsmisse grundet mandens mangler 944
 ægtefæller skøder sammen 927
 mand afhænder hustrus gods 1093
 husbond vederlægger hustru for solgt gods 1021
 stå til rette for afhændelse af hustrugods 1014
 hustrus gældsбrev forpligter ikke manden 1184

87. familieretlige forhold: forældre og børn, stedbørn
(jf. 520 579 608)

---

erklæring om faderskab til barn 1154
 en præsts slegfredsøn kuldlyst 1036
 afhændelse af datters fædrene gods 1115
 moder får dom over 2 sønner for fratagelse af gård 1008
 søn stævner moder for salg af fædrene gods 1057 1058
 - - - 1106
 enke indstævner søn 1043
 skøde fra fader til søn 1099
 stedfader 1037
 stedsøn 998

88. familieretlige forhold: forhold til øvrige familie
og slægt (jf. 608)

---

drabsmands forlig med dræbtes slægt 1174
 forlig med dræbtes slægt 1177
 erhverve svigerfaders gård 1045
 beslægtede og besvogrede vidner 1097
 sag imod svigerfader 1159
 - - svoger 1163 1178
 - - fætter 1099
 blodskam 1154

90. arveretlige forhold: arvegang, testamente (jf. 540)

---

dom om arvegang til kuldlyst slegfredsøn 1036
 - - - 972
 arvegang 1040
 ikke bevis for arvings overlevelse 1155
 kun een arving må overtage selvejergård 993
 overenskomst om arv skal stå ved magt 1062
 kongebrev på arvegods 979
 arvepagt 960
 beskyldning for at have taget et testamente 1072
 ubesejlet testamente magtesløst 1163

91. arveretlige forhold: arv og gæld (jf. 557)

---

vitterlig gæld betales af fællesboet 1055
 arvinger betale gæld 1129
 vedgæelse af arv og gæld 1183
 arvinger dømt til at efterkomme faders brev 1156
 bænkebrev på gods og arv 1187
 kun een arving må overtage selvejergård 993
 hovedgårde afhændet for at betale arveladers gæld 1198
 arv og gæld fragået, nøgle lagt på tinget 1037
 arv og gæld fragået på tinge 1089a
 arvelod fradømt 1164
 lovligt forbrug af børns arv 1106
 salg af arv til søskende 985
 arvekrav mistet ved passivitet 1159

93. arveretlige forhold: udtagelsesret, fortrinsret
 udtagelse af morgengave 976
 pengeskrin til begravelsesomkostninger 1179
94. arveretlige forhold: arvesvig, strid om arv (jf. 133)
 svig i søskendeskifte 981
 børns arvegods påstås solgt 1106
 beskyldning for at have taget et testamente 1072
 urigtige regnskaber i bo 1022
 værdier udtaget af dødsbo 1179
 forholdelse af købe- og pantebreve på skifte 981
 ubillig vurdering af myndlings arvegods 1187
 arvinger tilbageføre gods 1157
 indføre under ed i bo 1181
 sag om tilholdte gårde 1169
 7 bondegårde tilholdt 1124
 krav om arvelod i solgt gård 1011
 - på arv 1131
 strid om arvet bod 1160
 - - arv trods forlig 1143
 arvetvist 1081 1178
 overenskomst i arvestrid 1087
95. arveretlige forhold: afkald og kvittering for arv
 afkald på arv 995
 stedfader fragår arv og gæld 1037
 boets nøgle lagt på tinget 1037
96. arveretlige forhold iøvrigt
 arvinger stå til rette for arveladers afhændelse af
 hustrujord 1014
 regnskab overfor arvinger 1179
 dom at arvinger stå til rette 1093
 erstatning til arvinger for solgt gods 1021
 gods skiftet trods forbrudt til kronen 1116
97. skifte af dødsbo (jf. 313)
 dom at samfrænder skifte inden jul 1150
 - - - skal skifte 985 1021 1103
 samfrænder skifte adelsgods 1058
 skifte ved samfrænder 1117
 samfrænder skifte endeligt 1134
 dom at gods skal skiftes efter loven 984
 skifte påanket og hjemvist 1069
 overenskomst om efterladt gods anfægtet 1027
 borgmestre skifter 1160
 tingsvidne at gods er delt 917

-
98. skifte i levende live (jf. 57 78 313 540)
skovskifte 1063
100. tingsretlige forhold: jord, mark, mose (jf. 200 217 328)
trætte om 2 agre 1142
- - enges tilhør 1104 1145 1165 1180
101. tingsretlige forhold: skove, træer (jf. 200 216 217 329)
fredløs for at hugge en bøg 1175
ulovlig skovhugst 1057
skove forhugget 1043 1058
sag om et stykke skov 1127
rettigheder i skov 1118
rebning af skov 1195
fællesskov 1034
ulovlig udførsel af egetømmer 1200
102. tingsretlige forhold: vand, vandløb, fiskeri (jf. 201 216 337)
vand ledet ud af sit gamle løb 950
en strøm som markeskel 1025
tvist om fiskeret 949
sildefiskeri 994
- ulovligt 1019
ulovligt fiskeri 949 1052
ulovlig åleruse 1191
103. tingsretlige forhold: kyster, strande (jf. 202)
forstrande tilhører kongen og kronen 919
Ribes forstrandsret 929
105. tingsretlige forhold: bygninger, huse (jf. 25 250ff. 403)
ulovlig bygning på andens grund 956
bygning på fremmed grund 1101
trætte om jord og opført hus 998
107. naboretlige forhold: skel, gærder, hegn, grøfter (jf. 210 212 215 236 237)
6 adelsmænd gør skel 967
5 - - - 963
gode mænd og oldinge ride markeskel 986
- - gøre skel 1047
oldinges markeskel 1068 1132
rebning og lavhævd ugyldig uden sandemandstov 1053
sandemænds markeskel underkendt 1049
ridemænd 1112 1128

dom til rebning 1009
 skel fastsættes imellem enemærker 962
 ligne og lægge om jord 1100
 granskning vedr. enge 1114
 tvist om en eng 1104
 sag om markeskel 957
 gårde ulovligt opsat 964
 skovskel 1127
 skeltrætte 986 1158

108. selvejergods (jf. 110 270)

selvejergods lovligt købt da tidligere adelsgods 978
 - må ikke splittes 993
 skøde på gård fra fader til søn 1099
 del af ejendom solgt til kronen 1100
 gård ligger til bondegård 1017

109. landboret iøvrigt, jagtret (jf. 177 338)

kun parthavere i skov kan begære rebning 1195
 sag om tiende 1196

110. besiddelse og eje, hævd, bemægtigelse, gaver, fund og vrag (jf. 270 333 366 576)

bevis for besiddelse, men ikke for ejendom 971
 gods i besiddelse, hånd og hævd 1141
 skøde med besiddelsesret i livstid 1083
 eng i fri havende værge 1108
 sag om afgrøde, men ikke om ejendom 1165
 gårde skal følge skøde 1124
 jord tilholdt ifølge købebreve 1031
 påstand om forholdelse af gård, bevis for adkomst 974
 bevis for gårds tilhør 1148
 tingsvidne at jorder tilhører kirke 942
 granskning vedr. engs tilhør 1108
 adkomst tilkendt kloster 913
 trætte om gods, oldinge forlige eller dømme 1139
 - - jord og opført hus 998
 - - 2 agre 1142
 - - en mark 948
 - - en eng 1114 1145
 sag om adkomst til en gård 1013 1045
 - - - - 2 boder 1123
 - - - - forundt eng 1071
 - - jord og ejendom 1076
 dom om adkomst til gård 1083
 - at gård beholdes 1050
 ejendom tilholdt 1163
 jord fradømt 1090
 grøft i andens jord 950
 brug af arilds tid 1064
 adkomst til gård efter 40 år 1133

jord fulgt købebrev i 20 år 1094
 - brugt i 20 år 1073
 fiskeri i over 20 år 949
 ugedagsmænd i 40 år 977
 skøde og lovlig hævde 1095
 lovhævd på gård fremlagt 936
 lavhævd på kongsgård 928
 - med urette 932
 - ugyldig 1053
 fortrin for ældste lovhævd på å 950
 sag om lavhævd til voldgift 1007
 - - lovhævd 1033
 gods skænket til skole 1093
 gave til kirke, kalk og disk 1125
 strid om gods skænket kloster 914

111. fælleseje, fællesret (jf. 177 235 236)

forte og fællede i udmark som i indmark 1033
 3 byer før i fællig 1053
 Visborg fællesskov 1034
 åleruse i sameje 1191

112. beskyttelse af besiddelse og ejendom: hjemmel, tyveri, tingsbeskadigelse, ulovlig brug, tilbagesøgning af gods, lås, ejendomsmerker (jf. 21 270 286 359 366)

hjemmel for en okse 945
 skaffe hjemmelsmand 945
 manglende hjemmel til hø, tyveri tilgivet 1003
 ond tro vedr. hjemmel 1161
 ejendomsret tilkendt kloster 913
 ejendomsdom 932
 2 gårde fradømt 1166
 tvist om gods skænket kloster 914
 - - adkomst til 3 gårde 936
 - - jordegods 921
 ulovlig besiddelse af vandfad 1097 1098
 beskyldning for tyveri 1041
 sigtelse for tyveri af sild 1019
 ulovligt fiskeri i enemærkesø 949
 tyveri af en okse 945
 en tyv løsladt trods den bestjålnes protest 934
 voldelig fratagelse af 18 tdr. sild 994
 tilegnelse af afgrøde, hø og græs 1165
 sag om tilegnelse af hø 964
 en gård frataget uden adkomst 1152
 tilholde sig en gård uden hjemmel 1100
 tilholdelse af gård og mølle 1105
 - - brug af en ejendom 1185
 tilholde sig mere gods end berettiget 1021
 en skov forhugget 1043
 i godstrætte skal godset klart angives i stævningen 946
 forholdelse af jord og ejendom 1076
 - - en gård 965 1008 1065

forholdelse af gods 1026
 tilbageholdelse af klostergods 912
 uretmæssig indførsel i gods 1128
 - brug 1103
 granskning vedr. en engs tilhør 1145
 låsebrev på hovedgårde 1198
 - - et alters vegne 937
 - - frit arvegods 1024
 - - mølle 1106 1176
 - 966 974
 låseforfølgning om ugedagsmænd 977
 lås er lovens ende 978
 brænde og mærke på øksne 990

113. forvaring og betroelse

kiste med breve indsat i kirke 1066

114. fæstemål vedr. hus og jord, fæsterens retsstilling, misligholdelse (jf. 12 79 122 231 238 251 300-319 323 663-664)

sag om landgilde af 2 gårde 1166
 stedsmål og landgilde 1126
 landgilderestance 1189
 landgilde forholdt 1051
 gård kan ikke stedes uden husbonds vilje 1201
 sag om ægter og gæsteri 999
 ægt og arbejde 953

115. lån til brug, lejemål, forpagtning, forlening (jf. 336 367 629 662)

skøde med besiddelsesret i livstid 1083
 en kirkejord imod årlig jordskyld 1101
 eng forundt for livstid imod årlig afgift 1071
 fæstet kirkejord 1111
 et års rente af 2 gårde: 25 daler 1166
 leje af boder i 32 år 1123
 leje og husskyld af gård i Helsingør 1032
 forlenet gård i forfald 1056
 en skov i forlening 1043
 ikke hævd på gods i forlening 1073

116. lån til eje, pengelån, gældsbreve, rente og åger (jf. 43 665)

gælds brev påstås ugyldigt 1089
 kvindes gælds brev kendt ugyldigt 1188
 - - 1184
 hovedbrev på gæld 1089
 dom at gælds brev skal efterkommes men uden renter 1092
 gæld med rente og interesse 1183
 gædsløfte med renter 1048

gældsbev: 700 daler 1004
 - 1075 1077 1092 1112 1135

117. gældssager, hvor baggrund angives (jf. 43 663-664)

stå til rette for penge oppebåret af pantet gods 1136
 degnerente 954

119. gældssager iøvrigt

vitterlig gæld betales af fællesboet 1055
 - - loves betalt 1012
 manglende kvittering, dom for gæld 1182
 dom at arvinger skal efterkomme faders brev 1156
 forfølgning for gæld 1084
 frifindelse for gæld 1188
 dom for gæld 1030
 gældssag henskudt 987
 - 1129

121. løfter og aftaler, former, retsvirkninger, ophør (jf. 114 130 300ff. 440)

dom at løfte skal holdes 1129
 - - holde svigerfaders løfte som riddersmænd bør 1048
 - - arvinger skal efterkomme faders brev 1156
 søn skal holde faders brev og segl 1071
 løfte på adelig ære 1168
 dom at skøde skal holdes 992
 brev og segl skal efterkommes 1048 1079 1088 1167 1168
 overenskomst skal overholdes 1039
 fyldestgøre brev 1134
 forlovningsbrev 1126
 skadesløsbrev 1136
 opladelsesbrev 1136
 overenskomst om indførsel 1039
 stævning om kontrakter og breve 946
 løfte fragået, men bevist 1140
 kontrakt fragået 1139
 handel om 3 gårde hævet grundet sygdom 960
 følgebrev ugyldigt grundet tvang 1083
 en unøjagtig kontrakt 1034
 løfte om aldrig at oprippe sag 1044
 - - ikke at sælge sit gods 1168

122. misligholdelse af aftaler, bortset fra gæld (jf. 114 130 300ff. 440)

løfte om frit lejde misligholdt 1018
 overenskomst påstås misligholdt 983
 kontrakt misligholdt 1076
 brudt ægteskabsløfte 1151
 ran at drage af tjeneste 1121
 dom at skøde skal holdes 992

dom at løfte skal holdes 1129
 - - efterkomme brev og segl 1048 1168
 - - - kontrakt 1167

123. forløfte, borgen for opfyldelse af løfter

forlovningsbrev 1126
 forpligtelse "en for alle" kan kræves hos enhver 1054
 vissen og loven af værge 933
 indståelse for salg til bestemt person 1079
 skadesløsbrev for forløfte 1088
 betale iflg. dom eller stille borgen 988
 forløfte for gæld 1089 1184

124. køb og salg (jf. 275 331 368 369 398 440ff.)

kongen køber herlighed 1046
 kgl. stadfæstelse på skøde 1107
 beseglet pergamentsskøde 1099
 gods skal følge skøde 1083
 gårde skal følge skøde 1095 1124
 jord fulgt købebrev i 20 år 1094
 gård opladt med træ og tørv 927
 ufri må ikke købe frit jordegods 1107 1110
 frit jordegods solgt af værge 1141
 skøde på børnegods ugyldigt 1149
 løfte om ikke at sælge sit gods 1168
 gårdsalg, protest efter 39 år 1164
 købebrev ang. 4 gårde 1010
 købebreve forholdt på skifte 981
 - 1031
 bevis for køb af gård 1045
 - - skade ved skødning 1093
 køb af 4 gårde 1110
 skøde på andel i gård 1099
 gods tilskødet kloster 932
 skødning af gård i København 918
 sag om handel med 2 gårde 992
 handel om 3 gårde ugyldig grundet sygdom 960
 skøde påstås ulovligt 1099
 - magtesløst 1115
 oksehandel, køber dømt som tyv 945
 gæst handler klæde med gæst 982

125. lovbydelse og forkøbsret

hovedgårde afhændet med næste frænders samtykke 1198
 2 gårde lovligt opbudt 1107
 lovbydelse 1065
 moders forkøbsret 1010
 forkøbsret 1088 1124

126. mageskifte og bytte (jf. 368)

mageskifte med kronen 1142
 - 1000 1017 1082
 jern byttet med mel og malt 1161

127. pant: former og genstande for panteret (jf. 276)

adelsgods pantsat i 120 år 978
 hovedgård pantsat 917
 pantebrev på 3 gårde 936
 - i gård 1065
 2 gårde pantsat til alter 975
 1/3 af en gård pantsat 1117

128. pant: vurdering og fyldestgørelse, opbud (jf. 57)

løsning forkyndt vedr. pantebreve 936
 ønske om løsning af 2 gårde 975
 pantsat gård tilbudt indløst 962
 indløsning af 2 pantsatte gårde 1061
 pant indfriet 978 1076

129. pant iøvrigt

penge oppebåret af pantet gods 1136
 pantebreve forholdt på skifte 981

130. tjeneste og arbejde, tyendeforhold
(jf. 79 117 122 232 233 288 579 661)

ran at drage af tjeneste 1121

131. fuldmagt og kommission (jf. 31), kompagniskab

en fordelt kan ikke give fuldmagt til rettergang 1199

133. tvang, svig og udnyttelse (jf. 94)

urigtig erklæring aftvunget i fængsel 1154
 skøde aftvunget i fængsel 1059
 tvang og fængsel 1083
 følgebrev dømt ugyldigt grundet tvang 1083
 et brev aftvunget 1146
 bekendelse aftvunget med vold 1137
 svigagtig erhvervelse af gælds brev 1004
 vrang undervisning bag erhvervelse af kongebrev 1085 1141
 - - - - - dom 988 989 1059
 - - - - - 1067 1076 1083
 - - - - - enge 1165
 - - i skelsag 967
 - - ikke godtgjort 1080
 - - 969 979 1017
 kvinde påstås at have udnyttet mindreårighed 1198

134. hærværk, vold, overvold, ran (jf. 112)

vold oversvoret for overfald og røveri 1192
 gårde tilholdt med vold og vælde 1170
 vold at bruge uindløst ejendom 1076
 vold: ulovlig åleruse 1191
 ran at drage af tjeneste 1121
 tillægge ranssag 1121
 sigtelse for ran 952

135. røveri, rov

overfald og røveri imod soldat 1192

136. falsk, løgn

falsk stokkenavn 1038
 påstand om urigtig besegling 970
 intet navn i segl 1092

DE ANVENDTE REAKTIONER, SANKTIONER OG STRAFFE 140 - 169140. ansvarsbetingelser, alder, subjektive forhold (jf. 132)

forsæt til drab 1151
 ikke ansvar uden vidende og vilje 1043
 anstiftelse af overfald 1138
 selvmord efter djævelens tilskyndelse 918
 forsøg på drab 1151
 tyveri i mørke og mulm 934
 skade skyldes egen forsømmelse 1112
 drab af våde 1177
 - i nødværge 1173 1174
 ukendskab til kgl. forbud 1052
 sygdom påberåbt som undskyldning 1138
 undskyldning for udtryk 1198

143. bøder, bødestørrelser (jf. 308 310 650-651)

mandebod 915 924 943
 fejdepenge efter drab 924
 40 mark for vold 988 1192
 3 mark for urigtig benægtelse 1015
 - - - et udtryk 1109
 bod for nødværgedrab 1173
 bøde for helligbrøde 924
 - - ulovlig dom 945
 faldsmål æsket 1078
 sag aftinget, faldsmål betalt 997
 optinge hos lensmand 1162

144. hovedlods fortabelse, konfiskation

hovedlod forbrudt 979
gods forbrudt til kronen 1116
- hjemfaldet til kronen 971
kgl. konfiskation underkendt 940
gård konfiskeret efter selvmord 918
beslaglæggelse af skib og korn 1102
- - - 929
konfiskation af 18 tdr. sild 994
- - geder 952
ulovlig klædehandel, halvdel forbrudt 982

145. livsstraf (jf. 147)

2 troldkoner brændt 1023
dom at brændes for trolddom underkendt 1023
livsstraf for løgn om rigens hofmester og dennes hustru
1202
hals forbrudt for fuldt husfred 923
- - hvis domfældte ikke har lidt uret 998
straffes på halsen for at bedrage hustru 944
landsdommer henrettet 1116
dødsdom aftenget 1122
orfejde for henrettet broder 920
borgmester og råd kan ikke fælde dødsdom 1202

146. andre straffe

i fængsel for majestætsfornærmelse og trusler 947
dom at være en troløs løgner 947
- ikke at måtte gå i rettergang 970
- - - være myndig eller duelig i ærligt samfund
969

147. straffens fuldbyrdelse (jf. 145)

ulovlig hængning for tyveri 945

148. straffesteder og -institutioner

galgen på Århus torv 940
- 945

149. fredløshed, forvisning

kvinde og hendes datter fredløse for overhørighed med
domme 1020
en fordelt dømt fredløs 1044
fredløs for at hugge en bøg, fredlysning 1175
fredløshed for 10 daler, fredlysning 955
kvinde og søn retsforfulgt og fredløse 998
dom at rømme som fredløs 988
sag om lovligheden af forvisning 1012

lysning af kongens fred efter vådesdrab 1177
 - - - - 1173 1174 1175

150. mandhelgsfortabelse, mindremænd, tremærksmænd
 (jf. 50 82)

en lovforvunden kan ikke gå i rette 1070

152. oprejsning, benådning (jf. 308), asyl, fredlysning,
lejde, orfejde

fordelte uden oprejsning 1049
 domhaver benåder fredløs kvinde og datter 1020
 tyveri tilgivet "for vor bøns skyld" 1003
 tilgivelse af kgl. mildhed 1109
 forseelse eftergivet 1146
 eftergivelse af tiltale 1154
 delvis eftergivelse "for vor bøns skyld" 1029
 fredlysning, kongens fred 955
 løfte om frit lejde misligholdt 1018
 trygd og orfejde 943
 orfejde for henrettet broder 920
 - 915
 fejdepenge efter drab 924

160. udentinglige reaktioner: undsigelse, trusler

trusler om ild og rød lue over riget 947

162. udentinglige reaktioner: hævn, fejde

fejdepenge efter drab 924

163. udentinglige reaktioner: afgørelser og forlig
 (jf. 33 236)

aftingning 1122 1200
 forlig efter drab 924 1174
 - med dræbtes slægt 1177
 - så tyv ikke skulle miste livet 935
 - om arv 1130 1143
 - ved gode mænd 1139
 - 1041
 2 forligsmænd udpeget 1034

BYLAGETS JURISDIKTION, BYSTÆVNET, LANDSBYSTYRET 170 - 199

171. kompetence: saglig/stedlig, forholdet til tingene

vidner ang. vide og vedtægt kan landsting ikke underkende
 1190

200 - 699 IKKE-JURIDISK SAGREGISTERNATURFORHOLD 200 - 209201. søer og vandløb (jfr. 102-422)

vand ledet ud af sit gamle løb 950
et vandløb som markeskel 1025
fiskeret i Ramsø sø 949

202. hav og strande (jf. 103)

forstrande tilhører kongen og kronen 919
Ribes forstrandsret 929

205. vilde planter, træer

lindetræ 925

DET DYRKEDE AREAL 210 - 219210. opmåling og afgrænsning (jf. 107)

bymark deles i 12 lige store ottinger 948
1 otting til kronens bonde 948
gode mænd gøre skel imellem byer 1047
sandemands markeskel imellem byer underkendt 1049
markeskel imellem 3 byer 1053
oldingers markeskel 1132
sag om markeskel 957
skel imellem enemærker 963
jord indtaget af grander og tilskiftet 1153
ligne og lægge om jord 1100
skeltrætte 986
ridemænd 1112

213. adgang, markveje og fædrifter (jf. 104-462)

forte og fæled i udmark som i indmark 1033

214. landsbyens tilliggende uden for byen (jf. 111)

fællesskov 1034
udmark 1033

215. bymarken og dens opdeling (jf. 217)

lovhævd over gamle markeskel 1158
strid om eng, jordfordeling 1104
3 byer før i fællig 1053
ulovlig tøjring i bymark 1190

216. fordeling af andre goder (fiskevand, skov) (jf. 101 102)

fordeling af skov imellem byer 1127
rebning af skov 1195

LANDSBYENS OMRÅDE 220 - 229220. fællesarealer i byen (jf. 177)

forte og fæled i udmark som i indmark 1033

221. byggesteder og tofter

trætte om et byggested 1074

LANDSBYENS BEBOERE 230 - 249234. landsbyens tillidsmænd (jf. 176)

oldermanden i Hadbjerg 1190

JORDENS EJERE 270 - 279270. selvejerbønder (jf. 108 110)

selvejergård må ikke splittes 993
salg af selvejergods dømt lovligt 978
del af ejendom solgt til kronen 1100
skøde på gård fra fader til søn 1099
gård ligger til bondegård 1017

271. krongods (jf. 403 471)

krongods og fæstegods 951
kronens bønder 953
gård tildømt kronen 951
1 otting til kronens bonde 948
gård under kronens målgårde 1073
kongens ladegård 990
mageskifte med kronen 1142
del af ejendom solgt til kronen 1100
ulovligt fiskeri på Skerns grund 1191
krongods 1108

272. gods under provstier, hospitaler og skoler
(jf. 505 521 541)

---

et klostres tjenere og birk 938
en gård tilhørende et kloster 923
Odense hospitals tjenere 1015

273. adelsgods

hovedgårds ugedagsmænd i andet sogn 977
frit jordegods tilhørende umyndig solgt 1141
frit arvegods 1024
arvesag vedr. adelsgods 960
adelsgods 917 924

275. handel med godstilliggender (fæstegods) og
mageskifter hermed (jf. 124 126)

hovedgårde afhændet for at betale gæld 1198
kongen køber herlighed over gård 1046
handel med fæstegårde 1117
- - 4 gårde 1110
- vedr. 3 gårde hævet 959
salg til ufri af 2 bøndergårde 1107
bønder under anden husbond 991

276. pantsætning af godstilliggender (fæstegods) (jf. 127)

pantsætning af fæstegods 1117
indløsning af 2 pantsatte gårde 1061

HOVEDGÅRDE 280 - 299280. gården og dens indretning

Dronningborg skriverstue 1189

282. avlsbygninger

kongens ladegård 990

286. rettigheder og herligheder

kongen køber herlighed over gård 1046
skovhug, gærdsel og græsning 1064

FÆSTEVÆSEN 300 - 319300. fæste (jf. 114)

krongods og fæstegods 951

304. afgifter til godsherren

bønder må ikke besværes med usædvanlig tyngte 991
stedsmål og landgilde 1126
landgilde til fattiges underhold 1051
- af 2 gårde 304

landgilde af 1½ gård 1051
 tingsvidne på landgilderestance 1189
 fogedpenge 1200
 ydekøer 953

305. hoveri

gæsteri, arbejde og andet 991
 fæstere, ugedagsmænd og skattefri 977
 arbejde 4 dage om året 953
 bønder vogte kronens øksne 990

306. ægter

sag om forhindrede ægter og usædvanligt gæsteri 999
 ægt og arbejde 953

309. godsernes embedsmænd (jf. 271 272 273 288)

godsfoged dræbt 943
 - 991
 slotsfoged 934 935 1175
 ridefoged 1101 1120 1189 1190 1194 1195 1196 1200
 ladefogeds opgaver 990
 skovfoged 1057
 fogder 1179

313. overdragelse af fæstegods fra en fæster til en anden
 (jf. 78 79 98 114)

gård kan ikke stedes uden husbonds vilje 1201

314. flytninger, udvisninger og rømninger
 (jf. 79 81 114 238 300 312 607)

flytning uden tilladelse 1126
 rømning 1161
 ran at drage af tjeneste 1121

UDNYTTELSE AF AREALET 320 - 349

324. kornavl (jf. 320 322 323)

kornudførsel fra Ribe 929
 korn i degnerente 954
 1½ örtug rug, del af landgilde 1189

326. engbrug

enges tilhør, tilegnelse af hø og græs 1165
 sag om tilegnelse af hø 964

trøtte om engskifte 1180
manglende hjemmel til hø 1003

329. skovbrug (jf. 101)

rettigheder i skov 1118
fællesskov 1034
skovhugst i strid med forleningsaftale 1057
fredløs for at hugge en bøg 1175
ulovlig udførsel af egetømmer 1200
en skov forhugget 1043 1058
skovhug tilholdt 1064

337. fiskeri og fiskeredskaber

fiskeri med pulsvod 1052
sildefiskeri 994
tvist om fiskeret 949
sildegarn optaget af tolder 1019
ulovlig åleruse 1191

HUSDYRHOLD 350 - 379

351. kreaturer

forsvundne øksne 990
tyveri af en okse 945

353. svin

et svin nedgravet 1120

355. geder

geder konfiskeres efter forbud 952

358. bier

voks i bøde efter drab 924

363. husdyrprodukter, uforarbejdede

2 sider flæsk 945
en hud i barkekar 1120

HUSHOLDNING OG HUSFLID 380 - 399

383. bagning

mel og malt 1161

384. brygning

1 ørtug malt 945
malt 1161

392. lysestøbning

voks i bøde efter drab 924

398. salg af egen fremstilling (jf. 124)

jern for mel og malt 1161

KØBSTAD OG HOVEDSTAD 400 - 419400. afgrænsning, volde og grave

biskoppens fjerding i Roskilde 930 931

402. gader, torve og pladser

Tyskmandegade, København 918
Århus torv med galge 940

403. gårde og huse

ulovlig bygning på andens grund i Kbh. 956
bygning på fremmed grund i Helsingborg 1101
sag om gård i Kongensgade, Kbh. 1045
gård i Kbh. 918
2 boder i Kbh. 1123
gård i Helsingør, leje og husskyld 1032
sag om gård i Kolding 1011
2 boder på Østergade i Kolding 1160

406. hospitaler i købstæder

vort hospital i København 1051
Alm. hospital i Odense 1015

410. bystyre, organer, personer, bygninger

Assens, borgmester og råd 1044
Bogense, - - - 1083
- - - 968
Flensborg, borgmestre og råd 1102
Fåborg, - - - 1064
Helsingborg, - - - 1101
Holstebro, - - - 1076
Horsens, borgmester 934
- byfoged 935

Kerteminde, borgmestre og råd	997
Kolding	- - - 1011
-	- 1160
Korsør, borgmester og rådmand	1102
København, borgmester, råd og byfoged	1087
- borgmester og råd	1045 1202
- borgmestre og byfoged	982
- rådmand og kæmner	1123
- byfoged	1123
Malmø, borgmestre og råd	939 995 1012
Mariager, byfoged	1197
Nakskov, borgmester	926
Næstved, borgmestre og råd	994
- byfoged og rådmænd	1151
Odense, rådmand	1129
- byfoged	945
Ribe, borgmester og råd	929
- - - byfoged	987
- -	1029
- borgmestre	929
- rådmand og byfoged	1029
- -	970
Ringkøbing, borgmester	1002
Roskilde, byfoged	1091
Skælskør, -	1078 1086
Viborg, borgmester	968
- byfoged	1016
- bysvend	968
Væ, borgmester og råd	939 1127
Ystad, borgmester og råd	1167
Ålborg, byfoged	1199

411. skatter og afgifter (jf. 474)

tolder 1019

412. havne, havneret, ulovlige havne

Ribes havne- og forstrandsret 929
 ulovlig kornudførsel fra Ribe 929
 forprang og udskibning i Lolland 926
 ulovlig havn og forprang 994
 fiskesalg til skade for borgere 994

413. diverse vedr. købstæder

Nykøbing M.'s opkomst 922
 sag om borgers rømning eller forvisning 1012

HÅNDVÆRK 420 - 439421. de enkelte fag

(personers erhvervsnavne skrives med stort, om de dækker vedkommendes erhverv vides ikke)

barkekar (til garvning) 1120
Bartskær 1076 (jf. gruppe 552)
Glargemester 1160
Kedelsmed 1011
Lestemager 1051
Skomager 1076 1183
Skinder 1012
Skrædder 993 1091
Smed 995
Snedker 1120

422. mølleri

låsebrev på mølle 1176
adkomst til mølle 1105
tvist om opført mølle 950
vidnesbyrd om vandhold 1176
mølleret 1118
Hals mølle 1121

HANDEL OG SØFART 440 - 459440. køb, salg og leje (jf. 122, 124; bøndernes salg af egne produkter, se dog 331 364 368 369 398)

gæst i Kbh. handler ulovligt klæde med gæst 982
ikke købe med alen eller skæppe 968
Viborg købstadmænds landhandel 968
skib med købt korn 1102
salg af sild 994

441. markeder

høstmarked 939

442. torvehandel

dom imellem Malmø og Væ om torvehandel 939

449. regnskaber, regnskabsbøger o.l. (jf. 38 618)

regnskab for fogders oppebørsler 1179
gøre kronen regnskab 1111
nogle ord om regnskabsbog 1119
dom til regnskab 1056 1181

451. søfart, skibe og dele deraf

udskibning på Lolland 926
skib og korn beslaglagt 1102
- beslaglagt 929
fiskeskude 994

452. udenrigshandel

forbud imod handel med udenlandske købmænd 939
ulovlig udførsel af egetømmer 1200
Viborgs udenrigshandel 968

453. søfolk

skipper 1045

SAMFÆRDELSE OG TRANSPORT 460 - 469461. rejser, distancer (jf. 466)

rejse til og fra Venedig 1167
tilbage fra Grønland 1154
rejse i rigens tjeneste 1039
stedfader ikke i riget da arv og gæld skal fragås 1037
en landsdommer udenlands 1035

469. søtransport og færgefart

udskibning på Lolland 926
fiskeskude 994

RIGET, KONGEN OG CENTRALADMINISTRATIONEN 470 - 479470. rigets grænser og inddeling m.v.

kirkens fjerding, kronens del 930

471. kgl. embedsmænd, lokale (jf. 3 11 410 477)

lensmand / hovedsmand på:
Bergenhus 1154
Bøvling 1114
Dronningborg 1189 1191 1195 1197
Hald 999 1031 1046
Hammershus 1120 1162
Hindsgavl 1122
Kalø 924 951
Koldinghus 946
Københavns slot 918 952 1041

Landskrone 955
 Malmøhus 991 995
 Nyborg slot 953 997 1009 1015
 Odense 1010 1111 1151
 Riberhus 1114
 Rugård 1100
 Skivehus 1001
 Vestervig kloster 950
 Ålborghus 996 998
 Ålholm 1073
 lensmand 1145
 slotsfoged på Bygholm 934 935
 kongens foged 934
 slotsskriver 990
 tolder 990 1019

472. kgl. embedsmænd og institutioner, centrale

rigshofmester 971
 rigens kansler 930 1005 1020
 kansler 947 1110
 rentemester 976
 rentekammeret 1016

473. kongen som øverste myndighed

det tilkommer alene den højeste øvrighed at give og for-
 andre lov 1202
 dom efter kgl. befaling 1074 1151
 uafhentet, deponeret sum påstås at tilfalde kongen 1016
 aftingning overfor kronen 1200
 kgl. befaling til gode mænd om skeltrætte 1158
 kgl. brev til oldinger om besigtigelse 1139
 - - vedr. enemærke 949
 kongebrev 951 952 953

474. kgl. skatter, told m.v. (jf. 411)

kongeskat 977
 kronens jordebog 953
 påstand om fritagelse for ægt og andet 951
 ægt og arbejde 953
 tolder i Norge 1019
 - 990 1019

475. kgl. forordninger og bevillinger (jf. 473)

kgl. befaling til at ligne og lægge jord 1100
 - - - - dømme 1074 1151
 - - i skeltrætte 1158
 - konfirmation på oprettelse af en skole 1093
 - stadfastelse på skøde 1107
 - - gårds tilhør 1100
 - forbud imod fiskeri 1052

- kongebrev tillader salg af umyndigs jord 1141
- på sagefrihed 980
- at 5 adelsmænd sætte skel 962
- på herligheder 1064
- - boligret 996
- til ægtefæller på jordegods 979
- erhvervet ved vrang undervisning 1085

477. kgl. slotte og gårde (jf. 271 403 471)

- Hald 1046
Hammershus 1120 1162
Kalø 952
Københavns slot 918 952 990 1041
Malmøhus 995
Nyborg slot 953 1009 1015
Skern slot 1191
Sølvisborg slot 1200

478. herredage

- første ordinære herredag 1134
næste herredag 1110
adelens landemode i Odense 1083

MILITÆRVÆSEN 480 - 499

480. soldater, krigstjeneste

- rigens rejse imod rigens fjender 1106
stille hest og harnisk i krig mod Sverige 1116

KIRKELIGE FORHOLD 500 - 519 (jf. 13 60 71 74 560-562)

500. kristelig øvrighed

- præst skal dømmes af sine rette dommere 1001
et klostres birketing 938

501. stiftet, sognet og sognemænd, menigheden

- tingsvidne at kirke var sognekirke før Nykøbing blev
bygget 922
sognemænd indstævnet 954

503. kirkelige embedsmænd (jf. 13), gejstlige

- superintendent 1001
biskop 918 921 924 930 931 936 958 1138
udvalgt biskop, electus 943 947

biskops official 931
 ærkedegn 946
 domprovst 933
 dekan 912
 perpetuus vicarius 937
 prior for de evige vikarer 975
   - 914 949
 priorinde 912
 abbed 1036
 klosterforstander 922
 dominikanere 914
 kannik 921 930 933 949 958 1040
 kantor 946
 herredsprovst 1146
 provst 1083
 sognepræst 941 966 970 979 989 995 996 1001 1009 1036
   1046 1083 1109 1138 1145 1146 1147 1160
 præster 912
 kapellan 942 1083 1138
 sognedegn 954
 klerke og kvinder skal ikke bøde for drab 925

504. kirkelige handlinger

lovforvunden præst uddeler ikke sakramenter 1001
 messer efter drab 924
 modtage sakramenter 940

505. kirkelige institutioner, bygninger og rum

Roskilde domkirke 975
 St. Olufs kirke, Roskilde 912
 St. Mikkels kirke, Roskilde 912
 St. Clemens kirke, Nykøbing M. 922
 St. Nikolaj kirke, Åsted 942
 Sortebrødre kirke, Århus 940
 St. Karine alter i Odense 1131
 Antvorskov kloster 949
 St. Hans kloster Dueholm 922
 Bäckaskog kloster 932
 Gråbrødre kloster, Kalundborg 926
 St. Agnes kloster, Roskilde 923
 Agnete kloster, Roskilde 912 914
 St. Clara kloster, Roskilde 912 913
 altre i Roskilde domkirke som panthaver 975
 låsebrev på et alters vegne 937

506. kirkeinventar, genstande til kirkelig brug

alter 937 975 1131
 kalk og disk på alteret 1125

507. begravelsespladser i kirker

begravet i Sortebrødre kirke i Århus 940

508. kirkegårde (begravelsespladser)

Gråbrødre klostres kirkegård 926

509. kirkegods og herligheder, patronatsret (jf. 272)

herlighed af kirkegård og -jord 1148
vikariegods til alter 1131
jorder givet til kirke 942
2 agre tilhørende kirken 1142
klostres mølle 950
fæstet kirkejord 1111
en kirkejord imod årlig jordskyld 1101
kirkens gård eller præstegård 1046
et klostres tjenere og birk 938

510. afgifter til kirker og kirkelige embedsmænd (jf. 109)

degnerente i korn 954

511. præstegårde og degneboliger, præsters tjenestefolk

herlighed af præstegård 989
boligret i præstegård 996

513. præstegårdsjord og rettigheder til præstegårde

sag om en gård er kirkens eller præstegårdens 1046
strid om præstegårdsjord, rebning 1009
eng til præstegård 1145

518. domkapitler

kapitel plejer ret i hospital 1151
Ribe domkapitel 1000 1082
Viborg domkapitel 946

519. helligbrøde, brud på kirkefred o.l. (jf. 13 74 501)

præst slået blå og blodig 996
adelig enke lukker kirkedør for præst 1001
bøde for helligbrøde 924

OPDRAGELSE, UNDERVISNING OG BOGLIG LÆRDOM 520 - 539521. skoler, universiteter

en "evig skole" på Herlufsholm 1005
adelig skole på Herlufsholm 1093
Sorø fri skole 1176

522. lærere, doktorer, akademikere

degnerente 954
magister 949 966 970 979 1060 1080

524. læse- og skrivekunst (jf. 618)

ridefoged ved navn Poul Skriver 1194
Dronningborg skriverstue 1189
beseglet pergamentsskøde udstedt af sandemænd m.fl. 1099
et bænkebrev 1187
tingskrivere, se gruppe 3
en udskåren skrift 1157 1159
skøde med segl 992
testamenter, se gruppe 90

526. andre kundskaber

en kontor 946

FORSØRGELSESVÆSEN 540 - 549541. stiftelser og hospitaler

vort hospital i København 1051
Alm. hospital i Odense 1015
hospital 1151

DØD, SYGDOM OG SYGDOMSBEHANDLING, ULYKKER 550 - 559550. sygdomme og sygdomstegn hos mennesker (jf. 25 37 551)

gammel kvinde ikke ved sin rette forstand 1085
sagsøgte ikke ved sin forstand 1178
sælger syg og svag, handel ugyldig 959
skilsmisse grundet impotens 944
adelsdame i sygeseng 1052
krænkende ord skrevet under sygdom 1138

552. badskærer og læger; jordemødre (jf. 553)

Oluf Bartskær 1076
mand ligger lig, hustru i barselseng 1037

555. dødsfald, drab, selvmord (jf. 70 74)

mand ligger lig, mens hustru i barselseng 1037
dom til forhør om en person lever eller ej 1155
- om en mands død 1035
drab 915 924 943 1172 1173 1174 1177
kvindes selvmord ved hængning 918

562. magi og trolddom (jf. 74)

trolddomssag 1023
selvmord efter djævelens tilskyndelse 918

563. troldkvinder og troldmænd (jf. 74)

2 troldkoner brændt 1023
dom at brændes for trolddom underkendt 1023

567. hedensk jord (jf. 557)

nedtage af galgen og begrave i kristen jord 945

OMGANGSFORMER, SÆD OG SKIK 570 - 589573. personlig rengøring, udseende

vandfad (handfad) 1097 1098
en præst trukket i skægget 1147

580. slagsmål (jf. 70)

drukken adelsmand overfalder præst 1147
slagsmål om dokumenter 1137
slag imod stævningsmand 1119
- - en soldat 1192
- - - præst 996

SOCIAL STATUS 600 - 609 (jf. 23 73 83)601. særlige rettigheder

ufri må ikke købe frit jordegods 1107 1110

602. æresbegreber (jf. 23 73 82 83)

dække over forførelse 1154

604. uærligt folk

en fordelt dømt fredløs 1044
fordelte kan ikke være sandemænd 1049
en lovforvunden kan ikke gå i rette 1042 1061 1070 1199
en fordelt kan ikke forkynde 1061
- - kastet i fængsel 1044
en fredløs straffes for at nærme sig kongen 988

605. stakler og fattigfolk (jf. 80 542 543 606)

kvinde og hendes datter fredløse grundet fattigdom 1020
landgilde til de fattiges underhold 1051

607. fremmede (jf. 81 312 314)

borger fra Lübeck fordelt i Ålborg 1199

608. særlige slægtskabsforhold m.v. (jf. 88)

blodskam 1154
beslægtede og besvogrede vidner 1097
svogerskab 1163 1178
fætter 1099
erhverve svigerfaders gård 1045

INVENTAR, HUSGERÅD OG LØSØRE 610 - 619611. møbler

kiste med breve 1066

615. redskaber og genstande i stue- og udhuse

vandfad 1097 1098

617. personlige ejendele (undtagen klæder og smykker)

pengeskrin 1179

618. bøger og breve (jf. 449 524)

et bænkebrev 1187

KLÆDEDRAGT OG SMYKKER 620 - 639620. stoffer og garner

et stykke leidisk klæde 943

628. smykker

guld og klenodier 1084
en guldkæde 1179

VÅBEN 640 - 649646. andre våben end de i 640 - 645 nævnte

drabsforsøg med kniv 1151

MØNT, PRISER OG PENGEVÆRD 650 - 669650. møntsorter (jf. 651)

guldgylde 1048 1092 1113
gylde 1089
gode, gamle uforfalskede joachimsdalere 1065
gamle daler 1016
rigsdaler 1200
daler og mark 1076
- 976 1004 1029 1084 1087 1110 1126 1135 1140 1156
1166 1167 1182 1183 1184
lybske mark 917
8 danske hvider 954

652. jord- og gårdpriser

4 gårde solgt for 1400 daler 1110
et års rente af 2 gårde: 25 daler 1166
hovedgård pantsat for 100 lybske mark 917

655. priser på husdyr

2 mark for en ko 953
pris for 1 okse: lørtug malt og 2 sider flæsk 945

660. diverse priser

8 danske hvider i degnerente 954
morgengave: 1000 daler 976
jern købt for mel og malt 1161

662. husleje (jf. 304)

1 års rente af 2 gårde: 25 daler 1166

666. ædle metaller

guld og sølv erlagt 1001
- - klenodier 1084

667. andre metaller

sag om ret til noget jern 1161

MÅL OG VÆGT 670 - 689671. længdemål

alen 968

672. kornmål (inkl. malt og mel)

1½ ørtug rug 1189
1 ørtug malt 945

675. rummål iøvrigt

skæppe 958
sild i tdr. 994

STEDNAVNEREGISTER

STEDNAVNEREGISTER

I registeret er optaget alle i domsteksterne forekommende stednavne normaliseret efter deres nutidige form. Hovedgårde, der i årenes løb har skiftet navn, er opført under den form, hvori gården hyppigst er nævnt i dommene, men med henvisning hertil fra ældre eller yngre navneformer. Mindre betydningsfulde stednavne, der kun forekommer i kommentaren, er udeladt. Også stednavne, der ikke har kunnet lokaliseres, eller hvis skriveform er tvivlsom, er optaget i registeret. Toledede stednavne er anført under første led. Ligesom i personregisteret er *v* og *w* behandlet under *ét*, og navne med *aa* er anført sidst, når *aa* udtales *å*. Som *y*, *æ* og *ø* behandles *ue* og *ü*, *ae* og *ä* samt *oe* og *ö*.

I registeret er anvendt følgende forkortelser:

gd	= gård	prg	= præstegæld
h	= herred(sting)	s	= sogn
hgd	= hovedgård	S	= Sønder, Søndre, Södra
kbst	= købstad	sk	= skov
kl	= kloster	sl	= slot
lb	= landsby	V	= Vester, Vestre, Västra
M	= Mors	Ø	= Øster, Østre, Östra
N	= Nordre, Nørre, Norra		
pgd	= præstegård		

Aachen I 43 45; VIII 435

Abild s, Tønder h IV 287f 291

Abildgård hgd Alstrup s, Hvetbo h I 380; V 448; VI 243f

Abildholt hgd Borbjerg s, Hjerm h IV 331 334f

Abildtorp lb, nu i Nakskov kbst III 47f

Abildtrup lb Vorgod s, Bølling h IV 276 ff

Abrahamstrup (Jægerspris) hgd Dråby s, Horns h (Sjælland) I 50 58 60 69 74f 85 87 271f; II 267 269 309f; IV 116ff 119 239; V 54 64

256; VI 39f 52; VII 239

Ackehave mark i Langå s, Gudme h II 47

Agerbæk hgd He s, Hing h VI 354

Agerbæk lb Fåborg s, Skast h I 278 280

Agerbæk lb Sahl s, Ginding h I 278 280

Agerkrog hgd Tistrup s, Ø Horne h I 264 276 280; IV 19 71f; VI 178 427; VII 171f 177 272

Agersbøl hgd Ø Snede s, Nørvang h VII 269

Agerskov lb Bording s, Hammerum h IV

- 321f
 Agerø Karby s, Morsø S h VII 216
 Aggerbæk gd Skogby, Kvibølle s, Halmstad h IV 187f
 Aggersborg hgd Aggersborg s, Ø Han h VI 327 331 464; VIII 448
 Aggersund II 104
 Aggersvold se: Markegård
 Aggerup lb Endeslev s, Bjæverskov h IV 98 101
 Ahrensburg sl Itzeho godsdistrikt, Holsten VI 466 468ff 471
 Ajstrup lb Malling s, Ning h V 121 123
 Akershus sl v. Oslo I 113; II 145; III 69; IV 72f 171 173; V 174; VI 74 119 161 239 243f; VII 30 207 268 275; VIII 367
 Albo h, Skåne VII 153 248
 Albæk hgd Suldrup s, Hornum h I 127ff 356; II 162 231; III 184; IV 134 303 325ff; V 289f; VI 179f
 Albæk mark, Suldrup s, Hornum h I 352 354 356 363
 Albæk s, Dronninglund h VI 111
 Albøge lb Albøge s, Djurs S h IV 123f; V 124f
 Aldrup lb Hvorslev s, Houlbjerg h I 148
 Aleksandrovskaja Sloboda (Rusland) III 307 316
 Alexandria I 45
 Alkestrup lb Asmindrup s, Merløse h V 377; VI 324f 330; VIII 446
 Allerslev lb Allerslev s, Bårse h IV 311f
 Allerup lb Hellevad s, Dronninglund h IV 348f; VI 108
 Allerup lb Sneum s, Skast h III 298f
 Allerup lb Tuse s&h V 397 399
 Allerup skov Hellevad s, Dronninglund h VI 106 108f 111
 Allerup skov S. Broby s, Sallinge h I 308f; V 85 87
 Allestrup lb Vejlbys s, Sønderhald h IV 68ff
 Allesvrå hgd Indslev s, Vends h VII 272
 Allindemagle hgd Allindemagle s, Ringsted h I 75 115
 Alling lb Ansager s, Ø Horne h III 298f
 Allinge-Sandvig se: Sandvig
 Almind lb Almind s, Brusk h IV 350ff 354
 Almind lb Almind s, Lysgård h III 102f 242 245
 Almind s, Lysgård h III 103
 Almindehuse lb Endeslev s, Bjæverskov h IV 98 101
 Almindskår eng i Gislum h (?) V 113 115f 119
 Almstofte lb Sneslev s, Ringsted h VII 105ff 108 110
 Almstofte Lille Mølle, Tybjerg s&h V 304ff
 Alnarp hgd Lomma s, Bara h V 82 84; VI 309 314; VII 30
 Alnarp lb Lomma s, Bara h I 106 164 166
 Alnerup se: Alnarp
 Als lb Als s, Hindsted h II 225; IV 52ff 55; V 82 84; VIII 440
 Als s, Hindsted h IV 135 186
 Alsbjerggård gd Torslev s, Ø Han h I 96; III 212 214f; IV 106
 Alsbjerglund skov Torslev s, Ø Han h III 211ff 214
 Alslevgård hgd Alslev s, Fakse h I 87; IV 280; V 497; VI 135 185f; VII 24 256 271; VIII 449
 Als mølle Als s, Hindsted h IV 55
 Alsted h VI 15
 Alsted hgd Alsted s&h I 59 61 85
 Alsted hgd Ø Nykirke s, Nørvang h II 219f; IV 171 173; VII 68 244 259
 Alsted lb Alsted s&h V 244 246
 Alsted-Flinterup lb Alsted s&h V 244 246
 Alstrup lb Kongens Tisted s, Gislum h V 113ff 116 119
 Alstrup s, Gislum h VI 361 365
 Alstrup se også: Ålstrup
 Altona VI 454
 Amager IV 161f 165; VII 276f
 Amager birketing IV 161f
 Amager bro IV 162
 Ammitsbøl lb Ødsted s, Jerlev h V 100f
 Amsterdam IV 195f 334; V 345f 353; VI 349 416; VII 56
 Amstrup lb Hvorslev s, Hovlbjerg h VI 430 434
 Anderup lb Lumby s, Lunde h V 362 365
 Andi lb Skørring s, Sønderhald h V 102 104
 Anhof hgd Sindinge s, Gudme h II 46
 Anholt VII 323; VIII 369
 Andst (Anst) h III 9; V 269f
 Antwerpen III 277ff; V 345f 353 356
 Antvorskov birk IV 373f 395

- Antvorskov kl og sl, Skt Peders landsogn, Slagelse h I 58 60 63f 78 85f 125f 145 147 149 161 163; III 326 328 377; IV 372ff 376 395f; V 17 219 239 406; VI 15 17 50 53 134; VII 29 164ff 168ff 171f 233 396; VIII 462
- Apellgården se: Ölmevalla
- Apelnäs hgd Roasjö s, Kinds h V 332ff 335
- Aplakärr lb Bräkne h, Blekinge I 373
- Araslöv lb Färlöv s, Ö Göinge h IV 240ff
- Arden se: Store Arden
- Arendela lb Hardeberga s, Tornä h I 175f
- Arnsborg sl på Ösel VII 172
- Arnäs(holm) hgd Ljushult s, Kinds h, Älvsborg län V 335
- Arreskov hgd Ø Hæsinge s, Sallinge h III 217 354; V 173 175; VI 287f 330 464; VII 50 155 219ff 222ff 226 229ff 234f 270
- Arrie lb Arrie s, Oxie h VII 62f
- Arritskov lb N Snede s, Vrads h V 430f
- Asbæk se: Albæk
- Aschau, by i Østrig VI 191 200 215 220
- Aschenberg hgd Plön s, Kreis Plön VII 155
- Asdal hgd Asdal s, Vennebjerg h I 47 56f 108f 120f 284 286 325; II 15; III 69 102 188 212 215 235f 241 387; IV 34 40 207ff 210ff 213ff 216 248; VI 79 82f 84 110 357 380 385f; VII 51 242; VIII 462 479 520
- Asfærg lb Asfærg s, Nørhald h III 387
- Askildrup lb Blenstrup s, Hellum h V 82 84
- Askær gd Hejnsvig s, Slavs h V 435f
- Askær lb Brande s, Nørvang h V 301f
- Asmild kl Asmild s, Nørlyng h II 52f 224; III 10; VI 43
- Asmild s, Nørlyng h II 209; III 239
- Asminderup lb se: Asmindrup lb
- Asmindrup lb Asmindrup s, Merløse h II 63f; V 377; VIII 446
- Asmindrup lb Asmindrup s, Ods h II 63f
- Asmindrup lb Vørslev s, Skippinge h II 631
- Asnæs s, Ods h VII 59
- Assartorp hgd Lyngby s, Bara h III 250ff 254ff 257; V 448 450; VI 371 375; VIII 446 448
- Assendløse lb Dåstrup s, Ramsø h V 368 371 374
- Assendrup hgd Aversi s, Tybjerg h I 315f; II 337; III 123 178 334 384; IV 29; V 100 424 451 489; VI 83; VII 39 50
- Assens kbst I 293f; II 100 102 104f; III 33; IV 78; V 343; VI 54f 57; VIII 490
- Assens lb Falslev s, Onsild h I 89 92
- Assens s, Båg h VI 58
- Assentrup hgd se: Asserstrup hgd
- Asserbo birketing Tibirke s, Holbo h VIII 488
- Asserbo hgd Tibirke s, Holbo h I 121ff 126; II 309
- Asserstrup hgd Sandby s, Lollands N h I 166; IV 284; VI 484; VII 274 295
- Assing s, Hammerum h VIII 507
- Astrachan (Rusland) III 315
- Alstrup hgd Grinderslev s, Salling N h I 72 182 228f 283 343f; II 24 26 55; IV 112
- Astrup lb FASTER s, Bølling h IV 338f
- Astrup lb Ødum s, Galten h II 210f
- Attrup hgd Koved (Koed) s, Sønderhald h III 199f 202; VI 450
- Aure s, Aure h (Norge) VII 203 216f
- Austråt se: Østråt
- Avedøre lb Brøndby-Ø s, Smørum h IV 15 17
- Avlum s, Hammerum h IV 332 335f
- Avnbølgård hgd Ullerup s, Nybøl h VII 155
- Avnede s, Lollands S h VII 331
- Avning lb Avning s, Sønderhald h III 11f 14 20
- Avnsbjerg hgd Sjørslev s, Lysgård h I 42 82 89 91 96 148 152 239 286ff 289f 337; II 18f 71 80 83 148 190 192 211 215 316; III 102 202 266; IV 45 166f; V 64 78 404f; VI 392f 394; VII 255 284
- Axelvold hgd Svalöv s, Rønneberg h II 329f; III 183f 196 216 243 270 272 305; IV 39; V 82 84; VI 52 356 370 374f; VII 112f 296 302; VIII 491 495
- Babberup lb S Dalby s, Fakse h V 257 259

- Baggesgård gd Klemensker s, Bornholms N h III 125f
 Baggeskær gd, nu i Herning kbst VII 13ff 16 19 34
 Baggervogn hgd Sindal s, Vennebjerg h III 188; IV 40 215; V 83; VI 356f; VIII 443
 Bagterp lb St Hans s, Vennebjerg h II 201f
 Bahus len se: Bohus len
 Bajlum lb Hjerck s, Harre h III 237 240
 Bakke kl i Norge VII 268
 Balgowan (Skotland) II 28 34
 Balle lb Odder s, Hads h III 152 155
 Ballegård hgd Falslev s, Onsild h I 46; II 167; IV 140 145; VI 178f; VII 242
 Ballerup lb Ballerup s, Smørum h VII 329
 Balling lb Balling s, Rødding h II 295 297; III 367 369
 Ballum lb Vejlbys s, Sønderhald h (?) IV 69f
 Ballum se også: Bajlum
 Bandsbøl lb Hemmet s, N Horne h III 283f 286; VII 160 163
 Bandsholm hgd Havbro s, Års h IV 217
 Bangsbo hgd Flade s, Horns h (Jylland) II 15; III 69; IV 40 216; VI 83 385; VII 242
 Bangsgård gd Nørlem s, Skodsborg h VI 293 302
 Bannerslund se: Strandbylund
 Bara h (Skåne) VII 248
 Barkåkra s, N Åsbo h VII 248
 Barløsegård hgd Barløse s, Båg h III 140f 158 161 207; IV 8 10 22 77f 84 85 88 206; V 133; VII 52 302; VIII 509 513 517 522 523 529 530
 Barrit lb Barrit s, Bjærge h (Jylland) VII 299ff
 Barritshule lb Barrit s, Bjærge h (Jylland) VII 296 298ff 301f
 Barritskov hgd Barrit s, Bjærge h (Jylland) III 180 272; IV 23; VII 275 298ff 301ff
 Barritskovby lb Barrit s, Bjærge h (Jylland) VII 296ff 299ff 302
 Barsebäck fiskerleje Barsebäck s, Harjager h V 338 341; VIII 475 532
 Barsebäck hgd Barsebäck s, Harjager h II 15 300 309 330; III 20 45f 299; IV 47; V 180 341 385f; VI 90; VII 243; VIII 464 531
 Basnæs hgd Tjæreby s, V Flakkebjerg h I 56f 166; II 71 249f; IV 29 40 489; VII 155
 Basnæs lb Vejlø s, Hammer h V 322f
 Bastebjerg lb Borup s, Ramsø h III 74 77 144f 246 249
 Bastrup lb Vium s, Lysgård h III 242f 245
 Bastrup gd se: Båstrup gd
 Bavelse hgd Bavelse s, Tybjerg h I 79; III 329; V 61; VII 73 175
 Bavelse Møllegård se: Stridsmølle
 Bayern VI 192 200 207
 Bedeslev s, Skam h I 181; II 274
 Beitstadens prg, Nord-Trøndelags fylke VII 209 211
 Beldringe hgd Beldringe s, Bårse h III 93; IV 14; V 129; VI 6 369; VII 293f
 Beldringe s, Bårse h V 207 209
 Belle lb Stovby s, Bjærge h (Jylland) V 106f
 Bellinge hgd Bellinge s, Odense h V 42 46
 Bellinge hgd S Kirkeby s, Falster S h II 45 176 280; IV 379 381; V 49 52f
 Bellinge lb S Kirkeby s, Falster S h V 51 53
 Beltebjerg se: Bälteberga
 Benedictusholz skov Kappel landsogn, Kappel h IV 222 224f
 Benløse lb Benløse s, Ringsted h V 390f
 Benløse mark Benløse s, Ringsted h II 275
 Bents gård gd Kulleberga, Bosjökloster s, Frosta h IV 127 129
 Bergen I 145 147 149; III 37f; VI 63; VII 126 130 184 197f 205 207 213; VIII 301 302 309 340
 Bergen (Belgien) se: Mons
 Bergenhus sl I 299 348; II 20 154; III 38 197; IV 248 275; V 6 34 175; VI 51 244 464; VII 241 292; VIII 301 524f
 Berneck, by i Bayern VI 192 200 207
 Berridsgård hgd Tårs s, Musse h I 299 348f; II 20; III 44f; IV 285; VI 235 244; VII 209 242; VIII 521
 Berrit lb Tårs s, Musse h III 43f
 Besser s, Samsø h VII 126
 Bidstrup hgd se: Bistrup hgd
 Bigumgård hgd Bigum s, Nørlund h IV 146 151 184; VI 337
 Bildsø hgd Kirke Stillinge s, Slagelse h VII 293f

- Billesbølle hgd Fjelsted s, Vends h VII 286
- Billeshave hgd Strib og Røglegård s, Vends h VII 255
- Billesholm (tidl Vram) hgd S Vrams s, Luggude h II 192; VII 175 229f 239 243; VIII 438
- Billeskov hgd Kerte s, Båg h V 251; VI 192 200 206
- Billinge s, Onsjö h VII 249
- Bilstrup lb Skive landsogn, Hindborg h III 187 189
- Bilsø se: Valsø
- Bincke by i Belgien V 354 358
- Binderup gd Vokslev s, Hornum h VI 268; VI 336f
- Binderup lb Binderup s, Gislum h III 149f; V 112 119 428
- Binderup lb Vokslev s, Hornum h IV 346f; VI 267f
- Binderup s, Gislum h IV 203
- Bircking (? i Østrig) VI 215 223
- Birk mark Gjellerup s, Hammerum h V 317f
- Birkebjerg hgd se: Bjørkeberga hgd
- Birkede hgd Dåstrup s, Ramsø h IV 155 220; V 368 374; VIII 445
- Birkelse hgd Åby s, Kær h I 236 239 360; V 100; VI 75 83 313 327 331; VII 39 50f; VIII 523
- Birkende hgd Vørslev s, Skippinge h II 264; III 7; V 489
- Birket s, Lollands N h VII 331
- Birkholm hgd Butterup s, Merløse h I 87; II 86ff; III 245f 263 266 276 334; V 143 145 200f 460; VI 59f 62 82; VII 52 70 73 233; VIII 532
- Birkmose lb Timring s, Ulfborg h III 110f; IV 377 379
- Bisbo hgd Gamtofte s, Båg h I 295; II 7 42; V 473; VII 232
- Bisbro se: Bøsbro
- Bisgård lb Malling s, Ning h V 122f
- Bistrup birk St Jørgensbjerg s, Sømme h III 5 7; VIII 442
- Bistrup gd Hjørring St Cathrine s IV 208 216
- Bistrup hgd Granslev s, Hovlbjerg h II 306f 324; III 158 161 275; IV 232 274ff 358 360; V 175 294f; VI 84; VII 52 242 282
- Bistrup lb St Jørgensbjerg s, Sømme h III 5
- Bjellerup Ladegård nu i Randers V 9 11
- Bjerager Hovgård Bjerager s, Hads h III 86ff
- Bjergby se: Slots-Bjergby
- Bjerge h se: Bjærge h
- Bjerge (Bjerrre) hgd Åle s, Vrads h IV 106 269 324
- Bjergbygård hgd Stigs Bjergby, Tuse h I 103; II 243 306; III 52 192f 246; V 200f 204; VII 259
- Bjergegårde lb Tvede s, Nørhald h IV 103 106
- Bjerget gd V Marie s, Bornholms V h VIII 505
- Bjerrre h se: Bjærge h
- Bjerrre hdg se: Bjerge hdg
- Bjerrrede lb Terslev s, Ringsted h IV 296 298
- Bjerrregrav lb V Bjerrregrav s, Rinds h III 83 85
- Bjerrregrav lb se: Øster Bjerrregrav lb
- Bjerrregrav s, Rinds h IV 169; VI 443
- Bjerrretoft lb se: Båretofte lb
- Bjerring s, Middelsom h IV 252
- Bjerrum lb Fabjerg s, Skodborg h II 326f
- Bjersgård hgd Gråmanstorp s, N Åsbo h IV 240 242; VII 31 169 244 256
- Bjersjöholm hgd se: Bjäresjöholm hgd
- Bjersö kirke (Skåne) VIII 497
- Bjert se: Nørre Bjert
- Bjertrup lb Hørning s, Hjelmslev h IV 355f 358
- Bjugnen fjord i Bjugne h VII 192 212
- Bjällerup hgd Bjällerup s, Torna h IV 75 83 206 308 310 325; VIII 530
- Bjäre h IV 227f; VI 37f; VII 248
- Bjäresjöholm hgd Bjäresjö s, Herrestad h IV 159 161; VI 314; VII 243; VIII 445 529
- Bjærgbygård hgd: se Bjergbygård hgd
- Bjærge h (Fyn) III 351ff; VIII 488
- Bjærge h (Jylland) V 22 197 199; VI 59; VII 298 300 303
- Bjæverskov h I 87; II 257; IV 95ff 98 101 152f 155 273; V 17 54ff 144 250; VI 10; VII 114 126 294; VIII 446
- Bjæverskov lb Bjæverskov s&h IV 95 101 152f 155; V 144f 410ff 413
- Bjødstrup gd Gjellerup s, Hammerum h IV 73f
- Bjødstrup lb Gjellerup s, Hammerum h IV 73f
- Bjølbøll lb Oddum (Ådum) s, N Horne h IV 66f
- Bjølhøj gd Oddum s, N Horne h IV

- 340f
 Björkeberga (Skeinge) hgd, Verum s, V Göinge h VI 265
 Bjørnemose hgd Tved s, Sunds h VII 30
 Bjørnholm (Høgholm) hgd Tirstrup s, Djurs S h I 81 126; II 9 199 231 239; III 16f 21 95 168; IV 26 216; V 63 319; VI 52; VII 182 218 221 238; VIII 337 512
 Bjørnkær hgd Gosmer s, Hads h IV 19
 Bjørnsholm birk Års h V 474f 479
 Bjørnsholm hgd (Vitskøl kl) Overlade s, Års h I 33 84 338f; III 12 19; V 12 184ff 189ff 192f 240f 250f 474ff 478ff 481ff; VI 119 200; VII 93 156 209 302; VIII 310 417
 Bjørnsholm s (nu Ranum s) Slet h V 192 475 480f
 Bjørnskov lb N Snede s, Vrads h II 194f
 Bladstrup lb Hjadstrup s, Lunde h II 187f
 Blekengård hgd Fåberg prg, Norge VI 74
 Blekinge I 115 167; IV 21; VII 30 408 410
 Blekinge Östra h VII 248 408 410
 Blemme gd Nyalarsker s, Bornholm V h VIII 528
 Blenstrup lb Blenstrup s, Helligum h V 309f
 Blenstrup lb Gerlev s&h V 309f
 Ble(e)st, lb (?) Strandby s, Gislum h V 475f 480
 Bloksgård gd Fabjerg s, Skodborg h II 301; VIII 441
 Blaseng eng i Føvling s, Tyrsting h I 380
 Blykobbegård gd Nyker s, Bornholms V h V 81
 Blære lb Blære s, Års h VII 64 66ff
 Blære s, Års h VII 83
 Bo len, Frosta h VI 135
 Bockeboda lb Skepparslöv s, Gälds h VIII 515
 Bode lb Ørsted s, Rougsø h V 7 10
 Bodilsker s, Bornholms S h VII 248
 Bodum Bisgård hgd Bodum s, Revs h I 278ff; II 189
 Bodumgård se: Bodum Bisgård hgd
 Boelund lb Idum s, Ulfborg h VI 421 427 430f
 Boeslunde lb Boeslunde s, Slagelse h VII 165
 Bogense III 194f 253; V 468ff 471f; VI 49; VII 43 51 175; VIII 467 480 488 497 501 529
 Bogø lb Bogø s, Mønbo h II 68; IV 179 298; VII 110 274
 Bohus (Båhus) len IV 197 199; V 320; VI 135 239 244 268 309 314; VII 30 241 268; VIII 436 446
 Bohus sl Göteborgs og Bohus len IV 197 199; VI 309 314
 Boller birketing i Ulstrup, Ut s, Bjærge h (Jylland) VI 53 55 59
 Boller hgd Tårs s, Børglum h III 103 212 214; IV 47; VII 244 303; VIII 337
 Boller hgd Ut s, Bjærge h II 7 9 24 26 59 61 147 179 256 285 308 339; III 28f 36 81 86 89 107 117 122 124 130 152 158 168f 174 196; V 197 199 251; VI 56 58f 102 288 344; VII 176 230f 268 296 302; VIII 492 538
 Boller lb Romlund s, Nørlyng h II 291; VIII 441
 Bollerup hgd Bollerup s, Ingelstad h I 299f 368; II 71 312 316; III 111f 158 161 170 266 328; IV 45 167; V 64 70 73 75 78 279 401f 404f; VI 357
 Bollingsted hgd Eggebek s, Ugle h VI 135; VII 153
 Bolmstad hgd Angelstad s, Sunnerbo h V 335
 Bolstadt gd i Norge III 36 38
 Boltinggård hgd Ringe s, Gudme h VII 233
 Bonderup hgd Store Tåstrup s, Merløse h III 266 334; V 39ff 490
 Bonderup (Lerkenfeld) hgd V Bølle s, Rinds h IV 106 114 269; V 10 119 426 490; VI 52 161 365 481; VII 30 111 242 250
 Bonderup lb Kongens Tisted s, Gislum h V 114 119
 Bonderup lb Skibby s, Horns h (Sjælland) II 310; VIII 441
 Bontofte hgd, Fågeltofta s, Albo h VII 274
 Borbjerg s, Hjerm h II 164f
 Borby s, Järrestad h VI 398
 Borgeby hgd se: Borreby hgd (Torna h)
 Borgholm sl på Öland I 50
 Borghorst hgd Gottorp s, Eckernförde kreds VII 75
 Borlev hgd Ø Starup s, Brusk h I 280
 Borlev lb Ø Starup s, Brusk h VI 250

- 252
 Bornholm I 115; II 113ff 118f 137
 140; III 124ff; IV 21 192 194; V
 79ff 81f; VII 248 357; VIII 492
 503 504 505 506 513 517 518 527
 528
 Bornholms nørre h II 138ff; III 124
 126; VIII 528
 Bornholms sønder h VIII 505 513
 Bornholms vestre h II 116 119; VIII
 505 527
 Bornholms østre h V 81
 Borreby (Borgeby) hgd Borreby s,
 Torna h VI 135; VII 146 153 157
 234; VIII 474
 Borreby hgd Magleby s, V Flakkebjerg
 h V 210 219f 461 491; VI 69 134
 142 171 174 176 276 349 425 481;
 VII 5f 7 29 38f 67 111 113 127 134
 242 250
 Borregård lb Overlade s, Års h V 189
 192
 Borregård lb Strandby s, Gislum h V
 474 480
 Borris s, Fjends h III 69
 Borsholm gd Hornbæk s, Lyng-Kron-
 borg h V 471 473
 Borstel hgd Sülfeld s, Kreis Sege-
 berg VI 136 471
 Borum lb Borum s, Framlev h I 300f;
 IV 267 269
 Borup lb Borup s, Støvring h VIII
 436
 Borup lb Hellested s, Stevns h IV 48
 50
 Borup lb Kattrup s, Voer h V 131f
 261f 268
 Borup lb Kongsted s, Fakse h IV 174
 176
 Borup s, Ramsø h III 145
 Borupgård gd Kattrup s, Voer h V 265
 Bosarp hgd se: Boserup hgd
 Boserup (Bosarp) hgd Risekatslösa s,
 Luggude h V 33 35
 Boserup lb Skt Jørgensbjerg s, Sømme
 h III 5 7
 Boserup lb Toksværd s, Hammer h VII
 329
 Boserup(gård) hgd Boserup s, Luggude
 h I 305f; V 73
 Bosjöholm hgd se: Bosjökloster
 Bosjökloster hgd Bosjökloster s,
 Frosta h IV 127 129; V 447; VI
 375; VIII 468
 Bosteboll ager i Langå s, Gudme h II
 44
 Bosøgård hgd se: Bussiögård hgd
 Bovense lb Bovense s, Vinding h VII
 43 51
 Bradtz ager i Sabro h IV 275f 400
 Braga (Portugal) V 254
 Brahesborg hgd se: Bisbo hgd
 Brahesholm hgd se: Vedtofte hgd
 Brahetrolleborg se: Rantzauholm
 Bramdrup lb N Bramdrup s, Brusik h IV
 350 354
 Bramminge hgd Bramminge s, Gørding h
 III 180 182; IV 393f 477 481; V
 477 480; VI 47f 123 351; VII 242
 282
 Bramminge lb Bramminge s, Gørding h
 III 180ff
 Bramsløkke hgd Musse s&h IV 88; V 29
 35; VI 233 235f 246; VI 235f 376;
 VII 274 290 293ff
 Bramsnæs bugt Rye s, Voldborg h I
 78f; III 324ff 327ff
 Bramsnæs halvø Rye s, Voldborg h III
 325 327ff; IV 263f
 Bramsnæs s, Nordmøres provsti, Norge
 VII 216
 Bramstrup hgd N Lyndelse s, Åsum h I
 329; II 299f 319; IV 8 10 40 46
 313 315; V 133 393 395; VI 102ff;
 VII 153 218 233 235
 Brandbjerg hgd Kollerup s, Tørrild h
 VII 272; VIII 449
 Brande s, Nørvang h V 302
 Brandenburg V 357; VI 52 62 161; VII
 73
 Brandholm hgd Brande s, Nørvang h IV
 65 72ff; VII 5f 75
 Brandsby lb Humle s, Langelands S h
 II 172f
 Brandstad s, Fårs h VII 248
 Brandstrup (Brandstorp) hgd Skebjerg
 h, Norge VI 243
 Brandstrup lb Vellef s, Hovlbjerg h
 V 166 172
 Brandstrup lb Vindem s, Middelsom h
 IV 375 377
 Brangstrup hgd se: Bramstrup hgd
 Brastrup lb Ravnkilde s, Års h V
 159f
 Bratberg gd Tørring s, Skodborg h VI
 295 303
 Bratsberg len i Norge IV 72; V 275f;
 VII 220 233 235 237 240 270
 Bratskov hgd Brovst s, Ø Han h I 188
 190 229f 235; II 96 256; III 179f
 272; IV 161 356; VII 232 302
 Bratskovgård hgd i Norge VII 220 235

- Bravlstrup lb Sønderup s, Hornum h I 364f
- Brechin (Skotland) II 28 34
- Breckenfelder by i Westphalen II 124
- Brede lb Lyngby s, Sokkelund h II 63f 65
- Bredinge se: Buddinge
- Bredsten(lund) lb Bredsten s, Tørrild h II 160f
- Bredstrup lb tidl Gammel s, Djurs N h, nu i Grenå kbst II 330f
- Bredvig bæk Ørre s, Hammerum h VI 392 394
- Bredvig gd Ørre s, Hammerum h VI 393f 395
- Bregentved hgd Haslev s, Ringsted h I 109; II 26 71 83 148 192 312 316 327; III 111f 144f 161 266 272; IV 23 45 167; V 26 34 64 73ff 404f; VI 134; VII 29 232 259
- Bregninge lb Bregninge s, Musse h V 243f
- Breitenburg hgd Münsterdorf s, Holsten II 86; VII 178 283; VIII 448
- Brejnholm hgd Åle s, Vrads h IV 114
- Brejnholt hgd Humlum s, Skodborg h IV 230; V 101
- Brejninggård hgd Brejning s, Bølling h III 332; IV 103 106 131 134 274f 279 325; V 112 118; VI 388 391; VII 101 104 171 241 264 270
- Bremen I 347; V 349 357
- Bremersvold hgd Errindlev s, Fuglse h III 380 385; IV 194; V 29 35 74 242 244 419 452 455f
- Brendgård gd, nu i Herning kbst VII 21 36
- Brendore hgd Frørup s, S Tyrstrup h VI 179; VII 75
- Bret lb Barrit s, Bjærge h (Jylland) V 106
- Breum lb Grinderslev s, Nørre h (Salling) V 254f
- Bringstrup hgd Bringstrup s, Ringsted h I 50 68f
- Bringstrup lb Bringstrup s, Ringsted h II 341 343
- Brink lb Møgeltønder s, Lø h IV 397 399
- Brinkenlyst se: Sandagergård
- Broby lb Broby s, Ö Göinge h V 279f
- Broby se: Vester Broby (Bråby) og Øster Broby (Bråby)
- Brobygård hgd S Åbroby s, Sallinge h IV 40; VIII 468
- Brobygård hgd Viby s, Bjærge h (Fyn) V 35; VI 272; VII 234f 276 283
- Brockhusen hgd i Tyskland IV 112 173; VI 340
- Brodís mose N Jernløse s, Merløse h III 265 267
- Broholm hgd Gudme s&h I 103; II 125ff; VII 178 218; VIII 448
- Brolykke hgd Viby s, Bjærge h (Fyn) II 49 52
- Brondbjerg hgd Staby s, Ulfborg h VI 176 180
- Brovst lb Brovst s, Ø Han h II 96; III 179f
- Broxvik hgd Gränna s, Vista h V 333 334f
- Brudagergård hgd Brudager s, Gudme h III 85; IV 91
- Brunla len i Norge VI 44; VIII 446
- Brunnbygård gd muligt i Brundby, Tranekær s, Samsø VIII 485
- Brunstorp hgd Opmana s, Villands h IV 84
- Brusgård hgd Ølst s, Galten h I 89 91 230; II 137 231; III 69 85 152 173 188; IV 95 280 379; V 224; VI 180 207; VIII 447
- Brusk h II 203; IV 350ff; VII 395
- Brusø bæk, Feldballe s, Djurs S h VI 268 ff
- Bruxelles IV 334; V 345f
- Brylle lb Brylle s, Odense h I 328f
- Brændegård hgd V Åby s, Sallinge h VII 234
- Brændesgård gd Ibsker s, Bornholm Ø h II 118
- Brændore hgd se: Brendore hgd
- Brødland lb Hammer s, Kær h II 161
- Brøndum hgd Store Brøndum s, Hellum h IV 247
- Brøndum lb Brøndum s, Hindborg h II 208 210
- Brøndum lb Skarp Salling s, Slet h VIII 440
- Brösarp s, Jerrestad h VII 248
- Brøste bro se: Bøsbro
- Brå mølle i Brå, Stenderup s, Halting h V 20f
- Brådegård se: Trolholm
- Buda (Ofen) I 55
- Budapest I 55
- Buddinge lb Gladsakse s, Sokkelund h II 63; VIII 438 489
- Buderup pgd Buderup s, Hornum h I 345f; VIII 437
- Buderupholm hgd Buderup s, Hornum h I 345f; III 40f; V 28 124f; VI

- 335ff; VII 67 69 177 234 270
 Budsgård lb N Nissum s, Skodborg h VI 124f 129
 Budstet mark i Als s, Hindsted h IV 52f 54f
 Bukhagen hgd Kappeln s, Flensborg kreds II 85
 Bukkeby lb se: Bockeboda lb
 Bukkerup lb Søllested s, Båg h III 160 162
 Buktrup lb Kolind s, Djurs S h IV 123f
 Bulltofte hgd Halmstad s, Luggude h I 274; IV 75 83
 Bundeberg bakke i Sanderum s, Odense h V 42 46
 Burg (Femern) VI 454
 Burgård lb Græstrup s, Tyrsting h II 194f
 Burholt hgd Ø Brønderslev s, Børglum h VI 385
 Bursø hgd Bursø s, Fuglse h IV 381; V 53
 Buske lb Sandby s, Tybjerg h III 216f
 Busombæk Visborg s, Hindsted h II 225 227
 Bussjögård hgd Bromma s, Herrestad h IV 75ff 78 81 83 204ff; VIII 445
 Busted gd Veggerby s, Hornum h IV 94f
 Bustrup hgd Ramsing s, Rødning h I 220 236 239; III 337f; IV 26; V 112 118 175 222 319; VI 10 52 110 127 130; VII 30 156; VIII 339 437 477 487
 Butterup lb Butterup s, Merløse h III 263ff 266; VI 88
 Bybjerg lb Orø s, Horns h (Sjælland) I 75; II 310
 Bygholm sl Horsens I 152 153; II 7 9 24 256; III 38; IV 276 329 334; V 110f 490ff 493 496f; VII 50 113 172 329; VIII 438 457
 Bygkær (Biugkier) mølle Avlum s, Hammerum h IV 332
 Bygum lb Ø Bølle s, Rinds h IV 318f
 Bülk hgd Dänischenhagen s, Eckernförde h VII 75
 Byrum s, Dronninglund h IV 230
 Byskov lb N Nissum s, Skodborg h VI 125 129 227
 Bäckaskog hgd Kiaby s, Villands h V 175 461 465 491; VI 69 165 171 174 176 349 425; VII 6 164; VIII 456
 Bække lb Bække s, Anst h III 9
 Bækkeskov se: Bäckaskog
 Bækma lb Åsted s, Horns h (Jylland) VII 269
 Bækmark hgd Flynder s, Skodborg h I 231; VI 228; VII 32 268
 Bälteberga hgd Ottarp s, Luggude h I 305f; III 266 271 333f; IV 5f 73 75; V 69 73 239 310 438 467; VI 37f 64 121 192 206 276 305 310 397 464; VII 39 50 60 285; VIII 448 465
 Bäretofte lb Lövestad s, Färs h VIII 531
 Bærsholm hgd Estvad s, Ginding h VIII 521
 Bærslund gd Rind s, Hammerum h VII 16 34
 Bøgballe lb Tem s, Vrads h I 284 286
 Bøgild lb Torning s, Lysgård h VI 270 272
 Bøgsted hgd Astrup s, Vennebjerg h III 94f; V 160; VI 83; VII 31; VIII 533
 Bøl lb Lønborg s, N Horne h IV 392f
 Bølle se: V og Ø Bølle
 Bølling h IV 338; VI 111 331 334; VIII 501
 Bølling lb Bølling s&h VI 331ff 335
 Bøllund lb Give s, Nørvang h II 160f
 Bønnarp lb Tørringe s, Oxie h VI 373 376
 Bønnerup se: Bønnarp
 Bønnet hgd Horbelev s, Falsters S h II 309; III 45; VII 74
 Børglum h II 229 231; III 215; IV 119 349; VII 30 82 84; VIII 538
 Børglum kl Børglum s&h II 106 231 253; III 214; IV 171 329; V 25 191; VI 167ff; VII 172
 Børglum stift I 105f 108 112 119 121 132 135 139 145 149 163 177 182; II 157f; III 95 212; V 427 429; VII 368; VIII 454
 Børring lb Fabjerg s, Skodborg h II 326f
 Børringe kl Børringe s, Vemmenhög h II 164 166; VII 243
 Børsting lb Smøllerup s, Fjends h I 233 235
 Bösarp lb Bösarp s, Skytts h IV 324
 Bøsbro (Bøstebro) bro i Laurbjerg s, Galten h VI 439
 Bøstrup lb Sørbymagle s, V Flakkebjerg h IV 395f
 Bøstrup se: Børsting
 Bøttigersholm hgd se: Qvitzowsholm

- hgd
 Bøvl lb S Omme s, Nørvang h V 430f
 Bøvling sl (Rysensteen) Bøvling s,
 Skodborg h I 229; IV 25 56f 95; V
 317; VI 21 47 58 77 123 171ff 174f
 225 229 289 292ff 299 302 307; VII
 30 238 241 243; VIII 441 510
 Båg h III 159f; VI 54f 58
 Båhus se: Bohus
 Båndrup lb Simested s, Rinds h III
 83 85f
 Bårse h I 87
 Båstrup gd Vium s, Lysgård h II 151f
 317
- Cadiz (Spanien) VI 417
 Charroux (Frankrig) VII 393
 Christiania (Norge) IV 199; VI 74;
 VII 130
 Christianopel se: Kristianopel
 Christianshavn VII 275ff
 Christianssæde hgd se: Thostrup hgd
 Claestorp hgd se: Lastorp hgd
 Clausholm gods på Øsel III 315
 Clausholm hgd Voldum s, Galten h I
 42 44ff 75 107 130 239 311f; II 19
 71 83 148 192 210f 337; III 112
 161 201f 266; IV 45 167; V 64 78
 401 404f; VIII 454
 Clermont (Frankrig) VII 394
 Cleve hertugdømme V 349 357
 Constantinsborg se: Stadsgård
- Dagstorp lb Dagstorp s, Harjager h
 VI 164 166
 Dagstrup se: Dagstorp
 Dagø III 311 317
 Dal lb Dal s, Fleskum h VI 204f
 Dalby kl Dalby s, Torna h I 126 176;
 IV 82 128; V 488 497; VI 185; VII
 243
 Dalby lb Dalby s, Fakse h V 359 361
 Dalby lb Krogstrup s, Horns h (Sjæl-
 land) IV 116 119; V 487 490
 Dalby s, Fakse h V 361
 Dalby se også: Lille Dalby, Store
 Dalby, Nørre Dalby, Sønder Dalby
 Dalgård gd Sinding s, Hammerum h IV
 333 336
 Dallund birketing V 42
 Dallund hgd Søndersø s, Skovby h I
 337f; III 189; V 42 46 473; VI 335
 427 459
 Dallund Mølle Søndersø s, Skovby h I
- 336f
 Dals prg i Norge VI 161
 Dalsgård hgd Vive s, Hindsted h I 46
 Dalsgård pgd Vokslev s, Hornum h
 VIII 475 476
 Dalum kl, Dalum s, Odense h I 130
 157f; III 225; V 365; VI 85 110
 166; VII 30 182 229 242
 Damgård gd Ø Nykirke s, Nørvang h V
 429f
 Damsbo hgd Jordløse s, Salling h II
 40; V 460 489; VII 175 233 255 284
 Damsgård hgd Fersing s, Vandfuld h
 II 203f; III 244
 Damsgård hgd Ovtrup s, Morsø S h I
 227; II 290 293 294; VI 176 178f
 200; VIII 437 459
 Damsgård hgd Ø Starup s, Brusik h I
 72 230; III 172; VI 178f; VIII 529
 Dansted hgd Nebbelunde s, Fuglse h
 VI 265
 Danzig V 171 409; VII 284
 Darum s, Gørding h VII 102
 Deget, ø i Hirsholm s, Horns h (Jyl-
 land) IV 137 139
 Degnsgårde lb Højslev s, Fjends h
 III 78f
 Dejbjerglund hgd Dejbjerg s, Bølling
 h I 129 284 286; III 151f 204f; IV
 62f; V 170 317; VI 341ff 345; VII
 165 242; VIII 351 510 523
 Demilde høje Langå s, Gudme h II 50
 Demstrup hgd Råby s, Gerlev h III
 61f; V 341; VI 379 385; VIII 469
 Demstrup lb Sjorslev s, Lysgård h I
 134; III 241ff 244; IV 167f; VI
 113f 120 270 272
 Deutsch Nienhof hgd Westensee s,
 Kreis Rendsburg VI 470f
 Diernisse lb Diernisse s, Sallinge h
 V 60 64
 Diggis enge Fausing s (?), Sønder-
 hald h III 14
 Djeld lb Sevel s, Ginding h VI 202f
 Djursholm hgd Dandaryd s, Stockholms
 len VIII 535
 Djurs nørre h II 239; III 372ff;
 VIII 440
 Djurs sønder h II 219f; IV 123f 301
 303; V 124f
 Dobersdorf hgd Schönkirchen s, Hol-
 sten VII 157
 Dollerup lb Fovlum s, Gislum h V 155
 158
 Donau VI 191 200 223
 Donneruplund hgd Give s, Nørvang h

- III 365f
 Dons lb Almind s, Bruske h IV 350 354
 Donslund hgd Hejnsvig s, Slavs h IV
 80 84; V 171 316f; VI 472 474 478
 481f 484; VII 272
 Dorpat (Livland) III 311 317; VIII
 444
 Drage hgd Hohenasp s, Kreis Stein-
 burg VII 283
 Dragsgård hgd Bælum s, Høllum h IV
 384
 Dragsholm birketing Ods h V 162
 Dragsholm sl Fårevejle s, Ods h I
 217f; II 57 268f; III 141; IV 117
 119 228 260; V 81 162 164 170 312;
 VI 22 39 41 368f; VII 29f 38 67 69
 234 242
 Dragstrup lb Søborg s, Hølbø h V
 320f
 Drammen (Norge) VII 255
 Dramstrup lb N Jernløse s, Merløse h
 V 296 298
 Drenderup hgd Ødis s, V Tyrstrup h
 IV 275; V 6; VI 89; VIII 527
 Dresselberg s, Merløse h V 238; VII
 293
 Dromerup (fang) Hornum h (uvist
 hvor) I 109
 Dronsted lb S Felding s, Hammerum h
 VIII 507
 Dronningborg sl Randers I 185 338f
 360; II 193f; III 158 161 169; IV
 146 275 387391; V 7 9ff 34 36 84;
 VI 52 244 358 365 433 437; VII 30
 241; VIII 525 536 537 538
 Dronninggård hgd Dronninglund s&h
 III 148
 Dronninglund h se: Børglum h og
 Jerslev h
 Dronninglund hgd se: Hundslund kl
 Drustrup lb S Dalby s, Fakse h IV
 366 368f; VIII 445
 Dræbygård hgd Munkebo s, Bjærg s h
 (Fyn) VIII 515
 Drøsselberg lb Drøsselberg s, Løve h
 II 63f 65
 Duege (Dufeke) hgd Halmstad s, Lug-
 gude h VI 354; VII 207; VIII 529
 Dueholm kl i Nykøbing M II 155f; V
 174; VI 161; VII 243; VIII 454
 Dufeke hgd se: Duege hgd
 Duisburg (Tyskland) II 100f 102f 106
 Durup lb Durup s, Gislum h IV 201
 203
 Durup s, Gislum h IV 203; V 115 119
 Durupgård lb Durup s, Harre h III
 72f
 Dusinge mark Langå s, Gudme h II 50
 Dybe s, Vandfuld h VIII 488
 Dybshoved v Skive fjord III 188f
 Dybsø sø i Vejle s, Hammer h V 321ff
 Dybæk (Dybäck) hgd Ö Vemmenhøj s,
 Vemmenhög h I 44 46; II 135; III
 158 161 170 174 196 216 258 269
 272 280 305 350; VI 393; VII 296
 301f; VIII 504 508 511 534
 Dyffdal dam Langå s, Gudme h II 44
 Duna flod i Rusland III 315
 Dyrby hgd Gassum s, Nørhald h I 89
 91
 Dyreholm gd se: Tapdrup gd
 Dyreholm hgd se: Djursholm hgd
 Dyrs se: Djurs
 Düsseldorf (Tyskland) II 106
 Dyrstrup lb Ørum s, Djurs N h III
 372ff
 Düttebüll (Dyttebøl) hgd Gelting s,
 Kappel h IV 225
 Dyvelstrup mark Årestrup s, Hornum h
 I 352f 355 363
 Dølbyvad lb Resen s, Hindborg h III
 186f 189
 Dømmestrup (Dömestorp) hgd Hasslöv
 s, Höks h, Halland IV 188
 Døssing lb Levring s, Lysgård h II
 317 319
 Døvling lb Skarrild s, Hammerum h IV
 72 74
 Dåstrup lb Dåstrup s, Ramsø h VIII
 452
 Ebbarp lb Skabersjö s, Bara h IV 308
 310; VI 372
 Ebberup se: Ebbarp
 Ebbeskov lb Fakse s&h II 310f; VI
 8ff
 Ebdrup lb Ebdrup s, Djurs S h IV
 303; VI 268f
 Ebeltoft V 350
 Edinburgh (Skotland) II 28 34
 Edøe s, Aure h (Norge) VII 216
 Effuelde jord i Langå s, Gudme h II
 50
 Eg hgd Grindsted s, Slavs h V 481
 Egebjerg hgd S Kirkeby s, Falsters S
 h I 144
 Egebjerg lb Vig s, Ods h II 63f 65
 Egebjerg s, Ods h VII 132
 Egebæk gd Egebæksvang s, Lynge-Kron-
 borg h VI 401 403f
 Egede hgd se: Jomfruens Egede hgd og

- Vester Egede
Egehussted byggested (uvist hvor)
VII 498
Egelierne, skov i Råby s, Villands h
II 59ff
Egelykke hgd Bøstrup s, Langelands N
h VIII 485
Egerup lb Bringstrup s, Ringsted h
II 341ff
Egeskov hgd Kværndrup s, Sunds h I
137 329; II 45f 48 64 285 287 308
319; III 354; IV 10; V 133; VI
102f; VII 30 153 235 276; VIII 463
Egeslevmagle lb Egeslevmagle s, V
Flakkebjerg h V 14 18
Eget hgd Skærum s, Horne h I 201f;
III 287
Eget lb Horreby s, Falster S h VIII
338 455
Ege gd Steinkjers prg, Nord-Trøndelags
fylke VII 186 188 208f
Eggeslevmagle se: Egeslevmagle
Egholm hgd Sæby s, Voldborg h I 316;
II 223 336f; III 122f 178 192f 262
325f 329 333f 379; IV 29; V 79 100
424 451 482 488f; VI 75 83 253;
VII 39 50 134f 294
Egum(gård) hgd Ullerup s, Elbo h I
98; V 252
Egøje lb Herfølge s, Bjæverskov h V
55f 59 62
Egå s, Ø Lisbjerg h VI 364
Ejby fjord se: Bramsnæs bugt
Ejby lb Ejby s, Ramsø h V 412f
Ejby lb Rye s, Volborg h I 78f; III
327 333f; IV 30 32
Ejer lb Ousted s, Voer h II 107 109;
III 26f 136f
Ejsbøl hgd Gl Haderslev s, Haderslev
h I 57
Ejsteng eng i Tise s, Børglum h VI
380 386
Ejstrup lb Flejsborg s, Års h VI 45f
Ejstrup lb Skals s, Rinds h III 81ff
84f
Ejstrupgård gd N Årslev s, Sønder-
hald h VI 419f 427
Eker prg i Norge VII 255
Elben III 89 91f 107ff
Elev lb Elev s, V Lisbjerg h IV
399ff
Elfsborg sl Göteborg III 366
Elkangård se: Kærgård
Elkær lb Malling s, Ning h V 121 123
Ellegård hgd Grumtofte s, Husby h
III 58; VI 464
Elleholm len i Blekinge V 312; VI
38; VII 157
Ellekulle s, Marke h, Älvsborg len V
335
Ellensborg se: Kogsbølle
Elling s, Horns h (Jylland) IV 137
139 156 159
Ellinge hgd V Sallerup s, Harjager h
I 87; III 20 267 328 385; IV 5f
228 230 264 325 360; V 84 172 174;
VI 75 83 356f; VII 50 234 292;
VIII 519
Ellinge hgd se: Birkholm hgd
Ellinge lb V Sallerup s, Oxie h V
175; VI 412 414
Ellinggård hgd Højby s, Ods h IV
161; VI 84
Elmelunde hgd Elmelunde s, Mønbo h
VI 330
Elmholt gd Rind s, Hammerum h VII 16
34
Elmose lb Malling s, Ning h V 123
Elsborg lb Elsborg s, Lysgård h IV
166 168; VI 113 120
Elsborg mølle Elsborg s, Lysgård h
III 170ff
Elsig gd Åsted s, Horns h (Jylland)
VIII 459
Eltang lb Eltang s, Brusik h IV 350
354; VI 42 44; VIII 479
Elvedgård hgd Veflinge s, Skovby h
II 58 71 75ff 188; III 38; V 362
365 404 461 469; VI 45 69 83 134
166 171 174 176 276 308 349 425;
VII 6f 30 39 50 67 113 229 232
233f 286
Emden V 342f 355; VI 62; VII 73
Emdrup lb Hammel s, Gern h VI 426
Emkendorf gods Westensee s, Holsten
VI 466 471
Emmelev lb Hjadstrup s, Lunde h VII
297 302
Emmerlev lb Emmerlev s, Højer h IV
397 399
Enckhuysen (Holland) V 406 408
Endeslev lb Endeslev s, Bjæverskov h
IV 97ff 101
Endrupholm hgd V Nykirke s, Skast h
III 366; V 477 481
Engebølle lb Tågerup s, Fuglse h
VIII 498
Engelsholm hgd Nørup s, Tørrild h II
77f 293 316; IV 33 39 63 274 276
326 329; V 110f 171 355 493 497f;
VI 83 378 385; VII 39 50 113 232;
VIII 314 442

- Engelstrup hgd Sørbymagle s, V Flakkebjerg h III 271
- Engelund hgd Fabjerg s, Skodborg h V 195f; VI 382 386; VII 153
- Engestofte hgd Engestofte s, Musse h I 128 144; II 40 52 236; V 95; VI 233 235f; VII 52; VIII 314 517
- Enggård gd Gullev s, Hovlbjerg h III 199ff 202
- Enggård (Gyldensteen) hgd N Sandager s, Skovby h II 153f; III 195ff; IV 248; V 175 318 470 473; VI 58 232 279ff 282ff 287; VIII 479 494 501 510 525
- England IV 335; V 255 344 346 353 406ff 409; VI 37 62 386 427; VII 73 210 232 356
- Englerup lb Sigersted s, Ringsted h I 58f
- Enns by i Østrig VI 215 221
- Enslev hgd Vellelev s, Galten h VIII 443
- Enslev lb Enslev s, Djurs N h IV 59f 61f; VIII 474
- Enslev lb Enslev s, Gerlev h I 89 92; V 500f
- Enslev lb Koldt s, Ning h VI 421 426f 428ff 431 433 436ff 439
- Enslev lb Vellelev s, Houlbjerg h IV 46f 387 391; VIII 536
- Enslev (uvist hvilket) II 31 35
- Erholm hgd Rørup s, Vends h V 39 41; VII 50
- Eriksholm hgd se: Trolleholm hgd og Vinderup hgd
- Ertbølle lb Strandby s, Gislum h V 475f 480
- Eskebjerg (Scheelenborg) hgd Dalby s, Bjærg h (Fyn) V 365; VI 166; VII 30 243
- Eskildstrup hgd Sneslev s, Ringsted h I 59 61 67; II 71 335 337; III 25f 34 35 49 232 245 267 288 327 329; V 175 484 489; VII 259; VIII 493 509 515 516
- Eskils bol Ullerslev s, Vindinge h V 314 316
- Eskilstrup lb Kongsted s, Fakse h III 112
- Eskilstrup lb se: Kirke-Eskilstrup lb
- Eskær hgd Grinderslev s, Salling N h I 77 113 138 231 233 235; II 254 256; III 188; IV 103 106 136 171 173 207 211 215; V 25f 222 224 238 254 259 316; VI 356f 375; VII 50 177; VIII 447 478
- Eskær lb Houlbjerg s&h III 102f
- Espe se: Åspø
- Esperød hgd Tranås s, Herrestad h VI 245
- Esrup lb Esbønderup s, Holbo h II 265f
- Essenbæk kl Essenbæk s, Sønderhald h III 19
- Essendrup se: Gammel Estrup
- Esserupgård gd Dalby s, Bara h VI 185
- Estland II 315; VIII 444
- Estrup birk Favsing og Avning s, Sønderhald h III 11f 14 20
- Estrup hgd Malt s&h V 252f
- Estrup hgd se: Gammel Estrup hgd
- Estrup lb Ø Hornum s, Hornum h III 103f
- Estrup lb (uvist hvilken) VI 77 83
- Estrup lb se: Ejstrup lb
- Estrupgård hgd Rødding s&h VII 47
- Estruplund hgd Estruplund s, Rougsø h VII 280
- Estvad lb Estvad s, Ginding h II 252
- Estvad pgd Estvad s, Ginding h II 252
- Estvad s, Ginding h VIII 508 521 522
- Estvadgård hgd Estvad s, Ginding h I 119; II 241 252f; III 105f 158 170 174 216 269 272 280 296 305 329 346 350 357 360 364 378; IV 22f 24 48 61 63 72 85 89 120 140 191 279 348 374 377; V 29 34 72f 172 222 290 402 407 419; VI 69 74 106 108 126f 130 167 171 176 276 289 308 344 349 378 385 392 394f 425 430 446 450; VII 307; VIII 487 489 508 515 517 519 521 523 533
- Ettrup hgd Tønnersjö h, Halland IV 188; VIII 524
- Fabjerg lb Fabjerg s, Skodborg h IV 56 58
- Fabjerg mølle Fabjerg s, Skodborg h I 63f
- Fabjerg s, Skodborg h I 96f; VI 382
- Faddersbøl hgd Hundborg s&h I 96 283; II 7; V 291f; VI 48 178
- Fakse III 7f; IV 175 238f; V 134 283; VII 130
- Fakse h III 24 111f; IV 101 174 238 305ff 310; V 134 235ff 257 283 306ff 359 383f 410; VI 8 10; VII 408

- Falde gd Overlade s, Års h V 155
157f 191
- Falde lb Overlade s, Års h V 189 192
- Falkenberg (Halland) IV 21; VI 376;
VII 183
- Falster I 115 144 224; II 11 68 176
184 244; III 43ff 346; IV 88 175
179 298; V 29; VI 233 235f 244ff
248 285; VI 106 110 235 270 274
362
- Falsterbo II 234; VI 70; VIII 502
- Fannerup hgd Ginnerup s, Djurs N h V
341
- Faraslöf hgd Farlöf s, Ö Göinge h II
249f
- Farendløse hgd Farendløse s, Ring-
sted h I 87
- Farre lb Give s, Nørvang h IV 72ff
- Farre lb Sporup s, Gern h III 290f
- Farsbølle lb Hårlev s, Skovby h VIII
506
- Fastergård gd Faster s, Bølling h II
302
- Faurås h Halland VI 457; VII 184
- Favrskov hgd Lyngå s, Sabro h IV 266
269 274 325f 359f 387 399; V 10 97
99 100 112 140 249 253 499; VI 171
174 176 289 302; VII 64 67
- Favrskov lb Lyngå s, Sabro h I 379;
VIII 438
- Favsing lb Favsing s, Sønderhald h
III 14 20
- Favsing s, Sønderhald h I 187
- Feldballe birketing IV 301ff; VI
268f
- Feldballe lb Feldballe s, Djurs S h
IV 301 303; VI 268f
- Feldballe s, Djurs S h IV 303
- Feldballe skov Feldballe s, Djurs S
h VI 268f
- Feldingbjerg s, Fjends h III 240
- Feldinggård se: Fruergård
- Femands jord Alsted el Løve h II 11
- Fensholt mark Torrild s, Hads h III
153 156
- Fensmark lb Fensmark s, Tybjerg h
III 268f; VIII 444
- Ferring lb Ferring s, Vandfuld h V
107f
- Ferring s, Vandfuld h V 108
- Ferslev lb Ferslev s, Horns h (Sjæl-
land) II 309f; V 487 490; VI 50
52f; VIII 446
- Ferslevlille lb Ferslev s, Horns h
(Sjælland) V 482 488; VI 53
- Ferup lb Lyrskov s, Anst h III 9
- Filkeboda lb Vånga s, Villands h II
61
- Filkista se: Fjälkestad
- Findstrup (Holstenshus) hgd Dier-
nisse s, Sallinge h VI 484; VII
184
- Finland VI 198; VII 212
- Fiskbæk lb N Vium s, Bølling h IV
337 339
- Fiskerhoved lb Roholte s, Fakse h IV
97 101
- Fjallerslev hgd se: Fjelleslev hgd
- Fjederholt lb Rinds s, Hammerum h
VII 16 34
- Fjellebro hgd Herringe s, Sallinge h
VI 17 329f; VII 218 232f; VIII 481
522
- Fjellerup lb Fjellerup s, Djurs N h
III 373f; IV 61f
- Fjelleslev (Fjallerslev) hgd Ovtrup
s, Morsø S h I 110
- Fjelsted lb Fjelsted s, Vends h I
358f
- Fjelsø lb Fjelsø s, Rinds h IV 318
320
- Fjelsø s, Rinds h III 135
- Fjends h I 71f 234f 287; III 68 70
186 189; IV 341ff 345; VIII 476
492
- Fjälkestad lb Fjälkestad s, Villands
h II 59ff; VIII 438
- Fjårdinglöv lb Glostorp s, Oxie h
VII 60ff 63
- Fjårdingslöv lb Gylle s, Skytts h IV
324
- Fjäre h (Halland) II 119; VII 183f;
VIII 439
- Flade lb Flade s, Morsø N h V 195f;
VI 379 385
- Flade s, Morsø N h VII 269
- Fladholt hgd Understed s, Dronning-
lund h IV 247
- Fladstrand fiskerleje Flade s, Ven-
nebjerg h II 201f; V 342 350 355
- Flakkebjerg h I 105f; II 11 336f;
III 35f 74 76f 122f 194; IV 26f 29
178f; V 12 17 323f
- Flakkebjerg lb Flakkebjerg s, V
Flakkebjerg h II 11; V 11; VI 258
265
- Flakkebjerg s, Flakkebjerg h V 16
- Flamstedgård hgd Gunderup s, Fleskum
h IV 247
- Flensborg I 168; II 86; III 33; IV
335; V 350 352; VI 401 405 470;
VII 175 284 368; VIII 507 535

- Fleskum h I 314; II 166f; VI 204f; VIII 444
- Flinterup se: Alsted-Flinterup
- Flintholm hgd Hundstrup (Hunstrup) s, Sallinge h I 109; II 15 230ff; III 121; V 98 100 238; VII 230 234 280 283
- Fly lb Fly s, Fjends h III 236f 240 258
- Flødhøysf ager Horns h (Sjælland) V 487 490
- Fløjstrup lb N Hørning s, Sønderhald h I 187
- Fogedenge eng i Gørding h VII 97
- Fogedsletten i Feldballe skov Feldballe s, Djurs S h VI 268 270
- Folby lb Folby s, Sabro h IV 109 112
- Follnäs hgd se: Fällnäs hgd
- Fordnubbjerge (Forumbjerg, Formbjerg) jord i Nørlem s, Skodborg h VI 297 304
- Fornebu hgd Bærum h (Norge) VI 74
- Forr s, Stod prg i Norge VII 208
- Forsum lb Egvad s, N Horne h IV 92f
- Fort Eng (Fortieng) eng i Gørding h VII 104
- Forumbjerg se: Fordnubbjerge
- Fos hgd i Norge VI 244
- Fosens fogderi (ved Trondhjem) VII 186 208
- Fossesholm hgd i Norge VII 255
- Fovlum lb Fovlum s, Gislum h V 155f 158
- Fovlum lb Tjele s, Sønderlyng h II 29 34
- Fovsing gd Fovsing s, Hjerm h II 326f; V 107 109
- Fovslet hgd Ødis s, N Tyrstrup h I 247; III 64 66 142f; IV 33 39; VI 110 136 166; VII 51 152f 157 234 241 243 283
- Framlev h IV 267ff
- Frammerslev lb Odden s, Hindborg h II 295 297
- Frankerup lb Udby s, Ars h II 63f 65
- Frankrig VI 408; VII 234 393
- Fravgde lb Fravgde s, Åsum h VI 85 87
- Fravgdegård hgd Fravgde s, Åsum h III 269 324; V 227; VI 52 265 481; VII 6 111 242 250
- Fravsing lb Hinge s, Lysgård h VI 271f
- Fredericia VII 329
- Frederiksberg VIII 473
- Frederiksborg lb Frederiksborg s, Lynge-Frederiksborg h II 274; IV 15; VII 215
- Frederiksborg sl Frederiksborg slotssogn, Lynge-Frederiksborg h II 83 274; III 84 98 249 307; IV 15 128; V 139 232 487; VI 26 117 364; VII 93 207 259; VIII 443
- Frederiksdal hgd (Lolland) se: Grimsted hgd
- Frederiksgave hgd se: Hagenskov hgd
- Frederikshavn se: Fladstrand
- Frederiksstad kbst Smålenenes amt (Norge) VI 242 245; VIII 309
- Frederikssund se: Sundby Færge
- Fredhøj høj nu i Herning kbst VII 11 20 33
- Fredsgårde lb Snesev s, Ringsted h II 270f; IV 297f; VI 264
- Fredø s, Aure h i Norge VII 216
- Frejlev lb Kettinge s, Musse h II 91f
- Frejstrup gd Torslev s, Ø Han h III 213 215
- Frellesvig lb Tullebølle s, Langelands N h II 143f
- Frenderup lb S Dalby s, Fakse h IV 174 176; V 410
- Freskilde gd Nørhå s, Hundborg h VII 85ff 88f 93
- Friedberg gods i Østrig VII 19 31 35
- Friheden skov i Stigs Bjergby s, Tuse h V 204
- Friis Elle Langå s, Gudme h II 44
- Frijsenborg hgd se: Jernit hgd
- Frisenvold hgd se: Torupgård hgd
- Frisland VIII 366
- Fritsø hgd i Norge VII 178
- Frosta h IV 127 265; V 438 440 443; VI 134; VII 29f 169 241 243 248 268 287
- Fruergård hgd S Felding s, Hammerum h I 286; III 152 204f; IV 72 74 131 134 140 276 278 326 337; V 170; VI 343; VIII 523
- Frydendal hgd se: Torbenfeld hgd
- Frølund lb Tårnby s, Slagelse h II 336f; III 35 122; IV 26 29 178f
- Frøs h VII 173
- Frøselevgård hgd Frøselev s, Stevns h I 87; III 219; V 175 294f
- Fröslövgård hgd Valleberga s, Ingelstad h V 82 84; VI 235f 245; VII 234
- Fuglesangsgård gd Ibsker s, Bornholms Ø h VIII 517
- Fuglsang hgd Toreby s, Musse h I

- 144; II 41 105 231 271 273 278 308
333 339; III 28f 36 42 44 48f 117
122 124 130 158 170 174 196 216
258f; V 175 315 417 423ff 426; VI
58 278 281 284f 287; VII 218 223
232 299 303; VIII 453 473 486 489
494 495 496 501 502
- Fuglsang lb Åsted s, Horns h (Jyl-
land) V 293
- Fuglse h II 90 92; III 47f 344; V 32
35 456; VIII 498
- Fuglse s, Fuglse h VIII 365
- Fuirendal hgd se: Vindinggård hgd
- Fuirendal s se: Vindinge s
- Fuldby (Fulby) lb Bjernede s, Alsted
h II 328
- Fulltofta hgd Fulltofta s, Frosta h
II 13 20f;; IV 242; VI 375; VII
169 182 184
- Funder lb Funder s, Hids h III 146
149
- Fur Fur s, Harre h II 291 293; VIII
461
- Fur birketing Harre h II 291 293
- Furreby lb Furreby s, Børglum h IV
156 159
- Fussingø hgd Ålum s, Sønderlyng h I
206; II 13 25f 106 293 306f 314
316; III 100 379 384; IV 24f 56 61
85 89 113 146 183 186 191 215 244
248 251 254f 279 341 360 374 378;
V 29 34 73f 222 290 336; VI 169
293 302 344 377 382 385; VII 95 98
101 176 276; VIII 438 465 489 510
- Fyn I 95 136 224 329 351; II 36 64
67f 75 172; III 130 140 158 207
282 339 343f 346; IV 10 77 84f 88
203 380; V 68 133 138 163 174 312
315 343 362 392 430 448 469ff
472f; VI 56 58 87 285 321 325 330
460; VII 30 44 140 178ff 181f 232
241 255 268 284ff 349f 361 389 395
409; VIII 335 417 418 483 484 488
490 495 520 529 530 534
- Fyrgilde lb Ravnstrup s, Års h V 159
161
- Færelde se: Faraslöf
- Fårs h VII 248
- Færøerne IV 88 464
- Følle lb Bregnet s, Ø Lisbjerg h IV
172f
- Følleslev lb Følleslev s, Skippinge
h VIII 496 500
- Føltved lb Hellevad s, Dronninglund
h VI 108 111
- Førslev lb Førslev s, Fleskum h VI
204f
- Førslev lb se også: Førslev lb og
Øde Førslev lb
- Førslevgård hgd Førslev s, Ø Flakke-
bjerg h I 60; II 145; III 36 38 93
98 100 111 263 333; IV 12 14f 366;
V 126 129f 134 136 143 146 161 199
206 210 225 228 235 244 247 257
277 279f 283 296 304 306 318f 321
323 358 376 378 382f 386 389 391
396 412 452 462 489; VI 5f 7 12 19
23 88 95 150 161 192 206 253 323f
325 327 366 369; VII 52 290 294;
VIII 487
- Føvling hgd Føvling s, Tyrstrup h I
127 129 379f
- Føvling s, Tyrsting h I 379f
- Fåberg hgd Fåberg prg, Sør Gudbrans-
dals fogderi VI 74
- Fåborg kbst V 60f 64; VII 140 148
331; VIII 496
- Fåborg lb Fåborg s, Skast h III 70f
- Fållnäs (Follnäs) hgd Sorunda s,
Södermanland I 303
- Fårbæk lb Klim s, V Han h V 281f
- Fårevejle hgd Skrøbelev s, Lange-
lands N h III 384; V 34; VI 58
166; VII 93
- Fårevejle lb Fårevejle s, Ods h VIII
526
- Fårloft lb Thisted landsogn, Hund-
borg h III 52f
- Fårup hgd Jelling s, Tørrild h III
286 301; IV 19
- Fårup lb Fårup s, Sabro h III 65f
- Fårup lb Hammer s&h IV 311f
- Gadbjerg lb Gadbjerg s, Tørrild h I
277
- Gadstrup lb Gadstrup s, Ramsø h III
246ff 249
- Gadstrup s, Ramsø h III 246 248f; VI
24ff
- Galten h IV 370f; VIII 536
- Galten s, Galten h VIII 521
- Galtho lb Tistrup s, Ø Horne h III
283 286
- Gamby lb Hårslev s, Skovby h II 130
133
- Gamle Viffertsholm hgd se: Vifferts-
holm hgd
- Gammelbosig se: Sig
- Gammelby se: Gamby
- Gammel Dyrtrup lb Ørum s, Djurs N h
III 372 374

- Gammel Estrup hgd Favring s, Sønderhald h I 42 44f 138 240 380; II 18 300 329f; III 11ff 14f 16f 19f 298f 305; IV 40 47 228 230; V 26 83f 103f 180 249 252 259f 306 385f; VI 52 69 75 83 276 343 345 349 358 386 425f; VII 6 8 30 39 67 113 176 242; VIII 382 442 535 536 537 538
- Gammelgård Fiskegård hgd Skove landsogn, Hindborg h III 189
- Gammel Køge lb nu i Køge kbst V 55 62 411
- Gammel Køgegård hgd nu i Køge kbst I 58 61; III 144f; V 62; VI 465; VII 229 276
- Gammel Skivehus se: Skivehus
- Gammel Viby lb Syv s, Ramsø h III 248 250
- Gammel Ørumgård gd Ørum s, Hassing h III 53 357
- Gammels Mose i Stigs Bjergby skov Stigs Bjergby s, Tuse h V 202
- Gammelstrup lb Gammelstrup s, Fjends h III 69 183f
- Gamskær lb Kobberup s, Fjends h III 237 240
- Gamst lb Andst s&h V 269f; VI 249f
- Gamstrup lb Roslev s, Harre h VI 338 340
- Ganløse lb Orø s, Horns h (Sjælland) III 310; VIII 441
- Gassum s, Nørhald h IV 103
- Gavnby lb Skydebjerg s, Båg h V 364 366
- Gavnø kl og hgd Vejlø s, Hammer h I 61; IV 39; V 175; VI 110; VII 38 51 152 157 230ff 234 241 243
- Gedesby lb Gedesby s, Falster S h II 244 246
- Geding lb Tilst s, Hasle h V 140ff
- Gedser II 104
- Gedsholm hgd Ekeby s, Luggude h I 175f; IV 128; V 446 450
- Gedsted lb Gedsted s, Rinds h II 237; III 134f
- Gedsted s, Rinds h III 134f 350
- Gedsted Nørgård gd Gedsted s, Rinds h III 134f
- Gelskov hgd se: Gjelskov hgd
- Gelsted lb Herlufmagle s, Tybjerg h V 226f
- Gelstrup lb Vokslev s, Hornum h IV 346f
- Geltofte lb Toreby s, Musse h II 90 92
- Geltoftegård hgd se: Rosenlund hgd
- Gelstrupgård hgd Egebjerg s, Ods h I 87
- Gelting hgd Gelting s, Flensborg kreds VII 156
- Geltofte lb Toreby s, Musse h II 90 92
- Genarp s, Bara h VII 248
- Genastorp lb Göinge h I 373f
- Generup hgd se: Fussingø hgd
- Gerdrup hgd Egeslevmagle s, V Flakkebjerg h I 87 105f; II 17 62 64; V 11 16 18; VI 165 253 265 343
- Gerdrup lb Egeslevmagle s, V Flakkebjerg h I 85 87
- Gerdrup lb Rislev s, Tybjerg h II 276f
- Gerholm hgd Bælum s, Hellum h III I 88; IV 382 384
- Gerlev h II 273; VIII 436
- Gerlev lb Gerlev s, Horns h (Sjælland) IV 115 119; VIII 441
- Gern h I 173f 251; III 177; IV 89f 267 269
- Gerndrup lb Hørby s, Dronninglund h IV 208 216
- Gerndrup se: Øster Gerndrup
- Gerning lb Gerning s, Hovlbjerg h VI 430 434
- Gerrild lb Gerrild s, Djurs N h IV 61f
- Gersholt gd Torslev s, Dronninglund h VIII 297
- Gerskovgård hgd Gerskov, Skelby s, Lunde h IV 86ff; V 172 175; VI 459 464; VII 242
- Gerstendorf gods i Preussen VI 135; VII 153
- Gesing lb Frue-Ring s, Hjelmslev h III 376 378
- Gesinge lb Bjergby s, Sunds h I 246 248
- Gesingholm hgd Gesing s, Sønderhald h II 15; III 190f 370f; IV 215f; V 97ff 100 197 299ff; VI 75f 78f 80 82ff; VII 39 49 50f 152f 155 178; VIII 445
- Gessinggård hgd Tvede s, Nørhald h IV 103 106 228 230 292 295 312f; V 112 118 171 174; VI 175 272
- Gevninge lb Gevninge s, Volborg h VIII 489
- Gierslev lb Gierslev s, Løve h I 58 60
- Gilleleje lb Gilleleje s, Holbro h VI 95 97

- Gimsinggård se: Movstgård
 Gimsø kl i Norge VII 233 235 240
 Ginding h III 22 209f; IV 321 329
 331 333f 336; V 5
 Ginnerup lb Horns h (Sjælland) V 482
 488; VI 53
 Ginnerup lb Ølst s, Galten h IV 370
 372
 Giske len i Norge V 251; VI 102 161;
 VII 209
 Gislew len i Skåne III 384
 Gislinge s, Tuse h V 182
 Gislum h IV 201 203; V 112f 116 156
 428; VIII 481
 Gislöv lb Gislöv s, Skytts h IV 324
 Gislövgård gd Gislöv s, Skytts h IV
 285 290f 323; VII 166
 Gisselfeld birketing V Egede s,
 Tybjerg h VI 18f 21
 Gisselfeld hgd Ø Bråby s, Ringsted h
 I 109 119f 126 331; II 20 80 83
 89f 137 271 273 278 308 311 333
 338; III 28 36 42 45 47 113 117
 122 124 130 158 169 174 196 216
 267 269 271 272ff 275 283 332 334;
 IV 106 221 247; V 460 484 489; VI
 52 161f; VII 280 282f 296 301;
 VIII 500 503
 Gistrup lb Nøvling s, Fleskum h VI
 204f
 Gjellerup s, Hammerum h VII 31
 Gjelskov hgd Hillerslev s, Sallinge
 h I 329; II 231; III 184; IV 134;
 V 292; VI 136 176 178ff 459 464
 483; VII 75
 Gjemsø kl i Norge IV 72
 Gjendrup hgd se: Fussingø hgd
 Gjennerup hgd se: Fussingø hgd
 Gjerlev h IV 292 315; V 500
 Gjerlev lb Gjerlev s&h I 255f; V 499
 501
 Gjerlev se også: Gerlev
 Gjerumgård hgd Gerum s, Horns h
 (Jylland) VI 105 107 110
 Gjessing lb Fruering s, Hjelmlev h
 II 282 284
 Gjessinggård hgd se: Gessinggård hgd
 Gjessingholm hgd se: Gessingholm hgd
 Gjevninge lb se: Gevninge
 Gjorslev hgd Holtug s, Stevns h VII
 232
 Gjørslev lb se: Gørslev lb
 Gladsaxe len, Albo h i Skåne VI 135;
 VII 153 166
 Glasau hgd Sarau s, Kreis Segeberg
 VII 155
 Glatved lb Hoed s, Djurs S h IV 123f
 Glemminge lb Glemminge s, Ingelstads
 h I 368 370
 Glibstrup lb Andst s&h V 269f
 Glim lb Glim s, Sømme h VI 39f
 Glimminge hgd Vallby s, Järrestad h
 I 150; III 257; V 438 443 447f
 466; VI 130ff 135f 245 322; VII
 232 242 247 283
 Glofitt (?) V 333 335
 Glogau i Schlesien I 23
 Glomstrup hgd Hvidbjerg s, Morsø S h
 VII 84
 Glorup hgd Svindinge s, Gudme h I
 126; II 134f 336f; III 233f 270
 272 280 295 305 329 378; IV 22f 24
 32f 39 41 85 89 186 191 206 215
 374 378; V 29 34 73 279 286 407
 461 491; VI 50f 63 69 150 161 464;
 VII 153 218 232 255
 Glorup (?) lb i Rinds h (?) VIII 485
 Glostorp lb Glostorp s, Oxie h V
 325ff 329; VII 60 62f
 Glostrup lb Glostrup s, Smørum h IV
 11f 14f
 Gotland I 122f 166 283 299; II 20
 118 145 192; III 225; V 28 34 105
 170 175 386; VI 44 51 464; VII 129
 268
 Gottorp sl Schleswig-Friedrichsberg
 s, Slesvig by II 102 106; VI 454
 471
 Grabow i Pommern VIII 416
 Gram hgd Gram s, Frøs h I 94; VII
 283
 Gram lb Rårup s, Bjærg h (Jylland)
 V 197f
 Gram lb Skanderup s, Hjelmlev h IV
 355ff 358
 Gravengård gd Stovby s, Bjærg h
 (Jylland) V 106f
 Gravlev lb Fuglslev s, Djurs S h
 VIII 437 474
 Grenberg ålegård (?) i Skive fjord
 III 186 189
 Grensted se: Grensten
 Grensten lb Grensted s, Middelsom h
 II 30 34; VIII 438
 Grensten s, Middelsom h IV 103
 Grenå III 335f; IV 58ff 369ff; VIII
 362 442
 Grettene hgd Borge, Skjeberg h,
 Smålenenes amt i Norge VI 74
 Greve lb Greve s, Tune h III 75ff
 Gribs eng i Demstrup, Sjørslev s,
 Lysgård h III 243

- Grieskirchen lb i Østrig VI 223
 Grimmeshave lb Astrup s, Vennebjerg h III 94 96
 Grimsted (Frederiksdal) hgd Sandby s, Lollands N h V 450; VII 274
 Grindeholm hgd i Sverige (Halland?) II 13
 Grinderslev kl hgd Grinderslev s, Salling N h I 183 229; III 41; VI 337; VII 177
 Grinderslev s, Salling N h I 138 229f; VIII 436
 Grip s, Avenøy h i Norge VII 203 216
 Gross Königsförde hgd se: Königsförde
 Gross Nordsee hgd Bovenau s, Kreis Rendsburg V 87
 Grove (uvist hvilket) VIII 511
 Grumtofte hgd Grumtofte s, Husby h III 58; VI 464; VIII 443
 Grund lb Stovby s, Bjærge h (Jylland) V 109ff
 Grunderup lb Kongsted s, Fakse h IV 175f
 Grundet hgd se: Store Grundet hgd
 Grundfør lb Grundfør s, V Lisbjerg h III 54 56; IV 315ff
 Grunnevad hgd Valstad s, Vartofta h, Skaraborg län V 335
 Grydsbjerg skov i Odense h I 327ff
 Grydsted lb Vokslev s, Hornum h III 40f
 Grünholz hgd Siseby s, Eckernförde kreds I 162
 Grytten prg, Romsdalens provsti VII 214
 Græseede (Græsegård) hgd Græse s, Lyng-Frederiksborg h I 75 107 130 237; II 211; III 202; V 78; VII 56 60
 Græsholm ø i Elling s, Horns h (Jylland) IV 137 139
 Grävlingebakke Gyrstinge s, Alsted h VI 263 266
 Grävsnäs hgd Erska s, Älfsborg län VI 189 191 193 196 209 211f
 Grønbæk lb Grønbæk s, Lysgård h IV 394f
 Grønkær gd Avlum s, Hammerum h IV 332 336
 Grønland I 157f; VIII 525
 Grønnerup lb Strandby s, Gislum h V 155 158
 Grønninggård gd Grønning s, Nørre h i Salling III 231f
 Grågårde lb Torning s, Lysgård h VI 113 120
 Gråsten hgd Gråsten s, Lundtoft h VII 75
 Gudbjerg lb Gudbjerg s, Gudme h V 393ff
 Gudenå III 165
 Gudmandstrup lb Svinninge s, Tudse h V 146ff 150
 Gudme h II 38 41 43ff 47; III 127 129 210; V 393f; VIII 438
 Gudme lb Gudme s&h II 168f
 Gudmundtorp lb Gudmundtorp s, Frosta h IV 127ff
 Gudum birk Skodborg h VI 297 304; VII 244
 Gudum kl Gudum s, Skodborg h III 176; V 365; VI 166 304; VII 30; VIII 439
 Gudum lb Gudum s, Fleskum h II 167; III 321f
 Gudum lb Gudum s, Skodborg h III 304f
 Gudumlund hgd Gudum s, Fleskum h III 188; V 498; VI 363; VII 50
 Gudum mølle, Gudum s, Slagelse h IV 396
 Gudum s, Fleskum h II 166f; III 322; VI 225f; VIII 444
 Guldals fogderi, Trondhjem len VII 200 214
 Guldbjerg s, Skovby h III 195
 Guldbæk lb Ø Hornum s, Hornum h IV 93 95 160f
 Guldhøj eng i Langå s, Gudme h II 45
 Gulland se: Gotland
 Gullerupgård hgd Bjergby s, Morsø N h IV 141 145f 203
 Gullestrup lb nu i kbst Herning III 110f; VII 13f 15f 34
 Gullev lb Gullev s, Hovlbjerg h VIII 535
 Gullev s, Hovlbjerg h VIII 521
 Gundelund lb Mønsted s, Fjends h III 183f
 Gundenæs gd se: Gunderup gd
 Gundersbøl lb Hemmet s, N Horne h III 284 287
 Gunderslev s, Ø Flakkebjerg h V 402 405
 Gunderslevholm hgd Gunderslev s, Ø Flakkebjerg h I 61 142 239 311f 337f; II 19 71 80 83 148 192 211 249f 316 328 336f; III 44 202 263 266 270 272 327; IV 41 45 167 178f; V 64 73 75 78 401f 404f; VI 236 481; VII 51 132 155; VIII 497

- 516
 Gunderstedgård hgd Gundersted s,
 Slet h IV 114 145 203; VI 484;
 VIII 445
 Gunderup gd Herfølge s, Bjæverskov h
 II 336f; III 137 139 144f; V 472;
 VIII 442
 Gunderupgård hgd Strandby s, Gislum
 h III 44; IV 329; V 191 242 474ff
 477 480; VI 169; VII 172; VIII 337
 439
 Gundestedgård hgd Gundersted s, Slet
 h VIII 448
 Gundestrup hgd Grevinge s, Ods h II
 177 180
 Gundestrup hgd Gydinge h II 13
 Gundestrup hgd (uvist hvilken) V
 448; VI 135; VIII 449
 Gundestrup hgd se også: Kulla Gun-
 narstorp hgd og Vrams Gunnarstorp
 hgd
 Gundetved hgd Buerup s, Løve h I 33;
 II 263f 265 271 274 276 281 287
 303 311 319; III 98 100 143 145
 192 262; IV 161 165; VI 356f; VIII
 312 497
 Gundsøgård gd Gundsømagle s, Sømme h
 III 292 295; VIII 444
 Gundsølille lb Kirkerup s, Sømme h
 III 293 296
 Gundsømagle lb Gundsømagle s, Sømme
 h III 293 296
 Gundsømagle s, Sømme h VIII 440
 Gurede lb Hagedsted s, Tuse h III
 288f
 Gurre sl Tikøb s, Lynge-Kronborg h I
 87
 Gurreby lb Gurreby s, Lollands S h I
 143f
 Gurreby s, Lollands S h VIII 317
 Gydinge h VII 409
 Gyldesteen hgd se: Enggård hgd
 Gyllebo hgd Östra Vemmerlöv s,
 Järsestad h II 125 127
 Gyngse se: Göinge
 Gårds h I 362; IV 240 242 243; VII
 248; VIII 436
 Gässie lb Gässie s, Oxie h VI 62f
 Göddeslöv s, Bara h VII 248
 Gødsbøl lb Lindeballe s, Tørrild h
 II 160f
 Gødsgård gd Gerum s, Vennebjerg h V
 294f
 Gødstrup lb Snebjerg s, Hammerum h
 IV 257 261
 Göinge h I 164ff 167; IV 240 242
 257; VIII 439
 Gørding h III 180; VII 101f
 Gørløse lb Lynge-Frederiksborg h III
 98 100
 Gørslev (Gjørsløv) lb Gjørsløv s,
 Bjæverskov h I 58 60
 Gøttrup lb Farsø s, Gislum h II 258f
 Gøttrup s, V Han h III 60
 Gårdbogård hgd Råbjerg s, Horns h
 (Jylland) IV 157 159
 Gårdstänga s, Frosta h VII 248
 Gårdsdal lb Ravnstrup s, Nørlyng h
 II 324f
 Gåsemosen mose i Regstrup, N Jernlø-
 se s, Merløse h III 264 267
 Hadbjerg lb Hadbjerg s, Galten h
 VIII 536
 Hadehoud bebyggelse (?) i Skodborg h
 VI 124 129
 Hadeland (Norge) VII 214
 Haderslev I 57 116f; II 104; IV 267;
 V 343 494 498; VI 75; VII 75 115
 156 173 253; VIII 534
 Haderslev Næs VI 285 288
 Hadrup lb Hundslund s, Hads h III
 152 155
 Hads h II 77f 282ff; III 152
 Hadsten lb Hadsten s, Sabro h V 299f
 Hafslund hgd Skjeberg h (Norge) VI
 74
 Hagelös hgd se: Haglösa hgd
 Hagenskov hgd Sønderby s, Båg h II
 96; III 158 161; V 312 315; VI 77
 83 288 464; VII 31 219 232 235 292
 Hagerup hgd Jørlunde s, Lynge-Fre-
 deriksborg h II 271
 Hagedsted birk Hagedsted s, Tuse h V
 181
 Hagedsted lb Hagedsted s, Tuse h II
 232 234; V 180ff
 Hagedstedgård hgd Hagedsted s, Tuse h
 I 205; III 219 314; VI 134; VII
 242
 Haglösa hgd Slågarps s, Skytts h II
 15 17 125 127; V 292 449; VI 179f
 Hagsholm hgd Hovbjerg s&h III 217
 219 305 314f 347 350f 360 364 378;
 IV 22f 24 32 50 61 85 89 171 186
 191 206 215 244 248 251 254f 374
 378; V 95 250f 261 286 290 402 407
 491; VI 27 35 69 75 171 176 276
 349 378 425; VII 5 7 30 80 113 127
 176 241; VIII 443 517
 Haiding by i Østrig VI 191 197 200

- 206
Hainaut provins i Belgien V 354 358
Halby lb Stavning s, Bølling h IV 62f
Hald h V 27
Hald hgd Dollerup s, Nørlyng h I 89 92 225 227 274 293; III 31ff 60 62 69 167 347 350; IV 25 95 341 345 375; V 34 175 301f 400f 427 429 493; VI 10 82 112 116 118f 440f 443; VII 30; VIII 476 477 486 491 492
Hald lb Hald s, Nørhald h IV 103f 106 313ff
Hald lb Ørslevkloster s, Fjends h I 233 235; III 67 69
Haldager (Halager) hgd Krummerup s, Ø Flakkebjerg h V 472
Haldrup lb Vær s, Voer h III 375f 378; V 131f
Haldum lb Haldum s, Sabro h V 140ff
Haldum bæk ved Klapskov Haldum s, Sabro h V 141f
Halkær hgd Ejdrup s, Års h I 243; II 13 200; III 140f; IV 47; V 6 112 118 252f 474 477; VI 119 364; VII 30 64f 67f
Halla hgd, Vånga s, Finspånga läns h V 334
Halland I 115 145 165; III 95; IV 21; VI 276 455 456ff; VII 30 183f 246f 250 256f 340 419; VIII 524
Hallegård gd Olsker s, Bornholms Ø h VIII 518
Halling lb Halling s, Galten h II 218
Hallund s, Dronninglund h VI 111
Hallundbæk lb Hodsager s, Ginding h IV 334 336; VI 395f
Halmstad VI 244 363 376f; VII 183 247 292 325 340; VIII 524 529
Halmstad h, Sønderhalland I 114f; IV 187f; VI 456
Hals lb Hals s, Kær h I 338f
Hals mølle Hals s, Kær h VIII 513
Halse s, Surnadal h (Norge) VII 216
Halskov hgd Horbelev s, Falster S h III 274
Halskov bæk Hellevad s, Dronninglund h VI 108 111
Halsnæs Torup s, Strø h I 333f
Halsted kl (Juellinge hgd) Halsted s, Lollands N h II 174 176; III 48; VII 165 259; VIII 439
Halsted lb Halsted s, Lollands N h III 28f; VII 331
Hamar stift i Norge I 112f 145 147
Hamborg I 119; II 33 118; III 89; V 348 353; VII 283 392; VIII 315
Hamborgsund i Norge VIII 482
Hammarlöv s, Skytts h VII 249
Hammel lb Hammel s, Gern h III 176f
Hammel s, Gern h III 178
Hammelev lb Hammelev s, Djurs N h IV 61f
Hammelrose hgd Tise s, Børglum h IV 75 348f; VI 167 169 344 365 380 386; VII 177 242; VIII 487
Hammelsvang gd Ølstrup s, Bølling h II 55f; VI 171 174
Hammer h I 87; IV 304ff 307 310ff; V 321f
Hammer hgd Nosaby s, Villands h I 291; II 58 61 74; III 384; IV 285; VI 180; VII 157
Hammer lb Hammer s&h III 273f; IV 310 312
Hammer s, Vrads h II 122
Hammergård hgd Hammer s, Vrads h I 129; II 316; III 103 140f 150ff 203f; V 7 10 168 172 499 501; VII 157 176; VIII 468 500
Hammerrose hgd læs: Hammelrose
Hammershave ager i Hammershøj s, Sønderlyng h VIII 520
Hammershus sl Allinge-Sandvig købstæders landdistrikt Bornholms N h II 113 118 137f; IV 193f 275; V 6 80f 82 95; VI 35; VII 30 234; VIII 513 527 528
Hammershøj lb Hammershøj s, Sønderlyng h II 52f; III 205f
Hammershøj s, Sønderlyng h IV 230; VIII 473 520 537
Hammerskov se: Hammershøj
Hammersta lb i Södermanland V 61
Hammer-Torup lb Hammer s&h III 273f
Hammerum h IV 72f 257 329 331f; VI 381 392 394f; VII 12 14 16 19f 22 29 35 38 166
Han h I 96 135f; II 148; III 212ff; IV 244ff 247; V 281f
Hanaskog hgd Kviinge s, Ö Göinge h I 164 166
Hanerup lb N Jernløse s, Merløse h III 266
Hannerup lb FASTER s, Bølling h VI 332 335
Hannæs hgd Øsløs s, V Han h I 136
Hansted lb Hansted s, Voer h I 248
Hansted s, Voer h I 248
Hanstedgård hgd Hansted s, Voer h

- III 336 377
 Hapsal sl i Estland II 306f 315
 Haraldsborg i Roskilde I 79 99ff
 103; III 327 329
 Haraldskær hgd Skibet s, Tørrild h I
 156 162 230f; II 154 222 224; III
 101 108 197 379 384; IV 22f 24 50
 52 58 61 85 89 131 171 186 191 215
 244 248 251 254f 274 352ff 358 360
 374 378 397; V 27f 29 251 286 402
 407 461; VI 44 68 119 178 353f
 434; VII 68 169 231f 241; VIII 459
 493 522 530
 Haraldsted (Harrested) lb Haraldsted
 s, Ringsted h III 63f; VIII 339
 Haraldsted kirkeskov Haraldsted s,
 Ringsted h III 63f
 Hardeberga hgd Hardeberga s, Torna h
 I 56f
 Hardenberg hgd se: Krenkerup hgd
 Hardsyssel (Harsyssel) I 357f; II
 164f; V 338ff 341; VI 91 94f
 Hareberga hgd se: Hardeberga hgd
 Harjager h VI 164ff; VII 248; VIII
 448
 Harlev lb Harlev s, Framlev h II 34
 Harlevholm gd Harlev s, Framlev h II
 33
 Harre h II 72f; VIII 444
 Harre s, Harre h III 240
 Harreshøj lb Tikøb s, Lynge-Kronborg
 h V 319 321
 Harreslevgård hgd se: Harritslevgård
 hgd
 Harrested hgd Hyllinge s, Ø Flakke-
 bjerg h I 46 61 134 147; II 14 26
 137 140; III 217; IV 298; V 87
 450; VI 471; VII 110 259 268
 Harrested lb se: Haraldsted lb
 Harridslev lb Harridslev s, Støvring
 h V 9 11
 Harridslev lb Harridslev s, Venne-
 bjerg h III 105f
 Harridslevgård hgd se: Harritslev-
 gård hgd
 Harrild lb Vokslev s, Hornum h IV
 346f
 Harring s, Hassing h V 18f
 Harritsborg se: Haraldsborg
 Harritslevgård hgd Skovby s&h VII
 234 280 285; VIII 486 498
 Harsyssel se: Hardsyssel
 Harte lb Harte s, Brusik h VIII 463
 Hasle h (Jylland) VI 364
 Hasle h se: Bornholms N h
 Hasle kbst Bornholm II 138
 Hasle se også: Haslev
 Haslev lb Haslev s, Ringsted h III
 62f; VI 17ff 20f
 Haslevgård gd Als s, Hindsted h III
 96f; IV 52ff 55
 Hasmark hgd Norup s, Lunde h VII 42
 44 47 50f
 Hasselholt lb Sal s, Ginding h VII
 22 36
 Hasseris lb nu i Ålborg kbst IV
 160f; V 96
 Hasseris kær tidl Ålborg Budolfi
 landsogn, Hornum h, nu i Ålborg
 kbst IV 160f
 Hassing h V 18; VI 446 450; VII 93f
 269; VIII 462
 Hassing(gård) hgd V Hassing s, Kær h
 IV 65; V 165 170; VII 176; VIII
 510
 Hassing lb Hassing s&h III 11 13
 Hastrup birk, Tyregod s, Nørvang h V
 301f
 Hastrup hgd Tyregod s, Nørvang h I
 57 89 91 172; II 7 27 33 107 109
 256; III 283 286 301; IV 16 19 71
 129 174f 301f; V 401 430
 Hastrup lb Herfølge s, Bjæverskov h
 V 55 59 62
 Hatting h II 7f; V 20 22 109f; VI 59
 Hatting s, Hatting h VIII 438
 Hauffne gd eller bebyggelse vist i
 Barrit s, Bjærge h (Jylland) VII
 298 303
 Havbrogård hgd Havbro s, Års h I
 201; IV 217; VI 302
 Havbølle lb Humle s, Langelands S h
 II 172f
 Haved lb Rejsby s, Hvidding h VIII
 508
 Havegård gd Tise s, Børglum h IV
 348f
 Haverslev lb Haverslev s, Ø Han h IV
 246 248
 Haverslev s, Års h I 77 354 356
 Havgård (Hovgård) gd Vennebjerg s&h
 III 105f
 Havelykke lb Østofte s, Fuglse h III
 47f
 Havndrup lb Hellerup s, Vindinge h V
 313 315; VI 85 87; VIII 512
 Havnelev lb Havnelev s, Stevns h I
 87; IV 366f 369; VI 13 16; VIII
 463
 Havnø hgd Visborg s, Hindsted h I
 91; II 256; IV 106 173; V 28 224;
 VI 337 356 391; VII 177; VIII 436

- Havreballegård hgd nu i Århus II 33; VI 419 421 426; VII 283
- Havreløkke hgd Bandholm s, Fuglse h III 93; IV 15; V 129; VI 6; VII 52 286
- Havrum lb Havrum s, Hovlbjerg h I 257f; V 170
- Havrum lb Hornborg s, Nim h V 260f 265
- Hedegård gd Bindslev s, Horns h (Jylland) IV 208 216
- Hedegård gd Gudum s, Skodborg h II 326f; VI 175
- Hedegård gd i Herning kbst VII 13 15f 34
- Hedegård gd se: Hejede Gårde
- Hedegård hgd Glæsborg s, Djurs N h I 81 148; III 375 377 387; VI 464
- Hedemarken (Norge) IV 72
- Heden lb Heden s, Sallinge h V 49 53; VIII 517
- Hedensted lb Hedensted s, Hatting h II 232; V 109ff; VIII 440
- Hedekov lb Thorsager s, Ø Lisbjerg h VIII 320
- Hegedal lb Fjellerup s, Djurs N h III 373f; IV 61f
- Hegedal lb nu i Hobro kbst III 371f
- Hegnet hgd Tøndering s, Harre h II 316; III 101 189 384; IV 24; V 34; VI 302 344 377 382 385f; VII 101 242; VIII 435
- Hejede lb Ø Egede s, Fakse h III 24
- Hejede Gårde gd Ø Egede s, Fakse h III 24
- Hejnerup lb Sædder s, Bjæverskov h V 382f
- Hejsager hgd Halk s, Haderslev h V 41
- Hejselt hgd Torslev s, Dronninglund h VII 241; VIII 448
- Helbergskov lb Als s, Hindsted h II 225f; IV 54 56; VIII 440
- Heldum s, Skodborg h V 168 172
- Helgeland len i Norge V 242
- Helgeå I 151f
- Hellerup hgd Hellerup s, Vindinge h I 98; V 460; VII 175 234; VIII 297
- Hellerup(gård) (Hållerup) hgd Ljungby s, Faurås h IV 20f; V 333 335; VII 166
- Hellerup lb se: Hjalparp lb
- Hellested lb Hellested s, Stevns h V 257 259 271f
- Hellestrup hgd Kirke Flinterup s, Alsted h V 280
- Hellevad s, Dronninglund h VI 111; VIII 337
- Helligkors kapel ved Lemvig VI 290f 298 300
- Hellum h I 326f; II 239f; III 29 31; IV 383f
- Hellum s, Dronninglund h VI 111; VIII 337
- Helmstedt (Braunschweig) VII 284
- Helnekirke i Lund III 379 384; IV 5f 24 75; V 320 448; VI 185; VII 30 169 241 243 268
- Helsingborg I 42 44 171 175 225; II 35 56 71 135 256; III 38 167 214; IV 5; V 34 279 365 402; VI 134 166 403; VII 29f 50 183 248 268; VIII 373 506 507 534
- Helsingør I 382; V 227f 229 231ff 234 296 298 331 353 355 357 497; VI 39f 50 52 345 348f 401ff 405ff 409ff 414ff; VII 52f 55ff 58f 130 260 276 285 357; VIII 335 356 447 486
- Helstrup s, Middelsom h VI 103
- Hem lb Hem s, Onsild h IV 387ff 390f; V 36 38
- Hem s, Onsild h IV 391; V 38
- Hemmed lb Hemmed s, Djurs N h IV 61f
- Hemmestrup hgd Le s, Middelsom h IV 171; VI 266f 363; VII 51
- Hemmestrup lb Everdrup s, Bårse h V 147 150
- Hennegau se: Hainaut
- Hennegård hgd Henne s, V Horne h I 81; III 365f; IV 131 134
- Herfølge lb Herfølge s, Bjæverskov h II 256f; IV 152f 155; V 54f 61; VII 114 126
- Herfølge s, Bjæverskov h IV 155; V 17 61; VII 126
- Herjedalen V 219; VI 134; VII 29
- Herlev hgd se: Härlöv hgd
- Herlev lb Herlev s, Sokkelund h II 63 65; VIII 438
- Herlufmagle lb Herlufmagle s, Tybjerg h II 277; V 225 227 304 382f; VIII 444
- Herlufsholm birk Ø Flakkebjerg h VII 408
- Herlufsholm hgd Herlufsholm s, Ø Flakkebjerg h I 312; III 112 144f 328; V 18 46 63 73 405; VII 215; VIII 478 504
- Herlufstrup hgd Vollerslev s, Bjæverskov h IV 165 233 237 271 296
- Herning VI 361 365; VII 9 13ff 16f

- 20 31 33 35
Herningholm hgd nu i Herning kbst IV
255ff 258 260; V 317; VI 344 365
463; VII 8f 12ff 15ff 19ff 22f 25
27ff 31ff 34ff 37
Herreds enge se: Herseenge
Herrestad h i Skåne IV 75f 83; VII
248
Herrestad hgd Rapperstad s, Öster-
götland VI 201; VIII 524
Herrestad lb Herrestad s&h IV 75ff
78ff 81 83 204ff
Herrevadskloster hgd Riseberga s,
Norra Åsbo h VI 135; VII 153
Herridslev lb Herridslev s, Musse h
III 47f
Herringe lb Herringe s, Sallinge h
II 234ff
Herringe s, Gudme h VII 130
Herseenge enge i Favsing s, Sønder-
hald h III 15 20
Hersom (Hersum) lb Hersom (Hersum)
s, Rinds h IV 168f
Hersomgård hgd Hersom (Hersum) s,
Rinds h VI 387ff 390f
Hesleholm hgd se: Hässleholm hgd
Hessel hgd Lovns s, Gislum h IV 106
361f 364; V 10; VI 365
Hessel hgd Ålsø s, Djurs S h II 231;
V 124f; VI 385; VII 172; VIII 453
Hessel hgd se: Store Hessel hgd
Hesselager birk, Gudme h III 127 129
Hesselager lb Hesselager s, Gudme h
II 44
Hesselager s, Gudme h II 49 51
Hesselagergård hgd Hesselager s,
Gudme h I 172f 271 308f; II 41f
47f 81 83 90 137 140 174 176 267
271 285 308; III 28f 36 42 47
126ff 129; IV 117 119 285; V 53;
VI 39 41 330; VII 101 231 239
242f; VIII 348 465 491 492 504
Hesselballe lb Ø Starup s, Brusik h
VI 42 44
Hesselbjerg hgd Estvad s, Ginding h
I 107
Hesselbjerg lb Humle s, Langelands S
h II 172f
Hesselbjerg lb Sjørslev s, Morsø N h
VI 379 385
Hesselbjerg lb Tyregod s, Nørvang h
V 301f
Hesselbæk Tårs s, Børglum h VI 108
111
Hesselholm hgd se: Hässleholm hgd
Hesselmed hgd Ål s, V Horne h I 312;
III 287; VI 482
Hesselt hgd se: Hejselt hgd
Hesselø Rørvig s, Ods h VII 242
Hessen-Kassel V 498
Hessum lb Skeby s, Lunde h V 363 366
Hestborig mark i Nørlem s, Skodborg
h VI 291 301
Hestehaven grundstykke i Favsing s,
Sønderhald h III 15
Hestehaven grundstykke i Langå s,
Gudme h II 43
Hestholm hgd Gamtofte s, Båg h V
251f
Hestkær gd Rær s, Hillerslev h I
219f
Hevne prg Hittern h (Norge) VII
186ff 201 206 208 210 215
Hevringholm hgd Vivild s, Sønderhald
h I 46f 81 280; II 148; III 131ff;
IV 106 230; V 10 84; VI 52; VII 30
280 284
Hielskov gd eller bebyggelse i Mid-
delsom h III 166 169
Hikkebjerg hgd se: Häckaberga hgd
Hildesvig bæk Vignæs s, Musse h III
43 45
Hillerslev h I 281 283; V 97ff; VII
93 269 271 297; VIII 491 492
Hillerslev lb Hillerslev s&h II 93
95; VII 265 271; VIII 491
Hillerslev lb Hillerslev s, Sallinge
h II 93 95
Hillerslev s, Hillerslev h VII 271;
VIII 443
Hillerødsholm hgd Frederiksborg
slots s, Lyng-Frederiksborg h I
80 83; II 83
Hillested lb Hillested s, Fuglse h
II 90 92
Himle h IV 20f 180ff; VII 182ff 241
249ff 252 256
Himlingøje lb Himlingøje s, Bjæver-
skov h V 450f
Himmelev lb Himmelev s, Sømme h II
310f
Himmersyssel (Rinds h) I 233 235
Himmestrup hgd Le s, Middelsom h III
106
Hind h IV 58; VI 36; VIII 446
Hindborg h II 295 297; III 188f 367;
VIII 337
Hindeløf hgd (uvist hvor) I 372
Hindemae hgd Skellerup s, Vindinge h
II 52 84f; IV 22f; V 34 316 470
473; VI 51f 102; VII 30 50; VIII
494 513 515

- Hindhede gd S Lem s, Bølling h VI 332 335
- Hindsgavl hgd Middelfart landdistrikt, Vends h III 103; VI 110 267; VII 31 232 234; VIII 513
- Hindsted h I 206f; III 370f; IV 52f 55 113ff; V 22ff 26; VIII 445 538
- Hing h I 279 377; VI 32 47
- Hinge lb Hinge s, Lysgård h III 242 245
- Hinnerup lb Torum s, Nørre h II (Salling) 198f
- Hirsholm ø i Hirsholm s, Horns h IV 137 139
- Hittern prg Hittern h (Norge) VII 208 210
- Hjarbæk lb Vorde s, Nørlyng h IV 385f
- Hjelmdrup lb Egtved s, Jerlev h I 178
- Hjelmslev h III 27; IV 355ff
- Hjelmsø hgd Tyberg s&h I 59 61; II 177 180 182f; IV 232; V 72; VII 73
- Hjelmsøllille lb Tybjerg s&h III 216f; V 305f
- Hjelmsømagle lb Sneslev s, Ringsted h IV 296 298; V 305f; VI 255 257 265
- Hjembæk s, Tuse h V 202 204
- Hjerck lb Hjerck s, Harre h III 237 240
- Hjerm h II 164f; IV 334
- Hjermeslevgård hgd Tolstrup s, Børglum h III 199 202; V 172 174 281; VI 150 161 192 206 425f; VII 6 241; VIII 446 553
- Hjermgård gd Hjerm s&h II 164f
- Hjermind lb Hjermind s, Middelsom h III 164 168; IV 252f 342 345 375f; V 176 180; VI 443; VIII 518 519
- Hjermind s, Middelsom h III 169; IV 253; VIII 518
- Hjerpsted lb Hjerpsted s, Højer h IV 286ff 289 291
- Hjortedal Dronninglund h (?) VI 108 111
- Hjorthede lb Hjorthede s, Middelsom h III 164 168; IV 253 376
- Hjorthede s, Middelsom h III 169; IV 253; VI 382; VIII 518
- Hjortlenge gd (uvist hvor) VIII 469
- Hjortshøj s, Ø Lisbjerg h VI 364
- Hjortsvang lb Linnerup s, Vrads h IV 120ff
- Hjuleberg hgd Abild s, Årstad h (Halland) I 79; III 328; V 335; VI 314
- Hjuleröd hgd Harlösa s, Frosta h III 121; VI 264; VII 60 250
- Hjällö hgd Fågelås s, Kåkindes h V 335
- Hjälparp dels i Tofta s, Rönneberg h dels i Saxtorp s, Harjager h VI 164ff; VIII 447
- Hjørring II 232 234; III 94f 105f
- Ho lb Ho s, V Horne h III 298f
- Hobro I 206f; III 235f; IV 364f; VIII 445
- Hodde lb Hodde s, Ø Horne h III 298; VIII 444
- Hoed lb Hoed s, Djurs S h II 219f
- Hof s, Surnadal h (Norge) VII 216
- Hofdal se: Hovdala
- Hoffmaden enge vist i Fakse s&h VIII 528
- Hoffuerbol bol i Ullerslev s, Vindinge h V 313f 316
- Hoffuid se: Hoved(gård) gd
- Hofmangave hgd se: Qvitzowsholm
- Hogager lb Borbjerg s, Hjerm h III 366f
- Hohenkirchen lb Grevesmühlen amt, Mecklenburg IV 222 225
- Hohenlieth hgd Sehestedt s, Eckernförde kreds VI 470
- Holbo h I 122f; II 265 274; III 98f; VIII 488 526
- Holbæk kbst II 67f; III 121 245 263 266 287ff; IV 29 263 300; V 41 200 204 233 376 490; VI 325; VII 235 255 335
- Holbæk lb Holbæk s, Rougsø h V 152 154
- Holbæk lb Langå s, Gudme h II 44
- Holbækgård hgd Holbæk s, Rougsø h I 61 75 185 264; II 299; III 162 167 169 203 350; IV 46f 50 52 56 58 61 63 65 68 72 92 102f 109 113f 123f 129 131 136 140 145f 156 159 171 201 221 228 244 250f 254f 266 274 279 300 312 315 317 321 326 329 337 340f 349 355 358 360 364 381 387 392f 397 399; V 5f 7 18 20 22 27 97 100 102 107 109 112 119 121 131 154 159 184 193 195 197 252 259 267 269 274 293 299 309 336 385 427 429 431 433 473 499; VI 41 43 45 101 205 276 482 484f; VIII 453 481 522
- Holckenhavn hgd se: Kogsbølle hgd og Ulfeldtsholm hgd
- Holeby lb Holeby s, Fuglse h V 30 32

- 35
Holing lb nu i Herning kbst IV 257
261
Holingholt gd Sunds s, Hammerum h VI
255f 258ff; VII 19f 23 35f
Holje lb i Jämshög s, Listers h I
373f
Holland (Nederlandene) IV 196; V 345
356 408; VI 62 163 287 345f 348;
VII 73 184 232
Hollandsbjerg lb Ørsted s, Rougsø h
V 152 154
Holler mølle se: Hulerød
Holleskov lb Føvling s, Malt h VI
100
Hollufgård hgd Fravde s, Åsum h II
15 17 134f 280; III 258; IV 216;
VI 392f 394; VII 255 284
Hollænderskov skov i Hunderup s,
Gørding h VII 102
Holløse lb Gunderslev s, Ø Flakke-
bjerg h II 336f
Holløse mølle Skelby s, Tybjerg h II
299f
Holm gd Ulfborg s&h IV 249ff
Holm lb Holm s, Halmstad h VI 455f
Holm s, Hallands h VII 247
Holmager gd Velling s, Hing h VIII
500 501
Holmager lb Bislev s, Hornum h IV 93
95
Holmans h II 207 247; IV 354; VII
395
Holmby s, Frosta h VII 248
Holme hgd se: Holmegård hgd
Holmegård hgd Holme-Olstrup s, Ham-
mer h I 87; III 269 329f 332 334
354; IV 105 228; V 227 312 382f;
VI 22 52 265 481; VII 111 242 250;
VIII 449
Holmegård hgd (uvist hvor) VII 30
Holme kl se: Rantzausholm hgd
Holmemark mark i Gedsted el Ulbjærg
s, Rinds h III 347ff 350
Holmgård gd Torum s, Nørre h II
(Salling) 233f
Holmgård hgd Gunderup s, Fleskum h V
391
Holmgård hgd S Lem s, Bølling h VI
353; VII 101 232
Holmgård hgd Skals s, Rinds h I 34;
III 87; IV 22; V 292; VIII 360 417
Holmgård hgd se også: Nørre Holmgård
hgd
Holmgårde lb Ulfborg s&h V 252f
Holmsgård gd Asmild s, Nørlyng h II
233; VIII 440
Holmstrup mark Brabrand s, Hasle h
VI 426
Holmsø gd Holmsø, Haverslev s, Ø Han
h IV 224f 227
Holris se: Hvolris
Holstebro II 204ff 241 252 294; III
22f 146 148 317f 320 365; IV 56ff;
V 72; VI 230; VII 170; VIII 467
470 494 499
Holsteinborg se: Trolholm
Holsten I 94 119; II 102; VI 224 388
486 488; VII 74f 131 135 139 146
152 156 392; VIII 393
Holstenshus hgd se: Findstrup hgd
Holt lb Rind s, Hammerum h VII 16 34
Holten mark i Langå s, Gudme h II 50
Hoorn by i Holland V 342 355
Hopen s, Aure h (Norge) VII 216
Hornborg lb Hornborg s, Nim h III
226f; V 260f 263 265
Horne h I 108
Horne lb Horne s, Sallinge h V 60
64; VIII 496
Horne lb Horne s, Vennebjerg h 208f
213 216f
Horns h (Jylland) IV 156f 208 216;
VI 111
Horns h (Sjælland) I 272; II 263 267
309; III 6 222 224; IV 115f 175
281 300; V 376 392 450 481ff 484
488f; VI 6 11 12 50f; VIII 441
Hornsgård gd Farstrup s, Slet h IV
364
Hornsylde lb Nebsager s, Bjærg h
(Jylland) II 322f
Hornum h I 108 127 129 345 352ff
365; II 135f; III 29ff; IV 90f
93ff 279 346; V 96; VI 267 336;
VIII 437
Hornum lb Hornum s, Bjærg h (Jyl-
land) II 322f; V 197; VIII 485
Hornum lb se også: Vester Hornum lb
Hornumkær lb Hornum s, Bjærg h
(Jylland) II 322f; V 197 199
Horsdal gd Vinkel s, Middelsom h II
38
Horsehave lb Frørup s, Vindinge h V
314 316
Horsens I 118 127 152 168; II 56 159
232; III 33 375 377; IV 65 256f
327; V 199 250ff 262ff 265f 492
495; VI 49 169ff 303 364 468f; VII
7 12 325; VIII 345 351 364 438 457
Horsetofte lb Sneslev s, Ringsted h
II 270f

- Horslunde s, Lollands N h III 338f 343f
- Hostrup lb Stovby s, Bjærg h (Jylland) II 322f; V 106f
- Hostrupgård gd Sulsted s, Kær h VII 84
- Hougård gd se: Nørhågård
- Hovdala (Hofdala) hgd Brønnestad s, V Göinge h V 491 497; VI 185 397f; VII 239 243
- Hoved(gård) gd Ørreslev s, Voer h VIII 316
- Hoven lb Hoven s, N Horne h III 283 286
- Hover s, Hind h V 68 72
- Hovesnab lb se: Snabe lb
- Hovgård gd se: Havgård gd
- Hovgård hgd Åby s, Kær h VII 39 51
- Hovlbjerg h I 203 257f; III 200 218f; IV 387 430 433; VIII 521 535 536
- Hovsnäs hgd Långhem s, Kinds h, Älfsborg län V 334
- Hovumgård gd Hemmet s, N Horne h VI 47 49
- Hulerød lb Søborg s, Holbo h II 265f
- Hulsig lb Gerum s, Vennebjerg h V 293
- Hundborg h VII 93 269
- Hunderup birketing Hunderup s, Gørding h VII 95 97 99 102
- Hunderup lb Hunderup s, Gørding h VII 95 97 99 102
- Hunderup s, Gørding h VII 102
- Hundsæk hgd Læborg s, Malt h VII 244 264 270
- Hundslund birk, Dronninglund h VI 105f 108f 111
- Hundslund kl Dronninglund s&h II 157ff; III 66 296f; IV 39; VI 105ff 108 110f 464; VII 135 152 228 234 236 293
- Hundslund s, Dronninglund h VI 111
- Hundslund Skovgård hgd Kølstrup s, Bjærg h (Fyn) VI 236 464; VII 294; VIII 447 448
- Hundstrup lb se: Hunstrup
- Hungstrup hgd Tvede s, Nørhald h IV 143 145f 390f; VI 174 343f
- Hunnerup lb Knåstorp s, Bara h VI 70
- Hunnestad hgd Skårby s, Ljunits h IV 80 84
- Hunnestad lb Hunnestad s, Himle h IV 20f
- Hunseby s, Musse h VII 235ff; VIII 448
- Hunstrup lb Hunstrup s, Hillerslev h III 59f; V 97ff 100
- Hurup lb Als s, Hindsted h IV 54f; V 82 84
- Hurup s, Refs h III 357
- Husby lb Husby s, Ulfborg h I 117; V 252f
- Husie s, Oxie h I 219
- Hvalsø lb Kirke Hvalsø s, Voldborg h I 180; IV 282 284; VIII 441
- Hvanstrup hgd VIII 485
- Hvanstrup lb Farsø s, Gislum h II 258f
- Hvedholm hgd Horne s, Sallinge h V 175 295; VI 134 287; VII 218f 230ff
- Hven se: Ven
- Hverringe hgd Viby s, Bjærg h (Fyn) III 38 334; IV 106 247; V 26 119 341 426 460; VI 52 161 365 385; VII 30 234 280 293 303
- Hvetbo h VI 77 84; VII 82
- Hvidbjerg lb Hvidbjerg V s, Hassing h II 11 13
- Hvidbjerg s, Mors S h II 297; VI 364
- Hvidbjerggård hgd Hvidbjerg s, Morsø S h V 171; VII 462
- Hvidbjerg mølle Hvidbjerg s, Morsø S h VIII 462
- Hvidbjerg å Hvidbjerg s, Morsø S h VIII 462
- Hvidding h VI 486 488
- Hvidding lb Vorning s, Sønderlyng h II 189; III 205f
- Hviderup hgd Gårdstånga s, Frosta h V 251
- Hvidkilde hgd Egense s, Sunds h I 106 134; II 38 42 104 107; V 34; VI 58 166 288 386 465; VII 93 175 218f 229 243 254; VIII 348
- Hvidkilde (Wittkiel) lb Tøstrup (Toestorff) s, Slies og Frysing h IV 222 224f
- Hvidstedgård hgd Tårs s, Børglum h VI 105f 108 110
- Hvidsten hgd Gassum s, Nørhald h I 89 92; IV 146 216; VI 178
- Hvilbecks mose Butterup s eller N Jernløse s, Merløse h III 265 267
- Hvilsager lb Hvilsager s, Sønderhald h V 299ff
- Hvilsted lb Hvilsted s, Hads h II 77f; VII 297 302
- Hvolris hgd Hersom s, Rinds h I 341; II 56; VIII 438
- Hvorslev s, Hovlbjerg h VI 434

- Hyffuen se: Hytten lb (?)
- Hygum lb Hygum s, Vandfuld h V 107 109
- Hyldal lb Suldrup s, Hornum h V 96
- Hyldgård gd Fabjerg s, Skodborg h III 101
- Hyldtofte lb Tågerup s, Fuglse h VIII 498
- Hylke lb Hylke s, Voer h V 131f
- Hylke s, Voer h II 284
- Hyllebjerg lb Hyllebjerg s, Års h I 295
- Hyllede lb Kongsted s, Fakse h IV 174 176 238f; V 134 136 306 308 383 386 410; VI 8 10
- Hylleholt s, Fakse h VIII 446
- Hyllested lb Hyllested s, V Flakkebjerg h V 306 308
- Hyllie lb nu i Malmø kbst IV 308ff
- Hyllingholm hgd se: Kellinghøj hgd
- Hynderup hgd se: Hønnerup hgd
- Hyrup lb Stovby s, Bjærge h (Jylland) V 198f
- Hütten hgd Hütten s og amt VI 136
- Hytten lb Volstrup s, Dronninglund h I 266 268
- Häckeberga hgd Genarp s, Bara h I 46 79 114f 166; II 335; III 121 262 266 324 329 379; IV 24f 32 41 85 89 186 191 206 215 274 378; V 29 34 73 172 288f 310 447; VI 370ff 374f; VII 268 299 303; VIII 442 479 496 509 516
- Häggenäs lb Fulltofta s, Frosta h IV 265f
- Hällerup hgd se: Hellerup(gård) Ljungby s, Faurås h
- Häringe hgd Bolmsö s, Västbo h, Jönköping län V 335
- Hörlinge hgd Finja s, V Göinge h VI 265
- Härlöv (Herlev) hgd Norra Asbo s, Gärd s h I 57
- Hässleholm (Hässleholmsgården) hgd Stoby s, V Göinge h V 279f; VI 265
- Hæst lb Trige s, V Lisbjerg h IV 315ff
- Hæstrupgård hgd Hæstrup s, Børglum h II 227 230f; V 197 199; VI 243; VII 80 84; VIII 533
- Højbjerg lb Højbjerg s, Lysgård h IV 166 168
- Højbjerg lb Ålsø s, Djurs S h IV 123f
- Højbjerg s, Lysgård h III 244
- Høed lb Jyderup s, Tuse h II 304ff; V 277f 396f 399
- Høed lb Valsøllille s, Ringsted h II 342f; III 63
- Høgested (Høgesta) hgd Høgestad s, Herrestad h V 448; VI 244
- Høgholm hgd se: Bjørnholm hgd
- Høgholt hgd Hørnsted s, Horns h (Jylland) IV 207 216; V 176 180 238f 497; VI 185; VII 243; VIII 337
- Høgild gd Avlum s, Hammerum h IV 333 336
- Høgild lb Rind s, Hammerum h VII 16 34
- Høgsbro hgd Hviding s&h VI 483
- Høgsholt gd Tommerup s, Vends h I 330
- Høgsmarke lb se: Højsmarke lb
- Højby lb Tågerup s, Fuglse h V 29f 32 35
- Højby s, Bara h V 497; VII 243
- Højby(gård) hgd Tågerup s, Fuglse h I 150; II 7; III 133; V 251 431; VI 330 385
- Højen lb Højen s, Jerlev h V 100 102
- Højen s, Jerlev h VI 41 44
- Højer h IV 397f
- Højer lb Højer s&h IV 286 288f 291
- Høje Tåstrup lb Høje Tåstrup s, Smørum h V 378 381
- Høje Tåstrup s, Smørum h I 298; V 381
- Højgård hgd Grejs s, Nørvang h V 172 175 462; VI 7 10 69 171 176 276 350 354; VII 30 232
- Højme lb Sanderum s, Odense h V 42 46
- Højris hgd Lørslev s, Morsø S h I 121 230; III 103 214; IV 47; V 11 425; VII 244 268 303
- Højrup hgd Herslev s, Brusk h IV 381; V 52; VI 178 330
- Højrup lb Hillerslev s, Sallinge h VI 85 87
- Højrupgård gd Hillerslev s, Sallinge h VI 176 178f; VIII 447
- Højslev birketing Højslev s, Fjends h III 78 80
- Højslev lb Højslev s, Fjends h III 78 80
- Højsmarke lb Sandby s, Lollands N h VIII 487
- Højstrup gd Lyderslev s, Stevns h V 62; VI 102
- Høllingholm se: Kellinghøj
- Høllund lb Ødsted s, Jerlev h VI 250ff

- Hønnerup hgd Gelsted s, Vends h VI 281 288; VIII 502
Hønning lb Arrild s, Hvidding h II 161f
Høns lb Brøns s, Hvidding h II 162
Hønsninge lb Vig s, Ods h II 63f 65
Hørby hgd se: Hørbygård hgd
Hørby lb Hørby s, Hindsted h III 371f
Hörby len Frosta h V 288; VI 166
Hørbygård hgd Hørby s, Tuse h I 79; II 231; II 291; V 239 484 489; VII 275
Hørbylund hgd Hørby s, Dronninglund h I 72; II 227ff 230f; III 95; IV 280; VIII 440 553
Hørdum lb Hørdum s, Hassing h VI 446 450
Hørning lb Hørning s, Hjelmslev h IV 355 358
Hørning s se: Harring s
Hørrildshavn lb Bisserup, Holsteinborg s, V Flakkebjerg h VIII 475
Hørup hgd Hillerslev s, Sallinge h VI 483
Hørup lb Hørup s, Lysgård h IV 166ff
Hørup lb V Bjerregrav s, Rinds h II 297f
Hørup s, Ingelstad h VII 248
Hørve s, Ods h IV 155 220; V 16
Høsten lb S Dalby s, Fakse h V 235 237
Høstentorp lb Terslev og Frerslev s, Ringsted h V 235ff
Høtofta lb V Ingelstad s, Oxie h VII 62f
Høve lb Høve s, V Flakkebjerg h V 11 16
Håbendal gd Åsted s, Horns h (Jylland) V 293ff
Håfors gd Krokstad s, Sörbygdens h V 332 334
Hågerup lb Brahetrolleborg s, Sallinge h VII 280
Hår lb Haldum s, Sabro h V 141 143
Hårbøl gd Jegindø s, Refs h VII 94
Hårdsholm hgd Suntak s, Vartofta h, Skaraborg län V 335
Hårup mark Føvling s, Tyrsting h I 379f
Håstrup lb Smidstrup s, Holmans h IV 350 354
Håsum s, Rødding h VIII 477
- Ibsker s, Bornholms Ø h VIII 517
Idum s, Ulfborg h II 205f
Ikær gd Rårup s, Bjerge h (Jylland) VIII 511
Iller lb Grønbæk s, Lysgård h IV 394f
Ilshøj lb Ø Tørslev s, Gerlev h IV 313 315; V 499 501
Imbren gd i Stod prg (Norge) VII 188 211
Indermølle Ranum s, Slet h V 189 193
Indherred i Norge VII 209
Indre Sulen ø i Sulen h VII 188 211
Ingelstad h I 368; VI 183; VI 307f 311; VII 248
Ingelstad hgd Ö Ingelstad s, Ingelstad h I 368 370; III 252 258; IV 75 82 240 242; V 65 71; VI 186 313f
Ingelstorp s, Ingelstad h VII 248
Irnharting by i Østrig VI 214 223
Irup hgd Hørdum s, Hassing h III 19 384; IV 6 274 276; V 292; VI 74; VII 242
Irup lb se: Jerup lb
Isefjord V 227f 231ff
Isgrannatorp lb Skepparslöv s, Gälds s&h IV 240 242
Isgård hgd Tved s, Mols h II 156; III 25; IV 140 145; IV 385 482f
Island IV 272 273f; V 34 409; VI 51 244 426; VII 69 415; VIII 292
Istanbul VII 212
Itzehoe (Holsten) VI 454
Iversnæs (Wedellsborg) hgd Husby s, Vends h I 155; II 20; IV 23 75 77 83 119 175f 204ff; V 41 78 192 251; VII 231 233 268 324
- Jebbjerg lb Ørum s, Galten h VI 379 385
Jegstrup lb Tranbjerg s, Ning h VI 419 427
Jeksen lb Adslev s, Hjelmslev h IV 355 358
Jelling sysselting I 284; II 105
Jelling se: Elling
Jemteland V 219; VI 134; VII 29
Jenum lb Spentrup s, Nørhald h I 89 92; IV 313f
Jensgård hgd Glud s, Bjerge h (Jylland) V 21; VI 58 79 84; VII 50
Jenstrup lb S Dalby s, Fakse h VI 263 266
Jenstrup lb Vallensved og Hyllinge

- s, Ø Flakkebjerg h VI 263 266
 Jerlev h IV 348f; V 101f; VII 80ff 83f
 Jerlev lb Jerlev s&h VI 251f
 Jerlev s, Jerlev h VI 44
 Jernit (Frijsenborg) hgd Hammel s, Gern h IV 19 266 269; V 7 10 140 251 255 259; VI 426f 471; VII 33 241f; VIII 443
 Jernit lb Hammel s, Gern h III 176f; IV 113f; VI 419 426f 481
 Jerrestad h VII 248
 Jersbek hgd Jersbek, Sülfeld s, Kreis Stormarn VI 471
 Jershavne hgd Revninge s, Bjærge h (Fyn) III 351f 354; VI 464; VIII 522
 Jerslev h II 318f; III 146ff; IV 349; VI 105 108f 110f 169 250ff; VIII 537
 Jerslev s, Børglum h VI 111
 Jersore hgd Klinte s, Skam h I 47
 Jerstrup hgd Grindløse s, Skam h VI 459 464; VII 233 254f
 Jerup lb Elling s, Horns h (Jylland) IV 136ff 139 156ff 159; VIII 526
 Jerusalem I 43
 Jevnaker s Opplands fylke i Norge VI 356
 Joachimsthal (Bøhmen) II 83
 Jomfruens Egede hgd Ø Egede s, Fakse h I 75 134 331f; II 86ff 88f; III 334; V 145 173 175 455 460; VII 73 185f 194 197 200 207; VIII 472
 Jonsjö hgd Veddige s, Viske h V 332 333ff
 Jonstrup hgd Vollerslev s, Bjæverskov h III 192f
 Jordberga hgd Kållstorp s, Vemmenhög h I 34; IV 83 201; VII 232; VIII 388
 Jordsbygård hgd se: Jørsbygård hgd
 Josefsgård gd Heldum s, Skodborg h II 301f
 Juellinge hgd se: Halsted kl og Valbygård hgd
 Juellingsholm hgd S Omme s, Nørvang h IV 84; VIII 523
 Juellund hgd se: Herlufstrup hgd
 Juelskov hgd Kullerup s, Vindinge h VI 135f
 Jukkerup lb Søndersted s, Merløse h II 86f
 Julielund se: Kærgård
 Julskov hgd Kullerup s, Vindinge h VII 153 234
 Jungetgård hgd Junget s, Nørre h (Salling) I 270; II 35 315f; III 63 65 120 122 160 360 363 398; V 27f 249 274 316 417; VI 338ff; VII 5f 37 75 154; VIII 305 448
 Jungshoved sl Jungshoved s, Bårse h III 334; IV 138; V 219 306 497; VI 134 161 185; VII 29 110 243
 Juulskov hgd Kullerup s, Vindinge h I 137; II 107
 Jyderup lb Fakse s&h IV 174 176 238f; V 235 237 307f
 Jyderup lb Jyderup s, Tuse h V 397 399
 Jylland I 61 62 94f 128 326; II 25; III 95 225 265 286; IV 158 203 206; V 138f 163 199 269 282 354 448 450; VI 239; VII 27 32 43 103 257f 285 347 349 361 389 391f 395
 Jægerspris hgd se: Abrahamstrup hgd
 Jøggis gods i Estland V 335
 Jølbygård hgd Solbjerg s, Morsø N h I 281 283
 Jørsbygård hgd Jørsby s, Morsø N h IV 19
 Kabbel hgd Nørlem s, Skodborg h II 203f; IV 146 151 184 186; V 174; VI 123ff 126f 129 161 227f
 Kagstrup lb Kagstrup s, Tune h VI 23f
 Kagstrup lb Ørslev s, Ringsted h IV 297f
 Kalhave lb Hornborg s, Nim h IV 109 112
 Kalmar I 134; VII 414
 Kalundborg I 47f 50 83 87 108 129f 137 149 189 210f; II 232 328 337; III 167; IV 25; V 34 170 264; VI 134 260 272; VII 29 132 134 268 290 292 294 328 332; VIII 331 367 442 455
 Kalvsund (ud for Göteborg) I 112f
 Kalø sl Bregnet s, Ø Lisbjerg h I 137f 172f; II 220; IV 68 70 246 248 301 303; V 34; VI 52 386; VII 242 268 283 287; VIII 454 462
 Kanne gd Hvilsted s, Hads h III 152 155
 Kannerød lb Sædder s, Bjæverskov h IV 152 155
 Kannikhus lb Møgeltønder s, Lø h IV 397f
 Kanstrupgård gd Hillerslev s&h V 97 99

- Kappel(n) lb Kappel landsogn, Kappel h IV 222ff 225
- Kappelgård gd Kildebrønde s, Tune h III 74ff
- Karatofte lb Svalöv s, Rønneberg h V 84
- Karby s, Mors S h II 297
- Kare lb Holbæk s, Rougsø h V 7 10
- Karleby se: Store- og Lille-Karleby
- Karlshamn (Blekinge) VII 329; VIII 336
- Karlsrunder lb Karlsrunder s, Tune h III 75 77
- Karlsrunder s, Tune h III 74 77
- Karlstrup lb Karlstrup s, Tune h III 75 77
- Karlstrup s, Tune h III 74 77
- Karrebæk lb Karrebæk s, Ø Flakkebjerg h I 50
- Karsholm hgd Östeslöve s, Villands h I 373f; III 23
- Kartoft hgd Tårs s, Børglum h IV 146
- Kartofte lb Fjelde s, Musse h IV 43 45
- Karup birketing Lysgård h VI 117f 120
- Karup lb Holevad s, Båg h VIII 463
- Karup lb Karup s, Lysgård h VI 117 120
- Karup mark Honum eller Ås h I 352ff
- Karup s, Lysgård h III 143
- Kassebølle lb Simmerbølle s, Lange-lands N h II 144
- Kassel (Tyskland) V 492 498
- Kastager(gård) gd Utterslev s, Lol-lands N h VII 44 48 52
- Kastelev lb Sværdborg s, Hammer h IV 311f
- Kastrup(gård) hgd Fuglebjerg s, Ø Flakkebjerg h I 64 67 243; II 242f 306; III 49 52 193 245f; V 277f; VII 259
- Kastrup lb Kastrup s, Sokkelund h IV 161 165
- Kastrup s, Bårse h VII 208
- Kastrup se også: Langkastrup
- Katholm gd Hellevad s, Dronninglund h VI 108 111
- Katholm hgd Alsø s, Djurs S h IV 124; V 47 160; VI 385 427; VII 101
- Katterød hgd Diernisse s, Sallinge h II 230 232 335
- Kattrup hgd Sæby s, Løve h V 389 391 462; VII 284
- Kattrup lb Koldt s, Ning h VI 420f 427
- Kattrup s, Voer h V 265
- Kazan (Rusland) III 315
- Kejlstrup lb Feldballe s, Djurs S h VI 268f
- Kelde bæk Langå s, Gudme h II 50
- Keldgård hgd se: Kjeldgård hgd
- Keldkær hgd Bredsten s, Torrild h I 239; II 256
- Keldseby lb Ø Larsker s, Bornholms Ø h VIII 504 506
- Kelleklintegård hgd Ubby s, Års h I 87
- Kellerup hgd Svenstrup s, Onsild h II 96 167; V 489
- Kellerup hgd se: Loverstrup hgd
- Kellerup lb Hørup s, Lysgård h VI 113f 120
- Kellingbjerg hgd Vedersø s, Hing h I 275f 278 280; VIII 437
- Kellinghøj hgd Hjorthede s, Middel-som h II 314 316
- Kelstrup hgd Errindlev s, Fuglse h I 58 60; II 17 64; III 266 274 379 384; IV 22f 24 32 34 85 89 186 191 374 378; V 29 34 91 407 461 491; VI 69 85 102 110 482; VII 242; VIII 522 523
- Kelstrup lb Hillerslev s&h II 11 13; VIII 491
- Kemtrup lb Grynderup s, Gislum h V 22 26 112 119 428
- Kerteminde IV 8f; VII 181; VIII 395 476
- Kertinge lb Kølstrup s, Bjerger h III 351 354
- Kettinge lb Kettinge s, Musse h V 243f
- Kettrup s, V Han h III 60 314ff; VIII 447
- Kiel I 337f; II 5f; IV 57; V 350 352 358; VI 137 454; VII 141 151 153 155 176 178
- Kielbæk madt eng i Langå s, Gudme h II 45
- Kieldels (Kielis, Killis) løkke jordstykke i Langå s, Gudme h II 44
- Kieldubbe se: Kirkedubbe
- Kierhøfsager i lb Nørup, N Jernløse s, Merløse h III 265 267
- Kildebrønde lb Kildebrønde s, Tune h III 76f
- Killerup lb nu i Odense kbst IV 8 10
- Killerup lb Tårs s, Musse h I 348f
- Killis (Kielis, Kieldels) Løkke jordstykke i Langå s, Gudme h II

- 44
 Kilstrup forsvunden bebyggelse ved Thisted (?) III 52f
 Kimmerslev lb Kimmerslev s, Ramsø h V 366 374; VI 24 26
 Kimmerslev sø Kimmerslev s, Ramsø h II 281f
 Kindholm se: Kyndbyholm
 Kirial lb Enslev s, Djurs N h IV 59f
 Kirkebakke se: Kyrkobacka
 Kirkeby lb Farup s, Ribe h III 303 305
 Kirkeby lb Oddum s, N Horne h IV 392f
 Kirkedubbe dal ved Lemvig VI 172 175 290f 298
 Kirke-Eskilstrup lb Eskilstrup s, Merløse h VI 324 330
 Kirke Hvalsø lb Kirke Hvalsø s, Voldborg h II 310f; IV 29 32; V 126 129
 Kirke Skensved lb Kirke Skensved s, Tune h V 366ff 369ff 372ff
 Kirke Såby lb Kirke Såby s, Voldborg h III 326 328
 Kirkholm holm i Skelby s, Tybjerg h V 225 227
 Kissendrup lb Hylleholt s, Fakse h V 257 259 283 285f
 Kisserup lb Kisserup s, Voldborg h III 326 328
 Kiøberøgel jord i N Jernløse s, Merløse h III 265 267
 Kiønnerup lb Halmstad h VII 247
 Kjeldgård hgd Selde s, Nørre h (Sal-ling) II 154; IV 71 171 173; V 275f 316; VI 483; VII 102 176 207
 Kjeldstrup hgd se: Kelstrup hgd
 Kjellerup hgd se: Kellerup hgd
 Kjerstrup hgd se: Kærstrup hgd
 Kjul lb Asdal s, Vennebjerg h IV 213 217
 Kjølstup se: Kølstrup
 Klarupgård hgd Klarup s, Fleskum h I 280; II 154; IV 140f 145f; VII 242; VIII 471
 Kleis lb Rårup s, Bjerge h (Jylland) V 197 199
 Kleitrup lb Kleitrup s, Rinds h VIII 486
 Kleitrup s, Rinds h IV 169 391
 Klejtrupgård hgd Klejtrup s, Rinds h I 98 188ff 92; VI 344; VIII 447
 Klemensker lb Klemensker s, Bornholms N h II 115 118; III 124 126
 Kleve se: Cleve
 Klingstrup hgd Skårup s, Sunds h VII 178 233
 Klipleve kirke Lundtofte s, Vis h I 45
 Klippestrup lb Krogstrup s, Horns h (Sjælland) V 482 487f; VI 49ff 52f
 Klippinge lb Magleby s, Stevns h IV 152 155
 Klitgård hgd Sundby s, Morsø N h V 196
 Klogerup (Klågerup) hgd Hyby s, Bara h I 134; VII 207 244
 Kloster s, Års h V 477f 481
 Klostervad gd Blære s, Års h VII 64 66 68f
 Klovborg lb Klovborg s, Vradts h IV 110 112
 Klovby lb Udby s, Års h II 63f 65
 Klusetgård gd Lumby s, Lunde h V 362f 365
 Kluwenslek hgd Bovenau s, Kreis Rendsburg I 87
 Klæstru-plund gd Vokslev s, Hornum h IV 346f
 Kløv lb Hunstrup s, Hillerslev h V 97ff 100
 Kløvested lb Dalby s, Ramsø h II 258f 281f 310f; III 49 52; V 372f 375; VIII 441
 Klågerup hgd se: Klogerup hgd
 Knabstrup hgd S Jernløse s, Merløse h II 309; IV 82; V 78; VII 259; VIII 486
 Knardrup kl Ganløse s, Ølstykke h I 85 87
 Knejsted lb Råby s, Gerlev h I 89 92
 Knejsted lb Ø Tørslev s, Gerlev h IV 292 295 499ff
 Knivholt hgd Flade s, Horns h (Jylland) V 171; VI 105 107f 110f; VII 176 263 266 268f
 Knoop hgd Kiel-Holtenau s, Eckernförde kreds VII 155
 Knudsby lb nu i Vordingborg kbst IV 43 45 311f
 Knudsker s, Bornholms V h VIII 505 527
 Knudstorp hgd se: Knutstorp hgd
 Knudstrup lb Alsted s&h II 11 13
 Knudstrup lb Gierslev s, Løve h II 11 13
 Knudstrup se også: Nørre Knudstrup og Knutstorp
 Knurborg lb Vorbasse s, Slavs h V 434ff
 Knuthenborg hgd se: Årsmarke hgd

- Knutstorp hgd Kågeröds s, Luggude h II 58 71 157f 224 226 253 256 271 278 286 308; III 36 38 47 270 272 273 292 295 305 333 350 378; IV 22f 24 41 186 191 206 215 261 374 378; V 29 34 74 95 172 286 407 419 461 491; VI 69 134 171 174 176 276 349 425; VII 5 7 29 50 67 113 232 241; VIII 531
- Knäröd lb Knäröd s, Höks h (Halland) III 315; VIII 329
- Kobberup lb Kobberup s, Fjends h III 237 240
- Kogsbøl gd Emmerlev s, Højer h IV 288 291
- Kogsbølle hgd (Ulfeldtsholm, Holckenhavn) Vindinge s&h I 56f; II 46; III 117 120 122 124 130 158 170 174 216 225 305; IV 33 39 281 284 484 489; V 130 316 489; VI 288; VII 6 31 38 67 73 127 151 176; VIII 366 472 531
- Kokholm hgd Resen s, Skodborg h I 250 275f; III 204f; IV 74 278; V 170; VI 175 343; VII 101
- Kokkedal hgd Torslev s, Ø Han h I 93f 109 120f; II 15 231; III 211ff 214f 274 276 334; IV 106 215 244f 247f; V 426; VI 52 82 161; VII 30 51
- Kokvad vadested i Visborg s, Hindsted h II 225f
- Koldby lb Hjerpsted s, Højer h IV 288 291
- Koldby lb Hørdum s, Hassing h V 18f
- Koldby Holt, Nørup N Jernløse s, Merløse h III 264 267
- Kolding I 128 172 277 283 290 374ff 378 380ff 383f; II 6 9 104 197; III 296 351; IV 257 261 326ff 351; V 46 63 133 342f 347f 350 352 487f; VI 37 44 442; VII 39 43 45 48 124 127 133 255; VIII 313 330 437 479 480 526 527
- Koldinghus sl I 46 176ff 277 285 291 310 312; II 242 246; III 186 284f 286f 301 384; IV 19 25 129 131 352 368; V 29 34 36 39 42 47 54 65 73 79 82 84 88 91 230 343 347 355 478; VI 31 41f 44 82 244; VII 104 253 268f 271 286 292; VIII 461
- Kollerup hgd Hadbjerg s, Galten h I 91 281 283; II 224 226; V 95 253; VI 35; VII 30
- Kollerup lb Kollerup s, Tørrild h II 95f
- Kollerup lb Kollerup s, V Han h II 95; VIII 439
- Kollerup s, V Han h III 60
- Kollund lb Rind s, Hammerum h VI 16 34
- Kolpis jord Hammel s, Gern h III 177f
- Kolsig Voldum s, Galten h II 218
- Kolstrupgård gd Nimtofte s, Djurs N h IV 61f
- Kongensgård gd Lønborg s, N Horns h IV 392f
- Kongensgård gd N Nisum s, Skodborg h VII 83
- Kongens Lyngby se: Lyngby
- Kongens Tisted lb Kongens Tisted s, Gislum h III 150; IV 201 203; V 112ff 115f 118f
- Kongens Tisted s, Gislum h IV 203; V 112ff 115f 118f
- Kongerslev hgd N Kongerslev s, Hellingum h I 250 275f
- Kongsdal hgd se: Tygestrup hgd
- Kongsted lb Kongsted s, Fakse h IV 306 308; V 134 136 257 259
- Kongstedlund hgd S Kongeslev s, Hellingum h V 171 498; VI 83 464; VII 6 50; VIII 305 464
- Kongstrup lb Ågerup s, Merløse h V 376f
- Konstantinopel VII 212
- Kornstad s, Nordmøres provsti (Norge) VII 216
- Kornumgård hgd Kornum s, Slet h III 189
- Korselitse hgd S Alslev s, Falsters S h I 144; III 44; V 53 365; VI 166
- Korsøgård hgd Simested s, Rinds h I 318; II 254 256 290 293 329f; III 286 301; IV 19; V 401
- Korsør I 189 191; II 182 334; III 325; V 264 419; VI 147 272 284; VI 233; VIII 507
- Kortegård gd Hillerslev s&h V 97 99
- Korupgård gd Solbjerg s, Hellingum h VI 55f 59
- Koselau hgd Lehnsahn s, Holsten VII 156
- Kovdal gd Vellev s, Hovlbjerg h VI 430 434
- Kovdal lb Vellev s, Hovlbjerg h VIII 536
- Kovsted lb Kovsted s, Nørhald h III 387; VIII 535
- Kovtrup lb Hammer s, Vrads h IV 120

- 122
 Kravstrup lb Sønderhå s, Hassing h VIII 462
 Kovstrupgård gd Sønderhå s, Hassing h VIII 462
 Krabbesholm hgd i Skive kbst I 310; II 15 199; III 72f 96 184f 244; IV 36f 40 106 207 215f; V 83 98 100 224 238 405; VI 343f 356f; VII 155
 Kragdrup gd Hellevad s, Dronninglund h VI 108 111
 Krageholm hgd Sövestad s, Herrestad h I 87 109 121 166 225 227 273 275 303; II 14 20f 61 74 137 140 285ff; III 263 266 379; IV 5f 117f 285; V 76 78 243; VII 233
 Kragelund hgd Vindblæs s, Gerlev h IV 146
 Kragelund lb Ø Snede s, Nørvang h IV 327ff
 Kragelund mark Årestrup s, Hornum h I 353 356
 Kragerupgård hgd Ørslev s, Løve h I 57 69 85 87; III 144f 233f 245; V 400f; VI 330; VII 176 213 256 259f; VIII 448 449
 Krageskovgård gd Elling s, Horns h (Jylland) IV 156 159; VIII 526
 Kragsskov lb Elling s, Horns h (Jylland) IV 136 139
 Krakkegård gd se: Køllergård gd
 Krapperup hgd Brunby s, Luggude h II 26 312; IV 11 232; V 133 283 285f 310 383 386; VI 84 88f 90; VII 330; VIII 506
 Krastrup hgd Farstrup s, Slet h I 156 228 236 239 251; II 54 222ff; III 101 168; IV 46f 71 131 136 274 337 340 341 346 347 358 360 364 369 381 385 387 392f 397 399; V 5f 7 20 22 27 100 102 106 112 121 124 131 151 159 176 184 187 193 195 197 205 240 249 252 259 267 269 274 281 301 309 336 427 429 431 433 461 479 491; VI 69 112 114 116 119 237 276 343 364 425 430; VII 7 30 67 113; VIII 526
 Krejbjerg lb Ejstrup s, Vrads h II 211
 Krejbjerg lb Hornslet s, Ø Lisbjerg h II 211
 Krejbjerg lb Krejbjerg s, Rødding h II 211
 Krengerup hgd se: Krenkerup hgd
 Krenkerup hgd Radsted s, Musse h I 109 126 142 239 286 312; II 18f 80 83 211; III 202 374; V 78 192 244 401 404; VI 288; VII 179 233 250
 Kristiania se: Christiania
 Kristianopel (Lykå) (Blekinge) I 166; VII 241 248
 Kristianstad VII 271
 Kristiansund (Norge) VII 208 216
 Krstrup lb Krstrup s, Sønderhald h IV 68 70
 Krogen sl Helsingør I 69; II 184; III 192 194; V 424; VI 58
 Krogerup gd Asminderød s, Lynge-Kronborg h VI 95 97
 Krogholm hgd se: Krageholm hgd
 Krogsdal hgd N Felding s, Ulfborg h V 392; VI 341 343f 388 390f; VII 73; VIII 517
 Krogsgård hgd Tjæreby s, Skast h I 98 192; III 100 299; VI 130 343f 353f; VII 218 232; VIII 510
 Krogstrup lb Krogstrup s, Horns h (Sjælland) V 482ff 486 488; VI 49ff 52f
 Krogstrup lb Torrild s, Hads h III 153 156
 Krogstrup s, Horns h (Sjælland) V 482ff 486 488
 Kronborg birk V 319f; VI 95 97 403
 Kronborg sl og len II 57; III 194; IV 128; V 174 234 319f 345; VI 95; VII 30 259 271; VIII 347 348
 Krucksau hgd i Tyskland VI 464; VII 233
 Krummediek hgd Krummediek s, Kreis Steinburg VII 155
 Krumstrup hgd Ryslinge s, Gudme h II 176; III 23; VI 235 238 243ff; VII 285
 Krøjerup lb S Jernløse s, Merløse h III 34
 Kuditse lb Arninge s, Lollands S h III 47f
 Kulla Gunnarstorp hgd Allerum s, Luggude h IV 126 128; VI 465
 Kullagård hgd Brunby s, Luggude h VI 90
 Kulleborg hgd se: Kålaberga hgd
 Kulleboholt se: Kolby Holt
 Kulleberga lb Bosjökloster s, Frosta h IV 127ff
 Kulleng eng i Hundstrup s, Hillerslev h V 98ff
 Kullestad hgd i Östergötland VI 221
 Kulsø Hun(d)strup s, Hillerslev h V 98ff
 Kundby lb Kundby s, Tuse h II 303

- 306; V 146 150 396 399
 Kunderslev lb Krogstrup s, Horns h (Sjælland) V 482 488f; VI 53
 Kungsälv Bohus len IV 197f 200
 Kurland III 306f 313 315
 Kusserup lb Sæby s, Løve h V 389 391 462
 Kvalsholm hgd Sunds s, Hammerum h IV 256f 260; VI 361 365 463; VII 32 35
 Kvam s, Stod prg i Norge VII 208
 Kvanløse lb Kvanløse s, Merløse h V 296 298
 Kvarnby lb Husie s, Oxie h VII 62f
 Kvelstrup hgd Tved s, Mols h I 81 88 187 275f; II 156 246 248; IV 173; V 159f 260; VI 43f 83 484; VII 8 31; VIII 448
 Kvernes prg, Averøy h VII 203 216
 Kvibille s, Halmstad h VII 247
 Kvidinge s, Södra Åsbo h VII 131
 Kvikne (Værk) Kvikne s&h, N Østerdalens fogderi VII 210
 Kvindevad gd Sinding s, Hammerum h IV 333 336
 Kvistgård hgd Vejrum s, Hjerm h II 326f
 Kvistrup hgd Gimsing s, Hjerm h II 316; IV 113f 228 230 326 341 345 360 381 387; V 100f 112 165 299 336; VI 127 130 344 391
 Kvorning lb Kvorning s, Sønderlyng h V 431f; VIII 473
 Kvorning s, Sønderlyng h IV 230; VIII 473
 Kvotrup hgd Hem s, Onsild h III 203 205; IV 247; VIII 510
 Kvotrup lb Fårup s, Sakso h V 140f
 Kvotrup lb Hem s, Onsild h IV 387f 391; V 36 38
 Kværede lb Terslev s, Ringsted h IV 152 155
 Kyle hgd se: Qvitzowsholm
 Kylling Bjerg Brenderup s, Vends h I 359
 Kylling mark Brenderup s, Vends h I 359
 Kyndby lb Kyndby s, Horns h (Sjælland) V 482 487f 490
 Kyndbyholm hgd Kyndby s, Horns h (Sjælland) V 487 490; VI 369; VII 293f
 Kyndegård gd Nyker s, Bornholm V h V 79 81
 Kyrkobacka lb Svartrå s, Faurås h VI 456f
 Kyrsinge lb Kølstrup (Kjølstrup) s, Bjærg h (Fyn) III 351 354
 Kyttrup se: Viffertsholm
 Kyvling hgd Lønborg s, N Horne h IV 92f
 Kyø hgd Store Ajstrup s, Slet h I 230 283; II 226 329f; V 184 191 240 474 479; VII 65 67ff; VIII 477 478
 Käggleholm hgd Ödeby s, Närke h VI 189 191 193 196 209 211f
 Käglinge lb Glostorp s, Oxie h V 327 329; VII 62f
 Källinghøl hgd Hjorthede s, Middelsom h III 162f 165ff 169; IV 253
 Källstorp s, Vemmenhög h VII 248
 Källunda hgd Kärda s, Östbo h, Jönköping län V 334
 Kærby lb Rørby s, Års h II 63f 65
 Kærbygård hgd Kasted s, Hasle h VII 284
 Kærbølling lb Bredsten s, Tørrild h II 160f
 Kærgård birk Als s, V Horne h III 298f
 Kærgård gd Avlum s, Hammerum h IV 332f 335
 Kærgård gd i lb Kærgårde, Sunds s, Hammerum h IV 255 257 259f; VII 21 36
 Kærgård gd Nørhå s, Hundborg h VII 87f 94
 Kærgård gd Ranum s, Slet h V 189f 192
 Kærgård gd Skern s, Bølling h IV 80 84
 Kærgård gd Vejlbys s, Sønderhald h IV 68ff
 Kærgård hgd Hunderup s, Gørding h I 283; II 7 156; III 182; IV 106 134 275; V 118 292; VI 48 391; VII 95ff 99 101f 241
 Kærgård hgd se: Strellov Kærgård hgd
 Kærgård lb Emmerlev s, Højer h IV 397 399
 Kærgårdsholm hgd Håsum s, Rødding h IV 26 40; VI 137 374f 434; VII 113 172 232 234 264 270 295
 Kærsgård hgd Brænderup s, Vends h I 166; II 104 106; III 44; V 251; VII 255 286; VIII 495
 Kærsgård hgd Fjaltring s, Vandfuld h II 145 148; VI 178
 Kærsgård hgd Strandby s, Gislum h VII 272
 Kærsgård hgd Tornby s, Vennebjerg h

- II 256; III 38; IV 139 161; V 72;
 VI 84; VII 269
 Kærsgård se også: Møgelkær
 Kærsholm hgd Torning s, Lysgård h VI
 113 120
 Kærsholm lb Hyllested s, Djurs S h
 IV 123f
 Kærstrup (Valdemars slot) hgd Breg-
 ninge s, Sunds h I 246 f; III 216f
 329; V 424; VI 459 464; VII 39 50
 140 148 152 155 233 303; VIII 435
 465 466 495 534
 Kærstrup hgd Fuglse s&h I 79; III
 274 329; V 302 430; VI 101f; VII
 220 224
 Kærstrup (Kestrup) hgd Hoptrup s,
 Haderslev h VII 155
 Kærup lb Benløse s, Ringsted h II
 340ff; VIII 442
 Kærup lb Tømmerby s, V Han h VII 263
 270
 Kærupgård gd Benløse s, Ringsted h
 VIII 363
 Käsel gods på Øsel III 315
 København I 48 87 113 122f 136 166
 184 199 207 209 212 214f 217 224f
 297f 301 303 306 333 335 347 349
 365 367 370 372 374; II 32 36ff 60
 63 66 68 70 74 76 82ff 85 87 89
 100 110 117 123 131 134 136 141
 144 216 227 232ff 243 245 250 308;
 III 17 21 113 137 139 208 272 278f
 295 308 325ff 381ff 384ff; IV 23
 31f 71 164f 174f 194f 238f 271ff
 383; V 12 14 16f 34 82 85 88ff 90f
 117 133 163 179 194ff 210 218 220f
 232 311 342 355 358f 361 409 416
 418 455 457 492 495 497; VI 30
 50ff 62 65 69f 81 84 100 103 106f
 143f 147 149f 152 156f 160ff 163
 182 189f 194ff 206 209 214 216 221
 253 256 259 261 285 308 359 364
 369 383 410 470; VII 26 30 45 74
 114ff 119ff 121ff 124f 126f 130f
 132ff 135 139ff 142 156 166ff 207
 209 213 215 234 247 251f 256 260
 266 270 275ff 278 282 284f 287 323
 356 383 432; VIII 322 324 336 341
 383 419 453 464 471 490 496 502
 503 507 514 524 532 534
 Københavns Frue kirke I 215ff; IV
 273; V 17 497; VII 114 118 120f
 126 129ff 132 207
 Københavns Gråbrødre kl I 78 93 99
 105; III 326
 Københavns Helligånds kirke og ho-
 spital III 113 115; IV 271 273; V
 17 220f; VII 126 131 207; VIII 492
 Københavns Helligånds kl I 144; IV
 33; V 210 220; VII 133
 Københavns Nikolaj kirke IV 273f; V
 17; VI 162 364; VII 114f 119 121ff
 126ff 131f 207 247
 Københavns Petri kirke I 215ff; II
 234
 Københavns rådhus I 20 134 149 366;
 V 87 91; VI 152 189f 196 206 224;
 VII 121 260
 Københavns sl I 85 87 122 125 136
 147 152 161 163 177 179 188f 333f;
 II 30 36 62 90 145 183f 233f 271
 278 285 308 315 331 333 338; III 8
 36 77 117 122 125f 127 130 137ff
 139 144 194 249 253 327; IV 7 12
 16 20 22 23 36 161 163 165 180 183
 187 189 192 195 197 200 204 207
 216 271 282 296 329 372f 375 377
 379; V 117 165 173 238 240 242 250
 287 290 332 336 341 402 406 461
 466 468 473 483f; VI 61 71 95 98
 105 131 138 144 149 162 164 167
 169 171 176 178 192 225 228 232
 237 245 272 278 289 305 315 345
 349 358 366 370 376f 387 418 428
 435 440 444 472; VII 81 107 111
 186 197f 218 237 275f 283 292 296
 327; VIII 442 453 463 473 489
 Københavns Trinitatis kirke VII 131
 Køberup lb Rislev s, Tybjerg h III
 268f
 Køge I 85 87 211; II 68; III 145; IV
 175f; V 53ff 56ff 59ff 62ff 207f
 411f; VI 12 16 157 163; VII 59;
 VIII 339 340 362 442
 Køge Gråbrødre kl (Vor Frue kl) V 57
 63
 Køgegård hgd se: Gammel Køgegård hgd
 Køge å V 55 60 62
 Kølbygård hgd Hunstrup s, Hillerslev
 h I 91; V 97ff 100; VII 104 241
 Kølleklintegård hgd se: Kølleklin-
 tegård hgd
 Køllegård gd Klemensker s, Born-
 holms N h III 125
 Kølskegård hgd Hallund s, Dronning-
 lund h VII 68
 Kølsmølle lb Valsølille s, Ringsted
 h VII 105 108 110
 Kølstrup mølle Kølstrup s, Bjerge h
 (Fyn) VIII 508
 Køng lb Køng s, Hammer h I 85 87; IV
 304 307 311f

- Køng s, Hammer h VII 130
 Königsförde (Gross Königsförde) hgd
 Gottorp s, Eckernförde h VII 155
 Kørup hgd Krogsbølle s, Skam h I
 151; II 26 61 152; III 329 332; IV
 11 136 138 156; V 133 286 386; VI
 84 90; VII 241 330; VIII 438 491
 506 517 519 524 526
 Køstrup lb Brenderup s, Vends h I
 358f
 Kålaberga hgd N Strö s, Ö Göinge h
 IV 128
 Kålltorp hgd Angelstad s, Sunnerbo h
 v 334
 Kårtop hgd Bälinge s, Kulling h,
 Älvsborg län VI 266
 Kås hgd Lime s, Rødding h I 172; III
 170ff 173 215; VI 427; VIII 511
 512
 Kåsgård gd i Ferring s, Vandfuld h
 II 53f
 Kåstrup s, Hillerslev h VII 271
- Labing lb Framlev s&h IV 268 270
 Ladager Magle se: Store Ladager
 Ladegård gd nu i Odense kbst V 363
 366
 Ladegård lb Ørslevklosters s, Fjends
 h III 56ff
 Ladegårds skov nu i Odense kbst V
 363 365
 Lading s, Sabro h I 262 264
 Ladkærgård hgd Ullerup s, Nybøl h VI
 155
 Laholm sl Hallands len II 20f; V 280
 310 312; VI 244; VII 207 243 268
 Lajgård gd Ørslevkloster s, Fjends h
 VI 77 83
 Lammehave hgd Ringe s, Gudme h II
 22f 107 128 132; V 472; VI 464;
 VII 272
 Landerslev lb Gerlev (Gjerlev) s,
 Horns h (Sjælland) II 267 269; V
 487 490
 Landet lb Landet s, Sunds h I 246f
 Landskrona I 34 176; II 73 75 127
 135; III 113 115 258; V 84 292 310
 312 449; VI 22 62 165f 398; VII 63
 70 73 166 169 183 243 248 282;
 VIII 335 388 439
 Landskrona sl II 75 127 135; III
 258; IV 228; V 292 312; VI 128 164
 166; VII 30; VIII 329 464
 Landting hgd Ejsing s, Ginding h I
 152 154f 243 372; III 250 257 378;
 V 5f 148 448; VI 127 130 135 354;
 VIII 444 445 447 512
 Langdal hgd Blære s, Års h VII 64f
 67ff
 Langdal lb Blære s, Års h I 254ff
 Langeland I 115; II 109 142ff 169
 172; IV 84 204 206; V 448; VI 139
 142f 465; VII 268 349; VIII 439
 530
 Langelands N h I 349 351; II 143f
 Langelands S h II 172
 Langelund lb Gellerup s, Hammerum h
 III 318 320
 Langergård gd Resen s, Skodborg h VI
 387 389 391
 Langesø hgd Vigerslev s, Skovby h
 III 189; V 47 460 470 473; VI 354
 427; VII 233
 Langesø lb Vesterborg s, Lollands N
 h I 213f
 Langet lb Saksøbing landsogn, Musse
 h IV 42 45
 Langet lb Østofte s, Fuglse h III
 47f
 Langholm hgd Langå s, Gudme h II 49
 51f
 Langholt hgd Horsens s, Kær h VI 385
 Langenow hgd (uvist hvor) VII 272
 Langkastrup lb Virring s, Sønderhald
 h II 329 331
 Langting hgd se: Landting hgd
 Langtved lb Rye s, Voldborg h III
 333f
 Langå lb Langå s, Gudme h II 43ff
 46ff 49ff
 Langå lb Langå s, Middelsom h VI 440
 443
 Lapland V 219; VI 134; VII 29
 Lastorp (Claestorp) hgd Ö Vingåker
 s, Oppunda h, Södermanlands län V
 335
 Lavind se: Langeland
 Lavindskøbing lb Lindelse s, Lange-
 lands S h II 142 144
 Lavø (Laugø) lb Helsing s, Holbo h
 II 274f
 Le lb Le s, Middelsom h III 164 169;
 IV 170f 376
 Le s, Middelsom h III 169; IV 253;
 VIII 518
 Leal sl i Estland III 306f 315
 Ledøje lb Ledøje s, Smørum h I 46; V
 62
 Leestrup lb Kongsted s, Fakse h IV
 175f
 Lehnskov hgd se: Lindskov hgd

- Leith (Skotland) II 28 34
 Lejestofte lb Lyderslev s, Stevns h V 54 56 61
 Lejrskov lb Lejrskov s, Andst h V 269f
 Lellinge lb Lellinge s, Bjæverskov h VIII 463
 Lem lb Lem s, Bølling h I 307f
 Lem se også: Nørlem
 Lemtorp lb Nørlem s, Skodborg h VI 172f 174ff 292ff 295 297ff 302
 Lem Vig VI 300
 Lemvig I 343f; VI 126 130 289ff 292ff 295f 297ff 300ff 303 398f 401; VIII 441
 Lemvig sø VI 172f 175 291ff 295ff 298ff 301f
 Lemvig å VI 289ff 292f 295 297 298 300
 Lengsholm hgd Lendum s, Horns h (Jylland) I 203; II 231; IV 159
 Lensgård gd Ø Larsker s, Bornholms Ø h V 83
 Lerbæk hgd Elling s, Horns h (Jylland) III 112; IV 156 159; VI 484
 Lerbæk hgd Hover s, Tørrild h I 108 128; II 314 316; III 183f 335f; IV 138f; V 72 78 260 264; VI 479 484; VII 178 300 303
 Lergrav hgd Avlum s, Hammerum h I 264; II 192 329 331; III 366f 330ff 334; IV 25 334; VI 383 385f; VII 101; VIII 467 468 491 494 500
 Lerkenfeld hgd se: Bonderup hgd
 Letland III 315; VIII 444
 Leyden (Holland) VI 346; VII 127
 Lichtenegg by i Østrig VI 214 223
 Lidemark (sgård) hgd Lidemark s, Bjæverskov h I 334; V 425 489
 Lidemark s, Bjæverskov h VIII 469
 Lifland (Livland) III 306 309 315ff; VI 197; VIII 444
 Liland gd i Fana, Hordaland (Norge) III 36 38
 Lilballe lb Eltang s, Brusik h IV 350 354
 Lillarp lb Gudmuntorp s, Frosta h IV 127f
 Lille h V 381
 Lille Almstok lb Vorbasse s, Slavs h V 434 436
 Lille Arden lb Astrup s, Hindsted h VIII 469
 Lille Avnede lb Avnede s, Lollands S h III 47f
 Lille Dalby lb Hedensted s, Hatting h II 7 9
 Lille Fosen ø i Fosens fogderi ved Trondhjem VII 208
 Lille Fuglede s, Års h VIII 333
 Lille Heddinge lb Lille Heddinge s, Stevns h IV 366f 369
 Lille Karleby lb Lyndby s, Voldborg h III 333f
 Lille Kærgård gd i Avlum s, Hammerum h IV 332f 335
 Lille Ladager lb Ejby s, Ramsø h VI 23f
 Lillenor lb Malling s, Ning h V 122f
 Lille Rørmose N Jernløse s, Merløse h III 264 266
 Lille Salby lb Højelse s, Ramsø h V 410ff 413; VI 24 26
 Lille Skensved lb Højelse s, Ramsø h III 49 51f 74 77
 Lille Stovbæk gd Avlum s, Hammerum h IV 333 336
 Lille Svedala lb Svedala s, Oxie h VII 62f
 Lille Sørup lb Ørsted s, Rougsø h V 152 154
 Lille Tulstrup gd Sall s, Hovlbjerg h I 205f
 Lille Tårnby lb Bjæverskov s&h V 144f
 Lille Tårnby lb Hårlev s, Bjæverskov h V 453 460
 Lille Vad vadested i Favsing s, Sønderhald h (?) III 16 21
 Lille Vad vadested i Årestrup s, Hornum h I 352 354
 Lille Velling lb Smidstrup s, Holmans h II 206f
 Lille-Vorde lb Lille-Vorde s, Fleskum h III 320ff
 Lille Vorde s, Fleskum h II 166f; III 322; VIII 439 444
 Lillö hgd Åsum s, Gårds h I 46 151 225 227 310 312 361; II 14 19 271 273 308 339; III 13 20 36 43 47 305; IV 128; V 78; VII 242; VIII 465 466 521 524
 Lil-Torup gd Skjød s, Hovlbjerg h IV 275f
 Liltved lb Favsing s, Sønderhald h III 11f
 Lime lb Lime s, Sønderhald h I 381f
 Lime lb Nørup s, Tørrild h VI 251f
 Limfjorden V 233f; VI 290f 300; VII 177; VIII 492
 Lind lb Rind s, Hammerum h VI 16 19 21 34 36

- Lindau hgd Gottorp s, Eckernförde h VI 136
- Lindbjerggård hgd Ølgod s, Ø Horne h II 246 248 329 331; III 105f 145 148; V 100; VI 43f 178 267; VII 50f 244 254; VIII 487
- Linde lb Linde s, Nørhald h IV 313f
- Lindenburg hgd se: Næs hgd
- Lindersvold hgd Roholte s, Fakse h IV 39
- Linderumgård hgd Ugilt s, Vennebjerg h VI 358 363; VIII 337
- Lindet gd Åsted s, Horns h (Jylland) V 293ff
- Lindet hgd se: Lindet Hovgård
- Lindet lb Vester s, Nørvang h V 429f
- Lindetgårds Mølle Åsted s, Horns h (Jylland) V 293ff
- Lindet Hovgård hgd Ø Lindet s, Frøs h VI 353; VIII 447
- Lindholm birk og gods Bara s&h I 105f
- Lindholm hgd Gevninge s, Voldborg h VI 331
- Lindskov (Lehnskov) hgd Egense s, Sunds s VI 142; VII 180 235
- Lindsted hgd i Sverige V 448; VI 244
- Lindtorp hgd Aspe s, Hjerm h V 169f; VI 180
- Lindved hgd Stenløse s, Odense h I 360; II 42 97 105 134 280; IV 207 215f; V 100; VII 146 153 157 272; VIII 449 516 535
- Linköping VI 209 211 218 220 224 346ff; VIII 390
- Linnerup lb Linnerup s, Vrads h IV 120 122
- Linnerup s, Vrads h IV 122
- Linz by i Østrig VI 191 199f
- Lisbjerg h III 190f
- Lissabon IV 195f; VI 414ff
- List (Listerdyb) mellem Sild og Rømø VIII 455
- Lister len (Norge) II 104; VII 242 254
- Lit s i Jemteland VII 214
- Litserhult lb Förlanda s, Fjäre h II 119; VIII 439
- Livland se: Lifland
- Livstrup lb V Nebel s, Skast h II 232 234
- Livø Ranum s, Slet h V 478 481
- Ljungbygård hgd Trolle-Ljungby s, Villands h II 309; III 379 384; IV 5f 22 24 32 41 75 186 191 374 378; V 290 292 407 491; VI 69 74; VII 282; VIII 456 464
- Ljunggård gd Skabersjö s, Bara h VI 373 376
- Ljungholm hgd se: Ljungsgård hgd
- Ljungsgård (Ljungholm) hgd Everöd s, Gälds h I 115 225; II 14 192; VI 465; VII 175 243
- Ljunits h IV 177
- Ljørring lb Avlum s, Hammerum h IV 332 336
- Lockarp lb Lockarp s, Oxie h V 325ff 329
- Lode sl i Estland III 306f 315
- Lofoten VI 244
- Lolland I 50 94 113 143f 223; II 68 173f 176 184 244 280; III 28 42ff 45 48 339 343 346; IV 41 88 179 298 381; V 28ff 53 61; VI 139 233 235f 244 246 248 285; VII 44 48 110 235 270 274 362; VIII 455 487
- Lollands N h I 213f 224; II 90 92; III 47f 342 344 346
- Lollands S h II 90 92; III 47f 344
- London V 344 356; VII 210
- Louitzpitzel skovpart i Vammen Østerskov, Vammen s, Nørlyng h V 120f
- Lovdal lb Tem s, Vrads h IV 120 122
- Loverstrup hgd Odder s, Hads h II 33
- Lover syssel I 42 45; IV 257 260; VII 22 36
- Lovnkær lb Visborg s, Hindsted h II 224ff; VIII 440
- Lovns s, Gislum h VI 361 365
- Luggude h VII 248f
- Lund kbst I 43 45 49 56 108 114f 126 129 132f 144 149 162 169f 175f 273 374; II 286f; III 112f 115f 139 250f; IV 6 75 127 137 177 187f 226f 242 265 285 308 323; V 41 90 310 445 488 497; VI 38 62 64f 67 70 121 166 308 321 398; VII 50 63 73 112 126 154 246ff 329 395 428 438; VIII 298 299 319 331 333 458 459 531
- Lund lb Lyderslev s, Stevns h III 116; I 207 209 272f
- Lund lb Roum s, Rinds h I 141
- Lund lb Ørslevklosters s, Fjends h I 233 235
- Lundby lb Lundby s, Hammer h I 85 87; IV 311f
- Lundby lb Tjæreby s, V Flakkebjerg h IV 26 29
- Lundbygård hgd Lundby s, Hammer h V 450

- Lundbygård hgd Ørbæk s, Vindinge h II 48
- Lunde h II 187ff; V 363 366
- Lundegård hgd Fur s, Harre h II 291 293
- Lundegård hgd Gammelstrup s, Fjends h I 234f; VI 331
- Lundegård i Lund I 115f 170; II 135; III 115 258; V 497; VI 185; VII 243; VIII 449
- Lundegård hgd N Broby s, Sallinge h III 69; VIII 510 534
- Lundegård hgd Ø Assels s, Morsø S h VII 172 176 270
- Lundegård lb Vorde s, Nørlyng h II 324f
- Lundenæs sl Skern s, Bølling h I 112f 177f; IV 260 275; V 251; VI 102 303; VII 8 31 37 171f 233 242
- Lundergård hgd Jetsmark s, Hvetbo h VI 105 108 110 176 178f 356; VIII 447
- Lundgård hgd Bergens domkirkes s VI 237 243
- Lundgårde lb Vinderslev s, Lysgård h III 241 244
- Lundsgård hgd Grundhof s, Flensborg kreds VI 470
- Lundsgård hgd Revninge s, Bjærge h (Fyn) II 125 127; VI 363; VII 153 18
- Lundsgårde lb Vorde s, Nørlyng h II 324f
- Lundskov lb Hjermit s, Middelsom h III 165 169
- Lundum lb Lundum s, Voer h III 375; VIII 445
- Lungegård hgd (Nonnesæter kl) ved Bergen V 448; VI 244f
- Luseby lb (ved Kolding) I 383f
- Luttenberg gods i Østrig VII 31
- Lutter am Barenberg Braunschweig VI 102; VII 233 284
- Lübeck I 119 272; II 57 114 118f 244 269; III 126; IV 16 119 195 225; V 171 408 489; VI 41 181 184 398 452ff; VII 84 209 256 392; VIII 301 517 539
- Lydeköping lb se: Löddeköping lb
- Lyderslev lb Lyderslev s, Stevns h V 207 209
- Lydom(gård) hgd Lydum s, V Horne h I 81 147 150 291; III 327 329; IV 19 140 145
- Lykkesholm hgd Ellested s, Vindinge h II 243; IV 84; V 62 87; VI 85 87; VII 218 232 235 268
- Lykå se: Kristianopel
- Lynderup s, Rinds h IV 320
- Lynderupgård hgd Lynderup s, Rinds h I 278 280 291; II 146 148 199 239; III 133; IV 106 216; V 10; VI 318f; VII 177
- Lüneburg I 119
- Lüneburger Heide II 106
- Lyngballegård hgd Lading s, Sabro h VI 178; VII 242
- Lyngby hgd se: Ljungbygård hgd og Ljungsgård hgd
- Lyngby (Kongens Lyngby) lb Lyngby s, Lyngby lb Sporup s, Gern h IV 89ff
- Lyngby s, Bara h VII 248
- Lyngbygård hgd Lille Lyngby s, Strø h I 298 370 372; II 15 17 62 85 306; III 52 118 121; IV 283 285
- Lyngbygård hgd Lyngby s, Hasle h IV 230; V 175; VI 10; VII 30
- Lyngbygård hgd se også: Ljungbygård hgd
- Lyngbylille hgd Lille Lyngby s, Strø h II 64 67
- Lyngby lb Lyngby s, Lyngby-Frederiksborg h II 63f 65
- Lyngby s, Lyngby-Frederiksborg h VII 114 126
- Lyngby-Frederiksborg h VII 126
- Lyngby-Kronborg h VII 59
- Lyngbyrup lb Gerlev s, Horns h (Sjælland) V 487 490
- Lyngholm hgd Hvidbjerg Vesten Å s, Hassing h I 113 231; II 256; III 189 191; IV 216; V 100; VI 83f; VII 50f; VIII 462
- Lyngholm hgd se: Ljungsgård hgd
- Lyngsgård (nuv Billesholm) hgd N Vram s, Luggude h II 14ff; VIII 438
- Lyngsgård hgd se også: Ljungsgård
- Lyngå lb Lyngå s, Sabro h IV 358ff
- Lynnerupgårde lb Skivum s, Års h IV 361f 364
- Lysekloster (Norge) V 174; VI 137
- Lysgård gd Vilbjerg s, Hammerum h III 110f
- Lysgård h I 289; II 151ff; III 142f 170 242 393f; IV 166; VI 112f 115f 270f; VI 112ff 115ff 119
- Lysgård hgd Vilbjerg s, Hammerum h VI 391
- Lysgård s, Lynggård h III 103
- Lysholt hgd Hornstrup s, Nørvang h V

- 78 252; VI 356
 Lystrup hgd Kongsted s, Fakse h II 338f; III 113 115 117 158 170 196 218 233 262 269 272 305 324 329 378; IV 22f 24 41 85 89 95f 100; V 78 489 497; VI 163 185; VII 60 243 293 296 301
 Lystrup lb Stenderup s, Hatting h II 232; V 20ff; VIII 440
 Lystrup lb Vivild s, Sønderhald h III 131 133
 Lægind gd Nørhå s, Hundborg h VII 87 94
 Læsø I 64 254 366f; II 320f; V 342 348
 Læsø birketing Læsø II 320
 Lø h VI 469
 Löberöd hgd Hammarlunda s, Frosta h I 299 349; IV 285; VI 235 244 375
 Löddeköpinge lb Kävlinge s, Harjager h III 153; VI 398; VII 153; VIII 447 448
 Löderup s, Ingelstad h VII 248
 Løgismose hgd Hårby s, Båg h I 46 106 239; II 22f 83 236; III 272 274 276 279 282; IV 216 237; V 21 78 100 484 489; VI 54 58 83; VII 49ff 153 155; VIII 520
 Løgstrup hgd Lavrbjerg s, Galten h VII 31
 Løgstør VI 29 36
 Løgstør birk V 193
 Løgumkloster Løgumkloster flække, Tønder amt III 58; VI 464
 Løken s, Surnadal h (Norge) VII 216
 Løjstrup hgd Lavrbjerg s, Galten h II 156; V 159f 299
 Løjt Kirkeby Løjt s, Rise h I 156
 Løjt Næs I 161f
 Løjtøfte s, Lollands N h I 213f
 Løjtved hgd Stenstrup s, Sunds h I 106 275f; II 309; V 34; VI 52 118; VII 30 232
 Lønborg lb Lønborg s, N Horne h I 358; IV 392f; V 337 340
 Lønborggård gd Lønborg s, N Horne h I 230f 283; III 366
 Løngård (Løvegård) i Skåne I 273 275
 Lømsgård hgd Linnerup s, Vrads h IV 122
 Lönstorp lb Svalöv s, Rönneberg h V 84
 Lønå lb Tyregod s, Nørvang h V 429f
 Lørslev lb Ugilt s, Vennebjerg h III 105f
 Lørup hgd se: Löberöd hgd
 Lørup lb Ryslinge s, Gudme h II 38 41
 Løve h II 11; V 238 391
 Løvel s, Nørlyng h III 240
 Løvenborg hgd se: Birkholm hgd
 Løvenholm hgd se: Gesingholm hgd
 Lövestad hgd Lövestad s, Färs h IV 80 84; VII 50 295; VIII 445
 Løvel lb Græstrup s, Tyrsting h III 140f
 Løvel lb Løvel s, Nørlyng h VI 443
 Løvetofte lb Øde Førslev s, Ringsted h VI 17ff 20f
 Løvskaal lb Skern s, Middelsom h VIII 536
 Låstrup lb Låstrup s, Rinds h IV 318f
 Maglarp lb Kvidinge s, S Åsbo h IV 227f
 Maglebylille lb Tårnby s, Sokkelund h IV 161 165
 Maglemose eng i Langå s, Gudme h II 45
 Magnarp lb Barkåkra s, Bjäre h IV 227f
 Mainz (Tyskland) VII 393
 Majbølle lb Majbølle s, Musse h III 42ff
 Malkenes hgd Tysnes s (Norge) VII 214
 Malle s, Slet h V 192 475ff 480f
 Malling lb Malling s, Ning h V 121ff
 Malling s, Ning h VI 435ff 438f
 Malmø I 164f 217ff 225; II 286 340; III 255; IV 106f 109 189ff 265f 323; V 311 325 327 329; VI 37f 59ff 62f 64 66 68ff 71 121ff 147 181 185f 188 308 315f 319ff 321 322f 397f 401ff 404ff 410 412; VII 59 60f 207; VIII 356 458 475 480
 Malmøhus (Malmø sl) I 175; II 183 256; III 38 167 184; IV 25 39 75 95 106 126 226f 240 242 265 285ff 308 323; V 34 67 72 82 145 288 310 317 325 497; VI 59ff 62f 181f 185 187f 397f 401; VII 30 63 73 243; VIII 329 474 475
 Malseröd hgd Verum s, V Göinge h VI 265
 Malt h V 267f; VI 98; VII 101f
 Mammen lb Mammen s, Middelsom h III 164 168
 Mammen s, Middelsom h IV 252
 Mannerup lb Osted s, Voldborg h III

- 326 328
 Margård hgd Vigerslev s, Skovby h I
 41 106; III 189; V 44 47 460; VI
 427
 Mariager IV 52 292 388; VIII 337 538
 Mariager kl I 92 206 356ff; II 224
 226; III 96f 105 167 183f 369; IV
 25 52 228 292; V 28 205f 312 337f
 340f 433; VI 22 83 363; VII 30 50
 76f 207
 Maribo III 339 341 344; VI 233 236;
 VII 331
 Maribo kl I 48 50; VI 64 69f 169
 232ff 235f 330
 Marieboholms Mølle Skuldelev s,
 Horns h (Sjælland) V 391f 450 481;
 VI 11f
 Mark gd Harsbøl s, Viding h IV 288
 291
 Markaryd Sunnerbo s&h VI 221
 Marke lb Kundby s, Tuse s V 396f 399
 Markegård hgd Kundby s, Tuse h IV
 103 105; V 312
 Markhuse Rodenæs s, Viding h IV 288
 291
 Markie hgd se: Store Markie hgd
 Marselisborg se: Havreballegård
 Marstrand Göteborg og Bohus len III
 45f; IV 197 199; V 342
 Marsvinsholm hgd Turø s, Sunds h VII
 271
 Marsvinelund se: Båstrup hgd
 Marup lb Tølløse s, Merløse h I 87
 Marutendorf hgd Flemhude s, Kreis
 Bordesholm VII 75
 Matrup hgd Tyrsting s&h I 230; II
 7; III 121 140f 379 384; IV 22f 24
 186 191 206 374 378; V 29 34 91
 312 315 407 417; VI 22 58 69 166
 288; VII 50 93 243 255; VIII 438
 443
 Mecheln (Belgien) III 277ff
 Mecklenburg III 386; IV 222 225; VI
 52 161
 Mehlbeck hgd Wacken s, Kreis Stein-
 burg II 86
 Meissen borggrevskaab i Tyskland I
 342f
 Mejlby lb Brorstrup s, Års h IV 113
 115
 Mejlgård hgd Glesborg s, Djurs N h
 II 239; III 172 244 377; V 10; VI
 178 464; VIII 475 534
 Mejlstrup lb Vonsild s, Gislum h I
 89 92
 Mejrup s, Hjerm h V 109
 Meldals prg Sønder Dalernes provsti
 VII 200 214
 Melholt lb Aså-Melholt s, Dronning-
 lund h II 157f
 Melhus prg Sønder Dalernes provsti
 VII 200
 Mellem Mølle se: Svenstrup Mølle
 Mellem-Vandet gd Sjørsløv s, Lysgård
 h IV 166 168
 Mellerup hgd Svenstrup s, Onsild h
 II 78
 Mellerup s, Støvring h VI 358f 362
 364f; VII 37
 Melsta h i Blekinge VII 209
 Merløse h I 61; II 86; III 288f; IV
 6; V 238f 296 376f 396 400; V 324f
 327f 366ff
 Merløse lb se: Store Merløse lb
 Mern lb Mern s, Bårse h V 247f
 Mesing lb Mesing s, Hjelmslev h III
 26f; IV 355f 358
 Middelfart I 40; V 343 350 355; VI
 460; VII 247 367
 Middelsom h I 168; II 34; III 162f
 165; IV 103 170 377f; V 176 180;
 VI 382 443; VIII 442
 Miedler eng i No s, Hing h I 376
 Mindstrup hgd Hvejsel s, Nørvang h
 II 78 231; III 111; V 65 71 73 473
 477; VI 305 309f 313
 Minendal gd se: Skjærbæk hgd
 Mistelbach i Østrig VI 191 197 200
 206 214 223
 Mjallerup lb Løgsted s, Slet h V
 193f
 Mo s, Surnadal h (Norge) VII 217
 Moesgård hgd Mårslet s, Ning h VII
 67 178
 Mogenstrup se: Månstorp
 Mollerup lb Mollerup s, Mors S h VII
 93
 Mollesund Bohus len (Norge) V 349f
 357; VI 161; VIII 446
 Mols h I 80; II 168; VII 408 410
 Mons by i Belgien V 354 358
 Monstrup (Monstorp) hgd Ö Grefvie s,
 Oxie h VI 121f
 Morland hgd Morlanda s, Oroust V h V
 448; VI 238ff 243ff
 Mors I 281 283; II 155f; V 195; VI
 379
 Morsø N h V 195f
 Morsø S h II 155f; V 19
 Morup Mølle lb Bested og Ørum s,
 Hassing h VII 85f 89ff 93
 Mosebølle lb Roholte s, Fakse h V

- 207 209
Mosevrå lb se: Møsvrå lb
Moskva III 311 315f; VII 286
Moskær gd Nørlem s, Skodborg h VI 294 302
Motlersund V 349
Movstgård hgd Gimsing s, Hjerm h III 22f
Mullerup hgd Gudbjerg s, Gudme h I 308ff; V 119; VI 365
Mullerup lb Drøsselbjerg s, Løve h II 11 13
Mullerød lb Dreslette s, Båg h III 159 161
Mulstrup lb Nordrup s, Ringsted h I 85 87; III 62f
Mulvad lb Bramming s, Gørding h VII 95 99 102
Munkarp lb Bosjökloster s, Frosta h IV 127ff
Munkarp lb Munkarp s, Frosta h IV 127ff
Munkebo lb Munkebo s, Bjærg h (Fyn) VIII 488
Munkeliv kl (Norge) III 36ff; VII 29 153; VIII 442
Munke Sjørup lb Overlade s, Års h II 306f
Munkgård gd Seem s, Ribe h VI 298 304
Muskien s, Surnadal h (Norge) VII 216
Musse h II 90 92; III 344; V 243f
Musse lb Musse s&h V 54 56 61
Mygind lb Mygind s, Sønderhald h V 299f
Mühlendorf hgd Nortorf s, Kreis Rendsburg VI 470
Myrholt gd Gerum s, Horns h (Jylland) V 294ff
Myrhøj lb Strandby s, Gislum h V 475f 480
Møballe lb Katstrup s, Voer h II 108f
Møgelkær birk Rårup s, Bjærg h (Jylland) VI 59
Møgelkær hgd Rårup s, Bjærg h (Jylland) I 81 94; II 41f 231; III 168 276; IV 207 215ff 237; V 20f 22 97f 197ff 423ff; VI 56 58 76f 80 82ff 135 287 335; VII 39 43 49ff 86 93 152 155 276 283; VIII 532
Møgeltorum lb Torum s, Nørre h (Salling) II 198f
Møgeltønder birk Møgeltønder s, Lø h IV 397
Møgeltønderhus hgd Møgeltønder s, Lø h I 222; IV 397f; VI 384 386; VII 75 153 283
Møldrupgård hgd Roum s, Rinds h VIII 439 485
Møldrupstrøm Roum s, Rinds h VIII 485
Mølgård hgd Havbro s, Års h VI 483
Mølholm lb nu i Ålborg Budolfi landsogn, Hornum h VI 204 206
Møllekær (Møllerens Kær) kær i Favsing s, Sønderhald h III 15 20
Møllerup hgd Feldballe s, Djurs S h II 231; III 183f; IV 131 134 145 301ff 325; V 84 290ff; VI 177ff 180f 200 479 483f
Møllerup lb Hammer s, Vrads h II 196f
Møllerupgård gd Hammer s, Vrads h VII 93; VIII 364
Mølstrømmen se: Troldmølle bæk
Møltestrømme (?) Skodborg h VI 172 175
Møltrup hgd Timring s, Ulfborg h II 231 329f; III 111; V 66 71; VIII 440 442
Møn I 115; II 68; IV 179 298; VI 52 285; VII 106 110 274
Mønsted lb Mønsted s, Fjends h IV 341ff 344f
Mørke lb Mørke s, Ø Lisbjerg h I 324
Mørke s se: Mørkøv s
Mørkegård se: Toftholm
Mørkøv (Mørke) s, Tuse h V 204
Mørup gd Kirke Fjenneslev s, Alsted h VII 329f
Mørup lb Rind s, Hammerum h VII 16 34
Møsvrå lb Almind s, Brusk h IV 351 354
Måbjerg, Hjerm h II 241; III 148; V 72
Månstorp hgd V Ingelstads s, Oxie h I 109; IV 226f; V 34 251; VI 52 102 289; VII 292
Mårslet lb Mårslet s, Ning h II 283f
Mårum lb Mårum s, Holbo h II 265f; III 98 100; VIII 488
Mårupgård gd Nødager s, Djurs S h V 125
Mårup Mølle se: Morup Mølle
Naffentorp lb i Bunkeflo s, Oxie h IV 308 310
Nakkebølle hgd Åstrup s, Sallinge h I 57; II 107; V 460; VII 175 229;

- VIII 347 348 523
 Nakkegård gd Søborg s, Holbo h V 319ff
 Nakskov II 90; III 278f 342 346; VI 147; VII 130; VIII 375 455
 Naldtoft gd Borbjerg s, Hjerm h II 164f
 Nandrup hgd Flade s, Morsø N h I 281 283; II 56
 Narva III 311 317; VI 63; VII 133f
 Navtrup lb Sevel s, Ginding h VI 202f
 Nebbe(gård) hgd Gårslev s, Holmans h III 133
 Nebbelunde s, Fuglse h VII 208
 Nebel hgd V Vandet s, Hillerslev h I 275f; IV 379; V 165 171
 Nebel lb Rårup s, Bjærg h (Jylland) V 197f
 Neble lb Sværdborg s, Hammer h IV 311f
 Nebsager lb Nebsager s, Bjærg h (Jylland) III 217f; V 106
 Neden Klostergård se: Klostervad
 Nedenæs len (Norge) VI 244
 Neder Fløjstrup lb Malling s, Ning h V 122f
 Nedergård hgd Bøstrup s, Langelands N h VI 464; VII 50
 Nederlandene se: Holland
 Nederskov gd S Vissing s, Tyrsting h II 150
 Neder Vindinge lb Kastrup s, Hammer h IV 311f
 Nedre Værebro mølle se: Værebro mølle
 Neksø II 113ff 116f; VII 248
 Nes hgd Borge prg, Tune og Onsø fogderi VI 237f 243f
 Nestrup hgd Sjørring s, Hundborg h V 170
 Netzow gods i Pommern IV 326 329; V 184 191 240 474 478f; VI 167 169; VII 172
 Neverstorf hgd Leezen s, Kreis Segeberg III 366
 Newhaven (Skotland) lb II 28 34
 Nibe II 135 137; III 40f 382f; IV 134 382f; V 27 222ff; VIII 475f
 Nibstrup hgd V Brønderslev s, Børglum h III 69; IV 146
 Nielsbygård hgd Føvling s, Malt h VII 272
 Nielstrup hgd Ollerup s, Sunds h I 79 126 270; III 274; IV 281 284; VI 335 461 465 467; VII 73 182
 Nielstrup hgd Våbensted s, Musse h I 75 126 312; II 83; III 246 266 272 275f 328 333f; IV 206; V 460; VI 82 460; VII 52 70 73 275; VIII 532
 Nielstrup lb Rud s, Galten h I 89 92
 Nielstrup lb Vivild s, Sønderhald h I 89 92
 Nielstrup s, Galten h I 89 92
 Nim h V 260ff; VII 410
 Nim lb Nim s&h III 376 378
 Ning h V 121; VI 418f 422 428f 433 436 439
 Nipgård gd Vium s, Lysgård h II 152
 Nislevgård hgd Otterup s, Lunde h V 426
 Nissum Bredning VI 300
 Nissum (Østergård) hgd Åsted s, Harre h I 220; VIII 437
 Nisted lb Lumby s, Lunde h V 362 365
 No lb No s, Hing h I 377f
 Nonnebo hgd Birkende s, Bjærg h (Fyn) VI 343; VII 165
 Nonnekloster (Norge) VI 264
 Nonnesæter kl se: Lungegård hgd
 Nordenå bebyggelse i Hemmet s, Nørre h IV 92f
 Nordfjord len i Norge VI 244
 Nordmør gd Nordmørs fogderi VII 187 210
 Nordmørs provsti, Surnadal h VII 203 216f
 Nordrup lb Nordrupøster s, Ringsted h III 273f
 Nordskov hgd Gestelev s, Sallinge h V 312 315 362 393; VI 464; VII 178 218 233 250; VIII 449 515
 Norge I 84 149 150 166 252 254 263; II 20 104f 145 290; III 36ff 39 69 307 309ff 313 384; IV 6 197 199; V 6 276 292 342 345 351 354 434 472; VI 41 43 62 73ff 102 119 137 161 163 235 237 239 244 259 287 344 357 426 448; VII 30 132f 206f 209 213f 237 241f 268 275f 404 415
 Norra Melby s, V Göinge h VII 248
 Norra Svalöv lb Svalöv s, Rönneberg h V 84
 Norra Åsbo h VII 248
 Norringtoft hgd Sjørring s, Hundborg h I 46
 Norrvinge s, Harjager h VII 248
 Nors s, Hillerslev h VI 364; VII 261f 269
 Nosaby lb Nosaby s, Villands h II 59 61
 Numedals fogderi VII 186 194 208

- Nummedal len i Norge VI 44; VII 208
 Nunnekloster i Oslo I 264; VII 110
 Nyborg I 98 170f 329 359; II 45 48
 51 168 171 173 175f 180 184; III
 129f 196; V 133 415; VI 110 147
 157 180; VIII 381 516
 Nyborg sl I 98 137 329 331 351 363f;
 II 45f 48f 168 184; III 183 196;
 IV 8 10 85 89; V 138 314 373f; VI
 325 330 363 464; VII 31 79 158 163
 181 235 283 292 322; VIII 463 476
 479 481
 Nyby Ladegård Nyby torp, Frederiks-
 berg, Sokkelund h III 138f; VIII
 473
 Nybøl hgd Kværn s, Ny h VI 464
 Nybølle lb Hillerslev s, Sallinge h
 VI 103; VIII 522
 Nyemølle gd Refsvindinge s, Vindinge
 h V 314 316
 Nygård gd Give s, Nørvang h V 301f
 Nygård hgd Højby s, Ods h V 489
 Nygård hgd Ø Starup s, Brusk h I 220
 270 286 290; II 35 151f 246 248
 319; III 8 244; IV 216; VI 43f
 356f; VII 51; VIII 457
 Nygård hgd se også: Kogsbølle hgd
 Nyker s, Bornholms V h V 79ff
 Nykøbing Falster VI 245ff 248; VII
 165 294
 Nykøbing Mors I 282; II 155f 200
 294ff 297; IV 50f; VIII 454
 Nykøbing Sjælland V 136 138f 227ff
 231 233f
 Nykøbing sl Falster I 137 143; II 41
 71 137 187f; III 28 42ff 45 47; V
 53; VI 102 173 236
 Nylarsker s, Bornholms V h VIII 528
 Nürnberg IV 6
 Nystad (Finland) III 315
 Nystrup hgd Vang s, Hundborg h III
 87f 202; VI 446 450; VIII 533
 Nütschau hgd Oldesloe s, Kreis Stor-
 marn VII 283
 Nærild lb Lyne s, N Horne h IV 92f
 Närke landskab i Svealand VI 196f
 199 206 208ff
 Nærå se: N og S Nærå
 Näs (Lindenborg) hgd Blenstrup s,
 Hellum h I 46; III 32 60 62 81 162
 167 351 379; IV 24f 33 75 106 126
 177 186 189 226 227 240 242 265
 279 285 308 323 374 378; V 29 34
 52 65 82 172; VI 52 102; VII 244
 Näs hgd Skallesjö s, Vättle h, Älvs-
 borg län V 334
 Näs (Näs) hgd se også: Nes hgd (Nor-
 ge) og Trollenäs hgd
 Näsborg lb Näsborg s, Slet h II 208
 210
 Näsby hgd Näsby s, Tybjerg h I 87
 Näsby lb Näsbyhoved-Broby s, Odense
 h V 362f 365
 Näsby lb på Orø (Holbæk kommune) IV
 299f
 Näsby s, Tybjerg h I 103; II 185
 Näsbybro Näsby s, Tybjerg h II 182
 185
 Näsbyholm hgd Näsby s, Tybjerg h I
 79 145ff 156; II 19; III 168 272
 329; V 34; VI 134 369; VII 29 152
 207 230f 241
 Näsbyholm hgd Reseberga s, Vemmenhög
 h IV 139
 Näsbyhoved birk Odense St Hans land-
 distrikt, Odense h V 362ff 366
 Näsbyhoved sl Odense St Hans land-
 distrikt, Odense h I 109 327ff; II
 132; VIII 437
 Næsgård gd Nørhå s, Hundborg h VII
 87f 93
 Næstved I 47ff 50f 85 87 382; II 83;
 III 33; V 61 322 358f 456 461; VI
 15 253; VII 114 126 214 357 396;
 VIII 475
 Næstved Sankt Peders kl I 49 51
 Nødager lb Nødager s, Djurs S h II
 219f
 Nødager s, Djurs S h IV 303
 Nøddebo lb Nøddebo s, Holbo h VIII
 526
 Nødholm lb Glumsø s, Tybjerg h II
 287; VIII 441
 Nödolt gd Kinderöd s, Halland VIII
 524
 Nøkkentved gd Mørkøv s, Tuse h VIII
 516
 Nølev lb Nølev s, Hads h II 282ff;
 VIII 441
 Nørager hgd Nees s, Skodborg h I
 250; II 327; III 204f; VI 171f
 174f
 Nøragergård hgd Durup s, Gislum h I
 185 264; II 297ff; III 169 347
 350; IV 113f 140f 143ff 146 200f
 203; V 112ff 115f 118f 425; VI
 481f 484; VII 268
 Nør Asbæk se: Albæk hgd
 Nørbeg se: Nørbæk
 Nørby lb Løjt s, Rise h I 156
 Nørbæk hgd Nørbæk s, Sønderlyng h VI
 483

- Nørbæk lb Nørbæk s, Sønderlyng h III 205f; VI 483
- Nørringe enge i Favsing s, Sønderhald h III 15
- Nørgård gd Nørhå s, Hundborg h VII 88 94
- Nørgård hgd Grindeslev s, Nørre h (Salling) I 46; V 196; VIII 435 470
- Nørgård hgd Hjortdal s, V Han h III 69
- Nørhald h II 210f; III 387; IV 103f 313ff; VIII 436
- Nørhede hgd S Lem s, Bølling h VI 450
- Nørholm hgd Torstrup s, Ø Horne h I 96 106 136; IV 16 19 482f; VII 242; VIII 520
- Nørholm lb Nørholm s, Hornum h II 287f; VIII 484
- Nørhå birketing Hundborg h VII 87f 93f
- Nørhå s, Hundborg h VII 85ff 89f 93
- Nørhågård gd Nørhå s, Hundborg h VII 88 94
- Nørkær eng i Favsing s, Sønderhald h III 15 20
- Nørlem lb Nørlem s, Skodborg h VI 126 130 291 297 300 303f
- Nørlem s, Skodborg h VI 130 172f 175 302
- Nørlund hgd Ravnkilde s, Års h I 352f 355f 362ff; II 289f; III 69; V 341; VI 287 336f 344; VIII 523
- Nørlund(e) lb se: Øster Nordlunde lb Nørlyng h II 11; III 240; IV 168 377; V 120; VI 440 442; VII 209; VIII 440
- Nørre h i Salling I 137f; III 72 231; V 274; VI 338; VIII 440
- Nørre Aldum lb Stenderup s, Hatting h V 110f
- Nørre Bjert lb Nørre Bjert s, Brusk h II 107 109
- Nørre Bork s, N Horne h VII 215
- Nørre-Borup lb Låstrup s, Rinds h IV 124 126 318f
- Nørre Broby lb N Broby s, Sallinge h II 235f
- Nørre Dalby lb N Dalby s, Ramsø h II 310f
- Nørre Dråby lb Dråby s, Horns h (Sjælland) V 487 490
- Nørre Elkær hgd Tværsted s, Horns h (Jylland) IV 106 134; V 501
- Nørre Gesing lb Gesing s, Sønderhald h IV 68 70
- Nørre Halland IV 20f 180 182 188; VII 184 389; VIII 514 524
- Nørreholm lb Hodsager s, Ginding h III 366f
- Nørre Holmgård hgd Møborg s, Skodborg h I 33 354 356; II 306f; III 102 145 148 162 176 218 220 226 228 231 235 258f 283 290 296 298 303 318 320 322 334 336 367 370 372 387; IV 46f 50 52 56 58 61ff 65 68 71f 92f 102f 120 124 129 131 136 140 146 166 168 170f 175 183 201 221 274 276 279 292 300 315 321; V 319f 425; VI 425; VII 6 8 30f 250 299 303; VIII 347f 519 522
- Nørre Horne h I 107f 340f; III 283f 286; IV 66 92f 340f; VII 158 160ff 163 215; VIII 440
- Nørre-Hvalsø lb Kirke-Hvalsø s, Volborg h IV 30 32
- Nørre Jernløse mølle N Jernløse s, Merløse h III 266
- Nørre Knudstrup lb Torning s, Lysgård h VI 112ff 115ff 120
- Nørre Kollemorten lb Ø Nykirke s, Nørvang h V 429f
- Nørre Nørå lb N Nørå s, Skam h VI 86f; VIII 460
- Nørre Onsild lb N Onsild s, Onsild h IV 387 391
- Nørre Saltum lb Saltum s, Hvetbo h VI 77 83
- Nørre Sejerslev lb Emmerlev s, Højer h IV 288 291
- Nørre Skovshoved gd Skive III 186
- Nørresundby I 194 196
- Nørre-Vallingerød lb Tølløse s, Merløse h IV 217 219
- Nørrevejen lb Rind s, Hammerum h VII 16 34
- Nørre Vinkel gd Heldum s, Skodborg h VI 171 174 294
- Nørre Vosborg hgd se: Vosborg hgd
- Nørre Vrå skov Vrå s, Børglum h VIII 538
- Nørre Åby lb N Åby s, Vends h VIII 513
- Nørtorp hgd se: Torp hgd
- Nørup lb N Jernløse s, Merløse h III 263ff 266; V 136 139
- Nørvang h III 301; IV 19 73 134 276; V 301f 429 501; VII 247; VIII 438
- Nösøm lb Nösøm s, Villands h I 373f

- Obenholt lb Hundslund s, Dronninglund h VI 108 111
- Obling lb S Bork s, N Horne h III 283 286; IV 340f
- Odden hgd Mygdal s, Vennebjerg h I 70 162 189 191; II 13 254 256 270; IV 103 106 136 140 156 160 274f 325 397f; V 7 10 159 166 193 195 222 342 499; VI 107 111; VII 232 242
- Odder lb Odder s, Hads h II 283f
- Odderbæk gd Brejning s, Bølling h IV 338f
- Oddersbjerg se: Odersberga
- Oddum lb Oddum s, N Horne h I 340f; IV 66f
- Oddum s, N Horne h I 340; IV 67; VIII 437
- Odense I 39 41 56f 108 129f 132f 135 137 139 145 149 156ff 166 177 181f 294 296f 327 330ff 360 366; II 5 13 15 17 19 21f 23 26 32 39 67f 97 100ff 104 107 186ff 226 230 232 235f; III 33 38 129f 269 272 275 277 279 280 354 378; IV 10 209 334; V 61 63 133 313 363ff 366 418 426 469; VI 53f 57 85 103 147 249f 325 405 459f 465; VII 127 180f 219 221 224 228 239f 253ff 257 324f 362 368; VIII 303 304 321 334 367 373 379 381 396 416 417 460 467 468 476 479 481 484 486 488 490 497 508 509 510 512 515 516 520 523
- Odensegård (Dronninggården i Odense) I 156f 327 329f 360; II 128 132 217; III 118 121 167 351 354; IV 25 39 362; V 28 34 315 362 365 424; VI 52 54 58 85 166 279 465; VII 30 179 220 233 254 270
- Odense St Hans kl I 329; III 354; V 61; VI 58; VII 268
- Odense St Knuds kirke I 43 45
- Odense St Knuds kl I 157f 332 360; II 230 232; III 225; VII 29 268
- Odense sortebrødre kl I 39 41 56
- Odersberga hgd Fjälkestad h, Villands h III 333f; IV 186 191 206 215 261 264 374 378; IV 29 34f 74 130 199 235 257 307 408 419 461 491; VI 50 52 69 171 176 276 349 425; VII 6
- Odnes gd i Oppland (Norge) VIII 524
- Ods h V 227ff 230 232f
- Odsgård gd Vinkel s, Middelsom h II 35
- Odsnäs hgd se: Odnes gd
- Ofen (Ungarn) I 55
- Okkels lb Rind s, Hammerum h VII 16 34
- Oksholm se: Ø kloster og Øxholm
- Oksvang hgd Skast s&h III 98 100; VI 130 353 434; VII 68 232
- Oldager lb Skern s, Bølling h III 41f
- Oldenhof hgd i Holsten VI 136
- Oldesø se: Skibby sø
- Oldmøllen Horns h (Sjælland) V 487
- Oldrup lb Hundslund s, Hads h III 152 155
- Ollerup lb Ollerup s, Sunds h VII 179; VIII 483
- Olsker s, Bornholms N h II 117 119 137 140; III 124 126
- Olstorp hgd Västra Ryd s, Ydre h, Östergötland län V 333 335
- Olstrup hgd Holme-Olstrup s, Hammer h I 87
- Olstrup hgd Landet s, Lollands S h III 43f 333f; IV 41 45; V 279f; VI 161; VII 377
- Ommer syssel VIII 436
- Ommestrup lb Mørke s, Ø Lisbjerg h II 329 331
- Ommestrupgård hgd Mørke s, Ø Lisbjerg h V 10
- Ommestrupgårde lb Mørke s, Ø Lisbjerg h II 329 331
- Onsbjerg s, Samsø h VII 126
- Onsild h I 90 92 206f; IV 387f 390f; VIII 436
- Onsjö h I 164 166; VII 249
- Onsved lb Skuldelev s, Horns h (Sjælland) IV 116 119 481 487; V 392 489
- Onsø len i Norge VI 161
- Opdals prg, Sønder Dalernes provsti VII 200 214
- Oppelstrup lb Gunderup s, Fleskum h VI 204f
- Oppetune lb (uvist hvor) I 273f
- Orboklit gd No s, Hing h I 376ff
- Ordrup lb Krogstrup s, Horns h (Sjælland) V 487 490
- Ordrup lb Sonnerup s, Voldborg h V 318f
- Ordrup lb Tostrup s, Merløse h VI 327 331
- Ore lb Arninge s, Lollands S h III 47f
- Oreby lb Saksøbing landsogn, Musse h IV 41 44f

- Oreby hgd se: Orebygård
- Orebygård hgd Saksøbing landsogn, Musse h I 144 224 349; II 71; IV 41ff 44ff 167; V 64 365 405; VI 166 235 244; VII 30
- Oregård hgd Ore s, Skovby h VII 241
- Orenbjerg lb (uvist hvor) I 245f
- Orléans (Frankrig) V 254
- Ormholt hgd Torslev s, Dronninglund h VI 385
- Ormslev lb Vemmelev s, Slagelse h II 333ff; V 418 426
- Ormstrup hgd Sale s, Hovlbjerg h I 46 89 91
- Orte lb Orte s, Båg h V 312 315
- Ortved lb Vigersted s, Ringsted h II 340 343; III 62f; IV 29 32
- Orup lb Tybjerg s&h II 299f; III 35 122 216f; VII 294
- Orø ø nu i Holbæk kommune I 74f; IV 299f; V 375f
- Oröd lb Ö Broby s, Ö Göinge h V 279f
- Osby (Osbyholm) hgd se: Ousbygård hgd
- Oslo I 112 145 147 149 252ff; IV 197 199; V 174 472; VI 71f 74 161 237ff 240ff 244 314; VII 207 213
- Ottarp s, Luggude h II 398; VII 63
- Ottenbüttel hgd Hohenaspe s, Kreis Steinburg VII 155
- Otterup s se: Ottarp s
- Ottestrup hgd Volstrup s, Dronninglund h I 87 265 267
- Otting ob Otting s, Hindborg h II 295 297; III 367f
- Ousbjerg hede, Selde s, Nørre h (Salling) V 274ff
- Ousbygård (Osbyholm) hgd Hörby s, Frosta h IV 240 242; V 279f; VI 166 329; VIII 519
- Ousbyholm hgd se: Ousbygård hgd
- Ouslunda lb Ouslunda s, Ingelstads h I 368 370
- Oustrup lb Års s&h I 254 256
- Ovdrup lb Ovdrup s, Slet h VI 379 385
- Ovegård hgd Ove s, Hindsted h IV 55 106
- Ovenskov lb Svindinge s, Gudme h II 44 46
- Overby lb Katstrup s, Voer h II 107 109
- Over Dråby lb Dråby s, Horns h (Sjælland) V 487 490
- Overgård gd N Nissum s, Skodborg h VI 298 304
- Overgård hgd Sundby s, Morsø N h V 195f
- Overgård hgd Udbynedder s, Gerlev h I 291 352 355f 362; II 5f 225f 271 273 278 294 297 308 316 339; III 36 38 61 81 86 89 96 105 117 122 124 130 158 169 183 196 216 243 259 269 272 298 305 333f 347 350 360 364 369 378; IV 22f 24 52 55 103 106 215 244 247; V 26 112 119 341 419 426 460; VI 50 52 69 150 161 171 276 365 425; VII 6f 30 67 151 234 280 299 303 331; VIII 469 470 473 478 491 492 500 515 516 532
- Overhaldens prg (Norge) VII 211
- Over Hvolris lb V Bjerregrav s, Rinds h V 167 172
- Overklit (Ørklit) hgd Vennebjerg s&h VI 243f
- Over Simmelkær lb Ørre s, Hammerum h IV 333 336
- Overtorp se: Tarp, S Felding s, Hammerum h
- Over Vindinge lb Sværdborg s, Hammer h IV 311f
- Ovesholm hgd Träne s, Gälds h V 91 94f 279 310; VII 244 268
- Oxholm birk, Øland s, Ø Han h IV 247
- Oxholm hgd Øland s, Ø Han h II 274 276; IV 215 244 247; VI 52 161 343; VII 177
- Oxie h I 217 219; IV 226 308f; V 325 329ff; VI 122; VII 60
- Oxvang hgd Skast s&h I 280
- Pabgård gd se: Pagård gd
- Padbjerg lb Staby s, Ulfborg h VIII 437
- Paderup lb Kristrup s, Sønderhald h III 15 20
- Pagård gd Hemmet s, N Horne h VII 158ff 161 163
- Pallesbjerg hgd Staby s, Ulfborg h I 280 325; II 165; III 105f 162 167 174 189 196f 199 205 216 218 226 240 259; IV 47 51; V 7 10 252f 473 477 480 499; VI 41 43f 45 98 107 111f 119 167 180 331 343; VII 275 296 302; VIII 437 493 531
- Palsgård hgd As s, Bjærge h (Jylland) I 94 152ff 155 181f 230 236 239 284 286 309 335; II 7 197 293 319; III 169; IV 171 261 379; V 7f 252; VI 267 344 356f 391; VII 32

- 242 268 300 304; VIII 495
 Palstrup hgd Højbjerg s, Lyngård h I 181f; II 148 293 316; III 170ff 173 241 244; V 7 10; VII 241; VIII 487
 Pandum hgd Vokslev s, Hornum h III 81 83 85; IV 91 346f; VII 244
 Panker hgd Jütjenburg s, Kreis Plön VII 283
 Paris VI 52
 Parma (Italien) IV 334; V 343 345f 349 353ff
 Pedersker s, Bornholms S h II 115 118
 Pederstrup hgd Frøstrup (nu Korup) s, Odense h VIII 460
 Pederstrup hgd Tulstrup s, Ning h I 262f 264; III 69; VII 155 292
 Pederstrup hgd Vesterborg s, Lollands N h III 345; VI 235f; VII 241
 Pederstrup hgd (uvist hvor) VII 292
 Pederstrup lb Pederstrup s, Nørlyng h II 149; VIII 439 515
 Pedholt lb Malling s, Ning h V 121ff
 Perstrup se: Pederstrup hgd
 Perth (Skotland) II 33
 Pilegård gd Nykøbing Sjø V 137ff
 Pilegård hgd V Åby s, Sallinge h VIII 510
 Pisa (Italien) VII 314
 Pjedsted lb Pjedsted s, Holmans h II 247f
 Plovstrup hgd Jærnved s, Gørding h III 103 105f 329; VI 450
 Polen III 312 315f; VI 52 62 161 199; VII 73
 Polheim sl i Wels (Østrig) VI 214f 223
 Pommern VIII 416
 Popholt skov i Gudbjerg s, Gudme h I 309f
 Portugal IV 196; V 345 356
 Povelsker s, Bornholms S h II 115 118
 Prag V 497; VI 103; VII 35 113
 Pramhuset v Ö og V Ringsjön, Frosta h IV 127 129
 Pretz kl Pretz s (Holsten) IV 40
 Preussen III 225; IV 16; V 171 357
 Primdal hgd Rønbjerg s, Ginding h II 241; VIII 470 521 522
 Pronstorf hgd Pronstorf s, Kreis Segeberg VI 136 235f
 Provstens slade jordstykke i Ringsted II 275
 Provstholm bymark i Krogstrup s, Horns h (Sjælland) V 483ff 489
 Præstø V 206f
 Pudselykke gd Skrøbelev s, Langelands N h VIII 455
 Pugdal gd tidl Ullerup s, Elbo h, nu i Fredericia VIII 531
 Puggens Old jord i Sæby s, Voldborg h V 482 488
 Pugholm lb Dybe s, Vandfuld h II 54
 Pæregård gd Tranekær s, Langelands N h II 143f; IV 84 206; VI 142; VIII 439
 Pårup lb Græsted s, Holbo h V 452f 454 459f
 Pårup lb Østofte s, Fuglse h III 47f
 Påtorp hgd Fristad s, Vedens h, Älvsborg län V 335
 Qualsholm se: Kvalsholm
 Quarnbek hgd Flemhude s, Kreis Bordesholm VII 75
 Qvitzowsholm (Roseneje, Bøttigersholm, Hofmansgave) hgd Norup s, Lunde h V 460; VI 84 87; VII 39 47 50f 232; VIII 532
 Rabæk gd i Rabæk, Oddum s, Nørre Horne h I 340f
 Radsted birketing Musse h VIII
 Radsted birketing Radsted s, Musse h VIII 469
 Radsted lb Radsted s, Musse h III 45; IV 43 45
 Radsted s, Musse h VIII 469
 Rageløse se: Haglösa
 Rakkestad s (Norge) VI 244
 Ramdrup se: Ravndrup
 Ramløse gd Ramløse s, Holbo h I 79
 Ramløse hgd Ramløse s, Holbo h III 329
 Ramløse lb Ramløse s, Holbo h II 265f
 Ramme lb Ramme s, Vandfuld h VI 295 303
 Rammegård hgd Ramme s, Vandfuld h II 203f; V 170f
 Ramseröd skov se: Ranseröd skov
 Ramsherredshuse bebyggelse i Dølalerup s, Nørlyng h III 31 33
 Ramsing s, Rødding h VIII 477
 Ramsø h II 256; III 49f 74 76 144 246 249; V 56 62 366 368ff 372f 410f; VI 24; VIII 362

- Ramsøllille lb Gadstrup s, Ramsø h
III 49ff 247ff; V 366ff 369ff
372ff
- Ramsømagle lb Gadstrup s, Ramsø h
III 247ff; VI 24ff
- Ramsø sø Gadstrup s, Ramsø h VIII
462
- Randers I 41 89 142 182ff 185 205
257 269; II 193 195; III 32f 167
174 322ff; IV 102f 229; V 11 178f
249; VI 147; VII 328; VIII 332 364
365 369 508 533
- Randers bro (over Gudenåen) III 15
20
- Randers fjord III 15 20
- Randers gråbrødre kl II 194; III
161; V 10
- Randersgård se: Dronningborg slot
- Randers Helligåndshus I 183f 205f
257f
- Randershus se: Ramsherredshus
- Randrup hgd Vinkel s, Middelsom h I
46 230; VIII 480
- Ranis have se: Ravnshøj
- Ranserød skov N Sandby s, V Göinge h
VII 165
- Rantzau hgd Neukirchen s, Kreis Plön
V 264; VI 272; VII 51 283
- Rantzausholm (Brahetrolleborg) hgd
Brahetrolleborg s, Sallinge h II
86; III 379 384; IV 22f 24 89 186
191 206 215 374 378; V 29 34 73
175 290 407 417 419 461; VI 50f 52
69 102 171 176 276 287 330 349
425; VII 5 7 30 67 113 230f 234
277 280 282
- Ranum s, Slet h V 192 481
- Ranæs s, Surnadal h (Norge) VII 217
- Raseborg sl Nyland (Uusimaa) Finland
VI 189 191 193 196 209 211f
- Rask hgd Hvirring s, Nim h III 376
378; IV 103 106 109 156 267 269
329 334; V 66f 72; VI 307 314
- Rathlousdal hgd se: Loverstrup hgd
- Ravenscraig gods i Skotland VII 166
- Ravndal lb Nørlem s, Skodborg h VI
298 304
- Ravndrup lb Gislev s, Gudme h V 393
395
- Ravnholt hgd Herrested s, Vindinge h
II 271 273 278; VI 329ff 459 464;
VII 51 241f; VIII 523
- Ravnholt lb Rårup s, Bjærge h (Jyl-
land) V 197 199
- Ravnholt lb Tiset s, Ning h VI 418f
426 428 436
- Ravning mark, Hygum s, Frøs h VI 100
- Ravnkilde lb Ravnkilde s, Års h VIII
491
- Ravnborg hgd Birket s, Lollands N h
I 137f; III 48; VI 134; VII 29
- Ravnshøj gd Åsted s, Horns h (Jyl-
land) VIII 459
- Ravnstrup hgd Herlufmagle s, Tybjerg
h I 87 309f; III 267ff 333f 354
380 385; IV 17 19; V 225 227 279
304f; VI 50 52 255 265 472f 478
481ff; VII 5f 107 111
- Ravnstrup lb N Kirkeby s, Falsters N
h II 11 13
- Ravnstrup lb Ravnstrup s, Nørlyng h
II 324f
- Rebbelberga s, Bjäre h VII 248
- Rebergs skovpart Tybjerg s&h VII
290ff 294f
- Rebestrup hgd Sønderup s, Hornum h I
129 356; II 254 256 329f; III 69
- Redingsdorf gods i Holsten V 259
264; VI 270 272
- Redstrup s, Morsø S h II 297
- Reersø lb Saksøbing landsogn, Musse
h IV 43 45
- Reetz hgd Kavelstorp s, Mecklenburg
IV 112 173; VI 340
- Refs h I 278; III 203 205 356; VII
93 269
- Refs lb Hurup og Ydby s, Refs h III
356f
- Refsnæs hgd Komdrup s, Helligum h I 46
250 275f 280; VII 244
- Refstrup (Revstrup, Store Revstrup)
hgd Gadbjerg s, Tørrild h II 152
- Refsø (Revsø) hgd Sommersted s, Gram
h V 46; VI 179
- Regstrup lb N Jernløse s, Merløse h
III 263ff 266
- Reins kl (Norge) VI 102
- Reinstrup lb Fakse s&h IV 174 176
- Rekkende lb Allerslev s, Bårse h IV
311f
- Remkolde lb Sværdborg s, Hammer h I
68f; IV 311f
- Remmerslund lb Hedensted s, Hatting
h V 110f
- Rendsborg (Holsten) VI 454; VII 283
- Renmark i Bjæverskov h V 453 460
- Resen birk III 186 189
- Resen lb Resen s, Hindborg h III
186f 189
- Restrup (Lille Restrup) hgd Hvam s,
Rinds h I 110 340f; II 55f; V 171
- Restrup (Rejstrup) hgd Le s, Middel-

- som h I 72
- Restrup (Store Restrup) hgd Sønderholm s, Hornum h I 47 57 127 129 155 230; II 7 9 20 40 256; III 297; IV 103 106 140 341 345 358; V 112 119 185 187 192 280 481; VI 268 363; VII 155 231 324
- Restrup hgd se også: Ristrup hgd
- Rethwisch hgd Oldesloe s, Kreis Stormarn VII 155
- Reval III 315; V 348 350 357
- Revninge lb Revninge s, Bjærg e h (Fyn) III 352 354; VIII 522
- Revs se: Refs
- Revs gård gd Hurup s, Refs h III 357
- Revs gård gd Rårup s, Bjærg e h (Jylland) V 197 199
- Ribe I 49 56f 72 129 139f 145 149 191f 316 343 347; II 85 99ff 102 104f 108 164f 206; III 88ff 90ff 107 109 115 180 182 303 306; IV 15 58 84 92f 203 235; V 16 91 108 184 261 264f 336f 338ff 416 488; VI 22 37 41 47ff 58 91 120 123 147 250 276f 303 344 349ff 351ff 354 365 399f 470 486ff; VII 26 34 59 95 98 102 163 172ff 241 270 283 356 368; VIII 370 453 455 458 467 468 473 477 486 500 508
- Riberhus sl I 202 283; II 7 71 217 329f; III 184 298f; IV 39 259 397f; V 28 490; VI 44 349 352 354 443; VII 95f 98f 101 172f 209 283; VIII 510
- Riga III 315; V 350; VII 134
- Rind lb Låstrup og Lynderup s, Rinds h III 220f; IV 318f
- Rind lb Rind s, Hammerum h III 220f
- Rind lb Rind s, Middelsom h III 220f; VII 26
- Rind s, Hammerum h VI 361 365; VII 8 10 13f 16 26 28 31 33 37
- Rindal s, Surnadal h (Norge) VII 217
- Rinds h II 237; III 81ff 347f; IV 124f 318f 325; V 113ff; VI 389; VIII 443 492
- Ring kl Hylke s, Voer h I 200f 202; II 282 284
- Ring lb Hammer s&h IV 311f
- Ring lb Ring s, Tyrsting h II 194f
- Ringe s, Gudme h VII 130
- Ringerike (Norge) VII 214
- Ringkøbing VI 27ff 31ff 34ff 47f; VIII 477
- Ringsted I 45 47 60 85 87; II 68f 275 327 340ff; III 5 49 98; IV 261 296; V 379 390f; VI 253 324f 416; VII 114 126 255; VIII 370 436
- Ringsted h II 256f 270 274 340f 342; III 62 178; IV 296; V 74 304 307; VII 105f 108f 114 126 408
- Ringsted kl Ringsted landsogn, Ringsted h I 47 49 59 85 87 264; III 93 233 288; IV 155 220 298 327 331; V 246 489; VI 6 264; VII 60 165 224 294; VIII 488
- Ringstedgård hgd S Nørå s, Åsum h VII 51
- Risager hgd Vester s, Nørvang h V 250; VI 180
- Risby lb Herstedvester s, Smørum h VI 88 90; VIII 489
- Risby lb Ørsted s, Ramsø h III 49 51f; V 366ff 369ff 372ff
- Risgårde lb Folby s, Sabro h III 65f
- Risgårde lb Strandby s, Gislum h V 155f 158 475f 480
- Rislev lb Rislev s, Tybjerg h I 87; II 276f; V 54 56 61
- Ristrup hgd Sabro s&h I 262ff; II 316; IV 103 105 253 360 363; V 10 27f 259; VII 155 242; VIII 448 465 468 519
- Risum lb Borbjerg s, Hjerm h II 164f; III 22f; VIII 442
- Risum lb Åsum s, Harre h III 367f
- Rode lb Dalby s, Fakse h V 359ff
- Roden lb Stovby s, Bjærg e h (Jylland) V 197ff
- Roe lb Grønbæk s, Lysgård h IV 394f
- Roest hgd Kappel landsogn, Kappel h IV 222 225
- Roholte lb Roholte s, Fakse h IV 96f 101
- Rold lb Rold s, Hindsted h VI 336f
- Rold Mølle Rold s, Hindsted h V 26
- Rolsted hgd se: Rolstrup hgd
- Rolstrup hgd i Nykøbing M VIII 454
- Rolsøgård hgd Rolse s, Mols h III 172f
- Roløkke lb Købelev s, Lollands N h I 223f
- Roløkkegård hgd Købelev s, Lollands N h II 274
- Rom (Italien) I 43; VI 303
- Rom lb Rom s, Skodborg h VI 292 302
- Romsdal fogderi, provsti og len VI 244; VII 187 208f 214 242f
- Romdrup lb Romdrup s, Fleskum h VIII 464
- Romsø s, Surnadal h (Norge) VII 216
- Ronneby kbst (Blekinge) IV 193f;

- VIII 299 498 517
 Rorup lb Rorup s, Ramsø h V 368 374
 Rosendal hgd Kropps s, Luggude h VII 176
 Rosendal hgd se: Totterupholm hgd
 Rosendal lb Oddum s, N Horne h IV 66f
 Roseneje hgd se: Qvitzowsholm hgd
 Rosenholm hgd Hornslet s, Ø Lisbjerg h II 278 280 308; III 81 85f 89 113 117 122 124 130 158 162 168f 174 196 216 258f 272 280 347 350 357 360 364 372 378; IV 22f 24 32 61 68 72 85 89 103 131 156 159 171 186 191 206 215 301 341 374 378; V 29 34 73 84 124 172 290 336 402 407; VII 165 176 225 229ff 233f 236 254 268 286 296 301; VIII 487 500 517 531
 Rosenlund hgd Toreby s, Musse h II 92
 Rosenvold hgd Skovby s, Bjarke h (Jylland) V 251; VI 100ff 103; VII 268 276 299; VIII 538
 Roshave hgd (uvist hvor) III 202
 Roskilde I 46f 49 55f 58 67ff 74f 79 85 99ff 103 106 109 126 129f 132 136f 145 147 149 158 160 163 176 211f 242 258 263f 267ff 271ff 292 296; II 37 57 62 65 88 183 242 263f 267ff 276; III 6f 24 62f 97f 137 139 144 246 248ff 263 295 305 314 326; IV 12 14f 116f 119 151 155 176 178f 217 220 233 237 284 298 366 368; V 17f 63 85 129 136 139 161f 175 180 182 233 302f 361 368 370 374f 378f 381 407 409 452ff 457 481ff 484ff 487ff; VI 6 10 23 26 39 40f 49f 53 147 363; VII 30 76 105ff 108ff 127 132 284 314 321 362 397; VIII 306 437 441 442 456 458 462 469 489 493 508 526
 Roskilde Mikkels kirke VIII 452
 Roskilde Olufs kirke VIII 452
 Roskilde Agnete kl II 64; VIII 452
 Roskilde Clara kl I 87 99 103 121; II 269; VIII 452
 Roskilde Duebrødre hospital III 249; IV 15 368
 Roskilde Sankt Catharina kl (sortebrødrekloster) I 74f
 Roskilde Vor Frue kl I 99 103; III 77; IV 220; V 368 374 392; VI 12
 Roskildegård II 86 194; III 8 62f 93 234 246 249 263; IV 15 23; V 18 87 129 306 366f 381 482 487; VI 6 264; VII 74 105 109f 259 275; VIII 443 452
 Roslev s, Harre h IV 203
 Rosted lb Sørbymagle s, V Flakkebjerg h IV 395f
 Rostock II 91; III 178 386; IV 16 29 109; V 171 266; VII 256
 Rostorf (Rosdorf) hgd Quarnstedt s, Kreis Steinburg VII 155
 Rostved lb Torsager s, Ø Lisbjerg h IV 172f 302f
 Rotenburg i stiftet Verden VII 284
 Rougsø h I 315; IV 7ff 10; V 152f
 Roum s, Rinds h VI 391
 Roum lb Roum s, Rinds h IV 124 126 317 319
 Rudbjerggård hgd Tillitse s, Lollands N h I 69 98 178; II 19 197; IV 285; V 26 78 175 315 424; VI 58 279ff 283ff 287 313 330 464; VII 50f 155 235; VIII 438
 Rudegård hgd Saksild, Hads h V 21
 Rudgård (Rygård) hgd Nørager s, Sønderhald h II 224 226; III 86ff 199f 202; IV 230; VI 450; VII 84
 Rudkøbing II 109ff 112 169f; III 23; VI 138
 Ruds Vedby lb Ruds Vedby s, Løve h V 413 424f
 Rugballegård hgd Hatting s&h II 224; VI 353f; VII 232
 Rugsted lb Ødsted s, Jerlev h I 375f
 Rugård hgd Rosmus s, Djurs S h I 91; V 251f; VI 356; VII 268
 Rugård hgd Veflinge s, Skovby h I 329; II 132 217 226; III 106 299; V 28 39 41 469f 472; VI 84 465; VII 30 36 219 229 232 234; VIII 506
 Rumolt holm Essebak s, Sønderhald h III 15 20
 Rundemølle gd Løjt s, Rise h I 156
 Rusland III 225 306f 310ff 314ff 317; IV 284; V 87 409; VI 62 103 259 266 427; VII 132 241; VIII 444
 Rutsker s, Bornholms N h III 124 126; VIII 528
 Ry (Rud) kl Glückburg s, Munkbrarup h VII 368
 Ry lb Ry s, Tyrsting h I 43
 Ry s, Tyrsting h I 279; VIII 435
 Rybjerg hgd Velling s, Hing h VI 353; VII 252
 Rybjerg s, Nørre h (Salling) IV 203
 Ryde se: Ryegård

- Rydhave hgd Ryde s, Ginding h I 154 243; II 200; III 141; IV 266 269; V 97 99 112; VI 180; VII 68
- Rydsgård hgd Villie s, Ljunits h IV 83; IV 206
- Rye s, Voldborg h III 328; IV 264
- Ryegårds birk IV 262 264
- Ryegård hgd Rye s, Voldborg h I 68f 70f 180; II 23; III 214 246 272 276 325f 327f 329f 333f 373; IV 151 233 235 237 262ff 282 284; VI 52; VII 275; VIII 520
- Rygg gd Gloppen, Fjordane (Norge) III 36 38
- Rygård hgd Langå s, Gudme h I 308f; II 38 40f 43 46f 48ff 51 235f; VI 386 464; VII 51 164 180f; VIII 461
- Rygård hgd se også: Rudgård hgd
- Rygårds kirkesti Langå s, Gudme h II 50 52
- Rynkeby lb Ringe s, Gudme h VIII 490
- Rynkebygård hgd Ringe s, Gudme h VI 192 200 206
- Ryomgård hgd se: Ryumgård hgd
- Rysensteen se: Bøvling slot
- Ryumgård hgd Marie Magdalene s, Sønderhald h II 167; V 174; VI 161 178; VII 68 75
- Räfslunda s, Albo h VII 248
- Rævdal jord i Skjød s, Hovlberg h I 183f
- Rævkærgård hgd Åby s, Kær h V 100; VII 50 331; VIII 447
- Rævsær mark (?) i Smøllerup s, Fjends h IV 342f 345
- Rævsær mark i Tornby s, Vennebjerg h IV 345
- Rø s, Bornholms N h III 124 126
- Rødby II 104; V 243f
- Rødning h III 338; VIII 465 510
- Rødning lb Vilbjerg s, Hammerum h III 110f
- Rødkilde hgd Ulbølle s, Sallinge h VII 232 234 280; VIII 479
- Rødslet hgd Vadum s, Kær h IV 329; V 191; VI 169 343; VII 172
- Røgelhede gd Hellevad s, Jerslev h VI 380 384 386
- Røgild lb Resen s, Hindborg h II 186 189
- Røgle hgd V Åby s, Sallinge h VII 244 284
- Röll hgd Bredared s, Vedens h, Älvsborg län V 335
- Rønberg gd Nørlem s, Skodborg h VI 290f 300
- Rønberg s, Ginding h VIII 521 522
- Rønge lb S Vinge s, Middelsom h III 165 169; V 176ff 180
- Rønhave hgd Ulkebøl s, Als S h V 175; VI 10
- Rønkilde lb Borring s, Hammerum h IV 258 261
- Rønne II 115
- Rønneberg h III 115; VI 164ff; VII 248
- Rønningesøgård hgd Rønninge s, Åsum h VI 41 44; VII 218 233
- Rønnowsholm se: Tierit
- Rørbæk gd Vester s, Nørvang h V 301f 429f
- Rørbæk hgd Fløstrup s, Vindinge h I 128 291 329; II 107 132 236 243; V 470 473; VIII 443 525
- Rørbæk hgd Vester s, Nørvang h V 429f; VI 110; VII 50
- Rørbæk lb Rørbæk s, Gislum h IV 114f
- Rørbæk lb Saksjøbing landsogn, Musse h III 43ff; IV 42f 45
- Rørbæk Hovgård hgd Store Rørbæk s, Gislum h IV 145; VIII 293
- Rørbæk lb Vamdrup s, Anst h III 303 305
- Rørmose N Jernløse s, Merløse h III 264 266
- Rörum lb Rörum s, Onsjö h IV 127f
- Rösjöholm hgd Tåssjö s, Norra Åsbo h I 34; VII 232; VIII 388
- Röstånga s, Onsjö h VII 249
- Råbelöv hgd Fjälkestad s, Villands h IV 139; VII 250 268
- Råbjerg lb Råbjerg s, Horns h (Jylland) IV 156f 159
- Råby lb Fjälkestad s, Villands h II 59ff
- Råda hgd Råda s, Askims h, Göteborgs og Bohus län V 334
- Rårup lb Rårup s, Bjærg h (Jylland) III 375 377; V 198f
- Rårup lb Vestenskov s, Lollands S h III 47f
- Råröd lb Bosjøkloster s, Frosta h IV 128f
- Råstrup hgd Hundborg s h II 316; VIII 441
- Saallewraa se: Sallewraa
- Saaremaa se: Øsel
- Sabro h IV 275f 359; V 140ff
- Sachsen-Lauenburg VII 283
- Saksjøbing IV 41ff 44f; V 58f 64

- Sal s, Houlbjerg h I 257f; VIII 459
521 536
- Salby se: Lille Salby og Store Salby
- Salbytorp se: Lille Salby
- Salholt lb nu i Herning kbst VII 13
34
- Sallerup s, Oxie h III 250 257
- Sallevraa marknavn Fjelsted el Bren-
derup s, Vends h I 358f
- Salling I 96; III 186 189
- Sallinge h II 97f 105 234; IV 380; V
44 49; VIII 517
- Saltum s, Hvetbo h VII 83
- Saltum se: Nørre Saltum og Sønder
Saltum
- Saltø hgd Karrebæk s, Ø Flakkebjerg
h I 85 87 105f; II 287 299f; V
238f; VI 134; VII 29 242; VIII 339
- Samsø VII 126 244
- San Lucas de Barrameda by i Spanien
VI 415ff
- Sanct Ninian lb i Skotland II 28 34
- Sandagergård hgd N Sandager s, Skov-
by h I 32 128 181 291; II 128 132
242f; V 460; VI 87; VII 47 50 52;
VIII 347
- Sandby gd N Sandby s, V Göinge h VII
166
- Sandby lb Haldum s, Sabro h V 141
143
- Sandby lb Sandby s, Lollands N h III
47f 339 344
- Sandby len Ingelstad h IV 242; VI
186
- Sandby s, Lollands N h III 344
- Sandby s, Tybjerg h II 178f 181; III
93
- Sandbygård hgd Sandby s, Tybjerg h I
87; II 14 26 177ff 180f 182 197;
III 93 216f 273f 280 295; IV 23
298; V 72 87 95; VI 35 85 87 471;
VII 30 110 166 177 232 259; VIII
436
- Sandby skov N Sandby s, V Göinge h
VII 165f
- Sande lb Tikøb s, Lynge-Kronborg h I
99 103
- Sande prg i Vestfold (Norge) VI 74
- Sanderumgård hgd Davinde s, Åsum h V
91f 94f 426; VII 234
- Sanderup hgd se: Sannarp hgd
- Sandfærggård gd Vind s, Ulfborg h II
204
- Sandgård hgd Avlum s, Hammerum h V
170
- Sandhammaren Ingelstad h VI 122 183
- 188
- Sandholt hgd Sandholt-Lyndelse s,
Salling h I 230; II 97f 105 230f;
V 172 175 312 315 413f 417 423f;
VI 54 56 58 85 278ff 281 283f
286ff 326 330; VII 219 223 232
234; VIII 461 517 525
- Sandholts dam Langå s, Gudme h II 44
- Sandvig (nu Allinge-Sandvig) Born-
holm VIII 504
- Sandviken hgd Kvind h (Norge) VII
214
- Sankt Jørgensbjerg s, Sømme h VIII
442
- Sannarp hgd Årstad s&h V 333 335; VI
309 314
- Santiago de Compostella (Spanien) I
43 45
- Sattrupholm hgd Satrup s&h VII 156
- Savnø lb Vestenskov s, Lollands S h
II 90 92
- Schackenberg hgd se: Møgeltønderhus
hgd
- Scheelenborg hgd se: Eskebjerg hgd
- Schierensee hgd Westensee s, Kreis
Rendsburg VI 470f
- Schmoel hgd Giekau s, Kreis Plön II
86
- Schöneweide hgd se: Schönweide hgd
- Schönhagen hgd Svans s, Eckernförde
h VI 236
- Schönhorst hgd Schönkirchen s, Hol-
sten VII 149 157
- Schönweide hgd Neukirchen s, Kreis
Plön VII 51 157 184 276 283
- Sebberkloster hgd Sebber s, Slet h I
280; II 148; V 27f; VI 44 119 200;
VII 69
- Segalt lb Skødstrup s, Ø Lisbjerg h
III 190f
- Segeberg II 85f
- Segerstad hgd Reftele s, Västbo h V
333 335
- Sejet lb Ut s, Bjerge h (Jylland) VI
56ff 59
- Sejlfloed lb Sejlfloed s, Fleskum h
III 320 322
- Sejlstrupgård hgd Sejlstrup s, Børg-
lum h III 69; V 174; VI 119 161;
VII 30 268; VIII 538
- Sejstrup lb Hunderup s, Gørding h
VII 97 103
- Sejstrup lb Højslev s, Fjends h III
78 80
- Selchausdal se: Gundetved
- Selde lb Selde s, Nørre h (Salling)

- V 274ff
 Sellebjerg hgd Birkende s, Bjærge h
 (Fyn) VI 459 464
 Sellerup lb Gaverslund s, Holmans h
 II 247f
 Selsø hgd Selsø s, Horns h (Sjæl-
 land) III 120 221 224f; IV 39 281f
 284; V 130 392 487 489f; VI 41
 288; VII 67 73 113 151
 Selsø s, Horns h (Sjælland) III 6f
 Sem hgd Eger prg, Buskeruds fogderi
 VI 241 244f; VII 255
 Sem s, Onsild h IV 391; V 38
 Semmelsbjerg (Simmelsberga) hgd Kå-
 gerød s, Luggude h IV 83
 Sennels lb Sennels s, Hillerslev h
 II 140 142; III 198f; VII 261f 265
 269 271
 Serridslev s, Børglum h VI 111
 Serridslevgård hgd Nebel s, Voer h
 VII 166 272
 Sevel birk Ginding h VI 202f
 Sevel lb Sevel s, Ginding h IV 321f;
 VI 202f
 Sevel Skovby lb Sevel s, Ginding h V
 51
 Sevilla (Spanien) VI 417
 Sibberup lb Ørslev s, V Flakkebjerg
 h V 324f
 Sierhagen hgd Altenkrempe s, Holsten
 VI 466 471
 Sievershausen (Tyskland) II 106
 Sig lb Rinds s, Hammerum h VII 17 34
 Sigerslev lb Store Heddinge land-
 sogn, Stevns h II 311f
 Sigerslevvester lb Sigerslev s,
 Lyng-Frederiksborg h II 309f;
 VIII 441
 Sigerslevøster lb Strø s&h III 25f
 Sigersted lb Sigersted s, Ringsted h
 I 58 60
 Siggen hgd Neukirchen s, Kreis Ol-
 denburg VI 470
 Silkeborg I 98 185 261 264; II 59 61
 101 106 185; III 64 103 142 188;
 IV 39; V 95 175 264; VI 10 35 110
 115 118 120 270 272 426; VII 30
 207 259 270; VIII 443
 Simlegård gd Klemensker s, Bornholms
 N h IV 194; VI 236; VIII 505
 Simmelsberga hgd se: Semmelsbjerg
 hgd
 Sinai I 45
 Sinclairsholm hgd Gumlösa s, V Göin-
 ge h VII 166 176
 Sinding s, Hammerum h IV 333 336
 Sindinggård hgd Sinding s, Hammerum
 h I 228; II 220; III 176; VI 187
 482 485
 Sireköping hgd Sireköping s, Rönne-
 berg h I 291; II 14; III 20; IV
 285; V 280; VII 186 207f
 Sirgårde lb Sir s, Hjerm h III 318ff
 Sivebæk lb Tjerring s, Hammerum h
 VII 18 24 35
 Sivested lb Tøstrup s, Djurs N h III
 373f
 Sjelleskovgård (Vedelslund) hgd
 Sjelle s, Framlev h I 70 260 263f;
 II 316; IV 274 276 279; V 249f; VI
 472 482f
 Sjælland I 40 61 67 90 95 271 333;
 II 11 18f 68 194; III 7 93 100 115
 121 216 225 262f 295 327f 339 345;
 IV 15 23 29 32 106 139 155 158 179
 206 220 271 273 286 298 307; V 11f
 18 41 72 126 129f 134 136 139 143
 146 161 174 180ff 199 206 225 228
 235 244 247 257 259 272 277f 282f
 296 298 304 306 312 318f 321 323
 358 376 378 382f 386 389 391 396
 402 413 448 452 456f 462 466 483f
 489; VI 5ff 12 17 23 94f 147 264
 285 288 366 369 417; VII 43ff 52
 60 106 110 114 126f 131 135 165
 237 244 257f 259 272 274 276 284f
 292 299 340 347f 358 362 389 409
 417; VIII 419 458 479 526
 Sjøby lb Bjergby s, Sunds h I 247f
 Sjøgården hgd Grovare s, Ås h V 333
 335
 Sjørring (Sjørrind) lb Sjørring s,
 Hundborg h I 252; VIII 482
 Sjørslev lb Sjørslev s, Lysgård h IV
 166ff 393 395; VI 113 120 271f
 Sjørslev s, Lysgård h III 103; IV
 167
 Sjørup lb Vrove s, Fjends h I 241;
 VIII 441
 Sjørup se: Munke Sjørup
 Skabersjö hgd Skabersjö s, Bara h I
 46 166; II 335; IV 308 310; V
 287ff 438ff 447 466; VI 370ff
 373ff; VII 243
 Skaftelevgård hgd Nordrup s, Slagel-
 se h II 127 232 333 335; VII 293f
 Skaføgård hgd Hvilsager s, Sønder-
 hald h III 168; V 34; VI 84; VII
 229 234 286
 Skagen II 201f; V 342 348f 355; VI
 246 248
 Skallesø Sevel og Sahl s, Ginding h

- VI 175
 Skallesø se også: Lemvig sø
 Skals lb Skals s, Rinds h III 80ff 83ff
 Skals å Skals s, Rinds h III 81 85
 Skam h I 181; II 272 274
 Skamby s, Skam h VIII 509
 Skammergård gd Junget s, Nørre h (Salling) V 274 276; VI 338ff
 Skamris lb Roum s, Rinds h VIII 485
 Skanderborg I 81 128 185 194 205; II 195 284; III 152 375f; IV 109 115 146 267 269 324; V 10 95 261 265; VI 35 421 427; VII 6 30 37 241f 287
 Skanör Malmøhus len VI 70
 Skara stift Vestergötland V 264
 Skarhult hgd Skarhult s, Frosta h I 114f 151; II 243; IV 310 312 461 484 489; VI 18 22 69 106 164 171 176 276 349 425; VII 6f 30 49 67 76 113 176; VIII 519
 Skarp Salling s, Slet h VIII 440
 Skarregård hgd Sejerslev s, Morsø N h VI 385
 Skarresø lb Skarresø s, Ø Lisbjerg h IV 172f
 Skast h VI 445; VII 101 408
 Skast lb Skast s, Højer h IV 397 399
 Skavange gd Torslev s, Dronninglund h IV 136 139
 Skedevi hgd Tjärstad s, Kinda h, Östergötland VI 221
 Skee lb Haraldsted s, Ringsted h I 317; II 310f
 Skeinge hgd se: Björkeberga hgd
 Skelby lb Skelby s, Tybjerg h III 267ff
 Skellergård gd Torrild s, Hads h III 152 155
 Skellerup lb Linå s, Gern h II 107 109
 Skellerup lb Skellerup s, Vindinge h IV 22f
 Skelskør II 192ff; V 12 17; VII 164f; VIII 500 502
 Skelund lb Skelund s, Hindsted h V 82 84
 Skemminge kl se: Maribo kl
 Skensved se: Kirke Skensved og Lille Skensved
 Skepparslöv lb Skepparslöv s, Gärds h IV 240ff
 Skepparslöv s, Gärds h VII 248
 Skerk lb Avlum s, Hammerum h III 366f; IV 332 335; VIII 491
 Skern birk Skern s, Middelsom h VIII 536
 Skern lb Skern s, Middelsom h II 31 34f
 Skerngård (Skern sl) Skern s, Middelsom h I 71f 81 94 96 126 141 168; II 238f; III 168 204ff 244 387; IV 214 216f; V 63; VII 292
 Skibby lb Skibby s, Horns h (Sjælland) II 263f 267ff 309f; III 5 7; IV 175 176; VI 6 11 50ff
 Skibby s, Horns h (Sjælland) V 391f 481 482 486f; VI 6 49ff 52
 Skibby sø Skibby s, Horns h (Sjælland) V 481f 486f; VI 50ff
 Skibelund(gård) hgd i lb Skibelund, Gloslunde s, Lollands S h I 299 349; IV 285; VI 235f 244
 Skidenvad vadested i Smollerup s, Fjends h IV 342f 345
 Skiemelbæk bæk i Sløvkrog, Hjorthede s, Middelsom h III 162ff 167f
 Skien (Norge) VIII 301
 Skiftved lb Understed s, Dronninglund h I 265ff
 Skindergård gd Halling s, Hads h III 152 155
 Skinderhede hede i Hellevad s, Dronninglund h VI 108 111
 Skippinge h VIII 496
 Skippinge lb Vallekilde s, Ods h V 146f 150
 Skippinge h VIII 496
 Skisby lb St Olai s, Vennebjerg h III 94 96
 Skive II 212 214; III 185ff 189; VII 256; VIII 464
 Skivefjord III 185 187ff
 Skivehus i Skive I 278 280; III 58 72f 184ff 187ff 368f 384; IV 25 173; V 34 354f; VI 82 119 303 338 340 385; VII 6 30 242; VIII 477
 Skive å III 184f 187ff
 Skjerk lb Aulum s, Hammerum h VI 379 381 385
 Skjern se: Skern
 Skjoldelev lb Lading s, Sabro h IV 399ff
 Skjoldemose hgd Stenstrup s, Sunds h V 448; VI 134f 244; VII 276 283
 Skjoldenæsholm hgd Valsøllille s, Ringsted h I 60 105f; II 256f 311f; III 234; IV 298
 Skjærbæk (Skierbæk) hgd Tanderup s, Båg h VII 178
 Skjærbæk lb Rind s, Hammerum h VII

- 16f 34
 Skobling hgd Malling s, Ning h II 152; III 69
 Skodborg h I 96; II 326f; III 101; IV 58; VI 124ff 128ff 172f 226 289ff 297f 300 304 382 399; VII 241; VIII 442
 Skodborghus hgd Vejen s, Malt h I 280; IV 129 131; V 267f; VI 98ff 481f; VII 268
 Skogn prg, Indherred (Norge) VII 186 189 209
 Skogsby lb Kvibille s, Halmstad h IV 187f
 Skorup lb Ravnkilde s, Års h V 159f
 Skotland II 27ff 33f; V 345; VI 37 62; VII 73 210
 Skotterup hgd Vorning s, Sønderlyng h III 184; IV 39
 Skovbo hgd Valsgård s, Hindsted h III 235f
 Skovby h II 128ff 132; V 44 470; VIII 480 501 506 529
 Skovby lb Skovby s&h V 197f; VIII 509
 Skovby (uvist hvilket) I 262
 Skovbygård hgd Gjellerup s, Hammerum h IV 74 134
 Skovbygård hgd Skovby s, Framlev h IV 247
 Skovbølle lb Købelev s, Lollands N h 213f
 Skovgård gd Dronninglund s&h III 146 148
 Skovgård hgd Nørager s, Sønderhald h II 217; III 41 105f 298f; IV 32 39 146 151 184 213 228 397; V 27f 84 193 197 404; VI 84 337 391; VII 36 232 300 303f; VIII 446 447 510 523
 Skovgård hgd Ø Starup s, Brusik h I 230 276; II 10 13 32 40 293; III 211 214f; V 95; VI 152
 Skovgård hgd se også: Hundslev Skovgård og Sjelleskovgård
 Skovgård(e) hgd Søby s, Båg h V 53
 Skovkloster Herlufsholm s, Ø Flakkebjerg h I 47 49 83
 Skovlunde lb Ballerup s, Smørum h II 63f 65
 Skovlænge s, Lollands S h VIII 317
 Skovmølle lb V Egesborg s, Hammer h IV 285f 291 324
 Skovmølle se: Ålemose mølle
 Skovmøllegård gd V Egesborg s, Hammer h IV 291 304 306f 310f
 Skovsbo hgd Rynkeby s, Bjærge h (Fyn) I 46 142; III 141 384; IV 23 379; V 34 100; VI 58 166 288; VII 50 93
 Skovsbo hgd Valsgård s, Hindsted h III 235f; VII 241 250; VIII 347 454
 Skovsende lb S Omme s, Nørvang h IV 80 84
 Skovsgård gd Dronninglund s&h III 146 148
 Skovsgård gd Tapdrup s, Nørlyng h VI 176 178f
 Skovsgård hgd Humle s, Langelands S h VII 221 235; VIII 525
 Skovsgård hgd Kirkerup s, V Flakkebjerg h VII 177
 Skovsgård hgd Tapdrup s, Nørlyng h I 225 227; II 148 293; III 172f; IV 140 145; VIII 437
 Skovsgård hgd Tårup s, Fjends h III 241 244; IV 40; VI 356f; VII 447
 Skovsgårde lb Asdal s, Vennebjerg h IV 213 217
 Skovshoved hgd se: Krabbesholm hgd
 Skovstrup lb Gunderup s, Fleskum h VI 204f
 Skov-Vallingerød lb Tølløse s, Merløse h IV 217 219
 Skringstrup lb Skals s, Rinds h III 82 85
 Skrivertoften Tørring s (?), Skodborg h VI 295 303
 Skræ lb Torning s, Lysgård h VI 112ff 115ff 120
 Skræm s, V Han h III 60
 Skrødstrup lb Hem s, Onsild h IV 388f 391
 Skuderløse lb Teestrup s, Ringsted h I 315f; III 178 329ff 332
 Skuldelev lb Skuldelev s, Horns h II 309f; III 5 7; IV 116f 119 482 484f 487f; V 392 488; VI 6f 12 39
 Skuldelev s, Horns h I 271f; II 268f; III 6f; V 488
 Skullerup lb Glumsø s, Tybjerg h V 382f
 Skullerupholm hgd Kisserup s, Volborg h I 57; V 62
 Skumstrup hgd Mårslet s, Ning h II 197; V 78; VI 313; VII 178
 Skurup hgd Skurup s, Vemmenhög h I 166
 Skytts h IV 286 291; VII 248
 Skällenas hgd Jönköping h I 75
 Skänningsfors hgd Brandstorp s, Vartofta h, Skaraborg län V 335

- Skærbæk lb Avlum s, Hammerum h IV 333 336
- Skærlund lb Brande s, Nørvang h IV 72 74
- Skærsø hgd Dråby s, Mols h I 239; II 19 83; III 263 266; IV 213 217 230; V 75 78 80 82 402 404f; VI 52 356f; VII 50
- Skærup lb Skærup s, Holmans h II 247f
- Skærvad hgd Ginnerup s, Djurs N h I 75 107 130 239; II 83; III 167; IV 25; V 28 84; VI 83 386
- Skærød lb Ramløse s, Holbo h III 98ff
- Skåttilljunga lb V Vram s, Gårds h IV 240ff
- Skæve s, Dronninglund h VI 111; VIII 446
- Skødstrup lb Skødstrup s, Ø Lisbjer h VI 472f 478 481
- Skørping lb Skørping s, Hornum h I 345f
- Skørping s, Helligum h III 262
- Skørpinge lb Havnelev s, Stevns h IV 48ff 366 369; V 207 209; VI 12ff 15ff
- Skørringe lb Høja s, S Ars h I 170f
- Skørringegård hgd Falkerslev s, Falster S h I 109; V 312 315; VII 254
- Skøtterup hgd Kastbjerg s, Gerlev h I 191; III 133
- Skåbling lb Malling s, Ning h V 121ff
- Skåne I 36 61 67 90 95 106 114f 145 163 164f 166f 175f 230 368f; II 14 19 21; III 7 95 121 167 225 266 334 384; IV 6 25 120 128 139 187 226f 242 285 288f 308 310; V 34 68f 73 280 282 292 310ff 401 438 440f 446ff 449 465ff; VI 37f 74 121 135 147 164 166 169 241 256f 257 262 285 287 305 309 315 397 417; VII 30 45 50 60 165f 169 234 321 330 340 347 358 389 409 416ff 419 428; VIII 519 530
- Skårby lb Skårby s, Ljunits h IV 177f
- Skårup lb Fruering s, Hjelmslev h IV 355f 358
- Skårup lb Skårup s, Sunds h VIII 467
- Skårupgård hgd Feldballe s, Djurs S h IV 303; VI 265
- Slagballe lb Græstrup s, Tyrsting h II 194f
- Slagelse I 98 100f 104 211; III 33; VII 130 335 394
- Slagelse h II 333
- Slangerup Slangerup s, Lynge-Fredriksborg h I 87; III 296; VI 6f 162 234; VII 285
- Slavgård gd Vorbasse s, Slavs h V 434ff
- Slavs h V 434; VII 395
- Slesvig hertugdømmet I 50 55 61 162; IV 224f 291; V 292 493; VI 488; VII 75 102f 156 353 392 395
- Slesvig kbst IV 221ff 224f
- Slet h VI 379; V 480; VII 175 177; VIII 472
- Slette(gård) hgd Hjortdal s, V Han h III 69
- Sletåkra s, Halmstad h VII 247
- Slots-Bjergby s, Slagelse h IV 374
- Slumstrup hgd Sædding s, Bølling h I 270; III 161 208; IV 337 339; V 46; VI 331ff 334f 464; VII 268
- Smedstorp hgd Smedstorp s, Ingelstad h I 175f; III 379 384; IV 22f 24 127f 186 191 206 215 374 378; V 65f 71; VI 305ff 308ff 312ff
- Smerup lb Holevad s, Båg h VIII 463
- Smidstrup hgd se: Smedstorp hgd
- Smidstrup lb Guldbjerg og N Sandager s, Skovby h III 194ff 253f
- Smollerup lb Smollerup s, Fjends h IV 341f 343ff
- Smollerupgård gd Smollerup s, Fjends h IV 341ff 344f
- Smørum h III 138; IV 273; VI 88f; VIII 489
- Smørumnedre lb Smørum s&h V 386ff
- Snabe lb Hove s, Vandfuld h VI 124 129
- Snedinge hgd Ørslev s, V Flakkebjerg h III 288f 324 379; V 279f 323ff 408; VI 253 257 263ff 366 368
- Snedinge sø Ørslev s, V Flakkebjerg h V 323ff; VI 253 257 263ff
- Snedstorp (Snedstrup) hgd se: Snøstorp hgd
- Snejbjærg lb Snejbjærg s, Hammerum h I 112 114; IV 261; VII 19f 23f 36
- Snejbjærg s, Hammerum h IV 261; VII 35 37
- Snekkerup lb Vigersted s, Ringsted h V 412f
- Snertinge lb Sværdborg s, Hammer h IV 310ff
- Snesere lb Snesere s, Bårse h V 247f
- Sneumgård hgd Sneum s, Skast h VI

- 353; VII 241
 Snidstrup hgd se: Snöstorp hgd
 Snovdrup lb Mallings s, Ning h V 123
 Snæbum lb Snæbum s, Onsild h VIII 538
 Snöstorp hgd Snöstorp s, Tönnersjö h VI 235 237 243f; VIII 447 524
 Snåsan s, Snåsan h, Romsdals provsti VII 211
 Snåstrup lb Framlev s&h IV 267 269
 Sokkelund h IV 273; VII 408 420 422 426
 Solbjerg hgd Solbjerg s, Løve h I 87
 Solbjerg lb Sokkelund h nuv Frederiksberg III 139
 Solbjerg lb Tilst s, Ning h V 121 123
 Solrød lb Solrød s, Tune h IV 367 369; VI 23f
 Solte se: Saltø
 Solvig hgd Hostrup s, Slogs h II 56; IV 276; V 493 495 498
 Sommersbjerg (uvist hvor) I 273 275
 Sommersholm gd Dreslette s, Båg h VIII 468
 Sondrup lb Hundslund s, Hads h III 152 155
 Sonnerup hgd Kirke-Hvalsø s, Voldborg h I 41 46; VI 329 369; VII 271; VIII 449
 Sorring lb Dallerup s, Gern h I 251; VIII 437
 Sorte gyllit ukendt lokalitet i Järrestad h, Kristianstad län II 60f
 Sorø IV 281 284; V 244 246; VI 49 70 169; VII 132 215 232 254 284
 Sorø birk II 328; V 244 246
 Sorø kl og skole I 78f 86 145 149 161 163; II 185; III 98 326f 329; V 239 480; VI 69; VII 327 329f 335; VIII 445 531
 Sostrup hgd Gerrild s, Djurs N h I 155 173; III 69 167 172f; IV 25 379; V 28; VI 83 386; VII 242; VIII 497 500 511
 Sovietunionen se: Rusland
 Spanderup lb se: Spannarp lb
 Spandetgård hgd Spandet s, Hviding h VI 84
 Spanggårde bebyggelse i Tostrup s, Rinds h III 81 85
 Spanien IV 194ff 197; V 343ff 354f; VI 163 259 266 409 415ff; VII 102
 Spannarp hgd Spannarp s, Himle h II 88
 Spannarp lb Spannarp s, Himle h IV 20f; VII 180 250 257
 Sparbu h VII 188 211
 Sparkær lb N Borris s, Fjends h III 22f
 Sparresholm hgd Toksværd s, Hammer h VII 207
 Spejlsby lb Keldby s, Mønbo h III 274
 Spentrup lb Spentrup s, Nørhald h IV 102f
 Spentrup s, Nørhald h IV 103; VIII 436
 Spettrup lb Urlev s, Hatting h V 110f
 Spjellerup lb Marvede s, Ø Flakkebjerg h III 76f
 Spragelse lb Herlufmagle s, Tybjerg h V 226f
 Spørring lb Spørring s, V Lisbjerg h III 54f
 Spøttrup hgd Rødding s&h III 379 384; IV 24f 89 156 159 186 191 206 215 374 478; V 29 34 73 222 301f 399 407 427 429 461 491; VI 69 75 82f 171 176 276 349 356; VII 102 242
 Staby s Ulfborg h I 356ff; V 336ff 339f
 Staby Kærgård gd Staby s, Ulfborg h VI 175 292 302 331 335 398f; VIII 447
 Stadager hgd Stadager s, Falsters N h III 44; VI 482 484; VIII 503
 Stade I 347
 Stadsgård (Constantinsborg) hgd Ormslev s, Ning h I 61 191; III 217; IV 114f 269; V 10; VI 418ff 421f 425ff 428ff 433 436ff 439 452 471; VII 303
 Staffanshagen hgd Vänga s, Vedens h, Älvsborg län V 334
 Stagsted lb Dronninglund s&h I 199f
 Stagsted lb Sejlstrup s, Børglum h I 199f
 Stagsted lb Skæve s, Dronninglund h I 199
 Stagstedgård gd Lerup s, Ø Han h I 199f
 Stangberg lb se: Stångbacken lb
 Stangvik prg Surnadal h (Norge) VII 203 216f
 Starup hgd Ø Starup s, Brusk h IV 106 334
 Starup lb Mallings s, Ning h II 323
 Starupgård hgd Gørding s&h IV 151

- 217; V 78; VI 84 356; VII 6
 Starupgård hgd se: Stårupgård hgd
 (Fjends h)
 Stavanger I 149f; VI 178; VII 126
 132 207
 Stavnstrup lb Flynder s, Skodborg h
 VIII 536
 Stavreby lb Vejlbj s, Vends h VIII
 509
 Stavröd lb Äspinge s, Frosta h IV
 265f
 Steensgård hgd Snøde s, Langelands N
 h VII 274
 Steensgård hgd Svanninge s, Sallinge
 h I 94 309f; III 255 258; IV 26; V
 42 46f 449f; VI 137 179 434 464;
 VII 50 176 219 221ff 224 232 234
 Steenstrup lb Rolfstorp s, Himle h
 VII 182ff 250; VIII 449
 Stege I 208ff; II 35 111 332f
 Stegehus V 306; VI 264; VII 30 110
 Stege St Anna hospital I 208 210
 Steiermark (Østrig) VII 18 20 35
 Steinberg hgd Hohenfelde s, Holsten
 VII 157
 Stenalt hgd Ørsted s, Rougsø h I 33
 138 141 157 162 225 269ff 339; II
 193f 272 285 308 339; III 7f 19 36
 113 117 122 124 127 130 158 170
 174 183 196 216 248 258f 272 280
 305 378; IV 22f 24 50 58 61 189
 329; V 67 72 152 154 174 184 192
 240 439; VI 119 161; VII 297 303;
 VIII 305 337 471 484 498 516 517
 524
 Stenbjerggård hgd Børglum s&h VI
 464; VII 80 82 84
 Stenbækken bæk i Favsing s (?),
 Sønderhald h III 16 21
 Stenderup lb Stenderup s, Hatting h
 V 20f
 Stenderup s, Hatting h V 22
 Stenderup Vargård hgd Stenderup s, N
 Tyrstrup h III 289; IV 155 237; V
 233 481; VIII 446
 Stenhede lb Lundum s, Horns h (Jyl-
 land) VIII 512
 Stenholt hgd Nøddebo s, Holbo h V
 447; VI 374f
 Stenild lb Stenild s, Gislum h V
 183f
 Stenild s, Gislum h IV 203
 Stenildhuse lb Års s&h V 159f
 Steninge hgd Halmstad h III 19; V
 385
 Stenkelstrup gd Ejby s, Ramsø h III
 246 249
 Stenløse lb Stenløse s, Ølstykke h V
 386 388
 Stenløsemagle (Stenløse) s, Ølstykke
 h III 296
 Stensballegård hgd Være s, Voer h I
 46 94 97f 152ff 234f 243; III 376
 378; VI 354
 Stensgård hgd Veddige s, Viske h
 (Halland) V 333ff
 Stenshede hgd Volstrup s, Dronning-
 lund h I 87 265 267
 Stenshede hgd se også: Ottestrup hgd
 Stensholm hgd, Rackeby s, Kållands
 h, Skaraborgs län VI 265
 Stensmark hgd Hammelev s, Djurs N h
 IV 151
 Stenstrup lb Stenstrup s, Sunds h
 III 207 209
 Stenstrup lb se: Steenstrup lb
 Stenum lb Stenum s, Børglum h VIII
 537
 Stenum s, Børglum h VI 111
 Stenumgård hgd Råsted s, Ulfborg h
 VII 83
 Stenvad lb Ørum og Glesborg s, Djurs
 N h III 373f
 Sterup lb Jerslev s, Børglum h VI
 108 111; VIII 537
 Stevns h III 116; IV 48 101 366f; V
 207 271; VI 10 12f 16f
 Stifts Bjergby se: Stigs Bjergby
 Stigs Bjergby lb Stigs Bjergby s,
 Tuse h V 200ff 203f 396f 399
 Stigs Bjergby skov Stigs Bjergby s,
 Tuse h V 204
 Stilling lb Stilling s, Hjelmslev h
 III 27; IV 355ff 358
 Stirling by i Skotland II 27 33
 Stirling sl Skotland II 28 34f
 Stistrup lb Dronningborg landsogn,
 Støvring h I 299f
 Stistrup lb Fovlum s, Gislum h I
 299f; III 369f; V 155ff 158
 Stjernholm hgd i Horsens V 197 199
 251; VI 58 102; VII 241 243 255
 283
 Stjernholm se: Stjärnholm
 Stjärnholm hgd St Nikolaj s, Jönsa-
 ker s V 279f
 Stjärnholm hgd Vemmenhög h II 20f
 137 140
 Stobberup lb Løsning s, Hatting h V
 20f
 Stockholm I 132; II 285; III 225; VI
 197 221 224; VII 127 245; VIII 373

- Stod prg, Steinkjer h VII 185 188ff
195 201ff 206 208 211 213
- Stoholm lb Feldingbjerg s, Fjends h
III 183f
- Stokkemarke s, Lollands S h III 339
344
- Stolliggård hgd Løjt s, Rise h I
155ff 160ff 190
- Stora Markie hgd Anderslöv s, Vem-
menhög h I 109; VI 385; VII 242
- Store Arden lb Store Arden s, Hind-
sted h III 370f; IV 52 55 113 115;
V 22 24 26; VIII 538
- Store Binderup se: Binderup
- Store Dalby lb Store Dalby s, Hat-
ting h II 7 9; V 22 110f
- Store Darum lb Darum s, Gørding h
VII 95ff 98ff 101f
- Store Fuglede s, Ars h VIII 333
- Store Grandløse lb Grandløse s,
Merløse h V 296ff
- Store-Grundet hgd Hornstrup s, Nør-
vang h III 141; IV 151 155; V 27f
97 481; VII 242
- Store Hebo gd Janderup s, V Horne h
VIII 293
- Store Hedegård lb Resen s, Skodborg
h VI 124 129
- Storehedinge III 139 232f 292 295f
- Store Hessel hgd Borbjerg s, Hjerm h
II 203f; III 69; VI 483
- Store Karleby lb Kirke-Hyllinge s,
Voldborg h III 333f; V 126f 129
- Store Kærgård gd Avlum s, Hammerum h
IV 332f 335
- Store Ladager lb Ejby s, Ramsø h III
49ff; V 366ff 369ff 372ff
- Store Merløse lb Tostrup s, Merløse
h III 34
- Store Mørkegård se: Toftholm
- Storenor lb Malling s, Ning h V 122f
- Store Restrup hgd se: Restrup hgd
- Store Revstrup hgd se: Refstrup hgd
- Store-Rørbæk hgd se: Rørbæk hgd
- Store Salby lb Højelse s, Ramsø h V
366 374; VI 24 26
- Store Stovbæk gd Avlum s, Hammerum h
IV 333 336
- Store Sørup lb Estruplund s, Rougsø
h V 152
- Store Torup lb Ulbjerg s, Rinds h
III 347 350; IV 325f
- Store Torøje lb Smerup s, Stevns h
III 116; VI 13 16
- Store Tostrup (Tåstrup) lb Store
Tostrup (Tåstrup) s, Merløse h V
377; VIII 444
- Store Tårnby lb Tårnby s, Bjæverskov
h V 143ff
- Store Velling lb Smidstrup s, Hol-
mans h II 206f 246ff
- Store-Vorde lb Store Vorde s, Fle-
skum h III 320ff
- Storkemosen mose i N Jernløse s,
Merløse h III 265 267
- Storms enge Fausing s (?), Sønder-
hald h III 14
- Stougård hgd Ø Nykirke s, Nørvang h
V 499 501
- Stovby Hald s, Nørhald h I 89 92
- Stovby lb Stovby s, Bjærg s (Jyl-
land) V 106f 197 199
- Stovgård hgd Tørring s, Vrads h I
286; III 169; IV 103 106 131 134
136 140 274 276 329; V 429f 501;
VI 294 302f 378 430 434; VII 268
- Stovrup lb Skjold s, Bjærg s h
(Jylland) II 322; VIII 441
- Stralsund V 171
- Strammelse lb Landet s, Sunds h I
246f
- Strandbjerggård hgd se: Strandbygård
hgd
- Strandby lb Ø Larsker s, Bornholms Ø
h VIII 492
- Strandby s, Gislum h I 339; IV 203;
V 477 480f
- Strandbygård gd Strandby s, Gislum h
V 242 475ff 480
- Strandbygård (Strandbjerggård) hgd
Humlum s, Skodborg h V 165 170f
480; VI 130 341 343f; VII 101
- Strandbylund gd Elling s, Horns h
(Jylland) V 293 295
- Strandet hgd Ørum s, Fjends h I 325;
II 206f 222 246 253 282 289f 294
301 313 317 319 322 324 329; III 9
12 21 26 29 39 52 56 60 64 67 69f
72 78 81 86 89 94 96 101 102 107
110 135 176 179f 183 203 209 211
220 228 231 235 258 283 290 296
298 303 318 320 322 334 336 367
369f 372 375 387; IV 47 50f 266; V
10 480; VI 119 203; VII 302
- Strandhoved lb Hylleholt s, Fakse h
IV 174 176 238f
- Strellev lb Strellev s, N Horne h IV
66f
- Strellov Kærgård hgd Strellev s, N
Horne h III 365f
- Strerup lb Dreslette s, Båg h III
159ff

- Stridsmølle Bavelse s, Tybjerg h II 287f; VIII 532
- Strinden s (Norge) VII 214
- Strucksjö hgd Veddige s, Viske h V 332 333ff
- Strynø Strynø s, Sunds h VII 30
- Strö hgd Ö Strö s, Frosta h IV 128; VI 135
- Strö lb Ö Strö s, Frosta h IV 127 129
- Strøby lb Strøby s, Stevns h V 271ff
- Strøby s, Stevns h V 273
- Strøhuse lb Kildebrønde s, Tune h V 457 461
- Strølund gd Egtved s, Jerlev h I 177ff
- Strøm hgd (Norge) VII 176
- Stubbarp len Brunnby s, Luggude h I 170f
- Stubbekøbing II 331ff
- Stubber kl se: Stubbergård
- Stubbergård hgd (Stubber kl) Sevel s, Ginding h I 356 358; IV 109 112 266 269 274 329; V 5f 7 27 249 251 254 260 316 355; VI 202f
- Stubberup gd Årestrup s, Hornum h I 356
- Stubberup lb Hylleholt s, Fakse h V 257 259 285f
- Stubberup lb Højen s, Jerlev h VI 250ff
- Stubberupgård se: Tagemose
- Studstrup lb Skødstrup s, Ø Lisbjerg h III 190f
- Stumpe skov Rye s, Voldborg h III 333f
- Stustrup hgd Vesterbølle s, Rinds h VI 83; VII 51
- Støren prg, Sønder Dalarnes provsti VII 189 211
- Støttrup hgd Farsø s, Gislum h III 236
- Støvring h V 9; VI 358f 362 364; VIII 436
- Støvring lb Buderup s, Hornum h I 345f
- Støvring lb Støvring s&h VI 358f 362f
- Støvring s, Støvring h VI 358f 361ff 364f; VII 37
- Støvringgård hgd Støvring s&h I 89 189ff; II 223 331; III 106; IV 170f; V 22 25f 74f 78 100; VI 83 178 267 358f 363ff; VII 37 50 177 250 256 259f 393ff
- Stångbacken lb Barsebäck s, Harjager h VIII 532
- Stårup lb Højslev s, Fjends h III 78ff
- Stårupgård birk: Se Højslev birk
- Stårupgård hgd Højslev s, Fjends h I 230; II 254 256 272 339; III 36 38 42 47 80 117 122 124 130 145 158 171 183 196 216 244 250 272 280 305; IV 137 139 161; V 67 72 88 90 295; VII 300 303; VIII 440 444 445 449 471 474 475 478 487 489 497 500 503
- Suldrup lb Suldrup s, Hornum h III 29 31 346f
- Sulsted lb Sulsted s, Kær h III 179f; IV 156 158
- Sund hgd By s, Näs h VI 265
- Sundals prg, Surnadal h (Norge) VII 203 216
- Sundby se: Nørresundby
- Sundby Færge (nuv Frederikssund) V 231 234
- Sundgård hgd Nees s, Skodborg h I 250; VI 171 174
- Sunds h III 129 207; VII 179 181f; VIII 466 467
- Sunds lb Sunds s, Hammerum h IV 256 258 260f; VII 18 20f 35f 38
- Sunds s, Hammerum h VI 365
- Sundsby hgd Valla s, Tjörn h V 469 472; VI 150 161; VIII 447
- Sundstrup lb Ulbjerg s, Rinds h IV 318f
- Surhave lb Brørup s, Malt h V 267f
- Surnadal (Surendal) s, Surendal h (Norge) VII 203 217f
- Svalöv s, Rönneberg h V 84
- Svaneholm hgd Skarup s, Vemmenhög h IV 75 82 216; V 317; VI 21; VII 30 239 241
- Svaneke IV 192f
- Svanholm hgd Krogstrup s, Horns h (Sjælland) I 44 46 56f 75 83f 99 103 178 225 227 271 310 312; II 82 268f 271 278 285; III 19f 117 120 122 124 130 158 161 169 196 216 270 275 277 281 295 304 324; IV 101 117 119 155 238f 304 310; V 54 61 256 374 392 482 486ff 490; VI 39 41 49ff 52f 71; VII 73 234 290 292 296 301; VIII 440
- Svanninge lb Svanninge s, Sallinge h V 60 64; VIII 461 496
- Svansbjerg lb Herfølge s, Bjæverskov h I 46; IV 152 155; VIII 435
- Svanseryd hgd Torestorps s, Marke h V

- 332ff 335
 Svedala lb Svedala s, Bara h IV 308
 310; V 325 329
 Svejstrup lb Lyngå s, Sabro h IV 274
 276 359f 399 401; VIII 453
 Svendborg I 292ff 297 349 351; III
 33 129f; V 133; VI 330 461 465;
 VII 179 327; VIII 304
 Svendlund lb Rind s, Hammerum h IV
 73f; VII 16 34
 Svendsholm gd Staby s, Ulfborg h V
 252f
 Svendstrup hgd Borup s, Ramsø h I
 192; II 281f
 Svendstrupgård gd i Svendstrup,
 Sørslev s, Skovby h VIII 480
 Svenstorp hgd Odarslövs s, Torna h
 IV 5f 75; VII 234 250 268
 Svenstrup hgd Vejlsø s, Hammer h I
 109; III 329; V 306; VI 264; VII
 73 110
 Svenstrup hgd se også: Svenstorp hgd
 Svenstrup lb Skabersjö s, Bara h VI
 371 373 375
 Svenstrup lb Svenstrup s, Hornum h
 IV 93 95 279f; V 96
 Svenstrupgårde lb Hyltebjerg s, Års
 h VI 45f
 Svenstrup Hovgård hgd Sal s, Ginding
 h V 174; VI 161
 Svenstrup mølle Voldum s, Galten h I
 45
 Sverige II 285; III 72 315f; V
 331ff; VI 189 191f 194ff 197ff
 206ff 209ff 213 217f 220f 244 253
 259 314 345ff; VII 125 131 282 340
 361 404 415
 Svinbo lb Skødstrup s, Ø Lisbjerg h
 III 190f
 Svinding lb Ålum s, Sønderlyng h II
 221
 Svindinge lb Svindinge s, Gudme h
 VIII 438 534
 Svinesig Dronninglund h (?) VI 108
 111
 Svinninge lb Svinninge s, Tuse h V
 148 151 202 204
 Swystorp lb se: Svejstrup lb
 Sværdborg lb Sværdborg s, Hammer h
 IV 311f; V 359 361
 Synnedrup lb Malling s, Ning h V
 121ff
 Süssharting (? i Østrig) VI 215 223
 Syv lb Syv s, Ramsø h IV 175f
 Syv s, Ramsø h VI 26
 Syvendekøb lb Skamstrup s, Tuse h V
 397 399
 Sæby kbst I 323; VI 273 277
 Sæby lb Sæby s, Horns h (Sjælland) I
 271f; II 268f; IV 117 119; VI 39
 41
 Sæby s, Løve h V 391
 Sæbygård (Sæbyholm) hgd Halsted s,
 Lollands N h II 310; V 423; VI 82
 84; VII 50 222f 232f 235
 Sæbygårds birketing Dronninglund h
 III 146 148
 Sæbyholm hgd se: Sæbygård hgd
 Sædder lb Sædder s, Bjæverskov h IV
 152 155
 Sædder s, Bjæverskov h IV 273; V 17;
 VII 126
 Sæddinge hgd Sæddinge s, Fuglse h VI
 245; VII 294
 Sæddinge s, Fuglse h VII 208
 Sædingegård se: Sædding hgd
 Sørslev lb Sørslev s, Skovby h III
 196
 Sø hgd Sejerslev s, Morsø N h I 172
 Søberg (?) Lemtorp s, Skodborg h VI
 172 175
 Søbo hgd Egense s, Sunds h VI 464
 Søbo hgd Jordløse s, Salling h II
 135 337; VI 10; VII 6 8 30 67 113
 Søborg sl Søborg s, Holbo h I 69 124
 134
 Søby lb Albøge s, Djurs S h II 210f
 Søby lb Bjergby s, Sunds h I 247f
 Søby lb Kobberup s, Fjends h II 210f
 Søby lb Søby s, Gern h IV 267 269
 Søby lb Søby s, Sønderhald h II
 210f; III 131 133 199 202; V 102ff
 Søby (uvist hvilket) II 210f; III 86
 88
 Søbøgård hgd Søby s, Gern h I 205;
 II 339; III 219; VI 43 110 202f
 205 249 266 270 425; VII 275
 Søbysøgård hgd N Søby s, Åsum h I
 332 336 349 351; II 16f 35 40 42
 52 134f 285 287 308 339; III 36 38
 122; IV 39; VII 219 233ff 299 303
 324; VIII 445 508
 Sødal hgd Rødding s, Nørlyng h V 98
 100 171 251 366 378; VII 33
 Södermanland VI 196f 199 206 208ff
 Södra Åsum s, Färs h VII 248
 Sødstrup lb Hundslund s, Hads h III
 152 155
 Søfde hgd Sövde s, Färs h V 310 312
 Søgård gd Fabjerg s, Skodborg h VI
 298 304
 Søgård hgd Asmindrup s, Merløse h

- III 288f; IV 151 155 233 237; V 228 233 477 481
 Søgård hgd Egense s, Sunds h VI 464; VIII 448
 Søgård hgd Klipleve s, Lundtofte-Vis h VI 166; VII 75
 Søgård hgd Nors s, Hillerslev h I 82; III 291; IV 91; V 19; VI 426 450
 Søgård hgd Nysogn s, Hing h IV 114 140ff 143ff 203; VI 481 484
 Søgård hgd Vellev s, Hovlbjerg h III 218f; VI 235 245
 Søgård hgd se også: Rønningesøgård hgd og Søbysøgård hgd
 Søgård lb Vesterborg s, Lollands N h III 47f
 Søgårde lb Davrbjerg s, Fjends h III 183f
 Søholm hgd Køng s, Båg h IV 88; V 175; VI 464; VII 75 242
 Søholm hgd Magleby s, Stevns h I 57 88 126 166 241; II 13 88 106 297; V 24 26 173 175 465; VI 385; VII 184 331; VIII 519
 Søkarer gd Gedsted s, Rinds h III 348 350
 Søllerup gd Herfølge s, Bjæverskov h V 62
 Søllested hgd Søllested s, Lollands S h III 276; VI 464; VII 50; VIII 317 532
 Sölvisborg sl Blekinge I 45 163ff 167; II 135; III 258 384; IV 6 75 82 178; V 175 243f; VI 135; VII 125 157 207 243 410; VIII 539
 Sømme h I 98f 100f 103; III 292; IV 15; VI 39; VIII 442
 Sønderager gd nu i Herning by IV 257 261
 Sønder Aldum lb Stenderup s, Hatting h V 110f
 Sønder Balle ager i Vejlbjerg s, Sønderhald h IV 69f
 Sønderborg II 86; V 349
 Sønder Borup gd Låstrup s, Rinds h I 89 91; IV 318f
 Sønder Borup lb Haslund s, Galten h VIII 436
 Sønder Broby lb S Broby s, Sallinge h II 22f
 Sønderby gd Fabjærg s, Skodborg h I 63
 Sønderby lb Selsø s, Horns h (Sjælland) V 391f
 Sønderbæk lb Sønderbæk s, Sønderlyng h IV 228ff
 Sønder Dalby lb S Dalby s, Fakse h V 235 237; VIII 446
 Sønder Djurs (Dyrs) h se: Djurs S h
 Sønder Dyvelstrup lb Årestrup s, Hornum h I 352ff 355 363f
 Søndergård gd i Skovby s, Framlev h I 262
 Søndergård hgd (Uvist hvor) V 295
 Søndergårde hgd Rørup s, Vends h I 332; III 276; V 470 473; VI 84 325 329f 464; VII 178 233f; VIII 514
 Sønderhald h I 187; II 210f 329 331; III 15f 20 131 199; IV 68 70; V 102ff 105 299f; VIII 440
 Sønderhalland IV 21 182 187f
 Sønderholm lb Sønderholm s, Hornum h III 103f; IV 279f; VI 267
 Sønderho lb Bramminge s, Gørding h III 180ff
 Sønder Jernløse lb S Jernløse s, Merløse h V 296ff
 Sønderjylland I 55
 Sønderlyng h IV 229f; V 431f; VI 119 389; VIII 442 537
 Søndermark Fabjærg s, Skodborg h I 96f
 Sønder Merløse lb S Jernløse s, Merløse h III 34
 Sønder Nærrå lb S Nærrå s, Åsum h VI 86f; VIII 460
 Sønderris hgd Guldager s, Skast h IV 122; VIII 445
 Sønder Saltum lb Saltum s, Hvetbo h VI 77 83 168f
 Sønderskov gd Ryde s, Ginding h V 5f
 Sønderskov hgd Folding s, Malt h III 103; IV 103 106 279f 326 329; V 253; VI 133 135 137
 Sønderskov skov i Stigs Bjergby s, Tuse h V 202
 Sønder Skovshoved gd Skive III 186ff
 Søndersthoved hgd Give s, Nørvang h I 380; VIII 438
 Sønder Tulstrup gd Hjorthede s, Middelsom h VI 380 382 386
 Sønder Tulstrup lb Hjorthede s, Middelsom h IV 170f
 Søndervang hgd Stadil s, Hing h I 380; IV 19; VIII 445
 Søndervejen lb Rind s, Hammerum h VII 16 18 20 34
 Sønder Vinkel gd Heldum s, Skodborg h VI 171 174 294
 Sønder Vosborg hgd Ulfborg s&h II 15 26 151f 224; VI 137 180 370 374f;

- VII 113 244; VIII 516
 Sønder Åby lb Husby s, Vends h IV 175f
 Sönnarslöf s, Södra Åsbo h VII 131
 Sørup hgd Vettterslev s, Ringsted h I 46 191 199; II 276f; IV 285; V 304ff; VI 253 264; VII 105f 110 290 293f
 Sørup lb Magleby s, Stevns h V 173 175
 Sørup kirke Sørup s, Sunds h VIII 514
 Sørup se også: Sjørup
 Søstrup lb Søstrup s, Merløse h VI 88
 Søstrup s, Merløse h V 239
 Sövde s, Färs h VII 248
 Sövdeborg se: Søfde
 Søvndal lb Rind s, Hammerum h VII 20 36
 Såbygård hgd Yding s, Voer h V 391 462 465
- Tagemose hgd Sandager s, Båg h V 39 41
 Tamholt lb Volstrup s, Dronninglund h II 229 231
 Tammestrup lb Essenbæk s, Sønderhald h VI 46f
 Tanderup hgd Snejbjerg s, Hammerum h VI 226 228 229; VII 32 268
 Tanderup lb Farup s, Ribe h III 303 305
 Tandrup hgd Bested s, Hassing h I 254; II 256; VI 285 289
 Tandrup lb Strandby s, Gislum h V 475 476 480
 Tange hgd Øksendrup s, Gudme h I 46 94; V 72
 Tange lb Højbjerg s, Lysgård h IV 393 395
 Tange lb Ribe St Kathrine s III 304f
 Tapdrup gd Tapdrup s, Nørlyng h III 170 172
 Tapdrup hgd se: Skovsgård hgd (Tapdrup s)
 Tapdrup lb Tapdrup s, Nørlyng h II 163f
 Tapdrup s, Nørlyng h II 209; III 239
 Tarm Bispegård gd Egvad s, N Horne h VII 158 160f 163
 Tarp lb S Felding s, Hammerum h VIII 507
 Tartu se: Dorpat
 Tavlgård gd Hjermind s, Middelsom h
- III 164 169
 Teestrup lb Teestrup s, Ringsted h I 315; II 256f 270f 340 343; III 62f 331 333
 Teglgård gd Hesselager s, Gudme h I 308f
 Teglgård gd Skørping s, Helligum h II 239; III 29 31
 Tendrup lb Hundslund s, Hads h II 282f; VIII 441
 Terp lb tidl Lisbjerg s, Hads h, nu i Århus kbst II 282ff
 Terp se også: Torup
 Terpager hgd Sneum s, Skast h IV 151
 Terpsgård gd Lisbjerg s, V Lisbjerg h III 55f
 Tersløse lb Tersløse s, Merløse h III 273f; IV 372 374; V 247f 376f
 Tersløsegård hgd Tersløse s, Merløse h I 69 224f 227; II 71 249f 251; V 34; VI 134; VII 29 241
 Thienstrup se: Tendrup
 Thisted I 135; III 197; V 98 100; VI 349 446 451; VII 265; VIII 340 470
 Thorslundelille lb Reerslev s, Tune h V 451ff 454ff 457ff 460; VIII 454
 Thorsmark gd nu i Brønderslev kbst VI 378f 381 385
 Thostrup (Christianssæde) hgd Skørpinge s, Fuglse h V 26; VI 365; VII 113; VIII 447 453
 Thy II 217; VII 262f 266 269
 Thüringen VI 199
 Tidemandsholm hgd se: Kartoff hgd
 Tierit (Rønnowsholm) hgd Vrejlev s, Børglum h V 100; VI 75 83; VII 51 154 233
 Tilsted lb Tilsted s, Hundborg h II 140 142
 Tim hgd Tim s, Hing h I 47 57 79 225 227 251 337f; II 30 34; III 170 172 196 216 258 305 328 346 350 357 360 364 378 384; IV 6 22 24 32 58 61 103 156 159 244 247f 251 254f 261 274 329 338 341 349 355 378; V 29 34 73 174 286 289 292; VII 242 244 296 302; VIII 387 417 517
 Timring s, Ulfborg h III 111
 Tingtved lb Søstrup s, Merløse h V 239
 Tingvold prg, Tingvold h VII 203 216
 Tinkerdal lb Borbjerg s, Hjerme h IV 331 335
 Tinning lb Folby s, Sabro h V 141

- 143
 Tiphede lb Timring s, Ulfborg h III 110f
 Tirsbæk hgd Engum s, Hatting h I 106 156 162f 190 270; III 161 208 226 228; IV 284 337 339; V 46; VI 335 459 464; VIII 466 512
 Tise s, Børglum h VI 111
 Tiselholt hgd Vejstrup s, Gudme h I 224; VI 329f; VIII 467
 Tisted s, Gislum h VIII 470
 Tistedgård hgd Thisted V 171
 Tistrup s, Ø Horne h IV 16
 Tjele hgd Tjele s, Sønderlyng h II 7 27 29f 33 77 110 172 200 246 248; III 140f 273 280 305 335 378; IV 22f 24 32 46 50 52 58 61f 68 71f 85 89 93 103 113 156 159 171 186 191 215 221 230 244 248 251 254f 341 344; V 29 34 170; VI 43f 270ff 422 484; VII 302; VIII 517 520
 Tjele s Sønderlyng h II 34
 Tjulfstrup hgd se: Tjustorp hgd
 Tjustorp hgd Tjustorp s, Bara h I 46
 Tjæreby lb Tjæreby s, V Flakkebjerg h IV 26ff 29
 Tjönarp s, V Göinge h VII 248
 Tjørnede lb Tølløse s, Merløse h IV 217f 220f
 Tjørring lb Tjørring s, Hammerum h IV 331 335
 Tjørring s, Hammerum h IV 261; VII 35 37
 Tobøl lb Føvling s, Malt h VI 98ff
 Todbøl gd Kallerup s, Hundborg h I 91; II 80; IV 140 143 145
 Tofta lb Lindberg s, Himle h IV 180 182
 Toftaholm hgd Dörarp s, Sunnerbo h I 75
 Tofte (uvist hvor) I 354 356
 Toftholm hgd Mørkøv s, Tuse h II 232; III 121; VIII 496
 Togerup hgd V Tommarp s, Skytts h V 72
 Tokkerup lb Fakse s&h IV 238f 305 307; V 235 237 308 384 386; VI 8ff
 Toldbroe Vad vadested i Avning s, Sønderhald h III 15 20
 Tollarp lb V Vrams s, Gärds h IV 6f
 Tollestrup lb Hvilsom s, Rinds h I 318; VIII 437
 Tolne lb Tolne s, Horns h (Jylland) IV 157 159
 Tolskov St Olai s, Vennebjerg h III 94ff
 Tolstrup lb Almind s, Lysgård h III 102f
 Tolstrup lb Dølby s, Hindborg h III 337f
 Tolstrup lb Voer s, Dronninglund h II 229 231
 Tolstrup lb Ulbjerg s, Rinds h I 318; IV 325f
 Tolstrup s, Børglum h VI 111
 Tom lb Fjårås s, Fjäre h II 120f; VIII 439
 Tommarp hgd Tommarp s, Järrestad h I 225 227
 Tommerup lb Tommarp s, Järrestad h II 60f
 Tommerup lb Tommerup s, Odense h I 328f 330
 Torbenfeld hgd Frydendal s, Tuse h I 79 142 239; II 211; III 202; V 78 146 150 400f 404; VII 233 287
 Torbenfeld lb Frydendal s, Tuse h I 85; II 83 306; III 288ff 329
 Torben toft Langå s, Gudme h II 44f
 Torberrig toft Langå s, Gudme h II 44
 Tordrup hgd se: Torupgård
 Tordsø se: Torsjö
 Toreby s, Musse h V 426
 Torekov lb Torekov s, Bjäre h VI 37f
 Torestorp lb Torestorp s, Marke h V 333 335
 Torgau (Sachsen) VII 131
 Torkildstrup hgd Torkildstrup s, Falsters N h I 224
 Torkildstrup lb Torkildstrup s, Falsters N h IV 51 54
 Torna h VII 63 248
 Torning lb Torning s, Lysgård h III 142f; VI 270 272; VIII 443
 Tornumgård hgd Lintrup s, Frøs h IV 105; V 292
 Tornved lb Jyderup s, Tuse h V 397 399
 Torp hgd Rær s, Hillerslev h I 220 252 254 278 281ff 359; III 357ff; V 251; VI 289
 Torp lb Håsum s, Rødding h III 337f
 Torp lb Møborg s, Skodborg h II 164f
 Torpe lb Avnede s, Lollands S h III 47f
 Torpe lb Herlufmagle s, Tybjerg h V 225 227
 Torpe se: Torup og Ø Torpe
 Torpegård hgd S Nærå s, Åsum h II 236; V 473; VI 464; VII 178 242 253 255; VIII 443

- Torpegård (Tårup) lb Langå s, Gudme h II 43 46
- Torrild lb Torrild s, Hads h III 152 155 157
- Torsjö hgd Solberga s, Vemmenhög h I 30 69 75 95 106 109 123 125f; II 80ff 83; III 272 279 328; VI 315; VII 321
- Torsjö lb Solberga s, Vemmenhög h I 125f; VIII 382 419
- Torslev lb Torslev s, Ø Han h IV 246 248; VIII 444
- Torslev s, Dronninglund h VI 111
- Torrlundegård hgd Mesinge s, Bjærg h (Fyn) V 53
- Torsted lb Torsted s, Hatting h II 7ff
- Torstedbro mølle Årestrup s, Hornum h I 352 354f 363
- Torstedlund hgd Årestrup s, Hornum h I 72 174 220 275f 352ff 355ff 362 365; II 135 137 227 230f; III 23 69 85 140f 170 172 188; IV 93 95 279f 369 377 379 381 397; V 99 222 224; VI 176 180; VII 104; VIII 363 491 492 507 533
- Torstensgård gd Nørlem s, Skodborg h II 327; VI 172f 175f 292ff 295ff 298f 302 304
- Torup hgd Bara s&h I 166 225 227 301 303 309 330; II 15 300 308f; III 19 289; IV 215f; V 11 180 239 385f 497; VI 135 185f; VII 243
- Torup lb Als s, Hindsted h IV 52ff 55
- Torup lb Simested s, Rinds h III 347 350; IV 325f
- Torup lb Tjörnarp s, Frosta h I 15 17
- Torup lb Torup s, Hads h II 282; VIII 441
- Torup lb Torup s, Middelsom h IV 46f; V 176 180
- Torup lb Torup s, Strø h I 333f
- Torup lb Vammen s, Nørlyng h V 120f
- Torup se: Store-Torup
- Torupgård hgd Torup s, Strø h I 334
- Torupgård hgd Ørum s, Galten h I 41 46 311ff
- Torup Ladegård gd Galten h V 10
- Torvig lb Birket s, Lollands N h III 47f
- Tosterup hgd Tosterup s, Ingelstad h I 87 368 370; II 71 187f; III 276 384; IV 128; V 171 222 224 484 489 498; VI 83 357; VII 50 114 157 239 243; VIII 438 449
- Tostrup hgd se: Tosterup hgd og Thostrup hgd
- Tostrup lb Almind s, Lysgård h IV 393 395; VI 112f 114 116 119
- Tostrup lb Jystrup s, Ringsted h III 178
- Tostrup s se: Store Tostrup s
- Tostruphovgård hgd Øls s, Hindsted h V 28; VII 65 69
- Totterupholm (Rosendal) hgd Fakse s&h III 7f 74ff; IV 48 50 95 216; V 317; VI 21; VII 30 234; VIII 486 495 528
- Tovgård gd Mønsted s, Fjends h II 324f
- Tovstrup lb Snejbjerg s, Hammerum h VII 19f 23 36
- Trabjerg gd Borbjerg s, Hjerm h III 22f
- Trabjerggård hgd Gudum s, Skodborg h VI 227
- Trabjerg lb Gudum s, Skodborg h VI 225ff 228 230
- Tranegilde lb Ishøj s, Smørum h VI 88ff
- Tranekær hgd Tranekær s, Langelands N h I 349ff; II 135 142ff; III 384; IV 25 138; V 34 133 174 264 306; VI 52 84 161 264; VII 30 110 219 234f 268 283; VIII 348
- Tranholm hgd Klovborg s, Vrads h I 70
- Trankebar VIII 340
- Traun by i Østrig VI 214 223
- Traun flod i Østrig VI 199
- Tredje hgd S Lem s, Bølling h I 376f
- Trelleborg Malmøhus len I 166; II 338ff
- Tremsbüttel hgd Bargteheide s, Kreis Stormarn VII 155
- Trette broen bro i N Jernløse s, Merløse h III 264 267
- Trette ås N Jernløse s, Merløse h III 267
- Trevad mølle Vridsted s, Fjends h I 287 290
- Trige lb Trige s, V Lisbjerg h IV 316f
- Trinderup hgd S Hornum s, Onsild h VI 172 175; V 171; VI 175
- Trittau hgd Trittau s, Kreis Stormarn VII 155
- Troelstrup lb Haslev s, Ringsted h III 331f; VI 20 22
- Troldmølle bæk bæk i Rønge lb, S

- Vinge s, Middelsom h III 162ff 167
 Trolholm (Holsteinborg) hgd Holsteinborg s, V Flakkebjerg h I 334; V 324f; VI 150 161 253 341 344 387; VII 275; VIII 521
 Trolle ager Langå s, Gudme h II 45
 Trolleholm (Eriksholm) hgd Torsløsa s, Onsjö h I 291; II 14; III 13 20 252 257; IV 285; V 497; VI 374f; VII 113 230f 243 247
 Trolle-Ljungby hgd se: Ljungbygård
 Trollelän (Näs) hgd Trollelän s, Onsjö h I 291; II 14; III 20 257; IV 285; V 279f 310; VI 374f; VII 207 243
 Trondhjem I 45 149 294; IV 248; V 219; VI 134; VII 29 126 180f 185ff 194ff 197ff 200f 204 206ff 209ff 213ff 216f 241ff 259; VIII 301
 Trondsted (Trundsted) hgd Røgen pgd, Rusheruds fogderi VI 243
 Trudsholm hgd Kastbjerg s, Gerlev h I 190f; II 271 273 285 297; IV 25 52 55 171 173 274; V 7 10 26 259 499; VI 245 385 427; VII 173 182 232 286; VIII 509 525
 True lb Svenstrup s, Onsilde h I 89
 Truelstrup lb Dåstrup s, Ramsø h V 247f
 Trunderup lb Kværndrup s, Sunds h III 207ff
 Trundsted hgd se: Trundsted hgd
 Tryggevælde hgd Karise s, Fakse h I 103f; III 126; IV 96 99f 329 334; V 54 56 61 175 237 303f 307; VI 10 16 369; VII 7 10 30 243
 Tryggevælde mølle Karise s, Fakse h VI 8 10
 Trælund gd Tjørring s, Hammerum h I 323; IV 255ff 259f; VII 17 34f
 Træløse lb Rislev s, Tybjerg h V 225 227 304f
 Trøjborg sl Visby s, Lø h II 84f; VI 466ff 469 470f
 Trøllund lb Hejnsvig s, Slavs h IV 260; V 434ff
 Trønninge lb Kundby s, Tuse h II 67 69
 Tubberup lb Herlev s, Sokkelund h III 138f; VIII 489
 Tubbetorp hgd Stenum s, Valle h V 335
 Tudse h se: Tuse h
 Tull Ris Langå s, Gudme h II 44
 Tulstrup gd se: Sønder Tulstrup gd
 Tulstrup hgd Sal s, Houlbjerg h I 205f 256ff; VI 176 178f 192 206 363; VII 242; VIII 443
 Tulstrup lb Orja s, Rønneberg h VI 164 166
 Tulstrupgård gd Hvam s Rinds h I 318
 Tulstrupgård gd S Tulstrup, Lee s, Middelsom h III 162ff 165 168
 Tunbyholm hgd Smedstorp s, Ingelstad h I 126; II 61 74; III 379 384; IV 75 83 374f
 Tune h IV 367; V 452f 457 459; VI 15 23
 Tune skibrede (Norge) IV 72
 Tuofholt (?) Sabro h V 141f
 Tureby s, Fakse h V 361
 Turebyholm hgd Tureby s, Fakse h I 109; III 24; IV 238f 304 310; V 236f 242 392; VII 243 254
 Turø Turø s, Sunds h VII 180
 Tuse h II 303f 306; III 288; V 146 182 200 202 277 300 396f 399; VIII 446
 Tuse lb Tuse s&h V 396f 399
 Tuse Næs Tuse s&h I 100 103; VIII 492
 Tustrup hgd Fræer s, Hellum h IV 244 247
 Tustrup lb Nørager s, Sønderhald s V 299ff
 Tved lb N Nissum s, Skodborg h VI 124 129
 Tvedegård hgd Tvede s, Nørhald h I 89 91
 Tvedsgård hgd Dalby s, N Tyrstrup h I 103; IV 230; VII 67
 Tvenstrup hgd Odder s, Hads h IV 19; VIII 445
 Tvenstrup lb Odder s, Hads h I 262 264
 Tvis kl Tvis s, Hammerum h I 339; II 278 280 285 306; III 169; IV 377 379; V 392; VI 127 130 161 303 343f 391; VII 73; VIII 510 517
 Tværsted s, Horns h IV 156 159
 Tybjerg h II 261 276 288 299; III 35 122 216 267ff; IV 231f; V 225f 304f; VII 106 114 126
 Tybjerg lb Tybjerg s&h 257f 265; VIII 446
 Tybjerg ore Tybjerg s&h VII 290 292 294f
 Tybjerg s, Tybjerg h VII 106
 Tybjerggård hgd Tybjerg s&h I 57; II 223 256; III 38; IV 139 161; V 100; VI 84 236 309 314f; VII 41 43ff 48 50f 290f 293ff

- Tybrind hgd Ørslev s, Vends h V 34;
VI 52; VII 30 268
- Tyderup lb Ö Broby s, Ö Göinge h V
279f
- Tygestrup hgd Undløse s, Merløse h V
239; VII 275
- Tygstrup lb Klim s, V Han h V 281f
- Tyregod lb Tyregod s Nørvang h V 302
429f
- Tyreholm Stege købstads landdi-
strikt, Mønbo h II 11 13
- Tyrrestrup hgd Søvind s, Voer h I 69
98 178 251f 275f 360; II 19 197;
III 135 137 145f 148; IV 171 285;
V 26 65 71 78; VI 267 313 330; VII
169 244 256 300 304
- Tyrsted lb Tyrsted s, Hatting h III
226 228
- Tyrsting h I 379
- Tyskland I 65 166; II 54 91; IV 43
89f 180; V 171 497f; VI 62 76 83
224 408; VII 22f 37 73 110 113 152
366 369 393 415 426 428f
- Tystofte lb Tjæreby s, V Flakkebjerg
h I 44 46
- Tyvedal Suldrup s, Hornum h I 127
- Tyvelse s, Tybjerg h I 103
- Tyvkar lb Smidstrup s, Brusik h IV
350 354
- Tärnö hgd Husby Oppunda s, Södermans
len VI 191 196 199 201; VIII 447
- Tøjstrup hgd Ryslinge s, Gudme h II
42 128 132; IV 380f; V 48 52; VI
85ff
- Tøjstrup lb Tøjstrup s, Sønderhald h
V 249f
- Tøjstrup lb Vejlbjby s, Sønderhald h
IV 68ff
- Töllitz gods (på Ösel) IV 126 128
240 242
- Tølløse birk Tølløse s, Merløse h IV
217f 221
- Tølløse hgd Tølløse s, Merløse h II
86; III 272 274 276 282; IV 217f;
V 145; VI 62; VII 44 48 52 73 233;
VIII 520
- Tølløse lb Tølløse s, Merløse h IV
218 221; V 377
- Tømmerby s, V Han h VII 270
- Tønder IV 285ff 290 323f; VI 452ff
- Tønsberg kbst (Norge) I 113; VI 72
74
- Tørba toft Langå s, Gudme h II 44
- Tørne h VI 398
- Tørning sl Hammelev s, Gram h IV
225; VI 487
- Tørrild h II 160f
- Tørrildhave lb Åsted s, Horns h V
293ff
- Tørring lb Tørring s, Skodborg h VI
297 304; VIII 447
- Tørring lb Tørring s, Vrads h IV
120ff
- Tørring lb Ø Tørslev s, Gerlev h V
499 501
- Tørring s, Skodborg h V 168 172
- Tørringe lb S Broby s, Sallinge h II
22f 234ff
- Tørslev lb Gerlev s, Horns h (Sjæl-
land) IV 115f 119
- Tørslev lb Ø Tørslev s, Gerlev h V
499ff
- Tåbdrup hgd Stepping s, S Tyrstrup h
VI 73; VIII 510
- Tåbøl lb Vestervig s, Refs h VII 87
94
- Tågerup lb Alslev s, Fakse h V 237
- Tågerup lb S Dalby s, Fakse h V 235
237 306ff
- Tågerød hgd Lidemark s, Bjæverskov h
VI 161 369
- Tårnborg gd i Ribe IV 379
- Tårnby lb Tårnby s, Bjæverskov h V
452 459f
- Tårnby lb Tårnby s, Sokkelund h IV
165; V 452 459f
- Tårup gd Farsø s, Gislum h (?) VIII
477 478
- Tårup lb Avning s, Sønderhald h III
11f 14f 20
- Tårup lb Vokslev s, Hornum h IV 347
- Tårup s, Middelsom h VI 443
- Tårup se: Torpegård
- Tårupgård hgd Tårup s, Fjends h I 64
110; III 113 115 158 161 169 174
183 196 215f 269 272 280 305 329
336 346 350 357 360 364 366 378;
IV 7f 10 12 16 20 22 24 32 58 61f
72 83 85 89 156 159 180 183 187
189 192 195 200 204 207 244 248
251 254f 300 338 341 343 372 375
377 379; V 29 34 36 39 42 54 65 67
73 79 82 84 88 91 100 165 172 191
238 240 242 286 336; VII 296 301;
VIII 517
- Tårøje se: Store Torøje
- Tåsinge I 246f
- Tåstrup lb Feldballe s, Djurs S h IV
301 363; V 291f; VI 268f
- Tåstrup lb Lille Lyngby s, Strø h IV
283 285; VIII 437

- Udby lb Udby s, Rougsø h I 242; V 152 154
 Udby s, Udby h VIII 492
 Udbyover lb Udbyneder s, Gerlev h I 89 92
 Udeng eng i Voldum s, Galten h VII 103
 Udsholt lb Blistrup s, Holbo h II 265f
 Ud Stolpe lb Slemminge s, Musse h III 47f
 Udstrup hgd se: Ulstrup hgd (Ulfborg h)
 Udstrup lb Store Tåstrup s, Merløse h V 39 41
 Ugelris lb Tostrup s, Rinds h IV 124 126
 Ugerup (Urup) hgd Köpinge s, Gärds h I 361f; III 252 257 306; IV 5f 32f; VII 250 268
 Ugerup hgd (Voer h) se: Urup hgd
 Ugerup lb Köpinge s, Bjäre h VI 37f
 Uggeløse s, Lyng-Frederiksborg h VII 126; VIII 448
 Uggerby lb Uggerby s, Vennebjerg h IV 156 159
 Uggerløse lb Uggerløse s, Merløse h III 289; V 146 150 296 298 400f
 Uggerslev lb Uggerslev s, Skam h V 313 315
 Uggerslev s, Skam h II 271f 274
 Uggerslevgård hgd Uggerslev s, Skam h I 156; II 230 232 274
 Ugglarp lb Estra s, Årstad h (Holland) VII 184
 Uglerup lb Hørby s, Tuse h II 304 306
 Uglerup lb se: Ugglarp lb
 Ulbjerg lb Ulbjerg s, Rinds h I 233 235; IV 124ff 318 320
 Ulbjerg s, Rinds h IV 320
 Ulbølle lb Ulbølle s, Sallinge h VI 460 465
 Ulbølle s, Sallinge h VIII 479
 Ulfborg h I 358; IV 58 249ff 377 379; V 252f; VI 292; VII 241
 Ulfborg s, Ulfborg h VI 92 94
 Ulfeldtsholm hgd se: Kogsbølle hgd
 Ullerslev lb Ullerslev s, Vindinge h V 313ff
 Ullerslevlund skov i Ullerslev s, Vindinge h V 313 316
 Ullerup gd Galtrup s, Morsø N h II 162
 Ullerup gd Skærbæk s, Hviding h II 162
 Ullerup(gård) hgd Sennels s, Hillerslev h II 152 294 297; VII 261ff 265 268ff 272; VIII 340 446
 Ullerup lb Stovby s, Bjærge h (Jylland) V 197 199
 Ullerup lb Ullerup s, Elbo h VIII 531
 Ulriksholm hgd Kølstrup s, Bjærge h (Fyn) III 354
 Ulstorp se: Ulstrup
 Ulstrup hgd Hindborg s&h I 72; VII 90 94 272
 Ulstrup hgd S Nissum s, Ulfborg h I 278 280 325; II 165; III 162 167 176; IV 51
 Ulstrup hgd S Vinge s, Middelsom h III 384; IV 25; V 34 344 386; VII 242
 Ulstrup lb Ferslev s, Horns h (Sjælland) V 482 488; VI 49ff 52f
 Ulstrup lb Houlbjerg s&h III 218f
 Ulstrup lb Hvorslev s, Houlbjerg h III 218f
 Ulstrup lb Terslev s, Ringsted h III 62f
 Ulsund gd Nees s, Skodborg h III 203 205; VI 129 175
 Ulsø gd Ryde s, Ginding h V 5f
 Underbjerg lb Tørring s, Skodborg h IV 63 65
 Ungarn V 251; VI 103 314; VII 35
 Ungstrup lb Torning s, Lysgård h VI 112 114 117 120
 Uppsala I 45
 Ure lb Tistrup s, Ø Horne h IV 80 84
 Uregård gd Tistrup s, Ø Horne h IV 16ff 19 71f 80 84
 Urlev lb Urlev s, Hatting h V 21f 197 199
 Urlev s, Hatting h V 22
 Urnehoved landsting I 117
 Urup hgd Grindsted s, Slavs h VII 272
 Urup hgd Rynkeby s, Bjærge h (Fyn) VII 272
 Urup (Ugerup) hgd Østbirk s, Voer h I 227 286; II 271 273; III 117 120 122 124 130 133 158 161 169 174 196; IV 103 106 108 274f 276 364 387; V 7 10 27 36 159 222 498; VI 52 75 83; VII 30 153 296 301; VIII 446
 Urup hgd se: Ugerup hgd (Gärds h)
 Urup lb Rynkeby s, Bjærge h (Fyn) III 352 354
 Ustrup lb Ut s Bjærge h (Fyn) VI 59

- Utstein kl (Norge) VII 233
 Utterslev hgd Utterslev s, Lollands
 N h I 166; V 423; VII 233; VIII
 436
- Vadgård gd Strandby s, Gislum h IV
 201 203; V 474 476 480
- Vadsgård hgd Søby s, Gern h I 371f
- Vadskærgård hgd Tørring s, Skodborg
 h I 280; IV 63 65 228 230; V 99
 165 168 170 178 316f; VI 174 178
 180 203 205 225f 228f 230f 294 298
 304; VII 67
- Vadsted hgd Søby s, Gern h I 371f;
 IV 230
- Vadstena kl Östergötlands len I 43
 45 50
- Vadum s, Kær h VII 172
- Valby lb Hellested s, Stevns h IV 48
 50
- Valbygård (Juellinge) hgd Hellested
 s, Stevns h I 87; IV 33 39 48; V
 54 56 61; VII 234 286
- Valdemars slot se: Kærstrup hgd
- Valden (Vallen) hgd Voxtorp s, Höks
 h III 20 45
- Valleberga s, Ingelstad h VII 248
- Vallekilde hgd Vallekilde s, Ods h I
 87 103
- Vallekilde lb Vallekilde s, Ods h V
 161f 164
- Vallen hgd Voxtorp s, Hök h III 328
 333f; IV 129 230 264; V 174f; VI
 83 165 356f; VII 50 292
- Vallensgård gd Åker s, Bornholm S h
 II 140; III 126; V 465
- Vallø hgd Valløby s, Bjæverskov h I
 126 166; II 92 339; III 74 77 120
 267 269 272 329 385; IV 6 50 96
 100f 152 155 221 228 239; V 53ff
 57ff 60f 63 84 312 392 489; IV 32
 50 52 91 344; VII 30 232 276 290
 292 301
- Valløbo (Vallebo) hgd Hylleholt s,
 Fakse h I 46
- Valløse hgd se: Vollsjö hgd
- Valsta hgd Odensvi s, Åkerbo h,
 Västmanlands län V 335
- Valsø hgd se: Vollsjö hgd
- Valsø lb se: Hvalsø lb
- Valsøgård hgd Haraldsted s, Ringsted
 h III 36 38 64 217; V 421 424 426
- Valsøllille lb Valsøllille s, Ringsted
 h III 63
- Valsømagle lb Haraldsted s, Ringsted
 h I 317; III 62f; IV 296 298
- Wamdrupgård pgd Wamdrup s, Anst h VI
 470
- Vammen lb Vammen s, Nørlyng h IV
 168f; V 120
- Vammen s, Nørlyng h II 11 13; VI 391
- Vandborg s, Vandfuld h VI 91ff 94
- Vandet se: Øster Vandet
- Vandfuld h II 53f; III 101; IV 58; V
 107 109; VI 126 130 304; VII 241
- Vandsted lb St Hans s, Vennebjerg h
 II 201f
- Vandås hgd se: Vanås hgd
- Vang hgd Sulsted s, Kær h I 231 261
 264; II 190 192; IV 25f; VI 273
 275 277 430 434; VII 68 156 172
 232 234 370; VIII 500
- Vangkær hgd Torslev s, Dronninglund
 h II 256; III 38; IV 139 161; VI
 84
- Vangå hgd Vånga s, Villands h I 43
 46
- Vantinge lb Vantinge s, Sallinge h V
 51 53; VIII 466
- Vanås hgd Gryts s, Ö Göinge h I 163f
 166; IV 137 139; VIII 491 495 519
- Vapnö hgd Vapnö s, Halmstad h VII
 284
- Varberg kbst Hallands len IV 181f;
 VII 252
- Varberg sl Hallands len I 57 142
 300f 302; II 166; III 180 384; IV
 23 188f; V 66 71 360; VI 308ff
 314; VI 30 182ff 241 249f 252 256
 302
- Varde I 33; III 283f 286; VI 125;
 VIII 293
- Varde syssel I 107f 340f; V 341
- Vardøhus Finmarkens amt III 38; IV
 196; V 34; VI 51 178
- Vargård hgd Hejels s, N Tyrstrup h
 VII 178
- Vargård hgd se: Stenderup Vargård
 hgd
- Varhede lb Avlum s, Hammerum h IV
 332 336; VIII 491
- Varho hgd Gørding s&h I 129; III
 150ff; IV 74 278; VI 343; VII 165;
 VIII 523
- Varpelev s, Stevns h V 273
- Varrisbøl gd Lønborg s, N Horne h IV
 92f
- Varst hgd se: Vårst hgd
- Wartenburg sl ved Vöcklabruch
 (Østrig) VI 190 199 214f 220 223
- Vechta by i Niedersachsen V 348 357

- Vedby birketing Ruds Vedby s, Løve h V 414
- Vedby lb i Vedby s N Asbo h II 59 61
- Vedby lb se: Ruds Vedby lb
- Vedby s, N Åsbo h II 59 61
- Vedbygård hgd Ruds Vedby s, Løve h I 60 69 106 134 222 313; II 77 316; III 44 168; V 199 413ff 416ff 419ff 423ff 426; VI 285 289
- Wedellsborg birketing Vends h II 131; VII 414
- Wedellsborg hgd se: Iversnæs hgd
- Vedelslund hgd se: Sjelleskovgård hgd
- Vedslet s, Hads h III 157
- Vedslund lb Skeby s, Lunde h IV 86ff
- Vedtofte (Brahesholm) hgd Vedtofte s, Båg h III 141 384; IV 23; V 34; VI 58 83 166 288; VII 50 85 93 243
- Vedø hgd Koed s, Sønderhald h III 23; IV 145 173; VI 385 450
- Vegeholm hgd Strøvelstrup s, S Åsbo h IV 5f
- Veggergårde lb Skivum s, Års h II 189f
- Veggerslevgård hgd Veggerslev s, Djurs N h III 172f
- Vejbjerggård gd Humlum s, Skodborg h II 326f
- Vejbygård hgd Vejby s, Rødding h VIII 337
- Veje lb Ulfborg s&h IV 249f
- Vejen lb Vejen s, Malt h V 267f
- Vejerslevgård hgd Vejerslev s, Morsø S h III 359; V 18f
- Vejlby lb Vejlby s, Djurs S h V 125; VI 59
- Vejlby lb Vejlby s, Sønderhald h IV 68ff
- Vejle I 97 128; II 317; III 226f; VI 356; VIII 382
- Vejle sortebrødre kl I 97f 111
- Vejleby lb Ferslev s, Horns h (Sjælland) V 451
- Vejletorp se: Väjletorp
- Vejlevgård hgd Vejlev s, Sallinge h VI 44; VII 178 233; VIII 448 510 515
- Vejlgård gd Malling s, Ning h V 123
- Vejlinggård hgd Dybe s, Vandfuld h II 54
- Vejløvad vadested v Fladså, Vejlø s, Hammer h V 322f
- Vejrhøjgård gd Brorstrup s, Års h 113ff 119
- Vejrum gd Vejls s, Sallinge h V 49 53
- Vejrum lb Vejrum s, Sønderlyng h VI 389 391
- Vejrum s, Sønderlyng h VII 170f
- Vejrupgård hgd Marslev s, Bjerger h (Fyn) III 196 351f 354
- Vejstrupgård hgd Vejstrup s, Gudme h IV 381; V 52 473; VI 87 330
- Veksø (Viksø) hgd Veksø s, Ølstykke h I 75 126; III 328
- Veldbæk lb nu i Esbjerg kbst VI 448
- Velds lb Ørum s, Sønderlyng h I 160; V 431f
- Velgårde lb Klovsborg s, Vrads h IV 120 122
- Vellerupgård hgd Vellerup s, Horns h (Sjælland) V 450f
- Velle s, Hovbjerg h I 204; VI 430 434
- Velling se: Store Velling
- Vellinggård hgd Smidstrup s, Holmans h II 207 223f; V 160; VIII 493
- Vellinghøj hgd Skt Olafs s, Vennebjerg h I 230; V 11; VI 83; VII 31
- Vellinghøj lb St Olai s, Vennebjerg h III 94f
- Vellumgård hgd Håsum s, Rødding h I 278 280; II 224; III 168; V 78; VI 375; VII 293ff; VIII 440
- Wels sl Wels (Østrig) VI 190 196 199 214f 220 223f
- Vemmelev s, Slagelse h II 334f
- Vemmeløse lb Gimlinge s, V Flakkebjerg h IV 178f 372 374; V 323ff
- Vemmenhög h VII 248; VIII 442
- Vemmetofte hgd Vemmetofte s, Fakse h I 138 379f; II 61 90 300 309; III 19f; V 84 259 383ff 386; VI 52 88ff; VII 30 243; VIII 442
- Ven (Hven) III 295
- Vendelbo stift se: Børglum stift
- Vends h I 358; VIII 437 513
- Vendsyssel I 166 194; II 157ff 217; III 286; IV 137 361; V 349 351; VI 27; VII 265
- Venedig (Italien) VIII 529
- Venge s, Hjelmslev h III 378
- Venloo (Holland) VI 103
- Vennebjerg h II 201f; III 95 297; IV 216; V 293 295; VI 111; VII 262 269; VIII 447
- Vennemose Abild s, Højer h IV 286 288 291
- Venner lb nu i Nykøbing M VIII 454
- Venner lb Velling s, Hind h VIII 500
- Vennergård hgd Velling s, Hind h I

- 230; IV 46f 71 124; V 159f 474
499; VIII 500
- Vennersholm se: Venner (Hind h)
- Vennerslund hgd se: Stadager hgd
- Venslev lb Venslev s, V Flakkebjerg
h V 323f
- Verona (Italien) VII 314
- Vesløsgård hgd Vesløs h, V Han h I
219f; IV 379; V 97ff 165; VI 180;
VIII 443 511
- Vespene se: Vestmannaeyar
- Wessely (Mähren) VI 103
- Vestbirk lb Østbirk s, Voer h II 150
- Vestby lb Haverslev s, Års h II 289f
- Vestby lb Selsø s, Horns h IV 281
284
- Westensee hgd Westensee s, Holsten
VI 471
- Vester-Alling lb V Alling s, Sønder-
hald h IV 68 70; V 102ff 105
- Vesterborg lb Vesterborg s, Lollands
N h III 340 345
- Vesterborg s, Lollands N h VII 331
- Vester Broby (Bråby) lb V Bråby s,
Alsted h II 311f
- Vester Brønderslev s, Børglum h VI
111
- Vesterby lb Ødsted s, Jerslev h V
100f
- Vester Bølle lb V Bølle s, Rinds h
III 146 148
- Vester Egede lb V Egede s, Tybjerg h
V 206 209; VI 17 19 21
- Vester Egesborg s, Hammer h IV 291
- Vester Estrup lb Hørby s, Dronning-
lund h VII 43 52
- Vester Grønning lb Grønning s, Nørre
h i Salling III 231f
- Vestergård gd Bork s, N Horne h VII
158 163
- Vestergård gd Gørding h VII 97
- Vestergård hgd Bigum s, Nørlund h
VIII 306 487
- Vestergård hgd Humle s, Langelands S
h IV 84 206; VI 142; VII 235; VIII
530
- Vestergård hgd Vejle s, Sallinge h
II 236; IV 379 381; V 48f 52; VI
329f
- Vestergård hgd se: Bigumgård hgd
- Vestergårde lb Ørting s, Hads h II
77f
- Vester Han h III 299
- Vester Hjermslev lb V Hjermslev s,
Hvetbo h VI 77 84
- Vester Horne h VII 101
- Vester Hornum lb V Hornum s, Års h
II 306f
- Vester Lind lb Rind s, Hammerum h
VII 16 34
- Vester Lisbjerg h III 54f
- Vesterlund lb Vester s, Nørvang h V
429f
- Vester Marie s, Bornholms V h VIII
505 527
- Vestermølle se: Fabjerg mølle
- Vesterris gd Testrup s, Rinds h I
364f; IV 217; VI 302
- Vester Sejrup lb Tyregod s, Nørvang
h V 429f
- Vester Skerninge s, Salling h I
293f; VIII 479
- Vester Skrefflinge s, Oxie h I 219
- Vester sogn, Nørvang h V 302
- Vester-Strett gd Vilsted s, Slet h
IV 362 364
- Vester Tørslev lb V Tørslev s, Nør-
hald h I 89 92; IV 312ff
- Vester Ulslev lb V Ulslev s, Musse h
I 348f; VII 331
- Vester Vandet gd Sjørslev s, Lysgård
h IV 166f
- Vester Vedsted s, Hvidding h VI 49
- Vester Velling lb V Velling s, Mid-
delsom h II 31 34f
- Vestervig kl Vestervig s, Revs h II
101 106 141f 158; III 357; IV 95;
V 28 320; VI 21 105f 110 119 167
378 395f; VII 30 135 140 143 151
209 242 271; VIII 462
- Vestervig s, Revs h II 297; VIII 441
- Vester Vram lb V Vrams s, Gärds h IV
5f
- Vesterålen len i Norge VI 244
- Vestløsgård hgd Vestløs s, V Han h
III 172f
- Vestmannaeyar v Island IV 271f 274
- Vestnæs gd Veø prg, Romsdal (Norge)
VII 209
- Vestrup hgd Saltum s, Hvetbo h V 170
- Vettels lb nu i Nykøbing M VIII 454
- Vetterslev hgd Vetterslev s, Ring-
sted h I 87
- Vetterslev lb Vetterslev s, Ringsted
h III 93; VIII 307
- Veyringshøg ager Merløse h III 264
266
- Vianen lb i Holland VII 184
- Vibe ager Butterup s, Merløse h III
265 267
- Vibekær gd Gerrild s, Djurs N h III
173

- Vibholt gd Flynder s, Skodborg h III 146 148
- Viborg I 63f 70ff 76f 108 110 112 116f 119 122 127 129 138f 140f 145ff 148f 155f 161 163 166 177 182 188f 202 223 228f 233 249 251 280 283 291 340 341ff 381 383; II 8 10 12f 145 148f 158 163 196 200 233 254 258f 260 262 293 319 321 324 326; III 10 85 89 220f 228ff 236 239f 259ff 262 266 286 359; IV 17 63f 89 140 201ff 230 244 248 252f 254f 345 348 362 375f 378 385; V 31 37 159f 164 167 174 183f 241 250f 427 449 476 489; VI 29 41f 116 119 125ff 147 161 249 342 361 363ff 381 383f 419 421 430 446f 474 486; VII 6 93 111 127 272 308 406; VIII 311 316 340 342 365 395 417 418 440 454 457 461 464 465 481 499 512 517 522
- Viborg gråbrødrekirke II 209; III 239f; IV 376f
- Viborg gråbrødre kl I 172; II 259
- Viborg johanniter kl (St Hans kl Korsbrødregård) I 63f 82 97 117; II 319; VI 43; VII 6
- Viborg sortebrødre kirke (Sønder-sogns kirke) II 209; III 239; IV 253; VIII 335
- Wiborg (Finland) V 348
- Viby lb Kirke Syv s, Ramsø h III 248 250; V 368 374
- Vibygd hgd Syv s, Ramsø h I 87; VI 161 369
- Viby Terp lb Viby s, Ning h II 282ff
- Vidskøfle se: Vittskövle
- Vidskølle lb Tjæreby s, V Flakkebjerg h IV 26ff 29
- Wieck (Estland) III 306f 309 315ff
- Vietzeband hgd i Tyskland VII 51 155
- Viffertsholm hgd Solbjerg s, Helligum h III 184; IV 39; V 82 84; VI 52
- Vig hgd se: Herningholm hgd
- Vignæs skov Vignæs s, Musse h III 43 45
- Viksø hgd se: Veksø hgd
- Vilbjerg lb Vilbjerg s, Hammerum h III 110f
- Vilbjerg s, Hammerum h III 111; VIII 443
- Vilgestrup lb se: Vilkestrup lb
- Vilhelmsborg hgd se: Skumstrup hgd
- Vilkestrup lb Højelse s, Ramsø h III 49 51f; V 366ff 369ff 372ff
- Villands h I 373; II 59ff; III 384; VI 166; VII 248
- Villestrup hgd Astrup s, Hindsted h I 23 33 172 201 270; II 52f 107 109 246 253 282 289 291 294 301 306 313 317 319 322 324 329; III 10 11f 21 26 29 39 52 54 56 59f 60 64 70 72 78 81 86 89 94 96 101ff 107 110 130 134 140 145 149 171 174 176 179f 183 189 196f 199 203 205 209 211 216 218 220f 231 235f 240 377; V 10; VI 44 94 98f 112 167 202f 250 266 268 270 331 335 338 392 394 418 435 446 485; VII 6 85 92f 95 176 226 238 296 302; VIII 312 469 470 511 533
- Vilslev lb Vilslev s, Gørding h VII 95ff 98f 101f
- Wilsnach i Brandenburg I 43 209
- Vilstrup se: Vilstrupgårde
- Vilstrupgård hgd Vilstrup s, Haderslev h VI 471
- Vilstrupgårde lb Kristrup s, Sønderhald h III 14 20
- Vindeby lb Bregngge s, Sunds h I 246 248; VIII 437
- Vindeholme se: Vinderslevholm hgd
- Vindekilde lb Vallekilde s, Ods h V 148 151
- Vindelev lb Vindelev s, Nørvang h V 429f
- Vinderslevholm (Vinderslevgård) hgd Vinderslev s, Lysgård h I 220 (jf VIII 437); II 319; III 362 364; VI 119 356f; VIII 437
- Vinderup hgd Sandby s, Tybjerg h II 181
- Vinderup (Eriksholm) hgd Ågerup s, Merløse h III 289; IV 155 237; V 233 481; VII 302
- Vinderup lb Sandby s, Tybjerg h V 305f
- Vindholm Skals s, Rinds h III 80ff 83ff
- Vindinge hgd se: Vindinggård hgd
- Vinding s, Holmans h VIII 382
- Vindinge h V 313
- Vindinge lb Fuirendal s, Ø Flakkebjerg h I 99 103f
- Vindinggård (Fuirendal) hgd Fuirendal s, Ø Flakkebjerg h I 85 87 103 105; II 15 17 62 64; III 121; VI 253 264 323 414; VII 60 105 110 234 259 286
- Vindum s, Middelsom h IV 377
- Vindumgård hgd Vindum s, Middelsom h II 145; V 171; VI 337; VII 177

- Vindum Overgård se: Vindumgård
 Vinga hgd i Västergötland V 334
 Vinge lb Vinge s, Sønderlyng h II 34; V 431f
 Vinge s, Middelsom h VI 443
 Vingegård hgd N Vinge s, Sønderlyng h I 64 264; II 148 154; III 290f; IV 89 91; V 260 264 282 316 431 477; VI 418 426 428 435 450 485; VII 65 69 85; VIII 483 533
 Vinkel lb Højslev s, Fjends h I 233 235; III 78f
 Vinkel lb Vinkel s, Middelsom h II 31 34f; VIII 466f 480
 Vinkel lb se også: N Vinkel lb og S Vinkel lb
 Vinnum hgd i Thy V 170
 Vinstrup hgd Tyrstrup s, Ø Flakkebjerg h I 33 57 109 286; II 194; III 8 214; IV 23 139; V 192 480; VII 302
 Vinstrup lb Asmindrup s, Merløse h III 288f
 Vintergård gd Fabjerg s, Skodborg h VI 380 382 386
 Vintersborg hgd se: Utterslev hgd
 Vintønnen enemærke Årestrup s, Hornum h I 352ff 355 363
 Vinås gods i Västra Eds s, Kalmar len VI 194 199 201
 Vipperød lb Grandløse s, Merløse h V 377
 Virke lb Harjager h VI 70
 Virket hgd Falkerslev s, Falsters S h II 176 280
 Visborg s, Hindsted h VIII 487
 Visborg sl (Gotland) V 175; VII 268
 Visborggård hgd Visborg s, Hindsted h I 89 91; II 154 225f; III 69 162 167 243 335 375 379; IV 24f 50 61 85 89 103 113 115 171 186 191 206 215 244 248 251 254f 292 341 374 378; V 27f 29 54 73 250 259 286 290 337 402 407 433 491; VI 69 75 83; VIII 446 464 487
 Visby s, Lø h VIII 439
 Viske h (Halland) VII 183f
 Viskinge lb Viskinge s, Skodborg h II 328
 Viskum(gård) hgd Viskum s, Sønderlyng h IV 145; VII 176 268 272
 Viskumø hgd Viskum s, Sønderlyng h I 160
 Wismar I 119; IV 16; V 171 342 348f
 Visselbjerg hgd Alslev s, Skast h III 100 298f; VI 127 130 343 354 434; VII 64f 68 232; VIII 443 444
 Vitskøl kl se: Bjørnsholm hgd
 Vitten lb Vitten s, Sabro h V 140ff
 Wittenberg (Tyskland) VII 330
 Vittrup hgd Lørslev s, Morsø S h I 231
 Vittrup lb Bested s, Hassing h II 256
 Vittskövle hgd Vittskövle s, Gärds h I 291 302f; II 14 61 74; III 252 257 379 384; IV 10 24f 85 89 128 186 191 206 215 285; VI 62 166 374ff; VII 52 73 233; VIII 513 529 530
 Viuf lb Viuf s, Brusk h IV 350 354
 Vium lb Vium s, Lynggård h III 102f; VI 113 120
 Vium s, Lynggård h III 103
 Vive mark Vive s, Hindsted h I 307
 Viveholm Boel Durup s, Gislum h VIII 481 482
 Viverup lb S Dalby s, Fakse h V 257 259 307f
 Vivild lb Lyngå s, Sabro h IV 358ff
 Vivild lb Vivild s, Sønderhald h IV 68ff
 Vixø hgd se: Veksø hgd
 Vlieland ø ved Ijsselmeer V 342 348 355
 Vodde gd Ulfborg s&h IV 249f
 Vodkær lb Vivild s, Sønderhald h IV 68 70
 Voer h II 107
 Voer kl Voerladegård s, Tyrsting h II 150 176; VIII 458
 Voer lb Voer s, Rougsø h II 193f
 Voer s, Dronninglund h VI 111
 Voergård hgd Voer s, Dronninglund h I 98 147; II 223 256; III 38 188; IV 139 161 208f 212 215f; V 72 100 498; VI 83f 105 108f 110 356f; VII 51 153 294f; VIII 348 538
 Vognserup hgd Kundby s, Tuse h I 87 298 371f; II 303f 306 335; III 117ff 121; IV 28 32 41 48 115 151 161 217 233 261 281 285 366 372; V 41 72 74 78 130 162 210 228 278 336 399 419 484 489; VI 91 94 253 264; VII 60 258f; VIII 524
 Vokslev s, Hornum h VIII 475
 Voldbjerg hgd Hee s, Hing h I 98 148 228 230 286; V 166f 170f; VI 174 343 427; VII 101 172 276 283
 Voldborg h III 6 326; IV 29ff 233 236f 362; V 126f 318; VI 15; VIII 441

- Voldby hgd se: Valbygård (Juellinge) hgd
- Voldby hgd (uvist hvor) V 447; VI 375
- Woldehorn hgd Woldehorn s, Kreis Stormarn VI 470
- Volderslevgård hgd Stenløse s, Odense h VI 200; VII 75
- Voldtofte lb Flemløse s, Båg h II 185f
- Voldum lb Voldum s, Galten h II 210f 218; III 372 374
- Vollerslev hgd Stenløse s, Odense h I 128; IV 115f 119
- Vollerup hgd Gimlinge s, V Flakkebjerg h I 79; II 127
- Vollsjö (Valsø) hgd Vollsjö s, Färs h I 115; V 279f 310; VII 50 178 241
- Vollund lb Egtved s, Jerlev h VI 251f
- Volstrup hgd Hjerm s&h I 23 33 110; IV 130 256 258 260; VI 343ff 391
- Volstrup lb Ringe s, Gudme h III 207ff
- Volstrup lb Volstrup s, Dronninglund h III 146 148; VIII 538
- Volstrup lb Ø Horne s, Hornum h V 309f
- Volstrup mølle Rørbæk s, Gislum h IV 114
- Vongegård gd Langå s, Gudme h II 50
- Vonsild s, Gislum h IV 364; VIII 445
- Vor se: Vorladegård
- Vorbasse lb Vorbasse s, Slavs h V 434ff
- Vorde birketing Nørlyng h II 145
- Vorde lb Vorde s, Nørlyng h II 324f
- Vordingborg I 382; II 71; IV 43 285ff 289; VI 52 161; VII 208 292 323 328 357f
- Vore kl se: Voer kl
- Vorladegård lb Vorladegård s, Tyrsting h II 194f; VIII 439
- Vormark lb Hesselager s, Gudme h II 49 51
- Vorning lb Vorning s, Sønderlyng h III 205f; IV 229f
- Vorning s, Sønderlyng h IV 230; VIII 439 473
- Vorst hgd se: Vårst hgd
- Vorsø ø i Søvind s, Voer h II 107 109
- Vorup s, Galten h I 92
- Vosborg (Nørre Vosborg) hgd Ulfborg s&h I 32 96f 134 325; II 152; III 19; IV 93 95 103 120 216 248 292 325f; V 221 317 461; VI 18 21f 47 69 74f 91 123 125f 171 176 225 228f 276 307f 343 349 378 425; VII 6f 30 67 90 94 113 207 231f 235 241 250; VIII 347 417
- Vosborg hgd se: Sønder Vosborg hgd
- Vosnæsgård hgd Skødstrup s, Ø Lisbjerg h III 287; IV 171 173; VI 354 473f 478 480f 482f
- Votborg hgd Tæbring s, Morsø S h I 110
- Votkjær lb S Borris s, Bølling h VII 17 19f 22 34
- Voxtorp s, Høk h VIII 444
- Vrads h IV 120
- Vram hgd se: Billesholm hgd
- Vram lb Vram s, Luggude h IV 242f
- Vrams Gunnarstorp (Gundestrup) hgd N Vram s, Luggude h I 169ff; II 13 293; III 196 212 214 216 270 272 280 305; VII 113 243 268 296 302; VIII 508
- Vrandrup hgd Seest s, Anst h V 192; VI 100; VII 377
- Vrangstrup gd Granslev s, Hovlbjerg h V 165 170; VI 134
- Vrangstrup hgd Vrangstrup s, Tybjerg h V 165; VII 29
- Vrangstrup lb Granslev s, Hovlbjerg h V 168 172
- Vrangstrup lb Vrangstrup s, Tybjerg h I 58 60
- Vrangstrup s, Tybjerg h II 181 277
- Vranum lb Almind s, Lysegård h IV 166 168 393 395
- Vrejlev kloster hgd Vrejlev s, Børglum h II 106; VI 465; VII 155 175 229
- Vrensted s, Børglum h VI 111
- Vrøvelholm gd Durup s, Gislum h V 113 115f 118f
- Vrå lb Vrå s, Børglum h VIII 537
- Vrågård hgd Rostrup s, Hindsted h I 113; IV 95 216; V 317; VII 30
- Vust lb Vust s, V Han h VII 263 270
- Wusterwitz gods i Bagpommern VI 165
- Wutliche hgd i Tyskland VI 236
- Væ kbst Gårds h I 361f; IV 80 84 240 242; VI 132 137; VIII 458 515
- Væbnersholm hgd se: Føvling hgd
- Väjletorp lb Trolle Ljungby s, Villands h VIII 456
- Værdalens prg (Norge) VII 215
- Være sø Voer s&h I 152 155
- Værebros mølle Jyllinge s, Sømme h

- III 296
 Værebro å II 242f; VIII 440
 Værholm hgd Vær s, Voer h IV 106 269
 334; VIII 445
 Värlinge hgd Stehag s, Onsjö h IV
 127 129
 Værløse lb Fakse s&h II 310; III 24
 111f; IV 174 176; VI 8ff
 Værløse lb Værløse s, Smørum h II
 310f; VIII 458
 Värmland VI 196 199 206 208ff
 Værne kl (Norge) VII 153
 Værsløv lb Værsløv s, Skippinge h I
 85 87
 Værumgård gd Værum s, Galten h III
 373f
 Väsby s, Luggude h I 170f
 Västra Göinge h VII 248
 Västra Vemmelöv s, Skytts h VII 248
 Vøjstrup lb N Broby s, Sallinge h II
 235f
 Våbensholm hgd se: Føvling hgd
 Vånga s, Villands h VIII 456
 Vår hgd Farstrup s, Slet h V 480;
 VII 177
 Vårst hgd Gunderup s, Fleskum h I
 108; II 153f; III 291; IV 247f
 Vårst lb Gunderup s, Fleskum h VI
 204f

 Ydby s, Refs h III 357
 Yder Bjerrum lb V Vedsted s, Ribe h
 VI 485 486 488
 Ydermølle Ranum s, Slet h V 189 192
 Ystad V 310f; VI 121ff 183f 187f
 372; VII 248; VIII 529
 Ytre Sulen ø i Sulen h VII 188 211
 Ytterøens kobberværk (Norge) VII 210

 Ziesendorf hgd i Mecklenburg IV 109
 112 171 173 292; VI 338 340

 Æbelsøgård gd Æbeltoft landdistrikt
 Mols h VIII 455
 Ærteløkken grund i Gudmundtorp s,
 Frosta h IV 127
 Ærøskøbing III 33; VII 207
 Äspö s, Vemmenhög h II 338 340; VIII
 442

 Ø kloster Øland s, Ø Han h II 96f
 217; III 274 276; IV 245ff 264
 Ø klostets birk Ø Han h IV 245 247
 264
 Øde Førslev lb Øde Førslev s, Ring-
 sted h III 62f; VIII 339
 Øgelstrup hgd Råsted s, Ulfborg h I
 72 192
 Öjared hgd Lundby s, Vättle h, Älfs-
 borg län V 335
 Øksendrup hgd Øksendrup s, Gudme h
 II 62 64 127; VI 265
 Øksendrup s, Gudme h II 46 49 51
 Øksenhede lb Volstrup s, Dronning-
 lund h I 323
 Öland (Sverige) V 61
 Øland hede Harris s, Hassing h V 18f
 Øland hgd Haring s, Hassing h I
 280; III 176 291; VI 89 91; V 18f;
 VI 446 450; VIII 533
 Øland s, Ø Han h II 96f; IV 245 247
 Ølby (Jølby) hgd Solbjerg s, Morsø N
 h I 281 283; II 13
 Ølby lb Ølby s, Hjerm h VI 450; VIII
 533
 Ølgod lb Ølgod s, Ø Horne h VII 32
 37
 Øllingesøgård hgd Græshave s, Lol-
 lands S h VI 253 265
 Øllufgård hgd V Nebel s, Skast h VII
 242; VIII 448
 Ölmannäs Ölmevalla s, Fjäre h I 301;
 V 332 334
 Ölmevalla gd Ölmevalla s, Fjäre h V
 334
 Øls hgd Øls s, Hindsted h I 356; VI
 178f
 Øsemagle s, Ramsø h VII 59; VIII
 362
 Ølst lb Ølst s, Galten h IV 370f
 Ølsted lb Ølsted s, Hatting h II 232
 234; V 109ff; VIII 440
 Ølsted lb Ølsted s, Strø h II 232
 234
 Ølsted lb Ølsted s, V Lisbjerg h II
 232 234
 Ølstrup s, Hind h V 72
 Ølstykke lb Ølstykke s&h II 242f
 Ølstykke s, Ølstykke h VIII 440
 Önnestad hgd Önnestad s, V Göinge h
 IV 128
 Önnestad lb Önnestad s, V Göinge h
 IV 240ff
 Önnestad s V Göinge h VI 135
 Ørby lb Vejby s, Holbo h II 274f
 Örby lb Örby s, Marke h V 333 335
 Ørbækgård hgd Ørum s, Djurs N h II
 341ff 343f 386

- Ørbækklunde hgd Ørbæk s, Vindinge h III 129f; V 53; VI 329; VII 101 232 242f; VIII 297 443
- Ørding lb Ørding s, Morsø S h II 155f
- Øre eng i Gjellerup s, Hammerum h V 317
- Örebro sl i Örebro (Sverige) VI 210 222
- Ørendal s Surnadal h (Norge) VII 216
- Øresund III 308; V 346 357; VI 348
- Öretorp hgd Vinslöv s, V Göinge h VI 265
- Ørkedals len (Norge) VII 200
- Ørkedals prg, Sønder Dalernes provsti VII 200 214
- Ørklit hgd se: Overklit hgd
- Ørlandets h (Norge) VII 192
- Ørlands prg, Ørlandets h VII 185 191f 208 212
- Ørndrup hgd Karby s, Morsø S h I 278 280 283 376ff; II 13 204; III 69 145 148; IV 122; VII 177
- Ørre s, Hammerum h IV 333 336
- Ørregård (Ørgård) hgd Ørre s, Hammerum h V 27f 171
- Ørreslevgård hgd se: Ørridslevgård
- Ørridslev lb Søndersø s, Skovby h V 469 470ff
- Ørridslev lb Ørridslev s, Voer h III 135 137; VIII 443
- Ørridslevgård hgd Otterup s, Lunde h IV 85ff 88; VI 376; VII 218 231f; VIII 348
- Ørskov lb Ørridslev s, Voer h III 136f; V 131f
- Ørslev birketing Ørslevklosters s III 57f
- Ørslev lb Ørslev s, V Flakkebjerg h V 323f
- Ørslev lb Ørslev s, Ringsted h III 62f
- Ørslev s, Ringsted h I 58ff
- Ørslev Kloster hgd Ørslevkloster s, Fjends h I 230 233 235 242 278 280; II 96; III 56ff; IV 274f 276 279 292 300 325f 337 340f 349 358 369 381 385 387 397 399; V 5f 20 22 27 96 102 107 109 112 119 124 151 154 159 182 184 192 205 252 274 336; VI 75 83; VII 234; VIII 509
- Ørslevunderskov lb Bringstrup s, Ringsted h II 341f; VIII 442
- Ørsted lb Ørsted s, Ramsø h III 49ff; V 366ff 369ff 372ff 412f
- Ørsted lb Ørsted s, Rougsø h IV 68ff; V 7 10 151ff 154
- Ørting s, Hads h II 77f
- Ørtofta hgd Ørtofta s, Harjager h I 79 94 115 178; IV 230; VIII 436
- Ørum lb Ørum s, Fjends h I 233 235
- Ørum lb se: N Ørum lb
- Ørum sl Ørum s, Hassing h I 178f 261 264; II 106 158; III 52f 203 205 355 356f; IV 114 230 345; V 101; VI 58 303 363; VII 85f 88ff 91ff 104 207 241 243 272; VIII 487
- Ørum s, Dronninglund h VI 111
- Ørum s, Fjends h III 67 69
- Ørumgård gd Ørum s, Fjends h III 67 69
- Ørumgård hgd Ørum s, Bjærg h (Jylland) VI 187 482 485
- Ørum å Ørum s, Djurs N h III 373f
- Ørup hgd Benestad s, Ingelstad h I 69 368 370; III 255 257f 329; V 448; VI 131 135
- Øsel III 306f 309ff 315 317; IV 128; V 425; VI 427; VII 30 244
- Øslev lb Kettrup s, V Han h V 281f
- Østbirk s, Voer h VIII 441
- Østby hgd Skjeberg h (Norge) VI 74
- Øster Alling lb Ø Alling s, Sønderhald h IV 68 70
- Øster Avned se: Lille Avnede
- Øster Balle lb Hoed s, Djurs S h V 125
- Øster Bjerregrav lb Ø Bjerregrav s, Sønderlyng h V 205f
- Østerbol hgd Nørlem s, Skodborg h VI 291f 300
- Øster Broby (Bråby) lb Ø Bråby s, Ringsted h III 267 269 330ff; VIII 441
- Øster Brønderslev s, Børglum h VI 111
- Øster Bølle lb Ø Bølle s, Rinds h III 146 148
- Østerdal (Norge) IV 72
- Øster Egede lb Ø Egede s, Fakse h IV 174 176; V 206 209
- Øster Faldgårde lb Overlade s, Års h V 475f 480
- Øster Gerndrup lb Ø Brønderslev s, Børglum h VI 109 111
- Östergötland VI 201 221
- Østergård gd Assing s, Hammerum h VIII 507
- Østergård gd Malle s, Slet h V 480
- Østergård gd Vive s, Hindsted h IV 113 115

- Østergård gd Vokslev s, Hornum h IV 346f
- Østergård gd Vorgod s, Bølling h IV 276ff
- Østergård hgd Fjellerup s, Djurs N h I 81 148; III 167 172 244; V 10
- Østergård hgd Lyne s, N Horne h III 365
- Østergård hgd Munkebo s, Bjærge h (Fyn) VII 180f
- Østergård hgd Skals s, Rinds h III 85
- Østergård hgd Stenbjerg s, Ny h III 58
- Østergård hgd Tulstrup s, Ning h VII 57 178
- Østergård hgd Vellev s, Hovlbjerg h I 107; IV 39; VIII 443
- Østergård hgd Åsted s, Harre h I 219f; II 199; III 73 188f; IV 40 215f; V 82 84 100 239 405; VI 356f; VIII 437
- Østergård hgd se også: Bigumgård hgd, Nisum hgd og Stenbjerggård hgd
- Østergård lb se: Nærild lb
- Øster Horne h III 301; IV 16ff 19
- Øster Hornum lb Ø Hornum s, Hornum h III 103f; VI 267
- Øster Hovmade gd Hove s, Vandfuld h V 107 109
- Øster Hæsing s, Sallinge h VII 219f 222f 235
- Østerild hede Østerild s, Hillerslev h VII 263 269
- Østerild lb Østerild s, Hillerslev h III 59f
- Østerild s, Hillerslev h III 60
- Øster Kier Skals by og s, Rinds h III 81 85
- Øster Larsker lb Ø Larsker s, Bornholms Ø h VIII 506
- Østerlavet ejerlav i Malling s, Ning h V 121 123
- Øster Lind lb Rind s, Hammerum h VII 16 34
- Øster Lyby lb Lyby s, Nørre h (Salling) V 254f
- Øster Nørdlunde lb Halsted s, Lollands N h II 90 92; III 28f; VIII 439 442
- Øster Sejrup lb Tyregod s, Nørvang h V 429f
- Øster Skerninge s, Sunds h I 293f
- Østerskov lb Ryde s, Ginding h V 5f
- Øster Strett gd Vindblæs s, Slet h IV 362 364
- Østersøen I 151; III 317; VI 173
- Øster Tirup lb Astrup s, Vennebjerg h III 94f
- Øster Tørslev lb Ø Tørslev s, Gerlev h IV 292 294f
- Øster Ulslev lb Ø Ulslev s, Musse h I 94 348f
- Øster Vandet gd Sjørslev s, Lysgård h IV 166f
- Øster Vandet lb Sjørslev s, Lysgård h III 243 245
- Øster Vedsted lb Ribe domkirkes landsogn, Ribe h VI 486f 488
- Øster Velling s, Middelsom h IV 103
- Østerø (Öströö) hgd Dagsås s, Faurås h IV 180 182
- Østofte s, Fuglse h III 339 344
- Östra Grevie lb Ö Grevie s, Oxie h VII 62f
- Östra Ljungby s, N Åsbo h VII 249
- Östra Tommarp se: Tommerup
- Østre Torp lb Ö Torp s, Vemmenhög h II 15 17; VIII 438
- Østrig VI 192 194f 197 200 207 213f 217 220 223f; VII 27 35 37
- Østrup hgd Håstrup s, Sallinge h I 178
- Østrup hgd se også: Østrupgård
- Østrup lb Skader s, Sønderhald h VI 379 385
- Østrup lb Undløse s, Merløse h VI 324f 327f 330 366f
- Østrupgård gd Håstrup s, Sallinge h V 42 46; VI 335 385 464
- Østrupgård hgd Østrup s, Lunde h I 89 91 110 356; II 62 64ff; III 196; VI 253 264
- Öströ hgd Dagås s, Faurås h (Hal-land) IV 20f 180 182; VI 376
- Østråt hgd Ørlandets prg, Ørlandets h VI 243; VII 185f 191f 194 206f 208
- Öveds kl Öveds s, Färs h I 116; III 301 384; IV 6; V 70 73
- Öxabäck s, Marke h, Älvsborg len V 335
- Øxendrup hgd Øksendrup s, Gudme h V 16
- Øye s, Surnadal h (Norge) VII 217
- Åbenrå II 104; III 33
- Åbjerg hgd Vedersø s, Hing h II 237 254 290 293; V 165 170 210 419 477 481

- Åbo syssel I 42 45
 Åby hgd (Östergötland) VI 221
 Åby lb se: N Åby lb
 Åby s, Hasle h VI 364
 Åbygård hgd Bohus len I 113; VI 119
 Åderup lb nu i Næstved kbst V 321ff
 Ådum se: Oddum
 Ågerup lb Ågerup s, Merløse h V 376f
 Ågård gd Torum s, Nørre h (Salling) III 72f
 Ågård hgd Kettrup s, V Han h I 47 56f 109 240 299f; II 26 158; III 12f 19; IV 360 363f; V 385 480; VI 22 80ff 84 302 309 314 335; VII 39 49ff 76f 134f 143 146 155 231 234 283; VIII 366 447 500 503
 Ågård lb (Halland) IV 20f
 Åhus (Blekinge) I 151 164ff; II 26 73 75; VI 166; VII 248
 Åkarp lb S Åkarp s, Oxie h IV 226f
 Åker s, Bornholms S h VIII 513
 Åkær sl Falling s, Hads h II 78 96; IV 25 334; VI 244
 Åkærsund gd Åker s, Bornholms S h VIII 513
 Ålborg I 193ff 196 198 200 253 343f 345f 364 366; II 104 158 167 190 192; III 179 259ff 262 355 357 360ff 363f; IV 131f 134f 146ff 149 151 160f 183ff 186 213 381; V 427 476; VI 27 29ff 32ff 35f 147 315 453f; VII 6 77 79 81 84 127 130 204 216 243 270; VIII 305 340 372 374 476 539
 Ålborg gråbrødre kl I 119 121
 Ålborg helligånds kl I 183 185; II 79f 95
 Ålborghus I 268; II 32 35 56ff 71 80 135 167 194 224 226 239 253 306 324; III 8 140f 161 184 188 320 371f; IV 23 39 106 136 139 156 158 160 275 398; V 193 195 222f 342; VI 27 29 33 35 303 454; VII 30 80 83 104 243f 264 280; VIII 441 476
 Ålborgmølle Bro Albøge s, Djurs S h V 125
 Åle birketing Ranum s, Slet h V 155 158 184 189 473f 476f; VII 265 271
 Åle lb Åle s, Vrads h VI 109f 112
 Åle s, Vrads h V 477
 Ålegård hgd Skræm s, Ø Han h IV 47; VI 363; VIII 362
 Ålemose mølle gd Veflinge s, Skovby h II 128 132
 Ålestrup lb Ø Bølle s, Rinds h III 347 350
 Ålholm hgd Nysted landsogn, Musse h III 43ff 121 339 344; IV 29 41 45; V 33ff 41; VI 95; VII 291f 295; VIII 444 498
 Ålsrode lb Ålsø s, Djurs S h IV 123f
 Ålstrup hgd se: Olstrup hgd
 Ålstrup lb Falling s, Hads h II 77f
 Åmarken Ringsted II 275
 Åralöv lb Nosaby s, Villands h II 59 61
 Årbjerg lb Skive landsogn, Hindborg h III 188f
 Årestrup lb Årestrup s, Hornum h I 352 356; IV 93ff
 Årestrup s, Hornum h I 355f; VIII 437
 Århus I 33 42f 45 56f 79 89 91 97 108 117ff 129 132 139 145 149f 157 163 166 168 180 256f 259 270; II 95 254 329; III 72f 183f 190 346 361f 364 366; IV 25 203 273 282; V 6 17 28 181 343 348 355; VI 43 87 120 147 303 356 358f 361ff 364f 409 418f 425ff 428 435f 439 451f 488; VII 37 69 126 276 283 285 334 358; VIII 315 316 417 436 453 454 457 459 473
 Århusgård II 194 197 217 220; III 8 184; IV 23 39 61; V 28 47 67 72 95 171 264; VI 35 44 83 170 178 268f 364 425 427 429 436; VII 30 50 172 241
 Års h I 295 352 354; II 289 306; IV 361; V 113ff 480; VI 45; VII 66
 Årslev (usikkert hvilket) IV 356
 Årslevgård hgd Årslev s, Vindinge h II 236; IV 379 381; V 47 52f
 Årsmarke (Knuthenborg) hgd Hunseby s, Musse h I 94 336 351; II 40 135; V 35 417 426; VII 51 155 164 220 233 235 237 259 275
 Årstad h, Sønderhalland I 114f
 Årup gd Vindblæs s, Slet h IV 361f 364
 Årupgård gd Tamdrup (Tandrup) s, Nim h III 376 378
 Årupgårde gd Vonsild s, Gislum h IV 361f 364
 Årøund færgested Øsby s, Haderslev h V 343 355
 Ås h (Halland) VII 183f
 Ås hgd Tårs s, Børglum h IV 140f 146
 Ås hgd Ø Egede s, Fakse h I 58 60; III 69; IV 145f
 Ås lb Ås s&h VII 182 184 250
 Ås kl (Halland) VI 308 314

- Åshøj lb Herfølge s, Bjæverskov h I
85 87
- Åsted lb Åsted s, Horns h (Jylland)
V 294f; VIII 459
- Åstofte hgd Asnæs s, Ods h II 271;
III 144f 324 328; IV 165 237 296
298
- Åstofte lb Asnæs s, Ods h IV 296 298
- Åstrup hgd Kirke Såby s, Voldborg h
V 318f; VI 50 52 323ff 329 366;
VII 243
- Åstrup hgd St Hans s, Vennebjerg h
III 105f; IV 26 93 95 398; V 174
317; VI 21 161 268; VII 30 75 156
- Åstrup lb Støvring søh VI 362 365
- Åstrup lb Rårup s, Bjærg h (Jyl-
land) V 197 199
- Åstrup lb Skødstrup s, Ø Lisbjerg h
III 190f
- Åstrup lb Åstrup s, Gørding h IV 92f
- Åsum h V 93f; VII 408 410
- Åsum s, Gårds h VII 248

P E R S O N N A V N E R E G I S T E R

PERSONNAVNREGISTER

Personer opføres under slægtsnavn, hvor et sådant findes, og ellers under fornavn. Enkelte historisk velkendte personer med patronymikon, der i opslagsværker normalt søges under dette, findes dog tillige opført under patronymet. Har den pågældende et professionsnavn (Bager, Bartskeer, Degn, Møller, Skriver, Smed o.s.fr.), opføres han under dette, uanset at det ikke er et (arveligt) slægtsnavn, og selvom den pågældende ikke udfører den profession, tilnavnet angiver. Gifte kvinder opføres under pigenavn. I de meget få tilfælde fra midten af det 16. århundrede, hvor kvinder i Holsten og Slesvig undertiden ved giftermål antog mandens navn, anføres de både under gifte- og pigenavn. Personer med samme for- og efternavn opføres i kronologisk orden. I parentes er efter hvert navn anført dødsår, hvor dette kendes, og ellers det år, den pågældende nævnes. Er en person nævnt flere gange i dommene, anføres tidligste og sidste år, og den pågældende placeres efter det sidste år. Flere personer inden for samme år med samme for- og efternavn er placeret alfabetisk efter det følgende stednavn. For at individualisere de mange personer med samme navn er tilføjet en kort stillingsbetegnelse - som regel slutstillingen, hvis denne kendes, selvom den ikke er anført i dommen - og angivelse af bopæl (landsby, sogn eller herred), såfremt denne oplysning fremgår eller kan udledes af dommen eller andre kilder. Personer med samme efternavn er samlet i én gruppe, uanset at de ofte ikke tilhører samme slægt. Der sondres ikke mellem adelige og ikke-adelige, men den tilføjede stillingsbetegnelse vil i de fleste tilfælde give den fornødne oplysning. Der sondres heller ikke mellem de forskellige adelsslægter med samme slægtsnavn, men i kommentaren er flere steder givet oplysning herom. Ved alfabetiseringen er *v* og *w* behandlet under ét, og navne med *aa* er anført sidst, når *aa* udtales *å*. Som *y*, *æ* og *ø* behandles *ue* og *ü*, *ae* og *ä* samt *oe* og *ö*. Der er ved alfabetiseringen set bort fra partiklerne *von*, *van*, *de* og *du*. En lempelig normalisering af navnene er sket; således omfatter Peder (Pedersen) sideformerne Per (Persen) og Peter (Petersen). På tilsvarende måde skrives Iver, Jakob, Laurids, Marie, Mikkell og ikke de forskellige ortografiske

varianter af disse navne. Der henvises i registeret til bind og sidetal. Nogle navne, der kun findes i kommentaren, og som ikke skønnes af betydning, er ikke medtaget i registeret.

I registeret er anvendt følgende forkortelser:

abb	= abbed	hrd	= assessor/dommer i højesteret
adm	= admiral	hskr	= herreds(tings)-skriver
amtm	= amtmand	g m	= gift med
amtsforv	= amtsforvalter	kann	= kannik
ass	= assessor	Kbh	= København
bg	= borger(ske)	kk	= kongens kansler
bfg	= birkefoged	kl	= kloster
bgm	= borgmester	kl forst	= klosterforstander
bisp	= biskop (superintendent)	kpl	= kapellan
bo	= bonde	kskr	= kancelliskriver
bskr	= byskriver	købm	= købmand
byfg	= byfoged	ld	= landsdommer
c	= cirka	lfg	= ladefoged
d	= død	lm	= lensmand
dfg	= delefoged	lth	= landstingshører
dgn	= degn	lskr	= landstingsskriver
dpr	= domprovst	M	= Mors
dr	= doktor	mag	= magister
e	= efter	md	= meddommer
elect	= electus (udvalgt biskop)	N	= Nørre, Nordre Norra
eng	= engelsk	n	= norsk
F	= Falster	o	= omkring
f	= født	perp vic	= perpetuus vicarius
fg	= foged	pr	= provst
forst	= forstander	prg	= præstegård
fr	= fransk	prof	= professor
fung	= fungerende	rd	= ridder
gd	= gård(en)	rdm	= rådmænd
genfisk	= generalfiskal		
h	= herred		
hfg	= herredsfoged		

rentem	=	rentemester	slotsskr	=	slotsskriver
rfg	=	ridefoged	sp	=	sognepræst
rfm	=	rettergangs- fuldmægtig	stath	=	statholder
rhofm	=	rigshofmester	stiftamt	=	stiftamtmand
rk	=	rigskansler	strandfg	=	strandfoged
rr	=	rigsråd	sv	=	svensk
russ	=	russisk	u	=	under
S	=	Sønder, Søndre Södra	underskr	=	underskriver
s	=	sogn	v	=	Vester, Vestre, Västra
sdmd	=	sandemand	vb	=	væbner
sekr	=	sekretær	Ø Ö	=	Øster, Østre, Östra
Sj	=	Sjælland	æbisp	=	ærkebiskop
slotsfg	=	slotsfoged	ædgn	=	ærkedegn

Abel (d 1252) konge VI 453

Abel, Peder (d 1779) birkeskriver
VIII 339

Abelone Ibsdatter (Nielsdatter?)
(1560) i Viborg II 233f. - Mogens
Andersens (1571) i Ørumgård III
67ff

Abildgaard, Cecilie Timmesdatter (d
e 1375) I 39ff; VII 373. - Eggert
(d 1622) til Skodborghus V 267f;
VI 98ff. - Karen Poulsdatter (d e
1591) V 187 190ff. - Kirsten
(Christine) Timmesdatter (d e
1375) I 41. - Manderup Eggertsen
(d o 1660) til Skodborg VII 268. -
Poul Bendixen (d 1563) til Vran-
drup V 192; VI 100. - Povl (d o
1495) bgm i Viborg I 76f 107f 116.
- Timme Timmesen (d e 1332) til
Torbenfeld I 41

Abraham Knudsen (1559) byfg i Skive
II 212 214

Absalon (d 1201) æbisp V 450. - Pe-
dersen (Beyer) (d 1576) mag,
lektor, præst VIII 901

Achilles, Nicolai (o 1650) VIII 378
Ade (1302) præst Roskilde Mikkel's
kirke VIII 452

Adolf (Alf) (d 1459) hertug af Sles-
vig greve af Holsten I 23 55

Adolf (d 1586) hertug af Slesvig-
Holsten-Gottorp II 102 106f; IV
223 225

Adser Sørensen (d 1580) bgm i
Horsens III 375ff

Agate Frandsdatter (1623) tjeneste-
pige på Arreskov VII 222

Agnes (d e 1388) kongedatter VIII
452

Ahlefeldt, Anna Caisdatter von (d
1645) VII 237. - Anna Godskesdat-
ter von (d o 1559) VII 75. - Anna
Gregersdatter von (d f 1610) VII
75. - Barbara Ditlevsdatter von (d
1608) VII 155. - Bendix Clausen (d
1587) til Gjelting og Satterupholm
VII 156. - Berthe Jørgensdatter
von (d o 1631) VII 155. - Bertram
Clausen von (d 1571) til Lehmku-
len, amtm, stath II 85f. - Catha-
rina Bertramsdatter von (d 1591)
VII 155. - Catharina (Karen)
Ditlevsdatter von (d 1582) VII
135f; VII 153. - Ditlev Jørgensen
von (d 1644) til Lindau VI 131
136f. - Ditlev Petersen von (d
1572) til Bollingsted VI 135f; VII
153. - Dorothea Balthasarsdatter
von (d 1647) VII 283. - Dorothea
Frantz datter von (d 1599) VI 166.

- Dorte (Dorothea) Schacksdatter von (d o 1605) VII 207 244. - Florentia Bendixdatter von (d o 1600) VII 155. - Godske Jørgensen (d 1621) til Hütten VI 136. - Gregers Benedictsens von (d 1559) til Halvsøgård og Gråsten VII 75. - Hans Bendixen von (d 1500) kgl råd, amtm VIII 455. - Jørgen Godsken (d 1583) til Hütten VI 136; VII 155. - Karen se: Catharine Ahlefeldt. - Øllegaard Bendixdatter von (d 1622) VII 142f 156
- Akeleye, Anne Mikkelssdatter (d f 1554) VII 75. - Dorte (Dorothea) Mikkelssdatter (d o 1546) VI 329. - Gabriel Axelsen (d 1608) ld Hal-land VII 247 250. - Gabriel Knudsen (d 1608) til Nordskov og Krenkerup, ld Fyn V 312 315 362 393; VII 179; VIII 515. - Jakob Gabrielsen (d e 1625) til Krenkerup V 192. - Knud Gabrielsen (d 1661) til Krenkerup og Hjuleröd, ld Hal-land VII 250 257. - Torben Gabrielsen (d 1644) til Krenkerup, ld Fyn VII 179 182
- Alanus, Hans Jensen (d 1631) prof VII 127
- Albert Albertsen (Albrechtsen) (d 1594) bgm i Kbh VI 157 161 195f; V 210 220. - Christensen (d 1598) rdm i Kbh V 210 220; V 150 161. - Jensen (1595) bo i Vesterlund V 429. - Nielsen (1573) rdm i Kerteminde VIII 476. - Willumsen (1590) bg i Kbh V 85ff 89
- Albertsen, Hans (d 1569) bisp Sjæl-land V 13 18
- Alfast, Christoffer (1563) bg i År-hus II 254f. - Jens (1587) fg på Selsø IV 281f 284. - Morten (d f 1563) bg i Århus II 254. - Søren (d f 1563) bg i Århus II 254
- Algudsen, Keld Nielsen (d o 1468) rk I 79; III 327 329
- Algut Magnusen (1417) rd I 47 50
- Alhed Hansdatter (d 1612) VI 162. - Poulsdatter (1584) i Køge VI 163
- Alroth, Niels Jensen (d e 1584) sp Højen-Jerlev VI 44
- Ambrosius Davidsen (1596) bo i Ren-mark V 453. - Pedersen (1597) i Slangerup VI 6
- Amdi Christensen (1568-77) møller i Hørup II 297f
- Amerinus, Hans Lauridsen (d 1605) dr med VI 47f 123 352
- Amme, Anders (1585) bo i Mejlby IV 113
- Ancher, Peder Kofod se: Kofod An-cher, Peder
- Anders Adtzersen (1557) bo i Olsker s II 137 139f. - Andersen (d e 1562) abb Tvis kl, sp Strandby I 338f. - Andersen (1587) bo i Hjer-mind IV 252 375. - Andersen (1591) bo i Store Tårnby V 144f. - An-dersen (1593) i Tustrup, hfg Søn-derhald h V 299. - Andersen (1591, 1608) i Hjermind, hfg Middelsom h V 176 178f; VI 441ff. - Andersen (1609) bo i gd Elmholt VII 16. - Andersen (d 1622) bo i Steenstrup VII 182ff 249f. - Bertelsen (1595) bo i Knurborg V 435. - Bertelsen (1599) på Katholm (Hellevad s) VI 108. - Bjørnsen (d 1637) sp Stod VII 195 202 208 211 213 215. - Christensen (1562) bo i S Skovsho-ved II 187. - Christensen (1570) bo i Ø Flakkebjerg h III 37. - Christensen (1571) i Østerild, rfm for kpl Jesper Wind III 59. - Christensen (1572) bo i Ejstrup III 103. - Christensen (1580) fg på Torp III 357ff. - Christensen (1589) bg i Grenå IV 369f. - Christensen (1590) i Ørsted, hfg Rougsø h V 7f. - Christensen (1600) bo i Demstrup VI 113f. - Christensen (1603) bo i Sevel VI 202f. - Christensen (1606) bo i Støvring VI 358 363. - Christensen (d 1606) prof, dr med IV 271 273; VIII 445. - Christensen (1609) bo i gd Bærslund VII 16. - Chri-stensen (d 1632) bgm i Trondhjem VII 186 210. - Christensen (d 1660) sp Ørlandets præstegård, pr Fosens provsti VII 186 191ff 195 208 212. - Christoffersen (1554) ill søn af Christoffer Sosadel II 16f. - Clementsen (1557) fg på Tranekær II 142ff. - Envoldsen (1590) bo i gd Sønderskov, Ryde s V 5. - Eriksen (1609) bo i Okkels VII 16. - Eriksen (d 1661 el 1662) sp Kvernes, pr Nordmøre provsti VII 203 216. - Findsen (1562) Agatha Pogwisch' rfm VIII 464. - Hansen (1574) bg i Kbh VIII 502. -

Hansen (1597) bo i Solrød VI 23. - Hansen (1603) bo i Feldballe s VI 269. - Hindtsen (1594) bo i Lockarp V 326f 330. - Ibsen (Jepsen) (1466) pr Børglum III 212 215. - Ibsen (1467) bo på Mols I 80. - Ibsen (1585) bo i Dalby IV 116. - Ibsen (1586) bskr i Marstrand IV 197ff. - Ibsen (1586) se: Skriver, Anders Ibsen. - Ibsen (1590) bo i Højme V 42f. - Ibsen (1596) bo i Over Dråby V 487. - Ibsen (1608) bo i Boelund VI 421 427 430. - Ibsen (1610) bo i gd Lægind VII 87. - Jegesen (1587) bo i Koldby IV 288. - Jensen (d e 1491) ld Skåne I 114f. - Jensen (d f 1545) bo i Vindeby I 246f. - Jensen (1568) bo på Læsø II 320. - Jensen (1573) bo i Jernit III 176f. - Jensen (1585) bo i Aggerup IV 98. - Jensen (1585) bo i Le IV 170. - Jensen (d 1589) bo i Lynnerupgårde IV 361ff. - Jensen (1591) bo i Grønnerup V 155. - Jensen (1593) i gd Strandbylund, Elling s V 293. - Jensen (1598) bg i Ringkøbing VI 29. - Jensen (1600) bo i Karup VI 117. - Jensen (1603) i Binderup, skriver, Hannibal Gyldenstiernes rfm VI 267 336f. - Jensen (d e 1622) fg på Jordeberga I 34; VIII 388. - Jepsen (1465) se: Niels Jepsen. - Jepsen (1469) bo i True I 89. - Jonsen (1546) bo i Oppetune I 273f. - Jørgensen (1590) bo i Jerlev h V 100f. - Kjeldsen (1588) bo i Over Simmelkær IV 333. - Knudsen (1580) bo i Kyrssinge III 351. - Knudsen (o 1600) skriver VIII 391 392. - Larsen (1479) bg i Odense VIII 367. - Lassen (1544) fisker Ørslevkloster s I 233f. - Lauridsen (d e 1447) høvedsmand Kbh slot, bgm i Kbh VIII 453. - Lauridsen (1572) bo i Hyldgård III 101. - Lauridsen (1578) bo i Galtho, Tistrup s III 283f. - Lauridsen (1586) bo i Tofta IV 180ff. - Lauridsen (1588) se: Skrædder, Anders Lauridsen. - Lauridsen (d 1589) prof, dr theol IV 271 273; VII 127. - Lauridsen (1596) bo i Pårup V 452ff 459. - Lauridsen (1598) i Roskilde, hfg

Sømme h VI 39. - Lauridsen (d 1609) prof, dr theol V 370f 375. - Lauridsen (1610) bo i Ö Grevie VII 62. - Lauridsen (1619) bo i Volstrup VIII 538. - Madsen (1546) i Josefsgård VIII 441. - Madsen (1572) bo i Ejer III 136. - Madsen (1587) købm Kbh (?) IV 272. - Madsen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Madsen (1592) i Træløse, Oluf Daas rfm V 225f 304f. - Madsen (d o 1605) sp Husom-Bjerrgrav-Klejtrup IV 168f. - Madsen (d o 1661) sp se: Nørlund, Anders Madsen. - Madsen (d 1655) sp Källstorp, pr Vennehög h VII 248. - Mikkelsen (Michelsen) (1536) sp i Fløjstrup I 187. - Mikkelsen (1557) bo i Veflinge s II 128ff. - Mikkelsen (1581) sp Dover-Venge III 375 377. - Mikkelsen (1585) bo i Buktrup IV 123. - Mikkelsen (1589?) bo i Stilling IV 355f. - Mikkelsen (1590) bo i Højen V 100. - Mikkelsen (1591) i Albøge, hfg i Dyrs S h V 124f. - Mikkelsen (1603) bo i Borlev VI 250ff. - Mikkelsen (1604) bo i Nørlem VI 297. - Mikkelsen (d 1615) byfg i Kbh VIII 534. - Mikkelsen (d 1615) kpl Kolding se: Colding, Anders Mikkelsen. - Mogensen (1585) bo i Skåne IV 137. - Mortensen (1557) bo på Bornholm II 138. - Mortensen (1582) bg i Kerteminde IV 8ff. - Mouridsen (1589) bo i Hjarbæk IV 385. - Nielsen (d o 1487) bgm i Viborg, lth I 63f 70 71f 82. - Nielsen (1536) bo i Fløjstrup I 187. - Nielsen (1568-88) bo i Himmelev II 310. - Nielsen (1570) bg i Viborg III 10. - Nielsen (1571) tjenestekarl i Karlslunde III 75. - Nielsen (1572) bo i Eskær III 102f. - Nielsen (1576) bo i Demstrup III 241. - Nielsen (1578) bo i Gurede III 288. - Nielsen (1578) bo i Skovby VIII 506. - Nielsen (1585) bo i Le IV 170. - Nielsen (1587) bo i Abildtrup IV 276ff. - Nielsen (1588) bo i Snertinge IV 310. - Nielsen (1589) bfg i Nibe birketing IV 382 384. - Nielsen (1591) bo i Gudmandstrup V 147 150. - Nielsen (1592) bg i Næstved V 207f. -

Nielsen (1595) bo i N Kollemorten V 429. - Nielsen (d o 1600) bgm i Oslo VI 72 74. - Nielsen (1603) bo i Vårst VI 204. - Nilausen (1592) brygger i Kbh V 214 221. - Olsen (1574, 1575) rdm Skelskør III 192ff; VIII 502. - Olsen (1591) bo i Skippinge V 146ff 149f. - Olsen (1609) bg i Herning VII 13f 16. - Olufsen (1578) bgm i Varde III 283f 286. - Olufsen (1609) bo i Skjærbæk VII 16. - Pedersen (d o 1485) i Åshøj, hfg Bjæverskov h I 85 87. - Pedersen (1553) fg på Torstedlund I 354. - Pedersen (1570) bo i Horne h (Sjælland) III 6. - Pedersen (1575) bg i Kbh VIII 503. - Pedersen (1586) bo i Syv IV 175. - Pedersen (1586) tjener på Krageholm IV 177f. - Pedersen (1587) i Borum, hfg Framlev h IV 267ff. - Pedersen (1587) bo i Sjælland IV 270. - Pedersen (d o 1588) bo i Brusk h IV 350ff. - Pedersen (d o 1591) bo i Brastrup V 159f. - Pedersen (1591) bo i Hagedsted V 180ff. - Pedersen (1606) Anders Skrams rfm VI 342. - Pedersen (1612) bo i Sejstrup VII 97. - Pedersen (d 1655) sp Tingvold, pr Nordmøres provsti VII 203 216. - Poulsen (1578) på Bornholm VIII 506. - Poulsen (1592) bg i Kbh V 213. - Poulsen (1604) bo i Lemtorp VI 290 292. - Rasmussen (1585) bo i Tørslev IV 116. - Rasmussen (1588) bo i Tåstrup, fung bfg i Feldballe IV 301f; VI 268f. - Routved (1560) bo i Tolstrup II 229 231. - Simmensen (1573) rdm i Kolding VIII 479. - Simonsen (Symensen) (1545) bo i Landet s I 247. - Simonsen (1576) bo i Hornborg III 226f. - Sørensen (1589) fg på Slumstrup IV 337f. - Sørensen (1590) bo i Bode V 7. - Sørensen (1591) tjenestekarl i Ørsted V 152ff. - Sørensen (1593) bo i Hvilsager V 299f. - Sørensen (1635) VIII 383. - Thamesen (d o 1457) herremand VIII 454. - Thorsen (1593) bo i Lindet V 293ff. - Thomsen (1465) vb (Jylland) I 71f. - Thomsen (Thomsen) (1537) bg i Kbh I 215f. - Thomsen (1593) bo i Tørrildhave V 293ff. - Thomsen

(Thamesen) (1594, 1599) fg på Vemmetofte V 384; VI 88f. - Torbensen (d f 1635) i Spanderup, hfg i Himle h VII 184 250 257. - Troelsen (1585) bo i Frosta h IV 127. - Thuesen (1587) kirkevæрге Abild IV 288. - Thygesen (1593) i Vejen, Eggert Abildgaards rfm V 267. - Vilsen (Nielsen?) (1572) bo i Eskær III 102f. - Aagesen (1594) kænner i Ystad V 311
Andor Ketilsson (d 1522) bisp Bergen I 145 147 149

Ane se: Anne

Anna (d 1625) sv hertuginde VI 221
Anna Bertelsdatter (1579) i Rørkær III 303. - Christophersdatter (d 1650) i Trondhjem VII 210. - Hans Andersen Bernhoffs (d 1622) i Trondhjem VII 216. - Pedersdatter (d o 1562) i Vestnæs gd (Norge) VII 209. - Pedersdatter (d o 1583) VI 70

Anne (d 1619) engelsk dronning V 119
Anne (Anna) (1594) g m Bent Griis (d o 1591) og Olaf Gulbrandsen V 332ff. - Andersdatter (1556) tjenestepige Ålborg II 79. - Andersdatter (d o 1575) i Grønninggård III 231. - Baggers (1603) i Nykøbing F VI 246f. - Bassesdatter (1569) i Bredstrup II 330. - Bendts (1560) i Ølsted II 232. - Bertelsdatter (1553) i Kolding I 375. - Cathrine (d 1612) Christian IVs dronning III 69 167; IV 25; VI 83 100ff 197f; VII 166. - Christens (1567) i Tendrup II 283. - Christensdatter (1571) i Ejstrup III 83. - Christensdatter (1591) i Falde V 185ff 189ff. - Christensdatter (1592) i Ulfborg h V 253. - Christensdatter (1594) i Næsby V 363 365. - Hansdatter (d 1537) Ålborg I 193ff. - Hansdatter (1575) i Kbh VIII 502. - Hansdatter (1585) Tønne Balkenborgs i Ålborg IV 134 186; VII 216. - Hansdatter (1590) i Dallund birk V 43. - Hansdatter (d 1645) i Malmø VI 315ff 318ff 321f. - Hans Madsens (1592) i Sorø birk V 245. - Hattemagers (1570) i Viborg III 10. - Hyllebrans (1591) i Hagedsted V 181. - Ibsdatter (1608) i Stadsgård VI 418 420 422ff 426f

428ff 431 436ff 439. - Jacobs (1535) bg i Randers I 183f. - Jensdatter (d o 1524) i Sal VIII 459. - Jensdatter (1570) i Sparkær III 22f. - Jensdatter (1573) i Hammel III 177. - Jensdatter (1579) i Jylland III 300. - Jensdatter (1591) i Ørsted V 152. - Jensdatter (1622) VII 199 206 214. - Jens Pedersens (1569) i Kærup II 341ff. - Jens Smeds (1574) III 207. - Jepkone (1609) i Søvnald VII 20f. - Jespdatter (1484) i Vejle I 111. - Jespersdatter (1587) IV 246 248. - Jørgensdatter (d 1611) i Helsingør VI 349. - Kræmmerkone (Kremer kone) (1585) i Sjørsløv IV 166f. - Las Madsens (1590) i Stenderup s V 20f. - Larses (1573) i Tulstrupgård III 163. - Lauridsdatter (1565) i Viborg II 260. - Lauridsdatter (1568) på Læsø II 320. - Lauridsdatter (1594) tjenestepige i Glostorp V 327. - Lauridsdatter (1579) i Lille Vorde III 321. - Lauridsdatter (1585) i Malmø IV 107ff 189f. - Laustdatter (1570) i Spørring III 55. - Palle Jensens (d 1580) i Malmø VI 66ff 69 71. - Madsdatter (d e 1574) til Nørgård, Albert Høegs enke VIII 470 497 500. - Madsdatter (1585) i Åle IV 110f. - Madskone (1590) i Jerlev h V 101. - Madskone (1617) i Stavnstrup VIII 537. - Mikkeltdatter (d e 1543) til Bonderup og Restrup III 350. - Mouridsdatter (1584) i Kolding VIII 526. - Mourids Jensens til Movstgård (d o 1570) III 22f. - Nielsdatter (1568) Hans Skeels samleverske II 317f. - Nielsdatter (1571) af Gerholm, g m Erik Blik (d o 1550) III 86ff. - Nielsdatter (1579) i Kirkeby III 303f. - Nielsdatter (1583) i Oddum (Ådum) s IV 66f. - Nielsdatter (1592) i Ulfborg h V 253. - Nielsdatter (1622) på Egge VII 186 188f. - Nielsdatter (1635) i Hallands h VII 247. - Nielsdatter (d 1639) i Varde VIII 293. - Nielses (1579) i Store Vorde s III 321. - Nielses (d f 1592) på Sjælland V 207f. - Olufs (1587) i Sunds s, Hammerum h IV 255. -

Olufsdatter (d o 1500) i Bogense V 472. - Olufsdatter (1547) til Bodum Bisgård I 278 280. - Olufsdatter (d o 1500) i Horsens VI 49. - Peder Monsis (1557) i Neksø II 113ff. - Pedersdatter (d 1586) i Kbh VII 127. - Pedersdatter (d o 1641) i Ribe VI 276. - Pedersdatter (d 1642) i Køge VIII 340. - Petters (1587) IV 286. - Poulsdatter (1573) i Barsebäck VIII 475. - Rasmuses (1588) i Grundfør IV 315f. - Sigersdatter (d 1588) i Skovmøllegård IV 304f 307. - Simonsdatter (1595) i Marke V 396f. - Sørensdatter (1591) i Indermølle, Ranum s V 189. - (Ane) Willumsdatter (1570) i Sigerslev-øster III 25

Anne Cathrine (d 1612) Christian IVs dronning III 69 167; IV 25; VI 83 100ff 197ff; VII 166

Antonius (1424) fra Pisa, kejserlig protonotar VII 314

Appelone Nielsdatter (1585) i Hindsted h IV 113f

Arctander, Niels Lauridsen (d 1616) bisp Viborg VII 127

Arenfeldt, Axel Nielsen (d e 1574) til Palsgård og Gundetved II 318f; VI 356f; VIII 495. - Elisabeth Hansdatter (d 1632) VII 242. - Ellen Hansdatter (d e 1638) VII 269. - Gertrud Axelsdatter (d 1587) VI 356f. - Hans Axelsen (d 1611) til Palsgård, Rugård mm V 251f; VI 355ff; VII 242 259 268. - Henrik Nielsen (d e 1580) til Gundetved, ld Sjælland II 263f 265 274 276 281 287 303 311; III 98 100 143 145 192 216 262; VIII 472 489 496 497. - Karen Hansdatter (d 1673) VII 259. - Margrethe Axelsdatter (d 1604) VI 355ff. - Margrethe Nielsdatter (d e 1567) II 270f. - Niels Hansen (d 1669) til Ullerup og Knivholt VII 259 261ff 264ff 267ff 270ff; VIII 340. - Niels Henriksen (d o 1533) ld Sjælland, rk I 59f; II 264; III 100; VIII 337. - Otto Nielsen (d 1720) til Knivholt VII 269. - Ove Nielsen (d e 1648) til Viskumgård VII 272

Arenkiel, Bendix (1575) VIII 499f. - Peiter (1575) VIII 499 500

- Arild Nielsen (1595) bo i Tuse V 396f
- Arlof (1594) tjenestepige i Oxie h V 327
- Arni Magnússon (d 1730) prof VIII 298
- Arnisæus, Henning (d 1636) prof, kgl livlæge V 437; VII 254f
- Arntkiel, Peiter (1574) bg i Skelskør III 192f; VIII 499 500 502
- Arrebo, Anders Christensen (d 1637) bisp Trondhjem VII 184ff 187ff 190ff 193ff 196ff 199ff 203ff 206ff 212f 214f. - Christen Andersen (d 1680) sp Nebbelunde-Sæddinge VII 208
- Artstetter, Christoph zu Wartberg (d f 1582) VI 200
- Arvid Hansen (1572) bo i Rø s III 124
- Aschersleben Joachim von (o 1570) til Krucksau VI 464; VII 233. - Jørgen Joachimsen von (d 1625) til Jerstrup og Nordskov VI 459 463f; VII 218 233. - Mourids Jørgensen (d 1641) til Jerstrup VII 254
- Aslaksen, Knut (d 1624) prof, dr med VII 207
- Asmundsen, Tyge (d 1596) bisp Lund III 113ff; VII 62f; VIII 319 333
- Aucker, Hans (1638) rfg på Bygholm VII 329
- August (d 1586) kurfyrste af Sachsen VII 131
- Augustin(us) Jensen se: Wiwel, Augustin(us) Jensen. - Lydiksen (d e 1582) sp Glostrup IV 12ff
- Axel Frederiksen (1554) Albrechi Gøyes fg V 400. - Jensen (1582) i Sjælland VIII 516
- Baden, Bente (Berte) Andersdatter (d o 1570) VI 161. - Gustav Ludvig (d 1840) birkedommer VIII 350. - Hans Lauridsen (d 1566) til Oddenstrup og Nørgård, adm VII 34. - Laurids Andersen (d f 1566) til Grindeholm og Fultofte II 10 12f 200; VIII 469. - Mourids (Mogens) Pedersen (d e 1558) til Gundestrup II 177ff 180. - Oluf Mortensen (d 1485) bisp, kk I 74f 85f 99 108. - Peder Iversen (d 1616) til Fritsø VII 178. - Søren Axelsen (d 1606) til Duege og Osby VIII 529 530
- Badenhaupt, Ermegaard (Irmgard) (d 1699) VII 284
- Badskår, Johan (d o 1604) købm i Kbh VI 158 163. - Se også: Bartskår
- Bager, Anders (1468) bgm (?) i Ringsted I 85 87. - Claus Olufsen (d 1629) bgm i Køge V 57 63. - Niels (1603) bg i Nykøbing F VI 246ff. - Oluf (d o 1537) sp Hege I 208f. - Oluf Nielsen (d 1602) købm og rdm Odense V 473; VIII 467 486 509 515. - Peder (1585) i Le IV 170
- Bagge Jensen (d 1579) rdm Ribe III 90 92; VIII 468. - Pedersen (d 1621) rdm Ribe VI 273ff 276f
- Bagge, Jens Lauridsen (d o 1475) til Ulstrup I 71f. - Oluf (1572) til Baggesgård, hfg Bornholms N h III 124ff
- Bagger, Christen (1573) bo i Sjørring VIII 482. - Claus Olufsen se: Bager, Claus Olufsen. - Hans (d 1583) bgm i Landskrona VI 166. - Hans (1622) bg i Trondhjem VII 189 211. - Niels Mortensen (1613) i Roskilde VII 105ff 108ff
- Baggesen, Peder (d 1591) rdm Ribe se: Peder Baggesen
- Baggi, Christen (1546) i Sorring I 251f
- Baie, Søren (1595) Knud Eriksen Ruds fg V 414 417 419 422
- Baj, Søren Sørensen (1641) bg i Randers VII 328
- Balchenborg, Lambret Antonisen (Antonii Tønnesen) (d 1650) mag, sp Sundal IV 134; VII 203 216. - Sille Lambertsdatter (d 1670) IV 134. - Sille Tønnesdatter (d 1661) IV 134; VII 216; VIII 445. - Tønne (d 1580) købm, rdm Ålborg III 362ff; VI 131ff 134 147ff 150 183ff 186; VII 216; VIII 445
- Balle, Hans Nielsen (o 1600) VIII 313
- Balthasar Lauritsen (d o 1580) sp Uggerslev og Bederslev II 272 274. - Melchiorson (1595) hskr Frosta h V 438 442f
- Baltzer Jensen (1608) bgm i Kalundborg VII 332; VIII 367. - Maltesen se: Viffert, Baltzer Maltesen. - Sørensen (1591) bo i Ørsted V 152
- Baner, Gustav Axelsson (d 1600) sv hofmarskal og rr VIII 389 390. - Sten Axelsson (d 1600) sv rr VIII

390. - Svante Gustafson (d 1628) til Djursholm sv hofmarskal, stath i Riga VIII 535
- Bang, Anne Pallesdatter (o 1550) III 366. - Christoffer (1573) hospitalsforst Odense VIII 481. - Ellen (Elline) Pallesdatter (d o 1593) III 365f. - Hans (d 1620) sp Besser-Onsbjerg, pr Samsø VII 126. - Hans Nielsen (d 1604) sp Skamby VIII 509. - Henrik (1552) fg på Tranekær I 349f. - Jens (d e 1601) på Kærgård IV 68ff. - Jens Pedersen (1591) bo i Store Sørup V 152. - Maren (d 1545) i Bogense V 473. - Niels (1585) bg i Randers IV 102. - Niels (1602) rdm Bogense VII 175. - Palle Mortensen (d e 1558) til Hennegård III 366. - Peder (1596) rfm for Erik Lange V 492. - Poul (1557) bgm i Assens II 100 105
- Banner, Anders Eriksen (d o 1555) IV 211f 215. - Anders Eriksen (d 1583) til Gesingholm II 14f; III 190f 370f; IV 207f 210ff 213ff 216; V 20 22 97 99f; VI 77ff 80ff 83f; VII 49ff 152ff. - Anders Nielsen (d 1486) til Asdal og Vinstrup, rr I 44 47 108f 120 177f; III 212ff. - Anne Andersdatter (d o 1490) I 120f. - Anne Nielsdatter (d e 1494) I 284ff. - Birgitte (Berete) Eriksdatter (d 1592) II 15; IV 207 211 213 215f; V 100 238f; VIII 466 496 516 532. - Dorthe Andersdatter (d o 1657) V 98 100; VI 75 82f; VII 49ff 94. - Ellen Frantsdatter (d 1590) til Oxholm IV 215 244 247. - Erik Andersen (d e 1483) til Asdal og Kokkedal I 120f. - Erik Andersen (d 1597) til Gesingholm III 188; IV 208f 215f; V 97 99 199 301; VI 76ff 82f. - Erik Eriksen (d 1554) til Asdal og Kokkedal, rr, marsk I 94 120 172f 177 188 193 198 200 201 217 220 221 229 236 247 251 253 260 263 265 267 270 283 297 298 303 306 309 312 325 335 338 341 342 344 346 347 349 370 374 376 378 380 382 384; II 14f 30 34 81 83; IV 215f 246 248 283 285; V 100 239; VI 82ff 110; VII 51; VIII 382. - Erik Nielsen (d o 1443) til Vinstrup og Asdal, rr I 56f. - Eskil Nielsen (d o 1493) til Lyngholm mm VIII 462. - Frants Eriksen (d 1575) til Kokkedal og Rygård I 93f; II 14f 96 229 231 253; III 211 212ff 272 274 276 328; IV 215 244ff 247f 264; VI 52 82 161; VIII 479 512 513. - Karen Eriksdatter (d 1611) II 15 299f; IV 46f 207 211 215f; V 176ff 179f 238f; VI 82 84; VIII 516 532. - Karen Frantsdatter (d 1616) til Kokkedal IV 244f 247; VI 52 161; VII 234. - Kirsten Eriksdatter (d 1509) I 120 134. - Magdalene Eriksdatter (d 1597) II 15 72f; III 73 94ff 184f 188 244; IV 35 40 207 211 213 215f; V 83 100 238f; VI 356f; VIII 515 517 518 528f 532. - Margrethe Andersdatter (d 1646) V 98 100; VI 75 82f; VII 49ff 154. - Mette Andersdatter (d 1614) V 97f 100; VI 75 82f; VII 41 43 49 51 154 233. - Mikkel Eskilsen (d e 1524) til Lyngholm VIII 462. - Niels Eriksen (d tidligst 1444) til Vinstrup og Asdal, rr I 284 286; III 215. - Otte Andersen (d 1625) til Gesingholm IV 208f 213 215f; V 97f 100 199 301; VI 75f 82f; VII 39 41 43 49f 135 137 139ff 142 148ff 151 153f. - Otte Eriksen (d 1585) til Asdal II 14f; III 66 68 102f 235f 241ff 271 387; IV 34 40 207ff 210ff 213ff 216f; VI 76 78f 81ff 84 105 108 110 357; VII 51; VIII 520
- Barbara Andersdatter (d 1601) i Kbh VII 127. - Carlsdatter (1622) VII 186ff 201 208 210 215. - Sørensdatter (1609) tjenestepige på Herdingsholm VII 8 11 17 20 27f 32f
- Barby, Andreas von (d 1559) rr, bisp Lübeck I 271f; II 184f 268f; IV 117 119 284; V 483ff 489; VI 39 41
- Barch, Laurids (d 1594) sp Lemvig-Nørlem VI 290 298 300
- Barfod, Søren (1553) bg i Ålborg I 366f
- Barnekow, Anne Christiansdatter (d 1648) VII 233. - Christian (Christen) Hansen (d 1612) til Birkholm, rr V 143 145 200f; VI 59ff 62f 122 182; VII 44 48 52 70 72f 237; VIII 328 329 532. - Christian Hansen (d 1666) til Vittskövle, Lillö mm IV 126 128. - Hans

- Mortensen (d 1559) til Birkholm og Tølløse, rr I 332; II 85ff 88ff; III 246 263 266 276 334; V 82; VII 73. - Johan Hansen (d 1603) til Birkholm og Nielstrup III 333f; V 143 145 199ff 455 460; VII 70ff 73; VIII 532. - Jørgen Mortensen (d 1567) til Kjellerup, lm II 77f 95f; V 483 485 489. - Lene Christensdatter (d 1658) VII 243. - Mette Johansdatter (d e 1596) til Hjelmsø VII 74; VIII 448. - Sophie Johansdatter (d e 1617) til Nielstrup VII 74; VIII 448
- Barnsen, Jens (Johannes) (1345) VIII 453
- Barritsen se: Jep Jensen
- Barsebek, Godske (Gotskalk) Elersen (d o 1487) lm I 85 87. - Henrik Ludvigsen (d e 1493) til Kluwensiek I 85 87
- Bartholin, Anna (d 1682) VII 285. - Caspar (d 1629) prof, dr med VII 207
- Barton (Bartown), Robert (1554) i Leith II 28 34
- Bartskær, Claus (1553) bg i Kolding I 381. - Gregorius (1583) bg i Viborg IV 63f. - Hans (1537) bg i Slagelse I 210ff. - Hans (1590) bg i Nibe V 27. - Hans (d 1613) bg i Køge VIII 340. - Helfred Falckenbjerg (1594) sørøver V 350. Jens (1585) bg i Ålborg IV 160. - Jens (1618) i Stenum VIII 537. - Mads Iversen (1608) i Ølby VI 445ff 448ff 451; VII 307; VIII 533. - Niels Jørgensen (d 1603) sp Nakskov III 342 346. - Oluf (1575) i Holstebro VIII 499. - Søren (1573) i Ribe VIII 486
- Basse Jensen (1590) bo i Andi V 102ff 105. - Jensen (1592) bo i Spragelse V 226. - Nielsen (1569) bo i Ommestrupgårde II 329
- Basse, Albret Clausen (d e 1566) V 39 41. - Anne Hansdatter (d e 1598) VI 450; VII 255. - Basse Christoffersen (d o 1560) til Sørup, ld Sjælland I 224 298f 333f; IV 283 285; VII 290ff 293ff. - Christian (d 1620) købm i Viborg II 261. - Christian Eskilsen (d o 1479) johanniter I 76f 96. - Christoffer Jensen (d o 1494) til Sørup I 85 87; VII 290f 293f. - Claus Basseten (d o 1566) til Erholm og Bonderup IV 39ff. - Dorte Christoffersdatter (d o 1490) til Beldringe VI 369; VII 293f. - Elline (Ellen) Clausdatter (d o 1595) til Erholm og Bonderup V 39ff. - Erik Basseten (d o 1582) til Sørup II 276f; VII 110. - Hans Pedersen (d 1602) til Sem og Fos, n kansler VI 239 241f 244. - Jens Andersen (d o 1470) til Bildsø VII 293f. - Jesper Nielsen (d o 1618) til Bigum IV 146 151 184. - Jørgen Nielsen (d 1577) til Jonstrup III 192f. - Kirsten Andersdatter (d e 1490) af Drøsselbjerg II 67. - Laurids (Laurents) Saxesen (d e 1474) til Ottestrup I 85 87. - Margrethe Clausdatter (d 1615) V 39ff. - Margrethe Eriksdatter (d 1611) VII 274. - Peder Eriksen (d 1639) til Sørup V 304ff; VI 253 264; VII 105ff 108ff. - Steen Tygesen (d 1448) til Tybjerggård rr, rd I 56f 115; VIII 366
- Basselmand, Gødert (1586) bg i Svanekerke IV 192ff
- Bassi, Mads (1589) bo i Viuf IV 350
- Bastian Bastiansen (d 1635) sp Hammarlöv-Västra Vemmelöv, pr Skytts h VII 248
- Basye, Jørgen (1572) bo i Stevns h III 116
- Bay Piersen (1579) bg i Randers III 323
- Bay, Søren Sørensen (1641) bg i Randers VIII 332
- Baye, Søren (1598) Knud Ruds fg VI 85f
- Beate Madsdatter (d f 1616) af Häseleholm VI 265
- Beck, Dorte Joachimsdatter (d o 1580) VI 235 243ff. - Jens (1595) Niels Andersen Dresselbergs rfm V 397. - Joachim Lassen (d 1572) til Førslev, ld Sjælland, rentem II 144f 184; III 36ff; V 483 485 489; VI 6 244 369; VII 290ff 293f; VIII 469. - Kirsten Joachimsdatter (d 1598) V 280 408; VI 264f 369. - Lasse Jokumsen (d e 1501) til Førslev VII 294. - Lauge Joachimsen (d 1607) til Førslev, ld Sjælland III 93 98 111 263 295 302 324 333; IV 12ff 264 366; V 126 129 130 134 136 143 146 161 199

- 207 210 225 228 233 235 244 247
 257 271 277 279f 283 296 304 306
 318 319 321 323 358 375 376 378
 382 383 386 389 391 396 413 452
 461ff 465; VI 5f 7 12 17 23 78 95
 161 253ff 264f 323ff 327ff 331
 366ff 369; VII 44 48 53; VIII 307
 472 487 488 502. - Lauge Sivertsen
 (d 1569) til Førslev, ld Lolland-
 Falster VII 270. - Lisbeth Si-
 vertsdatter (d 1653) til Nielstrup
 VII 207. - Mette Lavesdatter (d
 1631) til Havreløkke VII 255. -
 Sivert (Sigvard) Laugesen (d 1623)
 til Førslev, rentem VI 150 161 192
 206 366 369; VII 207
- Becker, Johann (1552) bg i Stade I
 347
- Beg, Peder Nielsen (1468-71) præst i
 Viborg johanniter kl I 82 96f
- Begi, Søren (d f 1532) bg i Lemvig I
 344
- Bek, Oluf (1479) i Norge VIII 367
- Beldenak, Jens Andersen (d 1537)
 bisp Odense I 132f 135 136 137 139
 145 149 157f; VII 364 420
- Below, Claus Henriksen (d 1620) til
 Spøttrup VII 102. - Dorte Henriks-
 datter (d 1609) VI 481; VII 242. -
 Henrik Clausen (d 1606) til Spøt-
 trup, rr III 379 384; IV 24f 85 89
 156 159 186 191 206 215 361 374
 378; V 29 34 73 170 222 301f 399
 400f 407 427 429f 461 491; VI 69
 75 82 131 138 164f 171 176 276 315
 349 481; VII 242
- Benderup, Abel Nielsdatter (d e
 1627) til Tustrup I 154. - Anders
 (d e 1478) til Hvidsten I 89 92. -
 Else Nielsdatter (d o 1642) til
 Tustrup VII 244. - Jep Poulsen
 (1469) til Dyrby I 89 92. - Jep
 (Jakob) Trugildsen (d e 1411) til
 Stensballegård I 89 92. - Maren
 Jepsdatter (d e 1558) til Vester-
 gård VIII 487. - Niels Mouridsen
 (d 1605) til Kvotrup III 203 205;
 IV 244f 246f; VIII 482 510. - Poul
 Vognsen (d e 1583) til Støttrup
 III 235f
- Benedicht, Laurentz (d o 1604) bog-
 trykker VIII 304
- Bengt Pedersen (1644) ejer af hs
 VIII 348
- Bennecke, Hans (1594) sørøver V 350
- Bent (1327) dominikanerprior i Ros-
 kilde VIII 452. - Brorsen se:
 Friis, Bernt. - Christensen (1573)
 bg i Kolding VIII 479. - Eriksen
 (1553) bo i Holje I 373. - Greger-
 sen (d 1605) abb Ringsted kl,
 ltskr II 263f; III 6f 98 137 144
 233 288; IV 151 155 217 220; V
 484f 489; VIII 488 526. - Hansen
 (1590) fg i Nyker s V 79 81. -
 Hansen (1622) bg i Trondhjem VII
 186f. - Kielsen (1546) bo i
 Langgård (Løvegård) Skåne I 273f.
 - Nielsen (1584) bo på Bornholm
 VIII 528. - Poulsen (1589) bo i
 Astrup IV 338. - Rasmussen (1591)
 bo på Sjælland V 130
- Bente Andersdatter (d 1608) i Hel-
 singør VI 412; VII 59. - Nielsdat-
 ter (d 1598) i Landskrona VI 166.
 - Jens Kuks (1547) i Borum I 300f
- Berendt Ibsen (1610) bo i Arrie VII
 62
- Berete Sørensen (1612) i Vilslev s VII
 97
- Berg, Jep (d 1474) rdm Vejle I 111f
- Bergen, Anders von (d e 1489) lm, n
 rr I 112f. - Hans (1592) bg i
 Rødby V 243
- Berit Hansdatter (d 1622) i Trond-
 hjem VII 210
- Beritte Jensdatter (d f 1589) i Gram
 IV 357
- Bernehou, Johan (1596) vognsvend i
 Roskil V 455
- Berner, Henrik (d 1632) klædekræmmer
 i Kbh VI 150ff 153ff 156 158f 161f
- Bernhoft, Anna (d e 1629) i Kvernes
 (Norge) VII 216. - Hans Andersen
 (d 1619) sp Trondhjem VII 216
- Bernich, Andreas von se: Holt, An-
 dreas
- Berns, Albert Baltzer (d 1652) købm
 i Hamborg VII 77 93
- Bernt Jensen (Godov?) (1517) af Al-
 sted I 59 61. - Nielsen (1571) bo
 i Valsømagle II 63
- Berte Henneks (d o 1405) i Kbh VIII
 453
- Bertel Andersen (1610) Anne Billes
 rfm VII 72. - Christensen (1595)
 bo i Knurborg V 435. - Hansen (d f
 1553) bg i Kolding I 375. - Hansen
 (d 1558) bo i Melholt II 157f. -
 Hansen (1562) bo i Sellerup II
 247. - Hansen (1573, 1589) i
 Eltang, hfg i Brusk h IV 350f 353;

- VIII 479. - Iversen (1558) bo i Ring II 194f. - Jensen (1592) bo i Staby s V 252. - Jogensen (Jørgensen) (1571) bo i Fåborg (Skast h) III 70f. - Knudsen (d 1650) sp Löderup-Hörup, pr Ingelstad h VII 248. - Lassen (1578) i Obling, hfg i N Horne h III 283 285. - Lauridsen (d 1612) sp Sunds VI 361 365; VII 35. - Madsen (1580) bg i Ålborg III 360f. - Pedersen (1568) bo på Læsø II 320f. - Sørensen (1583) bo i Kirial IV 59. - Sørensen (1606) bg i Ribe VI 352
- Beske, Anders (1553) bg i Ålborg I 366f
- Beyer, Absalon Pedersen se: Absalon Pedersen
- Beyerholm, Laurids Madsen (1589) i Skast IV 397
- Bielke, Agnete Pedersdatter (d 1585) V 335. - Anders Josephsen (d o 1497) til Bellinge II 176 280. - Anders Mogensen (d 1588) til Bellinge IV 379 381; V 48ff 51ff. - Anne Josephsdatter se: Falster, Anne Josephsdatter. - Anne Mogensdatter (d e 1594) IV 381; V 52. - Jens Ovesen (d 1659) til Østråt, n kansler VII 207f 217 284. - Joseph Andersen se: Falster, Joseph Andersen. - Jørgen Jensen (d 1696) til Bratsborg mm, rr, hrass, stath VII 279 284. - Mogens Andersen se: Falster, Mogens Andersen. - Mogens Godske Godskesen (d 1571) til Lidemark og Hørbygård V 425 484 489. - Peder Godske Godskesen (d 1556) til Lidemark, lm I 333f; V 483ff 489; VIII 463. - Sten (d 1684) sv friherre, admiraløjtnant, skatmester I 34; VIII 388. - Svante (d 1609) sv greve, rigskansler, præsident i Svea Hovrätt VI 196. - Ture Nilsson (d 1600) sv rr VIII 390
- Bierge, Hans Winten se: Wittenburg, Hans von, til Gunderup. - Las (1558) bo i Kærbølling II 160f
- Bigum, Oluf Adersen (d e 1660) sp Sennels VII 261f 265 269
- Bild, Ann Nielsdatter (d 1572) IV 86ff; VI 329 466. - Anne Evertsdatter (d o 1541) VI 326f 329f. - Anne Nielsdatter (d 1636) til Ravnholt VII 241. - Birgitte (Bere) Pedersdatter (d o 1604) VI 325f 329f 366f 369. - Christoffer Pedersen (d o 1608) til Sonnerup VI 324f 327ff 366ff 369. - Claus Evertsen (d 1573) VI 329. - Claus Strangesen (d 1596) til Nørholm IV 16ff 19. - Ebbe Strangesen (d 1507) til Nørholm, rr I 134ff; IV 16ff 19. - Evert Nielsen (d 1567) til Ravnholt, rr, adm II 271 273 278; VI 329ff 464. - Jens Nafnesen (d e 1382) I 39 41. - Jytte Nielsdatter (d 1646) VII 51 153. - Karen Ottesdatter (Strangesen) (d e 1610) VI 472ff 475 478ff 481ff. - Magdalene Nielsdatter (d 1585) VI 329. - Margrethe Evertsdatter (d o 1540) VI 329f. - Margrethe (Maren) Nielsdatter (d 1571) III 129. - Niels Evertsen (d 1546) til Ravnholt, rr VI 326ff 329f. - Niels Evertsen (d 1622) til Ravnholt og Rygård VI 329 458f 461 464; VII 51 153; VIII 523. - Niels Strangesen (d 1424) til Norringtoft, rr I 43 46. - Niels Tusesen (d 1410) til Skovsbo, rd VIII 454. - Otte Clausen (Strangesen) (d 1571) til Nørholm VI 482f. - Peder Nielsen (d 1566) til Sonnerup VI 329 369. - Preben Evertsen (d 1602) til Aggersborg, Lindholm og Lundegård VI 327 329 331. - Strange Nielsen (Strangesen) (d e 1498) til Nørholm, rr, rhofm I 105f 108 112; IV 17ff
- Bildt, Anne Hansdatter (1576) III 236f. - Daniel Knudsen (d 1585) til Abildgård og Næs V 448; VI 237ff 240 242ff 245. - Henrik Torlofsen (d o 1613) til Hassinggård VIII 510. - Knud Danielsen (d o 1604) til Abildgård og Lundgård VI 237f 240 243. - Otte Danielsen (d e 1616) til Næs VI 237f 240f 243
- Bille, Anders Bentsen (d 1555) til Søholm, rr, rd I 163 166 175f 241 247 283 285 303 306 312 334f 347 365 370 372 374; II 13 15 21 32 39 61 81; III 32; V 23ff 26 175; VI 344 385; VIII 382 459. - Anders Eriksen (d 1657) til Damsbo og Søbo, rr, marsk VII 230 233 272 275. - Anders Steensen (d 1633) til Rosendal, rr VII 176 183. - Anne Jensdatter (d 1640) VII 174f.

- Anne Pedersdatter (d o 1465) III 188. - Anne Pedersdatter (d e 1589) VII 70ff 73f. - Axel Pedersen (d 1467) til Ljungby VIII 456. - Beate Clausdatter (d 1605) VI 83 134 166; VII 50 113; VIII 448. - Bent Andersen (d 1555) til Bregentved, rr I 331f. - Bent Hansen (d e 1557) til Egede II 86 88f. - Bent Torbernsen (d 1494) til Søholm og Egede, rr I 74 78f 84 88 125f; III 326 329; V 464f. - Birgitte Hansdatter (d 1587) til Egede II 86f 88ff; VIII 472. - Birte Clausdatter (d o 1614) VI 119. - Claus Steensen (d 1558) til Allinde mm, rr I 225 227 229 273 297 300f 303 334f 367; II 13f 15 17 19 21 26 32 39 68 70 74 90 192 216. - Edele Torbernsdatter (d 1527) II 6 105. - Eggert Andersen (d 1597) til Markie og Gedsholm VIII 493. - Elisabeth (Lisbet) Knudsdatter (d 1601) IV 136 139. - Erik Frantsen (d 1590) til Søholm og Hvedholm V 172ff 175. - Erik Holgersen (d 1641) til Kærsgård VII 255. - Erik Jensen (d 1600) til Rønnowsholm V 100; VI 75 82f; VII 49 51 154 233. - Erik Jepsen (d 1484) til Bjærgbygård I 99 103. - Erik Knudsen (d 1573) til Lindved I 360; II 42 46 48 97ff; VII 153. - Erik Knudsen (d 1598) til Kærsgård VII 286. - Ermegaard Andersdatter (d 1564) til Bidstrup IV 231f. - Ermegaard Hansdatter (d 1587) til Jomfruens Egede II 86f 88ff; VIII 472. - Eske Jørgensen (d 1619) til Vallen og Ellinge III 324 328 333f; IV 228 230 325 360; V 172 174f; VI 75 83 356f; VII 39 50. - Eske Pedersen (d 1552) til Svanholm, rr, rhofm I 163 166 225 229 237 271 273 297 298 306 310ff 334 335 338; II 267ff; III 19f; IV 117 119 285; V 368 374; VI 39 41; VII 290 292. - Eske Pedersen (d 1608) til Svanholm, hofjunker V 486f 490; VI 49f 52. - Frants Andersen (d 1563) til Søholm, under-adm II 59 61 101 104 106; V 64 175; VII 331; VIII 519. - Hans Bentsen (d 1542) til Egede og Søholm, rr I 132f 134 161 163 177; II 86 88. - Hartvig Eskesen (d e

1568) til Valden III 43f. - Hartvig Knudsen (d 1649) til Billeskov og Møllerup VI 192 200 206. - Helvig Eriksdatter (d 1674) til Billeshave VII 255. - Henrik Henriksen (d 1592) til Mogenstrup IV 226f; VI 102; VIII 516. - Hilleborg Esgersdatter (d 1602) I 316; III 178 333f 379 384 386; IV 29; VII 50. - Ingeborg Andersdatter (d 1608) til Jomfruens Egede V 172f 175 294f. - Inger Torbernsdatter (d 1507) til Nielstrup I 75 125f. - Jens Clausen (d 1575) til Lyngsgård, Billesholm mm II 190ff; IV 465; VII 175 229 243. - Jørgen Eskesen (d 1601) til Ellinge II 339; III 13 19f 381 385; IV 262 264; V 172 175; VII 50; VIII 519f. - Karen Bentsdatter (d 1540) I 152ff. - Karen Eriksdatter (d 1582) VII 231. - Knud Eriksen (d 1592) til Lindved og Flintholm II 15; IV 207 211 213 215f; V 100 238f; VIII 516 532. - Knud Pedersen (d 1543) til Kærsgård, rr I 163 166 188 207 220f; II 30 34. - Knud Steensen (d 1575) til Billeskov mm V 251; VI 200. - Lisbet Clausdatter (d 1613) II 90; III 19. - Lisbeth Knudsdatter (d 1601) VIII 526. - Lisbet Steensdatter (d 1656) VI 369; VII 207. - Maren Clausdatter (d 1607) VI 83. - Maren Pedersdatter (d o 1528) IV 379; V 100. - Margrethe Eskesdatter (d 1595) III 12 17 19f; V 259 383ff; VI 52; VIII 516. - Margrethe Nielsdatter (d 1603) III 19. - Markvard Jensen (d 1631) til Hvidkilde VI 461 465; VII 218ff 223 225f 229 234; VIII 347f. - Mette Steensdatter (d 1636) VI 464; VII 242. - Mogens Pedersen (d 1538) til Svanholm, rr I 177ff 239f 310ff. - Niels Esbernsen (d e 1438) til Hallelev, ædgn I 47 49. - Niels Jørgensen (d 1591) hofjunker III 344; V 214 221. - Oluf Pedersen (d 1602) til Svanholm III 295; IV 238f 304ff 307 310f; V 54 57 59ff 256 391f; VI 50ff. - Ove Eriksen (d 1618) til Lindved VII 136 146 150 153f; VIII 532 535. - Ove Pedersen (d 1555) bisp Århus I 163 165 258. - Peder Bentsen (d o

- 1474) se: Lykke, Peder Bentsen. - Peder Ergesen (d 1580) til Svanholm, rr I 84; II 90 92 110 118 123 127 131 136 168 171 173 175 180 184 186 188 190 192f 195 216 226 233 271 278 285f 316 333 335; III 13 20 24 117 120 122 124 130 158 169 196 216 270 273 275 277f 281 305 314 324; IV 101 155; V 54 61 483 485 489; VI 52 67 71; VII 73 296 301. - Peder Jørgensen (d 1586) til Vallen IV 127f 129. - Peder Ovesen (d e 1658) til Lindved mm VII 272. - Peder Torbensen (d 1508) til Svanholm I 74 99 103 105; VII 292; VIII 457. - Regitze Torbernsdatter (d o 1490) VII 292. - Sidsel Clausdatter (d 1580) II 190ff 215f; IV 24 25f; VII 156; VIII 525. - Sophie Clausdatter (d 1587) VII 31. - Sophie Pedersdatter (d 1608) V 61; VII 234f. - Steen Basse Torbernsen (d o 1520) til Allinde og Lyngsgård, rr I 114f 129 132. - Steen Clausen (d 1586) til Vandås og Næsbyholm, ld Skåne II 215f; IV 137 139; VIII 491 493 495 519. - Steen Eriksen (d 1672) til Kærsgård VII 285ff. - Steen Jensen (1629) til Billesholm VII 230 239 243. - Steen Knudsen (d 1590) til Kærsgård II 104 107; III 43f; V 431; VIII 495. - Torben Hansen (d e 1586) til Spannarp II 86 88; VIII 514. - Torbern Bentsen (d 1465) til Søholm mm, rr I 68f 74f 115
- Bing, Anders Kjeldsen (d 1589) rr III 379 384; IV 21 22f 24 127f 186 191 206 215 374 378; V 65ff 68ff 71 73; VI 305ff 308ff 311ff 313f; VIII 524. - Edel Joakimsdatter (d o 1620) V 73; VI 305 308 312f; VII 50. - Joachim Jonsen (d o 1568) til Smedstorp VI 313. - Jon Andersen (d e 1489) til Smedstorp VI 313. - Kjeld Jonsen (d o 1570) til Smedstorp I 175f; V 71; VI 313f
- Birch, Thomas Tullius (1614) sp Kvindinge-Sönnarslöf VII 118 131
- Bircherod, Jens (d 1708) bisp Ålborg VIII 340
- Birger Gunnensen (d 1519) æbisp I 132f 144 149 151 157f 160 169; II 94; III 61; VII 397; VIII 298
- Birgitte Andersdatter (1529) i Gern h I 172f 252. - Jensdatter (d o 1529) I 290f. - Jensdatter (1589) i Hem IV 389. - Madsdatter (1592) i Stevns h V 207. - Pedersdatter (1604) i Lemtorp VI 297. - Peters (1576) i Store Hedinge III 234. - Larsdatter (1600) i Skræ VI 115 120. - Laurids Skrædders V 126ff. - Madsdatter (1593) i Tørrildhave V 293. - Samuelsdatter (d f 1603) i Surnadal (Norge) VII 216. - Sinnesdatter (d 1634) i Helsingør VI 348 410; VII 59. - Rasmus Køllers (1572) i Klemensker III 124f
- Birk, Oluf (1552) bo i Uggerløse V 400
- Birte Svensdotter (1640) g m Håkon Larsson Dufva VI 266
- Birthing von (d f 1602) i Østrig VI 191
- Bjeregaard, Per Pedersen (d 1567) dfg på Fur II 291f
- Bjerger, Jens (1576) bg i Vejle III 226
- Bjerregrav, Bertel (d e 1591) rdm Viborg III 260 262; V 159f 183f
- Bjørn Christensen (1568) bo på Læsø II 320f. - Haagensen (d 1600) sp Stod VII 211 213
- Bjørn, Anders Bjørnsen (d f 1540) til Stenalt I 270; VII 302. - Anders Jacobsen (Jochimsen) (d 1490) til Voergård I 97f 138; VII 295. - Anders Jakobsen den yngre (d e 1536) til Voergård VII 290ff 292 294. - Anne Andersdatter (d o 1520) VI 179. - Anne Jakobsdatter (d e 1526) VII 293. - Bjørn Andersen (d e 1509) til Stenalt I 134 137f 141f 157 161f 270; VIII 456 457. - Bjørn Andersen (d 1583) til Vinstrup og Stenalt, ld Sjælland rr I 33 268ff 359; II 193f 272 282 285f 308 333 335 339; III 7f 36ff 113f 117 122 124 127ff 130 158 170 174 183 185 196 216 248 258f 280 305 314 348 378; IV 22f 24 50 58 61 136 139 264 297f; V 67 72 74f 192 242 474 476ff 479ff; VI 119; VII 297ff 300 302; VIII 471 484 485 489 498 516 517 520. - Bjørn Johansen (d e 1503) til Voldby I 85 87. - Dorte (Dorette)

- Jakobsdatter (d e 1567) til Tybjerggård og Støvringgård II 222f; V 74f 78; VII 293ff; VIII 493. - Else Bjørnsdatter (d 1594) V 191 479f; VI 119 343 364. - Helle Bjørnsdatter (d e 1426) I 57. - Henrik Bjørnsen (d 1541) til Stenalt I 225ff. - Ide Bjørnsdatter (d 1627) V 191 474f 479f. - Jacob (Joachim) Andersen (d o 1524) til Voergård, rr I 145 147 149; VII 293ff. - Jacob Bjørnsen (d 1596) til Stenalt I 33; V 74 78 152 184 187 240 479; VIII 305 337. - Johan Bjørnsen (d 1534) til Nielstrup, rr I 78f 117f 188 353 356; III 326 328. - Knud (1593) rdm Horsens V 261 266. - Maren Johansdatter (d 1561) til Nielstrup I 270; V 46; VI 335 464. - Margrethe Bjørnsdatter (d o 1629) V 240 242 474f 477f 480; VII 177. - Niels Jakobsen (d 1596) til Stenalt VIII 524. - Sidsel Bjørnsdatter (d 1619) V 191 475 477 479ff; VII 172. - Truid Bjørnsen (d 1590) til Bjørnsholm I 33; IV 83; V 184ff 189ff 192 240 242 250 473 475ff 478ff; VII 231; VIII 310. - Truid Truidsen (d 1590) V 184ff 187ff 190f 240f 250f 479
- Bjørnkjær, Christen Pedersen (1560) rdm Odense II 104 107 230 232 235. - Jens Pedersen (1560) rdm Odense II 235f
- Bjørnsen, Christopher (d 1642) bgm i Trondhjem VII 211. - Elisabeth Christophersdatter (d o 1650) i Snåsan (Norge) VII 211. - Jens se: Kaas, Jens Bjørnsen
- Black, Christen (1594) bo i Jyderup V 307. - Hans (1591) bo på Sjøland V 130
- Blik, Anders Iversen (d e 1580) til Beg VII 483. - Anne Eriksdatter (d 1592) III 86ff 199ff 202; VI 450. - Erik Andersen (d e 1550) til Nystrup III 87f. - Inger Eriksdatter (d o 1590) til Nystrup III 87
- Blix, Laurids Mogensen (d e 1612) sp (Norge) VII 214. - Salomon Lauridsen (d 1638) sp Lit i Jemleland VII 200 214
- Bloch, Inger (d 1613) i Viborg VI 119. - Jens Nielsen (d 1580) mag, kann Viborg II 209f 258f; III 236 239; VIII 440. - Jens Sørensen (d o 1654) hfg Hindsted h V 26; VIII 538. - Niels (d o 1574) i Store Arden, hfg Hindsted h V 26. - Peder (d 1623 el 1624) i Gesholm, Bælum s IV 381ff 384. - Peder de (1637) toldforvalter i Bergen VIII 302. - Søren Jensen (d 1693) hfg Hindsted h V 26. - Søren Nielsen (d 1621) i Store Arden, hfg Hindsted h III 370f; IV 52 55f 113f; V 22 26; VIII 445
- Block, Christen (1586) bo i Jyderup IV 174. - Christen (1610) bo i Nørhå s VII 87f. - Christen Nielsen (1592) bo i Tokkerup V 235ff. - Henning (1592-96) bo i S Dalby V 235f. - Jep (1583) bo i Kolstrupgårde IV 61. - Laurids (1552) til Kovstrupgård VIII 462
- Blok, Christen (1597) rfg på Antvorskov VI 15
- Bloksgaard, Mads (1568) i Josefsgård II 301
- Blome, Anna Didriksdatter (d 1650) VI 471. - Anne Ottesdatter (d 1688) VII 283. - Didrik Didriksen (d 1611) til Hornstorf mm, amt VI 471. - Didrik Hansen (d o 1617) til Mönchneverstorf VII 233. - Henrik Jørgensen (d e 1543) lm I 225ff. - Karen Ottesdatter (d 1586) V 416 425. - Margrethe Didriksdatter (d 1679) VII 233. - Otto Henriksen (d mellem 1534 og 1545) V 425. - Otto Henriksen (d 1645) til Rastorf mm, jægermester VII 283
- Blaa, Anne Sivertsdatter (d o 1490) til Orebygård IV 45; VIII 445. - Barbara Eriksdatter (d e 1558) I 349; VI 244. - Erik Olufsen (d o 1504) til Orebygård I 349
- Bo Boesen (1585) bo i Kannerød IV 152. - Frandsen (1579-94) bo i Sømme h III 293. - Hansen (1570) bo i S Merløse III 34. - Madsen (1571) bo i Fakse h III 74ff
- Bocholt, Henrik (1594) sørøver V 350
- Bodel (Botulf) Olsen (1525) hfg Göinge h I 165 167
- Bodil (Boell, Boelde, Bole, Buole) Albretsdatter (1534) i Helsingborg VIII 534. - Gregersdatter (d 1573) i Eget VIII 337f. - Hansdatter (1573) i Ollerup VIII 483f. -

- Hansdatter (1587) i Kbh IV 271ff.
 - Hanskone (d f 1603) i Høllund VI 252. - Jenses (1579-94) i Sømme h III 293. - Niels Jenses (d o 1593) V 359f. - Mogensdatter (1585) i Kværede IV 152f 155. - Nielsdatter (1573) i Torring III 142. - Pedersdatter (1591) møl-
 lerkone i Ydermølle, Ranum s V 185ff 188ff 191f. - Sørensdatter (1603) i Navtrup VI 202f
- Bodil (Bodolf) Nielsen (1587) bo i Araslöv IV 240ff
- Bodtzen, Niels (1610) bo i gd Næs-
 gård VII 87f 93
- Bodkone, Bodil (Boell) (1604) i Tor-
 ning VI 270 272
- Bodsøe, Christen (1610) bo i gd Nør-
 hågård VII 88
- Boedzen, Karsten Hansen (o 1700)
 VIII 356
- Boes, Anders Sørensen (1591) bo i
 Lille Sørup V 152
- Bogense-slægten se: Claus Eriksen (d
 1550), Erik Nielsen (d 1500), Jens
 Clausen (d o 1590), Jørgen Clausen
 (d 1592), Niels Eriksen (d e
 1498), Niels Tuesen (1466), Rasmus
 Jørgensen (d 1616) og Tue Nielsen
 (d o 1430)
- Bogfører, Jacob (1596) bg i Århus V
 409
- Bomell, Niels Jørgensen (1603) bg i
 Nykøbing F VI 245ff 248. - Niels
 Rasmussen (1603) bg i Nykøbing F
 246f
- Bommelburg se: Boyneburg
- Bomøve (?), Niels Jensen (1558) på
 Mors II 155f
- Bonde (1461) bo i Herfølge V 55. -
 Jensen (1497) hfg Ramsø h III 50f;
 V 369. - Jensen (1612) bo i
 Vilslev VII 97. - Pedersen (1635)
 bo på Bjerg, Halland VII 246. -
 Claus Olsen (d e 1465) til Opager
 og Fjellebro VI 326 329f. - Clemen-
 (1533) bo i Ovenskov II 44. -
 Jakob (1584) bo i Knudsker s VIII
 527. - Jens (1584) bo på Bornholm
 VIII 528. - Jens (d 1642) til
 Stensholm mm VI 265. - Jørgen
 (1572) bo i Emmelev VII 297. -
 Jørgen (1584) hfg Lunde h IV 86
 88. - Morten (1573) på Lolland
 VIII 487. - Morten (1584) bo i
 Knudsker s VIII 527. - Niels
 (1537) i Fyn VIII 460. - Oluf (d o
 1490) til Fjellebro VI 329f. -
 Seyer (d f 1546) bo i Gern h I
 251. - se også: Bunde
- Bondgaard, Peter Giertsen (1622) bgm
 i Trondhjem VII 186 196 209
- Borch, Peder Iversen (d 1627) rektor
 Herlufsholm, lektor Trondhjem dom-
 kapitel VII 201 215
- Bordingholm, Jacob (1554) fg på
 Krogholm II 20f
- Borg, Christen se: Bøg, Christen
- Borgmand, Bertel (1609) bg i Ribe VI
 353
- Boringholm, Jens Pedersen (d 1654)
 sp Neksø-Bodilsker, pr Bornholm
 VII 248
- Boris Feodorovitsch Godunov (d 1605)
 russ czar VI 266
- Borkholt, Johan (1584) til Kjeld-
 strup VIII 523
- Borkort (1557) i Neksø II 113
- Bornholm (Borringholm, Borgholm),
 Jørgen Jensen (d 1597) byfg i
 Malmø VI 64 69ff
- Borrie Eriksen (1587) bo i Skättill-
 junga IV 240f
- Bosø-slægten se: Jens Ingvorsen,
 Kirsten Ingvorsdatter
- Bottelier se: Kock, Hans
- Boumand, Jens (1621) bg i Flensborg
 VII 174f
- Boye, Claus (Klas) (1602) guldsmed i
 Stockholm VI 197 221
- Boyneburg, Burchard von (d 1551) lm
 II 285 287
- Bradfisk, Peter (1544) bo og fisker
 i Grinderslev s I 233
- Brahe, Abraham (d 1630) sv rr VI
 197. - Anna Tygesdatter (d 1636)
 VII 157 270. - Anne Axelsdatter (d
 1663) VII 232f. - Anne Tygesdatter
 (d 1590) II 69 71f. - Axel Axelsen
 (d 1551) til Krogholm I 164 166
 188 207 214 217 221 225 229 273f
 290 297 300f 303 306 312; II 60f
 73f; IV 285. - Axel Ottesen (d
 1616) til Elvedgård mm, rr V 362
 364f 402ff 461 468f 471; IV 69 83
 134 164 166 171 176 276 308 349
 356 366 425; VII 6f 29f 39 67 113
 229 232f 243. - Axel Pedersen (d
 1487) til Krogholm og Tosterup, rr
 I 85 87. - Axel Tygesen (d f 1555)
 II 73 75. - Beate Aagesdatter (d
 1602) V 22ff 25f 112 118; VI 52

161. - Birgitte Axelsdatter (d 1619) VII 254. - Brigitta Joachimsdatter (d 1554) VI 199. - Else Henriksdatter (d 1619) VI 166. - Helvig Steensdatter (g 1622) VI 357. - Henrik Jensen (d 1587) til Vittskövle, rr III 252 257 282 379f 383 386; IV 8 24 85 89 186 191 192ff 206 215; VI 166 374ff; VII 73; VIII 513 527 528 529 530. - Holger Jensen (d 1576) til Hagelös VI 180. - Jens Axelsen (d 1560) til Vittskövle I 290f; II 58ff; III 384; VI 375. - Jørgen Nielsen (d e 1555) til Valløse I 163 166. - Jørgen Ottesen (d 1601) til Tosterup og Kulla Gunnarstorp IV 126 128; V 484 489; VII 113f. - Jørgen Steensen (d 1661) til Hvedholm, rr VII 218f 230ff 235. - Jørgen Tygesen (d 1565) til Tosterup I 327ff 330; II 69ff 72ff 75f 187f; III 276. - Karen Axelsdatter (d 1631) VII 233. - Knud Ottesen (d 1615) til Tosterup, Engelsholm mm V 166 171 222 264 494 498; VI 75 83 170 378 385 468; VII 39 48 113. - Lauge Axelsen (d 1567) til Krogholm og Vittskövle, rr I 302f 362 365 367 370 372 374; II 13f 15 17 20f 23 26 39 127 131 134 136f 216 226 243 245 250 285ff 339. - Lisbet Ottesdatter (d 1563) IV 197f 200; VI 22 84; VII 49 76 231; VIII 448. - Magnus greve (d 1633) sv rigsdrost VI 196f. - Manderup Ottesen (d 1666) til Torbenfeld VII 287. - Margrethe Axelsdatter (d e 1567) II 285ff. - Margrethe Henriksdatter (d 1617) VII 73 233. - Margrethe Ottesdatter (d 1614) VI 344 385; VII 101. - Mette Pedersdatter (d 1641) VII 271. - Niels Pedersen (d 1529) til Vandås I 163ff 166f; VII 281. - Otte Pedersen (d 1642) til Krogholm VII 230 233 239. - Otte Steensen (d 1651) til Næsbyholm og Tersløse VII 239 241. - Otte Tygesen (d 1571) til Knutstorp, rr II 56ff 69ff 72ff 75f 135f 146 148 157 159 166f 219 224ff 239 253 271 278 286f 308 316 333 335 339; III 36 38 47; VI 83 134 166; VII 50 113. - Ove Jensen (d 1587) til Tunbyholm III 379 381 384 386; IV 75 83 374f. - Peder Jensen (d 1610) til Krogholm III 263 266 282 379 386; IV 5f 117f; V 76 78 214 242f; VI 385; VII 233; VIII 516. - Per (d 1590) sv rigsdrost VI 196. - Sophie Axelsdatter (d 1646) VII 229f 232ff 254 286. - Sophie Ottesdatter (d 1643) II 318; V 497; VII 111ff 114 243. - Sophie Pedersdatter (d 1638) VI 344 385. - Sophie Steensdatter (d 1659) VII 232. - Steen Jørgensen (d 1677) til Knutstorp VII 230f. - Steen Ottesen (d 1620) til Knutstorp, Bregentved mm, rr III 270 272 305 314 333 350 353 378; IV 22f 24 41 186 191 206 215 261 307 374 378; V 29 34 74ff 77 172 238 240 286 307 407 419 461 491; VI 69 131 134 138 164 166 171 176 276 315 349 366 425 458; VI 5 7 29f 67 113 230 232 241; VIII 531 532. - Tyge Axelsen (d 1523) til Tosterup og Elvedgård, rr I 164 166; II 71 73ff 77; IV 45. - Tyge Axelsen (d 1640) til Mattrup VII 239 243 254f. - Tyge Jensen (d 1581) til Tosterup og Hammer I 316; III 123 178 378ff 384 386; IV 29; VI 357; VII 157. - Tyge Ottesen (d 1601) til Knutstorp, astronom II 33 71 318; II 291ff 294f; V 497; VII 35 113. - Tønne Jørgensen (d 1611) til Tosterup og Gundestrup VII 112f
- Brand, Jens (1578) bo på Bornholm VIII 505
- Brandsen, Laurens (d 1496) franciskanermunk I 57 63
- Brandt, Christian (d 1780) amanuensis VIII 306
- Brasen, Jacob Pedersen (d e 1584) sp Gedsted-Fjelsø, pr III 134f. - Jens Andersen (d o 1625) sp Ulbjerg-Lynderup IV 318 320
- Brask, Anders (1590) i Stenderup, kirkeværge V 20. - Lyder (1614) bg i Kbh VII 123 134 260
- Bred, Jep (1582) i Enslev IV 46
- Bredal, Niels (d e 1576) sp Vinding VIII 382
- Bredhoved, Troels (1556) i Musse h II 91f
- Breide, Bendix Frederiksen (d e 1642) til Donslund VII 272. - Joachim Hansen (d 1574) til Voergård VII 178. - Karen Hansdatter

- (d 1550) VI 391; VII 101. - Margrethe Joachimsdatter (d 1617) VII 178. - Wulf Joachimsen (d o 1621) VII 178f
- Brempe, Jep (1475) hfg Sømme h I 99ff 104
- Brita Mickelsdotter (o 1550) g m Arvid Claesson Ugglå (d f 1557) V 335
- Brixen, Frands (d o 1572) bgm i Odense II 104 107 230 232
- Brixius (1552) bg i Ålborg I 343f
- Brochmand, Jesper Rasmussen (d 1652) bisp Sjælland IV 134; VII 216; VIII 445. - Rasmus Sørensen se: Skrifer, Rasmus Sørensen Brochmand
- Brock, Anders Jensen (d e 1405) I 42ff 45. - Anne Mortensdatter (d o 1603) IV 88; VII 274. - Axel Lagesen (d 1498) til Clausholm, rr I 44 74f 89 107 108 110 129f; VIII 454. - Birgitte Eskesdatter (d 1639) til Vemmetofte mm VII 243. - Elisabeth (Lisbeth) Eskesdatter (d 1652) til Hevringholm mm VII 280. - Eske Laugesen (d 1625) til Gammel Estrup mm, rr III 19; IV 40 228 230; V 83f 102ff 105 173 249 252 260 306f 384ff; VI 50 52 69 75 90 259 276 315 343 345 349 358 365f 370 375 385 425f; VII 6 8 30 39 119 176 207 217 242f; VIII 516 535 536 537 538. - Hans (1614) bg i Kbh VII 122. - Ide Laugesdatter (d o 1532) til Barsebæk I 240; III 19; V 385. - Jens (1584) bo i Årestrup IV 94. - Jens Andersen (d 1408) til Essendrup, drost, rr I 42ff 45. - Jens (Niels) Jensen (d 1404) til Clausholm I 42ff 45f. - Jytte Eskesdatter (d 1640) VI 344; VII 242. - Lauge Eskesen (d o 1504) til Gammel Estrup I 84 137f; III 13 19 20; V 385. - Lauge Jensen (d 1435) til Clausholm og Skærvad I 42ff 45f. - Lauge Laugesen (d 1565) VIII 456 516. - Lauge Nielsen (d 1565) til Vemmetofte og Gammel Estrup I 379f; II 59ff; III 12f 19; V 383 385f; VI 52. - Maren Pedersdatter (d 1589) IV 84 204 206; VI 142. - Margrethe Nielsdatter (d o 1604) III 19; VII 50. - Mette Laugesdatter (d 1631) VII 286. - Morten (Martin) Pedersen (d 1591) til Barløsegård, ld Fyn III 140f 158ff 207; IV 8 10 22 77ff 80ff 84 85ff 88 204ff; V 133; VII 44 48 52 302; VIII 466 484 490 495 501 509 513 517 522 523 529 530. - Niels Eskesen (d o 1419) til Hækkeberga I 44 46. - Niels Laugesen (d 1534) til Gammel Estrup, rr III 19; V 385. - Peder Mortensen (d 1561) til Barløsegård IV 84 204 206; VII 52
- Brockdorff, Dorothea Ditlevsdatter (d 1629) VII 283
- Brockenhuus, Anne Lauridsdatter (d 1658) VII 153 221 235. - Claus Eilersen (d 1648) til Søndergårde, ld Fyn VII 178f 218 233. - Claus Henriksen (d 1566) til Søndergårde I 332; V 470 473; VI 325 329f. - Eiler Henriksen (d 1546) til Søndergårde VI 325 329f. - Eiler Jakobsen (d o 1602) til Nakkebølle og Søndergårde V 455 460; VI 464; VII 38 175 178 229 233; VIII 514 523. - Frands Mikkelsen (d 1569) til Egeskov og Bramstrup, rr, marsk I 329 330 331; II 45f 48 50f 104 143f 243 245 250 278 285f 299f 308 333. - Frands Ottesen (d 1616) til Volderslevgård VII 74f. - Gedske Mikkelsdatter (d 1599) VII 153. - Henrik Johansen (d o 1535) til Søndergårde VI 329f. - Jakob Henriksen (d 1546) til Tiselholt, ld Fyn I 224 237 247; VI 325f 329f. - Jakob Kjeldsen (d 1648) til Leræbk VII 178. - Jakob Mikkelsen (d 1577) til Damsbo, adm II 32 35 104 107; V 483 485 489; VII 175. - Johan Johansen (d 1587) til Leræk II 127 314 316; III 21 23 183f; IV 484; VII 300 303f; VIII 498. - Johan Olufsen (d 1619) til Sebberkloster og Tostruphovgård V 27f; VII 65f 69. - Johan Pedersen (d 1572) til Lerbæk VII 303. - Jørgen Ottesen (d 1634) til Sebberkloster VI 192 200 206. - Karen Lauridsdatter (d 1618) VII 255 284. - Kjeld Johansen (d 1616) til Lerbæk III 133 335f; IV 325f; V 260 264; VI 479 484; VII 178 300 304. - Knud Olufsen (d 1599) til Nibstrup VIII 526. - Laurids Frandsen (d 1604) til Egeskov og Bramstrup II 319; IV 8ff 10f; V 133 172 313 393; VI 102ff; VII 153

- 235; VIII 463 466. - Maren Eilersdatter (d e 1634) VI 464; VII 233. - Margrethe Clausdatter (d o 1578) III 282; VIII 469. - Mikkel Pedersen (d 1555) til Brangstrup og Damsbo, adm II 38 40; VI 325 330; VIII 461. - Oluf Johansen (d 1608) til Sebberklosster VII 69. - Otte Henriksen (d o 1556) til Søndergårde VI 325 329f. - Otte Johansen (d 1594) til Vollerslev, rentem IV 115f 118f; VI 200; VII 75. - Peder Johansen (d 1505) til Vollerslev og Lerbæk, ld Viborg, rr I 127f 132 134; VI 330. - Rigborg Lauridsdatter (d 1641) V 251; VI 100ff 103 235; VII 255. - Sophie Henriksdatter (d 1656) VII 284. - Susanne Eilersdatter (d 1608) VI 465; VII 229; VIII 348. - Thale Henriksdatter (d o 1541) VI 325 329f
- Broder, Peder (1572) i Radsted VIII 468
- Broen, Anders (1588) bg i Kolding IV 326f. - Christen (1589) bo i Harrild IV 346. - Jens Nielsen (1589) bo i Vokslev s IV 346f. - Las (1558) bo i Kærbølling II 160. - Niels (1589) i Østergård, Vokslev s IV 346f. - Vitus (1587) i Gern h, Christen Munks rfm IV 292 312ff
- Brome, Knud (d o 1532) Aage Sparres tjener VIII 459 460
- Brostrup, Jens (d 1497) æbisp I 108f 129
- Bruens, Margrethe, Per Christensens (1537) I 197f
- Bruer, Carsten (1586) bg i Lübeck IV 195
- Brun (Bruun), Bodil (d 1644) VII 284. - Christen (1562) bo i Resen III 187. - Christen (1588) bo i Skerk IV 332. - Christen Madsen (d 1585) sp Hjerck-Harre III 237 240. - Erik (1594) fg på Hagenskov V 312f. - Erik (1598), Johan Ruds rfm VI 56. - Ide Nielsdatter (d o 1580) II 33. - Jakob (d o 1622) bgm i Kbh V 210 220; VI 144ff 147f 149ff 152 158ff 162. - Jens (d 1467) prior Antvorskov I 63f 78f; III 326 328; VIII 435. - Jens (1562) i gd Skovshoved III 186f. - Jens (1574) i Skovshoved (Jylland) III 186f 189. - Jens (1589?) bo i Jeksen IV 355. - Jep (d o 1545) til Vindumgård II 145. - Las (1558) bo i Kærbølling II 160. - Mads (1592-96) bo i Høsten V 235f. - Mads (d 1619) sp Stokkemarke, pr Lollands S h III 339 344. - Morten (1556) i Nørlunde II 90. - Mourids Jepsen (d e 1558) til Vindumgård II 145 146ff. - Niels (1594) bo i Basnæs V 322. - Niels Hintzesen (d e 1486) vb, bgm i Næstved I 85 87. - Niels Jensen (1562) bg i Skive III 187. - Niels Nielsen (d o 1602) til Kongstedlund II 153f. - Niels Olufsen (d e 1556) til Kongerslev, vb I 249f 275; II 153f. - Peder (1590) bo i Dallund birk V 43. - Romell Pedersen (d f 1584) til Brunstorp IV 80 83f. - Severin (1576) i Almind, hfg Lynggård h III 242. - Sidsel Romeldsdatter (d o 1600) VI 243. - Søren (1559) skolemester Skive II 213
- Bruse, Anders Mikkelsen (d f 1540) bo i Roløkke I 223f. - Mikkel (1540) i Roløkke I 223
- Brygger, Morten Christensen (1592) i Kbh V 214. - Niels (1592) bg i Kbh V 214. - Poul Nielsen (1646) i Lyngby VII 323
- Bryske, Antonius Eilersen (d 1566) til Langesø, rr, rk I 253f 337f 355; V 470 473. - Birgitte se: Grete Carlsdatter Bryske. - Carl Clausen (d 1521) til Flintholm II 333 335; III 121; VIII 496. - Carl Gertsen (d 1613) til Margård, Langesø mm III 19; V 44 47 455 460; VI 364 420ff 425 427; VIII 516. - Claus Carlsen (d 1564) til Flintholm II 14f 230f; V 100 239; VIII 496. - Claus Gertsen (d o 1501) til Margård og Flintholm, rr I 105f 108f. - Eiler Gertsen (d 1614) til Dallund V 42 46; VI 459 461 464f. - Eiler Ivensen (d 1529) til Dallund, Langesø og Margård mm, ld Viborg I 337f; III 186 189. - Gert Eilersen (d 1552) til Dallund I 336ff; VI 335 427 464. - Grete Carlsdatter (d 1575) til Toftholm II 303f 306; III 117ff 120f; VIII 479 483 493 496 509 515. - Jørgen (d e 1579) til

- Skafteløv VIII 496 509 515. - Jørgen Carlsen (d o 1572) til Skafteløv mm II 230 232 334f; III 118 121; VIII 479 496 509 515 516. - Karen Gertsdatter (d 1624) IV 337ff; V 42ff 46f; VI 332f 335. - Lisbet Eilersdatter (d 1674) til Tirsbæk I 35; II 318; V 47; VI 129. - Maren Eilersdatter (d 1610) VII 182. - Sidsel Eilersdatter (d 1573) I 336ff. - Truid Carlsen (d 1653) til Gammel Estrup og Langesø VI 354; VIII 536
- Brød, Jens (1578) i Østergård i Assing VIII 507
- Brødt, Peder (1589, 1604) bo i Sjør-slev IV 393; VI 113 271
- Brøger, Peder (1572) hfg i Slet h VIII 472. - Povl Nielsen (1646) i Lyngby VII 323. - Se også: Brygger
- Brøndum, Niels (1576) bg i Hobro III 235
- Buchwald, Appolonia Johansdatter (d 1673) VI 136. - Birgitte (Berte) Ditlevsdatter (d e 1632) VI 136. - Ditlev (d o 1596) til Pronstorf VI 136. - Hans (Johan) Jaspersen (d 1621) til Borstel VI 136. - Henrik Jaspersen von (d 1613) til Sierhagen VI 467f 479. - Jasper Mark-vardsen (d 1587) til Borsted, Sierhagen og Jersbek VI 471. - Margrethe Ottesdatter (d 1564) VI 470. - Margrethe Detlevsdatter (1608) VI 471
- Buchvold (Buckfeldt), Anne von (1602) VI 131 136
- Buck, Jep (1582) bo i Bockeboda VIII 515. - Mads (1590) bo i Jerlev h V 101. - Mogens (1589) bo i Møsvrå IV 351
- Budde, Dorete Godslevdatter (d e 1638) VI 343. - Godslev Henningsen (d 1622) til Nesson og Rødslet mm IV 326 329; V 184 187 191 240 474f 478ff 481; VI 167ff 343; VII 171f. - Henning (o 1530) til Nesson VII 172. - Jon (d f 1660) hospitals-præst Trondhjem VII 211. - Oluf Jonsen (d 1660) sp Snåsan (Norge) VII 189 211
- Bug, Søren (1573) VIII 482
- Bugge, Laurids (Las) (1469) bo i True I 89 92. - Laurids Madsen (d 1693) til Linderumgård, fg på Høgholt VIII 337. - Niels (d 1359) til Hald, rd I 40 92
- Bugi, Jens (1573) bo i Torrild III 153
- Bull, Peder (1590) hfg Åsum h 92f
- Bunde Christensen (1603) bo i Jerlev VI 251. - Torbernsen (1557) i Listerhult II 119
- Bunde, Anders (1587) bo i gd Lil-To-rup Skjød s IV 275. - Anders (1590) bo i Spettrup V 110. - Christen (1589) bo i Svejstrup IV 359. - Frands (1597) bo i Skør-pinge VI 13. - Jens (1572, 1580) bo i Tolstrup III 102 337f. - Jens (1580) fg på Mariager kl III 369. - Jens (1587) bo i Snåstrup IV 267. - Knud (1590) bo i Harridslev V 9. - Morten (1570) bg i Holste-bro III 22f. - Oluf (1570) bo i Torpe III 47f. - Peder (1557) bg i Odense III 101ff. - Peder (1584) i Bjødstrup, hfg Hammerum h IV 73. - Peder (1589) i Svejstrup, Jørgen Friis' rfm IV 399f. - Simon Christensen (d e 1618) bskr Viborg VIII 342
- Buntmager, Christoffer Albretsen (1622) bg i Odense VII 180f. - Claus (1579) købm III 311
- Buodt, Peder (1604) sdm d Lysgård h VI 271
- Burre, Anders (1591) bo i Ørskov V 131
- Buruall, Herman (1594) skipper V 342
- Busch, Frederik (d o 1603) bgm i Ringkøbing VI 29 32ff 35f 47 49
- Busse, Morten (1590) bo i Hasseris V 96
- Butzer, Hans Pedersen (d o 1603) kann Viborg IV 252f
- Buwinckhusen, Conrad (d 1611) bgm i Helsingør VI 347ff 406 408. - Herman (1603) i Amsterdam VI 349
- Bydelsbak, Albrecht Engelbrechtsen (d o 1492) V 401. - Engelbrecht Albrechtsen (d o 1492) til Torben-feld, rr I 78f 85 87; III 326 329; V 400f. - Kirsten Engelbrechtsdat-ter (d o 1475) I 190. - Mette Albrechtsdatter (d 1513) I 236ff 239 310ff 313; II 83; V 401 404
- Byg, Claus (1558) bo i Tørrild h II 255. - Enevold (1558) bo i Tørrild h II 160
- Bülow, Joachim (d 1615) lm på Kron-borg VI 411

- Bysvend, Christen se: Bøg, Christen.
 - Mads (1609) i Helsingør VII 55
- Bøcker, Thøger (1592) bg i Nibe V 222f
- Bødker, Jens (1579) III 301. - Johan se: Deldur, Johan Bødker von. - Knud Jensen (1591) i Ørsted V 152. - Mads (1583) i Mejlby IV 113. - Mads Olsen (Olufsen) (1619) byfg i Skelskør VII 164. - Niels (1585) i Le IV 170. - Niels (1600) i N Knudstrup VI 113. - Søren (1604) i Lemtorp s VI 294
- Bøg, Christen (1594) fogedsvend i Roskilde V 379
- Bøgvad, Frederik (1608) rfg på Hald VI 440ff 443f
- Bølle, Birgitte Eriksdatter (d 1595) til Orebygård II 69 71 72 75 250; IV 41 45 166f; V 78 404f. - Dorte Madsdatter (d 1545) til Fuglsang V 417 421 423 425; VII 154. - Eiler Madsen (d 1501) bisp Århus I 118f. - Erik Madsen (d o 1492) til Orebygård IV 45. - Erik Madsen (d 1562) til Tersløsegård og Orebygård, rr I 224f 273f 300f 303 335 338; II 69ff 72ff 75 77 110 118 131 249f; III 378; IV 43 45 167. - Karen (d 1582) til Hellerup VIII 297. - Kirsten Eriksdatter (d 1604) II 69 71 72 75 250. - Mads Andersen (d o 1466) til Nakkebølle I 56f. - Mads Eriksen (d 1539) til Orebygård og Tersløsegård, rr I 143f 145 149 161 163; IV 45. - Susanne Eilersdatter (d 1569) til Nakkebølle VII 175
- Bøncke, Niels (1594) bo i Sibberup V 324
- Børge (d 1482) abb Ringsted kl I 85f. - Lauridsen (1592-96) bo i Høstentorp V 235f. - Olufsen (1609) bo i Faurås h VI 456f. - Pedersen (1582) i Spannarp, hfg Himle h IV 20f. - Simonsen (1573) bo i Torrild III 153. - Svendsen (1586) bo i Skogby, Kvibølle s IV 187
- Børting, Peter Jørgensen (d 1702) rfg på Rantzausholm VII 280
- Bøsseskytte, Henrik (d o 1590) i Kbh V 212
- Bøtt, Christen (1594) bg i Roskilde V 378
- Baad, Jens Carlsen (d 1585) til Tiselholt og Binnitsegård (Binnesse) VIII 467. - Jørgen Olsen (d o 1527) til Egebjerg og Engestofte I 143f. - Kirsten Hansdatter (d o 1540) I 293f
- Calvin, Johannes (d 1564) fr reformator VII 129 131
- Canilichen Henriksdatter (d 1669) i Trondhjem VII 210
- Carin Carlsdatter (d 1626) g m Michael Uggla V 335
- Carl IX (d 1611) sv konge VI 190f 196ff 199 206 208ff 211 213 216ff 220ff 224 346; VIII 390
- Carl X Gustaf (d 1660) sv konge I 227; VIII 323
- Carsten Frederiksen (1622) tjenestedreng i Numedal VII 193. - Hansen (1586) i gd Hedegård Bindslev s, Horns h, fg på Asdal IV 208 212. - Hansen se: Boedzen, Carsten Hansen
- Casper Poulsen (1575) Hans Holcks rfm VIII 498
- Casse, Peter (d 1920) overretssagfører VIII 420
- Cataneis, Ludovico de (1424) dr jur fra Verona VII 314
- Catharina Hermandsdatter (d f 1583) i Malmø VI 70
- Cathrine Sørens datter (d 1624) i Sværdborg V 360f
- Cerlin se: Serlin
- Charlotte Amalie (d 1714) Christian Vs dronning II 159; III 297; VII 236
- Christen (1546) Eske Billes rfm V 368. - Albrechtsen (Albertsen) (d 1616) bgm i Kbh VI 147 150 161; VII 123 133. - Andersen (1558) bo i Nørlyng h II 163. - Andersen (1570) i Nibe III 40. - Andersen (1576) bo i Båstrup III 242. - Andersen (1583) bo i Fjellerup IV 61. - Andersen (1584) bo i gd Varrisbøl, Lønborg s IV 92. - Andersen (1588) i Tjørring, hfg i Hammerum h IV 331. - Andersen (1589) bo i Tårup IV 346f. - Andersen (1590) bo i Øland hede V 18f. - Andersen (1591) bo i Rønge V 176ff 179. - Andersen (1606) bo i Støvring VI 363. - Andersen (d 1606) sp Ærøskøbing VII 207. - Andersen (1608) Christen Prips

tjener VI 446f. - Andersen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f. - Bertelsen (1595) bo i Vorbasse V 434f. - Byrialsen (1588) i Bygum, hfg i Rinds h IV 318. - Christensen (d o 1530) til Movstgård III 23. - Christensen (1552) bg i Lemvig (?) I 343f. - Christensen (1552) bo i Skørping I 345. - Christensen (1572) bo i Lysgård III 110. - Christensen (d e 1584) byfg i Kbh VIII 514. - Christensen (1590) i Ferring, skoleelev V 107ff. - Christensen (1598) bo i Svenstrupgårde VI 45f. - Christensen (1600) bo i Viium VI 113. - Christensen (1606) bo i Åstrup VI 362. - Christensen (1608) i Hassing h VI 446. - Christensen (1609) bo i Fjederholt VII 16. - Christensen (1609) i Herning VII 13 16. - Christensen (1610) bo i gd Kærgård VII 87f. - Christensen (1614) bo i Kovsted VIII 535. - Ebbesen (1622) bg i Trondhjem VII 186 193. - Enevoldsen (1593) bo i Mygind V 299f. - Envoldsen (1595) Rasmus Skades rfm V 389. - Eskelsen (1562) bg i Skive VIII 464. - Eskesen (1590) bo i Ferring V 107. - Espersen (1596) i Borregård, bfg i Åle birk V 474. - Frandsen (1571) bo i Haslevgård III 96. - Graversen (1669) i Herning VII 13ff 16 20. - Hansen (1574) i Østergård i Bramminge III 181. - Hansen (1595) bo i Lindet V 429. - Hansen (d 1643) bisp Ålborg VII 127. - Hemmingsen (d 1455) bisp Ribe I 47 49 56f; V 482 484 488f; VII 368. - Ibsen (1580) rdm Grenå III 335f. - Ibsen (1580) bo i Hegedal III 370f. - Ibsen (1581) bo i Lundum III 375. - Ibsen (1585) bo i Hersom IV 168. - Ibsen (1589) i Viborg, Peder Munks rfm IV 348f. - Ibsen (1603) bg i Viborg VI 249. - Ibsen (1609) bo i Kollund VII 16. - Jakobsen (1588) i Ebbarp, hskr Oxie h IV 308. - Jakobsen (1594) sørøver V 350. - Jakobsen (1610) bg i Malmø VII 61ff. - Jensen (1554) bo i Hvidbjerg II 11. - Jensen (1558) bo i Ørding II 155. - Jensen (1559) værtshusholder Skive III 212 214.

- Jensen (1562) bo i Røgild III 186. - Jensen (1567) bo i Ars h II 289. - Jensen (1567) bysvend Nykøbing M II 295f. - Jensen (1557, 1570) hfg Hornum h II 135; III 29f. - Jensen (1571) i Torums, Jens Jensens rfm III 72. - Jensen (1574) bo i Åstrup III 190. - Jensen (1574) velbyrdig mand til N III 209. - Jensen (1579) bo i Jylland III 301. - Jensen (1585) bo i Ulfbjerg IV 124ff. - Jensen (1588) bo i Agerskov IV 322. - Jensen (1588) bo i Låstrup IV 318. - Jensen (1589) i Hessel IV 361ff. - Jensen (1589) fhv slotsskr på Hald IV 375. - Jensen (1589) Niels Jonsen Vifferts rfm IV 369. - Jensen (1593) bo i Fårbæk V 281f. - Jensen (1593) bo i Seld V 274f. - Jensen (1598) bo i Ejstrup VI 45f. - Jensen (1598) bo i Hesselballe VI 42f. - Jensen (1606) bo i gd Bredvig VI 392f 394f. - Jensen (1609) bo i Nørrevejen VII 16. - Jensen (1610) bo i gd Freskilde VII 85ff 88f 91 93. - Jensen (1610) bo i Morup Mølle VII 90. - Jensen (1639) rfg på Sølvisborg VIII 539. - Jespersen (1570) bo i Oldager III 41f. - Josefsen (1598) bo i Svenstrupgårde VI 45f. - Jørgensen (1585) bg i Randers IV 102. - Jørgensen (d 1631) slotsskr Varberg slot VII 250 256f. - Kjeldsen (1605) i Rold, skriver VI 336f. - Kjeldsen (d 1619) sp Vandborg VI 91ff 94. - Knudsen (1573) fg på Sæbygård III 146f. - Knudsen (1588) bo i Ginding h IV 322f. - Lassen (1562) bo i Resen III 186f 189. - Lassen (1569) bo i Nørlyng h II 324. - Lassen (1574) bo i Resen III 187. - Lassen (1588) bo i gd Høgild, Avlum s IV 333. - Lassen (1588) bo i Ljørring IV 332. - Lassen (1609) bo i gd Baggeskær VII 13ff 16 19. - Larsen (1609) bo i Lind VII 21f 36 38. - Lauridsen (1571) bo i Bjerregrav III 83. - Lauridsen (1590) bo i Fovsing V 107f. - Lauridsen (1591) bo i Store Karleby V 126ff 129. - Lauridsen (1591) bo i Udby V 152. - Laursen (1589) i gd Kongensgård, Lønborg s IV 392f. - Madsen (1572)

bo i Hyldgård III 101. - Madsen (1574) bg i Thisted III 197f. - Madsen (1579) i Kirkeby, karl III 303. - Madsen (1579) i Store Vorde, sdmd III 320. - Madsen (1585) bo i Tørring IV 120f. - Madsen (1593) rdm Horsens V 261 265. - Madsen (1609) bo i Hasselholte VII 22f. - Madsen (d f 1617) bo i N Horne h VII 159 161. - Mikkelsen (1466) bg i Viborg I 76f. - Mikkelsen (d f 1536) bo i Sønderhald h I 187. - Mikkelsen (1571) dfg i Mariager kl III 96. - Mikkelsen (1574) bo i Vorning III 205f. - Mikkelsen (1584) bo i Guldbæk IV 94 160. - Mikkelsen (1516, 1585) til Mørup, kgl fyrbøder VII 329f. - Mikkelsen (1577, 1585) bgm i Ålborg III 260 262 362 364; IV 132f 135 147; VII 79. - Mikkelsen (1590) bo i Jerlev h V 101. - Mikkelsen (1592) bg i Kbh V 213. - Mikkelsen (d e 1596) sp Bjørnsholm-Malle V 192. - Mortensen (1568) i Jylland II 314. - Nielsen (1554) dqn i Harte s VIII 463. - Nielsen (1554) bo på Tyreholm II 11. - Nielsen (1558) bo i Møllerup II 196f. - Nielsen (1567) bo i Gerdrup II 276. - Nielsen (1571) bo i Ejstrup III 83. - Nielsen (1572) bo i Sønderholm III 103f. - Nielsen (1576) i Hinge, hfg i Lynggård h III 242. - Nielsen (1588) bo i gd Dalgård, Sinding s IV 333. - Nielsen (1588) bo i Hammer h IV 306. - Nielsen (1589) bo i Gelstrup IV 346. - Nielsen (1590) i gd Øster Hovmade, hfg i Vandfuld h V 107. - Nielsen (1592) i Nibe V 223. - Nielsen (1592) bo i Tøjstrup V 249. - Nielsen (1592-96) bo i Tokkerup V 235ff. - Nielsen (1594) bo i Næsby V 363 365f. - Nielsen (d 1596) bo i Ilshøj V 499f. - Nielsen (1598) bg i Ribe VI 48. - Nielsen (1619) sp Vejrum VII 170f. - Nielsen (d o 1624) sp Snejbjerg-Tjørring IV 257 261; VII 35 37. - Olsen (Vollesen) (1609) bo i Snejbjerg VII 19f 23. - Olufsen (1568) bo på Læsø II 321. - Olufsen (1573) bo i Volstrup s III 146. - Olufsen (o 1600) fg på Engelsholm VIII 314. -

Pallesen (1622) rfg på Nyborg slot VII 181f. - Pedersen (1469) i Stovby, vb I 89 92. - Pedersen (1557) købm i Duisburg II 100f. - Pedersen (1568) bfg i Lundsgårde II 324. - Pedersen (1568) bo i Ravnstrup II 324. - Pedersen (1571) bo i Risgårde III 65. - Pedersen (1571) fg på Sorø kl III 98. - Pedersen (1581) bo i Kovsted III 387. - Pedersen (d e 1583) sp Oddum IV 67. - Pedersen (1589) bo i Kirkeby IV 392f. - Pedersen (1591) bo i Fyrkilde V 159. - Pedersen (d o 1592) bo i Ulfborg h V 252f. - Pedersen (d o 1594) bo i Næsbyhoved birk V 362ff 365. - Pedersen (1604) fg på Tjele VI 270f. - Pedersen (1601) fg på Avnsbjerg VI 392f 394ff. - Pedersen (1606) bo i Støvring VI 358 362f 365. - Pedersen (1609) i Herning VII 13. - Pedersen (1610) bo i Tåbøl VII 87. - Pedersen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Poulsen (1548) sp Lem I 307f. - Poulsen (d e 1564) sp Årestrup-Buderup-Gravlev, pr I 345f; VIII 437. - Poulsen (d 1566) kl forst Ålborg II 79f 95. - Poulsen (1567) bo på Fur II 291. - Poulsen (d 1575) prior Odense St Knuds kl I 332 360; II 230 232. - Poulsen (1579) bo i Gudme III 306. - Poulsen (1587) bo i Veje IV 249f. - Poulsen (1603) bo i Dal VI 204. - Rasmussen (1586) i Jylland IV 362. - Rasmussen (1588) tjener på Gessinggård IV 313. - Rasmussen (1589) bo (Jylland) IV 362. - Rasmussen (1671) VIII 346. - Sejersen (Zeiersen) (1610) bo i gd Lægind VII 87. - Simonsen (1610) bo i Nørhå s VII 87. - Skarressen (1610) i Nørhågård, bfg i Nørhå birk VII 88 94. - Staffensen (1559) rdm Holstebro II 204f. - Stephansen (d 1599) sp Ålborg IV 132ff 135 147ff 151 183f. - Svendsen (1447) kann Viborg I 63f. - Svendsen (1573) bo i Skovsgård III 146ff. - Sørensen (1553) til Tredje vb I 376ff. - Sørensen (d o 1556) bo i Voer h II 107f. - Sørensen (1558) fg på Dueholm kl II 155. - Sørensen (1571) fg på Mariager kl III 96. - Sørensen

- (1580) bg i Ålborg III 360. - Sørensen (1588) bo i Varhede IV 332. - Sørensen (1589) i Hjeremind, fg på Hald IV 342f 375. - Sørensen (1591) bo i Ørsted V 152. - Sørensen (1593) i gd Myrholt, Gerum s V 293ff. - Sørensen (d o 1601) sp Linnerup-Hammer IV 120ff. - Sørensen (d o 1603) rdm Ålborg IV 132f 135 147; VI 31 36. - Sørensen (1603) bo i Vollund VI 251. - Sørensen (1604) bo i Torning VI 270f. - Sørensen (1609) bo i Gullestrup VII 13f 16. - Thamsen (1554) bo i Enslev II 31 35. - Thamsen (1571) i Grove, hfg Rødding h VIII 511. - Thamsen (1571) bo i Stårup III 78. - Thamsen (1588) bo i Låstrup IV 318. - Thomsen (1567) bo på Fur II 291. - Thomsen (1589) bg i Mariager IV 388. - Thorsen (1594) bo i Volstrup V 309. - Thuesen (1579) sdmd i Store Vorde s III 321. - Thøgersen (1599) bo i Tobøl VI 98ff. - Torstensen (1508) i Lemtorp VI 290 292 302. - Troelsen (1582) bfg i Nørholm birk VIII 520. - Villadsen (d o 1602) bgm i Ringkøbing VI 29 36 47 49. - Vognsen (1602) i gd Sundsgård VI 171 174. - Wollesen (1614) VIII 535
- Christensen, William (d 1949) arki-
var, dr phil VIII 292 308 321 324
325 326 338 356 359 363 368 369
371 374 375 377 380 388 389 394
- Christian I (d 1481) I 68 74 78 83ff
88 93 99 105 108 189 363f; II 293;
III 326ff; V 58 64 229 234 474 476
480; VIII 463
- Christian II (d 1559) I 58f 126 144
147 149 152 155ff 160 162ff 165f;
II 37f 45 47 144 159; III 72 350;
IV 21 116 118 179 286; VII 108
111; VIII 361 442 459
- Christian III (d 1559) I 158 182 184
187f 191 193 221 225f 239 251 271
273 338 351 382; II 90 104ff 118
127 137 141 146 157 159 168 171
173 175f 180 184 186 188 195 203
224 267 279 339; III 90 127 129f
186 229f 260f 283f; IV 117f 135
179 209 225 253 283; V 338f 403f
483; VI 28 30 39 44 70 324f; VI
300; VII 107 290 295; VIII 481 511
- Christian IV (d 1648) I 32 94 105;
II 297; III 26 115 139 161 217; IV
203 329 334 343 372 375 377 379
387 389; V 9 11 29 34 36 39 42 47
54 65 71 79 82 84 87f 91 95 112
133 165 169f 173 180 182 210 218
221 228 230 233f 238 240 242 251
264 268 279f 286f 288 290 302 332
336 341 402 406 409 434 437 461
465f 468 475 491 497f; VI 27 29ff
50f 54 57 60ff 64 71 74ff 83 91 95
98 100 102f 105 112 114ff 117f
122f 126 129 134 138 144f 147 149
156f 159 161f 167 170f 176 182 184
188ff 193 195 197f 207f 221 225
237 245 253 256 260 272 278 285
305 315 317 323f 341 344f 349 355
358 366 370 376f 387f 391 411 418
421 428 435 437ff 445f 451f 458
460 466 470 472; VII 7 9f 12 25
29f 32f 36 38 43 64 70 73f 76f 80
91f 106 112 114ff 124f 127 134 139
158 165f 167ff 170 172ff 176 178
179ff 182 185 194 196f 206ff 214
217f 223 225f 237 249f 251 253
255f 260f 268 270 282 284 287 307
381; VIII 329 417
- Christian V (d 1699) VII 284f; VIII
291
- Christian X (d 1947) VI 427
- Christian (1492) hfg Holbo h I 122f.
- Hansen (1598) slotsskr Malmøhus
VI 59f 62. - Hemmingsen (d 1455)
bisp Ribe VII 368. - Jensen (1567)
i Ravnkilde s II 289. - Kjeldsen
(d f 1608) sp Ferring V 107ff. -
Lauritzen (1547) bg i Odense I
296f. - Marquardsen (1604) bg i
Lund VI 316ff 321. - Nielsen
(1546) bo i Langdal I 254ff
- Christiane (d 1670) prinsesse g m
Hannibal Sehested VII 268
- Christine (d 1521) kong Hans' dron-
ning I 156 158; V 8 11 470 472
- Christina (d 1625) sv kong Johan
IIIs dronning VI 199 221
- Christine Andersdatter (1537) bg i
Kbh I 215f. - Jacobsdatter (1537)
i Slagelse I 210f
- Christoffer II (d 1332) IV 45; V 57
63
- Christoffer III af Bayern (d 1448) I
51; III 228 230; V 58 64
- Christoffer (1578) bo i Fensmark III
267f. - Albretsen (1622) bg i
Odense VII 180f. - Bjørnsen (d
1642) bgm i Trondhjem VII 211. -

- Christensen (1567) i Boller, Hans Skovgaards rfm II 291. - Diensen (1597) bo i Ramsømagle VI 24. - Ellingsen (1622) lagrettemand i Trondhjem VII 198. - Frandsen (1567) i Ringsted h, Erik Basses rfm II 276. - Gertsen (1609) bo i Sig VII 17. - Hansen (d 1564) sp Fuglse VIII 365. - Hansen (1614) bg i Kbh VII 122 133. - Jespersen (1584) Niels Kaas' rfm VIII 529. - Jørgensen (1575) i Falsterbo VIII 502. - Jørgensen (1591, 1593) i Uggerløse, hfg Merløse h V 146 149 296ff. - Knudsen (1562) i Ginding h, Otte Gyldenstiernes rfm II 252. - Lauridsen (1574) VIII 497. - Lauridsen (1603) i Skagen VI 246 248. - Mikkelsen (1568) i Jylland II 313. - Mogensen (d o 1609) bgm i Kbh IV 195f 271ff. - Nielsen (d 1565) sp Sande (Norge) VI 74. - Nielsen (1622) tolder og fg på Numedals fogderi VII 186 191ff 194f 208 212. - Pedersen (1569) rfg i Århus len II 329f. - Pedersen (1572) bo i Store Torøje III 116. - Pedersen (d 1584) sp Sandby, pr Lollands N h III 339 344. - Poulsen (1571) bo i Ørslev III 62
- Chrysostomus, Daniel Olufsen (d o 1602) pr Vennebjerg h III 94. - Oluf (d 1553) bisp Vendelbo stift III 95
- Cidsel og Citze se: Sidsel
- Claus Bertelsen (1545) sp Idum II 205f. - Bertelsen (1588) bg i Kolding IV 327. - Botulfsen (1428) se: Skytte, Claus Botulfsen. - Eriksen (d 1550) rdm Bogense af 'Bogense-slægten' III 195 253; V 470ff. - Hansen (1586) fg på Asdal IV 208. - Henningsen (1578) bg i Sandvig VIII 504. - Henriksen (d e 1486) dpr Roskilde I 99 103. - Henriksen (1607) møller i Ellinge VI 412f. - Jensen (d e 1584) sp se: Lauberg, Claus. - Jensen (1586) lagmand IV 197 199. - Knudsen (1608) bg i Ribe VI 486f. - Madsen (d 1594) fra Sønderborg, sørøver V 349f 353. - Mikkelsen (1587) Johanne Oxes rfm IV 262. - Mikkelsen (1610) i Malmø, hfg Oxie h VII 60ff 63. - Mortensen (1590) bo i Herridslev III 47. - Mortensen (1585, 1595) ltskr Sjælland IV 151 161 217 233 270 281 366; V 74 126 130 134 136 146 161 199 225 235 244 247 256 271 277 283 296 304 306 318 319 321 323 358 361 376 379 381 382 383 389 391 396 413. - Nielsen (1591) i Holbæk, hfg i Tuse h V 200 203f. - Nielsen (d 1531) se: Skade, Niels Clausen. - Pedersen (1593) bo i Gamst V 269f
- Clemens (Clemen, Cemet, Clement, Clements) Andersen (1560) rdm Odense II 230 232. - Bertelsen (1588) bg i Kolding IV 327. - Clemidtsen (1594) bo i Kongstrup V 376f. - Christensen (1609) bo i Høgild VII 16. - Jakobsen (d f 1652) rdm Trondhjem VII 186 196 209ff. - Jensen (1589) bo i Hjarbæk IV 385f. - Jensen (1609) bo i Kollund VII 16. - Nielsen (1554) bo i Hassing II 11. - Olufsen (1557) bo i Kollerup II 95f. - Pedersen (1537) bo i Stagsted I 199. - "Skipper" se: Skipper Clement. - Thamisen (1578) bg i Varde III 283f. - Willadsen (1465) i Jylland I 71
- Cløff, Anders (1479) bg i Odense VIII 367
- Colding, Anders (1606) VI 346ff. - Anders Mikkelsen (d 1615) bisp Bergen IV 339
- Coninck, Adolphe Louis Charles de (d 1872) justitssekretær VIII 420
- Cornelis Mathissen (d o 1550) rdm Malmø VI 404f
- Cornelius Mortensen (1609) hollænder i Helsingør VII 53 56ff
- Corvinius, Claudius (o 1725) VIII 395
- Coyat, Wilhelm Julius (d 1700) sv friherre, hovkansler VIII 323 324
- Craigengelt, Genete (Janet) Jakobsdatter (d 1567) II 27ff 30ff 33f. - James (d 1498) II 33. - John (d 1550) bgm i Stirling II 33. - Robert (d 1613) bgm i Stirling II 33
- Cunningham, John (Johan) (d 1651) til Gerdrup VI 349

- Dab, Peder Vissing (1592) i Nibe V 222
- Dahl, Flemming (d 1978) arkivar VIII 308
- Dal, Laurids Amundsson (d f 1665) rp Malkenes-Sandviken (Norge) VII 214. - Lavina Lauridsdatter (d e 1665) i Lit (Norge) VII 214
- Dal(1), Poul (1589) bo i Kvotrup IV 387ff 390f; V 36f. - Svend (1589) bo i Kvotrup IV 387ff
- Dalhusen, Hans (d 1604) møntmester VI 148 150ff 153ff 156ff 159 162
- Damme, Catharina Ottosdatter van (d 1577) VI 470. - Otto Emekesen van (d o 1572) til Hohenlieth VI 470
- Damsgaard, Anders (1595) bo i Vinge V 432
- Dan, Jens Thomsen (Thomsen) (d f 1587) til Hjermslevgård III 199ff 202; VIII 533. - Karen Lauridsdatter (o 1500) III 215. - Las (Laurids) (d e 1463) til Nørholm mm, vb I 96; III 212f 214f
- Dançay, Charles de (d 1589) fr resident i Kbh III 381f 385
- Daniel Johansen (1602) Sophie Juels rfm VI 141
- Danneskiold-Samsøe, Christian (d 1728) lensgreve VIII 316
- Danske, Svend (1517) hfg Ringsted h I 59
- Darre, Christopher Bjørnsen (d 1642) bgm i Trondhjem VII 211. - Elisabeth Christophersdatter Bjørnsen (d o 1650) i Snåsan (Norge) VII 211
- Dauw, Frederik Johan Valentin (d 1752) sp Randers hospital VII 323; VIII 369 418
- David Hansen (1541) bgm i Ringsted II 341. - Hansen (d 1599) rdm Helsingør VI 410 412; VII 59. - Pedersen (1592-96) fg på Turebyholm V 236. - Pedersen (1594) fg på Roskildegård V 366f 373. - Thamesen (1570) fg på Ørslev kl III 56
- Deden, Anna Ottesdatter von (d o 1626) VII 283. - Catharine von (d o 1590) VI 483
- Dejn, Anders (1557) dgn i Rudkøbing II 110. - Anders (1567) i Rislev, hskr Tybjerg h II 276f. - Anders (1569) i Fulby, tingrider II 327f. - Christen (1591) i Stigs Bjergby V 202. - Christen Andersen (1595) i Gislum h V 428. - Christoffer (1584) dgn i Fårevejle VIII 526. - Gericke se: Diegn, Gericke. - Hans (1545) dgn i Landet s I 246f. - Hans (d f 1569) i Viskinge II 328. - Hans (1584) dgn på Sjælland VIII 526. - Jens Sørensen (1591) i Vallekilde V 161ff 164. - Laurids (1591, 1597) dgn i Sønderby og Skibby V 130 391f; VI 5f 11. - Mads (1567) bo i Skiby II 267ff. - Niels (d f 1569) i Viskinge II 328. - Niels (1584) i Nøddebo VIII 526. - Poul (1589) i Antvorskov birk IV 373. - Seir (1585) i Endeslev IV 97
- De la Gardie, Magnus (d 1686) sv greve, rikskansler VIII 384
- Delden, Herman von (d 1620) bg i Kbh VII 123 134. - Johan Bødker von (d e 1641) rdm Kbh VII 121 123 132
- Delphin, Anders Sørensen (d 1670) sp Sövde-Brandstad VII 248
- Detlef Hansen (1618) byfg i Ribe VII 173
- Dickens, Charles (d 1870) eng forfatter VIII 420
- Diderik (1576) sp (?) III 222 225. - Jørgensen (1584) bo på Bornholm VIII 528
- Diegn, Gericke (1412, 1434) ld Sjælland I 58 60
- Diens Jørgensen (1569) bo i Egerup II 341f
- Dina Vinhofvers (d 1651) I 20f 62; IV 339; VIII 539
- Dire, Peder (Per) (1568, 1575) i Ø Bråby, bfg på Gisselfeld II 311; III 267f
- Dirik Mikkelsen (1588) bo i Køng IV 311
- Ditmer, Anna (o 1600) i Tønder VI 454
- Diur, Peder (1593) i Fakse V 283f
- Dohna, Christoffer von (d 1584) rigsgreve, rr III 378f 384; IV 5f 24 75
- Dop, Willum (1610) kgl kammertjener VI 425
- Dore, Claus (1558) bo i Gudme II 168
- Dorette, Peter Rosings (1578) på Bornholm VIII 505
- Dorothea (d 1495) Christoffer af Bayerns og Christian Is dronning I 69 79 95 103 106; VIII 456

- Dorothea (d 1571) Christian III's dronning II 222 224; III 240; VI 330
- Dorschæns, Peder Jørgensen (d 1685) sp Fredericia VII 329
- Dorte Pedersdatter (1603) i Jerlev VI 250ff. - (Dorette) (1578) Peder Rosings på Bornholm VIII 505. - Sandersdatter (d e 1584) i Helsingør VI 163. - Svendsdatter (1546) i Skovby I 262 264
- Drage, Jens (1584) på Ørreslevgård IV 87f
- Drake, Agneta (d o 1615) V 335. - Francis (d 1596) eng admiral V 344 353 356
- Drefeld, Anne Gjordsdatter (d o 1540) I 270; VII 302. - Gjord Nielsen (d 1520) til Ingelstad mm I 120. - Ingeborg Gjordsdatter (d 1552) til Ingelstad I 340f; IV 171
- Dressel, Bernt (1554) købm i Kiel II 5f. - Hans (1554) købm i Kiel II 5f
- Dresselberg, Anders Henriksen (d o 1530) i Lyngbylille og Kastrup II 62 64 65 67. - Anders Nielsen (d 1613) til Vognserup, ld Sjælland III 117 119ff; IV 26 28f 32 41 48 95 115 151 161 217 231 233 261 270 281 299 366 372ff; V 40f 74 130 162 204 210 228 256 278 336ff 399 419; VI 91f 94f 253 264; VII 60; VIII 483f 493 524. - Folmer Vilhelmsen (d 1595) til Kastrup V 277f. - Hans Nielsen (d 1616) til Bjergbygård VIII 493. - Henrik Jensen (d e 1497) i Lyngby II 67. - Ide Andersdatter (d 1587) II 62ff 65ff. - Ide Henriksdatter (d o 1530) II 63f 66f. - Mette Vilhelmsdatter (d 1635) til Vognserup VII 259. - Morten Henriksen (d 1536) mag, kann Roskilde II 62 64 65 67. - Niels Andersen (d 1594) til Bjergbygård og Lyngbygård I 298 370ff; II 15ff 62ff 65ff 242f 304ff; III 49 52 118 120f 192f 245f; IV 283 285; V 200ff 203f 397 399; VI 264; VII 60. - Vilhelm Nielsen (d 1620) til Vognserup, ld Sjælland III 117 119ff; V 204 399; VI 253 264 323 367 369 414; VII 57 60 105 259; VIII 483f 493
- Drostrup, Hans Nielsen (d 1684) bgm i Mariager VIII 337
- Druckenn, Jep (1558) bgm i Rudkøbing II 112 170
- Drupper, Georg (1594) sørover V 350
- Due, Albert Olufsen se: Glob, Anders Olufsen. - Anders Christensen se: Glob, Anders Christensen. - Anders Olufsen se: Glob, Anders Olufsen. - Anne Albertsdatter se: Glob, Anne Albertsdatter. - Christian Pallesen se: Glob, Christian Pallesen. - Erik Pedersen se: Glob, Erik Pedersen. - Hans (1558) fg på Voer kl II 150 174 176. - Holger Albertsen se: Glob, Holger Albertsen. - Jens se: Thott, Jens Due. - Jens Andersen se: Due, Niels Andersen. - Jens Bondesen (d o 1420) rr, hofm I 47 50. - Johan Ottesen (d 1609) til Töllitz, Önnestad mm IV 126 128 240f. - Jost (1590) bo i Lystrup, kirkeværg Stenderup kirke V 20. - Jørgen (1558) på Lolland II 173ff 176. - Jørgen (1590) bo i Ølsted V 110. - Jørgen Berntsen (d 1611) til Oxholm IV 244 247. - Karine (Karen) Pedersdatter se: Glob, Karen Pedersdatter. - Mads (1567) bo i Nølev II 283. - Mads (1570) bo i Ore III 47. - Melchior Albertsen se: Glob, Melchior Albertsen. - Mette Mogensdatter se: Glob, Mette Mogensdatter. - Mogens Mogensen se: Glob, Mogens Mogensen. - Niels (Jens) Andersen (d e 1402) til Skabersjö, ld Skåne I 43 46. - Niels Pedersen se: Glob, Niels Pedersen. - Oluf Albertsen se: Glob, Oluf Albertsen. - Oluf Pedersen se: Glob, Oluf Pedersen. - Palle Pallesen se: Glob, Palle Pallesen. - Peder (1554) bo i Flakkebjerg II 11. - Peder (1570) bo i Pårup III 47
- Dufva, Håkon Larsson (d e 1634) VI 266. - Lars Håkonsson (d 1647) til Kårtop VI 266
- Dulis (?), Mads (1562) i Pjedsted II 246 248
- Durham, Alexander (d 1600) kaptajn VIII 522
- Duwall, Gustaf (d 1692) sv resident VII 281
- Duve, Jens (1597) bo i Skørpinge VI 13

- Dybvad, Jørgen (d 1612) prof, dr theol V 12 16f
- Dybæk, Frands Nielsen (d 1687) sp Snejbjerg-Sjørring, pr VIII 488. - Jens Nielsen (1546, 1573) VIII 488
- Dycker, Johan (1585) bg i Ålborg IV 133f 186. - Otto (1585) bg i Ålborg IV 131ff 134f 146ff 149f 183ff 186
- Dyre, Anne Clausdatter (o 1570) VII 68. - Anne Poulsdatter (d f 1518) I 172. - Berete (Birgitte) Iversdatter (d e 1544) IV 140 142ff 145f. - Christiern Nielsen (d o 1536) til Hjelmsø I 59 61. - Christoffer Eriksen (d e 1508) til Vindinge II 64. - Claus Iversen (d 1547) til Sø I 172. - Claus Jensen (d 1610) til Linderumgård VI 358 363. - Erik Christoffersen (Sosadel) (d 1554) til Vindinge II 15ff 62ff 65ff; IV 210 216. - Erik Jensen (Sosadel) (d e 1495) til Vindinge, Gerdrup og Vognserup I 85 87 105f. - Frans Iversen (d 1569) til Palstrup I 225ff; II 146 148 164 200 201 290 293 294 314 316; III 170 172f 244. - Hans Jensen (d 1655) til Boller og Knivholt VII 175ff 178 262 266 268ff. - Iver Lunge (d 1587) til Tirsbæk III 159 161. - Jens Clausen (d 1587) til Boller mm II 293; VI 363; VII 176. - Karen Hansdatter (d 1679) VII 261ff 264ff 267ff 270 272; VIII 340. - Karen Iversdatter (d o 1535) V 71; VI 313. - Kirsten Ovesdatter (Lunge) (d 1609) VI 344. - Malene Christensdatter (d 1552) V 72. - Maren Iversdatter (o 1550) VI 178. - Palle Clausen (d 1707) til Sindinggård VIII 340. - Peder Christensen (d o 1572) til Hjelmsø II 177ff 182ff 185; V 68 72. - Vincent Iversen (d o 1497) til Tirsbæk I 105f 190
- Dyrskytt, Christen (1604) bo i Demstrup VI 270f
- Dyrskøt, Gert (1609) tjenende på Herningsholm VII 23. - (Dyrskjøt), Peder Larsen (Lauridsen) (d 1707) skriver I 35; III 106; VIII 337 418
- Daa, Anne Jørgensdatter (d 1634) VI 253ff 256 262 264f. - Claus Christensen (d o 1496) til Ravnstrup, rr I 85 87. - Claus Olufsen (d 1575) til Ravnstrup og Holmegård, ld Sjælland I 308f; III 352 254; VI 265 482 484. - Claus Olufsen (d 1641) til Ravnstrup, Holmegård, Borreby mm, rr, adm VI 472ff 478ff 481f 488; VII 5f 107 111 239 242 250 256. - Dorte Clausdatter (d 1600) VI 482f. - Dorte Jørgensdatter (d 1624) VI 253 265. - Ellen Jørgensdatter (d f 1603) VI 254 258 262 265. - Else Jørgensdatter (d o 1640) VI 252 258ff 261 263 266. - Erik Ditlevsen (d e 1536) official Lund I 175f. - Hans (1546) bo i Assendløse V 368. - Hans Jørgensen (d o 1597) til Enggård og Klingstrup VIII 479 480 495. - Henrik Henriksen (d o 1482) lm på Gelstrup I 85 87. - Herluf Trolle Jørgensen (d 1630) til Snedinge mm, adm V 406ff 409; VI 252ff 255ff 258ff 261ff 264ff 366f 369. - Hilleborg Clausdatter (d o 1613) VI 271f 476 482 484. - Jesper Jørgensen (d 1562) til Enggård II 153f; III 194ff 253f 256; IV 248; V 470 473. - Jørgen Eriksen (d 1597) til Snedinge III 288f 324 379ff 383; V 279f 323ff 408; VI 253 257 263ff. - Jørgen Jørgensen (d e 1558) til Østrupgård III 194 196 253; VIII 494 501. - Karen Clausdatter (o 1570) til Skovsgård VII 235. - Karen Jørgensdatter (d e 1655) til Dansted VI 253 255 265. - Knud Jørgensen (d e 1610) til Hestholm og Randrup V 251f; VIII 479 500 502 507. - Lene Jørgensdatter (d 1642) VI 253 256 261f 264f. - Lisbet Herlufsdatter (d e 1616) V 407 409. - Margrethe Jørgensdatter (d 1633) VI 253 256f 261f 264f. - Oluf Clausen (d 1600) til Ravnstrup III 267ff 333f 380ff 383 385; IV 17 19 307; V 225ff 279 304ff 383; VI 50 52 255 257 265 481f; VII 242. - Oluf Eriksen (d f 1594) til Snedinge V 324f. - Oluf Henriksen (d 1461) bisp Roskilde I 67ff. - Peder (1585) bo i Skuldelev VI 116. - Sophie Detlevsdatter (d e 1519) VII 295. - Sophie Jørgensdatter (d e 1574) til

- Enggård VIII 494 501 502 508
 Daabelsten (Dobbelsten), Henrik (d 1610) byfg i Malmø VI 61 63
- Eberstein, Valdemar Albrektsen (d e 1423) rd I 43 46
 Edlich, Johannes (1602, 1603) grevinde Ebba Lillienhøoks skriver VI 191ff 198 200 206 208 212ff 216
 Edmund (d 946) eng konge VIII 298
 Edward III (d 1377) eng konge V 358; VI 321
 Egk, Adam von (1603) tysk greve VI 223. - (Egg), Wolfgang von (1603) tysk greve VI 215 220 223
 Eickstädt, Anne Jürgensdatter von (o 1600) VI 464; VII 233
 Eiler Jakobsen (1594) fg på Vordingborg slot V 358
 Eisenberg, Anna (d 1646) i Kbh VII 126f. - Elias (d 1596) dpr Roskilde VII 127
 Ekenberger, Blasius (d 1616) slots-skriver VIII 379
 Elbæk, Christian (1573) i hgd Hvanstrup VIII 485. - Niels (d f 1573) VIII 485
 Elers, Hans (o 1700) VIII 304
 Elias Poulsen (1614) stud theol i Kbh VII 119f 132
 Elisabeth I (d 1603) eng dronning IV 334; V 341 344ff 353 356 408f
 Elisabeth (d 1626) prinsesse, Frederik IIs datter VI 37
 Elisabeth (1391) g m Vide Videsen til Hessel VIII 453. - Jensdatter (o 1640) VII 285. - Lauridsdatter (d e 1625) i Viborg VI 364
 Elisabeth Augusta (d 1677) prinsesse, Christian IV's datter VII 268
 Ellen Mikkelsdatter (1609) i Salholt VII 13
 Elline (Eline) Davidsdatter (d e 1549) i Helsingør VI 410. - Jensdatter (1608) i Enslev VI 430 433f. - Madskone (1547) i Gadbjerg I 277; VIII 437. - Mattsdatter (d f 1616) V 335. - Pedersdatter (1594) i Roskilde V 379
 Elling, Henrik (1531) lth (Skåne) I 175f
 Elmendorff, Kort van (d 1594) fra Vechta V 348ff 352f
 Elne Hansdatter (Niels Knubs) (1475) I 105f. - Iversdatter (1580) i Torp III 337. - Nielsdatter (1583) i Strellev IV 66
 Elsabe Rosenmeris (1575) VIII 498
 Else Gertsdatter (1619) i Holstebro VII 170. - Hansdatter (1573) Mourids Ipsens enke VIII 488. - Hanskone (1573) i Ollerup VIII 482f. - Ibsdatter (1587) i Gerlev h IV 292ff 295. - Jensdatter (1591) i Hagested V 180ff. - Jenskone (1600) i Skræ VI 115. - Jørgensdatter (d 1641) i Ærøskøbing VII 207. - Lamberts (1578) i Ribe VIII 508. - Nielsdatter (1569) i Langkastrup II 329. - Nielsdatter (1603) i Jerlev h VI 252. - Pallesdatter (Palnesdatter) (d 1619) i Malmø VI 64f 68ff 71. - Pedersdatter (1608) i Århus VI 418 426
 Elsted, Christen Sørensen (1745) VIII 356. - Søren Rasmussen (o 1745) VIII 356
 Emmiksen, Anders Ottesen (d 1566) til Steensgård I 309f; V 47; VI 179; VIII 461. - Anne Emmiksdatter (d 1561) v 39 41; VI 178f 483; VII 75. - Bege Clausdatter (d 1613) VI 483. - Berte Albrechtsdatter (d o 1510) VI 330. - Claus Albrechtsen (d e 1566) til Damsgård I 229f. - Emerentze Eriksdatter (d 1567) VII 178. - Emmike Hartvigsen (d senest 1547) til Refsø og Brendore VI 179. - Hartvig Emmiksen (d o 1500) til Refsø VI 179. - Magdalene Emmiksdatter (o 1580) til Møllerup VI 179f. - Margrethe Mouridsdatter (d 1600) VIII 512. - Mette Andersdatter (d 1612) VI 179 181. - Otte Hartvigsen (d e 1523) til Refsø VI 179. - Otto Andersen (d 1594) til Steensgård III 255f 258; V 42ff 45ff 469f 472. - Tale Mouridsdatter (d o 1608) VI 464; VII 178 233
 Enert Lauritzen (1466) til Hvidbjerggård, vb I 76f
 Enevold Anbretsen (1557) bo i Overby II 108. - Pedersen (1586) pr S Åby IV 175
 Engel, Peder (1594) bo i Oxie h V 326f 330
 Engelsbech, Anders Nielsen (d o 1645) sp Barkåkra-Rebbelberga, pr Norra Åsbo og Bjäre h VII 248
 Enhold Jensen (1591) bo i Rårup V

- 198
 Erasmus (1496) perp vic Roskilde VIII 458
 Erckmeyer, Johan (1594) sørøver V 350
 Erengisle Nilsson (1461) i Hammersta, rr V 54 56 61f
 Erichsen, Johannes (d 1828) underretsprokurator Køge VIII 340
 Erik IV Plovpenning (d 1250) konge VIII 452
 Erik V Klipping (d 1286) konge V 458 461 464f; VII 420
 Erik VI Menved (d 1319) V 57 63f 497; VI 53
 Erik VII af Pommern (d 1459) I 23 50 52 55 56 58 117 189; III 43 157; V 58 63; VII 313 316 320 377; VIII 293 366 453 454
 Erik XIV (d 1577) sv konge VI 196 198
 Erik Andersen (1594) bo i Hessem V 363f. - Andersen (1622) bo i Ugglarp VII 184. - Andersen (1625) VII 333. - Boesen (1586) bo i Ø Egede IV 174. - Christensen (1589) bo i Binderup IV 346f. - Christensen (1600) i Kellerup, hfg Lysgård h VI 113f 116. - Clemensen (d 1602) rdm Kbh VI 150 161 163. - Espensen (1583) bo i Vejlbj IV 68ff. - Hansen (1588) bo i Knudsby IV 311. - Hansen (1590) bg i Kbh V 89. - Jensen (1568) bo i Hostrup II 322. - Jensen (1572) bo i Ørredestev III 135ff. - Jensen (1603) bo i Trabjerg VI 225f 230. - Jepsen (Ibsen) (d 1493) bgm i Viborg I 110. - Klemensen (d 1602) rdm Kbh V 210 220. - Lauridsen (1572) bo i Slet h VIII 472. - Lauridsen (1573) sp Håsum-Ramsing VIII 477. - Mikkelsen (1556) hfg Hads h II 77f. - Mikkelsen (d 1607) sp Høje Tåstrup, pr V 378 380f. - Nielsen (d 1500) bgm i Bogense og "Bogense-Slægten" V 469 472. - Nielsen (1570) bo i Ørum len II 52. - Nielsen (1595) bo i Høed V 396f. - Oudensen (1622) i Nordmør VII 186f 208. - Rasmussen (1457) bo i Store Ladager II 50; V 371. - Rasmussen (1595) bo i Bjæverskov V 410ff. - Sigfredsen (1622) lagrettemand i Trondhjem VII 198. - Sørensen (1582) bo i Merløse h IV 7. - Thamisen (1570) bo i Kilstrup III 52. - Thøgersen (1570) bo i Ørum len III 52. - Troelsen (1594) bo i Glostorp V 325ff 328f 330f; VII 60ff 63. - Valdemarson (1327) søn af hertug Valdemar af Sverige VIII 452
 Erland (1602) fra Lolland VI 139 141. - Ibsen (1572) bo i Torna h VIII 474. - Nielsen (1553) i Ouslunda I 368f
 Ermegaard Casparsdatter (d f 1669) i Trondhjem VII 210
 Ernst, Anna Sophie (d 1676) VII 284. - Heinrich (d 1665) prof, hrd VII 279 284
 Erskine, James (1554) til Balgowan II 28 33. - John (d 1591) II 28 33f
 Ertmand, Hans (1589) bg i Kbh IV 383f
 Esben (Esbern, Espern, Espen, Esper) Baltzersen (1582) i Odense VIII 515. - Bertelsen (1571) bo i Degnsgårde III 78f. - Hansen (1559) i Ø Larsker VIII 506. - Jakobsen (d o 1497) se: Skriver, Esbern Jakobsen. - Knudsen (1567) bo i Nølev II 282. - Lauridsen (1585) bo i Dalby IV 116. - Lauridsen (1576, 1578) i Holbæk, hfg Tuse h III 245 287ff. - Pedersen (1578) bo i Knudsker VIII 492 505. - Sørensen (1574) bo i Hvidding III 205
 Eske Christensen (1583) bo i Rosendal IV 66. - Nielsen (1583) sp Oddum IV 67. - Pedersen (1557) bo i Møballe II 108. - Tobernsen (1469) bo i Jennum I 89 92
 Eskil Andersen (1583) bg i Grenå IV 59. - Johansen (1587) bo i Hjerpested IV 286 288. - Johansen se: Oxe, Eskil Johansen. - Pedersen (1581, 1583) bo i Hegedal III 373; IV 61. - Thomesen (d 1539) prior Antvorskov kl I 145 147 149 161 163
 Espemand, Rasmus (1586) bo i Følle IV 172f
 Estrid Jönsdotter (d 1597) til Råda V 334
 Estrid (Astrid, Oxredtz) Sørensen (1573) i Torrild III 154
 Evertsen, Anna (d 1619) i Kbh VI 166. - Jens (d 1625) bgm i

- Landskrona VI 165f
 Eys, Niels (1578) bo i Gundersbøl
 III 284
- Faber, Daniel (d 1626) dr jur VII
 285. - Sophie (d 1694) i Kbh VII
 284f
- Fadder Matzen (1598) bgm i Malmø VI
 69
- Fadersdatter, Gørvel se: Sparre,
 Gørvel Fadersdatter
- Falch, Melchior Jakobsen (d 1639) sp
 Hevne VII 187 208ff
- Falk Ottesen (1619) rfg på Sejlstrup
 VIII 538
- Falkener, Adrian Rockertsen (d o
 1496) bgm i Trondhjem VII 209. -
 Jakob (1579) købm III 311. - Mar-
 grethe Pedersdatter (d 1622) VII
 209f. - Margrethe Rockertsdatter
 (1622) i Trondhjem VII 186 190 202
 209. - Peter Adriansen (d 1569) i
 Trondhjem VII 209. - Rockert
 Pedersen (1622) rdm Trondhjem VII
 209
- Fallckenbiery, Hellfreth (1594)
 bartskær V 350
- Falster, Anne Josephsdatter (Bielke)
 (o 1550) V 450; VI 484. - Anne
 Jørgensdatter (d o 1540) til
 Virket II 176 280. - Jens Pedersen
 (d 1600) til Korselitse V 49 53. -
 Joseph Andersen (Bielke) (d o
 1562) adm V 450. - Mogens Andersen
 (Bielke) (d 1571) til Virket og
 Belling, ld Lolland II 174ff 278
 280; III 45; VIII 469. - Oluf
 (1594) bo i Glostorp V 327. - Oluf
 Pedersen (d e 1529) til Korselit-
 se, ld Falster I 143f; III 43f
- Fang, Søren (1597) hfg Tune og Vold-
 bjerg h VI 15
- Farensbach, Magdalena von (1619) VI
 199
- Farnese, Alexander (d 1592) hertug
 af Parma III 279; IV 334; V 343
 345f 353ff 356
- Fassi, Jørgen se: Splid, Jørgen
- Faster Jørgensen (1595) bo i Vester-
 lund V 429
- Fasti, Anne Christensdatter (o 1550)
 III 366. - Christiern Thomasen (d
 1577) til Vennergård I 229f. -
 Erik Christensen (d e 1487) til
 Volbjerg I 97f. - Helvig Jør-
- gensdatter (1604) til Møltrup VI
 312 315. - Inger(d) Eriksdatter (o
 1540) VI 357. - Iver Eriksen (d f
 1527) til Voldbjerg I 178. -
 Johanne Jørgensdatter (1604) VI
 312 315. - Jørgen Jørgensen
 (Splid) (d o 1577) til Mindstrup
 II 228 231. - Mette Pallesdatter
 (d o 1536) V 65 67f 69ff 71ff; VI
 312f 315. - Palle Jørgensen (d
 1628) til Mindstrup og Smedstorp V
 65 67 69ff 473 477; VI 305 309ff
 312ff 315. - Splid (1537, 1542)
 kann Viborg I 288 291. - Thomas
 Christensen (d 1600) til Venner-
 gård og Katholm IV 46f 71 123f; V
 159f 316 499; VIII 477 500f
- Fechtel, Hans Pofvelsen (d o 1575)
 købm VI 63. - Maren (Marine) (d
 1616) i Malmø VI 60 63. - Povl (d
 o 1590) møntmester VI 154 157f
 162f; VIII 442
- Fedler, Anders (d o 1567) i Nykøbing
 M II 294ff
- Felthusen, Hans (1586) bg i Lübeck
 IV 195f
- Fenbo se: Fynbo
- Fere, Simon (1585) bo i Mejlby IV
 113
- Ferring, Christen Christensen (1604)
 sp Mejrup V 109
- Festenberg, Christopher von (d 1608)
 lm III 263 266; V 487 490
- Ficke Henningsen (1537) bg i Stege I
 208f
- Fiend, Lasse (Laurens) (1428, 1436)
 ld Sjælland I 58 60
- Fiil, Jens Sørensen (1585) bo i Le
 IV 170
- Fikkesen, Axel Pedersen (d o 1556)
 til Broholm II 125ff. - Christof-
 fer Nielsen (d e 1586) til Sandby-
 gård II 177ff 180. - Johan Fikke-
 sen (d o 1510) til Broholm I 99ff
 103. - Laurids Henriksen (d e
 1489) til Skaftelev I 58 60. -
 Maren (Marinne) Nielsdatter (d o
 1550) til Gundestrup II 177f 180.
 - (?) Margrethe Poulsdatter (d o
 1560) til Tybjerggård VII 291
 293ff. - Niels Lauridsen (d o
 1557) til Sandbygård II 178 180f;
 III 273f. - Oluf Pedersen (d f
 1519) til Skaftelev VII 294. -
 Peder Pedersen (d e 1508) til
 Skaftelev II 127; VII 294

- Fincke, Christian (1585) rdm Ålborg IV 149 151. - Jakob (d 1570) rdm Flensborg VII 287. - Jakob Thomsen (d 1633) prof VII 285. - Margrethe Jacobsdatter (d 1650) VII 285. - Thomas Jacobsen (d 1656) dr med, prof VII 285ff
- Finckelhausen, Regine (d 1632) VII 284
- Finde, Oluf (1466) i Kisserup, hfg Voldborg h III 326. - Oluf (1568-88) bo i Kirke Hvalsø II 310. - Peder (1585) bgm i Ålborg IV 132 135 147ff 160 183f 186
- Fine, Hans Arnoldsen de (d 1637) sp Helsingborg, pr Luggude h VII 248
- Fisker, Jens (1562) i Skivehus len II 187
- Flemming, Anne Hermansdatter (d 1530) til Knudstrup III 215; V 95. - Anne Jakobsdatter (d 1570) til Bavelse VII 73. - Bo Pedersen (d o 1491) til Næsøen (Norge), norsk rr I 112f. - Herman Joachimsen (d o 1509) til Knudstrup I 132 134. - Tale Andersdatter (d e 1547) til Gjelskov VI 179
- Flensburg, Hans Holst van (1587) IV 272
- Fløy, Niels (1591) bo i Stigs Bjergby V 202f
- Foged, Jens (1560) bg i Viborg II 233
- Fogh, Søren (1587, 1597) i Roskilde, fhv fg på Ryegård, hfg i Tune h IV 233ff 236f; V 452; VI 23f
- Folkvin Deynessen (d 1423) dpr Lund VI 64 70
- Folschenck, Hans se: Hans Reinholdtsen
- Forbes, Karen (Carina) Willumsdatter (d o 1572) VI 404f
- Fordt, Matthias (1585) fra Lübeck V 408
- Fors, Desiderius (d 1598) sp Kbh, pr IV 271 273; V 12 16f 162
- Fos, Iven (1429) til Ålstrup, rk I 56f; VIII 376f
- Foss, Christen Nielsen (d 1625) kann Århus VI 358 361 364. - Niels (d 1751) til Juellund, hrd VIII 321 324. - Niels Andersen (d 1569) prior Antvorskov VIII 462
- Franciscus, Simon (1614) i Kbh VII 118 130
- Francke, Hans (1593) rdm Horsens V 261f 266f
- Frands (Frans, Frants) (d f 1571) munk III 59. - Andersen (d 1582) mag, abbed Ringsted kl III 12 15. - Diricksen (d 1594) fra Vlieland V 348 355. - Frandsen (1570) bo i Spørring III 54. - Ipsen (Ibsen) (d 1553) rdm Kbh VI 63. - Jensen (1554) bo i Dalby II 7f. - Jensen (1573) bo i Torrild III 154. - Jensen (1586) hyrde i Lund VIII 531. - Madsen (d o 1587) bg i Ribe V 220; VI 470. - Madsen (1617) født på Pagård VII 158ff 161f. - Mikkelsen (1591) bo i Ajstrup V 121. - Nielsen (1568-88) bo i Ebbeskov II 310. - Nielsen (1584) bg i Assens, Martin Brocks rfm IV 78f 81. - Nielsen (d 1603) mag, kann, sp Roskilde IV 12 15. - Olsen (d o 1590) mag, sp Roskilde IV 12 15. - Poulsen (1586) bg i Randers IV 229. - Tuesen (Tommissen) (1560) i Ølsted (?) II 232 234
- Frandsen, Hans (d 1584) prof, dr med III 113 115
- Fredberg, Svend Jensen (d e 1648) til Kærsgård VII 272
- Frederik I (d 1533) I 163 165f 167f 169f 172 177 179 189 265 287; II 23 43 45 52f 56; V 339 341; VI 98 100 454 488; VII 111 292
- Frederik II (d 1588) I 32 103 119; II 68f 83 123f 140 165 226 233 236 250 271 276 278 285f 291 294 300 308f 314 331 333 338; III 7f 12f 17f 28 35f 42 45 47 49 80f 98ff 105f 113f 117 122 124 127 130 139 158 162 169 174 181 192 194 203 211f 216 229f 232f 250 260f 263 265 269 274ff 277 280 282f 284f 290 305ff 308f 310f 312f 314ff 317 325 327 329f 333 338ff 341f 343f 345 347ff 351 353 356 368 378 385f; IV 7 11 16 20 22f 32f 41 45 85 89 107 109 128 133 136ff 140 145 150 156 160 180 183 187 189 192 195 197 200 204 207 259f 261 267 282 296ff 304ff 307 334 368 396; V 59f 68 75 113f 116f 231f 234 290ff 311 332 334 338 387 406f 408 458 461 471 475 477 480 485f 490 492 494f 498; VI 29 36f 62 64ff 67 105 146ff 150 152f 154f 157 159 161ff 172f 263 266 296 299

- 310 351 380 384 398 488; VII 86ff
89 93 296 304 381; VIII 334 441
Frederik III (d 1670) VII 275 278ff
284
Frederik I Barbarossa (d 1190) ty
kejser II 212ff; V 108
Frederik Christensen (d 1616) bgm i
Ålborg IV 132ff 147 149 183f 186;
VI 31 36; VII 77 79. - Hansen
(1635) sp Holm Hallands h VII 247
249
Frendesonius, Niels Jørgensen (d
1549) skipper i Norge VI 74
Frere, Engelbrett se: Friis, Engel-
brett (d 1602)
Freske, Henrik (d 1610) rdm Køge VI
12 14f 16f
Frick, Balthasar (1585, 1586) bg i
Malmø IV 107ff 189ff 192
Friedrich Wilhelm I (d 1740) konge
af Preussen I 24
Friis, Agnete Nielsdatter (d o 1568)
II 147; VII 75. - Albret Iversen
(d 1601) til Haraldskær, rr III
163 165f 168 379; IV 22f 24 50 52
58 61 85 89 131 171 186 191 204ff
215 244 248 251 254 255 259 274
358 374 378 397; V 27f 29 172 286
402 407 461; VI 41 44 69 349ff
352ff; VII 169 231f; VIII 498 522
530. - Anders Jørgensen (d 1644)
til Hungstrup, Vår mm VI 343f; VII
177. - Anders Nielsen (d o 1512)
til Haraldskær I 156 161f 231; II
154; III 197. - Anders Nielsen (d
1566) søofficer II 145 146f. -
Anne Albretsdatter (d o 1628) VI
350 354. - Anne Andersdatter (d f
1572) I 162; II 153f; III 195 197;
IV 248. - Anne Hansdatter (d 1570)
VI 161. - Anne Henriksdatter (d
1542) I 156f 161ff 190 270. - Anne
Jørgensdatter (d 1536) til Østrup
III 196. - Anne Jørgensdatter (d
1657) VII 230 241. - Anne Niels-
datter (1558) til Vindumgård II
145 147. - Axel (1594) sørøver V
350. - Berte (Birte) Henriksdatter
(d 1582) VII 229. - Berte Niels-
datter (d 1652) VI 344; VII 101
242. - Bertel se: Gyldenstjerne,
Bent og Frantz. - Bodil Nielsdat-
ter (o 1540) VI 180. - Cecilie
(Sidsel) Jørgensdatter (d 1562) VI
464. - Christen (d f 1583) bg i
Ribe VI 354. - Christen Andersen
(d 1561) til Krastrup I 229f; II
222ff; III 168; IV 52 55; VII 295.
- Christen Jørgensen (d 1639) til
Kragrup, rr, kk IV 396; VI 235
356; VII 176 213 215 229 250 256.
- Christian Christensen (d 1657)
til Ljungbygård, generalfelttøj-
mester VII 282. - Christian Hen-
riksen (d 1616) til Borreby, kk,
rr V 210 219 310ff 461 491; VI 69
131 134 138 142 164f 171 176 182
276 349 366 368 425; VII 5 7 29
32f 38 39 67 113 127 134. - Dorte
Hansdatter (d 1618) VI 265 481;
VII 242. - Eggert Nielsen (d o
1535) rdm Svendborg I 294 296f. -
Eline (Ellen) Pedersdatter (d e
1523) VIII 459. - Else Albretsdat-
ter (d e 1606) VI 350 354. -
Engelbrett (d 1602) rdm Malmø VI
315ff 318 320ff. - Erik Pallesen
(d e 1625) til Vadskærgård V 165ff
168ff 172. - Gertrud Hansdatter
(1604) i Ålborg VI 315 320f. -
Godske Nielsen (d o 1584) til
Vadskærgård I 278 280; VII 67. -
Godske Pallesen (d e 1602) til Øls
og Lundergård VI 176 178ff; VIII
482 483. - Hans (d 1551) bgm i
Odense I 332. - Henrik Jespersen
(d 1571) til Ørbækklunde III 129f;
VI 329. - Henrik Jørgensen (d e
1483) til Stolliggård og Odden I
157. - Henrik Pallesen (d 1591)
til Hassing og Vadskærgård IV
63ff; V 165f 169f. - Iver Andersen
(d 1557) til Haraldskær II 222
224; III 101 168; VI 119; VII 153;
VIII 493. - Iver Jørgensen (d
1623) til Ørbæk VI 342ff 344. -
Jep Pedersen (d 1547) til Lyng-
holm, ld Viborg III 186f 189; VIII
462. - Jeppe (Jeip) Nielsen (d
1486) bisp Børglum I 105f 112;
VIII 454. - Jesper Henriksen (d
1504) til Lundbygård og Hesselager
II 47f. - Jesper Nielsen (d 1643)
til Ørbækklunde VIII 297. - Johan
(1594) sørøver V 350. - Johan
(1600, 1609) ltskr Skåne VI 121;
VII 60. - Johan Jespersen (d 1570)
til Hesselagergård, rr, kk I 172ff
220f 225 229 236 247 251 253 256
258 260 263 265 267 270f 273f 283
285 290 294 297f 300f 303 306 308f
312 329f 334f 338 347 341f 344 346

349 351 357 359 365 370 372 374
 376 378 380 382 384; II 6f 9 13 15
 17 19 21 23 26 32 39 41f 47f 51 60
 63 66 68 70 74 76 81f 85 87 90 141
 144 168 171 173 174ff 180 184 186
 188 192f 195 197 216 226 233 236
 243 245 250 267 271 285f 308 316
 333 335; III 28 36 42 45 47 126ff
 129f; IV 117 119 283 285; VI 39 41
 325 330; VII 295; VIII 382 461 484
 491 503 509. - Johan Nielsen (d
 1635) til Ørridslevgård VII 218
 231f; VIII 348. - Jørgen Andersen
 (d o 1547) til Krastrup, bisp
 Viborg, rr I 155f 160f 163 177 182
 228 229 236 251 253 258 260 263
 267 270; II 54 259. - Jørgen
 Godskesen (d 1632) til Vadskærgård
 og Faverskov IV 228 230 266 269
 274f 325f 358ff 387 399ff; V 97
 99f 112 140f 249 253 316f 499; VI
 171ff 174ff 203ff 225ff 228ff 231f
 289ff 292ff 295ff 298ff 302 304;
 VII 64ff 67 69f. - Jørgen Hansen
 (d 1566) rdm i Odense II 230 232.
 - Jørgen Iversen (d 1616) til
 Krastrup, ld Viborg, rr IV 46f 71
 131 136 274 337 340 341 346 347
 358 360 364 369 381 385 387 392
 393f 397 399; V 5f 7 20 22 27 100
 102 106 112 121 124 131 140 142
 151 176 184 187 190 193 195 197
 205 222 240 249 252f 259 267 269
 274 281 301 309 316 336 427 429
 431 433 461 473 479f 491; VI 69
 112ff 116ff 119 237 276 343 350
 352ff 364 425 430; VII 7 30 67
 113; VIII 526. - Karen Albretsdatter
 (d 1635) VI 350 354. - Karen
 Henriksdatter (d 1601) III 127
 129; V 243 474f 477ff 480f. -
 Karen Jørgensdatter (d 1614) i
 Helsingør VI 405. - Karen Niels-
 datter (d 1620) II 147; VI 178. -
 Kirstine (Kirsten) Jørgensdatter (d
 1565) til Lyngholm II 254 256. -
 Laurids Pallesen (d f 1617) til
 Lundergård VI 105 108 110 176. -
 Lisbet Albretsdatter (d o 1641) VI
 350 354; VII 231. - Lisbeth
 Henriksdatter (d 1631) VII 242. -
 Lisbet (Elisabeth) Nielsdatter (d
 e 1612) VII 242. - Margrethe
 Albretsdatter (d 1656) VI 350 354;
 VII 169 231 244. - Margrethe
 Iversdatter (d 1613) V 195f; VI

380 382 386; VII 153. - Marine
 Eilersdatter (d 1576) VI 329. -
 Met Godskesdatter (d e 1580) II
 204. - Niels (1603, 1608) rfg på
 Århusgård VI 268 418 420ff 423f
 428 429ff 432 436f 439. - Niels
 Andersen (1436) til Stolliggård I
 162. - Niels Andersen (d 1557) til
 Kærsgård, mag, pr I 278 280 288;
 II 145ff 147; VI 178; VIII 437. -
 Niels Eggertsen (d 1557) kann
 Viborg, kontor Roskilde I 278 280
 292ff 296f; V 483 488f; VIII 461.
 - Niels Henriksen (d 1610) til
 Hesselagergård og Ørbækklunde III
 127ff; V 49 51 53; VII 101 232
 242f; VIII 465 484f 491 492 504. -
 Niels Pallesen (d e 1652) til
 Vrangstrup V 165ff 168ff 172. -
 Niels Pedersen (d 1508) bisp
 Viborg I 139f. - Oluf (d o 1501)
 til Gessinggård I 118f. - Palle
 Nielsen (d 1575) til Lundergård V
 170; VI 178. - Sidsel (Cecilie)
 Jørgensdatter (d 1535) II 134f. -
 Sidsel Jørgensdatter (d 1646) VI
 364; VII 259. - Sophia Amalia
 Christiansdatter (d 1696) til
 Bidstrup VII 282. - Sophie Al-
 brechtsdatter (d e 1651) VI 350
 354; VII 231f. - Sophie Jørgens-
 datter (d 1611) VII 232. - Tønne
 Nielsen (d 1642) til Hesselager,
 ritmester VII 231 239 243
 Frille, Eggert Christensen (d 1470)
 til Sandholt mm, rr, kammermester
 I 78f; III 326 328; VIII 454. -
 Ermegaard Eggertsdatter (d 1504)
 til Sandholt I 88. - Ide Hakons-
 datter (d e 1460) VIII 458
 Fris, Bernt Brorsen (1571) fg på
 Roskildegård III 63ff. - Erik
 (1572) fg på Bregentved III 111f
 144. - Jørgen (1560) II 232
 Frost, Christen Pedersen (o 1680)
 til Hoved(gård) VIII 315 316. -
 Peder Christensen (d 1610) rdm
 Århus VIII 316
 Fuchs, Jens (d o 1587) kgl enspænder
 III 293 296; VIII 444
 Fuiren, Christine (d 1735) baronesse
 I 191; IV 171; V 26; VI 364. -
 Henrik (d 1628) bg i Kbh VII 123
 134
 Furbo, Gravers (Gregers) (1544) bg i
 Viborg I 233

- Furboe, Morten (1466, 1471) kantor Viborg I 76f 96
- Fusch, Christian (1573) i Hornum VIII 485
- Fuul, Laurids (1595) bo i Løve h V 389f 462ff
- Fux se: Fuchs
- Fyenn, Hans (1596) bo i Landerslev V 487
- Fynbo(e), Bertel Jensen (1591) bo i Gram V 198. - Niels (d f 1547) i Agerbæk I 278ff. - (Fønbo), Peder (1585) fg på Tryggevalde IV 96 99f. - Peder (1588) i Skovmøllegård IV 304ff 307 310f. - Peder Jensen (d o 1479) VIII 367
- Fyrbøder, Jens (1592) kærner i Kbh V 218 221
- Færgemand, Christen (1588) i Sundstrup IV 318f
- Förden, Johan van (1609) bg i Helsingør VII 52 54f 59
- Faaborg, Christoffer (1573) tolder i Norge VIII 482
- Gabel, Christoffer (d 1673) renteme-ster, hrd VII 279 282 284. - Waldemar (d 1628) kgl proviantme-ster VII 284
- Gabriel Mortensen (1586) bo i Skårby IV 177f
- Gael Ingemer Ibsen (1571) bo i Val-sømagle III 63
- Galge, Anders Clausen (d e 1584) til Herrestad VIII 425. - Bodil Claus-datter (d e 1570) IV 80 83f. - Claus Eriksen (d 1556) til Ryds-gård IV 83 206. - Karen Clausdat-ter (d e 1610) IV 83f. - Peder Jørgensen (d 1590) til Lensgård V 79ff
- Galde, Christoffer Gudesen (d 1555) til Åby, adm VI 119. - Lisbeth Christoffersdatter (d 1616) til Nygård VI 119. - Svend Poulsen (d o 1499) til Åbygård (Bohus len), n rr I 112f
- Galen, Per (1468) i Ringsted h I 85 87
- Galschyt, Hans (1585) bo i Endeslev IV 95ff 98ff
- Galskyt, Albert (d 1593) til Sønder-skov IV 103 106 279f 306ff 329f. - Christoffer Thomasen (d e 1584) til Bodum Bisgård II 55f; III 186 189. - Johanne Pedersdatter (d 1607) VI 483. - Maren Pedersdatter (d e 1596) II 207. - Margrethe Pedersdatter (d o 1545) I 258. - Otte Thomasen (d 1575) til Sønder-skov og Plovstrup III 102f 105. - Peder (Per) Thomasen (d 1495) til Øland I 280. - Peder Thomasen (d o 1554) til Øland og Sønder-skov VI 483. - Thomas Pedersen (d e 1537) til Bodum Bisgård I 280. - Thomas Vilsen (d 1600) til Hvidstedgård IV 207 216; VI 105ff 110. - Vil Thomesen (d e 1544) til Hvidsted-gård VI 110
- Galt, Anders Ebbesen (d 1529) til Tyrrestrup II 19; V 78. - Anders Pedersen (d 1585) til Tyrrestrup og Birkelse I 359f; VIII 523. - Anne Pedersdatter (d e 1605) V 65ff 68ff 71; VI 305ff 308ff 311ff. - Axel Gjordsen (d 1614) til Ryungård VII 68 75. - Dorte Pedersdatter (d 1579) III 298f; VI 130 354 434; VII 68 232. - Ebbe Andersen (d f 1554) til Torbenfeld II 18f; V 76 78. - Ebbe Mogensen (d 1500) til Rudbjerggård og Tyrrestrup V 25f. - Gjerd Pedersen (d 1591) til Tyrrestrup og Pals-gård V 65 69ff; VII 300 304; VIII 495. - Kirsten Pedersdatter (d 1616) til Hemmestrup IV 170f; V 22 24ff 178; VI 266f; VII 50 166. - Mogens Ebbesen (d 1481) til Tyrre-strup og Rudbjerggård, rr I 68f 78f 97f 105; III 326. - Mogens Pedersen (d 1575) til Tyrrestrup I 359f; III 135ff 145 148; VII 300 304. - Niels Pedersen (d 1608) til Ingelstad II 196f; III 255f 258; IV 75 82 240ff; V 65 69ff. - Peder Ebbesen (d 1548) til Tyrrestrup, Rudbjerggård, Birkelse mm, rr I 177ff 193 198 201f 204 221 229 236 243 247 251 253 256 258 260 263 267 270 275 283 285 288 290 297 298 300 301 303 306 340f 359f; II 196f; IV 171 283 285; V 22ff 25f; VI 267 313 325 330. - Sophie Mogensdatter (d e 1531) til Ru-bjerggård og Skumstrup I 176ff
- Gammel, Peder (1468) af Farendløse og Holme, vb I 85 87
- Gardie, Mogens D la se: De la Gar-die, Magnus

- Ged, Søren (d o 1574) hfg Års h II 189f
- Geed, Gyde Olufsdatter (d e 1489) VI 313
- Gemzø, Anders Pedersen (d 1650) sp Helsingborg VII 248
- Genege, Ludvig (1558) Jørgen Brahes rfm Odense II 187
- Georg Frederik (d 1603) markgreve af Ansbach VII 30
- Georg Thygesen (d 1594) sørøver V 349
- Gerd Eriksen (o 1500) VIII 297
- Gere, Arlof Mostdatter (1584) IV 75 78 81f 83 204ff; VIII 530. - Elline Mostdatter (1584, 1586) IV 75f 82f 204ff. - Henrik Aagesen (d e 1637) til Malseröd VI 265. - Margrethe Aagesdatter (d 1587) V 446 450. - Most Josephsen (d o 1550) til Jordberga IV 83 206. - Aage Olufsen (Olsen) (d 1578) til Dømmestrup, ld i S Halland IV 187f
- Gerhard VII (d 1433) greve af Holsten I 23 55
- Gerike Hansen (1475) bgm i Slagelse I 101 104
- Gerlitz, Baltzer (1602) købm i Kbh VI 158 163
- Germund Torbernsen (d o 1556) bo i Ture h II 119ff
- Gerner, Hans Thomsen (d 1700) bisp Viborg, dr theol VIII 340
- Gersdorff, Joachim (d 1661) rr, rhofm VII 284. - Magdalene Sibylle (d 1685) VII 284
- Gertrud (1494) Valdemar Moltkes enke VIII 458. - Eriksdatter (1622) i Trondhjem VII 209. - Ficke Henningsens (1537) I 208. - Hansdatter (o 1600) i Middelfart VII 247. - Hansdatter (1604) i Ålborg VI 315 320f. - Henriksdatter (1580) i Torp III 337. - Ibsdatter (d f 1572) i Landskrona III 115. - Jensdatter (1585) i Hindsted h IV 113f. - Jensdatter (1608) i Vellef VI 430. - Justdatter (1586) i Vorning IV 229ff. - Jørgens se: Gertrud, Rasmus Skomagers. - Nielsdatter (1583) i Bjølbøll IV 66. - Peder Sørensens (1591) i Hylke V 131. - Pouls (1591) i Borup V 131. - Rasmus Skomagers (d o 1556) i Rudkøbing II 109 110 169ff. - Svendsdatter (1589?) i Stilling IV 356
- Geske, Hans Bartskærs (1537) i Kalundborg I 211f
- Ghemmen, Gotfred af (d o 1510) bogtrykker VII 311 326
- Giedde, Sidsel Knudsdatter (o 1600) VII 244
- Gjeble Pedersen (d 1557) bisp Bergen III 37ff
- Gjordsen, Anne Madsdatter (d o 1610) VII 50 113. - Mads Eggertsen (d 1561) II 55f
- Gjødesen, Jens (d 1626) bisp Århus IV 271 273; V 12 16f 162
- Glad, Jens (1595) bo i Uggerløse V 400. - Rasmus se: Lætus, Erasmus
- Glambek, Claus Nielsen (d 1591) til Rask III 376 378; IV 103 106 109f 156 266 269 329f 334. - Fasti Olufsen (Staverskov) (d 1607) til Øllufgård VII 242. - Glob (Staverskov) (d 1586) til Donneruplund og Hennegård III 365f. - Hartvig Globsen (Staverskov) (d 1608) til Hennegård og Donneruplund III 364ff; IV 131 134. - Kirsten Clausdatter (o 1580) VII 166. - Sophie Fastisdatter (Staverskov) (d o 1688) til Øllufgård VII 242
- Glarborg, Peder (1584) i Holbo h VIII 526
- Glarvester, Laurids (1584) i Kolding VIII 527. - Morten (1591) i Viborg V 183. - Oluf (d o 1563) i Bjæverskov h II 257f
- Glib, Oluf (d f 1579) VII 75
- Glip, Oluf se: Glib, Oluf
- Glob, Albert Olufsen (Due) (d o 1520) til Vellumgård, kgl sekretær II 222 224; III 168; VII 295. - Anders Christensen (Due) (d e 1481) til Todbøl og Dyrby I 89 91f. - Anders Olufsen (Due) (d 1546) mag, rentem II 35 37 40. - Anne Albertsdatter (Due) (d o 1562) III 40 222ff. - Birgitte Henriksdatter (d 1576) IV 77ff 84 204ff; VII 52. - Christian Pallesen (Due) (d o 1540) til Østergård III 82f 85. - Erik Pedersen (Due) d o 1484) til Fjellestrup I 89 91f. - Holger Albertsen (Due) (d o 1547) II 222 224. - Karine (Karen) Pallesdatter (Due) (d e 1552) III 83 85. - Lave (d e 1430) bisp Viborg VII 368 373. - Melchior

- Albertsen (Due) (d o 1542) til Vellumgård II 222 224; VI 375. - Mette Mogensdatter (Due) (d e 1567) VI 482. - Mogens Mogensen (Due) (d e 1438) ti Fjellerslev I 110 116. - Niels Pedersen (Due) (d 1498) bisp Viborg I 108f 112 119 122 127 129. - Oluf Albertsen (Due) (d 1558) til Vellumgård II 222ff; V 78; VII 291 293ff. - Oluf Pedersen (Due) (d o 1503) til Vellumgård, Borlev mm I 278 280; VIII 493. - Palle Pedersen (Due) (d e 1511) til Pandum III 83 85. - Sophie Albertsdatter (d e 1574) II 222ff; III 101 162f 165 167f; VI 119; VII 153; VIII 493
- Glostrup, Niels Simonsen (d 1639) bisp Oslo VII 207 217
- Glud, Niels Sørensen (d 1623) sp Ribe VI 47 49 123 352 399
- Godicke se: Gaadicke
- Godov, Anders Pedersen (d o 1463) til Tybjerggård VII 293 295. - Anne Andersdatter (d e 1486) til Bramsløkke VII 293ff. - Bernt Jensen (1517) til Alsted I 59 61. - Cecilie Andersdatter (d e 1486) til Tybjerggård VII 293 295. - Ellen Andersdatter (d e 1486) VII 293. - Erik Jensen (d e 1486) til Kornerup I 85 87. - Henning Olsen (Olufsen) (d o 1503) ti Skjørringe og Svendstrup I 109. - Mads (Mathias) Ulfson (d e 1501) I 85 87. - Margrethe Andersdatter (d e 1500) VII 294f. - (?) Margrethe Poulsdatter (d o 1560) til Tybjerggård VII 291 293ff. - Peder Olufsen (d e 1403) til Lystrup og Hverringe VII 293
- Godske Mogensen (1607) skoleelev i Malmø VI 412f
- Godske, Mogens Godskesen (Bielke) (d 1571) til Hørbygård og Lidemark V 425 484 489. - Peder Godskesen (Bielke) (d 1556) til Lidemark I 333f; V 483ff 489
- Goe Pallinsen (1465) (Jylland) I 71
- Goldast, Melchior (1627) bogtrykker Frankfurt III 316
- Gorm, Laurids Lauridsen (d 1632) sp Ringe-Herringe VII 118 130
- Corresett, Engelbret (1622) i Opdals præstegæld VII 200
- Grabow, Hans Joachimsen (d 1625) til Pederstrup VI 232f 235. - Joachim Hansen (d 1634) til Pederstrup VI 233 235f
- Graham, William, Earl of Montrose (d 1513) II 28 34
- Gram, Hans (d 1748) prof VII 328; VIII 308 316 323 367 418. - Mikkel (1574) bg i Assens VIII 490
- Grave, Mogens (1598) bg i Ringkøbing VI 27ff 30ff 33ff 37 47
- Graveren, Christen (1610) bo i Nørhå s VII 87
- Gravers Nielsen (1567) bo på Fur II 291
- Green, Anders Lauridsen (d 1614) til Sundsby, nrk V 468f 470ff; VI 150 161. - Laurids Olufsson (d 1579) til Sundsby, lagmand VI 161
- Grefve, Mogens se: Grave, Mogens
- Gregers Jensen (d e 1604) sp Skern, pr III 41f; VIII 442. - Mikkelsen (1567) bo i Nølev II 283. - Nielsen (1568) i Nørlyng h, Erik Podedbusks rfm II 324
- Gregor IX (d 1241) pave VII 370 394
- Gregor(ius) Fiendsen (1596) bo i Torslundelille V 453ff 456ff 460
- Greve, Michel se: Seidel, Michel
- Grib, Anne Carstensdatter (d o 1604) VI 483. - Jens Poulsen (d e 1499) til Borreby og Frøslevgård I 85 87. - Lydike Gribsen (d e 1469) i Rislev I 85 87; V 54 56 61. - Offe (Ove) (d e 1474) kommandator Odense, fg på Vallø V 54 56 61. - Oluf, se: Glib, Oluf
- Griis, Arvid (Arild) Pedersen (d o 1554) ti Steensgård og Struxsjö mm V 333ff. - Bagge Pallesen (d o 1633) til Slettegård og Trinderup VIII 485. - Bent Arvidsson (Arildsen) (d o 1591) til Struxsjö V 332ff. - Erik Arvidsson (Arildsen) (d o 1588) til Hellerup (Halland) IV 20f; V 333ff; VII 166. - Joachim Pedersen (d e 1473) til Holmegård, rr I 85 87. - Margrethe Arvidsdatter (Arildsdatter) (d e 1594) til Jonsjö V 332 334. - Merete Arvidsdatter (Arildsdatter) (1594) V 332ff. - Palle Andersen (d 1577) til Rolsgård II 200. - Palle Nielsen (d e 1608) til Slettegård, Nørgård og Tustrup III 66 69; VIII 485. - Torkel Arildsen (d e 1594) til Halla V 331f 334. -

- Vibeke (Vineke) Eriksdatter (d o 1638) VII 165f
- Griisbech, Niels Hansen (d 1618) rdm Ribe VI 352 354
- Grip, Birger Nilsson (d 1565) sv rr VI 199. - Brigitta (d o 1622) sv friherreinde VI 189f 192 194f 197ff 201 206ff 211 213 217 219ff 224. - Christoffer Andersson Stråle (d 1599) VI 265. - Moritz (d 1581) sv friherre VI 192 196 198f 207. - Peder Nilsson (d 1533) II 287. - Ulf Christoffersen (d 1644) VI 265
- Gris, Niels (1591) bo i Malling s V 122
- Groeben, Christopher von der (d 1617) VII 49 51 141 155 220 235
- Groningen, Hans von (1599) profos V 87
- Groper, Markvard se: Rønnow, Markvard Groper
- Grove, Mogens se: Grave, Mogens
- Grubbe, Agate Sivertsdatter (d 1623) VI 161 366 369. - Anne Corfitzdatter (d o 1594) V 438ff 443 447ff 466f. - Anne Lavridsdatter (d 1613) V 335. - Anne Pallesdatter (1595) V 447. - Anne Sivertsdatter (d e 1556) VI 464. - Bodil Olufsdatter (Sparre) (d e 1550) til Sandbygård II 180. - Corfitz Pallesen (d 1592) til Hagedst V 442 447ff 466. - Didrik (d 1643) bgm i Ålborg VII 77 79 81f 84. - Eiler Sivertsen (d 1585) til Lystrup, rr, rk I 120f; II 338f; III 113 114f 117 121 123 133 158 170 172 196 218 235 262 266 269 305 314 324 329ff 378 386; IV 22f 24 41 85 88f 91 95f 98ff 101; V 76 78 497; VI 157 163 264; VII 60 243 296 301. - Ellen (Eline) Sivertsdatter (d f 1592) VI 369. - Erik Sivertsen (d 1585) til Gunderup III 43f; VI 161; VIII 469. - Evert (Pedersen) (d 1492) til Alslev, rk, rr I 85 87 103f 106. - Hilleborg Knudsdatter (d 1613) VI 186; VII 243. - Ingemar Olufsen (d f 1505) til Vallekilde og Næsby I 85 87. - Jakob Jensen (Sparre) (d e 1558) II 178 180f. - Jakob Sivertsen (d 1604) til Røgle VII 244. - Jørgen Jensen (Sparre) (d o 1576) til Sandagergård II 178 180 182ff. - Karen Eilersdatter (d 1630) VI 264; VII 60 259. - Karen Pedersdatter (d 1658) V 409. - Knud Jakobsen (d 1632) til Røgle VII 240 244 284. - Knud Lauridsen (d 1600) til Alslev IV 279f; VI 131 135 186; VII 243 410; VIII 516. - Margrethe Eilersdatter (d 1654) VII 164 235 259 271. - Marie Eriksdatter (d 1718) III 91; VIII 340. - Mette Eriksdatter (d 1616) V 472; VI 161. - Mette Pallesdatter (d e 1638) V 438 441 447ff 466 468; VI 135 242 245; VII 242. - Palle Sivertsen (d 1561) lm på Dragsmark kl V 447f. - Peder Eriksen (d 1614) til Olstrup III 333f; IV 41 45; V 279f. - Sidsel Knudsdatter (d 1691) VII 284. - Sivert (Sigvard) Eilersen (d 1636) til Hovdala III 126; V 491f 495ff; VI 181 184ff 397 401 406; VII 239 243. - Sivert Nielsen (d 1559) til Lystrup V 483 485 489; VI 369. - Steffen (1594) højbådsmand V 350. - Villum Jensen (Sparre) (d f 1600) til Sandbygård II 178 180
- Grubendal, Albrecht Nielsen (d e 1476) til Årsmarke I 93f. - Anders Jepsen (d e 1492) af Langholm II 49 51f
- Grøn, Anne Eriksdatter (d 1602) VI 123ff 126ff 129. - Christen (o 1550) på Korsøgård I 318. - Erik Christensen (d e 1551) til Ulsund VI 129. - Gunde Christensen se: Skriver Gunde. - Iver Madsen (d 1591) til (Lille-)Restrup V 166 171. - Jens (1588) bo i Varhede IV 332. - Jens Christensen (d o 1584) til Kokholm og Nørager I 249f 275; III 203ff; VI 172 175. - Niels (1593) i Borup rfg på Skanderborg V 261ff 265. - Thorkild (1595) i Vindelev, hfg i Nørvang h V 429f
- Grønbæk, Hans Andersen (1608) rdm Århus VI 451f
- Graatop, Else (1598) VI 69. - Hans (d 1576) rdm Malmø VI 68ff 71. - Jacob (1598) rdm Malmø VI 69. - Palle (1598) fg på Mariager kl VI 64f 67ff. - Peiter (d o 1610) VI 69
- Gudfast, Mads (1586) bo i Reinstrup IV 174
- Gudmand Lauridsen (1586, 1597) i

- Hyllested, hfg Fakse h IV 174 238; V 134 283 285 306 383 385 410; VI 8ff. - Nielsen (d 1615) bgm i Helsingør VI 406f 409ff 412; VII 52f 56f 59. - Pedersen (1619) bådsmænd i Landskrona VII 169. - Willomsen (d f 1567) se: Skriver, Gudmand
- Gulbrandt Olsen (1557) rfg i Halland II 119ff 122f
- Guldsmed, Christen (1560) bg i Hjørring II 232f. - Christen (d f 1587) i Hjerpsted IV 286ff 288f. - Ditlev Hansen (d 1633) byfg og rdm i Ribe VIII 370. - Hans Thomesen (d 1602) prof IV 271 273. - Niels Ibsen (d 1645) sp Ingeltorp-Valleberga, pr Ingelstad h VII 248
- Gunde Christensen se: Skriver, Gunde. - Ibsen (1588) bo i (Store) Torup IV 325. - Nielsen (d o 1530) til Veggerslevgård III 173
- Gundel Gregors se: Gundel Jon Olsens. - Jon Olsens (1596) i Torslundelille V 451ff 454ff 457ff 460
- Gunder Tordsen (1608) bo i Halland VI 457f
- Gunhild Sivorsdatter (d e 1569) i Trondhjem VII 209
- Gustav I Vasa (d 1560) sv konge VI 196 199
- Gustav II Adolf (d 1632) sv konge VII 127; VIII 329
- Gyde (Gye) Ibsdatter (Jepsdatter) (d o 1499) til Vestergård (Bigumgård) VIII 487. - Mikkeltdatter (1558) i Ørding II 155
- Gyfjuis, Morten (1581) i Årupgård III 376
- Gyldenhorn, Kirsten Eriksdatter (d e 1549) til Ellin VI 329
- Gyldenløve, Christian Ulrik (d 1640) VI 410. - Ingeborg Nielsdatter (d 1597) af Østråt VI 243. - Niels Henriksen (d 1523) til Østråt, n rr I 149f. - Ulrik Frederik (d 1704) stath i Norge VIII 340
- Gyldenstjerne, Abraham Eriksen (d 1514) til Demstrup I 132 134. - Anne Henriksdatter (d 1598) til Fultofta VI 375. - Anna Henriksdatter (d 1641) VII 231. - Anne Knudsdatter (d 1521) VII 292. - Anne Knudsdatter (d 1595) IV 227; VI 52 102. - Anne Mogens-
- datter (d 1621) VII 31. - Anne Mouridsdatter (d 1545) I 299f; II 24 26. - Anne Predbjørnsdatter (d 1677) VII 230ff. - Axel Knudsen (d 1603) til Ljungbygård, rr, ld Skåne, stath i Norge III 379; IV 5f 22 24 32 41 75 186 191 204f 207 262 274 276 374 378; v 290 292 336 407 461 491; VI 69 72 74f 98 164 169 171 176 182; VII 231 242; VIII 464. - Axel Knudsen (d 1637) til Ljungbygård VII 282. - Bent Henriksen (d f 1517) I 155. - Brigitte Predbjørnsdatter (d 1675) VII 165 231 235. - Christian Mogensen (d 1617) til Stjernholm (Stjärneholm) V 279f. - Christoffer Henriksen (d 1562) IV 22f 83 84 206; V 192 199; VII 231; VIII 530. - Dorte Mogensdatter (d 1583) VII 73. - Eiler Predbjørnsen (d o 1624) til Bidstrup VII 74. - Else Mogensdatter (d f 1587) VI 244. - Erik Bugge Jensen (d o 1496) til Viskumø I 160. - Erik Nielsen (d o 1455) til Tim, hofm I 44 47 56f; VIII 458. - Ermegaard Christoffersdatter (d e 1607) I 33; IV 75ff 83; V 184ff 187 189ff 192 240f 250f 473 477ff 480f; VII 231; VIII 310 417. - Frantz Henriksen (d e 1530) I 155. - Gabriel Henriksen (d 1555) til Store Restrup, rr I 229f 346 349 376 378 380 382; II 19f 23 26 32 39 256; VIII 462. - Gørvel (Gørild) Abrahamsdatter (d 1577) II 308f; III 19; VIII 486. - Hannibal Mogensen (d 1608) til Restrup III 297 300; IV 103 106 341 345 358; V 187 190 192 222 251; VI 267f. - Henrik Christoffersen (d 1604) til Iversnæs IV 77 83; v 251; VII 231 233. - Henrik Knudsen (d 1456) til Restrup I 44 47 56f. - Henrik Knudsen (d 1517) til Ågård, rr, electus I 127 129 132 136 138 152ff 155 181f; II 7 9; VII 231. - Henrik Knudsen (d 1592) til Ågård, adm III 12ff 16f 19 21; IV 197ff 360 364; VI 22 80ff 84 302 309 314 335; VII 49ff 76 154 231 234; VIII 442 500 503. - Henrik Predbjørnsen (d 1669) til Vosborg, ld Skåne, rr VII 231 239 241 250. - Hildebrand Knudsen (d 1565) til Tim V 286ff

289. - Hilleborg Christoffersdatter (d e 1575) V 251; VI 200. - Ingeborg Christoffersdatter (d 1591) IV 206; VII 169 231f. - Inger Nielsdatter (d o 1525) til Landting I 154. - Jytte Henriksdatter (d 1642) VII 39f 49 51 76 155 220 231 235 240. - Jytte Laxmandsdatter (d 1650) VII 231 244. - Karen (Karine) Christoffersdatter (d 1613) II 26; V 197ff; VI 58 102; VII 230f. - Karen Knudsdatter (d 1528) III 194ff 253f. - Karen Knudsdatter (d 1616) VII 34. - Karen Knudsdatter (d 1628) VI 231; VII 244. - Karen Mogensdatter (d o 1618) VI 289. - Karen Ottosdatter (d 1589) VI 393. - Karen Pedersdatter (d o 1550) I 338. - Karine Knudsdatter (d 1596) IV 276; VI 74; VII 231 242. - Kirsten Eriksdatter (d e 1468) I 178. - Kirsten Buggesdatter (1521-42) I 160. - Knud Axelsen (d 1636) til Tim VII 231 239 242 244; VIII 387 417. - Knud Henriksen (d 1560) til Ågård, bisp Fyn, rr I 163 165 177 193 249; II 96f 106 157f; III 13ff 19; V 385; VI 21 74 84; VII 231. - Knud Henriksen (d 1627) til Ågård og Møgelkær VI 331ff 334f; VII 39 41 43 49 51 76 134ff 137ff 140 142f 146ff 149ff 154f 157 170 231 234 283; VIII 301. - Knud Pedersen (d 1552) til Vosborg, rr, hofmarsk I 164 167 188 198 201 207 209 212 214f 220f 225 240 247 251 253 256 258 260 263 267 270 273 294 300f 303 306 325 334f 337ff; II 30 34; V 289; VI 74; VII 290 292; VIII 382. - Laxmand Mogensen (d 1655) til Tyrrestrup, Duege mm, ld Skåne VI 354; VII 169 231 244 256. - Lene Mogensdatter (d 1639) VII 283. - Lene Olufsdatter (d 1579) II 241; V 72; VIII 470. - Lisbeth Henriksdatter (d 1638) VI 22 287; VII 49 76 231f. - Lisbeth (Elisabeth) Knudsdatter (d 1566) V 287ff; VI 374f. - Ludvig Olufsen (d 1536) til Palsgård og Estvadgård VIII 470f. - Mogens Henriksen (d 1569) ti Restrup og Iversnæs, rr I 152 155 188 190 207 214 220f 225 229 271 283 285 297 300 303 306 334ff

338 362 370 374; II 19f 21 26 32 39 68 70 74 76 81f 85 110 118 123 127 131 134 136f 141 171 173 175 180 184 233 268; IV 117 119; VI 29 41; VII 231 324; VIII 382. - Mogens Mogensen (d 1621) til Bjersgård og Fulltofta IV 240 242; VII 81 169 184 231 244. - Mogens Mogensen (d 1639) til Findstrup og Fulltofta VII 182ff 231 249ff 251f 256f. - Margrethe Henriksdatter (d 1554) II 14f; V 100. - Margrethe Knudsdatter (d 1581) VI 354. - Mourids Nielsen (d o 1504) til Ågård, rr I 108f 112 118 119 129 135; VIII 366. - Niels Christoffersen (d 1604) til Restrup V 112 119 185 192 251. - Niels Eriksen (d 1484) til Tim, rr I 78f; III 326 328. - Oluf Ludvigsen (d e 1547) til Estvadgård VIII 470. - Oluf Pedersen (d 1504) til Estvadgård og Nygård I 117ff; VIII 457. - Otte Henriksen (d 1551) til Iversnæs V 78 460. - Otte Ludvigsen (d 1564) til Primdal II 240f 252f; VIII 470 521 522. - Peder Knudsen (d 1594) til Tim, rr, marsk III 170 172 196 216 258 271 305 314 346 350 353 357 360 364 378; IV 22 24 32 58 61 103 156 159 244 247 248 251 254 255 258f 261 274 329f 338 341 349 355 357 374 378; V 29 34 73 79 82 84f 88 251 286ff 289 338; VI 174; VII 296 302; VIII 517 522. - Peder Nielsen (1417) til Ågård, rr, rd I 44 47. - Peder Nielsen (d 1492) til Tim VII 292. - Pernille Henriksdatter (d 1622) VI 464; VII 49f 76 140 148 155 218ff 221ff 224 226ff 229ff 230f 232ff 235f 237ff 240ff 243 270. - Preben (Predbjørn) Knudsen (d 1616) til Vosborg, rr I 32; IV 93 95 103 120 209 216 248ff 251 292 325f; V 214 221 317 461; VI 18ff 21f 35 47 69 74f 91 95 123 125f 128f 164 166 171ff 174 176 225 227ff 231f 276 289ff 294ff 298f 303 307f 313 342f 345 349 356 370 375 378 384ff 425 470f; VII 5 7 30 67 94 113 165 231f 235 241; VIII 347 417. - Regitze Knudsdatter (d 1576) V 87. - Sibylle Mogensdatter (d 1611) V 312 314f; VIII 465. - Sophie Knudsdatter (d

- 1487) II 8f. - Thale Mogensdatter (d 1624) VII 244. - Vibeke Christoffersdatter (d 1613) V 51 53; VII 101 231f 242 243. - Øllegaard Axelsdatter (d 1697) VII 278f 282
Gylling, Hans (1408) kann Århus VIII 453
Gylta, Anna Bengtsdotter (d 1579) til Påtorp V 335. - Anna Bengtsdotter (d 1603) VI 199
Güntersberg, Axel (d 1588) til Torget (på Helgeland) VIII 525. - Margrethe Axelsdatter (d e 1584) VIII 425f. - Sophie Axelsdatter (d o 1607) VIII 525
Gyrstinge, Anders Jensen (d e 1449) til Ås, ld Sjælland I 58 60. - Folmer Mortensen (d o 1466) til Kragerup I 68f. - Jens (d 1419) til Ås, ld Sjælland I 48 50 60. - Jens Mortensen (d e 1457) til Hastrup og Korsøgård V 400f. - Morten Jensen (d o 1447) til Kragerup, rr I 56f; VII 368. - Navne Jensen (d 1440) bisp Odense I 56f; VII 368. - Oluf Mortensen (d e 1511) til Kragerup og Hastrup, ld Viborg, rr II 85 87 91 107f 132; V 400f
Gøring, D (e 1731) VIII 395
Gøye, Absalon Andersen (d 1602) til Kelstrup, rr III 263 266 379 384; IV 22f 24 32 85 89 186 191 206 207 374 378; V 29 34f 91 302 407 430 455 460 461 491; VI 52 69 85 105 110; VIII 466 469 495 522. - Albrecht Mogensen (d 1558) til Krenkerup mm, fodermarsk I 236ff 239 257 285f 311f; II 18f 80 82f 87 211; III 202 374; V 76 78 400f; VI 288. - Anders Knudsen (d 1559) til Kelstrup VI 110; VII 242. - Anders Staverskov (Henriksen) (d e 1466) rd I 78f; III 326f 329. - Axel Mogensen (d 1537) til Clausholm I 238f 240 312; II 80. - Birgitte Mogensdatter (d 1574) I 312; II 18f 83 282 284; V 403ff; VIII 478 504. - Christoffer Mogensen (d 1584) til Avnsbjerg mm I 236ff 239; II 18f 69ff 72ff 75f 192; II 80 82f 146 148 190ff 203 215 249 314ff 336f; III 103 262 268 270ff 327; IV 41ff 44f 166f; V 58f 64 73ff 76ff 401f 404f; VIII 497 508 516. - Dorte (Dorette) Albrechtsdatter (d 1616) til Clausholm og Torbenfeld V 147 149ff 400f; VIII 532. - Eline Andersdatter (d 1626) VII 242. - Eline Mogensdatter (d 1563) til Clausholm I 312; II 61; V 78. - Ellen Henriksdatter (d 1656) VII 254. - Else (Maren?) Madsdatter (d e 1520) til Sædinggård VII 294. - Eskil Henriksen (d 1573) til Skørringe II 273; V 315; VIII 465. - Eskil Mogensen (d 1506) rr, marsk I 108f 122 125f 129 236 239 286 311f 336ff; II 18f 80f 83 195 273; V 76 78; VII 132; VIII 476. - Falk Falksen (d 1594) til Skørsø, Starupgård og Skerngård mm III 244; IV 213 217; V 75 78 80f 82f 356f 402 404f 498; VII 50. - Falk Falksen (d 1643) til Skørsø, Bratskov mm VI 357. - Falk Henriksen (d 1653) til Hvidkilde, hofm Sorø Akademi VII 254. - Falk Mogensen (d 1554) til Skørsø I 236 239; II 18f; III 266; V 404f; VI 166; VII 132. - Helvig Falksdatter (d 1612) til Bollerup VII 356f; VII 50. - Helvig Mogensdatter (d 1597) V 74 78 456f 460; VIII 478 511. - Henning Andersen (d 1617) til Kærstrup III 344; VI 101f; VII 235; VIII 465 466. - Henrik Eskildsen (d 1533) til Gisselfeld, rr II 81 83. - Henrik Eskildsen (d 1611) til Skørringe og Tureby VII 254. - Herluf Pedersen (d o 1492) I 85 87. - Ide Henriksdatter (d 1654) VII 254. - Ide Mogensdatter (d 1563) II 18f; VI 134; VII 152 230. - Iver Falksen (d o 1610) VI 357. - Karen Absalonsdatter (d 1599) V 430; VI 52. - Karen (Karine) Steendatter (d e 1527) I 121; III 185 188. - Knud Andersen (d o 1550) til Kelstrup og Kærstrup, ld Lolland III 273f. - Mads Eriksen (d o 1505) til Sædinggård VII 294. - Margrethe Albrechtsdatter (d 1594) V 78 244; VI 385; VII 233. - Margrethe Falksdatter (d 1613) IV 217; V 402 404; VII 36. - Mette Falksdatter (d 1584) V 404f; VI 166; VII 229 232. - Mette Henriksdatter (o 1600) VII 153. - Mette Mogensdatter (d o 1537) I 312; II 83; III 266 272; VII 52. -

- Mette Mogensdatter (d 1547) II 192 215f; IV 25. - Mogens Andersen (d o 1608) ti Bremersvold III 380ff 383 385; IV 193f; V 29ff 32f 35 74f 78 242ff 419 451ff 454 456ff 459f; VIII 532. - Mogens Christoffersen (d 1550) V 404f. - Mogens Eskilsen (d 1544) til Krenkerup, Gunderslevholm mm, rhofm, marsk I 61 142 149 156f 163 172 178f 181f 188 193f 198 200ff 217 220f 229 236ff 239f 251 265 286ff 310ff 313 316; II 30 34 80ff 83 168 192 284; V 78 400f 404; VIII 382. - Mogens Falksen (d 1615) til Gunderslevholm, Boller mm III 43f 263 266 324 328; V 70 73 279 402ff 405. - Mogens Knudsen (d o 1608) til Bremersvold VIII 528. - Otte Henriksen (d 1642) til Tureby VII 132. - Pernille Albrechtsdatter (d 1589) VI 374. - Pernille Mogensdatter (d 1552) I 312; II 19; V 78. - Sibylle Henriksdatter (d 1635) V 436; VII 252 253ff. - Sophie Mogensdatter (d 1537) I 238f 240 311f. - Sten Pedersen (d e 1487) til Ingelstad III 188.
- Gaadicke, Peder (1593) bo i Viverup, sen i Tågerup V 257 259 306ff 384 386
- Gaas, Hans (Oluf?) (d o 1530) bg i Svendborg I 294. - Hans Hansen (d 1578) bisp Trondhjem I 292ff
- Hack, Jørgen (1604) VIII 330
- Haesse, Christen (1574) bo i Fjends h III 183
- Haffe, Peder (1570) bo i Sandby III 47
- Haffne, Jep (1570) tingrider i St Merløse III 34
- Hafftorn, Jens (1570) bo i Favsing III 14
- Hafn, Christoffer Henningsen van (d 1480) til Øster Ulslev, ld Lolland I 93f
- Hagbard (Haubard) Jensen (d e 1372) rd II 52
- Hagen Gundersen (1608) bo i Halland VI 458. - Hennike vom (d 1597) til Østergård amtm III 57f 66. - Lucie von f von Qualen (d e 1608) VI 459 463f. - Ludolf von der (d 1594) fra Bremen V 349 351ff 357
- Hak, Christoffer Eilersen (d 1539) til Egholm II 223; V 78; VII 290 292ff 295. - David Andersen (d o 1486) til Mogenstrup, rr I 108f. - Eiler Mogensen (d 1501) til Egholm VII 294. - Helle Nielsdatter (d o 1550) II 334f; V 447; VI 374f. - Mogens Andersen (d o 1486) til Häckaberga, rr I 78f; III 326 329. - Niels Mogensen (d 1508) til Häckaberga, rr I 114f 132; II 335
- Hald, Jens (1544) bo i Ørslevkloster s I 233. - Jens (1553) fg på Bollerup I 368
- Hallandsfor, Per (1553) fg på Karsholm I 373
- Hallenberg, Jonas (d 1834) sv rikshistoriograf og rikstantikvarie VIII 385
- Halveg, Niels Olufsen (Olsen) (d 1590) mag, kann Roskilde IV 12 15
- Halvegge, Oluf Jensen (1475) kann Roskilde, sp Næsby-Tyvelse I 99 103. - Peder Jensen (1468, 1475) af Vallekilde og Vindinge I 85 87 99 103
- Ham, Herman von (d 1625) bg i Kbh VII 121 123 133
- Hamer, Oluf (1606) bg i Malmø VI 397
- Hamilton, William (1554) skotsk lm II 28 34
- Hammer, Mikkell (1594) i Store Salby, hskr Ramsø h V 366; VI 24. - Niels Christensen (d 1610) bgm i Malmø IV 265f; VI 321. - Oluf (1549-81) i Aversi s, Eiler Krafses rfm I 315f; III 178. - Oluf (1594, 1597) rfg på Tryggevælde V 307; VI 7. - Oluf Knudsen (1625) VII 333. - Peder (1591) fg på Torbenfeld V 146 149f. - Peder (1598) St Jørgensgård ved Kalundborg VII 328; VIII 331
- Hand, Barbro Håkonsdotter (d e 1574) V 335
- Hannebusch, Hanne (1592) i Kbh V 212
- Hannibal Nielsen (1598) Anders Dreselbergs rfm og rfg VI 92ff 95
- Hans (d 1513) konge I 69 86 88 99 111f 114f 117f 119 121 125 127 129 131ff 134ff 137f 141ff 143 145 147 158 161 271 352; II 45 268; III 45 51 185 229f; IV 17 117; V 58 63f 220 234 338f 341 367 369 371ff 472; VI 39 51 326; VII 409 432; VIII 316 458 468

Hans (d 1602) prins V 409; VI 259 266

Hans (d 1580) hertug af Slesvig-Holsten VI 454 487f; VII 155 292

Hans (1466) sp Orø I 74. - Hans Albertsen (d 1569) bisp Sjælland V 13 18. - Andersen (1537) hfg Lollands N h I 213. - Andersen (1557) Schweder Kettingks rfm på Bornholm II 138f. - Andersen (1568) bo i Vognserup II 303ff. - Andersen (1586) i Tølløse, Mette Rosenkrantz' rfm IV 218. - Andersen (1589) i Solrød, fhv hfg Tune h IV 367. - Andersen (1609) bo i Votkjær VII 20. - Atzersen (d o 1557) i Bornholms N h II 138ff. - Bentsen (1588) bo i Allerslev IV 311. - Bertelsen (1573) bg i Nibe VIII 475. - Borresen (Borgesen) (1592-96) bo i Høstentorp V 235. - Brandtsen (d f 1578) ld Bornholm VIII 504f. - Børresen (1593) bo i Fakse h V 257 307. - Christensen (1574) bo i Bramminge III 180. - Christensen (1589) bo i Lilballe IV 350ff. - Christensen (1589) bo i Møgeltønder birk IV 397. - Christensen (1594) bo i Åderup V 321. - Christensen (d 1604) bartskær i Ålborg VII 270. - Christensen (1605) bo i Bølling VI 331. - Christensen (1610) rdm Ålborg VII 77 79. - Christensen (1668) organist i Vordingborg VII 323. - Christoffersen (1604) bg i Ålbog VI 315f 320f. - Clausen (1557) bo på Langeland II 142f. - Clausen (1574) i Munkebo, hfg Bjærge h (Fyn) VIII 488. - Clausen (d 1594) sørøver V 349f 352. - Clausen (d 1607) skoleelev i Malmø VI 412f. - Davidsen (d 1609) rdm Helsingør VI 406 410; VII 52 59. - Deinusen (1595) bo i Snekkerup V 412. - Esbernsen (1560) i Herringe, sdmd i Sallinge h II 234f. - Esbernsen (1588) bo i Lundby IV 311. - Eskilsen (1587) i Tokkerup, Oluf Billes rfm IV 238 305. - Finntzen (1558) bo i Hesselbjerg II 172. - Frandsen (d 1584) prof, dr med III 113 115; IV 163 165; V 220; VI 470. - Gregorsen (d f 1537) bo i Lollands N h I 213f. - Hansen (1596) bg i Roskilde V 454. -

Hansen (1612) bo i Hunderup VII 97. - Ibsen (1558) bo i Havbølle II 172. - Ibsen (1588) bo i Kastelev IV 311. - Ibsen (1590) bo i Dallund birk V 43. - Ibsen (1594) bo i Gavnby V 364f. - Ibsen (1594) i Havndrup, hfg i Vindinge h V 313ff. - Iversen (1589) bo i Håstrup IV 350. - Jacobsen (1574) rdm Skelskør III 192ff. - Jakobsen (1593) bo i Stevns h V 271f. - Jakobsen (d e 1602) kpl Bogense, sen sp Orø VIII 501. - Jensen (1457) bo i Ørsted III 50; V 371. - Jensen (1545) bo i Gesinge I 246. - Jensen (1568) bo på Læsø III 320. - Jensen (1570) bo i Horns h (Sjælland) III 6. - Jensen (1573) rdm i Kerteminde VIII 476. - Jensen (1573) bo i Ollerup VIII 483. - Jensen (1579) byfg i Holstebro III 318. - Jensen (1591) bo i Fyrkilde V 159. - Jensen (1593) i S Jernløse, Niels Henriksen Rosenvinges rfm V 296. - Jensen (1598) bo i Allerup VI 85. - Jensen (d 1598) rdm Ribe III 89 91f 107. - Jensen (d f 1603) bo i Høllund VI 252. - Jensen (1606) rfg på Skivehus VI 338. - Jensen (d o 1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f. - Jensen (1619) VII 335. - Jepsen (1557) bg i Rudkøbing II 109. - Jepsen (1589) bo i Viuf IV 350. - Jepsen (1612) bo i Sejstrup VII 97. - Jespersen (d 1584) sp Bogense-Skovby, pr VIII 501. - Jørgensen (1572) bo i Rutsker s III 124. - Jørgensen (1589) bo i Almind IV 351. - Jørgensen (1592) bo i Gelsted V 226. - Keldsen (d o 1494) ltskr Sjælland, rk, forst Clare kl I 99 103 120 123 126 128; VIII 455. - Knudsen (1546) af Pederstrup I 262 264. - Knudsen (1594) bo i Nisted V 362. Kortsen (d 1601) bgm i Næstved V 456f 461. - Lambertsen (d o 1588) bgm i Ålborg III 362 364; IV 132 134 148 186. - Lambertsen (d e 1594) i Ribe VIII 508. - Laugesen (d 1594) bisp Ribe IV 92f 203; VI 354. - Lauridsen (1552) i Havnelev VIII 463. - Lauridsen (d o 1568) rdm Odense I 332; II 104 107 230 232. - Lauridsen (1566, 1573) i Mårum,

hfg Holbo h II 265f; III 98ff; VIII 488. - Lauridsen (d 1592) kann, forst Duebrødre kl IV 12 15 366 368; VIII 489. - Lauridsen (1612) i Store Darum, fg på Kærgård VII 97 100. - Lauridsen (1619) i Boeslunde, Anders Skrams rfm VII 164f. - Lauridsen (1656) dfg på Rantzausholm VII 280. - Madsen (1557) i Gamby, hfg Skovby h II 128 130. - Madsen (1560) i Tørringe, sdmd i Sallinge h II 234f. - Madsen (1576) i Stenkelstrup, dfg i Roskildegård III 246f. - Madsen (1578) fg på Ravnstrup III 268. - Madsen (d e 1582) sp Horslunde III 338ff 341ff 344ff. - Madsen (1582) bo i Merløse h IV 7. - Madsen (1582) bo i Vidskølle IV 27. - Madsen (1587) bo i Rønkilde IV 258. - Madsen (1592) bo i Sorø birk V 245. - Madsen (1592) bo i Truelstrup V 247f. - Madsen (1593) karl i Kvanløse V 296ff. - Madsen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f. - Madsen (1614) kgl sanger i Kbh VII 121. - Maltesen (1585) bg i Ålborg IV 132 148f. - Mikkelsen (d o 1557) bo i Skovby h II 128ff. - Mikkelsen (1572) underskr Kbh slot III 138. - Mikkelsen (1573) i gd Kanne III 155. - Mikkelsen (1603) bo i Stubberup VI 250f. - Mogensen (1572) bo i Olsker s III 124. - Mogensen (1578) bo på Bornholm VIII 504f. - Mogensen (d f 1584) bo i Blemme VIII 528. - Hans Mortensen (1554) bo i Tørringe II 22. - Mortensen (1584) bo i Knudsker s VIII 527. - Mortensen (1595) bo i Smørummedre V 387. - Mouridsen (1594) bo i Vinderup V 305. - Nielsen (1511) bo i Langå II 43. - Nielsen (1547) rdm Assens I 293f. - Nielsen (1572) byfg i Hjørring III 105f. - Nielsen (1576) bg i Store Hedinge III 233. - Nielsen (1587) bo i Hjerpsted IV 286. - Nielsen (1587) i Tybjerg h VIII 531. - Nielsen (d f 1591) rdm Helsingør VI 405. - Nielsen (1595) bo i Lille Salby V 412. - Nielsen (d 1607) rdm i Odense VIII 523. - Nielsen (1650) lagmand i Frederikstad VIII 309. - Nielsen se: Bang,

Hans Nielsen. - Nielsen se: Skriver, Hans Nielsen (1571). - Nissen (d 1601) sp Abild IV 288 291. - Olafsen (1571) bo i Mulstrup III 62. - Olsen (1557) bo i Fjäre h II 120. - Olsen (1572) bo i Bornholms N h III 124. - Olsen (1573) i Højsmark, Claus Huitfeldts rfm VIII 487. - Olsen (Olufsen) (d 1578) bgm i Kbh III 279; VI 157 163; VIII 471. - Olsen (1585) bo i Tørslev IV 116. - Olsen (1592) bo i lb Lund (Lyderslev s) V 207. - Olsen (1594) i Harreshøj, dfg på Kronborg V 319f. - Olsen (1594) bo i Ørslev V 323f. - Olsen (1595, 1597) møller i Skuldelev, hfg Horns h V 391f 450f 481; VI 11f. - (Johannes) Pedersen (1422) forst Dueholm kl VIII 454. - Pedersen (1546) bo i Birkede V 368. - Pedersen (1562) bo i Gedesby II 244ff. - Pedersen (1568) bo i Høed II 304f. - Pedersen (1570) bo i Lille Avnede III 47. - Pedersen (1568, 1572) i Orup, hfg Tybjerg h II 299; III 35 122. - Pedersen (1573) rdm i Kolding VIII 479. - Pedersen (1576) mag, læsemester i Viborg III 236 240. - Pedersen (1578) bo i V Marie s VIII 505. - Pedersen (1584) bo på Bornholm VIII 528. - Pedersen (1584) bgm i Kolding VIII 527. - Pedersen (1586) bo i Åkarp IV 226. - Pedersen (1570) bo i Bistrup III 5f. - Pedersen (1590) bo i Dallund birk V 43. - Pedersen (1590) bo i Højby V 30f. - Pedersen (1590) bo i Nyker s V 80. - Pedersen (d 1593) sp Skelskør, pr III 193f; V 12 17. - Pedersen (1594) bo i V Flakkebjerg h V 324. - Pedersen (1595) bo i Gudbjerg V 394. - Pedersen (1595) bo i gd Stougård V 429. - Pedersen (1597) bo i Værløse VI 8. - Pedersen (d e 1608) bg i Helsingør VI 408 412. - Pedersen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485. - Pedersen (d o 1614) bgm i Slangerup VI 162; VII 284. - Pedersen (1622) bg i Svendborg VII 179f. - Poulsen se: Munk, Hans Poulsen. - Poulsen (1540) bo i Roløkke I 223f. - Poulsen (1589) bo i Tyvkær IV 350. - Poulsen (1603) bo i

- Jerlev VI 251. - Poulsen (1606) bg i Ystad, Holger Ulfstands rfm VI 372. - Rasmussen (1582) bo i Kartoffe IV 43. - Rasmussen (1586) bo i Tjørnede IV 218. - Rasmussen (1592) i Dresselberg V 238. - Rasmussen (1596) fg på Vellerupgård V 450f. - Rasmussen (d 1608) byskr Ribe VI 350 354. - Reinholdtsen (1592) kæmner Kbh V 212f 217f 220. - Siundesen (d 1563) sp Malmø I 217 219. - Strangesen (d 1619) sp Fakse VII 118 130. - Sørensen (1572) byfg i Kbh VIII 471. - Sørensen (1588) fg på Turebyholm IV 304ff 310f. - Sørensen (1595) bo i Vorbasse V 434. - Sørensen (1596) i Roskilde I 32; VI 326; VIII 306. - Sørensen (d 1611) bgm i Ystad VI 184 188. - Sørensen (d 1660) mag, rektor Trondhjem VII 186 193 208 215. - Tamklefsen (1589) bo i Kannikhus IV 397. - Therkelsen (1590) bo i Hatting h V 20. - Thimesen (1557) bg i Rudkøbing II 109f. - Thomsen (1578) rdm i Korsør VIII 507. - Thorkildsen (1594) bo på Dybsø V 321f. - Trudsen (1602) bo i Tulstrup VI 164. - Turesen (d o 1629) sp Billinge-Röstånga, pr Onsjö h VII 249. - Tygesen (1537) bo i Lollands N h I 214. - Tønnesen (1599) bo i Gilleleje VI 95ff. - Unkersen (d o 1565) bgm i Odense I 360; II 104 107. - Waltersen (1552) vb i Ulslev I 348f. - Willomsen (1571) i Gørløse, Jørgen Munks rfm III 98f. - Aagesen (d o 1589) bo i Barsebäck VIII 532
- Harbo, Hans Pedersen (d e 1658) til Nielsbygård VII 272. - Niels Pedersen (d e 1656) til Nielsbygård VII 272
- Harboe, Jens (d 1709) gehejmeråd I 191; IV 171; V 26; VI 364
- Harbou, Christen Jensen (d 1566) til Restrup og Holris I 340f. - Jens Mogensen (d 1549) til Sindinggård, ld Viborg I 228 229f 232 240 248ff 251 254f 257f 260 263 265 270 275 278 283 285 288 291f 295 381; III 174 176; V 8 ll. - Jens Mogensen (d 1635) til Sindinggård VI 182 187 480 482 485. - Mogens Mogensen (d e 1568) til Sindinggård II 219f; VI 482 485; VIII 466 480. - Niels Christensen (d 1560) til Restrup og Holris II 55f
- Hardenberg, Anna Corfitzdatter (d 1589) V 74ff 77f. - Anne Eriksdatter (d 1612) til Torslundegård V 50 53. - Anne Eriksdatter (d 1625) til Vedtofte mm VI 58 77 82f; VII 49f 85f 89ff 92ff. - Anne Jakobsdatter (d 1573) til Sandholt II 105; V 424; VI 279 283 286f; VII 232. - Edel Jakobsdatter (d 1581) til Hvedholm II 106; IV 40; V 60 64 175; VII 331; VIII 496 519. - Eiler Eriksen (d 1565) til Vedtofte, Matrups mm, rr, rhofm I 229f 347; II 6f 9 13 15 17 68 70 74 87 90 110 118 131 134 136 141 180 216 226 233 236 243 250 339; III 117 121; IV 67 71; VIII 442. - Erik Eilersen (d 1604) til Matrups mm, rr III 140f 379 384; IV 22f 24 186 191 206f 374 378; V 29 34 82 85 88 91 312 314f 407 420; VI 22 58 69 83 166 281 288; VII 50 93; VIII 472 507. - Helvig Jakobsdatter (d 1599) til Arreskov III 352 354; V 172f 175 424; VI 52 282 288 464; VII 50 230; VIII 534. - Jakob Eriksen (d 1542) til Hvedholm, Sandholt mm, rr I 229f 325 330; II 5ff 97 105f; V 175; VI 287f 325 330; VIII 461. - Kirsten Eriksdatter (d 1639) til Matrups VI 166; VII 233 243. - Knud Corfitzen (d o 1565) til Skjoldemose VI 134. - Margrethe Corfitzdatter (d 1610) V 438 441 447 467; VI 240 244. - Mette Eriksdatter (d e 1572) III 135ff. - Mette Eriksdatter (d 1629) til Skovsbo VI 22; VII 94 165 231f 235 241. - Mette Knudsdatter (d 1617) til Skjoldemose VI 134.
- Harttuis, Olle (1594) bg i Bruxelles V 346 353
- Hartvig Clausen (1579, 1591) bg i Randers III 323f; V 178f. - Mogensen (1593) rdm Horsens V 261 266
- Hartvig, Peder (1591) bo i Hyllede V 134
- Has, Knud Truidsen (d e 1487) til Ørtofte, rr, ld Skåne I 78f 93f 108 114f; III 326 328
- Hase, Elef Ovesen (d e 1501) til

- Kællinghøl III 166 169. - Erik Palnesen (d e 1480) til Kællinghøl III 166 169. - Ove Palnesen (d e 1480) til Kællinghøl III 169
- Hasebard, Torben Jakobsen (d 1636) sp Lund, pr Torna h VII 248
- Hatemagers, Anne (1570) i Viborg III 10
- Hee, Peder Pedersen (d 1626) sp Kbh VII 207
- Heebo, Niels Andersen (d ml 1617 og 1631) rdm Varde I 33; VIII 293
- Heest(en), Catharina (d o 1575) VI 52. - Lyder (d e 1610) til Rethwisch og Tremsbüttel VII 155
- Heffring, Niels Pedersen (1591) bo i Ørsted V 152f
- Hege se: Hagen
- Hegelund, Elsebe Pedersdatter (d 1641) i Ålborg VII 270. - Hans Mortensen (d o 1593) sp Vorning-Kvorning-Hammershøj IV 229ff; VIII 473. - Jens Andersen (1565) bg i Viborg II 260. - Jens Andersen se: Skriver, Niels Andersen. - Jens Christensen (d 1574) bgm i Ribe I 347. - Mads Mortensen (d o 1593) sp Vorning IV 230. - Margrethe Pedersdatter (1571) i Viborg III 262; VI 119. - Morten Christensen (1559, 1563) rdm Viborg I 341ff; II 200 254ff; IV 230. - Peder Christensen (d 1589) bgm i Viborg III 260 262; VIII 464. - Peder Jensen (d 1614) bisp Ribe III 109 361; V 91; VI 47f 91 123 361 365; VII 10 31ff 34 127. - Peder Mortensen (d 1584) bgm i Ribe III 91; VII 270. - Søren Mortensen (d e 1595) rdm Viborg III 260 262
- Heggedal, Eske (1581) bo i Djurs N h III 373
- Heggerup, Peder Skriver (1594) Knud Ruds rfm V 312f
- Hegle, Jep (Jakob) (d e 1405) vb I 44 46
- Heidersdorf, Dorte Reinwaldsdatter (d f 1587) VII 75
- Heinesen, Mogens (d 1589) fribytter VIII 524f
- Heinrich (d 1568) hertug af Braunschweig-Wolfenbüttel II 102 106
- Helge (Elias, Helias) (1594) sp Torestorp-Öxabäck-Ellekulle, pr V 333 335
- Helkand, Anders Jensen (1639) bgm i Trondhjem VII 210
- Helle Knudsatter (1570) i Spørring III 55
- Hemerbo, Anders (1570) bo i Fårtoft III 52
- Hemming Ibsen (d f 1591) bo i Lille Tårnby V 144f. - Jakobsen (d 1467) abb Sorø kl I 78f; III 326 329. - Lauridsen (1594) bg i Næstved V 358ff 361. - Olsen (1570) bo i Sigerslevøster III 25f. - Olsen (1586) bo i Skibby IV 174. - Pedersen (1588) bo i Remkolde IV 311
- Hemmingsen, Christen se: Christen Hemmingsen. - Niels (d 1604) prof, dr tehø I 213; II 123; III 113 115
- Henning Andersen (1594) bo i Lockarp V 326f 330. - Esbernsen (1546) bo i Rorup V 368. - Fickesen (1537) bg i Stege I 208f. - Jepsen (1622) bg i Trondhjem VII 186 210. - Pedersen (1594) bo på Orø V 375
- Henrik IV (d 1427) greve af Holsten I 55
- Henrik Julius, hertug af Braunschweig-Wolfenbüttel (d 1613) VI 37
- Henrik Eilersen (1599) i gd Krogerup, bfg i Kronborg birketing VI 95ff. - Gertsen (d 1633) rdm Ystad VI 122f. - Hansen (1610) bo i Käglinge VII 62. - Jakobsen (1594) bo i Herlufmagle V 382. - Lassen (1584) bg i Kolding VIII 527. - Lauridsen (1584) på Langeland VIII 530f. - Lauridsen (1588) bg i Lund IV 323. - Nielsen (1598) fg på Korupgård VI 55f. - Olsen (1576) bg i Store Hedinge III 233. - Pedersen (1556) bo i Geltofte (Toreby s) II 90. - Pedersen (1574) bo i Smidstrup III 195. - Pedersen (1568-88) bo i Bybjerg II 310. - Pedersen (1588) bo i Bösarp IV 324
- Herman Cornelisen (d o 1550) bgm i Malmø VI 70. - Hansen (1585) bo i Klippinge IV 152
- Hesleholm-slægten se: Torben Madsen
- Hess, Anders (1579) købm III 311. - Anders (d 1605) rdm Helsingør VI 405. - Marcus (d 1590) bgm i Kbh IV 195f
- Hesse, Marius (d o 1574) bg i Kbh VIII 502

- Hesselbjerg, Knud (16. årh) afskriver VIII 389
- Heye, Jep (d 1550) kann Roskilde I 271f; II 268f; IV 117 119; V 368 370 374; VI 39 41
- Hiebo, Niels (1580) bo i Torp III 337
- Hieronimus Hansen (1592) byfg i Nykøbing S V 228f 232f
- Hilleborg Jonsdatter (d o 1550) i Norge VI 74
- Hind, Peder (d f 1478) til S Borup mm, vb I 89 91
- Hiort, Jep (1598) bo i Fraugde VI 85. - Clemen Ibsen (1598) bo i Fraugde VI 85. - Se også: Hjort(h)
- Hjermind, Søren Andersen (d 1693) bgm i Randers VII 333
- Hjerrild, Henrik Nielsen (d 1731) sp Køge-Ølsemagle VIII 762. - Niels Jepsen (o 1700) i Ålegård VIII 362
- Hjort, Mads (1581, 1593) rdm Horsens III 375; V 261 265
- Hjorth, Niels Frederiksen (d 1638) sp Lyngby-Genarp-Göddeslöv, pr Bara h VII 248. - Per (1552) bo i Killerup I 348
- Hjul, Thomas (d f 1585) til Hedegård II 326f; VI 173 175 293f 297 302
- Hobe, Frederik Johansen (d 1597) lm V 33 35
- Hoff, Andreas von (van) (d 1594) sørøver V 349
- Hofftang, Lauritz (1558) bg i Rudkøbing II 169f
- Hogenskild, Claus (Niels) (d e 1405) rd I 43 46
- Hogenwold, Daniel (o 1620) kgl livbarber VII 260. - Jakob (d 1642) apoteker i Helsingør VII 260. - Jakob Danielsen (d o 1620) bg i Kbh VII 260. - Magdalene (1641) i Kbh VII 260
- Hogrefe, Helmer (d 1603) lybsk fuldmægtig VI 121ff 181 183 184ff 188
- Holck, Anders Rasmussen (1603) bo i Tåstrup VI 268f. - Anne Manderupsdatter (d 1591) III 216f; V 450; VI 471; VII 302. - Christen (d e 1502) til Barritskov VII 303. - Christen Henriksen (d 1641) til Rønnaven, mm rr I 172 175 461; VI 7 10 14 16 69 131 138 164 171 176 276 315 345 349f 366 384ff 425 440ff 443 470f; VII 6 8 30 67 113f 176 207 217 228. - Ditlev Henriksen (d 1633) til Højgård og Eskildstrup V 172 174f 355. - Hans Manderupsen (d 1565) til Barritskov III 179f; VI 134; VII 296 302f; VIII 491 492 498. - Henrik Bertelsen (d 1579) til Rønhave VI 10. - Jep (d f 1574) i Skåne VIII 497. - Kirstine Hansdatter (d 1599) VI 134; VII 232. - Lyder (d f 1440) til Støvringgård I 191. - Manderup Christensen (d e 1537) til Barritskov VII 298f 302f
- Holdst, Thomas (1604) fg på Sandholt VI 283f. - Se også: Holst
- Holdste, Niels (1570) bo i Herridslev III 47
- Holger Olufsen (1623) VIII 386.
- Holgaard, Anders (1573) på Palstrup III 170f
- Holle på Gloffit (1594) V 333 335
- Hollum, Jens (1587) fg på Åstofte IV 296. - Niels (1573) bo i Hjorthede III 164
- Holm, Christen Andersen (d 1603) sp Stangvik (Norge) VII 216. - Hans Christensen (d 1654) sp Stangvik VII 203 216. - Jakob Jensen (d 1609) bisp Ålborg III 236 240; V 427; VII 270. - Laurids Pedersen (d 1643) sp Ystad, pr Herrestad h VII 248. - Mads (1589) i Vemmeløse, rfg på Antvorskov IV 372ff. - Mads (1591, 1599) ltskr Sjælland V 143 206 257 386 452; VI 5f 7 12 17 23 88. - Peder (1568-88) bo i N Dalby II 310. - Peder (1594) bg i Ystad V 311. - Søren (1588) bo i Snertinge VI 311
- Holst, Bernt (1559) bg i Skagen II 201f. - Christoffer (1595) bg i Køge V 411. - Frans (1572) rfg på Bornholm III 124ff. - Hans (d f 1576) bo i Horns h (Sjælland) III 222f. - Hans (1587) i Gisløvgård, rfg på Malmöhus IV 285ff 288ff 323f. - Hans (d 1633) købm i Kbh IV 271ff. - Hartvig (1587) fg på Bidstrup IV 275 358ff. - Jacob (1592-96) Arild Huitfeldts rfm V 235f. - Jens (d o 1620) rdm og byskr Landskrona VII 169. - Lauritz (1585) bfg på Amager IV 161ff 164f. - Morten (1609, 1615) bg i Flensborg VII 175; VIII 535. - Peder (1537) bg i Ålborg I 200

202. - Peder (1553) fg på Ingelstads gd I 368. - Peder (1558) fg på Nyborg slot II 168. - Peder (d o 1586) i Skovmosegård, Skovmølle IV 285ff 289ff 323f. - Peder (1597) bg i Næstved VI 15. - Peder (d 1619) rfg på Ålborghus VI 453f. - Peder Olufsen (d 1614) rdm Helsingør VI 406 410 416; VII 52f 55ff 59. - Rasmus (1593) byfg i Horsens V 260f 265f. - Thomas (1590) rdm Køge V 57 63
- Holste, Thale (d 1612) i Roskilde VII 127f
- Holt, Andreas (Anders) (d f 1612) VI 189ff 192ff 195ff 198ff 201 206ff 209ff 212ff 215f 219ff 223f. - Hans (d 1582) i Wels VI 190 197 199 214f 223. - Moritz (d 1655) sv oberstløjtnant VI 201 224. - Regine (Rosine) (1603) VI 199 215. - Sophia (d f 1602) VI 191. - Weikard (1602) i Aschau VI 191 200 215 220 223
- Holte, Oluf (1586) bo i Magnarp (el Maglarp) IV 227f
- Homell, Peder (1469) bo i V Tørslev I 89
- Honscheid, Henrik de (d e 1273) prior Antvorskov kl VI 50 53
- Hop, Thorkild (o 1737) i Ålborg VIII 372
- Horboe, Rasmus (1573) bo i Hjerminde III 164
- Hornemann, Johan Frederiksen (d 1731) sp Kerteminde VIII 395
- Horsens, Anders Pedersen (d o 1584) sp Roholte IV 96f 307. - Hans Pedersen (d 1617) kann Århus, pr VI 358 364
- Hoskold Hoskoldssen (d 1537) bisp Stavanger I 149f
- Hoven, Rochus von (d o 1570) IV 222 225
- Huger (Hugger), Hans (1553) byfg, bgm i Kolding I 383f
- Huiss, Matthias (1426) vb I 56f
- Huitfeldt, Anders Clausen (d o 1620) til Trondstad VI 235 237f 241ff; VIII 521. - Anne Pedersdatter (d 1603) til Skibelundgård VI 232ff 235f. - Arild Christoffersen (d 1609) til Odersberga, rr, rk III 305ff 308 312f 315 333; IV 186 191f 206 215 217 261 264 374 378f; V 29 34 54 74 84f 88 91 93 95 130
- 199 235ff 240 242 244 257 304 306f 332f 358 408f 419 461 465 468 473 491 497; VI 50 52 69 72 85 131 138 164f 171 176 228 232 235 248 276 289 304 315 323 349 353 368f 425 470 472; VII 6 29 38 69; VIII 465 466 469 524. - Barbara Pedersdatter (d 1602) til Engestofte VI 233ff 236. - Beate Christoffersdatter (d 1626) VII 268. - Christoffer Ottesen (d 1559) til Berritsgård, rr I 298f 348f 362 370; II 19f 26 32 37 82 85 87 90 110 118 123 127 131 134; III 45; IV 283 285; VI 238; VIII 504. - Claus Ottesen (d 1590) til Krumstrup, ld Lolland-Falster II 175f 184 244f; III 21 23 43 45 219; VI 235 237ff 240ff 243ff; VIII 487. - Else Pedersdatter (d 1602) abbedisse Maribo kl VI 233ff 236. - Henrik Jakobsen (d 1652) til Berritsgård, Hagestedgård mm VI 242. - Jakob Christoffersen (d 1583) til Lillö og Berritsgård VII 242; VIII 465 466 469 521. - Lage Clausen (d 1590) til Krumstrup VI 245. - Margrethe Ottesdatter (d 1600) IV 85f 88; VI 235f 376. - Otte Clausen (d o 1525) til Skibelund og Lørup I 298f 349; IV 283 285; VI 235 244. - Otte Clausen (d e 1614) til Søgård III 218f; V 170; VI 325 241 245. - Peder Ottesen (d 1584) til Skibelundsgård og Engestofte, adm, n kansler III 271; VI 235f; VIII 517. - Poul Ottesen (d 1592) til Snidstrup, stath i Norge II 144f; VI 235 239f 242ff; VIII 524. - Thomas se: Hjul, Thomas. - Øllegaard Henriksdatter (d 1655) VII 284. - Øllegaard Jakobsdatter (d 1619) VII 231 242 244
- Hulsebroch, Bastian (1573) VIII 486
- Hund, Jens (1588) bo i Fårup IV 311
- Hundermark, Claus Pedersen (d 1593) til Øxendrup og Gerdrup V 11f 14ff 18; VI 253 265. - Ellen Clausdatter (d 1651) VI 343. - Peder Markvardsen (d o 1589) til Øxendrup, ld Fyn II 62 64 127; VIII 490
- Hunderup, Laurids (1593) rdm Horsens V 261 266
- Huningkage, Jørgen (1593) rdm Hor-

- sens V 261 266
- Husemand, Jakob (1572) købm i Kbh VIII 471
- Husfoged, Las (1581) i Nim III 376
- Husum, Dorte Pedersdatter (o 1650) i Ørlandets prg VII 208. - Hans (1553) bg i Kolding I 383f. - Hans (d o 1560) bgm i Ålborg III 364; IV 135. - Lauritz (Las) (1580) rdm Ålborg III 363f; IV 132 135 147ff 183f 186
- Hutfeld, Jesper Nielsen (1679) landkommisær IV 303
- Hvas, Anne Mikkelssdatter (d e 1601) VII 83. - Christen Jensen (d 1565) til Kaas og Sostrup II 237; III 170ff 173; VIII 511. - Erik Jensen (d e 1594) til Nørgård (Alsted s Morsø N h) VIII 499. - Erik Lauridsen (d 1483) til Ormstrup I 89 91 96. - Jens Christensen (d 1536) til Kaas og Sostrup, ld Viborg I 172f 265; III 172f; VIII 511 512 520. - Just Jensen (d 1557) til Sostrup III 170ff; VIII 511. - Laurids Lauridsen (d 1430) til Ormstrup I 43 46 91. - Mads Mortensen (d 1628) sp Vorning-Kvorning-Hammershøj IV 230. - Mette Lauridsdatter (d f 1468) I 192. - Morten (d 1614) bgm i Viborg V 183f. - Morten Mortensen (d 1577) sp Viborg II 321; III 236 239
- Hvid, Anne Madsdatter (d e 1574) til Nørgård VIII 470 497 500. - Jens (1554) hfg Gudme h II 38 41f. - Mads Ibsen (d 1579) mag, sp Holstebro II 240f 252f 294; III 146 148; V 67f 72; VIII 467470 471 491 494 497 500. - Peder se: Hind, Peder. - Søren Nielsen (1580) rdm Grenå III 335f
- Hvidberg, Otto Himmelstrup (d 1822) politidirektør i Kbh VII 324; VIII 296
- Hvide, Anders Offesen (d o 1420) til Eskebjerg I 41. - Knud Ottesen (d 1537) til Rødkilde VIII 479. - Margrethe Knudsdatter (d 1595) til Rødkilde VIII 479. - Otte Stigsen (d o 1567) adm I 164f 167. - Ove (Offe) Stigsen (d 1359) til Eskebjerg I 40. - Peder Andersen (d 1359) til Margård I 39ff. - Sofie Andersdatter (o 1350) I 41. - Stig Andersen (d e 1408) til Torup og Randrup I 40f 43 46. - Tove Andersdatter (d f 1452) ti Skovsbo VIII 454
- Hvidkop, Lauritz (1557) oksedriver II 101 103. - se: Krummedige
- Hvidt, Christen Jensen (1589) i Hessel IV 361ff. - Christian (1537) bg i Hobro I 206. - Jens (1567) bo på Fur II 291. - Peder (1461) hfg Bjæverskov h V 54. - Søren (1567) bo på Fur II 291
- Hvolris, Christen Pedersen (1591) bg i Viborg V 183
- Hygum, Christen Jensen (1606) rfm for bgm i Svend Nielsen og pr Peder Gregersen VI 398ff 401
- Hytter, Hans (d 1790) bfg i Egedegårds birk VIII 339 340
- Høcken, Diderik Johansen (d o 1589) til Engelund VI 386; VII 136 139 146 153f 155. - Jeronimus (Hieronymus) Johansen (d 1596) til Bærsholm VIII 521. - Johan Ottosen (d 1561) til Lundsgård VII 153. - Mourids Dideriksen (d o 1572) til Kærstrup VII 139 155. - Sophie Dideriksdatter (d e 1631) VI 344. - Wolf Hieronymusen (d o 1596) VII 139 155
- Høeg, Albret Sørensen (d 1566) VIII 470 497 500. - Anne Albretsdatter (d e 1590) V 19. - Anne Jakobsdatter (d o 1552) I 261ff; VII 155. - Anne Nielsdatter (d o 1553) II 256; VII 302. - Anne Styggesdatter (d e 1655) VII 68. - Anne Thomesdatter (d 1545) I 278 280; II 145; VI 178. - Christen Jørgensen (d o 1634) til Todbøl VII 177. - Christen Mikkelsen (d e 1537) til Fladholt IV 247. - Eiler Jakobsen (d 1660) til Dallund og Nielstrup VII 182. - Elisabeth Jakobsdatter (d e 1655) VII 182. - Elisabeth (Lisbeth) Justdatter (d e 1590) II 192 215; IV 24 26; VII 156. - Else Jørgensdatter (d 1649) VII 242. - Erik Mikkelsen (d e 1562) til Klarupgård II 246ff. - Eskil Nielsen (d o 1494) til Eskær, Vang og Lyngholm rd I 82 230f. - Helvig Nielsdatter (o 1540) III 189. - Jakob Justsen (d 1610) til Trudsholm IV 24f 52 55 171 173 274f; V 7 10 259 499; VI 245 379 385; VII

- 182; VIII 500 525. - Just Jakobsen (d 1557) til Vang og Lergrav I 261ff; II 190ff 215f; VI 245; VII 156. - Just Jakobsen (d 1649) til Bjørnholm VII 181f. - Just Styggesen (d 1646) til Gjorslev, Bjørnholm mm, rr, rk VII 218 221 232 234 250 256 260; VIII 291. - Jytte Styggesdatter (d 1659) VI 427; VII 172 283. - Jørgen Eriksen (d 1569) til Klarupgård og Keldgård II 79f 153f; IV 140ff 143 145; VIII 471. - Kirstine Pedersdatter (Banner) (d 1542) I 138 309; II 105; III 19; V 24ff; VI 344 385; VIII 516. - Maren Christensdatter (d 1600) IV 247. - Margrethe Bosdatter (d e 1523) VII 303. - Margrethe Justdatter (d 1616) II 192; VIII 525. - Mikkel Eskildsen (d e 1524) til Lyngholm I 231. - Mogens Justsen (d f 1582) II 192 215; IV 24ff; VIII 525. - Mogens Styggesen (d 1661) til Kærgårdsholm mm, ld Viborg, rr VII 230 233f 264 270 276. - Niels Eskilsen (d e 1510) til Lyngholm og Glomstrup VIII 462. - Niels Johansen (Jensen) (d o 1345) VIII 453. - Niels Pedersen (d 1524) til Eskær, rr I 120f 129 132 137f 139 145 149; III 185 187ff. - Otte Jakobsen (d 1631) til Dallund VII 182. - Peder Nielsen (d o 1472) til Eskær, rd I 76f 107 113; V 25. - Peder Pedersen se: Lessøe, Peder Pedersen. - Sidsel Styggesdatter (d 1648) VII 218 232. - Sophie Pedersdatter (d o 1531) V 24ff. - Stygge Justesen (d o 1630) til Vang, Kærgårdsholm og Steensgård II 192 215; IV 24ff; VI 273 275 277 430 434; VII 68f 172 232 234 270; VIII 525. - Søren Albretsen (d e 1599) til Storupgård (på Mors) VIII 500. - Thomas Jakobsen (d 1631) VII 182
- Høfsen, Peder Nielsen (1591) bo i Solbjerg V 121ff
- Høg se: Høeg. - Jens (1591) bg i Viborg V 183
- Hørby, Bertel Andersen (1553) til Vesterris I 364f
- Høst, Jens Krag (d 1844) ass VIII 419
- Haagen Bjørnsen (1622) sp Stod VII 188ff 201ff 208 211
- Håkon Adelstensfostre (d o 935) n konge VII 209
- Håkon Larsson se: Dufva, Håkon Larsson
- Hård, Carin Larsdatter (d o 1645) V 335. - Erik Larsson (d 1645) til Hjällö og Hårdaholm, sv häradshövding V 333 335. - Knut Bengtsson (d o 1575) sv adm V 335. - Lars Pedersson (d 1563) til Segerstad V 335. - Märta Knutsdotter (d 1620) V 335. - Olaf Larsson (d 1630) til Segerstad, sv oberst, stath Jönköping V 333 335
- Ib Gjordsen (1559) bo i Søby II 210. - Madsen (1592) bg i Nibe V 222. - Nielsen (1574) bo i Sønderho III 180ff. - Rasmussen (1588) bo i Grundfør IV 315f. - Svendsen (1571) fg på Krabbesholm III 94f
- Ibsen, Niels Iversen (d o 1617) bgm i Ålborg VI 31 36
- Inge Gundesdatter (d o 1575) til Kaas III 172. - Nielsdatter (1585) i Ulbjerg IV 125. - Villadsdatter (1576) i V Grønning III 231
- Ingeborg Frandsdatter (d 1564) i Malmø VI 63. - (1574) Jep Holcks enke VIII 497. - Lauridsdatter (1591) tjenestepige på Bjørnsholm V 184ff 189ff. - Mikkel Pedersens (1570) i Mesing III 26f. - Nielsdatter (d e 1664) i Stangvik (Norge) VII 217. - Odsdatter (d f 1587) fra Tønder IV 286f 289
- Ingegerd, Jens Snedkers (1560) i Kalundborg II 233f. - Thøgersdatter (1592) i Nibe V 223
- Inger Christoffersdatter (1581) i Horsens III 375ff. - Hansdatter (1598) i Oslo VI 72f. - Kremers (1594) i Ystad V 311. - Mikkelsdatter (1609) i Snejbjerg VII 19f 23f. - Mouridsdatter (1570) af Movstgård III 22f. - Peder Engels (1594) i Glostrup V 326f 330. - Pedersdatter (1574) i Kbh, enke efter skipper Søren Clausen VIII 490. - Pedersdatter (d 1585) i Landskrona III 115
- Ingvor Hemmingsen (1593) bo i Strøby V 271
- Ingvor Jensen (o 1500) til Bussjögård IV 83. - Jensen (1594) bo i

- Rode V 359ff. - Mikkelsen (1581) bo i Værumgård III 373. - Mogensen (1592-96) bo i Høstentorp V 235f. - Olsen (1517) rdm i Ringsted I 59 61. - Pedersen (1580) Karen Krabbes rfm III 362f. - Poulsen (1546) hfg Ramsø h V 368
- Irgens, Joachim (d 1675) til Gjorslev VIII 301
- Isak Jensen (1567) fg på Svendstrup II 281. - Pedersen (1587) bo i Vram IV 242f
- Isebrandt Claussen (d e 1585) i Enckhuysen V 408
- Isfelder, Blasius (d 1537) i Ålborg I 193ff
- Italiener, Matis (1558) bg i Kolding I 380f
- Ivan IV Vassilievitsch (d 1584) russ czar III 306ff 309ff 312ff 315f
- Ivars, Junge (d o 1590) selvejer VII 287. - Søster (d 1614) VII 287
- Iver Andersen (Nielsen?) (1562) i Store Velling II 247f. - Eriksen (1583) kpl Oddum IV 66f. - Hansen (1598) fg på Møgelkær VI 77. - Hansen (1608) i Veldbæk, hfg Skast h VI 444f. - Ibsen (1576) bo i Rind s III 220. - Lauridsen (1573) bo i Sjørring VIII 482. - Lauridsen se: Enert Lauritsen. - Markusen (1612) rfg på Riberhus VII 95 98ff. - Mortensen (1571) bo i Fjends h III 78. - Nielsen (d e 1494) bgm i Ribe VIII 455. - Nielsen (d f 1587) bgm i Ringkøbing VIII 477. - Nielsen (1616) bo i Hadbjerg VIII 536. - Pedersen (1563) bg i Fåborg VII 331. - Pedersen (1570) bo i Tårup III 14f. - Pedersen (d o 1600) skriver i Viborg VI 119. - Seiersen (d f 1529) bo i Gern h I 173 251f. - Sørensen (1590) til Rask V 72. - Sørensen (1591) bo i Hyrup V 198. - Thaminsen (1578) bo i Hoven III 283ff. - Vikingsøn (d o 1485) pr i Oslo I 112f
- Jacobus de Theranis (15 årh) forfatter VIII 330
- Jacobæa, Ingeborg (d 1702) VII 285
- Jair, Anders (1554) høvedsmand på Stirling slot II 28
- Jakob I (d 1625) konge af England V 119; VI 37
- Jakob (1298) præst Roskilde Olufskirke VIII 452. - Andersen (1587) hskr Ringsted h IV 296. - Bjørnsen (d 1607) sp Hagested V 181f. - Clausen (1585) i Holland V 408. - Davidsen (1574) bgm i Skelskør III 192 194. - Geertsen se: Ufstand, Jakob Gertsen. - Hansen (1515-17) official i Viborg I 148. - Hansen (1576) bo i Horns h III 222. - Hansen (d 1578) bgm i Helsingør VI 405. - Hansen (1584) rdm i Odense VIII 523. - Hansen (1635) sp Sletåkra-Kvibille VII 247 249. - Jensen (1576) bo i Horns h III 223. - Jensen (1585) bo i Glatved IV 123. - Jensen (d o 1600) sp Landskrona, pr Rønneberga h III 113ff 116. - Jørgensen (1590, 1591) rfg på Gesingholm V 97 197f. - Jørgensen (1609, 1610) i Morup (Mårup) mølle, Jørgen Ruds rfm, rfg i Ørum len VII 43 85f 89ff 92f. - Lassen (1591) bg i Viborg V 183. - Lauridsen (d o 1584) sp Sandby-Vrangstrup II 178 181. - Madsen (d 1606) bisp se: Vejle, Jakob Madsen. - Matthiesen (d 1660) bisp Århus, dr theol VII 285. - Mikkelsen (1606) bg i Malmø VI 397. - (Jep) Mortensen (d 1491) prior Antvorskov I 85f. - Nielsen (1546) bo i Års h I 254ff. - Nielsen (d 1586) sp Skurup, mag V 264. - Nielsen (1588) se: Skriver, Jakob Nielsen. - Olsen (d 1675) sp Kvernes (Norge) VII 216. - Ousen (1587) Claus Glambeks rfm IV 267f. - Pedersen (1552) bo i Støvring I 345f. - Pedersen (1570) Anne Lykkes tjener III 32. - Pedersen (d f 1585) bg i Malmø IV 107ff 189f. - Pedersen (1593) bo i Hellested V 271. - Pedersen (d 1633) lagmand i Trondhjem VII 186 198 209f. - Pedersen (d 1704) kgl kammertjener, rigsbaron VII 280. - Poulsen (1589) bo i Astrup IV 338. - Sørensen (d f 1584) sp Nibe-Vokslev VIII 475 476. - Sørensen (d 1590) se: Skriver, Jakob Sørensen. - Tordsen (1582-90) ltskr Sjælland IV 29 95 101 115 151 161 217 233 270 281
- James se: Jakob

- Janssen, Gjertrud (d e 1585) i Enckhuysen V 408
- Jens (1600) i Hadehuod (Skodborg h) spr VI 124. - Albretsen (1556) i Ålstrup, Jørgen Barnekows rfm II 77f. - Adtzersen (1567) på Nørlund II 289. - Andersen (1475) bg i Roskilde I 100f. - Andersen (d 1554) mag, sp Lemvig-Nørlem VI 295 303. - Andersen (1567) bo i Tendrup II 282f. - Andersen (1570) bg i Nibe III 40. - Andersen (1571) bo i Fårup III 64ff. - Andersen (1587) bo i Holling, Sunds s IV 257. - Andersen (1589) se: Smed, Jens Andersen. - Andersen (1590) bo i Nyker s V 79. - Andersen (1590) bo i Rougsø h V 7. - Andersen (1592) bg i Kbh V 213. - Andersen (1595) bo i Smørumnedre V 386ff. - Andersen (1596) bo i Dalby V 487. - Andersen (1609) bo i Votkjær VII 17ff 20 22. - Andersen (1610) bo i gd Kærgård VII 87. - Andersen (1610) bo i Nørhå s VII 88. - Anskarisen (1595) bo i Vesterlund V 429. - Atzen se: Jens Matzen. - Bentsen (1594) bg i Roskilde V 380. - Bertelsen (1598) rfg på Koldinghus VI 41f. - Bjørnsen (Kaas) (d e 1619) til Strandbylund V 293ff. - Boesen (1533) hfg Skam h I 181. - Boesen (1570) bo i Torvig III 47. - Boesen (o 1550, 1587) bo i Valsømagle I 317; IV 296. - Christensen (1490) kann Viborg VIII 457. - Christensen (1559) købm Nykøbing M II 200. - Christensen (1567) byfg i Nykøbing M II 294ff. - Christensen (1568) bo i Stovrup II 322. - Christensen (1570) Christen Skeels rfm VIII 465. - Christensen (1570) bo i Ørum len III 52f. - Christensen (1573) bo i Torrild III 154. - Christensen (1573) bo i Volstrup s III 146. - Christensen (1574) bo i Søgårde III 183. - Christensen (1577) bgm i Ålborg III 260 262. - Christensen (1579) i Kirkeby, karl III 303. - Christensen (1579) bo i Langeland III 318f. - Christensen (1583) Henrik Friis' rfm IV 63. - Christensen (1584) fg på Bandholm IV 72ff 121. - Christensen (1584) i Svenstrup, hfg i Hornum h IV 93 279; V 96. - Christensen (1584) bg i Ystad VIII 529. - Christensen (1588) bo i Grundfør IV 315. - Christensen (1588) bo i Neder Simmelkær IV 333. - Christensen (1589) bo i Bøl IV 392. - Christensen (1590) i Ferring, skoleelev V 107ff. - Christensen (1591) bo i Fovlum V 155. - Christensen (1593) i Tustrup, hfg Sønderhald h V 300f. - Christensen (1594) bo i Nabbegård, Søborg s V 319f. - Christensen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Christensen (1594) karl på Åstrup hgd V 318. - Christensen (1595) bo i Binderup V 428. - Christensen (1595) bo i Lille Almstok V 434. - Christensen (1595) bo i Vinge V 432. - Christensen (1601) bo i Budsgård VI 124f. - Christensen (1605) bo i Bølling VI 333. - Christensen (1606) bo i Åstrup VI 362. - Christensen (1609) bo i gd Baggeskær VII 13 16. - Christensen (1609) bg i Herning VII 14. - Christensen (1610) bo i Morup Mølle VII 90. - Christensen (1616) oldermand i Hadbjerg VIII 536. - Christensen (1641) bo i Hillerslev VII 265. - Christoffersen (1530) kpl Åsted VIII 459. - Clausen (d o 1590) af 'Bogense-slægten' V 470 473. - Eriksen (1573) bo i Bierholm VIII 484. - Eriksen (1574) bo i Hvilsted VII 297. - Eriksen (1590) bo i Nebsager V 106. - Eriksen (1591) bo i Ålsø s V 124. - Eriksen (1608) bo i Jegstrup VI 419. - Eriksen (1619) bgm i Skelskør VII 164f. - Evertsen (d 1625) bgm i Landskrona VI 165. - Frandsen (1591) bo i Rårup V 198. - Gertsen (1573) bo i Mammen III 164. - Gjødese (d 1626) bisp Århus IV 271 273; V 12 16f 162; VI 358ff 361 363f; VII 127. - Gjødese (d o 1648) sp Räfslunda-Brösarp, pr Albo og Jerrestad h VII 248. - Graversen sen (1567) bo på Fur II 291. - Graversen jun (1567) bo på Fur II 291. - Graversen (1589) bo i Skrodstrup IV 389. - Hansen (1542) bo i Birkede V 368. - Hansen (1574) se: Smed, Jens

Hansen. - Hansen (1575) bg i Kbh VIII 502. - Hansen (1588) bo i Ljørring IV 332. - Hansen (1592) bo i Alsted V 244ff. - Hansen (1595) bo i Vorbasse V 434f. - Hansen (d f 1608) bo i Hallands h VI 455f. - Hansen (1612) bo i Gørding h VII 97. - Hansen (d 1615) sp Assens, pr VI 54f 57f. - Hansen (d 1689) sp Store og Lille Fuglede VIII 332 333. - Henriksen (1573) VII 335. - Hermansen (1590) bo i Høve V 11ff 14. - Ibsen (1568) bo i Vognerup II 303. - Ibsen (1581) bo i Stenvad III 373. - Ibsen (1585) bo i Lovdal IV 120. - Ibsen (1586) fg på Barsebäck VIII 531. - Ingvorsen (1584, 1586) til Bussjögård IV 75f 78ff 81ff 204ff. - Isaksen (1546) bo i Kirke-Syv V 368. - Iversen (1557) bo i Hillerslev II 93. - Iversen (1580) bo i Stistrup III 369. - Iversen (1617) bo i Bandsbøl VII 160ff. - Jakobsen (1585) Kirsten Galts rfm IV 170. - Jakobsen (1637) bg i Ålborg VIII 539. - Jensen (1459) bgm i Viborg I 70. - Jensen (1546) bo i Viby V 368. - Jensen (1560) bo i Hagested II 232. - Jensen (1571) bo i Ågård III 72f. - Jensen (1572) bo i Rødding III 110. - Jensen (1579) i Allerup, Dorte Galts rfm III 298. - Jensen (1583) bo i Vivild IV 68f. - Jensen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Jensen (1585) bo i Ulbjerg IV 125f. - Jensen (1589) bg i Viborg IV 385. - Jensen (1591) bg i Viborg V 131f. - Jensen (1593) bo i Selde V 274f. - Jensen (1593) bo i Åsted V 294. - Jensen (1600) bo i Sjørsløv VI 113. - Jensen (1603) bo i Navtrup VI 202. - Jensen (1614) Oluf Kocks rfm VII 118. - Jensen (d o 1617) kann Århus VI 358 364. - Jepsen (1461) fg på Tryggevælde V 54 56. - Jepsen (1593) Ove Juels rfm V 274f. - Johansen (d f 1589) bo i Bjertrup IV 356. - Jonsen (1553) bg i Kolding I 380f. - Jørgensen (1584) VIII 525. - Jørgensen (1589) bo i Ølst IV 370f. - Jørgensen (1589, 1590) fg på Østrupgård IV 337; V 42ff 45. -

Kjeldsen (1573) i Gislum h VIII 481f. - Kjeldsen (d 1667) sp Landskrona, pr Rønneberg h VII 248. - Knudsen (1544) bo i Ørslevkloster s I 232ff. - Knudsen (1574) i Sennels, rfm for borgmestre og råd Thisted III 198. - Knudsen (1589) bo i Bøstrup IV 395. - Knudsen (1591) bo i Sandby V 141. - Knudsen (1591) bo i Ørsted V 153. - Knudsen (1595) bo i Binderup V 428. - Lassen (Laurson) (1557) bo på Bornholm II 138. - Lassen (d 1573) sp Hjerminde-Lee-Hjorthede III 164 169; IV 253. - Lassen (1573) bo i Tulstrupgård III 164. - Lassen (1591) bo i Nebel V 198. - Lassen (1609) bo i Kollund VII 16. - Lassen (d 1706) ld Fyn, hrd VII 279 285. - Lauridsen (1466) bo i Kirke Såby III 326. - Lauridsen (1504-13) ædgn Roskilde I 136f. - Lauridsen (1531) fg på Dalby kl I 175f. - Lauridsen (1571) sp Ørum-Borris-Gammelstrup III 67 69. - Lauridsen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Lauridsen (1586) bo i Tjørnede IV 218. - Lauridsen (1587) i Knejsted, hfg Gerlev h IV 292 294. - Lauridsen (1589) bo i Suldrup IV 346. - Lauridsen (1592) bg i Kbh V 213. - Lauridsen (1593) i gd Håbendal, Åsted s V 293ff. - Lauridsen (1594) bo i Åderup V 321f. - Lauridsen (1596) bo i Knejsted V 499ff. - Lauridsen (1596) bo i Pårup V 452ff 459. - Lauridsen (1596) bo i Renmark V 453. - Lauridsen (1596) bo i Tørslev V 499ff. - Lauridsen (1596) se: Skrivers, Jens Lauridsen. - Lauridsen (1598) bo i Ejstrup VI 45f. - Lauridsen (1603) Kirsten Pedersdatter Galts rfm VI 267. - Lauridsen (Laugesen) (d o 1608) rdm Ribe VI 352 354. - Laursen (1555) bg i Odense II 67f. - Laursen (1593) bo i S Jernløse V 296. - Madsen (Matzen) (1468) (Sjælland) I 85 87. - Madsen (1584) i Holmager IV 93. - Madsen (1584) bo i Nordenå IV 92. - Madsen (1588) fg på Lynderupgård IV 318f. - Madsen (1588) bo i Over Simmelkær IV 333. - Madsen (1591)

bo i Store Karleby V 126. - Madsen (1593) bo i Stevns h V 272. - Madsen (1595) bo i Velds V 431. - Madsen (1609) bo i Sivsbæk VII 18 24. - Madsen (1610) bo i Kvarnby VII 62. - Maltesen (1544) bo i Ørum I 232ff. - Mikkelsen (1467) bo i Mols h I 80. - Mikkelsen (1536) bo i Fløjstrup I 187. - Mikkelsen (1552) mag, kann i Viborg I 341ff. - Mikkelsen (1557) bo i Hillerslev II 93. - Mikkelsen (d o 1557) bo i Skovby h II 128ff. - Mikkelsen (1573) bo i Hiel-skoff(?) III 165f. - Mikkelsen (1580) rdm Grenå III 335f. - Mikkelsen (d o 1586) i Ø Tørslev IV 292 294. - Mikkelsen (d o 1589) i Skjolddelev, hfg Sabro h IV 399ff. - Mikkelsen (1590) bo i Ammitsbøl V 100. - Mikkelsen (1591) bo i Malling s V 122. - Mikkelsen (1592) bo i Bjerregrav V 205. - Mikkelsen (1599) bo i Allerup VI 108. - Mikkelsen (1608) i Mårup, dfg v 125. - Mikkelsen (1609) bo i Høgild VII 16. - Mikkelsen (1618) i Starup, hfg Jerslev h VIII 537. - Mogensen (1467) bo i Mols h I 80. - Mogensen (1484) i Grejs I 111f. - Mogensen (1546) i Herrestad h I 273f. - Mogensen (1596) bo i N Dråby V 487. - Mortensen (1573) i Glorup (?) VIII 485. - Mortensen (1591) bo i Risgårde V 155ff. - Nielsen (1461) bg i Køge V 55. - Nielsen (1469) til Hastrup, vb I 89 91. - Nielsen (d o 1535) prior Ålborg Helligånds kl I 183f. - Nielsen (1553) bo i Lime I 381. - Nielsen (1557) bo i Sennels II 140f. - Nielsen (1567) bo på Fur II 291. - Nielsen (1567) se: Skriver, Jens Nielsen. - Nielsen (1568) bo i Vognerup II 303. - Nielsen (1569) bo i Langkastrup II 329. - Nielsen (1572) bo i Løve III 140. - Nielsen (1572) i Søby, hfg Sønderhald h III 131 199 201. - Nielsen (1572) sp Vium III 102f. - Nielsen (1546, 1573) VIII 488. - Nielsen (1576) bo i Ramsømagle III 247. - Nielsen (1581) bo i Dystrup III 373. - Nielsen (1583) bo i Bjølbøll IV 66f. - Nielsen (d

1583) bisp Oslo VI 74. - Nielsen (1585) bo i Vestby IV 281 284. - Nielsen (1589) bo i gd Bjølhøj, Oddum s IV 340. - Nielsen (1589) bo i Vokslev s IV 346f. - Nielsen (1589) bo i Ø el V Strett IV 362f. - Nielsen (d o 1590) bo i Hornum h V 96. - Nielsen (1591) bo i Ørsted V 152 154. - Nielsen (1594) i Vipperød V 377. - Nielsen (1595) garver i Frenderup V 410. - Nielsen (1596) bo i Tørring V 499f. - Nielsen (1598) bo i Glim VI 39f. - Nielsen (1603) sp Gjellerup, pr Hammerum h VII 31f. - Nielsen (1603) bo i Høllund VI 251. - Nielsen (1593, 1606) i gd Skammergård, Albret Skeels rfm V 274f; VI 338f. - Nielsen (1608) Peder Munks rfm VI 447f 451. - Nielsen (1609) bo i gd Holingholt VII 19f 23. - Olsen (d 1557) se: Skriver, Jens Olsen. - Olsen (1569) bo i Ørslevkloster II 341. - Olsen (1576) bo i Gadstrup III 247. - Olsen (1592) bg i Kbh V 213. - Olsen (1582, 1592) i Skørpinge, hfg i Stevns h IV 48f 366ff; V 207ff. - Olsen (1595) bo i Jyderup V 397. - Olsen (1602) bo i Harjager VI 164. - Olufsen (1524) bo i Sal s VIII 459. - Olufsen (1557) tjener hos Sophie Rud II 100. - Olufsen (1587) i gd Holingholt i Sunds s IV 255ff 258. - Olufsen (1587) bo i Snåstrup IV 267. - Olufsen (1590) bo i gd Ulsø, Ryde s V 5f. - Olufsen (Olfsen, Olsen) (1597) bo i Skørpinge VI 12ff 151. - Olufsen (1606) i Helsingør, tjener hos Alexander Lejel VI 346ff. - Pallesen (d f 1591) bo i Ørsted V 153. - Pallesen (1595) bo i Ø Sejrup V 429. - Pedersen (1467) bo i Mols h I 80. - Pedersen (1469) bo i V Tørslev I 89. - Pedersen (1524) sp Sal VIII 459. - Pedersen (d o 1525) til Movstgård III 23. - Pedersen (1545) bo i Udby I 242. - Pedersen (1553) bo i Nösum I 373. - Pedersen (1554) bo i Vammen II 11. - Pedersen (1556) bo i Hillested II 90. - Pedersen (1558) bo i Hviding h II 162. - Pedersen (d o 1558) bo i Tørrild h II 160. -

Pedersen (1559) bo i Astrup II 210f. - Pedersen (1559) bo i Søby II 210f. - Pedersen (1568) bo i Munke Sjørup II 306. - Pedersen (1569) bo i Kærup II 340ff. - Pedersen (1569) bo i Langkastrup II 329. - Pedersen (1570) bo i Ejer III 26f. - Pedersen (1570) bo i Ladegård III 56ff. - Pedersen (1571) bo i Skals s III 82. - Pedersen (1573) bo i Mammen III 164. - Pedersen (1574) bo i Volstrup III 207f. - Pedersen (1579) bo i Store Vorde s III 321. - Pedersen (1582) af Åkærsund VIII 513. - Pedersen (1585) bo i Hindsted h IV 113. - Pedersen (1585) bo i Roum IV 124. - Pedersen (1585) bo i Rørbæk IV 114. - Pedersen (1585) fg på Vallø IV 95f 151ff 154. - Pedersen (1585, 1588) ltskr Skåne IV 126 227 323. - Pedersen (1591) bo i Skorup V 159. - Pedersen (1591) bo i Skåbling V 121f. - Pedersen (1593) bo i Seide V 274f. - Pedersen (d 1593) sp Urlev-Stenderup, pr V 20f. - Pedersen (1595) bo i V el Ø Sejrup V 429. - Pedersen (1596) Mogens Gøyes rfm V 456. - Pedersen (1598) bg i Malmø VI 37f. - Pedersen (1603) bo i Ø Hornum VI 267. - Pedersen (1604) i Holbæk, hskr Merløse h VI 325. - Pedersen (1608) hfg i Faurås h VI 456f. - Pedersen (d 1610) bo i gd Freskilde VII 86ff 89ff 93f. - Pedersen (1612) Johanne Skrams rfm VII 95ff 100. - Pedersen (1612) bo i Store Darum VII 97. - Pedersen (1656) bfg på Rantzauholm VII 280. - Poulsen (1539) bo i Lemtorp VI 297f. - Poulsen (1571) bg i Ribe III 89. - Poulsen (1572) lfg i Nyby Ladegård III 138; VIII 473. - Poulsen (1574) bo i Åstrup III 190. - Poulsen (d 1584) sp Sal-Gullev, pr Hovlbjerg h VIII 521f. - Poulsen (1585) bo i Højbjerg IV 166. - Poulsen (1589?) bo i Hørning IV 355. - Poulsen (1589?) bo i Stilling IV 356. - Poulsen (1591) bo i Borup V 131. - Poulsen (d 1591) rdm Ålborg III 363f. - Poulsen (1585, 1600) bo i Demstrup IV 167; VI 113f. - Poulsen (1606)

bo i gd Thorsmark VI 381. - Poulsen (1641) bo i Vust VII 263. - Rasmussen (1588) bo i Hæst IV 316. - Rasmussen (1591) bo i Kundby V 146 149f. - Rasmussen (d o 1592) bo i Høstentorp V 235f. - Rasmussen (o 1600) rdm Middelfart VII 247. - Rasmussen (1623) sp Ø Hæsinge VII 219f 222f 226 235. - Robertsen (1347) bg i Odense I 158. - Seiersen (1529) bo i Gern h I 173. - Sibadsen (1609) bo i Holt VII 16. - Simonsen (1587) bo i Framlev h IV 268. - Simonsen (1590) bo i V Alling V 103. - Stigsen (d 1559) sp i Foulum II 29 34. - Svendsen (1576) bo i Gadstrup III 246. - Sørensen (1560) bo i Hoed II 219. - Sørensen (1570) bo i Tårup III 10. - Sørensen (1579) bo i Gudum III 321. - Sørensen (1579) i Lille Vorde, karl III 320ff. - Sørensen (1580) rdm, byfg i Grenå III 335f. - Sørensen (1581) bo i Dystrup III 372. - Sørensen (1584) sp Vium III 103. - Sørensen (1585) bo i Kovtrup IV 120. - Sørensen (1585) i Tolne, hfg Horns h (Jylland) IV 157. - Sørensen (1586) bo i Vorning IV 229. - Sørensen (1590) bo i Lystrup V 21. - Sørensen (1590) bo i Stenderup s V 20. - Sørensen (1590) i Store Arden, Kirsten Galts rfm V 22 24. - Sørensen (1591) bo i Hollandsbjerg V 152f. - Sørensen (1591) dgn Vallekilde V 161ff 164. - Sørensen (1591) bg i Viborg V 166f. - Sørensen (1599) bo i Sterup VI 108. - Sørensen (1601) bo i Tved VI 124. - Sørensen (1603) bo i Jerlev VI 251. - Sørensen (1605) Ivar Lykkes rfm VI 335ff. - Sørensen (1609) bo i Fjederholt VII 16. - Sørensen (d 1630) sp Norrvidinge, pr Harjager h VII 248. - Thamesen (1589?) bo i Bjertrup IV 356. - Therkelsen (1590) bo i Stenderup s V 90. - Therkildsen (1553) bo i Glemminge I 368f. - Therkildsen (d o 1589) bo i Årup IV 361ff. - Thomesen (1568) bo i Kundby II 303. - Thomsen (1591) tjener hos Peder Skram V 166f. - Thomsen (Tommesen)

- (1610) Anne Harderbergs rfm VII 85ff 89 91. - Tordsen (1568) bo i Års h II 307. - Troelsen (1591) bo i Hagedsted V 181. - Truelsen (1537) bg i Kbh I 215. - Tygesen (1535) bg i Randers I 183f. - Tygesen (1582) i Killerup, dfg IV 8ff 11. - Villadsen (1588) bo i Rind IV 318. - Villadsen (1590) bo i Stenderup s V 21. - Willumsen (d f 1556) bo i Frejlev II 90f. - Wollesen (Olsen) (d f 1614) bo i Kovsted VIII 535. - Aagesen (d 1496) dpr Lund I 114f
- Jep (1585) bo i Gudmundtorp IV 127. - Andersen (1501) i Bigum s VIII 487. - Andersen (1573) bo i Klejtrup VIII 486. - Andersen (1582) bo i Ronneby VIII 517. - Andersen (1587) bo i Hjerpsted IV 286. - Andersen (1580, 1588) bo i Torup III 347ff; IV 325. - Andersen (1595) bo i N Kollemorten V 429. - Bremps (1475) hfg Sømme h I 99 101f. - Budis (1494) hfg Hornum h I 127 129. - Christensen (1572) bo i Birkmose III 110. - Eriksen (1589) bo i Tostrup IV 393. - Eriksen (1593) bo i Fuglsang V 293. - Espensen (1578) bo på Bornholm VIII 506. - Frandsen (1593) bo i Hornborg V 260ff 263 265. - Hansen (d o 1523) prior Odense St Knuds kl I 157f. - Hansen (1546) bo i Viby V 368. - Hemmingsen (1586) bo i Skibby IV 175f. - Ibsen (d o 1586) bo i Rostved IV 172. - Ibsen (1612) bo i Store Darum VII 97. - Ingvordsen (1560) bo i Nødager II 219. - Iversen (1547) bo i Stistrup I 299. - Iversen (1589) bo i Brusk h IV 350. - Jensen (Barritsen?) (1468) fg på Abrahamstrup I 85 87. - Jensen (1547) bo i Gadbjerg I 277. - Jensen (1585) bo i Højbjerg IV 166. - Jensen (1589?) bo i Skårup IV 355f. - Jensen (1591) bo i Gudmandstrup V 148. - Jensen (1596) bo i Onsved V 481. - Jensen (1600) bo i Sjørsløv VI 113. - Jogensen (1580) rdm Grenå III 335f. - Lindsen (1595) bo i Vinge V 431f. - Madsen (1575) bgm i Bogense VIII 501. - Madsen (1585) bo i Skåne IV 137. - Madsen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Madsen (1596) bo i Ordrup V 487. - Mikkelsen (1600) i gd Ovsgård VI 298. - Mikkelsen (1608) bo i Boelund VI 431. - Mikkelsen (1608) bg i Ribe VI 486. - Mikkelsen (d o 1614) hfg Skodborg h VI 125 129. - Mogensen (1465-66) vb, fg på Skjerngård I 71f 76f. - Mogensen (1501) i Bigum s VIII 487. - Mogensen (1557) hfg Hasle h (Bornholms N h) II 138f. - Mogensen (1568-88) bo i Skee I 317; II 310. - Mogensen (1610) bo i Nørhå s VII 87. - Mortensen (1579) i Tanderup III 304f. - Mortensen (1563, 1594) i Kløvested, hfg Ramsø h II 256f 310; III 49ff; V 372f 378f. - Nielsen (1532) bo i Hvalsø I 179f; IV 282. - Nielsen (1555) hfg i Vandfuld h II 54. - Nielsen (1573) sp V Skerninge-Ulbølle VIII 479. - Nielsen (1583) bo i Bjølboell IV 66f. - Nielsen (1584) bo i Knudsker s VIII 527. - Nielsen (1587) i Kærgård, Sunds s IV 255ff 258; VII 21 36. - Nielsen (1592) bo i lb Lund (Lyderslev s) V 207ff. - Nielsen (1593) bo i Kvanløse V 296. - Nielsen (1594) bo på Orø V 375. - Nielsen (o 1600?) i Grafuen VIII 363. - Nielsen (d o 1600) i Rosted, bfg i Antvorskov birk IV 395f. - Nielsen (1587, 1609) bo i Kærgård IV 255ff 258; VII 21 36. - Olsen (1588) bo i Kastelev IV 311. - Olsen (1595) bo i Høed V 396ff 399. - Olsen (1597) bo i Kagstrup VI 23. - Olufsen (1571) bo i Fåborg s III 70f. - Olufsen (1571) bo i Jylland III 70f. - Olufsen (1585) bo i Sædder IV 152. - Pedersen (1567) bo på Fur II 291f. - Pedersen (1571) bo i Karlstrup III 75. - Pedersen (1585) bo i Ulbjerg IV 124ff. - Pedersen (1587) bo i Holling IV 257. - Pedersen (1589) bo i Højer h IV 397. - Pedersen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Pedersen (1591) bo i Elkær V 121. - Pedersen (1591) bo i Lillenor (Storenor?) V 122f. - Pedersen (1596) bo i Kyndby V 487. - Poulsen (1512) bo i Gudme h II 44. - Poulsen (1571) bo i Lille Skensved III 74ff. - Poulsen

- (1584) bo i Åstrup IV 92. - Rasmussen (1570) hjulmager i Spørring III 54f. - Rasmussen (1582) bo i Kartoffe IV 43. - Strømersen (1492) bgm i Horsens VIII 457. - Sørensen (1600) bo i Elsborg VI 113. - Aagesen (1586) i Fakse IV 175
- Jeppe Madsen (1588) bo i Ring IV 311
Jernskæg, Anders Nielsen (d o 1447) til Herlev og Dronningholm, rr I 58 60. - Anders Pedersen (d e 1468) lm på Ellinge I 85 87. - Grib Jensen (d o 1472) af Olstrup I 85 87. - Grib Poulsen (d e 1499) til Kragerupgård og Frøslevgård I 85 87. - Jakob (Jep) Mortensen se: Jakob (Jep) Mortensen. - Jens Poulsen se: Grib, Jens Poulsen
- Jeronimus se: Hieronimus
- Jes Andersen (1525) bo i Hanaskog I 164. - Boesen (1545-49) bo i Hansted s I 248. - Hansen (d f 1557) bo i Klemensker s II 115. - Henningsen (1475) bg i Slagelse I 101. - Iversen (1598) i Hovumgård, Preben Gyldenstiernes rfm VI 47. - Jepsen (1483) i Jylland I 110. - Jessen (d o 1471) bgm i Viborg I 76f. - Kollemorthen (1436) Anne Banners rfm I 285. - Nielsen (1469) ejer af Pudselykke VIII 454. - Nielsen (1532) bo i Rye s I 179; IV 282. - Petersen se: Kelstrup-slægten
- Jesper Christensen (1574) bo i Stockholm III 183. - Espersen (1556) i Vestergårde, Christen Splids rfm II 77f. - Hansen (1547) rdm i Svendborg I 293f. - Jensen (1567) bo i Frammerslev II 295. - Knudsen (1567) bo i Nølev II 283. - Mogensen (1570) i Nibe III 40. - Nielsen (1555) i Vejlinggård, tidl hfg Vandfuld h II 54. - Nielsen (1573) bo i Torrild III 153. - Nielsen (1585) bo i Højberg IV 166. - Olsen (1424) rdm i Odense I 61. - Olsen (1517) rdm i Ringsted I 61. - Pedersen (1467) bo i Mols h I 80. - Simonsen (d 1544) bgm i Viborg I 280; II 145 147. - Thamisen (1544) bo i Ørslevkloster s I 233. - Trudsen (1588) bo i V Tørslev IV 313. - Tygesen (1595) tjener på Kattrup V 390 462f
- Jespersen, Lauritz (d 1804) birke-dommer VII 336. - Niels (d 1587) bisp Odense III 339 344
- Joachim Steffensen se: Rostock, Johan (Joachim)
- Johan III (d 1592) sv konge VI 196 198f
- Johan (d 1618) hertug af Östergötland VI 199 201
- Johan Albertsen (1537) mag, kgl prædikant I 197. - Andersen (1591) bo i Ålsø s V 124f. - Espersen (1586) bo i Skogsby IV 187f. - Hansen (1581) Mogens Gøyes tjener III 382. - Hansen (1596) Sidsel Oxes fg V 455. - Hansen (d 1669) kpl Östra Ljungby VII 249. - Mortensen (1591) i Pilegård, Nykøbing S V 136ff. - Pedersen (17 årh) VIII 318. - Steffensen se: Rostock, Johan. - Thamesen (1589?) bo i Bjertrup IV 356. - Thygesen (1595, 1596) i Skibby, hskr Hornsh (Sjælland) V 391 481. - Willumsen (d 1623) bgm i Helsingør VI 407ff 410ff 416f; VII 52ff 55 59
- Johanne Christensdatter (1587) i Østergård, Vorgod s IV 277f. - Hans Tønnesens (1599) i Gilleleje VI 96. - Jensdatter (1584) i Odense VIII 523. - Jens Mikkelsens (1589) i Skjolddelev IV 399. - Knudsdatter (1581) i Ørum len III 355ff. - Mogens' (1468) i Magleby s I 86. - Mortensdatter (1576) i Fly III 237. - Mouridsdatter (1593) i gd Håbendal, Åsted s V 293ff. - Nielsdatter (1610) i Ålborg VII 77f. - Niels Kedelsmeds (1593) i Roskilde V 303f. - Peders (1590) i Jerlev h V 101. - Pedersdatter (1585) i Ulbjerg IV 125. - Pedersdatter (1591) i Brastrup V 159. - Pedersdatter (d 1640) i Vindinge (Fuirendal) VII 285. - Severin Mogensens (1546) i Århus I 259f. - Simonsdatter (1588) i Ginding h IV 322. - Torstensdatter (1508) i Lemtorp VI 290 292 302. - Wesselsdatter (1598) i Lund VI 65 69 70f. - Willums (1556) i Frejlev II 90ff
- Johannes Mortensen (1499) munk i Sorø VII 327
- Jon Andersen (1586) bo i Tofta IV 180ff. - Jensen (1469) bo i Jennum

- I 89 92. - Jensen (1594) bo u hgd Holmegård V 382. - Nielsen (1578) bo i Køberup III 268. - Olsen (d o 1595) bo i Torlundelille V 452 455ff
- Jordan, J (1791) bg i Bergen VIII 301
- Josef Eriksen (1494) fg på Restrup I 127ff
- Jude, Anders (1557) tjener i Fjäre h II 120. - Anders (1566) bo i Mårum II 265f. - Anders (1570) i Bose-
rup, bfg i Bistrup birk III 5f. - Anders (1571) bo i Greve III 75. - Anders (1584) bo i Herrestad h IV 80. - Anders (1585) bo i Onsved IV 116. - Christen (1593) bo i Stevns h V 271f. - Hans (1557) tjener i Fjäre h II 120ff. - Jens (1567) i Ørby, tingrider II 274f. - Jens (1570) skibshovedsmand III 45f. - Jens (1584) i Busted gd, Veggerby s IV 94. - Jens (1593) bo i Høed V 277f. - Jens (1594) bo i Ågerup V 376f. - Jep (1566) bo i Ramløse II 265. - Jep (1574) bo i Gammelstrup III 183. - Mads (1517) hfg Merløse h I 59 61. - Niels (1546) fg på Frue kl i Roskilde V 368. - Niels (1598) bo i Glim VI 39f. - Oluf (1585) fg på Bosjöholm IV 127. - Peder (1546) bo i Kirke-Syv V 368. - Peder (1555) til Hammelsvang, rdm i Horsens II 55f. - Peder (1560) tjener på Kbh slot II 233. - Peder (1569) bo i Bringstrup II 341. - Peder (1561, 1570) i Teglgården, hfg Hellum h II 239f; III 29ff. - Peder (1571) bo i Durupgård III 72. - Peder (d f 1573) bo i Farsø s, Gislum h VIII 485. - Peder (1576) bo i Horns h (Sjælland) III 222f. - Peder (1586) bo i Tjørnede IV 217ff 220. - Peder (1594) bo i Næsby V 363f. - Poul Madsen (1569) bgm i Trelleborg II 338ff. - Søren (1571) bo i Skarød III 99. - Thomas (1600) rdm i Ystad VI 122f. - Torben (1582) i Saksøbing IV 42
- Juel, Anne Kjeldsdatter (d e 1527) VII 303. - Anne Pallesdatter (d 1576) IV 47; VI 119 343. - Axel Clausen (d 1720) guvernør Trankebar VIII 340. - Bertel Markvardsen (d 1545) til Kokholm III 205; VI 175. - Christen Johansen (d 1608) til Donslund V 316f; VI 472 474ff 478f 481ff 484f. - Christen Mogens-
sen (d 1585) til Udstrup og Østergård III 162 167. - Christen Nielsen (d 1596) sp Strandby, pr IV 201 203. - Ellen Mogensdatter (d f 1577) IV 146. - Elsbabe Pallesdatter (d 1626) VI 161 343. - Else Jensdatter (d 1603) VII 68. - Elsebeth Mogensdatter (d 1540) VI 110. - Erik Pallesen (d e 1496) til Svenstrup Hovgård I 97f. - Erik Pedersen (d 1657) til Alsted, ld Viborg, rr VII 240 244 264 276. - Gregers Pedersen (d 1600) til Pæregård, ld Langeland IV 77 84 204 206; VI 142; VIII 530. - Hans Iversen (d e 1502) til Svenstrup I 192. - Hartvig Iversen (d 1500) bisp Ribe I 71f 76f 96 112 129 191f 231 343f. - Hartvig Thomsen (d 1572) til Palstrup I 181f; II 290 293; IV 378f; VIII 487. - Herman Nielsen (d 1607) til Åbjerg og Alsted V 165 167 169f 172 210 228 419 477 481. - Ide Iversdatter (d o 1525) I 192; VI 344. - Ingeborg Hartvigsdatter (d 1625) til Kollerup VIII 495. - Iver Jensen (d 1468) til Øgelstrup og Astrup I 71f 192. - Iver Kjeldsen (d 1556) til Astrup, mag, dpr I 281 283 341 356ff 379f; II 55f 165; IV 269; V 6 338 340f; VI 203; VIII 477 500. - Iver Thomsen (d 1534) I 181f. - Jens Hermansen (d 1634) til Keldgård, rr, statholder i Norge V 172; VII 102 176 207 217 229. - Jens Nielsen (d f 1553) til Hesselmed II 104 219f; VI 482; VII 68. - Jens Pedersen (d 1636) til Lindbjerggård VII 254. - Johan Jensen (d 1577) til Donslund IV 80 84; V 171; VI 481f 484. - Johanne Iversdatter (d o 1502) I 230f. - Jørgen (d 1678) rdm og bgm i Århus I 33; VIII 315. - Karen Johansdatter (d 1595) VI 482 484. - Karen Nielsdatter (f 1588) VI 313. - Kirsten Maltesdatter (d o 1548) V 292. - Kirsten Nielsdatter (d e 1558) VI 174. - Kjeld (d 1571) bisp Viborg II 149 208f 212 214; VIII 465. - Kjeld Iversen (d 1536) til Astrup I 191f. - Kjeld Iversen

(d 1606) til Astrup og Stubbergård IV 109 112 266 268 274 329f; V 5ff 27 249 254 260 316 355; VI 202f 228. - Laurids Thomasen (d e 1558) I 282f. - Lene Christoffersdatter (d 1629) IV 247. - Malte Jensen (d 1508) til Holmgård II 306f. - Maren Iversdatter (d 1591) III 257. - Maren Jensdatter (d e 1589) V 172. - Margrethe Pallesdatter (d e 1543) III 151 204. - Mette (d 1562) V 472. - Mette Pallesdatter (d e 1537) III 150ff 174ff 204. - Mogens Jensen (d 1587) til Juellingsholm IV 80 84; VIII 523. - Mogens Mogensen (d o 1579) til Knivholt VI 110. - Mogens Mogensen (d o 1606) til Bustrup, Sæbygård og Knivholt I 166 171; VI 105 107f 110. - Mogens Pallesen (d 1605) til Strandet og Pallesbjerg, ld Viborg IV 266 269; V 7 10 252f 473 477 480 499; VI 41 43 45 92 98f 107 111f 119 167f 169 202f 205 249 266 270 331. - Niels Enevoldsen (d o 1568) til Åbjerg II 237 253f 290 293; V 170. - Niels Eriksen (d 1697) til Sæbygård, Kærstrup mm, adm III 217. - Niels Iversen (d e 1580) ti Eskær VIII 478. - Niels Johansen (d e 1610) til Donslund V 166 171; VI 478 482 484. - Niels Kjeldsen (d 1573) til Astrup I 191f 228f 281 283 290 343f; II 24 26 54f 127 155 201 219. - Ove Nielsen (d 1599) til Keldgård IV 71ff 121 171ff; V 275f 316; VI 482f. - Palle Mogensen (d 1585) til Strandet, Pallesbjerg mm, ld Viborg I 278 280 325; II 164ff 200f 203f 206 210 218ff 222 232 237f 239ff 246 253 258 282 289f 293f 298 301 313f 317 319 322 324 329f; III 9f 12 21 26 29 31 39 41 52 56 60 64 67ff 70 72 78 81 86 89 94 96 101f 105ff 107 110 135 150 162 174 176 179f 183 185 189 194 196f 199 203 205 211 216 218 220 226 228 231 235 240 258f 283 290 296 298 300f 303 318 320 322 334 336 367 369f 372 375 387; IV 47 50f 68 141 269 377; V 10 480; VI 43f 119 180; VII 296 302; VIII 379 464 465 471 493 494 499 512 531. - Peder (1612) bo i Store Darum VII 97. - Peder Jensen (d 1604) til

Alsted IV 171 173; VII 244. - Sier Pedersen (1461) bgm i Køge V 54 62. - Sophie Gregersdatter (d 1603) VI 138 141f; VII 235. - Sophie Nielsdatter (d 1583) VI 427; VII 84 172. - Thomas Christoffersen (d 1647) til Estrup, Sønderskov mm V 252f. - Thomas Iversen (d o 1558) til Astrup I 182 191f 283. - Vincent Jensen (d 1579) til Hesselmed I 312; III 285 287

Juell, Christen (1588) bo (?) i Sevel IV 321f. - Christen (1590) bo i gd Sønderskov, Ryde s V 5. - Peder (1549-81) bo i Skuderløse I 315; III 178

Jul Mikkelsen (1556) i Savnsø II 90 92

Jul, Jens Vognsen (d e 1405) I 44 46

Julby, Oluf Jensen (d 1610) sp Hillerslev-Kåstrup, pr Hillerslev h VII 264 271

Juli Jensen (1591) bo i Malling s V 122

Jull, Christian (1571) bo i N Ørum III 67. - Christen (1574) bo i Gundelund III 183. - Jakob (1562) Claus Huitfeldts rfm II 244 246. - Jens (1586) bo i Skarresø IV 172. - Niels (1579) i Lille Vorde, sdmd III 320. - Poul (1584) bo i Årestrup IV 94. - Rasmus (1567, 1581) i Gesing, Birgitte Gøyes rfm II 282ff; III 376

Jungeblut, Hans (1594) sørøver V 350

Jurgen Pedersen (1597) skriver I 29

Just Farsen (1570) bfg i Nibe III 40f. - Mikkelsen (1555, 1582) fg på Hammershøj II 52f; VIII 520. - Nielsen (1586) i Sønderbæk, Christen Munks rfm IV 228f

Jutta (d 1284) kongedatter VIII 452

Juul, Anne Axelsdatter (d 1632) VI 178 483; VIII 499. - Axel Iversen (d 1671) til Kvistrup, Gunderup mm I 33; VIII 312. - Axel Sørensen (d 1577) til Villestrup, ld Viborg I 23 33 172 187 193 200ff 205 218 260 268ff 346 376 378; II 52f 55 77 79 93 95f 107 127 145f 149ff 153 155 157 160f 163f 166 200f 203f 210 212 214 218 232 237f 240f 246 253 258f 282 289 291ff 294 298 301 306 313f 317 319 322 324 329f; III 10ff 21 26 29 31 39 41 52 54

- 56 59f 64 66 70 72 78 81 86 89 94
96 101ff 107 110 130f 133f 140 145
149f 171 174f 176 179f 183 185 189
194 196f 199 203 205 209 211 216
218 220f 231 235f 239f 377; VI 43f
94; VII 6 296 302; VIII 312 379
464 465 469 470 471 494 499 511
536. - Dorte (Dorette) Ovesdatter
(d o 1644) til Mejlgård VI 178
464. - Ingeborg Pallesdatter (d
1587) VI 180. - Iver Axelsen (d
1627) til Villestrup, ld Viborg,
rr I 23 33; VI 92 94 98f 112 167f
169 202f 227 250 266 268 270 331
338 343 364 392 394 418 424 428
432f 435 438f 440 446 449f 485;
VII 85 92 95 176 218 226f 237f;
VIII 312 417 533 535 536 537. -
Jørgen Frandsen (d e 1666) til
Agersbøl VII 269. - Kirsten Axels-
datter (d 1626) til Kærsholm VI
113 117 120f. - Niels Axelsen (d
1600) til Kongstedlund VII 6; VIII
305. - Niels Axelsen (d e 1663)
til Bjørnholm og Gunderupgård VIII
337. - Niels Kjeldsen (d 1573) til
Astrup II 54f 155. - Niels (Nis)
Sørensen (d 1477) til Hedegård og
Østergård I 80f. - Niels Sørensen
(1575) kann i Viborg III 220f. -
Ove Axelsen (d 1604) til Mejlgård,
Østergård og Palstrup III 170 172
241 243f; V 7 10. - Søren Nielsen
(d 1535) til Hedegård og Østergård
I 148
- Jyde, Christen (1591) karl hos deg-
nen i Stigs Bjergby V 202. - Søren
(1591) bo i Stigs Bjergby V 200ff
202f. - Se også: Jude
- Jädicke, Anders (1537) mag, kgl
prædikant I 197 212f
- Jæger, Anders (1589) i Bøstrup IV
395f
- Jäger, Margrethe (d e 1617) i Glück-
stadt VII 284
- Jørgen (1609) tjenestedreng på Her-
ningsholm VII 8 10f 17f 20 27f. -
Andersen (1556) på Fyn, Erik
Billes rfm II 99. - Andersen
(1572) bg i Odense VIII 467. -
Andersen (1581) sp Rårup III 375
377. - Andersen (1609) bo i
Fjederholt VII 16. - Bentsen (d o
1592) bo i Strøby V 271ff. -
Bentsen (d 1605) rdm i Khb V 210
217f 220f; VI 150 161 163. -
Berendtsen (1573) til Brunbygård,
vb VIII 485. - Boesen (1582) bo i
Merløse h IV 7. - Boesen (1582-90)
i N Hvalsø, fung hfg i Voldborg h
IV 30. - Christensen (d 1591) sp
Østofte, pr Fuglse h III 339 344.
- Christoffersen (1601) bo i Store
Hedegårde VI 124. - Clausen (d
1596) bg i Bogense af "Bogense-
slægten" III 194ff 253f 256; V
469ff 472f; VIII 467 480 497f 529.
- Danielsen (d 1638) rdm og bgm i
Kbh VIII 383. - Dirichsen (d 1572)
bg i Malmø VI 404f. - Erichsen (d
1604) bisp Stavanger VII 126. -
Frandsen (1573) bo i Torrild III
153. - Friis Hansen (d 1566) rdm i
Odense II 230 232. - Gundesen (d o
1576) til Veggerslevgård, Sostrup
og Rolsøgård III 170 172f; VIII
497 500 511. - Hansen (1568) bo i
Båstrup II 317ff. - Hansen (1571)
bg i Ribe III 90. - Hansen (1573)
bo i Bukkerup III 159f. - Hansen
(1576) i Båstrup, Otte Banners rfm
III 242. - Hansen (1593) bo i
Kettinge V 243. - Ibsen (1568) bo
i Vognserup II 303. - Ibsen (1585)
bo i Ålsrode IV 123. - Ibsen
(1597) bo i Kagstrup VI 23. -
Jakobsen (1592) fg på Abrahamstrup
V 256. - Jakobsen (d 1642) sp
Norra Åsum-Skepparlöv, pr Gårds h
VII 248. - Jensen (1571) bo i
Valsømagle III 63f. - Jensen
(1574) bo i Hauffue VII 298 302f.
- Jensen (1574) bo i Risby VIII
489. - Jensen (1585) byfg i Malmø
IV 106 189 191. - Jensen (1590)
skovfoged på Stubbergård V 5f. -
Jepsen (1585) bo i Gudmundtorp IV
127. - Jørgensen (1571) bo i
Ulstrup III 62. - Jørgensen (1574)
bo i Studstrup III 190f. - Jørgen-
sen (1591) bo i Gram V 198. -
Jørgensen (1591) bo i Nebel V 198.
- Knudsen (1582) bo i Hurup IV 54.
- Lassen (1588) bo i Rostved IV
302. - Lauridsen (d o 1557) pr
Mønbo h I 208f. - Lauridsen (1571)
i Skals, Viborg domkapitels rfm
III 81ff. - Lauridsen (1573) bo i
Sødrup III 152. - Lauridsen (1574)
VIII 497. - Lauridsen (1585) bo i
Endeslev IV 97. - Lauridsen (1587)
bo i Hjelmsømagle IV 296ff. -

- Lauridsen (d 1597) sp Rye IV 263f.
- Lauridsen (1602) rfg på Malmøhus VI 182f. - Madsen (1576) bo i Ramsøllille III 248. - Madsen (d o 1595) sp Barsebäck VIII 475. - Mogensen (1569) bo i Høed II 342. - Mortensen (d 1595) bo i Bjæverskov V 410ff. - Nielsen (d o 1535) bg i Svendborg I 293f. - Nielsen (1558) bo i Hjermgård II 164f. - Nielsen (1560) bo i Nørre Broby II 236. - Nielsen (1568) bo i Hornum II 322. - Nielsen (d f 1569) bo i Egerup 341ff. - Nielsen (1570) hskr Ramsø h III 50. - Nielsen (1570, 1580) bo i Risum III 22f 367f. - Nielsen (1586) bo i Skibby IV 175. - Nielsen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Nielsen (1591) bo i Tinning V 141. - Nielsen (1591) tjener hos Ove Lunge V 166f. - Nielsen (1579-94) bo i Sømme h III 292 294. - Nielsen (d 1603) sp Hjernbæk-Svinninge, pr V 202 204. - Nielsen (d 1603) sp Højen VI 41ff 44. - Nielsen (1594, 1613) ltskr Sjælland V 378; VI 414; VII 105. - Offersen (1591) bo i Rønge V 176f. - Olsen (Olufsen) (1558) bo i Bladstrup II 187f. - Olsen (Olufsen) (d 1645) bgm i Ålborg VII 77 79. - Olufsen (1595) bo i Gudbjerg V 393. - Ormesen (1585) bo i Kulleberga IV 128. - Pedersen (1572) bgm i Kbh VIII 471. - Pedersen (1573) i Bastebjerg, hfg Ramsø h III 74 144 246. - Pedersen (1572, 1574) i Tubberup, hfg Smørum h III 138f; VIII 489. - Pedersen (1582) bo i Langet IV 42. - Pedersen (1582) bo i Rørbæk IV 42. - Pedersen (1590) bo i Jerlev h V 100. - Pedersen (1597) skriver VIII 309 310. - Rasmussen (1567) bo i Odder, rfm for Søren Jensen i Tvenstrup II 283. - Rasmussen (1590) bo i Bret V 106. - Rasmussen (1602) bg i Rudkøbing VI 138ff 141f. - Svendsen (1568) bo i Uglerup II 304f. - Sørensen (1598) bg i Malmø VI 65 69f 71. - Sørensen (1606) bo i Åstrup VI 362f 365
- Jøris (Jørius) (1461) i Lejestofte V 54 56
- Kabel, Henning Lydersen (d e 1430) til Tostrup VIII 453. - Ludvig Lydersen (d o 1408) VIII 453. - Lyder Lydersen (d e 1440) til Fuglsang VIII 453
- Kafle, Gösta (Gustav) Olsson (d e 1597) til Röll og Olstorp V 333 335. - Olof Mattson (d e 1544) til Röll, häradsövding V 335
- Kalf, Henning Jensen (d e 1489) til Nystrup VIII 366. - Karen Tygesdatter (o 1500) IV 19. - Tyge (1492) til Bjørnkær, Jernit mm IV 19
- Kall, Abraham (d 1821) prof VIII 325 326
- Kalv se: Kalf
- Kampe, Vincentius (d 1537) tit bisp Grønland I 157f
- Kandestøber, Jep Nielsen (1475) bg i Roskilde I 100f 104
- Kane, Peder Rasmussen (1608) bg i Århus VI 421 426f 451f
- Karberg, Appolonia von (d f 1594) VI 483. - Balthasar von (d o 1594) VI 483
- Karen Andersdatter (d o 1579) i Stadsgård VI 419 425ff. - Andersdatter (1609) i Helsingør VII 59. - Andersens (1576) jordemoder i Store Hedinge III 233. - Bartskaers (1576) i Store Hedinge III 234. - Christen Mouridsens (1606) i Ribe VI 352f. - Christensdatter (1537) i Odense VIII 460. - Frandsdatter (d f 1609) i Helsingør VII 56ff. - Gregerskone (1595) i Trøllund V 435. - Hansdatter (1575) i Kbh VIII 502. - Hansdatter (d 1589) i Helsingør VI 410; VII 59. - Jens Christensens (1601) i Budsgård VI 124. - Jensdatter (d 1570) i Ribe VI 277. - Jensdatter (1583) i Bjølbøll IV 66. - Jensdatter (1619) tjenestepige i Kbh VII 186. - Jørgen Nielsens (1569) i Egerup II 342. - Laskone (1595) i Slavs V 435. - Laurids Pedersens (1585) i Fiskerhoved IV 97f. - Laurids Tømmermands kone (1606) i Ribe VI 353. - Laursdatter (1553) på Læsø I 366. - Madsdatter (1622) i Overhaldens præstegæld VII 188ff 196 201ff 211 215. - Mortensdatter (1563) i Helsingør VI 405. - Nielsdatter (1569) i Humlum s II

- 326f. - Olufsdatter (d o 1594) i Stadsgård VI 419 426f. - Pouls (1533) i Langå II 44. - Poulsdatter (1585) i Hald IV 103ff. - Rasmusdatter (1588) i Hæst IV 316. - Rasmusdatter (d e 1654) i Trondhjem VII 210. - (Trine?) Reinholdtsdatter (Gerdsdatter?) (d e 1616) i Helsingør VI 349; VII 59. - Skrædderskone (1569) i Langkastrup II 329. - Sørensdatter (1544) i Ørslevkloster s I 232. - Thomases (1578) i Helsingborg VIII 506. - Wesselsdatter (d 1620) VI 65 67 69f. - Villumsdatter (d 1633) i Helsingør VII 285
- Karine Christensdatter (1562) i Resen III 186. - Hiarritises (d f 1576) i Vejle III 227. - Jensdatter (1567) i Nykøbing M II 294ff. - Jep Bergs (1484) i Vejle I 111. - Nielsdatter (1585) i Hindsted h IV 113f. - Ottesdatter (1598) VI 65ff 69ff. - Peder Skri-vers (1584) IV 78f 81ff 84. - Søren (1587) i gd Trælund, nu i Herning kbst IV 255ff
- Karl Sigurdssøn (d 1487) bisp i Oslo I 112f
- Karre, Rasmus (1570) bo i Musse h III 48
- Kasse, Per (1553) i Genastorp (?) I 373
- Kat, Jens Olsen (d 1557) se: Skri-ver, Jens Olsen Kat
- Katgens, Henrik (1594) sørøver V 350
- Kathrine Hansdatter (1604) i Malmø, fra Fyn VI 321f. - Peder Smeds (1597) i Helsingborg VI 377
- Kaye Torstensdatter (1604) i Lemtorp VI 290 292 300 302
- Kedelsmed, Anders (1592) bg i Kbh V 213. - Niels (d f 1593) i Roskilde V 303f. - Rasmus (d o 1570) i Krøjerup III 34. - Thomas (1573, 1588) bg i Kolding IV 326f; VIII 479f
- Keinach, Anna Catharina von (1622) VI 223
- Keldsen, Hans se: Hans Keldsen
- Kelstrup-slægten se: Jes Persen (1428) og Mette Iversdatter (d o 1588)
- Kemmer, Hans (1575) bo på Bornholm VIII 503
- Ketelberg se: Køtelberg
- Kettingk, Jørgen (d e 1577) til Vallensgård II 140. - Schweder (d 1577) lybsk høvedsmand på Bornholm II 116 119 137ff 140; III 125f; VIII 517
- Khisl, Anna Maria von (1602) VI 223
- Kieldt, Mikkel (1568) bo i Holløse mølle II 299f
- Kiemre, Hans (1586) i Fakse IV 175
- Kiemp, Niels Sørensen (1589) bg i Grenå IV 370
- Kier, Sophie (d o 1570) i Ørum s III 67ff
- Kierdt, Rasmus (1585) bo i Vammen IV 168f
- Kiers(e), Marine (1589) i Tersløse IV 372ff
- Kiersgaard, Søren Rasmussen (1600) i Lysgård h VI 116
- Kieruld, Jens (1573) VIII 485
- Kiilsmedt se: Kedelsmed
- Kijl, Knut Pedersson (d 1603) til Apelnäs, sv adm V 333 335. - Mogens (Måns) Pedersson (d o 1653) til Källtorp og Bolmstad V 333 335. - Nils (d 1636) sv statholder V 333 335. - Peder Severinsson (d 1588) til Apelnäs, sv oberst V 332ff. - Severin (Søffrin) Henningsson (d 1553) til Apelnäs V 334
- Kingo, Thomas (d 1703) bisp Odense IV 134; VII 216
- Kirsten Bertelsdatter (d f 1590) på Sjælland V 147 150. - Christens (1595) i Vorbasse V 435. - Eriksdatter (d e 1624) i Norge VII 214. - Hans Hansens (1619) i Landskrona VII 169. - (Kirstine) Ingvorsdatter (1584) af Bussjögård IV 75f 78 80 82f 204 206. - Jensdatter (1591) i Viborg V 165ff. - Jensens (1598) i Sejet VI 55ff 58. - Jørgens (d f 1569) i Egerup II 341. - Lauridsdatter (1593) i Lindet V 293 295. - (Kirstine) Lauridsdatter (1594) i Roskilde V 378ff 381. - Mortensdatter (1570) i Nibe III 40. - Mortensdatter (1576, 1577) i Fly III 236ff 258f. - Nielsdatter (1579) i Kirkeby III 303. - Pedersdatter (1593) i Fakse h V 283f. - Torstenskone (1604) i Lemtorp VI 297
- Kirstine Bertelsdatter (1591) i Viborg V 159f. - Christensdatter

- (1571) i Ejstrup III 83. - Christensdatter (1593) i Øslev V 281f. - Christensdatter (d o 1610) i Ribe VI 354. - Gertsdatter (1619) i Holstebro VII 170. - Jensdatter (1589) i Nibe IV 382ff. - Jensdatter (d e 1601) i Helsingør VI 348 410. - Knudsdatter (1588) i V Tørslev IV 312ff. - Nielsdatter (d o 1591) i Hemmestrup V 146ff 149f. - Pedersdatter (d 1592) i Breum V 254. - Peder Thygesens (1602) på Langeland VI 140f
- Kirt, Hennike Nielsen (d 1515) til Ullerup I 290; II 152. - Jep Henriksen (d e 1494) til Assens (Onsild h) I 89 92. - Jep (Jakob) Nielsen (d e 1424) til Næs I 43 46. - Palle Nielsen (d e 1421) til Næs, rd I 43 46
- Kjeld Christensen (1571) bo i Skarød III 99. - Christensen (1590) i Ferring, skoleelev V 107ff. - Christensen (d o 1660) sp Nors-tved VII 261f 264f 269. - Jensen (1576) bo i Grønninggård III 231. - Jensen (1585) bg i Randers IV 102. - Jørgensen (d 1623) bgm i Ribe VI 350ff 354. - Nielsen (?) (1572) sp Vium-Lynggård III 102f. - Sørensen (1571) bg i Ribe III 89 92
- Kiær, Anders (d f 1591) bo i Ørskov V 131f
- Kjær, Søren Sørensen (d 1582) bgm i Kolding I 375f
- Kjærulf, Jens (1597) hfg Jerslev h VIII 533
- Kjærup, Peder (o 1610) rdm i Nakskov VIII 375
- Kjølluff, Rasmus (1590) hfg Fuglse h V 30f
- Klemen Andersen se: "Skipper" Clement
- Klevenfeldt, Terkel (d 1777) hrd VIII 292 337 339 418
- Klump, Søren (1552) bg i Viborg I 342
- Kloster Lasse se: Laurids Nielsen (d 1622)
- Klyne, Anders Sørensen (d 1598) rdm i Ribe III 89 91f; VI 277
- Knap, Christen (1592) Peder Brahes fg V 242f
- Knebel, Søren (1558) byfg i Viborg II 145
- Knepell (Knipell), Peder (1571, 1597) bo i Haslev III 62; VI 18
- Knip, Hans (d 1647) rdm i Christianshavn VII 277
- Knob, Anne Lauridsdatter (d 1549) I 371f. - Anne Lauridsdatter (d 1580) II 127. - Birgitte Lauridsdatter (d 1551) I 155 371f. - Folmer Lauridsen (d 1566) til Gyllebo II 125 127. - Helle (o 1490) IV 18f. - Knud Lauridsen (d 1545) til Vadsted I 371f. - Laurids Lauridsen (d 1545) til Gyllebo II 127. - Maren (Marine) Lauridsdatter (d 1581) til Lynderup III 131 133; VIII 478. - NN (1520) i Ås s I 153 155
- Knoff, Christopher (d 1611) hof-præst, mag, kantor V 161f 164
- Knop, Bernt (d f 1578) bo på Bornholm VIII 504
- Knoph se: Knoff
- Knoppert, Albert (d 1576) prof III 113 115
- Knub, Niels (1475) i Eggeslevmagle s I 105f
- Knud Abrahamsen (1559) skoleelev Skive II 212ff. - Abrahamsen (1595) bo i Ravndrup V 393f. - Ambdisen (1585) bo i Rinds h IV 125. - Andersen (1592) bo i lb Lund (Lyderslev s) V 207f. - Andersen (1597) i Store Torøje (Tårøje), fung hfg Stevns h VI 13. - Bertelsen (1588) bg i Kolding IV 327. - Christensen (1609) bo i Gullestrup VII 13ff 16. - Christensen (1609) røgter på Herningsholm VII 21f. - Christensen (1641) fg på Knivholt VII 263. - Christoffersen (1589) i Smollerupgård, hfg Fjends h IV 341ff 344f. - Christoffersen (1638-41) bo i Kundby s VII 259. - Jakobsen (d 1612) rdm i Malmø VI 318 322. - Jensen (1560) Dorte Bjørns rfm II 222. - Jensen (1569) bo i Bredstrup II 330. - Jensen (1569, 1586) i Frølund, hfg Flakkebjerg h II 336f; III 35 122f; IV 26ff 178. - Jensen (1590) bo i Stenderup s V 21. - Jensen (1594) i Herlufmagle, hfg Tybjerg h V 304f. - Jepsen (Ibsen) (d e 1470) til Valbygård V 54 56 61. - Jørgensen (1589) bo i Hem IV 389. - Laurid-

- sen (1574) bo i Segalt III 190. - Lauridsen (1622) i Sulen VII 188 211. - Madsen (1558) bo i Voldtofte II 185f. - Madsen (1568) i Nørlund h II 324. - Madsen (1568-88) bo i Gandløse II 310. - Madsen (1590) bo i Stenderup s V 20. - Markvardsen (d 1629) bgm i Kbh VI 150 161; VII 123 133. - Mikkelsen (d o 1480) bisp Viborg I 22 304; III 66 97 121; IV 112 320; V 310; VI 329 340; VII 35 103 235 317 346f 352 354 362 364 368 385 394 406 412f 422ff 428; VIII 300 454. - Mikkelsen (1573) bo i Hadrup III 152. - Mikkelsen (1585) bo i Mejlbj IV 113f. - Mikkelsen (1590) bo i Jerlev h V 101. - Mortensen (1573) bo i Torrild III 154. - Mouridsen (1595) bo i Vinge V 432. - Nielsen (1585) bo i Glatved IV 123f. - Nielsen (1589) bo i Gelstrup IV 346. - Olsen (1579, 1591) i Store Karleby, fg III 333; V 126f 129. - Olufsen (1594) bo i Kongstrup V 376. - Pallesen (1426) vb I 56f. - Pedersen (1572) bo i Tiphede III 110. - Pedersen (1582) hfg Bornholms S h VIII 513. - Pedersen (1588) bo i Agerskov IV 321. - Pedersen (1591) bo i Hollandsbjerg V 152. - Pedersen (1591) bo i Ørsted V 153. - Pedersen (1592) bo i Husby V 252f. - Rasmussen (1588) bo i Hæst IV 316. - Steensen (d 1575) se: Steensen, Knud. - Sørensen (1547) til Tredje, vb (af "Tridie-slægten") I 377f. - Sørensen (1571) bo i Skals III 83. - Torstensen 1539) bo i Lemtorp VI 297f
- Knut Aslaksen (d 1624) prof, dr theol VII 207
- Kobberup, Christen Gertsen (d 1665) sp Hellevad-Hellum VIII 337
- Kobeløs, Nis (1553) bo i Smerup VIII 463
- Koch, Hans (1573) rdm i Kerteminde VIII 476
- Kock, Gregers (1595) i Ruds Vedby, bfg i Vedby birk V 413 420ff 423. - Hans (1566) bo i Skibby II 263. - Hans (d 1594) bottelier hos Jakob Rostrup V 349. - Jens (1553) bg i Kolding I 383. - Jens (1590) Margrethe Skovgaards rfm V 93f. -
- Karine (1553) i Kolding I 383. - Mads (1571) i Flakkebjerg h, Ide Munks rfm II 76f. - Mads Sørensen (d 1582) rdm i Ribe III 89 92. - Niels (1570) Anne Lykkes tjener III 32. - Oluf (d 1619) sp Nikolaj kirke Kbh VII 114ff 117ff 120ff 123ff 126f 129 131ff. - Peder (1553) fg på Tosterup I 368. - Peder (1565) soldat II 260
- Kofod Ancher, Peder (d 1788) prof, dr jur VIII 298 397
- Kofod, Jørgen (1628, 1662) rfg på Sorø, rdm i Slagelse VII 335
- Kofoed, Hans Pedersen (d o 1623) i Blykobbegård, Nyker s V 79 81. - Jens (d 1675) af Kyndegård, ld Bornholm V 79 81
- Kogge, Jens (Jes) (1475) byfg i Slagelse I 101 104
- Kolderup-Rosenvinge, Janus Lauritz Andreas (d 1850) prof VIII 296 323 335 345f 348 350 351 359 370 392 394
- Kolding, Antonius (Tønnes) Hansen (d e 1630) pr Gotland VII 116f 129. - Peder Nielsen (1595) rfg i Kbh len V 387f. - Poul Jensen (d 1640) sp Vindinge-Kvislemark, pr Ø Flakkebjerg h VII 285
- Koldings, Peder (1586) bg i Køge IV 175
- Koldt, Hans (1562) i Store Velling, sdmd II 246ff; VI 43. - Jens (1570) i Favsing s, sdmd III 11. - Mads se: Dulis, Mads
- Kollemorthen, Jes (1436) Anne Banners rfm I 285
- Kolsen, Mikkel (1558) bg i Nykøbing M II 155f
- Kongel, Jørgen (1614) bg i Kbh VII 122 133
- Korn, Markus (1594) sørøver V 350
- Kornerup, Søren (d 1674) genfisk VII 278 282
- Kort Andersen (d o 1622) byfg i Ålborg VI 27 31 35
- Kotte, Jørgen (d 1584) bgm i Odense I 296f; II 235f. - Markus (d 1590) rdm i Odense VIII 523
- Kovdal, Peder (1537) bo i Velling s I 203f
- Krabbe, Anne Eriksdatter (d 1618) I 35; V 78 479; VIII 305 337. - Anne Iversdatter (d 1625) III 188; IV 33ff 36ff 39f 54; V 82ff; VI

355ff. - Anne Mikkelsdatter (d 1564) I 220; II 230f; IV 379. - Anne Nielsdatter (d o 1658) VII 104. - Christen Eriksen (d e 1606) til Bjørnholm og Åstrup II 192; IV 26; V 318f; VI 50 52; VII 143 156; VIII 337 512. - Dorte (Dorothea) Iversdatter (d 1623) IV 216; VI 355ff; VII 50. - Elsebe(th) Tygesdatter (d 1578) VII 153. - Erik Christensen (d 1659) til Vejbygård VIII 337. - Erik Tygesen (d 1564) til Bustrup, rr I 237 239 247 312 334f 351 357 359 376 378; II 17 19 26 32 39 70 74 76 90 165 190 195 241 243 250; III 338; V 319; VI 52 130; VII 156 327; VIII 339 477 487. - Gertrud Tygesdatter (d 1602) IV 172f; VI 482 484; VII 31. - Glob Eriksen (d 1582) til Åstrup VIII 512. - Glob (Lucas) Mortensen (d 1543) til Østergård og Skovsgård I 219f; VI 357; VIII 437. - Gregers Nielsen (d 1655) til Torstedlund mm, rr, stath Norge VII 272. - Hans Lauridsen (Larsen) (d 1661) sp Stangvik VII 203 216. - Helvig Iversdatter (d 1578) III 384; VI 357; VII 157. - Helvig Mogensdatter (d o 1545) V 71; VI 313. - Iver Globsen (d 1561) til Krabbesholm og Østergård, rr I 223 309f; II 14f 60 63 66 68 70 74 85 104 118 123 127 131 134 136 151 155 171 173 175 180 184 186 190 193 199 216 226 236ff; III 73 96 186 188f 244; IV 34f 40 215f; V 83 100 238f 405; VI 356f; VIII 440 461. - Jens (d 1602) sp Tørring-Heldum V 168 172. - Jep Christiensen (1488) af Huseby I 116f. - Karen (Karine) Globsdatter (d 1586) I 220; II 294 297f 318f; IV 216 357; VII 42f 51; VIII 491. - Karen Iversdatter (d 1605) III 241ff 244 362f 364; V 402 404f 498; VI 355ff; VII 50. - Karen Mogensdatter (d f 1648) II 71 250. - Karen Nielsdatter (d e 1576) til Tandrup I 253f. - Karen Tagesdatter (d 1662) VII 231f. - Kield Mikkelsen (d 1550) til Nebel I 275f; IV 378f; V 99 171; VI 180. - Kjeld Mortensen (d 1488) mag, kann, ædgn, kantor I 110. - Laurids Nielsen (d 1619) sp Stangvik

(Norge) VII 217. - Lucas Mikkelsen (d e 1579) til Vesløgård III 170 172f; IV 377ff; VIII 510. - Lucas se: Krabbe, Glob. - Magdalene (Margrethe) Tygesdatter (d 1602) III 255 258; VIII 512. - Margrethe Tygesdatter se: Magdalene Tygesdatter Krabbe. - Mette Iversdatter (o 1600) VI 357. - Mikkell Mortensen (d e 1523) til Vesløgård I 220; III 373. - Morten Mogensen (d 1517) dr jur, ædgn Århus I 149f. - Mogens Mortensen (d 1505) til Bustrup, rd I 107. - Morten Nielsen (d 1542) n rk, sp Oslo I 252ff. - Morten Tygesen (d 1566) til Bøgsted III 94f; VIII 533. - Niels Kjeldsen (d o 1626) til Vesløgård, Vestergård og Torstedlund V 97ff 165f 171; VI 176f 180f 343; VII 104; VIII 363 533. - Niels Mogensen (d 1584) til Vegholm IV 5f. - Niels Mortensen (d o 1508) til Bustrup og Torp I 116f 219f. - Niels Tygesen (d 1564) til Hessel og Bjørnholm II 228 231; VIII 512. - Oluf Christensen (d e 1568) til Damsgård II 203f. - Peder (d e 1461) til Kokholm I 63f. - Peder Lauridsen (d 1686) sp Aure, pr Nordmøres provsti VII 203 216f. - Tage Mogensen (d 1612) til Rösjöholm, hofmarsk I 33f; VII 232; VIII 388. - Tyge Eriksen (d e 1602) til Bustrup III 337f; V 112 118 222; VI 127 130; VIII 512. - Tyge Mortensen (d 1541) til Bustrup og Vegholm, marsk, rr I 55 136 149f 163ff 175 188 207 214 217 220f

Krafse, Christoffer Eilersen (d o 1620) til Egholm III 333f; V 100; VI 75 82f 253 264; VII 39 41 43 49 90 94 134ff 139ff 142ff 146ff 149ff. - Eiler Hansen (d 1599) til Egholm og Assendrup I 315f; II 335ff; III 122f 178 192 262 266 325ff 327ff 333 378ff 381ff; IV 26 29; V 415 417 424 450f 483 485 489f; VII 50. - Eske Eilersen (d 1627) til Assendrup V 100; VI 82f; VII 39 41 43 49f 134ff 139ff 142ff 146ff 149ff. - Hans Jespersen (d 1530) til Basnæs mm, rr I 163 166. - Jesper Hansen (d 1566) til Basnæs II 69ff 71 72ff 75f 249f; V

- 485 489f. - Karen Hansdatter (d 1560) v 423f. - Margrethe Hansdatter (d 1614) VII 241. - Niels Nielsen (d f 1412) til Skovsbo, rd I 43 46; VIII 454
- Krag, Anders Madsen (d o 1600) rdm i Ålborg VII 79. - Christence Mogensdatter (d f 1657) VII 242. - Christian Eriksen (d 1622) til Glomstrup IV 16f 19. - Else Mogensdatter (d 1617) VII 84. - Erik Eriksen (d 1606) til Kjellingbjerg IV 16f 19. - Erik Nielsen (o 1480) til Søndervang IV 19. - Gyde Lauridsdatter (d e 1494) I 127 129 267. - Henrik Nielsen (d o 1613) til Trinderup V 166 171; VI 172ff 175. - Jens Andersen (d 1630) rdm i Ålborg VII 77 79. - Las (Laurids) Maltesen (d e 1455) til Albæk I 129. - Lave Maltesen (d e 1405) vb I 43 46. - Mogens Eriksen (d 1622) til Agerkrog mm IV 16f 19 71; VI 427; VII 84 172. - Niels Eriksen (o 1450) til Søndervang IV 19. - Niels Eriksen (d o 1557) ti Agerkrog I 263f 275f 278ff. - Niels Mogensen (d 1650) til Agerkrog mm, ld Viborg, rr VI 421 427; VII 171f 175 177 283; VIII 536 537 538. - Otte Nielsen (d 1666) til Voldbjerg, rr VII 270 276 279 283. - Steffen (1593) bo i Gamst V 269f
- Krage, Niels (1603) i Gamst VI 249f. - Peder Sørensen (d 1638) sp Ringsted, pr Ringsted h IV 114 125f
- Kragh, Jens (1536) sp Randers I 183 185. - Morten (1591) bo i Roden V 197f
- Kraufse, Peder (1461) i Ramsø h V 56
- Krause, Jens (1571) bo i Spjellerup III 76
- Kremer, Jens Poulsen (1593) i Åsted s V 293ff
- Kristine Svendsdatter (1589?) i Stilling IV 356. - Aagesdatter (1585) i Ulbjerg IV 125
- Krogager, Peder Christensen (d 1598) sp Vandborg VI 92ff 95
- Krognos, Anne Olufsdatter (d 1573) II 26 60f. - Magdalene Olufsdatter (d 1510) II 71. - Mette Mouridsdatter (d 1558) II 26 61; V 199; VII 230. - Mourids Olufsen (d 1550) til Krapperup, Bollerup, Bregentved mm, rr I 229f 312; II 24 26 59 61 311f; V 78. - Oluf Mouridsen (d 1573) til Bollerup, Bregentved mm, rr II 311f; III 111f 158 161 170 174; V 75 77f; VIII 478. - Oluf Stigsen (d o 1425) rd I 57. - Oluf Stigsen (d o 1505) til Krapperup og Bollerup, rr I 125f 132 134; II 26 59 61. - Pernille Olufsdatter (d 1533) II 61; V 26 175; VI 385
- Krogsgaard, Anders (1570) Ide Munks rfm III 8 74f
- Krogh, Christen (d 1828) prof VIII 419
- Kruckow, Axel Nielsen (d o 1558) til Årslevgård II 235f; IV 386; V 52. - Christence Axelsdatter (d 1621) VII 175. - Eiler Axelsen (d 1621) til Årslevgård og Bursø IV 379ff; V 52. - Jens Axelsen (d o 1620) til Årslevgård IV 379ff; V 47f 52f
- Krudkræmmer, Bertel (1553) bg i Kolding I 380ff
- Krummedige, Borkvard Nicolausen (d o 1421) I 44 47. - Claus Eriksen (d 1500) til Højby, rd I 149f. - Drude (d e 1519) g m Christen Rantzau (d 1518) I 149f. - Drude Clausdatter (d 1555) V 26; VI 386; VIII 495. - Eggert Eggertsen (d 1488) til Skällenas, rr I 74f. - Erik Clausen (d 1541) til Alnerup og Nebbegård, rr I 164 166 198 201 205 214 221. - Erik Segebodsen (d 1439) til Rundtoft og Løgismose, rr, hofm I 47 50. - Hartvig Eriksen (d e 1486) til Kærstrup, rd, n rhofm VIII 366 367. - Henrik Hartvigsen (d 1530) til Ellinge, Valden mm, rr I 145 147 149 163; VII 292. - Johan Hvitkop (Wittekop) Tommesen (d e 1493) til Sandholt VIII 463. - Nicolaus Meseke (d e 1377) I 47. - Sophie Henriksdatter (d 1539) VII 292
- Krumpen, Barsbek (1428, 1437) til Gammel Køgegård I 58 61. - Jørgen (d o 1521) til Skøtterup I 189ff; III 133. - Otte Jørgensen (d 1569) til Trudsholm, Hverringe mm, rr, marsk I 163 166 177 229 241 251 253 256 258 260 263 267 269 300f 303 306 309 312 341f 344 346f 349 370 374 376 378; II 6f 9 19 26 32 39 46 48 51 60 63 66 68 70 74 76f

- 85 90 96 141 168 171 173 175 180
 184 186 188 192f 195 197 203 216
 221 226 238f 241 250 271 285f; III
 31f 131ff 164 169; IV 283 285; V 6
 23ff 26; VI 325 330 344 379 385;
 VIII 468 474 480 492 495. - Stygge
 Jørgensen (d 1551) bisp Børglum I
 163 166 177 182 264ff 281ff
- Kruse, Anne Enevoldsdatter (d 1534)
 VI 175. - Birgitte Enevoldsdatter
 (d 1695) VII 286. - Enevold
 Christoffersen (d 1573) til Vinge-
 gård I 261 264; II 146 148 154;
 III 290f; IV 91; VI 426 450; VII
 60; VIII 483. - Enevold Enevoldsen
 (d o 1613) til Vingegård, ld
 Viborg IV 89ff 431f; V 87 260 264
 316 474 477; VI 418 424ff 428 432f
 435 438f 440 444 485; VII 65 69 85
 92; VIII 533. - Enevold Tygesen (d
 1621) til Hjermelevgård, rr,
 stath Norge V 172 174 281f 427; VI
 150 161 192 206 230 329 425f; VII
 6 29 241. - Karen Enevoldsdatter
 (d 1661) VII 241. - Kirsten
 Pedersdatter (d o 1602) VI 178f;
 VII 242. - Laurids (Lars) Pedersen
 (d 1597) til Balle IV 140f 145. -
 Maren Pedersdatter (o 1600) til
 Øls VI 179. - Mikkel Nielsen (d f
 1447) til Balle I 43 46. - Mogens
 Nielsen (d e 1405) I 43 46. - Otte
 Mogensen (d 1628) til Balle VII
 242. - Peder Christoffersen (d
 1562) til Balle, ld Viborg I 261
 264; II 166f 222 232 237ff 241; VI
 178f. - Thomas Enevoldsen (d f
 1566) til Vorst II 154. - Tyge
 Christoffersen (d 1610) til Vinge-
 gård V 281f; VI 161; VIII 483
- Kræmmer, Hans se: Bartskaar, Hans. -
 Herman (1594) bg i Roskilde V 380.
 - Jens Jensen (d f 1633) bg i Kbh
 VII 121ff 133. - Kjeld (d f 1597)
 i Skuldelev VI 6f. - Knud (1574) i
 Thisted III 198. - Knud (1595) bg
 i Køge V 411. - Niels Andersen (d
 o 1591) i Gudmandstrup V 146ff
 149ff. - Peder Pedersen (d 1588)
 bgm i Køge VI 157 163. - Søren
 (1597) i Skuldelev VI 6
- Kub, Jens (1547) bo i Borum I 301ff
 Kudal, Peder (d e 1469) hfg Fjends h
 I 71f 76f 82
- Kuld, Oluf (d 1573) tolder i Kbh III
 137ff 144f; VIII 473
- Kunningham se: Cunningham
- Kuntz, Caspar von der (d o 1599)
 profos V 85ff 91
- Kuntze, Peder (1573) rdm i Malmø
 VIII 480
- Kurffuer, Peitter (1586) bg i Am-
 sterdam IV 195f
- Kylle, Herman (1594) sørøver V 350
- Kyndis, Jep (1580) bo i Torp III 337
- Kyrning, Anders Madsen (d 1524) til
 Lövestad VII 295. - Bodil Poul-
 datter (d e 1554) VI 313. -
 Kristen Gjordsdatter (d e 1606)
 til Duege VIII 530
- Kældersvend, Las (1567) kældersvend
 på Nørlund II 289f
- Køge, Hans (d 1545) prædikant Malmø
 I 217 219
- Kølholt, Niels (1606) fg på Riberhus
 VI 352ff
- Køller, Christen Clausen (1582) i
 Hallegård VIII 518. - Rasmus
 (1572) til Køllergård III 124f
- Königsmarck, Andreas Joachim Chri-
 stoph von (1582) tysk general VI
 215 223
- Kønne, Kort (1594) bødker V 351
- Kørning Hansen (1571) bo i Ø Terup
 III 94f
- Køster, A (1705) VIII 395
- Køtelberg, Henning (d e 1375) til
 Ørskild, rr I 39 41
- Kaas, Anders Eriksen (d 1599) til
 Østergård VII 180f. - Anne Ber-
 telsdatter (o 1525) V 28; VI 391;
 VIII 447. - Anne Bjørnsdatter (o
 1600) VII 6. - Anne Mogensdatter
 (o 1600) VII 177. - Anne Nielsdat-
 ter (d e 1565) VII 67 178. - Birte
 Nielsdatter (o 1600) VI 178. -
 Bjørn Nielsen (d 1581) til Stårup-
 gård, rr II 254ff 272 308 316 333
 335 339; III 36 38 42 47 80 117
 122 124 130 145 158 171 183 185
 196 216 250 271 280 300 305 314;
 IV 137 139 159ff; V 67 72 295; VI
 77 84; VII 6 300 303; VIII 469 471
 474 475 478 487 489 497 500 503
 506. - Ellen Nielsdatter (d o
 1518) I 261 264. - Emneke Eriksen
 (d 1584) til Gelskov VI 136; VII
 153. - Erik Mogensen (d 1556) til
 Gelskov I 329f; VI 178f 464 483;
 VII 75. - Erik Mogensen (d e 1604)
 til Ås III 66 69 102; IV 140f 143
 145f; V 170. - Erik Nielsen (d

- 1520) bisp Viborg I 145 147 149. - Erik Nielsen (d 1578) til Støvringgård og Lindbjerggård II 246 248 329ff; III 105f 145 148; IV 170f; V 25; VI 43f 178 267; VII 50 169; VIII 487. - Erik Nielsen (d 1598) til Voergård IV 40; VI 356f. - Gabriel Bjørnsen (d e 1605) til Tybjerggård og Bjersjöholm VI 309 314f; VIII 529. - Gjerd Eriksen (d 1616) til Tårupgård IV 83; V 191; VII 231; VIII 310. - Hans Andersen (d 1632) til Østergård, ld Fyn VII 180f. - Hartvig Eriksen (d 1625) til Mellerup, Hørup mm VI 176 178ff 474 479 483. - Helvig Mogensdatter (d o 1633) til Søndergård og Lømsgård IV 120ff; VIII 348. - Herman Eriksen (d o 1612) til Skovsgård IV 140f 145; VI 176 178ff. - Ingeborg Eriksdatter (d 1634) VI 464. - Iver Hermansen (d 1662) til Ulstrup VII 272. - Iver Mogensen (d o 1606) til Ørndrup og Lindbjerggård III 145 148. - Jens Bjørnsen (d e 1618) til Strandbylund V 293ff. - Jens Jensen (d 1593) til Ørregård V 28 166 171. - Jens Mogensen (d 1609) til Ørregård V 27f 166 171. - Jens Nielsen (d o 1520) til Tårupgård I 110. - Jens Nielsen (d 1578) til Gudumlund, Kongstedlund mm III 185 188; V 498; VII 50; VIII 464. - Johanne Eriksdatter (o 1600) VI 178. - Johanne Nielsdatter (d 1604) til Damsgård og Palstrup III 241 244. - Jørgen Emmiksen (d 1619) VIII 305. - Jørgen Eriksen (d 1619) til Gelskov VI 176 178ff 459 461 464. - Jørgen Eriksen (d 1634) til Hemmestrup, Birkelse mm V 100; VI 82 327 331; VII 39 41 43 49 51 139 150 154f. - Karen Bjørnsdatter (d o 1639) VII 244 268. - Kirsten Eriksdatter (d o 1632) VII 166. - Kirstine Mogensdatter (d e 1574) III 170ff 173 241 244. - Mikkel (1558) bg i Nykøbing M II 155f. - Mikkel se: Kolsen, Mikkel. - Mogens Eriksen (d 1582) til Brendore VII 75 177. - Mogens Eriksen (d 1656) til Støvringgård, rr VI 358ff 361ff; VII 26 37 92 177 250 256 259f. - Mogens Jensen (d 1543) til Stårupgård, mag, kl forst I 229f 285. - Mogens Nielsen (d o 1565) til Ørndrup I 278 280 377f; II 203f. - Mogens Thomsen (d 1521) til Damsgård III 173; VIII 459. - Niels Bjørnsen (d 1597) til Stårupgård V 88ff 91. - Niels Eriksen (d o 1603) til Damsgård VI 176 178ff; VIII 363f. - Niels Eriksen (d 1620) til Birkelse V 100; VI 75 82f; VII 39 41 43 49ff 137 139f 150 154ff; VIII 529. - Niels Jensen (1446, 1471) til Kaas og Tårupgård, ld Viborg, rr I 63f 70 82; II 13; III 213 215. - Niels Mogensen (d o 1584) til Ørndrup I 283; II 203f; III 66 69; VI 129. - Niels Nielsen (d o 1582) til Ølby I 281 283; II 10 13; VI 178. - Niels Nielsen (d 1594) til Tårupgård, rr, kk III 113 115 158 161 169 174 183 196 216 269 271 280 305 314 329 336 348 350 353 357 360 362 364 366 378; IV 7 10 12 16 20 22 24 32 58 61 72 85 89 121 156 159 180 183 187 189 193 195 197 200 204 207 244 248 251 254f 300 338 341ff 344 372 375 377 379; V 29 34 36 39 42 47 54 65 67 73 76 79 82 84 88 90f 165 172 216 221 238 240 286 290 336 355; VII 296 301; VIII 517. - Sophie Mogensdatter (d 1663) VII 259. - Sophie Nielsdatter (d e 1594) I 268ff; II 9ff 13; VIII 469. - Thomas Jensen (d o 1511) til Kaas I 63f 70; III 173
- Lackeyen, Hans Dallm (1594) sørøver V 350
- Ladekarl, Niels (1588) bo i Skerk IV 332
- Lage, Jens (1537) bo i Houlbjerg h I 203
- Lagercrone, Johan Frederik (d 1798) sv friherre VIII 397
- Lambert Hansen (1612) skr på Ribehus VII 95. - Ipsen (d f 1578) i Ribe VIII 508. - Bentsen (1608) i Skast h VI 444f
- Lamme Heine (d 1630) af Søderstabel VII 179
- Lang, Jens (1545) bo i Vestby IV 281. - Peder Jepsen (d 1511) til Vollsjö, kl forst Lund I 115f
- Lange Jens Hansen (1460) bgm i Nak-

- skov VIII 455
- Lange, Anne Clausdatter (o 1470) til Nørholm IV 17 19. - Anne Eriksdatter (d 1559) II 224; VI 137 180 375; VII 113. - Christen Nielsen (d 1604) til Bramminge III 180ff; IV 393f; VI 47f 123 352; VII 242. - Dorte Gundesdatter (d 1613) VI 84; VII 229f. - Erik Eriksen (d 1572) til Eriksholm II 77f 127 290 293 315f; III 21 23; VII 50 113. - Erik Eriksen (d 1613) til Engesholm IV 33 39 63 274 276 326 329ff 332ff; V 110f 355 490ff 493 495ff 498; VII 111ff 302. - Frederik Gundesen (d 1612) til Markegård, Holmegård mm IV 103 105. - Gunde Frederiksen (d 1647) til Søfde mm V 310 312; VII 255. - Gunde Hansen (d 1564) til Brejninggård og Holmegård III 330 332; VI 391; VII 101; VIII 463. - Gunde Hansen (d 1652) til Brejning og Kølbygård, ld Viborg VII 95 97 99f 102 104 171 177 264 270ff; VIII 537 538. - Hans Gundesen (d 1609) til Brejninggård og Kærgård IV 103 106 131 134 260 274f 279 325; V 112 118 172; VI 388 391; VII 101 104 241. - Hans Gundesen (d 1648) til Fosseholm, Fritsø og Strøm VII 253 255. - Henrik Christensen (d 1651) til Dejbjerglund VII 239 242. - Ida Hansdatter (d 1649) til Viskum V 172; VII 95 97 100 102. - Ide Hansdatter (d 1578) V 73. - Jens Iversen (d 1482) bisp Århus I 89 91 97f 108 118f; II 95f; VIII 454. - Karen Hansdatter (d 1644) VII 95 97 100 102. - Margrethe Eriksdatter (d 1622) V 498; VII 50 113. - Margrethe Thomasdatter (d 1554) VI 110. - Niels Christensen (d 1640) til Bramminge V 477 481. - Niels Gundesen (d 1511) til Lydom og Hennegård I 80f 276. - Niels Hansen (d 1565) til Kærgård, rr I 281ff 290 341 347 349 370 376 378 384; II 6f 9 19 23 26 32 39 53 55 76f 82 85 104 110 118 123 127 131 134 136 141 156 168 171 173 175 180 184 186 190 192f 195 197 226 236 250 253; III 182; IV 394; V 291f; VI 48; VII 102. - Peder Hansen (d 1661) til Kærgård mm, ld Viborg VII 95 97 100 102 231 239 241f. - Peder Rasmussen (d 1646) sp Helsingør VII 285. - Rasmus (d 1596) byfg i Helsingør V 231 234. - Thomas Nielsen (d 1521) til Lydom og Løjtved, rr I 145 147 149f 275f. - Tyge Hansen (d 1614) til Brejning og Kærgård VII 95 97 100 102. - Villum Pedersen (d 1682) ass i højesteret, ld Viborg VI 279 285
- Langebek, Jacob (d 1775) gehejmearkivar I 35; VIII 325f 369 372 418
- Lanærus, Anders (d 1810) pr VII 329; VIII 336
- Lars Larsson (1594) sp Örby V 333 335. - Lauridsen (1591) bo i Stigs Bjergby V 201f
- Las (se også: Laurids og Lars). - Andersen (1559) rdm i Skive II 212. - Andersen (1582) bo i Merløse h IV 7. - Andersen (1595) bo i gd Slavgård V 434f. - Andersen (1609) bo i gd Hedegård VII 13 15f. - Bentsen (1537) bo i Stagsted I 199. - Bertelsen (1589) bo i Bøl IV 392f. - (Lasse) Borkortsen (1557) i Nexø II 113 115ff. - Christensen (1465) bg i Viborg I 71. - Christensen (1544) bo i Vinkel I 233. - Christensen (1590) bo i Vammen V 120. - Christensen (1595) bo i Askær V 435. - Christensen (1595) bo i Syvendekøb V 397. - Clemidsen (1599) bo i Vandfuld s VI 93. - Clemenitzen (1585) bo i Elsborg IV 166. - Ibsen se: Las Jepsen. - Jensen (1587) bo i Hæggenäs IV 265. - Jensen (1587) bo i Sunds s, Hammerum h IV 255ff. - Jensen (1589) i Enslev, hfg Hellum h IV 387 389. - Jensen (1592) bo i Bjerregrav V 205. - Jensen (1594) bo i Tølløse V 377. - Jensen (1596) bo i Enslev V 500. - Jensen (1599) på Kragdrup VI 108. - Jensen (1603) bo i Ø Hornum VI 267. - Jepsen (1465) lth, rdm Viborg I 71f 76f. - Jonsen (1588) bo i Nebbe IV 311. - Lassen (1617) bo i Hammershøj VIII 537. - Lauridsen (1617) i Vestergård, fg hfg N Horne h VII 158. - Lauridsen (d 1650) hfg Nørre h (Jylland) VII 285. - Madsen (1590) bo i Stenderup s V 20f. - Mikkelsen

- sen (1570) bo i Avning III 14. - Nielsen (1555) bg i Lemvig II 53f. - Nielsen (1571) bo i Vinkel III 78f. - Nielsen (1575) hfg Houlbjerg h III 218f. - Nielsen (1590) bo i Jerlev h V 101. - Olsen (1557) bo i Fjäre h II 120. - Olufsen (1587) bo i Sunds s, Hammerum h IV 255f. - (Lasse) Pedersen (d f 1494) bgm i Ribe VIII 455. - Pedersen (1568) bo i Gårdsdal II 324. - Pedersen (1568) bo på Læsø II 320. - Pedersen (1570) bo i Vilstrupgårde III 14. - Pedersen (d f 1598) rdm i Horsens V 261 266. - Poulsen (1596) bo i Gerlev V 499. - Roersen (1568) bo på Læsø II 321. - Sørensen (d o 1568) bo i Års h II 307. - (Lauritz) Sørensen (1572) bo i Ø Hornum III 103f. - Sørensen (1592) i Nibe V 222. - Tuesen (1583) bo i Allestrup IV 68f. - Tuesen (1590) bo i Stenderup s V 20f. - Ulfesen (1584) bo i Svendlund IV 73
- Lassen, Casper Friedrich (d 1860) hrd VIII 419. - Jens (d 1706) ld Fyn, hrd VII 279 285. - Maren Pedersdatter (d 1635) i Kbh VII 285. - Peder (d 1681) ass i højesteret VII 279 285
- Latter, Lasse (Lavrens) Pedersen (d o 1499) bgm i Kbh I 122f
- Lauberg, Claus (d e 1584) sp Gudme-Lillevorde, pr Fleskum h II 166f; III 320 322; VIII 439 444
- Lauers Lassen (1609) bo i Sunds VII 20
- Lauge Andersen (1467) bo i Mols h I 80. - Andersen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Laugesen (1591) bo i Ullerup V 197. - Nielsen (1587) bo i Sunds s, Hammerum h IV 255f
- Laugesen, Hans (d 1594) bisp Ribe IV 92f
- Laurens Brandsen (d 1496) munk V 57 63
- Laurids (Lauritz) (se også: Las). - Andersen (1570) bo i S Merløse III 34. - Andersen (1591) bo i Kongsted V 134f. - Andersen (1591) bo i Kvotrup V 140f. - Andersen (1592) bo i Mern V 247f. - Andersen (1594) bo i Lockarp V 326. - Benditsen (1589) bo i Højer h IV 397. - Bertelsen (d 1588) bisp Århus IV 203. - Bertelsen (1648) bg i Kbh VIII 335f. - Christensen (1562) Jens Kaas' rfm VIII 464. - Christensen (1567) bo i Vestby III 289f. - Christensen (1573) bo i Tårup VIII 477f. - Christensen (1577) rdm i Viborg III 260 262. - Clemensen (1591) bo i Hagested V 181. - Clementsen (1597) bo i Kagstrup VI 23. - Gertsen (d o 1630) kbm i Ystad VI 123. - Grødesen se: Ægidiisen, Laurids. - Gregersen (1585) fg på Vollerslev IV 115ff. - Hansen (1533) bo i Gudme h II 44. - Hansen (1546) bo i Rorup V 368. - Hansen (1560) rdm i Odense II 235f. - Hansen (d f 1566) til Kærgård IV 80 84. - Hansen (1573) bg i Ålborg VIII 476. - Hansen (1574) bg i Odense VIII 497. - Hansen (1574) i Odense, fhv hskr VIII 488. - Hansen (1587) i Skåne, Hans Holsts tjener IV 288f. - Hansen (1590) bo i Dallund birk V 43. - Hansen (1590) bo i Jerlev h V 100. - Hansen (1591) bo i Vindekilde V 148. - Hansen (1592) bg i Kbh V 214. - Ibsen (1568) fg på Vognerup II 304f. - Ibsen (1587) bo i Jyderup IV 238. - Ibsen (1593) bo i Strøby V 272. - Ibsen (1617) bo i Tarm Bispegård VII 158ff 161f. - Ingvarsen (1583) bo i Stubberup V 283f. - Iversen (1564-71) bo i Gøttrup II 258. - Jensen (1417) dekan Roskilde, kann Lund I 47 49. - Jensen (1553) i Glemminge I 368f. - Jensen (1567) bo i Kløvested II 281. - Jensen (1568) bo på Læsø II 320f. - Jensen (1570) fg på Barsebäck III 45f. - Jensen (1571) bo i Skærød III 98ff. - Jensen (d o 1572) bo i Hammerum h III 110. - Jensen (1582) bo i Avedøre IV 13. - Jensen (1584) bg i Odense VIII 523. - Jensen (1589) i gd Birkemose, Timring s IV 377. - Jensen (1594) i Basnæs V 322. - Jensen (1597) hfg Alsted h VI 15. - Jensen (1597) i Skibby s VI 5 11. - Jepsen (1583) bo i Hammelev IV 61. - Jespersen (d 1804) birkedommer VII 336. - Jørgensen (1568) bo

på Læsø II 320. - Jørgensen (1573) bg i Odense VIII 476. - Jørgensen (1595) bo i Arritskov V 430. - Jørgensen (d 1602) sp Maribo, pr Musse h III 339 344. - Karlsen (1586) i Fakse IV 175. - Knudsen (1591) bfg i Dragsholm V 162. - Knudsen (1606) fg på Støvringgård VI 358f 361. - Lassen (1587) i N Sejerslev, fg på Kogsbøl IV 288. - Lauridsen (1541) byfg i Odense VIII 460. - Lauridsen (1591) bo i Hyrup V 198. - Lauridsen (1619) i Vrå, sættefoged Børglum h VIII 537. - Madsen (1512) bo i Gurreby I 143. - Madsen (1567) bo i Fredsgårde II 270. - Madsen (1570) bo i Fårtoft III 52. - Mikkelsen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Mogensen (1571) bo i Ortved II 340ff; III 62. - Mortensen (1567) bysvend Nykøbing M II 295. - Mortensen (1570) bo i Ørum len III 53. - Mortensen (1576) bo i Horns h (Sjælland) III 222ff 225. - Mouridsen (1596) bo i Skibby V 487. - Nielsen (d o 1520) prior Randers Helligånds kl, mag I 257f. - Nielsen (1585) bo i Sulsted IV 156. - Nielsen (1588) i Hammer, fung hfg Hammer h IV 310. - Nielsen (1591) bo i Gudmandstrup V 147 150. - Nielsen (1594) bo i Næsby V 362. - Nielsen (1598) i Roskilde, Niels Henriksen Rosenvinges rfm VI 39f. - Nielsen (d 1622) ("Kloster-Lasse") i Norge VI 74. - Olsen (1493) guardian Køge gråbrødrekloster V 57 63. - Olsen (1571) bo i Øde Førslev III 62. - Olsen (1594) bo i Næsby V 362. - Olsen (1594) bo i Venslev V 323f. - Olsen (1597) bo i Lille Ladager VI 22f. - Olsen (1604) i Alkestrup, hfg Merløse h VI 324f. - Olufsen (1638-41) bo i Kundby s VII 259. - Pedersen (1545) bo i Søby (Bjergby s) I 247. - Pedersen (1557) bg i Odense II 100. - Pedersen (1571) bo i Skals s III 82. - Pedersen (1572) bo i Rø s III 124. - Pedersen (1573) bo i Mullerød III 159. - Pedersen (1573) bo i Torrild III 154. - Pedersen (1573) bo i Vibholt III 146f. - Pedersen (1585) bo i

Fiskerhoved IV 97. - Pedersen (1591) bo i Jylland V 159. - Pedersen (1593) bo i Stevns h V 272. - Pedersen (1604) bo i Fravsing VI 271. - Pedersen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Rasmussen (1558) tjener på Sandbygård II 182 184. - Rasmussen (1572) lfg i Nyby Ladegård III 138 144; VIII 473. - Rasmussen (1581) bo i Fjellerup III 373. - Saxesen (d e 1474) til Ottestrup I 85 87. - (Las, Lars) Seiersen (1529) bo i Gern h I 173 251. - Steffensen (d o 1630) se: Skriver, Laurids Steffensen. - Svendsen (1566) bo i Skibby II 263. - Sørensen (1572) bo i Ø Hornum III 103f. - Sørensen (1574) Holger Rosenkrantz' rfm VII 298. - Thomsen (1610) bo i Arrie VI 62. - Thygesen (1590) bo i V Alling V 102f 105. - Thøgersen (d 1594) bgm i Ribe VI 277

Laust Jensen (1570) bo i Spørring III 54f. - Lauridsen (1603) bo i Sønderholm VI 267

Laxmand, Birgitte Poulsdatter (d 1592) I 134; V 447f. - Else Bjørnsdatter (d 1575) til Hovdala VI 264; VII 60 243. - Else Poulsdatter (d 1546) I 132 134. - Gabriel Pedersen (d 1642) til Frøslev VII 230 234. - Holger Poulsen (d 1562) V 447. - Peder Madsen (d e 1611) til Gåsevad og Frøslev, ld N Halland VII 234. - Peder Poulsen (d 1532) til Voldby I 134; V 447; VI 375. - Poul Pedersen (d 1502) til Vallen, rhofm I 120ff 123 129 131ff 134 136; IV 19; VII 281 414; VIII 468. - Poul Pedersen (d 1557) til Stenholt V 447; VI 375; VIII 468 516. - Poul Poulsen (d 1579) V 447

Leemon, Joen (1622) i Ørkedals præstegæld VII 200

Leijonhufvud (se også: Lewenhaupt)
Leijonhufvud, Margarita Eriksdotter (d 1551) sv dronning VI 196 199

Lejel, Alexander (d 1607) bg i Helsingør VI 345ff 348 407f 410ff 412; VII 59. - David (d 1589) rdm i Helsingør VII 59. - Dorte (Dorothea) Sandersdatter (d e 1584) i Helsingør VI 163. - Frederik (d 1601) øresundstolder,

- bgm i Helsingør VI 348 407ff 410f; VII 59. - Frederik Frederiksen (d 1605) VI 406ff 409ff 412. - Poul (d 1623) bgm i Helsingør VII 53ff 59. - Sander (d 1560) bgm i Helsingør VI 163 410. - Ingeborg Frederiksdatter (d o 1638) i Helsingør VI 410; VII 59
 Lemvig, Anders (d 1603) prof, dr med IV 175f 271 273; VI 303
 Lend, Anne Christensdatter (d 1675) i Sundal (Norge) VII 216. - Maren Ibsdatter (1641) i Bækma VII 262ff 265ff 269f
 Lensmand, Morten Pedersen (d o 1598) strandfoged VI 181f 183ff 186ff
 Lente, Hugo (d e 1605) syndicus i Osnabrück VII 284. - Theodor (d 1668) tysk kansler, ass i højestret VII 279 283f
 Leonora Christina (d 1698) grevinde til Slesvig og Holsten VIII 359 539
 Lerche, Peder (1541) bg i Odense VIII 480
 Lerceke, Mathias (Mads) (d o 1474) bo på Tusenæs I 99 100ff 104. - Niels (1475) bo i Vindinge (Fuirendal) I 99. - Oluf (1475) bo i Vindinge (Fuirendal) I 100ff. - Peder (1475) bo i Vindinge (Fuirendal) I 99 103. - Peder (1598) bg i Oslo VI 71ff
 Lessøe, Peder Pedersen (d o 1619) sp Lovns-Alstrup VI 361 365
 Lestemager, Niels (1574) forst Kbh Helligånds hospital VIII 492
 Leth, Inger (d 1616) VII 247. - Jacob (d 1622) bgm i Odense VII 247. - Søren (1537) bo i Houlbjerg h I 203
 Lett, Las Jensen (d 1600) i Enslev, hfg Hovlbjerg h VI 427 428ff 431 433 437
 Lewenhaupt, Edla (d 1586) sv grevinde VI 189f 199 206. - Steen Eriksson (d 1568) til Gräfsnäs mm VI 196
 Liflænder, Claus (d 1594) sørøver V 349ff 358
 Lilliefelt, Anne Pedersdatter (d e 1557) VI 404f
 Lilliehöök, Ebba Månsdotter (d 1609) VI 189ff 192ff 195 196ff 199 201 206ff 209 211ff 216f 220. - Måns Bryntesson (d 1529) VI 196
 Lilliesparre, Bo Jensen (1468) til Gerdrup, vb I 85 87
 Lim(b), Peder Rasmussen (1671) VIII 346
 Limbek Rasmussen (1573) bo i Torrild III 153
 Limbek, Claus Hennekesen (d f 1428) lm i Tørring len I 44 47
 Lindenov, Anders Hansen (d 1562) til Fovslet VI 110; VIII 491 495. - Anne Andersdatter (d 1564) IV 34ff 39f; V 84; VI 52; VII 113. - Berete Andersdatter (d 1568) IV 39. - Birgitte Hansdatter (d 1648) VI 344; VII 230 243. - Christence Hansdatter (d 1681) VII 282. - Christoffer Johansen (d 1585) til Valbygård, Fodslet, Drenderup mm IV 33 39 48ff; VIII 526f. - Else Andersdatter (d 1613) IV 39; V 430; VI 52 110. - Hans Christoffersen (d 1610) til Drenderup og Ørslev kloster, ld Viborg IV 274f 276 279 292 300 325f 337 340f 349 352f 355 357f 369 381 385 387 397 399; V 5f 20 22 27 96 102 107 109 112 119 124 140 142 151 154 159 182 184 191 193 195 205 222 252 274 290 336; VI 75 83. - Hans Hansen (d 1659) til Iversnæs, rr VI 261 268 275. - Hans Johansen (d 1568) til Juulskov og Fovslet I 246f; II 104 107; VI 136; VII 152f. - Hans Johansen (d 1596) til Fovslet og Gaunæ III 64 66 102f 142f; IV 33 39; VI 105ff 108ff; VII 51 135ff 138 146 150 152 154 157 230 234 236 241 243 283; VIII 443 524. - Hans Johansen (d 1642) til Gaunø mm, rr VII 38 153 157 219 230 234 260 268; VIII 513. - Helvig Ottedatter (d 1634) VII 270. - Hilleborg Hansdatter (d 1602) VI 135; VII 153. - Johannes Thomsen (d e 1416) lm Koldinghus I 43 46. - Laurids Hansen (d 1635) til Oregård og Hejselt VII 230 239 241. - Otto Hansen (d 1618) til Borgeby VII 146 157 270. - Rigborg Hansdatter (d 1633) VII 230 243. - Sophie Hansdatter (d 1666) VII 49 51 157 231 283
 Lindsen, Jens (1570) bo i Ladegård III 57. - Jep (1595) bo i Vinge V 431f
 Lindsay, Janet (o 1600) VII 166

- Line, Søren Jensen Trellunds (1688) i Kragelund IV 327ff
- Lippe, Jakob von der (1578) ty købm VIII 471
- Lisbet(h), Albret Willumsens (1590) V 85ff 89. - Eriksdatter (d e 1622) i Kvernes (Norge) VII 216. - Frandsdatter (1609) i Amsterdam VII 56ff. - Marius Hesses (1575) i Kbh VIII 502
- Litle, Margrethe Pedersdatter (d 1602) VI 243. - Peder Hansen (d 1550) til Fos og Sem, lm på Akershus VI 243
- Lockerup, Lars (1607) skoleelev i Malmø VI 413
- Lodehat, Jens Andersen (d 1431) bisp Roskilde, kk I 47 49 56f 58; VII 314 321. - Peder Jensen (d 1416) bisp Roskilde VIII 453
- Lombye, Niels Jensen (1558) i Mors II 155f
- Lorck, Otto Jakobsen (1622) rdm i Trondhjem, berghauptmand VII 186 210
- Losenstein, Magdalene von (d 1582) VI 223. - Wolff(gang) Sigismund von (d 1626) greve, østrigsk overhofmarskal VI 197
- Loskott, Herman (1557) i Duisburg II 102. - Markus (1557) i Duisburg II 102
- Lougmand, Peder (1557) i Tilsted, fg på Vestervig kl II 140f
- Louring, Peder (1601) tjener på Kabbel VI 124f
- Lucas Andersen (d f 1584) sp Herfølge IV 155. - Hansen (d f 1621) bg i Kbh VII 121 133. - Thomesen (d f 1568) bo i Vognserup II 303ff
- Lucht, Bente Davidsdatter (d e 1651) VI 410. - David (d 1635) tolder i Helsingør VI 407 410
- Luft se: Lucht
- Lund, Anders (1590) bo i Jerlev h V 100. - Hans (d f 1563) vikar Roskilde II 263f. - Mads (1566) bg i Roskilde II 263f. - Margrethe Christensdatter (d 1690) i Kbh VII 285
- Lundal, Niels (1595) bo i Vinge V 431f
- Lundt, Anna (o 1620) VII 285. - Rasmus (d 1722) sp Halsted-Avnede VII 331
- Luneborg, Henrik von (1572) fg på Borgeby VIII 474
- Lunge, Anders Jakobsen (d 1429) til Skafterup mm, rhofm I 47 50; VII 368. - Anders Olufsen (d 1408) til Toksværd og Næsby, rr I 190. - Anne Christophersdatter (Dyre) (d 1607) VII 268. - Anne Jørgensdatter (Dyre) (d 1652) VII 232. - Anne Nielsdatter (Dyre) (d 1602) V 446 450; VI 274. - Anne Olufsdatter (o 1470) til Odden I 162 190. - Blanceflor Vincentsdatter (Dyre) (d 1571) V 448; VI 241 244f. - Christence Olufsdatter (o 1530) I 190. - Christoffer Ovesen (Dyre) (d 1565) til Odden I 270; II 254 256. - Erik se: Lange, Erik Eriksen. - Erik Ovesen (Dyre) (d 1616) til Stovgård III 163 169; IV 103 106 131 134 136 140f 274 276 329f; V 499 501; VI 294 302 378 430 434. - Gertrud Iversdatter (Dyre) (d 1614) VI 464f. - Helvig Iversdatter (Dyre) (d 1583) V 446 450. - Iver Nielsen (Dyre) (d 1570) til Asserstrup V 450; VI 484. - Iver Ovesen (Dyre) (d 1587) til Tirsbæk og Slumstrup I 268ff; III 226ff; IV 337 339; V 42 46; VI 335 464; VIII 466 467 471 482f 512. - Jakob Olufsen (d 1387) til Højstrup og Ryegård I 190. - Jep Nielsen (d e 1458) til Svansbjerg VII 295. - Jørgen Ovesen (Dyre) (d 1619) til Odden, marsk, rd VI 232. - Karen Ovesdatter (Dyre) (d 1626) til Eskær VI 375. - Kirsten Christoffersdatter (d 1609) VI 344. - Kirsten Iversdatter (Dyre) (d 1577) VI 484. - Kirsten Ovesdatter (Dyre) (d 1588) I 270; VII 6; VIII 471. - Kirsten Ovesdatter (Dyre) (d 1609) VI 344; VII 242; VIII 447. - Kirsten Tygesdatter (d o 1528) I 190. - Maren Jakobsdatter (1446) af Asserstrup VII 295. - Maren Ovesdatter (Dyre) (d e 1585) I 270; VII 68. - Margrethe Olufsdatter (o 1469) I 189ff. - Niels Vincentsen (Dyre) (d 1552) til Asserstrup, rr I 163 166 209f 214; IV 281f 284; V 450. - Oluf Andersen (d e 1473) til Odden, rr I 70 78f 190; III 326 328. - Oluf (Ole) Jakobsen (d f 1387) til Skjoldenæs I 190. - Oluf Olufsen

- (d e 1386) til Mosegård I 190. - Oluf Olufsen (d e 1416) til Svansbjerg og Mosegård I 43 46. - Oluf Olufsen (d e 1485) til Odden, rd I 189ff. - Ove Christoffersen (Dyre) (d 1601) til Odden IV 103 106 136 140f 156ff 160 274f 325 397f; V 7 10 159 166 170 193 195f 222f 342 346f 351 353f 499 501; VI 107 111; VII 242. - Ove Iversen (Dyre) (d o 1609) til Tirsbæk mm VI 459 461f 464. - Ove Vincentsen (Dyre) (d 1540) til Tirsbæk og Kragerup, rr I 155f 157 160ff 163 177 179f 183 188ff 193 198 200 201ff 207 209f 214f 217 220f 270; IV 282 284; VIII 471. - Sidsel (Cecilie) Ovesdatter (d 1503) til Egede og Nielstrup I 74f. - Sidsel Ovesdatter (Dyre) (d 1614) VII 230 241. - Sophie Iversdatter (Dyre) (d e 1607) VI 458ff 461ff 464f. - Tyge Olufsen (Ovesen) (d 1460) til Basnæs I 190. - Tyge Ovesen (Dyre) (d 1545) til Odden I 268ff; II 10 12f. - Vibeke Ovesdatter (Dyre) (d e 1581) VI 482. - Vincents Vincentsen (Dyre) (d 1536) til Morland, rr, n rr, n rk VI 240f 245
- Luno, Peder (1604) Stygge Høegs rfm VI 273ff
- Lunov, Anne Ottesdatter (o 1630) III 87. - Birgitte Hansdatter Rød (d e 1610) III 214. - Christoffer Nielsen (d 1640) til Rugård og Nystrup III 86ff; VI 445ff 448ff; VII 307f; VIII 533. - Claus (1571) III 86 88. - Dorte Jespersdatter (d e 1592) til Roshave III 202. - Dorte Ottesdatter (d 1613) III 87. - Erik Lauridsen (d 1674) til Vestergård VIII 306. - Erik Nielsen (o 1550) III 87. - Jesper Nielsen (d e 1570) til Rugård II 314 316; III 87. - Kirsten Lauridsdatter (d o 1500) VII 84. - Las Johansen (Rød) (d e 1485) til Søgård I 82. - Laurids Jespersen (d e 1561) til Rugård II 224ff; VII 84. - Laurids Ottesen (d 1624) til Holmegård I 34; III 87; VIII 360f 417. - Maren Nielsdatter (d e 1618) III 87; VI 447f 450f; VII 308. - Niels (d 1573) t1 Rugård II 224ff; III 86ff 199 201f; VI 450. - Otte Lauridsen (d f 1584) til Holmegård III 86f
- Luther, Martin (d 1546) ty reformator VII 129f 131
- Luxdorph, Bolle (d 1788) gehejmeråd VII 332
- Luymand, Johan (d 1594) sørøver V 349
- Luze Henriksdatter (1576) i Store Hedinge III 233f
- Lydeke Olsen (d o 1509) I 290; II 152
- Lyder Jensen se: Qvitzow, Lyder Jensen
- Lykke, Anne Christoffersdatter (d e 1511) VII 302f. - Anne Eriksdatter (d o 1585) IV 47. - Anne Eriksdatter (d e 1639) III 67ff; V 460; VI 84; VII 50. - Anne Hansdatter (d e 1610) VI 130 344 387ff 390f. - Anne Henriksdatter (d 1641) til Hverringe VII 227f 230 234. - Anne Nielsdatter (d 1645) VII 244 268. - Anne Pedersdatter (d 1575) til Demstrup I 241; II 294 297; III 19 31f 61f; V 22ff 25f; VI 379 385; VIII 442 466f 473 474 480 492 495 500. - Christen (1604) bo i Tørring VI 297. - Christoffer Iversen (d o 1614) til Buderupholm III 40f; V 124f; VI 337; VII 177. - Christoffer Pedersen (d f 1480) til Stadsgård I 189ff; VII 303. - Dorthe Jakobsdatter (d 1647) VII 255. - Eiler Jakobsen (d o 1576) til Torp I 252ff 278 281ff 359f; III 357ff. - Erik Eilersen (d e 1581) til Torp III 357ff. - Erik Eriksen (d 1592) til Skovgård II 217; III 105f 298f 301; IV 32 39 141 151 184 397; V 27f 193 197 402 404f; VI 81 87; VII 36 300 303; VIII 510 511 523. - Erik Hansen (d f 1536) til Skovgård og Havnø V 28. - Erik Hansen (d 1602) til Havnø og Eskær IV 103 106 136 171 173 207 211ff 214ff 228; V 222 224 254 259 275f 316; VI 356f; VII 50; VIII 498 532. - Falk Eriksen (d 1650) til Overgård VII 331. - Frands Henriksen (d 1655) til Overgård, Kokkedal mm VII 280. - Gertrud Pedersdatter (d o 1610) til Klingstrup VIII 523. - Hans Eriksen (d 1553) til Eskær og Havnø II 254 256; VII 391; VIII 487. - Henrik Jørgensen (d 1611)

til Overgård mm, rr III 333f; IV 103 106 244f 247 264; V 419 426 455 460; VI 50 52 69 131 138 150 160f 163f 171 176 276 345 349 425; VII 6f 30 67 70 74 151 234; VIII 532. - Hilleborg Jakobsdatter (d 1583) abbedisse Mariager kl I 357; II 226; III 97. - Ide Jørgensdatter (d 1618) V 25f; VI 481; VII 242. - Ivar Christoffersen (d 1648) til Buderupholm mm VI 335ff; VII 176f. - Iver Jakobsen (d o 1555) til Buderupholm I 345f. - Jakob Nielsen (d o 1630) til Torp V 251f; VI 285ff 288f 343; VII 255. - Joachim (Jakob) Nielsen (d 1541) til Skovsbo, Buderupholm mm, rr I 142 149 182 201f; IV 379. - Jørgen Eriksen (d 1633) til Rugård VII 36. - Jørgen Pedersen (d 1583) til Overgård og Hverringe, rr I 241 290f 297f 300f 308f 312 338 344 346 349 351ff 354ff 358 362ff 370 372 374 376 378 380 382 384; II 6f 9 13 15 17 19 21 23 26 39 46 48 51 60 63 66 68 70 74 76 82 104 110 118 123 127 131 136 141 168 171 173 175 180 184 186 188 192f 195 197 203 224 226 236 243 245 250 253 271 278 308 333 335 339; III 19 36 38 61 66 81 86 89 96f 105 117 122 124 130ff 133 158 169 183 196 216 243 259 269 271 298 301 305 314 334 344f 348 350 353 357 360 364 369f 378; IV 22f 24 52ff 55 283; V 25f 112 119 338 341; VI 52 161 361 365; VII 299 303; VIII 443 469 470 473 474 475 478 491 492 500 515 516 523. - Kaj Frandsen (d 1699) til Gisselfeld mm VII 278ff 280ff 283; VIII 340. - Karen Jakobsdatter (d 1540) II 241; VI 130. - Kirsten Pedersdatter (d o 1570) til Nørlund mm I 308f 352 355 362f; II 40ff 43 45 47 48f 289f; VI 344 379 386. - Lauge (Lage) Pedersen (d o 1615) til Klingstrup VIII 523. - Maren Pedersdatter (d e 1585) VIII 523. - Niels Eilersen (d 1575) til Torp II 254 256; VI 289. - Peder Bentsen (Bille) (d o 1474) til Solbjerg og Kølleklintgård I 85 87. - Peder Eriksen (d f 1461) til Stadsgård, ld Viborg, rd I 61. - Peder Hansen (d 1535) til Demstrup

mm, rr I 142 163 183 309f 353 356 364; II 297; III 19; V 25f 339 341; VI 344 385f. - Peder Jonsen (d 1436) æbisp I 56f; VI 70; VII 315 368 370 373 375. - Pernille Pedersdatter (d e 1625) til Klingstrup og Højsgård VIII 523. - Sophie Pedersdatter (d e 1570) I 325 330; II 5ff 97ff 100ff 103ff 107; V 175; VI 287f; VIII 461. - Susanne Jakobsdatter (d 1596) IV 377 379; V 98 100 165 171; VI 180. - Susanne Pedersdatter (d e 1625) til Klingstrup og Højsgård VIII 523
Lyschander, Claus Christoffersen (d 1624) sp Herfølge-Sædder, pr Bjæverskov h VII 114 124ff
Lætus, Erasmus (d 1582) prof, dr theol III 113 115; IV 12 14f.
Løgsted, Claus (1559) bg i Nykøbing M II 200 294f
Løvenbalk, Ellen Pedersdatter (d f 1525) I 290; VI 357. - Erik Eriksen (d o 1500) til Avnsbjerg I 89 91 96 107 110 122 287 289f; II 152. - Gert Eriksen (d e 1517) til Avnsbjerg I 286ff 289f; II 152. - Gertrud Eriksdatter (d e 1514) I 286ff 289ff; II 152. - Jens Nielsen (d 1442) til Avnsbjerg, rr, rd, ld Viborg I 42ff 45f. - Jørgen Lauridsen (d e 1531) til Tjele II 31 35. - Karen (Karine) Eriksdatter (d e 1518) I 287 290; II 152. - Karen Pedersdatter (d 1610) VI 119. - Knud Mogensen (d 1598) til Loverstrup II 27 29ff 31ff 35. - Las (Laurids) Mogensen (d 1500) til Tjele I 110. - Maren Lauridsdatter (d 1568) II 29f 33f; VI 175 484. - Margrethe Jensdatter (d e 1405) I 46. - Mogens Lauridsen (d o 1536) til Tjele, rd II 27ff 30ff 33. - Peder Eriksen (d o 1496) til Avnsbjerg I 82 290; II 152. - Peder Thøgersen (d 1595) bisp Viborg VI 119. - Pernille Eriksdatter (d e 1512) I 286ff 289ff; II 152. - Sophie Eriksdatter (d o 1512) I 287f 290f; II 152
Laalle, Rasmus (1582) bo i Kartoffe IV 43

Machabæus, Christian (d 1598) prof, forst Sorø skole V 244ff; VII 330; VIII 531f. - Claus (d e 1642) ld Halland VII 183. - Johannes (d 1557) prof, dr theol VII 330

Mads Andersen (1580) bo i Refs III 356. - Andersen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f. - Bendtsen (d o 1489) bgm i Køge I 85 87; V 54ff 62. - Bertelsen (1575) byfg i Skelskør VIII 500. - Bertelsen (1595) bo i Slavs h V 435. - Bertelsen (d 1602) sp Ringkøbing, pr VI 32 36 47f. - Boesen (d o 1489) bgm i Køge I 85 87. - Christensen (1573) bo i Binderup III 149. - Christensen (1617) bo i Stavnstrup VIII 536f. - Clausen (1567) bo i Lavø II 274. - Clementsen (d f 1568) til Josefsgård II 30lf. - Eriksen (1584) bg i Kolding VIII 527. - Eriksen (1586) bo i Lund IV 227. - Eriksen (d o 1591) se: Skriver, Mads Eriksen. - Galmindsen (1593) bo i Glibstrup V 269. - Hansen (1574) bg i Odense VIII 490. - Hansen (1592) bo i Sorø birk V 246. - Hansen (d 1594) rdm i Khb V 210 220. - Hansen (før 1600) bo på Sjælland VII 305. - Hansen (d f 1603) bo i Høllund VI 251. - Hiarijsen (1591) bo i Lille Sørup V 152. - Ibsen (1594) bo i Ordrup V 318. - Ingvarsen (d e 1476) i Vørslev, hfg Ars h I 85 87. - Ingvarsen (1594) bo i Rode V 359ff. - Ipsen (1573) bg i Bogense VIII 488. - Iversen (1591) bo i Åstrup V 197 199. - Iversen (d o 1608) sp Roslev-Rybjerg IV 201ff. - Jensen (1557) bo i Skellerup II 107. - Jensen (1562) bo i Resen III 186. - Jensen (1589) bo i Gelstrup IV 346. - Jensen (1591) bo i Hammel s V 168. - Jensen (1591) bo i Åstrup V 197 199. - Jensen (1594) bo i Ullerslev V 314. - Jensen (1598) i Næraå, Mikkel Sandbergs rfm VI 86. - Joensen (1598) i Oslo VI 72. - Johansen (1593) bo i Stevns h V 272. - Jonsen se: Viffert, Mads Jonsen. - Jørgensen (1590) bo i Belle V 106. - Jørgensen (1589, 1597) bo i Havnelev IV 366f; VI 13. - Jørgensen (1606) rfg på

Estvadgård VI 392f 394ff. - Karl- sen (1586) bo i Lerstrup IV 175. - Knudsen (1582-90) bo i Ejby IV 30f. - Knudsen (1606) se: Skriver, Mads Knudsen. - Laugesen (1571) i Ringsted, ltskr Sjælland II 274f 327 340; III 5 49 98. - Lauridsen (1572) bo i Slet h VIII 472. - Lauridsen (1583) bo i Strellev IV 66. - Lauridsen (1588) bo i Gislöv IV 324. - Lauridsen (1568-88) bo i Skuldelev II 309. - Lauridsen (1610) bo i Tåbøl VII 87. - Madsen (1527) i Holleskov VI 100. - Madsen (1617) bo i Tarm Bispegård VII 158f. - Mikkelsen (1622) fg på Egge VII 186 188f 209. - Mortensen (1585) bo i Furreby IV 156. - Mortensen (1588) bo i Feldballe IV 30lf. - Mortensen (1622) byfg i Svendborg VII 179f. - Mouridsen (1577, 1582) i Nørholm VIII 484 520. - Nielsen (1541) bo i S Næraå VIII 460. - Nielsen (1573) bo i Torring III 142. - Nielsen (1584) ltskr Sjælland VIII 526. - Nielsen (1585) bo i Endeslev IV 97f. - Nielsen (1585) fg på Løngård IV 120ff. - Nielsen (1589) bo i Rosted IV 395. - Nielsen (1592-96) bo i Jyderup V 235f. - Nielsen (1593) bo i Glibstrup V 269. - Nielsen (1603) bo i Sønderholm VI 267f. - Nielsen (1604) bo i Lemtorp s VI 294. - Nielsen (1609) bo i Høgild VII 16. - Olsen (1568-88) bo i Bunderup II 310. - Olsen (1592) bo på Sjælland V 247. - Olsen (1593) rdm i Horsens V 261 265f. - Olsen (1595) i Risby, hfg Smørum h VI 88ff. - Olsen (Olufsen) (1604) i Lemvig VI 295. - Pedersen (1513) i Østerbol VI 291. - Pedersen (1556) byfg i Ringsted II 341. - Pedersen (1568) bo i Hornsyld II 322f. - Pedersen (1576) bo i Grønninggård III 231. - Pedersen (1580) bo i Otting III 367. - Pedersen (1582) bo i Tammestrup IV 46. - Pedersen (1585) bo i Hald IV 104. - Pedersen (1586) i Gerndrup IV 208. - Pedersen (1587) bo i Sunds IV 258. - Pedersen (1589) bo i Allerup IV 348. - Pedersen (d o 1589) af Højrup VI 85. - Pedersen (1590) fg

- på Ovesholm V 93f. - Pedersen (1591) bo i Skåbling V 121f. - Pedersen (1592) bo i Bregninge V 243. - Pedersen (1595) i Stenløse, hfg Ølstykke h V 386 388. - Pedersen (1599) i Ø Gerndrup, Ingeborg Skeels fg VI 109. - Pedersen (1609) i Herning VII 13f 16. - Pedersen (1609) bo i Sunds VII 38. - Pedersen (1610) bo i Nørhå s VII 87f. - Pedersen (1622) fg på Jordeberga I 34; VIII 388. - Poulsen (1591) bo i lb Holbæk V 152. - Poulsen (1638) i Boserup VII 329. - Rasmussen (1588) bo i Hæst IV 316. - Rasmussen (1635) rfg på Varberg slot, bgm i Varberg VII 252. - (Matthias) Reersen (1535) bg i Randers I 183. - Sønnesen (1610) bo i Gæssie VII 62. - Sørensen (1558) i Brandsby, hfg i Langelands S h II 172. - Sørensen (1570) i Terpsgård III 55. - Sørensen (1581) bo i Lundum III 375. - Sørensen (1584) bo i Gern h IV 90. - Sørensen (d o 1584) bo i Klovborg IV 110. - Sørensen (1588) bg i Lund IV 323. - Sørensen (1589) bo i Lyngå IV 358f. - Sørensen (1591) bo i Åstrup V 197 199. - Thuesen (1572) bo i Torna h VIII 474. - Villadsen (1601) karl på Kappel VI 125. - Aagesen (1594) bo i V Flakkebjerg h V 324
- Madsen, Poul (d 1590) prof, bisp Sjælland III 113 115 302; IV 12 15 271 273; V 11 16 162
- Magdalene, Niels Jensen Skrivners (1631) i Kbh VII 167. - Pedersdatter (d 1707) i Kbh VII 285
- Magnus (d 1583) hertug, bisp øsel og Kurland III 307 315f; IV 128
- Mahr, Jørgen (d 1595) bgm i Helsingør VI 349
- Maibom, Cathrine (1703) VIII 340f
- Maler, Anders (1546) bg i Århus I 259f
- Malthe Jensen (1567) i Borup s II 281. - Vogensen (1571) bo i Skringstrup III 82
- Manderup, Anne Nielsdatter (d e 1484) til Barritskov VII 303
- Mandt, Per (1512) bo i Gudme h II 44
- Maren Andersdatter (1592) i Nibe V 223. - Andersdatter (1593) i Lindet V 293 295. - Bendzdatter (1606) i Malmø VI 397f. - Bertelsdatter (1597) i Kirkeby III 303. - Christensdatter (1569) i Næsborg II 208f. - Christensdatter (1609) i Svendlund VII 16. - Christensdatter (d f 1614) VIII 535. - Hansdatter (1610) i Ålborg VII 77f. - Christiansdatter (1546) i Langdal I 254 256. - Hanses (d o 1602) på Langeland VI 139f. - Maren Ibsdatter (1641) se: Lend, Maren Ibsdatter. - Jensdatter (1573) i Kbh VIII 487. - Jensdatter (1575) VIII 503. - Jensdatter (1589) i Hem IV 389. - Jensdatter (1601) tjenestepige på Kappel VI 124f 128f. - Jensdatter (1614) i Kovstrup VIII 535. - Jenses (1601) i Hadehoud VI 124. - Kremers (1576) i Store Hedinge III 234. - Larsdatter (1609) i Tovstrup VII 19 23 38. - (Marine) Lauritzdatter (1581, 1586) i Malmø IV 107ff 190 192. - (Marine) Mikkelssdatter (1609) tjenestepige på Heringholm VII 18 24 35. - Mortensdatter (1469) tjenestepige hos Claus Steen (Onsild h) I 90. - Niels Christensens (1602) VI 138ff 141f. - Nielsdatter (1569) i Humlum s II 326f. - Nielsdatter (1583) i Rosendal IV 66. - Nielsdatter (1619) i Holstebro VII 170f. - Nielsen (1590) i Brå mølle V 20. - Peders (1587) i gd Holmsø, Haverslev s IV 246. - Pedersdatter (1585) i Hindsted h IV 113f. - Pedersdatter (d 1588) af Viborg VI 364. - Pedersdatter (1601) i Hadehoud (?), tjenestepige hos præsten Jens VI 124f. - Pedersdatter (o 1610) i Flensborg VII 284. - Rasmusdatter (1584) i Nybølle VIII 522. - Rasmusdatter (1588) i Hæst IV 315f. - Rytterkone (1573) VIII 484. - Simonsdatter (d e 1612) i Kbh VI 162. - Svendsdatter (1589?) i Stilling IV 356. - Thamesdatter (1589?) i Bjertrup IV 356. - Thomasdatter (1601) tjenestepige i Budsgård VI 124. - Tomaskone (1606) i Ribe VI 352
- Margrethe I (d 1412) dronning I 41 42 44; II 85; VII 377 380; VIII

- 306
- Margrethe (d 1611) g m sp Erik Mikkel-
kelsen i Høje Tåstrup V 378 381. -
Baltzersdatter (d 1611) i Hel-
singør VI 349; VII 59. - Bentsdat-
ter (1585) i Vammen IV 168f. -
Christen Andersen Holms (d f 1603)
i Surnadal (Norge) VII 216. -
Christensdatter (d e 1565) på
Trabjerg gd III 22f. - Christens-
datter (1587) i Vennemose IV 286f
288ff. - Clausdatter (d 1561) i
Odense V 473. - Gregersdatter
(1559) i Nykøbing M II 200 294f. -
Hagbardsdatter (1372) til Ryggård
II 49 52. - Hans Hollendorps
(1623) i Odense VII 221. - Jakob
Jensens (1572) i Landskrona III
113f 116. - Jensdatter (1539) i
Malmø I 217f. - Jensdatter (d
1603) i Viborg II 211; III 9; IV
47; VI 119 364. - Jensdatter
(1610) i Ålborg VII 77f. - Jens-
datter (d o 1650) i Tingvold s
(Norge) VII 216. - Jørgensdatter
(1591) i Ribe, tidl tjenestepige
hos Ermegaard Gyldenstjerne V
184ff 189ff. - Lauridsdatter (d
1637) i Ribe VI 277. - Madsdatter
(1609) i gd Baggeskær VII 14f. -
Mortensdatter (1562) i Sjælland II
242f. - Nielsdatter (d 1577) i
Viborg I 280; II 145 146ff. -
Olufsdatter (1595) i Smørumedre V
386ff. - (Marette) Olaf Nielsens
(1622) i Skogn VII 186 189 209. -
Poulsdatter (d o 1560) til Ty-
bjerggård VII 291 293ff. - Racken-
datter se: Falkener, Margrethe
Rockertsdatter. - Snedkers (1599)
i Gilleleje VI 95 97. - Stephans-
datter (d o 1607) i Størdal
(Norge) VII 216. - Tellufsdatter
(d o 1611) i Ystad VI 188. -
Torlofsdatter (d 1619) i Lund VII
247. - Willumsdatter (d 1590) i
Helsingør VI 349. - Vingaards
(1623) fadeburspige på Arreskov
VII 222
- Maria Theresia (d 1780) tysk-romersk
kejserinde I 24
- Marine (1568) velbyrdig frue på
Josefsgård II 301f. - Andersdatter
(1576) i Grønning s III 231. -
Baltzer Fricks (1585) i Malmø IV
108. - Buntmagers (1560) i Kbh II
232f. - Christens (1595) i Knur-
borg V 435. - Christensdatter
(1574) i Gammelstrup III 183f. -
Christoffer Pedersens (1572) i
Store Torøje III 116. - Hansdatter
(1586) i Vorning IV 229. - Hans-
datter (1591) tjenestepige på
Bjørnsholm V 184ff 189ff. - Hans-
datter (d 1607) i Odense VI 249f.
- Jensdatter (1573) i Hammel III
176. - Jensdatter (1579) i Venne-
bjerg h III 297. - Jørgensdatter
(1589?) i Gram IV 357. - Jørgens-
datter (d 1603) i Odense VII 247.
- Langesdatter (d 1604) i Ribe VII
270. - Lorentzdatter (Lauritzdat-
ter) (d 1633) i Helsingør VII 59.
- Madsdatter (1592) i V el Ø Egede
V 206f. - Mathises (1558) i
Voldtofte II 185f. - Mikkel
(1570) i Sønderhald h III 11. -
Nielsdatter (1569) i Langkastrup
II 329. - Nielsdatter (1588) i V
Tørslev IV 312ff. - Nielsdatter
(1592) i Præstø V 206f. - Oluf
Nielsen Skovmands (1587) i Rye s
IV 261ff. - Pedersdatter (1589) i
Grenå IV 369ff. - Pedersdatter
(1590) i Østerskov V 5. - Pouls
(1595) i Trøllund V 435. - Seyers
(1573) i Hammel III 176f. -
Simonsdatter (1566) i Jylland,
enke efter Mikkel Skriver III 376.
- Svends (1595) i Knurborg V 435.
- Thommsdatter (1573) i Torring
III 142f. - Thuresdatter (o 1575)
i Ålborg VII 79
- Markdanner, Caspar (d 1618) til
Rønningesøgård og Vejlevgård VI
41f 44; VII 233. - Frederik Cas-
parsen (d 1639) til Rønningesøgård
og Langesø VII 218 231 233
- Markmand, Erik (Evert) Iversen (d f
1446) I 56f. - Iven Henriksen (d e
1426) til Harrested I 44 46. -
Peder (?) (1426) I 56f
- Markvard Christensen (1609) bo i
Søndervejen VII 18 20. - Eriksen
(1537) til Fastergård II 302. -
Jensen (1593) bo i Strøby V 272. -
Olufsen (1590) bo i gd Ulsø, Ryde
s V 5f
- Marselis, Anna Margrethe (d e 1652)
VII 93. - Constantin (d 1698)
baron til Constantinsborg VI 426f.
- Gabriel (d 1673) købm VI 269f

- 426f. - Leonhard (d o 1678) VII 77
93
- Marsk se: Munk
- Marsow, Margaretha Tomasdotter von
(d o 1580) VI 165
- Marstrand, Jørgen Nielsen (d 1656)
sp Grytten præstegæld, pr Romsda-
lens provsti VII 199 206 214
- Marsvin, Anne Jørgensdatter (d 1567)
II 133f 278ff. - Anne Jørgens-
datter (d 1610) VI 357; VII 242
259 265. - Ellen Jørgensdatter (d
1649) VI 287 344 464; VII 31 50;
VIII 534 538f. - Else Jørgens-
datter (d 1632) VII 241. - Erik
(1577) (?) III 255 258. - Helle
Jørgensdatter (d 1637) VII 284. -
Jens (Johannes) Esbernsen (1347)
bg i Odense I 158. - Jørgen
Pedersen (d 1524) til Lindved og
Hollufgård, rr, rk I 129f 132 135
139 142 145ff 156f 216; II 134. -
Jørgen Pedersen (d 1581) til
Hollufgård og Dybæk, rr II 15ff
133ff 278f; III 158 161 170 174
196 258 269 280 305 314 350 353;
IV 209f 216; VI 393; VII 296 301;
VIII 478 504 507 510. - Karen
Pedersdatter (d 1649) VII 255. -
Margrethe Ottedatter (d 1650) VII
271. - Otte Jørgensen (d 1647) til
Dybæk, Marsvinsholm mm VII 269
271; VIII 534. - Peder Jørgensen
(d 1528) til Lindved og Hollufgård
II 134. - Peder Jørgensen (d 1614)
til Hollufgård VI 392f 394; VII
255
- Martin Mortensen (1628) VII 335
- Martine Jensdatter (1579) i Lille
Vorde III 321
- Marv, Mogens (1589) i Druestrup IV
366f 369
- Matthesius, Henrik (d 1681) ass i
højesteret VII 279 284
- Mathias Hansen (d 1628) bgm i Kbh VI
410; VII 59
- Matthias Nielsen (1587) bo i N Se-
jerslev IV 288. - (Matheus) Olaus
(d 1417) abb Ringsted kl I 47 49
- Mathiesen, Mette (d 1630) i Ålborg
VII 270
- Maximilian II (d 1576) kejser V 361;
VI 44 223
- Meck, Magnus Fredrik (d 1727) sv
oberst VIII 331 332 333
- Medelfar, Hans (1576) bgm i Store
Hedinge III 233. - Mads Jensen (d
1637) bisp Lund, dr theol VII 246f
- Medina, Franciscus de (d 1553) kgl
herold I 212f
- Mehlen, Hans Hansen van (d o 1540)
til Lundsgård II 127. - Hans Pal-
lesen van (d 1609) til Lundsgård
VII 178. - Palle Hansen van (d
1576) til Lundsgård II 125ff; VIII
488. - Tale Pallesdatter van (d
1638) VII 178
- Meinstorf se: Mejnstrup
- Mejnstrup, Henrik Ottesen (d 1497)
ld Sjælland, rr, rd I 85f 93f 99
105 108 122 129
- Melanchton, Philip (d 1560) ty re-
formator VII 131
- Melchior Andersen (d e 1597) sp
Torning-Karup III 142f; VIII 443
- Melhus, Gudmund (1622) i Melhus
præstegæld VII 200. - Joen (1622)
i Melhus præstegæld VII 200
- Melkenborg, Jens (1596) karl på
Bremersvold V 455
- Mesling, Morten Nielsen (d o 1625)
sp Skellerup IV 22f
- Mette Andersdatter (1593) i Lindet V
293 295. - Anderses (d 1643) i
Åsum h VII 414. - Anderskone
(1595) i Knurborg V 434ff. - Cle-
mitsdatter (1589) i Hjarbæk IV
385. - Degns (1569) i Viskinge II
328. - Hansdatter (1578) på Born-
holm VIII 505. - Hansdatter (d
1633) i Ribe VI 401. - Iversdatter
(1554) til Kjeldstrup, enke efter
Søren Stampe II 15 17. - Jakobs-
datter (d o 1575) VI 63. -
Jakobsdatter (d e 1633) i Trond-
hjem VII 201 215. - Jens Sangers
(1645) i Kbh VII 129. - Jensdatter
(1591) i Ørsted V 153. - Laurids-
datter (d 1599) i Kbh VII 247. -
Madsdatter (d 1596) VI 54 58. -
Mathiesen (d 1630) i Ålborg VII
270. - Mogenses (1576) i Store
Heddinge III 234. - Mortensdatter
(1590) i Østerskov V 5. - Møllers
(1595) i Høed V 397. - Nielsdatter
(1590) i Sevel Skovby V 5. -
Nielsdatter (d 1597) i Viborg II
211; III 9; IV 47. - Nielskone
(1590) i Jerlev V 101; VI 251f. -
Oudensdatter (d e 1645) i Hevne
VII 208 210. - Simonskone (1588) i
Neder Simmelkær IV 333. - Smeds

(1576) i Store Heddinge III 234. - Stisdatter (de 1502) til Bækmarke I 231. - Thamesdatter (1589?) i Bjertrup IV 356

Meyer, Gert (d 1612) bgm i Holstebro VII 170

Michael se: Mikkel

Mikkel (1467) i Mols h I 80. - (1635) kældersvend på Varberg VII 256. - Andersen (d 1549) bgm i Stege I 208f. - Andersen (1604) i Bøgild, Frantz Rantzaus rfm VI 270f. - Andersen (1609) bo i Skjærbæk VII 17. - Boesen (1461) bgm i Køge V 54 62. - Byrialsen (1588) bo i Borup (Rinds h) IV 317f. - Christensen (1574) bg i Århus III 190. - Christensen (1587) bo i Sunds s IV 258. - Christensen (1589) bo i Lønborg IV 392f. - Christensen (1598) bg i Ringkøbing VI 32. - Christensen (d 1619) sp Hevne VII 208 210. - Enevoldsen (1579) bg i Holstebro III 318. - Eriksen (1594) bg i Roskilde V 378ff 381f. - Eriksen (1601) bg i Kalundborg VII 332; VIII 367. - Hansen (o 1540) bgm i Ålborg IV 135. - Hansen (1590) i Ølsted, hfg Hatting h V 109 111. - Hansen (1595) bo i Lille Salby V 410. - (Michael) Hansen (1640) i Kbh VIII 335. - (Michael) Hansen se: Rosenvinge, Michael Hansen. - Hiarretsen (1576) bg i Vejle III 227f. - Ibsen (1590) bo i Stenderup V 20f. - Ibsen (1592) bg i Kbh V 214. - Ibsen (1608) Peder Kanes rfm VI 451f. - Iversen (1579) bg i Holstebro III 318. - Iversen (1580) bg i Ålborg III 360. - Jensen (1466) sp Haverslev I 76f. - Jensen (1515) i Hvorslev s I 148. - Jensen (1537) bo i Løjtoft I 213f. - Jensen (1562) fisker v Skivehus III 186. - Jensen (1570) fg på Turebyholm III 24. - Jensen (1589) bo i Skjolddelev IV 400. - Jensen (1606) bo ved Bredvig bæk VI 392f 394f. - Knudsen (1573) bo i Torrild III 154. - Kolsen (1558) bg i Nykøbing M II 155f. - Larsen (d o 1615) sp Nyker V 79 81. - Lassen (1573) bo i Tulstrupgård III 164. - Lassen (1600) bo i N Knudstrup VI 113 116 120. -

Lauridsen (1585) bo i S Tulstrup IV 170. - Lauridsen (1590) fg på Nøragergård V 115. - Madsen (1573) fisker VIII 482. - Madsen (1600) bo i Karup VI 117. - Mathiasen (1587) bo i N Sejerslev IV 288. - Mikkelsen (1591) bo i Bisgård V 122. - Nielsen (el Jensen) (1466) sp Haverslev I 76f. - Nielsen (1467) bo i Mols h I 80. - Nielsen (1484) i Jylland I 111. - Nielsen (d o 1504) prior Viborg johanniterkl I 116f. - Nielsen (d o 1576) til Kaas VIII 511. - Nielsen (1576) Otte Banners rfm III 242. - Nielsen (1583) bg i Grenå IV 59. - Nielsen (1589?) bo i Gram IV 355ff. - Nielsen (1590) bo i Remmerslund V 110. - Nielsen (1594) bo i Næsby V 362. - Olsen (1593) bo i Stevns h V 271f. - Pedersen (1570) bo i Mesinge III 26f. - Pedersen (1582) bo i Tistrup s IV 18. - Pedersen (1586) bg i Roskilde IV 179. - Pedersen (1605) fg på Buderupholm VI 335ff. - Pedersen (1608, 1616) i gd Kovdal, tidl hfg Hovlbjerg h VI 430; VIII 536. - Poulsen (1609) bo i V Lind VII 16. - Simonsen (1618) i Stenum VIII 537. - Steffensen (1593) bo i Gamst V 269f. - Stennis (1588) bo i Ginding h IV 321. - Svendsen (1589?) bo i Stilling IV 356. - Sørensen (1585) bo i Højbjerg IV 123. - Sørensen (1587) bo i Framlev h IV 267ff. - Sørensen (1591) bo i Gram V 198. - Tamisen (1575) bo i Ulstrup III 218f. - Ubbesen (1573) domsmand på Fyn VIII 484

Mikkelsen, Knud (d o 1480) bisp Viborg se: Knud Mikkelsen

Miurd se: Myrt

Mogens (d 1300) dekan Roskilde VIII 452. - (1487) mag, kann i Haderslev I 116. - Andersen (1571) bo i Ørum s III 67ff. - Andersen (1592) bo i Tersløse V 247. - Bentsen (1557) bo i Tom II 120f. - Boesen (1553) bo i Ingelstad h I 368f. - Heinesen (d 1589) fribytter V 408; VIII 525. - Hemmingsen (1578) bo i Fensmark III 268. - Hemmingsen (1593) bo i Stevns h V 272. - Jakobsen (1466) bo i Mannerup III

326. - Jensen (1568) bo i Siger-slev II 312. - Jensen (1602) Jørgen Friis' rfm VI 172f. - Jepsen (Jespersen) (d o 1652) byfg i Ålborg VIII 539. - Jespersen (1606) rdm i Malmø VI 403 406. - Lauridsen (d 1537) bisp Hamar I 145 147. - Lauridsen (1569, 1571) bo i Ortved II 340ff; III 62. - Madsen (1461) byfg i Køge V 54 62. - Madsen (d 1611) bisp Lund VI 397f; VII 60f 63. - Mikkelsen (1575) III 212ff 215. - Mikkelsen (d 1606) sp Hjembæk-Svinninge, pr V 202 204. - Mikkelsen (d 1618) rdm i Kbh VII 123 133f. - Mikkelsen (d e 1618) se: Skriver, Mogens Mikkelsen. - Nielsen (1593) bo i Stevns h V 272. - Nielsen (1614) kammerråd i Kbh VII 122 133. - Olsen (1585) bo i Herfølge IV 152f. - Pedersen (1556) i Ålborg II 79f. - Pedersen (1571) bg i Ribe III 90. - Stenkildsen (1553) bo i Östes-löve s I 373f. - Svendsen (d f 1584) bo på Bornholm VIII 528 531. - Svendsen (d o 1586) i Skåne VIII 531. - Thygesen (1585) bo i Mun-karp IV 127. - Tuesen (Thorssøn) (d o 1487) bgm i Næstved I 85 87. - Villadsen (1581) i Asfærg, hfg Nørhald h III 387
- Molesworth, Robert (d 1725) eng diplomat I 24
- Moltke, Adam Ludvig Joachim (d 1872) kopist VIII 420. - Evert (d o 1380) marsk, rr I 39 41. - Valdemar Evertsen (d f 1494) i Helsingør VIII 458
- Monrad, David (d 1847) postdirektør VII 323
- Monsen, Haagen von (o 1620) VIII 383
- Montrose se: Graham, William, Earl of Montrose
- Moritz (Maurits) (d 1625) prins af Oranien, greve af Nassau IV 334; V 345f 353 356; VI 287; VII 232
- Moritz (d 1627) landgreve af Hessen-Kassel V 492 498
- Moritz af Sachsen (d 1553) kurfyrste II 102 106; VI 314
- Moritz (1469) bo i Enslev I 89
- Mormand, Birgitte Eriksdatter (d e 1625) VII 274. - Birte Clausdatter (d e 1616) VI 265. - Christoffer Eriksen (d o 1598) til Esperød VI 245. - Christoffer Mogensen (1584) til Ørridslevgård IV 86 88. - Claus Eriksen (d f 1589) til Lövested IV 80 84; VIII 445. - Erik Christoffersen (d 1621) til Esperød VI 241 245. - Erik Mogensen (d o 1545) i Hundslev VII 290ff 293ff. - Erik Mogensen (d o 1603) til Bramsløkke, ld Lolland-Falster IV 85ff 88; V 29ff 33 35; VI 233 235f 246f; VII 274 290ff 292ff 295. - Jørgen Eriksen (d o 1566) til Lövested V 73; VI 313; VII 50. - Mogens Eriksen (d o 1586) til Bramsløkke IV 85f 88; VI 235f 376. - Mogens Pedersen (d o 1511) i Hundslund VII 294. - Morten Mogensen (d o 1636) til Ørridslevgård, Lövested, ld Hal-land VI 376 455ff 458
- Morten Andersen (1595) bo i Allerup V 397. - Andersen (1597) fhv hfg Ingelstad h VI 186. - Andersen (1622) i Ollerup, dfg i Sunds h VI 179f. - Arresen (d o 1590) karl på Skovgård V 27. - Bendsen (d 1633) bgm i Malmø VI 321. - Byrialsen (1588) bo i Roum IV 317ff. - Christensen (1546) bo i Års h I 255. - Christensen (1570) fg på Torup III 16f. - Christensen (1576) bo i Fly III 236ff 258f. - Christensen (1583) bo i Hemmed IV 61. - Christensen (1587) bo i Haverslev IV 246. - Christensen (1582, 1591) bo i Torup, Karen Banners rfm IV 46; V 176 179. - Eriksen (d 1601) i Kalundborg VII 332; VIII 367f. - Eskilsen (1574) bg i Ålborg III 179. - Haldvorsen (1565) hfg Frosta h V 442f. - Ibsen (1614) bo i Svindinge VIII 534. - Jensen (1576) bo i Fly III 236ff 258f. - Jensen (1573) i Skamris VIII 485. - Jensen (1590) bo i gd Vejrum, Vejle s V 49ff. - Jepsen (1570) bo på Lolland III 47f. - Jespersen (1558) hfg Lunde h II 188. - Knudsen (1609) bo i Gullestrup VII 13f 16. - Knudsen (d 1620) rdm i Helsingør VI 408 411f. - Knudsen (1641) tjenende på Ullerupgård VII 262ff 267. - Lassen (1558) bo i Vor(ladegård) II 194f. - Lauridsen (1567) bgm i Nykøbing M II 296f. - Lauridsen

- (1622) bg i Trondhjem VII 186f. - Madsen (o 1550) bo i Skee I 317. - Madsen (1588) fhv sp Feldballe IV 301ff. - Mikkelsen (1557) møller i Vejlinge s II 128ff. - Nielsen (1578) ltskr Sjælland III 267 288. - Nielsen (1580) Anders Banners rfm III 370. - Nielsen (1586) bo i Tjørnede IV 218. - Olsen (1592) bg i Nykøbing S V 228f. - Pedersen (1588) se: Skriver, Morten Pedersen. - Pedersen (1582-91) i Kirke-Hvalsø, hfg i Voldborg h IV 29ff; v 126 128f. - Pedersen (1591) bo på Sjælland V 130. - Pedersen (1592) fg på Ravnstrup V 225f. - Pedersen (1594) i Svedala, hfg i Oxie h V 325. - Pedersen se: Lensmand, Morten Pedersen (d o 1598). - Rasmussen (1638) i Balle-rup VII 329. - Sørensen (1567) bo på Fur II 291. - Thomsen (1593) bo i Lejrskov V 269. - Thøgersen (1604) bo i Lemtorp VI 297
- Morton, Thomas (1554) skotsk skipper i Leigh II 28
- Mourids Ipsen (d f 1573) bg i Bogen VIII 488. - Jensen (d 1565) til Movstgård III 22f. - Nielsen (1583) bo i Halby IV 62f. - Nielsen (1604) i Ramme, kpl Lemvig VI 295 303. - Sørensen (1562) fisker v Skivehus III 186. - Thygesen (d o 1592) bg i Randers V 249
- Mule, Caspar Hansen (d 1581) dpr Ribe II 164f; VI 249f. - Christian Mikkelsen (d 1596) rdm i Odense, fg på Rygård II 235f; VIII 523. - Hans Mikkelsen (d 1602) til Nislevgård, bgm i Odense V 418 426. - Knud (1580) i Kertinge, hfg Bjerge h (Fyn) III 351ff 354. - Oluf Knudsen (d 1577) sp Karlslunde-Karlstrup III 74f 77. - Oluf Mikkelsen (1572) fg på Mattrup III 140. - Peder (d o 1554) sp Langå II 44 46
- Muller, Christen (1573) fg på Gammel Køgegård III 144
- Mumme, Henrik (1602) bg i Kbh VI 148 153f 162
- Munck, Anders (1562) bo i Skærup II 247. - Christen (1562) bo i Bilstrup III 187
- Mundt, Peder Sørensen (d o 1608) til Serridslevgård VII 166. - Søren Pedersen (d e 1589) til Serridslevgård VII 166
- Mundt, Jodochus Henrik (d 1926) overretssagfører VIII 420
- Munk, Abel Ottesdatter (d e 1617) VII 84. - Anders Nielsen (d 1504) til Brusgård og Sostrup I 89 91; III 173. - Anne Christensdatter (d o 1648) VII 73. - Anne Mogensdatter (d o 1462) til Boller I 47. - Anne Ottesdatter (d e 1566) I 280; IV 248. - Anne Poulsdatter (d 1641) VI 161 343f. - Bertel Jepsen (d e 1583) til Nørager II 326f; VI 172 175. - Birgitte Lauridsdatter (o 1600) VI 161. - Birgitte (Berette) Sørensdatter (d e 1537) I 200ff. - Christen Hansen (d 1579) til Tåbdrup VII 73; VIII 510. - Christen Nielsen (d 1612) til Gessinggård, Nørager mm, adm IV 103ff 106 228ff 292 294f 312f; V 112 118; VI 171 174f 272. - Christine (Kirsten) Mogensdatter (d 1579) II 85; IV 377ff; VIII 504 510. - Christine Mogensdatter se: Kirsten Mogensdatter. - Dorthe Olufsdatter (d 1641) til Sødal VII 33 241. - Ebbe Ebbesen (d 1560) til Fjellebro VI 233. - Ebbe Ebbesen (d 1622) til Fjellebro VII 218 232; VIII 481 522. - Ellen Pedersdatter (d e 1405) I 46. - Else Jespersdatter (d o 1615) IV 140 142ff 145f; VI 482 484. - Erik Nielsen (d 1594) til Hjørne VII 38. - Frands Nielsen (d e 1637) til Ørs VI 228. - Frederik Jørgensen (d 1634) til Krogsgård VI 350f 352ff; VII 218 231f. - Gertrud Andersdatter (d 1541) til Sostrup og Palsgård III 173; VIII 511. - Hans Jørgensen (d 1616) til Vis-selbjerg VI 127 130 430 434; VII 64f 67f. - Hans Poulsen (d e 1430) til Holbækgård, rd VIII 453. - Holger Maltesen (d e 1475) rd, lm på Kærstrup I 97f. - Ide Hansdatter (d o 1615) VI 129 225ff 228 230. - Ide Jørgensdatter (d 1651) VI 341ff 344. - Ide Mogensdatter (d 1586) til Totterupholm III 7f 74ff 77 381f 385; IV 48 50; VI 344; VII 292; VIII 486f 495f 517 528. - Inger Holgersdatter (d o 1493) I 134. - Iver Olufsen (d

1539) bisp Ribe I 139f 145 149 191f 316; II 85 205f 327; IV 335; VI 290ff 294ff 297ff 300 303 344. - Iver Olufsen (d 1572) til Krosgård og Tvis VI 127 130 340ff 343f 387ff 390f; VIII 504. - Jens (1506) I 136f. - Jens Eriksen (d 1628) ishavsfarer VII 38. - Jens Nielsen (d o 1505) til Restrup og Østrup I 89 91 110. - Jens Madsen (d 1501) til Visborg, Kollerup, Havnø mm I 89 91. - Jens Pedersen (d 1528) VI 175. - Jens Pedersen (d 1636) til Havbro og Bandsholm IV 213 217. - Jesper Ottesen (d 1565) til Hungstrup IV 141 145f; VI 484. - Johanne Ludvigsdatter (d o 1610) VIII 535. - Johannes Poulsen se: Hans Poulsen Munk. - Jørgen Hansen (d 1577) til Krosgård og Visselbjerg III 98 100 299; VI 130 353f 434; VII 68 232. - Jørgen Olufsen (d 1589) til Volstrup og Krogsgård IV 260; VI 340 342ff 345; VIII 351. - Karen Andersdatter (d 1515) III 173. - Karen Christensdatter (d e 1617) VI 302. - Karen Jørgensdatter (d e 1623) til Volstrup VI 341ff 344. - Karen Nielsdatter (d 1620) VI 175. - Karen Olufsdatter (d 1544) I 280. - Kirsten (Kristine) Ludvigsdatter, grevinde af Slesvig og Holsten (d 1658) III 217; VI 344 464; VII 50 268. - Kirsten Mogensdatter (d 1579) II 85; IV 377ff. - Knud (1602) i gd Hammelsvang, major VI 171 174. - Las (Laurids) Jespersen (d 1601) til Hungstrup IV 143 146 390f. - Ludvig Ludvigsen (d 1602) til Nørlund, stath Norge II 289f; III 66 69; VI 287 344; VIII 523. - Ludvig Mogensen (d 1537) til Palsgård I 309 355; II 290; VI 344. - Ludvig Olufsen (d 1595) til Kvistrup og Volstrup II 315f; IV 113f 228 230 259 326 341 345 360 381 387; V 100f 112 165f 170 299 336; VI 130 344 387ff 390f; VIII 487 504 510 517. - Ludvig Palnesen Marsk (d o 1500) til Østrupgård og Nørlund, rr, rd I 129f 352f 356 363; VIII 458. - Magdalene Olufsdatter (d 1616) til Herningholm IV 257 259ff; VI 344 463; VII 9 12 19 22ff 25f 31ff

35ff. - Maren (Karen?) Nielsdatter (1569) på Vejbjerggård II 326. - Maren Sørensdatter (d e 1537) I 200ff; VI 110. - Marine (Maren) Jensdatter (d e 1585) til Torstensgård VI 175 302. - Mette Hansdatter (d 1589) til Blistrup, Rybjerg og Stubbergård VIII 477 500 501. - Mogens Olufsen (d 1558) til Palsgård mm, ld Viborg, rr I 159ff 183 185 193 198 200f 204f 207 220f 224 229f; II 85; IV 379; VI 303 344; VII 292. - Mogens Pedersen (d 1410) til Boller, rr I 43 46f. - Niels (1520) I 152 154. - Niels Christensen (d o 1471) til Kjølby og Østrup, rr I 89 91 97f. - Niels Iversen (d e 1580) til Vejbjerggård II 326f; VI 302. - Niels Ottesen (d o 1568) til Gesinggård VI 174. - Niels Pedersen (d f 1650) til Serridslevgård VII 272. - Niels Stigsen (d 1464) til Brusgård III 173. - Oluf Ludvigsen (d 1615) til Kvistrup og Strandbygård VI 127 130 344; VII 77; VIII 535. - Oluf Maltesen (d e 1493) til Krogsgård og Klejtrup I 97f 107; VI 344. - Oluf Mogensen (d 1569) til Palsgård, Tårnbor og Tvis, bisp Odense, rr I 229f 236 247 251 267 278 280 284ff 342 346 365 367 370 372 374 376 378 380 382 384; II 6f 9 13 15 17 19 21 23 26 32 39 53 55 60 63 66 68 70 74 76 197 216 226 236 278 280 285f 306 316; III 164 169 186f 189; IV 261 377ff; V 101; VI 130 295f 303 343ff 391; VII 32; VIII 504 510. - Palle Jonsen Marsk (d f 1460) til Østrupgård og Nørlund I 58 60 352 354ff 363; VIII 458. - Palne Jonsen (d o 1364) til Østrup, marsk, rr I 60 355. - Peder Andersen (d e 1406) til Hedegård VIII 453. - Peder Jakobsen (d 1613) bgm i Kbh V 210 218 220f; VI 149ff 159f; VII 133. - Peder Jakobsen "den unge" (1614) bg i Kbh VII 121 133. - Peder Ludvigsen (d 1623) til Estvadgård mm, rr, adm, marsk III 105f 158 170 174 216 269 271 280 296 301 305 314 329 346 350 353 357 360 364 378; IV 22 24 48 61 63 72 74 85 89 120f 140f 191 201 204 207 262 279 348 361 374 377f; V 29

- 34 73 76 172 222 290 402 407 419;
VI 69 72 74 105ff 108ff 126f 129f
131 138 164 167ff 171 176 245 276
344 349 366 377ff 380ff 383ff 386f
390f 394 395f 421 425 430 445f 448
450f; VII 307f; VIII 489 508f 515
517 519 521f 523 533. - Peder
Pedersen (d e 1556) til Havbrogård
I 200f; VI 302 401. - Peder
Pedersen (d e 1615) til Vesterris
og Staby Kægård IV 213 217; VI 173
175f 292f 296ff 302 331ff 334
398ff 401. - Peder Povlsen (d e
1347) VIII 453. - Poul Olufsen (d
1601) til Tvis kl og Krogsdal VI
161 343f 391; VIII 517. - Stig
Pedersen (d e 1423) til Nørgård,
rd I 43 46; VIII 435. - Søren
Lassen (d 1666) til Mølgård VI
482f
- Munktrup, Peder (1592) byfg i Ran-
ders V 249
- Munthe, Ludvig (1560) kbm i Lübeck
VI 398. - Ludvig Ludvigsen (d
1634) ædgn Lund VI 397f
- Munthe af Morgenstjerne, Bredo Hen-
rik von (d 1835) højesteretsproku-
rator VIII 419
- Murmester, Peder (1571) i Ørum s III
68. - Peder (1604) i Lemtorp s VI
294
- Mus, Anders (d 1521) bisp Oslo I 145
147 149. - Anders Nielsen se:
Munk, Anders Nielsen (d 1508)
- Muus, Anne Lauridsdatter (d f 1492)
VII 295
- Mülertz, Anders Faaborg (d 1844) dr
phil, rektor Horsens VIII 345 351
364
- Mylonius, Petrus (1663) i Stockholm
VIII 373
- Mylting, Jens Jørgensen (d o 1585)
til Egelykke og Skovsgård VIII
485. - Niels Jakobsen (d 1559) til
Pæregård, ld Langeland II 143f;
VIII 439
- Münchhausen, Johan af (1559) bisp
Øsel III 315
- Mynter, Hans se: Dalhusen, Hans
- Myre, Jakob Jakobsen (d o 1541) til
Hunnestad IV 84. - Jens Jakobsen
(d 1565) til Hunnestad IV 80 84
- Myrt, Erik Sørensen (1469) i Onsild
h I 90 92f; II 95. - Søren (Seve-
rin) (1464) i Maribo kl I 92
- Mølgaard, Niels (1584) bo i Farre IV
73
- Møller, Anders (1567) Stidsmølle,
Bavelse s II 287f. - Christen
(1694) amtm Island VIII 292. -
Ebbe (1539) bg i Malmø I 217f. -
Hans (1566) i Hulerød ml II 265. -
Hans (1585) i Mejlbj IV 113. -
Hans (1595) se: Hans Olsen. -
Jacob (d 1598) bgm i Malmø VI 59ff
62f. - Jacob Jensen (d 1603) sp
Grundfør-Spørring III 56. - Jens
(1591) i Hagedsted V 180f. - Jens
(1595) i Høed V 396ff. - Jep
(1593) i Lindetgårds Mølle, Åsted
s V 293ff. - Jørgen (1597) i
Tryggevalde mølle VI 8. - Peder
(1568-77) i Hørup mølle II 297f. -
Søren (1596) i Oldmøllen, Horns h
(Sjælland) V 487
- Møllmann, Bernhard (d 1778) prof, dr
jur, kgl historigraf VIII 367
- Mønter, Hans se: Dalhusen, Hans
- Mørch, Knud (1602) i gd Hammelsvang
VI 171 174
- Mørk, Las (1601) bo i S Saltum VI
168
- Mörner, Otte Helmert von (d 1612) sv
hofmarskal VI 197
- Maag, Hans (1572) hfg Sunds h VIII
466
- Maaneskjold, Anne Pedersdatter (d o
1656) til Strøm VII 176 263f 267
269. - Bjørn Knudsen (d 1595) til
Ettrup, ld Halland IV 187f; VIII
524 529. - Elline Knudsdatter (d e
1584) til Arlöse VIII 524. - Jens
Knudsen (d e 1578) VIII 524. -
Magnus VIII 296. - Peder Knudsen
(d 1607) til Odsnäs VIII 524
- Nansen, Evert (d 1613) bg i Flens-
borg VII 284. - Hans (d 1667) bgm
i Kbh, ass i højesteret VII 279
284
- Natt och Dag, Nils Nilsson (d 1613)
hofm hos sv dronning Christina d æ
VI 199. - Peder (Per) Nilsson (d
1634) sv hofmester VI 199 201
- Navl, Erik (1560) II 232 234. - Hans
(d 1489) i Marup, bgm i Kalundborg
I 85 87. - Herman Jørgensen (d e
1575) til Føllenslevgård VIII 499
500 503. - Jørgen Jørgensen (d o
1568) til Vesterbygård VIII 499. -
Laurids Jørgensen (d e 1589) til

- Hedegård VIII 499. - Laurids Jørgensen (d o 1626) til Hedegård III 375 377 387; VI 178 483
- Neb, Anders Pedersen (d e 1405) til Dybæk, rd I 44 46. - Berete (o 1550) IV 83. - Margrethe Clausdatter (o 1550) VII 293f. - Peder (d e 1461) i Ledøje, hfg Bjæverskov h V 55f 62
- Nested, Nilaus Poulsen (d 1626) slotspræst VIII 315
- Nich, Johan se: Niels Jepsen (1465)
- Nicolaus (d 1379) æbisp Lund VIII 299
- Niels (1574) i Brovst, Margrethe Rotfelds rfm III 179. - Abrahamsen (1578) på Bornholm VIII 505. - Andersen (1529) bo i Langå II 44. - Andersen (1562) bgm i Viborg VIII 464. - Andersen (1570) bo i Grydsted III 40. - Andersen (1577) ltskr Skåne III 250; IV 5. - Andersen (1582) bo i Tollarp IV 5. - Andersen (d f 1587) i Østergård, Vorgod s IV 277. - Andersen (d o 1588) bo i Klæstruplund IV 346f. - Andersen (d 1588) se: Skriver, Niels Andersen. - Andersen (1589) bo i Kærgård IV 397. - Andersen (1591) bo i Brandstrup V 168. - Andersen (1592) bg i Kbh V 214. - Axelsen (1546) bo i Blære s I 255. - Bendtsen (1589) bo i Bøterup IV 395. - Bendtsen (1590) bg i Køge V 57. - Bertelsen (1574, 1575) byfg i Skelskør III 192f; VIII 502. - Bodtzen (1610) bo i gd Næsgård VII 87f 93. - Boesen (1590) i Vejer-slevgård V 18f. - Bojesen (1597) Oluf Rosensparres rfm VI 18. - Byrialsen (1580) i Ålestrup, hfg Rinds h III 347ff. - Christensen (1537) forst Randers Helligånds kl I 205f. - Christensen (1567) bo i Nørlund II 289. - Christensen (1568) bo i Hornum II 322. - Christensen (1579) bo i Kirkeby III 303f. - Christensen (1579) i Kirkeby, karl III 303f. - Christensen (d f 1583) bo i Bjølball IV 66. - Christensen (1583) bo i Alling IV 68. - Christensen (1584) bo i Farre IV 72f. - Christensen (1585) bo i Bjerpegårde, Chr Munks rfm IV 103ff. - Christensen (1585) bo i Ugelris IV 124. - Christensen (1587) bo i Sunds IV 258. - Christensen (1588) bo i Ljørring IV 332. - Christensen (1588) bo i Skerk IV 332. - Christensen (1589) bg i Grenå IV 370. - Christensen (1593) bo i Mygind V 299f. - Christensen (1594) karl i Høed V 396f. - Christensen (1594) sørøver V 350. - Christensen (1595) bo i Tyregod V 429. - Christensen (1600) bo i N Knudstrup VI 120. - Christensen (1602) bo på Langeland VI 139 141. - Christensen (d 1602) sp Vejrum VII 170. - Christensen (1603) bo i Gistrup VI 204. - Christensen (1564, 1608) se: Skrivers, Niels Christensen. - Christensen (1609) bo i Fjederholt VII 16. - Christensen (1609) bo i Høgild VII 16. - Christensen (1616) soldat VIII 537. - Christoffersen (1623) dfg på Arreskov VII 222f 235. - Clausen (d 1520) bisp Århus I 129f 132 139 145 149 180. - Clausen (d 1531) bisp Århus I 79 129f 180; IV 282 285. - Clausen (1582) i tjeneste hos Frands Urne VIII 513. - Clausen (1582) på Fyn VIII 513. - Clausen (1582) bo i Rørbæk IV 43. - Clausen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485ff. - Clemedsen (1595) bo i Vinge V 432. - Clementsen (d 1518) til Avnsbjerg, ld Viborg, rr I 135f 137 139 142 148 287 289f; III 347ff 350. - Clementsen (1588) se: Skrædder, Niels Clementsen. - Clemmensen (1490) vb i Jylland VIII 457. - Clemmensen (1582) bo i Rørbæk IV 42. - Clemmensen (1585) bo i Skuldelev VI 116. - Ebbesen (1469) bo i Mejlstrup I 89. - Ebbesen (1542) bo i Kirke-Syv V 368. - Eriksen (d e 1498) af "Bogense-slægten" V 470 472. - Eriksen (1521) kann Århus I 157; VIII 436. - Esbernens (1594) bo i Årestrup IV 94. - Eskesen (1576) bo i Ramsøllille III 247. - Eskildsen (d 1618) sp Næstved, pr Tybjerg h VII 114 125f. - Espersen (1525) bg i Åhus I 165. - Findsen (1606) bo i Støvring VI 363. - Folmersen (1587) i Fakse IV 238. - Frandsen (1574) i Sjælland VIII 489. - Frandsen (1583) bo i

Allestrup IV 68f. - Frandsen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Frandsen (1593) bo i Hadsten V 299. - Graversen (1567) bo på Fur II 291. - Hansen (1467) bo i Mols h I 80. - Hansen (1570) bo i Kuditse III 47. - Hansen (1574) bo i Smørum h VIII 489. - Hansen (1588) bg i Kolding IV 326ff. - Hansen (1585) bo i Tørslev IV 115f 118. - Hansen (1592) bo i Dråby s V 256. - Hansen (1593) bo i Babberup V 257. - Hansen (1593) i Kissendrup, Claus Podebusks rfm V 257 283 285. - Hansen (1597) bo i Løvetofte VI 17f 20. - Hansen (1603) bo i Lime VI 251. - Hansen (d 1605) rdm i Kbh V 210 212 217 220f. - Hansen (1608) bg i Ribe VI 486. - Hansen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Hemmingsen (1586) bo i Borup IV 174. - Hemmingsen (d 1604) prof, dr theol I 213; II 123; III 113 115. - Henningsen (d 1618) i Bergen VIII 340. - Henriksen (1537) bo i Skovbølle I 213. - Henriksen (1563) bo i Herfølge II 256f. - Henriksen se: Gyldenløve, Niels Henriksen. - Hermansen (1270) bg i Roskilde VI 50 53. - Hermansen (d 1417) munk Maribo I 48 51. - Ibsen (1587) bo i Gern h IV 294. - Ibsen (d 1594) bo i Skullerup V 382. - Ibsen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f. - Ipsen (d 1580) bgm i Malmø VIII 480. - Ivensson (d e 1619) bgm i Linköping VI 209 211 218 220f. - Iversen (1558) bo i Hønning II 162. - Iversen (1585) se: Skriver, Niels Iversen. - Iversen (1588) bg i Kolding IV 326f. - (Nis) Iversen (d o 1590) bo i Ammitsbøl V 101. - Iversen Ibsen (d o 1617) bgm i Ålborg VI 31 36. - Jacobsen (1558) dgn i Lille Vorde II 166. - Jacobsen (d 1624) bgm i Kbh VII 285. - Jacobsen se: Mylting, Niels Jacobsen. - Jensen (1467) bo i Mols h I 80. - Jensen (d f 1546) i Århus (?) I 257f. - Jensen (1558) bo i Møllerup II 196f. - Jensen (1559) bo i Store Velling II 206f. - Jensen (Jørgensen?) (1561) i Jylland II 239f. - Jensen (1567) bo i Nødholm II 287f. - Jensen

(1569) bo i Humlum s II 326f; VIII 442. - Jensen (d f 1573) sp i "Dybbæk" (Dybe?) VIII 488. - Jensen (1573) i Hornsgård, Farstrup s IV 364. - Jensen (1573) bo i Torrild III 154. - Jensen (1580) fg på Torp III 358f. - Jensen (1586) sp Kongens Tisted-Binderup IV 201 203. - Jensen (1586) bo i Rostved IV 172f. - Jensen (1589) bo i Vranum IV 393. - Jensen (1590) bo i Bret V 106. - Jensen (1591) i Flade, hfg i Morsø N h V 195f. - Jensen (1593) bo i Glibstrup V 269. - Jensen (1593) bo i Stevns h V 272. - Jensen (1593) bo i Store Grandløse V 296ff. - Jensen (1594) bo i Rode V 359ff. - Jensen (1594) bo i Ågerup V 376f. - Jensen (1595) bo i Vorbasse V 434. - Jensen (1597) bo i Haslev VI 18. - Jensen (1600) bo i N Knudstrup VI 115 120. - Jensen (1603) Jørgen Friis' fg VI 205. - Jensen (1603) bo i Tåstrup VI 268f. - Jensen (1604) bo i Fravsing VI 271. - Jensen (1605) i Hannerup, Karen Bryskes rfm VI 332f. - Jensen (1604, 1606) i Kirke-Eskilstrup, tingrider VI 324 367. - Jensen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Jensen (d 1627) rdm i Helsingør VI 406 410 416; VII 52ff 55ff 58f. - Jensen (d f 1631) se: Skriver, Niels Jensen. - Jeppesen (1575) bo i Hyldtofte VIII 498. - Jepsen (d e 1465) rdm i Viborg I 71f. - Jepsen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Jespersen (1570) i Nibe III 40. - Jespersen (d 1587) bisp Odense II 145; III 339 344; VII 324. - Jespersen (Espersen) (1588) bo i Hæst IV 315f. - Jespersen (1589) bo i Bruske h IV 351. - Jostsen (1605) bo i Bølling VI 332. - Jørgensen (1573) bo i Oldrup III 152. - Jørgensen (1576) bo i Demstrup III 241. - Klemidsen (1605) fg på Nørlund VI 336f. - Knudsen (1573) bgm i Malmø VIII 475. - Knudsen (1587) bo i Sunds IV 258. - Lassen (1555) bg i Lemvig II 54. - Lassen (1558) bo i Burgård II 194. - Lassen (Lauridsen) (1578) bo i Bandsbøl III 283ff. - Lassen (1589) bo i Almind

IV 350ff 353f. - Lassen (1589) i Obling, hfg i N Horne h IV 340. - Lassen (1590) bo i Vammen V 120. - Lassen (1609) bo i Lind VII 16. - Lauridsen (1568) i Jylland II 313. - Lauridsen (1571) bg i Ribe III 90. - Lauridsen (1576) bg i Store Heddinge III 232ff. - Lauridsen (1579) bo i Lille Vorde III 320 322. - Lauridsen (1585) bo i Vammen IV 168f. - Lauridsen (1589?) bo i Hørning IV 355. - Lauridsen (1589) sp Vindum, pr Middelsom h IV 375. - Lauridsen (1590) bo i Jerlev h V 101. - Lauridsen (1595) bo i gd Damgård V 429. - Lauridsen (1596) i Gunde-rupgård, bfg i Bjørnsholm birk V 475. - Lauridsen (d 1629) bgm i Hobro IV 364f. - Laursen (1533) bo i Gudme h II 44. - Laursen (1555) bg i Holbæk II 67f. - Madsen se: Skade, Niels Madsen. - Madsen (1559) bo i Vandsted II 201. - Madsen (Matsen) (d 1581) bgm i Malmø VIII 480. - Madsen (1585) bo i Mejlbj IV 113. - Madsen (1568-88) bo i Ferslev II 309f. - Madsen (1589) bo i Havegård IV 348. - Madsen (d 1590) i Nyker s, tjener hos Hans Kofoed V 79ff. - Madsen (1591) bo i Jylland V 159. - Madsen (1612) i Mølvad, bfg i Hunderup birk VII 95f 98ff. - Madsen se: Wejer, Niels Madsen. - Mikkelsen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Mikkelsen (1585) bo i N Borup IV 124. - Mikkelsen (1608) bo i Gerning VI 430. - Mogensen (d 1507) rdm i Svendborg I 293f. - Mogensen (1537) bo i Langesø I 213. - Mogensen (1568) bo i Gårdsdal II 324. - Mogensen (1588) bo i Over Vindinge IV 311. - Mortensen (d 1582) bo i Hindsted h IV 113f. - Mortensen (1613) bg i Roskilde VII 105ff 108ff. - Mouridsen se: Benderup, Niels Mouridsen (d 1605). - Nielsen (1568) bo på Læsø II 320. - Nielsen (1571) bo i Ejstrup III 83. - Nielsen (bo i N Ørum III 67. - Nielsen (1573) VIII 478. - Nielsen (1584) i N Horne h IV 92. - Nielsen (1595) bo i Velds V 431. - Nielsen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Nielsen (1617)

bo i Sønderlyng h VIII 537. - Olsen (1471) lth Viborg I 96. - Olsen (1591) bo i Svinninge V 148. - Olsen (1594) bo i Anderup V 362f. - Olsen (1594) bo i Nisted V 362 264. - Olsen (d f 1645) rdm i Trondhjem VII 210. - Olufsen (1576) bo i Kobberup III 237. - Olufsen (1600) bo i Tostrup VI 112ff 116. - Olufsen se: Niels Olsen. - Pallesen (1533) bo i Gudme h II 44. - Pedersen (1520) bo i Langå II 44. - Pedersen (1557) bo i Brovst II 96. - Pedersen (1559) i Holstebro bispe-gård II 204ff. - Pedersen (1567) i Nykøbing M II 295. - Pedersen (1571) bo i Ejstrup III 83. - Pedersen (1573) bo i Torring III 142. - Pedersen (1574) bo i Ø Lisbjerg h III 190. - Pedersen (1578) bo i Stavreby VIII 509f. - Pedersen (1579) i Kirkeby, karl III 303. - Pedersen (d 1583) se: Skriver, Niels Pedersen. - Pedersen (1584) på Bornholm VIII 527. - Pedersen (1585) bo i Sjørsløv IV 167. - Pedersen (1585) bo i Vammen IV 168f. - Pedersen (1587) bo i Stavrod IV 265f. - Pedersen (1588) bo i Skærbæk IV 333. - Pedersen (1591) bo i Fyrkilde V 160. - Pedersen (1593) i Tygstrup, Enevold Kruses rfm V 281f. - Pedersen (1594) bo i Lockarp V 326f. - Pedersen (d o 1594) bo på Orø V 375. - Pedersen (1594) bo i Ullerslev V 314. - Pedersen (1597) bo i Ramsømagle VI 24ff. - Pedersen (1600) bo i Karup VI 117. - Pedersen (1606) bg i Malmø VI 397. - Pedersen (1606) bo i Åstrup VI 362. - Pedersen (1635) bo i Halmstad h VII 247. - Pedersen (1641) huslærer på Ullerupgård VII 263 267. - Pedersen (1641) se: Skolemester, Niels Pedersen. - Pedersen (d 1644) sp Norra Mellby-Tjörnarp, pr V Göinge h VII 248. - Poulsen (1590) bo i Ammitsbøl V 101. - Poulsen (1590) bo i Spettrup V 110. - Poulsen (1591) bo i Dollerup V 155. - Poulsen (1595) i Gudbjerg, Laurids Brockenhuus' rfm V 393f. - Poulsen (d 1606) bgm i Ribe VI 352 354. -

- Poulsen (1622) bg i Trondhjem VII 186 190 209. - Rasmussen (1583) bo i Krstrup IV 68. - Rasmussen (1585) bo i Dalby IV 116. - Rasmussen (1588) bo i Hæst IV 316. - Simonsen (1541) bo i Pederstrup, S Højstrup s VIII 460f. - Simonsen (1578) rfg på Koldinghus III 285. - Simonsen (d o 1590) til Vejer-slevgård V 19. - Simonsen (1593) bo i Sønderhald h V 300. - Stisen (1587) bo i gd Vodde, Ulfborg s IV 249f. - Strangesen (d 1627) sp Slagelse VII 118 130. - Sørensen (1568) bo i Hornumkær II 322. - Sørensen (1585) bo i Le IV 170. - Sørensen (1585) bo i Åle IV 109ff. - Sørensen (1589) bo i Lønborg IV 392f. - Sørensen (1586) bo i Følle IV 172f. - Sørensen (1589) bo i Skrodstrup IV 389. - Sørensen (1585, 1591) i Albøge, dfg IV 123; V 124f. - Sørensen (1593) bo i Glibstrup V 269. - Sørensen (1595) bo i Lille Salby V 411ff. - Sørensen (d e 1596) mag, kann II 208f; III 236 239. - Sørensen (1603) bo i Feldballe s VI 269. - Sørensen (1612) bo i Sejstrup VII 97. - Sørensen (d o 1650) i Ø Balle, hfg i S Djurs h V 125. - Tamsen (d 1617) bgm i Varde VIII 293. - Torkelsen (1602) hfg Ingelstad h VI 183. - Thamesen (1567) på Fur II 291. - Thamisen (1575) i Han h III 212. - Thamisen (1579) bo i Sirgårde III 318f. - Therkelsen (1589) bo i Emmerlev IV 397. - Thomsen (1589-90) sp Hem-Sem IV 387ff 390f; V 36 38. - Thomsen (Thamesen) (1590) Niels Krabbes rfm V 97 99. - Thomsen (1617) bgm i Varde I 33. - Throgelsen (1578) bo i Farsbølle VIII 506. - Thuesen (1582) bo i Tollarp IV 5. - Tommesen (1612) i Store Darum, strandfoged VII 96 99f 104. - Tordsen (1584) bo i Gern h IV 90. - Troelsen (d 1566) sp Ø-Velling, Helstrup og Grensten IV 102f. - Tuesen (1466) bgm i Bogense, af "Bogense-slægten" V 470 472. - Tuesen (1572) bo i Klemensker s III 124. - Tøgersen (1558) bo i Bjørnskov II 194f. - Villadsen (1576) bg i Viborg III 228. - Villadsen (d 1624) sp Århus St Olai kirke VI 358 364. - Villomsen (1582) bg i Holstebro IV 56ff
- Nilaus Hansen (1591) i Hagedst, tingskriver V 181. - Ibsen (1563) hfg Ringsted h II 256 270 340; III 62
- Nis (1593) bo i Hulsig V 293. - Hansen (1587) bo i Hjerpsted IV 289. - Hollesen (1492) bg i Horsens VIII 457. - Jensen (1537) bgm i Ålborg I 194 196. - Jespersen (1595) Enevold Kruses rfm V 432. - Lassen (1587) bo i Hjerpsted IV 289. - Knudsen (1589) bo i Bramdrup IV 350. - Lassen (1589) bo i Viuf IV 350
- Nissen, Hans Nicolai (d 1815) prof Sorø, vice ld Sjælland VIII 419
- Noblids, Anne (d 1606) i Helsingør VI 414ff
- Norby, Bendix Pedersen (d f 1688) til Urup VII 272. - Erik Bentsen (d 1580) til Lindskov VI 138 142; VII 235. - Hans Jakobsen (d 1565) til Uggerslevgård II 230 232 272 274. - Henrik Olufsen (d 1594) til Skovgårde V 48 53; VIII 469. - Ide Jakobsdatter (d e 1572) til Brobygård VIII 468. - Jakob Andersen (d o 1540) til Uggerslevgård, ld Fyn I 156; VIII 468. - Johan Pedersen (d 1614) til Tagemosegård V 39ff; VIII 514. - Kirsten Eriksdatter (d 1655) til Vestergård VII 221 235. - Otte Pedersen (d 1592) til Bonderup V 39ff; VIII 514. - Søren Andersen (d 1530) lm I 164ff 167; VIII 439
- Normand, Jens (1588) bo i Rekkende IV 311. - Svend (d 1088) bisp Roskilde V 487
- Norris, John (d 1597) engelsk general V 345 356
- Noue, Hans (d o 1586) bg i Lübeck IV 195f
- Nuland, Niels Kortssen van (d 1524) mag, ædgn i Lund I 131 133 175
- Næve, Hans (Johannes) (1375) vb I 39 41
- Nørgaard, Mads Nielsen (1603) bo i Sønderholm VI 267f
- Nørlund, Anders Madsen (d o 1661) sp Rind-Herning VI 361 365; VII 8ff 12ff 15f 26 28 31

- Obelitz, Balthazar Gebhard (d 1806) prof, dr jur & phil VII 332; VIII 367
- Oldeland, Christoffer Hansen (d o 1557) til Vejlegård III 354. - Hans Christoffersen (d e 1608) til Vejrup III 351ff 354. - Laurids Hansen (d e 1610) til Vejlevgård og Ølstedgård VIII 510 515. - Sophie Hansdatter (d 1639) til Vejlegård VII 233
- Oldendorph, Anna (o 1600) i Tønder VI 454f
- Olsen, Christen (d 1881) prokurator Randers VIII 364
- Oluf II (d 1387) konge V 458 461
- Oluf (Olaf) (1424) abb Ry kl VII 368. - (1644) i Hedeskov VIII 320. - Andersen (1546) i Skåne I 273f. - Andersen (1585) bo i Mejlbj IV 113. - Andersen (1591) tjener hos Niels Andersen Dresselberg V 200f. - Andersen (1595) bo i Vesterlund V 429. - Andersen (1598) bg i Ringkøbing VI 29. - Andersen (1604) bo i Nørlem s VI 293. - Christensen (1554) bo i Vammen II 11. - Christensen (1609) bo i Øster Lind VII 16. - Christensen se: Oluf Thostesen. - Christoffersen (1585) bo i Endeslev s IV 98. - Eriksen (1609) bo i Høgild VII 16. - Guldbrandsen (d e 1594) V 331ff 334. - Hansen (1545) bo i Vestby IV 281. - Hansen (1558) bo i Bladstrup II 187f. - Hansen (1570) bo i Langet III 47. - Hansen (1578) bo i Keldseby VIII 504f. - Hansen (1591) bo i Urlev V 197. - Hansen (1598) bg i Ringkøbing VI 32. - Hansen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f 488. - Hellisen (d o 1543) bo i Ørslevkloster s I 233ff. - Henningsen (1622) i Norge VII 188ff 202. - Ibsen (d f 1553) i Östeslöve s I 373. - Ibsen (1585) bo i Kværede IV 152f. - Ibsen (1585) bo i Strö IV 127. - Ibsen (1590) bo i Hedensted V 110. - Ibsen (1579-94) bo i Sømme h III 293. - Ibsen (1595) bo i Høed V 396ff 399. - Ibsen (1609) bo i gd Brendgård VII 21. - Isaksen (1597) bo i Ebbeskov VI 8f. - Iversen (1557) byfg i Rudkøbing II 110 112. - Iversen (1590) bo i Vesterby V 100f. - Jensen (1572) bo i Olsker s III 124. - Jensen (1573) VIII 488. - Jensen (1574) bo i Svinbo III 190. - Jensen (1576) bo i Gadstrup III 248. - Jensen (1585) Laurids Skrams rfm IV 129f. - Jensen (1593) bo i lb Lund, Stevns h V 272. - Jensen (1599) bo i Allerup VI 108. - Jensen (d 1635 el 1636) se: Skriver, Oluf Jensen. - Jepsen (d o 1492) bgm i Roskilde I 99f 102f. - Jepsen (1537) bg i Ålborg (?) I 197. - Karlsten (1601) bg i Ribe VI 126. - Knudsen (1585) i Gerlev, hfg Horns h (Sjælland) IV 115 118. - Lassen (1554) bo i Torsted II 8. - Lassen (1608) bo i Yder Bjerrum VI 485f. - Lauridsen (d f 1569) bo i Kærup II 341ff; VIII 442. - Lauridsen (1577) rdm i Ålborg III 261f. - Lauridsen (1588) bo i Borup IV 318. - Lauridsen (1591) bo i Bjerre h V 197. - Lauridsen (1593) bo i gd Lindet, Åsted s V 294. - Lauridsen (1615) bg i Fåborg VII 140. - Lauridsen (d e 1636) forfatter VIII 319. - Laursen (1588) bo i Rinds h IV 318. - Madsen (1517) fg på Harrestedgård I 59 61. - Madsen (1585) bo i Rårød IV 128. - Madsen (1592) bo i Sorø birk V 244ff. - Madsen (d 1608) bgm i Kbh V 210 220; VI 149ff 159f. - Mikkelsen (1586) i N Vallingerød, bfg i Tølløse IV 217 219f. - Mikkelsen (1595) bo i Tyregod (?) V 429. - Mortensen (1546) bo i Assendløse V 368 371. - Mortensen (1562) i Sjælland II 242f. - Mortensen (1589) i gd Odderbæk, Brejning s, hfg Bølling h IV 338. - Mortensen (1593) bo i Stubberup V 283f. - Mortensen (d 1606) bgm i Kbh VI 149ff 159f. - Mortensen (1622) lagrettemand i Trondhjem VII 188 198 211. - Nielsen (1562) bo i Skivehus len III 187. - Nielsen (1573) bgm i Kerteminde VIII 476. - Nielsen (1580) bo i Torp III 337. - Nielsen (1585) bo i Tørslev IV 116. - Nielsen (1587) se: Skovmand, Oluf Nielsen. - Nielsen (1590) bo i Hyldal V 96. - Nielsen (1591) bo i Malling s V 122. -

- Nielsen (1592) bg i Næstved V 207f. - Nielsen (1593) bo i S Jernløse V 297. - Nielsen (1585, 1595) i Rörum, hfg Frosta h IV 127; V 438ff 441ff. - Nielsen (1596) bo i Skibby V 487. - Nielsen (1600) i Torstensgård i Lemtorp VI 299. - Nielsen (d 1606) bgm i Kbh V 210 220. - Nielsen (1606) Ivar Munks rfm VI 341 343. - Nielsen (d 1646) sp Skogn, pr Indherreds provsti VII 186 189 209. - Olsen (1475) bo i Vindinge (Fuirendal) I 100f. - Olsen (1584) bo i V Marie s VIII 527. - Olufsen (1585) bo i Kannerød IV 152. - Pedersen (1468) af Alsted I 85. - Pedersen (1469) vb i Stovby I 89 92. - Pedersen (d 1571) bgm i Ribe II 99 101 105; VIII 473 486. - Pedersen (1582) bo i N Åby VIII 513f. - Pedersen (1590) bo i Store Dalby V 110. - Pedersen (1591) bo på Sjælland V 130. - Pedersen (1592) bo i Bjerregrav V 205. - Pedersen (1593) bo i Mygind V 300. - Pedersen (1608) bg i Ribe VI 486. - Pedersen (1639) bo i Blekinge VIII 539. - Poulsen (d f 1546) bg i Århus I 259f. - Poulsen (1559) rdm i Skive II 212. - Poulsen (1651-71) bo (på Lolland?) VII 273f. - Sigvardsen (1592) i Nibe V 222. - Simonsen (d 1565) hfg i Ulfborg h IV 250f. - Simonsen (1569) bo i Langkastrup II 329f. - Simonsen (1588) bo i gd Kvindevad, Sinding s IV 333. - Sørensen (1573) i Skindergård, Halling s III 152. - Sørensen (1573) bo i Søderup (Sondrup?) III 152. - Thomesen (1574) bo i Sulsted III 179. - Thostesen (d 1622) bo i Ås VII 182ff 249f. - Tomesen (1598) bg i Ringkøbing VI 29. - Tordsen (1585) fg på Smedtorp IV 127f. - Tuckelsen (1588) bo i Sværdborg IV 311. - Turesen (1525) bo i Göinge h I 164f
- Orgelmester, Jens (1537) vikar Roskilde V 211f
- Orning, Mads Svendsen (d e 1482) til Eget I 202; VIII 455. - Morten Svendsen (d 1574) til Eget og Vosnæsgård III 285 287; VI 100. - Svend Madsen (d e 1556) til Eget I 200ff; VI 110. - Vogn Svendsen (d e 1599) til Gjerumgård VI 105 107 110
- Otte Christensen (1588) bo på Orø IV 299. - Clausen (d o 1525) til Skibelund og Lørup se: Huitfeldt, Otte Clausen. - Hansen (d e 1590) rdm og tolder i Næstved VIII 475. - Henriksen (1492) fg på Restrup I 120f. - Jensen (1562) i Ølstykke s II 242. - Lauridsen (1590) bo i Store Dalby V 110. - Lodvig (1581) Mogens Gøyes tjener III 382. - Olsen (1585) bo i Rårød IV 128. - Ottosen (o 1650) i Kærupgård VIII 363f. - Stigsen se: Hvide, Otte Stigsen
- Ottenberger, Barbara (d f 1603) VI 190 199 215 223
- Oththian, Jens Hansen (1679) VII 328
- Otzing, Alexander Olufsen (d 1614) kpl Frue kirke Kbh VII 121 132
- Outte, Oluf (1592) bo i Musse h V 243
- Ove Andersen (1560) hfg Børglum h II 229. - Rasmussen (1573) ejer af Kanne III 152 155
- Overskærer, Laurids (1592) kærner i Kbh V 212 217f 220
- Oxe, Albert Johansen (d 1577) til Nielstrup III 272 274ff; VIII 520. - Anne Johansdatter (d 1581) I 126; II 96 134f; III 274ff 277 280; IV 246ff; VI 52 82 161; VIII 512f. - Eskil Johansen (d 1563) til Holme Kloster, Løgismose mm, rentem II 22f; III 277ff; V 484 489. - Inger Johansdatter (d 1591) III 272 274f 277 280 282. - Johan Johansen (d 1534) til Nielstrup, rr I 126 312; II 79 83; III 148 266 272 273f; VI 82; VIII 305. - Johan Johansen (d 1558) til Torsjö III 278f. - Johan Pedersen (d o 1490) til Torsjö, rr I 68f 74f 78f 94f 105f 108; III 326 328. - Johanne Johansdatter (d 1589) til Ryegård III 270ff 273ff 277 325 327f 333f; IV 233ff 236f 262f; VIII 520f. - Mette Johansdatter (d o 1521) I 336; II 40. - Mette Johansdatter (d 1582) II 90; III 245f 263 266 272 274f 276f 277ff 280f 334; VI 82; VII 82. - Oluf Johansen (d o 1500) til Torsjö I

- 121ff; II 81 83; VIII 382. - Peder Johansen (d 1575) til Gisselfeld, Tølløse mm, rhofm I 119f 331f 347 349 351 357 359; II 19f 26 32 39 46 48 51 76 80ff 83 85 88f 90 110 118 123 127 131 134 136f 173ff 176 271 278 286 308 311 316 331f 333 338; III 28 36 42 45 47 113f 117 122 124 130 158 169 174 196 216 269 270ff 272ff 275f 277ff 280 282 325 329ff; IV 6 221 231f; V 484 489; VI 82 151f 154 157 160ff 163; VII 282 296 301 389; VIII 382 500 503 519 520f. - Pernille Johansdatter (d 1576) III 146 148 272 274 276; IV 200 216 237; V 198f; VI 58 80 82 84; VII 40f 45ff 49ff 152 155; VIII 511. - Sidsel Johansdatter (d 1593) II 325; III 273f 275f 277; IV 232 274 276 358 360 400; V 454 456ff 460; VI 80 82 84; VII 44 52; VIII 532. - Torben Johansen (d 1517) til Næsbyholm I 126 145ff; IV 176
- Oxenstierna, Axel (d 1654) sv rigskansler VII 127
- Oxmand, Heinrich (1637) pr Lübeck VIII 539
- Pachisch se: Festenberg, Christoffer von
- Palemonius (Pallesen), Wessel (d 1583) mag, kantor VI 64ff 67ff 70f
- Palladius, Peder (d 1560) bisp Sjøland II 111; IV 15
- Palle Christensen (1573, 1582) bg i Odense VIII 484f 520. - Iversen (1568) bg i Vejle II 317. - (Palne) Jensen (d 1554) rdm i Malmø VI 67f 69ff. - Lassen (1616) bo i Gullev VIII 535f. - Sørensen (1591) tjener på Nebel V 165 167
- Pallisen, Niels Jensen (1591) bo i Ørsted V 151ff 154
- Paludan, Elisabeth (1560) VI 398. - Hans (d 1615) læge i Viborg III 236 239. - Severinus se: Kjær, Søren Sørensen
- Panter, Anders Pedersen (d o 1408) til Sonnerup og Svanholm I 39 41 44 46. - Ida Lagesdatter (d o 1410) til Clausholm I 43 46. - Jens Pedersen (d 1417) til Hege-dorpe og Løgismose, ld Fyn I 44 46. - Johanne Andersdatter (d 1479) til Asdal III 212 215. - Knud Andersen (d o 1443) til Svanholm I 44 46
- Pape, Hans (1447) dpr i Viborg I 63f
- Papenheim, Burchard von (d 1590) II 309f. - Margrethe Borchardsdatter von (d 1629) VII 233
- Parsberg, Anne Tønnesdatter (d 1587) VI 22f 75ff 78f 204ff; V 192 199; VII 231. - Anne Vernersdatter (d 1592) III 215; VI 374; VIII 523. - Christoffer Vernersen (d 1600) til Jernit, Hviderup mm V 100 166 171 251 366 378; VII 33 241. - Frederik Nielsen (d 1653) til Harrested VII 258f. - Ingeborg Nielsdatter (d 1601) til Gundestrup VII 114. - Ingeborg Valdemarsdatter (d 1641) til Bonderup VI 481; VII 242. - Ingeborg Vernersdatter (d o 1566) II 127. - Jørgen Vernersen (d 1507) til Harrested, rr I 132 134. - Mandrup Vernersen (d 1625) til Sandbygård, Hagsholm mm, rr III 216f 280 300 305 314 347 350f 353 357 360 364 378; IV 22f 24 32 50 61 85 89 171 186 191 206 215 244 248 251 254f 374 378; V 91 95 172 250f 261 263 286 290 402 407; VI 27 29ff 33ff 37 69 75 138 142 164f 171 176 276 315 349 356 378 385 425 468 471 491; VII 5 7 30 79ff 82ff 113 127 176; VIII 517. - Niels Vernersen (d 1592) til Harrested og Sandbygård, kmj II 271; III 93 295; IV 298 307; V 85ff; VII 110 259; VIII 307. - Oluf Christoffersen (d 1661) til Jernit, Hagsholm og Palstrup, rr VII 239 241 275. - Sophie Nielsdatter (d 1639) VII 110. - Tønne Vernersen (d 1522) til Harrested og Ørtofte, rr I 145 147 149 151; V 450. - Valdemar Vernersen (d 1607) til Jernit, Bonderup og Stadsgård IV 113ff 266 269; V 7 10 23 25f 140ff 253 265 290; VI 426f 468 471 481; VII 242; VIII 443. - Verner Nielsen (d 1643) til Lynderupgård og Eskær VII 177. - Verner Tønnesen (d 1567) til Harrested og Sandbygård, rd, rr I 349 362 365 370 372 374; II 13f 15 17 21 23 24ff 32 39 60 63 66 68 70 74 76 82 85 110 127 131 136f 141 216 226

- 236 243 250; III 216f; V 87 450; VI 471; VII 302. - Verner Vernersen (d 1487) rr, lm I 74f 78f 99 105f; III 326 329
- Passov, Anders Jensen (d e 1474) til Borreby, ld Sjælland, rr, rd I 68f 78f; III 326 328. - Anne Andersdatter (d o 1528) II 134 280
- Paulinus, Elias (1614) stud theol i Kbh VII 119f 132
- Pax se: Festenberg, Christopher von Peder (d o 1425) bisp Børglum VII 368. - (d 1425) abb Ringsted kl I 47 49. - (d f 1584) sp Hover-Ølstrup V 68 72. - (1585) sp i Herfølge IV 152f 155. - (1590) fg på Bellinge V 51. - Andersen (d 1504) prior Antvorskov kl I 125f. - Andersen (1553) i Favrskov, Lauge Becks rfm I 379. - Andersen (1570) bo i S Merløse III 34. - Andersen (1571) bg i Ribe III 90. - Andersen (1573) bo i Klejtrup VIII 486. - Andersen (1576) bo i Hornsh (Sjælland) III 223f. - Andersen (1580) bo i Torup III 347ff. - Andersen (1585) bo i Värlinge IV 127. - Andersen (1587) i Hjerpested, kirkeværgje IV 288. - Andersen (1587) bo i gd Mark, Horsbøl s IV 288. - Andersen (1588) bo på Orø IV 299f. - Andersen (1588) bo i Over Simmelkær IV 333. - Andersen (1589) i Almind IV 351. - Andersen (1591) bo i Hår V 141. - Andersen (1592) bg i Halmstad VII 325. - Andersen (1594) bo i Lockarp V 326. - Andersen (d 1601) sp Agerø VII 216. - Andersen (d e 1608) bgm i Nykøbing F VI 245ff 248. - Andersen (1610) bo i Tåbøl VII 87f. - Baggesen (d 1591) rdm i Ribe III 89ff 92 107ff; V 91; VI 272ff 275ff 444f; VIII 467. - Bentzen (d 1485) abbed Sorø kl I 85f. - Bendtsen (1574) bo i Trunderup III 207f. - Bertelsen (d f 1559) sp Holstebro II 205f. - Bertelsen (1591) bg i Viborg V 183. - Bertelsen (1618) lth Viborg VIII 538. - Boesen (1572) i Værløse, hfg Fakse h III 111f. - Boesen (1568-88) bo i Værløse II 310. - Boesen (1595) i Gammel Køge V 411. - Brorsen (1594) bo i Vemmeløse V 323ff. - Bundesen (1595) bo i Kundby V 396. - Byrialsen (1571) bo i Spanggårde III 81. - Christensen se: Krogager, Peder Christensen. - Christensen (d f 1537) bg i Ålborg (?) I 197f. - Christensen (1555) hfg Vandfuld h II 53f. - Christensen (1562) fisker v Skivehus III 186. - Christensen (1567) på Nørlund II 289. - Christenen (1573) bo i Binderup III 149f. - Christensen (1573) bo i Hammel III 177. - Christensen (1574) bo i Nørbæk III 205. - Christensen (1583) bo i Bølling h IV 62. - Christensen (1585) bg i Ålborg IV 160. - Christensen (1587) bo i Svejstrup IV 274f. - Christensen (1587) bo i Sønderholm IV 279. - Christensen (1588) bo i Agerskov IV 322. - Christensen (1588) bo i gd Stovbæk, Avlum s IV 333. - Christensen (1588) bo i Varhede IV 332. - Christensen (1590) i Binderup, hfg Gislum h V 112 117. - Christensen (1591) bo i Mjallerup V 193. - Christensen (1592) bo i Ø Bjerregrav V 205. - Christensen (1593) bo i Åsted V 294. - Christensen (1594) bo i gd Klusetgård, Lumby s V 362ff 365. - Christensen (1596) bo i Gerlev V 499f. - Christensen (1602) i Horsens (?) VI 169. - Christensen (1603) bo i Djeld VI 202. - Christensen (1608) bg i Randers VIII 533. - Christensen (1609) bo i Søndervejen VII 16. - Clausen (1573) bg i Nibe VIII 475. - Clausen (1582) i Hals mølle VIII 513. - Davidsen (d f 1568) bo i Hornsyld II 322f. - Ebbesen (Ib-sen) (1586) bo i Skarresø IV 172f. - Eriksen (d o 1616) bgm i Linköping VI 209 211 218 220f. - Erlandsen (1587) i Vær, hsk Gårds h IV 240f. - Esbernsen (1546) bo i Kirke-Syv V 368. - Esbernsen (1570) sp i Grundfør III 54ff. - Espersen (1591) bg i Randers V 178f. - Finsen (d 1263) drost I 59. - Frandsen (1579) købm i Kbh III 311. - Frandsen (d 1608) byfg i Kbh, kgl herold V 210ff 213ff 217ff 220; VI 466 470. - Graversen (1591) bo i Hammer s V 168. - Gregersen (1581) præst VII 330. -

Gregersen (1601, 1604) sp Lemvig-Nørlem VI 126 130 290 294 298 300 399 401. - Gudmandsen (1582) bo i Ågård (Halland) IV 20. - Gødesen (1532) bo i Egtved s I 177ff. - Hammersen (1569) i Ringsted II 342. - Hansen (1572) bo i Lund (Stevns h) III 116. - Hansen (1574) bo i Trunderup III 207f. - Hansen (1574) se: Smed, Peder Hansen. - Hansen (1578) sandemand i Ø Larsker VIII 506. - Hansen (1584) lagmand i Nordlandene VIII 524f. - Hansen (1591) bo i Hagested V 181. - Hansen (1591) i Nørup, kpl Søren Olsens rfm V 136f. - Hansen (1593) bo i Vejen V 267f. - Hansen (1594) bo i Anderup V 362. - Hansen (1594) bo i Dragstrup V 320. - Hansen (1594) bo i Vemmeløse V 323ff. - Hansen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Hansen (1595) rfg i Kbhs len V 387f. - Hansen (1597) bo i Skørpinge VI 13. - Hansen (1599) bo i Allerup VI 108. - Hansen (1600) bg i Malmø VI 122 - Hansen (1610) bo i Fjerdingsløv VII 60ff 63. - Hansen (d 1626) byfg i Malmø VI 185 188 316 318 321 406 412. - Harcksen (1587) af Tønder IV 287. - Hellisen (1570) i Avning III 11 14. - Hemmingsen (1585) i Endelev, tjenestekarl IV 95ff 98ff. - Ibsen (1553) bo i Aplakårr I 373. - Ibsen (d 1562) hfg Nørlyng h VII 209. - Ibsen (1574) bo i Buddinge VIII 489. - Ibsen (1575) bo i Rø VIII 503. - Ibsen (1576) bo i Rind s III 220. - Ingermersen (1586) bo i Jyderup IV 174. - Iversen (d 1629) dr med VI 112ff 115ff 118f. - Jacobsen (1552) fg på Buderupholm I 345f. - Jakobsen (1584) sp Ullerup-Vejlby VIII 531. - Jakobsen (1622) fg i Romsdal VII 186f 208. - Jensen (1405) bg i Jylland I 44 46. - Jensen (1428) lm på Abrahamstrup, ld Sjælland I 58 60. - Jensen (1454) i Thorslundelille VIII 454. - Jensen (1533) bo i Ovenskov II 44. - Jensen (1535) forst Ålborg Helligånds kl I 183 185. - Jensen (1552) bo i Skørping I 345. - Jensen (1558) bo i Pederstrup II 149. Jensen (1559)

bo i Søby II 210. - Jensen (1560) bg i Horsens II 232. - Jensen (1560) i Tamholt II 229 231. - Jensen (1561) bo i Jylland II 238. - Jensen (1572) bo i Harridslev III 105. - Jensen (1579) bo i Jylland III 300. - Jensen (d o 1583) sp Vilbjerg-Timring III 110f. - Jensen (1584) sp Estvad-Rønbjerg VIII 521f. - Jensen (1584) bo i Forsum IV 92. - Jensen (1584) bo i Nørfardrup VIII 524. - Jensen (d o 1587) bo i Næsby IV 299. - Jensen (1547, 1587) bo i Tåstrup I 298; IV 282ff. - Jensen (1589) bo i Elev IV 399f. - Jensen (1591) bo på Sjælland V 130. - Jensen (1592) bo i Torpe V 225. - Jensen (1593) bo i Strøby V 271f. - Jensen (1594) bo i Dragstrup V 320. - Jensen (1593, 1595) fg på Rørbæk V 301f 429f. - Jensen (1596) karl på Jomfruens Egede V 455. - Jensen (d o 1598) i Havndrup VI 85f. - Jensen (o 1600) VIII 330. - Jensen (1601) karl på Kabbel VI 125. - Jensen (1603) bo i Oappelstrup VI 204. - Jensen (1604) VIII 330. - Jensen (1605) bo i Bølling VI 331 333. - Jensen (d 1606) i Stadsgård, rfg i Silkeborg len VI 419ff 422ff 425ff 428ff 431ff 434f 437ff 440 452. - Jensen (1608) Karen Strangesens rfm VI 480. - Jensen (1608) bo i Velleb VI 430. - Jensen (1611) rdm i Holbæk VII 335. - Jensen (o 1650) på Rørbæk VIII 293. - Jepsen (d o 1570) bo i Fåborg s III 70. - Jespersen (1570) bo i Søgård III 47. - Jonsen (1467) bo i Mols h I 80. - Jørgensen (1549) bo i Fleskum h I 314. - Jørgensen (1567) bo i Torup II 283f. - Jørgensen (1573) bg i Ribe VIII 473 486. - Jørgensen (1585) bo i Kastrup IV 161ff 164f. - Jørgensen (1589?) bo i Gram IV 355ff. - Jørgensen (1592) i Nibe V 222. - Jørgensen (1593) karl i Dramstrup V 296ff. - Jørgensen (1616) i Enslev, htskr Hovlbjerg h VIII 536. - Knudsen (1519) bg i Århus I 151f. - Knudsen (1554) bo i Tørringe II 22. - Knudsen (1561) bo i Jylland II 238. - Knudsen

(1572) bo i Ørskov, Mogens Pedersen Galts rfm III 136. - Knudsen (1585) bo i Svansbjerg IV 152. - Knudsen (1587) bo i Svejstrup IV 274f. - Knudsen (1582-90) bo i Ortved IV 29ff. - Knudsen (1594) bo i Næsby V 362. - Knudsen (1600) bo i Grågårde VI 113. - Lassen (1533) bo i Hesselager II 44. - Lassen (1552) rdm i Viborg I 340f. - Lassen (1603) bo i Jerlev VI 251. - Lassen (d 1681) ass i højesteret VII 279 285. - Lauridsen (1428) bg i Ringsted I 58 60. - Lauridsen (1469) bo i Udbyover I 89. - Lauridsen (d e 1478) se: Skriver, Peder Lauridsen. - Lauridsen (d o 1541) i Odense VIII 460. - Lauridsen (1571) bo i Sabro h III 65. - Lauridsen (1575) rdm i Bogense VIII 501. - Lauridsen (1587) bo i Hjerpsted s IV 286. - Lauridsen (1588) i Tinkerdal, hfg i Hjerm h IV 331. - Lauridsen (d 1591) sp Sværdborg V 361. - Lauridsen (d o 1592) bo i Snese V 247. - Lauridsen (1595) bo i Stigs Bjergby V 396f. - Lauridsen (1605) bo i gd Hindhede VI 332 334. - Lauridsen (d o 1616) rdm i Ålborg IV 149 151; VI 31 36. - Lauridsen (d 1637) byfg i Trondhjem, fg i Fosens fogderi VII 186 191f 194 196f 199 208 212f 215. - Laursen (1507) official, kann i Viborg I 140f. - Madsen (1541) byskr i Ringsted II 341. - Madsen (1566) bo i Udsholt II 265f. - Madsen (1569) bg i Stubbekøbing II 331f. - Madsen (1573) bo i Strerup III 159f. - Madsen (1584) Anne Parsbergs rfm IV 77f. - Madsen (1589) rfg på Koldinghus IV 352. - Madsen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Madsen (1590) bo i Nyker s V 79. - Madsen (1591) bo i Vrangstrup V 168. - Madsen (1595) bo i Bøvl V 430. - Mogens (1594) bo i Glostorp V 327. - Maltesen (1544) bo i Børsting I 233. - Mathiesen (o 1610) afskriver VIII 295. - Mikkelsen (1467) bo i Mols h I 80. - Mikkelsen (o 1550) rdm i Viborg IV 253. - Mikkelsen (1574) bo i Segalt III 190. - Mikkelsen (1580,

1585) byfg i Ålborg III 362 364; IV 160f. - Mikkelsen (1588) i Køng, hfg Hammer h IV 304 311f. - Mikkelsen (1592) bg i Kbh V 213. - Mikkelsen (1603) bo i Jerlev VI 251. - Mogensen (1610) bo i Høtofta VII 62. - Monsen (1557) på Bornholm II 113ff 116f. - Mortensen (1525) bo i Langå II 44. - Mortensen (1567) på Fur II 291. - Mortensen (1573) bo i Torrild III 154. - Mortensen (1595) bo i Tornved V 397. - Mortensen (d f 1604) sp i Jevnaker (Norge) VI 356f. - Mortensen (1609) bo i Fjederholt VII 16. - Nielsen (1359) rd I 40. - Nielsen (1447) kann i Viborg I 63f. - Nielsen (1471) prior Viborg Johanniter kl I 82 96f. - Nielsen (1532) bo i Hvalsø I 179f; IV 282. - Nielsen (1536) bo i Fausing I 187. - Nielsen (1546) i Orrenbier I 275. - Nielsen (1549-81) bo i Skudersløse I 315; III 178. - Nielsen (1558) bo i Hønning II 162. - Nielsen (1568) bo i Bjærge h (Jylland) II 322. - Nielsen (1569) bo i Espe II 338f. - Nielsen (1570) fg på Ågård III 15. - Nielsen (1571) bo i Ejstrup III 83. - Nielsen (1571) tjenestekar i Karlstrup III 75f. - Nielsen (1573) bg i Viborg VIII 481. - Nielsen (1576) bo i Gamskær III 237. - Nielsen (1581) bo i Dystrup III 372. - Nielsen (1583) bo i N Gesing IV 68f. - Nielsen (d 1585) bo i Gårds h IV 243. - Nielsen (1585) bo i Hjarbæk IV 385f. - Nielsen (1585) bo i Tørslev IV 116. - Nielsen (1588) bo i Kongsted IV 306. - Nielsen (1589) bo i Dons IV 350. - Nielsen (1589) i Fiskbæk, hfg Bølling h IV 337ff. - Nielsen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Nielsen (1590) bo i Ammitsbøl V 101. - Nielsen (1590) bo i Øland hede V 18f. - Nielsen (1591) bo i Hornum V 197. - Nielsen (1592) bg i Køge V 206ff. - Nielsen (1593) bo i Gamst V 269. - Nielsen (1594) bo i Ørslev V 323f. - Nielsen (1595) bo i Gudbjerg V 393. - Nielsen (1595) bo i Kvorning V 431. - Nielsen (1594, 1597)

i Kimmerslev, hfg Ramsø h V 366; VI 24f. - Nielsen (d 1597) byfg i Køge IV 175f. - Nielsen (o 1600) byfg i Nyborg VIII 381. - Nielsen (1604) bo i Demstrup VI 270f. - Nielsen (1610) bo i Lilla Svedala VII 62. - Nielsen (1618) i Bergen VIII 340. - Nielsen (o 1650) VIII 297. - Nilausen (1596) bo i Renmark V 453. - Nissen (1595) bo i Slavs h V 434. - Olsen (1588) bo i Bösarp IV 324. - Olsen (1596) bo i Førslev V 487. - Olsen (1596) i Tårnby, Mogens Gøyes rfm V 452ff 459. - Olufsen (1405) til Valløbo, vb I 44 46. - Olufsen (1573) bo i Binderup III 149f. - Olufsen (1591) bo i Malling s V 122. - Ovesen (1595) bo i Vinge V 432. - Pedersen (1467) bo i Mols h I 80. - Pedersen (1450, 1470) rdm i Køge V 54 62. - Pedersen (1501, 1509) kirkeværge, rdm i Køge V 62. - Pedersen (1555) bo i Pugholm II 54. - Pedersen (1568) i Torbenfeld, hfg Tuse h II 303ff; III 288f. - Pedersen (1572) i Lørslev, byfg, Hans Nielsens rfm III 105. - Pedersen (1579) bo i Jylland III 300. - Pedersen (1585) bo i Munkarp IV 127f. - Pedersen (d e 1588) bgm i Køge V 62. - Pedersen (1589) bo i Brink IV 397f. - Pedersen (1589?) bo i Gram IV 356. - Pedersen (d 1591) bgm i Køge V 57 63. - Pedersen (1591) bo i Stenildhuse V 159f 183f. - Pedersen (1594) skipper V 348 351 355. - Pedersen (d 1595) bgm i Køge V 63. - Pedersen (1598) bg i Tønsberg VI 72. - Pedersen (1601) bo i Snabe VI 124. - Pedersen (1604) bg i Sæby VI 273 275 277. - Pedersen (1622) lagrettemand i Trondhjem VII 198. - Pedersen (d 1661) sp Åhus VII 248. - Pedersen (d 1667) rdm i Kbh VII 285. - Poulsen (1488) official i Viborg I 116f. - Poulsen (1570) hfg Anst h III 9. - Poulsen (1578) bo på Bornholm VIII 506. - Poulsen (1584) bo på Bornholm VIII 527. - Poulsen (1584) bo i Nybølle VIII 522. - Poulsen (1588) bo i gd Grønkær, Avlum s IV 332. - Poulsen (1595) bo i Ørsted V 412. - Poulsen

(1617) i Hammershøj VIII 537. - Rasmussen (1574) bo i Strandby VIII 492. - Rasmussen (1586) i Jylland IV 361ff. - Rasmussen (1587) bo i Labing IV 268. - Rasmussen (1588) bo i Hæst IV 316. - Simensen (1570) bo i Havlykke III 47. - Simonsen (1589) fg på Estvadgård IV 348. - Steffensen (1597) tinghører Jerslev herredsting VIII 533. - Steffensen (1642) VIII 310. - Stisen (1574) bo i Ø Lisbjerg h III 190f. - Stisen (1596) bo i Stubberup V 257. - Svendsen (1570) bo i Stilling III 27. - Svendsen (1573) bo i Torrild III 153. - Svendsen (1589?) bo i Stilling IV 356. - Svendsen (1635) bo i Kiønerup VII 246f. - Svendsen (d 1646) bgm i Helsingør VII 59. - Sørensen (1554) sp V Velling og Skern II 31 35. - Sørensen (1562) bysvend i Viborg VIII 464. - Sørensen (1570) bo i Avning III 11. - Sørensen (1581) Oluf Daas karl III 382f. - Sørensen (1585) bo i Hjortsvang IV 121. - Sørensen (1590) bo i Store Dalby V 110. - Sørensen (d f 1591) bo i Hylke V 131. - Sørensen (d 1602) kgl livlæge, prof III 263 266. - Sørensen (1609) bo i Mørup VII 16. - Thamesen (1571) bo i Ejstrup III 83. - Thamisen (1588) bo i Tolstrup IV 325. - Thammsen (1589?) bo i Bjertrup IV 356. - Thomsen (1505) hfg Han h I 135f. - Thomsen (1572) bg i Århus VIII 473. - Thomsen (1591) tjener hos Peder Skram V 166f. - Thomsen (1608) i Hørdum, hfg i Hassing h VI 446 448 450. - Thorsen (1594) bo i Blenstrup V 309. - Thøgersen (d 1595) bisp Viborg II 208f 211; III 9 236 238 240; IV 47 203 252f 255 375f; IV 47; V 192; VI 192 364; VIII 465. - Tordsen (1557) bo i Frellesvig II 143. - Troelsen (1567) bo i Fuldbø II 328. - Truelsen (1537) bg i Kbh I 215ff. - Trundsen (1572) bo i Klemensker s III 124. - Tørdsen (1641) bo i Sennels VII 265. - Wigelsen (1546) bo i Skiftved I 265f. - Villadsen (1586) bg i Roskilde IV 179. - Øveretsen (1572) bo i Rutsker s

- III 124. - Aagesen (d 1591) prof
IV 271 273. - Aagesen (1598) i
Roskilde, hskr Sømme h IV 39
- Peiter Steffensen (o 1650) VIII 310
- Peiterker Jonasdatter (d o 1550) i
Malmø VI 70
- Pentz, Magdalene von (d 1612) VII
458 463
- Perlestikker, Gert Boesen (d e 1620)
bg i Kbh VII 121 123 133
- Pernille Olesdatter (d 1565) i Hel-
singør VI 410
- Peter I den Store (d 1725) russ czar
I 24
- Petz, Anders Andersen (d e 1416) til
Holm (Rosenholm), rd I 44 46. -
Christen (d 1318) rd IV 93
- Philip II (d 1598) konge af Spanien
V 345 354 356
- Philip (d 1590) hertug af Slesvig-
Holsten-Gottorp VII 287
- Philippa (d 1430) Erik af Pommerns
dronning I 52 119; VII 376f
- Piil, Hans (1570) bo på Lolland III
47f
- Pilgris, Niels (1558) bo i Trælund I
323
- Plancke, Christen (1570) Erik Ruds
rfm III 49
- Ploug, Jens (1597) bo i Skørpinge VI
13
- Plum, Claus (d 1649) prof, dr jur VI
470; V 220. - Søren Christensen (d
1596) bgm i Kbh 210 220
- Plüsckow, Karine Danielsdatter (d e
1562) VII 153
- Podebusk, Anne Clausdatter (d 1626)
VII 243. - Anne Predbjørnsdatter
(d o 1521) til Vosborg II 26 335;
VI 374. - Claus Mouridsen (d 1616)
til Kørup, Krapperup mm V 283ff
286 310 338f 383ff 386; VI 88ff;
VII 241 329f. - Claus Predbjørnsen
(d o 1475) til Vosborg I 97. -
Claus Predbjørnsen (d 1540) til
Kørup og Krapperup, rr I 151 177
207 220 221; II 26 60f. - Erik
Clausen (d 1559) rr II 24ff 157
159. - Erik Jørgensen (d 1573) til
Bistrup, rr II 306f 324f; III 158
161 272 275f; IV 232 276 360; V
460; VI 82 84; VII 52; VIII 476. -
Gisle Predbjørnsdatter (d e 1460)
til Egholm I 121. - Henning
Borantesen van (d o 1388) drost I
39 41. - Ingeborg Predbjørnsdatter
(d 1542) II 26. - Jytte Pred-
bjørnsdatter (d 1573) til Vosborg
I 240; III 13 19; IV 276; V 385;
VI 21 74; VII 231. - Jørgen
Predbjørnsen (d 1534) til Krappe-
rup, rd IV 232 276. - Lisbeth
Clausdatter (d 1680) til Karsholm
VII 241. - Mourids Clausen (d
1593) til Kørup og Lerbæk, rr III
271 329 332; IV 9 11 136ff 139
156ff; V 133; VI 79 84; VIII 491
506 507 509 517 519 524 526. -
Predbjørn Clausen (d 1541) til
Vosborg, rr I 132 134 139 142 145
149 163 182 201ff 207 214f 217 220
221f 287f 290 299f; II 24ff 152;
III 19. - Vibeke Clausdatter (d
1596) VI 464
- Pogwisch, Agatha Johansdatter (d
1568) VIII 464. - Bertram Volfsen
(d o 1600) til Bukhagen II 84f. -
Bertram Volfsen (d 1607) til
Dobendorf og Schönhorst VII 149
157. - Hans Henningsen (d 1630)
til Damsbo VII 175 255 284. - Hans
Volfsen (d e 1584) til Bukhagen II
84f. - Henning Hansen (d 1664) til
Hollufgård, ld Fyn, rr, ass i
højesteret VII 253 255 279 284. -
Henrik Joachimsen (d 1555) domher-
re ved Slesvig domkapitel IV 222
225. - Margrethe Volfsdatter (d o
1596) II 85; VIII 472 494 508 510
512 518. - Volf Benediktsen (d
1534) til Grünholz, amt, rd I
161f; VIII 510. - Volf Hansen (d
1546) til Dobersdorf VII 157; VIII
504. - Volf Hansen (d 1554) til
Bukhagen, amt, rd II 84f; IV 377
379
- Polheim, Andreas von (d 1589) VI
223. - Casimir von (d 1565) tysk
friherre VI 199 214 223. - Cyrial
von (d 1537) tysk friherre VI 223.
- Ludwig von (d 1608) tysk friher-
re VI 214 220 222f. - Sigismund
Ludwig von (d 1622) tysk friherre
VI 214 220 223. - Weikard von (d
1283) bisp VI 224. - Wolf(gang)
von (d 1604) tysk friherre VI 214
220 223
- Pomme, Oluf (d f 1546) bo i Herre-
stad h I 273f
- Pommer, Jørgen (1586) bo i Oxie h IV
226
- Pommerening, Peiter (1578) bg i

- Flensborg VIII 507
- Ponte, Carl de (1608) i Spanien VI 416. - Gentilla (1608) i Spanien VI 414ff. - Jacob de (1608) fra Spanien VI 414ff. - Laurids de (1608) i Spanien VI 414ff. - Morten de (1608) i Spanien VI 414ff
- Popp, Poul Poulsen (d 1597) bgm i Ålborg III 261f; IV 213
- Porck, Mikkel (1585) bo i Hald IV 103ff
- Pors, Anders Madsen (d 1601) bgm i Horsens VI 49. - Beate Eriksdatter (d e 1547) til Stenholt V 447; VI 375. - Claus Stigsen (d 1617) til Øllingsøgård VI 253 265. - Erik Christiernsen (d e 1572) VIII 469. - Jens (1593, 1602) bgm i Horsens V 260f 263f; VI 169ff. - Johan Pedersen (d e 1488) til Vrandrup I 89 91. - Johannes Stigsen (d o 1400) til Svenstrup VII 377. - Mads (d o 1593) til Overgård mm V 195f. - Mads Andersen (d 1618) sp Ribe VI 47 49 123 272 276 352 399 401. - Rudbeck Stigsen (d 1609) til Øllingsøgård og Skovsgård, ld Lolland-Falster VII 221 235. - Stig (d e 1431) til Vrandrup VII 376f. - Stig Christensen (d 1603) til Øllingsøgård VII 235. - Stig Rudbeksen (d 1645) til Skovsgård, fung ld Lolland VIII 525
- Porse, Bo Magnussen (d 1424) bisp Århus VIII 453f
- Porta, Niels Thygesen (d 1635) sp Brandtstad-Södra Åsum, pr Färs h VII 248
- Posse, Elin (d 1609) V 335
- Pouch, Ludvig (d 1681) læge VIII 305
- Poul Andersen (1559) skoleelev i Skive II 212ff. - Andersen (1585) bo i Åle IV 109ff. - Baltersen (1616) rfg på Dronningborg VIII 536 538. - Bundesen (1603) bo i Høllund VI 250ff. - Børialsen (1509) fg i Skern I 140f. - Christensen (1572) bo i Gullestrup III 110. - Christensen (1579) i Kirkeby, karl III 303. - Eriksen (1622) bg i Trondhjem VII 186 195f 203 209. - Hansen (1567) på Fur II 291. - Hansen (d 1573) bg i Ribe III 89ff 92 107ff; VIII 467f. - Hansen (d f 1578) bo i Keldseby VIII 506. - Hansen (1588) bo i Lundby IV 311. - Hansen (1602) bo i Dagstorp VI 164. - Henriksen (1468) vb i Tybjerg I 85 87; VII 293 295. - Ibsen (1579) i Skelby, hfg Tybjerg h III 267f. - Ibsen (1596) bo i Himlingøje V 450f. - Ibsen (1619) rfg, Eske Brocks rfm VIII 538. - Jacobsen (1585) bo i Maglebylille IV 161ff 164f. - Jensen (1557) bo i Barsebäck VIII 464. - Jensen (1562) bo i Resen III 187. - Jensen (1589) bo i Tange IV 393. - Jensen (1597) bo i Løvetofte VI 18. - Jensen (1600) bo i Lysgård h VI 116. - Jensen (1613) i Kølsmølle, hfg Ringsted h VII 105 107ff 110. - Jørgensen (1622) bg i Trondhjem VII 186 210. - Kjeldsen (1586) fg på Krageholm IV 177f. - Lauridsen (1586) fg på Vosnøsgård IV 171ff. - Madsen (1567) på Fur II 292 294f. - Madsen (1568) bo i V Hornum II 306 - Madsen (1590) Margrethe Skovgaard's rfm V 92. - Madsen (d 1590) prof, bisp Sjælland III 91 113 115 302; IV 12 15 271 273; V 11 16 162; VI 277. - Madsen (1598) bg i Ringkøbing VI 32. - Mikkelsen (1527) bo i Langå II 44. - Mouridsen (1600) bo i Ungstrup VI 112ff 115ff 118 121. - Nielsen (1469) bo i Stovby I 89 92. - Nielsen (1546) bo i Års h I 254ff. - Nielsen (1570) bo i Fårtoft III 53. - Nielsen (1564-77) kann Jens Blochs rfm II 258. - Nielsen (1584) rdm i Odense VIII 523. - Nielsen (1589) bo i Bruskh IV 350. - Nielsen (1591) Christopher Knoffs rfm V 161 163. - Nielsen (1591) bo i Hornum V 197. - Nielsen (1594) bo i Käglinge V 327. - Nielsen (1595) bo i Tyregod V 429. - Nielsen (d 1596) sp Dalby-Tureby, pr V 359 361. - Nielsen (d e 1601) rdm i Odense VIII 523. - Pedersen (1587) kirkeværg Abild IV 288. - Pedersen (1608) se: Skriver, Poul Pedersen. - Poulsen (1576) bg i Hobro III 235. - Poulsen (1592, 1593) i Ø Lyby, hfg Salling N h V 254 278. - Sivertsen (o 1620) afskriver VIII 340. - Sørensen (1605) tjener på

- Slumstrup VI 331ff 334. - Thamsen (1589?) bo i Bjestrup IV 355ff. - Torstensen (1507) bg i Lemvig VI 290 292 302. - Troelsen (d f 1546) bo i Ovstrup, Ås s I 254f. - Willatzen (d f 1546) bo i Volstrup s I 265f. - Vognsen (1572, 1574) VIII 474 497
- Prag, Anna von (d 1603) i Østrig VI 223
- Pranck, Anna Maria von (1602) VI 223
- Pratensis, Johannes (d 1570) prof, dr med III 113 115
- Praunsberg, Anna von (1602) VI 223
- Prenter, Jacob (1568) bg i Stubbekøbing II 332
- Present, Anne Nielsdatter (d e 1534) VII 294. - Bent (Benedict) Pedersen (d 1454) prior i Antvorskov kl I 58 60. - Christoffer Jensen (d 1488) kann, dr theol, rr I 78f 99 103; III 326 329. - Gertrud Jensdatter (d e 1466) I 78f; III 326f 329. - Jens Nielsen (d 1520) til Ryegård I 179f. - Jens Pedersen (d e 1459) af Vollerup I 79. - Torben Nielsen (d f 1512) til Vollerup II 127
- Prip, Christen Jørgensen (d o 1622) til Søgård og Øland III 291; IV 89ff; V 19; VI 426 445ff 448ff 451; VII 307f; VIII 533. - Dorte (Dorothea) Jørgensdatter (d 1624) VI 450. - Erik Andersen (d e 1426) I 56f. - Erik Henriksen (1468) I 189 191. - Henrik Pedersen (d e 1512) i Sillerup I 127 129. - Jørgen Jørgensen (d 1565) til Pandum III 83 85; IV 91; VI 450. - Margrethe Jørgensdatter (d e 1610) VI 450
- Prylz, Carl (1622) i Norge VII 202
- Prösing, Barbara von (d 1563) grevinde VI 223
- Pøiske, Birte Eriksdatter (o 1470) I 348f. - Inger(d) Hansdatter (d 1524) til Berritsgård I 349. - Markvard Hansen (d e 1490) til Berritsgård, ædgn i Viborg I 348f
- Pasche (1722) præst i Halsted VII 331
- Paask, Esper (Jesper) (1559) rdm i Holstebro II 204 206
- Paske, Chresten (1576) bg i Viborg III 228ff. - Laurids (d e 1594) byfg i Odense VIII 523. - Mikkel (1591) bo i Malling V 121. - Niels (d 1612) skr Kbh slot, kann III 137ff 144; VII 327; VIII 473. - Niels (d 1631) bisp Bergen VII 207 217. - Søren (d 1559) bg i Kbh II 232ff
- Qualen, Agate Josvadatter von (d o 1616) VI 459 464. - Anne von (d e 1599) VII 155. - Ditlev Ottesen von (d 1605) til Søbo og Nielstrup VI 458ff 461ff 463. - Joachim Josvasen von (d o 1609) VI 458 463f. - Josias Ottosen von (d 1586) til Koselau, feltmarskal VII 156. - Josva von (d o 1585) til Qualsholm og Herningholm IV 259ff; VI 344 463; VII 31f. - Lucie Josvadatter von (d e 1608) VI 459 463f. - Magdalene Josvadatter von (d 1612) VII 458 463f. - Margrethe Josvadatter von (d 1612) VI 458f 461f 463f. - Mette Ottesdatter (d 1560) VII 153. - Otto Bendsen von (d senest 1588) til Koselau VI 464; VII 156. - Øllegaard von, f Ahlefeldt (d 1622) VII 142f 156
- Quam, Erik (1622) i Ørkedals præstegæld VII 200
- Quernes, Jakob Olsen (d 1675) sp Kvernes (Norge) VII 216
- Quist, Jens Pedersen (d o 1614) sp Skuldelev-Selsø, pr Horns h (Sjælland) III 6f. - Jep (1590) bo i Hedensted V 109ff. - Poul (1566) i Landerslev, hfg Horns h (Sjælland) II 267. - Søren Jensen (d 1622) sp i Vejlbj V 125; VI 59
- Qvitzow, Abel Didriksdatter (d e 1535) II 62 64 65 67. - Christian Henningsen (d 1587) til Sandager og Rørbæk II 192; VIII 525. - David Arildsen (d o 1493) til Ørup, Ryde og Svenstrup, rd I 68f 78f; III 326f 329. - Didrik Henningsen (d 1561) til Rørbæk og Torpegård I 329f; II 104 107; 235f; V 470 473; VIII 443 461. - Eiler Henningsen (d 1640) til Lykkesholm og Qvitzowsholm, ld Fyn VI 85 87; VII 218 232. - Frederik Henningsen (d 1624) til Sandager og Qvitzowsholm V 455 460; VI 82 84; VII 39ff 42f 45ff 48ff 51f 178; VIII 532. - Henneke (Henning)

- Jensen (d e 1502) til Engestofte og Rørbæk I 127ff. - Henning Jørgensen (d 1569) til Sandager og Rørbæk I 290f; II 128ff 132 242f; VI 87; VII 50 232. - Jørgen Henningsen (d 1544) til Sandager, ld Fyn, rr, rk I 180f 188 222 289; VIII 347. - Jørgen Henningsen (d 1599) til Sandager I 32; VIII 347. - Lyder Jensen (d o 1504) kann Kbh VIII 456
- Rafnn, Aage (1531) til Gedsholm I 175
- Rahr, Mogens Sørensen (d 1722) sp Skovlænge-Gurreby-Søllested VIII 317
- Ramel, Gert (d o 1581) til Wusterwitz VI 165. - Henrik Gertsen (d 1610) til Bäckaskog kl, rr V 461 465 491; VI 69 164f 171 176 276 345 349 358 366 425 472; VII 6 29
- Ranch, Hieronymus Justesen (d 1607) pr III 236 240 376f. - Just Lauridsen (d 1575) sp Vinkel II 31 34
- Randers, Christen Nielsen (d o 1616) sp Spentrup-Gassum, pr IV 102f. - Søren Christensen (1644) VIII 320
- Randulf, Peder Andersen (d 1620) bgm i Kbh VII 121 133
- Rani, Truid (1467) VIII 459. - Tue Pedersen (1426) til Hareberga I 56f
- Rantzau, Abel Danielsdatter (d 1596) VI 166. - Anne Henriksdatter (d e 1610) VII 74f. - Anne Sivertsdatter (d 1638) VI 471. - Bendix Bendixen (d f 1616) til Brandholm og Jungetgård VII 6 75. - Bendix Christoffersen (d o 1615) til Åstrup IV 397f; VII 74f. - Breide Hansen (d 1562) til Boltingsted mm, stath i hertugdømmerne VI 52. - Breide Henriksen (d 1618) til Rantzausholm mm, rr III 379 384; IV 22f 24 89 186 191 206f 215 374 378; V 29 34 73 290 407 417 419 430 461; VI 50f 69 102 131 138 164 171 176 276 281f 349 366 425; VII 5 7 30 67 113 230 234f 243. - Cai Breidesen (d 1623) til Flintholm, Rantzausholm mm VII 219 226ff 230 234ff. - Christian (d 1518) lm I 136f 149; II 43 46. - Christian Gertsen (d 1663) til Breitenburg, rigsgreve, rr, ass i højesteret, overstatholder VII 279 282f. - Christian Ottesen (d 1771) til Brahesborg, Rosenvold, Asdal mm, greve, stiftamt VII 326. - Christoffer Benedictsen (d 1596) til Quarnbek og Marutendorf VII 75. - Claus (o 1612) VI 463. - Daniel Henneksen (d 1589) til Søgård VI 166; VII 429. - Ditlev Henriksen (d 1639) til Panker og Klampe VII 283. - Dorothea Ditlevsdatter (d 1662) VII 283. - Drude Caisdatter (d 1606) IV 257 261; VI 130 343ff; VII 32; VIII 510. - Elsabe (Elisabeth) Ovesdatter (d 1575) VI 471. - Frants Breidesen (d 1632) rhofm VIII 538. - Frants Henriksen (d 1612) til Rantzau og Schöneweide V 259 264; VI 270ff 288; VII 51 283; VIII 538. - Frederik Henriksen (d 1612) til Rantzau og Schöneweide VII 184. - Gert Henriksen (d 1627) til Breitenburg mm, stath i hertugdømmerne VI 236; VII 178 283. - Godske Tønniesen (d 1564) til Deutsch Nienhof mm, amtm, kgl råd VI 470. - Godske Tønniesen (d 1616) til Deutsch Nienhof mm VI 466ff 469ff. - Hans (o 1500) (uvist hvilken) VIII 299. - Helvig Breidesdatter (d 1611) VII 230 243. - Helvig Tønniesdatter (d 1631) VI 471. - Henrik Frantsen (d 1674) til Rantzau og Schöneweide mm, rr, stiftamt, ass i højesteret VI 5 157 276 279 283. - Henrik Johansen (d 1598) til Rantzau mm, stath i hertugdømmerne II 85f; III 314. - Henrik Ottosen (d o 1560) til Bülk, amtm VII 75. - Jesper Hansen (d 1562) til Schmoel, amtm i Flensborg II 85f. - Johan Frantsen (d 1708) til Bramminge, Frydendal mm, generalløjtnant VII 282. - Johan Henriksen (d 1565) til Breitenburg, rr, friherre I 167 196 201f; III 286. - Johan Ottesen (d e 1474) til Hellerup I 97f. - Jørgen Henneksen (d 1563) til Kærgård og Neverstorf III 365f. - Lisbeth Sophie Breidesdatter (d 1652) til Hindemae VII 230 235 268. - Magdalene Joachimsdatter (d 1623) VII 155. -

- Magdalene Poulsdatter (d e 1579) VII 157. - Margrethe Bendixdatter (d o 1637) VI 434; VII 68. - Margrethe Benedictsdatter (d 1563) VII 156. - Margrethe Josvadatter, f von Qualen (d 1612) VI 458f 461ff. - Margrethe Jørgensdatter (d o 1614) III 365f. - Margrethe Poulsdatter (d 1629) VI 466ff 469f. - Peter Godskesen (d 1602) til Wolderhorn, Ahrensburg mm VI 466ff 469ff. - Poul Christophersen (d 1627) til Knoop VII 155. - Poul Volfesen (d 1565) til Siggen VI 470. - Sivert Joachimsen (d 1604) til Löhrtorf VI 471. - Sophie Frantsdatter (d 1675) VII 184 231 251 256. - Tønnes Tønnesen (d o 1609) til Emkendorf mm VI 466ff 471. - Tønnies Godskesen (d 1594) til Deutsch Nienhof, amtm i Svavsted VI 471
- Rantzow, Eggert Tuesen (1468) fg i Slangerup I 85 87. - Hippolyta (o 1570) VII 155
- Rask, Iver Sørensen (1590, 1604) til Rask V 72; VI 313f. - Las Jepsen (d o 1492) rdm i Viborg I 71f 76f 82 116. - Mikkel (1569) bg i Stubbekøbing II 331ff
- Rasmus Andersen (1594) i Næsby V 362 365. - Bosen (1568) bg i Stubbekøbing II 332. - Christensen (1557) bo på Vorsø II 107f. - Christensen (1582) bo i Tværtoft IV 43. - Christensen (1583) bo i Vejlbj V 69. - Christensen (1606) bo i Støvring VI 363. - Christensen (1616) bo i Løvskal VII 536. - Clausen (1552, 1557) bo i Langelands N h I 349f; II 142f. - Clausen (1609) på Græsegård VII 56ff. - Clementsen (d 1529) lm I 287ff 290f; III 350. - Eriksen (1595) bo i Gadbjerg V 393. - Espensen (1592) bo i Bjerregrav V 205. - Frandsen (1583) bo i Tøjstrup IV 68f. - Hansen (1559) bg i Skagen II 201f. - Hansen (1572) bo i Klemensker s III 124. - Hansen (1582) bo i Radsted IV 43. - Hansen (1582) bo i Reersø IV 43. - Hansen (1603) bo i Ebdrup VI 268. - Hansen (1605) byskr i Ribe VI 354. - Ibsen (1578) bo i Farre III 290f. - Ibsen (1584) bo i Lyngby (Gern h) IV 90. - Ibsen (1591) bo i Gudmandstrup V 148. - Jakobsen (1590) bo i Stevns h V 271f. - Jakobsen (1598) Tjølstel Bårdsens rfm VI 73. - Jensen (1592) kæmner i Kbh V 218 221. - Jensen (1594) tjener på Åstrup hgd V 318. - Jensen (1603) bo i Ebdrup VI 268f. - Jensen (1603) bo i Feldballe VI 268f. - Jensen (1603) bgm i Nykøbing F VI 248. - Johansen (1573) bo i Torrild III 154. - Jørgensen (1574) i Stenstrup, hskr Sunds h III 207f. - Jørgensen (1582) rfg på Hammershus VIII 513. - Jørgensen (1594) rfg på Malmøhus V 325f 328 330. - Jørgensen (d 1616) af "Bogense-slægten" V 469. - Kjeldsen (1585) bo i Sjørslev IV 167. - Knudsen (1554) bo i Tørringe II 22. - Knudsen (1573) bo i Hadrup III 152. - Knudsen (1573) bo i Torrild III 154. - Knudsen (1586) bo i Vorning IV 229. - Knudsen (1637) bg i Ålborg VIII 539. - Lassen (1557) bo på Bornholm II 138. - Lassen (1573) bo i Torrild III 153. - Lassen (1583) bo i N Gesing IV 68f. - Lauridsen (1559, 1581) i Voldum, Anne Rosenkrantz' rfm II 210; III 372f. - Lauridsen (1585) Birgitte Bølles rfm IV 166f. - Lauridsen (1586) bo i Værløse IV 174. - Lauridsen (1590) bo i Højby V 30. - Lauridsen (1590) bo i Stenderup V 20. - Madsen (1570) byfg i Marstrand III 45f. - Mikkelsen (1575) i gd Kanne III 155. - Mikkelsen (1589) bo i Svejstrup IV 359. - Mikkelsen (1613) rfg på Sørup VII 105. - Mogensen (1591) bo i Rårup V 198. - Mortensen (1573) bo i Oldrup III 152. - Mortensen (før 1600) bo på Sjælland VII 304f. - Mouridsen (1591) bo på Sjælland V 130. - Nielsen (1570) fg på Ågård III 15. - Nielsen (1584) hfg i Skovby h VIII 529. - Nielsen (1588) bo i Hald IV 313. - Nielsen (1589?) bo i Mesing IV 355f. - Nielsen (1590) bo i Stenderup V 90. - Olsen (1569) bo i Ormslev II 333. - Pedersen (1570) bo i Avning III 14. - Pedersen (1571) III 98f. -

- Pedersen (1572) bo i Rutsker s III 124. - Pedersen (1573) bo i Volstrup III 146f. - Pedersen (1580) rdm i Grenå III 335f. - Pedersen (1588) bo i Allerslev IV 311. - Pedersen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Pedersen (1590) bo i Stobberup V 20f. - Pedersen (1591) bo i Synnedrup V 121. - Pedersen (1593) bo i Mygind V 299f. - Pedersen (1579-94) på Gundsøgård III 292ff 295; VIII 444. - Pedersen (1597) i Skørpinge, hfg Stevns h VI 12ff 15 17. - Rasmussen (1559) bg i Skagen II 20lf. - Rasmussen (1560) bo i Egilbiere II 219. - Rasmussen (d 1607) sp Velle VI 430 434. - Simensen (1582) hskr Vends h VIII 513. - Svendsen (1589?) bo i Stilling IV 355ff. - Sørensen (1590) i Vantinge, karl på Bellinge V 51. - Thomsen (1553) bg i Kolding I 383. - Tordsen (1572) bo i Olsker s III 124. - Aagesen (1584) i Bussjøgård IV 75 77 79
- Ravensberg, Albert Jepsen (d 1532) rr, hofm I 145 147 149 161 163 175. - Anne Jakobsdatter (Jepsdatter) (d 1573) til Beldringe VI 6 244 369; VII 293f. - Christoffer Jepsen (d 1543) mag, kann I 272; II 268f; VI 369. - Dorte Christoffersdatter (d o 1560) VI 329. - Jakob (Jep) Jepsen (d 1512) til Kindholm, rd VII 294. - Johan Jepsen (Ibsen) (d 1512) bisp Roskilde, kk I 125f 132f; V 482 488; VI 369. - Margrethe Pedersdatter (d o 1500) til Førslev VII 294
- Ravensborg, Sophie von (d o 1642) i Trondhjem VII 211
- Ravn, Jakob Christensen (d o 1638) sp Christianopel, pr Blekinge Ö h VII 248. - Jens Lauridsen (d 1602) mag, sp Ørslevkloster V 184ff 187ff 190 192. - Mads (1595) bg i Køge V 411. - Mads Lauridsen (d o 1602) sp Langå-Tårup-Vinge VI 443. - Mads Persen se: Mads Pedersen. - (Raffn), Niels Christensen (o 1690) fra Grenå VIII 362. - Peder (1559, 1562) i Lille Velling, hfg Holmans h II 206f 247
- Reberg, Claus Henriksen (d o 1495) til Bramsløkke VII 290ff 293ff. - Henrik Henriksen (d o 1480) VII 295. - Marine (Karen) Clausdatter (d o 1519) til Bramsløkke og Tybjerg VII 293ff
- Rebslager, Simon (1592) bg i Kbh V 214
- Reckenberg, Ernst von (d 1576) III 365
- Redtzkoer, Frands (d o 1571) III 96
- Reedtz, Frederik Pedersen (d 1659) til Tygestrup, Hørbygård mm, rr VII 275. - Peder Frederiksen (d 1674) til Tygestrup, Turebyholm mm, kansler VII 283. - Peder Mikkel (d 1607) til Hørbygård og Tygestrup V 238f
- Reff (Ræv), Christen Nielsen se: Foss, Christen Nielsen. - Mikkel (1553) bo i Glemminge I 368f
- Regensten, Gotfred von (1641) til Langenow (?) VII 272
- Reiersen, Nicolaj Jensen (d 1778) mag, sp Svendborg VIII 304
- Reimer, Marcus (1610) VII 76f. - Matthias (Mads) (d 1746) prokurator i V Ulslev VII 331
- Reinkingk, Cathrine (d e 1606) VII 284
- Reinwald, Rosine (d e 1603) VI 191 197 199 200 215 219 223
- Reitzer, Christian (d 1736) prof VIII 291
- Relluf Nielsen (d 1568) husfg Ribe VIII 486
- Rembold, Rosine (d e 1603) VI 191 197 200 215 219 223
- Remen, Bertel von (d 1594) V 349f 352
- Remer se: Reimer
- Remmesnider, Palle (1537) bg i Hobro I 206f
- Remsnider, Mikkel Nielsen (1583) bgm i Kbh VI 148
- Renty, Emanuel Philibert, marquis de (1594) spansk admiral V 343 345f 354 356
- Resen, Anne (d 1691) VII 285. - Hans Hansen (d 1653) bisp Sjælland VII 285. - Hans Poulsen (d 1638) bisp Sjælland, prof VII 115ff 121ff 124 126ff 129ff 132 134. - Peder Hansen (d 1688) ass i højesteret, præsident i Kbh III 316; VIII 323
- Reventlow, Agnete (Agathe) Jakobsdatter (d 1568) VI 179. - Anna

- Johansdatter (d 1632) til Gram og Nybøl VI 136. - Detlev (Tillef) Hartvigsen (d o 1475) til Gram og Steensgård, rr I 93f. - Henning Lorenzen (d 1624) til Ziesendorf, Brockhusen og Reetz IV 109 112 171 173 292; VI 338 340. - Magdalene Andersdatter (d e 1602) til Søbo VI 10. - Magdalene (Margrethe) Johansdatter (d e 1563) til Tovskov VII 75. - Margrethe Andersdatter (d 1606) til Bustrup II 241; III 337f; V 319; VII 156; VIII 339 477. - Ove Tagesen (d o 1483) til Vingegård I 63f. - Tage Henriksen (d e 1412) rd I 44 46
- Rhin, Johann van (d o 1585) rdm i Ålborg IV 132 135 148
- Ribbing, Brita Nilsdotter (d 1592) V 334f. - Christina Svendsdatter (d e 1577) V 335. - Elline (o 1550) V 483 485 489. - Malin Knutsdotter (d e 1561) til Valsta V 334. - Marina Nilsdotter (d 1612) V 334. - Peder Tolfsen (d e 1447) VIII 366. - Sven Knutsson (d 1577) til Fåstered V 335
- Riber, Christen Hansen (d 1642) bisp Ålborg VII 264 270. - Christen Nielsen (1553) bg i Kolding (?) I 381. - Hans Olufsen (d 1615) bgm i Horsens V 260f 263ff. - Markus Nielsen (1587) sp Hjerpsted IV 286 291. - Oluf Pedersen (d 1571) bgm i Ribe I 347. - Thamis (d 1536) III 284
- Riemmen, Lubbert von (1594) i Bremen V 349
- Rigstadt, Sverke (1622) i Meldals præstegæld VII 200
- Rimbolt Pedersen (d 1591) pr, kann II 208f; III 236 239; IV 252f 254
- Rimsner se: Remmesnider
- Rin, Jacob (1556) i Musse h II 90f. - Rasmus (1556) hfg Musse h II 90 92 176
- Rindfleisch, Daniel (1594) bg i Antwerpen V 346 353
- Rindschadt, André von (1589) til Friedberg og Luttenberg VII 31. - Andreas von (d o 1570) IV 260; VII 31. - Regina von (d e 1643) VII 36. - Siegfried von (d 1621) friherre IV 255ff 258ff 261; V 317; VI 344 361 365 463; VII 6 7ff 10ff 13ff 16ff 19ff 22ff 25 28f 31ff 35ff 38
- Ris, Jens (1565) bg i Viborg II 260
- Rode, Helmer (1592) handelsmand, skibsreder i Kbh V 214 221
- Rodsteen, Jens Markvardsen (Markorsen) (d 1581) til Lengsholm I 202f; II 228ff 231; IV 139; VIII 526. - Karen Markvardsdatter (Markorsdatter) (d o 1568) II 231. - Markor (Markvard) Jensen (d e 1532) til Lengsholm II 231; VIII 526. - Palle Markorsen (d 1643) til Lundsgård, Hørbylund mm VI 363
- Roed, Abel Thomasdatter (o 1575) IV 247. - Anne Thomesdatter (d o 1575) IV 244ff 247f. - Kirsten (Mette?) Mortensdatter (d e 1597) til Hjermitselevgård VIII 533. - Maren Thomasdatter (d f 1573) til Vårst II 154; III 291. - Morten Thomesen (d 1558) til Vårst I 107; II 153f; IV 246 248. - Oluf Pedersen (d 1620) rdm i Ribe VI 352 354. - Peder (1587) i Torslev, fg på Kokkedal IV 246 248. - Thomas (Thames) Tordsen (d e 1508) til Vårst IV 247. - Tord Thomesen (d o 1547) til Vårst II 153f; IV 246 248
- Roersen, Las (1568) bo på Læsø II 321
- Rogbye, Peder (1587) bo i Ø Tørslev IV 294
- Rogers, Daniel (d 1591) engelsk diplomat V 344 356
- Roit, Christen (1609) bo under Heringsholm VII 38
- Rolli, Christen (1593) rdm i Horsens V 261 266
- Rolpi, Peder (1596) bo i Harridslev V 9
- Roos, Brita Jönsdatter (d o 1580) VI 196
- Rosengiedde, Corfitz Lauridsen (d o 1589) ld N Halland IV 20f 180ff; VIII 514 524
- Rosengaard, Christoffer Jensen (d 1593) til Åstofte, Gundetved mm IV 161 163 165 233 237 271 296ff. - Claus Tetzsen (d 1570) til Tågerød, kann Roskilde II 67ff. - Jens Tetzen (d 1561) til Hagerup, kann II 271. - Karen Tetzdatter (d 1555) V 450. - Tetz Jensen (d 1519) til Farum II 40. - Teus Jensen (d 1583) til Gundetved og

Åstofte II 270f; III 144f 324 328
Rosenkrantz, Abel Nielsdatter (1520)
I 152ff. - Anne Eriksdatter (d
1618) til Søholm IV 282 288; VII
51 184 283. - Anne Holgersdatter
(d 1688) VII 283. - Anne Jakobs-
datter (d 1645) til Brobygård VII
218 230 234 239. - Anne Niels-
datter (d 1535) I 276. - Anne
Nielsdatter (d o 1588) VI 337; VII
177. - Anne Ottesdatter (d 1589)
II 210f 257; III 201f 372ff; V 76
78 401; VI 288; VIII 531. - Anne
Styggesdatter (Styggesen Anders-
datter) (d e 1517) III 131ff. -
Axel Clausen (d 1564) til Togerup
og Tange V 72. - Axel Eriksen (d
1630) til Glimminge mm V 438ff
442f 445 447ff 466ff; VI 131f 135
137 241f 245; VII 242. - Axel
Nielsen (d 1551) til Landting og
Stensballegård I 152ff 155 243
372. - Axel Nielsen (d 1623) til
Halkær V 112 118 252f 474 477; VII
64ff 67ff 70. - Bendix Iversen (d
e 1566) til Kogsbøl og Gribsgård
VI 483. - Birgitte (Berete) Ei-
lersdatter (d 1586) til Hevring-
holm III 130ff 133; VIII 468 478.
- Birgitte Olufsdatter (d 1592)
til Vallø IV 95f 99ff 153 155; V
54 59 61; VI 52; VII 73 292. -
Birgitte Ottesdatter (d 1588) til
Næsbyholm VI 134; VII 230 241. -
Børge Eriksen (d 1614) til Ørup VI
131ff 135 137; VIII 531. - Chri-
stence Jakobsdatter (d 1679) til
Arreskov VII 218 230 233 239 270.
- Christoffer Bendixen (d 1610)
til Høgsbro, Kogsbøl mm VI 473f
480 482f. - Christoffer Nielsen (d
1561) til Bjørnholm, mag II 199
238f; III 205ff; IV 211 216. -
Christoffer Stygge Eilersen (d
1565) til Lynderupgård I 278 280f
283 290f; II 146 148 198f. - Claus
Axelsen (d 1565) til Togerup og
Tange V 68 72. - Dorte Holgersdat-
ter (d 1666) VII 230. - Edel
Jakobsdatter (d 1684) til Totte-
rupholm og Søbo VII 218 228 230
234 239. - Else Holgersdatter (d
1564) II 222 224; III 163 168; VII
295. - Erik Axelsen (d 1591) til
Landting III 250ff 254ff 257; V 5f
448; VI 135; VIII 512. - Erik

Axelsen (d 1637) til Glimminge VII
247. - Erik Evertsen (d o 1538)
kann Roskilde IV 116 119. - Erik
Jakobsen (d 1626) VII 218 221 225f
228ff 233f 235f. - Erik Jensen (d
o 1481) I 44 46. - Erik Ottesen (d
1503) til Bjørnholm, rr, rhofm I
80f 93f 97f 105 108 111f 118 129;
II 8f; III 163 165ff 168f; V 413
421f 424. - Erik Ottesen (d 1575)
til Arreskov mm, rr II 104 233 316
333 335 339; III 63f 216f 352 354;
V 173 175; VI 52 288 464; VII 50
230 299 303. - Folmer Axelsen (d
1586) til Stensballegård III 376
378; VI 354. - Frederik Holgersen
(d 1602) til Rosenvold og Stjern-
holm V 251; VI 100ff 103; VII 35
230f. - Gert Folmersen (d 1600)
til Stensballegård VI 354. -
Gertrud Ludvigsdatter (d e 1525)
II 319; VI 357. - Gunde Holgersen
(d 1675) til Skaføgård, Vinding-
gård mm, ld Skåne, rr, ass i
højesteret VII 132 230 234 276
285ff. - Hans (Jens, Johannes)
Nielsen (d e 1377) til Hevring-
holm, rd I 39 41. - Helvig
Jakobsdatter (d 1672) VII 218
222ff 225 230 233 235. - Henrik
Jakobsen (d 1633) til Arreskov VII
218 228 230 234 236 239. - Holger
Axelsen (d 1647) til Glimminge,
Egholm, Vemmetofte mm VI 130; VII
232 283. - Holger Eriksen (d 1496)
til Boller, rr I 118f 127 129; II
8f; III 168. - Holger Frederiksen
(d 1634) oberst VI 102f. - Holger
Holgersen (d 1534) til Boller I
178f; II 256. - Holger Jørgensen
(d 1642) til Rosenholm, rr VII 165
176 179f 218 225 229f 233f 236 237
255 268 286. - Holger Ottesen (d
1575) til Boller, rr, marsk I 349
370 374 376 378 380 382 384; II 6
7f 24ff 39 46 48 51 59 61 68 70
74 76 85 123 134 136 175 180 184
190 192f 197 226 243 285f 293 308
316 333 335 339; III 28f 36 81 86
89 107 117 122 124 130 152 158 169
174 196; V 197 199; VI 58 102; VII
230f 296ff 299ff 302ff; VIII 492.
- Holger Ottosen (d 1638) til
Boller VIII 538f. - Jakob Eriksen
(d 1616) til Arreskov, Kærstrup mm
VI 459 461 464; VII 39f 43 49f 76

141 155 218 220 224ff 227ff 230f
 233f 235 237 239f 244 270; VIII
 534. - Jørgen Ottesen (d 1596) til
 Rosenholm, rr II 278 280 308 316
 333 335; III 81 85 86 89 113 117
 122 124 130 158 162 167f 169 174
 185 196 216 258 259 271 280 314
 347 350 353 357 360 364 378; IV
 22f 24 32 61 68 70 72 85 89 103
 121 131 156 159 171 186 191 206
 215 301ff 341 374 378; V 29 34 73f
 124f 172 236f 290 336 402 407; VI
 81f 84; VII 229f 296 301; VIII 487
 500 517. - Karen Ludvigsdatter (d
 1535) II 85; VI 344; VII 292. -
 Kirsten Nielsdatter (d o 1629) VII
 69; VIII 468. - Kirstine Eriksdat-
 ter (d 1509) til Møgelkær II 77;
 III 163 168. - Kirstine Stygges-
 datter (d 1597) til Hevringholm mm
 III 133. - Lene Ludvigsdatter (d e
 1540) I 181f 283f. - Lisbeth
 Folmersdatter (d o 1616) VII 207.
 - Ludvig Nielsen (d o 1491) til
 Palsgård og Tange, rr, rd I 93f
 97f 105 118 154 284ff. - Ludvig
 Nielsen (d o 1590) til Høgsbro VI
 483. - Margrethe Axelsdatter (d
 1644) VII 242. - Margrethe Jakobs-
 datter (d o 1677) VII 218 230 233.
 - Margrethe Ottesdatter (d 1635)
 VI 105ff 109f; VII 51 135f 138
 141ff 144 146 152f 154 157 230 234
 239 241 243 283. - Mette Hol-
 gersdatter (d 1644) VII 268. -
 Mette Jakobsdatter (d 1646) VII
 218 230 233 239. - Mette Nielsdat-
 ter (d 1533) til Ryegård II 14f;
 IV 215f; V 239; VI 83 110; VII 51.
 - Mette Olufsdatter (d 1588) til
 Vallø III 267ff 270f 272ff 275f
 277ff 280ff 283 329ff 332; IV 5f
 101 217ff 220f 231f; VI 22; VIII
 519 520f. - Niels Axelsen (d 1551)
 til Stensballegård, Rydhavne mm I
 234f 243. - Niels Axelsen (d 1581)
 til Rydhavne og Halkær I 270; II
 200f; III 140f; VII 67f. - Niels
 Eriksen (d 1516) til Bjørnholm og
 Skern hgd, rd, rhofm I 125f 129f
 132 139 145 149 168 290f; V 57 63;
 VII 292. - Niels Iversen (d o
 1412) til Hevringholm, rd I 44
 46f. - Niels Jensen (d tidligst
 1424) til Hevringholm og Tange I
 44 46 154. - Niels Ludvigsen (d e

1526) til Palsgård og Sostrup I
 152ff; IV 378f. - Niels Styggesen
 (Stygge) (d 1533) bisp Børghlum I
 119 121 131 132 135 139 145 149. -
 Niels Timmesen (d o 1485) til
 Stensballegård I 93f 97f 108 110
 111 154. - Oluf Nielsen (d 1545)
 til Vallø, rr I 163 166 177; III 8
 74 77 272 382 385; IV 48 50 344; V
 61; VII 290 292; VIII 486 495 517
 528. - Otte Holgersen (d 1525) til
 Boller, rr I 145ff 163; III 168;
 VI 288; VII 230. - Otte Christo-
 pher Holgersen (d 1621) til Boller
 og Stjernholm V 197ff 251; VI 54ff
 57f. - Otte Nielsen (d 1475) til
 Bjørnholm, rr, rd, hofm I 80f 84;
 VIII 454. - Otte Ottesen (d 1557)
 til Næsbyholm II 18f; VI 134; VII
 152 230. - Pernille Jakobsdatter
 (d 1685) VII 218 228 230 234 239
 287. - Sophie Eriksdatter (d 1593)
 VI 52; VII 230 234f 243. - Sophie
 Holgersdatter (d 1685) VII 230f. -
 Sophie Jakobsdatter (d 1667) VII
 218 227f 230 233 239. - Stygge
 Eilersen (d 1571) til Hevringholm
 og Lynderupgård III 130ff 133;
 VIII 478. - Tale Nielsdatter (d e
 1624) VII 65f 68f. - Timme Nielsen
 (d 1592) til Rydhavne IV 266 269; V
 97 99 112; VI 180. - Vibeke
 Eriksdatter (d o 1506) til Bid-
 strup II 26

Rosensparre, Birgitte Olufsdatter (d
 1645) til Vallø VI 287; VII 231f.
 - Birgitte (Berete) Steensdatter
 (d 1583) VI 21; VII 231. - Bodil
 Jepsdatter (d e 1555) III 251 257.
 - Erik Evertsen (d e 1534) kann
 Roskilde IV 116 119. - Erik Jepsen
 (d e 1570) til Assartorp III 250ff
 255ff. - Jens (Niels) Torbernsen
 (d 1530) til Skarhult, ld Skåne I
 151. - Jep Truidsen (d e 1495) til
 Assartorp III 250 257. - Niels
 Jepsen (d e 1552) III 250f 254
 257. - Oluf Steensen (d 1624) til
 Skarhult, Vallø, Holmgård mm IV
 227f; V 310 312 338f 461; VI 18ff
 21f 69 131 135 138 164 168 171 176
 276 287 315 349 366 370 375 425;
 VII 6 7 30 67 76f 113 176 207 217
 231f; VIII 519. - Steen Jensen
 (Nielsen) (d 1565) til Skarhult,
 Vallø mm, rr II 243 245 250; III

- 272; IV 6; V 484 489; VI 22. - Torben Jensen (d e 1487) til Skarhult, ld Skåne I 114f
- Rosenvinge, Anne Jensdatter (d o 1591) i Helsingør VI 405. - Anne Mogensdatter (d 1591) i Malmø VI 401 404f. - Dorte (Dorothea) Henriksdatter (d 1613) i Helsingør VI 405. - Hans Mogensen (d 1599) bg i Landskrona VIII 335. - Henrik Mogensen (d 1583) bgm i Helsingør V 233 298; VI 40 401 404f. - Jens Mogensen (d 1563) rdm i Helsingør VI 405; VIII 335. - Maren Jensdatter (d e 1578) i Helsingør VI 405. - Mikkel Hansen (1640) VIII 335. - Mogens Henriksen (d 1607) bgm i Odense V 233; VI 405. - Mogens Jensen (d 1528) bgm i Helsingør VI 404f. - Morten Jensen (d 1625) øresundstolder VI 405. - Niels Henriksen (d 1603) toldskriver i Helsingør V 228ff 231ff 234 296ff; VI 39f 402 405. - Willum Henriksen (d 1608) til Egebæk, bgm i Helsingør VI 401ff 404ff. - Willum Mortensen (d 1637) toldskriver i Helsingør VI 348 410; VII 52ff 55 59
- Rosing, Peder (1578) på Bornholm VIII 505
- Rossing, Søren Christensen (d 1618) sp Strøby-Varpelev V 271ff
- Rostgård, Frederik (d 1745) gehejmearkivar I 33; VIII 297 312 314 316 317 320 380. - Hans (d 1684) rfg på Kronborg, amtsforv VI 97
- Rostock, Johan (Joachim) Steffensen (d e 1617) rdm i Ålborg VII 77 79
- Rostrup, Birgitte Lauridsen (d e 1546) I 261 264. - Ellen Hansdatter (d o 1605) I 264; II 316; V 172; VI 482; VII 176; VIII 468. - Ellen Jørgensdatter (d o 1620) IV 145; VI 482f. - Hans Jørgensen (d 1611) til Sjelleskovgård IV 274 276 279; V 249f 269; VI 472ff 475f 477ff 480f 483 488. - Hans Lauridsen (d 1545) til Pederstrup og Ristrup I 261ff 264; VII 155. - Jakob Hansen (d 1594) til Lergrav, sørøver II 229ff; III 366f; IV 329ff 332ff 335; V 341ff 344 346ff 349ff 352ff 358; VI 379 385; VIII 467 468 491 494 500. - Jørgen Lauridsen (d 1563) til Ristrup I 260ff 263; II 316; VI 135 483. - Karen Hansdatter (d o 1650) til Rekkergård VIII 534. - Knud Lauridsen (d e 1546) I 148 261 264. - Laurids Hansen (d o 1495) til Sjelleskovgård I 148 261 264. - Laurids Hansen (d 1602) til Ristrup I 264; II 314ff; III 162f 165f 168 301; IV 103 105 253 360; V 27f 140ff 259; VII 154f; VIII 465 468 519. - Sophie Jørgensdatter (d 1632) VI 135
- Rotfeld, Christence Nielsdatter (d 1601) II 256; IV 159 161; VI 77 84; VII 6. - Jens Nielsen (d 1558) til Eskær og Bratskov I 233ff; II 96. - Johanne Nielsdatter (d 1577) til Eskær II 254ff; VIII 447 487. - Kristen Nielsdatter (d 1576) III 232; V 405. - Margrethe Nielsdatter (d 1575) III 179; VI 135; VII 296ff 299ff 302 304; VIII 491 492. - Niels Jensen (d o 1551) til Bratskov I 188ff 229f; II 256; IV 161; VII 302
- Rothe, Casper Peter (d 1784) ld Viborg VII 334
- Rousing, Niels (1589) i N Onsild, hfg Onsild h IV 387
- Rud, Anne Jørgensdatter (d 1533) VII 292. - Birgitte (Birte) Knudsdatter (d 1573) II 41; VII 233. - Borkvard Eilersen (d 1647) til Utterslevgård og Sæbyholm VII 218f 222f 225 230 233 235. - Corfitz Eriksen (d 1630) til Fuglsang, Enggård og Sandholt V 423; VI 278f 281ff 284ff 287 288f; VII 218ff 222f 226 229 231f. - Dorte Otteddatter (d o 1580) IV 216; V 22 100; VI 80 82 84; VII 49ff 135 137f 141ff 145ff 148ff 152ff 155; VIII 479. - Eiler Jørgensen (d 1618) til Utterslev og Sæbyholm V 423; VII 233. - Erik Knudsen (d 1577) til Fuglsang, rr, adm II 38 41 95f 99 101 103 104f 141f 230f 271 278f 308 333f 335 339; III 28f 36 42 47f 49 117 122f 124 130 158 169 174 196 216 258f 271; V 413 418 419ff 423f; VI 279f 283f 286ff; VII 232 299 303; VIII 439 462 473 486 489 494 495 496 501 502 508 510 518 525. - Hans Pedersen (d 1545) til Vognserup I 298f 371f; IV 283 285. - Henrik

- Jørgensen (d o 1512) til Elvedgård II 77. - Jakob Eriksen (d o 1583) til Rudbjerggård IV 279ff 282f 284f 287. - Johan Ottesen (d 1609) til Møgelkær, Løgismose mm III 275f 277 280; IV 207ff 211ff 214ff 234ff 237; V 20f 22 97ff 170 197f 455; VI 53f 56ff 76ff 79ff 82ff; VII 39 43f 49ff 85f 88ff 91ff 135ff 138ff 141ff 144ff 147ff 150f 154f; VIII 511 532. - Johanne Hansdatter (d 1564) til Vognserup I 298f 371f; II 67 306; III 117f 121; IV 283 285; VI 264; VII 60. - Jørgen Eriksen (d 1584) til Enggård VI 279ff 282f 284f 287; VIII 525. - Jørgen Knudsen (d 1571) til Vedby, rr II 314ff; III 43f; V 415ff 418f 421 423f. - Jørgen Mikkelsen (d 1429) til Skjoldenæsholm, rd I 58 60. - Jørgen Mikkelsen (d o 1504) til Vedbygård, rr I 105f 132 134; II 77; III 163 166 168. - Karen Knudsatter (d 1618) VII 241. - Kirsten Knudsatter (d o 1612) til Kjællinghøl II 316; III 162ff 166 168; VII 6 138 141 154f; VIII 489. - Knud Eriksen (d 1611) til Sandholt, Enggård, Fuglsang mm V 172 175 312 314f 413f 419ff 421ff 425f; VI 54 56 58 85 279ff 282 284ff 287ff; VIII 507f 517 518 525 534. - Knud Jørgensen (d 1554) til Vedby og Møgelkær, rd, rr I 221f 229 312f 334 335 338; III 168; V 198f 417 423 425; VI 285 289; VII 154. - Knud Jørgensen (d o 1615) til Vedby, 1m Kbhs slot V 413ff 416ff 419ff 423ff 426. - Knud Ottesen (d 1589) til Sæbygård og Søndergård III 275f 277 280; VI 80 82 84. - Mette Ottesdatter (d 1596) til Søllested IV 197ff 200; VI 80 82 84 335; VII 49ff 76f 138 141 145f 148 154f 231 234; VIII 532. - Mikkel Jørgensen (d o 1463) til Vedbygård I 68f. - Mikkel Jørgensen (d 1520) til Møgelkær og Elvedgård II 77. - Otte Knudsen (d 1565) til Møgelkær, adm II 42; III 148 276; IV 200 216 237; V 198f; VI 58 82 84; VII 40 45ff 49 50ff 152 154f. - Peder (1587) fg på Kokkedal IV 245 248. - Peder Eriksen (d 1593) til Fuglsang V 413 415 417f 420 422ff; VI 279ff 282f 286f; VIII 479. - Peder Hansen (d 1559) til Vognserup II 303 306; III 117ff 121; V 484 489; VIII 483f 493 496. - Peder Vilhelmsen (d o 1504) til Vognserup I 85 87. - Pernille Ottesdatter (d 1608) V 460; VI 80 82 84; VII 39ff 42ff 45ff 48ff 51. - Sophie Eriksdatter (d 1624) VI 284ff 287ff; VII 255. - Sophie Jørgensdatter (d 1555) til Elvedgård I 164 166; II 69ff 72f 75 77; IV 45; VIII 440
- Rudolf II (d 1612) tysk-romersk kejser VI 219 223f
- Ruff, Dorothea (o 1570) VII 172
- Ruhofdt, Claus (d 1610) rdm i Helsingør VI 349 406 410; VII 52f 56ff 59
- Rumohr, Asmus Hennekesen (d 1590) til Roest IV 222ff 225. - Henneke Schacksen (d 1569) til Roest IV 222 225. - Schack Hennekesen (d 1500) til Roest IV 225
- Rumpold, Henrik (d 1423) hertug I 23
- Ruse (Rüsensteen), Henrik (d 1679) officer VI 22; VII 241
- Ryning, Gerhard (Gert) Andersen (1417) fg på Borgholm I 48 50
- Rüsensteen, Henrik (d 1679) baron, officer VI 22; VII 241
- Rytter, Anders Olufsen (d o 1618) til Kappel IV 146 151 184 186; VI 123ff 126ff 129 226ff. - Claus (d o 1589) rdm, bgm og kæmner i KbH IV 195f; VI 148; VIII 514. - Edel Olufsdatter (d e 1619) til Trabjerggård VI 129 225ff 229ff 232. - Jørgen (1587) IV 272. - Klaus se: Rytter Claus. - Niels (1585) bo i Kærsholm IV 123. - Oluf (d e 1497) til Kappel I 116f. - Oluf Andersen (d 1559) til Kappel II 203f; VI 129 227
- Ræv, Mikkel (1553) i Glemminge I 368f. - Se også: Reff
- Rød, Birgitte Hansdatter (Lunov) (d e 1610) i Norge VII 214. - Las Johansen (Lunov) (d e 1485) til Søgård I 82
- Rødhoved, Jens Christensen (1589) bg i Grenå IV 369ff. - Rasmus Christensen (1589) bg i Grenå IV 371
- Røllike, Anders (d 1551) til Nygård V 483 485 489. - Dorothea (d e

- 1554) V 425
- Rømer Jensen (1572) bo i Rø s III 124
- Rønning, Oluf (1622) i Opdals præstegæld VII 200
- Rønnow, Anne Eilersdatter (d 1609) VI 22 58 166; VII 50 93 232. - Anne Markvardsdatter (d o 1572) I 334ff; II 35ff 40f 235f; VIII 472 523. - Birgitte Eilersdatter (d 1590) VI 87; VII 50. - Carl Clausen (d 1501) bisp Odense I 108f 129. - Claus Markvardsen (d 1486) til Hvidkilde, rr, marsk I 105f. - Corfitz Tønnesen (d 1494) til Fårevejle, rr, I 78f 93; III 326 328. - Eiler Markvardsen (d 1565) til Hvidkilde, Fårevejle og Lykkesholm, rr I 327ff 347 350f 365 376 378; II 32 35 42 63 66 90 104 141 184 186 188 236; VIII 461. - Eiler Nicolausen (d o 1434) til Ejsbøl, rr I 56f. - Joachim Markvardsen (d 1544) elect Roskilde I 55 309 336; II 40; VIII 461. - Karen Eilersdatter (d 1592) IV 159; VI 465; VII 175 229 243. - Markvard Clausen (d 1506) til Hvidkilde, rr, rd I 132 134. - Markvard Groper (1365, 1376) rd I 39 41
- Saal se: Sael
- Sachs, Anders se: Saxen, Anders
- Sadelmager, Jørgen (1569) i Ringsted II 341
- Sael (Saell, Sale), Christen (1567) i Otting II 295. - Henrik (d o 1579) bo i Rødding h III 337. - Henrik (d o 1580) bo i Torp III 337f. - Jens (1580) bo i Torp III 337. - Jens (1621) byfg i Mariager VIII 538. - Jep (1567) i Otting II 295. - Mads (1580) bo i Torp, Rødding h III 337. - Niels (1567) sp Vestervig II 295 297. - Niels (Nis) (d e 1477) hfg Salling h, lth Viborg I 96 107
- Saint Clair, Henry (d 1601) eng lord VII 166
- Sakse Nannesen (1302) ld Sjælland VIII 452
- Sallingbo, Morten Jensen (1576) bo i Fly III 236ff
- Saltensee, Anders Olufsen (d 1434) til Tystofte, kongens køgemester I 44 46. - Henrik Jensen (d e 1400) af Ledøje, kann Roskilde, rd I 44 46
- Samsing, Jørgen Pedersen (d 1548) kann Århus I 256ff. - Morten Pedersen (1622) bg i Kerteminde VII 180f. - Peder (d 1448) lth, bgm i Viborg I 63
- Samson, Alexander Humphredsson (1622) bgm i Trondhjem VII 186 210
- Samuel Lauridsen (d 1607) sp Størdal (Norge) VII 216
- Samuel, Jens (d 1712) sp Vestenborg-Birket VII 331
- Sandberg, Anders Christensen (d 1567) til Kvelstrup, rr, ld Viborg I 97f 118 119 187 275f 278; II 155f 164 246; IV 173; VI 43f 482 484; VII 31. - Anne Andersdatter (d f 1600) VI 180. - Christian Andersen (d 1523) til Kvelstrup, ld Viborg I 187. - Dorte Eggertsdatter (d o 1620) IV 381; V 52. - Eggert Hendriksen (d o 1575) til Vestergård II 46 48 235f; VI 325 329f. - Henrik (d e 1467) til Kvelstrup I 80f. - Henrik Andersen (d 1588) til Kærsholm III 21 23; VI 120. - Henrik Christensen (d o 1512) til Højrup VI 330. - Kirsten Christensdatter (d 1572) VI 344 385. - Mads Andersen (d 1597) til Løjstrup V 159f 299. - Margrethe Christensdatter (d o 1581) I 228 230. - Mikkell Nielsen (d o 1620) til Tøjstrup IV 380f; V 48 52; VI 85ff. - Niels Henriksen (d 1577) til Tøjstrup II 42 46 48 128f 132. - Peder Eggertsen (d o 1622) til Vestergård IV 379ff; V 48ff 51f. - Sophie Andersdatter (d 1577) IV 145; V 171; VI 481 482f 484. - Tyge Andersen (d 1587) til Vedø og Isgård III 21 23; IV 140f 145; VI 379 385 482f. - Ulrik Andersen (d 1636) til Kvelstrup, Bøgsted mm V 159f 260; VI 75 83; VII 7ff 24ff 27ff 31f 37f 171 239
- Sander, Joen (1622) lagrettemand i Trondhjem VII 198
- Sander(sen), Peder se: Zander, Peder
- Sandvig, Bertel Christian (d 1786) litterat VIII 377
- Sanger, Jens Jensen (d f 1645) VII 117 129

- Satslef, Jens Eggertsen (d o 1499) official I 296f
- Saxen, Anders (d 1593) rdm i Helsingør VI 412; VII 59. - Mads (1563) bo i Teestrup II 256f. - Mogens (1506) rdm i Kbh I 136f
- Saxesen, Laurents se: Basse, Laurentz Saxesen
- Saxtrup, Bjørn (d 1596) til Orebygård, ld Skåne IV 240 242f; V 279f; VI 164 166 329; VIII 519
- Scavenius, Laurids Clausen (d 1646) bisp Stavanger VII 207 217
- Schack, Abel Hartvigsdatter (d o 1644) VI 482. - Christoph Hartvigsen (d o 1615) til Unevad og Basthorst VII 283. - Hans Christophsen (d 1676) greve, feltmarskal VII 279 283
- Schade, Hans (d 1703) diplomat VIII 341
- Scharffenberg se: Skarpenberg
- Scheding, Christoffer von (d 1614) sv hofmester VI 209 211 218 220f
- Schiefer, Maria Salome (d f 1589) baronesse VI 223
- Schilderup, Jens Pedersen (d 1582) bisp Trondhjem VII 126. - Peder Jensen (d 1646) bisp Trondhjem VII 114 125f
- Schielschiøer, Christian Jensen (Hansen) (1622) skibspræst VII 200 214
- Schiødt, Christen (1575) byfg i Roskilde VIII 503
- Schrøder, Christen (1570) bo i Melsing (?) III 26. - Gunde (1584) bo i Årestrup IV 94. - Hans (1594) bo i Årestrup IV 94. - Jens (1557) bo i Kollerup II 95. - Nicolaus (o 1576) skolemester Odense I 28; VIII 303f 334 373 379 396 416 417. - Philip (o 1576) skolemester Odense I 28; VIII 303f 334 373 379 396 416 417
- Schult, Birgitte Mortensdatter (d 1584) i Helsingør VI 404f. - Erik (1660, 1671) VII 329; VIII 315 336. - Johan (1595) bg i Kbh V 409. - Jørgen Mortensen (1606) bg i Flensborg VI 401ff 404ff. - Otto Mortensen (1606) VI 401 404f
- Schultz (Skuldt(z)), Bernd (d 1619) bg i Kbh VII 121 123 133
- Schumacher, Hans (1584) VIII 527
- Scweinbeck, Ursula von (d f 1571) IV 260; VI 31
- Schwencke, Agnete (o 1655) i Kbh VII 285
- Schürmann se: Skyrmand
- Schytte, Niels Olufsen (d o 1601) sp Koberup-Feldingbjerg III 237 240. - Olaf Nielsen (d 1591) kann Viborg II 208f; III 236 239f
- Schönbach, Johan (d 1635) kgl råd VII 284. - Magdalena (d 1670) VII 284
- Schøt, Jens se: Skytte, Jens
- Schøtte se: Skytte
- Sederberg, Henric (d 1733) pr i Karlshamn VII 329; VIII 336
- Seefeld, Birte (Berte) Jakobsdatter (d 1593) IV 40. - Christoffer Lauridsen (d 1612) til Refsnæs VII 244. - Elne Jensdatter (d e 1509) I 354 356. - Enevold Jensen (d 1557) til Visborg VIII 464. - Enevold Lauridsen (d e 1547) til Visborg I 278 280. - Jakob Enevoldsen (d 1599) til Visborg og Sostrup, rr III 66 69 162 167 301 335 375 379; IV 24f 50 61 85 89 103 171 186 191 206 215 244 248 251 254 255 292 341 374 378; V 27f 29 54 57 59f 73 172 205f 250f 259 286 290 337f 340 402 407 433 491; VI 69 75 83; VII 76 234. - Jep (Jakob) Mogensen (d e 1406) til Refsnæs I 43 46. - Jørgen Christoffersen (d 1662) til Refsnæs, Næs, Tustrup mm, rr, ld Sjælland, ass i højesteret VII 244 257ff 260f 272 275 279 283 335; VIII 323. - Laurids Nielsen (d 1552) til Refsnæs I 249f 275f 280. - Sophie Jakobsdatter (d 1601) VII 234. - Thomas Mogensen (d e 1423) til Dalsgård, rd I 43 46
- Seehus, Laurids Jensen se: Suur, Laurids Jensen
- Segemand, Peder (1603) bo i Mølholm VI 204
- Segud Mortensen (1586) bo i Ljunith IV 177
- Segudt Pedersen (1589) bo i Stangeberg VIII 532
- Sehested, Anne Maltesdatter (d 1621) VII 242. - Birgitte Maltesdatter (d 1594) VII 31. - Christen Thomesen (d 1657) til Stovgård, Tanderup mm, rr, rk, kk VII 255 256 260 261 267f 275; VIII 291. -

- Claus Maltesen (d 1612) V 416 425; VII 244 268. - Dorothea Hennekesdatter (d 1579) VII 75. - Hannibal Clausen (d 1666) til Nøragergård, rr, stath i Norge, skatmester VII 260 261 268. - Jens Thomesen (d 1555) til Vellinghøj og Højris, ld Viborg I 229f 240 248 250f 255 257 275 278 288 316 325 354 356 379 381; III 174 176; V 8 ll. - Lisbet Maltesdatter (d 1600) VII 182. - Lisbet Mikkelsdatter (d e 1614) VII 110. - Malte Jensen (d 1592) til Holmgård mm, ld Viborg III 102 133 145 162 185 202 218 220 226 228 231 235 258 259 283 290 296 298 300 301 303 318 320 322 334 336 367 370 372 387; IV 46f 50f 52 56 58 61 62 63 65 68 71 72 92 93 102 103 120f 124 129 131 136 140f 146 166 168 170 171 183ff 201f 221 274 276 279 292 300 315 321 361; VII 31 299 303; VIII 347 509 512 519 522. - Sophie Clausdatter (d 1658) VII 244. - Steen Maltesen (d 1611) til Holmgård, marsk, rr I 33; V 319f 357; VI 425; VII 6 8 30f 70. - Thomas Maltesen (d 1609) VI 226 228f; VII 29 32 37 268
- Seidel, Michel (d 1616) rdm i Helsingør VI 347 349 406 408 410ff; VII 52 55ff 58f
- Seinerd, frue (1412) VIII 454
- Sejer Lauridsen (1573) bo i Sjørring VIII 482. - Pedersen (1608) bo i Katstrup, udrejst af riget VI 418ff 421ff 424f 427. - Tuesen (1593) bo i Havrum V 260ff 263ff
- Seldner, D (1774) mag, lærer VI 329; VIII 336
- Selgen Christensen (1603) bo i Førsløv VI 204f
- Semler se: Symbler
- Semsmager, Pleckom (1557) bg i Odense II 100ff 105
- Septimus, Johannes se: Hans Siunden
- Serlin, Claus Tetzen (d o 1466) vb I 58 60. - Johan Clausen (d e 1477) til Hörby I 79
- Sested, Anna Jørgensdatter (d o 1632) VII 139 155. - Cathrine Schacksdatter (d e 1588) i Pretz kl III 40. - Dorothea Detlevsdatter (d 1640) VII 283. - Elisabeth (Lisbet) Mikkelsdatter (d o 1624) V 85 87; VII 259. - Envald (Ewald) Jørgensen (d 1589) til Kluwensick IV 40. - Helvig Caisdatter (d e 1604) VI 471. - Jørgen Caisen (d 1618) til Gross Nordsee, Hvolgård mm VIII 498. - Jørgen Hennekesen (d o 1586) til Krummedick og Ottenbüttel VII 155. - Mikkel Caisen (d 1583) til Gross Nordsee V 87. - Sivert Benediktsen (d 1612) til Ullerupgård V 53. - Sophie (d f 1595) VI 471
- Sestedt, Dorte (Dorothea) Hennikesdatter (d 1579) VII 177
- Sevel, Frederik Christian (d 1778) generalauditor VIII 320
- Severin Mogensen (1546) se: Smed, Severin Mogensen. - Svendsen (1475) lth Viborg I 72. - Se også: Søren
- Seyer Jensen (1573) bo i Hammel III 177
- Shrej, Søren (1562) bo i Dølbyvad III 186
- Sicke (Siske, Silike) Persdatter (1571) præsteenke III 59f
- Sidse Sørens datter (d o 1594) i Kongstrup V 376f
- Sidsel Andersdatter (o 1622) i Numedal VII 208. - Bertels (1595) i Knurborg V 435. - Christen Skyttes (1593) i Roskilde V 303f. - Jensdatter se: Else Jensdatter. - Jørgensdatter (d f 1569) i Kærup II 341ff. - Pedersdatter (1606) i Lemvig VI 399. - Pedersdatter (1608) i Århus VI 418 425ff 429 433f 436 439 451f
- Siem, Anders (1614) skomager i Ribe VII 173
- Sigismund (d 1437) tysk-romersk kejser, konge af Ungarn I 23 29 36 55; VII 314 320 374; VIII 293 295 304 311f 313f 341 353 358 360 362 386 388 400
- Sigvard Pedersen (d 1599) rdm i Odense VIII 523
- Simon (1490) dpr Århus VIII 457. - Christensen (1610) bo i Tåbøl VII 87. - Hansen (1584) bo i Herrestad h IV 80. - Hansen (1602) rfg på Landskrona slot VI 164. - Jensen (1589?) af Årslev IV 356. - Jensen (1590) i Kanstrupgård (Kortegård?), hfg Hellerslev h V 97 99.

- Jespersen (1585) bo i Lysgård h IV 166. - Justsen (1570) bo i Avning III 11. - Lauridsen (1537) bg i Ålborg (?) I 197f. - Mikkelsen (1553) fg på Ørup I 368. - Nielsen (1558) bo i Hviding h II 162. - Nielsen (1576) bg i Hobro III 235. - Olsen (1580) bo i Nørreholm III 366f. - Olufsen (1587, 1592) i Holmgård, hfg Ulfborg h IV 249ff 252f. - Olufsen (1609) bo i Gullestrup VII 13f 16. - Pedersen (1571) bo i Grimmeshave III 94f. - Pedersen (1576) bo i Tyrsted III 226f. - Pedersen (1590) bo i Grund V 109ff. - Strangesen (1570, 1580) rfg i Ørum len III 52 203 355ff. - Sørensen (1570) bo i Spørring III 54. - Thamsen (1619) Eske Brocks rfm VIII 538. - Thiellesen (Tyeloffson) (d o 1579) bgm i Holstebro III 318ff
- Sinclair (Sinklar), Andrew (Anders) (d 1625) rr VII 165f 176
- Skade, Anna Nielsdatter (d e 1593) VI 302. - Bo (1461) bo i Herfølge V 55. - Christoffer Rasmussen (d 1654) til Kattrup VII 284. - Claus Henriksen (d e 1462) af Ramløse I 79. - Joachim Clausen (d e 1475) I 79. - Knud (1544) bo i Ørum I 232ff. - Laurids (1594) bo i Algestrup V 377. - Mads Nielsen (d o 1624) til Strellev, Kærgård og Østergård III 364ff. - Niels Clausen (d 1531) bisp Århus I 79 129f 180; IV 282 285. - Niels Madsen (d 1566) til Store Ristrup II 79f 95f. - Niels Rasmussen (d o 1587) til Skobling og Store Restrup II 151f; III 66 69. - Niels Rasmussen (d e 1638) til Østergård og Agerkrog VII 272. - Ove Christoffersen (d 1664) til Kærbygård, rr, ass i højesteret VII 279 284. - Rasmus Nielsen (d 1602) til Holmgård mm V 389ff 462ff 464. - Tove Clausdatter (d e 1475) I 79
- Skadeland, Las Nielsen (d e 1466) til Restrup, vb I 71f
- Skalder, Holger Bjørnsen (d 1562) ædgn Lund I 175f
- Skalehals, Lave Kjeldsen (d e 1469) i Stangerum, vb I 89 92
- Skammel Madsen (1582) i Nørholm VIII 520
- Skaren, Didrik van (1594) V 348
- Skarparberg, Johan Gotskalksen (d o 1417) til Højris, rr I 44 47
- Skarris Madsen (1587) bo i gd Sønderager i Herning IV 257
- Skave, Birgitte Nielsdatter (d o 1494) VII 293f. - Herluf Mouridsen (d 1583) til Eskilstrup, ld Sjælland I 85 87; II 71 264 335 337; III 7 25f 34 35 49 232 245 267 288 327 339; IV 155; V 483ff 489; VIII 509 515 516 526. - Mourids Herlufsen (d 1532) til Eskilstrup I 59 61. - Niels Jensen (d 1452) til Eskilstrup, ld Sjælland, rr, rd VII 294. - Niels Nielsen (d 1500) bisp Roskilde, kk I 129f; VIII 455f 458. - Sidsel Mouridsdatter (d 1592) II 16f; IV 210 216
- Skeel, Abel Sørensdatter (d 1585) til Faddersbøl V 291f. - Albret Andersen (d o 1499) til Hegnet I 76f 107; VIII 337 435. - Albret Andersen (d 1568) til Fussingø og Hammelmose II 25f 101f 104 106 237 290 293 306 314ff; VI 167 169 344 385; VIII 438 487. - Albret Christensen (d 1639) til Hegnet, Fussingø mm, adm, rr VI 344 377f 381f 384ff 468; VI 94f 98f 101 173 176 228 237 242 256. - Albret Hermansen (d 1609) til Jungetgård II 316; IV 63 65 120 122 160 360 363; V 27f 249 274f 316 417; VI 338ff; VII 5ff 37 155; VIII 305. - Anders Albretsen (d o 1558) til Hegnet II 314 316. - Anne Albretdatter (d e 1553) til Øls I 354 356; VI 179. - Anne Hansdatter (d e 1558) II 319; VI 356f. - Christen Albretsen (d 1595) til Hegnet, Fussingø mm, rr II 316; III 101 379 384; IV 24f 56f 61 85 89 113 146 183 191 201 204 215 244 248 251 254f 279 341 349 360f 374 378; V 29 34 73 222 290 336; VI 175 293 302 344 385; VII 101; VIII 465 489 510 531. - Christen Albretsen (d 1659) til Fussingø mm, rr VII 276 281; VIII 359. - Dorte Nielsdatter (d 1578) VI 357. - Hans Nielsen (d 1565) til Nygård II 246 248 317ff; VI 43f. - Herman Andersen (d 1555) til Jungetgård, ld Viborg I 269f 284f 344 346 383;

- II 32 35 52f 316; IV 65; VII 6 154. - Ingeborg Albretsdatter (d 1655) til Rostrup VI 363. - Ingeborg Nielsdatter (d 1604) til Voergård III 244; IV 207f 211 213ff 216; VI 84 105ff 108ff 355ff; VII 42 51; VIII 447 538. - Iver Andersen (d e 1489) til Møgtved VIII 337. - Iver Jensen (d f 1495) i Padbjerg VIII 437. - Jakob Andersen (d 1564) til Hegnet, skibshøvedsmand III 186 189. - Jørgen Christensen (d 1631) til Hegnet, Ulstrup mm, rr, marsk VI 344 381f 384ff; VII 239 242. - Karen Albretsdatter (d 1601) II 161f; VI 344 378f 381f 384f. - Margrethe Andersdatter (d e 1565) II 314 316; VI 135 483. - Niels Hansen (d 1561) til Nygård I 219f 286 288ff; II 55f 151f 161f 297 319; III 244 246; VI 357; VII 51 429. - Niels Nielsen (d 1565) VII 429; VIII 491. - Otte Christensen (d 1634) til Hammelse, Asdal mm, ld Viborg, rr VI 344 377 381ff 384ff; VII 177 230 239 242. - Sophie Andersdatter (d 1602) VI 484. - Søren Albretsen (d 1524) til Holmgård V 292
- Skell, Christen (1553) I 366f
- Skenck, Agnete Busksdatter (d e 1591) III 80ff; IV 90f; VI 450. - Hans (1582) bg i Kbh VIII 514
- Skielderup, Christen Lauridsen (1589) bg i Hobro IV 364f
- Skiernov, Markvard Iversen (d 1499) til Mejlgård VIII 456f. - Niels Markvardsen (d 1560) til Mejlgård VIII 474f 478
- Skinder, Jens (1573) bg i Malmø VIII 480. - Jens Nielsen (1586, 1595) i Frenderup IV 174; V 410. - Oluf (d 1581) i Malmø IV 108f 190ff
- Skinkel, Anne Hansdatter (d e 1587) VI 244. - Anne Ottesdatter (d 1586) til Torpegård VIII 490. - Anne Poulsdatter (d e 1614) VII 175. - Gabriel Hansen (d 1610) til Søholm VII 74f. - Hans Poulsen (d e 1554) til Gerskov IV 88; VI 329 464 466; VII 75. - Helvig Hansdatter (d e 1577) VII 181. - Helvig Nielsdatter (d 1677) VII 242. - Hilleborg Poulsdatter (d 1612) V 409; VI 264. - Jørgen Ottesen (d 1560) til Lammehave II 22f 104 107 128ff 131f; V 472; VIII 490. - Karen Hansdatter (d 1624) VI 466. - Kirsten Johansdatter (d e 1489) VI 329. - Laurids Mortensen (Tinhuus) (d 1533) til Egeskov og Julskov, rr I 136f. - Morten Poulsen (d o 1614) til Østrupgård VI 253 264. - Niels Hansen (d 1617) til Gerskov og Søholm IV 85ff 88; V 172 175; VI 459 461 464 466; VII 242. - Poul Poulsen (d 1565) til Egeskov og Østrupgård II 62ff 65 67
- "Skipper" Clement (d 1536) I 196 223 364; II 158f; III 172 283f 286 318f 369; VIII 511
- Skipper, Morten Pedersen (1622) bg i Kerteminde VII 180f
- Skiøtt, Hans (1595) bo i Lindet V 429. - Jens (1590) bo i Rougsø h V 7. - Peder (1483) I 110
- Skjold, Svend (1468) bo i Køng I 85 87
- Skjønning, Lars (1532) i Vorning s VIII 439. - Peder (1489) i Vorning s VIII 439
- Skolemester, Niels Pedersen (1641) huslærer på Ullerup VII 263 267
- Skomager, Anders (1591, 1593) i Kongsted V 134f 257. - Christen (1591) i lb Holbæk V 152. - Frands (1591, 1593) i Fakse V 134f 283ff. - Hans (1585) i Skuldelev IV 116. - Hans (1513) bg i Haderslev VIII 534. - Hans Rasmussen (d 1614) prof VI 65 67 69f. - Henrik (1594, 1598) ltskr Skåne V 310 438; VI 37. - Jakob (1593) i Hellested, Arild Huitfeldts rfm V 257f. - Las (1593) i Høed V 277. - Oluf (1596) i Lyngerup V 487. - Otte (1583) i Grenå IV 59. - Peder (1568) i Stubbekøbing II 332. - Poul (1575) bg i Holstebro VIII 499. - Rasmus (1557) bg i Rudkøbing II 109f 112. - Rasmus Christensen (1589) i Grenå IV 369ff. - Udt Jensen (1589) i Grenå IV 370
- Skoning, Hans (1566) bo i Udsholt II 265. - Marcus (1602) rfg på Malmøhus VI 181 183ff. - Oluf (1599) bo i Tranegilde VI 88f. - Peder (1573) VIII 485. - Se også: Skonning og Skåning
- Skonning, Anders (1591) bo i Hage-

- sted V 181
- Skovby, Hans (1581) Oluf Daas tjener III 383
- Skovgaard, Anders Jepsen (d 1554) ædgn Viborg, mag I 222f; II 9ff 320f; VIII 441 461. - Anne Hansdatter (d 1645) til Gundestrup VI 374; VII 268. - Anne Jørgensdatter (d e 1607) til Hasmark VII 44 48 52; VIII 523. - Else Jørgensdatter (d f 1579) VIII 523. - Hans Jørgensen (d 1580) til Gundestrup, Skovgård og Sanderumgård, rr II 291 293; III 196 212f 214f 216ff 262 266 269f 280 305 314; VII 296 301; VIII 441 503 506 523. - Jens Jørgensen (d o 1575) VIII 503. - Jep Jensen (d e 1459) til Skovgård I 141; III 215. - Johan Jørgensen (d 1577) til Skovgård III 211ff 214. - Jørgen Jepsen (d 1557) til Skovgård I 229f 276; II 10ff 32 37 40; III 213 215; V 95; VII 52. - Karen Jørgensdatter (o 1540) III 150ff 174. - Kirsten Jørgensdatter (o 1540) III 151f; V 170; VI 343; VII 165. - Maren Jørgensdatter (o 1550) V 92 95; VIII 523. - Margrethe Jørgensdatter (d 1615) til Sanderumgård V 91ff 94f; VIII 523. - Mogens (Mourids) Justesen (d o 1572) til Egebjerg og Lunde-gård I 234f
- Skovmand, Oluf Nielsen (1587) bo i Rye s IV 261ff 264
- Skovs, Bodil (d f 1590) V 146ff 150
- Skram, Anders Hartvigsen (d 1619) til Dejbjerglund III 150ff; IV 62f; V 316f; VI 340ff 343ff; VII 164f 242; VIII 351 363 510 523. - Anne Eriksdatter (Fasti) (d 1612) VI 174 272; VIII 523. - Anne Hartvigsdatter (o 1610) V 170; VIII 523. - Anne Iversdatter (Fasti) (d e 1632) IV 19. - Anne Pedersdatter (d 1581) til Alsted VII 68 101. - Birgitte (Berete) Ovesdatter (d f 1655) VII 176. - Birgitte (Berete) Pedersdatter (d 1596) VII 233. - Christen Ovesen (d 1534) forstander Gudum kl III 151 174 176. - Christian Pedersen (d o 1519) til Urup I 284 286. - Ellen Andersdatter (d f 1634) VII 242. - Elsebet Nielsdatter (d e 1603) til Urup VI 52. - Elsebeth Pedersdatter (d e 1617) VII 153. - Erik Pedersen (Fasti) (d 1568) til Hastrup, ld Viborg I 172 232 240 248 249 250 251 254 255 257ff 260 262f 267 270 275 278 283 285 288 291f 295 316 318 325 344 346 376 378 379 380 381 382 383 384; II 6f 9 27 29f 32ff 52 53 77 93 95 96 107 145 146 151 153 155 157 161 163 164 200 201 206 256; III 141; IV 23; V 8 11; VI 174f 484; VII 302. - Hans Ovesen (d o 1631) til Sjelleskovgård, Ristrup og Hammergård V 7 10 172. - Hartvig Ovesen (d e 1565) til Dejbjerglund og Fruergård I 284ff 290 307; III 151ff 175 203ff; V 170; VI 343; VII 165. - Inger Iversdatter (Fasti) (d o 1610) VI 450. - Iver Pedersen (Fasti) (d o 1580) til Voldbjerg og Strandbjerggård V 166f 169ff; VI 343; VIII 477. - Jakob Hartvigsen (d 1625) til Dejbjerglund, Fruergård mm III 150ff 174; IV 72 74 121 131 134 140f 276 278 326 337; VIII 523. - Johanne Christensdatter (d f 1491) I 172. - Johanne Ovesdatter (d e 1530) til Kokholm III 203ff; IV 175. - Johanne Pedersdatter (d 1620) V 172; VII 94ff 97ff 100ff 104 241. - Jørgen Eriksen (Fasti) (d 1592) til Tjele, rr, ld Viborg II 200 246; III 140f 202 280 300f 305 334 378; IV 22f 24 32 46 50 52 58 61f 68 71f 85 89 93 103 113f 121 140f 156 159 171 186 191 206 215 221 244 248 251 254f 341f 344f 361; V 29 34 120 170; VI 43f 272 482 484; VIII 517 520. - Jørgen Ovesen (d 1536) til Hammergård III 151. - Karen Pedersdatter (d 1625) II 319; VI 102; VII 153 235. - Kirstine Pallesdatter (d 1593) til Varho VIII 523. - Laurids Eriksen (Fasti) (d 1587) til Korsøgård og Hastrup II 254 256 290 293 329f; III 21 23 283ff 286f 300; IV 16ff 19 71f 129ff; VI 83. - Lisbeth Lauridsdatter (d 1600) VI 83; VII 242. - Mette Hartvigsdatter (d 1627) VIII 523. - Mette Iversdatter (Fasti) (d f 1606) VI 341ff 344f; VII 242. - Niels Ovesen (d 1524) hofsinde III 151 174 176. - Niels Pedersen (d e 1494) til

- Stovgård I 284ff. - Niels Pedersen (d 1601) til Urup III 133; IV 103 106 274f 364 387; V 7ff 10 36f 159 222 264 493 498; VI 75 83 170. - Otte Ovesen (d 1606) til Hammergård V 172 499 501; VIII 468. - Ove Jørgensen (d 1581) til Hammergård I 264; II 314 316; III 102f 140f 150ff 174f 203f; V 172; VI 482; VII 176; VIII 500. - Ove Pedersen (d o 1537) til Hammergård, Dejbjerglund og Varho I 127 129; III 150ff 176 204. - Palle Ovesen (d 1546) til Varho III 151f 174. - Peder Christensen (d 1581) til Urup, rr, adm I 225ff 247 261 273 300f 303 306 312 334f 338 347 349 370 372 374; II 13f 15 17 19 21 26 32 39 68 70 74 76 110 123 127 131 134 136 141 216 226 236 243 245 271 319 333 335; III 117 120 122 124 130 158 169 174 196; V 10 498; VII 153 296 301; VIII 464. - Peder Eriksen (Fasti) (d e 1536) til Voldbjerg I 148 228 230; II 24f. - Peder Iversen (d 1613) til Voldbjerg og Strandbygård V 164ff 168ff; VI 341 343; VII 101
- Skritfeldt, Georg (1594) V 350
- Skriver, Anders (1572) Marine Knobs rfm III 131f. - Anders (d e 1577) rdm, bgm i Næstved VIII 475. - Anders (d f 1602) fg på Bøvling VI 172. - Anders (1610) på Ulstrup VII 90. - Anders Ibsen (1586) byskr i Marstrand IV 197ff. - Bent (1588) på Kalø IV 301. - Christen (1586) i gd Bistrup, Hjørring St Cathrine s IV 208. - Christen (1584, 1589) Niels Jonsen Vifferts rfm IV 94 378. - Christen (1593) fg på Jungetgård V 274ff. - Christen (1602, 1604) i Vinkel, fg på Bøvling VI 171ff 174 294. - Christoffer (1594) i Hjelmsømagle (Hjemslille?) V 305. - Christoffer (1595) bg på Vedbygård V 416f 419ff. - Claus se: Claus Mortensen. - Esbern (1587) i Holbæk IV 263. - Esbern Jakobsen (d o 1497) bgm i Kbh I 122f. - Frands (1557) tjener hos Sophie Lykke II 100ff. - Frands (1573) rdm i Kerteminde VIII 476. - Gudmand Willomsen (d f 1567) ltskr Sjælland II 274f. - Gunde Christensen (Grøn) (d o 1619) lth, bgm i Viborg I 318; II 210f 218 238 239 246 254 258 282 289 290 294 298 301 313 314 317 319 322 324 329f; III 9 10 11 12 22 26 29 31 39 41 52 54 56 59 60 64 66 70 72 78 81 94 96 101 102 103 105 107 110 131 133 134 135 140 146 149 150 162 174 176 179 180 183 189 197 199 202 203 205 209 211 218 220 226 228 231 235 241 260 283 290 296 298 300 301 303 318 320 322 335 337 367 369 370 372 375 387; IV 46f 50 52 56 58 61 62 63 65 68 71 72 74 92 93 102 103 109 113 120 123 124 129 131 136 146 156 159 166 168 170 171 221 228 253 266 274 276 279 292 300 312 315 317 321 325 326 337 340 341 346 347f 350 355 358 360 364 369 381 385 387 392 393 397 399; V 5f 7 18 20 22 27 96 97 100 102 106 107 109 112 119 121 124 131 140 142 151 154 159 176 182 184 193 195 197 205 222 249 252 254 260 267 269f 274 281 293 299 301 309 317 427 429 431 433 499; VI 41 44 45; VI 92 112 119 167 202 203 227 249 250 266 268 270 331 335 338 364 392 394 440 485; VII 85 93 95; VIII 379 464 465 522 535 536 537. - Hans (1552) Ingeborg Drefelds rfm I 340f. - Hans (d e 1567) rfg på Havreballe II 33. - Hans (1571) i Vellinghøj, Daniel Chrysostomus' rfm III 94f. - Hans Knudsen (Nielsen) (1545, 1598) ltskr Fyn, rdm i Odense I 30 332 360; II 207 209; VI 85; VIII 335 417 418 484 497. - Hans Nielsen (1571) fg på Silkeborg slot III 64ff 142f; VIII 443. - Jakob (1557) i Ø kl II 96. - Jakob (1572) fg på Åstrup III 105. - Jakob (1580) fg på Skivehus III 368. - Jakob (1593) i Stevns h V 271f. - Jakob Nielsen (1588) i Hammer h IV 310. - Jakob Sørensen (d 1590) bgm i Kbh IV 195f. - Jens (1578) bgm i Korsør VIII 507. - Jens (1584) i Hovlbjerg h VIII 522. - Jens (1585) rfg hos Bjørn Kaas IV 160. - Jens (1588) på Lynderupgård IV 318. - Jens (1591) Johan Barnekows rfm V 143. - Jens (1591) fg på Birkholm V 200 202. - Jens Lauridsen (1594, 1596) i

Roskilde V 379f 452ff 455 457f. - Jens Nielsen (1567) stiftsskriver II 276f. - Jens Olsen (Kat) (d 1557) lth, bgm i Viborg I 228 232 240 248 249 250 265 275 278 291f 295 316. - Jesper (1570) fg på Fuglsang III 47. - Jørgen (1582) rfg på Ellinge IV 5. - Kjeld (1571) i Båndrup III 83. - Knud (1562) tjener hos rr Erik Krabbe II 241. - Knud Pedersen (1560) slotsskr på Kbh slot II 233f. - Lars Hansen (d 1630) bgm i Ålborg VII 270. - Laurids (1548) Christoffer Urnes rfm I 308. - Laurids (1563) på Skjoldenøsholm II 256f. - Laurids (1552, 1581) bg i Viborg I 340; III 375. - Laurids (1595) hskr Tuse h V 396. - Laurids (1609) fg på Herningsholm VII 22. - Laurids Steffensen (d o 1630) byfg i Ribe VI 274 277; VII 173. - Mads Eriksen (d o 1591) bgm i Grenå III 335f; IV 58ff. - Mads Knudsen (1606) i Odense VI 250. - Mikkel (d f 1566) i Jylland III 376. - Mikkel (1585) fg på Lerbæk IV 156ff. - Mikkel (1580, 1587) bfg i Mariager III 370; IV 52f 292. - Mogens Mikkelsen (d e 1618) rdm i Ålborg VII 77 79. - Morten Pedersen (1588) i Svedala, hskr Oxie h IV 308f. - Niels (d o 1511) ltskr, bgm i Viborg I 107f 110 116 118 140 148; VIII 457. - Niels (d f 1558) i Risum II 165. - Niels (1568) fg på Solte II 299f. - Niels (1575) i Engebølle, hfg Fuglse h VIII 498. - Niels (1584) i Rutsker VIII 528. - Niels (1586, 1587) i Strandhoved, Oluf Billes rfm IV 174 238. - Niels (1590) i Kemtrup, Beate Brahes rfm V 22 112f 428. - Niels (1592) i Alsted-Flinterup, bfg i Sorø birk V 244ff. - Niels Andersen (d 1588) rdm i Viborg III 260 262. - Niels Christensen (1564-77) i Hvanstrup II 258f. - Niels Christensen (1608) rdm i Århus VI 418ff 421ff 424ff 427 428ff 431ff 434ff 437ff 451f. - Niels Iversen (1585) bgm i Ålborg IV 149 151; VII 77 79. - Niels Jensen (d f 1631) bg i Kbh VII 166f 168. - Niels Pedersen (d 1583) bgm i Kbh III 381 385. -

Oluf (1568) Karen Banners rfm, Tybjerg h II 299f. - Oluf (1593) i Dramstrup V 296. - Oluf Jakobsen (Ibsen) (d 1557) bgm i Kbh VI 410. - Oluf Jensen (d 1635 el 1636) bgm i Trondhjem VII 186 209. - Peder (d o 1560) lth Viborg I 172 187 260; II 52f 55 77 79 93 95 96 107 127 145 149 150 151 153 155 157 160 161 163 164 166 200 201 203 204 206 212 219 222 232. - Peder (1571) rfg på Skivehus III 72. - Peder (1573) fg på Herlufsholm III 144. - Peder (1574) i Refs h III 203. - Peder (1584) i Hovlbjerg h VIII 521. - Peder (1584) i Skåne IV 78 82ff. - Peder (1586) fg på Gunderslevholm IV 178f. - Peder (1586) i Vemmeløse, hskr Flakkebjerg h IV 178. - Peder (1591) i gd Falde, Overlade s, bfg i Åle birketing V 155ff 158. - Peder (d e 1595) i Fabjerg, Christen Skeels rfm IV 56 58. - Peder (1596) på Svanholm V 482. - Peder (1600) i gd Søgård, Fabjerg s VI 298. - Peder (1601) hskr Skodborg h VI 125 129. - Peder se: Heggerup, Peder Skriver. - Peder Lauridsen (d e 1478) lth, rdm i Viborg I 70 76f 82 118. - Poul (1618) rfg på Gl Estrup VIII 527. - Poul Pedersen (1608) bgm i Svendborg VI 461 465. - Rasmus (1584) bgm i Kolding VIII 527. - Rasmus (1591) i Svendborg V 133. - Rasmus (1594) i Orte, Sibylle Gyldenstiernes rfm V 312f. - Rasmus Jørgensen se: Rasmus Jørgensen. - Rasmus Sørensen Brochmand (d 1599) bgm i Køge V 57 59f 63. - Simon (1618) bskr i Århus VIII 342. - Simon Christensen (1618, 1623) byskr i Viborg VIII 342. - Søren (1492) byfg i Horsens VIII 457. - Søren (1568) rfg i Ålborg len II 306f. - Søren (1579) fg på Ryegård III 325. - Søren (Severin) (1589) fg på Hammelmose IV 348f. - Søren (1609) i Salholt VII 13. - Søren (1618) byskr i Viborg I 34. - Søren (Severin) se: Kjær, Søren Sørensen Skrædder, Anders (1589) i Svejstrup IV 359. - Anders (1589) i Tersløse IV 372ff. - Anders (1595) i Kusserup V 389 462. - Anders An-

- dersen (1591) i Lille Tårnby V 144f. - Anders Lauridsen (1588) i Hyllie IV 308ff. - Claus (d o 1592) i Høsten V 235f. - Frands (1575) VIII 503. - Hans (1574) i Sønderho III 180ff. - Hans (1597) i Skørpinge VI 13. - Hans (1612) i Vilslev VII 97. - Jens (1554) i Knudstrup II 11. - Jens (d o 1558) i Tyrsting h II 394f. - Jens (1560) i Holmgård II 233. - Jens (1569) i Langkastrup II 329f. - Jens (1580) i Skerk, Jakob Rostrops fg III 366. - Jens (1549-81) i Testrup I 315; III 178. - Jens (1596) i Ordrup V 487. - Jep (1612) i Sejstrup VII 97. - Joen (1567) i Borup s II 281. - Jørgen (1573) bo i Torrild III 154. - Jørgen (1582) i Radsted IV 43. - Knud (1596) i Skuldelev V 487. - Laurids (1591) i Store Karleby V 127ff. - Mads (1589) i Skrødstrup IV 389. - Mikkel (1609) i Fjederholt VII 16. - Niels (1573) i Sæbygårds birk (?) III 147f. - Niels (1609) tjener hos Sigfr Rindschat VII 23. - Niels Clementsen (1588) bg i Kolding IV 327. - Oluf (1558) i Gudme II 168. - Peder (1581) i Sivested III 373. - Peder (1590) i Stenderup s V 21. - Svend (1589) i Bøstrup IV 395. - Søren Jensen (1589) i Vivild IV 358ff. - Søren Mikkelsen (1587) i Framlev h IV 267ff
- Skrædderdreng, Christen (1590) i Nørager s V 27
- Skrædderkone, Karen (1569) i Langkastrup II 329
- Skjyramand, Gert (1588) i Flensborg IV 330
- Skytte, Christen (d f 1593) i Roskilde V 303f. - Claus Botulfsen (1428) af Olstrup, vb, kann Lund I 58 60. - Jens (Johannes) (1419-26) i Gørlev, vb I 58 60. - Jens (d 1601) rdm i Kbh V 210 220; VI 150 161. - Jep (1594) i Hejnerup V 382
- Skønninge, Christen (1558) bo i Hviding II 189f
- Skøt, Niels (1600) bo i N Knudstrup VI 120
- Skøtte se: Skytte
- Skåning, Jens (1595) bo i Uggerløse V 400. - Laurids (1570) bo i Abildtorp III 47
- Slangerup, Hans Olufsen (d 1596) prof, dr theol V 12 16f; VII 132. - Ole Hansen (d 1624) stud theol VII 119f 132
- Slotser, Christoffer se: Smed, Christoffer
- Smeckoppbogs, Karine (1592) i Kbh V 212 217 220
- Smed, Christen (1587) i Sunds IV 258. - Christen (1588) i Fjelsø IV 318. - Christen (1609) i Kollund VII 16. - Christen Nielsen (1573) i Barsebäck VIII 475. - Christoffer (1609) VII 18 24 35. - Hans (1533) i Langå II 44. - Hans (1546) i Års h I 255. - Hans (1585) i Velgårde IV 120. - Hans (1588) bg i Kolding IV 327f. - Ivar (1570) i Bække III 9. - Jens (1545) i Strammelse, hfg Sunds h I 246. - Jens (1580) i Balling III 367f. - Jens (1583) i Grenå IV 59. - Jens (1590) i V Alling V 103. - Jens Andersen (1589) i Grenå IV 370. - Jens Hansen (1574) i Trunderup III 207f. - Jep (d e 1486) i Lundby, hfg Bårse og Hammer h I 85 88 108. - Jørgen se: Wenstermand, Jørgen Smed. - Knud (1591) i Fakse V 134f. - Las (1566) i Ramløse II 265. - Mads (1551) i Hals I 338f. - Mattis (1582) i V Vram IV 5. - Niels (1582) i Tjæreby IV 26ff. - Niels (1588) bg i Kolding IV 327. - Niels (1612) i Store Darum VII 97. - Oluf (1573) i Hjorthede III 164. - Oluf (1583) i Grenå IV 59. - Peder (1465) i Jylland I 71f. - Peder (1569) i Bjerrum II 326. - Peder (1579) i Vennebjerg h III 297. - Peder (1581) i Djurs N h III 373. - Peder (1593) i Fakse h V 284. - Peder (1606) i Helsingborg VI 377. - Peder Hansen (1574) i Trunderup III 207. - Rasmus (d o 1570) på Lolland III 47f. - Rasmus (1573) i Torrild III 155. - Rasmus (1591) i Sanderumgård V 91ff 94f. - Severin Mogensen (1546) bg i Århus I 259f. - Simon (1573) i Bølle III 146f. - Søren (1567) i Nølev II 283. - Søren (1570) i Skibby III 6f. - Søren (1587) i Hjerpsted IV 286 289. - Tames (1581) i

- Haldrup III 375
 Smitt, Mikkel (1594) v 350
 Smaadrenng, Niels (1588) karl på Møllerup IV 301
 Snackenborg, Gertrud Ufsdatter (d 1588) VI 265
 Snedker, Anders (1599) i Gilleleje VI 95ff. - Jens (1560) i Kalundborg II 232f. - Las (1582) bo i Åker s VIII 513. - Lenert (1614) bg i Kbh VII 122 133
 Snekken, Herluf Nielsen (d o 1433) ld Sjælland I 58f
 Snider, Herman (d f 1578) bo på Bornholm VIII 504
 Soel, Peder (1567) i Balling II 295
 Sommer, Anne (d f 1549) II 12f. - Christen Olufsen (d 1542) til Fussingø, ld Viborg I 205f; II 10f 13. - Ingvor (1589) bo i Lille Heddinge IV 366f. - Peder Stensen (d 1639) sp Gårdstånga-Holmby, pr Frosta h VII 248
 Sophie (d 1568) Frederik Is dronning I 84
 Sophie (d 1631) Frederik IIs dronning V 35; VI 102f 236; VII 276 285; VIII 334
 Sophie Amalie (d 1685) Frederik IIIs dronning VI 236; VII 280ff 284
 Sophie Andersdatter (d f 1537) i Ålborg (?) I 197. - Hansdatter (d e 1601) i Helsingør VI 407 410. - Hansdatter (d 1674) i Kbh VII 284
 Sosadel, Erik Christoffersen (Dyre) (d 1554) til Vindinge II 15ff 62ff 65ff; IV 210 216. - Erik Jensen (Dyre) (d e 1495) til Vindinge, Gerdrup og Vognserup I 85 87 105f
 Spahat, Søren Pedersen (1606) kpl Århus domkirke VI 358ff 361ff 364; VII 26 37
 Spandemager, Hans Olufsen (d 1571) sp Lund, pr Torna h VII 63
 Spandis, Karen Jørgensdatter (d 1596) i Båg h VI 54 58
 Spanier, Franciscus se: Medina, Franciscus de
 Sparfvenfeldt, Johan Gabriel (d 1727) sv overceremonimester VIII 384
 Sparre, Anne Mouridsdatter (d 1564) VII 231. - Bodil Olufsdatter se: Grubbe, Bodil Olufsdatter. - Clara Hansdatter (d 1636) VII 195 207 213. - Erik (d 1600) sv rr VIII 389f. - Fader Nielsen (d o 1520) II 287. - Gabriel Jakobsen (d 1601) til Svaneholm IV 75 82. - Gørvel Fadersdatter (d 1665) I 302f; II 285ff. - Hans Knudsen (d 1587) til Klogerup VII 207 244. - Helvad Jakobsdatter (d 1611) VII 179 250. - Henrik Aagesen (d o 1531) til Klogerup, rr I 132 134 149 161 163. - Jakob Jensen se: Grubbe, Jakob Jensen. - Jakob Mouridsen (d 1573) til Svanholm VIII 440. - Jens (Jep) Jensen (d e 1472) til Sandbjerggård og Vibygård, rr, rk, rd I 65 85 87 95. - Jens Torbernsen (d o 1471) til Bringstrup, rk, rd I 68f; VIII 458. - Jep Torbernsen (d 1557) til Torkildstrup og Vibygård, ld Lolland-Falster I 224. - Jørgen Jensen se: Grubbe, Jørgen Jensen. - Karen Jepdatter (d o 1622) V 48 52. - Kirsten Hansdatter (d 1618) VII 234. - Mourids Jepsen (d 1534) til Skurup, rr, rd I 163 166 177. - Pernille Knudsdatter (d o 1601) til Hagelös VI 180. - Sidsel Hansdatter (d 1613) VII 244 284. - Søren (1586) bo i Følle IV 172f. - Torben Jensen (d 1438) til Bringstrup og Ørslev I 48 50 58f. - Villum Jensen se: Grubbe, Villum Jensen. - Aage Jepsen (Jakobsen) (d o 1540) udv æbisp I 169ff; VIII 459
 Speet, Sofie Abelsdatter (d 1699) Kaj Lykkes frille VII 280 282
 Spegger, Peder (1544) bo i Favsing s I 240f
 Speid, Hans Thomsen (o 1700) prokurator VII 329. - Thomas Hansen (d 1713) præst ved Ålborg hospital VII 329
 Speil (Spiegel), Hans von (o 1550) til Gerstendorf VI 135; VII 153. - Hans Hansen (d 1599) til Juelskov VI 131f 135ff; VII 136ff 142 146 150 153f
 Spend, Anders Jensen (d e 1516) til Rammegård II 204. - Anders Jensen (d e 1569) til Kvistgård og Surkær II 326f. - Ellen Jensdatter (d o 1580) til Rammegård VI 343. - Jens Andersen (d 1580) til Rammegård II 203f; III 174 176. - Magdalene Mogensdatter (d o 1560) II 204. -

- Mikkel Mikkelsen (d o 1482) ædgn Viborg I 63f. - Simon Mikkelsen (d e 1495) til Kvistgård og Østergård VIII 487
- Sperling, Otto d y (d 1715) dr jur VIII 322
- Spiegel, Hans se: Speil, Hans
- Splid, Barbara Pallesdatter (d e 1577) V 66 71f; VI 313f. - Christen Pallesen (d 1561) til Mindstrup II 77f; V 71 73. - Jørgen Jørgensen se: Fasti, Jørgen Jørgensen. - Jørgen Pallesen (d e 1578) til Møltrup og Mindstrup II 228 231 239 329f; III 110f; V 66 71; VI 313. - Kirsten Pallesdatter (1562) V 71; VI 313f. - Mette Pallesdatter (d o 1536) se: Fasti, Mette Pallesdatter. - Palle Jørgensen (d e 1536) til Mindstrup V 71; VI 313
- Splids, Maren (d 1641) i Ribe II 92
- Split, Sivert (Siegfried) Ottosen (d e 1513) til Roest IV 222 225
- Splithof, Herman (d o 1568) pr V Han h III 59f
- Spore, Sølve (Silvester) Nielsen (1428) fg på Abrahamstrup I 58 60
- Springer, Henrik (d 1594) V 349
- Springh, Herman van (1587) Johan Dues fg IV 241f
- Staby, Anne Olufsdatter (d e 1560) i Horsens VI 49; VIII 446
- Stadel, Peder Pedersen (d e 1648) sp Grip VII 203 216
- Stage, Dorthe (Dorette) Sørens datter (d 1602) i Ribe III 91; V 91; VI 273 276f 445. - Søren Jacobsen (d 1577) bgm i Ribe III 91; VI 277
- Stampe, Anne Ottesdatter (d e 1544) til Gerdrup I 280. - Ellen Sørens datter (d e 1555) til Gerdrup II 62 64. - Else Mogensdatter (d o 1555) I 280. - Henrik Jensen (d 1789) til Oxvang, generalprokurør I 279f. - Henrik Ottesen (d o 1539) til Oxvang I 280. - Ingeborg Ottesdatter (d e 1477) I 280. - Marine Ottesdatter (d o 1494) I 278ff. - Mogens Ottesen (d e 1525) til Kellingbjerg I 280. - Otte Polrådsen (d e 1477) til Klarupgård I 279f. - Søren Clausen (d e 1550) til Gerdrup II 15 17 62 64
- Stangeberg, Bodil Nielsdatter (d e 1480) I 107f. - Ingeborg Niels datter (d o 1500) til Lerbæk I 107f. - Niels (d e 1457) til Lerbæk I 108
- Stangs, Anne Nielsdatter (1591) i Borregård, jordemoder V 185ff 189ff
- Star, Niels Kjeldsen (1587) sp Hjer ming-Lee-Hjorthede IV 252f 254 375f; VIII 518f. - Peder Nielsen (1588) bo i Feldballe IV 302
- Starhenberg, Euphemia von (d 1567) VI 223. - Margareta von (d 1620) VI 223
- Starkow, Johannes (1603) sv hovpro kurator VI 208ff 211 214 216 221
- Starup, Søren (1585) fg på Skodborg hus IV 129f
- Staverskov, Anders Henriksen (d e 1466) rd I 781; III 326f 329. - Fasti Olufsen (d 1607) til Øllufgård VII 242. - Hartvig Olufsen (Glambek) (d 1608) til Hennegård og Donneruplund III 364f; IV 131 134. - Oluf (Glambek) (d 1586) til Donneruplund og Hennegård III 365f. - Sophie Fastisdatter (Glambek) (d e 1668) til Øllufgård og Donneruplund VII 242
- Steen, Bodil Christensdatter (d f 1543) I 230f; II 154. - Christen (d e 1499) til Bækmarke I 231. - Claus Knudsen (d e 1469) vb I 89f 92; II 95. - Else Christensdatter (d 1616) VII 69. - Erik Christenen (d e 1537) lm Lønborggård I 230f. - Las (1582) i Stenhede VIII 512. - Maren Christensdatter (d o 1530) I 231
- Steene, Laurids (1622) i Meldals præstegæld VII 200
- Steenfeld se: Steen
- Steensen, Christoffer Hansen (d 1637) til Grimsted, oberst VII 273f. - Hans Knudsen (d 1594) til Steensgård (Langeland) VII 274. - Knud (d 1575) til Lundbygård mm V 450
- Steensen-Straale, Peder (d 1493) til Havnelev I 85 87
- Steffen Eskilsen (1593) tjener på Jungetgård V 274. - Jensen (1603) bo i Jerlev VI 251. - Mortensen (1584) fhv hfg i Bornholms V h VIII 527. - Pedersen (1595) i Vorbasse, Jakob Seefeldts rfm V 433f

- Stellwagen, Johan Henrik Christian (d 1864) hrd VII 332; VIII 367
- Stenbock, Gustaf Olofssen (1466) til Toftaholm I 74f
- Stenbok, Mourids (1592) bg i Kbh V 218 221
- Sthen, Hans Christensen (d 1610) sp Malmø VI 317 322. - Oluf Hansen (1613) VIII 395
- Stercke, Oluf (1568-88) bo i Sigerslev II 310
- Stiennd, Peder Nielsen (1581) bo i Dystrup III 373
- Stiefeld, Maren Maltesdatter (o 1500) I 280
- Stig Andersen (1467) bo i Mols h I 80. - Nielsen (1572) bo i Ø Hornum s III 103f
- Stock, Oluf (1571) bo i Haslev III 62
- Stolm, Jens (1426) vb I 56f
- Stolpe, Peder (1546) bo i Sommersbiery I 273
- Stoltis, Edel (1569) i Stubbekøbing II 331f
- Store, Carine (Catharina) Pedersdatter (d 1633) V 335. - Ingeborg (d f 1648) VI 266. - Peder Carlsson (d f 1598) V 335
- Stoegaard (Stuegaard), Niels (1623) dfg på Arreskov VII 222f 235
- Storm, Søren (d o 1588) bg i Hobro IV 365
- Stormsen, Adser (1499) Helle Knobs rfm IV 18f
- Strangesen, Claus Strangesen (d 1596) til Nørholm IV 16ff 19. - Ebbe Strangesen (d 1507) til Nørholm, rr I 134 135f; IV 16ff 19. - Karen Ottesdatter (d e 1610) VI 472ff 475 478ff 481ff. - Otte Clausen (d 1571) til Nørholm VI 482f. - Strange Nielsen (d e 1498) til Nørholm, rr, rhofm I 105f 108 112; IV 17ff
- Struck, Bertel (d 1621) rdm i Ribe V 88ff 91; VI 273 277 352 444f
- Struensee, Johann Friedrich (d 1772) geheimekabinetminister VI 186
- Stryger, Peter (1578) bo i Stavreby VIII 509
- Stråle, Christoffer Andersson (Grip) (d 1599) VI 265. - Laurids Pedersen (d 1596) til Torpegård og Lammehave VI 464; VIII 490. - Peder Lauridsen (d 1551) til Torpegård og Skovsbo VIII 490. - Tormod Madsen (d o 1610) til Strøm VII 176
- Stub, Christen Sørensen (d 1609) kann Århus VI 358 364. - Jens (1585) bo i Sjorslev IV 167. - Niels (1603) Jørgen Daas fg VI 261. - Peder Poulsen (d 1604) bg i Ålborg III 261f. - Sophie Iversdatter (d 1591) i Ribe VI 400
- Stuffe, Ingeborg Mortensdatter (d 1568) i Kbh VI 410
- Sture, Jep (1492) bg i Horsens VIII 457. - Margrethe Clausdatter (d 1528) I 236ff 239f; II 83 192 215f; V 404. - Sten (d 1503) sv rigsforsander I 115; VII 414
- Stygge, Anne Enevoldsdatter (d o 1580) til Todbøl IV 145. - Christen Christensen (d e 1556) til Frøstrup og Randrup I 229f; VIII 480. - Else Enevoldsdatter (d o 1565) IV 141 143ff 146. - Enevold Christensen (d f 1542) til Todbøl IV 145f. - Hans Mouridsen (d 1568) til Holbækgård og Nøragergård I 261 264; II 298f; III 164 169 347ff 350; IV 114 141 145f; V 113 118f; VII 482 484f. - Hans Nielsen (d e 1618) VI 478 482 484. - Inger Hansdatter (d o 1626) VI 391. - Johan Nielsen (d 1612) til Skodborg VI 472 475ff 478 481ff 484. - Johanne Enevoldsdatter (d f 1577) IV 145f. - Karen Hansdatter (d e 1613) til Agdrup VI 363; VII 176. - Kirsten Hansdatter (d f 1573) IV 145; VI 482f. - Kirsten Nielsdatter (o 1650) VI 474 482f. - Mourids Hansen (d 1604) til Holbækgård, ld Viborg III 133 162 167 202 203; IV 46f 50 52 56 58 61 63 65 68 72 74 92 102 103 109 113f 121 123 124 129 131 136 140f 145 156 159 171 173 184 201ff 221 228 244 250 251 254 255 266 274 279 300 312 315 317 321 326 329f 337 340 341 349 353 355 357 358 360f 364 381 387 392 393 397 399; V 5f 7 18 20 22 27 97 100 102 107 109 112 119 121 131 154 159 184 191 193 195 197 222 252f 259 267 269 274 290 293 299 309 316 336 427 429 431 433 473 477 499; VI 41 43 45 75 205 482; VIII 481 485 522. - Niels Hansen (d 1606) til Nørager-

- gård, Søgård mm II 297f; III 347ff 350; IV 113f 140ff 143ff 146 200ff 203; V 112f 115ff 118f; VI 478 481ff 484; VIII 481f 485. - Ulrik (d 1449) bisp Århus I 56f
- Støell, Laurids (1622) i Opdals præstegæld VII 200
- Størker Olufsen (d 1623) sp Aure VII 203 216
- Størle, Anna Pedersdatter (d e 1560) VII 110
- Støvring, Jens Rasmussen se: Tunboe, Jens Rasmussen
- Suder, Anders (1467) i Mols h I 80. - Laurids (1596) i Dalby V 487. - Peder (1467) i Mols h I 80
- Sue, Peder (1570) bo i Rårup II 47
- Suer, Poul (1592) hfg i Musse h V 243
- Suhm, Burchard von (d 1704) kammer-råd VIII 341. - Peter Frederik (d 1798) kgl historiograf VIII 339 341 342 343 344 351 352 355 356 357f 359 418 435
- Sukkerbager, Hans (1585) rdm i Malmø IV 107ff 189ff; VI 63
- Sur, Christen Lauridsen (1589) bg i Ålborg IV 381ff 384
- Surbæk, Laurids (1592) bg i Kbh V 213. - Maren (d 1655) i Slangstrup VII 284. - Simon (d 1583) bgm i Kbh VI 162
- Susanne Olufsdatter (1623) i Aure (Norge) VII 217
- Suur, Laurids Jensen (d o 1632) rdm i Ålborg VII 77 79
- Svale, Gabriel Vernersen (d 1609) til Bjällerup IV 75f 78ff 81 83f 204ff 308 310; VIII 530. - Verner Bertelsen (d 1561) til Bisbo, ld Fyn I 294f 330 351 357 359; II 6f 32 42 46 48 51 99 104 130 175 180 184 186 188 235; v 470f 473
- Svan, Mette Pedersdatter (1594) i Sværdborg V 359ff. - Peder Nielsen (d 1587) sp Sværdborg V 359 361
- Svane, Hans Hansen (d 1668) æbisp V 265
- Svaning, Anne (d 1637) i Horsens V 265. - Dorte Hansdatter (f 1561) i Ribe VI 354. - Hans (d 1584) prof II 164f; III 91; V 265; VI 277. - Hans Jensen (d 1676) sp Besser-Onsbjerg VI 354. - Marine (d 1578) i Ribe V 265
- Svave, Jørgen Jørgensen (d 1600) til Harritslevgård VIII 486 497f
- Svend Christensen (1573) bo i Vorstrup s III 147. - Christensen (1590) bo i Jerlev h V 100. - Hansen (d o 1586) bo i Oxie h IV 226. - Ingmarsen (1598) i Skåne VI 184. - Jensen (1608) bo i Hallands h VI 455. - Lauridsen (d o 1566) bo i Horsetofte II 270. - Lauridsen (1566) bo i Skibby II 263f. - Lauridsen (1598) bo i Torekov VI 37. - Madsen (1573) bg i Ribe VIII 486. - Meretesen (1302) i Dåstrup VIII 452. - Mortensen (1586) bo i Ljunits h IV 177. - Nielsen (1597) i V Egede, bfg i Gisselfeld birk VI 17 19ff. - Nielsen (1606) bgm i Lemvig VI 398ff 401. - Olsen (1568) bo i Tybjerg h II 305. - Olsen (1582) bo i Hunnestad IV 20f. - Olsen (1608) bo i Kyrkobacka VI 456f. - Pallesen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Poulsen (1568) bo i Tybjerg h II 304f. - Sørensen (1567) på Fur II 291. - Aagesen (1598) bo i Torekov VI 37
- Sværdfager, Hans (1614) i Ribe VII 173
- Sylwiste se: Skytte, Jens (Johannes) og Spore, Søren Nielsen
- Symbler, Hans (d f 1546) i Oslo I 252f. - Lucas (1546) i Norge I 252ff
- Synder, Hans Persen (1562) bo i Gedesby II 244ff
- Syv, Peder Pedersen (d 1702) sp Hellested, filolog VIII 314
- Søg(e), Otto (1609) bg i Helsingør VII 52ff 55 59
- Søgaard, Mikkel (1590) bo i Stenderup s V 20
- Søndergaard, Las (1603) bo i Ø Hornum VI 267
- Sønne Mikkelsen (1598) i Ugerup, hfg Bjære h VI 37
- Søren (1570) bo i Hejede III 24. - Adersen (1591) bo i Malling V 122. - Andersen (1581) bo i Fjellerup III 373. - Andersen (1585) bo i Åle IV 110. - Andersen (1604) bo i Lemtorp s VI 294. - Begi (Legi?) (d f 1552) bg i Lemvig I 344. - Bentsen (d f 1610) bg i Roskilde VII 76. - Bertelsen (1575) bo i Rind III 220. - Brunchsen (1591) bo i Klejs V 197.

- Christensen (1539) bo i Lemtorp VI 297f. - Christensen (1554) bo i Torsted II 7f. - Christensen (1574) bo i Sønderho III 180f. - Christensen (1584) sp i Kolding VIII 527. - Christensen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Christensen (1589) bo i Lønborg IV 392f. - Christensen (1591) bo i Fovlum V 155. - Christensen (1602) rfg på Kbh slot VI 152 159. - Christensen (1610) byskr i Ålborg VII 77f. - Clausen (d f 1574) skipper i Kbh VIII 490f. - Dinesen (1594) tjene-stekarl i Glostorp V 327 330. - Enevoldsen (d o 1558) bo i Tyrsting h II 194f. - Eskesen (1593) bo i Skammergård V 274f. - Graver-sen (1567) på Fur II 291. - Hansen (1560) i Livstrup II 232. - Hansen (1587) på Bramsnæs, bfg i Ryegårds birk IV 263. - Hansen (1590) bo i Kare V 7. - Hansen (1608) hfg Hal-lands h VI 455f. - Hemmingsen (1591) bo i Svinninge V 148. - Hiarigsen (1591) bo i Lille Sørup V 152. - Ibsen (d e 1584) sp Roslev-Rybjerg IV 203. - Ingvorsen (1583) bo i Enslev IV 61. - Jakobsen (1592) bgm i Nykøbing S V 228 233. - Jensen (1537) bo i Houlbjerg h I 203f. - Jensen (1544) bo i Ulbjerg I 232 234. - Jensen (1557) bo i Ejer II 107. - Jensen (1562) bo i Dølbyvad III 187. - Jensen (1567) bo i Tendrup II 282f. - Jensen (1568) bo i Døssing II 317f. - Jensen (1569) bo i Næsborg II 208f. - Jensen (1573) bo i Hjorthede III 164. - Jensen (1580) byfg i Grenå 335f. - Jensen (1583) bo i Tøjstrup IV 68f. - Jensen (1584) bo i Nørfar-drup VIII 524. - Jensen (1587) Claus Glambeks dfg IV 267ff 270. - Jensen (1589) se: Skrædder, Søren Jensen. - Jensen (1590) bo i Stenderup s V 21. - Jensen (1591) bo i Geding V 140f. - Jensen (1591) bo i Hyrup V 198. - Jensen (1591) i Lille Sørup, Jacob Bjørns rfm V 152f. - Jensen (1594) Margrethe Billes rfm V 383. - Jensen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Jensen (1595) bo i Vesterlund V 429. - Jensen (1598) bo i Estrup

VI 77. - Jensen (1603) bo i Ebdrup VI 268f. - Jensen (1603) bo i Jerlev VI 251. - Jensen (1604) i Sjørslev, sdmd i Lysegård h VI 271. - Jensen (1608) i Ravnholt, hfg Ning h VI 418ff 423 428f 431 433 436 438f. - Jensen (1609) bo i Søvnal VII 20. - Jespersen (1570) bo i Avning III 11. - Johansen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Josefsen (1592-96) bo i Tågerup V 235f. - Jørgensen (1576) bo i Nebsager III 227. - Jørgensen (1585) bo i Tørring IV 121. - Jørgensen (1591) bo i gd Revsgård V 197. - Jørgensen (1603) bo i Ebdrup VI 269. - Jørgensen (d 1619) pr Hammer h V 361. - Jørgensen (d 1619) sp Sværdborg, pr V 360f. - Jørgensen (1635) bg i Skive VII 256f. - Knudsen (1588) bo i gd Dalgård, Sinding s IV 333. - Kjeldsen (1588) i Naffentorp, hfg Oxie h IV 308. - Larsen (1600) bo i N Knudstrup VI 113 115 120. - Lassen (1559) bgm i Holstebro II 204f. - Lassen (1586) karl i Vorning IV 229f. - Lassen (1600) bo i N Knudstrup VI 116 120. - Lauridsen (1559) bg i Skagen II 201f. - Lauridsen (1573) bo i Funder III 146f. - Lauridsen (1576) bo i Ø Vandet III 243. - Lauridsen (1584) bo i Årestrup IV 94. - Lauridsen (1589) bo i Møgeltønder birk IV 397. - Laurid-sen (1590) bo i Stenderup s V 21. - Lauridsen (1592) bg i Kbh V 214. - Lauridsen (1595) bo i Vinge V 432. - Lougsen (1604) bo i Lemtorp s VI 293. - Madsen (d f 1562) i Sellerup II 247. - Madsen (1583) bo i Vivild IV 68f. - Madsen (1585) bo i Kalshave IV 109f. - Madsen (1590) bo i Stenderup V 20. - Madsen (1592) bo i Ø el V Egede V 206ff 209. - Markvardsen (o 1530) til Tredje, vb I 377f. - Melsen (1606) tjener på Jungetgård VI 338f. - Mikkelsen (1573) bo i Torrild III 153. - Mikkelsen (1581) bo i Dystrup III 372f. - Mikkelsen (1585) bo i Hørup IV 166f. - Mikkelsen (1587) se: Skrædder, Søren Mikkelsen. - Mik-kelsen (1591) bfg i Hagested birk

V 181. - Mikkelsen (1609) bo i Gullestrup VII 13f. - Mogensen (d o 1540) sp Køge I 212. - (Severin) Mortensen (1546) i Års h I 254ff. - Mortensen (1585) i Østergård, Vive s IV 113f. - Mouridsen (1576) bo i V Grønning III 23lf. - Nielsen (1552) smed i Skørping I 345f. - Nielsen (1558) bo i Tapdrup II 163. - Nielsen (1568) bo i Langkastrup II 329. - Nielsen (1574) bo i Gjevninge VIII 489. - Nielsen (1574) bo i Hammershøj III 205f. - Nielsen (1580) bg i Grenå III 335f. - Nielsen (1581) bo i Djurs N h III 373. - Nielsen (1583) bo i Vodkær IV 68. - Nielsen (1585) bo i Hjortsvang IV 121. - Nielsen (1585) i Krageskov, Elisabeth Billes rfm IV 136 156. - Nielsen (1585) i Tørring, hfg Vrad s h IV 120. - Nielsen (d f 1588) bo i Hæst IV 315f. - Nielsen (1590) Eske Brocks rfm V 103 105. - Nielsen (1593) bo i Glibstrup V 269. - Nielsen (1610) i Stenbjerggård VII 79ff 82ff. - Olsen (Olufsen) (d 1601) kpl Roskilde, sp Gadstrup II 267ff; III 246ff 249 263; V 136ff 139 368 370 372ff 481 484 487; VI 24ff; VII 326; VIII 306 441 469. - Olufsen (1585) bo i Linnerup IV 120. - Olufsen (1590) bo i Søby V 102f. - Pedersen (1537) bo i Houlbjerg h I 203. - Pedersen (1558) bo i Torp II 164f. - Pedersen (1570) i Sparkær III 22f. - Pedersen (1573) bo i Oldrup III 152. - Pedersen (1573) bo i Torrild III 153 155. - Pedersen (1585) bo i Endeslev IV 97. - Pedersen (1589) bo i Skrødstrup IV 389. - Pedersen (1590) i Gravengård, Stovby s V 106. - Pedersen (1591) bo i Bisgård V 122. - Pedersen (1591) bo i Haldrup V 131f. - Pedersen (1591) bo i Hyrup V 198. - Pedersen (1595) bo i Kusserup V 389 462. - Pedersen (1606) bo i Åstrup VI 362f 365. - Pedersen (1609) bo i Lind VII 19. - Poulsen (1585) i Folby, Claus Glambeks rfm IV 109f. - Poulsen (d f 1591) bo i Stistrup V 155. - Rasmussen (1570) bo i Tårup III 14f. - Rasmussen (1585)

bo i Dalby IV 116. - Rasmussen (d 1591) bg i Kbh V 214. - Rasmussen (1591) bo i Neder Fløjstrup V 122. - Rasmussen (1602) bg i Horsens (?) VI 169f. - Rasmussen (1622) kgl fg i Norge VII 208 215. - Simensen (1558) bo i Gudum II 166. - Sørensen (1585) bo i Tørring IV 120f. - Sørensen (1589?) bo i Stilling IV 355. - Sørensen (1591) bo i Stistrup V 155ff 158. - Sørensen (1594) bo i Årestrup IV 94. - Sørensen (1597) bo i Løvetofte IV 17 19f. - Tergelsen (Trogelsen) (1580) rdm i Grenå III 335f. - Thamesen (1559) bo i Krejbjerg II 211. - Thomsen (1594) bo i Basnæs V 322. - Thomsen (1573) bo i Torrild III 154. - Thygesen (o 1550) bo i Mørke I 324. - Tollesen (1572) bg i Århus VIII 473. - Tordsen (1552, 1573) bg i Viborg I 340; VIII 481. - Tulsen (1591) bo i Stovby V 197. - Villadsen (1546) sp Grundfør-Spørring III 56

Tage Clausen (1405) vb I 44 46. - Lauridsen (1405) vb I 46
 Tamkleff Hansen (1589) bo i Kannikhus IV 397f
 Taube, Johan se: Due, Johan Ottesen
 Teglslager, Anders (1461) rdm i Køge V 54 62
 Telluf Jensen (d f 1611) rdm i Ystad VI 188
 Telum, Wabi (d 1614) VII 287
 Testrup, Rasmus Pedersen (d 1656) rdm i Århus VII 334
 Tetens, Margrethe (d 1637) VII 285
 Thames (Tamis) Christensen (1588) bo i Skerk IV 332. - Gregersen (1616) bo i Sal VIII 526. - Jørgensen (1573) bo i Tulstrupgård III 163f. - Mogensen (1581) fg på Skern slot III 387. - Olufsen (1589) bo i Hjermand IV 375. - Simonsen (1583) bg i Grenå IV 59. - Thamesen (1589?) i Bjertrup IV 356
 Tharstum, Jens Andersen (1591) bg i Viborg V 183
 Theophilus, Claus (Nicolaus) (d 1604) prof, kgl bibliotekar V 359 361
 Theranis, Jacobus de (15 årh) VIII

- 330
- Therkel Andersen (1603) bo i Kejlstrup VI 268f. - Jensen (1603) karl i Kejlstrup VI 268f. - Pedersen (1595) bo i Lindet V 429
- Therkild Andersen (1590) bo i Hedensted V 110. - Hansen (1595) bo i Lønå V 429. - Jensen (1585) fg på Odden IV 136 157. - Jensen (1589) bo i Årup IV 361ff. - Jensen (1591) bo i Ravnholt V 197. - Madsen (1579) bo i Ho III 298f. - Nielsen (1591) bo i Hornumkær V 197
- Thestrup, Frands de (d 1796) ld Viborg VIII 372
- Thielle Simonsen (1579) bgm i Holstebro III 318ff
- Thiesen, Poul (1608) bg i Helsingør VI 414ff
- Thisted, Peder Lauridsen (d 1616) rdm i Ålborg VII 77 79
- Thomas Andersen (1573) bo i Torrild III 154. - Andersen (1593) bo i Lindet V 293ff. - Andersen (1608) Christoffer Lunovs rfm VI 448. - Andersen (1609) bo i gd Baggeskær VII 13 16. - Andersen (1612) bo i Sejstrup VII 97. - Hansen (1544) bo i Børsting I 233. - Hansen (1585) rfg i Kbhs len IV 161f 164. - Hansen (1597) bo i Skørpinge VI 13. - Ibsen (1574) skomager i Tisted III 197f. - Ibsen (1560) bg i Viborg II 233. - Iversen (d 1592) bo i Ulfborg h V 252f. - Jensen (1594) bo på Dybsø V 321ff. - Jensen (1595) bo i Gudbjerg V 393. - Jensen (1616) VIII 395. - Jørgensen (1573, 1585) bo i S Tulstrup III 163; IV 170. - Jørgensen (1592) i gd Svendsholm, Staby s V 252f. - Knudsen (1559) byfg i Nykøbing M II 200. - Larsen (1588) bo i Neder Simmelkær IV 333. - Lassen (1589) bo i Skrødstrup IV 388ff. - Lassen (1591) i Rønge, Karen Banners dfg V 177 179f. - Lauridsen (Laurson) (d e 1613) rdm i Ålborg VII 77 79. - Mortensen (1573) bo i Torrild III 155. - Nielsen (1573) bo i Balle III 152. - Nielsen (1593) i Surhave, hfg i Malt h V 267f. - Nielsen (1599) bo i Vandfuld s VI 93. - Pedersen (1570) bo i Avning III 14. - Pedersen (1599) bo i Allerup VI 108. - Pedersen (d f 1661) sp Vilbjerg VIII 443. - Svendsen (1558) bo i Slagballe II 194. - Sørensen (1469) bo i Hald I 89. - Tagesen (1406) bg i Kbh VIII 453. - Vigilsen (1579) bo i Vennebjerg h III 296f
- Thor Jensen (1589) bo i Møsvrå IV 351
- thor Schmeden, Anna (d 1561) i Flensborg VII 287
- Thore Gundersen (1622) lagrettemand i Trondhjem VII 198
- Thorkild Jørgensen (1573) bo i Torrild III 153. - Nielsen (1571) i Vennebjerg h II 94f. - Pedersen (d f 1391) til Kessel VIII 453. - Pedersen (1584) ltskr Skåne IV 75
- Thott, Agnete Clausdatter (d f 1587) V 335. - Agnete Pedersdatter (d 1612) VII 233. - Anders Tagesen (d 1595) til Näs (Trollenäs) V 279f 310; VII 207. - Anne Clausdatter (d e 1566) I 371f; VIII 514. - Anne Eriksdatter (d e 1655) til Hjuleberg VII 75. - Axel Jepsen (d e 1407) til Sørup og Støvringgård I 44 46 189ff; VIII 456. - Axel Laurensen (d e 1515) til Årstad, Edeby og Næsbyholm, sv rr I 145 147. - Axel Pedersen (d o 1446) til Herlev og Lillö, rr I 44 46 55f. - Berete Bondesdatter (d e 1485) II 83. - Birgitte Olufsdatter (d e 1498) til Hammersta V 62. - Birgitte Olufsdatter (d 1527) til Vallø I 168; V 57 63; VII 292. - Christence Axelsdatter (d e 1419) I 90. - Claus Clausen (d 1586) til Hjuleberg VI 314; VIII 514. - Corfitz Clausen (d o 1616) til Sannarp V 333 335; VI 309 314; VIII 514. - Ellen Axelsdatter (d o 1421) I 57. - Else Pedersdatter (d e 1505) til Alnarp og Løjtved I 149f 275f. - Erik Clausen (d 1589) til Hjuleberg VIII 514. - Erik Aagesen (d o 1494) til Bavelse, rr, sv rr I 78f 105f 108; III 326 329; V 54 61. - Jens Due (d e 1487) til Krogholm og Torsjö, rr, rd I 108f 120f. - Karen Tagesdatter (d 1617) VI 371 374f. - Kirsten Pedersdatter (d o 1410) I 46. - Laurens Axelsen (d 1482) til

- Næsbyholm, rr I 78f; III 326 329.
 - Lene Tagesdatter (d 1599) til Osbyholm III 257; VI 166 371 374f; VII 73. - Oluf Axelsen (d 1464) til Vallø, rr, rd, marsk V 54ff 61ff. - Otte Tagesen (d 1588) til Trolle-
 näs og Eriksholm III 252 257; V 497; VII 113 243. - Otte Tagesen (d 1656) til Näs, Sövde, Eriksholm mm, rr VII 230. - Peder Clausen (d 1611) til Boltinggård VII 233. - Peder Nielsen (d o 1484) til Alnarp og Løjtved, rr, rd, ld Skåne I 105f. - Philip(pus) Axelsen (d 1464) til Grubbe-Ordrup, rr, rd I 88; VIII 455. - Tage Andersen (d 1643) til Jomfruens Egede, Sireköpinge mm VII 185f 192 194ff 197ff 200 205ff 208f 213f 216. - Tage Ottesen (d 1562) til Trolle-
 näs og Trolleholm, rr I 290f 297 298 300 301 303 306 312 334 335 338 349 362 365 367 370 372 374; II 13f 15 17 19 21 23 26 39 60 63 66 68 70 74 76 85 87 90 110 118 120 123 127 131 134 136 216 226 236; III 13 20 250 252 254ff 257; IV 283 285; VI 374f. - Tage Ottesen (d 1658) til Trolle-
 näs og Eriksholm, rr, rd VII 183 230f 240 243 247 249 256 260f. - Thale Tagesdatter (d 1611) III 257. - Aage Andersen (d 1520) til Trolle-
 näs, rr, rd I 149f. - Aage Axelsen (d 1477) til Hjuleberg, rr, rd I 78f; III 326 328
 Thrutmand, Anders (1641) VII 272
 Thumball, Karsten (1594) sørøver V 350 352f
 Thun, Johannes (1480) i Horsens VII 325
 Thøger Andersen (1572) bo i Havgård III 105. - Lauridsen (1546) bo i Gerlev I 255. - Lauridsen (Lassen) (d 1608) sp Randers St Mortens kirke, pr VI 358 364. - Nielsen (1570) bo i Ørum len III 52. - Pedersen (1602) Børge Rosenkrantz' fg VI 132. - Peder (d 1595) bisp Viborg II 208f; III 236 238 240; IV 203 352f 375f
 Tidemand, Anne Jørgensdatter (d 1603) til Hagelös V 47 289ff 292; VI 177 179ff. - Anne Markvardsdatter (d e 1557) II 64 125ff. - Inger Markvardsdatter (d o 1570) til Kartoffe VI 110. - Jørgen Markvardsen (d 1571) til Hagelös, ld Skåne II 125ff 339; V 291f 442 449; VI 179 181. - Kirsten Markvardsdatter (d 1557) II 127. - Kirsten Pedersdatter (d 1576) VI 330. - Markvard Andersen (d 1550) til Søbo, lm Holbæk I 290f
 Tidke (1498) alterpræst Bogense kirke V 470 472
 Tinhuus, Hilleborg Lauridsdatter (d e 1575) til Egeskov III 352 354; VI 482 484. - Marquard Henriksen (d o 1500) til Tvedsgård og Hagedsted, forst Roskilde Frue kl I 99 103 122. - Rigborg Lauridsdatter (d 1572) til Julskov VII 152
 Tjurhufvud, Ingrid (Ingerd) Bosdotter (d e 1565) V 332ff 335
 Tjøstel Bårdsen (d e 1604) lagmand i Oslo VI 71ff 74
 Tolder, Christen Pedersen (1537) bg i Ålborg I 194
 Tonboe, Jens Laursen (d o 1575) sp V Velling og Skern II 31 34
 Torben Jensen (1587) af Selsø s IV 281ff 284. - Jensen (d e 1616) byskr i Khh V 210 218f 220. - Mad-
 sen (d f 1597) til Hässleholm V 279f. - Pedersen (1475) bgm i Slagelse I 101 104. - Therkildsen (1578) bo i Bandsbøl III 284
 Tord Mikkelsen (1572) bo i Gedsted Nygård III 134. - Rasmussen (1573) bo i Hadrup III 152. - Thamesen (1568) bo i Års h II 307
 Torlof Knudsen (d o 1619) VII 247
 Torndal, Søren Christensen (d 1615) sp Helsingør, pr VII 52ff 55f 58f
 Tornekrands, Claus Nielsen (d 1612) til Langdal VII 64ff 67ff. - Do-
 rette Nielsdatter (d e 1591) VIII 474 478. - Erik Nielsen (d 1561) til Kyø og Kollerup I 281 283; II 224ff. - Henrik Christensen (d 1538) abb Vitskøl, Esrom og Sorø, rr I 145 147 149 161 163. - Mikkel Nielsen (d 1552) til Kyø mm I 229f. - Mikkel Nielsen (d 1652) til Kyø V 184 187 191 240 474f 479; VII 65ff 69. - Niels Mikkelsen (d 1586) til Kyø II 329f; VII 68; VIII 477 478
 Tornum, Ib (d 1602) bgm i Ribe VI 351f 354

- Toste Andersen (1608) hfg Nørlyng h VI 440 442f
- Tovskov, Niels (d f 1573) rdm og byfg i Ribe VIII 473 486
- Trane, Jens (1594) i Malmø, hskr Oxie h V 325 329. - Jens Lauridsen (1565) bg i Viborg II 260f. - Niels (d f 1587) byfg og rdm i Viborg II 324f; III 228ff; VIII 481. - Søren (1574) fg på Skjern slot III 205f
- Trautmansdorf, Anna Sophia von (d 1597) VI 223
- Tre Rosor, Botilda Knudsdatter (d o 1518) II 287
- Tredie-slægten se: Christen Sørensen og Knud Sørensen
- Trellund, Mads (d f 1588) bg i Kol-ding IV 327. - Søren Jensen (1588) bo i Kragelund IV 326ff
- Trine Ottesdatter (o 1630) i Hel-singør VII 59. - (Karen?) Rein-holdtsdatter (Gerdsdatter?) (d e 1616) Helsingør VI 349; VII 59
- Troels Andersen (1590) bo i Torup V 120. - Frandsen (1574) bg i Kbh VIII 490. - Isaksen (1586, 1589) bo i Skåne VIII 531. - Jensen (1568-88) bo i Skibby II 309f. - Knudsen (1588) bo i V Tørslev VI 312ff. - Knudsen (1590) bo i Hindsted h V 24. - Lauridsen (1586) bo i Bjerretoft VIII 531. - Nielsen (1553) bo i Ingelstad h I 368f. - Poulsen (1546) bo i Ovstrup I 254f. - Poulsen (1637) bg i Ålborg VIII 539. - Svendsen (1467) i Mols h I 80
- Trold, Niels (1592) bg i Kbh V 214
- Trolle, Anne Arvidsdatter (d e 1560) I 361f; II 250. - Berete (Birte) Nielsdatter (d 1598) VII 231 233. - Birgitte Nielsdatter (d 1687) friherreinde af Brahetrolleborg VII 287. - Børge Jakobsen (d 1571) til Lillö og Knabstrup, rr I 225 227 229f 273 283 285 297 300 301 303 306 310ff 334 335 338 347 361f 365 367 370 372 374; II 13f 15 17 19 21 23 26 39 76 82f 85 87 90 110 118 123 127 131 134 136 168 171 173 175 180 184 226 233 243 245 250 271 286 308 333 335 339; III 13 20 36 43 47; V 76 78; VIII 382 465f 521. - Børge Nielsen (d 1610) til Trolholm V 324f; VI 150 161 253 256ff 259 261f 264 341f 344 387f 390f; VIII 521. - Herluf Jakobsen (d 1565) til Herlufsholm, rr, adm I 312; II 18f 46 48 80 82f 123 127 131 136 144 175f 180 184 236 281; V 13 17f 404f; VIII 465 504. - Jakob Nielsen (d 1601) til Trolholm, Brudagergård og Sonnerup VIII 521. - Margrethe Arvidsdatter (d 1502(?)) VII 294. - Margrethe Jakobsdatter (d 1551) V 312; VI 38; VII 50; VIII 465. - Niels Børgesen (d 1667) til Trolholm, rr, vice-adm, ass højesteret VII 275f. - Niels Jakobsen (d 1565) til Brådegård I 333f; VI 161; VIII 465 492. - Øllegaard Jakobsdatter (d 1578) II 84; VIII 465f 504
- Trommeslager, Hans Hadlev (d 1594) sørøver V 349
- Trued Olsen (1553) bo i Villands h I 373f
- Truid Pedersen (1608) bo i Hallands h VI 455f
- Truid, Anders Saxens (d 1568) i Helsingør VI 412; VII 59
- Truillis Nicolai (o 1625) i Oslo VIII 383
- Trunde Ramis (Rannis) (1427) i Al-sted s, Horns h (Jylland) VIII 459
- Tue Nielsen (d o 1430) af "Bogen-se-slægten" V 470 472. - Olufsen (Olsen) (1546) bo i Assendløse V 368 371
- Tundboe (Støvring), Jens Rasmussen (d 1605) sp Støvring-Mellerup VI 358 360 362 365
- Tune, Jens (d f 1574) kann i Roskil-de VIII 489. - Jens (1598) bo i Glim VI 39f
- Tuxen, Jens Andersen (d 1604) sp V Skerninge-Ulbølle VIII 479
- Tybo, Mikkel Madsen (d 1629) sp Støvring-Mellerup VI 360 365
- Tycho Hansen (1587) sp Hjerpsted IV 288 291
- Tyer, Gødert (1571) bg i Ribe III 91
- Tyge (før 1600) bo på Sjælland VII 305. - Asmundsen (d 1586) bisp Lund III 113ff; VII 62f. - Hansen (1573) nævning, Fyn VIII 484. - Jensen (1490) vb VIII 457. - Mortensen (1585, 1591) i Bjæver-skov, hfg Bjæverskov h IV 95 98f 152ff; V 144f. - Nielsen (1582, 1590) i Heden, hfg i Sallinge h V

- 49; VIII 517
- Tysk, Claus (1592) skipper V 228ff 231 234. - Hans (1576) bo i Hornsh (Sjælland) III 223. - Jakob (1575) bo i Hornsh (Sjælland) III 223. - Jørgen (1595) bo i Herlufmagle V 225f
- Tømmermand, Erik (1595) bg i Køge V 411. - Hans (1570) i Værløse III 24. - Laurids Eriksen (1606) i Ribe VI 353
- Tøndebinder, Claus Mortensen (d 1575) sp Malmø, pr I 217 219.
- Tøste Palsen (Pallesen) (1499) i Uregård IV 18f
- Tøski se: Tysk(e)
- Ucken, Anne Poulsdatter von (d e 1577) VI 236. - Dorothea (o 1630) VII 84
- Udsen, Christoffer Lauridsen (d 1580) til Overgård II 314 316. - Ebbe Lauridsen (d o 1602) til Tulstrup I 256ff; VI 178f; VII 242. - Gertrud Svendsdatter (d f 1466) til Sostrup III 173. - Karen Simonsdatter (d f 1537) I 205f 257f. - Laurids Ebbesen (d 1646) til Tulstrup VI 176 178ff 192 206; VII 239 242. - Laurids Simonsen (d e 1537) til Tulstrup I 204ff 257f. - Mikkel se: Mikkel Ubbesen. - Niels (1560) II 232 234. - Niels (1569) bo i Bredstrup II 329. - Rasmus (1569) bo i Ommestrup II 329. - Rasmus (1583) bg i Grenå IV 59. - Simon Ebbesen (d e 1450) til Tulstrup I 206. - Svend (d e 1415) til Sostrup mm, rd III 173. - Svend Torbernsen (d e 1496) til Sjelleskovgård mm I 70. - (Utsen), Søren (1593) fg på Gesingholm V 299f
- Uexküll, Johan von (1576) stath på Øsel III 315
- Uf, Esbern (d 1582) på Bornholm VIII 518. - Hans (1582) på Bornholm VIII 518. - Peder Hansen (d 1596) ld Bornholm IV 192 194; VIII 503 504 505 517 518 527 528. - Philip(pus) (1582) på Bornholm VIII 518
- Ugbla, Arvid Claesson (d f 1557) til Sjøgården V 335. - Michael Arvidsson (d 1620) häradshövding V 333
335. - Märta (d 1625) V 335
- Uldall, Peter (d 1798) generalfiskal VIII 397
- Ulf, Jens (1492) slotsfg på Bygholm VIII 457. - Jep (Jakob) Pedersen (d o 1480) ædgn, kk I 68f 85f
- Ulfeldt, Anders Eriksen (d 1456) til Kogsbølle I 57; VIII 366. - Anders Jakobsen (d o 1383) til Kogsbølle V 314 316. - Anne Jostdatter (d e 1581) til Tvedsgård VII 67. - Anne Stisdatter (d 1601) til Østrupgård III 194ff 253 257; VIII 479 494 501. - Berete (Berte) Clausdatter (d o 1597) IV 146. - Birgitte (Berte, Beate) Eggertsdatter (d 1553) VI 325f 329f. - Christoffer Knudsen (d 1653) til Svenstorp, rr VII 234 250 256 261 268. - Claus Andersen (d 1497) rr, mag, prior Dalum kl I 129f. - Claus Eggertsen (d 1566) til Kragerupgård og Elmelunde VIII 479. - Corfitz Jakobsen (d 1614) til Bavelse VII 175. - Corfitz Jakobsen (d 1664) til Saltø, Bavelse mm, rr, rhofm VII 244 275; VIII 359 539. - Corfitz Knudsen (d 1563) til Kogsbølle, rr II 46 48 245 250; III 225; IV 284; V 484 489. - Edel Jostdatter (d 1633) til Østergård og Hanstedgård VI 484; VII 178. - Eggert Andersen (o 1505) til Kragerup VI 330. - Eggert Clausen (d 1583) til Kragerup III 143ff 233f 245. - Ellen Pallesdatter (d e 1515) II 127; VII 294. - Erik Andersen (d 1420) til Kogsbølle I 57. - Gertrud Hansdatter (d e 1557) til Vejrupgård III 354; VI 464. - Gregers (1578) til Trudsholm VIII 509. - Hans Jensen (Stigsen) (d 1546) til Vejrup og Østrup III 196. - Helle (Hedvig) Ebbesdatter (d 1608) VII 31 184 231 244. - Helvig Andersdatter (o 1550) VI 464. - Helvig Hartvigsdatter (d 1601) til Højbygård V 429ff. - Helvig Jostdatter (d 1638) til Østergård VII 178f. - Jakob Jakobsen (d 1630) til Ulfeldsholm mm, rr, rk VII 6 8 30f 38 67 69 73f 127 151 163 167 172 176 181 182 218 229 240 250; VIII 531 532. - Jakob Knudsen (d 1593) til Selsø og Kogsbølle, rr III 117

- 120 122 124 130 158 170 174 216
221ff 225 271 305f 308 312 314
316f; IV 33 39 281ff; V 130; VI
281f 288; VIII 472. - Jens Jørgen-
sen (d e 1586) til Bulstofte I
273(?); IV 75 83. - Jens Madsen (d
e 1480) til Vrangstrup I 58 60. -
Jens Olsen (d e 1547) til Helnæs
og Hjalnhult I 273f (?); VIII 437.
- Jens Stigsen (d e 1526) til
Vejrup, ld Fyn I 156. - Jost
Andersen (d 1563) til Moesgård og
Østergård VII 67 178. - Karen
Andersdatter (d 1547) V 192. -
Kirstine (Kirsten) Clausdatter (d
1589) til Vrannerupgård VI 98 100.
- Knud Christoffersen (d 1657) til
Svenstorp, generalkrigskommisær,
rd VII 234. - Knud Ebbesen (d
1586) til Svenstorp IV 5f 75; VII
268. - Knud Jakobsen (d 1646) til
Hverringe VII 234. - Margrethe
(1426) I 56f. - Margrethe Ul-
feldtsdatter (d 1591) VI 464. -
Mette Laurends datter (d o 1478) I
290; II 152. - Mette Pallesdatter
(d 1562) til Lystrup VI 369. -
Mogens Jakobsen (d 1616) til Selsø
mm, rr, adm V 392 487; VII 67 70
73f 76 113 151. - Niels Jensen
Bild (d e 1419) rd VIII 454. -
Palle Andersen (d f 1513) til
Mullerup, rr I 129f. - Palle
Christoffersen (d 1571) til Hald-
ager og Krumstrup III 282; V 39 41
469f 472f; VIII 469 506. - Ulfred
Christoffersen (d e 1595) til
Jershøve III 351ff 354; VI 464;
VIII 522
- Ulff, Hans (1587) i Vennemose, Abild
s IV 286f 288f
- Ulf sax, Märta Pedersdotter (d e
1560) V 335
- Ulf sparre, Erik Månsson (d 1564) til
Broxvik V 334f. - Göran Eriksson
(d 1612) lagman, sv rr V 332ff
- Ulf stand, Anne Gregersdatter (d
1627) til Kærgårdsholm VII 68 172
232 234 270. - Børge Jensen (d
1558) til Glimminge og Ørup III
250ff 254ff 257f. - Christence
Holgersdatter (d 1582) VIII 516. -
Else Holgersdatter (d 1573) III
257; VI 374f. - Gert Jensen (d
1560) til Bønnet mm II 309. -
Gregers Holgersen (d 1583) til Sdr
Vosborg II 24ff 151f 203 224; III
184f 187f 369; VI 137 180 374f;
VII 113; VIII 477 516. - Gregers
Truidsen (d 1582) til Torup II 14f
300 329f; III 12ff 19 298f 301
305f 308 312 314 317 344; IV 47
215f; V 8 11 180 238f; VI 82 84;
VIII 516. - Hak Holgersen (d 1594)
til Hækkeberga, rr, marsk III 118f
121 262 266 271 282 324 339ff
342ff 345f 379 381f; IV 24f 32 41f
45 85 89 186 188f 191 206 215 374
378; V 29 34 73 172 310 328ff 331;
VII 299 303; VIII 444 479 496 509
516. - Holger Gregersen (d 1542)
til Skabersjö og Hækkeberga, ld
Skåne, rr, rd I 163 166 177 188
207 220f 225 229; II 333ff; V 289
447; VI 370 374f; VIII 305. -
Holger Gregersen (d 1617) til S
Vosborg VI 370ff 373ff. - Holger
Henriksen (d 1485) til Glimminge,
rr I 108f. - Holger Jensen (d
1609) til Skabersjö, Hækkeberga mm
IV 308 310; V 286ff 289; VI 370ff
373ff; VII 268. - Ide Gregersdat-
ter (d 1579) til Gl Estrup III 19.
- Ide Truidsdatter (d o 1604) III
263 266; V 404f; VI 166. -
Ingeborg Holgersdatter (d 1652)
VII 268. - Jakob Gertsen (d 1410)
æbisp VI 70. - Jens Holgersen (d
1523) til Glimminge, rr, rd I 123
149f 151 161; VII 294. - Jens
Holgersen (d 1566) til Skabersjö V
287ff; VI 370 374f. - Jens Truid-
sen (d 1566) til Vemmetofte,
under-adm II 88 90 102 106 299f;
III 13 19 20; V 383ff 386. -
Kirstine Gregersdatter (d 1570)
til Toftholm II 333ff; III 118
121. - Lage Truidsen (d 1561) til
Torup I 300f 302f; II 308f; II 19.
- Lisbet Jensdatter (d 1540) II
192 215f. - Margrethe Børgesdatter
(d o 1582) til Glimminge og Ørup
III 257; V 448; VI 135. - Margre-
the Gregersdatter (d 1612) VII
244. - Melchior Gregersen (d 1617)
til Kærgårdsholm og Stenstrup VI
131f 135 137 370f 374f; VII 111ff.
- Mette Gregersdatter (d 1602) til
Torup VI 135 186; VII 243. - Niels
Truidsen (d 1575) til Torup,
Barsebäck og Vemmetofte II 308f;
III 13 19f 45f; V 386; VIII 516. -

- Oluf Holgersen (d 1529) til Bønnet og Ørup, rr, rd I 136f 143 163; III 43 45. - Sidsel Jensdatter (d e 1575) til Bønnet VI 74; VII 294. - Sidsel Truidsdatter (d 1561) V 192 480; VI 119. - Sophie Nielsdatter (d 1625) til Barsebäck og Venmetofte V 386; VI 90; VII 241. - Thale Holgersdatter (d 1604) til Skabersjö og Håckeberga V 438ff 442ff 445 447f 466f; VI 370ff 373ff; VIII 468 516. - Truid Gregersen (d 1545) til Torup, rr, rd I 163 166 177 188 217 240f 301 303; II 81 83 287; III 19; V 385; VIII 382. - Vibeke Gregersdatter (d 1611) VI 180; VII 104
- Ulrik (d 1624) hertug, Frederik IIs søn VII 101 284
- Unger, Philip Ottesen (Bøjstrup) (d f 1575) til Vestergård (Bigumgård) og Tvedegård VIII 487
- Ungern, Claus von (d 1577) stath på Øsel III 306 315
- Unkersen, Hans (d e 1565) bgm i Odense II 104 107 230 232
- Urne, Alhed Jørgensdatter (d 1544) II 37 40; VI 484. - Anne Johansdatter (d e 1560) II 40; III 215; V 95; VII 52. - Anne Jørgensdatter (d o 1580) VI 235f. - Axel Jørgensen (d 1653) til Brobygård og Viffertsholm VIII 305. - Axel Knudsen (d 1577) til Søbysøgård, Årsmarke mm, rr, rk I 332 335 349f; II 16f 35ff 40f 104 133ff 278f 285ff 308 316 333 335 339; III 36 38 122f; VII 233 299 303 324; VIII 503. - Axel Knudsen (d 1626) til Årsmarke og Ryegård, ld Sjælland VII 164 220 231 235 237f. - Carl se: Urne, Karl. - Christoffer Johansen (d 1566) til Rygård I 308f 355; II 42 49 290; VI 386; VIII 461. - Christoffer Knudsen (d 1663) til Årsmarke og Rårup, stath i Norge, rr, rd VII 275. - Claus Eriksen (d e 1606) til Hindemae VIII 464 512. - Claus Lagesen (d 1561) til Bälteberga, mag, ld Skåne, rr I 175f 305f 334f 338 365 367 370 372 374; II 13f 15 17 19 21 23 26 32 37 39f 60 63 66 68 70 74 76 82 85 90 123 127 131 134 136 141 144 236; V 312; VI 38 464; VII 50. - Eiler Knudsen (d 1640) til Rudbjerggård og Gunderslevholm VII 49 51 132 155 220 231 235 237f 240. - Erik Axelsen (d 1631) til Søbysøgård, adm VII 218 233. - Erik Clausen (d 1561) til Hindemae II 84f; V 314 316 470 473 483 485; VIII 461 472 494 508. - Frands Eriksen (d e 1596) til Hindemae IV 23f; VIII 494 507 508 512 513 515. - Frederik Knudsen (d 1658) til Alslev og Bregentved VII 259. - Hans Andersen (d 1625) til Dråbygård, Tiselholt og Nedergård VIII 503 515. - Hans Knudsen (d 1552) til Årsmarke I 335f; II 35 37 40. - Johan Clausen (d 1620) til Valsø (Vollsjö) V 279f 310; VII 178. - Johan Jørgensen (d 1537) til Rygård og Engestofte, rd, rr I 163 166 334ff; II 35 37 39f 43 45 47 49 51 235f; VIII 472 494 507 523. - Jørgen Axelsen (d 1601) til Brobygård IV 40; V 31 35. - Jørgen Johansen (d f 1558) til Engestofte II 40 222 224. - Jørgen Jørgensen (d 1510) til Hindemae, ld Fyn II 40. - Jørgen Knudsen (d 1642) til Årsmarke, Sonnerup, Alslev mm, rr, marsk VI 250 256 260 267f 271; VIII 449. - Jørgen Lagesen (d 1480) til Brolykke, Søbysøgård mm, rd, lth Fyn II 40 49f 52. - Jørgen Lagesen (d 1560) til Boserup, ld Skåne I 305f; II 37 40; V 70 73. - Karl Johansen (d 1572) II 38 41; VIII 472. - Kirsten Clausdatter (o 1550) VI 245. - Knud Axelsen (d 1622) til Årsmarke V 31 35 417; VII 164 235 259 271. - Knud Jørgensen (d 1543) til Søbysøgård og Årsmarke, rr I 334ff 349 351; II 35ff 40 134; VIII 503. - Lage Clausen (d 1623) til Bälteberga, ld Skåne III 263 266 271 324 333f; IV 5f 75 262; V 69f 73 310 312 438 467f; VI 37f 64 67f 121 135 184f 192 206 305 307f 310ff 313 397; VII 39 50 60 165f; VIII 465. - Lage Clausen (d 1629) til Sellebjerg mm VI 459 461 464. - Lage Johansen (d 1559) til Bontofte II 40. - Lage Jørgensen (d 1529) bisp Roskilde I 145 147 149 161 163 335f; II 35ff 40. - Lage Jørgensen (d 1530) til Boserup, ld Skåne I 305f. - Margrethe Christoffersdat-

- ter (d 1620) VI 464; VII 51 153; VIII 472. - Markvard Johansen (d e 1549) kann Roskilde II 36 39f. - Mette Jørgensdatter (d 1587) VI 134; VIII 472 512. - Wulf Eriksen (d e 1589) VIII 512.
- Ursula (Aasilla) Christophersdatter (d f 1635) i Trondhjem VII 209
- Urup, Arild Axelsen (d 1587) til Ugerup III 252 257 305f 308 312 314 317; IV 5f 32. - Axel Axelsen (d 1671) til Bälteberga, rr, ass i højesteret VII 279 284. - Axel Eriksen (d 1540) til Ugerup, rr I 188 190 221 361f; II 250. - Axel Henriksen (d 1601) til Alnarp, Vapnø mm VI 309 314; VII 284. - Erik Eriksen (d 1571) til Ulen (Uggeln) II 249f. - Helle Jørgensdatter (d e 1674) VI 265. - Kirsten Ovesdatter (d 1620) til Bjersjöholm VII 244. - Maren Ovesdatter (d e 1651) til Ugerup og Ovesholm VII 234 268. - Margrethe Axelsdatter (d e 1583) II 71 249f; III 376 378. - Ove Axelsen (d 1562) til Ovesholm (Tärne) V 95; VIII 523. - Ove Ovesen (d 1622) til Ovesholm V 91ff 95 279f 310; VII 244 268
- Vabinn, Jørgen (1588) bg i Kolding IV 327
- Vagn Andersen (1588) bo i Rind IV 318f. - Hansen (1598) i Saltum VI 77
- Valbom, Jakob (1585) bg i Randers IV 102
- Valborg Jensdatter (d 1652) i Trondhjem VII 209. - (Volbore) Madsdatter (1579) i Gudum III 306. - Nielsdatter (1592) i Randers V 249f. - Peder Jensens enke (1588) i Næsby IV 299
- Valdemar II Sejr (d 1241) V 444 450
- Valdemar III (d 1330) V 58 63
- Valdemar IV Atterdag (d 1375) I 39ff 42 123; VII 373
- Valdemar Christian (d 1656) greve af Slesvig og Holsten III 217; VI 464; VII 50 268 284
- Valkendorf, Axel Andersen (d 1483) til Glorup II 134 280. - Axel Henningsen (d 1565) II 133ff. - Christoffer Henningsen (d 1601) til Glorup, rr, rhofm III 270 272 280 305 314 378; IV 22f 24 32 41 85 89 165 186 191 206 215 307 374 378; V 29 34 73 279f 286 407 426 461 491; VI 44 50f 60 63 69 147f 150ff 154 156 158ff 161ff 182 187 491. - Erik Axelsen (d 1522) æbisop Trondhjem I 149f. - Erik Henningsen (d 1605) til Glorup II 133ff 278 336f; III 233f 295 324 329; IV 33 39; VIII 469. - Hans (d e 1498) rr, rd I 105f. - Henning Axelsen (d 1535) til Glorup, rr I 126; II 134f; VI 464. - Henning Henningsen (d 1665) til Bramstrup VII 218 233 239 254f. - Henning Jørgensen (d 1626) til Glorup VII 136 146f 153f 218 221 233; VIII 534. - Inger Axelsdatter (d 1555) I 349ff; II 37 40 134. - Johan Axelsen (d e 1533) prior Dalum kl I 157f. - Jørgen Henningsen (o 1550) til Glorup VII 153. - Karin Henningsdatter (d 1567) VI 110; VII 242. - Margrethe Henningsdatter (d 1585) VIII 490. - Rigborg Henningsdatter (d o 1590) VI 464
- Wallenstein, Albrecht Eusebius Wenzel von (d 1634) feltherre V 498
- Walraffn, David (1608) bg i Amsterdam VI 416
- Walter, Jørgen (d 1670) oberstløjtnant I 21. - Peder (1662) VII 335
- Wandell, Hans (d o 1632) bgm i Ålborg VI 27 29 33 35
- Varde, Niels Jensen (d 1608) fg på Brandholm VII 5ff
- Vasspyd, Anna Lauridsdatter (d 1585) til Ålstrup og Rudbjerggård VI 161. - Erik Madsen (d 1557) til Søgård V 477 481. - Mads Eriksen (d 1600) til Søgård mm III 287ff; IV 151 155 233 237; V 228 233 477 481. - Mads Lauridsen (d o 1528) til Ålstrup, ld Lolland III 43f
- Watt, Mads (1461) sp Herfølge V 54 56 61
- Vedel, Anders Sørensen (d 1616) kg1 historiograf V 91 265; VI 47f 123 277 351 399f. - Anna Andersdatter (d 1655) i Ribe V 91; VI 277. - Maren Andersdatter (d 1639) VI 400
- Wedzell se: Wessel
- Weghorst, Henrik (Heinrich) (d 1722) prof VIII 292
- Wegner, Thomas Cortsen (d 1654)

- biskop Stavanger VII 121 132
- Wejer, Niels Madsen (d 1612) rdm i Malmø VI 318 322
- Vejde, Jakob Madsen (d 1606) bisp Fyn VI 54 56 58; VIII 468. - Laurids Hansen (1614) bg i Kbh VII 121 123 133
- Velling, Peder Jensen (d o 1661) sp Roslev-Rybjerg IV 203
- Vendelbo, Christian Pedersen (d o 1401) til Trudsholm, rr I 189ff. - Else (Elsif) Christiansdatter (d e 1442) til Støvringgård I 189ff. - Per (d o 1552) bo i Buderup s I 345f
- Wense, Catharina von der (d e 1599) VI 135; VII 153
- Venstermand, Emmeke (d f 1479) til Opagergård I 348f. - Erik Jørgensen (d 1599) til Lundegård VIII 510. - Henning Jørgensen (d 1581) til Brobygård og Pilegård VIII 510. - Johan Henningsen (d o 1501) til Fuglsang, ld Lolland III 43ff. - Jørgen Mortensen (d 1551) til Stadager VI 384; VIII 503. - Jørgen Smed (1601) bg i Malmø VI 121ff. - Karen Jørgensdatter (d 1588) VI 200; VII 75. - Knud Jørgensen (d 1609) til Finstrup og Pederstrup VI 476 478 482 484. - Lave (Lage) Jørgensen (d 1587) til Pederstrup og Stadager, ld Lolland-Falster III 43f 344f; VI 281 288; VIII 469 498 503. - Morten Jørgensen (d 1610) til Egebjerg og Søholt III 344
- Venusinus, Jon(as) Jakobsen (d 1608) prof, kgl historiograf III 115; IV 155 271 273; V 12 16f 162
- Werckmeister, Else (Elsabe) (d 1604) VI 454. - Jakob (1608) i Tønder VI 453f. - Matthias (1608) rdm i Tønder VI 454. - Peder (d e 1590) advokat i Tønder IV 285f 289f 323f; VI 452ff 455
- Vere, Las (1558) bo i Kærbølling II 160f
- Veren, Hans von (1574) bg i Ronneby VIII 498
- Wernicke, Poul (d 1590) sekr Tyske kancelli III 306 308f 312 316; VIII 444
- Vesgaard, Mads (1544) fg på Ørslev kl I 234
- Wesling, Morten (d o 1620) bg i Kbh VII 141
- Wessel Pallesen (Palemonius) (d 1583) mag, kantor i Lund VI 64ff 67ff 70f
- Wessel, Godskalk (d 1557) kann, forst Duebrødre hospital III 247f 249; VIII 462. - Mikkel (1598) bg i Malmø VI 66f 69 71
- Vest, Hans (1598) i Lajgård, Johan Ruds fg VI 77
- Vestenie, Agathe Lauridsdatter (d o 1598) V 170; VI 178. - Dorothea (Dorte) Lauridsdatter (d e 1580) III 290f; IV 89ff; VI 426 450; VII 69; VIII 483. - Eggert Lauridsen (d e 1497) til Østergård I 107; VIII 436. - Elisabeth Lauridsdatter (d e 1558) VII 67. - Erik Lauridsen (d 1607) til Hagested III 218f; VIII 482. - Eued Lauritz se: Vestenie, Eggert Lauridsen. - Karen Lauridsdatter (d o 1470) I 192. - Laurids Eriksen (d e 1442) til Søbygård og Hagested I 204f 229f. - Laurids Thomasen (d e 1444) til Søbygård, ld Viborg, rd I 352 355. - Stig Lauridsen (d e 1506) til Hesselbjerg, Hersomgård mm I 107
- Vester, Christen (1584) bo i Årestrup IV 94
- Vesteri (Vesten), Stig se: Vestenie, Eggert Lauridsen
- Westervig, Joachim von se: Irgens, Joachim
- Weyer, Jakob (1606) VI 376f
- Veyle, Hans Knudsen (d 1616) bisp Odense VII 127
- Weze, Johan (d 1548) elect Lund I 161f 169
- Vibe, Jens (d 1594) rdm i Kbh V 210 220. - Mette Mikkelsdatter (d e 1627) i Kbh VII 247. - Michael (d 1680) justitiarius i højesteret VII 247. - Mikkel (d 1624) bgm i Kbh VII 123 133 247
- Wiborg, Hans (1598) i Oslo VI 72. - Jens (1594) rfg i Odense len V 313f. - Jens Pedersen (d o 1581) ædgn I 316; IV 330 335
- Vide Videsen (1391) til Hessel VIII 453
- Viffert, Albert (Albrecht) Maltesen (d o 1585) til Albæk og Møllerup II 228 231; III 183f; IV 131 134; V 291f; VI 179f. - Anders Maltesen

- (d 1601) til Albæk IV 325 326; V 289ff 292; VI 176ff 179ff. - Anne Axelsdatter (d e 1577) IV 40. - Anne Tønnesdatter (d 1586) VI 335 427. - Axel Axelsen (d 1581) IV 34 40; V 82 84. - Axel Tønnesen (d 1580) til Axelvold mm, rr II 329f; III 183f 185 187f 196 216 243 270 305 314; IV 32ff 35ff 38ff 53; V 82 84; VI 52 356f; VII 113 296 302; VIII 479 481 491 495. - Baltzer Maltesen (d 1579) til Rebstrup II 254 256 329f; III 66 69 102. - Christen Maltesen Albertsen (d 1592) til Møllerup og Haglösa II 162; IV 303 325; V 289f 292; VI 179ff. - Christence Axelsdatter (d 1624) til Alnarp IV 33 40; V 84; VI 52; VII 242f; VIII 516. - Christence Corfitzdatter (d 1604) til Næs IV 227; VI 52 102. - Christoffer Maltesen (d o 1547) til Brondbjerg VI 179f. - Corfitz Tønnesen (d 1592) til Næs, rr, ld Skåne III 31ff 60ff 81 162 167 351 353f; IV 24f 33ff 36ff 75 106 109 126 177 186 189ff 204 207 226 227 240 242 265 279 285 308 323f 374 378; V 29 34 54 65 82f 172 174 443 449; VI 52 102 188; VIII 464 476 486 531 532. - Dorte Maltesdatter (d o 1562) til Øls VI 178f. - Else Axelsdatter (d f 1627) til Axelvold IV 33 40; VI 374f; VII 113. - Inger (Ingerd) Tønnesdatter (d e 1468) til Kellingbjerg I 279f. - Iver Axelsen (d 1577) IV 40. - Jon (Johan) Madsen (d 1660) til Torstedlund I 174 219f 275f 352f 355 362ff; II 135ff 227ff 231; III 83 85; IV 377ff. - Jon Viffertsen (d 1493) til Torstedlund I 71f 363 365; II 231. - Karen Christoffersdatter (d o 1608) til Brondbjerg VI 176 180. - Kirsten Tønnesdatter (d 1563) VII 233. - Kirstine Lasdatter (d e 1532) I 264ff 267. - Las Viffertsen (d e 1508) til Rebstrup I 127ff 267. - Lene Tønnesdatter (d 1579) IV 40; VII 293. - Mads (Mattis) Jonsen (d o 1505) til Torstedlund I 353f 356; II 231. - Mads Jonsen (d e 1556) til Hørbylund II 231. - Malte Lauridsen (d e 1542) til Rebstrup I 354 356; II 231; VI 179. - Malte Maltesen (d f 1601) VI 179. - Margrethe Axelsdatter (d 1622) til Viffertsholm IV 33 40. - Mette Madsdatter (d 1566) til Hørbylund II 227ff 230f; VIII 533. - Mette Madsdatter (d 1597) til Hørbylund III 94f. - Niels Jonsen (d 1595) til Torstedlund II 136f 229 231; III 21 23 66 69 83 85 102 140f 170ff 185 188; IV 93ff 259 279f 369 377ff 381 397; V 222ff; VIII 491 492 507. - Tønne Axelsen (d 1571) IV 33 37 40. - Viffert Jonsen (d e 1430) til Torstedlund I 352ff; II 231
- Wildfang, Tønnes (Antonius) (d e 1573) på Bornholm II 113ff 116ff
- Wildt, Niels (1590) bo i Koldby IV 18f
- Vilhelm I af Oranien (d 1584) V 356
- Wilhelm IV (d 1592) landgreve af Hessen-Kassel V 361
- Villads (1417) fung abb Næstved I 48 50. - (1567) bo i Mårslet II 283. - Andersen (1612) bo i Vilslev VII 97. - Jensen (1567) i Ars h II 289. - Jensen (1576) b i V Grønning III 231. - Nielsen (1591) bo på Sjælland V 130. - Olufsen (1591) bo i Stovby V 197f. - Villadsen (Villomsen?) (1572) bo i Lysgård h III 102f
- Will(i) Andersen (1612) bo i Vilslev VII 97
- Willom Adriansen (1606) hollandsk kommissionær i Helsingør VI 345ff 348
- Willum Andersen (d o 1611) rdm i Malmø VI 397f. - Dirichsen (d f 1623) bg i Malmø VI 410; VII 59. - Jacobsen (d 1640) sp Langå-Tårup-Vinge, pr VI 441ff 444. - Mortensen se: Rosenvinge, Willum Mortensen. - Olufsen (1570) bo i Sigerslevøster III 25f. - Persen (1517) lskr Sjælland I 59 61. - Sørensen (1587) bo i Abildtrup IV 277
- Vilsen, Niels (1537) til gd Holm, Ulfborg s IV 251
- Wilson, David (1554) skotsk præst II 28
- Vinckel, Niels (1587) bg i Kbh, universitetets rfm IV 238f
- Vind (Wind), Barbara Henriksdatter (d e 1594) til Plovstrup VI 450;

- VII 242. - Barbara Iversdatter (d 1609) IV 91. - Christen (d o 1595) bo i Hammerum h VII 8 10 17 19 27f. - Christen Henriksen (d 1589) til Vellinggård II 207; III 327 329; IV 140f 145. - Christen Iversen (d 1605) til Endrupholm III 366; V 477 481. - Henrik Nielsen (d 1607) til Grundet III 140f; IV 151 155; V 27f 97. - Iver Jakobsen (d 1658) til Klarupgård mm, rr VII 239 242 253 255 260 268 272 275. - Jakob Henriksen (d 1607) til Grundet VII 242. - Jesper Iversen (d o 1605) sp Hunstrup-Østerild III 59f. - Jørgen Jakobsen (d 1644) til Vrams Gunnarstorp og Harrestedgård, rr, adm VII 261 268. - Thomas (d 1602) sp Torrild-Vedset III 154 157
- Vinding, Rasmus Poulsen (d 1684) prof, hrd I 24 304; VII 279 285 353 371; VIII 291
- Wineck, Evert (1582) bo i Ågård IV 20
- Vinge, Las (1574) bg i Ålborg III 179
- Vingård, Mads (d o 1600) bogtrykker VII 311 337
- Vinhofvers se: Dina Vinhofvers
- Vinike Villumsdatter (d o 1602) V 406f 408f
- Winstrup, Peder Jensen (d 1614) bisp Sjælland V 180ff; VII 114 124ff 127 132 134. - Thale (d 1653) VII 285
- Vintappers, Herman (1586) IV 213
- Winten, Christen (o 1650) VIII 297
- Vinter Jensen (1559) bo i Velling II 207. - Nielsen (1553) i Rugsted I 375f
- Vinter (Winter), Anders (1580) bg i Ålborg III 360f. - Anders (1590) bo i Aldum V 110. - Anders (1590) bo i Stenderup s V 20. - Jens (1567) i Lundegård II 291. - Knud Nielsen (d 1590) til Overgård V 195f. - Morten (1557) bo i N Bjert II 107. - Morten (1558) i Vestbirk II 150f. - Niels (Vinter af Nandrup) (1547) I 281ff. - Niels Andersen (o 1550) til Overgård V 196. - Peter (d 1568) til Nandrup II 55f. - Søren (1608) bo i Amstrup VI 430
- Winther, Anders Poulsen (d 1599) pr Lysgård h III 102f. - Christian Michael (d 1868) arkivar I 33; VIII 348. - Christian Michael (d 1890) overretsprokurator I 33; VIII 348. - Lauritz Nielsen (d 1592) sp Karby, Hvidbjerg og Redsted II 295 297. - Peder Christensen (d o 1607) sp Høve-Flakkebjerg V 11ff 14ff
- Wisoh, Anna Jørgensdatter von der (d e 1597) VI 470. - Christine Hennekesdatter von der (d 1554) VI 464. - Claus Hansen von der (d 1612) til Glasau VII 155. - Henrik von der (?) II 162. - Henrik Clausen von der (d o 1640) til Glasau, Krabbesholm mm, amtm Tremsbüttel VII 139 142 155. - Jørgen Ditlevsen von der (d 1563) til Olpenæs VIII 498. - Margrethe Jørgensdatter von der (d o 1606) VI 470. - Øllegaard Osvaldsdatter von der (d e 1618) til Aschenberg og Rostorf VII 155
- Wismar, Baltzer van der (1594) sørøver V 350
- Vissing, Peder (1592) bg i Nibe V 222
- Visti Christenesen (1578) bo i Tarp VIII 507. - Nielsen (1587) bo i gd Østergård, Vorgod s IV 276ff
- Vistisen, Iver (1483) vb I 110
- Wither, Jakob (1581) VII 325
- Wittebrug, Hans (1569) høvedsmand II 336; VIII 442. - Hans von (d e 1572) til Gundenæs III 137ff 144; VIII 442
- Wittorp (Wittrup), Barbara Hansdatter (d 1653) VI 235. - Hans Jespersen (d 1624) til Pronstorf VI 235f. - Jesper Joachimsen (d 1560) VI 236
- Vitzen, Claus van (d e 1417) rd I 47 50. Fikke van (d e 1417) vb, lm på Højstrup og Abrahamstrup I 48 50
- Wiwel, Augustin(us) Jensen (d 1657) sp Trondhjem VII 215
- Wogin Rampisen (1579) bo i Store Vorde s III 320f
- Vognfører, Jens (1537) bg i Ålborg I 193ff
- Vognsen, Anne Johansdatter (d e 1561) IV 247. - Godske (d e 1546) til Stenshede I 264ff 266f. - Inger(d) Jespersdatter (d o 1568) til Hæstrup II 231; VII 84. -

- Jakob (1610) rfg på Ålborghus VII 80ff 83. - Jesper (d e 1610) til Hæstrupgård V 197 199; VII 80 83f; VIII 533. - Jesper Tordsen (d 1526) til Hørbylund II 227ff 230f. - Jesper Vognsen (d o 1610) til Hæstrupgård VIII 533. - Jørgen se: Vognsen, Jesper (d 1610). - Lars (Laurids) Jørgensen (d f 1634) til Strøm og Hassinggård VII 176. - Mette Mortensdatter (d o 1590) til Hjermelevgård III 199ff 202. - Morten Johansen (d o 1542) til Hjermelevgård III 202. - Poul se: Poul Vognsen. - Sophie Nielsdatter (o 1530) til Lykkesholm II 231. - Tord Thomsen (d e 1486) til Hørbylund I 71f. - Vogn Mortensen (d e 1508) til Stenshede I 267. - Vogn Pedersen (d e 1560) til Hæstrup II 227ff 231; VII 84
- Vognsvend, Niels (1604) tjener på Tjele VI 270f. - Peder (1594) tjener på Åstrup hgd V 318
- Wolf, Jens Lauridsen (d 1654) boghandler VIII 323
- Wolfframsdorf, Jürgen von (1602, 1603) stath på Åland VI 190ff 193ff 196 198f 206 208 212 217
- Wolsing, Rasmus Lauridsen (Larsen) (d 1623) sp Lynge-Uggerløse, pr Lynge h VII 114 125f
- Worm, Christen (d 1737) bisp Sjælland VIII 317. - Hans (1619) bg i Kbh VII 167. - Jørgen Ernst (d 1582) V 479f. - Ole (d 1654) prof VIII 322f. - Peder Jacobsen (d 1668) sp Kirke-Helsing-Drøsselbjerg IV 134; VII 216. - (Wormb), Jørgen (Georg) Ernst (d 1592) til Vår V 240 242; VII 177. - (Wormb) Jørgen (Georg) Ernst (d e 1625) til Vår VII 175ff
- Worsaae, Jens Jacob Asmussen (d 1885) arkæolog VII 334
- Vraa, Peder (d o 1585) i Lund VIII 531
- Wulff, Hans (1587) IV 272
- Væbner, Christence Svendsdatter (o 1560) VI 482 484f. - Kirsten Svendsdatter (d e 1573) til Ørum VI 482 485; VIII 466 480. - Peder Jensen se: Halvegge, Peder Jensen. - Peder Terkelsen (d o 1502) til Føvling I 97f 127 129. - Svend Pedersen (d e 1558) til Ørumgård I 261 264; VI 482. - Terkel Pedersen (d 1564) til Føvling mm I 379f
- Væver, Jakob se: Weyer, Jakob
- Vaaben, Jørgen (1588) bg i Kolding IV 327
- Xenia (d e 1602) russ prinsesse VI 266
- Yde, Mogens (1588) bo i Fjærdingslöv IV 324. - Thomas se: Jude, Thomas
- Ysfelder se: Isfelder
- Ytte Jensen (1606) bo i Åstrup VI 362
- Zahrtmann, Henrik Christen (d 1826) sp Viborg VIII 335
- Zander, Peder (d 1631) rdm i Malmø VI 121f
- Zernin se: Serlin
- Zwingli, Ulrich (d 1531) schweizisk reformator VII 129
- Ægidiisen, Laurids (d 1597) kann Ribe VI 400
- Ægidius Lauridsen (d 1627) ædgn Ribe VI 399f
- Øffue, Knud (1622) i Opdals præstegæld VII 200
- Ønslev, Mads Hansen (d 1619) bg i Ribe VII 173f
- Ørn, Jens (1559) bo i Bagterp II 201
- Ørsted, Anders Sandøe (d 1860) generalprokurør, minister I 24; VIII 419
- Østergaard, Morten (1570) bo i Liltved III 11
- Oettingen, Elisabeth von (o 1530) grevinde VI 223
- Aabo, Niels (1571) bo i Sejstrup III 78
- Aage Jensen (1585) bo i Lillarp IV 127. - Knudsen (1590) bo i Lille Tårnby V 144f. - Olsen (1572) ld Lolland VIII 469. - Ormesen (1585) bo i Råröd IV 128. - Sørensen (1594) bo i Tersløse V 376
- Aalborg, Hans (d 1619) boghandler i

Kbh VI 166. - Niels Mikkelsen (d
1645) sp Helsingborg, pr Luggude h
VIII 315. - Peder (Per) (1553) bg
i Ålborg I 366f. - Peder Pedersen
(o 1600) VIII 327
Ångerman, Måns (d e 1604) bgm i

Linköping VI 209 211 218 220f
Aasilla (Ursula) Christophersdatter
(d f 1635) i Trondhjem VII 209
Aastrup, Jens Boelsen (1606) i Ribe
VI 352

Den følgende forkortelsesliste er gengivet efter bind IV.
De tilføjede * henviser til den supplerende liste i
bind VII, her optrykt side 811.

Forkortelser

- * **Add:** Additamenta. Håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.
adj.: adjektiv.
Allen: C. F. Allen, De tre nordiske Rigers Historie under Hans, Christian den Anden, Frederik den Første, Gustav Vasa, Grevefejden I-V (1864-72).
AM: Arnamagnæanske håndskriftsamling.
Amira, Grundriss: Karl von Amira, Grundriss des germanischen Rechts, 3. Aufl. (1913).
anf. st. (v.): anførte sted (værk).
Ann. eccl. Dan.: Erich Pontoppidan, Annales ecclesiae Danicae diplomatici I-IV (1741-52).
Ann. for nord. Oldk.: Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie. Udg. af Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab (1836-63).
Arent Berntsen: Arnt Berntsen, Danmarckis oc Norgis Fructbar Herlighed I-IV (1650-55; genoptrykt 1971).
Arup: Erik Arup, Danmarks Historie I-III (1941-55).
ASun: Anders Sunesens parafrase over Skånske Lov.
Bergen UB: Håndskrift i Bergens universitetsbibliotek.
bet.: betydning, betyder; betegnelse, betegner.
BJ: Bjärköarätten (Bjarkøyaretten).
Brandt, Retshistorie: Fr. Brandt, Forelæsninger over den norske Retshistorie I-II (1880-83).
Bricka: Dansk biografisk Lexikon ved C. F. Bricka I-XIX (1887-1905).
Brorson, Første (Anden o.s.v.) Bog: Christian Brorson, Forsøg til den første (anden o.s.v.) Bogs Fortolkning i Christian den Femtes danske og norske Lov I-X (1791-1801).
* **CCD:** Corpus Constitutionum Daniæ. Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende ved V. A. Secher I-V (1887-1910).
Chr. Kier: Chr. Kier, Overdragelse af Ejendomsret over fast Ejendom (1889).
d.: død.
DAA: Danmarks Adels Aarbog (1884ff.).
Da. etym. Ordb.: Niels Åge Nielsen, Dansk etymologisk Ordbog (1960).
Dahlerup, Studier: Troels Dahlerup, Studier i senmiddelalderlig Kirkeorganisation (1963).
Dahlerup, Sysselprovsti: Troels Dahlerup, Det danske Sysselprovsti i Middelalderen (1968).
Da. Mag.: Danske Magazin 1.-7. række (1743ff.); Nye danske Magazin citeres: Da. Mag. 2. rk.
Da. Kancelliregistranter: Kr. Erslev og W. Møllerup, Danske Kancelliregistranter 1535-1550 (1881-82).
Da. Stud.: Danske Studier (1904ff.).
Daugaard: J. B. Daugaard, Om de danske Klostre i Middelalderen (1830).
DbL: Dansk biografisk Leksikon ved Povl Engelstoft I-XXVII (1933-44).
* **DD:** Diplomatarium Danicum, 1.-3. række (1938ff.), udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab.
DdR: Den danske Rigslovgivning indtil 1400. Udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab ved Erik Kroman (1971).
* **DgK:** Danmarks gamle Købstadlovgivning I-V. Udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab ved Erik Kroman (1951-61).

- DgL*: Danmarks gamle Landskabslove med Kirkelovene I–VIII. Udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab ved Johs. Brøndum-Nielsen og Poul Johs. Jørgensen (1931–61).
- DgP*: Danmarks gamle Personnavne ved Gunner Knudsen og Marius Kristensen I–II (1936–54).
- Dipl. Chr. I.*: Diplomatarium Christierni Primi. Udg. af C. F. Wegener (1856).
- Dipl. dioc. Lund.*: Diplomatarium diocesis Lundensis ved L. Weibull (1900ff).
- Dipl. Svec.*: Diplomatarium Svecanum I–VI ved J. G. Liljegren m. fl. (1829ff.).
- Dipl. Viberg.*: Diplomatarium Vibergense ved A. Heise (1879).
- DKH*: Samling af Danske Kongers Haandfæstninger og andre lignende Acter (Særtryk af GAA II, 1856–60) (1974).
- DL*: Christian Vs Danske Lov 15. april 1683.
- DRH*: Danmarks Riges Historie I–VI ved Johs. Steenstrup, Kr. Erslev, A. Heise, A. D. Jørgensen m. fl. (1896–1907).
- DSH*: Danske Slotte og Herregårde, red. af Aage Rousell I–XX (1963–68).
- d.s.s.*: det samme som.
- Dueholms Dipl.*: Dueholms Diplomatarium ved Oluf Nielsen (1872).
- E don. var.*: Håndskriftsamlingen E donatione variorum i Det kgl. Bibliotek.
- egl.*: egentlig.
- Ehrencron-Müller*: H. Ehrencron-Müller, Forfatterleksikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814 I–XII (1924–35).
- el.*: eller.
- * *Elgenstierna*: G. Elgenstierna, Den introducerade svenska adelns ättartavlor I–IX (1925–36).
- * *eng.*: engelsk.
- * *Erslev, Lensmænd*: Kr. Erslev, Danmarks Len og Lensmænd 1513–1596 (1879).
- EsjL*: Eriks sjællandske Lov.
- Evensen*: Lorentz Evensen, Samlinger af juridiske og historiske Materier I–II (1785–86).
- Fabricius, Kirkehistorie*: L. P. Fabricius, Danmarks Kirkehistorie I–II (1934–36).
- Falk og Torp*: H. S. Falk og Alf Torp, Norwegisch-Dänisches etymologisches Wörterbuch I–II, 2. Aufl. (1960).
- fdg.*: forordning.
- Feilb.*: H. F. Feilberg, Bidrag til en ordbog over jyske almuesmål I–IV (1886–1914).
- Fenger, Fejde og Mandebod*: Ole Fenger, Fejde og mandebod. Studier over slægtsansvaret i germansk og gammeldansk ret (1971).
- Fenger, Grundrids*: Ole Fenger, Grundrids af den danske privatrets historie (1964; stenc.).
- fr.*: fransk.
- Fr. Is Registranter*: Kr. Erslev og W. Møllerup, Kong Frederik den Førstes danske Registranter (1879).
- Friis Edvardsen*: P. Friis Edvardsen, Schielschiør Kiøbstds Tilstand (1759).
- Fritzner*: J. Fritzner, Ordbog over Det gamle norske Sprog I–III (1886–96).
- Fussing*: Hans H. Fussing, Herremænd og Fæstebonde. Studier i dansk Landbrugshistorie omkring 1600 (1942; genoptrykt 1973).
- GAA*: Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv I–VII (1852–83).
- Galster*: Georg Galster, Danmarks Mønter (i Nordisk Kultur, red. af Johs. Brøndum-Nielsen, Otto v. Friesen og Magnus Olsen XXIX (1936).139ff.).
- Galster, Mønt*: Georg Galster, Mønt (1965).
- GdD*: J. L. A. Kolderup-Rosenvinge, Udvalg af Gamle Danske Domme afsagte paa Kongens Retterting og paa Landsting I–IV (1842–48).

- GkS:** Gammel kongelig Samling. Håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.
- glda.:** gammeldansk (1100–1500).
- Grimm, Wörterbuch:** Jacob und W. Grimm, Deutsches Wörterbuch Iff. (1854ff.).
- h.:** herred.
- HDDomb.:** herredagsdombog.
- hdf.:** håndfæstning.
- Henrik Pedersen:** Henrik Pedersen, De danske Landbrug fremstillet paa Grundlag af Forarbejderne til Christian Vs Matrikel 1688 (1928, optrykt 1975).
- Helveg:** L. N. Helveg, Den danske Kirkes Historie til Reformationen I–II (1862–70).
- Hist. Tidsskr.:** Historisk Tidsskrift (1840ff.).
- * **hs(s).:** håndskrift(er).
- hty.:** højtysk.
- Huitfeldt:** Arild Huitfeldt, Danmarckis Rigis Krønike I–II (folioudgave, 1650–52). Hvor oktavudgaven (1595ff., genoptrykt 1977) er citeret, er dette angivet.
- Hurtigkarl:** F. T. Hurtigkarl, Den Danske og Norske Private Rets første Grunde I–II og IV (1813–20).
- Hübner, Grundzüge:** Rudolf Hübner, Grundzüge des deutschen Privatrechts, 5. Aufl. (1930).
- ib.:** ibidem (sammesteds).
- Inger Dübeck:** Inger Dübeck, Købekoner og Konkurrence. Studier over myndigheds- og erhvervsrettens udvikling med stadigt henblik paa kvinders historiske retsstilling (1978).
- * **J. C. Jacobsen:** J. C. Jacobsen, Danske Domme i Trolddomssager i øverste Instans (1966).
- J. E. Larsen:** J. E. Larsen, Samlede Skrifter I, 1 (1861).
- JL:** Jyske Lov.
- Juristen:** Juristen, udg. af Juristforbundet (1919ff.).
- Jur. Tidsskr.:** Juridisk Tidsskrift, udg. af A. S. Ørsted m. fl. (1820–42).
- Jyske Saml.:** Samlinger til jysk Historie og Topografi (1866ff.).
- Kalk.:** Otto Kalkar, Ordbog til det ældre danske Sprog (1300–1700) I–V (1881–1918; genoptrykt 1977).
- Kall:** Kalls håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.
- Kanc. Br.:** Kancelliets Brevbøger, udg. af Rigsarkivet (1885ff.).
- Kbh.:** København.
- Kbh. Dipl.:** Københavns Diplomatarium I–VIII ved Oluf Nielsen (1872–87).
- kgl. åb. br.:** kongeligt åbent brev.
- KhS:** Kirkehistoriske Samlinger (1849ff.); Nye kirkehistoriske Samlinger citeres: KhS 2. rk.
- Kofod Ancher:** Peder Kofod Ancher, En Dansk Lov-Historie I–II (1769–76).
- Kolderup-Rosenvinge, Retshistorie:** J. L. A. Kolderup-Rosenvinge, Grundrids af den danske Retshistorie, 3. udg. (1860).
- Kolderup-Rosenvinge, Rigens Ret og Dele:** J. L. A. Kolderup-Rosenvinge, Om Rigens Ret og Dele (i Videnskabernes Selskabs Skrifter, 5. rk., Historisk-philosophisk Afdeling I, 1847).
- Krag og Stephanius:** Niels Krag og Stephan Stephanius, Kong Christian den Tredie ... Hans Historie ... oversat af Latinen, forøget med adskillige Anmærkninger og Tillæg samt ... Suhms og ... Grams Fortaler. I–II (1776–78). Med Supplement af B. C. Sandvig.
- KRD:** Det kgl. Rettertings Domme og Rigens Forfølgninger fra Christian III's Tid ved Troels Dahlerup I–II (1959–69).
- Kroman-Iuul:** Danmarks gamle Love paa Nutidsdansk ved Erik Kroman og Stig Iuul I–III (1945–48).
- Kr. Sk.:** Kronens Skøder I–V (1892ff.).

- Kulturhist. Leks.:** Kulturhistorisk Leksikon for nordisk Middelalder fra Vikingetid til Reformationstid I–XXI (1956–77).
- lat.:** latin(sk).
- l. c.:** loco citato (på det anførte sted).
- LDipl.:** Langebeks Diplomatarium i Rigsarkivet.
- Lebech, De jyske Lovbøger:** Mogens Lebech, De jyske Lovbøger. Jyske Lovs Haandskrifter og deres Indhold (i Med Lov skal Land bygges, udg. af Juristforbundet ved Erik Reitzel-Nielsen (1941). 157ff.).
- Ledr:** Ledreborgske håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.
- Leths Glossarium:** Jens Leth, Dansk Glossarium (1800).
- Linköping:** Håndskrift i Linköping Stiftsbibliotek.
- Lunds Ordbog:** G. F. V. Lund, Det ældste danske skriftsprogs ordforråd (1877; genoptrykt 1967).
- Lund UB:** Håndskrift i Lunds Universitetsbibliotek.
- Matzen, Bevisregler:** Henning Matzen, Om Bevisreglerne i den ældste danske Proces (Universitetets Indbydelsesskrift 1893; genoptrykt 1977).
- * **Matzen, Haandfæstninger:** Henning Matzen, Danske Kongers Haandfæstninger (1889; genoptrykt 1977).
- Matzen, Offentlig Ret I:** Henning Matzen, Forelæsninger over den danske Retshistorie. Offentlig Ret I (Statsret) (1893).
- Matzen, Offentlig Ret II:** Henning Matzen, Forelæsninger over den danske Retshistorie. Offentlig Ret II. Proces (1894).
- Matzen, Offentlig Ret III:** Henning Matzen, Forelæsninger over den danske Retshistorie. Offentlig Ret III. Strafferet (1895).
- Matzen, Panterettens Hist.:** Henning Matzen, Den danske Panterets Historie (1869).
- Matzen, Privatret I:** Henning Matzen, Forelæsninger over den danske Retshistorie. Privatret I. Personret, Familieret, Arveret (1895).
- Matzen, Privatret II:** Henning Matzen, Forelæsninger over den danske Retshistorie. Privatret II. Tingsret. Obligationsret (1896).
- Matzen, Retskilder:** Henning Matzen, Forelæsninger over den danske Retshistorie. Indledning. Retskilder (1897).
- Matzen og Timm:** Henning Matzen og Johannes Timm, Haandbog i den danske Kirkeret (1891).
- * **mgl.:** mangler.
- mholl.:** middelhollandsk (1250–1450).
- mhty.:** middelhøjtysk (1100–1450).
- Missiver:** Missiver fra Kongerne Christiern Is og Hans's Tid, udg. af William Christensen I–II (1912–14).
- mk.:** mark.
- mlat.:** middelalderlatin(sk).
- ML bylov:** Magnus Lagaböters bylov.
- ML landslov:** Magnus Lagaböters landslov.
- MndHwb:** August Lübben, Mittelniederdeutsches Handwörterbuch (1888).
- MndWb:** Karl Schiller und August Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch I–VI (1875–81; genoptrykt 1969).
- mnt.:** middelnedertysk (1200–1500).
- Molbech, Dialect-Lexicon:** C. Molbech, Dansk Dialect-Lexicon (1841).

- Molbech, Glossarium*: C. Molbech, Dansk Glossarium eller Ordbog over forældede danske Ord I-II (1857-66).
- Molbech og Petersen*: C. Molbech og N. M. Petersen, Udvalg af hidtil utrykte danske Diplomer og Breve fra det XIVde, XVde og XVIde Aarhundrede (1842-58).
- Mos.*: Mosebog.
- * *Nellemann*: J. Nellemann, Den ordinaire civile Procesmaade. 4. udg. (1892).
- NgL*: Norges gamle Love. 1. række (indtil 1387) ved R. Keyser, P. A. Munch, Gustav Storm og Ebbe Hertzberg I-V (Christiania 1846-95); 2. række (1388-1604) ved Absalon Taranger, Oscar Alb. Johnsen, Oluf Kolsrud, Grethe Authén Blom I-III (Christiania 1904-12).
- Niels Knud Andersen, Kanonisk Rets Indflydelse*: Niels Knud Andersen, Kanonisk Rets Indflydelse paa Jyske Lov (i Med Lov skal Land bygges, udg. af Juristforbundet ved Erik Reitzel-Nielsen (1941). 84ff.).
- NkS*: Ny kgl. Samling. Håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.
- NTfS*: Nordisk Tidsskrift for Strafferet.
- nuv.*: nuværende.
- Nyrop, Gildeskraaer*: C. Nyrop, Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen I-II (1895-1904; genoptrykt 1977).
- Nyt dansk Adelslex.*: A. Thiset og P. L. Wittrup, Nyt dansk Adelslexikon. Fortegnelse over dansk Adel i Fortid og Nutid (1904).
- Nørregaard*: Lauritz Nørregaard, Forelæsninger over den Danske og Norske Private Ret I-IV (1784-97).
- OdS*: Ordbog over det danske Sprog I-XXVIII, udg. af Det danske Sprog- og Litteraturselskab (1919-56; genoptrykt 1966 og senere).
- oldfr.*: oldfransk.
- oldn.*: oldnordisk.
- * *op. cit.*: opere citato (i det anførte værk) el. opus citatum (det anførte værk).
- orig.*: original.
- Oslo UB*: Håndskrift i Oslo Universitetsbibliotek.
- Osterssøn Veylle*: Christen Osterssøn Veylle, Glossarium juridicum Danico-Norvegicum, 3. udg. (1665; genoptrykt 1977).
- ovenn.*: ovennævnte.
- ovf.*: ovenfor.
- Paludan-Müller, Romerrettens Anvendelse*: C. Paludan-Müller, Om Romerrettens Anvendelse i Danmark efter Kong Valdemar den Andens Tid (i Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1867).
- particip.*: participium.
- PhT*: Personalhistorisk Tidsskrift (1880ff.).
- PolDH*: John Danstrup og Hal Koch (udg.), Danmarks Historie I-XIV (1962-66, Politikens Forlag).
- Popp-Madsen, Bod*: Carl Popp-Madsen, Bod. Bidrag til Læren om Retshaandhævelsens Midler I (1933).
- Poul Johs. Jørgensen, Hærværksforbrydelsen*: Poul Johs. Jørgensen, Hærværksforbrydelsen i Landskabslovene (i Festskrift til Kristian Erslev (1927). 31ff.).
- Poul Johs. Jørgensen, Manddrabsforbrydelsen*: Poul Johs. Jørgensen, Manddrabsforbrydelsen i den skaanske Ret fra Valdemarstiden. Festskrift udg. af Københavns Universitet 1922.
- Poul Johs. Jørgensen, Retshistorie*: Poul Johs. Jørgensen, Den danske Retshistorie. 3. udg. (1965).

- Poul Johs. Jørgensen, Træk af Jls Historie*: Poul Johs. Jørgensen, Træk af Jyske Lovs Historie (i Med Lov skal Land bygges, udg. af Juristforbundet ved Erik Reitzel-Nielsen (1941).19ff.).
- Poul Johs. Jørgensen, Tyveri og Ran*: Poul Johs. Jørgensen, Begreberne Tyveri og Ran i de danske Landskabslove (i Festskrift til Vinding Kruse, udg. af Juristforbundet ved Erik Reitzel-Nielsen (1940).155ff.).
- Poul Johs. Jørgensen, Vidnebeviset*: Poul Johs. Jørgensen, Vidnebeviset i Jyske Lov (i Med Lov skal Land bygges, udg. af Juristforbundet ved Erik Reitzel-Nielsen (1941).315ff.).
- Poul Meyer*: Poul Meyer, Danske Bylag. En Fremstilling af det danske Landsbystyre paa Baggrund af retshistoriske Studier over Jordfællesskabets Hovedproblemer (1949).
- præp.*: præposition.
- RA*: Rigsarkivet i København.
- RA Hss V B*: Rigsarkivets håndskriftsamling. V. Danmarks indre historie. B. Administration og retsvæsen.
- RDomb.*: Rigens dombog.
- Reg.*: Regesta diplomatica historiæ Danicæ 1. rk. I-III (1847-70), 2. rk. I-II (1889-1907).
- Rep.*: Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. 1. rk. I-IV ved Kr. Erslev og William Christensen (1894-1912), 2. rk. I-IX ved William Christensen (1928-39).
- Rietz*: J. E. Rietz, Svenskt Dialekt-Lexikon I-II (Malmö 1867).
- rk.*: række.
- Rostgaard*: Rostgaards håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.
- RR*: Rigens Ret.
- Ryge*: A. N. Ryge, Peder Oxes Liv og Levnets Beskrivelse (1765).
- Rørdam, Kirkelove*: H. F. Rørdam, Danske Kirkelove samt Udvalg af andre Bestemmelser vedrørende Kirken, Skolen og de Fattiges Forsørgelse fra Reformationen indtil Christian Vs Danske Lov I-III (1883-89).
- s.*: sogn.
- sa.*: (den) samme.
- Scandia*: Scandia. Tidskrift för historisk forskning (1930ff.).
- Schlegel, Retssædvaner*: J. F. W. Schlegel, Om de gamle Danske Retssædvaner og Autonomie (i Videnskabernes Selskabs filosofisk-historiske Afhandlinger III 1827).
- Secher, Rettertingsdomme*: Samling af Kongens Rettertings Domme I-II (1881-86), udg. af V. A. Secher.
- Secher, Vitterlighed*: V. A. Secher, Om Vitterlighed og Vidnebevis (1885).
- Secher og Støchel*: V. A. Secher og Chr. Støchel, Forarbejderne til Kong Kristian Vs Danske Lov I-II (1891-94).
- sen.*: senere.
- SGL*: Samling af gamle danske Love I-V (1821-46) ved J. L. A. Kolderup-Rosenvinge.
- Sindballe*: Kr. Sindballe, Af Testamentsarvens Historie i dansk Ret (1915).
- SjK*: Sjællandske kirkelov.
- sk.*: skilling.
- Skautrup, Det da. Sprogs Hist.*: Peter Skautrup, Det danske Sprogs Historie I-V. 2. oplag (1968-70).
- Skautrup, Hardiske Mål*: Peter Skautrup, Hardiske Mål I-II (1930-42).
- Skautrup, JL*: Peter Skautrup, Den jyske Lov (1941).
- SkK*: Skånske kirkelov.
- SkL*: Skånske Lov.
- skp.*: skæppe(r).

sml.: sammenlign.

SRD: *Scriptores rerum Danicarum medii ævi*, ed. J. Langebek m. fl. I–IX (1772–1878).

ssg.: sammensætning(er).

ssts.: sammesteds.

Stampe, Erklæringer: Henrik Stampe, Erklæringer, Breve og Forestillinger General-Prokureur-Embedet vedkommende I–VI (1793–1807).

Steenstrup, Studier: Johannes Steenstrup, Studier over Kong Valdemars Jordebog (1874).

Stemann, Retshistorie: Chr. L. E. Stemann, Den danske Retshistorie (1871).

Stig Iuul, Den gl. danske Strafferet: Stig Iuul, Den gamle danske strafferet og dens udvikling indtil slutningen af det 18. århundrede (i Kampen mod Forbrydelsen, udg. af Leif Beckman og Herluf Petersen I (1951).237ff.).

Stig Iuul, Forelæsninger: Stig Iuul, Forelæsninger over Hovedlinier i europæisk Retsudvikling fra Romerretten til Nutiden ved O. A. Borum og Erik Reitzel-Nielsen (1970).

Stig Iuul, Fællig og Hovedlod: Stig Iuul, Fællig og Hovedlod. Studier over Formueforholdet mellem Ægtefæller i Tiden før Christian Vs Danske Lov (1940).

Stig Iuul, JL i Retslitteraturen: Stig Iuul, Jyske Lov i Retslitteraturen før 1683 (i Med Lov skal Land bygges, udg. af Juristforbundet (1941) ved Erik Reitzel-Nielsen.121ff.).

Stig Iuul, Kodifikation: Stig Iuul, Kodifikation eller Kompilation? Christian Vs Danske Lov paa Baggrund af ældre Ret. Festskrift udg. af Københavns Universitet 1954.

Stig Iuul, Lov og Ret: Stig Iuul, Lov og Ret i Danmark. 2. reviderede udg. ved Claus Ulrich (1969).

Stockholm KB: Håndskrift i Kungliga Biblioteket i Stockholm.

subst.: substantiv.

Suhm, Nye Samlinger: P. F. Suhm, Nye Samlinger til den Danske Historie I–IV (1792–95).

Suhm, Samlinger: P. F. Suhm, Samlinger til den Danske Historie I–II (1779–84).

SvAO: Ordbok öfver Svenska Språket, utgifven af Svenska Akademien Iff. (1893ff.).

Sylow, Bevisteori: H. Sylow, Den materielle Bevisteoris Udviklingshistorie i dansk Ret (1878).

Söderwall: K. F. Söderwall, Ordbok öfver svenska medeltids språket I–II (1884ff.).

Taranger: A. Taranger, Utsigt over den norske retts historie. I Innledning og rettskildernes historie (1898, 2. udg. 1935); II Statsrettens historie indtil 1319 (1904); IV Privatrettens historie (1907). (Bind III udkom aldrig).

td(r): tønd(e)r.

TfR: Tidsskrift for Rettsvitenskap (1888ff.).

Thords art.: Thords artikler.

Thorkelin: G. J. Thorkelin, Samling af gamle Danske Kirke-Love (1781).

Thott: Thotts håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.

Thygesen: Frants Thygesen, Tysk strafferets indtrængen i Sønderjylland mellem 1550 og 1800 (1968).

Thøger Nielsen: Thøger Nielsen, Studier over ældre dansk Formueretspraksis. Et Bidrag til dansk Privatrets Historie i Tiden efter Chr. Vs Danske Lov (1951).

Trap: J. P. Trap, Danmark. 5. udg. ved Niels Nielsen, Peter Skautrup, Povl Engelstoft og Therkel Mathiassen I–XV (1959–72).

Troels-Lund: Troels-Lund, Dagligt Liv i Norden i det sekstende Aarhundrede. 4. udg. ved Erik Kjersgaard. I–VIII (1968–69).

Troels-Lund, Folkeudgave: Troels-Lund, Dagligt Liv i Norden i det 16de Aarhundrede. Folkeudgave. I–XIV (1903–04).

ty.: tysk.

UfR: Ugeskrift for Retsvæsen (1867ff.).

Uldall: Uldalls håndskriftsamling i Det kgl. Bibliotek.

Uppsala UB: Håndskrift i universitetsbiblioteket i Uppsala.

utr.: utrykt.

var(r): variant(er).

W. Christensen, Statsforvaltning: William Christensen, Dansk Statsforvaltning i det 15. Århundrede (1903; genoptrykt 1974).

Vedel Simonsen: Vedel Simonsen, Bidrag til Odense Byes ældre Historie I–III (1842–44).

verb.: verbum.

Verner Dahlerup: Verner Dahlerup, Forelæsninger over første Bog af Jyske Lov ved Jørgen Glahder (1919).

Wiberg: S. V. Wiberg, Personalthistoriske, statistiske og genealogiske Bidrag til en almindelig dansk Præstehistorie I–IV (1870–73; genudgivet 1960).

Vider og Vedtægter: Danske Vider og Vedtægter ved P. Bjerger, Th. Søegaard og Aug. F. Schmidt I–V (1904–38).

Wilda, Strafrecht: W. E. Wilda, Das Strafrecht der Germanen (Geschichte des deutschen Strafrechts I) (1842; optrykt 1960).

VLD: Viborg Landstings Dombøger. Sagsreferater og domskonklusioner. Udg. af Landsarkivet for Nørrejylland ved Poul Rasmussen. 1616 (1963); 1617 A (1975).

VsjL: Valdemars sjællandske Lov.

YR: Yngre redaktion af *VsjL* (DgL VIII.245ff.).

ÆdA: De ældste danske Archivregistraturer I–V (1854ff.).

ænyd.: ældrenydansk (1500–1700).

ÆR: Ældre redaktion af *VsjL* (DgL VIII.1ff.).

ÄVG: Äldre Vestgötalagen.

Ørsted, Haandbog: Anders Sandøe Ørsted, Haandbog over den danske og norske Lovkyndighed I–VI (1822–35).

åb. br.: åbent brev.

Aagesen, Bidrag: Andreas Aagesen. Bidrag til Læren om Overdragelse af Eiendomsret og andre tinglige Rettigheder (1866).

Aakjær, Maal og Vægt: Svend Aakjær, Maal, Vægt og Taxter i Danmark (i Nordisk Kultur, red. af Johs. Brøndum-Nielsen, Otto v. Friesen og Magnus Olsen XXX (1936). 175ff.).

Arb. f. nord. Oldk.: Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie, udg. af Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab (1866ff.).

Hvor intet andet er anført, er landskabslovene, Thords artikler, Knud Mikkelsens glosser og kirkelovene citeret efter *DgL*, rigslovgivningen indtil år 1400 efter *DdR*, Christian IIs love og recesserne indtil 1558 efter *SGL*, for tiden 1558–1660 efter *CCD*; håndfæstninger er citeret efter *DKH* og købstadlovgivningen efter *DgK*.

Kanonisk ret er citeret efter *Corpus iuris canonici, rec. Aemilius Friedberg I–II* (Lipsiæ 1879–81).

Supplement til forkortelseslisten i bind IV side 402ff.

Acc: Arnamagnæanske samlings accessoria.

Carlquist: Gunnar Carlquist, Lunds stifts herdaminne från reformationen til nyeste tid, 2. ser. I-IX (Lund 1938-80).

Cawallin: Severin Cawallin, Lunds stifts herdaminne I-V (Lund 1854-58).

DbL³: Dansk biografisk Leksikon ved Sv. Cedergreen Bech Iff. (Kbh. 1973ff.).

Deichmann: Deichmannske samlinger i Oslo universitetsbibliotek.

Erlandsen: Andreas Erlandsen, Biographiske Efterretninger om Geistligheden i Throndhiems Stift (Christiania og Levanger 1844-66).

Erslev, Lensmænd II: Kr. Erslev, Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596-1600 (Kbh. 1885).

Hofman, Foundationer: Hans de Hofman, Samling af publiqve og private Stiftelser, Foundationer og Gavebreve I-IX (Kbh. 1755-86).

Holberg, Dansk Rigslovgivning: Ludvig Holberg, Dansk Rigslovgivning. Forholdet mellem Verderlagslov og Rigslov. Rigslovene i Perioden 1241-1282 (Kbh. 1889).

Holberg, Kirke og Len: Ludvig Holberg, Kirke og Len under Valdemarerne. Rethistoriske Afhandlinger (Kbh. 1899).

Holberg-Ordb.: Holberg-Ordbog. Ordbog over Ludvig Holbergs Sprog ved Aage Hansen og Sv. Eegholm Petersen Iff. (Kbh. 1981ff.).

Hostrup-Schultz: V. Hostrup Schultz, Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd (Kbh. 1901).

Isberg: A. U. Isberg, Bidrag til Malmö stads historie I-II (Malmö 1897).

Mackeprang: M. Mackeprang, Dansk Købstadstyrelse fra Valdemar Sejr til Kristian IV (Kbh. 1900; optrykt 1975).

Meyer: Ludvig Meyer, Fremmedordbog, 8. udgave (Kbh. 1977).

NbL: Norsk biografisk Leksikon I-XVIII (Kristiania 1931-77).

Ole Fenger og Ladewig Petersen: Ole Fenger og E. Ladewig Petersen, Adel forpligter. Studier over den danske adels gældsstiftelse i 16. og 17. århundrede (Det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Hist.-fil. Meddelelser 51:1) (Kbh. 1983).